τὸ ἄκρον ἐγκαρσίως δύο κοῖλα ξύλα διὰ τὸν τράχηλον. Ζύγιος ἐλέγετο ὁ εἰς ζυγὸν προσδεόμενος ἵππος. — 2) Πᾶσα ἐγκαρσία δοκὸς, οἷα ἡ τῆς στάθμης, κτλ. — 3) Εἰς τὴν λύραν τὸ μικρὸν ξύλον τὸ κάτωθεν ὑποστηρίζον τὰς χορδὰς (Ὁμ. Ἰλ. 185). —4) Τὰ ζυγὰ, αἱ ἕδραι τῶν κωπηλατῶν ἐν τοῖς πλοίοις (Ὁμ. Ὀδ. Α, 99. Ν, 21).

Ζῦθος, ποτὸν μεθυστικὸν προελθὸν ἐξ Αἰγύπτου, καὶ παραγόμενον ἐξ ἀναζεούσης κριθῆς (Ἡρδ. Β, 77).

Ζωγράφος, ἴδ. Γραφική.

Ζῴδια. Ζῳδιακός. Ἴδ. Ἀστερισμοί. Ἴδ. Μαθηματικὴ γεωγραφία.

Ζωΐλος, ῥήτωρ ἐξ Ἀμφιπόλεως τῆς Μακεδονίας, ζήσας πιθανῶς ἐπὶ Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου, 285—247 π. Χ. Ἔψεγε μικρολόγως τὸν Ὅμηρον, δι' ὃ καὶ Ὁμηρομάστιξ ἐπωνομάσθη, καὶ διὰ τὴν δηκτικὴν γλῶσσάν του ἐν γένει κύων ῥητορικός.

Ζωναρᾶς Ἰωάννης, ἔζη τὸν ιβ' αἰῶνα μ. Χ. ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐν ὑψηλοῖς ἀξιώμασιν· ἀπεσύρθη δ' ἔπειτα καὶ ἐμόνασεν εἰς τὸν Ἄθω. Ἔγραψε δὲ εἰς ιη' βιβλία Χρονικὸν ἀπὸ κτίσεως κόσμου μέχρι τῶν ἡμερῶν του, μὴ στερούμενον φιλολογικῆς ἀξίας, διότι ἤντλησε διὰ τὴν ἐποχὴν τῶν αὐτοκρατόρων ἐκ τῶν νῦν ἀπολεσθέντων βιβλίων τοῦ Δίωνος Κασσίου, ὡς καὶ ἐν γένει ἐκ Πολυβίου, Ἀππιανοῦ καὶ Πλουτάρχου, καὶ παραθέτει αὐτὰ τὰ πρωτότυπα κείμενα.

Ζώνη, πόλις τῆς Θράκης ἐπὶ ὁμωνύμου ἀκρωτηρίου τοῦ Αἰγαίου (Ἡρδ. Ζ, 39), ἔνθα, κατὰ Π. Μελᾶν (II, 2, 8) ὁ Ὀρφεὺς ἐκίνει ποτὲ δάση καὶ ποταμοὺς διὰ τῆς λύρας του.

Ζώνη, 1) εἰς τὰς γυναῖκας ὑπὸ τὸ στῆθος, συνέχουσα τὴν ἐσθῆτα· εἰς τὰς κόρας καὶ ὑπὸ τὴν ἐσθῆτα· εἰς τοὺς ἄνδρας περὶ τὴν ὀσφὺν ἐπὶ τοῦ χιτῶνος. Ἴδ. Ἐνδυμασία. — 2) Εἰς τοὺς δωρίους ναοὺς ἡ σειρὰ τῶν μετοπῶν καὶ τριγλύφων (ἴδ.). Λέγεται καὶ Διάζωμα.

Ζωοφόρος καὶ Ζωφόρος εἰς τοὺς δωρίους ναοὺς τὸ διάστημα τὸ μεταξὺ τῶν ἐπιστυλίων καὶ τοῦ γείσου, κοσμούμενον ἔξωθεν διὰ σειρᾶς τριγλύφων καὶ μετοπῶν (ἴδ.), ἢ εἰς τοὺς μείζονας ναοὺς τὸ μέρος τοῦ τοίχου τοῦ σηκοῦ τὸ ἀντιστοιχοῦν εἰς τὸ ἐπιστύλιον καὶ κοσμούμενον κατ' ἀρχὰς διὰ πολυτελῶν συμπλεγμάτων, ὡς π. χ. ἡ τοῦ Παρθενῶνος παρίστα τὴν Παναθηναϊκὴν πομπήν.

Ζώπυρος, 1) Πέρσης, ὅτε Δαρεῖος ὁ Α' ἐπολιόρκει τὴν Βαβυλῶνα, προσελθὼν αἱματόφυρτος, καὶ ψευσθεὶς ὅτι ἠκρωτηριάσθη ὑπὸ τοῦ βασιλέως. Οὕτως ἀπατήσας τὴν πόλιν, τὴν ἐπρόδωκε, καὶ ὁ Δαρεῖος τὸν ἐγκατέστησε διοικητὴν τῆς Βαβυλῶνος. Ἀλλ' εἰς δευτέραν ἐπανάστασιν οἱ κάτοικοι τὸν ἐφόνευσαν (Ἡρδ. Γ. 150. 203). —2) Ἔγγονος ἐκείνου, βοηθήσας τὸν πατέρα του Μεγάβαζον, ἐπαναστάντα, ἔφυγεν εἰς Ἀθήνας καὶ ἔπεσεν εἰς πολιορκίαν τῆς Καρικῆς Καύνου (Ἡρδ. Γ, 160). —3) Φυσιογνωμολόγος ὅστις ἐξέφερε κρίσιν περὶ τοῦ συγχρόνου αὐτῷ Σωκράτους (Cic. Tusc. IV, 37. Fat. 5).

Ζωροάστρης, μεταρρυθμιστὴς τῆς Ἀριανῆς θρησκείας, ἀρχαιότερος τῶν θρησκευτικῶν Ζενδικῶν βιβλίων, τῆς Ἀβέστας, εἰ καὶ οἱ Πέρσαι αὐτοὶ τὸν ἐνόμιζον σύγχρονον τοῦ Δαρείου ἢ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ὑστάσπου. Τότε ἴσως τὸ ὑπ' αὐτοῦ εἰσαχθὲν θρήσκευμα συνεμίγη μετὰ τοῦ τῶν Μάγων, καὶ ἀπὸ Ἀλεξάνδρου καὶ μεθ' ἑλληνικῶν μύθων, καὶ ἔκτοτε ἤρξατο θεωρούμενος ὁ Ζωροάστρης ὡς ὁ εὑρέτης καὶ τῆς ἀστρονομίας καὶ τῆς μαγείας· καὶ πολλὰ περὶ τούτων συγγράμματα εἰς αὐτὸν ἀπεδίδοντο.

Ζώσιμος, ἱστορικὸς τοῦ τέλους τῆς β' μ. Χ. ἑκατονταετηρίδος, γράψας εἰς ς' βιβλία, κατὰ τὸ πλεῖστον διατηρούμενα, ἱστορίαν νέαν ἢ ἱστορικὸν νέας ἐκδόσεως,

περιλαμβάνον ἐν περιλήψει μὲν τὰ ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι 395, λεπτομερῶς δὲ τὰ ἔκτοτε μέχρι 410. Ὡς κυριωτέραν αἰτίαν τῆς παρακμῆς τῆς Ῥώμης θεωρεῖ τὴν κατάπτωσιν τοῦ ἀρχαίου θρησκεύματος. Κατὰ τὰ ἄλλα δὲν στερεῖται εὐθυκρισίας.

Ζωστὴρ, ἡ στρατιωτικὴ ζώνη, δερμα-

τίνη, ἔχουσα πόρπας ἐκ μετάλλου.

Ζωστὴρ, ἀκρωτήριον τῆς Ἀττικῆς (ἴδ.).

Η

Ἥβη, ἡ προσωποποίησις τῆς νεότητος, θυγάτηρ τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἥρας (Ἡσίοδ. Θεογ. 950), τοῖς θεοῖς τὸ νέκταρ προχέουσα (Ὁμ. Ἰλ. Δ, 2), νυμφευθεῖσα τὸν Ἡρακλῆν ὅτε κατετάχθη ἐν τοῖς θεοῖς. Ἐν Σικυῶνι καὶ ἐν Φλιοῦντι ἐκαλεῖτο Γανυμήδα καὶ Δῖα. — 2) Ἡ ἡλικία καθ' ἣν οἱ νέοι ἔπαυον λογιζόμενοι ὡς παῖδες· ἤρχιζε δ' ἐν Ἑλλάδι ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ ιζ' ἔτους· ἀλλ' ἐν Ἀθήναις ἀπὸ τέλους τοῦ ιε' μέχρι τέλους τοῦ ιζ' διέτρεχον τὸ στάδιον τοῦ ἐπὶ διετὲς ἥβᾶν, καθ' ὃ οἱ πρόσηβοι ἐγυμνάζοντο καὶ προπαρεσκευάζοντο· κατὰ δὲ τὴν ἀρχὴν τοῦ ιη' ἔτους ἐνεγράφοντο εἰς πολίτας, ὤμνυον εἰς τὸ ἱερὸν τῆς Ἀγραύλου τὸν ὅρκον τῶν ἐφήβων, κατετάττοντο εἰς τὴν ἐσωτερικὴν τοῦ τόπου φρουράν, τὴν λεγομένην ἐν τοῖς μέρεσι (τοῖς ἀκινδύνοις), καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν εἶχον πρόσοδον, ἀλλ' ἄνευ ψήφου. Ἔπαυον δ' ὡς ἔφηβοι θεωρούμενοι, καὶ ἦσαν ἄνδρες τελειοπολῖται, ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ κ' ἔτους. Ὁμοίως καὶ ἐν Κρήτῃ ἦν τὸ ιζ' ἔτος ὁ ὅρος τῶν ἐφήβων, οἵτινες ἐκεῖ ἐλέγοντο ἀγελαστοὶ, διότι κατετάττοντο τότε εἰς τὰς ἀγέλας, τὰ στρατιωτικὰ τάγματα. Καὶ ἐν Σπάρτῃ αἱ σχέσεις τῆς ἡλικίας ἦσαν αἱ αὐταὶ, ἀλλ' οἱ ἔφηβοι διηροῦντο εἰς εἴρηνας, τοὺς 19ἑτεις, καὶ μελλήρηνας, τοὺς τῶν 18 ἐτῶν· πρωτείρηνες δ' ἐλέγοντο οἱ 20ετεῖς, καὶ μετὰ ἓν ἔτι ἔτος ἦσαν κυρίως ἄνδρες, σφαιρεῖς καλούμενοι.

Ἡγέλοχος, 1) ὑποκριτὴς ἐν Ἀθήναις, ὅστις τὸν στίχον 279 τοῦ Ὀρέστου τοῦ Εὐριπίδου, ἔνθα λέγεται γαλήν' ὁρῶ (γαλὴν' ὁρῶ) ἐπρόφερεν ἀδεξίως, ὡς γαλῆν ὁρῶ καὶ κατεγελάσθη (Ἀριστφ. Βάτρ. 304). —2) Εἷς τῶν ἱππάρχων τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐν Ἀσίᾳ.

Ἡγεμόνη, ἴδ. Χάρις, Χάριτες.

Ἡγεμονία, 1) κράτους τινὸς Ἑλληνικοῦ ἡ πολιτικὴ ὑπεροχὴ ὑπὲρ ἕτερα μετ' αὐτοῦ συνδεδεμένα, καὶ ὧν τὴν συμμαχίαν αὐτὸ διηύθυνεν ἀναλόγως τῆς δυνάμεώς του καὶ τῶν ὅρων τοῦ συνδέσμου. Καὶ διοικητικῶς μὲν ἦσαν τὰ εἰς τὴν ἡγεμονίαν ὑποκείμενα κράτη ἕκαστον ἀνεξάρτητον, καὶ ἐν τῷ συμμαχικῷ συμβουλίῳ, ἀποφασίζοντι περὶ πολέμου καὶ εἰρήνης, ἕκαστον εἶχεν ἴσην ψῆφον. Κέντρον ὅμως ἦν τὸ ἡγεμονεῦον κράτος, ὡδήγει εἰς τὸν πόλεμον, εἰσέπραττε τοὺς φόρους, ὥριζε τὰς στρατευσίμους ἡλικίας, καὶ ἔδιδε τοὺς στρατηγοὺς, οἵτινες, τῶν συμμάχων ἡγούμενοι, καὶ ξεναγοὶ ἐλέγοντο. — 2) Ἡγεμονία δικαστηρίου ἐν Ἀθήναις ἦν ἡ ὑπὸ διαφόρων ἀρχῶν διεύθυνσις αὐτῶν κατὰ τὴν φύσιν τῆς δίκης. Ἡ ἡγεμονεύουσα ἀρχὴ ἐδέχετο τὴν ἀγωγὴν, προανέκρινε, καὶ προήδρευε τοῦ δικαστηρίου ἐπὶ τῆς διεξαγωγῆς τῆς δίκης. — 3) Περὶ ἡγεμονίας συμμοριῶν, ἴδ. Λειτουργία.

Ἡγερία (καὶ **Αἰγερία**), ἐν Ἰταλίᾳ νύμφη πηγῆς μαντικῆ, πρὸς ἣν ὁ Νουμᾶς ἤρχετο κρυφίως εἰς σπήλαιον, καὶ τὴν ἐσυμβουλεύετο διὰ τὰς θρησκευτικὰς διατάξεις ἃς ἤθελε νὰ εἰσαγάγῃ εἰς Ῥώμην (Liv. I, 19).

Ἡγήσανδρος, 1) Συστράτηγος τοῦ Ξενοφῶντος ἐπὶ τῆς καθόδου τῶν μυρίων (Ξεν. Ἀνάβ. ΣΤ, 1, 5). — 2) ἐκ Δελφῶν, περὶ τὸν 6′ αἰῶνα π. Χ., ἔγραψεν ὑπομνήματα, διάφορον ὕλην περιέχοντα, καὶ ἐξ ὧν πολλὰ ἠρύσατο ὁ Ἀθήναιος, καὶ προσέτι σύγγραμμα περὶ καλλιτεχνημάτων, ὑπόμνημα ἀνδριάντων καὶ ἀγαλμάτων.

Ἡγησίας, 1) ὀπαδὸς τῆς Κυρηναϊκῆς σχολῆς, ζήσας τὸν γ′ αἰῶνα π. Χ. ἐν Ἀλεξανδρείᾳ. Κατ' αὐτὸν ἡ ἐπιθυμία ἦν τὸ ἄνθος, καὶ ὁ σκοπὸς ὁ καρπὸς τῆς ζωῆς. Ἐπειδὴ ὅμως εἰς πολλὰ δυστυχήματα ἦν ἐκτεθειμένος ὁ ἄνθρωπος, ἐνόμιζεν ἀνεπίτευκτον τὸν σκοπὸν τοῦτον, καὶ ἔλεγε τὸν θάνατον προτιμότερον τῆς τοιαύτης ὑπάρξεως, καὶ τόσον ζωηρῶς ἐξέθηκε τὴν θεωρίαν ταύτην ἐν τῷ συγγράμματί του τῷ ἐπιγραφομένῳ ἀποκαρτερῶν, ὥστε πολλοὶ τῶν μαθητῶν του, οἵτινες ἐλέγοντο Ἡγησιακοί, ἐπεχείρησαν ν' αὐτοκτονήσωσιν· αὐτὸς δ' ἐπεκαλεῖτο Πεισιθάνατος (Cic. Tusc. I, 34). —2) Σοφιστὴς καὶ ῥήτωρ ἐκ Μαγνησίας τῆς πρὸς τῷ Σιπύλῳ, ἔζη περὶ τὰ 300 π. Χ. Ὁ Κικέρων (Brut. 83. Or. 69) ἀναφέρει ὡς πρότυπον αὐτοῦ τὸν Χαρίσιον, μιμητὴν τοῦ Λυσίου. Λέγεται ἐπιδιώκων τοῦ ὕφους τὴν ἀφέλειαν, ἀλλὰ πάντῃ ἀνεπιτυχῶς, καὶ κατακρίνεται ὑπὸ τῶν ἀρίστων κριτικῶν. Καὶ Ἀλεξάνδρου ἱστορίαν φαίνεται γράψας, οὐχὶ λίαν ἀξιόπιστον (Πλούτ. Ἀλέξ. Γ.—Gell. IX, 4).

Ἡγησίλοχος, 1) Ῥόδιος, μετὰ τὴν πτῶσιν τῆς δημοκρατίας ἐν Ῥόδῳ ἵδρυσε τὴν ὀλιγαρχίαν, τῷ 356 π. Χ., ἀρωγῇ καὶ τοῦ Μαυσώλου ἐκ Καρίας, ὅστις ἐπωφθαλμία εἰς τὴν κατάληψιν τῆς Ῥόδου. Ἀλλ' ἡ ἄκρατος αὐτοῦ ἐκδιαίτησις τὸν κατέστησε μισητὸν, καὶ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Μαυσώλου ἠλευθερώθησαν πάλιν οἱ Ῥόδιοι. — 2) Τῷ 171 π. Χ. ἀρχηγὸς τῶν Ῥοδίων, φίλος τῶν Ῥωμαίων (Liv. XLII, 45).

Ἡγησίνους, ἐκ Περγάμου, τῷ 185 π. Χ. Ἀκαδημαϊκὸς φιλόσοφος, μαθητὴς τοῦ Εὐάνδρου καὶ διδάσκαλος τοῦ Καρνεάδου (Διογ. Λαάρτ. Δ, 60.—Cic. Acad. II, 6, 16).

Ἡγήσιππος, 1) Ἀθηναῖος, πολιτικὸς καὶ ῥήτωρ, σύγχρονος τοῦ Δημοσθένους, νομίζεται ὁ συντάξας τὸν τούτῳ ἀποδιδόμενον καὶ σωζόμενον λόγον περὶ Ἁλοννήσου.—2) Ἐκ Μικυβέρνης ἐν Μακεδονίᾳ, ἔγραψε, πλὴν ἄλλων, Παλληνικὰ καὶ Μιλησιακά. Διονύσιος ὁ Ἁλικαρνασεὺς (Α, 49) τὸν καταριθμεῖ μεταξὺ τῶν ἀνδρῶν ἀρχαίων καὶ λόγου ἀξίων. Διατηροῦνται δ' αὐτοῦ ἀποσπάσματα (Müller, fragm. istor. græc). — 3) Τοῦ Ἰωσήπου (ἰουδαϊκῆς ἱστορίας) ἡ λατινικὴ μετάφρασις ἦν ἐπὶ πολὺ γνωστὴ ὑπὸ τοῦτο τὸ ὄνομα, παραφθαρὲν ἐκ τοῦ ἀληθοῦς.

Ἡγησίστρατος, 1) υἱὸς Πεισιστράτου, ἄρξας ἐπὶ τοῦ Σιγείου ἀφ' οὗ ὁ πατήρ του ἐξέβαλεν ἐκεῖθεν τοὺς Μιτυληναίους (Ἡρδ. Ε, 94). — 2) Ἠλεῖος ἐκ τῶν Τελλιαδῶν (Ἡρδ. Θ, 37).—3) Υἱὸς τοῦ Σαμίου Ἀριστα-γόρου, πεμφθεὶς ὑπὸ τῶν συμπατριωτῶν του πρὸ τῆς ἐν Μυκάλῃ ναυμαχίας πρὸς τὸν βασιλέα Λεωτυχίδην, καὶ παρακαλέσας ὑπὲρ τῆς ἐλευθερώσεως τῶν ἑλληνικῶν πόλεων ἀπὸ τῆς Περσίας (Ἡρδ. Θ, 90).

Ἡγητόρια. Ἰδ. Πλεκτήρια.

Ἡγίας, πιθανῶς ὀρθότερον Ἡγησίας (Λουκ. Φιλοψ. ΙΗ. Ῥήτ. διδ. Β, 4), γλύπτης Ἀθηναῖος ἐκ τῶν ἀρχαϊκῶν, εἰργάσθη ἄγαλμα Ἀθηνᾶς, Διοσκούρους καὶ Κελητίζοντας παῖδας (Pl. XIX, 85).

Ἡδονικοί, ἴδ. Ἀρίστιππος.

Ἥδωνες ἢ **Ἠδωνοί,** θρᾳκικὸς λαὸς μεταξὺ τῶν ποταμῶν Στρυμόνος καὶ Νέστου, ἐγκατασταθεὶς ἀπὸ Φιλίππου Β′ εἰς τὴν Μακεδονίαν. Ἐνίοτε παρὰ ποιηταῖς, μάλιστα τοῖς Ῥωμαίοις (Horat.), τὸ ὄνομα ἐμφαίνει τοὺς Θρᾷκας (Ἡρδ. Ζ, 100.—Θουκ. Δ, 109).

Ἡετίων, 1) βασιλεὺς τῆς Θήβης ἐν Μυσίᾳ, πατὴρ τῆς Ἀνδρομάχης, γυναικὸς τοῦ Ἕκτορος. Κυριεύσας τὴν Θήβην ὁ Ἀχιλλεὺς, ἐφόνευσεν αὐτὸν καὶ 7 υἱούς του, καὶ τῷ ἤγειρε τύμβον. Ἐν τοῖς λαφύροις δ' εὗρε βαρεῖαν σιδηρᾶν σφαῖραν, ἣν εἶχε ῥίψει ποτὲ ὁ Ἠετίων, καὶ ὁ Ἀχιλλεὺς τὴν ἐξέθηκεν ἔπειτα ὡς γέρας εἰς τοὺς ἐπικηδείους ἀγῶνας τοῦ Πατρόκλου, καὶ προσέτι τὸν ἵππον του Πήδασον, καὶ πλουσίαν φορμιγγα, ἣν λαβὼν ἔπαιζεν εἰς τὴν σκηνήν του (Ἰλ. Ζ, 396, 415. Ι, 186. Π, 152. Ψ, 826). —2) Βασιλεὺς τῆς Ἴμβρου, ξένος Λυκάονος, ἑνὸς τῶν υἱῶν τοῦ Πριάμου. Ὅτε τοῦτον αἰχμαλωτίσας ὁ Ἀχιλλεὺς τὸν ἐπώλησεν εἰς Λῆμνον, ὁ Ἠετίων τὸν ἐξηγόρασε, καὶ τὸν ἔπεμψεν εἰς Ἀρίσβην ἐπὶ τοῦ Ἑλλησπόντου (Ἰλ. Φ, 40).—3) Εἷς Τρωαδίτης, οὗ Πόδης ἐκαλεῖτο ὁ υἱὸς (Ἰλ. Ρ, 575). — 4) Πατὴρ Κυψέλου, τοῦ τυράννου τῆς Κορίνθου (Παυσ. Β, 4, 4).

Ἡετωνία, ἀκρωτήριον κατὰ τὴν Δ παραλίαν τοῦ Πειραιῶς. Οἱ Λ′ τὸ ἐτείχισαν ἵνα προμηθεύωσιν ἀσφαλῶς ἔκπλουν εἰς τοὺς Σπαρτιάτας.

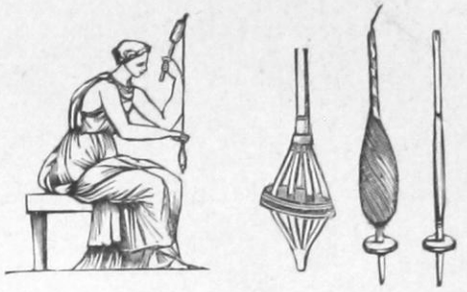
Ἠθμὸς ἢ **Ἠθάνιον** (Ἡσύχ.), στραγγιστήριον, ἐκ καλάμων, σπαρτίων ἢ τριχῶν, εἰς σχῆμα κώνου ἀνεστραμμένου. Ἐνίοτε δὲ, πρὸς διήθησιν οἴνου διὰ πάγου εἰς τὰς τρα-

πέζας, εἶχε σχῆμα λεκάνης, καὶ ἦν ἐξ ἀργυροῦ σύρματος, ἢ ἐξ ἀργύρου διατρήτου (Σχολ. Ἀριστφ. Ἱππ. 1147. — Ἀθήν. ΙΑ, 470).

Ἠλακάτη, (ν. ῥώκα), δι' ἧς νήθουσι τὸ ἔριον, ὁμοιοτάτη παρὰ τοῖς ἀρχαίοις τῇ παρ' ἡμῖν, ἣν ῥάβδος, συνήθως κάλαμος, εἰς τὴν ἀριστερὰν κρατουμένη ἢ εἰς τὴν ζώνην

ἐμπηγνυμένη, καὶ ἄνω ἔχουσα εἰλιγμένην τὴν τολύπην τοῦ ἐρίου. Ἡ νήθουσα διὰ τῆς δεξιᾶς εἵλκεν ἐξ αὐτῆς κλωστὴν, ὅπερ ἐλέγετο στήμονα κατάγειν, καὶ ἐλίξασα αὐτὴν περὶ τὸ ἄγγιστρον τοῦ ἀτράκτου, συνισταμένου ἐκ βραχέος ῥαβδίου ἔχοντος κάτω σφόνδυλον βαρύτερον, ἔστρεφε τὸν ἄτρακτον δι' ἄκρων τῶν δακτύλων, καὶ

ἀφ' οὗ οὕτος ἔνηθε τὴν κλωστὴν, εἵλισσεν αὐτὴν περὶ τοῦ ἀτράκτου τὸ ξύλον, μέχρις οὗ ἦν πλῆρες, ὅτε ἀφαιροῦσα τὸν κλωστῆρα (κουβάρι), τὸν ἔριπτεν εἰς κάλαθον ἢ ταλάρον, ὃν εἶχε πλησίον της. Καὶ ἐπὶ Ὁμήρου ἦν γνωστὴ ἡ χρῆσις τῆς ἠλακάτης, καὶ ἡ τῆς Ἑλένης ἦν χρυσῆ, καὶ χρυσηλάκατοι ἦταν πολλάκις καὶ αἱ θεαί, ἰδίως ἡ Ἀθηνᾶ, ὡς Ἐργάνη. Ἐν Ῥώμῃ πρὸ τῆς νύμφης, ὅτε εἰσήρχετο τὸ πρῶτον εἰς τὸν οἶκον τοῦ νυμφίου, ἤγετο συνήθως ἠλακάτη. Ἡ ἀπέναντι εἰκὼν, ἐκ Ῥωμαϊκοῦ ψηφιδωτοῦ, παρίστησι τὸν Ἡρακλῆν νήθοντα παρὰ τῇ Ὀμφάλῃ. Ἰδ. Μοῖρα.

Ἤλεῖος, ἥρως τῆς Ἠλιάδος· 1) Υἱὸς τοῦ Ποσειδῶνος, πατὴρ τοῦ Αὐγείου, βασιλεὺς τῶν Ἐπειῶν (Παυσ. Ε, 1, 6). — 2) Υἱὸς τοῦ Ταντάλου, ὁ δοὺς τὸ ὄνομα αὐτοῦ εἰς

τὴν Ἤλιδα. — 3) Υἱὸς τοῦ Ἀμφιμάχου, βασιλεὺς τῆς Ἤλιδος ἐπὶ τῆς εἰσβολῆς τῶν Δωριέων (Παυσ. Ε, 3, 4).

Ἠλέκτρα, 1) θυγάτηρ Ὠκεανοῦ καὶ Τηθύος, ἐκ Θαύμαντος τεκοῦσα τὴν Ἶριν καὶ τοὺς Ἅρπυίας (Ἡσίοδ. Θεογ. 265). — 2) Μία τῶν Πλειάδων, ἐκ Διὸς τεκοῦσα τὸν Ἰασίωνα καὶ τὸν Δάρδανον, πρὸς ὃν ἔφερε τὸ Παλλάδιον εἰς τὴν Τρωάδα. — 3) Ἀδελφὴ τοῦ Κάδμου, καθ' ἣν ἐπωνομάσθησαν αἱ Ἠλεκτρίδες πύλαι ἐν Θήβαις. — 4) Θυγάτηρ τοῦ Ἀγαμέμνονος. Ἴδ. Ὀρέστης. — 5) Θυγάτηρ τοῦ Λατίνου, ἐξ Ἰταλοῦ, τοῦ βαλέως τῶν Οἰνωτρῶν, τεκοῦσα Ῥῶμον, τὸν κτίστην τῆς Ῥώμης.

Ἤλεκτρον, (τὸ ἀκτινοβόλον, διότι ἠλέκτωρ ἦν ὁ ἥλιος), ἡ γνωστὴ ὀρυκτὴ ὕλη, ἥτις ἐν τῇ θαλάσσῃ μάλιστα εὑρίσκεται, ἦν γνωστὴ ἐν τοῖς ὁμηρικοῖς χρόνοις (Ὀδ. Δ. 73. Ο, 460. Σ, 205)· ἀλλ' ἀρχαιότατα ἐπεκράτησε τὸ αὐτὸ ὄνομα καὶ ἐπὶ μίξεώς τινος χρυσοῦ καὶ ἀργύρου, ὡς ὅμοιον χρῶμα πιθανῶς παραγούσης, καὶ δὴ $^4/_5$ χρυσοῦ καὶ $^1/_5$ ἀργύρου (Pl. XXXIII. 4, 23), ὥστε δυσδιάκριτον ἐστὶ τίνα τῶν δύο ὑλῶν ἑκάστοτε μνημονεύουσιν οἱ ἀρχαῖοι. Κατὰ τὸν Φιλήμονα, τὸ κυρίως ἤλεκτρον ἦν διαφόρων χρωμάτων, λευκὸν ὅμοιον πρὸς κηρὸν, ὑπέρυθρον, εὑρισκόμενον ἐν Σκυθίᾳ. Ὁ Καλλίστρατος λέγει εἶδος αὐτοῦ χρυσόχρουν καὶ εὔφλεκτον· ὁ δὲ Παυσανίας (ΙΒ, 5) μνημονεύει ἐν τῷ ἐν Ὀλυμπίᾳ ναῷ ἀγάλματος τοῦ Αὐγούστου ἐξ ἠλέκτρου καὶ οὐχὶ ἐκ μετάλλου. Ἐποιοῦντο δὲ χρῆσιν τοῦ ἠλέκτρου οἱ ἀρχαῖοι καὶ πρὸς θυμίασιν, πρὸς περιδέραια, δακτυλίους καὶ ἄλλους κόσμους τῶν γυναικῶν, εἰς κατασκευὴν μικρῶν πολυτίμων ἀγγείων, ἐπικόσμησιν τῶν ὅπλων, φυλακτήρια, κτλ. Ἐπροτίμων δὲ τοῦ λευκοῦ τὸ ὑπέρυθρον καὶ οἰνόχρουν. Κατ' ἀρχὰς ἔφερον αὐτὸ οἱ Φοίνικες θαλασσέμποροι· ἀλλ' ἔπειτα ἤρξατο κομιζόμενον ἐκ τῆς Βαλτικῆς διὰ ξηρᾶς, διὰ τῆς Πανονίας καὶ ἄνω Ἰταλίας εἰς τὰς μεσημβρινωτέρας χώρας. Οἱ Τυρρηνοὶ δ' ἔφερον αὐτὸ ἐκ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Πάδου, διὰ τῶν πόλεων Ἀδρίας καὶ Σπίνας εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Ἀσίαν, ἐξ οὗ καὶ ἐπεκράτησεν ὁ μῦθος ὅτι εἰς τὰς ὄχθας τοῦ Πάδου κληθέντος Ἠριδανοῦ (ἴδ.) αἱ ἀδελφαὶ τοῦ Φαέθοντος (τοῦ λάμποντος), εἰς λεύκας μεταμορφωθεῖσαι, χύνουσιν ὑπὲρ τοῦ ἀδελφοῦ των δάκρυα μεταβαλλόμενα εἰς ἤλεκτρον (Ov. Met. II. 364). Ἐπὶ τῶν Ῥωμαίων αὐτοκρατόρων ἡ μεγάλη εἰσαγωγὴ τοῦ ἠλέκτρου ἠλάττωσε πολὺ τὴν τιμήν του.

Ἠλιάδης, ἴδ. Ἥλιος.

Ἠλιαία, λέξις σημαίνουσα σύνοδος, ἐκ τοῦ ἁλιάζεσθαι (συνέρχεσθαι), ἦν ἐν Ἀθήναις ἡ ἐπωνυμία τοῦ δικαστικοῦ σώματος, ἔχοντος τὴν δικαιοδοσίαν τῶν πολιτικῶν δικῶν, καὶ συγκειμένου ἐξ 6000, κατ' ἔτος πρὸς τοῦτο ὡς καὶ διὰ ψήφισιν τῶν νόμων κληρουμένων ἐκ τῶν ὑπερτριακονταετῶν, καὶ ἐν Ἀρδηττῷ, ὑπὲρ τὸ στάδιον, ὀμνύντων πιστὴν ἐκτέλεσιν τῶν σπουδαίων των καθηκόντων, δι' ὃ καὶ ὁμωμοκότες ἐλέγοντο (Δμσθ. π. Λεπτ. 75. Κ. Τιμοκρ. 746). Κατ' ἀρχὰς ἦν ἴσως αὐτὴ ἡ ἐκκλησία τοῦ δήμου, ἥτις ἀποφάσεις ἀφορώσας εἰς ἄτομα δὲν ἐδύνατο νὰ λάβῃ δι' ὀλιγωτέρων τῶν 6,000 ψήφων, καὶ μεταγενεστέρως πιθανὸν ὅτι οὗτοι καὶ μόνοι ἀπετέλεσαν ἰδιαίτερον σῶμα, τὴν Ἡλιαίαν, διὰ τὰς τοιαύτας ἀποφάσεις. Οὐδέποτε δὲ συνεδίκαζον πάντες ὁμοῦ, ἀλλ' ἐκληροῦντο εἰς δέκα δικαστήρια ἢ φυλάς, ἄλλας τῶν δημοτικῶν, καὶ ἕκαστον συνέκειτο ἐκ 501 δικαστῶν, καὶ αὐτῶν κατὰ τὰς περιστάσεις οὐχὶ πάντοτε ὁμοῦ συνερχομένων, ἀλλὰ μόνον 201, 401· ἐν ᾧ ἄλλοτε, ὡς ἐπὶ εἰσαγγελιῶν (ἴδ.), δύο ἢ τρία δικαστήρια συνεκαλοῦντο εἰς ἓν καὶ συνεδίκαζον (Πολυδ. Η, 123). Ἀναλόγως δὲ τῆς φύσεως τῆς δίκης, ἄλλοι ἄρχοντες ἦσαν ἄλλων εἰσαγωγεῖς καὶ συνῆγον αὐτὰ εἰς διάφορα καταστήματα, πολλαχοῦ τῆς πόλεως κείμενα, πιθανῶς δέκα, ἐξ ὧν μνημονεύονται παρὰ τῶν ἀρχαίων τὰ

λεγόμενα τρίγωνον, βατραχιοῦν, φοινικιοῦν, παράβυστον (Παυσ. Α, 28. Πολδ. Η, 121), Βασίλειον, τῶν Θεσμοθετῶν, τῶν Ἕνδεκα, τὰ ἐν τῷ Ὠδείῳ (Ἀρστφ. Σφ. 1147. — Πολδ. Θ, 44. — Ἀνδκ. Μυστ. 28). Ἕκαστος δὲ δικαστὴς ἐλάμβανε μετὰ τὸν ὅρκον μικρὸν χαλκοῦν πινάκιον, φέρον τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ἓν γράμμα, δηλοῦν τὴν φυλὴν εἰς ἣν ἐκληρώθη. Προεγράφοντο δὲ, ἤτοι διὰ τοιχοκολλήσεως ἀνηγγέλλοντο, ὑπὸ τῶν Θεσμοθετῶν (Πολδ. Κ, 87) αἱ δικάσιμοι ἡμέραι, αἵτινες δὲν ἠδύναντο νὰ ὦσιν οὐδ' αἱ ἑορταί, οὐδ' αἱ ἀποφράδες (αἱ 3 τελευταῖαι ἑκάστου μηνός)· καὶ καθ' ἑκάστην δικάσιμον δι' ἄλλης κληρώσεως διενέμοντο αἱ 10 φυλαὶ εἰς τὰ διάφορα δικαστήρια. Εἰσερχόμενοι δ' οἱ δικασταὶ, ἐλάμβανον ἕκαστος ἀνὰ μίαν βακτηρίαν, ἔχουσαν τὸ χρῶμα τοῦ δικαστηρίου, καὶ ἴσως καίτι σύμβολον (Δμσθ. π. Στφ. 298), ὃ παρουσιάζοντες εἶτα τοῖς Κωλακρέταις (Ἡσύχ.—Σχλ. Ἀρστ. Σφ. 693, Ὀρν. 1540), ἐλάμβανον τὸν δικαστικὸν των μισθὸν, συνιστάμενον εἰς τριώβολον κατὰ συνεδρίασιν (Ἀρστ. Πολ. Β, 9. 3).

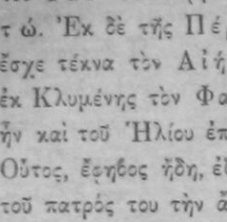
Ἡλιαστήριον, ἐπίπεδος στέγη, ἐκτεθειμένη εἰς τὸν ἥλιον. Ἡλιακὸς, (Στρβ. 12).

Ἡλιόδωρος, 1) Ἀθηναῖος, ἐπικαλούμενος ὁ Περιηγητὴς, συνέγραψε περὶ 150 π. Χ. περιγραφὴν τῆς Ἀκροπόλεως εἰς ιε' βιβλία, ἧς ὀλίγα μόνον ἀποσπάσματα σώζονται.—2) Ἐκ Συρίας, σοφιστὴς, γραμματεὺς τοῦ Ἀδριανοῦ, εἶτα διοικητὴς τῆς Αἰγύπτου, πατὴρ τοῦ διασήμου στρατηγοῦ Ἀβιδίου Κασσίου, τοῦ ἐξαναστάντος κατὰ τοῦ Μάρκου Αὐρηλίου. Κατά τινας αὐτὸς ὁ γράψας καὶ μετρικὴν, ἣν ὅμως ἄλλοι εἰς ἄλλον ὁμώνυμον, φίλον τοῦ Ὁρατίου (27 π. Χ.) ἀποδίδουσι.—3) Υἱὸς Θεοδοσίου ἐξ Ἐμέσης τῆς Συρίας, περὶ τὰ 400 μ. Χ. ἐπίσκοπος Τρίκκης (Τρικκάλων) ἐν Θεσσαλίᾳ. Ὅτε ἦν νέος, ἔγραψε τὸ Αἰθιοπικὸν ἐρωτικὸν μυθιστόρημα εἰς 10 βιβλία, τὸ πρῶτον τῶν γνωστῶν τοῦ εἴδους τούτου Ἑλληνικῶν συγγραμμάτων, καὶ τὸ ἄριστον κατὰ τὴν πλοκὴν, τὴν περιγραφὴν τῶν χαρακτήρων καὶ τὴν ἠθικὴν τάσιν, διηγούμενον τὰς περιπετείας Χαρικλείας, τῆς θυγατρὸς Ὑδάσπου, τοῦ βασιλέως τῆς Αἰθιοπίας, καὶ τὰς τοῦ Θεσσαλοῦ Θεαγένους. Διὰ δεσμῶν ἀγνοῦ ἔρωτος συνδεόμενοι, εἰ καὶ πολλάκις χωρίζονται, καὶ διὰ διαφόρων πειρασμῶν καὶ κινδύνων διέρχονται, διατηροῦσιν ὅμως πάντοτε ἐν αἰδήμονι διαγωγῇ τὴν πρὸς ἀλλήλους πίστιν, μέχρις οὗ, πρὸ τοῦ θρόνου τοῦ βασιλέως τῶν Αἰθιόπων, καὶ πρὸ τοῦ βωμοῦ εἰς ὃν ὁ Θεαγένης ἔμελλε νὰ θυσιασθῇ, λαμβάνουσι τῆς ἀρετῆς των τὸ βραβεῖον.

Ἡλιοκάμινος, παρὰ Ῥωμαίοις δωμάτιον μεσημβρινὸν, μὴ δεόμενον θερμάνσεως τὸν χειμῶνα (1. Ep. Ulp).

Ἥλιος, ποιητ. Ἠέλιος, υἱὸς τοῦ Τιτᾶνος Ὑπερίωνος καὶ τῆς Θείας, Τιτὰν καὶ Ὑπεριωνίδης, ἢ καὶ αὐτὸς Ὑπερίων καλούμενος, ἀδελφὸς τῆς Σελήνης καὶ τῆς Ἠοῦς. Τὸ πρωὶ ἀνήρχετο ἐκ τῆς λίμνης τοῦ Ὠκεανοῦ· τὸ λαμπρόν του τέθριππον, ὑπὸ πυριπνόων ἵππων συρόμενον, διέτρεχε τὸν οὐρανὸν, καὶ τὸ ἑσπέρας κατεδύετο πάλιν εἰς τὸν Ὠκεανόν· διὰ νυκτὸς δὲ φέρεται ἐντὸς χρυσοῦ κέλητος διὰ τῶν Ὑπερβορείων τῆς γῆς αὖθις πρὸς Ἕω, ἔνθα εἶχε λαμπρὸν μέγαρον. Ὁ Ὅμηρος ὅμως δὲν μνημονεύει τούτων τῶν λεπτομερειῶν, ἀλλ' ὁ Ἥλιος κατ' αὐτὸν, πανταχοῦ διὰ τῶν ἀκτίνων του εἰσδύων, βλέπει τὰ πάντα, ἐστὶ πανδερκὴς, δι' ὃ καὶ οἱ τὰ κεκρυμμένα καὶ ἄγνωστα ὀμνύοντες πολλάκις ἐπικαλοῦντο αὐτὸν (Ἰλ. Γ, 277). Ἐπὶ τῆς νήσου Τρινακρίας εἶχεν ἑπτὰ ἀγέλας βοῶν καὶ ἑπτὰ ποίμνια, ἕκαστον συγκείμενον ἐκ 50 ζῴων, οὔτε αὐξομένων οὔτε ἐλαττουμένων ποτὲ (Ὀδ. Μ, 127), σύμβολα βεβαίως τοῦ ἔτους, συνισταμένου, κατὰ τοὺς ἀρχαιοτάτους, ἐκ 50 ἑβδομάδων, ὧν ἑκάστη εἶχεν 7 ἡμέρας καὶ 7 νύκτας. Ἐποίμενον δὲ τας ἀγέλας καὶ τὰ

ποίμνια ταῦτα αἱ ἐκ τῆς Νεαίρας θυγατέρες τοῦ Φαέθουσα (ἡ Φωτεινὴ) καὶ Λαμπετώ. Ἐκ δὲ τῆς Πέρσης ἢ Περσηίδος ἔσχε τέκνα τὸν Αἰήτην καὶ τὴν Κίρκην, ἐκ Κλυμένης τὸν Φαέθοντα, οὗ τὸ ὄνομα ἦν καὶ τοῦ Ἡλίου ἐπίθετον (Ὀδ. Ε, 479). Οὗτος, ἔφηβος ἤδη, ἐζήτησε καὶ ἔλαβε παρὰ τοῦ πατρός του τὴν ἄδειαν ἐπὶ μίαν ἡμέραν αὐτὸς νὰ ὁδηγήσῃ τοῦ Ἡλίου τὸ ἅρμα. Ἀλλ' οἱ φλογεροὶ ἵπποι, ἀφηνιάσαντες ὑπὸ τὴν ἀδέξιον αὐτοῦ χεῖρα, ἐφέροντο ἄνω καὶ κάτω, καὶ ἐνέπρησαν τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν· ὁ δὲ Ζεύς, ἵνα προλάβῃ τὴν παντελῆ τοῦ κόσμου καταστροφήν, ἐκεραύνωσε τὸν Φαέθοντα, ὃν, πεσόντα εἰς τὸν ποταμὸν Ἠριδανόν, θρηνοῦσιν αἱ ἀδελφαί του Ἡλιάδες ἢ Φαεθοντίδες, μεταμορφωθεῖσαι εἰς ἐλάτας ἢ λεύκας, τὰ δὲ δάκρυα αὐτῶν ἐγένοντο ἤλεκτρον. Ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα δὲ χρόνοις συνεταυτίσθη ὁ Ἥλιος μετὰ τοῦ Ἀπόλλωνος, ὅστις ἐκ τούτου καὶ Φοῖβος ἐπιλέγεται, ὁ τὰ πάντα βλέπων θεὸς, μετὰ τοῦ τὰ πάντα εἰδότος θεοῦ τῆς μαντείας. Ὁ Ἥλιος πολλαχοῦ ἐλατρεύετο, ὡς ἐν Κορίνθῳ, ἐν Ἄργει, ἐν Ἠλιδι καὶ μάλιστα ἐν Ῥόδῳ, ἔνθα κολοσσιαῖον αὐτοῦ ἄγαλμα, ἓν τῶν ἑπτὰ θαυμάτων, ἵδρυτο κατὰ τὴν εἴσοδον τοῦ λιμένος. Ἱερὰ δ' αὐτοῦ ἦσαν ὁ ἀλέκτωρ, καὶ λευκὰ ζῷα, ἰδίως ἵπποι. Τὸν παρίστα δ' ἡ τέχνη ὅμοιον τῷ Ἀπόλλωνι, ἴσως τι μᾶλλον σωματώδη.

Νόμισμα Ῥόδου.

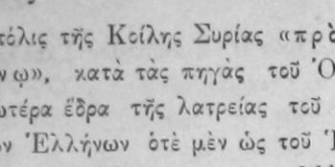
Ἡλιοτρόπιον, ἴδ. Ἡμέρα.

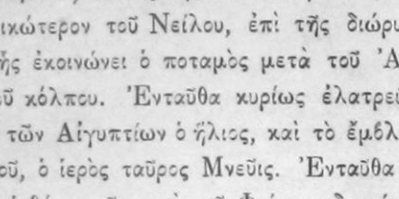
Ἡλίου κρήνη, παρὰ τὸν ναὸν τοῦ Ἄμμωνος, ἐν Λιβύῃ. Τὸ ὕδωρ της ἦν, καὶ ἔτι ἐστὶ, θερμὸν τὸ μεσονύκτιον, ψυχρὸν τὴν μεσημβρίαν (Αἰσχ. Προμ. 808.—Ἡρδ. Δ, 181.—Διόδ. ΙΖ. 50).

Ἡλίου λίμνη, παρ' Ὁμήρῳ (Ὀδ. Γ, 1) ἡ ἐξ ἧς αἴρεται ὁ ἥλιος πᾶσαν αὐγήν.

Ἡλίου πόλις, 1) (Ἀσσυριαστὶ Βαὰλ Βὲν), πόλις τῆς Κοίλης Συρίας «πρὸς τῷ Λιβάνῳ», κατὰ τὰς πηγὰς τοῦ Ὁράτου, ἡ κυριωτέρα ἕδρα τῆς λατρείας τοῦ Βάαλ, ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ὁτὲ μὲν ὡς τοῦ Ἡλίου, ὁτὲ δὲ ὡς τοῦ Διὸς θεωρουμένου, δι' ὃ καὶ ὁ Ἀντωνῖνος ἐνταῦθα λαμπρὸν ναὸν τοῦ Διὸς ἤγειρε. Ταύτης σώζονται ἐρείπια μεγαλοπρεπῆ.—2) Πόλις τῆς κάτω Αἰγύπτου, ἀνατολικώτερον τοῦ Νείλου, ἐπὶ τῆς διώρυγος δι' ἧς ἐκοινώνει ὁ ποταμὸς μετὰ τοῦ Ἀραβικοῦ κόλπου. Ἐνταῦθα κυρίως ἐλατρεύετο ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων ὁ ἥλιος, καὶ τὸ ἔμβλημα αὐτοῦ, ὁ ἱερὸς ταῦρος Μνεῦις. Ἐνταῦθα ἦν καὶ ἡ θέσις τῆς περὶ τοῦ Φοίνικος διηγήσεως καὶ ἑορταὶ ἐτελοῦντο μεγάλαι (Ἡρδ. Η, 3. Ζ, 59). Ἐπὶ Καμβύσου κατεστράφη ἡ πόλις, καὶ ἐπὶ Στράβωνος ἔμενε μόνος ὁ ναὸς, (Στρ. ΙΖ, 805.—Διόδ. Α, 84).

Ἥλις ἢ **Ἠλεία,** (κατὰ τὴν ἐγχώριον διάλεκτον Βάλις, Βαλεία, ἤτοι Fάλες, Fαλεία), ἡ Δ. ἐπαρχία τῆς Πελοποννήσου, κατερχομένη ἀπὸ Ἀχαΐας μέχρι Μεσσηνίας, καὶ Α. ἔχουσα τὴν Ἀρκαδίαν, Δ. δὲ τὴν θάλασσαν. Ἀπετέλουν δ' αὐτὴν α') ἡ κυρίως Ἦλις, Β. ἧς τὸ δυτικὸν ἐλέγετο

Κοίλη Ἦλις, πρὸς Α. δ' εἶχεν ὅρος Ἀκρώρειαν καλούμενον· β') Ἡ Πισᾶτις ἢ Πισαία, ἐν τῷ μέσῳ· γ') ἡ ὀρεινὴ Τριφυλία εἰς Ν. Ἀλλ' ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα ἔπαυσεν ἡ διαίρεσις αὕτη οὖσα πολιτική. Τὰ Ἀχαϊκὰ καὶ Ἀρκαδικὰ ὄρη εἰσχωροῦσι καὶ εἰς αὐτήν. Πρὸς Β. ἡ ἀπότομος Σκόλλις ἐστὶν ἴσως ἡ Ὁμηρικὴ «πέτρη Ὠλενίη»· ὁ Ἐρύμανθος (ν. Ὠλενὸς, 2225μ)· ἡ Λάμπεια (ν. Ἄστρας), ἔχουσα λαμπούσας χιονοσκεπεῖς κορυφάς. Πρὸς Ν. ἡ 600μ ὑψηλὴ πεδιὰς Φολόη (Λάλα), πρὸς τῇ Ἀρκαδίᾳ, ὅθεν ἐκτείνεται τὸ Κρόνιον καὶ ἡ Σαύρου ειρά. Ἐν Τριφυλίᾳ δὲ χωροῦσι πρὸς Δ. τὸ ὄρος Φελλὸν (ν. Πλατιὰ), ὅριον πρὸς τὴν Πίσαν· ἡ Μίνθη (ν. Ἄλβηνα), 1220μ ὑψ. καὶ ἡ Λάπιθος, ἡ Δ. παρέκτασις τοῦ Λυκαίου ὄρους. Ἡ παραλία ἐστὶ τὸ πλεῖστον ἐπίπεδος καὶ πολλάκις ἑλώδης· ἀλλὰ τραχέα προκύπτουσι δύο ἀκρωτήρια πρὸς Β. ὁ Χελωνάτας (Τορνέζο), τὸ ΒΔ πέρας τῆς Πελοποννήσου, καὶ Ν. ὁ Ἰχθὺς (ν. Κατάκωλον), κατ' ἀρχὰς, ὡς φαίνεται, νῆσος, προσχωσθεῖσα μετέπειτα. Ποταμὸς διαρρέει ὁ Πηνειὸς τὴν Κοίλην Ἦλιδα, ἐξ Α. καὶ τὸν Λάδωνα δεχόμενος, ὅστις καὶ Σελλήεις ἐλέγετο· Ν. δὲ τοῦ ἀκρωτηρίου Ἰχθύος, ῥέει, ἐξ Ἀρκαδίας πηγάζων, ὁ Ἀλφειὸς, ἔχων παραποτάμια δεξιῶς τὸν Ἐρύμανθον, τὸν Κλάδεον, τὸν Ἐνιπέα, καὶ ἀριστερῶς τὸν Διάγοντα, ὅριον τῆς Ἀρκαδίας, τὸν Δαλίωνα, τὸν Ἀχέροντα καὶ τὸν Σελινοῦντα. Ἐν Τριφυλίᾳ δὲ μνημονεύονται· ὁ Ἄνιγρος, ὁ ὁμηρικὸς Μινυήϊος (Ἰλ. Λ, 722) μετὰ τοῦ παραποταμίου τοῦ Ἀκίδα ἢ Ἰαρδάνου, ἔχων ἕλη κατὰ τὰς ἐκβολάς· Ν. δὲ ἡ Νέδα ῥέει μεταξὺ Ἤλιδος καὶ Μεσσηνίας.—Ὁ Κυλλήνιος κόλπος, κατὰ τὴν πόλιν Κυλλήνην κληθεὶς, φθάνει Ν. μέχρι τοῦ ἀκρωτηρίου Χελωνάτα· μεταξὺ δὲ τούτου καὶ τοῦ Ἰχθύος ἀνοίγεται ὁ Χελωνάτας κόλπος, μεθ' ὃν Ν. ἕπεται ὁ Κυπαρίσσιος. Κυρίως δὲ λιμένας ἡ παραλία δὲν ἔχει. Πρὸς τοὺς ἀρχαίους αὐτόχθονας τῆς χώρας, τοὺς τοῦ Οἰνομάου καὶ Πέλοπος, λέγονται κατελθόντες πρὸ Ὁμήρου ἤδη καὶ δύο Θεσσαλικοὶ λαοὶ, οἱ Ἐπειοὶ καὶ οἱ Αἰτωλοὶ, εἰς τὴν πόλιν Ἦλιν. Εἰς τὴν Τριφυλίαν μνημονεύονται Καύκονες καὶ Μινυεῖς ἐκ Λακωνίας, ὧν πολλὰς πόλεις κατέστρεψαν οἱ Ἠλεῖοι (Ἡρδ. Δ, 148). Ἡ ἔκτασις τῆς χώρας ἦν περὶ τὰ 50 τετραγ. μίλια· ὁ δ' ἀρχαῖος αὐτῆς πληθυσμὸς ἐκτιμᾶται ὑπὲρ τὰς 180,000.—Πόλεις ἐν τῇ κυρίως Ἤλιδι ὑπῆρχον τὸ Βουπράσιον, ὃ καὶ ὁ Ὅμηρος (Ἰλ. Λ, 756) λέγει σιτοφόρον (πολύπυρον), καὶ ἴσως πεδίον τότε μᾶλλον ἢ πόλιν. Ἡ Μύρσινος, εἶτα Μυρτούντιον· ἡ Κυλλήνη, πόλις ἔχουσα λιμένα εἰς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Πηνειοῦ, ἱδρυθεῖσα ὑπὸ Ὀξύλου. Ὠχυρώθη δὲ τῷ 471 π. Χ. ἡ ἀκρόπολις αὐτῆς, καὶ τῇ ἐδόθησαν τρία γυμνάσια· Πύλος, ἡ Ἠλειακὴ λεγομένη, πρὸς διάκρισιν τῆς Τριφυλιακῆς καὶ τῆς Μεσσηνιακῆς· ἔκειτο ἐπὶ τοῦ Λάδωνος, κατὰ τὰς ἐκβολὰς αὐτοῦ εἰς τὸν Ἀλφειὸν, 70 στάδια ΒΔ τῆς Ὀλυμπίας· Ἐφύρα, ἀρχαία πόλις Πελασγικὴ ἐν τῇ Σελληείδι.—Ἐν τῇ Ἀκρωρείᾳ ἔκειντο τὰ ὀχυρὰ μεθόρια χωρία· Λάσιον, Θραῦστος ἢ Θραῖστος, Θαλάμαι, Ἄλιον, Εὐπάγιον καὶ Ὀποῦς. Εἰς τὴν Πισᾶτιν ἡ Πῖσα ἢ Πίσα, ἀρχαιοτάτη πόλις ἐπὶ Πέλοπος, ὑπὸ τῶν Σπαρτιατῶν δὲ μετὰ τὸν γ' Μεσσηνιακὸν πόλεμον ἐντελῶς καταστραφεῖσα (455 π. Χ.), ὥστε καὶ οἱ ἀρχαῖοι ἐδίσταζον περὶ τῆς ποτὲ ὑπάρξεώς της· ἡ Ὀλυμπία, εἰς τὴν δεξιὰν ὄχθην τοῦ Ἀλφειοῦ, ἔνθα εἰσβάλλει ὁ Κλάδεος εἰς αὐτὸν, θέσις πολυτελῶν ἀγωνιστικῶν οἰκοδομημάτων καὶ ἱερῶν. Ἐπὶ τῆς ἀπ' αὐτῆς παρὰ τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους ἀγούσης παραλίας ἱερᾶς ὁδοῦ ἔκειτο τὸ Δυσπόντιον (ν. Πύργος), καταστραφὲν ἐν πολέμῳ μεταξὺ Ἠλείων καὶ Πισαιέων· Ἀρπίννα, Κυκίσιον, Λετρίνοι, Φεία. Ἐν τῇ Τριφυλίᾳ τὸ Ἐπιτάλιον, ἡ Ὁμηρικὴ Θρυόεσσα, Ν. τοῦ Ἀλφειοῦ παρὰ τὰς ἐκβολὰς αὐτοῦ· ἡ Σκιλλοῦς ἐπὶ τοῦ Σελινοῦντος, ἣν οἱ Σπαρτιᾶται ἐδωρήσαντο τῷ Ξενοφῶντι (Παυσ. Ε, 6, 4.—Ξεν. Ἀν. Ε, 3, 7. Ἑλλ. ΣΤ, 5, 2), Β. αὐτῆς τὸ φρούριον Τυπαῖον, ἐξ οὗ κατε-

κρημνίζοντο ὅσαι γυναῖκες ἐτόλμων νὰ ἴδωσι τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας· τὸ Σαμικὸν ἢ ἡ Σάμος, ἔχον ναὸν τοῦ Ποσειδῶνος, ἔνθα ἐτελοῦντο αἱ ἑορταὶ τῆς Τριφυλιακῆς συμπολιτείας, καὶ διὰ τὴν στρατιωτικὴν δὲ θέσιν αὐτοῦ σπουδαῖον, ὡς κείμενον ἐπὶ τῆς στενωποῦ μεταξὺ τοῦ ὄρους Μίνθης καὶ τῶν παραθαλασσίων τελμάτων· ἡ Τριφυλιακὴ Πύλος, οὐχὶ ἡ τοῦ Νέστορος, ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Μαμάου· ὁ Λέπρεος· τὸ Ἔπειον, τοῦ Ὁμήρου τὸ Εὔκτιτον αἰπύ· ἡ Πύργος κτλ. (Στρβ. Η. 335).

Ἠλύσιον, ἐν Ὁμήρῳ ὡραῖον πεδίον εἰς τὴν Δ ἐσχατιὰν τῆς γῆς, ἐντεῦθεν τοῦ Ὠκεανοῦ, ἔνθα οὔτε χιὼν ὑπάρχει, οὔτε θύελλα ἢ βροχή, ἀλλὰ διαρκὴς πνέει δροσερὸς ζέφυρος ἐκ τοῦ Ὠκεανοῦ, καὶ ἐν μακαριότητι ζῶσιν ἐκεῖ, χωρὶς νὰ ἴδωσι τὸν θάνατον, ὁ ξανθὸς Ῥαδάμανθυς καὶ οἱ ἀγαπητοὶ τοῦ Διὸς, οἷον ὁ Μενέλαος, καθ' ὃ γαμβρὸς τοῦ θεοῦ (Ἰδ. Εὐρπ. Ἑλ. 1676). Ὁ Ἡσίοδος (Ἔργ. 167) μνημονεύει νήσων μακάρων ἐν τῷ Ὠκεανῷ, ἔνθα οἱ ἥρωες τῆς τετάρτης γενεᾶς μετὰ θάνατον ὑπὸ τὸν Κρόνον εὐδαίμονες διάγουσιν. Ὁ Πίνδαρος (Ὀλ. Β, 61) διακρίνει μεταξὺ τοῦ Ἠλυσίου, ὅπερ ἦν ἡ ὑπὸ γῆν διαμονὴ τῶν δικαίων, καὶ μεταξὺ τῶν νήσων τῶν μακάρων. Κατὰ τὴν Ὀρφικὴν Πυθαγόρειον θεωρείαν τῆς μετεμψυχώσεως εἰς ταύτας ἔρχονται οἱ τρὶς διὰ τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου (τοῦ Ἠλυσίου) διαβάντες χωρὶς ποινῆς νὰ γείνωσιν ἄξιοι. Ἐκεῖ βασιλεύει ὁ Κρόνος, πάρεδρον καὶ δικαστὴν προσλαβὼν τὸν Ῥαδάμανθυν, καὶ ἐκεῖ κατοικοῦσιν ὁ Πηλεύς, ὁ Κάδμος καὶ ὁ Ἀχιλλεύς.

Ἡμαθία, ἀρχαῖον ὄνομα τῆς Μακεδονίας (Ὁμ. Ἰλ. Ξ, 226)· διετηρήθη δὲ μετὰ ταῦτα καὶ εἰς ἓν ἐκ τῶν τμημάτων αὐτῆς, τὸ μεταξὺ τῶν ποταμῶν Ἀλιάκμονος καὶ Ἀξιοῦ, ὃ διαρρέει ὁ Λυδίας (ἢ Λουδίας). Ἐνταῦθα ἦν ἡ ἀρχαιοτάτη ἕδρα τῶν βασιλέων, καὶ πόλεις περιείχοντο ἐν αὐτῇ ἡ Βέροια, αἱ Αἰγαὶ (ἢ Αἰγαῖαι), εἶτα ἡ Ἔδεσσα, ἔνθα ἐφονεύθη Φίλιππος ὁ Β', ἡ Εὔρωπος, ἡ Ἰδομένη, τὸ Κίτιον, ἡ Κύρρος, κτλ. Καὶ πόλις Ἡμαθία προσέτι μνημονεύεται.

Ἡμαθίων, ἴδ. Ἠώς.

Ἡμέρα, ἡ φυσικὴ, ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς μέχρι τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου, κατ' ἀντίθεσιν τῆς νυκτὸς ἀπὸ τῆς δύσεως μέχρι τῆς ἀνατολῆς. Ἡ νὺξ κατὰ τοὺς μύθους, καὶ κατὰ τὰς Ὁμηρικὰς ποιήσεις (Ἰλ. Ξ, 259) ἐδάμαζε θεοὺς καὶ ἀνθρώπους, καὶ αὐτὸς ὁ Ζεὺς δὲν ἤθελε νὰ τὴν δυσαρεστῇ. Ἡ δὲ πολιτικὴ ἡμέρα ἦν τὸ ἡμερονύκτιον (τὸ νυχθήμερον) παρὰ τοῖς Ἕλλησι, ἀπὸ δύσεως μέχρι δύσεως τοῦ ἡλίου, παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις ἀπὸ μεσονυκτίου ἕως μεσονύκτιον, παρὰ Βαβυλωνίοις ἀπὸ ἀνατολῆς εἰς ἀνατολὴν, παρ' Ὑμβρίοις ἀπὸ μεσημβρίας εἰς μεσημβρίαν. Ἐπὶ Ὁμήρου, καὶ μέχρι τῶν Ἀλεξανδρινῶν, ἡ ἡμέρα δὲν διαιρεῖται εἰς ὥρας, ἀλλ' ὁρίζεται ὁ χρόνος κατὰ τὴν πρόοδον τοῦ λυκαυγοῦς καὶ τοῦ ἡλίου, καὶ διακρίνεται ἠὼς, πρωΐ, πρὼ τῆς ἡμέρας, ἔπειτα μέσον ἦμαρ ἢ μεσημβρία, καὶ τέλος δείλη, διαιρουμένη εἰς δείλην πρωΐαν καὶ δ. ὀψίαν ἢ δείελον ἦμαρ (Ὀδ. Ι, 54. Ἰλ. Φ, 111). Ὑπῆρχον δὲ καὶ πολλαὶ ἄλλαι ἐκφράσεις δηλοῦσαι τὰς ἐποχὰς τῆς ἡμέρας, καὶ ἰδίως δεδανεισμέναι ἐκ τῶν συνήθων καθημερινῶν ἐργασιῶν, οἷον «πληθούσης τῆς ἀγορᾶς» ἢ «περὶ πλήθουσαν ἀγοράν». Ἀλλ' ἤδη περὶ τὰ 500 π. Χ.

ὁ Ἀναξίμανδρος καὶ ὁ Ἀναξιμένης εἰσήγαγον εἰς τὴν Ἑλλάδα τὸ ἐν Βαβυλῶνι, ὡς φαίνεται, τὸ πρῶτον ἐπινοηθὲν ἡλιακὸν ἢ σκιαθηρικὸν ὡρολόγιον ἢ πόλον καθ' ὃν γνώμων, βελόνη κάθετος ἐπὶ ἐπιπέδου ἢ κοίλης ἐπιφανείας, ἐδείκνυε διὰ τῆς σκιᾶς της τὴν μεσημβρίαν, τὴν ἰσημερίαν, καὶ τὰς τροπὰς, καὶ μετὰ ταῦτα διὰ βαθμιαίων τελειοποιήσεων, καὶ τὰς εἰς ὥρας διαιρέσεις τῆς ἡμέρας. Διηρέθη δὲ εἰς 12 ὥρας, ὧν τὸ μῆκος διέφερε κατὰ τοῦ ἔτους τὴν ἐποχήν. Καὶ ἡ νὺξ ἔχει ἐν Ὁμήρῳ (Ἰλ. Κ, 252) τρία μέρη ὡς καὶ ἡ ἡμέρα, τὸν ἕσπερον, τὸν νυκτὸς ἀμολγὸν μεσονύκτιον, καὶ τὴν ἀμφιλύκην νύκτα, τὰ ἐξημερώματα (Ἰλ. Η, 433). Βραδύτερον, ἐκ τῆς τάξεως τῶν στρατοπέδων εἰσήχθησαν τρεῖς νυκτὸς φυλακαί, ἀνὰ 4 ὥρας ἑκάστη. Πολυτελὲς ὡρολόγιον σκιαθηρικὸν ᾠκοδόμησε παρὰ τῇ ἀγορᾷ τῶν Ἀθηνῶν ἐπὶ Τραϊανοῦ Ἀνδρόνικος ὁ ἐκ Κυρρήστου, ὀκτάπλευρον πύργον σωζόμενον, εἰς οὗ τὰς ἔξω ἐπιφανείας γραμμαὶ δεικνύουσι τὸ καθ' ἑκάστην ὥραν μῆκος τῆς σκιᾶς χαλκῶν ῥάβδων, ἃς ἀπολεσθείσας, ἐνήρμοσεν αὖθις μετ' ἐμβριθῆ σπουδὴν ὁ πλοίαρχος Παλάσκας, ἐντὸς δὲ εἶχε κλεψύδραν, δεξαμενὴν οὕτω κληθεῖσαν κατὰ τὴν ἐξ Ἀκροπόλεως προρρέουσαν ὑπόγειον καὶ ἀφανῆ πηγὴν, τὴν Κλεψύδραν, μετοχετευθεῖσαν ἐνταῦθα δι' ἔτι σωζομένου ὑδραγωγείου, καὶ στρέφουσαν τὸ πάλαι μηχάνημα δεικνύον τὰς ὥρας τῆς νυκτὸς ὡς καὶ τὰς κατὰ τὰς ἀνηλίους ἡμέρας. Ἔξωθεν δ' ὁ πύργος εἶχε καὶ τὰς παραστάσεις καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ὀκτὼ κυριωτέρων ἀνέμων, καὶ ἦν ἀνεμοδείκτης πολυτελέστατος (ἴδ. Ἄνεμοι).

Ἡμεροδρόμοι, δημόσιοι ταχυδρόμοι, τὰς ἀγγελίας κομίζοντες (Πλούτ. Ἀριστ. Κ. — Παυσ. ΣΤ, 16)· οἱ αὐτοὶ καὶ δρομοκήρυκες (Ἁρποκρ. Ἡσύχ.)· ἡμεροσκόποι δὲ (Ἡρδ. Ζ, 181. 192. — Ξεν. Ἑλλ. Α, 1. 2), οἱ ταττόμενοι ἵνα ἐπιβλέπωσι καὶ ἀγγέλλωσι τὰ συμβαίνοντα, ὡς ἐπὶ μαχῶν.

Ἡμερόκοιτος, ὁ τὴν ἡμέραν κοιμώμενος καὶ τὴν νύκτα ἀγρυπνῶν, ὡς οἱ κλέπται (Ἡσ. Ἔργ. 607).

Ἡμιθωράκιον, ἴδ. Θώραξ.

Ἡμῖνα, μέτρον ξηρῶν ἢ ῥευστῶν, μάλιστα παρὰ Σικελοῖς, τὸ ἥμισυ τοῦ ξέστου, ἢ τῆς κοτύλης (Ἀθήν. ΙΑ, 479. ΙΔ, 648. — Ἡσύχ. λ. Ἡμίνα).

Ἡμιολία, ἴδ. ναῦς.

Ἡμίονος, ζῷον ἐπιζήτητον καὶ ἐν τοῖς Ὁμηρικοῖς χρόνοις διὰ τὴν ἐργατικότητά του (ταλαεργός. Ὁμ. Ἰλ. Ψ, 654 Ρ, 742) σύρον, ἀχθοφόρον ἢ ἱππευόμενον. Ἀπὸ τῆς 10 Ὀλυμπιάδος ἐγένετο δεκτὸν ἐν Ὀλυμπίᾳ καὶ εἰς τὰ ἱπποδρόμια, ἀλλ' οὐχὶ ἐπὶ πολὺ, διότι δὲν διαπρέπει ἐπὶ κομψότητι. Καὶ χλευάζεται μὲν ἐνίοτε ὡς ζῷον εὔηθες (Plaut. Cistall. IV, 2, 12), ἀλλὰ δὲν περιεφρονεῖτο.

Ἡνίοχοι, λαὸς εἰς τὴν ΒΑ παραλίαν τοῦ Εὐξείνου Πόντου κατὰ τὴν ἀσιατικὴν Σαρματίαν καὶ τὸ Ἡράκλειον ἀκρωτήριον, ὑπὸ τὸ Κοράξιον ὄρος. Ἐπὶ Μιθριδάτου συνίσταντο ἐκ 4 φυλῶν, ἑκάστης ὑπὸ ἴδιον βασιλέα. Καὶ τὴν σήμερον μία τῶν λεσγικῶν φυλῶν, καλεῖται Ἀϊνοῦχος.

Ἡνίοχοι, ἔθνος σαρματικὸν εἰς τὴν βορείαν παραλίαν τοῦ Εὐξείνου οἰκοῦν, καὶ λεγόμενον ὅτι κατήγετο ἐκ τοῦ ἡνιόχου τῶν Διοσκούρων (Στρβ.), εἰς τὴν πειρατείαν δ' ἐπιδεδομένον.

Ἡνίοχος, ὁ εἰς τοὺς ἀγῶνας ἢ τὰς μάχας ὁδηγῶν τοὺς ἵππους δίφρου ἢ τεθρίππου, ἦν ἐν τοῖς Ὁμηρικοῖς χρόνοις φίλος ἢ ὀπαδός τις τοῦ μαχομένου ἥρωος, ἀλλ' ἐκείνου κατώτερος· εἰς δὲ τοὺς ἀγῶνας οἱ ἰδιοκτῆται τοῦ ἅρματος δὲν διηύθυνον αὐτὸ οἱ ἴδιοι, ἀλλ' ἐνεπιστεύοντο αὐτὸ εἰς φίλους εὐ-

Ἐξ ἀρχαίου κεφάλου

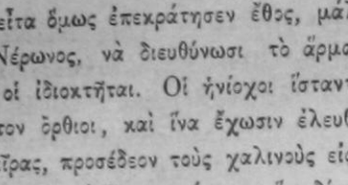
ρώστους καὶ ἐνησκημένους, οὓς ἀντέμειβον, συνήθως διὰ χρημάτων, μετὰ τὴν νίκην. Ὁ Νέρων ὅμως ἡνιόχει αὐτὸς, καὶ ἠγωνίσθη οὕτω καὶ ἐν Ὀλυμπίᾳ. Ἐν Ῥώμῃ ὑπῆρχον καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος ἡνίοχοι, κατ' ἀρχὰς δοῦ-

λοι, εἶτα ὅμως ἐπεκράτησεν ἔθος, μάλιστα ἀπὸ Νέρωνος, νὰ διευθύνωσι τὸ ἅρμα καὶ αὐτοὶ οἱ ἰδιοκτῆται. Οἱ ἡνίοχοι ἵσταντο τὸ πλεῖστον ὄρθιοι, καὶ ἵνα ἔχωσιν ἐλευθέρας τὰς χεῖρας, προσέδεον τοὺς χαλινοὺς εἰς τὴν ζώνην των, καὶ ἔφερον μάχαιραν ἵνα δύνανται νὰ κόπτωσιν αὐτοὺς ἂν ὑπῆρχε κίνδυνος. Εἰς τὸ ἱπποδρόμιον τὸ πρόβλημα διὰ τὸν νικητὴν ἦν νὰ φθάσῃ πρῶτος, ἀφ' οὗ ἑπτάκις παρήρχετο περὶ τὸ τέρμα καὶ ἐγγύτατα αὐτοῦ. Διεκρίνοντο δὲ παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις οἱ ἀντίπαλοι διὰ διαφόρων χρωμάτων τῆς ἐνδυμασίας των, καὶ οὕτως ἐπὶ τῶν Βυζαντινῶν ἐπεκράτησαν εἰς τὸ ἱπποδρόμιον τὰ ἀντίθετα καὶ πᾶσαν ὀλίγου δεῖν τὴν κοινωνίαν διαιρέσαντα δύο κόμματα τῶν Πρασίνων καὶ τῶν Βενέτων (κυανῶν), ἀποδεικνύοντα τὴν ἐλεεινὴν τότε κατάπτωσιν τοῦ δημοσίου πνεύματος.

Ἡσίοδος, ἴδ. Ἡσίοδος.

Ἡπατοσκοπία, ἴδ. Μαντική.

Ἤπειρος, ἡ δυτικωτέρα ἄκρα τῆς βαρείας Ἑλλάδος, ἔχουσα ἐπιφάνειαν 200 τετραγωνικῶν μιλίων περίπου, καὶ Δ μὲν τὸ Ἰόνιον πέλαγος, Α δὲ τὴν Θεσσαλίαν, Β τὴν Ἰλλυρίαν, καὶ Ν τὸν Ἀμβρακικὸν κόλπον, τὴν Ἀκαρνανίαν καὶ Αἰτωλίαν. Ἐπὶ Ῥω-

μαίων δὲ περιελαμβάνετο μετ' αὐτῆς καὶ ἡ Ἀκαρνανία. Πεδιάδα ὁπωσοῦν εὐρεῖαν ἔχει παρὰ τὸν Ἀμβρακικὸν κόλπον, καὶ τὴν ἄλλην, περὶ τὰ 400μ ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης ὑψουμένην, τὴν περὶ τὰ Ἰωάννινα, ἔχουσαν καὶ λίμνην τὴν Παμβωτίδα, ἄνευ ὁρατῆς ἐκροῆς. Ἄλλως ἡ χώρα ἐστὶ πλήρης ὀρέων ἐσπαραγμένων δι' ἡφαιστείων. Πρὸς Β ἐκτείνονται τὰ Κεραύνια, ἀπολήγοντα εἰς τὸ Ἀκροκεραύνιον ἀκρωτήριον (ν. Γλῶσσα). Πρὸς Α καθορίζει αὐτὴν ὁ τραχὺς Πίνδος 2600μ ὑψηλός· εἰς τὰ Ν. μέρη δ' αὐτοῦ εἰσὶν ἡ Τύμφη, ὁ Λάκμων, ὁ Τυμφρηστὸς, μετὰ στενωποῦ Φαίκας (ν. Δουγλιανῆς), σχεδὸν ἀδιαβάτου ἐν χειμῶνι καὶ ὑπὸ τὰς χιόνας. Κατὰ τὸ μέσον, πρὸς τῇ Δωδώνῃ, ὑψοῦται ὁ Τμάρος ἢ Τόμαρος· ἐκ τοῦ Λάκμωνος, κειμένου εἰς τὴν ΒΑ γωνίαν τῆς χώρας, πηγάζουσι 4 ποταμοί, ὁ Ἀῶος, πρὸς τὰ ΒΔ, ὁ Ἀλιάκμων, πρὸς τὰ ΒΑ καὶ τὴν Μακεδονίαν, ὁ Πηνειὸς πρὸς τὰ ΝΑ καὶ τὴν Θεσσαλίαν, καὶ ὁ Ἀραχθος πρὸς τὰ Ν. Ποταμὸς δὲ πηγάζων ἀπὸ τῆς ΝΔ ὑπωρείας τοῦ αὐτοῦ ὄρους ἐκαλεῖτο Ἴναχος, καὶ ἐξέβαλλεν εἰς τὸν ἐκ Δολοπίας ῥέοντα Ἀχελῷον. — Οἱ πρῶτοι τῆς χώρας κάτοικοι ἦσαν Πελασγοί, φέροντες τὴν ἐπωνυμίαν Γραικοί, ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἐκβαρβαρωθέντες διὰ τῆς γειτνιάσεως τῶν Ἰλλυριῶν. Διῃροῦντο δ' εἰς Χάονας εἰς τὰ ΒΔ μέχρι Θυάμιδος, Θεσπρωτοὺς ΝΔ εἰς τὴν παραλίαν, Μολοσσοὺς, μεσογείως, Β τοῦ Ἀμβρακικοῦ κόλπου. Μνημονεύονται δὲ μεταξὺ αὐτῶν καὶ Ἀθαμᾶνες, Ἕλλοπες, Κασσωπαῖοι, Ἀτιντᾶνες, κτλ. Οἱ ἰσχυρότεροι ἦσαν κατ' ἀρχὰς οἱ Χάονες, ἔχοντες δύο ἀρχηγοὺς ἐξ ἀρχαίου γένους, κατ' ἔτος ἐναλλασσομένους (Θουκ. Β, 80)· ἀλλὰ μετὰ ταῦτα τὴν ἡγεμονίαν κατέλαβον οἱ ἐξ Αἰακιδῶν καταγόμενοι βασιλεῖς τῶν Μολοττῶν, καὶ ὁ βασιλεὺς Πύρρος ἐγκατέστησε μίαν κοινὴν καὶ ἰσχυρὰν βασιλείαν, ἣν ὅμως οἱ Ῥωμαῖοι ἀνέτρεψαν (Στρβ. Ζ, 321—2). — Πόλεις ἐν Χαονίᾳ, ἡ Ἀντιγόνεια· ὁ Ὥρικος (ἢ τὸ Ὡρικὸν) εἰς τὰ μεθόρια τῆς Ἰλλυρίας, Κολχικὴ ἀποικία μετ' ἀρίστου λιμένος, ἀμφότεραι πέραν τῶν Κεραυνίων· Παλαίστη, ἔνθα ὁ Καῖσαρ προσωρμίσθη, πολεμῶν τὸν Πομπήϊον (Ἀππ. Π. Κ. Β, 54)· Τὰ ἐμπορεῖα Φοινίκη, Πάνορμος, Ὄγχεσμος, Βουθρωτόν. — Ἐν Θεσπρωτίᾳ· Ἐφύρα καὶ Κίχωρος, εἰς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Ἀχέροντος· Νικόπολις (ν. Πρέβεζα), μετὰ πολλῶν ἐρειπίων, ἐν τῷ Ἀμβρακικῷ κόλπῳ, ἀπέναντι τοῦ Ἀκτίου, ἱδρυθεῖσα τῷ 31 π. Χ. ὑπ' Αὐγούστου μετὰ τὴν νίκην κατ' Ἀντωνίου· ἐπὶ δὲ Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου πρωτεύουσα τῆς Ἠπείρου· Πανδοσία, Ἐλάτρεια ἢ Ἐλάτια, Βιτία καὶ Βουχέτα ἐν τῇ Κασσοπαίᾳ.—Ἐν τῇ Μολοσσίδι τὸ Πάσσαρον ἢ Δωδώνη (ἡ καὶ Δωδὼν), εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ Τομάρου. Πολύτιμα αὐτῆς ἐρείπια ἀνεῦρεν ὁ Κ. Καραπάνος, ἀνασκάψας ΝΔ τῶν Ἰωαννίνων, τὴν Ν ἀκτὴν τῆς Παμβώτιδος λίμνης (τῶν Ἰωαννίνων). Τὴν χώραν ὁ Ὅμηρος λέγει δυσχείμερον (Ἰλ. Β, 750). Τὸ μαντεῖον τῆς Δωδώνης ἦν ἀρχαιότατον καὶ περίφημον. Οἱ ἱερεῖς ἐν Θήβαις τῆς Αἰγύπτου διηγοῦντο (Ἡρδ. Β, 54) ὅτι Φοίνικες, ἀπαγαγόντες δύο ἱερὰς γυναῖκας ἐξ Αἰγύπτου, ἐπώλησαν τὴν μὲν αὐτῶν εἰς Λιβύην, τὴν δὲ εἰς τοὺς Ἕλληνας, καὶ ἐντεῦθεν τὰ δύο χρηστήρια, τοῦ Ἄμμωνος καὶ τὸ τῆς Δωδώνης· οἱ δὲ Δωδωναῖοι διηγοῦντο ὅτι δύο ἄγριαι μέλαιναι περιστεραὶ ἀπέπτησαν ἐκ τῶν αἰγυπτιακῶν Θηβῶν, ἡ μὲν εἰς Λιβύην, ἡ δὲ εἰς Δωδώνην, καὶ αὕτη ἐπὶ δρυὸς καθεσθεῖσα, διέταξε δι' ἀνθρωπίνης φωνῆς νὰ ἱδρυθῇ ἐνταῦθα χρηστήριον· καὶ λέγει ὁ Ἡρόδοτος τὴν ὑπόθεσιν ὅτι αἱ δύο περιστεραὶ ἐμφαίνουσι τὰς δύο γυναῖκας διὰ τὸ ἀλλόγλωσσον καὶ τὴν μελανὴν τῶν Αἰγυπτίων χροιὰν, καὶ ὅτι ἐρρέθησαν ἀνθρωπίνην φωνὴν ἀφιεῖσαι ὅτε ἔμαθον τὴν ἐγχώριον γλῶσσαν. Τὸ κέντρον τοῦ ἱεροῦ ἦν ἡ ἱερὰ δρῦς ἢ φηγὸς τοῦ Διός· εἰς τὴν ῥίζαν δ' αὐτῆς ἀνέβρυε πηγὴ, ἧς ὁ κέλαδος, ὡς καὶ ὁ ἦχος τῶν κινουμένων φύλλων τῆς δρυὸς, ἡρμηνεύετο ὑπὸ τῶν ἱερειῶν, τῶν Πελειάδων. Ἐν μετὰ ταῦτα χρόνοις προσετέθη ὡς μαντικὸν καὶ τὸ Δωδωναῖον χαλκεῖον, λέβης ἱδρυμένος ἐπὶ κίονος, ἐν ᾧ ἐπὶ παρακειμένου ἄλλου ἰσοϋψοῦς ἵστατο παῖς, ἔχων μάστιγα εἰς τὰς χεῖρας, ἧς ἡ ἄκρα, ὑπὸ τοῦ ἀνέμου κινουμένη, ἐκτύπα τὸν λέβητα (Στρβ. Ζ, 317).—Ἀρχαιότατοι κάτοικοι ἐν τῇ Δωδωναίᾳ, λέγονται οἱ Ἕλλοπες ἢ Ἕλλοι (=Σελλοί), ὅθεν πιθανῶς τὸ Ἕλληνες. Τινὲς ὑπέλαβον ὅτι ὑπῆρχε καὶ ἄλλη Δωδώνη ἐν Θεσσαλίᾳ, ἕνεκα τοῦ Ὁμηρικοῦ χωρίου (Ἰλ. Β, 750). —Εἰς τὴν Ἤπειρον κατηριθμοῦντο πολλάκις καὶ ἡ Ἀμβρακία, Β τοῦ αὐτῆς ἐπωνύμου κόλπου, καὶ τὸ Ἀμβρακικὸν Ἄργος, Α αὐτοῦ.

Ἤρ, υἱὸς τοῦ Ἀρμενίου, Παμφύλιος, εἰς μάχην πεσὼν καὶ μετὰ 10 ἡμέρας εἰς τὴν πυρὰν ἀναζήσας καὶ διηγηθεὶς τί εἶδεν ἐν Ἅιδου. Τὰ περὶ αὐτοῦ ἀνεφέροντο εἰς ἀπόδειξιν τῆς ἀθανασίας τῆς ψυχῆς (Πλάτ. δημ. Ι, σ. 614.—Cic. R. p. V, 3, 2. 6, 6. 7, 7).

Ἥρα (Ἥρη), ἡ πρεσβυτέρα θυγάτηρ τοῦ Κρόνου καὶ τῆς Ῥέας, τραφεῖσα παρὰ τῷ Ὠκεανῷ καὶ τῇ Τηθύϊ (Ὁμ. Ἰλ. Ξ. 200), ἀδελφὴ καὶ σύζυγος τοῦ Διὸς, ὅστις, κατὰ Σαμιακὸν μῦθον, ἐκήρυξε τὸν γάμον του μετ' αὐτῆς μετὰ 300 ἐτῶν μυστικὴν συμβίωσιν. Ἔστι δὲ τῶν θεαινῶν ἡ ὑψίστη καὶ σεβαστοτάτη, ἣν καὶ ὁ Ζεὺς συνεχῶς συμβουλεύεται, χωρὶς ὅμως πάντοτε νὰ ἐνδίδῃ εἰς πάσας τὰς ἀξιώσεις της (Ἰλ. Α, 536). Εἷς δὲ τῶν χαρακτηρισμῶν αὐτῆς ἦν καὶ ἡ ζηλοτυπία, συνεχῶς προκαλουμένη ὑπὸ τοῦ Διὸς, καὶ μῖσος ἔτρεφε κατὰ τῶν μὴ νομίμων τέκνων τοῦ ἀνδρός της, ὡς κατὰ τοῦ Ἡρακλέους. Οὕτως ἔπεμψέ ποτε τὸν Ὕπνον ν' ἀποκοιμίσῃ τὸν Δία ὅτε ὁ Ἡρακλῆς ἀπέπλεεν ἐκ Τροίας, καὶ ἐξήγειρεν εἰς φοβερὰν τρικυμίαν τὴν θάλασσαν κατ' αὐτοῦ. Ἐξυπνήσας δ' ὁ Ζεὺς, ἤθελε νὰ ῥίψῃ τὸν Ὕπνον εἰς τὴν θάλασσαν, ἀλλ' ἐκεῖνος ἐσώθη καταφυγὼν εἰς τοὺς κόλπους τῆς σεπτῆς Νυκτὸς, τὴν δὲ Ἥραν ἐνέδεσεν ὁ Ζεὺς εἰς χρυσᾶς ἁλύσεις, ἄκμονας κρεμάσας εἰς τοὺς πόδας της (Ἰλ. Ξ, 249. Ο, 18). Πολλάκις δὲ κατὰ τοῦ πανισχύρου θεοῦ κατέφευγεν ἡ Ἥρα εἰς δόλους (Ἰλ. Ξ, 215 Τ, 97). Ἐπὶ τῶν Τρωϊκῶν προστατεύει τοὺς Ἕλληνας κατὰ τῶν Τρώων (Ἰλ. Δ, 7, 50. Ω, 25). Ὡς ἡ μόνη νόμιμος σύζυγος μεταξὺ τῶν θεῶν, ἐλέγετο τελεία, γαμηλία, ζυγία, εἰ-

λείθυια, καὶ θυγατέρες της λέγονται αἱ Εἰλείθυιαι, αἱ θεαὶ τοῦ τοκετοῦ (Ἰλ. Λ, 270)· αἱ δ' εἰς τὰς ἑορτάς της τελεταὶ ἀπέβλεπον κατὰ μέγα μέρος εἰς τὸν ἱερὸν γάμον. Ἱερὸς αὐτῇ ἦν ὁ κόκκυξ (κοῦκος), σύμβολον

τοῦ ἔαρος, ὅτε ἐνυμφεύθη τὸν Δία, καὶ προσέτι ὁ ταώς· εἰς τὴν χεῖρα δ' ἔφερε τὸν καρπὸν τῆς ῥοιᾶς (τὸ ῥόδιον), ὡς σύμβολον τοῦ γάμου καὶ τῆς πολυτεκνίας. Ἡ κυριωτέρα ἕδρα τῆς λατρείας της ἦν τὸ Ἄργος, καὶ ἐνταῦθα μεταξὺ Ἄργους καὶ Μυκηνῶν, ἦν τὸ περίφημον κολοσσιαῖον αὐτῆς χρυσελεφάντινον ἄγαλμα, ἔργον τοῦ Πολυκλείτου, ἐν τῷ Ἡραίῳ, οὗ τὰ ἐρείπια ἀνευρὼν ἀνέσκαψεν ὁ Α. Ρ. Ῥαγκαβῆς. Παρ' αὐτῷ ἤγοντο κατὰ πενταετίαν τὰ Ἡραῖα, μετ' ἀγώνων. Εἶχε δὲ καὶ ἀλλαχοῦ ἐπισήμους ναοὺς ἡ θεά, καὶ ἰδίως ἐν Κορίνθῳ, ἐν Σπάρτῃ, ἔνθα αἰγοφάγος ἐλέγετο διὰ τὰς προσφερομένας αὐτῇ θυσίας αἰγῶν, ἐν Πλαταιαῖς (ἴδ. Δαίδαλα), ἐν Σικυῶνι, ἐν Σάμῳ, κτλ. Ἡ τέχνη παρίστησιν αὐτὴν ἐν εὐγενεῖ καὶ μεγαλοπρεπεῖ ὡραιότητι, σέβας ἐπιβαλλούσῃ, μεγάλους ἔχουσαν τοὺς ὀφθαλμοὺς (βοῶπιν), εὔκομον καὶ στέφανον φέρουσαν. Τὸ ἄγαλμα τοῦ Πολυκλείτου ἦν εὔθρονον, ὁ στέφανος ἐπὶ τῆς κεφαλῆς της εἶχεν ἐπικεχαραγμένας τὰς Χάριτας καὶ τὰς Ὥρας, καὶ ἔφερεν εἰς τὴν μίαν χεῖρα σκῆπτρον καὶ κόκκυγα ἐπικαθήμενον αὐτῷ, εἰς τὴν ἄλλην τὸν καρπὸν τῆς ῥοιᾶς. Ἔφερε δὲ χρυσοῦν χιτῶνα διεζωσμένον, καὶ ἱμάτιον ἐπ' αὐτοῦ, τοὺς βραχίονας μόνον καὶ τὴν κεφαλὴν μετὰ τοῦ τραχήλου γυμνὰ ἔχουσα (Παυσ. Β, 17, 4.—Στρβ. Η, 372). Τὸ δὲ νυμφικὸν κάλυμμα εἶχε συνήθως κρεμάμενον ὀπίσω τῆς κεφαλῆς.

Ἡραῖα, 1) πόλις εἰς τὰ ΝΔ τῆς Ἀρκαδίας ἐπὶ τοῦ Ἀλφειοῦ πρὸς τῇ Ἠλιδι, εἶχεν

ἐπισήμους ναοὺς καὶ ἄλλα μνημεῖα (Παυσ. Η, 26.—Θουκ. Ε, 67.—Ξεν. Ἑλλ. ΣΤ. 5, 11). —2) Ἡραῖα ὄρη ἐν Σικελίᾳ, ἐκτεινόμενα πρὸς Ν. καὶ ΝΑ μέχρι τοῦ Παχύνου ἀκρωτηρίου (Διόδ. Δ, 84.

Ἡραῖα, (τὰ), ἑορτὴ τῆς Ἥρας, πρὸ πάντων ἡ ἐν Ἄργει τελουμένη κατὰ τετραετίαν, ἐπὶ τοῦ μέσου τοῦ 6' ἔτους ἑκάστης Ὀλυμπιάδος (Böckh, Abh. d. Brl. Ac. 1818—9, σελ. 92), καὶ χρησιμεύουσα ὡς βάσις τῆς χρονολογικῆς ἀριθμήσεως τῶν Ἀργείων (Θουκ. Β, 2). Ἀγῶνες ἐτελοῦντο ἐν τῇ πόλει, ἐν οἷς ὁ ἐπιτυχὼν νὰ τοξεύσῃ χαλκῆν ἀσπίδα κρεμαμένην ὑπὲρ τὸ θέατρον ἐλάμβανεν ὡς ἆθλον αὐτήν (δι' ὃ καὶ Χάλκεια λέγει ὁ Πίνδαρος (Νεμ. Μ. 41) τὸν ἀγῶνα), καὶ στέφανον μύρτου. Εἶτα δὲ πομπή, ἣν συνώδευεν ἐφ' ἅρματος ἡ πρώτη ἱέρεια τῆς θεᾶς, ἔφερεν ἑκατόμβην εἰς τὸν ὑπὸ τὸ ὄρος Εὔβοιαν εἰς δίωρον περίπου ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ Ἄργους κείμενον ναὸν τῆς θεᾶς. Ἡραῖα λαμπρότατα ἐτελοῦντο καὶ ἐν Σάμῳ, ἔνθα ἡ λατρεία ἐξ Ἄργους μετέβη, καὶ πλὴν ἄλλων μερῶν καὶ ἐν Ἠλιδι, ἐπίσης κατὰ τετραετίαν, εἰς τὸ δ' ἔτος ἑκάστης Ὀλυμπιάδος, καὶ 16 πρεσβύτεραι καὶ ἐπίσημοι γυναῖκες προσῆγον τῇ θεᾷ πέπλον ὃν ὕφαινον, νεάνιδες δ' ἐσταδιοδρόμουν, καὶ κλάδος ἐλαίας ἐδίδετο ταῖς νικώσαις (Παυσ. Ε, 19, 2).

Ἡραῖον, ναὸς τῆς Ἥρας. Τὸ Ἄργος, ἔνθα πρὸ πάντων ἡ θεὰ ἐλατρεύετο, εἶχε τρία Ἡραῖα, ἓν ἐν αὐτῇ τῇ πόλει, ἕτερον μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῆς Ἀκροπόλεως, ὑπὲρ τὸ στάδιον, καὶ τρίτον, τὸ πάντων περιφημότατον, εἰς 48 σταδίων ἀπόστασιν, πρὸς ταῖς Μυκήναις, ὑπὸ τὸ ὄρος **Εὔβοιαν**. Τούτου ἀνασκαφέντος τῷ 1855, εὑρέθησαν ἀξιόλογα ἐρείπια, ἀποδεικνύοντα ὅτι ἦν ἑξάστυλον δώριον καὶ ὅτι ἐπυρπολήθη πιθανῶς ἐπὶ τῆς ἐπικρατήσεως τοῦ Χριστιανισμοῦ, (ἴδ. Rang. Das Heragon). Ἀνασκαφέντος δὲ καὶ τοῦ ἐν Ὀλυμπίᾳ Ἡραίου, εὑρέθη ἐπίσης ἐκεῖ ναὸς δώριος, 51,10μ μῆκος, 18,30μ πλάτος ἔχων, ἑξάστυλος μὲν κατὰ τὰς μικρὰς πλευράς, εἰς δὲ τὰς μακρὰς ἀντὶ 13 ἔχων 16 κίονας καὶ διαιρούμενος εἰς πρόναον, ὀπισθόδομον καὶ τὸν σηκόν, ὅστις διαστάσεις ἔχων 27,84×8,34, ἐκοσμεῖτο, ὡς ὁ Παρθενών, δι' ὑποστύλων στοῶν ἐν τῷ ἐσωτερικῷ.

Ἡράκλεια, ὄνομα διαφόρων πόλεων, ὧν αἱ γνωστότεραι· 1) ἐν Μηδίᾳ ὑπὸ τῶν

Μακεδόνων κτισθεῖσα.—2) Ἡ ἡ ἐν Πόντῳ, παρὰ τοῖς Μαριανδινοῖς ἐν Βιθυνίᾳ, εἰς τὰς

ἐκβολὰς τοῦ Λύκου ποταμοῦ, ὑπὸ Μεγαρέων τῷ 540 π. Χ κτισθεῖσα. Ὁ ἄριστος λιμὴν αὐτῆς τῇ ἔφερε πλοῦτον καὶ δύναμιν, πορφωθεῖσαν, ὑπὸ δισίκησιν τυράννων, ὀλίγον πρὸ τῶν Περσικῶν. Ἐπὶ Μιθριδάτου ὅμως ἐξέπεσε. Πατρὶς τοῦ φιλοσόφου Ἡρακλείδου (ἴδ. 3) (Ξεν. Ἀν. ΣΤ. 2. — Στρβ. ΙΒ, 542).—3) Ἐν τῇ Λυγκιστίδι τῆς Μακεδονίας, ἐπὶ τῆς Ἐγνατίας ὁδοῦ, παρὰ τῇ εἰς τὴν Ἰλλυρίαν ἀγούσῃ στενωπῷ (Ges. B. C. III 79).—4) Σιντική, ἐν Θράκῃ ἐπὶ τοῦ Στρυμόνος ποταμοῦ.—5) Ἡ. Πέρινθος, ἐν Θράκῃ κατὰ τὴν Προποντίδα, μετ' ἀρίστου λιμένος, κτίσματος τῶν Σαμίων.—6) Ἡ. ἐν Τραχῖνι, ἡ Φθιωτική, ἐν τῇ Μαλίδι τῆς Ν. Θεσσαλίας, παρὰ ταῖς Θερμοπύλαις, 6 στάδια ἀπὸ τῆς Τραχῖνος, ὑπὸ τῶν Σπαρτιατῶν κτισθεῖσα τῷ στ' ἔτει τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, τῷ δὲ 371 π. Χ. ὑπὸ τῶν Θεσσαλῶν κατακτηθεῖσα καὶ καταστραφεῖσα. Εἶχε περίφημον ναὸν τῆς Ἀρτέμιδος. Ἀνοικοδομηθεῖσα αὖθις, προσετέθη τῷ 280 εἰς τὸν Αἰτωλικὸν δεσμόν, ἀπὸ δὲ 189—146 εἰς τὸν Ἀχαϊκόν. Εἶτα δ' ἐκυρίευσαν καὶ κατέστρεψαν αὐτὴν οἱ Ῥωμαῖοι.—7) Ἐν τῇ Πισάτιδι τῆς Ἤλιδος, ΝΔ τῆς Ὀλυμπίας, κατὰ τὸν Κυθήριον ποταμόν, εἶχεν ἰαματικὴν πηγὴν καὶ ἱερὸν τῶν Νυμφῶν.—8) Νῆσος μεταξὺ Ἴου, Νάξου καὶ Ἀμοργοῦ. Διατηρεῖ τὸ ἀρχαῖον ὄνομα, καὶ σώζονται ἐπ' αὐτῆς ἐρείπια ἐχυρώματος.—9) Ἡ. πόλις, κτίσμα τῶν Ταραντίνων ἐν Λευκανίᾳ, κατὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Ἀκέρδος εἰς τὸν κόλπον τοῦ Τάραντος, ἀντικατέστησε τὴν ἀρχαίαν Ἰωνικὴν Σίριν. Ἐνταῦθα συνῆλθον εἰς σύνοδον αἱ Ἑλληνικαὶ πόλεις τῆς Κάτω Ἰταλίας, καὶ τῷ 280 π. Χ. συνεκροτήθη ἡ μάχη μεταξὺ Πύρρου καὶ Ῥωμαίων (Πλουτ. Πυρ. ΙΣΤ. ΙΖ), καὶ αὕτη ἦν ἡ πατρὶς τοῦ ζωγράφου Ζεύξιδος.—10) Ἡ ἡ Μινώα, εἰς τὴν Ν. παραλίαν τῆς Σικελίας, κατὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ μείζονος Ἁλύκου, κατ' ἀρχὰς φοινικικὸν κτίσμα, περὶ δὲ τὸ 500 π. Χ. ὑπὸ τῶν Σπαρτιατῶν οἰκισθεῖσα (Ἡρόδ. Ε, 46). Τῷ 460 κατέστρεψαν αὐτὴν οἱ Καρχηδόνιοι (Διοδ. Δ, 23), ἀλλὰ τὴν

ἀνῳκοδόμησαν πάλιν, διότι ὡς ἐκ τῆς θέσεως τοῖς ἦτο ἀναγκαία, καὶ ἐν τῷ 6' καρχηδονικῷ πολέμῳ τὴν εἶχον ὡς ὁρμητήριον, (ν. Κάπο Βιάγκο, περιέχον ἐρείπια). Καὶ ἄλλαι μικρότεραι πόλεις τοῦ αὐτοῦ ὀνόματος ὑπῆρχον ἐν Ἰνδίαις, ἐν Λιβύῃ, ἐν Καρίᾳ.

Ἡρακλεῖδαι, οἱ υἱοὶ τοῦ Ἡρακλέους, ὧν πρωτότοκος ἦν ὁ Ὕλλος, καὶ οἱ τούτων ἀπόγονοι. Μετὰ τοῦ Ἡρακλέους τὸν θάνατον ὁ Εὐρυσθεὺς κατεδίωξεν αὐτοὺς καταφυγόντας εἰς Ἀθήνας. Ἀλλὰ βοηθείᾳ τοῦ Θησέως τὸν ἐνίκησαν οὗτοι κατὰ τὰς Σκιρωνίδας πέτρας, καὶ τὸν ἐφόνευσεν ὁ Ὕλλος ἢ ὁ Ἴολαος. Ἡ Α' ζωοφόρος τοῦ Θησείου παριστᾷ τὴν νίκην ταύτην. Πρὸ τῆς μάχης δέ, ἡ Μακαρία, θυγάτηρ τοῦ Ἡρακλέους καὶ τῆς Δηϊανείρας, ἐφονεύθη ἑκουσίως πρὸς σωτηρίαν τῶν ἀδελφῶν της. Εἶτα δ' οἱ Ἡρακλεῖδαι εἰσέβαλον εἰς τὴν Πελοπόννησον, ἀλλ' ἕνεκα λοιμοῦ ἀναγκασθέντες ν' ἀποχωρήσωσιν, ἀπῆλθον δι' Ἀθηνῶν εἰς Θεσσαλίαν, ἔνθα ὁ Αἰγιμιὸς παρεχώρησε τῷ Ὕλλῳ τὸ τρίτον τῆς ἐπικρατείας αὐτοῦ. Λαβὼν δὲ χρησμὸν ὁ Ὕλλος, περιμένοντες τὸν τρίτον καρπὸν οἱ Ἡρακλεῖδαι νὰ εἰσβάλωσι διὰ τοῦ πορθμοῦ εἰς τὴν Πελοπόννησον, μετὰ τὸ τρίτον ἔτος εἰσώρμησε διαβὰς τὸν Ἰσθμὸν κατὰ τῶν Ἀτρειδῶν (10 ἔτη πρὸ τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου), ἀλλ' εἰς τὰ μεθόρια τῆς Κορινθίας καὶ Μεγαρίδος ἔπεσεν ἐν μονομαχίᾳ μετὰ τοῦ Ἐχέμου, υἱοῦ τοῦ Ἀερόπου, βασιλέως τῆς Ἀρκαδίας, μαχομένου ὑπὲρ τοῦ Ἀτρέως. Οἱ Ἡρακλεῖδαι εἶχον ὑποσχεθῆ, ἂν ἔπιπτεν ὁ Ὕλλος, ἐπὶ 50 ἢ 100 ἔτη νὰ μὴ προσβάλωσι πλέον τὴν Πελοπόννησον. Ὁ Κλεοδαῖος, υἱὸς τοῦ Ὕλλου, καὶ μετ' αὐτὸν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἀριστόμαχος, ἐπεχείρησαν νέαν εἰσβολὴν ἐπὶ Τισαμενοῦ, τοῦ υἱοῦ τοῦ Ὀρέστου, ἀλλ' ἀμφότεροι ἔπεσαν. Τέλος οἱ υἱοὶ τοῦ Ἀριστομάχου Τήμενος, Κρεσφόντης καὶ Ἀριστόδημος, ὁ τρίτος καρπός, ἤτοι ἡ τρίτη γενεὰ μετὰ τὸν Ὕλλον, ἀνεγνώρισαν ὅτι ὁ χρησμὸς εἰπὼν πορθμὸν, δὲν ἐνόει τὸν Ἰσθμόν. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἠσέβησαν πρὸς ἕνα μάντιν, ἐκεραυνώθη ὁ Ἀριστόδημος. Εἰπόντος δὲ τοῦ χρησμοῦ ὅτι ἔπρεπε νὰ ἐκλέξωσιν ὡς ἀρχηγὸν των ἕνα μονόφθαλμον, ἔλαβον τὸν Αἰτωλὸν Ὄξυλον, ὃν συνήντησαν, μονόφθαλμον καθήμενον ἐπὶ ἡμιόνου. Ὑπερβάντες δὲ τὸν κόλπον κατὰ τὴν Ναύπακτον μετὰ στρατοῦ Δωριέων, ἐφόνευσαν τὸν Τισαμενὸν, καὶ διανεμηθέντες τὴν χώραν, ἔλαβον ὁ μὲν Τήμενος τὸ Ἄργος, ὁ δὲ Κρεσφόντης τὴν Μεσσηνίαν, οἱ δ' υἱοὶ τοῦ Ἀριστοδήμου Προκλῆς καὶ Εὐρυσθένης τὴν Λακεδαίμονα· ὁ δ' Ὄξυλος μετὰ τῶν Αἰτωλῶν ἀποκατέστησε τὴν Ἦλιδα (Ἀπολλόδ. Β, 8, 1). Ἔκτοτε τὰ περὶ Ἡρακλειδῶν ὑπάγονται εἰς τὴν ἱστορίαν. Οἱ ἀδελφοὶ καὶ οἱ ἀπόγονοι αὐτῶν ἄρχουσιν ἐπὶ τῶν χωρῶν τῆς Πελοποννήσου, τῆς Ἀργολίδος, τῆς Μεσσηνίας καὶ τῆς Λακωνίας, καὶ ἕτερος Ἡρακλείδης, ὁ Ἀλήτης, ἔλαβε τὴν Κόρινθον. Οἱ καταλαβόντες τὴν Πελοπόννησον Δωριεῖς, ἵνα νομιμοποιήσωσι τὴν κατάκτησίν των, ἐπενόησαν προφανῶς ταύτην τὴν περὶ τῶν Ἡρακλειδῶν, ὡς νομίμων δῆθεν κυρίων αὐτῆς, θεωρίαν, καὶ ὡς γενάρχην τῆς δωρικῆς φυλῆς τῶν Ὑλλέων ἢ Ὕλλων ἔπλασαν Ὕλλον, υἱὸν τοῦ Ἡρακλέους. Καὶ ἦρξαν οὕτως οἱ Ἡρακλεῖδαι ἐν Λακωνίᾳ μέχρι τοῦ 231 π. Χ., ἀλλαχοῦ ὅμως πολὺ βραχύτερον. Καὶ οἱ Μακεδόνες δὲ βασιλεῖς, ἀξιοῦντες ὅτι ἦσαν ἐξ Ἡρακλειδῶν καὶ αὐτοὶ (Ἡρδ. Η, 137), ἤθελον οὕτως ἀναμφισβήτητον νὰ καθιστῶσι τὴν ἑλληνικὴν αὐτῶν καταγωγὴν ἀπέναντι τῶν περιοίκων βαρβάρων. Καὶ ἐν Λυδίᾳ ὑπῆρχε δυναστεία Ἡρακλειδῶν, ἀξιοῦσα ὅτι κατήγετο ἐξ Ἡρακλέους καὶ δούλης τινὸς τοῦ Ἰαρδάνου, καὶ ἄρχουσα ἐκεῖ ἐπὶ 505 ἔτη πρὸ τῶν Μερμναδῶν (Ἡρόδ. Α, 7). Ἀλλ' ὁ Σάνδων τῶν Ἀσσυρίων ἐλέγετο Ἡρακλῆς παρὰ τοῖς Ἕλλησιν, ὥστε ὑπετέθη ὑπό τινων ὅτι τὰ περὶ τῶν Ἡρακλειδῶν τούτων ἐμφαίνουσιν ἴσως ἀρχαίαν τινὰ ἐπέκτασιν τῆς Ἀσσυριακῆς ἐξουσίας ἐπὶ τῆς Λυδίας. Καὶ ἐν Ῥώμῃ δ' ὑπῆρχόν τινες Ἡρακλειδῶν οἰκογένειαι, πιθανῶς τὴν ἀρχήν των ἀνάγουσαι εἰς τὰς ἐγχωρίους θεότητας (οἷον τὸν Σάγκον τῶν Σαβίνων), τὰς ἀντιστοιχούσας πρὸς τὸν Ἡρακλέα.

Ἡρακλείδης, 1) Ἵππαρχος Διονυσίου τοῦ ν., εἶτα φυγὰς, μετὰ τοῦ Δίωνος συνεργήσας, καὶ θανατωθεὶς ὡς στασιαστὴς (ἴδ. Δίων)—2) Ἰατρὸς, πατὴρ τοῦ Ἱπποκράτους.—3) Ἐκ Τάραντος, ἰατρὸς τῆς γ'. ἑκατοντ. π. Χ., γνωστὸς διὰ τὴν μεγάλην του ἐπιμέλειαν καὶ εὐσυνειδησίαν, οὐδὲν θέλων νὰ γράψῃ οὗ δὲν ἔλαβε πεῖραν ὁ ἴδιος. Συνέγραψε «περὶ σκευασίας καὶ δοκιμασίας φαρμάκων».—4) Ἐξ Ἐρυθρῶν, ἐπὶ Χριστοῦ, ἐξειργάσθη τὰ συγγράμματα τοῦ Ἱπποκράτους. — 5) Ἡρ. ὁ Ποντικὸς, ἤτοι ἐκ τῆς Ἡρακλείας τοῦ Πόντου, ἐξ οἴκου ἐπισήμου καὶ εὐπόρου, ἤκμαζε περὶ τὰ 340 π. Χ. Μαθητεύσας ἐν Ἀθήναις παρὰ Πλάτωνι καὶ Σπευσίππῳ, συνέπραξεν ἐν τῇ πατρίδι του εἰς τὴν πτῶσιν τοῦ τυράννου Κλεάρχου· ἀλλὰ μετὰ ταῦτα περιεφρονήθη ὡς μετερχόμενος ἀπάτην καὶ δόλον, καὶ λέγεται ὅτι ἀπέθανεν ἀπόπληκτος ὅτε ἔπεισε διὰ ψευδοῦς χρησμοῦ τοὺς συμπατριώτας του νὰ τῷ ἀπονείμωσι χρυσοῦν στέφανον. Ὑπὲρ τὰ 50 συγγράμματα τῷ ἀπεδίδοντο, περὶ γραμματικῶν, φυσικῶν, ἠθικῶν, ἱστορικῶν καὶ γεωγραφικῶν ζητημάτων, πολυμάθειαν μὲν ἀποδεικνύντα, ἀλλὰ διὰ τῆς ἐγκαταμίξεως τερατίων διηγημάτων καὶ μύθων παιδαριωδῶν ἔλλειψιν ἐλέγχοντα κρίσεως. Σώζονται ἀποσπάσματα αὐτοῦ ὑπὸ τὸν τίτλον «ἐκ τῶν Ἡρακλείδου περὶ πολιτειῶν». Ἀλλὰ τοιοῦτο σύγγραμμα αὐτοῦ ὑπ' οὐδενὸς τῶν ἀρχαίων μνημονεύεται· ὥστε πιστεύεται ὅτι τὸ σωζόμενον ἐστὶ μᾶλλον συλλογὴ ἀποσπασμάτων ἐκ τῶν συγγραμμάτων του, καταρτισθεῖσα ἐν τῷ Μεσαιῶνι.—6) Ἄλλος Ἡρακλείδης, ἔγραψεν «ἀλληγορίας ὁμηρικὰς», εἰς δικαιολογίαν, κατὰ Στωϊκὰς θεωρίας, τοῦ ποιητοῦ κατὰ τῶν προσαπτόντων αὐτῷ ἀθείαν, καὶ ἐξήγησιν τῶν παραδοξοτέρων μύθων ἐπὶ τὸ φυσικώτερον. Καὶ οὗτος ἐπικαλεῖται Ποντικὸς, ἀλλ' ὑπό τινων ὀνομάζεται Ἡράκλειτος, καὶ φαίνεται μᾶλλον ζήσας ἐπὶ τῶν Ῥωμαίων αὐτοκρατόρων.

Ἡράκλειον, ἐλέγετο πᾶς ναὸς τοῦ Ἡρακλέους. Ἔφερον δὲ καὶ πόλεις καὶ ἀκρωτήρια τὸ ὄνομα τοῦτο. 1) Ἡ πασῶν ἐπισημοτέρα ἐστὶν ἡ ἐν Καμπανίᾳ τῆς Ἰταλίας ΝΑ τῆς Νεαπόλεως, εἰς τοὺς Δ. πρόποδας τοῦ Βεσουβίου, πλησίον τῆς θαλάσσης, πόλις τὸ πρῶτον Ὀσκικὴ, εἶτα Τυρρηνικὴ, κατόπιν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων καὶ τέλος ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων κατοικηθεῖσα· ἔπαθεν ὑπὸ σεισμοῦ τῷ 63 μ. Χ. καὶ τέλος κατεχώσθη τῷ 79 ὑπὸ τῆς λάβας καὶ τέφρας τοῦ Βεσουβίου εἰς 50—100' βάθος, καὶ ἐπ' αὐτῆς ἐκτίσθη ἡ πόλις Portici. Τῷ 1721 διὰ φρέατος σκαφέντος εὑρέθη τὸ πρῶτον ἡ πόλις. Ἔκτοτε δ' ἐξηκολούθησαν ἐκ διαλειμμάτων, καὶ ἐν τέλει συστηματικῶς, αἱ ἀνασκαφαὶ, μὴ δυνάμεναι ὅμως ἕνεκα τοῦ βάθους καὶ τῆς ἐπῳκοδομημένης πόλεως νὰ προβῶσι μεθ' ὅσης ἐντελείας ἦν ἐπιθυμητὸν, διότι ἡ πόλις φαίνεται ὅτι ἦν μεγάλη καὶ ἔσχε μεταξὺ τῶν κατοίκων της πολλοὺς πλουσίους καὶ φιλοκάλους, ὥστε εὑρέθησαν εἰς τὰ ἐρευνηθέντα μέρη καὶ ἀγάλματα καὶ ζωγραφίαι πολύτιμοι καὶ χειρόγραφα Ἑλληνικὰ, ταῦτα ὅμως μέχρι τοῦδε τῶν μεταγενεστέρων φιλοσόφων ἰδίως, ὡς τοῦ Ἐπικούρου, τοῦ Φιλοδήμου, κτλ.—2) Πόλις τῆς Ν. Μακεδονίας, κατὰ τὸν Θερμαϊκὸν κόλπον.—3) Ἐν τῇ Κυρριστηνῇ χώρᾳ τῆς Συρίας.—4) Ἐν Αἰγύπτῳ, κατὰ τὸ στόμιον τοῦ Νείλου τὸ ἀπ' αὐτῆς ἐπονομασθὲν (Ἡρδ. Β. 113).—5) Ν. Ἀκρωτήριον τῆς Ἰταλίας παρὰ Βρουττίοις (ν. Σπαρτιβέντον).

Ἡράκλειτος, Ἐφέσιος, περὶ τὸ 500 π. Χ. κατὰ μέρος σύγχρονος τοῦ Παρμενίδου, ἐπεδόθη ὅλως εἰς τὴν σπουδὴν, καὶ μαθητεύσας παρὰ Ξενοφάνει καὶ τῷ Πυθαγορείῳ Ἱππάσῳ, ἐμόναζε φιλοσοφῶν, ἀρνηθεὶς

καὶ τοῖς συμπατριώταις του ν' ἀναμιγῇ εἰς τὴν διεύθυνσιν τῶν δημοσίων, καὶ Δαρείῳ τῷ Ὑστάσπῃ νὰ ἔλθῃ πρὸς αὐτὸν καὶ τῷ διδάξῃ τὴν Ἑλληνικὴν φιλοσοφίαν. Σκεπτικὸς δὲ πάντοτε, σκυθρωπὸς καὶ δυσπρόσιτος, ἐπιστεύετο ὅτι, ἄπελπιν φιλοσοφίαν παραδεχόμενος, πάντοτε ἔκλαιε, διὸ καὶ κλαυσῖνος ἐκλήθη. Λέγεται δὲ γράψας ἓν σύγγραμμα μόνον, ἐπιγραφόμενον, κατὰ τοὺς μὲν Μοῦσαι, κατ' ἄλλους περὶ φύσεως, καὶ κατέθηκεν αὐτὸ εἰς τὸν ἐν Ἐφέσῳ ναὸν τῆς Ἀρτέμιδος, ἔνθα φαίνεται ὅτι καὶ μετὰ ταῦτα εὑρίσκετο. Παρὰ τοῖς ἀρχαίοις διὰ τὸ δύσληπτον τῶν ἐννοιῶν καὶ πιθανῶς καὶ τῆς γλώσσης του ἐπωνομάζετο προσέτι σκοτεινός. Ἐπὶ τὰ ἴχνη αὐτοῦ ἐβάδισαν ὁ Πλάτων καὶ ὁ Ἱπποκράτης. Εἷς τῶν φιλοσοφικῶν διϊσχυρισμῶν του ἦν «πάντα εἶναι καὶ μὴ εἶναι· ἄλλος δὲ «οὐδὲν μᾶλλον τὸ ὂν τοῦ μὴ ὄντος εἶναι»· ὥστε εἰς τὴν περὶ τοῦ ἀφῃρημένου εἶναι θεωρίαν ὑπερακοντίζει καὶ τοὺς Ἐλεάτας. Τὸ Ἀπόλυτον ἔστι κατ' αὐτὸν ἡ ταὐτότης τῆς ὑπάρξεως καὶ μὴ ὑπάρξεως· τὸ ὂν ἐξελάμβανε συνιστάμενον εἰς τὴν μεταβολήν, καὶ τὸ γίνεσθαι ἔστιν ἡ ἀρχὴ πάσης ὑπάρξεως καὶ ἀληθείας. «Πάντα ῥοῖ,» διϊτχυρίζεται, θηλαδὴ οὐδὲν μένει ἀμετάβολον, ἐπιπροσθέτων ὅτι οὐδὲν ἐπανακάμπτει εἰς τὸν αὐτὸν ῥοῦν. Ἓν μόνον, λέγει παρ' Ἀριστοτέλει, ἐμμένει, καὶ ἐξ αὐτοῦ τὰ λοιπὰ πάντα μεταμορφοῦνται. Οὐχὶ δὲ μόνον διὰ τῆς λογικῆς, ἀλλὰ καὶ πραγματικώτερον ἐξέφραζε τὴν θεωρίαν του, διὸ καὶ ὑπό τινων εἰς τὴν ἰωνικὴν σχολὴν κατηριθμήθη, εἰ καὶ σπουδαίως αὐτῆς ἀφιστάμενος. Ἐν ἄλλοις ἐπρέσβευεν ὅτι ὁ χρόνος ἐστὶ τὸ πρῶτον σωματικὸν (ἐννοῶν αἰσθητὸν) ὄν, ἡ πρώτη μορφὴ τῆς παραγωγῆς, τὸ πρῶτον τῶν ἀντιληπτῶν. Ἀλλὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ χρόνου διὰ τῆς φυσικῆς ἐρευνῶν, παρεδέχθη ὡς πρῶτον τῶν ὄντων τὸ πῦρ, ὃ ἐθεώρησεν ὡς τὸν φυσικὸν χρόνον, τὴν ἀεικινησίαν, τὴν ἀπόλυτον διάλυσιν τοῦ συντιθεμένου, τὴν παρέλευσιν καὶ τὴν αἰώνιον ἀστασίαν. Τὸ στοιχεῖον δὲ τοῦτο σπουδάζων, εὗρεν ὡς ἰδιότητα αὐτοῦ τὴν τὰ ὑφιστάμενα μεταβάλλουσαν ἀναθυμίασιν, δύο, κατ' αὐτόν, κεκτημένην ἐπόψεις· τὸ πῦρ πυκνοῦται εἰς ὑγρασίαν, ἥτις διὰ τῆς στάσεως γίνεται ὕδωρ, ὃ σκληρυνόμενον γίνεται γῆ· καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ὁδὸς κάτω. Εἶτα δὲ πάλιν ἡ γῆ γίνεται ῥευστή, καὶ ἐκ τοῦ ῥευστοῦ πηγάζει ὑγρασία, καὶ ἐκ ταύτης ἡ ἀναθυμίασις τῆς θαλάσσης, ἐξ ἧς τὰ πάντα παράγονται· αὕτη δὲ ἐστὶν ἡ ὁδὸς ἄνω. Τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τὰ ὦτα ἔλεγε ψευδομάρτυρας, ἀλλ' ἐκείνους τούτων ἀξιοπιστοτέρους· δικαστὴν δὲ τῆς ἀληθείας τὸν λόγον, καὶ ὡς συνείδησιν ταύτης τὴν γενικὴν συνείδησιν· ἐν δὲ τῇ μεμονωμένῃ σκέψει ἔβλεπε τὴν ἀπάτην, ὡς καὶ τὸ πονηρὸν ἐν τῇ μονώσει ἀπὸ τοῦ γενικοῦ. Ἐπίστευεν εἰς τῆς ψυχῆς τὴν ἀθανασίαν, λέγων «ὅτε ἡμεῖς ἀποθνήσκωμεν, τὰς ψυχὰς ἀναβιοῦν καὶ ζῆν·» ἡ ἀρίστη δὲ τῶν ψυχῶν ἦν κατ' αὐτὸν ἡ ξηροτάτη, ἤτοι ἡ μᾶλλον ἔμπυρος. Καὶ ἔλεγε μὲν ὅτι τὸ πᾶν οὐδεὶς θεὸς καὶ οὐδεὶς ἄνθρωπος ἔπλασεν, ἀλλ' ὅτι αὐτὸ ἦν καὶ μένει ἀείζωον πῦρ, κατ' ἴδιον μέτρον ἀναπτόμενον καὶ σβεννύμενον· ἀλλὰ τὴν θεωρίαν γενικῆς τοῦ κόσμου πυρκαϊᾶς ἔλεγεν ἀποκύημα τῆς φαντασίας (Πλάτ. Συμπ.—Διογ. Λ.—Αἰλ. Π. Ἱ. Η, 13).

Ἡρακλέους πόλις, 1) ἡ μεγάλη, ἐν τῇ μέσῃ Αἰγύπτῳ, ΝΑ τῆς Ἀρσινόης καὶ τῆς λίμνης τοῦ Μοίριδος, πρωτεύουσα νομοῦ, ἕδρα τῆς λατρείας τοῦ ἰχνεύμονος Στρβ. ΙΖ, 789. 809-812).—2) ἡ μικρὰ ἐν τῇ κάτω Αἰγύπτῳ, μεταξὺ Τάνιδος καὶ Πηλουσίου.

Ἡρακλῆς, τὸ πρότυπον τῶν ἡρώων, τῶν ἐν τοῖς ἡρωϊκοῖς λεγομένοις χρόνοις τοὺς κακούργους καὶ τὰ κακοποιὰ ζῷα ἐν Ἑλλάδι ἐξολοθρευόντων. Ἐγεννήθη ἐκ συνεντεύξεως τοῦ Διὸς μετὰ τῆς Ἀλκμήνης, γυναικὸς τοῦ Ἀμφιτρύωνος, βασιλέως τῆς Τίρυνθος ἐν Ἀργολίδι ὅτε ὁ θεὸς ἐνεδύθη τὴν μορφὴν τοῦ Ἀμφιτρύωνος, παρατείνας τὴν μίαν νύκτα εἰς τρεῖς, διὸ καὶ τριέσπερος ἐνίοτε λέγεται ὁ Ἡρακλῆς. Ἦν δ' ὁ Ἀμφιτρύων υἱὸς τοῦ Ἀλκαίου, καὶ ἔγγονος τοῦ Περσέως, οὗ ὁ ἄλλος υἱός, Ἠλεκτρύων, ἐβασίλευεν ἐν Μυκήναις. Οὗτος, ἐκστρατεύσας κατὰ τῶν Ταφίων, διότι εἶχον ἁρπάσει τὰς ἀγέλας του, ἀφῆκε τὸν θρόνον τῶν Μυκηνῶν εἰς τὸν Ἀμφιτρύωνα, δοὺς αὐτῷ εἰς γάμον καὶ τὴν θυγατέρα του Ἀλκμήνην. Ἀλλ' ἀκουσίως θανατώσας ὁ Ἀμφιτρύων τὸν Ἠλεκτρύωνα, ἐξεδιώχθη ὑπὸ τοῦ θείου του Σθενέλου, ἄλλου υἱοῦ τοῦ Περσέως, καὶ ἔφυγε μετὰ τῆς γυναικός του εἰς Θήβας παρὰ τῷ πρὸς μητρὶ θείῳ του Κρέοντι, ὑπὲρ οὗ καὶ κατέκτησε τὴν νῆσον Τάφον. Ἐκεῖ δ' ἐν Θήβαις ἐγεννήθη ὁ Ἡρακλῆς, διὸ καὶ Θηβογενὴς ἐνίοτε ἐλέγετο, καὶ προσέτι καὶ Ἀμφιτρυωνιάδης. Κατὰ τὴν ἡμέραν δὲ τῆς γεννήσεώς του, εἰπόντος τοῦ Διὸς καὶ ὁμόσαντος ἐνώπιον τῶν θεῶν ὅτι ὁ κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην τεχθησόμενος θὰ ἦρχε πάντων τῶν περιοίκων καὶ τοῦ γένους τῶν Περσιδῶν, ἐκ ζηλοτυπίας πρὸς τὴν Ἀλκμήνην, διενήργησεν ἡ Ἥρα, ὡς θεὰ τῶν τοκετῶν, νὰ γεννήσῃ, οὐχὶ ἡ γυνὴ τοῦ Ἀμφιαράου, ἀλλ' ἡ τοῦ Σθενέλου, υἱὸν τὸν Εὐρυσθέα, ὅστις διὰ τοῦτο ἦρξε τῶν Μυκηνῶν, Ἡ δ' Ἀλκμήνη, πλὴν τοῦ Ἡρακλέους, ἔσχε καὶ ἐκ τοῦ Ἀμφιτρύωνος υἱὸν τὸν Ἰφικλῆν (Ἡσίοδ. Ἀσπ. Ἡρκλ.—Πίνδ. Νεμ. Ι, 19. Ἴσθ. Ζ, 5.— Εὐριπ. Ἡρκλ. μαιν. Ἡρκλδ. 37, 210). Τὸν Ἡρακλῆν, ἀγαπώμενον καὶ προστατευόμενον ὑπὸ τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἀθηνᾶς, ἐμίσει καὶ κατέτρεχε πάντοτε ἡ Ἥρα, καὶ καθ' Ὅμηρον καὶ κατὰ τοὺς μετὰ ταῦτα μύθους (Πινδ. Νεμ. Α, 49), ἔπεμψε δύο μεγάλους ὄφεις νὰ τὸν φονεύσωσιν εἰς τὸ λίκνον του· ἀλλὰ τὸ βρέφος, συλλαβὸν αὐτοὺς διὰ τῶν μικρῶν ῥωμαλέων χειρῶν του, τοὺς ἀπέπνιξεν. Ὁ πατήρ του Ἀμφιτρύων τῷ ἐδίδαξε τὸ ἡνιοχεῖν, ὁ Κάστωρ τὴν ὁπλασκίαν, ὁ Αὔλυκος τὴν πάλην, ὁ Εὔρυτος τὸ τόξον, ὁ Χείρων ἢ ὁ Λῖνος τὰς ἐπιστήμας, καὶ τὴν μουσικὴν ὁ Εὔρυτος ἢ ὁ Λῖνος, ὃν ὅμως ἐφόνευσε διὰ τῆς λύρας. Τότε δ' ὁ πατήρ του, φοβηθεὶς τὴν ἀγρίαν ὁρμήν του, τὸν ἔστειλεν εἰς τὸ ποίμνιόν του εἰς τὸν Κιθαιρῶνα, καὶ ἐκεῖ ἐφόνευσε τὸν ἰσχυρὸν Κιθαιρώνιον λέοντα, καὶ τούτου τὴν λεοντῆν, ἣ κατ' ἄλλους, τὴν τοῦ λέοντος τῆς Νεμέας, παρίσταται σχεδὸν πάντοτε ἐπὶ γυμνοῦ τοῦ σώματος φέρων, καὶ ὡς κράνος τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. Ὁ σοφιστὴς Πρόδικος ἔγραψεν εἶδος μυθιστορήματος, καθ' ὃ ὁ Ἡρακλῆς ἐπὶ διασταυρουμένης ὁδοῦ καθήμενος, ἐσκέπτετο περὶ τοῦ βίου ὃν ὤφειλε νὰ ἐκλέξῃ, ὅτε παρέστησαν αὐτῷ δύο γυναῖκες, ἡ ἀρετὴ καὶ ἡ ἡδονή, καὶ ἐζήτησαν ἑκάστη νὰ τὸν ἑλκύσῃ ὡς ὀπαδόν της, ὁ δ' Ἡρακλῆς ἐξελέξατο τὴν ἀρετήν. Τίθησι δὲ τὴν σκηνὴν ταύτην ἐνταῦθα, εἰς τὸν Κιθαιρῶνα (Ξεν. Ἀπομν. Β. 1, 11). Εἰς Θήβας δ' ἐπιστρέψας 18έτης, εὗρεν ἐκεῖ τοὺς πρέσβεις τοῦ βασιλέως τῶν Μινυῶν Ἐργίνου, ἐλθόντας νὰ λάβωσι τὸν ὀφειλόμενον αὐτῷ φόρον 100 βοῶν. Ἀλλ' ὁ Ἡρακλῆς, ἀκρωτηριάσας αὐτοὺς τὰς ῥῖνας καὶ τὰ ὦτα, τοὺς ἀπέπεμψε δεσμίους, καὶ πολεμήσας τοὺς Ὀρχομενίους, τοὺς ἐβίασε ν' ἀποδώσωσι διπλοῦν τὸν φόρον· διὸ εὐγνωμονῶν ὁ Κρέων, τῷ ἔδωκεν εἰς γάμον τὴν θυγατέρα του Μεγάραν (Ὁμ. Ὀδ. Λ. 209). Ὁ δ' ἐν Μυκήναις καὶ ἐν Τίρυνθι βασιλεύων Εὐρυσθεύς, μετακαλεσάμενος αὐτὸν, τῷ ἐπέβαλε δώδεκα ἄθλους, οὓς ἂν ἐξετέλει θ' ἀπελάμβανε τὴν ἀθανασίαν, κατ' ἀπόφασιν τοῦ Διός· καὶ ὅτε ὁ χρησμὸς ἐν Δελφοῖς τῷ διέταξε νὰ ὑπακούσῃ, ἐξεμάνη, καὶ ἐφόνευσε τὰ ἐκ τῆς Μεγάρας τρία τέκνα του, καὶ δύο τέκνα τοῦ ἀδελφοῦ του Ἰφικλέους. Καὶ ἐλέγετο ὅτι Ἀλκείδην ὡς τότε καλούμενον, διά τε τὴν ἀλκήν του, καὶ διότι ὑπετίθετο ἔγγονος τοῦ Ἀλκαίου, ὁ χρησμὸς οὗτος τὸν ὠνόμασε κατὰ πρῶτον Ἡρακλέα, ὡς τὸ κλέος του ἐκ τῶν καταδρομῶν τῆς Ἥρας ἀρυόμενον. Ὅτι 12 ἦσαν οἱ ἆθλοι δὲν λέγει

οὔτε ὁ Ὅμηρος οὔτε ὁ Ἡσίοδος, ἀλλ' οἱ μετ' αὐτούς, καὶ ἴσως πρῶτος ὁ ἐποποιὸς Πείσανδρος (ἴδ). Ἦσαν δ' οὗτοι: α') Ὁ φόνος τοῦ λέοντος τῆς Νεμαίας, τέκνου τοῦ Τυφῶνος καὶ τῆς Ἐχίδνης, μὴ ὑποκειμένου εἰς τραυμάτισιν. Ὁ Ἡρακλῆς διώξας αὐτὸν εἰς τὸ σπήλαιόν του (δεικνύμενον ἔτι), τὸν ἔπνιξεν ἐντὸς τῶν βραχιόνων του. Ὅτε δ' ἐπέστρεψεν εἰς Μυκήνας, φέρων τὸν λέοντα νεκρόν, τρομάξας ὁ Εὐρυσθεύς, ἐκρύβη ἐντὸς ἐκεῖ παρακειμένου χαλκοῦ ἀγγείου, καὶ τὸν διέταξεν ἄλλοτε τὴν λείαν του ν' ἀφίνῃ ἐκτὸς τῶν πυλῶν τῆς πόλεως (Ἀπολλόδ. Β, 5, 1.). β') Ἡ Λερναία ὕδρα, ἐκ τῶν αὐτῶν γονέων, εἰς τὸ ἔλος Λέρναν, Ν. τοῦ Ἄργους, τεράστιος ὄφις, ἔχων 9 κεφαλὰς (κατά τινας 100 ἢ 10,000), ἐξ ὧν μία ἦν ἀθάνατος, αἱ δὲ λοιπαί, ὅταν ἀπεκόπτοντο, ἀνεγεννῶντο διπλάσιαι. Ὁ Ἡρακλῆς διὰ φλεγομένων δένδρων κατέκαυσε τοὺς ἀποκοπτομένους τραχήλους, καὶ τὴν ἀθάνατον κεφαλὴν συνέτριψεν ὑπὸ μέγαν βράχον· εἰς τὸν ἰὸν δὲ τοῦ δράκοντος ἐμβάψας τὰ βέλη του, κατέστησε τὰς πληγὰς αὐτῶν ἀνιάτους. Ἐπειδὴ δ' εἰς τὴν νίκην ταύτην τὸν συνέδρομεν ὁ ἡνίοχός του Ἰόλαος, υἱὸς τοῦ ἀδελφοῦ του Ἰφικλέους, ὁ Εὐρυσθεὺς δὲν ἤθελε ν' ἀναγνωρίσῃ τὸν ἆθλον μεταξὺ τῶν δώδεκα (Αὐτ. 2).—γ') Ὁ κάπρος τῆς Ἐρυμανθίας, ἐρημῶν τὴν Ἀρκαδίαν, ἐδιώχθη ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους εἰς βαθεῖαν χιόνα, καὶ συνελήφθη ζῶν (Αὐτ. 4). Ὅτε δ' ἀπήρχετο πρὸς τὴν θήραν ταύτην, διὰ τοῦ ὄρους Φολόης, ἐφιλοξενήθη ὑπὸ τοῦ Κενταύρου Φόλου, παραθέντος αὐτῷ ὀπτὰ κρέα. Ὡς δ' ἠθέλησε νὰ τῷ ἀνοίξῃ καὶ τὸν πίθον τοῦ οἴνου, τὸν κοινὸν εἰς πάντας τοὺς Κενταύρους, ἐπέπεσαν οὗτοι κατ' αὐτοῦ· ἀλλ' ὁ Ἡρακλῆς τοὺς κατεδίωξε μέχρι τοῦ Μαλέου, καὶ ἐκεῖ ἐπλήγωσεν ἀνιάτως τὸν κένταυρον Χείρωνα, ὃν οἱ Λαπίθαι εἶχον διώξει ἐκεῖ ἐκ τοῦ Πηλίου ὄρους. Τὰ κατορθώματα δὲ ταῦτα, τὰ μὴ ἐκτελούμενα ἐντολῇ τοῦ Εὐρυσθέως, ἐλέγοντο πάρεργα. — δ') Ἡ Κερύνεια ἔλαφος, ἐπὶ τοῦ Μαινάλου τῆς Ἀρκαδίας, χρυσόκερως καὶ χαλκόπους, ἱερὰ τῇ Ἀρτέμιδι. Ἐπὶ ὅλον ἔτος ἐδίωξεν αὐτὴν ὁ Ἡρακλῆς, καὶ τέλος συνέλαβεν αὐτὴν ζῶσαν, ὡς ὤφειλε παρὰ τῷ Ἀρκαδικῷ Λάδωνι, ἢ παρὰ τοῖς Ὑπερβορείοις, κατατοξεύσας αὐτὴν εἰς τὸν πόδα (Αὐτ. 3).—ε') Αἱ Στυμφαλίδες ὄρνιθες, ἐν τῇ Στυμφάλῳ λίμνῃ τῆς Ἀρκαδίας, ἔχουσαι χαλκοῦς ὄνυχας, καὶ πτερὰ ἃ ἐξετόξευον ὡς βέλη. Ὁ Ἡρακλῆς τὰς ἐξήγειρε διὰ σημάντρου χαλκοῦ, καὶ οὕτω τὰς κατετόξευσε (Αὐτ.). — στ') Ἡ ζώνη τῆς Ἱππολύτης, βασιλίσσης τῶν Ἀμαζόνων, ἣν ὤφειλεν ὁ Ἡρακλῆς νὰ φέρῃ εἰς Ἀδμήτην, τὴν κόρην τοῦ

Ἐξ ἀρχαίου λύχνου.

Ἀνάγλυφον ἐν Νεαπόλει.

Ἄγαλμα ἐν Νεαπόλει.

Ἀνάγλυφον ἐν Νεαπόλει.

Δακτυλιόλιθος ἐν Φλωρεντίᾳ.

Εὐρυσθέους. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν συνήνεσεν ἡ Ἱππολύτη νὰ τὴν δώσῃ οἰκειοθελῶς. Ἀλλ' ἡ Ἥρα ἐξήγειρε μάχην, καθ' ἣν ἡ Ἱππολύτη ἐφονεύθη. Ἐπὶ τῆς ἐπανόδου του δ' ἐφόνευσεν ὁ Ἡρακλῆς καὶ ἓν θαλάσσιον τέρας κατὰ τὴν Τρωάδα, εἰς ὃ εἶχεν ἐκτεθῆ Ἡσιόνη ἡ θυγάτηρ τοῦ βασιλέως Λαομέδοντος. Καὶ τῷ εἶχε μὲν ὑποσχεθῆ εἰς ἀμοιβὴν ὁ Λαομέδων τοὺς ἵππους οὓς τῷ εἶχε δώσει ὁ Ζεὺς εἰς ἀνταλλαγὴν τοῦ υἱοῦ του Γανυμήδου, ἀλλὰ δὲν ἐτήρησε τὴν ὑπόσχεσίν του, καὶ ὁ Ἡρακλῆς ἀπῆλθε πόλεμον ἀπειλῶν (Αὐτ. 9.—Ὁμ. Ἰλ. Υ, 145. Ε, 638).—ζ') Ἡ κόπρος τοῦ Αὐγείου. Ὁ Αὐγείας ἢ Αὐγέας ἦν υἱὸς τοῦ Ἠλίου, ἢ τοῦ Ἠλείου, ἢ τοῦ Φόρβαντος, βασιλέως τῶν Ἐπειῶν ἐν Ἠλιδι, κεκτημένος παμπληθεῖς ἀγέλας. Ὁ Ἡρακλῆς, τὴν ἐντολὴν λαβὼν ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ νὰ καθαρίσῃ τὴν εἰς ὄρη σωρευθεῖσαν κόπρον αὐτῶν, παρωχέτευσεν εἰς τὴν αὐλὴν αὐτοῦ τὸν Ἀλφειὸν καὶ τὸν Πηνειόν. Ὁ Αὐγείας ὑποσχεθεὶς διὰ τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην τὸ δέκατον τῶν βοῶν του, ἠρνήθη ὅτε ἔμαθεν ὅτι τὸ ἔργον ἐξετελέσθη κατ' ἐντολὴν τοῦ Εὐρυσθέως (Ἀπολλόδ. Β. 5, 5). Τούτου ἕνεκα ἐπῆλθεν ὁ Ἡρακλῆς μετὰ στρατοῦ. Ἀλλ' ἀσθενήσαντος αὐτοῦ, ἐνίκησαν τὸν στρατόν του εἰς τὰς στενωποὺς τῆς Ἠλιδος οἱ ἀνεψιοὶ τοῦ Αὐγείου, οἱ Μολιονίδαι Εὔρυτος καὶ Κτέατος, ὁ δ' Ἡρακλῆς ἐφόνευσεν αὐτοὺς ἐν Κλεωναῖς τῆς Ἀργολίδος, ὡς καὶ τὸν Αὐγείαν καὶ τοὺς υἱούς του, δηώσος τὴν χώραν· μεθ' ὃ ἵδρυσε τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας (Ἀπολλόδ. Β, 7, 2. —Πινδ. Ὀλ. ΙΑ, 24. Γ, 13).—8) Ὁ ταῦρος τῆς Κρήτης, ὃν ὁ Ποσειδὼν προήγαγεν ἐκ τῆς θαλάσσης, καὶ κατέστησεν ἐμμανῆ, διότι ὁ Μίνως δὲν τὸν ἔθυσεν ὡς ὤφειλεν. Ὁ δ' Ἡρακλῆς, συλλαβὼν αὐτὸν, τὸν ἔφερε ζῶντα εἰς Μυκήνας, καὶ εἶτα τὸν ἀφῆκεν ἐλεύθερον· τότε δὲ, κατὰ τοὺς Ἀθηναίους μυθογράφους, ἦλθεν ὁ ταῦρος εἰς Μαραθῶνα, ἔνθα τὸν συνέλαβεν ὁ Θησεὺς (Ἀπολλόδ. Β, 5, 7). — θ') Αἱ ἵπποι τοῦ Διομήδους, βασιλέως τῶν ἐν Θράκῃ Βιστυνῶν, ὅστις τοὺς ξένους ἔδιδεν ὡς βορὰν εἰς τὰς ἀγρίας του ἵππους. Ὁ δ' Ἡρακλῆς, νικήσας αὐτὸν, τὸν ἔδωκε τὸν ἴδιον βορὰν εἰς τὰς ἵππους του. Τὰς δὲ ἵππους ἔφερεν εἰς τὸν Εὐρυσθέα, ὅστις τὰς ἀφῆκεν ἐλευθέρας (Αὐτ. 8).—1) Ὁ Γηρυόνης, υἱὸς τοῦ Χρυσάορος καὶ τῆς Καλλιρρόης, κατοικῶν ἐν τῇ νήσῳ Ἐρυθείᾳ εἰς τὴν Δ. ἄκραν τοῦ Ὠκεανοῦ, εἶχε τριπλοῦν τὸ σῶμα ἀπὸ τῆς ὀσφύος, καὶ ἐκέκτητο πλουσίας ἀγέλας, ἃς ἐφρούρει ὁ βουκόλος Εὐρυτίων καὶ ὁ κύων Ὄρθρος ἢ Ὄρθος. Ὁ Ἡρακλῆς ἀπῆλθε διὰ νὰ τὰς ἁρπάσῃ, διαπορευθεὶς διὰ τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Λιβύης, ὅτε καὶ ἔστησε μεταξὺ τῶν δύο τὰς φερωνύμους αὐτοῦ στήλας. Ἐπειδὴ δ' ὁ ἥλιος τὸν ἐνώχλει ἐνταῦθα διὰ τῆς πολλῆς του θερμότητος, ἐτόξευσε κατ' αὐτοῦ, καὶ ὁ θεὸς, θαυμάσας τὴν τόλμην του, τῷ ἔδωκε τὸ λαμπρὸν χρυσοῦν πλοῖόν του, ἐφ' οὗ διέπλευσεν

Ἐξ ἀναγλύφου ἐν Ῥώμῃ.

Ἀνάγλυφον ἐν Ῥώμῃ.

Ἀνάγλυφον ἐν Νεαπόλει.

Ἀνάγλυφον Μουσείου Νεαπόλεως.

εἰς τὴν Ἐρύθειαν, καὶ φονεύσας τὸν Ὄρθρον καὶ τὸν Εὐρυτίωνα, ἥρπασε τοὺς βόας. Τὴν ἁρπαγὴν δὲ μαθὼν ὁ Γηρυόνης παρὰ τοῦ Μηνοιτίου, ὅστις ἐκεῖ ἔβοσκε τοὺς βόας τοῦ Ἅδου, ὥρμησε κατὰ τοῦ Ἡρακλέους, ἀλλ' ἐφονεύθη ὑπ' αὐτοῦ. Ἐπέστρεψε δ' ὁ Ἡρακλῆς διὰ τῶν Πυρηναίων, τῶν Ἄλπεων καὶ τῆς Ἰταλίας (Αὐτ. 10), καὶ μετὰ ταῦτα οἱ Ῥωμαῖοι συνέδεσαν διαφόρως τὰ κατ' αὐτὸν μετὰ τῆς ἀρχαιοτάτης ἱστορίας τῆς Ῥώμης. Καὶ παρὰ τοῖς Ἕλλησι δὲ εἰς τὸν ἆθλον τοῦτον ἀνάγονται καὶ ἄλλα πάρεργα, ὡς τὰ κατὰ τὴν πάλην μετὰ τοῦ Ἀνταίου (ἴδ.), τοῦ Ἔρυκος (ἴδ.), τοῦ Ἀλκυωνέως (ἴδ.).—ια) Τὰ χρυσᾶ μῆλα τῶν Ἑσπερίδων, βεβαίως τὰ εἰς τὴν Ἑλλάδα ὡς ἔκτακτος σπανιότης γνωσθέντα πορτοκάλλια, δωρηθέντα ὑπὸ τῆς Γῆς εἰς τὴν Ἥραν κατὰ

Ἀνάγλυφον ἐν Ῥώμῃ.

τὴν ἡμέραν τῶν γάμων της, καὶ φυόμενα εἰς κῆπον ἀγνώστου θέσεως κατὰ τ' ἀπώτατα δυτικὰ πέρατα τῆς γῆς, ἔνθα τὰ ἐρρούρουν αἱ Ἑσπερίδες νύμφαι καὶ ὁ δράκων Λάδων. Ὁ Ἡρακλῆς, φονεύσας τὸν δράκοντα, ἔλαβε τρία μῆλα καὶ τὰ ἔφερεν εἰς τὸν Εὐρυσθέα, ὅστις τῷ τ' ἀπέδωκε. Κατ' ἄλλους δὲ μύθους ὁ Ἡρακλῆς, ζητῶν τὸν κῆπον, ἦλθεν εἰς τὸ ὄρος Ἄτλαντα ἐν Ἀφρικῇ, ἔνθα ὁ γίγας Ἄτλας (ἴδ.), ὁ φέρων τὴν σφαῖραν τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τῶν ὤμων του, ἔδωκεν αὐτὴν ἐπ' ὀλίγον εἰς τὸν Ἡρακλῆν νὰ τὴν φέρῃ, καὶ ἀπελθών, ἔλαβε καὶ τῷ ἐκόμισε τὰ μῆλα. Καὶ δὲν ἤθελε μὲν νὰ ἐπαναλάβῃ τὸ φορτίον, ἀλλὰ διὰ δόλου ὁ Ἡρακλῆς τῷ τὸ ἀπέδωκεν (Αὐτ. 11). — ιϐ) Ἡ ἐκ τοῦ Ἅδου ἀναγωγὴ τοῦ Κερβέρου. Καταβὰς ὁ Ἡρακλῆς διὰ τοῦ Ταινάρου, ἔλαβε παρὰ τοῦ Ἅδου τὴν ἄδειαν νὰ φέρῃ τὸν Κέρβερον εἰς τὴν γῆν, ἂν ἐδύνατο τοῦτο ἄνευ ὅπλων, ὅπερ ὁ ἥρως ἔπραξεν, ἄγχων καὶ δεσμεύων αὐτόν,

καὶ, δείξας αὐτὸν εἰς τὸν Εὐρυσθέα, τὸν ἀπέδωκεν εἰς τὸν Ἅδην (Αὐτ. 12). — Πλὴν δὲ τῶν 12 ἄθλων καὶ ἄλλα πάμπολλα κατορθώματα ἀπεδίδοντο εἰς τὸν Ἡρακλέα. Ἐν Θήβαις ἐνύμφευσε τὴν πρώτην του σύζυγόν Μεγάραν εἰς τὸν ἀνεψιόν του Ἰόλαον, ζητήσας εἰς γάμον αὐτὸς τὴν Ἰόλην, θυγατέρα τοῦ Εὐρύτου, βασιλέως τῆς Οἰχαλίας (ἐν Θεσσαλίᾳ, Μεσσηνίᾳ ἢ Εὐβοίᾳ). Ἀλλ' ὁ Εὔρυτος ἠρνήθη τόσῳ μᾶλλον, καθ' ὅσον τὸν ὑπώπτευσεν ὡς κλέπτην τῶν βοῶν του, οὓς ὅμως ὁ Αὐτόλυκος εἶχε κλέψει. Περὶ τῆς μὴ ἐνοχῆς τοῦ Ἡρακλέους πεπεισμένος Ἶφιτος, ὁ υἱὸς τοῦ Εὐρύτου, ἀπῆλθε μετ' αὐτοῦ εἰς ἀναζήτησιν τῶν κλαπέντων. Ἀλλ' ἐν Τύρινθι, ἐν στιγμῇ μανίας ὁ Ἡρακλῆς ἔρριψε τὸν νέον ἀπὸ τῶν τειχῶν τοῦ φρουρίου καὶ τὸν ἐφόνευσεν (Ἀπολλόδ. Β, 6, 1, 2). Διετάχθη δὲ τότε ὑπὸ τοῦ χρησμοῦ νὰ δουλεύσῃ ἐπὶ τρία ἔτη παρὰ τῇ Ὀμφάλῃ, χήρᾳ τοῦ Τμώλου, βασιλέως τῆς Λυδίας, καὶ ἐκεῖ ὅλως ἐκθηλυνθείς, ἔνηθεν ἔριον εἰς ἠλακάτην, ἐν ᾧ ἡ βασιλὶς ἔφερε τὸ ῥόπαλον καὶ τὴν λεοντῆν. Οὐχ ἧττον ὅμως ἐπὶ τῆς ἐκεῖ διαμονῆς του κατετρόπωσε τοὺς πανούργους Κέρκοπας ἐν Ἐφέσῳ, οὓς ὅμως ἀπέλυσε πάλιν, θελχθεὶς ὑπὸ τῶν ἀστειοτήτων αὐτῶν (Αὐτ. 3). Μετὰ 18 πλοίων ἐστράτευσε κατὰ τῆς Τρωάδος, ἐκυρίευσε τὸ Ἴλιον καὶ ἐθανάτωσε τὸν βασιλέα Λαομέδοντα μετὰ τῶν υἱῶν του, πλὴν τοῦ Ποδάρκους, ὃν ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ Ἡσιόνη, ἡ ὡς γέρας δοθεῖσα εἰς τὸν Τελαμῶνα, διότι πρῶτος εἰσεπήδησεν εἰς τὴν πόλιν, ἐξηγόρασε, δοῦσα τὸ κάλυμμα αὐτῆς, δι' ὃ καὶ Πρίαμος (ὁ ἀγορασθείς) μετωνομάσθη. Ἐν

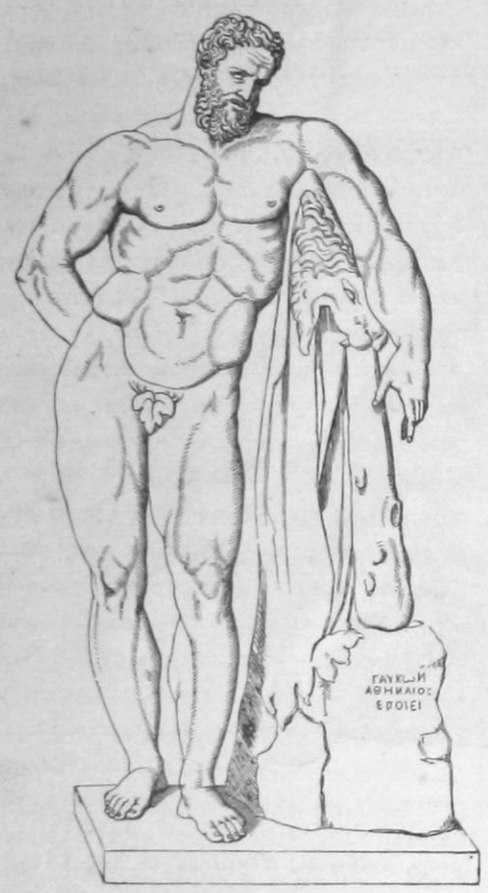
Ἑλλάδι ἐπολέμησεν ἔπειτα τὸν Αὐγείαν, καὶ ἐν Πύλῳ ἐξωλόθρευσε τοὺς Νηλείδας, πλὴν τοῦ Νέστορος, καὶ ἐτραυμάτισε τὸν Ἅδην, ἐλθόντα εἰς ἐπικουρίαν αὐτῶν (Ἀπολλόδ. Β. 7, 2. 3.—ἴδ. Ὅμ. Ἰλ. Υ. 145, Ε, 638. Ξ, 249. Ο, 18. Λ, 689, Ε, 395). Κατόπιν δ' ἐνυμφεύθη Δηϊάνειραν, τὴν κόρην Οἰνέως τοῦ βασιλέως τῶν Αἰτωλῶν, καὶ ἐκ Καλυδῶνος μετέβη μετ' αὐτῆς εἰς Τραχῖνα, ἔνθα ὁ Κένταυρος Κύξ τὸν ἐφιλοξένησε. Τὸν Εὔηνον δὲ ποταμὸν διαβαίνων, ἐφόνευσε τὸν κένταυρον Νέσσον, προσβαλόντα τὴν Δηϊάνειραν, καὶ παρὰ τῇ Τραχῖνι τὸν Κύκνον, υἱὸν τοῦ Ἄρεως, βοηθούμενος ὑπὸ τοῦ Ἰολάου, καὶ ὑποστηριζόμενος ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς, ἐν ᾧ τὸν Κύκνον ἐβοήθει ὁ Ἄρης, ὅστις καὶ ἐπληγώθη ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους (Ἡσίοδ. Ἀσπ. Ἡρ.). Ἦλθε δ' ἐκεῖθεν ὁ Ἡρακλῆς εἰς βοήθειαν καὶ τοῦ Αἰγιμιοῦ (ἴδ.) (Ἀπολλ. Β. 9, 7). Ἐκ Τραχῖνος δ' ἐξεστράτευσεν εἰς Οἰχαλίαν κατὰ τοῦ Εὐρύτου, ἐφόνευσεν αὐτὸν καὶ τοὺς υἱούς του καὶ ἥρπασε τὴν Ἰόλην. Ὅτε δ' ἐπέστρεφε, τῷ ἔπεμψεν ἡ Δηϊάνειρα πολυτελῆ χιτῶνα, ἐν θνήσκων ὁ Νέσσος τῇ εἶχε δώσει, ἐμβάψας αὐτὸν εἰς φίλτρον, ὃ τῇ εἶπεν ὅτι θὰ τῇ ἐξησφάλιζε τὸν ἔρωτα τοῦ ἀνδρός της. Ὡς δὲ τὸν ἐνεδύθη ὁ Ἡρακλῆς, ἐκολλήθη αὐτὸς εἰς τὰς σάρκας του, καὶ ἤρχισε φρικτῶς νὰ τὸν φλέγῃ, ὥστε ἵνα τὸν ἀποσπάσῃ ἐξέσχιζε διὰ τῶν χειρῶν του τὰ μέλη του, καὶ ἐν τῇ μανίᾳ ἐσφενδόνισεν ἐκ τῶν βράχων εἰς τὴν θάλασσαν τὸν Λίχαν, ὅστις τῷ τὸν εἶχε φέρει. Ἡ δὲ Δηϊάνειρα, μαθοῦσα ποῖον δυστύχημα ἐπέφερεν ἀκουσίως, ᾐτοκτόνησε. Διατάξας δ' ὁ Ἡρακλῆς τὸν υἱόν του Ὕλλον νὰ νυμφευθῇ τὴν Ἰόλην, ἀνέβη εἰς τὴν κορυφὴν τῆς Οἴτης, καὶ ἀναβὰς εἰς πυρὰν ἣν ἐσώρευσεν, ἐζήτησε παρὰ τοῦ ἐκεῖθεν διαβαίνοντος Ποίαντος, ἢ παρὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Φιλοκτήτου, ν' ἀνάψῃ τὴν πυρὰν, δοὺς αὐτῷ εἰς ἀμοιβὴν τὰ βέλη του. Ὡς δ' ἐνειλίχθη εἰς τὰς φλόγας, ἐν βρονταῖς καὶ ἐν ἀστραπαῖς ἤρθη εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ ἐτάχθη ἐν τοῖς ἀθανάτοις, ἐξιλεώσας τὴν Ἥραν, καὶ νυμφευθεὶς τὴν Ἥβην, ἐξ ἧς ἔσχε δύο υἱούς, τὸν Ἀλεξιά-

Ὁ ταῦρος τῆς Κρήτης.

(ΑΡΧ. ΛΕΞ. Α. Ρ. ΡΑΓΚΑΒΗ ΤΟΜ. Α΄.)

ρην καὶ τὸν Ἀνίκητον. Κατά τινας, ὁ Ὅμηρος ἀγνοεῖ τὴν ἀποθέωσίν του, καὶ τὸ χωρίον ἔνθα αὐτῆς μνημονεύει (Ὀδ. Λ, 601) θεωρεῖται ὡς μεταγενεστέρως παρείσακτον ὑπὸ τοῦ Ὀνομακρίτου. — Ἐπὶ τῆς πυρᾶς του ἐπρόσφερον αὐτῷ, ὡς ἥρωϊ, ἀμέσως θυσίαν οἱ φίλοι του. Ὡς θεὸν δὲ λέγεται πρῶτος λατρεύσας αὐτὸν Δίομος ὁ Κολυττεῦ ἐν Ἀθήναις. Οἱ ναοὶ καὶ αἱ ἑορταὶ αὐτοῦ ἐκαλοῦντο

Ὁ ἀναπαυόμενος Ἡρακλῆς.

Ἡράκλεια, καὶ ἐτελοῦντο καὶ ἀγῶνες εἰς τιμήν του. Καὶ τὰ Διόμια ἐν Ἀθήναις πρὸς τιμήν του ἐπαγηγυρίζοντο ἐν φαιδρότητι καὶ ἐν εὐθυμίαις. Ὡς ἀήττητος ἀθλητὴς καὶ προστάτης τῶν ἀγώνων ἐλέγετο ἐναγώνιος, προστατῶν τῶν γυμνασίων, καλλίνικος δὲ, ὡς πανταχοῦ νικητής. Παριστᾶτο δὲ πολλάκις καὶ ὡς ἐκ τῶν ἀγώνων του ἀναπαυόμενος, καὶ τότε ἐτέρπετο εἰς τὴν μουσικήν, καὶ σχετιζόμενος πρὸς τὰς Μούσας, ἐγίνετο Μουσαγέτης. Πλεῖστα δὲ καὶ ἄλλα ὑπῆρχον αὐτοῦ ἐπίθετα, ὡς ἀλεξίκακος, μυίαγρος, ἱποκτόνος, κορνοπίων (ὡς βοηθητικὸς εἰς τὴν ἐξάλειψιν παντὸς ὄντος ἐπιβλαβοῦς, καὶ αὐτῶν τῶν ἐντόμων), πρόμαχος. καλλίνικος, παλαίμων, ὁλύμπιος, Ἰδαῖος (δάκτυλος), ἀρχηγέτης, μάντις, βουφάγος, ἀδηφάγος, φιλοπότης. Ἱερὰ ἦν εἰς αὐτὸν ἡ αἴγειρος (λεύκη), ἡ ἐλαία, ὁ κισσὸς, αἱ θερμαὶ πηγαί. — Ἡ τέχνη τὸν παρίστα καὶ ὡς βρέφος, καὶ ὡς νεανίαν, καὶ ὡς ἄνδρα, ὡς τοιοῦτον ἐξόχου εὐρωστίας, ῥοπαλοφόρον ἢ τοξότην, λεοντῆν περιβεβλημένον, βραχεῖαν ἔχοντα κόμην, καὶ τὴν ἔκφρασιν σοβαράν. Περίφημον ἄγαλμα ἦν ὁ ἀναπαυόμενος Ἡρακλῆς τοῦ Λυσίππου, οὗ σώζεται ὡραία ἀπομίμησις, ἡ τοῦ Ἀθηναίου Γλύκωνος, διατηρουμένη ἐν τῷ Μουσείῳ τῆς Ῥώμης. Οἱ 12 ἆθλοι ἦσαν ἐπειργασμένοι εἰς τὰς ἔτι ἐν μέρει σωζομένας μετόπας τοῦ ναοῦ τοῦ Διὸς ἐν Ὀλυμπίᾳ καὶ τοῦ Θησείου ἐν Ἀθήναις. Ὁ Τάκιτος ἀναφέρει (Germ. 3) καὶ Ἡρακλῆν τῶν Γερμανῶν. Ἴσως δ' ἦν οὗτος ὁ Donar, ἥρως ὃν ᾄδοντες ἐπεκαλοῦντο κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς μάχης οἱ Γερμανοί.

Ἠριδανὸς, 1) ποταμὸς ὑπὸ τοῦ Ὁμήρου μὴ μνημονευόμενος· καθ' Ἡσίοδον ὁ ὁμώνυμος αὐτῷ θεὸς ἦν υἱὸς τοῦ Ὠκεανοῦ καὶ τῆς Τηθύος (Θεογ. 337), κατὰ δὲ τὸν Ἡρόδοτον (Γ, 115) ἔρρεε κατὰ τὰ Δ. τῆς Εὐρώπης εἰς τὸν Β. Ὠκεανὸν, καὶ παρῆγε τὸ ἤλεκτρον, δι' ὃ μετὰ ταῦτα ὡς Ἠριδανὸς ἐξελήφθη ὁ Πάδος τῆς Ἄνω Ἰταλίας, ἔνθα ἦν τοῦ ἠλέκτρου τὸ κυριώτατον ἐμπορεῖον. Λέγεται δὲ ῥέων καὶ ἐν Ἅιδου.—2) Παραποτάμιον τοῦ Ἰλισσοῦ παρὰ τὰς Ἀθήνας.

Ἥριλλος, Καρχηδόνιος, στωϊκὸς, μαθητὴς τοῦ Ζήνωνος, ἀκμάσας περὶ τὰ 260 π. Χ. Ὡς ὑπέρτατον τέλος ἐκήρυττε τὴν γνῶσιν καὶ τὴν ἐπιστήμην· παρεδέχετο δὲ

διὰ τοὺς πολλοὺς, τοὺς ἀνεπιστήμονας καὶ κατωτέραν βαθμίδα, ἣν ὑποτελίδα ἔλεγε· τὸ δὲ μεταξὺ ἀρετῆς καὶ κακίας ἀπεκάλει ἀδιάφορον (Διογ. Λ. Ζ, 165.— Cic. Fin. II, IV, V).

Ἥριννα, ἐπίσημος ποιήτρια ἐκ τῆς νήσου Τήλου, ἢ ἐκ Τέου, ἢ ἐκ Τήνου, ἢ ἐκ Ῥόδου· σύγχρονος περὶ τὰ 600 π. Χ., καὶ φίλη τῆς Σαπφοῦς, παρ' ἣ διαμείνασα ἐλέγετο καὶ Λεσβία καὶ Μυτιληναία. Τινὲς τῶν ἀρχαίων τὴν εἶπον σύγχρονον τοῦ Δημοσθένους, ἐξ οὗ ἐξελήφθη ὅτι ὑπῆρχον δύο τοῦ ὀνόματος τούτου. Ἀπέθανε μόλις 19 ἐτῶν. Τὸ περιφημότερον τῶν ποιημάτων αὐτῆς ἦν ἡ Ἠλακάτη, ἐκ 300 ἑξαμέτρων μὴ διατηρηθεῖσα. Σώζονται δὲ τρία αὐτῆς ἐπιγράμματα. Λυρικὸν σωζόμενον ποίημα εἰς 5 σαπφικὰς στροφὰς, καὶ ἐπιγραφὴν φέρον: «εἰς Ῥώμην· Μελιννὼ ἢ μᾶλλον Ἠρίννη Λεσβία», ὡς κοσμοκράτορα δὲ τὴν Ῥώμην ὑμνοῦν, ἐστὶ πάντη ξένον πρὸς τὴν Ἥριννα, καὶ ἔργον Μελιννοῦς, Ἑλληνίδος ἐκ τῶν ἐν Ἰταλίᾳ Ἐπιζεφυρίων Λοκρῶν, ἥτις φαίνεται ὅτι ἔζη ἐπὶ Πύρρου, ἢ τοῦ πρώτου φοινικικοῦ πολέμου.

Ἡρόδικος, 1) ἐκ Σηλυμβρίας, πεπαιδευμένος ἰατρὸς, διδάσκαλος τοῦ Ἱπποκράτους λεγόμενος, ἐπραγματεύθη περὶ ὑγιεινῆς ἐν τῇ γυμναστικῇ. — 2) Βαβυλώνιος ἀγνώστου ἐποχῆς, γραμματικὸς, οὗ ὁ Ἀθήναιος μνημονεύει τὰ «κωμῳδούμενα, σύμικτα ὑπομνήματα» καὶ «πρὸς τὸν Φιλοσωκράτην».

Ἡρόδοτος. Ὁ περιφημότερος τῶν τὸ ὄνομα τοῦτο φερόντων, ἐν τῇ ἀρχαιότητι ἦν ὁ πατὴρ τῆς ἱστορίας, ἐξ Ἁλικαρνασσοῦ τῆς Καρίας ἐν τῇ μικρᾷ Ἀσίᾳ, γεννηθεὶς περὶ τὸ 485 π. Χ. ἐξ ἐπισήμου οἰκογενείας. Ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐκαλεῖτο Λύξας, ἡ μήτηρ του Δρυὼ ἢ Ῥοιὼ, καὶ ὁ ἀδελφός του Θεόδωρος. Συγγενὴς δ' αὐτοῦ ἦν ὁ ποιητὴς Πανύασις ὃν ἐθανάτωσεν ὁ τύραννος τῆς πατρίδος του Λύγδαμις. Κατὰ Σουίδαν, ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ τυράννου ἐβιάσθη καὶ ὁ Ἡρόδοτος ν' ἀποδημήσῃ εἰς Σάμον, ἔνθα ἐξειργάσθη τὸ ἱστορικὸν σύγγραμμά του. Εἶτα δὲ λέγεται ὅτι ἐπανελθὼν εἰς Ἁλικαρνασσὸν, συνέπραξεν εἰς τὴν ἔξωσιν τοῦ Λυγδάμιδος, ἀλλὰ κατατρεχθεὶς καὶ αὐτὸς ὑπὸ φθόνου καὶ ἀχαριστίας τῶν συμπατριωτῶν του, ἀπῆλθεν εἰς Θουρίους τῆς Ἰταλίας. Ὅπως δήποτε, ἀναμφισβήτητόν ἐστιν ὅτι ἐπὶ τῆς νεότητός του ἐπανειλημμένως ὡδοιπόρησε καὶ εἰς τὴν Ἀσίαν καὶ εἰς τὴν Ἀφρικὴν, ἰδίως εἰς τὴν Αἴγυπτον, μέχρι τῶν ἀπωτάτων μερῶν αὐτῆς, προσέτι δὲ καὶ εἰς τὰς νήσους, καὶ εἰς πολλὰς παραλίους ἑλληνικὰς πόλεις. Ἐκ Σάμου μετέβη εἰς Ἀθήνας, ὅθεν μετὰ μακρὰν διαμονὴν ἀπῆλθεν εἰς Ἰταλίαν, βεβαίως πολλὰ τῶν ἐνδοτέρων τῆς Ἑλλάδος ἐπισκεφθείς, καὶ τῆς Ἰταλίας ἐπίσης καὶ τῆς Σικελίας· διότι συνεχῶς μνημονεύει ὅσων ἐπιτοπίως εἶδε καὶ ἤκουσε. Τὰς εἰδήσεις ὅσας συνέλεξε φαίνεται ὅτι ἤρχισε διαρρυθμίζων καὶ κατ' αὐτὰς συγγράφων, εἴτε ἐν Ἀθήναις, εἴτε ἐν Σάμῳ, ἀπὸ τοῦ 456 π. Χ., καὶ μάλιστα τὰ περὶ Ἀσίας τότε ἤδη ἐντελῶς ἐξεργασθείς. Περιερχόμενος τὴν Ἑλλάδα, φαίνεται ὅτι μέρη τοῦ ἔργου του ἀνεγίνωσκε δημοσίως, ὡς ἔπραξέ ποτε εἰς τὴν ὁμήγυριν κατὰ τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας, ὅτε, παῖς ἔτι ὁ Θουκυδίδης, συνεκινήθη ἐκ τῆς ἀκροάσεως μέχρι δακρύων, καὶ συνέλαβεν ἔκτοτε τὴν ἀπόφασιν νὰ συγγράψῃ καὶ αὐτὸς ἱστορίαν. Μνημονεύονται δὲ καὶ ἕτεραι αὐτοῦ ἀναγνώσεις, ἐν Κορίνθῳ καὶ ἐν Θήβαις, καὶ κατὰ Πλούταρχον καὶ ἐν Ἀθήναις, ἔνθα, προτάσει τοῦ Ἀνύτου, τῷ ἐδόθησαν 10 τάλαντα ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου. Φαίνεται δ' ὅτι διέμεινεν ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἐν Ἀθήναις, διότι συναπῆλθεν ἐκεῖθεν μετὰ τῶν τῷ 444 εἰς Ἰταλίαν πρὸς ἵδρυσιν τῶν Θουρίων ἀπελθόντων ἀποίκων. Καὶ ἐν Θουρίοις δ' ἔμεινεν ἐφ' ἱκανὸν, περὶ τὴν σύνταξιν τῆς ἱστορίας του ἀσχολούμενος. Τὸ φθινόπωρον τοῦ 431 ἐπέστρεψεν εἰς Ἀθήνας, καὶ ἐξηκολούθησεν ἐργαζόμενος·

ἔπειτα δὲ, ἴσως ἐκ πολιτικῶν περιστάσεων, φαίνεται ὅτι ἐπῆλθε διακοπή τις. Τῷ 429—428 εἶχε φθάσει μέχρι τῆς ἀρχῆς τοῦ θ' βιβλίου, οὗ τὸ ἐπίλοιπον μέρος συνεπληρώθη ἐντὸς τοῦ ἔτους 428, καὶ ἔκτοτε διεκόπη ἡ ἐργασία. Ἀπεβίωσε δ' ὁ μέγας ἱστορικὸς τῷ 421. Τὸ ὅλον ἔργον αὐτοῦ ἦν ἡ πρώτη ἀπόπειρα γενικῆς καὶ συμπαγοῦς ἐξιστορήσεως τῶν ἐπὶ 320 ἔτη ἐπισημοτάτων συμβάντων τῶν τότε γνωστῶν μερῶν τῆς Εὐρώπης καὶ

τῆς Ἀσίας, ἀπὸ Γύγου καὶ τῶν πρώτων Λυδῶν βασιλέων, μέχρι τῆς ἐν Μυκάλῃ ναυμαχίας (479), τῶν Περσικῶν πολέμων ἀποτελούντων τὸ κέντρον καὶ τὸν κυρίως σκοπὸν τῆς εἰς παντοίας καὶ πολυτίμους εἰδήσεις, ὡς εἰς ἐπικὰ ἐπεισόδια πλουσιωτάτης ἐκθέσεως. Καὶ ἠθικὴν δ' ἑνότητα ἔχει κατὰ τοῦτο, ὅτι ἀναγνωρίζει ὡς συνεπῶς διέπον τὰς τύχας τῶν ἀτόμων καὶ τῶν ἐθνῶν τὸ θεῖον, κατὰ τοὺς ὅρους τῆς Νεμέσεως, ἢ ὑπερτάτης τάξεως καὶ δικαιοσύνης, καὶ φθόνον αὐτοῦ ἀποκαλεῖ τὴν ἀποδοκιμασίαν παντὸς τοῦ τὴν γενικὴν ταύτην συναρμολογίαν προσβάλλοντος. Τὸ σύγγραμμα, εἰς ἰωνικὴν διάλεκτον γεγραμμένον, διαιρεῖται, ἢ μᾶλλον διῄρεσαν οἱ Ἀλεξανδρινοί, εἰς θ' βιβλία, εἰς ὧν ἕκαστον ἔδωκαν τὸ ὄνομα μιᾶς τῶν Μουσῶν. Ἐπὶ πολὺ, ἀπ' αὐτοῦ τοῦ Πλουτάρχου (περὶ τῆς Ἡροδότου κακοηθείας) καὶ μέχρις ἐσχάτων, ἔκριναν πολλὰ τῶν τοῦ Ἡροδότου ἱστορουμένων ὡς ἀνακριβῆ καὶ μεμυθευμένα· ἀλλ' αἱ νεώτεραι ἀνακαλύψεις καὶ ἔρευναι ἀπέδειξαν ὅτι αἱ τοιαῦται ἐκτιμήσεις ἐπήγασαν μᾶλλον ἐξ ἀμαθείας τῶν ἐπικριτῶν, καὶ ὅτι ἐν γένει εἰλικρινὴς καὶ ἀξιόπιστος ἐστὶν ὁ Ἡρόδοτος, πλὴν ὁσάκις ἐσφαλμέναι ἦσαν αἱ δοθεῖσαι εἰς αὐτὸν πληροφορίαι. (Ὁ Α. Ῥαδινὸς καὶ ὁ Α. Σκαλίδης μετέφρασαν αὐτὸν εἰς τὴν καθωμιλημένην). — Τὸ αὐτὸ ὄνομα, μνημονεύονται φέροντες: 1) Εἷς Θηβαῖος Ἰσθμιονίκης (Πινδ. Ἰσθμ. Β). — 2) Εἷς Ὀλυμπιονίκης (Παυσ. ΣΤ, 19). — 3) Εἷς Ὀλύνθιος γλύπτης, ἐν Ἀθήναις ἐργαζόμενος ἐπὶ Πραξιτέλους (Παυσ. Γ, 18). — 4) Ἰατρὸς ἐκ Ταρσοῦ, διδάσκαλος Σήξτου τοῦ Ἐμπειρικοῦ. — 5) Ἰατρὸς ἐπίσημος ἐν Ῥώμῃ ἐπὶ Ἀδριανοῦ.

Ἡρόδωρος, 1) ἐξ Ἡρακλείας, ἱστορικὸς προγενέστερος τοῦ Ἡροδότου (Ἀρστ. ζ. ἱ. ΣΤ, 5. Θ, 12. — Πλούτ. Θησ. ΚΣ), γράψας, περὶ τὰ 500 π. Χ. «τὰ καθ' Ἡρακλέα», εἰς ιζ' βιβλία τοὐλάχιστον, καὶ «Ἀργοναυτικά». — 2) Γραμματικὸς ἐπὶ Καλιγούλα μετὰ τοῦ ἀρχαίου ἱστορικοῦ πολλάκις συγχεόμενος.

Ἡρόστρατος, Ἐφέσιος, ὁ πυρπολήσας, κατὰ τὴν νύκτα τῆς γεννήσεως τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου (356 π. Χ.) τὸν περίφημον ναὸν τῆς Ἀρτέμιδος, ἐν τῶν ἑπτὰ θαυμάτων, ὥστε μόνον οἱ τοῖχοι καὶ οἱ κίονες αὐτοῦ ἔμειναν. Ἔπραξε δὲ τὸ ἀνοσιούργημα ἐξ ἄφρονος κενοδοξίας, ἵνα ἀπαθανατίσῃ τὸ ὄνομά του. Καὶ κατεδικάσθη μὲν ὑπὸ τῶν ἰωνικῶν πόλεων εἰς ἐπώδυνον θάνατον, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ εἰς αἰωνίαν λήθην· ἀλλὰ τὸ δεύτερον μέρος τοῦ ψηφίσματος ἀπέτυχε, διότι τὸ ὄνομα ἔμεινεν ἐσαεὶ γνωστὸν, διατηρηθὲν ὑπὸ τοῦ Θεοπόμπου (Στρβ. ΙΕ, 640).

Ἡρόφιλος, διάσημος ἰατρὸς ἐκ Χαλκηδόνος τῆς Βιθυνίας, μαθητὴς τοῦ Κώου Πραξαγόρου, καὶ ὀπαδὸς τοῦ Ἱπποκράτους, οὗ ἐσχολίασε τὰ συγγράμματα. Ἔζη δ' ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἐπὶ Ἀλεξάνδρου καὶ τῶν πρώτων Πτολεμαίων, εἶχε πολυαρίθμους μαθητὰς, πολλὰ ἐνεωτέρισε περὶ τὴν ἀνατομίαν, καὶ παντοῖα ἔγραψεν ἰατρικὰ, ὧν μόνον ἀποσπάσματα σώζονται, ἀλλὰ καὶ πλείονα εἰσὶ γνωστὰ ἐκ τοῦ Γαληνοῦ. Τὴν πεῖραν ἐθεώρει ὡς στοιχεῖον σπουδαιότατον τῆς ἐπιστήμης του, καὶ πρῶτος ἠσχολήθη περὶ τὸν σφυγμόν. Τὴν ἐμπειρικὴν σχολὴν

ὅμως ἵδρυσεν οὐχὶ αὐτὸς, ἀλλ' εἷς τῶν μαθητῶν του.

Ἡρὼ, ἴδ. Λέανδρος.

Ἡρώδης, ὁ Ἀττικὸς (Τιβέριος Κλαύδιος), Μαραθώνιος, γεννηθεὶς περὶ τὰ 103 μ. Χ., διάσημος σοφιστὴς καὶ ῥήτωρ, καὶ ἐν Ῥώμῃ διατρίψας καὶ μεγάλως ἐκτιμώμενος ὑπὸ τῶν αὐτοκρατόρων Ἀντωνίνου καὶ Μάρκου Αὐρηλίου, ὅστις ἦν καὶ μαθητής του. Εὑρὼν δέ ποτε θησαυρὸν ἔγραψεν ἀναγγέλλων τοῦτο εἰς τὸν αὐτοκράτορα καὶ ζητῶν τὰς διαταγάς του. Λαβὼν δ' εἰς ἀπάντησιν τὸ λακωνικὸν «χρῶ», ἀνταπήντησεν ὅτι ὁ θησαυρὸς ἦν μέγιστος, εἰς ὃ ἔλαβε δευτέραν ἀπόκρισιν «παραχρῶ»· καὶ τὸν μετεχειρίσθη τῷ ὄντι μέχρι καταχρήσεως εὐγενοῦς ἐλευθεριότητος, καὶ ἵδρυσε σχολὴν ῥητορικῆς, καὶ τὴν Ῥώμην ἐκόσμησε διὰ πλουσίων οἰκοδομῶν, ὁμοίως δὲ καὶ τὴν Ὀλυμπίαν, καὶ εἰς τὰς Ἀθήνας ἀνήγειρε τὸ σωζόμενον ᾠδεῖον ἢ θέατρον ὑπὸ τὴν Ἀκρόπολιν (ΝΔ) εἰς μνήμην τῆς γυναικός του Ῥηγίλλης, καὶ τὸ στάδιον διεσκεύασε διὰ μαρμαρίνων ἐδωλίων. Εἰς Κηφισίαν, οὐ μακρὰν τῶν Ἀθηνῶν, εἶχε λαμπρὰν ἔπαυλιν, εἰς ἣν συνῆγε τοὺς πεπαιδευμένους εἰς σπουδαίας συζητήσεις, ἃς περιέγραψεν ὁ Αὖλος Γέλλιος λατινιστὶ εἰς τὰς Ἀττικὰς νύκτας του. Ἔγραψε δὲ καὶ διάφορα· ἀλλὰ τὰ ὑπὸ τὸ ὄνομά του σωζόμενα δὲν φαίνονται ὄντα γνήσια. Ἀποβιώσας τῷ 179 μ. Χ. ἐτάφη εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ Σταδίου· τῆς δὲ οἰκογενείας του οἱ τάφοι ἀνευρέθησαν ἐν Κηφισίᾳ.

Ἡρωδιανὸς, 1) ἱστοριογράφος, πιθανῶς ἐπὶ Μ. Αὐρηλίου, τῷ 170 μ. Χ. γεννηθεὶς, καὶ τῷ 240 ἀποθανών, ἔζησεν ἐπὶ πολὺ ἐν Ῥώμῃ καὶ ἐν Σικελίᾳ. Τὸ σωζόμενον σύγγραμμά του «τῆς μετὰ Μάρκον βασιλείας ἱστορίαι», περιλαμβάνει τὰ ἀπὸ Κομμόδου μέχρι Γορδιανοῦ Γ, μετ' ἀφελείας καὶ χάριτος ἐκτεθειμένα, πολλὰ ἄλλως ὀλίγον γνωστὰ περιέχοντα, οὐχ ἧττον ὅμως ἔνια ἐκ προθέσεως ἀποσιωπῶντα, καὶ ἐνίοτε εἰς χρονολογικὰ καὶ γεωγραφικὰ λάθη περιπίπτοντα. — 2) Αἴλιος Ἡρωδιανὸς, ὀλίγον ἀρχαιότερος, γραμματικὸς ἐξ Ἀλεξανδρείας, υἱὸς Ἀπολλωνίου τοῦ Δυσκόλου, εἰς τὴν Ῥώμην πολιτογραφηθείς, πιθανῶς ἐπὶ Μ. Αὐρηλίου. Ἔγραψε πολλὰ, ἐν οἷς τὸ «περὶ καθολικῆς προσῳδίας», ἤτοι τῆς θεωρίας τῶν τόνων, χρόνων καὶ πνευμάτων, καὶ ἄλλα, ὧν πολυάριθμα σώζονται ἀποσπάσματα.

Ἥρων, 1) Ἀλεξανδρινὸς τῆς γ'. ἑκατονταετηρίδος π. Χ., ἐπὶ Πτολεμαίων τοῦ Φιλαδέλφου καὶ Εὐεργέτου ἀκμάσας, διάσημος μαθηματικὸς καὶ μηχανικός. Τούτου σώζονται τὰ «πνευματικὰ», περὶ πιέσεως, «περὶ αὐτοματοποιητικῶν» ἤτοι κατασκευῆς αὐτομάτων. Ἀπωλέσθησαν δ' ἄλλα περὶ ὀπτικῆς καὶ μηχανικῆς. — 2) Μαθηματικὸς, διδάσκαλος τοῦ Πρόκλου, ἐν τῇ ε' ἑκατονταετηρίδι μ. Χ. — 3) Ὁμοίως, τῆς ζ' ἑκατονταετηρίδος, καὶ ἴσως ἔτι μεταγενέστερος.

Ἡρῷον, ἱερὸν ἥρωος. Βραδύτερον καὶ πᾶν κοιμητήριον.

Ἥρως, ἦν κυρίως ὁ ἐν τοῖς παναρχαίοις προϊστορικοῖς χρόνοις ἐπὶ ἀνδρείᾳ καὶ παντοίοις κατορθώμασι πρὸς ὄφελος τῆς ἀνθρωπότητος διαπρέψας, συνήθως ἐκ θεῶν καταγόμενος, ἱδρυτὴς τῶν πόλεων καὶ τῆς πολιτικῆς τάξεως, καὶ μετὰ θάνατον ὑπὸ τῶν θεῶν ἰδίως εὐνοούμενος, καὶ ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων τιμώμενος. Οὐδ' ὡς ἀκριβῶς ἱστορικὰ πρόσωπα, οὐδ' ὡς μυθικῶς συμβολικὰ δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν οἱ ἥρωες, ἀλλ' ὡς πρότυπα ἀνδρικῆς ἀρετῆς, οἱ μὲν ἀληθῶς ἴσως ὑπάρξαντες, ἀλλ' εἰς ἰδανικὴν ἀναχθέντες ἐντέλειαν, ὡς οἱ πλεῖστοι τῶν ἐπὶ τοῦ τρωϊκοῦ πολέμου, ἄλλοι καθαραὶ ἐπίνοιαι καὶ προσωποποιήσεις, ὡς οἱ κτίσται καὶ οἰκισταὶ πόλεων, οἱ γενάρχαι φυλῶν, οἷον ὁ Βύζας τοῦ Βυζαντίου, ὁ Δαίδαλος κλπ. ἄλλοι τέλος ἔγιναν (ὡς ὁ Τροφώνιος) ἥρωες ἐκ θεῶν, ἢ εἰσὶν ἡ προσωποποίησις ἰδιότητός τινος ἑνὸς τῶν θεῶν. Παρ' Ὁμήρῳ ἥρως ἐστὶ πᾶς ὁ ἀνδρεῖος, ἔντιμος, ἐπιχειρηματικὸς,

ἐλεύθερος ἀνήρ (Ὀδ. Β, 15, Θ, 483. Ἰλ. Β. 110), καὶ πρὸ πάντων οἱ διογενεῖς, ἡγεμόνες ἢ ἐκ γένους ἡγεμονικοῦ, οἱ εὐγενεῖς οἷς ἀντιτίθενται οἱ ἀνέρες δήμου. Διακρίνονται δὲ πρὸ πάντων διὰ σωματικῆς ῥώμης, καὶ ὀλίγοι μόνον, τοῖς θεοῖς ἰδίως ἀγαπητοί, ὡς ὁ Ῥαδάμανθυς, ὁ Μενέλαος, διαφεύγουσι τὸν θάνατον, καὶ μεταβαίνουσι ζῶντες εἰς τὰ Ἠλύσια. Θείας δὲ λατρείας μόνον ἀπὸ Ἡσιόδου καὶ τῶν μετ' αὐτὸν ἀπαντῶνται ἀπολαμβάνοντες. Ἡμιθέους καλεῖ αὐτοὺς ὁ Ὅμηρος μόνον ἐν Ἰλ. Μ, 23, ὁ δ' Ἡσίοδος συνεχέστερον (Ἔργ. 156). Ἐν Πινδάρῳ εἰσὶ μεταξὺ θεῶν καὶ ἀνθρώπων, καὶ ἀπολαμβάνουσι θρησκευτικῶν τιμῶν, ἰδίως ἐπὶ τῶν τάφων αὐτῶν, οἵτινες ἦσαν τὰ κυρίως ἡρῷα· ἀλλὰ μετὰ ταῦτα ἠγείροντο αὐτοῖς ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦτο καὶ βωμοὶ καὶ ναοὶ εἰς ὡρισμένας θέσεις ἢ καὶ πολλαχοῦ μακρὰν τῶν τάφων των. Συνεχῶς ὡς δαίμονες ἐπιχώριοι βοηθοῦσι τὴν χώραν εἰς ἣν ἐτάφησαν, ἢ ἐκ τῶν τάφων ἐγειρόμενοι, ἐμφανίζονται ὡς σωτῆρες ἐπὶ μαχῶν καὶ ἄλλων κινδύνων (ὡς ὁ Θησεὺς ἐν Μαραθῶνι). Συνίστατο δ' ἡ λατρεία αὐτῶν εἰς ἐναγίσματα, ἤτοι θυσίας διαφόρους τῶν τοῖς θεοῖς προσαγομένων, συνισταμένας μάλιστα εἰς οἶνον, ὕδωρ, μέλι, ἔλαιον καὶ γάλα. Ἐτελοῦντο δ' αἱ χοαὶ αὗται εἰς ὀπὴν ἐσκαμμένην ἐμπρὸς βωμοῦ δυτικῶς τοῦ τάφου τοῦ ἥρωος, καὶ οἱ θῦται ἐστρέφοντο πρὸς δυσμάς, ἔνθα ἦν τὸ σκότος καὶ ὁ Ἅδης. Ἂν δέ ποτε καὶ ζῷα ἐθύοντο, τὸ αἷμα ἐχεῖτο εἰς τὴν ὀπήν, τὸ δὲ θῦμα ἐκαίετο εἰς τοῦ βωμοῦ τὴν ἐσχάραν. Ἐν μεταγενεστέροις χρόνοις καὶ καθαρῶς ἱστορικὰ πρόσωπα ἀνεκηρύττοντο ἐνίοτε ἥρωες, ὡς οἱ Τυραννοκτόνοι καὶ ὁ Βρασίδας, καὶ ἔτι μεταγενεστέρως ἐπεκράτησεν ἥρως νὰ λέγηται ἁπλῶς ὁ ἀποθανών, ὅ,τι λέγομεν μακαρίτης, ὡς φαίνεται ἐκ πλείστων ἐπιγραφῶν.

Ἡσίοδος. Ὡς ὁ ἴδιος περὶ ἑαυτοῦ διδάσκει, ὁ πατὴρ αὐτοῦ Δῖος, ἐκ Κύμης τῆς Αἰολικῆς, μετέβη εἰς Ἄσκραν τὴν ὑπὸ τὸν Ἑλικῶνα ἐν Βοιωτίᾳ, τῇ ἀρχαίᾳ κατοικίᾳ τῶν Αἰολέων, καὶ ἐκεῖ ὁ Ἡσίοδος ἐγεννήθη (Ἔργ. κ. Ἡμ. 435), καὶ διέμεινε τὸ πλεῖστον τοῦ βίου του. Εἶτα δὲ πρὸς Περσέα τὸν ἀδελφόν του διενεχθείς, μετῴκησεν, ὡς φαίνεται, εἰς Ναύπακτον, καὶ ἐδολοφονήθη ἐν Οἰνόῃ ὑπὸ νέων οἵτινες ἐνόμισαν ὅτι ἠθέλησε ν' ἀτιμάσῃ τὴν ἀδελφήν των. Τὸ σῶμά του δ' ἐκομίσθη εἰς τὸν Βοιώτιον Ὀρχομενὸν, ἔνθα εἶχον μετοικήσει οἱ Ἀσκραῖοι μετὰ τὴν καταστροφὴν τῆς πόλεώς των ὑπὸ τῶν Θεσπιέων. Παρὰ τοῖς πλείστοις τῶν ἀρχαίων ἐνομίζετο σύγχρονος ἢ καὶ ἀρχαιότερος τοῦ Ὁμήρου· ἀλλὰ φαίνεται ὅτι ἦν κατὰ 100 ἔτη νεώτερος, ἀκμάσας περὶ τὴν ἀρχὴν τῶν Ὀλυμπιάδων. Ἡ καὶ ὡς ἐκ τῆς πόλεως τῆς γεννήσεώς του καὶ ὡς ἐκ τῆς καταγωγῆς τῆς οἰκογενείας του σχέσις αὐτοῦ μετὰ τῆς Αἰολίδος, ἔνθα ἔθαλλεν ἡ ἐπικὴ ποίησις, καὶ ἡ εἰς τὸν Ἑλικῶνα ἐπικρατοῦσα λατρεία τῶν Μουσῶν, τὸν παρώτρυναν πρὸς τὴν ποίησιν, καὶ ἐκαλλιέργησεν, οὐχὶ ὡς ὁ Ὅμηρος, τὸ ἡρῳϊκὸν ἔπος, ἀλλὰ τὸ συμφωνότερον πρὸς τὰς εἰρηνικὰς καὶ μᾶλλον θετικὰς περιστάσεις ἐν αἷς ἔζη, τὸ διδακτικὸν, τὸ θρησκευτικὸν συγχρόνως ἔχον τὸν χαρακτῆρα· Ὑπὸ τὸ ὄνομα αὐτοῦ σώζονται τὰ ἑπόμενα ποιήματα· α) Ἔργα καὶ ἡμέραι, ὃ καὶ μόνον ὡς γνήσιον τῆς Μούσης του προϊὸν ἐξελάμβανον οἱ Βοιωτοί. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρός του εἶχε, κατὰ τὴν διανομὴν τῆς κληρονομίας, ἀδικηθῇ ὁ Ἡσίοδος ὑπὸ τοῦ νεωτέρου του ἀδελφοῦ Περσέως, δωροδοκήσαντος τοὺς δικαστάς. Ὅτε δὲ, σπαταλήσας τὴν περιουσίαν του ὁ Περσεὺς, ἠθέλησε διὰ νέας δίκης νὰ σφετερισθῇ καὶ τὴν μερίδα τοῦ Ἡσιόδου, τότε ἔγραψεν οὗτος τὰ Ἔργα καὶ Ἡμέρας, ἐν μὲν τῷ πρώτῳ μέρει πειρώμενος νὰ τὸν ἀποτρέψῃ ἀπὸ τῆς ἀδικίας καὶ νὰ τὸν παραινέσῃ δι' ἐργασίας νὰ πορίζηται πλοῦτον, ἀπὸ δὲ τοῦ στίχου 383 διδάσκων αὐτῷ τὰ κατὰ τὴν γεωργίαν, τὴν ναυτιλίαν, τὴν οἰκιακὴν οἰκονομίαν, κτλ. Τὸ δὲ τέλος τοῦ

ποιήματος, αἱ Ἡμέραι, εἰσὶν εἶδος ἡμερολογίου περὶ τὰ αὐτὰ περιστρεφομένου. Περιέχει δὲ τὸ ὅλον ποίημα πολλὰς εἰκόνας καὶ μύθους, προσέτι δὲ πλεῖστα γνωμικὰ σχεδὸν ἀλφαβητικῶς ἐγκατεσπαρμένα, καὶ στερεῖται ἑνότητος καὶ ἐντέχνου πλοκῆς. Ἐξετιμᾶτο οὐχ ἧττον μεγάλως ὑπὸ τῶν ἀρχαίων ἕνεκα τῆς ἐξόχως ἠθικῆς αὐτοῦ τάσεως.—β) Θεογονία, ἡ πρώτη ἀπόπειρα συναρμολογήσεως τῶν πανταχοῦ τῆς Ἑλλάδος ποικίλως διαδεδομένων θρησκευτικῶν μύθων, καὶ συνδυασμοῦ καὶ συστηματοποιήσεως τῶν δοξασιῶν περὶ συστάσεως τοῦ παντὸς, καὶ τῆς βαθμολογίας καὶ τῶν συγγενειῶν τῶν θεῶν. Ὁ Παυσανίας διηγεῖται, ὅτι οἱ ἐν Ἑλικῶνι περιηγηταὶ, δηλαδὴ τῶν ξένων ὁδηγοὶ, ἠρνοῦντο ὅτι τὸ ποίημα τοῦτο ἦν τοῦ Ἡσιόδου, καὶ τινες τῶν νέων κριτικῶν, παραδεχόμενοι τὸν διϊσχυρισμὸν τοῦτον, ἐνόμισαν, ἀλλ' ἄνευ λόγου, ὅτι δύνανται νὰ τὸν στηρίζωσι καὶ εἰς ἀποδείξεις γλωσσικὰς καὶ εἰς τὴν ὕλην ἐρειδομένας. — γ) Ἀσπὶς Ἡρακλέους, ποιημάτιον περιγράφον τὴν μονομαχίαν τοῦ Ἡρακλέους μετὰ Κύκνου, τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἄρεως, ἐν τῷ Παγασητικῷ ἄλσει τοῦ Ἀπόλλωνος, καὶ ἰδίως τῆς ἀσπίδος ἣν ἔφερεν ἐπ' αὐτῆς ὁ Ἡρακλῆς. Ἐστὶ δ' ἀπομίμησις τῆς παρ' Ὁμήρῳ ἀσπίδος τοῦ Ἀχιλλέως, ἀλλ' ἐπὶ τῇ διαφορᾷ ὅτι, αὕτη μὲν ἐστὶ πᾶσα πλάσμα τῆς φαντασίας, ἡ δὲ τοῦ Ἡρακλέους πεποιημένη καθ' ὑπάρχοντα καλλιτεχνήματα. Καὶ ὁ Ἀριστοτέλης ἤδη ἀναγνωρίζει τὸ ποίημα τοῦτο ὡς ἔργον μεταγενέστερον, καὶ οὐχὶ τοῦ Ἡσιόδου. — Ἀπολεσθὲν αὐτοῦ ποίημα μνημονεύεται ἐπιγραφόμενον Κατάλογος γυναικῶν, καὶ πραγματευόμενον περὶ τῶν γυναικῶν μεθ' ὧν θεοὶ εἶχον σχέσεις ἐρωτικάς. —Αἱ Ἠοῖαι (πρωϊναὶ) ἦσαν ποίημα ἄλλου νεωτέρου ποιητοῦ, πραγματευόμενον περὶ τῶν ἡρώων τῶν γεννηθέντων ἐκ τῶν σχέσεων τούτων τῶν θεῶν μετὰ θνητῶν γυναικῶν, καὶ ἴσως ἐγράφη κατ' ἔμπνευσιν καὶ εἰς συμπλήρωσιν τοῦ ἔργου τοῦ Ἡσιόδου. Εἰς αὐτὸν ἀπεδίδοντο καὶ τὰ ἀπολεσθέντα ἔπη Μελαμποδία, Αἰγίμιος, Κήϋκος γάμος, ἐπιθαλάμιον εἰς Πηλέα καὶ Θέτιν, Χείρωνος ὑποθῆκαι, ὀρνιθομαντεία.

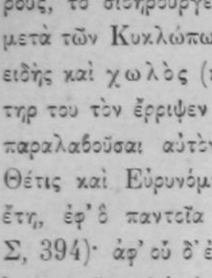
Ἡσιόνη, ἴδ. Αἰακός. Ἡρακλῆς.

Ἡσύχιος, ἐξ Ἀλεξανδρείας, λεξικογράφος, κατὰ μέν τινας τῶν νεωτέρων κριτικῶν, τοῦ τέλους τῆς δ'. ἑκατονταετηρίδος μ. Χ. καὶ οὐχὶ χριστιανὸς, κατ' ἄλλους οὐχὶ προγενέστερος τοῦ τέλους τῆς ς'. ἑκατονταετηρίδος, πολλὰ ἁρυσθεὶς παρ' ἀρχαιοτέρων, ἰδίως τοῦ Διογενιανοῦ, ἀλλὰ χρησιμώτατον παρέχων βοήθημα διὰ τὴν λεξικολογίαν τῶν ποιητῶν, ῥητόρων καὶ ἱστορικῶν.

Ἡφαιστίων, 1) υἱὸς Ἀμύντα, φίλος τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου (ἴδ.).—2) Γραμματικὸς ἐξ Ἀλεξανδρείας, περὶ τὰ μέσα τῆς β' ἑκατονταετηρίδος μ. Χ., ἔγραψεν ἐγχειρίδιον περὶ μέτρων καὶ ποιήματος, περισωθὲν, ἴσως οὐχὶ πλῆρες. Καί τοι πολλὰ ἔχον τὰ κενὰ καὶ τὰ ἐσφαλμένα, ἐστὶν ὅμως τὸ κυριώτερον περιελθὸν εἰς ἡμᾶς ἔργον περὶ μετρικῆς, πολύτιμον μάλιστα καὶ διὰ τὰ πάμπολλα ἀποσπάσματα ἀπολεσθέντων ποιητῶν ἃ παρατίθησιν ὡς παραδείγματα. Πραγματεύεται δὲ περὶ μὲν τῆς μετρικῆς ἐν 16, περὶ δὲ τῆς ποιητικῆς ἐν 15 κεφαλαίοις. Ὑπάρχουσι δὲ καὶ διπλᾶ σχόλια τοῦ συγγράμματος, καὶ πρόλογος ὑπὸ Λογγίνου.

Ἥφαιστος, υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἥρας, ἢ, καθ' Ἡσίοδον (Θεογ. 927), μόνης τῆς Ἥρας, ἣν κατ' ἀρχὰς ὁ πανίσχυρος θεὸς τοῦ πυρὸς καὶ τῶν ἡφαιστείων, εἶτα δὲ ὁ μέγας χαλκεὺς (κλυτοτέχνης, κλυτόεργος) τοῦ Διὸς καὶ τῶν θεῶν. Οὕτω φαίνεται παρ' Ὁμήρῳ ἔχων ἐν Ὀλύμπῳ φύσας εἴκοσι (Ἰλ. Σ, 470), καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ καὶ τοῖς ἄλλοις θεοῖς χαλκοῦς οἴκους (αὐτ. 370), καὶ ἐχάλκευσε τῷ Ἀχιλλεῖ τὰ ἔντεχνα ὅπλα, τῷ Διομήδει θώρακα, τῷ Διὶ τὸ σκῆπτρον καὶ τὴν αἰγίδα (Ἰλ. Β, 101. Ο, 309), τοὺς κύνας τοῦ Ἀλκινόου (Ὀδ. Ι, 91), τὸ δίκτυον εἰς ὃ περιέπλεξε τὸν Ἄρην (Ὀδ.

Θ, 274. Η, 91. Ω, 74. Ἰλ. Σ, 478. Θ, 195. Β, 101. Ξ, 238). Κατὰ μεταγενεστέρους, τὸ σιδηρουργεῖόν του ἔχει εἰς Αἶτναν μετὰ τῶν Κυκλώπων. Ἐπειδὴ ἐγεννήθη δυσειδὴς καὶ χωλὸς (κυλλοποδίων), ἡ μήτηρ του τὸν ἔρριψεν ἀπὸ τοῦ Ὀλύμπου, καὶ παραλαβοῦσαι αὐτὸν αἱ θαλάσσιαι θεότητες Θέτις καὶ Εὐρυνόμη, τὸν ἀνέθρεψαν ἐπὶ 9 ἔτη, ἐφ' ᾧ παντοῖα τοῖς ἐτεχνούργησεν (Ἰλ. Σ, 394)· ἀφ' οὗ δ' ἐπέστρεψεν εἰς τὸν Ὄλυμπον, θυμωθεὶς ὁ Ζεὺς, διότι ἠθέλησέ ποτε ὁ Ἥφαιστος νὰ ὑπερασπίσῃ τὴν μητέρα του κατ' αὐτοῦ, τὸν ἔλαβεν ἀπὸ τοῦ ποδὸς καὶ ὅτε τὸν ἐσφενδόνισε κατὰ γῆς, ἔπεσεν εἰς Λῆμνον καὶ παρέλαβον αὐτὸν ἄνδρες Σίντιες (Ἰλ. Α, 590). Κατὰ τοὺς μεταγενεστέρους, χωλὸς ἔμεινεν ἐκ τῆς πτώσεως ταύτης. Τὴν δ' ἡφαίστειον νῆσον Λῆμνον ἠγάπα ὑπὲρ πάντα τὰ μέρη τῆς γῆς. Ὅπως δὲ βοηθῇ τῇ χωλώσει του, κατεσκεύασεν αὐτὸς ἑαυτῷ δύο χρυσᾶς θεραπαινίδας, αἵτινες τὸν ὑπεβάσταζον (Ἰλ. Σ, 417). Σύζυγός του ἦν, κατὰ τὴν Ἰλιάδα (Σ, 382), ἡ Χάρις, κατὰ τὸν Ἡσίοδον δὲ (Θεογ. 945), καὶ κατὰ τὴν Ὀδύσσειαν (Θ, 267), ὃ χωρίον τινὲς ἐκλαμβάνουσι μεταγενεστέρως προστεθὲν, ἡ Ἀφροδίτη. Μετὰ τῆς

Ἀθηνᾶς διατελεῖ ἐν σχέσει, ἐν Ἀθήναις μάλιστα, ἔνθα τὰ ἀγάλματα αὐτῶν κατετίθεντο ἐν τῷ αὐτῷ ναῷ, καὶ ἁβδουχίαι ἤγοντο ἀπὸ κοινοῦ ἀμφοτέροις. Ἐκαλοῦντο δ' αἱ ἑορταὶ Ἡφαίστεια καὶ Χαλκεῖα. Ἀλλὰ πλὴν τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῆς Λήμνου ὀλίγον ἐλατρεύετο ἀλλαχοῦ. — Ἡ τέχνη παρίστησιν αὐτὸν πωγωνοφόρον, εὔρωστον, τῆς χωλότητος ὀλίγον ὑποφαινομένης.

Ἠχώ, νύμφη λάλος, εἰς τὰ ὄρη καὶ δάση κρυπτομένη, ἐρωμένη τοῦ Πανὸς (Βίων, Εἰδ. Η, 38.—Πτολ.—Ἡφαιστ.), ἐξ οὗ ἔτεκε τὸν Ἴυγκα. Ὁ Ὀβίδιος (Met. III, 341) ἔπλασε τὸν μῦθον ὅτι, δυσαρεστήσασα τὴν Ἥραν, κατεδικάσθη οὔτε πρώτη νὰ ὁμιλῇ οὔτε ποτὲ νὰ σιωπᾷ ὅταν ἄλλοι ὁμιλῶσιν· ὅτι ἠγάπησε τὸν ὡραῖον θηρευτὴν Νάρκισσον, υἱὸν τοῦ Κηφισοῦ, ὅστις δὲν ἀνταπεκρίθη εἰς τὸν ἔρωτά της, δι' ὃ ἐκ τῆς θλίψεως ἀπελιθώθησαν τὰ ὀστᾶ της, καὶ μόνον ἡ φωνὴ τῇ ἔμεινεν. Ὁ δὲ Νάρκισσος κατεδικάσθη νὰ ἐρωτευθῇ τὴν ἰδίαν μορφήν του ἣν εἶδεν ἐντὸς ῥύακος, καὶ μετεβλήθη εἰς ἄνθος.

Ἠώς, ἡ θεὰ τῆς πρώτης αὐγῆς, διὰ τὰ ἐρυθρὰ χρώματα ἃ φέρει εἰς τὸν ὁρίζοντα ἐπιλεγομένη ῥοδοδάκτυλος καὶ κροκόπεπλος· θυγάτηρ τοῦ Ὑπερίωνος καὶ τς Θυίας. Ἀπὸ τῆς κλίνης αὐτῆς ἐν τῷ Ὠκεανῷ ἐγειρομένη, προηγεῖται τοῦ Ἡλίου εἰς τὸν ὁρίζοντα ἐπὶ δίφρου λευκῶν ἢ ὑποφαίων ἵππων. Γυνὴ τοῦ Ἀστραίου, διότι ἀνατέλλει ἐν ᾧ λάμπουσιν ἔτι τὰ ἄστρα, ἔσχεν ἐξ αὐτοῦ τοὺς ἀστέρας καὶ τοὺς τέσσαρας ἀνέμους (Ἡσιόδ. Θεογ. 378) καθ' ὅσον ἐπὶ τῆς πρώτης ἀνατολῆς ἐγείρεται συνήθως ὁ ἄνεμος. Ἐκ δὲ τοῦ Τιθωνοῦ, τοῦ υἱοῦ Λαομέδοντος, τοῦ βασιλέως τῆς Τροίας, ὃν ἥρπασεν ἐξ ἔρωτος, ἔσχε τὸν Μέμνωνα καὶ τὸν Ἡμαθίωνα. Ὁ Ζεὺς, ἐπὶ τῇ παρακλήσει της, ἔδωκε τῷ Τιθωνῷ ἀθανασίαν, οὐχὶ ὅμως καὶ τὴν νεότητα, ἣν εἶχε λησμονήσει νὰ ζητήσῃ, διὸ καὶ κατήντησεν ἐκ γήρως κατεσκληκὼς, καὶ ἐξέλιπεν ἡ φωνή του· ἡ δ' Ἠὼς τὸν κατέκλεισε διὰ τοῦτο, ἢ τὸν μετεμόρφωσεν εἰς τέττιγα (Ὁμ. Ὕμν. εἰς Ἀφρ. Γ, 219—238). Καὶ τὸν Ὠρίωνα δὲ ἥρπασε καὶ τὸν Κλεῖτον, υἱὸν τοῦ Μαντίου (Ὀδ. Ε, 181. Ο, 250) καὶ ἄνδρα τῆς Πρόκριδος· καὶ τὸν Κέφαλον ἐκ τῆς κορυφῆς τοῦ Ὑμηττοῦ ἐν Ἀττικῇ (Ov. Met. Z, 700). Ἰδίαν λατρείαν δὲν εἶχε. Παριστᾶτο δ' εἴτε ὀχουμένη, λαμπρὰ ἐμφάνισις, ἢ ὡς ἡνίοχος τοῦ ἡλίου, δᾷδα εἰς τὰς χεῖρας ἔχουσα. Οἱ τραγικοὶ ταὐτίζουσιν αὐτὴν τῇ Ἡμέρᾳ, ἥτις παρ' Ἡσιόδῳ (Θεογ. 124. 742) ἔστιν ἄλλη θεὰ, θυγάτηρ τοῦ Ἐρέβου καὶ τῆς Νυκτός. — Ἶδ. Ἡμέρα.

Θ

Θαΐς, ἶδ. Ἑταῖραι.

Θαλάμαι, Πόλεις τῆς Πελοποννήσου, 1) ἐν Λακωνίᾳ, Δ, μεταξὺ Οἰτύλου καὶ Πέφνου, ἔχουσα ναὸν τῆς Ἰνοῦς, καὶ μαντεῖον ὀνείρων (Στρβ. Η, 360).— 2) ἐν Μεσσηνίᾳ περὶ τὰς Φερὰς, ἔνθα ἐξωσθεὶς ἔζη ὁ Τυνδάρεως. — 3) ἐν τῇ Β. Ἠλίδι (Ξεν. Ζ, 4, 26).

Θαλαμῖται, ἶδ. Ναῦς.

Θάλασσα, ἡ ἔσω, ἐντὸς, ἡμετέρα, καθ' ἡμᾶς, κατὰ διάκρισιν τοῦ Ὠκεανοῦ ἐλέγετο παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἡ Μεσόγειος· τὸ δ' ὄνομα τοῦτο κατὰ πρῶτον ἀπαντᾶται παρὰ Σολίνῳ Λατίνῳ συγγραφεῖ τῆς δ' ἑκατονταετηρίδος μ. Χ.

Θάλεια, ἶδ. Μοῦσαι.

Θαλῆς, 1) εἷς τῶν ἑπτὰ σοφῶν, ἐκ Μιλήτου, υἱὸς Ἐξαμίου καὶ Κλεοβούλης ἀκμάσας μεταξὺ 639 καὶ 546 π. Χ. Περὶ τοῦ βίου αὐτοῦ ὀλίγα εἰσὶ γνωστά. Καθ' Ἡρόδοτον (Α,57) συνετέλεσεν εἰς τὴν σύστασιν τοῦ Ἰωνικοῦ δεσμοῦ, καὶ μετέστρεψε τὸν Ἅλυν ποταμόν. Μνημονεύεται δ' ὑπὸ τῶν μὲν ὡς πρῶτος εὑρέτης τῆς γεωμετρίας καὶ τῆς ἀστρονομίας, ὑπὸ τῶν δὲ ὡς ὁ ἱδρυτὴς τῆς φιλοσοφίας· καὶ ἐν γένει τὸ ὄνομά του παροιμιακῶς ἐσήμαινε τὸν σοφόν. Περὶ τὴν φύσιν φιλοσοφῶν, ἐξελάμβανε τὸ ὕδωρ ὡς τὴν βάσιν τοῦ παντὸς, πρεσβεύων ὅτι ἡ γῆ πλέει ἐν τῷ ἀρχικῷ ὕδατι πληροῦντι τὸ ἥμισυ τῆς οὐρανίου σφαίρας, ὡς τὸ λεύκωμα τοῦ ὠοῦ πληροῖ τὸν φλοιὸν αὐτοῦ. Λέγεται προϊδὼν ἔκλειψιν ἡλίου, ἀλλὰ τοῦτο φαίνεται ἀπίθανον, διότι δὲν ἐγνώριζεν ἔτι τὴν θεωρίαν τῆς στροφῆς τῆς οὐρανίας σφαίρας περὶ κεκλιμένον τὸν ἄξονα τῆς γῆς. — 2) εἷς σοφιστὴς Σικελός.—3) εἷς Σικυώνιος ζωγράφος. — 4) εἷς ποιητὴς σύγχρονος τοῦ Ἡσιόδου.

Θαλήτας, μουσικὸς καὶ ἀοιδὸς ἐκ Κρήτης (Γόρτυνος ἢ Ἐλώρου), εἰς ὃν ἀποδίδοται ἡ εὕρεσις τῶν Κρητικῶν ῥυθμῶν, τοῦ Παιᾶνος καὶ τοῦ Ὑπορχήματος. Κατὰ χρησμὸν τῶν Δελφῶν εἰς Σπάρτην μετακληθείς, ἐπράϋνε στάσεις διὰ τῆς μουσικῆς καὶ ἐλέγετο ὑποστηρίξας τὸν Λυκοῦργον εἰς τὴν ἐπιχείρησίν του. Ἀλλὰ τοῦτο ἐστὶν ἀναχρονισμὸς, διότι ὁ Θαλήτας ἔζη περὶ τὸ 620 π. Χ. πολὺ μετὰ τὸν Λυκοῦργον. Ἦν δὲ μᾶλλον ἐκ τῶν μουσικῶν οἵτινες διερρύθμισαν, ἐτελειοποίησαν καὶ συστηματικῶς κατήρτισαν τὴν ὑπὸ τοῦ Τερπάνδρου εἰς τὴν Σπάρτην εἰσαχθεῖσαν μουσικήν. Συνείχετο δ' ἡ ποίησις καὶ ἡ μουσική του μετὰ τῆς λατρείας τοῦ Ἀπόλλωνος, καὶ ἡ ἠθικὴ καὶ νόμιμος τάξις ἦν αὐτῆς τὸ πρόβλημα (Πλούτ. π. Μουσ. Θ. 42).

Θαλία, καὶ Θαλεία. Ἶδ. Χάριτες.

Θαλλὸς ἢ **Θάλλος,** 1) ἱστορικὸς τοῦ α' αἰῶνος μ. Χ. Ἔγραψεν ἱστορίαν τῆς Συρίας ἀπὸ τῆς ἁλώσεως τῆς Τρωάδος μέχρις Ὀλ. 167, εἰς τοὐλάχιστον 3 βιβλία. Ἀποσπάσματά τινα σώζονται.—2) Ποιητὴς ἐπιγραμμάτων ἐπὶ τῶν πρώτων Ῥωμαίων αὐτοκρατόρων.

Θαλλοφόρος, ἶδ. Παναθήναια.

Θαλύσια, ἑορτὴ φθινοπωρινὴ τῆς Δήμητρος, ἢ καὶ τοῦ Διονύσου (Θεόκρ. Ζ).

Θάμυρις, ἶδ. Μοῦσαι, Ἔπος.

Θάνατος, παρ' Ὁμήρῳ ἔχει ὡρισμένην μορφήν· ὡς γενικὸς δὲ νόμος τῆς φύσεως καλεῖται καὶ μόρος, μοῖρα, πότμος, (Ὁμ. Ἰλ. Β, 359. Γ, 101). Ἐπιλέγεται δὲ παρὰ τῷ ποιητῇ ὁ θάνατος ταναηλεγὴς, δυσηλεγὴς, θυμοραϊστὴς, δυσηχὴς, πορφύρεος, ὅταν ἐπέρχηται διὰ φόνου. Κὴρ δὲ (καὶ κῆρες) ἦν τοῦ θανάτου ἡ εἱμαρμένη. Ἡ κατάστασις τῶν θανόντων δὲν περιγράφεται ὡς φοβερὰ παρὰ τῷ ποιητῇ, καὶ ὁ θάνατος λέγεται ἀδελφὸς τοῦ ὕπνου (Ὀδ. Π, 672. Ξ, 231)· παρ' Ἡσιόδῳ δὲ τίκτει ἡ

Νὺξ ἀφ' ἑαυτῆς τὴν Κῆρα, τὸν Θάνατον, τὸν Ὕπνον καὶ τὰ Ὄνειρα. Ὕπνος δὲ καὶ Θάνατος κατοικοῦσιν εἰς Ἅιδου (Θεογ. 211. 758)· ἀλλ' ὁμὲν Ὕπνος προσέρχεται ἡσύχως καὶ προσηνῶς, ὁ δὲ Θάνατος ἀσπλάγχνως ἀπονεκροῖ τὴν καρδίαν ἐντὸς τοῦ στήθους. Ὁ Εὐριπίδης ἐν τῇ Ἀλκήστει φέρει τὸν Θάνατον ὡς σκοτεινὸν ἱεροθύτην τοῦ Ἅιδου, μελανὰ ἐνδεδυμένον, καὶ κρατοῦντα τῶν θυσιῶν τὴν μάχαιραν, δι' ἧς ἀποκόπτει ἕνα τῶν ἰούλων τοῦ θνήσκοντος. Παριστᾶτρ δὲ ὡς νεανίας, ἀνεστραμμένην τὴν δᾳδα κρατῶν. Ἰδ. Ὕπνος.

Θαργήλια, ἡ γενέθλιος ἑορτὴ τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν Ἀθήναις κατὰ τὴν ζ' ἡμέραν τοῦ μηνὸς Θαργηλιῶνος (Μαΐου—Ἰουνίου), ἐποχὴν τῆς ἤδη ὡριμάνσεως τῶν καρπῶν. (Κατὰ τοὺς γραμματικούς: «Θαργήλια εἰσὶ πάντες οἱ ἀπὸ γῆς καρποί»). Τούτου ἕνεκα ἦν καὶ ἡ ς' τοῦ μηνὸς ἡ γενεθλία ἡμέρα τῆς Δήμητρος, καὶ θυσίαι τότε προσεφέροντο εἰς αὐτὴν καὶ τὴν Χλόην. Ἀμφότεραι δ' ἦσαν ἡμέραι ἐξαγνίσεως καὶ καθαρισμοῦ· ἀλλὰ καὶ ἀνθρωποθυσίαι ἐτελοῦντο κατὰ τὴν ἑορτὴν ταύτην, ἢ πιθανώτερον παράστασίς τις τὰς ἀρχαίας τοιαύτας θυσίας ἐμφαίνουσα. Οὕτως ἐλαμβάνοντο δύο κακοῦργοι (φαρμακεῖς), καὶ δεόμενοι διὰ σχοινίων συκῆς, ἐσύροντο ἐν ἤχοις αὐλῶν ἐκτὸς τῆς πόλεως, καὶ κατερρίπτοντο εἰς τὸ βάραθρον ἢ κατελιθοβολοῦντο (μᾶλλον ἐτελεῖτο ἀπομίμησίς τις τῆς τοιαύτης καταδίκης, διότι πᾶσα ἡ τελετὴ ἦν φαιδρὰ καὶ χαρμόσυνος). Κατὰ τὴν αὐτὴν δὲ πιθανῶς ἡμέραν, εἰς ἀνάμνησιν τοῦ ἀνθρωπίνου φόρου τῶν παιδίων εἰς Κρήτην, ἐξεπέμπετο εἰς Δῆλον ἡ ἱερὰ τριήρης, φέρουσα τῷ Ἀπόλλωνι τὸν φόρον τῆς λατρείας τῶν Ἀθηναίων. Ἐπανηγυρίζοντο δὲ τὰ Θαργήλια καὶ εἰς τὰς ἀποικίας τῶν Ἀθηναίων, καὶ εἰς τὴν ὑπ' Ἰώνων οἰκισθεῖσαν Μασσαλίαν.

Θάσος, νῆσος τοῦ Αἰγαίου 6 τετραγ. μιλίων ἐπιφανείας, ἐγγύτατα τῆς Θρᾴκης, ἀπέναντι τῶν ἐκβολῶν τοῦ Νέστου. Τὸ ὄνομα ἐλέγετο δοὺς εἰς αὐτὴν Θάσος ὁ υἱὸς τοῦ Ποσειδῶνος, ἢ τοῦ Ἀγήνορος, βασιλέως τῆς Φοινίκης, ἐκπεμφθεὶς εἰς ἀναζήτησιν τῆς ἀδελφῆς του Εὐρώπης. Οἱ δὲ Φοίνικες εὗρον ἐν αὐτῇ μεταλλεῖα χρυσοῦ, ἀποφέροντα εἰς τὴν

διοίκησιν τῆς νήσου περὶ τὰ 300 τάλαντα κατ' ἔτος (Ἡρδ. ΣΤ. 46). Καταλαβόντες δ' αὐτὴν οἱ Πάριοι τῷ 708 π. Χ., κατῴκησαν ἐκεῖθεν καὶ ἄλλας πόλεις ἐν Θρᾴκῃ, τὴν Γαληψὸν, τὴν Οἰσύμην, τὴν Σκαπτὴν Ὕλην, τὴν Ἀπολλωνίαν, τὴν Στρύμην, τὸ Δάτον καὶ τὰς Κρηνίδας (Ἡρδ. Ζ, 118.—Θουκ. Δ, 107). Ἐπὶ τῶν Περσικῶν, διαταγῇ τοῦ Μαρδονίου, κατηδάφισαν τὰ τείχη των καὶ παρέδωκαν τὰ πλοῖά των (Ἡρδ. ΣΤ. 46). Εἶτα ἀπετέλεσαν μέρος τῆς τῶν Ἀθηνῶν συμμαχίας· ἀλλ' ἀποσκιρτήσαντες, ἐνικήθησαν ὑπὸ τοῦ Κίμωνος καὶ ὑπετάγησαν, τῷ 464 π. Χ. (Θουκ. Α, 100). Κατὰ τὸ τέλος τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, ἐκυρίευσαν οἱ Σπαρτιᾶται τὴν νῆσον, εἶτα οἱ Μακεδόνες, καὶ μετὰ τὴν ἐν Κυνὸς Κεφαλαῖς νίκην οἱ Ῥωμαῖοι τὴν ἀπηλευθέρωσαν.

Θαύμας, 1) Υἱὸς τοῦ Πόντου καὶ τῆς Γῆς, ἐκ τῆς Ὠκεανίδος Ἠλέκτρας ἔσχε τέκνα τὰς Ἅρπυίας καὶ τὴν Ἶριν, ἥτις διὰ τοῦτο καὶ Θαυματιὰς καὶ Θαυματὶς ἀποκαλεῖται (Ἡσδ. Θεογ. 237, 265).—2) Εἷς τῶν Κενταύρων.

Θάψακος, ἐπίσημον ἐμπορεῖον ἐν Συρίᾳ ἐπὶ τοῦ Εὐφράτου, δι' οὗ διήρχετο ἡ εἰς Βαβυλῶνα ἄγουσα. Σώζονται αὐτῆς ἐρείπια εἰς Χαμὰμ (Στρδν. Β. 77).

Θάψος, 1) πόλις ἐπὶ χερσονήσου εἰς τὰ Α. τῆς Σικελίας, κτισθεῖσα ὑπὸ Μεγαρέων, καὶ εἶτα ἐγκαταλειφθεῖσα (Θουκ. ΣΤ. 95).—2) Πόλις παραθαλασσία ἐν Βυζακίῳ

τῆς Ἀφρικῆς, γνωστὴ διὰ τὴν ἐκεῖ νίκην τοῦ Καίσαρος τῷ 49 π. Χ. (Cæs. B. Af. XXVIII).

Θεαγένης, 1) υἱὸς Τιμοσθένους, ἱερέως τοῦ Ἡρακλέους ἐν Θάσῳ. Ἕνεκα τῆς εὐρωστίας του ἐπωνομάσθη καὶ αὐτὸς Ἡρακλῆς, ὡς ὁ πατήρ του, καὶ διέπρεψεν ὡς ἀθλητής, καὶ τῷ ἐστήθη χαλκοῦς ἀνδριάς. Ἐλέγετο ὅτι μετὰ θάνατον εἷς τῶν ἐχθρῶν του ἐλθὼν πρὸς τὸν ἀνδριάντα τὸν ἐμάστιξε, καὶ ὅτι οὗτος καταπεσὼν, τὸν ἐφόνευσε, δι' ὃ κατηγορήθη ὑπὸ τῶν συγγενῶν τοῦ φονευθέντος, καὶ ἀποφάσει τοῦ δικαστηρίου ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν· ἀλλὰ τότε ἐπῆλθεν ἀφορία, καὶ διήρκεσε μέχρις οὗ ἁλιεῖς ἀνεῦρον τὸν ἀνδριάντα, καὶ ἀνέστησαν αὐτὸν πάλιν.—2) Ἐκ Νισαίας, τοῦ λιμένος τῶν Μεγάρων, ἐζη μεταξὺ Δράκοντος καὶ Σόλωνος, καὶ καταστὰς τύραννος τῶν Μεγάρων, καὶ λαβὼν σωματοφυλακὴν, ἐπροστάτευε τοὺς πτωχοὺς κατὰ τῶν πλουσίων (Ἀρσττ. Πολ. Ε, 4). Ἐνύμφευσε δὲ τὴν θυγατέρα του μετὰ τοῦ Ἀθηναίου Κύλωνος, καὶ ἔπεμψεν αὐτῷ ἐπικουρίαν. Μνημονεύεται δὲ καὶ ὑδραγωγεῖον ὃ ἔκτισεν εἰς τὴν πόλιν του. Ἐπὶ τέλους δὲ ἀπεδιώχθη (Θουκ. Α, 126.—Παυσ. Α, 40).—3) Εἷς τῶν Ἀθηναίων στρατηγῶν εἰς τὴν ἐν Χαιρωνείᾳ μάχην, τῷ 338 π. Χ. (Πλούτ. Ἀλέξ. ΙΒ). — 4) Ἐκ Ῥηγίου, συγγραφεὺς τῆς στ' ἑκατονταετηρίδος π. Χ. ἐξηγῶν ἀλληγορικῶς τὰ ἐν τῷ Ὁμήρῳ μυθολογούμενα.—5) Σοφιστὴς ἐκ Κνίδου, διδάσκαλος τοῦ Ἡρώδου.

Θεάγης, 1) Πυθαγόρειος, γράψας, κατὰ Στοβαῖον, περὶ ἀρετῶν. — 2) Μαθητὴς τοῦ Σωκράτους, οὗ τὸ ὄνομα φέρει διάλογος ἀποδιδόμενος εἰς τὸν Πλάτωνα. Ἐπεδόθη δ' εἰς τὴν φιλοσοφίαν διότι, ἀσθενικὸς τὴν ὑγείαν, δὲν ἠδύνατο νὰ πολιτευθῇ (Πλάτ. Ἀπολ. 34).

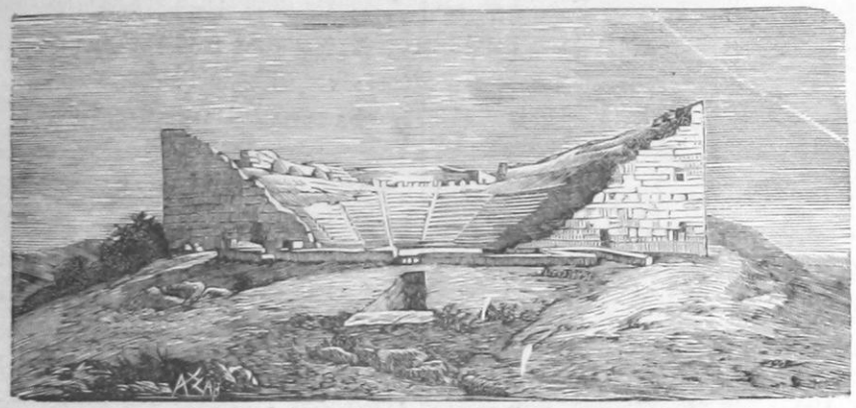
Θεαίτητος, 1) υἱὸς Εὐφρονίου ἐκ Σουνίου, Σωκρατικὸς, γνωστὸς ἐκ τοῦ κατ' αὐτὸν ὀνομασθέντος διαλόγου τοῦ Πλάτωνος, ἦν κατ' ἀρχὰς μαθητὴς τοῦ ἐν Κυρήνῃ Θεοδώρου. Καίτοι διὰ δολιότητος τῶν ἐπιτρόπων τοῦ στερηθεὶς τοῦ πλείστου τῆς περιουσίας του, ἦν ὅμως ἐλευθέριος, καὶ ἐν τῷ πολέμῳ γενναῖος.—2) Πυθαγόρειος, νομοθέτης ἐν Ῥηγίῳ.—3) Συντάκτης 5 ἐκ τῶν ἐπιγραμμάτων τῆς Ἀνθολογίας.

Θεανώ, 1) Θυγάτηρ τοῦ Δαναοῦ, μνηστὴ τοῦ Φάντου.—2) Ἰδ. Κισσεύς. — 3) Θυγάτηρ Πυθωνάκτος, γυνὴ τοῦ Πυθαγόρου κατ' ἄλλους Θυγάτηρ Βροντίνου ἐκ Κρότωνος. Τῇ ἀποδίδονταί τινα συγγράμματα, ἅτινα ὅμως φαίνονται μεταγενέστερα, οἷον «περὶ εὐσεβείας», 7 ἐπιστολαὶ περὶ παίδων ἀγωγῆς καὶ περὶ οἰκονομίας, κτλ.—4) Νεωτέρα Πυθαγορεία ἐκ Θουρίου ἢ Μεταποντίου, θεωρεῖται ὡς θυγάτηρ τοῦ Πυθαγόρου, καὶ λέγεται διάφορα γράψασα περὶ αὐτοῦ.—5) Θυγάτηρ Μένωνος, ἱέρεια, ἀρνηθεῖσα ἐπιμόνως νὰ ἐκφέρῃ τὴν κατὰ τοῦ Ἀλκιβιάδου ἀρὰν (Πλούτ. Ἀλκ. ΚΒ).

Θεατρικαὶ παραστάσεις. Τὸ θέατρον ἐν Ἑλλάδι ἀφετηρίαν εἶχε τὴν λατρείαν τοῦ Διονύσου. Εἰς τὰ μικρὰ Διονύσια, τὰ Ληναῖα, τὰ Ἀνθεστήρια καὶ τὰ μεγάλα Διονύσια ἐψάλλοντο χοροὶ πανηγυρικοὶ τοῦ θεοῦ. Εἰς τούτους ὁ Θέσπις (530 π. Χ.) πρῶτος παρενέβαλεν ἓν πρόσωπον ἀφηγούμενον διήγησίν τινα σχετιζομένην κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον πρὸς τοὺς χορεύοντας ἢ πρὸς τ' ἀφορῶντα τοὺς διονυσιακοὺς μύθους, καὶ μετὰ ταῦτα ὑπ' ἄλλων ποιητῶν αὐξηθεὶς ὁ ἀριθμὸς τῶν προσώπων, ἀπετέλεσε τὸ δρᾶμα (ἰδ. τραγῳδία, κωμῳδία, σατυρικὸν δρᾶμα). Ὡς κυρίως λοιπὸν εἰς τὴν λατρείαν ἀνήκουσαι αἱ παραστάσεις, ἦσαν οὐχὶ ἰδιωτικαὶ ἐπιχειρήσεις, ἀλλ' ὑπὸ τὴν ἐπιμέλειαν τοῦ δημοσίου, καὶ ἰδίως ἡ ἀρχὴ ἡ τῶν παραστάσεων τῶν Ληναίων ἐπιμελουμένη ἦν ὁ ἄρχων βασιλεύς, διότι τῆς δικαιοδοσίας αὐτοῦ ἦσαν τ' ἀφορῶντα τὰ τῆς θρησκείας· ἀλλὰ τῶν παραστάσεων τῶν μεγάλων Διονυσίων προίστατο ὁ ἐπώνυμος ἄρχων, διότι ἡ ἑορτὴ ἐκείνη, εἰς ἣν καὶ ξένοι τὸ πλεῖστον ἐπεδήμουν, ἐλάμβανε πολιτικόν τινα χαρακτῆρα. Πρὸς τού-

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ Σ ΣΑΚΟΥΛΗ

τους τοὺς ἄρχοντας ἀπετείνετο ὁ ποιητὴς ὁ θέλων νὰ προτείνῃ δρᾶμά του εἰς παράστασιν, καὶ χορὸν αἰτεῖν, δηλαδὴ νὰ ζητήσῃ νὰ τῷ παραχωρηθῶσιν οἱ μέλλοντες νὰ ψάλωσιν εἰς τοὺς χορούς του. Ἀφ' οὗ δ' ὑπέβαλεν ὁ ἄρχων τὸ δρᾶμα εἰς προεξέτασίν τινα, ἂν τὸ ἐνέκρινεν, ἀπεφάσιζε χορὸν διδόναι. Ἀλλὰ τὴν ἐνίοτε οὐκ ὀλίγον δαπανηρὰν διακόσμησιν καὶ παρασκευὴν τοῦ χοροῦ, τὸ χορήγιον, ὤφειλε ν' ἀναλάβῃ ἐκεῖνος τῶν πολιτῶν ὅστις ἑκάστοτε εἶχε τὸ καθῆκον τῆς χορηγίας (ἴδ. Λειτουργία). Οἱ δὲ ποιηταί, ἂν τὰ ἔργα αὐτῶν ἐγίνοντο δεκτά, ὅπερ δὲν συνέβαινε πάντοτε, ἐλάμβανον καὶ αὐτοὶ ποσότητά τινα παρὰ τοῦ δημοσίου τα-

Ἐρείπιον ῥωμαϊκοῦ θεάτρου τῆς Σεγέστης.

μείου. Διὰ τὰς κωμῳδίας δὲ ἰδίως ἀπητεῖτο ὑπὸ τοῦ νόμου ὡρισμένη τις ἡλικία τοῦ ποιητοῦ, ὡς νομίζεται, ὑπὲρ τὰ 30 ἔτη. Εἰς τὰς παραστάσεις παρῆσαν οἱ μαστιγοφόροι, ἀστυνομικοὶ ὑπηρέται, ἐπιτηροῦντες τὴν τάξιν καὶ τὴν ἡσυχίαν ἐπὶ τῶν παραστάσεων. Τὰ παριστώμενα (διδασκόμενα, ὡς ἐκυριολεκτεῖτο) δράματα διηγωνίζοντο πρὸς ἄλληλα· διὰ τοῦτο ἐπὶ τῶν παραστάσεων ἦσαν ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἐκτεθειμέναι κάλπαι ἐσφραγισμέναι, περιέχουσαι ὀνόματα τῶν ὡς ἀγωνοθετῶν ἐκλεχθέντων ὑπὸ τῆς Βουλῆς τῶν Φ'· μετὰ τὴν παράστασιν δὲ ὁ ἄρχων ἀπεσφράγιζε τὴν κάλπην, ἐξῆγε τὰ ὀνόματα, καὶ ὥρκιζε τοὺς ἀγωνοθέτας, ἔχοντας νὰ κρίνωσι περὶ τῆς σχετικῆς ἀξίας τῶν ποιημάτων, τῶν χορηγῶν καὶ τῶν ὑποκριτῶν. Πόσοι ἦσαν οἱ κριταὶ ἀμφιβάλλεται· ἐκλαμβάνεται ὅμως ὅτι ἦσαν πέντε διὰ τὴν τραγῳδίαν καὶ πέντε διὰ τὴν κωμῳδίαν. Ὁ ποιητὴς ὑπὲρ οὗ οἱ κριταὶ ἀπεφαίνοντο, ἐστεφανοῦτο δημοσίως πρὸ πάντων τῶν θεατῶν, ὅπερ ἐθεωρεῖτο ὡς ἀνωτάτη τιμή, ἧς ἠξιοῦτο ποιητὴς ἐν Ἀθήναις. Καὶ ὁ νικήσας χορηγὸς ἐπίσης ἐστεφανοῦτο, καὶ ἔθος ἦν ν' ἀφιεροῖ εἰς τὸν Διόνυσον ἀνάθημά τι, συνήθως τρίπουν, ὃν ἵδρυεν ἢ ἐντὸς τοῦ ναοῦ, ἢ ἐντὸς τοῦ θεάτρου, ἢ εἰς τὴν ὁδὸν τὴν κληθεῖσαν τῶν Τριπόδων, πολλάκις εἰς πολυτελῆ οἰκοδομήματα πρὸς τοῦτο ἱδρυόμενα (ἴδ. Λυσικράτης)· οἱ δὲ κωμικοὶ χορηγοὶ ἀνέθετον ταινίας, θύρσους, κτλ. Ἀνεγράφοντο δὲ καὶ εἰς ἐπιγραφὰς τὰ ὀνόματα τοῦ τε ἄρχοντος καὶ τοῦ νικήσαντος χορηγοῦ καὶ τοῦ ποιητοῦ (ὅστις ἐλέγετο ὅτι ἐδίδασκε), καὶ ἐνίοτε καὶ τῶν ὑποκριτῶν. Τῆς ἀρχαιοτέρας γνωστῆς τοιαύτης ἐπιγραφῆς μνημονεύει ὁ Πλούταρχος (Θεμστ. Ε.—Ἴδ. καὶ Ἀριστδ. Δ)· καὶ ἐκ τῶν τοιούτων ἐπιγραφῶν συνετάχθησαν μετὰ ταῦτα αἱ Διδασκαλίαι (ἴδ.). Εἰς τοὺς ὑποκριτάς, πλὴν τοῦ μισθοῦ ἐδίδοντο καὶ χρηματικὰ βραβεῖα· ἀλλ' οἱ κακῶς ὑποκριθέντες ἐμαστιγοῦντο ἐνίοτε δημοσίᾳ. Τοσοῦτον δὲ περὶ πολλοῦ ἐποιοῦντο τὰς

θεατρικὰς ταύτας νίκας καὶ οἱ ποιηταὶ καὶ οἱ χορηγοὶ καὶ αὐταὶ αἱ φυλαὶ εἰς ἃς οὗτοι ἀνῆκον, ὥστε οὐ μόνον εἰς μεγάλας ὑπεβάλλοντο δαπάνας ἵνα ὑπερισχύσωσι τῶν ἀντιπάλων των, ἀλλὰ κατέφευγον καὶ εἰς ἀπορρήτους διαφθορᾶς τῶν ἀρχόντων καὶ ἀγωνοθετῶν (Δημοσθ. Μειδ. 516. 519. 520). Περὶ τοῦ χώρου ἔνθα ἐγίνοντο αἱ παραστάσεις ἴδ. Θέατρον. Τὸ δὲ προσωπικὸν συνέκειτο συνήθως ἐκ τοῦ χοροῦ καὶ τῶν ὑποκριτῶν. Οὗτοι δὲ ἦσαν πάντες ἄνδρες, καὶ τὰ γυναικεῖα ὑποκρινόμενοι πρόσωπα, πλὴν ἄλλων λόγων καὶ διότι εἰς τὰ Διονύσια, ὧν ἀνάπτυξις ἦν ἡ δραματική, αἱ γυναῖκες οὐδόλως συνέπραττον εἰς τὴν τελετήν. Ὑποκριταὶ δὲ, μετὰ τὸν ἕνα τοῦ Θέσπιδος, εἰσήχθησαν ὑπὸ τοῦ Αἰσχύλου κατ' ἀρχὰς δύο· εἶτα δ' ὁ Σοφοκλῆς, ὃν καὶ αὐτὸς ὁ Αἰσχύλος κατόπιν παρηκολούθησε, παρεδέχθη καὶ τρίτον, καὶ ἐξ οὐδεμιᾶς μαρτυρίας προκύπτει ὅτι ηὐξήθη ποτὲ οὗτος ὁ ἀριθμὸς, καὶ πρὸς ἀποφυγὴν πιθανῶς μεγάλων δαπανῶν, καὶ ἵνα τὰ στοιχεῖα τῆς κρίσεως τῶν ἀγωνοθετῶν μὴ ὦσι λίαν διάφορα. Τὰ τοῦ δράματος πρόσωπα ἠδύναντο νὰ ὦσι καὶ περισσότερα, ἀλλὰ πάντα ἀνελάμβανον μόνον οἱ τρεῖς, ἐξ ὧν, ἀναλόγως τῆς σπουδαιότητος τῶν μερῶν, ὁ εἷς ἐλέγετο πρωταγωνιστὴς, ὁ ἄλλος δευτραγωνιστὴς, καὶ ὁ ἄλλος πάλιν τριταγωνιστής. Οὕτω τὴν Ἀντιγόνην καὶ τὴν Ἠλέκτραν ὑπεκρίνετο ὁ πρωταγωνιστὴς, τὴν Ἰσμήνην καὶ τὴν Χρυσόθεμιν ὁ δευτεραγωνιστὴς, ἔχων μέρος ἧττον δυσχερὲς καὶ περιπαθὲς εἰς τὴν παράστασιν· ὁ δὲ τριταγωνιστὴς εἶχε βεβαίως τὰ μέρη τὰ ἧττον πάθος καὶ μίμησιν ἀπαιτοῦντα, τὰ ἁπλῶς διηγηματικὰ, τὰ τῶν ἀγγέλων, κτλ. Ἡ πληροφορία τοῦ Πολυδεύκους, ὅτι ὁ πρωταγωνιστὴς εἰσήρχετο διὰ τῆς μέσης θύρας εἰς τὴν σκηνὴν, ὁ δευτεραγωνιστὴς διὰ τῆς δεξιᾶς, καὶ ὁ τριταγωνιστὴς διὰ τῆς ἀριστερᾶς, φαίνεται ὅλως ἀνακριβὴς, διότι ἡ μέση θύρα, βασίλειος λεγομένη, ἦν ἡ εἴσοδος τοῦ βασιλέως, ἡ δεξιὰ προσδιωρισμένη διὰ τοὺς ἐκ τῆς χώρας καὶ ἡ ἀριστερὰ διὰ τοὺς ἐκ τῆς ξένης εἰσερχομένους, ἀνεξαρτήτως τῆς σπουδαιότητος τοῦ μέρους ὃ ὑπεκρίνοντο. Ἀλλ' ἀναπτυσσομένης τῆς τέχνης, κατήντησε νὰ μὴ ἐπαρκῶσι πάντοτε οἱ τρεῖς, ὡς εἰς τὸν Οἰδίποδα ἐν Κολωνῷ τοῦ Σοφοκλέους, καὶ τότε ὁ χορηγὸς

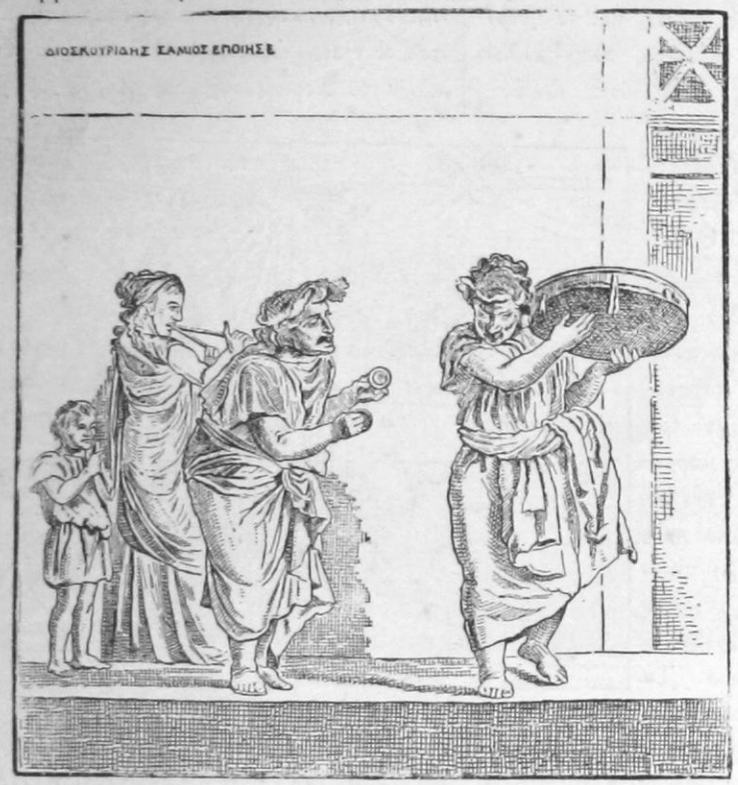

Κωμικὴ σκηνὴ

προσέθετεν ὡς παραχορήγημα καὶ ἄλλον τέταρτον, ἀλλὰ τὸ τοιοῦτον ἦν σπάνιον. Πλὴν ὅμως τῶν ὁμιλούντων προσήρχοντο εἰς τὴν σκηνὴν καὶ κωφὰ ἢ κενὰ (βωβὰ) πρόσωπα, ὡς θεράποντες, θεράπαιναι, δορυφόροι (δορυφόρημα), καὶ ταῦτα καθῆκον εἶχε νὰ διακοσμῇ καὶ προμηθεύῃ ὁ χορηγός.—Ἡ ἐνδυμασία τῶν τραγικῶν ὑποκριτῶν, ὡς ἐκ μαρτυριῶν καὶ ζωγραφικῶν δειγμάτων ἐξάγεται, ἦν μᾶλλον κατὰ συνθήκην, ἐπὶ τῇ ἀξιώσει τοῦ νὰ παριστᾷ τὴν τῶν ἡρωϊκῶν χρόνων, καὶ διὰ ζωηρῶν χρωμάτων νὰ προσβάλλῃ καὶ ἑλκύῃ τὴν ὅρασιν. Ἄνδρες

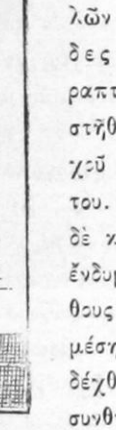
ΟΠ 1342

ἐπίσημοι ἔφερον χιτῶνα χειριδωτὸν ποικίλον καὶ κατάστικτον, ποδήρη πιθανῶς οἱ πρεσβύτεροι, οἱ δὲ νεώτεροι μέχρι τῶν γονάτων κατιόντα, καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἐπίβλημα μέχρι τῶν ποδῶν, πράσινον, ἢ πορφυροῦν ἢ χρυσοπάρυφον. Οἱ κατώτεροι βασιλέων ἔφερον βραχύτερον, ἐρυθρὸν, χρυσόστικτον μανδύαν, καὶ πλουσίαν ζώνην, ὑψηλήν, ἥτις μασχαλιστὴρ ἐκαλεῖτο, καὶ προσέτι περὶ τὸ στῆθος κάλυμμά τι καλούμενον κόλπωμα. Οὕτως

ἐνεφανίζοντο ἐνδεδυμένοι ὁ Ἀτρεὺς, ὁ Ἀγαμέμνων καὶ ἄλλοι. Τῶν μάντεων δὲ τὸν χιτῶνα ἐκάλυπτε δικτυωτόν τι μάλλινον ἔνδυμα. Αὐτὸς ὁ Διόνυσος ἔφερε χιτῶνα πορφυροῦν, κρεμάμενον ἐκ ποικίλου δεσμοῦ, καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἦν ἐρριμμένον λεπτὸν ἔνδυμα κροκωτόν· εἰς δὲ τὴν δεξιὰν εἶχε θύρσον. Βασιλὶς ἔφερε πορφυροῦν σύρμα, ἥτοι μακρὸν χιτῶνα συρόμενον ὄπισθεν, καὶ λευκὸν κάλυμμα περὶ τοὺς βραχίονας· ἡ δὲ πενθοῦσα, μέλαν ἔνδυμα μετὰ κυανοῦ ἢ βαθέως κιτρίνου

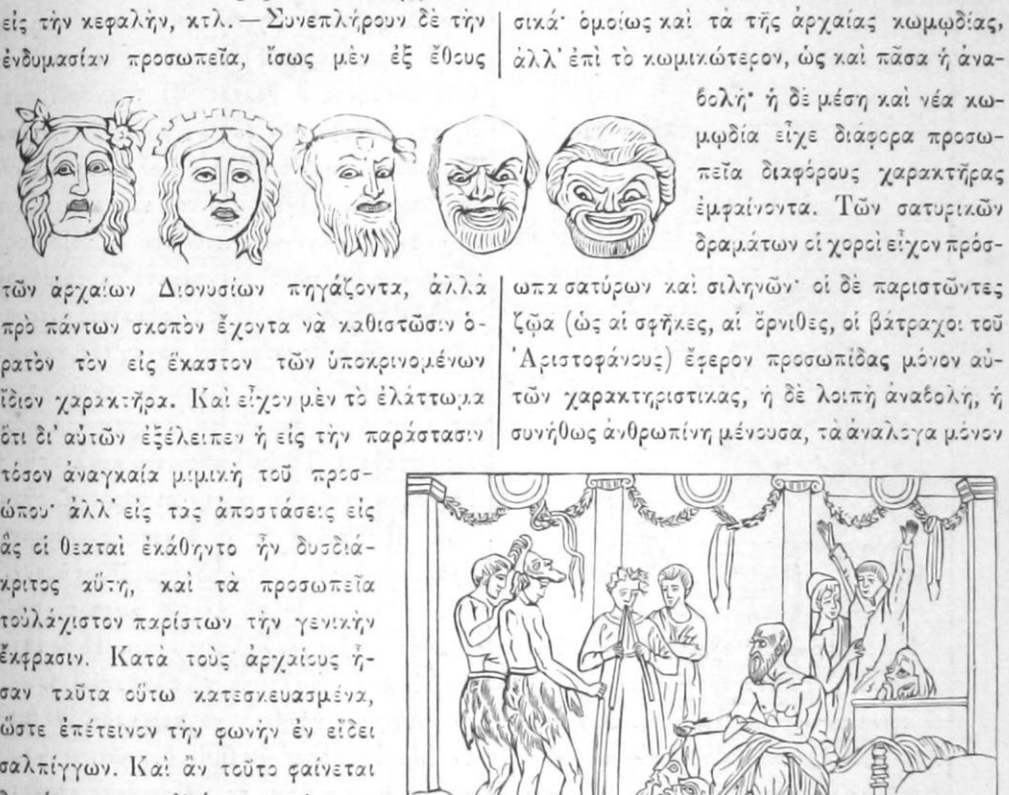
ἐπιβλήματος. Δυστυχεῖς, ἱκέτιδες, ἔφερον μελανὰ φορέματα ἢ φαιὰ, ἢ ῥυπαρῶς λευκά. Τῆς ἐνδυμασίας δὲ μέρη ἦσαν καὶ τὰ σκῆπτρα, αἱ λόγχαι, τὰ τόξα, αἱ φαρέτραι, τὰ κηρύκεια, ῥόπαλα, ἐγχειρίδια καὶ ἄλλα τοῖς τραγικοῖς προσώποις ἀναγκαῖα ἢ ἁρμόζοντα ἐργαλεῖα. Εἰς τὰ σατυρικὰ δράματα χρήσιμα ἦσαν παντοῖα δέρματα ἐλάφων, κριῶν, τράγων, ποικίλοι καὶ χονδρῶς ὑφασμένοι χιτῶνες διὰ Σατύρους καὶ Σιληνούς. Κόμης ὄγκος, ἤτοι ὑψηλὴ συστροφὴ, διάφορος καθ' ἡλικίαν καὶ τὸ παριστώμενον πρόσωπον, καὶ τὰ ὑψηλὰ ὑποδήματα, ὁ κόθορνος (ἴδ.), ηὔξανον τὸ ὕψος τοῦ ὑποκριτοῦ, ὡς καὶ τὸν ὄγκον τῶν μελῶν του αἱ χειρίδες καὶ τὰ προσραπτόμενα εἰς τὸ στῆθος καὶ ἀλλαχοῦ τοῦ σώματός του. Ἐν τῇ ἀρχαίᾳ δὲ κωμῳδίᾳ ἦν τὸ ἔνδυμα τὸ τοῦ συνήθους βίου· ἀλλ' ἡ μέση καὶ νέα παρεδέχθησαν ἐπίσης ἐκ συνθήκης ἐνδυμασίαν. Οἱ ἄνδρες ἔφερον λευκὸν χιτῶνα, οἱ νέοι πορφυροῦν· οἱ δοῦλοι ποικίλους καὶ ἐπίβλημα τοῦ αὐτοῦ χρώματος· οἱ μάγειροι ἀκατέργαστον διπλοῦν ἐπίβλημα. οἱ χωρικοὶ δέρμα, ἢ χιτῶνα καὶ πήραν ἐξ ὑφάσματος τριχωτοῦ· οἱ προαγωγεῖς χρωματιστὸν χιτῶνα καὶ πολύχρουν μανδύαν. Αἱ γραῖαι ἔφερον φαιὸν ἢ βαθὺ κίτρινον ἔνδυμα, αἱ δ' ἱέρειαι λευκόν· αἱ μητέρες τῶν ἑταιρῶν καὶ αἱ προαγωγοὶ πορφυρᾶν ταινίαν

μέσον τὸ μέτωπον, καὶ ἔπιπτεν εἰς ἰούλους ὑπὲρ τὰ νῶτα, ὁ δὲ πώγων ἦν πυκνὸς καὶ εὐρύς. Τῶν χορευτῶν τὰ προσωπεῖα ἦσαν φυ-

σικά· ὁμοίως καὶ τὰ τῆς ἀρχαίας κωμῳδίας, ἀλλ' ἐπὶ τὸ κωμικώτερον, ὡς καὶ πᾶσα ἡ ἀναβολή· ἡ δὲ μέση καὶ νέα κωμῳδία εἶχε διαφορα προσωπεῖα διαφόρους χαρακτῆρας ἐμφαίνοντα. Τῶν σατυρικῶν δραμάτων οἱ χοροὶ εἶχον πρόσωπα σατύρων καὶ σιληνῶν· οἱ δὲ παριστῶντες ζῷα (ὡς αἱ σφῆκες, αἱ ὄρνιθες, οἱ βάτραχοι τοῦ Ἀριστοφάνους) ἔφερον προσωπίδας μόνον αὐτῶν χαρακτηριστικας, ἡ δὲ λοιπὴ ἀναβολή, ἡ συνήθως ἀνθρωπίνη μένουσα, τὰ ἀναλογα μόνον

τῶν ἀρχαίων Διονυσίων πηγάζοντα, ἀλλὰ πρὸ πάντων σκοπὸν ἔχοντα νὰ καθιστῶσιν ὁρατὸν τὸν εἰς ἕκαστον τῶν ὑποκρινομένων ἴδιον χαρακτῆρα. Καὶ εἶχον μὲν τὸ ἐλάττωμα ὅτι δι' αὐτῶν ἐξέλειπεν ἡ εἰς τὴν παράστασιν τόσον ἀναγκαία μιμικὴ τοῦ προσώπου· ἀλλ' εἰς τὰς ἀποστάσεις εἰς ἃς οἱ θεαταὶ ἐκάθηντο ἦν δυσδιάκριτος αὕτη, καὶ τὰ προσωπεῖα τοὐλάχιστον παρίστων τὴν γενικὴν ἔκφρασιν. Κατὰ τοὺς ἀρχαίους ἦσαν ταῦτα οὕτω κατεσκευασμένα, ὥστε ἐπέτεινον τὴν φωνὴν ἐν εἴδει σαλπίγγων. Καὶ ἂν τοῦτο φαίνεται δυσπίστευτον, τοὐλάχιστον ἐκ σωζομένων παραστάσεων φαίνεται ὅτι τινὰ ἐξ αὐτῶν εἶχον τὸ στόμα οὕτω διηνοιγμένον, ὥστε νὰ μὴ ἐμποδίζηται οὐδὲ καταστέλληται ἡ φωνή. Πρῶτος ὁ Αἰσχύλος παρεδέχθη τὰ προσωπεῖα, καλύπτοντα πᾶσαν τὴν κεφαλήν. Καὶ τὸ σχῆμα καὶ τὸ χρῶμα ἦσαν ἐκ συνθήκης συμβολικά. Οὕτω νέαι καὶ θεαὶ ἦσαν ξανθότριχες· ἄνδρες καὶ θεοὶ εἶχον τὴν κόμην ὑπομέλαιναν, μελανὴν δ' αἱ τοῦ ᾅδου θεότητες, καὶ ὑπόλευκον οἱ πρεσβῦται. Τῶν ἐπισήμων ἀνδρῶν ἡ κόμη ὑψοῦτο ὑπὲρ

χρώματα παρεδέχετο (πράσινον διὰ τοὺς βατράχους). Οἱ Ῥωμαῖοι φαίνεται ὅτι ἐπὶ Πλαύτου ἔτι δὲν εἶχον, ἀπὸ Ταραντίου δὲ μόνον παρεδέχθησαν τὸ ἑλληνικὸν προσωπεῖον· ἀλλὰ πολλάκις καὶ τὸ ἀπέθετον.—Παρὰ τῶν ὑποκριτῶν ἀπῃτεῖτο φωνὴ ἰσχυρὰ καὶ ἀπαγγελία καθαρὰ καὶ ἐκφραστικὴ, ἣν ἐπὶ τῆς παραστάσεως ὑπεστήριζε πάντοτε καὶ αὐλὸς συνοδεύων αὐτήν. Τόση δ' ἦν ἡ εἰς αὐτὴν ἐντέ-

λεια τῶν διακεκριμένων ὑποκριτῶν, ὥστε καὶ οἱ ἄριστοι τῶν ῥητόρων, ὡς ὁ Δημοσθένης, ἐδιδάσκοντο παρ' αὐτοῖς. Ἀπήγγελλον δὲ

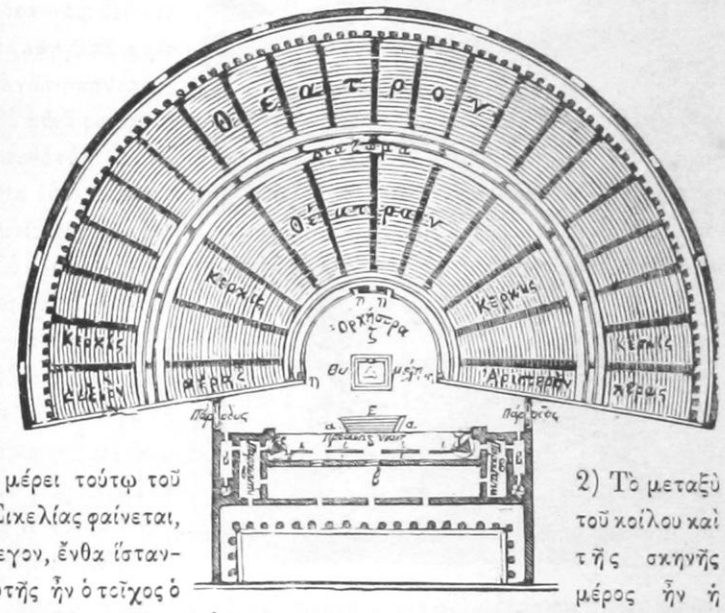
καθ' ὑποβολέα (Πλούτ. Πολ. Περ.—Φίλων). Κατ' ἀρχὰς οἱ ποιηταὶ ὑπεκρίνοντο αὐτοὶ τὰ ἴδια ἑαυτῶν δράματα, μέχρι Σοφοκλέους, ὅστις καὶ αὐτὸς ἐνίοτε ὑπεδύθη τινὰ τῶν προσώπων ἃ ἐποίησε. Μετὰ ταῦτα τινὰς διατος καὶ ἱκρία διὰ τὰς ἀτελεῖς ἔτι καὶ στοιχειώδεις ταύτας παραστάσεις. Ὅτε δὲ ταῦτα ἔπεσον, κατὰ τὴν 70ὴν Ὀλυμπιάδα (490 π. Χ.), ἀντικατέστησεν αὐτὰ τὸ πρῶτον λίθινον θέατρον παρὰ τῷ ἱερῷ τοῦ Διονύσου, τῷ Ληναίῳ, ὑπὸ τὴν Ἀκρόπολιν. Ἀλλ' ὁ ὅλος κόσμος αὐτοῦ συνεπληρώθη κατ' Ὀλ. 110 (337 π. Χ.), ἐπὶ τῆς διοικήσεως τοῦ Λυκούργου· μετασκευασθὲν δ' αὐτὸ ἔπειτα ἐπὶ Ἀδριανοῦ, σώζεται ἔτι ἐν μεγαλοπρεπεῖ ἐρειπίῳ. Διῃρεῖτο δ' ἀρχιτεκτονικῶς πᾶν θέατρον εἰς 3 κύρια μέρη· 1) τὸ κυρίως Θέατρον, ἔνθα ἐκάθηντο οἱ θεαταί· 2) τὴν σκηνήν· 3) τὴν μεταξὺ τῶν δύο ὀρχήστραν. Κατὰ Βιτρούβιον τοιοῦτο ἦν τὸ θεμελιῶδες σχέδιον τοῦ θεάτρου. Ἦγετο ἐπὶ τοῦ ἐδάφους κύκλος περὶ ὃν ἔμελλον νὰ κτισθῶσιν αἱ ἔδραι τῶν θεατῶν· ἐν αὐτῷ δ' ἐνεγράφετο ἐκ τεσσάρων χορδῶν τετράγωνον οὗ ἡ τοῖς θεαταῖς ἀντικειμένη γραμμὴ διέγραφε τὴν ἀρχὴν τῆς σκηνῆς. Παράλληλος δὲ μετ' αὐτῆς, τοῦ κύκλου ἐφαπτομένη ἦν ἡ γραμμὴ τοῦ προσκηνίου, ὄντος λίαν ἀβαθοῦς. Τὸ ἐπίλοιπον τοῦ κύκλου ἦν ἡ ὀρχήστρα, καὶ περὶ αὐτὴν αἱ ἕδραι τῶν θεατῶν. Ἠγείροντο δὲ τὰ θέατρα συνήθως εἰς πρόποδας λόφων, οὕτως ὥστε αἱ ἕδραι ὑψοῦντο ὑπὲρ ἀλλήλας ἐν τῇ κλιτύϊ, κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ βράχῳ λελαξευμέναι. Ἡ δὲ ἔκτασις αὐτῶν ἦν ἀνάλογος τῷ πληθυσμῷ. Οὕτως ἐν Ἀθήναις ἠδύνατο νὰ περιλάβῃ 30,000, ἐν Μεγαλοπόλει 40,000 θεατῶν. — 4) Τὸ κυρίως θέατρον, τὸ μέρος ἔνθα ἐκάθηντο οἱ θεαταί, ἐλέγετο καὶ κοῖλον καὶ ἦν ὕπαιθρον. Ἡ διάθεσις αὐτοῦ εἰς ἡμικύκλια τὰ μὲν ὀπίσω τῶν δὲ, εὐρύτερα καὶ ὑπὲρ ἄλληλα ἐγειρόμενα, καθίστων εὐχερῆ τὴν ὅρασιν καὶ τὴν ἀκοὴν εἰς πᾶν τὸ συνερχόμενον πλῆθος. Εἰς τὰ μείζονα θέατρα, διὰ τὴν εὐκολίαν τῆς κοινωνίας, παρενεβάλλοντο μεταξὺ τῶν ἡμικυκλίων τῶν ἐδωλίων μία ἢ δύο εὐρύτεραι διαβάσεις, αἵτινες ἐλέγοντο διαζώματα, διαιροῦσαι τὸ θέατρον εἰς δύο ἢ τρεῖς ζώνας. Ἑκάστη δὲ ζώνη εἶχε κλίμακας ὡς

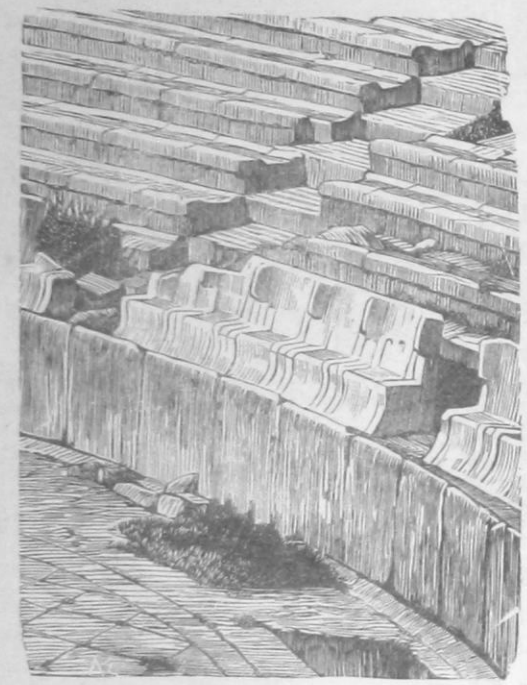
κεκριμένους ὑποκριτὰς ᾠκειοποιοῦντο ἐνίοτε οἱ ποιηταί, αὐτοῖς κατὰ προτίμησιν τὴν παράστασιν τῶν ἰδίων ἔργων ἀφιέντες. Δὲν περιεφρονεῖτο δ' ἐν Ἀθήναις τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ὑποκριτοῦ ὡς μετὰ ταῦτα ἐν Ῥώμῃ, ὅτε κυρίως δοῦλοι ἐξήσκουν αὐτό. Πολλάκις δ' ἐν Ἑλλάδι καὶ εἰς μνημεῖα ἀνεγράφοντο ἐξαιρέτων ὑποκριτῶν ὀνόματα, καὶ εἴς τινας ἐξ αὐτῶν καὶ σπουδαῖαι πολιτικαὶ ἀποστολαὶ ἐνεπιστεύοντο.

Θέατρον. Αἱ Διονυσιακαὶ τελεταὶ ἦσαν ὁ πυρὴν ἐξ οὗ ἐβλάστησε τὸ θέατρον ἐν Ἑλλάδι. Εἰς τὰς ἐν ὑπαίθρῳ, καὶ παρουσίᾳ τοῦ περισυνηγμένου πλήθους, ψαλλομένους τῷ θεῷ διθυράμβους προσθεὶς ἐν Ἀθήναις ὁ Θέσπις ἓν δραματικὸν πρόσωπον, ἀνήγειρε πρῶ-

πᾶν τὸ κατώτερον ἐδώλιον ὑπὸ 67 σωζομένων ἰδιαιτέρων ἑδρῶν, προωρισμένων διὰ τὰς ἀρχὰς ὧν φέρουσι τὰς ἐπιγραφάς, δι' ἱερεῖς καὶ ἱερείας, καὶ τὸ μεσαίτατον καὶ πολυτελέστατον διὰ τὸν ἱερέα Διονύσου τοῦ Ἐλευθερέως. Ἀλλὰ ταῦτα εἰσὶ χρόνων Ῥωμαϊκῶν, ὡς καὶ ἡ ὑπὲρ αὐτὰ ἱδρυμένη ἔδρα διὰ τὸν αὐτοκράτορα. Κατέρχονται δὲ τὰ ἐδώλια ταῦτα, κατὰ μεταρρύθμισιν ἐπίσης τῶν Ῥωμαϊκῶν χρόνων, μέχρι τοῦ ἐδάφους, ἐν ᾧ εἰς τὰ Ἑλληνικὰ θέατρα τὸ τελευταῖον ἐδώλιον ὑψοῦτο κατὰ 6' περίπου ὑπὲρ τὸ ἔδαφος.—

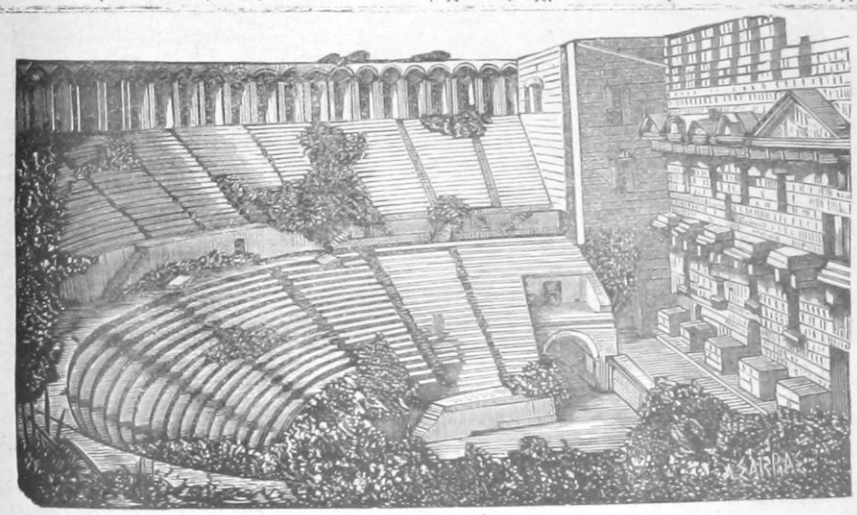

Θεατρον
Κερκις
Κερκις
Κερκις

τοῦ κοίλου, ἵνα μὴ οἱ θεαταὶ ὦσι πλησίον τῶν χορευτῶν καὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις κωλύωνται ὑπ' αὐτῶν καὶ νὰ βλέπωσιν. Ἐκοινώνει δὲ τὸ κοῖλον μετὰ τῆς ὀρχήστρας διὰ δύο καταβαθμῶν ἀπὸ τοῦ Βουλευτικοῦ, καὶ, ὡς ὑποτίθεται, μεταξὺ αὐτῶν, θύρα ὑπόγειος, ὑπὸ τὸ κοῖλον ἀνοιγομένη (αἱ Χαρώνιαι κλίμακες) ἐχρησίμευεν εἰς τὰς ὑποχθονίους ἐμφα-

νίσεις.—3) Κατέναντι δὲ τῶν θεατῶν ἦν ἡ σκηνή, κατὰ τὴν γραμμήν, ὡς ἐρρέθη, τοῦ ἐγγεγραμμένου τετραγώνου· καὶ ἠγείρετο ὑπὲρ τὴν ὀρχήστραν ὅσον καὶ τὸ κοῖλον, κοινωνοῦσα καὶ αὐτὴ μετ' αὐτοῦ διὰ βραχείας κλίμακος, στηριζομένη δ' ἐμπρὸς ἐπὶ τειχίου, συνήθως καταγλύφου, ὃ ἐκαλεῖτο προσκήνιον. Εἰς βάθος δὲ μικρὸν, μόνον μέχρι τῆς ἐφαπτομένης, ἐγείρεται τὸ μετασκήνιον, μετὰ τῶν ὄπισθεν αὐτοῦ δωματίων, καὶ τῶν παρασκηνίων, ἅτινα, διώροφα καὶ ὑπόστεγα, ἐχρησίμευον εἰς ἐναπόθεσιν καὶ ἐνέργειαν τῶν μηχανῶν, εἰς ἐνδυτήρια τῶν ὑποκριτῶν καὶ τὴν λοιπὴν ὑπηρεσίαν. Ὁ τοῖχος τοῦ μετασκηνίου εἶχε τρεῖς εἰσόδους πλησίον ἀλλήλων, ὧν ἡ μέση, ἐλέγετο βασίλειος, αἱ δὲ δύο πλάγιαι ξέναι (ἴδ. Θεατρ. παραστάσεις). Τὸ δὲ πρὸ τοῦ μετασκηνίου μέρος, ἡ κυρίως σκηνή, ἐλέγετο καὶ λογεῖον, φαίνεται ὅτι ἦν σανιδόστρωτος, καὶ τὸ κυρίως μέρος ὅθεν ὡμίλουν οἱ ὑποκριταί· τὸ δ' ὑπ' αὐτὸ κενὸν ἦν τὸ ὑποσκήνιον, καὶ πιθανώτερον φαίνεται εἰς αὐτὸ νὰ ἔφερον αἱ χαρώνιαι κλίμακες, καὶ ἐσφαλμένως νὰ ἐρρέθη ὅτι ὑπὸ τὸ κοῖλον. Τινὲς διϊσχυρίσθησαν ὅτι τὸ λογεῖον ἦν ἐπινόησις Ῥωμαϊκὴ, ὅτι εἰς τὸ Ἑλληνικὸν θέατρον καὶ οἱ ὑποκριταὶ ἐν τῇ ὀρχήστρᾳ ἀπήγγελλον, ἡ δὲ σκηνὴ ὅτι ἦν μόνον ἡ ἀποθήκη τῶν ἐνδυμάτων καὶ μηχανῶν, καὶ τὸ μέρος ἔνθα ἐξετίθετο ὁ σκηνικὸς κόσμος. Ἀλλ' ἡ ὑπόθεσις αὕτη οὐδ' ἀποδεδειγμένη φαίνεται· οὐδὲ πιθανή. Εἰς τὸ Ῥωμαϊκὸν θέατρον, —ἀγνοεῖται ἂν καὶ εἰς τὸ Ἑλληνικὸν, —ὑπῆρχεν αὐλαία πρὸ τῆς σκηνῆς, ἥτις κατεβιβάζετο ὅταν ἤρχιζεν ἡ παράστασις, καὶ ἀνεβιβάζετο ὅταν ἔπαυε.—Ἡ σκηνικὴ αὕτη διακόσμησις ἦν ἁπλουστάτη. Σκηνογραφία ἦν ἀπὸ τῶν πρώτων δραμάτων τοῦ Σοφοκλέους γνωστὴ (Ἀρστ. ποιητ. Δ. 16), καὶ ὁ Σάμιος Ἀγάθαρχος ἐζωγράφησε σκηνὴν διὰ τὸν Αἰσχύλον (Vitr. VII. Pref. X). Συνήθως αἱ τραγῳδίαι ἀπῄτουν παράστασιν βασιλικοῦ μεγάρου ἢ ναοῦ, καὶ σκηνικαὶ μεταβολαὶ ἦσαν σπανιώταται. Δι' αὐτὰς δὲ, ὅταν συνέπιπτον, ὑπῆρχον ἑκατέρωθεν τῆς σκηνῆς αἱ περίακτοι, δύο μεγάλα τριγωνικὰ πρίσματα, ἄτινα περὶ ξύλινον ἄξονα στρεφόμενα, ἐδείκνυον ἄλλην εἰκόνα ἐφ' ἑκάστης τῶν πλευρῶν των, καὶ μετέβαλλον κατὰ μέγα μέρος τὴν ὄψιν τῆς σκηνῆς. Τὸ δ' ἐκκύκλημα (Πολδ. Ε, 127,132) ἦν μηχάνημα διανοῖγον μέρος τῆς σκηνῆς καὶ δεικνύον τὰ ὄπισθεν αὐτῆς, τὰ ἐντὸς τοῦ οἴκου, ἐν ᾧ ἠξώστρα ἐξ ἐναντίας ἦν μέρος προκύπτον καὶ φέρον ἐμπρὸς τῆς σκηνῆς τὰ πρὶν ὄπισθεν κρυπτόμενα. Τὸ Θεολογεῖον ἦν μηχανὴ ἐκ τῶν ἄνω προερχομένη, ἐξ ἧς οἱ θεοὶ ὡμίλουν, καὶ αὕτη καὶ κυρίως μηχανὴ ἐλέγετο, ὅθεν τὸ «θεὸς ἐκ μηχανῆς». Αἰώρημα ἦν μηχανὴ εἰς τὸν ἀέρα φερομένη, καὶ γέρανος ἡ ἄνωθεν κατερχομένη ἵνα ἁρπάσῃ τι. Εἰς τὸν δεύτερον δ' ὄροφον, τὴν διστεγίαν, ἦσαν καὶ τὸ βροντεῖον καὶ τὸ κεραυνοσκοπεῖον. Τὸ φρυκτώριον ἦν πύργος διὰ πυρὸς ἀγγελίας μεταβιβάζων. Μνημονεύονται δὲ καὶ ἠχεῖα, πιθανῶς χαλκᾶ κοῖλα ἀγγεῖα περὶ τὸ κοῖλον ἐντετειχισμένα, πρὸς ἐνδυνάμωσιν τοῦ ἤχου τῆς φωνῆς τῶν ὑποκριτῶν. Τὰς δαπάνας τῶν παραστάσεων (πλὴν τῶν χορηγικῶν) ἀνελάμβανε θεατρώνης, ᾧ ἀνῆκον καὶ αἱ εἰσ-

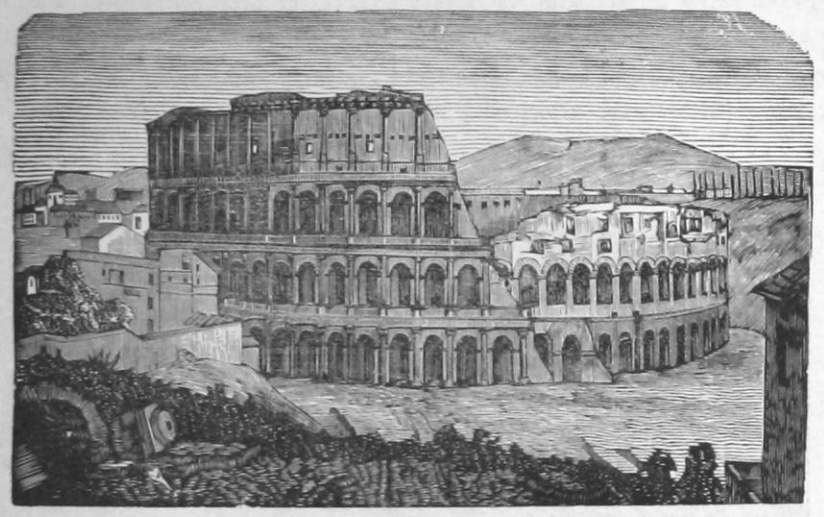
διὰ τῆς ἐκφωνήσεως «αὖθις!». Ἐπὶ δὲ τῶν κωμῳδιῶν διηγείρετο πολλάκις ἄσβεστος γέλως. Καθ' ἡλίου καὶ βροχῆς δ' ἐπροστάτευον μόνον εὐρεῖς πέτασοι καὶ μανδύαι. «Ἀξιολογώτατον πάντων τῶν θεάτρων ἁρμονίας ἕνεκα καὶ κάλλους,» λέγει ὁ Παυσανίας (Β, 27) τὸ ἐν Ἐπιδαύρῳ, οὗ ἐρείπια ἀνευρέθησαν ἐπ' ἐσχάτων. Ἓν τῶν ἀξιολογώτατα διατηρουμένων ἐστὶ τὸ ἐν Ἐγέστῃ τῆς Σικελίας. Εἰς τὸ Ῥωμαϊκὸν θέατρον, μὴ δεόμενον ὀρχήστρας διότι δὲν εἶχε χοροὺς, ἡ σκηνὴ ἀφ' ἑνὸς ἐχώρει μέχρι τοῦ κέντρου τοῦ κύκλου, καὶ τὸ κοῖλον κατήρχετο μέχρι τοῦ ἐδάφους. Καὶ ἡ ὀρχήστρα δ'

Θέατρον Ἀσπένδου

πράξεις, διότι ἡ εἴσοδος ἦν ἐπὶ πληρωμῇ, ἣν ὁ Περικλῆς ἀνέλαβε νὰ χορηγῇ τοῖς ἀπόροις ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου (ἴδ. Θεωρικόν). Αἱ παραστάσεις ἤρχιζον ἀπὸ πρωΐας· διὰ τοῦτο οἱ θεαταὶ, ὅσοι δὲν ἤρχοντο ἐξώρας, ἢ δὲν ἀνεχώρουν πρὸ τοῦ τέλους, ἠστιῶντο ἐντὸς τοῦ θεάτρου. Ἐπὶ τῆς παραστάσεως ἐπεκράτει ἡσυχία· ἀλλ' ἐπιδοκιμασίαι καὶ ἀποδοκιμασίαι, κατὰ τοῦ ποιητοῦ ἢ κατὰ τῶν ὑποκριτῶν, θορυβωδῶς ἐγίνοντο. Ἐνίοτε δ' ἐξεφράζετο μεγαλοφώνως καὶ κοινὴ δυσμένεια κατά τινος τῶν παρόντων θεατῶν. Τῆς ἐπιδοκιμασίας ἔνδειξις ἦν τὸ χειροκρότημα, τῆς ἀποδοκιμασίας ὁ συριγμὸς, καὶ εὐαρεστησάντων χωρίων ἐζητεῖτο ἡ ἐπανάληψις διὰ τῆς ἐκφωνήσεως «αὖθις!». Ἐπὶ δὲ τῶν κωμῳδιῶν διηγείρετο πολλάκις ἄσβεστος γέλως. Καθ' ἡλίου καὶ βροχῆς δ' ἐπροστάτευον μόνον εὐρεῖς πέτασοι καὶ μανδύαι. «Ἀξιολογώτατον πάντων τῶν θεάτρων ἁρμονίας ἕνεκα καὶ κάλλους,» λέγει ὁ Παυσανίας (Β, 27) τὸ ἐν Ἐπιδαύρῳ, οὗ ἐρείπια ἀνευρέθησαν ἐπ' ἐσχάτων. Ἓν τῶν ἀξιολογώτατα διατηρουμένων ἐστὶ τὸ ἐν Ἐγέστῃ τῆς Σικελίας. Εἰς τὸ Ῥωμαϊκὸν θέατρον, μὴ δεόμενον ὀρχήστρας διότι δὲν εἶχε χοροὺς, ἡ σκηνὴ ἀφ' ἑνὸς ἐχώρει μέχρι τοῦ κέντρου τοῦ κύκλου, καὶ τὸ κοῖλον κατήρχετο μέχρι τοῦ ἐδάφους. Καὶ ἡ ὀρχήστρα δ' αὐτὴ ἐχρησίμευεν ὡς θέατρον, διὰ τοὺς ἐπισημοτέρους τῶν ἐν τέλει, καὶ τὸ ὕπαιθρον πᾶν, ὡς πολὺ μικρότερον τοῦ Ἑλληνικοῦ, ἐκαλύπτετο ἄνωθεν δι' ὑφάσματος (velarium). Ὡκοδομοῦντο δὲ, ἰδίως ἐν Ῥώμῃ, μετ' ἐκτάκτου μεγαλοπρεπείας καὶ πολυτελείας καλλιτεχνικῆς. Ἓν τῶν ἐντελέστατα διατηρουμένων Ῥωμαϊκῶν θεάτρων ἐστὶ τὸ τῆς Ἀσπένδου ἐν Παμφυλίᾳ. Ὅτε δ' ἐν Ῥώμῃ τ' ἀριστουργήματα τῆς δραματικῆς μούσης διεδέχθησαν τὰ θεάματα τῶν μονομάχων καὶ τῶν θηριομάχων, τότε ἀντὶ θεάτρων ἤρχισαν οἰκοδομούμενα ἀμφιθέατρα, ἐλλειψοειδῆ στάδια τῶν ἀγώνων ἐκείνων, περιστοιχιζόμενα πέριξ πανταχόθεν ὑπὸ ἑδωλίων τῶν θεατῶν,

ὡς ἂν δύο θέατρα εἶχον ἑνωθῆ εἰς ἕν, καὶ ἔχοντα ὑπὸ τὰ ἐδώλια ταῦτα σπηλαιώδεις ὀπάς, διὰ τὰ θηρία καὶ τοὺς μονομάχους. Ἔξωθεν δ' ἔχουσιν ἐπαλλήλους σειρὰς ἀψίδων, ὧν ἡ κατωτέρα φέρει εἰς ἐσωτερικὴν περίπατον τὸ ἀμφιθέατρον χωροῦσαν δίοδον, ἐξ ἧς ἀναβάθραι φέρουσιν εἰς τὰ ἐδώλια. Τὸ περιφημότερον ἐν τῇ ἀρχαιότητι ἦν τὸ καὶ σήμερον ἔτι ἐν ἐπισημοτάτῳ ἐρειπίῳ ὕψους 154' ἐν

Ἀμφιθέατρον Κολισαῖον

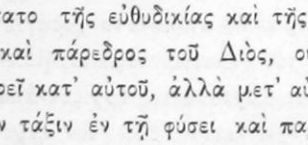
Ῥώμῃ σωζόμενον, τὸ Κολισαῖον λεγόμενον, οὗ τὴν οἰκοδομὴν ἤρχισεν ὁ Βεσπασιανὸς, ἐπεράτωσε δ' ὁ Τίτος τῷ 80 μ. Χ. Τὰ ἐδώλια αὐτοῦ ἦσαν δεκτικὰ 87,000 θεατῶν καὶ ἡ ὑπὲρ αὐτὰ στοὰ ἑτέρων 20,000.

Θεία, 1) Τιτανὶς, θυγάτηρ Οὐρανοῦ καὶ Γῆς, ἐκ τοῦ Ὑπερίωνος, μήτηρ τοῦ Ἡλίου, τῆς Ἠοῦς καὶ τῆς Σελήνης (Ἡσιόδ. Θεογ. 135. 371.—2) Θυγάτηρ τοῦ Ὠκεανοῦ, μήτηρ τῶν Κερκώπων.

Θειοῦς, παραποτάμιον τοῦ Ἀλφειοῦ ἐν Λακωνίᾳ (Παυσ. Η, 25, 2).

Θεισόα, 1) Πόλις τῆς Ἀρκαδίας ΝΔ ἐν Παρρασίᾳ, ἐπὶ τῆς Β. κλιτύος τοῦ Λυκαίου ὄρους. — 2) Ἄλλη αὐτόθι, ἐν τῇ Ὀρχομενίᾳ, παρὰ τῷ Ὀρχομενίῳ, παραποταμίῳ τοῦ Ἀλφειοῦ (Παυσ. Γ, 27, 4. 38, 3).

Θέλπουσα, ἡ Θέλφουσα, πόλις τῆς Β. Ἀρκαδίας παρὰ τῷ Λάδωνι. Εἶχε ναὸν τοῦ Ἀσκληπιοῦ. Εἶτα ἔρημος (Παυσ. Η, 25, 2).

Θέμις, 1) Θυγάτηρ Οὐρανοῦ καὶ Γῆς, ἔτεκεν ἐκ Διὸς τὰς Μοίρας καὶ τὰς Ὥρας (Ἡσιόδ. Θεογ. 135. 901)· ἡ προσωποποίησις τῆς δικαιοσύνης. Καὶ ὁ Ὅμηρος μνημονεύει αὐτῆς ὡς θεᾶς, μετὰ τοῦ Διὸς προστατευούσης τὸ δίκαιον, καὶ τὰς πολιτικὰς συνελεύσεις συγκαλούσης (Ὀδ. Β, 68). Καὶ ἐν Ὀλύμπῳ δὲ προίστατο τῆς εὐθυδικίας καὶ τῆς ἠθικῆς τάξεως, καὶ πάρεδρος τοῦ Διὸς, οὐδέποτε μεμψιμοιρεῖ κατ' αὐτοῦ, ἀλλὰ μετ' αὐτοῦ εἰσάγει τὴν τάξιν ἐν τῇ φύσει καὶ παρὰ τοῖς ἀνθρώποις, ὥστε καὶ τὰ ἐπίθετα σώτειρα καὶ εὔβουλος τῇ ἀποδίδονται. Καὶ τοὺς χρησμοὺς δὲ (θέμιστας) τοῦ Διὸς ἀγγέλλει τοῖς ἀνθρώποις, καὶ πρὸ τοῦ Ἀπόλλωνος αὐτὴ κατεῖχε τῶν Δελφῶν τὸ χρηστήριον (Αἰτχ. Εὐμ. 2.—Εὐρπ. Ἰφ Τ. 1181). Πολλαχοῦ λατρευομένη, παριστᾶτο ὡς θεὰ νέα, στάθμην καὶ κέρας τῆς Ἀμαλθείας ἔχουσα εἰς τὰς χεῖρας.—2) Θυγάτηρ τοῦ Ἴλου, μήτηρ τοῦ Ἀγχίσου.

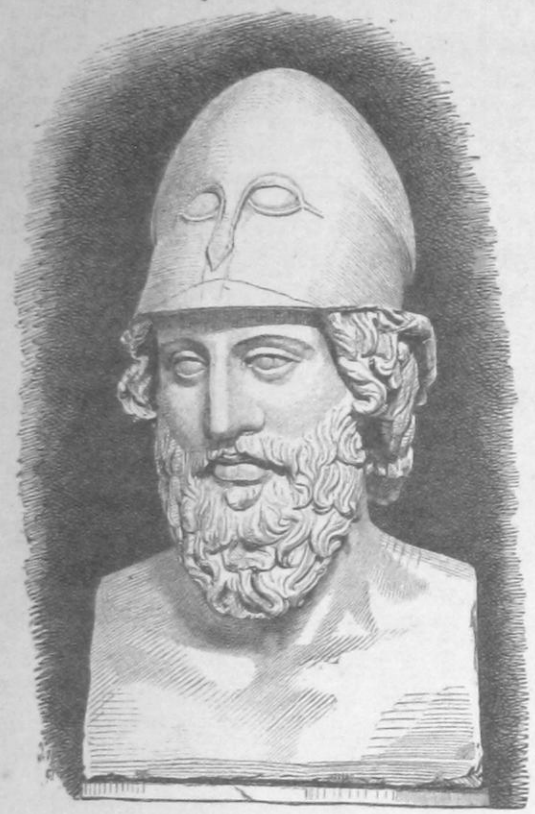
Θεμίσκυρα, πόλις πεδινὴ ἐν Πόντῳ, κατοικία τῶν Ἀμαζόνων, παρὰ ταῖς ἐκβολαῖς τοῦ Θερμώδοντος, ἐπὶ Ῥωμαίων, ὡς φαίνεται, μὴ ὑπάρχουσα πλέον (Αἰσχλ. Προμ. 722.—Ἡρδτ. Δ, 86.—Στρβ. ΙΒ, 547).

Θεμίστιος, υἱὸς τοῦ ἐκ Παφλαγονίας φιλοσόφου Εὐγενίου, ῥήτωρ καὶ φιλόσοφος, ἐν τῇ δ' ἑκατονταετηρίδι μ. Χ. ὑπὸ Κωνσταντίνου, Ἰουλιανοῦ καὶ τῶν μετ' αὐτῶν λίαν ἐκτιμώμενος διὰ τὴν εὐγλωττίαν του, δι' ἣν καὶ εὐφραδὴς ἐπωνομάσθη, καὶ ὁ σύγχρονος αὐτοῦ Γρηγόριος Βασιλέα λόγων τὸν ἔλεγε. Ὁ Φώτιος μνημονεύει 36 λόγων αὐτοῦ, ἐξ ὧν 33 μόνον σώζονται, καὶ προσέτι εἰς εἰς λατινικὴν μετάφρασιν. Οἱ πλεῖστοι εἰσὶ πανηγυρικοὶ αὐτοκρατόρων· τινὲς δ' ἀναφέρονται καὶ εἰς φιλικὰς σχέσεις, εἰς τὴν γεωργίαν, κλπ. Διετηρήθησαν δὲ καὶ ἐκ τῶν φιλοσοφικῶν αὐτοῦ ἔργων 4 παραφράσεις ἢ σχόλια εἰς Ἀριστοτέλην.

Θεμιστογένης, Συρακούσιος, μνημονεύεται ὡς συγγράψας ἀνάβασιν τοῦ Νεωτέρου Κύρου εἰς Ἀσίαν (Ξεν. Ἑλλ. Γ, 1,2.—Πλούτ. π. δ. Ἀθ. 345. —Τσέτσ. Χιλ. Ζ, 937). Τινὲς φρονοῦσιν ὅτι ὑπὸ τοῦτο τὸ ὄνομα κρύπτεται ὁ Ξενοφῶν· ἄλλοι ὅτι οὗτος συνειργάσθη εἰς τὴν Ἀνάβασιν τοῦ Ξενοφῶντος.

Θεμιστοκλῆς Νεοκλέους, Ἀθηναῖος, τὸν δῆμον Φρεάρριος. Ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἦν ἐκ τοῦ γένους τῶν Λυκομηδῶν· ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ μήτηρ του ἦν ξένη, ἐκ Καρίας, ἡ Θρᾷσσα, ἦν οὗτος κατὰ τὸν νόμον νόθος. Ἀλλ' ἡ ἔκτακτος ἱκανότης του τὸν ἀνέδειξεν ἀνώτερον τῶν πλείστων ἐκ τῶν γνησίων. Τῷ 493 π. Χ. ἄρχων διατελέσας, ἔκτισε τὸν λιμένα Πειραιᾶ, ἐννοῶν ὅτι πρέπει νὰ καταστήσῃ τὰς Ἀθήνας πόλιν ναυτικήν. Ἐπειδὴ δὲ πρὸς τῇ ἰσχυρᾷ φύσει καὶ διανοίᾳ του ἦν οὐχὶ λίαν λεπτὸς ὡς πρὸς τὴν ἐκλογὴν τῶν τρόπων τῆς ἐπιτυχίας (ἴδ. Θουκ. Α. 138), διεφώνησε πρὸς τὸν Ἀριστείδην, καὶ τῷ 483 ἐπέτυχεν αὐτοῦ τὸν ἐξοστρακισμόν. Ὁ Περσικὸς δὲ πόλεμος ἠνέῳξε πρὸ πάντων εὐρὺ τὸ στάδιον εἰς τὴν φιλοδοξίαν του. Μετὰ τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην ὑπὲρ πάντα ἄλλον προεῖπεν ὅτι αὕτη ἦν προοίμιον πάλης μακρᾶς, καὶ ὅτι πρὸ πάντων εἰς τὴν θάλασσαν ἔπρεπε νὰ ἔγκηται τῶν Ἀθηνῶν ἡ δύναμις· δι' ὃ, ἐπὶ προφάσει πολέμου κατὰ τῆς Αἰγίνης, προὐκάλεσε, καί τοι ἀντιστάντος τοῦ Ἀριστείδου, ψήφισμα, καθ' ὃ αἱ πρόσοδοι τῶν ἀργυρείων τοῦ Λαυρείου προσδιωρίζοντο εἰς οἰκοδομὴν πλοίων, καὶ οὕτως ὁ στόλος τῶν Ἀθηναίων συνέστη ἐκ 200 τριήρεων (Ἡρόδ. Ζ, 144. — Θουκ. Α, 14. — Πλούτ. Θεμ. Δ. ΙΑ). Συμπράξει τῶν Τεγεατῶν, κατώρθωσε νὰ συγκληθῇ ἐπὶ τοῦ Ἰσθμοῦ συνέδριον, οὗ ἡ Σπάρτη προίστατο, καὶ ἐπερχομένου τοῦ Ξέρξου, ἐξελέγη στρατηγὸς τῶν Ἀθηναίων. Ὡς συνετὸς πολιτικὸς, ἐπεζήτησε πρὸ πάντων τὴν ὁμόνοιαν μεταξὺ τῶν Ἑλληνίδων πόλεων, καὶ ἠγωνίσθη νὰ πείσῃ τοὺς συμπατριώτας του ὅτι ὁ χρησμὸς, παραγγέλλων αὐτοῖς νὰ κλεισθῶσιν εἰς ξύλινα τείχη, ἐνόει τὰς τριήρεις (Ἡρόδ. Ζ, 141). Ἀλλ' ὑπερίσχυσεν ἡ γνώμη νὰ πεμφθῇ μετὰ τοῦ Σπαρτιάτου Εὐαινέτου εἰς τὰ Τέμπη. Ὑπὸ τοῦ Μακεδόνος Ἀλεξάνδρου ὅμως πληροφορηθέντες οἱ Ἀθηναῖοι περὶ οὗ διέτρεχον κινδύνου νὰ κυκλωθῶσι διὰ ξηρᾶς ἢ θαλάσσης, ἐγκατέλιπον τὴν θέσιν ἐκείνην, καὶ ὁ Θεμιστοκλῆς μετὰ τῶν Ἀττικῶν πλοίων προσῆλθεν εἰς τὸν κατὰ τὸ Ἀρτεμίσιον Σπαρτιατικὸν στόλον, τὸν ὑπὸ τὸν Εὐρυβιάδην (Ἡρδ. Η, 1.— Πλούτ. Θεμ. Ζ), ὅστις ὑπέφερεν ἐκ τρικυμίας ἐκεῖ, καὶ μετὰ ναυμαχίαν ἣν προὐκάλεσεν ὁ Θεμιστοκλῆς, καὶ ἥτις οὐδὲν ἔσχε βέβαιον ἀποτέλεσμα, μαθὼν τὴν ἐν Θερμοπύλαις καταστροφὴν, ἀπεσύρθη διὰ τοῦ Εὐρίπου εἰς Σαλαμῖνα. Διὰ δόλου ἐπροσπάθησεν ὁ Θεμιστοκλῆς νὰ καταστήσῃ ὑπόπτους εἰς τοὺς Πέρσας τοὺς μετ' αὐτῶν συνεκστρατεύσαντας Ἴωνας· εἰς τὸ Φάληρον δὲ καταπλεύσας, ἔπεισε τοὺς Ἀθηναίους νὰ ἐγκαταλείψωσι τὴν πόλιν των (Ἡρδ. Η, 40). Ὅτε δ' οὕτως ἐγκαταλειφθεῖσα, κατελήφθη ἡ Ἀκρόπολις ὑπὸ τῶν

Περσῶν, εἰ μὲν ἄλλοι στρατηγοὶ τῶν Ἑλλήνων ἤθελον νὰ ἐγκαταλείψωσι τὴν Σαλαμῖνα καὶ ν' ἀποσυρθῶσιν εἰς τὴν Πελοπόννησον. Ἀλλ' ὁ Θεμιστοκλῆς, πεπεισμένος ὅτι ἐνταῦθα μόνον ὑπῆρχε πιθανότης εἰς νίκην, ἠγωνίσθη παντὶ σθένει νὰ πείσῃ τοὺς Ἕλληνας νὰ μείνωσι, καὶ ἐν ἄλλοις μετεχειρίσθη πρὸς δωροδοκίαν τινῶν καὶ ἃ εἶχε λάβει 30 τάλαντα παρὰ τῶν Εὐβοέων. Καὶ ὁ μὲν Εὐ-

ρυβιάδης ἐνέδωκεν, ἀλλ' ὁ Κορίνθιος Ἀδείμαντος ἐπέμεινε πεισματωδῶς· δι' ὃ ὁ Θεμιστοκλῆς κατέφυγεν εἰς δόλον, μηνύσας, ὡς ἔδοξεν φίλος ἢ προδότης, τῷ Ξέρξῃ ὅτι οἱ Ἕλληνες ἐμελέτων ν' ἀναχωρήσωσι, καὶ ἂν ἤθελε νὰ τοὺς συλλάβῃ ὅτι ἔπρεπε νὰ σπεύσῃ νὰ τοὺς περικυκλώσῃ. Τοῦτο καὶ ἐγένετο, καὶ ἐκ τοῦ Φαλήρου μετὰ 1,000 τοὐλάχιστον τριήρεων οἱ Πέρσαι ἐγκλείσαντες προσέβαλον τὰς 375 ἑλληνικὰς ἐν τοῖς στενοῖς μεταξὺ Σαλαμῖνος καὶ Ἀττικῆς, ἀλλ' ἠττήθησαν κατὰ κράτος, τῇ 8/20 Σεπτεμβρίου 480, ἀπολέσαντες μέγαν ἀριθμὸν ἀνδρῶν καὶ τὰ πλεῖστα τῶν πλοίων των. Ἀνήγγειλε δὲ καὶ αὖθις ὁ Θεμιστοκλῆς εἰς τὸν Ξέρξην ὅτι οἱ Ἕλληνες προὐτίθεντο νὰ τὸν καταδιώξωσι, δι' ὃ αὐτὸς ἔφυγεν ὅσον τάχος, καὶ ἡ Ἑλλὰς ἀπηλλάγη ἄνευ ἄλλων ἀγώνων (Ἡρδ. Η, 83.—Πλούτ. Θεμστ. ΙΑ, ΙΣΤ. Ἀρστ. Η), καὶ ὡς σωτὴρ γενικῶς ἀνεγνωρίσθη ὁ Θεμιστοκλῆς, εἰ καὶ τὸ δεύτερον γέρας μόνον αὐτῷ ἐδόθη. Ἀπῆλθε δ' ἔπειτα ἵνα τιμωρήσῃ τοὺς νησιώτας ὅσοι συνεξεστράτευσαν μετὰ τῶν Περσῶν· ἀλλ' ἐπειδὴ, δικαίως ἢ οὔ, τῷ ἀπεδόθησαν καταχρήσεις, ἀντικατεστήθη εἰς τὴν στρατηγίαν ὑπὸ τοῦ Ξανθίππου. Θέλων δὲ νὰ ὀχυρώσῃ τὰς Ἀθήνας, ἐπειδὴ οἱ Σπαρτιᾶται ἀνθίσταντο, ἀπῆλθεν εἰς Σπάρτην ὡς πρέσβυς μετὰ τοῦ Ἀριστείδου καὶ τοῦ Ἀβρωνύχου, καὶ ἐπιτηδείως παρέτεινε τὰς διαπραγματεύσεις μέχρις οὗ συνεπληρώθη ἡ ὀχύρωσις (Θουκ. Α, 89), καὶ ὁμοίως, κατὰ συμβουλήν του, ὠχυρώθη καὶ ὁ Πειραιεὺς (477) (Θουκ. Α, 93). Ὁ Φρύνιχος ὕμνησε τὰ κατορθώματά του εἰς τὸ ἐν ἔτει 476 διδαχθὲν δρᾶμά του τὰς Φοινίσσας, καὶ εἰς τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας (πιθανῶς τῷ 472) πάντων τὰ βλέμματα πρὸς αὐτὸν ἐστράφησαν. Ἀλλ' ὁ μεγαλεπήβολος ἐν κινδύνοις δὲν ἦν ἄμεμπτος ἐν ἡσύχοις καιροῖς, διότι δὲν ἦν τὸ στοιχεῖόν του ἡ νόμιμος τάξις, οὐδ' εἶχε, φαίνεται, τὰς χεῖρας ἐντελῶς καθαρὰς (Πλούτ. Ἀρστ. ΚΔ)· δι' ὃ καὶ ἡ δημοτικότης του ἠλαττώθη βαθμηδὸν, ὑπενεργείᾳ καὶ τῶν Σπαρτιατῶν, ὥστε καὶ κατηγγέλθη ἐπὶ Μηδισμῷ· καὶ ἀπελύθη μὲν τότε· ἀλλὰ τῷ 471, ὑπερισχύσαντες οἱ ἀντίπαλοί του, ἐπέτυχον κατ' αὐτοῦ τὸν ἐξοστρακισμὸν (Θουκ. Α, 137). Διατρίβων δ' ἐν Ἄργει ὅτε ἐθανατώθη ἐν Σπάρτῃ ὁ Παυσανίας ἐπὶ προδοσίᾳ, κατηγορήθη ὡς συνεννοούμενος μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐν Σπάρτῃ πρὸ γενικοῦ συνεδρίου τῶν Ἑλλήνων

κληθεὶς ν' ἀπολογηθῇ, κατεδικάσθη ἐρήμην. Τότε ἔφυγεν εἰς Κέρκυραν, ἐκεῖθεν πρὸς Ἄδμητον τὸν βασιλέα τῶν Μολοσσῶν, καὶ εἶτα διὰ Πύδνης καὶ Νάξου εἰς Ἔφεσον, καὶ 80—100 τάλαντα τῷ ἐδημεύθησαν, εἰ καὶ οἱ φίλοι του μέγα τῷ ἔσωσαν μέρος τῆς περιουσίας του (Πλουτ. Θεμ. ΚΕ). Τότε ἐστράφη πρὸς τὸν νεωστὶ τὰς ἡνίας ἀναλαβόντα Ἀρταξέρξην (465), ἀνέμνησεν αὐτῷ ὅσα διετείνετο ὅτι ὑπηρέτησε τῷ Ξέρξῃ ἐν Σαλαμῖνι, ὑπεσχέθη νὰ τὸν συνδράμῃ εἰς καθυπόταξιν τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἔλαβε πλούσια δείγματα τῆς εὐνοίας τοῦ βασιλέως. Πρὶν ἢ ὅμως παρέλθῃ τὸ ἔτος, καθ' ὃ ἔμελλε νὰ ἐκμάθῃ τὴν περσικὴν γλῶσσαν καὶ τὰ περσικὰ ἔθιμα, ἀπέθανε (τῷ 461) ἐν Μαγνησίᾳ, 65έτης, πιθανῶς ἐκ φυσικοῦ θανάτου (Θουκ. Α, 135), τὰ δὲ ὀστᾶ αὐτοῦ, κρυφίως μετακομισθέντα εἰς τὴν Ἀττικὴν, ἐτάφησαν εἰς τὸν ἔτι ὑπάρχοντα τάφον κατὰ τὸ ἀκρωτήριον Ἄλκιμον, δεξιῶς τῷ εἰσπλέοντι εἰς τὸν Πειραιᾶ.

Θέογνις, ποιητὴς Μεγαρεὺς, ζήσας περὶ τὰ 540—500 π. Χ., μέλος τῆς δωρικῆς ἀριστοκρατικῆς μερίδος, ἀπώλεσεν ἐπὶ στάσεως πᾶσάν του τὴν περιουσίαν, καὶ πικρῶς καθάπτεται τῶν ἀντιπάλων του ἐν τοῖς ποιήμασί του, ἅτινα ἦσαν ἐλεγειακὰ, εἰς τὰς τότε περιστάσεις τοῦ βίου ἀναφερόμενα, τινὰ καὶ συμποσιακὰ μετὰ γνωμικῶν παραινετικῶν, καὶ ἀπετείνοντο τὰ πλεῖστα εἰς νέον τινὰ εὐπατρίδην, Κύρνον Πολυπαΐδος. Συλλογὴ τῶν γνωμικῶν τούτων ἦν εἰσηγμένη εἰς τὰ σχολεῖα. Ἀλλ' ἐκ τῶν ὑπὸ τὸ ὄνομά του διατηρουμένων 1389 στίχων τινὲς εἰσὶ τοῦ Σόλωνος, τοῦ Τυρταίου, τοῦ Μιμνέρμου καὶ ἄλλων· οἱ δ' ἀπὸ τοῦ στίχου 1231 εἰσὶν ἐρωτικοὶ, μικροῦ λόγου ἄξιοι, καὶ βεβαίως μεταγενέστεροι. Πλὴν δὲ μικρῶν τινων ἐντελῶν ἐλεγείων ἐν αὐτοῖς, τὰ λοιπὰ εἰσὶν ἀποσπάσματα ἄνευ συναφείας, καὶ πιθανῶς ἐκ παραθέσεων ἄλλων συγγραφέων συλλεγέντα.

Θεοδέκτης, 1) ἐκ Φασηλίδος τῆς Λυκίας, μαθητὴς τοῦ Ἰσοκράτους, Πλάτωνος καὶ Ἀριστοτέλους, ζήσας κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς δ' ἑκατονταετηρίδος π. Χ. Κατ' ἀρχὰς ἐπεδόθη εἰς τὴν ῥητορείαν, εἶτα εἰς τὴν τραγικὴν ποίησιν, καὶ ἐβραβεύθη εἰς διαγωνισμὸν προκηρυχθέντα ὑπὸ τῆς Ἀρτεμισίας εἰς τιμὴν τοῦ Μαυσώλου. Ἀπέθανε δ' ἐν Ἀθήναις, καὶ εἰς τὴν ἀγορὰν τῆς πατρίδος του τῷ ἐστήθη ἀνδριάς. Συγγράμματα δὲ τῷ ἀποδίδονται· Σωκράτους ἀπολογία· Νόμοι· μία ῥητορική· 50 τραγῳδίαι, ὧν μόνον τίτλοι τινὲς καί τινα ἀποσπάσματα σώζονται (Ἔκδ. Nauck. Tr. frgm.).—2) Υἱὸς αὐτοῦ, ῥήτωρ καὶ αὐτός.

Θεοδοσία, Μιλησίων ἀνθοῦσα ἀποικία ἐν τῇ Ταυρικῇ χερσονήσῳ (Κριμαίᾳ), διατηροῦσα ἔτι τὸ ἀρχαῖον ὄνομα (Στρβ. Ζ, 309)

Θεοδόσιος, 1) ἐκ Βιθυνίας, τῆς α' ἑκατονταετηρίδος π. Χ., γεωμέτρης, ἀφῆκε τρία συγγράμματα μαθηματικά. — 2) Ἀλεξανδρεὺς, τῆς δ' ἑκατονταετηρίδος μ. Χ. ἀφῆκε συγγράμματα γραμματικά. — 3) Ὁ Μέγας, αὐτοκράτωρ τοῦ Βυζαντίου ἀπὸ 379—395 μ.Χ.

υἱὸς Θεοδοσίου ἐξ Ἱσπανίας, στρατηγοῦ διακεκριμένου, ὑφ' ὃν ἐγυμνάσθη καὶ διεκρίθη. Τοὺς Γότθους πολλάκις κατετρόπωσε, καὶ ὡς νομοθέτης διέπρεψεν. Ἀσπασθεὶς τὸν Χριστιανισμὸν, κατεδίωξε τὴν πολυθείαν καὶ τοὺς Ἀριανοὺς, καὶ ἐπ' αὐτοῦ, τῷ 393 ἔπαυσε καὶ ἡ κατ' Ὀλυμπιάδας ἀρίθμησις. Κατὰ τῶν Θεσσαλονικέων, οἵτινες ἐν στάσει ἐφόνευσαν τὸν διοικητήν των, ἀπάνθρωπος δειχθεὶς, καὶ τοὺς προϋχοντας αὐτῶν ἐν τῷ ἱπποδρομίῳ, εἰς ὃ τοὺς προσεκάλεσε, προδοτικῶς θυσιάσας, ἠναγκάσθη νὰ ζητήσῃ παρὰ τῆς ἐκκλησίας ἄφεσιν τῆς ἁμαρτίας του.—4) Ὁ ἔγγονος αὐτοῦ, αὐτοκράτωρ ἀπὸ τοῦ 408, ὅτε ἦτο ἑπταετὴς, μέχρι 450 μ. Χ. Ἦν χα-

ρακτῆρος ἀσθενοῦς, καὶ ἡ ἔμφρων καὶ εὐσεβὴς

αὐτοκράτειρα Πουλχερία ἐκυβέρνα κυρίως ὑπὸ τὸ ὄνομά του. Ἐπ' αὐτοῦ ἤρξατο ἡ σύνταξις τῆς συλλογῆς τῶν νόμων, τῆς καλουμένης κώδηξ Θεοδοσιανός.

Θεόδοτος, 1) Εἷς τῶν μαθητῶν τοῦ Σωκράτους.—2) Ὁ στρατηγὸς τοῦ βασιλέως Λυσιμάχου, ὁ παραδοὺς τὰς Σάρδεις εἰς τὸν Σέλευκον. — 3) Ναύαρχος τοῦ Ἀντιγόνου ἡττηθεὶς ὑπὸ τοῦ στόλου τοῦ Πτολεμαίου τῷ 315 π. Χ.— 4) Αἰτωλὸς, στρατηγὸς Πτολεμαίου Δ κατ' Ἀντιόχου Γ'. —5) Σοφιστὴς, διδάσκαλος τοῦ Πτολεμαίου τοῦ Αὐλητοῦ, συνεβούλευσε τὴν δολοφονίαν τοῦ Πομπηΐου, καὶ ἔφερε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ εἰς τὸν Καίσαρα, ὅστις ὅμως ἐν ὀργῇ τὸν ἐδίωξεν· εἶτα δὲ, συλλαβὼν αὐτὸν ὁ Βροῦτος, τὸν ἐθανάτωσε, τῷ 43 π. Χ.—6) Πυθαγόριος, ὅστις λέγεται διὰ τῶν ὀδόντων του ἀποκόψας τὴν γλῶσσάν του ἵνα μὴ βιασθῇ νὰ προδώσῃ τοὺς ἐν συνωμοσίᾳ τινὶ συντρόφους του.—7) Ζωγράφος ἐν Ῥώμῃ, τῷ 221 π. Χ. (Naev. ἐν Faest).

Θεοδώρα, ἴδ. Ἰουστινιανός.

Θεόδωρος, 1) Ὁ Ῥοίκου, Σάμιος, ᾠκοδόμησε τὴν ἐν Σπάρτῃ Σκιάδα καὶ ἐθεμελίωσε τὸν ναὸν τῆς Ἀρτέμιδος ἐν Ἐφέσῳ (605 π. Χ.)· συγχρόνως γλύπτης καὶ χαλκουργός. — 2) Ὁ Τηλέκλου, γλύψας τὸν σμαράγδινον δακτύλιον τοῦ Πολυκράτους, καὶ κατασκευάσας ἀργυροῦς καὶ χρυσοῦς κρατῆρας διὰ τὸν Κροῖσον καὶ ἄλλους (Ἡρδ. Γ. 41).—3) Ἐκ Γαδάρων τῆς Παλαιστίνης, σοφιστὴς, ἱδρυτὴς σχολῆς ἐν Ῥόδῳ «τῶν Θεοδωρείων,» καὶ διδάσκαλος τοῦ Τιβερίου. Συγχρόνως καὶ συγγραφεὺς οὗ οὐδὲν σώζεται.

Θεοκλύμενος, 1) υἱὸς τοῦ Πολυφείδους, μάντεως ἐν Ὑπερησίᾳ τῇ Ἀργολικῇ. Ἕνεκα φόνου φυγὰς ἦλθεν εἰς Πύλον πρὸς τὸν Τηλέμαχον, καὶ συνώδευσεν αὐτὸν εἰς Ἰθάκην, ἔνθα ἀνήγγειλε τῇ Πηνελόπῃ τὴν παρουσίαν τοῦ Ὀδυσσέως, καὶ εἰς τοὺς μνηστῆρας προεῖπε τὸν ὄλεθρόν των (Ὀδ. Ο, 256. 507. Ρ, 158. Υ, 350.— 2) ἴδ. Πρωτεύς.

Θεόκριτος, Συρακούσιος, διάσημος βουκολικὸς ποιητὴς, ζήσας περὶ τὰ 272 π. Χ. μέρος μὲν ἐν τῇ πατρίδι του, ἐπὶ Ἱέρωνος Β, μέρος δ' ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ἀγαπώμενος καὶ τιμώμενος ὑπὸ Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου. Αὐτὸς διερρύθμισεν εἰς ἰδιαίτερον εἶδος τὴν βουκολικὴν ποίησιν, ἥτις ἐν τῇ ἀρχικῇ αὐτῆς ἀφελείᾳ εἴθιστο καὶ ἠσκεῖτο ἀνέκαθεν μεταξὺ τῶν βουκόλων τῆς Σικελίας, περιστρεφομένη ἰδίως εἰς τοὺς ἔρωτας καὶ τὸν θάνατον τοῦ Δάφνιδος, δι' ὃ καὶ οὗτος θεωρεῖται ὁ πρῶτος αὐτῆς ἐπινοητής. Τινὰ λοιπὸν τῶν ἐξωτερικῶν τύπων τῶν ποιμενικῶν ἀσμάτων διατηρήσας ὁ Θεόκριτος, ὡς ἐνίοτε τὸν σύμμετρον διαγωνισμὸν, ἄλλοτε τὴν ἐπανάληψιν παρεμβαλλομένων στίχων, ἔγραψε τὰ ὡραῖά του Εἰδύλλια, ἤτοι μικρὰς εἰκόνας, ἀλλ' οὐχὶ πάντοτε μόνου τοῦ ποιμενικοῦ, ἀλλὰ καὶ παντὸς τοῦ βίου τῶν κατωτέρων ἐργατικῶν τάξεων. Εἰσὶ δ' ἀφελεῖς καὶ φυσικαὶ, ἀλλ' οὐχ ἧττον ποιητικαὶ παραστάσεις ἀληθῶν χαρακτήρων μετὰ δραματικοῦ ἐνδιαφέροντος. Ἡ φαιδρότης ἐστὶ πάντως ὁ χαρακτὴρ αὐτῶν, τὸ δ' αἴσθημα τῶν φυσικῶν καλλονῶν ἐστὶ ζωηρότατον ἐν αὐταῖς. Ἡ γλῶσσα αὐτοῦ ἐστὶν ἰσχυρὰ, γλαφυρὰ καὶ εὐγενὴς, ἡ δὲ διάλεκτος ἡ ἐν Σικελίᾳ δωρικὴ, ἀλλὰ μετ' ἰδιωτισμῶν καὶ ἄλλων διαλέκτων πεπλουτισμένη. Ἀνευρέθη δ' ἐσχάτως καὶ ποίημά τι αὐτοῦ, τέως ἄγνωστον, ἐκ στίχων 33 εἰς διάλεκτον Αἰολικήν. Τὰ σωζόμενα αὐτοῦ εἰδύλλια εἰσὶ 30 τὸν ἀριθμόν. Ἐπειδὴ δὲ πάντα δὲν φέρουσι τὸν καθαρῶς βουκολικὸν χαρακτῆρα, ἠμφισβητήθη ἐνίοτε ἡ γνησιότης πάντων αὐτῶν. Σώζονται δὲ καὶ 22 ἐπιγράμματα, καὶ ἀποσπάσματα ποιήματός τινος ἐπιγραφομένου Βερενίκη. Πρὸ τοῦ Θεοκρίτου λέγεται ἤδη γράψας μέλη βουκολικὰ ὁ Στησίχορος, καὶ ἰδίως τὰ περὶ Δάφνιδος· ἀλλὰ πιθανῶς ἦν τοῦ ποιήματος αὐτοῦ ὁ χαρακτὴρ ἐπικὸς ἢ λυρικός. Μαθητὴς δὲ καὶ μιμητὴς τοῦ Θεοκρίτου ἦν ὁ σύγχρονος αὐτῷ Βίων ὁ Σμυρναῖος, καὶ αὐτὸς τὰ τελευταῖά του ἔτη ἐν Συρακούσαις ἐγκαταβιώσας. Σώζεται δ' αὐτοῦ

ποίημα, ὁ Ἐπιτάφιος Ἀδώνιδος, καὶ ἄλλα ἐλάσσονα ἢ ἀποσπάσματα. Τούτου δὲ μαθητὴς ἐκλαμβάνεται ὁ Μόσχος ἐκ Συρακουσῶν, οὗ σώζεται ὁ Ἐπιτάφιος Βίωνος, δύο μεγάλα εἰδύλλια ἐπικοῦ χαρακτῆρος, καὶ ἄλλα μικρὰ ποιήματα. Ἀλλ' ἀμφότεροι, ἐπιτετηδευμένοι, περιπαθεῖς, ἀλλὰ τῆς φυσικῆς ἀφελείας καὶ τῆς δραματικῆς στερούμενοι ζωηρότητος, εἰσὶν ἐξωτερικῶς μόνον μιμηταὶ τοῦ ἐξόχου των διδασκάλου, ὅστις μένει ὁ μόνος πρωτότυπος καὶ ἀληθὴς βουκολικὸς ποιητὴς τῆς Ἑλλάδος.

Θεολογεῖον, ἴδ. Θέατρον.

Θεόμνηστος, 1) Ζωγράφος, τῶν χρόνων τοῦ Ἀπελλοῦ (Pl. XXXV, 10, 36).—2) Γλύπτης, ἰδ.ως ἀθλητῶν (Παυσ. ΣΤ, 15, 2.—Pl. XXXIV, 91). — 3) Ἀκαδημαϊκὸς, διδάσκαλος τοῦ Βρούτου, περὶ 43 π. Χ. (Πλούτ. Βρ. ΚΔ.).

Θεονόη, ἴδ. Θέστωρ. Πρωτεύς.

Θεοξένια, ἑορτὴ καθ' ἣν ὑπετίθετο ὅτι ὁ ἑορταζόμενος θεὸς ἐξένιζε καὶ τοὺς ἄλλους ἐγχωρίους θεούς. Τοιαῦτα μνημονεύονται ἐν Πελλήνῃ τῆς Ἀχαίας, ἐν Δελφοῖς, ἐν Πάρῳ, ἐν Ἀκράγαντι. Συνηθέστατα ἐτελοῦντο τῷ Ἀπόλλωνι, ἄλλα ἐν Πάρῳ καὶ Ἀκράγαντι τοῖς Διοσκούροις, ὡς φιλοξένοις. Εἰς τὰς ἑστιάσεις τῶν θυσιῶν προσεκαλοῦντο πολλάκις καὶ ἐπίσημοι ξένοι, ὡς ὁ Πίνδαρος καὶ οἱ ἀπόγονοι αὐτοῦ εἰς Δελφούς.

Θεόπομπος, 1) Βασιλεὺς τῆς Σπάρτης. Ἐπ' αὐτοῦ ἐξερράγη καὶ ἐπερατώθη ὁ πρῶτος Μεσσηνιακὸς πόλεμος (743 — 724 π. Χ.) (Παυσ. Γ, 3, 2), καὶ εἰς αὐτὸν ἀποδίδοται ἡ ἐγκατάστασις τῆς ἀρχῆς τῶν Ἐφόρων (Ἀρστ. Πολ. Ε, 9).—2) Ἱστορικὸς, υἱὸς Δαμασιστράτου ἐκ Χίου, γεννηθεὶς περὶ τὰ 380 π. Χ., ἦλθε, παῖς ἔτι εἰς Ἔφεσον, καὶ ἐκεῖθεν εἰς Ἀθήνας, καὶ ἐξεπαιδεύθη ὑπὸ τὸν Ἰσοκράτην. Εἰς πολλὰς πόλεις διέπρεψεν ὡς δικηγόρος πρὸ τῶν δικαστηρίων, καὶ ἰδίως διεκρίθη εἰς τὸν ῥητορικὸν διαγωνισμὸν τὸν προκηρυχθέντα ὑπὸ τῆς Ἀρτεμισίας πρὸς τιμὴν τοῦ ἀνδρός της Μαυσώλου, καὶ ἐνίκησε τὸν Θεοδέκτην ἐκ Φασηλίδος καὶ ἄλλους (Gell. X, 18, 6). Εἶτα δ' ἐπεδόθη εἰς ἱστορικὰς ἐρεύνας, μέγα μέρος τῆς περιουσίας του εἰς αὐτὰς δαπανήσας. Διέμεινε δ' ἔτι ἐπ' ὀλίγον ἐν Χίῳ· ἀλλὰ δυσανασχετῶν πρὸς τὴν ἐπικρατοῦσαν ἐκεῖ δημοκρατικὴν μερίδα, ἀπῆλθεν εἰς Ἀλεξάνδρειαν, ἔνθα ὅμως λέγεται ὅτι ὁ Πτολεμαῖος δὲν τὸν ἐδέχθη πολὺ φιλοφρόνως. Ὡς ἱστοριογράφος θεωρεῖται ὡς λίαν φιλόψογος, καὶ εἰς τὸ ἐλάττωμα τοῦτο καὶ τὴν ἀλήθειαν θυσιάζων πολλάκις (Πλούτ. Λυσ. Α.—Nep. Alcib. XI). Προσέτι δὲ καὶ μύθους πολλοὺς παρενείρει εἰς τὰς διηγήσεις του, καὶ εἰς παρεκβάσεις ἐνασμενίζεται. Τὸ ὕφος του τινὲς τῶν ἀρχαίων ψέγουσιν ὡς οὐχὶ ζωηρὸν οὐδ' ἀνάλογον πρὸς τὸ μέγεθος τῶν ἀντικειμένων· ἄλλοι τὸ λέγουσιν εὐκρινὲς, ὑψηλόν. Σώζονται δ' ἀποσπάσματα μόνον τῶν ἱστορικῶν συγγραμμάτων του, ἅτινα ἐπεγράφοντο «Ἑλληνικὰ» ἢ «Ἑλληνικαὶ ἱστορίαι», καὶ ἄλλο «Φιλιππικὰ» πραγματευόμενον τὰ ἐπὶ Φιλίππου συμβάντα ἀνὰ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα· ἐπίσης δὲ καὶ τῶν πολυαρίθμων δημηγοριῶν του. Ἐξ αὐτοῦ πλεῖστα ἠρύσθησαν ὁ Διόδωρος ὁ Σικελιώτης καὶ ὁ Πομπήϊος Τρόγος.—3) Ποιητὴς τῆς ἀττικῆς κωμῳδίας, σύγχρονος, ἀλλὰ νεώτερος τοῦ Ἀριστοφάνους. Τῶν κωμῳδιῶν αὐτοῦ σώζονται 20 τίτλοι καί τινα ἀποσπάσματα. (Müller, frgm. hist. gr.).

Θεὸς, ἴδ. Ἀποθέωσις.

Θεοῦ πρόσωπον, βράχος ἀποτόμως εἰς τὴν θάλασσαν βυθιζόμενος εἰς τὰ Β τοῦ Λιβάνου (Πολ. Ε, 68.—Στρβ. ΙΣΤ, 754).

Θεοφάνης, Μυτιληναῖος, συνοδεύσας τὸν Πομπήϊον εἰς τὰς ἐκστρατείας του, γράψας τὰ κατορθώματα αὐτοῦ, καὶ συντελέσας εἰς τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς πατρίδος του, δι' ὃ καὶ μεγάλως ὑπ' αὐτῆς ἐτιμήθη· ἔλαβε δὲ καὶ ἐν Ῥώμῃ τὸ δικαίωμα τῆς πολιτογραφήσεως (Πλούτ. Πομπ. ΜΒ.—Caes. B. C. III, 18.—Cic. Arch. X, 24. Tac. Ann. VI, 18).

Θεοφάνια, ἑορτὴ ἐν Δελφοῖς διὰ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ θεοῦ (ὡς ἡλίου), ἀπόντος δῆθεν τὸν χειμῶνα (Πολυδ. Α, 34).

Θεόφιλος, 1) ποιητὴς τῆς μέσης κωμῳδίας. Σώζονται 8 δραμάτων αὐτοῦ ἀποσπάσματα.—2) Συγγραφεὺς περὶ γεωργικῆς (Varr. R. R. I, 1, 9). — 3) Πεπαιδευμένος νομικὸς, οὐ σώζεται ἡ ἑλληνικὴ μετάφρασις τῶν λατινικῶν κωδήκων. — 4) Ἰατρὸς τῶν χρόνων τοῦ Γαληνοῦ.

Θεόφραστος, κυρίως Τύρταμος καλούμενος, περιπατητικὸς ἐξ Ἐρεσοῦ τῆς Λέσβου, μαθητὴς τοῦ Πλάτωνος, εἶτα μαθητὴς καὶ φίλος τοῦ Ἀριστοτέλους, ὅστις καὶ τὸν ἐγκατέστησεν ἐπίτροπον τοῦ υἱοῦ του καὶ κληρονόμον τῆς βιβλιοθήκης του. Τῷ 306 π. Χ. ἀπῆλθε τῶν Ἀθηνῶν, ἀλλ' ἐπανελθὼν τὸ ἐπιὸν ἔτος, ἐδίδαξε τὴν Ἀριστοτελικὴν φιλοσοφίαν· ἀπέθανε δὲ τῷ 287 π. Χ, κατὰ τὸ 85 ἔτος αὐτοῦ, ὑπὸ πάντων ἀγαπώμενος καὶ τιμώμενος. Ἔγραψε δὲ πολλὰ, ἐξ ὧν σώζονται· α) ἠθικοὶ χαρακτῆρες εἰς 30 κεφάλαια, οὓς τινες, ὅλως ἀναιτίως ἐθεώρησαν ὡς μεταγενεστέραν μεταρρύθμισιν τοῦ ἀρχικοῦ ἔργου· β) περὶ φυτῶν ἱστορίας, εἰς 10 βιβλία· γ) αἴτια φυτικὰ, εἰς 8 βιβλία, ὧν τὰ 6 πρῶτα σώζονται· δ) περὶ λίθων, ὡς φαίνεται ἀπόσπασμα ἄλλου μείζονος συγγράμματος· ε) περὶ πυρὸς, εἰς βιβλία 2, ὧν τὸ ἓν μόνον σώζεται. Πολλῶν δ' ἄλλων γνωρίζονται μόνον αἱ ἐπιγραφαί. Θεωρεῖται δ' ὡς πατὴρ τῆς βοτανικῆς, ὡς ὁ Ἀριστοτέλης ἦν πατὴρ τῆς ζωολογίας.

Θεράπναι, 1) πόλις ἐν Βοιωτίᾳ μεταξὺ τῶν Θηβῶν καὶ τοῦ Ἀσωποῦ (Στρβ. Θ, 409.—Εὐρπ. Βάκχ. 1029).—2) Θέσις ΒΑ τῆς Σπάρτης ἐπὶ τοῦ Εὐρώτα, ἔχουσα ἱερὸν τοῦ Διονύσου καὶ τάφους τοῦ Μενελάου καὶ τῆς Ἑλένης (Ἡρδ. ΣΤ, 61. — Πολδ. Ε, 18.—Παυσ. Γ, 14, 9. 19, 4).

Θεράποντες, ἴδ. Πολιτεύματα.

Θεριστὴς, ἀμητήρ. Οἱ ἀρχαῖοι ἐθέριζον τὸν σῖτον διὰ μικρᾶς δρεπάνης, τῆς μεγάλης χρησιμευούσης εἰς θερισμὸν τοῦ χόρτου. Ἔκοπτε δ' ὁ θεριστὴς τοὺς στάχυς ὑψηλῶς ὑπὲρ τὴν γῆν, καὶ ὀλίγον ὑπὸ τὸν καρπόν.

Θέριστρον ἢ **θερίστριον,** ἔνδυμα θερινὸν, κατά τινας κάλυμμα τῆς κεφαλῆς κατὰ τοῦ ἡλίου (Θεόκρ. ΙΕ, 69).

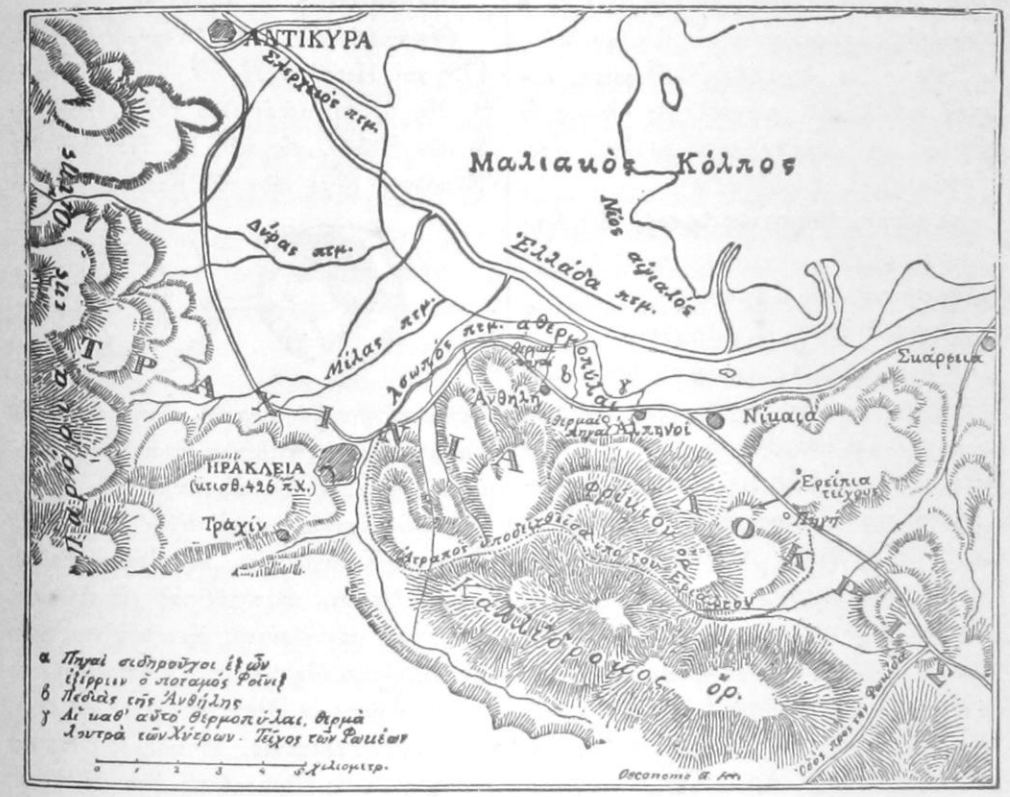
Θέρμαι, μέρη ἔχοντα θερμὰς πηγάς· 1) Ἴδ. Σελινοῦς.—2) Ἴδ. Ἱμέρα..—3) Οὕτως ἐκάλεσαν οἱ Ῥωμαῖοι καὶ τὰ θερμὰ αὐτῶν λουτρὰ, τὰ μετὰ μεγάλης πολυτελείας οἰκοδομούμενα κατὰ μίμησιν οὐ μόνον τῶν βαλανείων, ἀλλὰ καὶ τῶν γυμνασίων (ἴδ.) τῶν Ἑλληνικῶν.

Θέρμη, πόλις ἐπίσημος τῆς Μακεδονίας, ἐπὶ τῆς Β. ἄκρας τοῦ κατ' αὐτὴν κληθέντος Θερμαίου ἢ Θερμαϊκοῦ κόλπου. Ὁ Κάσσανδρος αὐξήσας, καὶ εἰς πρωτεύουσαν ἀναδείξας αὐτὴν, τὴν μετωνόμασε Θεσσαλονίκην, κατὰ τὴν σύζυγόν του, θυγατέρα τοῦ βασιλέως Φιλίππου (Ἡρδ. Ζ, 132. 127.—Tac. Ann. V, 10).

Θέρμον, ἢ Θέρμος (ὁ), ἡ πρωτεύουσα τῆς Αἰτωλίας, ἐπὶ τοῦ Παναιτωλίου ὄρους Α. τῆς Τριχωνίδος λίμνης, εἰς θέσιν δύσβατον κειμένη, καὶ διὰ τοῦτο ἀτείχιστος. Ἐκεῖ συνήρχετο τὸ αἰτωλικὸν συνέδριον. Ἦτο δὲ πόλις ὡραία καὶ πλουσία, ὅτε κατέστρεψεν αὐτὴν Φίλιππος ὁ Γ, τῷ 218 π.Χ. (ν. Πετροχώρι). (Πολδ. Ε, 6.—Στρβ I 463),

Θερμοπύλαι, ἡ περίφημος στενωπὸς μεταξὺ τῆς θαλάσσης καὶ τοῦ Καλλιδρόμου, τῆς Α. κορυφῆς τῆς Οἴτης, ἣν ἡ μόνη εἴσοδος εἰς τὴν Θεσαλίαν. Ὠνομάσθη δ'οὕτω ἐκ τῶν παρ' αὐτῇ θερμῶν θειούχων πηγῶν ἱερῶν τῷ Ἡρακλεῖ (Ἡρδ. Ζ, 176). Τὴν στενωπὸν διατέμνουσι ῥύακες ὁ Ἀσωπὸς καὶ ὁ Φοίνιξ, καὶ Β αὐτῆς ῥύακες ὁ Μέλας, ὁ Δύρας καὶ ὁ ποταμὸς Σπερχειός. Εἶχε δ' ἡ ὁδὸς γενικῶς μὲν 60 βημάτων πλάτος (Liv. XXXVI, 15), ἀλλ' εἰς δύο μέρη ἦν

στενωτάτη, εἰς τὸ ἓν μόλις ἁμαξιτὸς, δηλαδὴ ἐπιδεχομένη ἁμάξης διάβασιν (Ἡρδ. Ζ, 200). Πρὸς Δ δὲ, ἔνθα ηὐρύνετο, ἔκειτο ἡ πόλις Ἀνθήλη μετὰ ναῶν τῆς Ἀμφικτυονίδος Δήμητρος καὶ τοῦ Ἀμφικτύωνος, καὶ τοῦ οἰκοδομήματος εἰς ὃ συνήρχοντο οἱ Ἀμφικτύονες κατὰ φθινόπωρον. Πρὸς ὀχύρωσιν τοῦ στενωποῦ ἐτείχισαν οἱ Θεσσαλοὶ τὰς θερμὰς πηγὰς (Ἡρδ. Ζ, 176. 225), καὶ εἰς

ἀπόστασιν 40 σταδίων ἤγειραν οἱ Σπαρτιᾶται τὴν πόλιν Τραχεῖαν (Θουκ. Γ, 92), καὶ ὀχυρὰ θέσις ἦν καὶ ἡ Τειχιοῦς (Στραβ.—Liv. XXXVI, 16). Σήμερον ὅμως ηὐρύνθη τὸ στενὸν διὰ προσχώσεων τῆς θαλάσσης, ἴσως καὶ διὰ μεταβολῆς τοῦ ῥοῦ τοῦ Σπερχειοῦ. Ὁ 5 λεπτὰ ἀπέχων λόφος ἦν πιθανῶς ὁ ἐφ' οὗ ἵσταντο οἱ 300 ἥρωες μετὰ τοῦ Λεωνίδου, εἰς ὃν ἐστήθη ἔπειτα λίθινος λέων, καὶ αἱ ἐπιτύμβιοι στῆλαι, ὡς καὶ ἡ περίφημος ἐπιγραφὴ περὶ τῶν πεσόντων (Ἡρδ Ζ, 226. 228.—Στρβ. Θ. 428).

Θερμοπώλιον, ἐν Ῥώμῃ, μαγειρεῖον διὰ τοὺς πένητας (Plant. Triu. III 4, 6, Prun. II, 45 κτλ.).

Θερμώδων, 1) ποταμὸς βραχὺς καὶ πλατὺς ἐν Πόντῳ, κατὰ τὰ Θεμίσκυρα, τὴν ἕδραν τῶν Ἀμαζόνων (Ξεν. Ἀν. Ε, 6, 9 ΣΤ, 2, 1. — Ἡρδ. Θ, 27).—2) Ῥύαξ ἐν Βοιωτίᾳ, πηγάζων ἐκ τοῦ Ὑπάτου, καὶ ἐκβάλλων εἰς τὸν Ἀσωπὸν πρὸς τῇ Τανάγρᾳ (Ἡρδ. Θ, 43.—Παυσ. Θ, 19, 3). Ν. Πάρης.

Θέρσανδρος, 1) Υἱὸς τοῦ Πολυνείκους καὶ τῆς Ἀργείας, εἷς τῶν Ἐπιγόνων (ἴδ. Ἄδραστος). Συνεξεστράτευσεν εἰς Ἴλιον, ἀλλ' ἐν Μυσίᾳ ἐφονεύθη ὑπὸ τοῦ Τηλέφου, διὸ καὶ ἐν τῇ ἐκεῖ Ἐλαίᾳ ὑπῆρχε μνημεῖον αὐτοῦ, καὶ τῷ προσεφέροντο θυσίαι. Ὁ Ὅμηρος δὲν μνημονεύει αὐτοῦ, ἀλλ' ὁ Βιργίλιος τὸν καταριθμεῖ μετὰ τῶν κρυβέντων εἰς τὸν Δούρειον ἵππον. Ἐν Ἀκράγαντι τὸ γένος τῶν Ἐμμενιδῶν, ἐξ οὗ ἦν ὁ τύραννος Θήρων, ἠξίου ὅτι κατήγετο ἐξ αὐτοῦ

(Παυσ. Θ, 34, 7).—2) Υἱὸς Σισύφου, πατὴρ Ἀλιάρτου καὶ Κορωνοῦ.

Θερσίτης, ὁ δυσειδέστατος ἐν τῷ Ἑλληνικῷ στρατῷ πρὸ τῆς Τροίας, ἐκ τοῦ ὄχλου, προπετὴς καὶ μεμψίμοιρος· ὑβρίσας τὸν Ἀγαμέμνονα, ῥαπίζεται ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσέως (Ὁμ. Ἰλ. Β, 212), ἔχθιστος Ἀχιλλῆϊ (Ἰλ. Β, 200), ὅστις καὶ, κατὰ μεταγενεστέρους, τὸν ἐθανάτωσε, διότι τὴν Πενθεσίλειαν, βασίλισσαν τῶν Ἀμαζόνων, ἣν εἶχε φονεύσει ὁ Ἀχιλλεύς, κατηκόντισεν εἰς τὸν ὀφθαλμόν, καὶ διέβαλε τὸν Ἀχιλλέα. Ὁ Θερσίτης λέγεται υἱὸς Ἀγρίου καὶ ἀδελφὸς Οἰνέως ἐν Αἰτωλίᾳ· ἀλλ' ἀμφιβάλλεται ἂν ἦν ὁ ἴδιος.

Θέσις, ἴδ. Υἱοθεσία.

Θεσμία, Θεσμοφόρος, ἴδ. Δημήτηρ.

Θεσμὸς, ἴδ. Δράκων.

Θεσμοθέται, ἴδ. Ἄρχων.

Θεσμοφόρια, ἑορτὴ τῆς θεσμοφόρου Δήμητρος, ὡς προστάτιδος τῆς γεωργίας, τοῦ γάμου, καὶ ἑπομένως ἐν γένει τῆς κοινωνικῆς τάξεως. Ἐν Πελοποννήσῳ ἦν ἀρχαιοτάτη, καὶ ἡ εἰσαγωγὴ αὐτῆς ἀπεδίδετο εἰς τὰς ἐξ Αἰγύπτου Δαναΐδας (Ἡρδ. Β, 171). Ἀλλ' ἡ λατρεία τῆς Δήμητρος ἦν ἀνέκαθεν Πελασγική, καὶ ἐπὶ τῆς εἰσβολῆς τῶν Δωριέων ἐξηκολούθησεν ἀκμάζουσα ὅπου ἐκεῖνοι δὲν κατίσχυσαν, ὡς ἐν Ἀρκαδίᾳ, ἔνθα ἐτελοῦντο τὰ θεσμοφόρια διαρκῶς. Ὁμοίως, πλὴν τοῦ Ἄργους ἐν τοῖς ἀγροῖς, καὶ εἰς τὴν Τροιζῆνα καὶ εἰς τὴν Πελλήνην· προσέτι δ' εἰς Αἴγιναν, Ἐρέτριαν, Δῆλον, καὶ πρὸ πάντων εἰς Ἀθήνας, καὶ ἐξ Ἀθηνῶν εἰς τὰς ἀποικίας, καὶ προσέτι εἰς τὴν Σικελίαν. Ἦσαν δὲ κυρίως ἑορτὴ τῶν γυναικῶν, καὶ ἐν Ἀθήναις τετραήμερος ἀπὸ τῆς 9—13 ἢ 10—14 Πυανεψιῶνος (Ὀκτ.—Νοεμβρ.). Ἡ πρώτη ἡμέρα ἐκαλεῖτο Στήνια, καὶ κατ' αὐτὴν συνηθίζοντο λοιδωρίαι καὶ σκώμματα· τὴν δευτέραν ἡμέραν ἐπανηγυρίζοντο τὰ θεσμοφόρια εἰς Ἀλιμοῦντα, κατὰ τὸ ἀκρωτήριον Κωλιάδα. Αἱ τρεῖς ἄλλαι ἡμέραι ἦσαν αἱ τῆς τελετῆς ἐν τῇ πόλει τῶν Ἀθηνῶν, καὶ ἡ πρώτη αὐτῶν ἐλέγετο ἄνοδος, διὰ τὴν ἐξ Ἀλιμοῦντος ἐπάνοδον· ἡ δευτέρα ἐκαλεῖτο καὶ ἦτο αὐστηρὰ Νηστεία, καὶ ἡ τρίτη Καλλιγένεια, καθ' ἣν ἡ Δήμητρα ἐτιμᾶτο διὰ θυσιῶν καὶ χορῶν, ὡς θεὰ τῆς γεννήσεως ὡραίων παιδίων. Ἀπηγορεύετο δ' αὐστηρῶς ἡ παρουσία ἀνδρῶν εἰς τὰς τελετὰς ταύτας.

Θεσπιάδες, ἴδ. Μοῦσαι.

Θεσπ(ε)ιαὶ, παρ' Ὁμήρῳ (Ἰλ. Β, 478) καὶ Ἡροδότῳ (Η, 50.—Ἴδ. καὶ Παυσ. Θ, 26, 6) Θέσπει(ι)α, πόλις Βοιωτικὴ, Δ τῶν Θηβῶν, εἰς τοὺς Ν πρόποδας τοῦ Ἑλικῶνος. Εἶχε ναὸν τοῦ Ἔρωτος, καὶ ἡ ἐξ

αὐτῆς καταγομένη Φρύνη ἔλαβε παρὰ τοῦ Πραξιτέλους, καὶ ἀνέθηκεν εἰς αὐτὸν τὸ ἄγαλμα τοῦ θεοῦ ἓν τῶν ἀξιολογωτέρων ἔργων τοῦ καλλιτέχνου, ὃ μετὰ ταῦτα ἥρπασεν εἰς Ῥώμην ὁ Καλιγούλας, καὶ εἶτα, ἀποδοθέν, αὖθις ὁ Νέρων, κατατεθέντος εἰς τὸν ναὸν ἀντιγράφου μόνον αὐτοῦ, ἐξεργασθέντος ὑπὸ τοῦ Ἀθηναίου Μηνοδώρου. Ἐλατρεύοντο δὲ καὶ αἱ Μοῦσαι ἐν Θεσπιαῖς, δι' ὃ καὶ Θεσπιάδες ἐπελέγοντο. Ἐπειδὴ οἱ Θεσπιεῖς ἐπολέμησαν εἰς Θερμοπύλας, (ὡς καὶ ἔπειτα ἐν Πλαταιαῖς), ὁ Ξέρξης κατέστρεψε τὴν πόλιν των (Ἡρδ. Ζ, 202. 226. Η, 75. Θ, 30). Ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, ἐπειδὴ ἔκλινον πρὸς τὰς Ἀθήνας αἱ Θεσπιαὶ, τὰς ἀπετείχισαν τῷ 423 π. Χ. οἱ Θηβαῖοι (Θουκ. Δ, 133). Καὶ ἀνῳκοδόμησε μὲν τὰ τείχη των ὁ Ἀγησίλαος τῷ 378 (Ξεν. Ἑλλ. Ε, 4, 4), ἀλλ' οἱ Θηβαῖοι ἐκ νέου κατέστρεψαν τὴν πόλιν, καὶ ἐκδιώξαντες τοὺς κατοίκους, τὴν προσήρτησαν εἰς τὰς Θήβας (Ξεν. Ἑλλ, ΣΤ, 3, 1,—Διοδ. ΙΕ, 46.—Παυσ. Θ. 13, 3. 14, 2). Μετὰ τὴν ἐν Χαιρωνείᾳ μάχην

δ' ἐνήργησε τὴν ἀνοικοδόμησιν αὐτῆς ὁ Φίλιππος, καὶ ἐπὶ Ῥωμαίων ἤνθει πάλιν ἡ πόλις (Στρβ. Θ. 410), ὥστε ὁ Παυσανίας (Θ, 26, 6) εὗρεν ἐν αὐτῇ θέατρον, καὶ ἀξιόλογον ἀγοράν, καὶ θέας ἄξια ἔργα τέχνης.

Θέσπις, ἐκ τοῦ ἀττικοῦ δήμου Ἰκαρίας, σύγχρονος τοῦ Σόλωνος (530 π. Χ.), πρῶτος εἰς τοὺς Διονυσιακοὺς χοροὺς παρεμβαλὼν πρόσωπον, ὃ βεβαίως αὐτὸς ὑπεδύετο, ἐν διηγήσει καὶ μιμήσει τὰ τῶν ἑορταζομένων μύθων παριστῶν, καὶ οὕτω τὰ πρῶτα θεμέλια θεὶς τῆς δραματικῆς ποιήσεως. Κατὰ Σουίδαν, πρῶτος ἐποιήσατο χρῆσιν καὶ ψιμμυθίου καὶ προσωπείου. Μετ' αὐτὸν δ' ὁ Αἰσχύλος ἐπολλαπλασίασε τὰ πρόσωπα καὶ παρήγαγε τὸ πλῆρες δρᾶμα (Πλούτ. Σόλ. ΚΘ.—Διογ. Λ. Γ, 56.—Ἀθ. Α, 22).

Θεσπρωτοὶ, μία τῶν 4 πρωτίστων φυλῶν τῆς Ἠπείρου, καὶ παρ' Ὁμήρῳ ἡ μόνη. Ὤκουν παρὰ τὴν θάλασσαν ἀπέναντι τῆς Κερκύρας, μέχρι Ν. τοῦ Ἀμβρακικοῦ κόλπου. Οἱ δὲ μέχρι τοῦ Πίνδου ἐθεωροῦντο ὡς ἡμιβάρβαροι, καὶ ἔζων κυρίως ἐν ἀγροῖς καὶ χωρίοις. Παρ' αὐτοῖς ἔκειτο ἡ Δωδώνη. Μετὰ ταῦτα καταλαβόντες οἱ Μολοσσοὶ τὰ μεσόγεια, τοὺς περιώρισαν εἰς τὴν ἀκτήν. Ὡς δὲ καὶ αἱ λοιπαὶ Ἠπειρωτικαὶ φυλαὶ, διηροῦντο καὶ οἱ Θεσπρωτοὶ εἰς διάφορα γένη, ὧν τὸ ἐπισημότατον ἦν τὸ τῶν Κασσωπαίων (Ὁμ. Ὀδ. Ε, 115.—Ἡρδ. Η, 47.—Θουκ. Α, 46 Δ, 35. Ε, 22).

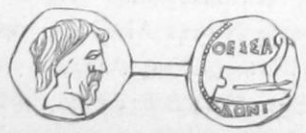
Θεσσαλία, ἐν τοῖς πρώτοις χρόνοις φέρουσα, ὡς ἐκ διαφόρων μερῶν της καὶ τὰ ὀνόματα Ἑλλὰς, Αἰολὶς, Πελασγία, Πυρραία. Ἦν δὲ τὸ Α τῆς βορείας Ἑλλάδος, ἔχουσα πρὸς Β. τὴν Μακεδονίαν, πρὸς Δ. τὴν Ἤπειρον, πρὸς Ν. τὴν Αἰτωλίαν, τὴν Δωρίδα καὶ τοὺς Ἐπικνημιδίους Λοκροὺς, καὶ πρὸς Α τὸ Αἰγαῖον. Πρὸς Δ ὄρη ἔχει τὸν Πίνδον, τὸν Λάκμωνα καὶ τὸν Τυμφρηστόν. Μεγάλην δ' ἐσωτερικὴν πεδιάδα ἐγκλείουσιν ὁ πρὸς Β. ὑψούμενος Ὄλυμπος, μετὰ τῆς πρὸς Ν. παρατεινομένης Ὄσσης καὶ τοῦ Πηλίου καὶ τῶν Ν. τοῦ Πίνδου διακλαδιζομένων ὀρέων τῆς Φθιώτιδος, τῆς Ὄθρυος, μέχρι τῆς θαλάσσης πρὸς Α. Ἄλλην δὲ πεδιάδα περιβάλλουσιν αἱ παρατάσεις τῆς Ὄθρυος καὶ τοῦ Πηλίου, καὶ τὰ μικρότερα ὄρη ὁ Ἀθάμας καὶ τὸ Ναρθάκιον. Ἡ πρώτη πεδιὰς ἀνοίγεται πρὸς τὴν θάλασσαν διὰ τῆς γραφικωτάτης στενῆς κοιλάδος τῶν Τεμπῶν. Παρὰ τὸν Μαλιακὸν δὲ κόλπον παρατείνεται καὶ τὸ ὄρος Οἴτη, ἧς βορείως ῥέει ὁ Σπερχειὸς, καὶ μεταξὺ τοῦ ὄρους καὶ τῆς θαλάσσης ἦν τὸ περίφημον στενὸν τῶν Θερμοπυλῶν, ὃ ηὐρύνθη ἔκτοτε διὰ φυσικῶν προσχώσεων. Ἄλλη στενωπὸς ἔφερεν ὑπὲρ τὸν Ὄλυμπον, πρὸς Β. συνενουμένη μετὰ τῶν Τεμπῶν εἰς τὴν Γόννον καὶ ἄλλη πρὸς Δ. εἰς τὴν Ἤπειρον. Ποταμοὶ μνείας ἄξιοι εἰσὶν ὁ Πηνειὸς, ἐκ τοῦ Λάκμωνος πηγάζων, ἄλλους μικροτέρους δεχόμενος καὶ εἰς τὸν Θερμαϊκὸν κόλπον ἐκβάλλων· ὁ Σπερχειὸς, ἐκ τοῦ Τυμφρηστοῦ εἰς τὸν Μαλιακὸν κόλπον προρρέων. Λίμνη αὐτῆς ἡ μεγίστη ἐστὶν ἡ Βοιβηΐς. ὑπὸ τὰς Β. δ' ὑπωρείας τῶν Φθιωτικῶν ὀρέων πρὸς ΝΑ ἡ Ξυνιὰς (ν. Νεζερόν), ἡ Νεσσωνὶς, ἕλος ἀπεξηραμένον, δεξιῶς τοῦ Πηνειοῦ. Ἡ Φθία ἦν ἡ πατρὶς τοῦ Ἀχιλλέως καὶ τοῦ Πατρόκλου, χώρα εὔφορος, ἣν ὁ Ὅμηρος λέγει ἐριβώλακα, παρῆγε δὲ καὶ ἀρίστους ἵππους (Ἡρδ. Ζ. 196). Οἱ ἀρχαιότατοι αὐτῆς κάτοικοι ἐν τοῖς ἱστορικοῖς χρόνοις ἦσαν οἱ Πελασγοὶ, ἐξ οὗ καὶ Ἄργος Πελασγικὸν, ἦν μία τῶν ἐκεῖ πόλεων. 60 ἔτη μετὰ τὰ Τρωϊκὰ κατετρόπωσαν Θεσσαλοὶ Θεσπρωτοὶ (Ἡρδ. Ζ, 176) τοὺς ἀρχαίους κατοίκους Αἰολεῖς, ὧν ἄλλοι ἀπῆλθον εἰς Ἀσίαν (Ἡρδ. Α, 56) καὶ ἄλλοι ἔμειναν κατὰ χώραν, ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Πενέσται, ὡς δοῦλοι εἰς ἣν θέσιν οἱ Εἵλωτες ἐν τῇ Λακωνικῇ. Ὑποτάξαντες δὲ καὶ τοὺς Μάγνητας, τοὺς Περραιβοὺς, τοὺς Φθιώτας (Θουκ. Β, 101. Δ, 78. Η, 3), ἀπετέλεσαν τὴν μεγάλην θεσσαλικὴν συμπολιτείαν, ἧς αἱ

πόλεις, ἀριστοκρατικὸν πολίτευμα ἔχουσαι, διετέλουν ἀνεξάρτητοι ἀπ' ἀλλήλων, μέχρις οὗ τῷ 344 π. Χ. ὁ Φίλιππος ὑπέταξε πᾶσαν τὴν χώραν εἰς τὴν Μακεδονίαν. Τῷ 197, μετὰ τὴν ἐν Κυνὸς Κεφαλαῖς μάχην, οἱ Ῥωμαῖοι τὴν ἀπηλευθέρωσαν, ἀλλὰ τῷ 146 τὴν κατέστησαν μέρος τῆς Ῥωμαϊκῆς ἐπαρχίας Μακεδονίας, καὶ ἐπὶ Ἀλεξ. Σεβήρου ἐγένετο ἰδία ἐπαρχία. Περιελάμβανε δ' ἡ Θεσσαλία

πέντε χώρας· α') τὴν Φθιώτιδα, περιέχουσαν τὴν Δολοπίαν, τὴν Οἰτώνιαν, τὴν Μαλίαν, μεταξὺ τοῦ Μαλιακοῦ καὶ τοῦ Παγασαίου κόλπου, καὶ κατοικουμένην ὑπὸ Λαπιθῶν, τῶν μυθικῶν Κενταύρων, Δολόπων, Πελασγῶν, Μυρμιδόνων (τῶν ὑπηκόων τοῦ Ἀχιλλέως), Αἰνιάνων καὶ Μαλίων, καὶ πόλεις ἔχουσαν ἐν ἄλλοις τὴν Ἅλων, τὴν Ἴτωνα μετὰ ναοῦ τῆς Ἀθηνᾶς, ἐν τῷ καρποφόρῳ πεδίῳ Κροκίῳ, τὰς Φθιώτιδας Θήβας, πόλιν ἐπίσημον, παρ' ἣ ποτε ἔκειτο Φθία, ἡ πατρὶς τοῦ Ἀχιλλέως, τὴν Πύρασσον, τὸ Πτελεὸν, Λάρισσαν (τὴν Πελασγιώτιδα ἐν πεδιάδι, Λάρισσαν τὴν Κρεμαστὴν ἐπὶ ὄρους, τὸν Ἐχῖνον. τὴν Λαμίαν (ἧς ἐπώνυμος ὁ Λαμιακὸς πόλεμος τῷ 323—322 π. Χ.), τὴν Ἀντίκυραν, τὴν Ἡράκλειαν, ἥτις πρὶν ἐκαλεῖτο Τραχὶς καὶ ἀνῆκε τοῖς Μαλίοις, τὴν Ὑπάτην, πρωτεύουσαν τῶν Αἰνιάνων καὶ ἔδραν φαρμακευτριῶν, τὴν Θαυμακὸν, ἐπὶ τῆς βορείας κλιτύος τῆς Ὄθρυος, οὕτω κληθεῖσαν δι' ἣν ἡ ἐκεῖθεν πρώτη ὄψις τῆς πεδιάδος τοῦ Σπερχειοῦ ἐνεποίει εἰς τὸν ὁδοιπόρον ἐντύπωσιν. —β') τὴν Θεσσαλιώτιδα, ΒΔ τῆς Φθιώτιδος. Πόλεις αὐτῆς ἦσαν ἡ Φάρσαλος, ἔνθα τῷ 48 π. Χ. ὁ Καῖσαρ ἐνίκησε τὸν Πομπήϊον· ἡ Ἄρνη, εἶτα μετονομασθεῖσα Κιέριον ἢ Πιέριον· ἡ Μητρόπολις, πόλις ἐπίσημος, δυτικώτερον, καὶ ἄλλαι ἧττον σπουδαῖαι. — γ') Ἡ Πελασγιῶτις, λεκάνη τῆς Βοιβηΐδος λίμνης, ΒΔ μικρὸν ἐκτεινομένη ὑπὲρ τὸν Πηνειὸν, καὶ ΝΔ μέχρι τοῦ Παγασαϊκοῦ κόλπου. Πόλεις ἐν αὐτῇ ἦσαν· ἡ Λάρισσα ἡ πασῶν μεγίστη, κατοικία τῶν Ἀλευαδῶν, ἡ Γυρτώνη, ἡ Κρανὼν ἔνθα ἐνίκησεν ὁ Ἀντίπατρος τῷ 322 π. Χ., αἱ Φεραὶ μετὰ λιμένος τῶν Παγασῶν, ἕδρα τοῦ τυράννου Ἰάσονος περὶ τὸ 480 π. Χ., ἡ Σκοτοῦσσα, παρὰ τῷ λόφῳ Κυνὸς Κεφαλαῖς, ἔνθα ὁ Πελοπίδας ἐνίκησε τὸν Ἰάσονα τῷ 365 καὶ ὁ Φλαμινῖνος Φίλιππον τὸν Β' τῷ 197. — δ') Ἡ Μαγνησία ΒΑ. παραθαλασσίως ἀπὸ τῶν Τεμπῶν καὶ κάτω. Πόλεις αὐτῆς, ἡ Μελίβοια, πρὸ' ἣν οἱ Ἰωνοὶ, σκόπελοι ἐφ' ὧν πολλὰ περσικὰ πλοῖα ἐναυάγησαν (Ἡρδ. Ζ, 188), Κασθαναία ἐπὶ τοῦ Πηλίου καὶ ἡ κινδυνώδης Σηπιὰς ἀκτὴ, Δημητριὰς (ἴδ.), σπουδαῖον φρούριον εἰς τὸν Παγασαϊκὸν κόλπον, Ἰωλκὸς, Ἀφέται. — ε') Ἑστιαιῶτις ἢ Ἱστιαιῶτις ΒΔ, ἧς τὸ Α ἦν ἡ Περραιβία, πόλεις δὲ οἱ Γόμφοι, οὓς ὁ Καῖσαρ κατέστρεψεν, ἡ Τρίκκη (ν. Τρίκκαλα), πρὸς ΒΑ ἡ Ἰθώμη, κλωμακόεσσα κληθεῖσα διὰ τὴν ἀπότομον θέσιν της, ὁ Γοννὸς, ἡ Ὀλοοσὼν, ἡ Τρίπολις, συστᾶσα ἐκ τῶν τριῶν, Ἀζώρου, Δολίχης καὶ Πυθίου (Στρβ. Θ, 429).

Θεσσαλονίκη, ἐπισημοτάτη πόλις τῆς Μακεδονίας ἐν Μυγδονίᾳ ἡ πρώην Θέρμη (Ἡρδ. Η, 123) ὑπὸ Κασσάνδρου αὐξηθεῖσα καὶ μετονομασθεῖσα κατὰ τὴν σύζυγόν του. Ἦν ὀχυρωμένη (Liv. XLIV, 10), καὶ ἐπὶ

Ῥωμαίων ἐπίσημος ὡς πρωτεύουσα ἑνὸς τῶν 4 νομῶν, καὶ ἕδρα τοῦ Πραίτορος, καὶ ἔχουσα, ἕνεκα τῆς θέσεως καὶ τοῦ λιμένος της, λίαν ἀνεπτυγμένον ἐμπόριον. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἐγκατέστησεν ἐκεῖ χριστιανικὴν κοινότητα.

Θεσσαλὸς, 1) υἱὸς Αἵμωνος ἢ υἱὸς Ἰάσονος, καθ' ὃν ἐκλήθη ἡ Θεσσαλία. — 2) Ἴδ. Εὐρυπύλος. — 3) Ἡρακλείδης, ἀπελθὼν μετὰ τοῦ Δωριέως, καὶ ἐν Σικελίᾳ φονευθεὶς (Ἡρδ. Ε, 46). — 4) Εἷς τῶν υἱῶν τοῦ Πεισιστράτου (Θουκ. Α, 20). — 5) Υἱὸς τοῦ Κίμωνος, τὸν Ἀλκιβιάδην κατηγορήσας ἐπὶ βεβηλώσει τῶν ἱερῶν (Πλούτ. Ἀλκ. ΙΘ, 22). — 6) Υἱὸς τοῦ ἰατροῦ Ἱπποκράτους τοῦ Κώου, ἐξήγησε τὰ συγγράμματα τοῦ πατρός του, καὶ ἔγραψε τρία βιβλία Ἰατρικῶν. — 7) Ἰατρὸς εἰς Τράλλεις τῆς Καρίας, ἐπὶ Νέρωνος, εἷς τῶν ἱδρυτῶν τῆς Μεθοδικῆς κληθείσης σχολῆς. — 8) Τραγικὸς ὑποκριτὴς εἰς τοὺς γάμους τοῦ Ἀλεξάνδρου (Πλούτ. Ἀλέξ. Ι, 29).

Θέστιος, υἱὸς τοῦ Ἄρεως καὶ τῆς Δημονίκης, ἢ τοῦ Ἀγήνορος, ἔγγονος τοῦ Πλεύρωνος, βασιλεὺς τῶν Αἰτωλῶν, πατὴρ τοῦ Ἰφίκλου, Εὐίππου, Πληξίππου, Εὐρυπύλου, καὶ τῆς Λήδας, Ἀλθαίας καὶ Ὑπερμνήστρας, καὶ σύζυγος τῆς Λευκίππης ἢ Λαοφόντης ἢ Δηϊδαμείας. Ἴδ. Μελέαγρος.

Θέστωρ, 1) Υἱὸς Ἴβμονος καὶ Λαοθόης, πατὴρ τοῦ Κάλχαντος, τῆς Λευκίππης, καὶ τῆς Θεονόης, ἥτις ὑπὸ πειρατῶν ἁρπαγεῖσα, ἐπωλήθη εἰς Ἴκαρον, τὸν βασιλέα τῆς Καρίας, καὶ ἠγαπήθη ὑπ' αὐτοῦ. Καὶ ὁ πατὴρ δ' αὐτῆς, ἀπελθὼν εἰς ἀναζήτησίν της, συνελήφθη καὶ ἐπωλήθη εἰς τὸν αὐτὸν Ἴκαρον. Ἦλθε δὲ καὶ ἡ Λευκίππη, εἰς νεανίαν μεταμορφωθεῖσα εἰς Καρίαν, καὶ ἀγαπᾶται ὑπὸ τῆς Θεονόης· ἐπειδὴ ὅμως δὲν ἀνταπεκρίθη εἰς τὸν ἔρωτά της, ζητεῖ ἡ Θεονόη παρὰ τοῦ Θέστορος νὰ τὴν φονεύσῃ. Ἀλλὰ τότε ἐπέρχεται γενικὴ ἀναγνώρισις, καὶ ὁ Ἴκαρος προσφέρει εἰς ὅλους πλούσια δῶρα. — 2) Υἱὸς Ἔνοπος, Τρὼς, ὑπὸ Πατρόκλου φονευθεὶς (Ὁμ. Ἰλ. Π, 401).

Θεωδωρία, πόλις τῆς ἐν Ἠπείρῳ Ἀθαμανίας (Πολ. Ε, 68. — Στρβ. ΙΣΤ, 754).

Θεωρία, ἡ εἰς ξένας πανηγύρεις ὑπὸ πόλεων ἐκπεμπομένη ἐπίσημος συνοδία. Ἐν Ἀθήναις δὲ οὕτως, ἀλλὰ θεωρὶς ἐλέγετο καὶ ἡ ἰδιαιτέρα ναῦς, ἥτις καὶ ἱερὰ ἐκαλεῖτο καὶ ἐθεωρεῖτο, προωρισμένη διὰ τὴν ἀποστολὴν τῶν προσκυνητῶν εἰς τὴν μεγάλην ἑορτὴν τοῦ Δηλίου Ἀπόλλωνος. Ὁ τὴν θεωρίαν ὁδηγῶν ὀνομάζετο ἀρχιθέωρος, καὶ αὐτῷ ἐπεβάλλετο ὡς λειτουργία, ἡ πᾶσα δαπάνη, οὖσα ἐνίοτε οὐχὶ μικρά.

Θεωρικὸν ἢ θεωρικὰ, τὰ χρήματα τὰ ἐν Ἀθήναις ἀπὸ Περικλέους τοῖς ἀπόροις ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου χορηγούμενα πρὸς ἀπότισιν τῶν εἰσιτηρίων εἰς τὸ θέατρον, καθ' ὅσον τοῦτο ἐνῳκιάζετο εἰς θεατρώνην ἢ ἀρχιτέκτονα λεγόμενον, ὅστις εἰσέπραττεν ἀνὰ 2 ὀβολοὺς δι' ἑκάστην θέσιν. Κατ' ἀρχὰς ἦσαν μόνα τῶν μεγάλων Διονυσίων τὰ εἰσιτήρια ἐπὶ πληρωμῇ· μετὰ ταῦτα ὅμως καὶ τὰ εἰς ἄλλας ἑορτὰς ἔνθα ἦν τι πρὸς θέαν, καὶ ἐνίοτε ἐλαμβάνετο ἐκ προκαταβολῆς τὸ θεωρικὸν διὰ πολλὰς τῆς αὐτῆς ἑορτῆς θεαμάτων ἡμέρας, καὶ οὐχὶ σπανίως μετὰ τῶν πτωχῶν καὶ πλούσιοι ἀντεποιοῦντο αὐτό. Κατὰ γενομένους ὑπολογισμοὺς (Boeckh) ἐτησίως ἦν πιθανὸν ὅτι συνεπεσοῦτο εἰς 25—30 τάλαντα. Ἐκ τῶν διδομένων ὑπὸ τῆς ἀρχῆς εἰσιτηρίων, τινὰ ἀνευρέθησαν, μολύβδινα· ταῦτα δὲ λαμβάνων ὁ θεατρώνης παρὰ τῶν εἰσερχομένων, ἐξηργύρου εἶτα αὐτὰ παρὰ τοῖς ταμίαις. Τὸ θεωρικὸν ἔπεσεν ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου· ἀλλὰ μετὰ τὴν παλινόρθωσιν τῆς δημοκρατίας ἐγκατέστησαν αὖθις, καὶ διωρίσθησαν καὶ ταμίαι τοῦ θεωρικοῦ, ὡς μία τῶν πρωτίστων δημοσίων ἀρχῶν. Ὁ Δημοσθένης καὶ ἄλλοι ἔνθερμοι πατριῶται ἐξηγέρθησαν κατὰ τῆς τοιαύτης δημοσίας σπατάλης, καὶ κατώρθωσαν τὴν κατάργησιν αὐτῆς ὀλίγον πρὸ τῆς ἐν Χαιρωνείᾳ μάχης, εἰς τὸν ἔσχατον κίνδυνον ἐκτεθέντες, διότι δημαγωγοὶ εἶχον ἐπιτύχει θάνατος νὰ

καταψηφισθῇ κατὰ τοῦ τολμήσοντος νὰ προτείνῃ τὴν ἀντικατάστασιν τῶν θεωρικῶν διὰ πολεμικῶν χορηγιῶν.

Θῆβαι, 1) ἀρχαιότατα Θήβη (Ὁμ. Ὀδ. Θ, 264, 274), βοιωτικῶς Θεῖβαι, ἡ πρωτεύουσα πόλις τῆς Βοιωτίας, εἰς χωρίον λοφῶδες, διαρρεόμενον καὶ εὔφορον, ἱδρυθεῖσα, ὡς ἐπιστεύετο, τὸ πρῶτον ὑπὸ Κάδμου, διὸ καὶ ἡ ἐφ' ὑψηλοῦ κειμένη, καὶ ὑπ' ὀχυρῶν τειχῶν περιβαλλομένη ἀκρόπολις αὐτῆς ἐλέγετο πάντοτε Καδμεία, καὶ ἐστὶν ἡ θέσις

τῆς σημερινῆς πόλεως. Ἦτο δ' ἑπτάπυλος (Αἰσχλ. Ἑπτ. 380. — Εὐρ. Φοίν. 1111), καὶ ἐκαλοῦντο αἱ πύλαι αὐτῆς· 1, Ὠγύγιαι· 2, Ἠλέκτραι, αἱ πρὸς τὰς

Πλαταιάς· 3, Προιτίδες, αἱ πρὸς Τανάγραν καὶ Χαλκίδα· 4, Νήϊτες· 5, Κρηναῖαι (ἢ Βόρρειαι)· 6, Ὕψισταί· 7, Ὁμολωΐδες. Ὁ περίβολος τῆς πόλεως ἦν 43 σταδίων, καὶ μετὰ τῶν περὶ αὐτὸν κωμῶν (προαστείων) καὶ κήπων, 70. Τὴν πόλιν διέρρεεν ὁ ἐκ τοῦ Κιθαιρῶνος πηγάζων Ἰσμηνὸς, καὶ ἡ πηγὴ Δίρκη. Πρὸ τῶν Ἠλέκτρων πυλῶν ἦν ὁ ναὸς τοῦ Ἰσμηνίου Ἀπόλλωνος, καὶ ὀλίγον περαιτέρω τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀμφιαράου, εἰς ὃ οὐδεὶς Θηβαῖος ἐπετρέπετο νὰ κατακλιθῇ ζητῶν χρησμὸν, διότι, ἐρωτήσαντος ποτὲ τοῦ ἥρωος τοὺς Θηβαίους ἂν τὸν θέλωσιν ὡς χρησμοδότην ἢ ὡς συναγωνιστὴν, αὐτοὶ τὸ δεύτερον ἐξελέξαντο (Ἡρδ. Η, 134). Ἡ δὲ Δίρκη ὁτὲ μὲν ῥύαξ ὁτὲ δὲ πηγὴ καλουμένη, ἦν περίφημος διὰ τὸ καθαρὸν ὕδωρ της, χρήσιμον εἰς τὰς βακχικὰς σπονδὰς, καὶ τὴν φήμην ἔχον ὅτι ἐκάλλυνε τὰς γυναῖκας καὶ τὰς εἰς αὐτὸ ἐμβαπτομένας ἐσθῆτας. Αἱ Θῆβαι ἐκυριεύθησαν ὑπὸ τῶν Ἐπιγόνων ἐν τοῖς μυθικοῖς χρόνοις, καὶ ἔπειτα πάλιν τῷ 335 π. Χ. ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου, ὅστις τὰς κατηδάφισε, πλὴν τῶν ἱερῶν καὶ τοῦ οἴκου τοῦ Πινδάρου. Εἶχον δὲ τότε 40,000 κατοίκων. Ἀνῳκοδομήθησαν δὲ βοηθείᾳ τοῦ Κασσάνδρου, ἀλλ' ἔμειναν χωρίον ἄσημον. — 2) Μία τῶν ἀρχαιοτάτων καὶ μεγίστων πόλεων τῆς Αἰγύπτου, κατὰ Διόδωρον (Α, 60), ἡ ἀρχαιοτάτη τοῦ κόσμου, ἡ πρωτεύουσα καὶ ἐμπορικωτάτη πόλις τῆς ἄνω Αἰγύπτου, μετὰ ταῦτα κληθεῖσα Διόσπολις. Ὁ Ὅμηρος (Ἰλ. Ι, 380) ἐπαινεῖ αὐτῆς τὴν δύναμιν, καὶ τὴν λέγει ἑκατόμπυλον. Ἡ περιφέρεια αὐτῆς ἦν 140 σταδίων. Περιέκλειε δὲ τὸ Μεμνόνιον μετὰ τῶν πρὸ αὐτοῦ ἱσταμένων κολοσσῶν τοῦ Μέμνονος, τὸν λαμπρὸν ναὸν τοῦ Ἄμμωνος (Ἡρδ. Α, 182. Β, 42), τοὺς μεγαλοπρεπεῖς τάφους τῶν βασιλέων, καὶ διάφορα ἄλλα. Ἀφ' οὗ δὲ μετετέθη ἡ ἕδρα τῶν βασιλέων εἰς Μέμφιν, καὶ ὁ Καμβύσης ἐπόρθησε καὶ ἐλεηλάτησε τὰς Θήβας, δὲν ἀνέλαβον πλέον αὐταὶ (Στρβ. ΙΖ, 746), καὶ εἰς τὴν ἀπέραντον αὐτῶν θέσιν σώζονται μνημεῖα μεγαλοπρεπῆ εἰς τέσσαρας σήμερον ἀπ' ἀλλήλων ἀφεστώσας θέσεις, τὸ Λυξὸρ, τὸ Καρνὰκ, τὸ Γουρνοῦ καὶ

τὸ Μεδινὲτ-ἰ-βοὺ, ὡς καὶ διάφορα περικείμενα χωρία. — 3) Θῆβαι Φθιώτιδες ἐν Θεσσαλίᾳ, παρὰ τὸν Παγασαϊκὸν κόλπον, ἔχουσα λιμένα ἐμπορικὸν, βλαβεῖσα δ' ὑπὸ τοῦ διαγωνισμοῦ τῆς Δημητριάδος. Τῷ δὲ 217 π. Χ., κυριεύσας αὐτὴν Φίλιππος ὁ Μακεδὼν, ἐπώλησε τοὺς κατοίκους αὐτῆς, ἐγκατῴκισεν ἐκεῖ Μακεδόνας καὶ τὴν ὠνόμασε Φιλίππου πόλιν (Πολϐ. Ε, 99. ΙΗ, 2. — Liv. XXXIX, 25).

Θηβαϊκὸς πόλεμος, ἴδε Ἄδραστος.

Θήβη, 1) ἴδ. Θῆβαι. — 2) Πόλις εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς Μυσίας, εἰς τὴν Πλάκον, ὄρος δασῶδες. Ἦν ἡ πατρὶς τῆς Χρυσηίδος καὶ τῆς Ἀνδρομάχης· κατέστρεψε δ' αὐτὴν ὁ Ἀχιλλεὺς (Ἰλ. Β, 691. Ζ, 397. Δ, 366). Ὁ Ξενοφῶν (Ἀν. Ζ, 8, 4) τὴν ἐζήτει μεταξὺ Αὐτάνδρου καὶ Ἀδραμυττίου. Κατ' αὐτὴν δὲ καὶ ἡ εὔφορος πεδιὰς κατὰ τὸν Ἀδραμύττιον κόλπον μέχρι Κορυφῶν ἐλέγετο Θήϐης πεδίον (Ἡρδ. Ζ, 42. — Ξεν. Ἑλλ. Δ, 1, 41. — Στρϐ. ΙΓ, 584).

Θήκη, ἴδ. Τάφος.

Θήρα, ἀρχαιότερον Καλλίστη, μία τῶν Κυκλάδων, ἡφαίστειον εἰσέτι καῖον ἐν μέσῃ τῇ θαλάσσῃ, ἔκτασιν ἔχον 3 ½ □ μιλίων, καὶ πολλαχοῦ βράχους ἀπορρῶγας, ὑψηλοὺς 800′—1200 καὶ καθέτως εἰς τὰ κύματα κατιόντας. Ἐκ τῆς θαλάσσης, κατὰ δόξαν καὶ τῶν ἀρχαίων ἀναδῦσα, κατεποντίσθη αὖθις κατὰ μέρος τῷ 237 π. Χ., καὶ ἐχωρίσθη ἀπ' αὐτῆς ἡ Θηρασία, τῷ δὲ 198 ἀνεφάνη ἄλλο νησίδιον, ἡ Ἱερὰ (ν. Παλαιοκαϋμένη)· κατὰ δὲ τὰ ἔτη 1573 καὶ 1707 μ. Χ., ἀνέκυψαν δύο ἔτι νησίδια, ἡ Μικρὰ Καϋμένη καὶ ἡ Νεοκαϋμένη. Ἀρχαιότατα κατῳκεῖτο ὑπὸ Φαιάκων· εἶτα δ' ἐδέχθη ἀποικίαν ἐκ Λακεδαιμονίων ὑπὸ τὸν Θήραν, οὗ τὸ ὄνομα ἔλαϐεν. Εἶχε δὲ δύο πόλεις, τὴν Θήραν καὶ τὴν Οἴαν, καὶ ἀποικία Θηραίων ἔκτισεν ἐν Λιϐύῃ τὴν Κυρήνην. Ἐν τῷ μεσαίωνι ὠνομάσθη ὑπὸ τῶν Ἐνετῶν Σαντορίνη. Κυριώτερον αὐτῆς προϊὸν ἦν καὶ μένει ὁ οἶνος (Ἡρδ. Δ, 147, 153. — Στρϐ. Ι, 484).

Θηραμένης, ἐν τῇ νήσῳ Κῷ γεννηθεὶς, καὶ ὑπὸ Ἄγνωνος, τοῦ ἐκ τοῦ ἀττικοῦ δήμου Στειρίας, υἱοθετηθείς. Μαθητὴς τοῦ Σωκράτους καὶ τοῦ Προδίκου, ἦν ἀνὴρ νοήμων καὶ εὔγλωττος (Θουκ. Η, 68), φιλόπατρις μὲν τὰς διαθέσεις, ἀλλ' ἐνταυτῷ χαρακτῆρος ἀσθενοῦς καὶ ἀναποφασίστου, ἀπὸ μερίδος εἰς μερίδα ἐκλεκτικῶς μεταϐαίνων, διὸ καὶ οἱ σύγχρονοι αὐτοῦ χλευαστικῶς τὸν ἐπωνόμασαν κόθορνον (ἴδ.) (Ξενφ. Ἑλλ. Β, 3. — Ἀριστφ. Νεφ. 361). Ἤρξατο πολιτευόμενος τῷ 411 π. Χ., ὅτε συνέπραξεν εἰς τὴν ἀνατροπὴν τῆς δημοκρατίας (ἴδ. Τετρακόσιοι)· ἀλλὰ διαφωνήσας πρὸς τοὺς ὀλιγάρχας αὖθις, παρέστη ὡς κατήγορος αὐτῶν καὶ προσηρτήθη εἰς τοὺς μετρίους δημοκρατικούς. Ἐπιρροὴν μεγάλην κτησάμενος, ἦν εἷς τῶν στρατηγῶν ἐν Ἀργινούσαις, καὶ τῆς κοινῆς γνώμης κηρυχθείσης μετὰ τὴν νίκην κατὰ τῶν συστρατήγων του, ὡς δῆθεν μὴ περισωσάντων τοὺς ἐπὶ τῆς ναυμαχίας εἰς τὰ κύματα πεσόντας, προὐκάλεσε καὶ ἐπέφερεν αὐτῶν τὴν καταδίκην (Ξεν. Ἑλλ. Α, 6, 9). Ὅτε δὲ, μετὰ τὴν ἐν Αἰγὸς Ποταμοῖς νίκην, ὁ Λύσανδρος ἐπήρχετο κατὰ τῶν Ἀθηνῶν, ὑποσχεθεὶς ὁ Θηραμένης νὰ ἐπιτύχῃ παρ' αὐτοῦ ὅρους ἐπιεικεῖς, ἀπεστάλη πρέσϐυς πρὸς αὐτὸν, ἵνα συζητήσῃ τὰ τῆς εἰρήνης. Ἀλλὰ φρονῶν ἀναγκαῖον νὰ μὴ ἀντιστῶσιν οἱ Ἀθηναῖοι εἰς οἱανδήποτε τῶν Λακεδαιμονίων ἀπαίτησιν, ἐτεχνάσθη νὰ παρατείνῃ τὰς διαπραγματεύσεις μέχρις οὗ οἱ πολιορκούμενοι, εἰς ἀπόγνωσιν περιελθόντες, ὑπέκυψαν εἰς πάσας τοῦ Λυσάνδρου τὰς ἀπαιτήσεις, καὶ τότε ἀνεδείχθη εἷς τῶν, συμπράξει τῆς Σπάρτης, ἐγκαταστάντων Τριάκοντα ὀνομασθέντων τυράννων. Ἀλλὰ ταχέως ὑπερίσχυσεν αὐτοῦ ἕτερος, ὁ ἀποτομώτερος καὶ σκληρότερος τῶν Τριάκοντα, ὁ Κριτίας (Ξεν. Ἑλλ. Β, 2, 3), οὗ ἀπεδοκίμαζε καὶ κατε-

δίκαζε τὰς ὠμότητας καὶ καταπιέσεις. Τότε ὁ Κριτίας τὸν κατήγγειλεν εἰς τὴν Βουλὴν ὡς τῶν καθεστώτων ἐχθρὸν ἐπικίνδυνον καὶ ἐπίβουλον, καὶ ἐζήτησε τὴν εἰς θάνατον καταδίκην του. Καὶ εὐγλώττως μὲν ἑαυτὸν ὑπερασπίσαντα, τὸν ἐδικαίωσεν ἡ Βουλή, ἀλλ' ὁ Κριτίας δι' ἐνόπλων δορυφόρων του τὸν ἀνέσπασεν ἐκ τοῦ βωμοῦ εἰς ὃν εἶχε καταφύγει, τὸν καθεῖρξε καὶ τῷ ἐπότισε τὸ κώνιον, ὃ ὁ Θηραμένης ἔπιε μετὰ φαιδρᾶς καὶ ἠρέμου φρενὸς, ἀξίας σοφοῦ ἀνδρὸς καὶ εὐγενοῦς πατριώτου (Ξεν. Ἑλλ. Β, 3, 11).

Θήρας, υἱὸς Αὐτεσίωνος, βασιλέως τῶν Θηβῶν, ἔγγονος Τισαμενοῦ καὶ δισέγγονος τοῦ Θερσάνδρου. Κατὰ χρησμὸν ὁ πατήρ του ἐκ Θηβῶν ἀπῆλθε πρὸς τοὺς ἐν Λακεδαίμονι Δωριεῖς· αὐτὸς δὲ, μετὰ Λακεδαιμονίων καὶ Μινυῶν, μετῴκισεν εἰς τὴν νῆσον Θήραν, τὴν πρὶν Καλλίστην (Ἡρδ. Δ, 147.— Παυσ. Γ, 1, 7. 13, 6).

Θηρασία, ἴδ. Θήρα.

Θηρατὴς, ἴδ. Κυνηγέτης.

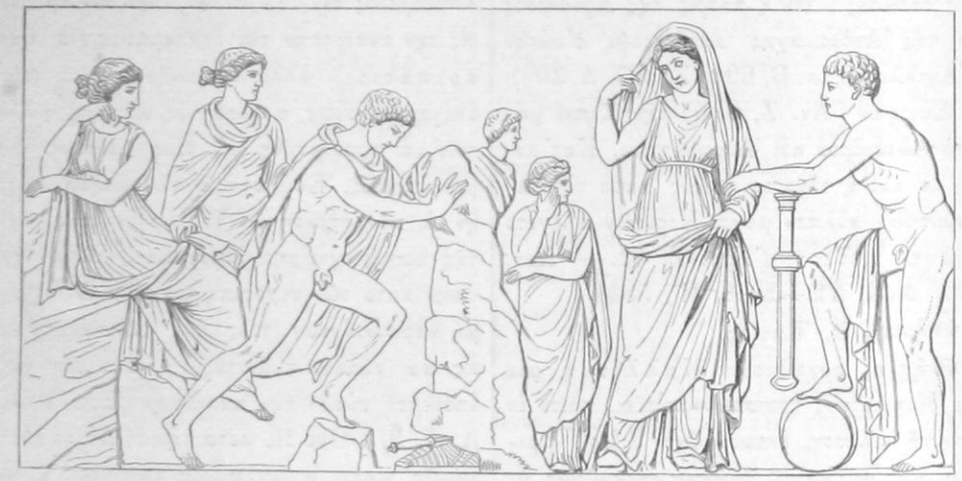
Θῆρες, ἴδ. Κένταυροι.

Θηριομαχίαι, ἴδ. Μονομάχοι.

Θήρων, τύραννος τοῦ ἐν Σικελίᾳ Ἀκράγαντος, ἐνίκησε τῷ 480 ἐν Ἰμέρᾳ, μετὰ Γέλωνος, τοῦ τυράννου τῶν Συρακουσῶν, τοὺς ὑπὸ τὸν Ἀμίλκαν Καρχηδονίους (Ἡρδ. Ζ, 165). Ἦν δὲ κυβερνήτης ἵππιος καὶ νουνεχὴς, καὶ ὁ Πίνδαρος τὸν ψάλλει ὡς Ὀλυμπιονίκην (Διόδ. ΙΓ, 86).

Θησαυρὸς, ἴδ. Θόλος. Ναός.

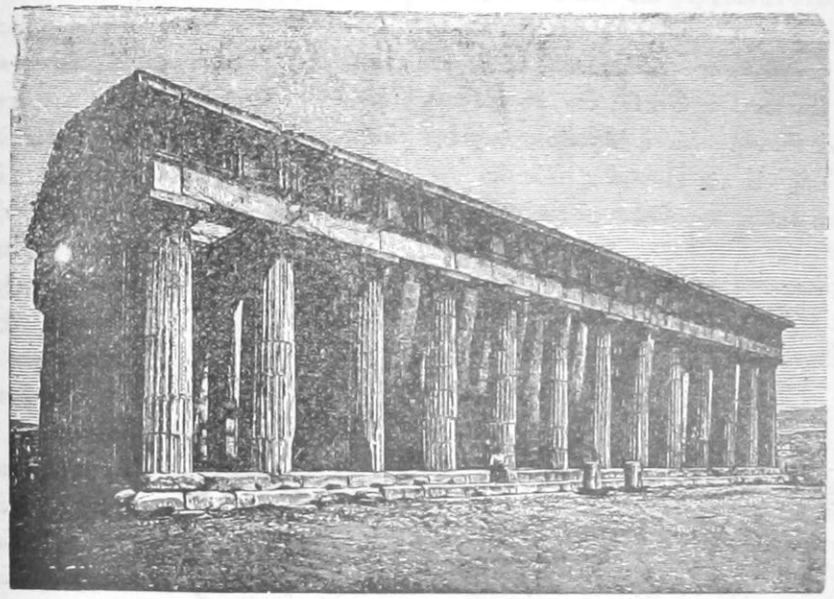
Θησεὺς, υἱὸς Αἰγέως, τοῦ βασιλέως τῶν Ἀθηνῶν (ἢ Ποσειδῶνος οὗ ἐπίθετον ἦν κυρίως καὶ τὸ ὄνομα Αἰγεὺς) καὶ Αἴθρας, θυγατρὸς τοῦ Πελοπίδου Πιτθέως, τοῦ συνετοῦ βασιλέως τῆς Τροιζῆνος. Ἐγεννήθη δὲ μεταξὺ Τροιζῆνος καὶ Ἑρμιόνης, καὶ τὸ χωρίον ἐκεῖνο ἐκλήθη Γενέθλιον (Παυσ. Β. 32 9). Παρὰ τῷ Πιτθεῖ τὸν ἐδίδαξεν ὁ Χείρων τὴν θηρευτικὴν, παιδαγωγὸς δ' αὐτοῦ ἦν ὁ Κοννίδας, εἰς ὃν διὰ τοῦτο οἱ Ἀθηναῖοι τὴν

Ἀνάγλυφον

προτεραίαν τῶν Θησείων ἔθυον κριόν. Ὡς νεανίας ἀπελθὼν εἰς Δελφοὺς, ἀνέθηκε τῷ θεῷ τὴν κόμην του. Πρὸ τῆς γεννήσεώς του εἰς Ἀθήνας ὁ Αἰγεὺς ἀπερχόμενος, εἶχε κρύψει ὑπὸ βράχον ξίφος καὶ πέδιλα, παραγγείλας, ὅτε ποτὲ, αὐξήσας ὁ Θησεὺς, ἤθελε δυνηθῇ νὰ ἐγείρῃ τὸν βράχον, νὰ λάβῃ αὐτὰ πρὸς ἀναγνώρισιν καὶ ἔλθῃ εἰς Ἀθήνας. Τούτου γενομένου, καθ' ὁδὸν πολλὰ διέπραξεν ἆθλα· ἐν Ἐπιδαύρῳ ἐφόνευσε τὸν Περιφοίτην, υἱὸν τοῦ Ἡφαίστου, τὸν καὶ κορυνήτην λεγόμενον, διότι διὰ ῥοπάλου ἐφόνευε τοὺς ὁδοιπόρους, καὶ λαβὼν καὶ ἔφερεν ὁ Θησεὺς τὸ ῥόπαλον αὐτοῦ. Ἐπὶ τοῦ Ἰσθμοῦ

ἀπαντήσας Σίννιν, τὸν ἐπονομασθέντα Πιτυοκάμπτην, διότι ἔκαμπτε διὰ τῶν χειρῶν του τὰ δένδρα πίτυος (κουκουνάρας), προσέδεεν εἰς αὐτὰ τοὺς ὁδοιπόρους, καὶ εἶτα ἀφίνων τὰ δένδρα ν' ἀνατιναχθῶσι, τοὺς ἐσπάραττε, τὸν ἔδεσε καὶ τὸν ἐφόνευσε κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, καὶ ἐκ τῆς θυγατρός του Περιγούνης ἔσχεν υἱὸν τὸν Μελάνιππον (Πλούτ. Θησ. Η). Εἶτα δ' ἐφόνευσεν ἐν Μεγαρίδι τὴν Κρομμυωνίαν σῦν, τὴν φαιὰν λεγομένην· καὶ ἐπὶ τῶν Σκιρωνίδων πετρῶν (Κακῆς Σκάλας), πρὸς τοῖς Μεγάροις, ἐντυχὼν τῷ Σκίρωνι, ὅστις ἐβίαζε

Θησεῖον.

τοὺς διερχομένους νὰ τῷ |πλύνωσι τοὺς πόδας, καὶ εἶτα διὰ λακτίσματος τοὺς ἐκρήμνιζεν εἰς τὴν θάλασσαν, τὸν ἐθανάτωσεν ὁμοίως. Ἐν Ἐλευσῖνι, παλαίσας πρὸς τὸν Ἀρκάδα λῃστὴν Κερκύονα, τὸν ἐθανάτωσεν· ὀλίγον παραιτέρω, παρὰ τῷ Ἐρινεῷ, εἰς τὸ Ἐλευσίνιον πεδίον, εὗρε τὸν Προκρούστην, Δαμάστην ἢ Πολυπήμονα, ὅστις τοὺς ὁδοιπόρους ἅπλου εἰς σιδηρᾶν κλίνην, καὶ ἂν ἦσαν μακρότεροι, τοὺς ἠκρωτηρίαζε, ἂν βραχύτεροι τοῖς ἐξήρθρου τὰ μέλη ἵνα τοὺς ἐξισώσῃ πρὸς αὐτὴν, καὶ ἐπίσης τὸν ἐξωλόθρευσεν. Εἰς τὸν Αἰγεὺς τὸν Θησέα εἰς τὸν λαὸν, ὡς διάδοχόν του· δι' ὃ ἐρεθισθέντες οἱ τὴν διαδοχὴν ἐλπίζοντες Παλαντίδαι, ὡς ἀπόγονοι νόμιμοι τοῦ Πανδίωνος, οὗ ὁ Αἰγεὺς ἦν μόνον θετὸς, ἐπανέστησαν, ἀλλὰ τοὺς ἐπρόβωκε Λεώς τις, καὶ νικηθέντες ἐφονεύθησαν. Μετέπειτα δὲ συνέλαβεν ὁ Θησεὺς ζῶντα τὸν πολλὰς βλάβας ἐπιφέροντα Μαραθώνιον ταῦρον, καὶ τὸν ἐθυσίασεν εἰς τὸν Δελφίνιον Ἀπόλλωνα. Κατ' ἐκεῖνον δὲ τὸν χρόνον ἔμελλε τὸ τρίτον νὰ πεμφθῇ εἰς Κρήτην ὁ κατ' ἐννέα ἔτη ἀποτινόμενος φόρος αἵματος ἐξ 9 παίδων καὶ 9

κορασίων, διδομένων εἰς βορὰν τῷ Μινωταύρῳ ὑπὸ τοῦ Μίνως, ἐκδικουμένου τὸν θάνατον τοῦ υἱοῦ του Ἀνδρόγεω, ὃν εἶχε δολοφονήσει ὁ Αἰγεύς. Τότε ὁ Θησεὺς ἐζήτησε, καίτοι μὴ κληρωθείς, νὰ συνακολουθήσῃ καὶ αὐτὸς, πεποιθὼς ὅτι θὰ ἐθριάμβευε, καὶ ὑποσχόμενος εἰς τὴν ἐπιστροφήν των, ὡς δεῖγμα τῆς σωτηρίας των, ν' ἀντικαταστήσῃ διὰ λευκοῦ τὸ μέλαν ἱστίον ὑφ' ὃ ἀπέπλεον. Ὁ Μινώταυρος κατῴκει εἰς τὸν μυχὸν τοῦ Λαβυρίνθου, ἐξοῦ, καὶ ἂν τὸν ἐφόνευεν, ὁ Θησεὺς δὲν θὰ ἠδύνατο πλέον νὰ ἐξέλθῃ· ἀλλ' ἡ Ἀριάδνη, θυγάτηρ τοῦ Μίνωος καὶ τῆς Πασιφάης, εὐσπλαχνισθεῖσα αὐτὸν, τῷ ἔδωκε μίτον (κλωστὴν), οὗ τὴν μίαν ἄκραν προσδέσας εἰς τὴν εἴσοδον, εἰσῆλθεν, ἐφόνευσε τὸ τέρας, καὶ ἔπειτα, βοηθείᾳ τοῦ μίτου, ἐξῆλθε πάλιν, ἀπαλλάξας τὰς Ἀθήνας τοῦ σκληροῦ φόρου. Ὅτε δ' ἀνεχώρει, ἥρπασε καὶ τὴν Ἀριάδνην, ἀλλ' ἐν Νάξῳ, κοιμωμένην, τὴν ἐγκατέλιπε, καὶ ἀπῆλθεν εἰς Ἀθήνας· ἐκεῖ δ' εὑρὼν αὐτὴν ὁ Διόνυσος, τὴν ἐνυμφεύθη καὶ τῇ ἔδωκε τὴν ἀθανασίαν, καθ' Ὅμηρον (Ὀδ. Λ, 321) φονευθεῖσαν πρὸς τοῦτο ὑπὸ τῆς Ἀρτέμιδος. Καταπλεόν δ' εἰς Ἀθήνας ὁ Θησεὺς, εἶχε λησμονήσει τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ ἱστίου, ἐξοῦ ἀπατηθεὶς ὁ Αἰγεὺς, ἐρρίφθη ἐν ἀπελπισίᾳ ἐκ τῆς Ἀκροπόλεως, καὶ ἀπέθανε.

Ἐξ ἀρχαίου ἀγγείου.

Βασιλεύσας δ' ὁ Θησεὺς, ἔπεισε τοὺς δήμους τῆς Ἀττικῆς ὡς κοινὸν κέντρον νὰ ἐκλέξωσι τὰς Ἀθήνας, ἐφ' ᾗ περιστάσει συνέστη ἡ μεγάλη ἑορτὴ τῶν Παναθηναίων, καὶ ἄλλη, ἥτις συνοίκια ἢ μετοίκια ὠνομάσθη (Θουκ. Β, 15. — Πλούτ. Θησ. ΚΔ). Καὶ τὴν Μεγαρίδα δ' ἥνωσε μετὰ τῆς Ἀττικῆς, καὶ ὠργάνωσε τοὺς ἰσθμίους ἀγῶνας. Νομίζεται δ' ὅτι τὸ ὄνομα Θησεὺς ἀπεδόθη εἰς αὐτὸν, διότι ἐθεωρεῖτο ὡς ὁ πρῶτος θεὶς τὰς βάσεις τοῦ πολιτικοῦ ὀργανισμοῦ τῶν Ἀθηνῶν. Μετὰ τοῦ Ἡρακλέους δ' ἐξεστράτευσε κατὰ τῶν Ἀμαζόνων, καὶ ᾐχμαλώτευσεν ἢ ἐδελέασε τὴν βασίλισσαν αὐτῶν Ἀντιόπην ἢ Ἱππολύτην. Πρὸς ἐκδίκησιν ἐξεστράτευσαν αἱ Ἀμαζόνες κατὰ τῶν Ἀθηνῶν, ἀλλὰ παρενέβη ἡ Ἀντιόπη, ἢ, κατ' ἄλλους, ἐφονεύθη παρὰ τῷ Θησεῖ, ὃν ἠγάπα περιπαθῶς. Ἐξ αὐτῆς δὲ ἔσχεν υἱὸν τὸν Ἱππόλυτον. Εἶτα δὲ νυμφευθεὶς Φαίδραν, τὴν ἀδελφὴν τῆς Ἀριάδνης, ἔσχεν ἐξ αὐτῆς τὸν Ἀκάμαντα καὶ τὸν Δημοφῶντα. Καὶ τοῦ Ἀργοναυτικοῦ δὲ πλοῦ μετέσχε, καὶ τῆς θήρας τοῦ Καλυδωνίου κάπρου. Φίλον εἶχε τὸν Πειρίθουν, βασιλέα τῶν Λαπιθῶν, καὶ βοηθείᾳ αὐτοῦ ἥρπασε τὴν Ἑλένην πρὶν ἢ νυμφευθῇ αὐτὴν ὁ Μενέλαος· ἀλλ' οἱ ἀδελφοὶ αὐτῆς Διόσκουροι, κυριεύσαντες ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Θησέως τὰς Ἀφίδνας, πόλιν τῆς Ἀττικῆς ἔνθα τὴν εἶχεν ἐγκλείσει, ἠλευθέρωσαν αὐτὴν, καὶ ᾐχμαλώτευσαν τὴν μητέρα του Αἴθραν (ἴδ.). Ἀντεβοήθησε δ' ὁ Θησεὺς τὸν Πειρίθουν εἰς τὴν ἐκδίωξιν τῶν Κενταύρων, καὶ προσέτι καὶ εἰς τὴν ἁρπαγὴν τῆς θυγατρὸς τοῦ βασιλέως τῆς Ἠπείρου, ὅστις, Ἀΐδωνεὺς καλούμενος, εἶχεν ὀνομάσει Κόρην αὐτὴν, καὶ

Ἀριάδνη ἐν Μουσείῳ τῆς Ῥώμης.

τὴν γυναῖκά του Περσεφόνην· ἀλλὰ συνελήφθησαν, καὶ ὁ μὲν Πειρίθους κατεσπαράχθη ὑπὸ τοῦ κυνὸς αὐτοῦ, ὃν εἶχεν ὀνομάσει Κέρβερον, ὁ δὲ Θησεὺς ἐφυλακίσθη, καὶ ἠλευθερώθη ἔπειτα ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους (Πλούτ. Θησ. ΛΑ. ΛΕ). Ὁ δὲ Βιργίλιος (Æ, VI. 393. 617) τὸν μῦθον διηγεῖται ὡς κατάβασιν εἰς τὸν Ἅδην. Τὸ αὐτὸ ἠδύνατο νὰ συμπερασθῇ καὶ ἐξ Ὁμ. Ἰλ. Λ, 631· ἀλλ' ὁ στίχος ἐκεῖνος κρίνεται μεταγενεστέρα προσθήκη. Ἐπὶ τῆς ἀπουσίας του δὲ, κατέλαβε τὴν ἀρχὴν Μενεσθεὺς, ὁ υἱὸς τοῦ Πετεοῦ, δι' ὃ ὁ Θησεὺς ἔπεμψε τοὺς υἱούς του εἰς Εὔβοιαν πρὸς Ἐλεφήνορα, τὸν υἱὸν τοῦ Χαλκόδοντος, καὶ καταρασθεὶς τοὺς Ἀθηναίους εἰς τὸν Γαργηττὸν, ἀπῆλθεν εἰς Σκῦρον, ἔνθα ἐξ ὑψηλοτάτου βράχου, ἢ παραπατήσας, ἢ προδοτικῶς ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῆς χώρας Λυκομήδου σπρωχθείς, ἔπεσεν εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐπνίγη. Ἀλλὰ, μετὰ τὰ Τρωϊκὰ, ἐπανέλαβε τὸν θρόνον ὁ υἱός του Δημοφῶν, καὶ, κατὰ χρησμὸν ἐπανέφερεν ὁ Κίμων τὰ ὀστᾶ του εἰς Ἀθήνας τῷ 465 π. Χ., καὶ ἐνταφιάσας αὐτὰ, ἤγειρεν ἐπ' αὐτῶν τὸ ἔτι σωζόμενον Θησεῖον (Θουκ. Α, 98.—Πλούτ. Θησ. ΛΣΤ), ναὸν ὡραῖον ἑξάστυλον, δώριον, ἔχοντα εἰς τὰς 10 του μετόπας ἄθλους τοῦ Ἡρακλέους, εἰς 8 δὲ (ἀνὰ 4 ἑκατέρωθεν) ἄθλους Θησέως· εἰς τὴν Δ ζωοφόρον κενταυρομαχίαν, καὶ εἰς τὴν Α, χωροῦσαν μέχρι τοῦ περιστυλίου, τὴν κατὰ τοῦ Εὐρυσθένους νίκην τοῦ υἱοῦ τοῦ Θησέως, καὶ ἐγκατέστησε τὰ Θησεῖα, ἑορτὴν πανηγυριζομένην τῇ 8 Πυανεψιῶνος, δι' ὃ καὶ ὀγδόδια ἐλέγοντο (Ἀρστφ. Πλοῦτ. 626), καὶ πᾶσα ὀγδόη ἡμέρα ἦν ἱερὰ τῷ Θησεῖ ὡς καὶ τῷ Ποσειδῶνι. Ἦν δ' ἐν γένει ὁ Θησεὺς ὁ Ἡρακλῆς τῶν Ἀθηναίων, «ἄλλος οὗτος Ἡρακλῆς», καὶ οἱ ἀγῶνες αὐτοῦ εἰσὶν ἀπηχήσεις τῶν ἄθλων ἐκείνου· ἀλλ' ἡ λατρεία αὐτοῦ δὲν ἔλαβε τὴν πανελλήνιον σπουδαιότητα ἣν εἶχεν ὁ τοῦ Δωριέως ἥρως. Παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις δ' ἐθεωρεῖτο καὶ ὡς ὁ θεὶς τὰ θεμέλια τοῦ πολιτικοῦ αὐτῶν ὀργανισμοῦ, ὁ πρῶτος αὐτῶν νομοθέτης, ἐξοῦ καὶ τὸ ὄνομα. Καὶ ἡ τέχνη δὲ παρίστησιν αὐτὸν τὸν ὁμοιον πρὸς νέον Ἡρακλέα, εὔρωστον, ἀλλ' οὐχὶ τοσοῦτον ἀθλητικὸν ὡς ἐκεῖνον. Ἐν ταῖς ἀρχαιοτέραις παραστάσεσιν ἔχει ξίφος, ἐν μεταγενεστέραις ῥόπαλον καὶ λεοντῆν.

Ἄγαλμα ἐκ Παρθενῶνος.

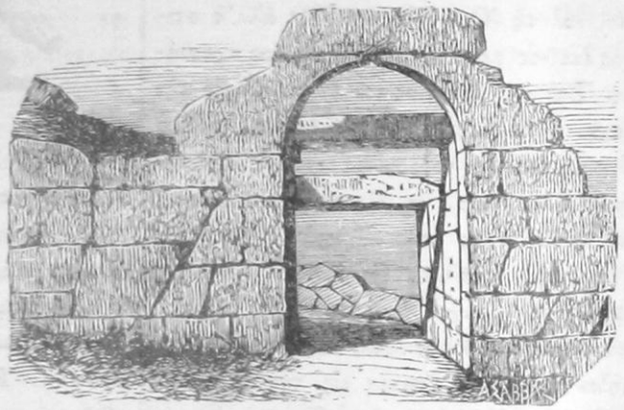
Θῆτες, ἴδ. Φυλή.

Θίασος, ἰδίως βακχικὴ πομπὴ (ἴδ. Διόνυσος). Ἐν γένει δ' οὕτως ἐκαλεῖτο πᾶς σύλλογος κοινὴν ἀφορῶν λατρείαν, ἢ ὠργανωμένος ἐπὶ σκοπῷ κοινοῦ ἐράνου εἴτε θρησκευτικοῦ εἴτε πρὸς διασκέδασιν.

Θίβρων, ἢ Θέμβρων, 1) Σπαρτιάτης, ὅστις, ὅτε ἐπρόκειτο ἀρχὴ ἐχθροπραξιῶν κατὰ τῶν Περσῶν, τῷ 399 π. Χ., ἐπέμφθη μετὰ στρατοῦ εἰς Ἀσίαν πρὸς βοήθειαν τῶν ἐκεῖ Ἑλληνίδων πόλεων (Ξεν. Ἑλλ. Ι, 1, 4). Συμπαραλαβὼν δὲ καὶ τοὺς ἐναπολειπομένους 6000 τοῦ Ξενοφῶντος, ἐπέτυχε μὲν κατ' ἀρχὰς ὀπωσοῦν κατὰ τοῦ Τισσαφέρνους, ἀλλὰ, στερούμενος στρατηγικῆς ἱκανότητος, δὲν κατώρθωσε νὰ διατηρήσῃ τὴν πειθαρχίαν, καὶ περὶ τὸ τέλος τοῦ θέρους ἐπέμφθη ἀντ' αὐτοῦ ὁ Δερκυλλίδας (Αὐτ. 8). Εἶτα ὅμως (392) ἐπέμφθη ἐκ νέου εἰς Ἀσίαν, καὶ ἐκ τῆς Ἐφέσου ἐξέβραμε κατὰ τοῦ Πέρσου Στρούθα, ὅστις ἦν τοῖς Ἀθηναίοις ἀφωσιωμένος. Ἀλλ' ἐπιπεσὼν οὗτος, τὸν ἐφόνευσε μετὰ πολλῶν τῶν στρατιωτῶν του (Αὐτ. Δ, 8, 17. Ἀν. Ζ, 8.—Διόδ. ΙΔ). — 2) Σπαρτιάτης, ὅστις τῷ 324 π. Χ., φονεύσας τὸν φυγάδα ταμίαν τοῦ Ἀλεξάνδρου Ἅρπαλον, καὶ ἁρπάσας τὰ χρήματα αὐτοῦ,

ἐπεχείρησεν ἐκστρατείαν κατὰ Κυρήνης. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἀπέτυχεν, εἶτα δ' ἐκυρίευσε τὴν πόλιν· ἀλλὰ μέχρι τέλους ὑπὸ τοῦ Ὀφίλλα νικηθεὶς, συνελήφθη, καὶ ἀπέθανε σταυρωθεὶς ἐν Ἀπολλωνίᾳ.

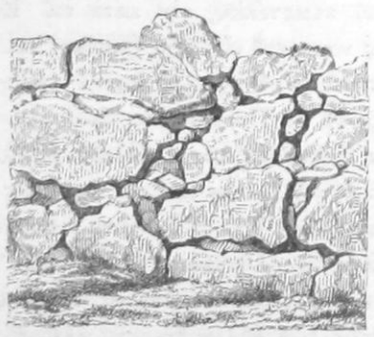
Θίσβη, 1) καὶ Θίσβαι, πόλις ἐν τοῖς ΝΔ τῆς Βοιωτίας, εἰς τὰς Ν. ὑπωρείας τοῦ Ἑλικῶνος, παρὰ τῇ ἀκτῇ, εἰς ἧς τοὺς βράχους πολλαὶ περιστεραὶ ἐφώλευον, δι' ὃ καὶ παρ' Ὁμήρῳ λέγεται «πολυτρήρων Θίσβη» (Στρβ. Θ. 411). Ἐρείπια αὐτῆς εἰς Κακόσια. —2) Νύμφη Βοιωτὶς ἧς ἐπώνυμος ἦν ἡ πόλις. —3) Κατ' Ὀβίδιον (Met. IV. 51) ἐν Βαβυλῶνι ὡραία κόρη, ἀγαπῶσα τὸν νέον γείτονά της Πύραμον. Ἐπειδὴ δ' οἱ γονεῖς ἠναντιοῦντο εἰς τὸν ἔρωτα αὐτῶν, συνεφώνησαν ν' ἀπαντηθῶσιν ὑπὸ μίαν συκαμινέαν. Ἡ Θίσβη ἐλθοῦσα πρώτη, ἀπήντησεν ἐκεῖ ἄγριον λέοντα, καὶ ἔντρομος ἔφυγε ῥίψασα τὸ κάλυμμα αὐτῆς, ὃ ὁ λέων κατέσχισε διὰ τῶν αἵματος ἀποσταζόντων ὀδόντων του. Ἐλθὼν δ' ὁ Πύραμος, καὶ εὑρὼν αὐτὸ, ἐνόμισεν ὅτι τὸ θηρίον ἐσπάραξε τὴν Θίσβην, καὶ ἐφονεύθη ὑπὸ τὴν συκαμινέαν, ἐξ οὗ οἱ καρποὶ αὐτῆς ἐγένοντο ἐρυθροί. Τὸ πτῶμά του δ' εὑροῦσα, ἠὐτοκτόνησε καὶ ἡ Θίσβη.

Θόας, 1) Ἴδ. Ὀρέστης. —2) Βασιλεὺς τῆς Λήμνου, πατὴρ τῆς Ὑψιπύλης καὶ τοῦ Σικίνου. Ὅτε αἱ Λήμνιαι ἐφόνευσαν πάντας τοὺς ἄνδρας τῆς νήσου, αὐτὸς ὑπὸ τῆς θυγατρός του ἐκρύβη καὶ ἐσώθη· εἶτα ὅμως, ἀνακαλυφθεὶς ὑπὸ τῶν ἄλλων γυναικῶν, ἐφονεύθη ἐπίσης. Κατ' ἄλλους ἔφυγεν εἰς τὴν Ταυρίδα, ἢ εἰς τὴν παρὰ τῇ Εὐβοίᾳ νῆσον Οἰνόην, ἥτις κατ' αὐτὸν ὠνομάσθη Σίκινος (Ὁμ. Ἰλ. Ξ. 230). — 3) Υἱὸς Ἰάσονος καὶ Ὑψιπύλης, ἀδελφὸς τοῦ Εὐνέου. —4) Υἱὸς τοῦ Διονύσου καὶ τῆς Ἀριάδνης. —5) Υἱὸς Ἰκαρίου καὶ Περιβοίας, ἀδελφὸς τῆς Πηνελόπης. —6) Υἱὸς Ἀνδραίμονος καὶ Γόργης, ἡγεμὼν τῶν Αἰτωλῶν κατὰ Τροίας (Ὁμ. Ἰλ. Β, 638. Δ, 529. Ν, 216. Ο, 281). —7) Υἱὸς Ὀρνυτίωνος ἢ Ὀρνύτου. — 8) Τρὼς φονευθεὶς ὑπὸ Μενελάου (Ἰλ. Π. 311).

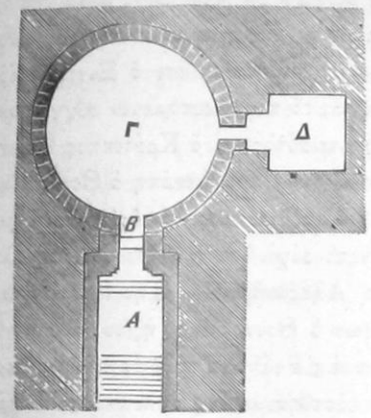
Θολία, ἴδ. Σκιάδιον.

Θόλος, (ἡ καὶ ὁ). Τὸ εἰς τὴν Ῥωμαϊκὴν ἀρχιτεκτονικὴν πρωτεῦον τοῦτο σχῆμα, ὡς καὶ τὸ τῆς ἀψίδος ἐξ ἧς παρήχθη, ἦν ἐν Ἰταλίᾳ ἐν χρήσει ἐν ἀρχαιοτάτοις ἤδη χρόνοις, ἐπὶ Ταρκυνίου (650 π. Χ.) καὶ πρίν. Ἐν Ἑλλάδι δὲ, ἐπὶ τῆς κλασικῆς ἐποχῆς εἰ καὶ οὐκ ἄγνωστον (Ἀρστ. Θεσμοφ. 53), ἐν ἐρειπίοις τῆς Ἀκαρναίας (Vitr. Præf. XI) ἀνευρεθὲν, εἰς Ἀθήνας δ' ἐπὶ Περικλέους ὑπὸ Δημοκρίτου εἰσαχθὲν, ἀλλ' εἰς τὴν νεωδομίαν καὶ ἐνγένετ τὴν καλὴν ἀρχιτεκτονικὴν, παραδεχθεῖσαν τὴν εὐθύγραμμον ἁρμονίαν, δὲν ἐφημόζετο. Ἐκ τῶν

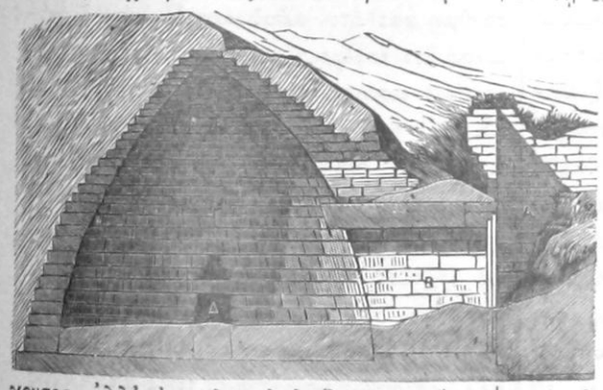
ἡρωϊκῶν χρόνων ὅμως σώζονται οὐχὶ ὅμως τῆς πολυγώνου ἢ κυκλωπίας τειχοδομίας, ἀξιολογώτατα κτίρια κατ' ἄλλο ἰδιόρρυθμον σύστημα

θολωτὰ, ἢ τὸν θόλον ἀντικαθιστῶντα. Ταῦτα εἰσὶν ἐν Μυκήναις, ἐν Ὀρχομενῷ καὶ ἀλλαχοῦ τὰ «ὑπόγαια οἰκοδομήματα, ἔνθα οἱ θησαυροὶ τῶν χρημάτων ἦσαν» (Παυσ. ΛΣΤ, 3). Κατ' αὐτὴν τὴν περιγρα-

Θησαυρὸς Μυκηνῶν.

φὴν τοῦ Παυσανίου (ΛΗ, 2), συνάδουσαν ἐντελῶς πρὸς τὰ εὑρεθέντα ἐρείπια, ἦσαν οἱ θησαυροὶ οὗτοι τὸ σχῆμα περιφερεῖς, ἐκ πωρίου λίθου ἰσοδόμως ᾠκοδομημένοι, καὶ οἱ ὁριζόντιοι κύκλοι τῶν λίθων μειοῦνται κατὰ διάμετρον βαθμηδὸν ὅσῳ προχωροῦσι πρὸς τὰ ἄνω, οὐχὶ γωνιαίως ἐπ' ἀλλήλων προέ-

χοντες, ἀλλ' ἐπιμελῶς λελαξευμένοι, ὥστε ἀποτελοῦσι σχῆμα κυψέλης παραβολοειδὲς, καὶ τὴν ἄνω ὀπὴν ἐκάλυπτε μέγας λίθος ἐπιτεθειμένος, μὴ χρησιμεύων εἰς ἁρμονίαν τοῦ παντὸς, ὡς λέγει ὁ Παυσανίας, παραβάλλων πρὸς τοὺς συνήθεις θόλους. Κατὰ τὸ αὐτὸ δὲ σύστημα τῶν ὑπὲρ ἀλλήλους προεχόντων λίθων εἰσὶ ᾠκοδομημέναι καὶ αἱ ἐν Τίρυνθι ὑπόγειοι σύριγγες. Ἔνδον δὲ πᾶσα ἐπιφάνεια ἐκαλύπτετο ὑπὸ χαλκῶν πετάλων, καὶ τὴν θύραν εἰς ἣν ἔφερε πρόσοδος κατιοῦσα, ἐκόσμει πιθανῶς ἄνωθεν τριγωνικόν τι ἀνάγλυφον. Ὁ ἐν Μυκήναις θησαυρὸς ἔχει ὕψος 50' καὶ τὴν κάτω διάμετρον 47 ½' (ἴδ. Ραγκ. Ἱστ. Καλλιτ. τόμ. Α. σ. 52, 128). Τῆς θόλου μνημονεύει καὶ ὁ Ὅμηρος (Ὀδ. Χ, 442. 496), ὡς μέρους τῆς οἰκίας ἔχοντος κίονας. Πιθανῶς ὅμοιόν τι καὶ ἴσως ἐξ ἀρχαιοτάτων χρόνων σωζόμενον, ἦν καὶ ἐν Ἀθήναις ἡ Θόλος, ἡ παρὰ τὸ Βουλευτήριον κειμένη, καὶ Σκιὰς προσέτι λεγομένη, ἔνθα ἔθυον καὶ συνέτρωγον οἱ Βουλευταὶ (Παυσ. Α, 5, 1. —Σουϊδ. — Πολδ. Α, 8, 15), κεκοσμημένη δι' ἀργύρων ἀγαλματίων (Πολυδ. Η, 155. Δμσθ. Πρπρσδ. 419). — Ὅμοιος θόλος ἦν πρὸς τῷ Ἀσκληπιείῳ ἐν Ἐπιδαύρῳ καὶ ἦν «περιφερὲς οἴκημα» ὃ ᾠκοδόμησεν ὁ ἐπὶ Περικλέους Πολύκλειτος (Παυσ. Β. 27).

Θορικὸς, ἀρχαιοτάτη πόλις, εἶτα δῆμος τῆς Ἀττικῆς κατὰ τὴν Α. παραλίαν (ν. Θορικόν).

Θόρναξ, 1) Ὄρος τῆς Ἐρμιονίδος ἐν τῇ Ἀργολίδι εἶτα Κοκκύγιος κληθὲν, διότι ὁ Ζεὺς ἐκεῖ μετεμορφώθη εἰς κόκκυγα (κοῦκκον). —2) Ὄρος τῆς Λακωνικῆς μεταξὺ Σπάρτης καὶ Σελασίας. Εἶχεν ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος (Ἡρδ. Δ, 65. — Παυσ. 5, 138).

Θουκυδίδης, 1) Ἀθηναῖος, ἐκ τοῦ δήμου Ἀλωπεκῆς, τοῦ Κίμωνος συγγενὴς, ἀνέλαβε μετὰ τοῦτον τὸν θάνατον τὴν διεύθυσιν τῆς ἀριστοκρατικῆς μερίδος, τοὺς καλοὺς κἀγαθοὺς περὶ ἑαυτὸν συγκεντρώσας· ἀλλ' ὁ Περικλῆς ὑπερισχύσας, διεπράξατο τῷ 443 τὴν ἐξορίαν του. Τῷ 440 ὅμως φαίνεται ὅτι εἶχεν ἐπανέλθει, διότι μνημονεύεται στρατηγὸς τοῦ ὀνόματος τούτου. —2) Θ. Ὀλόρου, Θρᾳκὸς πολιτογραφηθέντος εἰς Ἀθήνας, εἰς τὸν δῆμον Ἀλιμουσίων (Θουκ. Δ, 104), καὶ Ἡγησίππης, συγγενὴς τοῦ Μιλ-

τιάδου, ἐγεννήθη τῷ 464 (κατά τινας τῷ 471) π. Χ. Ἐν Σκαπτῇ Ὕλῃ τῆς Θράκης εἶχε πλούσια μεταλλουργεῖα. Ἐκεῖ καὶ ἐν Ἀθήναις διέμεινε τὰ 40 πρῶτα ἔτη τοῦ βίου του, μεγάλως μὲν ἐνδιαφερόμενος εἰς τοῦ Περικλέους τὴν πολιτικήν, ἀλλ' αὐτός, ὡς φαίνεται, ἀποσχὼν πολιτικῆς δραστηριότητος μέχρι τοῦ ἡ' ἔτους τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, ὅτε ὁ Βρασίδας εἰσήλασεν εἰς τὴν Θράκην, καὶ τὸν Θουκυδίδην βλέπομεν κατὰ πρῶτον ἔχοντα ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν του τὸν ἐν Θάσῳ Ἀττικὸν στόλον. Ἐπειδὴ ὅμως, κατέχων τὴν Ἠϊόνα,

δὲν ἐπρόφθασε νὰ σώσῃ τὴν Ἀμφίπολιν, κατηγορήθη ἐπὶ προδοσίᾳ, καὶ ἔφυγε πρὸ τῆς δίκης (Θουκ. Ε, 26), μείνας ἐπὶ εἴκοσιν ἔτη μακρὰν τῶν Ἀθηνῶν, εἴτε ἐν Θράκῃ, εἴτε ὁδοιπορῶν καὶ ἐρευνῶν τὰ περὶ τοῦ πολέμου. Ἐπανῆλθε δὲ τῷ 404 εἰς Ἀθήνας (Παυσ. Α, 23, 9), ἐπανακληθεὶς διὰ ψηφίσματος προταθέντος ὑπὸ τοῦ Οἰνοβίου, καὶ, ἀποθανὼν μετ' ὀλίγα ἔτη, οὐχὶ μετὰ τὸ 395, ἐκ βιαίου θανάτου, εἴτε ἐν Σκαπτῇ Ὕλῃ εἴτε ἐν Ἀθήναις, κατετέθη εἰς τὸν τάφον τοῦ Κίμωνος. Ὁ Θουκυδίδης ἦν ἔμπειρος περὶ τὴν φιλοσοφίαν καὶ τὴν ῥητορικήν· ἀλλ' ὁ ἰσχυρισμός τινων ὅτι ἐδιδάχθη παρὰ τῷ Ἀντιφῶντι ἢ τῷ Γοργίᾳ καὶ τῷ Ἀναξαγόρᾳ δὲν στηρίζεται ἐπὶ ἀποδείξεων. Διηγοῦνται δ' ὅτι, παῖς ὤν, εἰς τὰ Ὀλύμπια ἤκουσε τοῦ Ἡροδότου ἀναγινώσκοντος τὴν ἱστορίαν του, καὶ ἔκλαυσεν ἐξ ἐνθουσιασμοῦ, τοῦτο δ' ὅτι συνετέλεσε μετὰ ταῦτα εἰς τὸ νὰ τὸν ἀναδείξῃ μέγαν ἱστορικόν. Ἀλλ' ἡ διήγησις περιέχει ἀναχρονισμόν, καὶ ἴσως ἐν Ἀθήναις ἤκουσεν ἐν μεταγενεστέροις χρόνοις ἀπόσπασμά τι τοῦ Ἡροδότου συγκινήσαν αὐτόν. Ἅμα δ' ἀρξαμένου τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, κατανοήσας αὐτοῦ τὴν σπουδαιότητα, ἤρξατο τῆς περὶ αὐτοῦ συγγραφῆς του. Καὶ ἐν Σκαπτῇ Ὕλῃ συνέλεξε μὲν ἐν ἀνέσει καὶ ἐν ἀμεροληψίᾳ τὴν ὕλην, φαίνεται ὅμως ὅτι ἐν Ἀθήναις τὴν ἐξειργάσθη. Διεκόπη δὲ τὸ ἔργου του ὑπὸ τοῦ θανάτου, καὶ φθάνει μέχρι τοῦ ἔτους 411, τὸ δὲ τελευταῖον βιβλίον φαίνεται οὐχὶ μετὰ τῆς αὐτῆς ἐπιμελείας ἐξειργασμένον ὡς τὰ λοιπά. Ὑπάρχει τις παράδοσις ὅτι ὁ Ξενοφῶν ἐξέδωκε πρῶτος τὸ παραλειπόμενον σύγγραμμα· ὅπως δήποτε αὐτὸς καὶ ὁ Κράτιππος ἤρξαντο τῶν ἰδικῶν των ὅπου διεκόπη ὁ Θουκυδίδης· ἡ δ' εἰς βιβλία διαίρεσις, οἵα ὑφίσταται σήμερον, ἐγένετο οὐχὶ ὑπὸ τοῦ Θουκυδίδου, ἀλλ' ἴσως ὑπὸ Ἀλεξανδρινῶν. Τὴν ἱστορίαν ταύτην γράφων ὁ Θουκυδίδης, ἠξίου ν' ἀφήσῃ ἓν «κτῆμα ἐς ἀεί» διὰ τοὺς ἐν ὁμοίαις περιστάσεσιν εὑρεθησομένους πολιτικοὺς ἄνδρας, καὶ ἱκανὸν πρὸς τοῦτο τὸν καθίστα ἡ ἱστορικὴ αὐτοῦ ὀξυδέρκεια, δι' ἧς εὐστόχως διεγίνωσκε καὶ συνεβύαζεν αἰτίας καὶ ἀποτελέσματα, καὶ ἡ μεγάλη του φιλαλήθεια καὶ εὐγενὴς ἀμεροληψία, ὥστε καίτοι ἐξορισθεὶς, καὶ τὴν δημοτικὴν ἀρχὴν ἀποδοκιμάζων, δὲν ἤθελεν ὅμως νὰ ἐπιφέρῃ κρίσεις ἀδίκους κατὰ τῆς πατρίδος του, καὶ ἐκθέτει τὰ γεγονότα ἐν στάθμῃ ἀπολύτου εὐθυδικίας. Γνώμας δ' ἀτομικὰς δὲν ἐκφέρει, καὶ αἱ δημηγορίαι ἃς παρενείρει εἰσὶν ἢ ἀκριβῶς ὡς ἀπηγγέλθησαν (Α. 22), ἢ, ἂν ἐνίοτε ὑπ' αὐτοῦ συντεθειμέναι, ἐκφράζουσι τὸν τρόπον τοῦ συλλογίζεσθαι τῶν ὁμιλούντων περὶ ὡρισμένων περιστάσεων καὶ ἀντικειμένων. Τὴν διήγησίν του, ὡς ἁρμόζει εἰς συμβάντα πολεμικά, διαιρεῖ κατὰ θέρη καὶ χειμῶνας. Χρησμῶν (Β, 54. Ε, 103) καὶ διοσημείων (2, 50) μνημονεύει, ἀλλ' ἱστορικῶς μόνον, ἄνευ τινὸς ἀποδείξεως ἂν αὐτὸς εἰς αὐτὰ πιστεύῃ, δι' ὃ ἴσως καὶ κατηγορεῖτο ὡς ἄθεος. Ὡς τὸ πρὸ πάντων ἐπιδιωκτέον ἐν ταῖς πολιτείαις θεωρεῖ τὴν πολιτικὴν δύναμιν, ἧς στηρίγματα, κατὰ τὴν θεωρίαν του εἰσὶ τὰ χρήματα καὶ τὸ ναυτικόν. Ἡ γλῶσσά του ἐστὶν ἡ ἀρχαία ἀττική· τὸ δὲ ὕφος του, ἁπλοῦν μὲν καὶ ἀπέριττον, ἀλλ' ἰσχυρὸν καί πως τραχύ, συγχρόνως δ' ἀκριβῶς καὶ ἄνευ περιφράσεων τὴν ἔννοιαν ἐξηγοῦν, ὥστε καὶ τὸ τάχος τῆς σημασίας λέγει χαρακτηριστικὸν αὐτοῦ ὁ Διονύσιος ὁ Ἁλικαρνασσεύς, ὅστις ὑπὸ ἄλλας ἐπόψεις πάντοτε δὲν τὸν ἐπαινεῖ, καὶ εἰς τὴν φράσιν του ἀποδίδωσι τὸ τραχὺ τῆς ἁρμονίας, τὸ ἰσχυρὸν αὐτῆς βεβαίως αἰνιττόμενος. Αἱ δημηγορίαι παρ' αὐτῷ, πλήρεις ἰδεῶν καὶ κατὰ ῥητορικὴν τέχνην ἐξειργασμέναι, ἀποβαίνουσι δυσνόητοι ἐνίοτε ἐν τῇ βαθυνοίᾳ των. Βιογραφίαι αὐτοῦ ἀρχαῖαι ὑπάρχουσιν ἡ Μαρκελλίνου τινὸς (ἴσως τοῦ Ἀμμικοῦ), πολλαχῶς ἐσφαλμένη, καὶ ἡ τοῦ Διονυσίου.

Θούλη, νῆσος τοῦ Β. Ὠκεανοῦ, ἀνακαλυφθεῖσα ὑπὸ Πυθέου τοῦ Μασσαλιώτου, καὶ περὶ ἧς ἐλέγετο ὅτι ἀπεῖχεν 6 ἡμερῶν πλοῦν ἀπὸ τῶν Ὀρκάδων, καὶ ὅτι εἶχε 40,000 σταδίων περιφέρειαν, ἀλλ' ὅτι, κειμένη ὑπὸ τὸν πολικὸν κύκλον, ἐστερεῖτο καὶ καρπῶν καὶ ζώων. Ἐξελαμβάνετο δ' ὡς τὸ βορειότερον γνωστὸν μέρος τῆς γῆς (Στρβ. Δ, 201.—Tac. Agr. X.—Virg. G. I. 30). Σήμερον ἐκλαμβάνεται ὡς ἡ Ἰσλανδία, ἢ μέρος τῆς Νορβεγίας, ἡ σήμερον Θίλη, ἢ ὡς ἐν γένει ἡ Σκανδιναυία, ἢ, ἐπειδὴ ὁ Πτολεμαῖος τὴν θέτει νοτιώτερον, ὡς ἡ μεγίστη τῶν Σετλανδικῶν νήσων.

Θούριοι, ἴδ. Σύβαρις.

Θούριον ὄρος, ἐν Βοιωτίᾳ, ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὄχθης τοῦ Κηφισοῦ, Ν. τῆς Χαιρωνείας. Ἡ κορυφὴ αὐτοῦ ἐκαλεῖτο Ὀρθόπαγος (Παυσ. Θ. 41, 3. — Πλούτ. Σύλλ. ΙΖ).

Θόων, 1) Γίγας, φονευθεὶς ὑπὸ τῶν Μοιρῶν.—2) Τρὼς φονευθεὶς ὑπ' Ὀδυσσέως (Ὁμ. Ἰλ. Λ, 422).—3) Υἱὸς Φαίνοπος φονευθείς, ὡς καὶ ὁ ἀδελφός του Ξάνθος, ὑπὸ τοῦ Διομήδους (Ἰλ. Ε, 152). — 4) Φαίαξ (Ὁμ. Ὀδυσ. Θ, 113).

Θόωσα, ἴδ. Ὀδυσσεύς.

Θράκη, (παρ' Ὁμήρῳ Θρηϊκίη), ἀρχαιότατα πᾶσα ἡ ὑπὲρ τὴν Ἑλλάδα χώρα μέχρι τοῦ Σαύου ποταμοῦ μεταξὺ τοῦ Πόντου καὶ τοῦ Στρυμόνος, περιλαμβάνουσα ἐνίοτε καὶ τὴν Μακεδονίαν· εἶτα δὲ, πρὸ τῶν Ῥωμαϊκῶν χρόνων, τὴν μέχρι τοῦ Ἴστρου (Δουνάβεως)· ἐπὶ Ῥωμαίων δὲ μόνον τὴν μέχρι τοῦ Αἵμονος χώραν, τῆς βορειοτέρας καλουμένης Μοισίας. Ἐθεωρεῖτο δ' ὡς ψυχρὰ, τραχεῖα καὶ ἄκαρπος (Ξεν. Ἀν. Ζ, 4, 3), εἰ καὶ πρὸς νότον, ἔνθα σκέπουσιν αὐτὴν τὰ ὄρη, ἦν εὐκρὰς καὶ καρποφόρος. Οἱ Θρᾷκες, κλάδος τῆς Ἰνδοευρωπαϊκῆς οἰκογενείας, ἦσαν λαὸς φιλοπόλεμος καὶ οὐχὶ ἀκαλλιέργητος, ὡς ἀποδεικνύουσιν ὁ Ὀρφεὺς καὶ αἱ θρησκευτικαὶ παραδόσεις των· ἀλλ' οὐδὲ τὴν γεωργίαν ἤσκουν, οὐδ' εὔρυθμον εἶχον πολιτικὸν ὀργανισμόν, καὶ ἐκατηγορεῦντο ἐπὶ ἀκρασίᾳ εἰς τὸ οἰνοποτεῖν (Hor. Od. I, 36, 14). Τὰ τῆς ἱστορίας αὐτῶν εἰσὶν ὀλίγον γνωστά. Ὁ Ἀλέξανδρος ἐπολέμησε κατὰ Θρᾳκῶν, ἐν τοῖς ἔνδον κατῴκουν οἱ Ὀδρύσαι (ἴδ.). Κατὰ τὸν γ' αἰῶνα π. Χ. παρὸδικῶς ἦρξαν εἰς τὴν Θρᾴκην οἱ Γαλάται· ὁ Κράσσος ὑπέταξε τὰ βόρεια τῆς χώρας μέχρι τοῦ Αἵμου, τὰ ἔκτοτε Μυσία κληθέντα· τὸ δὲ νότιον, ἡ κυρίως Θρᾴκη ὑπέκυψεν ἡττηθεῖσα τὸ πρῶτον ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων τῷ 80 π. Χ. τῷ δὲ 46 ὡς ἐπαρχία Θρᾴκης ὀργανωθὲν, ὑπέκυψεν ἐντελῶς τῷ 26 π. Χ. Τὰ κυριώτερα ὄρη τῆς Θρᾴκης ἐν τῇ στενωτέρᾳ αὐτῆς σημασίᾳ εἰσὶν ὁ Αἷμος· ΝΔ τὸ Σκόμιον· πρὸς τὴν Μακεδονίαν ὁ Ὀρβηλός· πρὸς τὸ Αἰγαῖον ἡ Ῥοδόπη. Οἱ ἐπισημότεροι ποταμοί, Δ πρὸς τὴν Μακεδονίαν ὁ Νέστος· ὁ Ἕβρος, μετὰ παραποταμίων, ὧν τὸ πρώτιστον ὁ Ἐργίνης· ὁ Μέλας, ῥέων πρὸς τὸν ὁμώνυμον κόλπον, τὸν ὁρίζοντα ΒΔ τὴν Θρᾳκικὴν χερσόνησον· οἱ διὰ τῆς Χερσονήσου εἰς τὸν Ἑλλήσποντον ἐκβάλλοντες Αἰγὸς ποταμοὶ περίφημοι διὰ τὴν ναυμαχίαν τοῦ 405 π. Χ. Λίμνη ὀνομαστὴ ἦν ἡ Βιστονὶς (ν. Λαγοῦ), Α. τῶν Ἀβδήρων· ἡ ἐξ ἑνὸς βραχίονος τοῦ Ἕβρου τρεφομένη Στεν-

τορὶς παρὰ τὴν Αἶνον. Ἔθνη δὲ, πολλάκις ἀλληλόμαχα, κατῴκουν αὐτὴν οἱ Κίκονες κατὰ τὸν Ἕβρον, περὶ τὴν ἀκτήν· οἱ Ὀδρύσαι, ἐπίσης πρὸς τῷ Ἕβρῳ· οἱ Βίστονες, κατὰ τὴν ὁμώνυμον λίμνην πρὸς τῷ Αἰγαίῳ· οἱ Βισσοὶ παρὰ τῷ Αἵμῳ. Πόλεις δ' αἱ μᾶλλον ἀξιομνημόνευτοι, μεταξὺ Νέστου καὶ Ἕβρου εἰς τὴν παραθαλασσίαν, τὰ Ἄβδηρα, ἔνθα ὁ Δημόκριτος ἐγεννήθη· ἡ Δικαία· ἡ Μαρώνεια· ἡ Μεσαμβρία· Α ἡ Αἶνος. Ἐπὶ δὲ τῆς Θρᾳκικῆς Χερσονήσου ἡ Καρδία· ἡ Ἐλαιοῦς· ἡ Καλλίπολις· ἡ Σηστός· ἡ Λυσιμάχεια. Εἰς δὲ τὴν Προποντίδα ἡ Γάνος· ἡ Βισάνθη· ἡ Πέρινθος· ἡ Σηλυμβρία. Εἰς τὸν Θρᾳκικὸν Βόσπορον τὸ Βυζάντιον. Εἰς τὸν Πόντον ἡ Σαλμυδησσός· ἡ Ἀπολλωνία· ἡ Ἀγχίαλος· ἡ Μεσαμβρία. Εἰς τὰ ἔνδον ἡ Φιλιππούπολις, ἡ Ἀδριανούπολις, ἡ Τραϊανούπολις, κτλ. —Ἡ δὲ Μυσία (ἡ ἐν Εὐρώπῃ), μεταξὺ Αἵμου καὶ Ἴστρου, κατὰ τὸν α' π. Χ. αἰῶνα ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων ὑποταγεῖσα, διῃρέθη ἐπὶ Βεσπασιανοῦ εἰς τὴν Ἄνω (Δ) καὶ Κάτω (Α) Μυσίαν, χωριζομένας διὰ τοῦ ποταμοῦ Κίβρου (ν. Κιβρίτσας) μέχρι τῶν ἐκβολῶν αὐτοῦ εἰς τὸν Ἴστρον. Ἀπὸ Διοκλητιανοῦ δὲ διεσπάσθη εἰς πέντε μέρη, τὴν πρώτην Μυσίαν (Δ), ἧς πρωτεύουσα ἦν τὸ Βιμινάκιον· τὴν Δαρδανίαν (ΝΔ) ἐπὶ τοῦ Σκάρδου, ἧς πρωτεύουσα οἱ Σκόποι· τὴν Ῥιπαίαν Δακίαν (Β), μετὰ πρωτευούσης τῆς Ῥατιαρίας· τὴν Ἔσω Δακίαν (Ν), μετὰ πρωτευούσης τῆς Σαρδικῆς· τὴν Πραιβαλιτάναν μετὰ πρωτευούσης Σκόβρας. Προσετέθησαν δ' εἰς τὴν Θρᾴκην ἡ δευτέρα Μυσία, ἤτοι τὸ Α μέρος μεταξὺ Αἵμου καὶ Δουνάβεως, πρωτεύουσαν ἔχουσα τὴν Μαρκιανόπολιν καὶ ἡ Μικρὰ Σκυθία, ἤτοι τὸ ΒΔ τοῦ Πόντου, ἧς πρωτεύουσα ἦν ἡ Τόμος ἢ Τόμοι (ν. Τεμισβάρ). Ποταμοὶ δὲ τῆς χώρας ταύτης ἦσαν ὁ Δρίνος, ὁ Μάργος, ὁ Κίμβρος ἢ Κίβρος, κλπ. Οἱ δὲ κάτοικοι, οἱ Μυσοί, διῃροῦντο εἰς διαφόρους λαούς, ὧν οἱ ἐπισημότατοι ἦσαν οἱ Τριβαλλοὶ (Δ), οἱ Πευκινοὶ εἰς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Δουνάβεως· οἱ Κρώβυζοι (Ν).—Ἔτι δὲ μνείας ἄξιον ἦν τὸ φρούριον Σιγιδοῦνον (ν. Βελιγράδιον), εἰς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Σαύου εἰς τὸν Δούναβιν· ὁ Ναΐσσος (ν. Νίσσα)· ὁ Οἶσκος· τὸ Δουρόστορον (ν. Σιλιστρία, βουλγαριστὶ δὲ Δύστερ)· τὸ Νοβιόδουνον· ἡ Ὀδησσός, κτλ. (Στρβ. Ζ, 295. 318. 331).

Θρανίτης, ἴδ. Ναῦς.

Θρασύβουλος, 1) τύραννος τῆς Μιλήτου, φίλος τοῦ Κορινθίου Περιάνδρου (Ἡρδ. Ε, 92), δι' ἐπιδεξίου δόλου τὰς ἐπιχειρήσεις τοῦ Λυδοῦ Ἀλυάττου κατὰ τῆς πατρίδος του ἀποκρούσας (Ἡρδ. Α, 20).—2) Ἐκ Συρακουσῶν, ἀδελφὸς τοῦ τυράννου Ἱέρωνος, διαδεχθεὶς αὐτὸν τῷ 467 π. Χ. Φρουρὰν ἔχων μισθωτῶν, ἐπεδόθη εἰς βιαιοπραγίας καὶ καταπιέσεις, δι' ἃς ἐξαναστάντες οἱ Συρακούσιοι μετὰ τῶν συμμάχων των μετὰ 11 μῆνας τὸν ἐξεδίωξαν, καὶ ἀπέθανε φυγὰς παρὰ τοῖς Λοκροῖς (Πολδ. Ε, 9).—3) Λύκου Ἀθηναῖος, ἐκ τοῦ δήμου Στειρίας, ἔνθερμος καὶ δραστήριος πατριώτης, συνειργάσθη τῷ 411 π. Χ. μετὰ τοῦ Θρασύλλου παρὰ τῷ πρὸ τῆς Σάμου στρατῷ εἰς ἀνατροπὴν τῶν Υ'' καὶ παλινόρθωσιν τῆς δημοκρατίας (Θουκ. Η, 73)· διεκρίθη δὲ πολλάκις καὶ εἰς μάχας ὑπὸ τὸν Ἀλκιβιάδην, ἰδίως ἐν Ἑλλησπόντῳ. Τριηραρχῶν κατὰ τὴν ἐν Ἀργινούσαις ναυμαχίαν, διετάχθη μετὰ τοῦ Θηραμένους νὰ σώσῃ ἐκ τῶν κυμάτων τοὺς ναυαγούς, ἀλλ' ἐκωλύθη ὑπὸ τῆς τρικυμίας (Ξεν. Ἑλλ. Α, 6, 7). Ἐξορισθεὶς ὑπὸ τῶν Λ', ἀπῆλθεν εἰς Θήβας, καὶ ἐκεῖθεν ὠργάνωσε καὶ εὐτόλμως ἐξετέλεσε τὴν ἀπελευθέρωσιν τῶν Ἀθηνῶν (ἴδ. Τριάκοντα), μεθ' ὃ προέτρεψεν εἰς ψήφισιν ἀμνηστείας καὶ εἰς ἐπάνοδον εἰς τὸ ἀρχαῖον πολίτευμα (Ξεν. Ἑλλ. Β, 4.—Πλούτ. Λυσ. ΚΑ). Ἐπροσπάθησε νὰ συν-

δέσῃ δεσμὸν φιλίας μεταξὺ Ἀθηνῶν καὶ Θηβῶν, καὶ τῷ 394 ἐστρατήγει ἐν Βοιωτίᾳ καὶ πρὸ τῆς Κορίνθου· τῷ δὲ 391, πεμφθεὶς εἰς Βυζάντιον, ἀποκατέστησεν ἐν Θάσῳ καὶ ἀλλαχοῦ τὴν δημοκρατίαν καὶ τῶν Ἀθηναίων τὴν ἐπιρροήν· ἀλλ' ἴσως ἀντιπάλων του φθόνος, τὸν διέβαλεν ἐπὶ καταχρήσει καὶ λεηλασίᾳ συμμαχικῶν κτημάτων, καὶ ὅτι ἐδέχθη προτάσεις τοῦ συνοδεύοντος αὐτὸν Ἐργοκλέους πρὸς προδοσίαν. Ἐν ᾧ δὲ παρεσκευάζετο νὰ ἐκστρατεύσῃ κατὰ τῆς Ῥόδου, οἱ κάτοικοι τῆς Ἀσπένδου, ἀγανακτοῦντες διὰ βιαιοπραγίας τῶν στρατιωτῶν του, τὸν ἐδολοφόνησαν ἐντὸς τῆς σκηνῆς του (Ξεν. Ἑλλ. Γ, 5. Δ, 8, 25.—Διόδ. 10, 94)· ὁ δ' Ἐργοκλῆς, καταδικασθεὶς, ἐθανατώθη.—4) Ἐκ τοῦ Ἀττικοῦ δήμου Κολυττοῦ, συμπράξας τῷ ἀνωτέρω εἰς τῶν Ἀθηνῶν τὴν ἀπελευθέρωσιν, μεγάλως ἐτιμᾶτο ὑπὸ τῶν Θηβαίων. Ὑπέστη δὲ δίκας πολλὰς (Δημοσθ. Τιμ. 741). Ὀκτὼ δὲ πλοῖα μεθ' ὧν ἐπέμφθη εἰς Μικρὰν Ἀσίαν, συνελήφθησαν πάντα ὑπὸ τοῦ Ἀνταλκίδου.

Θρασύλος (ἢ Θράσυλλος), 1) Στρατηγὸς Ἀθηναῖος περὶ τὸ τέλος τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, ἰδίως διαπρέψας ὡς ὑπέρμαχος τῆς δημοκρατίας συγχρόνως τῷ Θρασυβούλῳ. Πολλάκις ἐν μάχαις διακριθεὶς, ἐπέμφθη μετ' ἄλλων 9 καὶ μετὰ τοῦ στόλου εἰς Ἔφεσον μετὰ τὴν ἧτταν τοῦ Ἀντιόχου. Εἰς δὲ τὴν ἐν Ἀργινούσαις ναυμαχίαν, καίτοι νικήσας ἔνθα διῴκει 15 τριήρεις, κατηγορήθη ὑπὸ τῶν συστρατήγων του ὡς ἀμελήσας νὰ περισώσῃ ἐκ τῶν κυμάτων τοὺς ναυαγοὺς, καὶ κατεδικάσθη εἰς θάνατον (Θουκ. Η, 73. 100.—Ξεν. Ἑλλ. Α, 2. 4. 5.— Πλούτ, Ἀλκ. ΚΘ). — 2) Ῥόδιος ἐκ Ῥώμης τὸν Τιβέριον εἰς τὴν ἀστρολογίαν μυήσας, μετέπειτα δὲ καταδιωχθείς. Ἔγραψε δὲ καὶ περὶ Πλάτωνος τὰ ἔργα αὐτοῦ διαιρέσας εἰς τετραλογίας (Tac. Ann. VI, 26. — Surt. Tib. XIV).

Θρασύμαχος, 1) ἐκ Χαλκηδόνος, ἦλθε τῷ 430 π. Χ. εἰς Ἀθήνας, καὶ ἐπεδόθη τὸ πρῶτον εἰς τὴν φιλοσοφίαν, εἶτα δ' εἰς τὴν ῥητορικὴν καὶ τὴν διδασκαλίαν αὐτῆς. Τὸ ὕφος του μαρτυρεῖται ὡς εὐφραδὲς καὶ ἁρμονικὸν (Cic. Or. XII, 39. XIII, 41). Ὁ Πλάτων τὸν συγκαταριθμεῖ μετὰ τῶν σοφιστῶν καὶ ψέγει τὰς φιλοσοφικὰς αὐτοῦ θεωρίας. Μόνον ἀποσπάσματά τινα σώζονται τῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ, ὅλων ῥητορικῶν. Ἐλέγετο δ' ὅτι πρὸς τὴν ζωὴν δυσανασχετῶν, ηὐτοκτόνησεν ἀπαγχθεὶς (Ἀθήν. Ι. σ. 454). —2) Φιλόσοφος Κορίνθιος, διδάσκαλος Στίλπωνος τοῦ Μεγαρέως (Δ. Λαέρτ. Β, 103).

Θρασυμήδης, 1) υἱὸς ἀνδρεῖος τοῦ Νέστορος ἐκ τῆς Ἀναξιδίας, μετὰ τοῦ πατρός του εἰς Τροίαν ἀπελθὼν καὶ ἐπανελθών· ἐνταφιασθεὶς δ' εἰς Πύλον τῆς Μεσσηνίας (Ὁμ. Ἰλ. Ι, 81. Ξ, 10, Π, 321. Ὀδ. Γ, 39. 414. 442, 448).—2) Πάριος γλύπτης, κατασκευάσας χρυσελεφάντινον ἄγαλμα τοῦ Ἀσκληπιοῦ ἐν Ἐπιδαύρῳ (Παυσ. Β. 27) τὸ ἥμισυ μέγεθος ἔχον τοῦ Φειδιακοῦ Διὸς, καὶ ὑπό τινων τῷ Φειδίᾳ ἀποδοθέν.

Θράσων, 1) Ἀθηναῖος, βοηθήσας τοὺς φυγάδας Θηβαίους εἰς τὴν ἀποβολὴν τῶν Σπαρτιατῶν, καὶ τοῖς Θηβαίοις λίαν ἀγαπητὸς (Δημ. π. Στεφ. σ. 237).— 2) Γλύπτης περὶ τὰ 320 π. Χ., χαλκᾶ ἀγάλματα ἀθλητῶν, καὶ ἀναθήματα κατασκευάσας (Στρβ. ΙΔ, 641.—Pl. XXXIV, 8, 19).

Θρῆνος, ἴδ. Λυρικὴ ποίησις.

Θρηνῳδὸς, ἴδ. Κήδευσις.

Θρησκεία. Ἡ ἀρχικὴ Πελασγικὴ θρησκεία ἦν κυρίως φυσιολατρική, θεοποιουμένων οὐχὶ τῶν ἀντικειμένων αὐτῶν, ἀλλὰ τῶν δυνάμεων αἵτινες ἐν αὐτοῖς φαίνονται ζῶσαι καὶ ἐνεργοῦσαι. Ἔπλαττε δὲ τοὺς θεοὺς καθ' ὁμοίωσιν τῶν ἀνθρώπων καὶ ἀνθρωπίνως σκεπτομένους καὶ πράττοντας, καὶ ὡς τῶν θεῶν ἰδίας ἐνεργείας ἐξελάμβανε πάντα ὅσα προσέβαλλον τὰς αἰσθήσεις. Καθ' ὅσον δὲ ἀνεπτύσσετο τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος, κατὰ τοσοῦτο καὶ ἐν τοῖς θεοῖς αὐτοῦ ἔβλεπε τοὺς

ἐργάτας οὐ μόνον τῆς φυσικῆς, ἀλλὰ καὶ τῆς ἠθικῆς τάξεως. Οὕτως ἡ Δήμητρα, ἡ γῆ μήτηρ, ἀπὸ τῆς θεᾶς τῶν φυτῶν καὶ τῆς χορηγοῦ τοῦ σίτου ἐγένετο ἡ εὑρέτρια καὶ προστάτις τῆς γεωργίας, ἡ ἱδρυτὴς τῶν μονίμων οἰκήσεων, τοῦ γάμου, τῆς πολιτικῆς καὶ τῆς ἠθικῆς τάξεως. Ἡ μετατροπὴ καὶ ἀνάπτυξις αὕτη, προϊὸν πολλῶν αἰώνων βεβαίως, συμπίπτει μετὰ τῶν χρόνων καθ' οὓς αἱ μακραὶ πλανήσεις καὶ συγκρούσεις τῶν παναρχαίων πατριαρχικῶν φυλῶν ἀνέπτυξαν τὸν κυρίως Ἑλληνικὸν βίον, περίπου κατὰ τοὺς χρόνους τῆς Δωρικῆς εἰσβολῆς. Ἐν ταῖς Ὁμηρικαῖς ποιήσεσιν, αἵτινες πιθανῶς οὐ πολὺ ἀπέχουσι τοῦ χρονικοῦ ἐκείνου ὁρίου, οἱ θεοὶ ἔχουσιν ἤδη ἐντελῶς προσωπικοὺς χαρακτῆρας, καὶ σπανίως μόνον ἔτι ἀπαντῶνται, ὡς πρός τινας ἴχνη τῶν συμβολικῶν αὐτῶν αἰνιγμῶν. Ἡ παρ' Ὁμήρῳ θεολογία μένει καὶ ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα, τοῖς ἱστορικοῖς χρόνοις, ἡ αὐτή, πλὴν σπανίων τινῶν ἀλλοιώσεων περὶ τὸν χαρακτῆρα τινῶν τῶν θεῶν, ἢ ἀλλοίων τινῶν κατὰ τόπον δογμάτων, ἀναπτυχθέντων συγχρόνως πρὸς τοὺς φυσικοὺς χαρακτῆρας τῶν διαφόρων χωρῶν, ἢ τῶν διαφόρων φυλῶν τὸν ἠθικὸν χαρακτῆρα καὶ τὴν ἀντίληψιν. Ἴσως δὲ συνετέλεσαν καὶ αἱ Ὁμηρικαὶ ποιήσεις, καὶ αἱ μετ' αὐτὰς, ἰδίως αἱ τοῦ Ἡσιόδου, εἰς συγχώνευσιν τῶν τοπικῶν τούτων δογμάτων εἰς μίαν γενικὴν ἐθνικὴν τῶν Ἑλλήνων θρησκείαν. Τινὲς ὑπέλαβον ὅτι ἕκαστον μέρος εἶχε κατ' ἀρχὰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ θεότητα, καὶ ὅτι διὰ τῆς ἐπικοινωνίας συνηνώθησαν μετὰ ταῦτα πᾶσαι βαθμηδὸν εἰς ἕνα κοινὸν Ὄλυμπον. Ἀλλ' αὕτη ἐστὶ βεβαίως ἐσφαλμένη θεωρία, διότι ἡ πολυθεία ἐστὶν ἡ ἀναγκαία τῆς φυσιολατρείας συνέπεια. Ἐπίσης δ' ἀνυπόστατός ἐστιν ἡ εἰκασία ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ θρησκεία προῆλθεν ἔξωθεν, ἐξ Ἀσίας ἢ ἐξ Αἰγύπτου, εἰ καὶ σχέσεις τινὲς θρησκευτικαὶ ὡς ἐκ τῆς γειτνιάσεως βεβαίως δὲν ἐπέλειπον· τινὲς μάλιστα θεότητες δύνανται ἴσως νὰ καταδειχθῶσι καὶ ὡς ξένης καταγωγῆς, ὡς ἡ Ἀφροδίτη Ἀσιανῆς, ἡ Ἀθηνᾶ (Νηΐθ) ἴσως Αἰγυπτιακῆς· ἀλλὰ τὸ Ἑλληνικὸν πνεῦμα μετέβαλεν οὕτω τὸν χαρακτῆρα καὶ τὴν φύσιν αὐτῶν, ὥστε μετεποιοῦντο εἰς ἰθαγενεῖς. Ἐπὶ τῆς παρακμῆς ὅμως τῆς Ἑλλάδος αἱ ἔξωθεν εἰσαγόμεναι λατρεῖαι δὲν ἠλλοίουν τὸν χαρακτῆρα τῆς καταγωγῆς των. Ἡ Τιτανομαχία ἐστὶ τὸ σύμβολον τῆς ἀντικαταστάσεως ἐκείνης τῆς Ἑλληνικῆς θρησκείας ἀντὶ τῆς παναρχαίου φυσιολατρικῆς. Οἱ Ἕλληνες ἐπίστευον ὅτι πρὸ τῶν θεῶν οὓς ἐλάτρευον ἄλλοι ἦρχον, ὁ Κρόνος (ἡ ἄναρχος αἰωνιότης) μετὰ τῶν Τιτάνων (τῶν ἀκανονίστων ἀρχικῶν δυνάμεων τῆς φύσεως), ὑποκύψαντες εἰς τὸν Δία καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ, τοὺς θεοὺς τῆς τάξεως, τοῦ νόμου καὶ τοῦ δικαίου. Μετὰ τὸν θρίαμβον δὲ τοῦ Διὸς, οἱ μὲν τῶν Τιτάνων ἐδεσμεύθησαν εἰς τὸν Τάρταρον, οἱ δ' ὑπετάγησαν εἰς τὸν νέον νόμον, καὶ ὁ Ζεὺς συμπαρέλαβεν εἰς τὴν διοίκησιν τοῦ παντὸς τοὺς δύο του ἀδελφοὺς, τὸν Πλούτωνα καὶ τὸν Ποσειδῶνα. Τινὲς θεότητες, ἄμεσον ἔχουσαι τὴν σχέσιν μετὰ τῆς φύσεως, ὡς αἱ τῆς θαλάσσης, τῶν ποταμῶν, τῶν δασῶν, διετήρησαν μὲν τὸν φυσιολατρικὸν χαρακτῆρά των, ἀλλ' ἐν ὑψηλοτέρᾳ τάξει καὶ ἁρμονίᾳ, ὑπὸ τοῦ Διὸς τὸν ὑπέρτατον νόμον. Ἐν Ὁμήρῳ ὁ Ὄλυμπος παρίσταται ὠργανωμένος ἐντελῶς κατὰ τὸ τότε παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ἐπικρατοῦν πολιτικὸν σύστημα. Ὁ Ζεὺς ἐστὶν ὁ βασιλεὺς τῶν θεῶν· παρ' αὐτῷ δὲ κάθηται Βουλὴ τῶν ἀνωτάτων θεῶν, ἔχουσα δικαιώματα ἀναγνωριζόμενα ὑπὸ τοῦ Διός. Εἰσὶ δὲ οὗτοι οἱ Ὀλύμπιοι, τῷ Διὶ παροικοῦντες, ὁ Ἀπόλλων, ὁ Ἄρης, ὁ Ἥφαιστος, ὁ Ἑρμῆς, ἡ Ἥρα, ἡ Ἀθηνᾶ, ἡ Ἄρτεμις, ἡ Ἀφροδίτη καὶ ὁ ἐν τῇ θαλάσσῃ οἰκῶν Ποσειδών· εἰς τούτους προσετέθη μετὰ ταῦτα καὶ ἡ Ἑστία, ὥστε ἐν τοῖς μετέπειτα χρόνοις ἐλέγοντο οἱ δώδεκα θεοί. Ἐνίοτε δὲ συγκαλεῖ ὁ Ζεὺς καὶ πάντας τοὺς θεοὺς εἰς ἀγορὰν, μὴ ἐξαιρουμένων οὐδὲ τῶν ποταμίων, οὐδὲ τῶν νυμφῶν τῶν ῥυάκων καὶ δασῶν (Ὁμ. Ἰλ. Υ', 4). Ὁ Ποσειδὼν καὶ ὁ Πλούτων εἰσὶν ἐν τῇ θαλάσσῃ καὶ ἐν τῷ Ἅιδῃ ὅ, τι ὁ Ζεὺς ἐν τῷ οὐρανῷ, ἀλλ' ἀναγνωρίζοντες αὐτοῦ τὴν ὑπεροχήν. Καὶ οἱ λοιποὶ δὲ θεοὶ εἰς τὰς τρεῖς ταύτας κατηγορίας ἀνήκουσι. Μετὰ τῶν καταχθονίων θεῶν συναριθμοῦνται καὶ οἱ χθόνιοι, οἱ ἐφορῶντες τὴν γῆν καὶ τὴν κάτωθεν αὐτῆς προερχομένην βλάστησιν, δι' ὃ καὶ ἡ κόρη τῆς Δήμητρος ἐστὶ τοῦ Πλούτωνος ἡ γυνή. Ὑποδιῃροῦντο δ' οἱ θεοὶ καὶ εἰς πρωτίστους καὶ δευτερεύοντας· οὗτοι δὲ ἐμφαίνουσι τὸ πλεῖστον ἰδιαίτερα μέρη ἢ ἰδιότητας τῶν πρωτίστων θεῶν, ὡς αἱ Μοῖραι, ἡ Τύχη, ἡ Δίκη, αἱ Ὧραι εἰσὶν ἰδιότητες τοῦ Διὸς, ἡ Νίκη τῆς Ἀθηνᾶς, ἡ Ἥβη πάντων τῶν θεῶν ἀνεξαιρέτως. Κατὰ μέρος αἱ δευτερεύουσαι αὗται θεότητες ἔχουσι τὴν ἰδίαν αὐτῶν προσωπικότητα, εἰσὶν αὐτούσιαι, καὶ εἶχον ἐξ ἀπωτάτων χρόνων ἰδίαν λατρείαν, ὡς αἱ Ὧραι, αἱ Χάριτες· κατὰ μέρος δὲ εἰσὶ μὲν προσοποποιήσεις, ἀλλ' ἄνευ λατρείας, πλὴν ἐνίοτε καὶ μέχρι τινὸς κατὰ χρόνους μεταγενεστέρους. Οἱ θεοὶ ὧν μνημονεύει ὁ Ὅμηρος ἐλατρεύοντο καθ' ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ μείζονος ἢ ἥττονος λατρείας ἀπελάμβανον ἐνίοτε τινὲς αὐτῶν κατὰ μέρη, ἀναλόγως τοῦ ἐξαιρετικοῦ σεβασμοῦ ὅστις ἐν ἀρχαιοτάτοις χρόνοις ἀπεδίδετο αὐτοῖς εἴς τινας τόπους ἢ ὑπό τινων φυλῶν. Συνήθως δ' εἶχεν ἕκαστον μέρος μίαν πρωτεύουσαν λατρείαν, ὡς αἱ Ἀθῆναι τὴν τῆς Ἀθηνᾶς, οἱ Δελφοὶ τὴν τοῦ Ἀπόλλωνος, τὸ Ἄργος τὴν τῆς Ἥρας, κτλ, καὶ εἰς ταύτην αἱ πλεῖσται θρησκευτικαὶ τιμαὶ ἀπεδίδοντο.—Ἡ θρησκευτικὴ πίστις ἦν ἰσχυρὰ παρὰ τῷ λαῷ τοὐλάχιστον, καὶ ἀκλόνητος μέχρι τῶν Περσικῶν καὶ μετ' αὐτὰ, ὅτε τοῖς θεοῖς ἀπέδιδον μετ' εὐλαβοῦς εὐγνωμοσύνης οἱ Ἕλληνες τὴν σωτηρίαν τῆς πατρίδος των ἀπὸ τοῦ ξένου ζυγοῦ. Ἀλλ' ἡ πρόοδος τῆς διανοητικῆς ἀναπτύξεως ἤρχισεν ἐπαισθητὴν ποιοῦσα τὴν ὑλικὴν τοῦ θρησκεύματος φύσιν, παρεκτραπέντος διὰ τοῦ χρόνου εἰς ἐξωτερικὰς μᾶλλον ἐθιμοταξίας, καὶ μὴ ἱκανοποιοῦντος τὰς ἀξιώσεις τοῦ πνεύματος. Καὶ ἡ ἀνάπτυξις προσέτι τῆς φιλοσοφίας, ἥτις ἀπὸ τοῦ 600 π. Χ. εἶχεν ἀρχίσει καλλιεργουμένη εἰς τὰς Ἰωνικὰς ἀποικίας συνετέλεσε καὶ αὐτὴ εἰς τὸ νὰ κλονίσῃ,—ἀλλὰ κυρίως μόνον ἀπὸ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, τῆς ὀλεθρίας ταύτης ἀφετηρίας τῆς παρακμῆς τῆς Ἑλλάδος,—ὑποσκάπτουσα σπουδαίως τὸ θρησκευτικὸν αἴσθημα πρῶτον παρὰ τοῖς λογίοις, καὶ ἀπ' αὐτῶν ἡ ἀσέβεια μετέβη κατ' ὀλίγον καὶ εἰς τὸν λαὸν, συνεπιφέρουσα καὶ τὴν ἄφευκτον ὀπαδόν της, τὴν χαλάρωσιν τῶν ἠθῶν, ὡς καὶ τὴν ἑτέραν, τὴν δεισιδαιμονίαν. Εἰς ταύτην δ' ἔβιδον τροφὴν τὰ ὀρφικὰ καὶ ἄλλα μυστήρια (ἴδ.). Οἱ δὲ Ῥωμαῖοι, καὶ ἕνεκα τῆς πρώτης καταγωγῆς αὐτῶν ἐκ Πελασγῶν καὶ ἐκ Τυρρηνῶν, καὶ ἕνεκα τῆς ἠθικῆς ἐπιρροῆς ἣν οἱ Ἕλληνες ἐπ' αὐτῶν ἐξήσκουν, εἶχον κυρίως τὴν αὐτὴν μετὰ τῶν Ἑλλήνων θρησκείαν. Ἕνεκα τῆς ἧττον ζωηρᾶς φαντασίας των ὅμως ὀλιγώτεροι μῦθοι ἐμπεριέχονται εἰς τὰς περὶ τῶν θεῶν παραδόσεις των. Διετήρησαν δὲ καὶ ἀπὸ τῆς ἀπωτάτης αὐτῶν ἀρχαιότητος τὴν λατρείαν ἰδιαιτέρων τινῶν θεοτήτων τῆς γεωργικῆς καὶ τῆς ποιμενικῆς, καὶ προσέτι εἶχον τὴν τάσιν νὰ προσωποποιῶσι καὶ νὰ θεοποιῶσι καὶ πᾶσαν οἵαν δήποτε ἀφῃρημένην ἰδέαν, οἷον τὴν ἀρετὴν, τὴν εὐποιΐαν καὶ εἴ τι ἄλλο, μέχρις οὗ κατήντησαν νὰ θεοποιῶσι καὶ τοὺς αὐτοκράτορας, καὶ οὐχὶ πάντοτε τοὺς ἀρίστους.

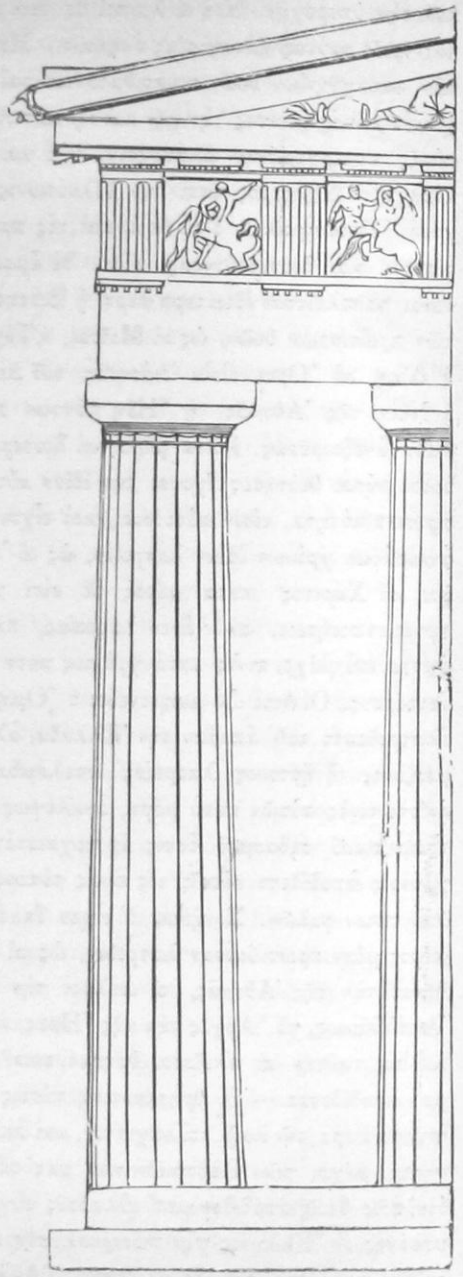
Θρία, δῆμος ἀνατολικῶς τῆς Ἐλευσῖνος ἐν τῷ Θριασίῳ πεδίῳ, δι' οὗ διήρχετο ἡ πομπὴ τῶν Ἐλευσινίων, δι' ὃ καὶ τὸ Δίπυλον ἐν Ἀθήναις, ἐξ οὗ ἡ πομπὴ ἐξήρχετο, ἐλέγετο καὶ Θριάσιαι πύλαι (Ἡρδ. Η, 65. Θ, 17. — Θουκ. Α, 114. — Στρβ. Θ, 392, 395).

Θρίαμβος, πομπὴ Βακχικὴ (Σουΐδ. λ. Ῥύττειν). Παρὰ Ῥωμαίοις ἡ ἐπίδειξις ἢ εἰσέλασις τοῦ νικηφόρου στρατηγοῦ μετὰ μά-

ην περατώσασαν τὸν πόλεμον, καὶ εἰς ἣν ὑπὲρ τοὺς 5,000 ἐχθροὺς ἐφόνευσε. Παρηκολουθεῖτο δὲ ὑπὸ τῶν αἰχμαλώτων καὶ τῶν λαμπροτέρων λαφύρων, καὶ διήρχετο ὑπὸ ὡραίαν ἀψίδα ἥτις ἐν τοῖς πρώτοις χρόνοις κατηδαφίζετο μετὰ ταῦτα, ἐπὶ δὲ τῶν αὐτοκρατόρων ἀνηγείρετο μόνιμος.

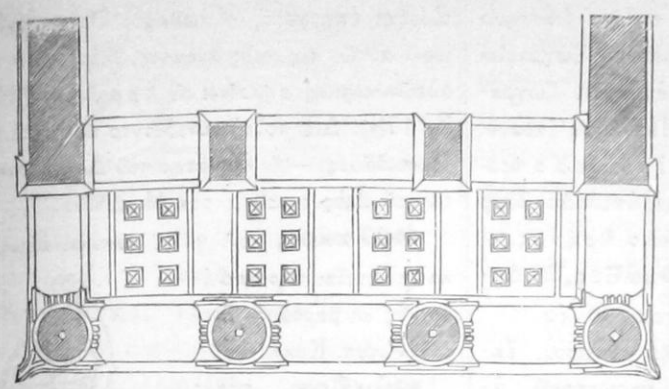
Θρέας, ἴδ. Ἑρμῆς.

Θριγγὸς, τὸ ἐπὶ τῶν κιόνων καθήμενον μέρος τῆς ὀροφῆς (ἴδ. Ναός. Κίων). Εἰς τὸν δώριον ῥυθμὸν τὸ πρῶτον μέρος κάτωθεν ἦν τὸ ἐπιστύλιον, ἀντιστοιχοῦν εἰς τὴν ἐν τῇ ξυλοδομίᾳ ἐπικειμένην δοκόν. Ὑπὲρ αὐτὸ δ' ἔκειτο ἡ ζώνη ἢ διάζωμα, ἐμφαίνουσα τὰς κεφαλὰς τῶν ἐπικαθημένων τῇ κατωτέρᾳ ἐγκαρσίων δοκῶν, διαγεγλυμμένας εἰς τριγλύφους, ἐχούσας τρεῖς καθέτους ῥάβδους, καλουμένας μηρούς· ὑφ' ἑκάστην δ' ἐξ αὐτῶν ἓξ σταγόνες παρίστων τὸ ἐκ τῆς κεφαλῆς τῆς ξυλίνης δοκεῦ σταλάζον ὕδωρ· ἦσαν δ' αἱ σταγόνες αὗται ἀνάγλυφοι ἐπὶ τοῦ ἐπιστυλίου, ὡς καὶ τὸ ὑπὲρ αὐτὰς ἐπίπεδον ῥαβδίον, τὸ λεγόμενον κεφαλὴ τῶν τριγλύφων, καὶ ἡ ὑπὲρ τὰς κεφαλὰς εὐρυτέρα ταινία, τὸ κυμάτιον. Συνήθως δὲ ἐτίθετο ἀνὰ μία τρίγλυφος ὑπὲρ ἕκαστον κίονα καὶ ἐν τῷ μέσῳ μεταξὺ δύο κιόνων. Τὸ δὲ μεταξὺ δύο τριγλύφων διάστημα, ἐν τῇ ξυλοδομίᾳ πιθανῶς κατ' ἀρχὰς κενὸν, εἶτα δὲ διὰ σανίδων, ἴσως καὶ καταγράφων κλειόμενον, κλείεται ἐν τοῖς λιθοκτίστοις ναοῖς διὰ μαρμαρίνων πλακῶν, αἵτινες καλοῦνται μετόπαι, καὶ κοσμοῦνται ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ δι' ἀναγλύφων. Οἱ τοῖχοι δὲ τῶν ναῶν, εἰς τὸ μέρος τὸ ἀντιστοιχοῦν εἰς τὰ κιονόκρανα, ἢ ἐν μεγάλοις ναοῖς τὸ εἰς τὸ κυμάτιον τοῦ ἐπιστυλίου, ἔχουσι τὴν ἐπικρανίτιδα, ἤτοι ἐπίσης κυμάτιον, πολλάκις διὰ κεχρωματισμένου μαιάνδρου κοσμούμενον, καὶ ἐνίοτε ὑπὲρ αὐτὸ, ἀντιστοιχοῦσαν πρὸς τὴν σειρὰν τῶν μετ-

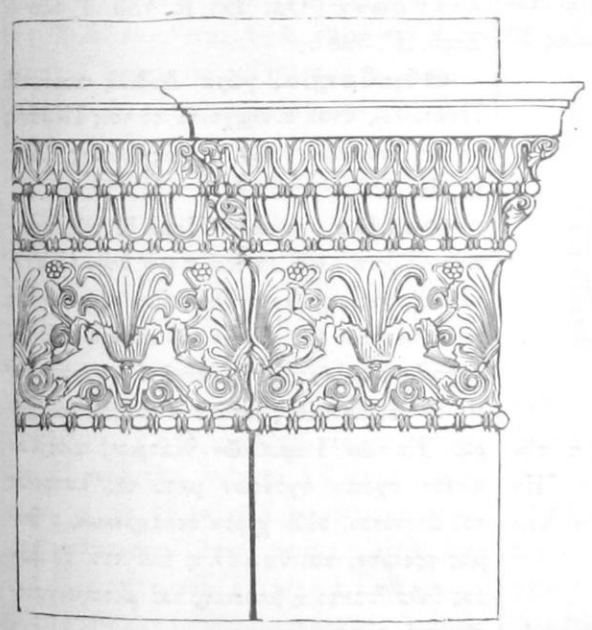

πῶν, ζώνην συνεχῆ ἀναγλύφων, τὴν ζωφόρον. Ἀπὸ τοῦ περιστυλίου δ' εἰς τὸν τοῖχον, ὑπὲρ τὴν ζωφόρον, ἤ, εἰς μικροὺς ναοὺς, ἐπάνω τῶν τριγλύφων, ἐκτείνονται αἱ δοκοὶ, δουροδόκοι, καὶ μεταξὺ αὐτῶν ἦσαν τετράγωνα φατνώματα, ἢ κοίλως ἐγγεγλυμμένα, ἢ διὰ περιαιρετῶν κεράμων (ὡς εἰς τὸ

Θησεῖον) κεκαλυμμένα. Ἡ δὲ στέγη τοῦ ναοῦ, προκλινὴς πρὸς τὰς δύο μακρὰς πλευρὰς, ἀπετέλει εἰς ἑκάστην τῶν δύο ἄλλων

κάθετον τρίγωνον, τὸ λεγόμενον ἀέτωμα ἢ ἀετὸν, οὗ τὸ ἐμβαδὸν ἢ τύμπανον, λίαν ταπεινὸν εἰς τοὺς δωρίους ναοὺς, καὶ ἔχον ὑπὲρ τὰ δύο ἄνω σκέλη τὴν ὑδρορρόην, ἐκοσμεῖτο οὐ σπανίως δι' ὡραίων γλυπτικῶν συμπλεγμάτων. Εἰς δὲ τὰς οἰκοδομὰς τοῦ Ἰωνικοῦ ἢ Κορινθιακοῦ ῥυθμοῦ τὸ ἐπιστύλιον διαιρεῖται εἰς τρεῖς καλουμένας ταινίας, τὰς ἄνω προεχούσας ὑπὲρ τὰς κάτω, καὶ λήγει ἄνω εἰς κυμάτιον κατάγλυφον συνήθως καὶ κανόνα, καὶ ὑπὲρ τοῦτον ἡ ζωφόρος, πολλάκις κατάγλυφος, καὶ ἐπὶ ταύτης τὸ γεῖσον προέχον, κοῖλον δὲ κάτωθεν, καὶ ἐπικαθήμενον ἐπὶ σειρᾶς μακρᾶς προεχόντων κύβων, οἵτινες καλοῦνται ὀδόντες, τὰ δὲ μεταξὺ αὐτῶν διαστήματα μετοχαί. Ἕπεται δὲ ἄνωθεν κυμάτιον, καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἡ ὑδρορρόη. Ὁ δὲ ἰων. τοῖχος, κρηπίδα ἔχων ὡς οἱ κίονες, ἔχει καὶ ἄντικρυ τῶν ἐπιστυλίων ζώνην, ἢ ἐπικρανίτιδα, ἔχουσαν κόσμημα ὡς τὸ τοῦ ἐπιστυλίου, ἤ, ἂν τοῦτο δὲν ἔχωσιν οἱ κίονες, ἁπλοῦν κυμάτιον.

Θρόνιον, πρωτεύουσα ὠχυρωμένη τῶν Ἐπικνημιδίων Λοκρῶν, ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Βοαγρίου. Τῷ 429 π. Χ. τὴν ἐκυρίευσεν ὁ Ἀθηναῖος στρατηγὸς Κλεόπομπος. Ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ πολέμου οἱ Φωκεῖς τὴν ἐλεηλάτησαν, εἶτα δὲ πάλιν ἀνέλαβε (ν. Καινούργιο) (Ὁμ. Ἰλ. Β, 533.— Θουκ. Β, 26).

Θρόνος, ἡ ἐπίσημος ἕδρα τῶν βασιλέων, καὶ ἑπομένως καὶ τῶν μεγάλων θεῶν, ὑπὸ τῆς τέχνης πολλάκις μεγαλοπρεπέστατα κεκοσμημένος. Οὕτως ὁ τοῦ χαλκοῦ κίονος, τοῦ παριστῶντος τὸν Ἀπόλλωνα ἐν Ἀμύκλαις, ἦν τορευτὸς, ἔργον τοῦ Λακεδαιμονίου Βαθυκλέους, ἔχων ἀντὶ ποδῶν ἀγάλματα Ὡρῶν καὶ Χαρίτων, ὅλος κατάγλυφος καὶ ἐπὶ τοῦ ἐρείσματος ἔχων πάλιν κατειργασμένα ἀγάλματα (Παυσ. Γ, 18. 19). Ὁ δὲ τοῦ ἐν Ὀλυμπίᾳ κολοσσιαίου Διὸς, ἀριστούργημα τοῦ Φειδίου, ἦν χρυσελεφάντινος μετὰ καὶ ἐβένου καὶ πολυτίμων λίθων κεκοσμημένος· οἱ πόδες δὲ παρίστων ἕκαστος ἓξ χρυσῶν Νικῶν ἀγάλματα, καὶ ὁ ὅλος θρόνος, ἡ ἕδρα, αἱ χεῖρες, τὸ ἔρεισμα, ἐκοσμοῦντο ὑπὸ ἀναριθμήτων

χρυσῶν ἀναγλύφων καὶ συμπλεγμάτων φυσικοῦ μεγέθους, καὶ ἐπὶ τῶν τοίχων τῶν στερεούντων τὸ μεταξὺ τῶν ποδῶν διάστημα διέπρεπον ζωγραφίαι τοῦ ἐπισήμου ζωγράφου Παναίνου (Παυσ. Ε, 11). Εἶχε δ' ὁ θρόνος καὶ ὑποπόδιον ὅπερ ἐκαλεῖτο θρῆνος.

Θυάδες, ἴδ. Διόνυσος. Θυΐα.

Θύαμις, ποταμὸς τῆς Ἠπείρου, ἐκβάλλων, ἐπὶ τοῦ ὁμωνύμου ἀκρωτηρίου, ἀπέναντι τῆς Κερκύρας (Θουκ. Α, 46.—Στρβ. Ζ, 324).

Θύαμος, ὄρος τῆς Ἀκαρνανίας (ν. Σπαρτσβοῦνι), Ν τοῦ Ἀμφιλοχικοῦ Ἄργους (Θουκ. Γ, 106).

Θυάτειρα, ἐπίσημος πόλις τῆς Β Λυδίας ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Λύκου, φημιζομένη δι'

ἃ εἶχεν ἐργοστάσια πορφύρας, καὶ διὰ τὴν ἀφθονίαν τῶν ἠθῶν τῶν κατοίκων της. Ἦν ἡ ἕδρα μιᾶς τῶν πρώτων χριστιανικῶν κοινοτήτων (Στρβ. ΙΓ, 625).

Θύελλα, ἴδ. Ἅρπυιαι.

Θυέστης, ἴδ. Ἀτρεύς. Ἀγαμέμνων.

Θυΐα, 1) θυγάτηρ τοῦ Κασταλίου ἢ τοῦ Κηφισοῦ (Ἡρδ. Ζ, 48), μήτηρ τοῦ Δελφοῦ ἐκ τοῦ Ἀπόλλωνος, πρώτη τῷ Διονύσῳ θύσασα, καὶ ὄργια αὐτῷ τελέσασα. Κατ' αὐτὴν δὲ Θυΐάδες ὠνομάζοντο καὶ αἱ Ἀθηναῖαι αἱ κατ' ἔτος εἰς τὸν Παρνασσὸν Διονυσιακὰ ὄργια τελοῦσαι μετὰ τῶν ἐν Δελφοῖς Θυϊάδων, αἵτινες ἦσαν ἱέρειαι ὡς αἱ Βάκχαι. Ὅτε ὁ Ξέρξης ἐπήρχετο, οἱ Δελφοὶ ἔθυσαν ἐν τῷ ἱερῷ αὐτῶν εἰς τοὺς ἀνέμους, διότι τὸ ὄνομα αὐτῶν κυρίως σημαίνει αἱ ὁρμῶσαι (Ἡρδ. Ζ, 178). Διὰ τοῦτο συνεδέοντο καὶ μετὰ τοῦ Ποσειδῶνος.—2) Θυγάτηρ τοῦ Δευκαλίωνος, ἐκ τοῦ Διὸς τεκοῦσα τὸν Μακεδόνα.

Θύλακοι, ἐν γένει σακκία, ἰδίως δὲ καὶ πλατεῖαι περισκελίδες ἃς οἱ βάρβαροι ἔφερον (Εὐριπ. Κυκλ. 682).

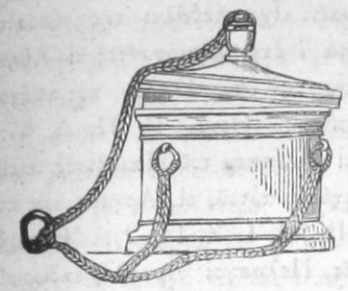

Θύμβρη, πόλις ἐπὶ τοῦ Θυμβρίου ποταμοῦ, Β. τῆς Τρωάδος, ἔχουσα ναὸν τοῦ Ἀπόλλωνος, καὶ ἀρχαιότατα ἐκλιποῦσα. Παρ' αὐτῇ ὑπῆρχε λόφος Καλλικολώνη (Ὁμ. Ἰλ. Κ, 430. Υ, 53.—Στρβ, ΙΓ, 598).

Θύμβρηρα, χώρα Λυδικὴ παρὰ τῷ Πακτωλῷ, ἔνθα συνήρχοντο οἱ τοῖς Πέρσαις ὑποκείμενοι λαοὶ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας (Ξεν. Κ. Π. ΣΤ, 2, 16. Ζ, 1, 45).

Θυμέλη, βωμός. Παρὰ δὲ τοῖς ποιηταῖς (Εὐριπ.) «Κυκλώπων θυμέλαι», τὰ λείψανα ἀρχαίων κυκλωπείων τειχῶν. **Εἰς** δὲ τὸ θέατρον (ἴδ.), ὁ ἐν τῷ κέντρῳ τῆς ὀρχήστρας βωμὸς, περὶ ὃν ἐκινεῖτο ὁ χορὸς, καὶ εἰς οὗ τὰς βαθμίδας ἵστατο ὁ ὁδηγὸς τοῦ χοροῦ. Ἐκ τῶν Ῥωμαϊκῶν θεάτρων, οὐδεμίαν πλέον σχέσιν ἐχόντων μετὰ τῆς λατρείας τοῦ Διονύσου, οὐδὲ χορὸν κεκτημένων, ὁ βωμὸς ἐξέλιπε, καὶ θυμέλη ἐλέγετο τὸ μέρος ἔνθα ἵστατο ἡ μουσικὴ, καὶ μεταγενεστέρως καὶ πᾶσα ἡ σκηνή.

Θυμιατήρ(ιον), 1) τὸ σκεῦος δι' οὗ, πλὴν τοῦ θυμιάματος ὃ ἔρριπτον εἰς τὰς ἐσχάρας τῶν βωμῶν, ἐθυμίαζον τὰ ἀγάλματα καὶ διὰ τῆς χειρὸς (Αἰλ. Π. 7. ΙΒ, 51), αὐτὸ τοῦτο ὃ παρέμεινε καὶ εἰς τὴν ἡμετέραν ἐκκλησίαν. — 2) Θυμιατήριον ἢ θυτήριον ὁ καὶ ἄλλως βωμὸς καλούμενος

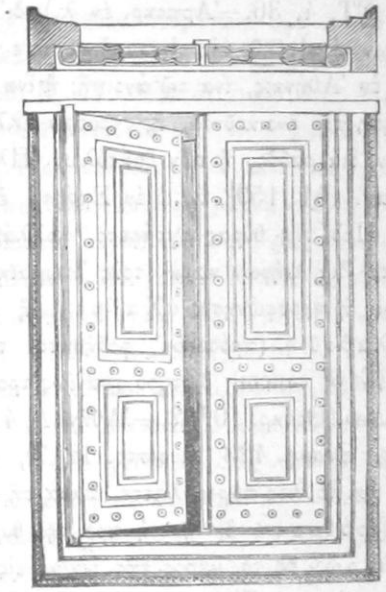
ἀστερισμὸς τοῦ νοτίου ἡμισφαιρίου ὑπὸ τὸν σκορπίον, ἐκ 4 ἢ 7 ἀστέρων.

Θυμοίτης, 1) Γέρων Τρὼς (Ὁμ. Ἰλ. Γ. 146). Κατὰ μεταγενεστέρους, ἡ σύζυγος αὐτοῦ Κύλλα, ἔσχε, καθ' ἣν ἡμέραν ἐγεννήθη ὁ Πάρις, υἱὸν καὶ αὐτὴ τὸν Μούνιππον, ὃν ἐθανάτωσεν ὁ Πρίαμος, διότι ὁ χρησμὸς εἶπεν ὅτι παιδίον κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην γεννηθὲν, θὰ ἐπέφερε τὸν ὄλεθρον τῆς Τρωάδος. Διὰ τοῦτο, μνησικακῶν ὁ Θυμοίτης, εἰσήγαγε τὸν Δούριον ἵππον εἰς τὸ Ἴλιον (Serv. ad. Virg. Æ, 2, 30).— 2) Υἱὸς Ὀξύνθου, δισέγγονος τοῦ Θησέως, τελευταῖος Θησείδης βασιλεὺς τῶν Ἀθηνῶν (ἴδ. Μέλανθος). Κατ' αὐτὸν ὠνομάσθη ὁ δῆμος τῶν Θυμοιταδῶν.

Θυνιὰς, 1) πόλις καὶ ἀκρωτήριον ἐν Θράκῃ εἰς τὸν Εὔξεινον Πόντον, ΒΔ τῆς Σαλμυδησσοῦ (ν. Ὑνιάδα).—2) Νῆσος πρὸς τῇ Βιθυνίᾳ ἐν Πόντῳ· εἶχε ναὸν Ἀπόλλωνος, καθ' ὃν καὶ ἀρχαιότερον Ἀπολλωνία ἐλέγετο.

Θυοσκόποι, ἴδ. Ἱερεῖς.

Θύρα, ἡ εἰς δωμάτιον ἢ εἰς οἰκίαν εἴσοδος. Ἡ τελευταία ἐλέγετο Αὔλι(ει)ος ἢ αὐλί(ει)α θύρα· ἡ δ' εἰς πόλιν ἢ φρούριον εἰσάγουσα ἐλέγετο πύλη. Ἡ δ' ὀπισθία θύρα τῆς οἰκίας ἐλέγετο παράθυρον ἢ παραθύριον· ἂν δ' ἔφερεν εἰς τὸν κῆπον, κηπαία θύρα (Ἀθήν. ΙΕ, 6). Τὰ δύο πλάγια τῶν θυρῶν ἐλέγοντο σταθμοὶ καὶ φλιαὶ (Ὁμ. Ὀδ. Ρ. 221), κυρίως ὅμως φλιὰ τὸ ἀνώφλιον, ὃ, μεθ' ὅλων τῶν ἀρχιτεκτονικῶν αὐτοῦ κοσμημάτων ἐλέγετο καὶ ὑπέρθυρον· τὸ δὲ κατώφλιον ἐλέγετο βηλὸς, καὶ ποιητικῶς οὐδας. Τούτου εἰς τοὺς ναοὺς, προσέτι καὶ εἰς τὰς οἰκίας, ἐθεωρεῖτο βέβηλον καὶ δυσοίωνον νὰ ἐπιβαίνῃ τις διὰ τοῦ ἀριστεροῦ ποδὸς, δι' ὃ καὶ αἱ εἰς τοὺς ναοὺς ἄγουσαι βαθμίδες ἦσαν πάντοτε ἀριθμοῦ περιττοῦ, ὥστε καὶ δι' οὗ ποδὸς ἤρχετό τις τῆς ἀναβάσεως, διὰ τοῦ αὐτοῦ νὰ βαίνῃ καὶ εἰς τὸν βωμόν. Εἰς τῶν Ἰωνικῶν ναῶν τὰς θύρας, κατὰ τὸ ἄνω τῶν σταθμῶν, ἑκατέρωθεν τοῦ ὑπερθύρου προεῖχον δύο κοσμήματα καλούμενα ὦτα ἢ κατὰ Βιτρούβιον, (ΙΙΙ, 4) καὶ ἀγκῶνες. Εἶχον δ' αἱ μεγάλαι θύραι δύο φύλλα, θύρετρα λεγόμενα, κλι-

σιάδας ἢ σανίδες (Ὁμ. Ὀδ. Ψ, 42) ὅτε ἦσαν ξύλινα, διότι πολλάκις, εἰς τὰ πολυτελῆ οἰκοδομήματα, ἦσαν χαλκᾶ, ἐπίχαλκα (Ἡρδ. Α, 179) ἢ καὶ χρυσελεφάντινα. Ἐστερεοῦντο δ' εἰς τοὺς σταθμοὺς διὰ στροφέων ἢ στροφίγγων, γιγγλύμων, θαιρῶν, καὶ ἠνοίγοντο ἀπὸ τῆς εἰσόδου κατὰ διάταξιν πάντοτε πρὸς τὰ ἐντὸς, δι' ὃ καὶ ἐνδοῦναι ἔλεγον ἐπὶ τοῦ ἀνοίγοντος τὴν θύραν ὅταν εἰσήρχετο, ἐπισπάσασθαι δὲ ἢ ἐφελκύσασθαι ἐπὶ τοῦ κλείοντος αὐτὴν ὅταν ἐξήρχετο. Ἐστερεοῦντο δὲ τὰ θυρώματα κάτω διὰ κατοχέων (Σοφ. Οἰδ. Τ.

136) εἰσερχομένων εἰς τὸν βηλὸν, καὶ πρὸς ἄλληλα διὰ μανταλῶν, κλείθρων (αὐτ. 1262. 1287. 1294), καὶ τὰ μείζονα πρόσθετι διὰ μοχλῶν εἰσερχομένων εἰς τοὺς πυθμένας τῆς θύρας, καὶ ὁ ἀνοίγων αὐτὴν ὤφειλεν ἀναμοχλεύειν ἢ τὸν μοχλὸν παραφέρειν (Εὐριπ. Μήδ. 1305). Καθ' Ὅμηρον δὲ (Ὀδ. Α, 442. Φ, 46) συνείχοντο τὰ κλεῖθρα τότε καὶ δι' ἱμάντος. Ἐπὶ τῆς ἐκτὸς δὲ ἐπιφανείας τὰ θύρωθρα εἶχον κρίκους, ἵνα ἑλκόμενα κλείωνται, λεγομένους ἐπιπαστῆρας (Ἡρδ. ΣΤ, 91), οἵτινες ἐχρησίμευον καὶ ὡς ῥόπτρα (Ξεν. Ἑλλ. ΣΤ. 4, 36.—Ἀρποκρ. ἐν λ.), δι' ὧν, ὁ θέλων νὰ εἰσέλθῃ εἰς οἰκίαν, ἔκοπτε τὴν θύραν ἐν Ἀθήναις, ἵνα τῷ ἀνοιγῇ, ἢ ἵνα εἰδοποιήσῃ τὸν ἐνοικοῦντα, ἢ, τούτων ἐλλειπόντων, διὰ ῥάβδου ἢ τῶν δακτύλων (Πλάτ. Πρωταγ. 151. 159), ἐν ᾧ ἐν Σπάρτῃ ἐσύριττε. Πρὸ τῆς θύρας ἐγράφετο πολλάκις, μάλιστα διὰ ψήφων κατὰ τοὺς Ῥωμαϊκοὺς χρόνους, ἡ προσφώνησις «Χαῖρε», ἢ καὶ «Εὐλαβοῦ» (πρόσεξον, φοβήθητι) τὴν κύνα (Cave canem), διότι συνήθως προσεδεῖτο κύων (Θεόκρ. 10, 42.—Ἀθήν. Α, 4.—Ἀριστφ. Θεσμφ. 423 Λυσιστρ. 1217), καὶ ἐνίοτε καὶ δοῦλος παρεφύλαττε παρὰ τῇ αὐλίᾳ. Πρόθυρον δ' ἦν ἡ πρὸ τῆς θύρας στοά· θυρὼν δὲ τὸ μέρος τῆς οἰκίας εἰς ὃ ἡ θύρα ἠνοίγετο (Σφκλ. Οἰδ. Τ. 1242. Ἡλκτρ. 328) ἔνθα ἦν καὶ τὸ θυρωρεῖον, δωμάτιον τοῦ θυρωροῦ (Πολυδ. Α, 77).

Θυργωνίδαι, δῆμος Ἀττικῆς, πιθανῶς παρὰ τὴν Ἄφιδναν.

Θυρεᾶτις, ἡ Κυνουρία, τὸ τῇ Λακωνικῇ συνορεῦον μέρος τῆς Ἀργολίδος (Θουκ. Β, 27. Δ, 56), οὗ πρωτεύουσα ἡ Θυρέα (Ἡρδ. Α. 82) παρὰ τὸν ὁμώνυμον κόλπον (ν. Ἄστρος) Κατὰ τοὺς μεταξὺ Ἀργείων καὶ Λακεδαιμονίων συνεχεῖς πολέμους, ὁ Κλεομένης, μετὰ τὴν ἐν Τίρυνθι νίκην (524 π. Χ.), κατέλαβε τὴν Θυρέαν (Ἡρδ. Α, 82. ΣΤ, 76). Τῷ 431 παρεχώρησαν οἱ Λακεδαιμόνιοι τὴν χώραν εἰς τοὺς Αἰγινήτας, οὓς οἱ Ἀθηναῖοι εἶχον ἐκβάλει τῆς νήσου των· ἀλλὰ μετὰ 7 ἔτη, κυριεύσαντες οἱ Ἀθηναῖοι τὴν πόλιν, τὴν ἐπυρπόλησαν, καὶ ἀπήγαγον τοὺς κατοίκους (Θουκ. Β, 27. Δ, 57. Ε, 41). Ἐπὶ Φιλίππου τοῦ Μακεδόνος ἀνεκτήσαντο, βοηθείᾳ αὐτοῦ, οἱ Ἀργεῖοι τὴν πόλιν (Παυσ. Β, 20, Ι. Ζ, 11, 2). Ἦσαν δ' οἱ Κυνουριεῖς, Πελασγοὶ Ἀρκάδες ἐκδωρισθέντες ὑπὸ τῶν Ἀργείων (Ἡρδ. Η, 73).

Θυρεὸς, ἴδ. Ὅπλισμός.

Θυρίδες, ἴδ. Λακωνική.

Θύριον καὶ **Θούριον,** πόλις τῆς Ἀκαρνανίας μετ' ἀκροπόλεως, ΝΑ τοῦ Ἀνακτορίου, περὶ μίαν ὥραν ἀπέχουσα τοῦ Ἀμβρακικοῦ κόλπου. Ἐνταῦθα συνήρχετο τὸ κοινὸν τῶν Ἀκαρνάνων.

Θύρσος, ῥάβδος ἦν εἰς τὰς Διονυσιακὰς πομπὰς ἔφερον ὁ Βάκχος, ὁ ὀπαδὸς αὐτοῦ καὶ οἱ πανηγυρισταί. Ἄνω εἶχε κῶνον πίτυος, διὰ τὴν χρησιμότητα τῆς ῥητίνης εἰς τὴν οἰνοποιίαν, ἢ δέσμην φύλλων κισσοῦ ἢ

φύλλων ἀμπέλου. Ἐλέγετο δ' ὅτι ὁ Βάκχος μετέβαλλέ ποτε τοὺς θύρσους εἰς ὅπλα θανατηφόρα, ἐντὸς τῶν φύλλων ἐγκρύψας αἰχμήν (Ἀθήν. ΙΔ, 631.—Διόδ. Γ, 61. Δ, 4).

Θυσία, πᾶσα τοῖς θεοῖς γινομένη προσφορὰ ἱκετήριος ἢ εἰς ἔνδειξιν εὐλαβείας ἢ εὐγνωμοσύνης, κατὰ τοῦτο τῶν ἀναθημάτων διακρινομένη, ὅτι ἐκεῖνα ἦσαν μόνιμα, ἡ δὲ θυσία προσωρινὴ καὶ ἐπαναλαμβανομένη. Ἐπομένως καὶ τὰ πρῶτα τῆς γῆς προϊόντα, τὰ ἀκροθίνια, διαρκῆ καὶ αὐτὰ μὴ ὄντα, κατελογίζοντο ἐν ταῖς θυσίαις. Ἦν δ' ἡ θυσία τὸ κυριώτατον μέρος, τὸ κέντρον τῶν θρησκευτικῶν τελετῶν, καὶ προσεφέρετο ἐν

ἑορταῖς ἢ καὶ εἰς πᾶσαν ἄλλην ἡμέραν, ὑπὸ ἰδιωτῶν, οἰκογενειῶν, φυλῶν ἢ πόλεων δι' οἱονδήποτε συμβὰν ἰδιωτικὸν ἢ δημόσιον. Ὑπῆρχον δὲ θυσίαι αἱματηραὶ καὶ ἀναίμακτοι. Αἱ αἱματηραὶ ἦσαν αἱ κυριώτεραι, καὶ ἐκ τῶν ζῴων τὰ ἀρνία, αἱ αἶγες, οἱ χοῖροι καὶ οἱ βόες τὰ συνηθέστερα, καὶ ἐξ αὐτῶν τὰ ἀρσενικὰ ἐθύοντο ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τοὺς θεούς, τὰ θηλυκὰ εἰς τὰς θεάς, καὶ λευκὰ μὲν εἰς τὰς ἐπουρανίους, μέλανα δὲ ἢ μελανὰ εἰς τὰς χθονίας ἢ θαλασσίας θεότητας. Καὶ ἄλλα δὲ ζῷα προσήγοντο εἰς τὰς

θυσίας, τινὰ ἰδίως κατὰ προτίμησιν εἴς τινας θεοὺς, εἴτε διότι ἠρέσκοντο εἰς αὐτὰ, εἴτε διότι τὰ ἀπηχθάνοντο, ὡς ἡ Δήμητρα τὸν χοῖρον, φθείροντα τὰ σπαρτὰ, ὁ Διόνυσος τὴν αἶγα, βλάπτουσαν τὰ κλήματα. Ἄλλων δὲ πάλιν θυσία ἀπηγορεύετο διά τινας θεότητας, ὡς τῆς αἰγὸς διὰ τὴν Ἀθηνᾶν. Ὁ Ποσειδῶν ἠγάπα ἰδίως μέλανες ταῦροι νὰ τῷ προσφέρωνται εἰς θυσίαν (Ὁμ. Ὀδ. Γ, 6), ἢ ἵπποι, καὶ ἵπποι ἐθύοντο καὶ εἰς τῶν ποταμῶν τοὺς θεούς. Ζῷα τῶν δασῶν σπανίως προσήγοντο εἰς θυσίαν, πλὴν ἐλάφων εἰς τὴν Ἄρτεμιν· ἐνίοτε ὅμως πτηνὰ, ὡς ὁ ἀλέκτωρ εἰς τὸν Ἀσκληπιὸν (Πλάτ. Φαῖδ. σ. 119 Α), ἡ περιστερὰ εἰς τὴν Ἀφροδίτην, ὁ κορυδαλὸς εἰς τὸν Ἡρακλῆν. Ἐνίοτε ἔθυον τρία διάφορα (ἄρρενα) ζῷα ἐνταυτῷ, καὶ ἡ τοιαύτη θυσία ἐλέγετο τριττύα ἢ τριττὺς (Ὁμ. Ὀδ. Λ, 131). Πολλάκις δὲ ἦν μέγας ὁ ἀριθμὸς τῶν θυμάτων (ἱερείων), μέχρις ἑκατὸν βοῶν, ὅτε ἡ θυσία ἐλέγετο ἑκατόμβη· ἀλλ' οὕτως ἐπελέγετο, καταχρηστικῶς, καὶ δι' ὀλιγώτερα, ἂν ἐν γένει ἦσαν πολυάριθμα, καὶ οἱ πλούσιοι ἐφιλοτιμοῦντο τὰς δαπάνας τοιούτων μεγάλων θυσιῶν ν' ἀναλαμβάνωσι. Τὰ ἱερεῖα ἀπῃτεῖτο νὰ ὦσιν ὑγιῆ καὶ ἄνευ κηλίδος, πλὴν μόνον ἐν Σπάρτῃ (Πλάτ. Ἀλκ. Β, σ. 146 Α), ἡλικίας δ' ὡρίμου καὶ, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, νὰ μὴ εἶχον χρησιμεύσει εἰς οἰκιακὰς ἀνάγκας· πρὸ πάντων δὲ δὲν ἐπετρέπετο ἡ θυσία τοῦ ἀροτῆρος βοός. Αἱ δ' ἀναίμακτοι θυσίαι, ἴσως αἱ ἀρχαιότεραι καὶ ἁπλούσταται (Πλάτ. Νόμ. ΣΤ. σ. 783), ἦσαν ἢ αἱ ἀπαρχαὶ τῶν ἐτησίων καρπῶν, ἢ πέλανοι, ἤτοι πλακοῦντες, μάλιστα μελίπηκτοι, εἰς οὓς πολλάκις ἐδίδετο τὸ σχῆμα δῆθεν θυομένων ζῴων, ὡς αὐτὰ πολλάκις ἐμιμοῦντο καὶ ἐκ κηροῦ ἢ ξύλου (Ἡρδ. Β, 47.—Πλούτ. Λουκ. Ι.). Εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην ὑπάγονται καὶ αἱ σπονδαί, ἰδίως τελούμεναι δι' οἴνου ἀκράτου, ἀφ' οὗ ἔπλυνεν ὁ θύων τὰς χεῖρας του· συνώδευον δ' αὐταὶ τὰς εὐχὰς ὑπὲρ ἐπιτυχίας τινὸς (Ὁμ. Ἰλ. Ι, 171. Κ, 225. Π, 302), ἢ ἐπισήμους συνθηκολογίας (Ἰλ. Γ, 295), ἢ ἐπικηδείους τελετὰς (Ὀδ. Κ, 518. Λ, 26), πολλάκις δὲ καὶ τὰς αἱματηρὰς θυσίας, καὶ προσέτι εἰς τὰς ἑστιάσεις οἱ πίνοντες, πρὶν ἢ φέρωσιν εἰς τὰ χείλη των τὴν φιάλην, ἔσπενδον ἐξ αὐτῆς εἰς ἐπίκλησιν τῶν θεῶν, τὰς πρώτας σταγόνας (Ἰλ. Η, 480). Προσέτι δ' ἐσπένδετο καὶ μέλι, γάλα, ἔλαιον· μέλι δὲ σχεδὸν ἀναγκαίως εἰς τὰς ἐπικηδείους σπονδάς. Εἴς τινας θεότητας ὅμως ἡ σπονδὴ ἦν ἄνευ οἴνου, νηφάλιος θυσία, ὡς ἐλέγετο, οἷον εἰς τὰς Μούσας, τὰς Νύμφας, τὴν Οὐρανίαν Ἀφροδίτην, τὸν Ἥλιον, τὰς ἐν Ἀθήναις λατρευομένας Εὐμενίδας (Σοφ. Ο. Κ). Εἰς τὰ συμπόσια ἔσπενδον εἰς τὸν Ἀγαθὸν δαίμονα καὶ Δία τὸν Σωτῆρα.—Ἀνθρωποθυσίαι, ὡς εἰς πάσας τὰς ἀρχαίας θρησκείας, δὲν ἦσαν ξέναι καὶ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν, ἐνιαχοῦ μὲν ἴσως, ἔνθα ἐπεκράτουν τὰ τραχύτερα ἤθη, καὶ ἐπὶ τῇ θεωρίᾳ ὅτι ἡ θεότης, οἷον ὁ Λυκαῖος Ζεὺς ἐν Ἀρκαδίᾳ, εὑρεστεῖτο εἰς ἀνθρωποφαγίαν· ἀλλὰ τὸ πλεῖστον

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ Σ. ΣΑΚΟΥΛΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ 1042

πρὸς τὴν δι' ἐνὸς θύματος ἐξιλέωσίν τινος τῶν θεῶν, ὀργιζομένου κατὰ παντὸς τοῦ λαοῦ. Τὰ θύματα ἐλαμβάνοντο τὸ πλεῖστον ἐξ ἐπιδημούντων ξένων· ἀλλ' ἡ ἔμφυτος καὶ πρωϊμώτατα ἀναπτυχθεῖσα ἡμερότης τῶν Ἑλληνικῶν ἠθῶν μετερρύθμισε τὸ ἄγριον τοῦτο ἔθιμον, παραδεχθεῖσα τὴν ἀντικατάστασιν ζῴων, ἢ καὶ ἀψύχων ὄντων, ἀντὶ ἀνθρώπων, ὡς ἐπὶ τῆς θυσίας τῆς Ἰφιγενείας, τῆς τοῦ Φρίξου (ἴδ. Ἀθάμας). Ἄλλοτε δ' ἐθύοντο οἱ εἰς θάνατον καταδεδικασμένοι κακοῦργοι, καὶ ἐπετρέπετο αὐτοῖς ἡ διὰ φυγῆς ἢ ἄλλως σωτηρία, ὡς τοῖς κατ' ἔτος ἐν Λευκάδι ἀπὸ βράχου εἰς τὴν θάλασσαν ῥιπτομένοις, εἰς θυσίαν τῷ Ἀπόλλωνι, καὶ ὡς ἐν Ὀρχομενῷ

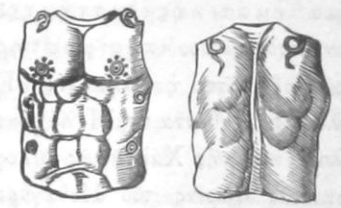
κατὰ τὰ Ἀγριώνια (ἴδ.), ἢ, ὡς ἐν Σπάρτῃ εἰς τὸν βωμὸν τῆς Ὀρθίας Ἀρτέμιδος, ἠρκοῦντο εἰς μόνην τὴν κατάβρεξιν αὐτοῦ δι' ἀνθρωπίνου αἵματος (ἴδ. καὶ Εὐριπ. Ἰφ. Τ. 1470). Ἐπὶ κηδειῶν αἱ ἀνθρωποθυσίαι (Ὁμ. Ἰλ. Φ, 28) προὐτίθεντο τὴν ἐξιλέωσιν τῆς παρωργισμένης σκιᾶς τοῦ ἀποθανόντος, καὶ τὴν ἱκανοποίησιν καὶ ἐκδίκησιν τῶν ἐπιζώντων αὐτοῦ οἰκείων. Τοῖς ὑποχθονίοις θεοῖς προσέφερον καὶ οἱ Ῥωμαῖοι ἐν τοῖς πρώτοις χρόνοις ἀνθρώπινα θύματα· ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ ἐμετρίασαν βαθμηδὸν τοῦ ἔθους τὴν ἀγριότητα. Νόμος τοῦ Ῥωμύλου ἀφιέρου τοὺς προδότας τῆς πατρίδος εἰς τοὺς καταχθονίους θεούς, ὥστε φονεὺς δὲν ἐθεωρεῖτο ὁ θανατῶν τινα ἐξ αὐτῶν· καὶ κακοῦργοι ἐθύοντο εἰς τελετάς τινας τοῦ Διός. Ἀντὶ δὲ τῶν βρεφῶν ἃ εἰς ἀρχαίους χρόνους προσήγοντο ὡς θύματα τῇ Μανίᾳ, ἀπὸ Ἰουνίου Βρούτου ἀντικατεστήθησαν κεφαλαὶ μυκήτων καὶ σκορόδων. Ἐπὶ Κράσσου (97 π. Χ.) κατηργήθησαν αἱ ἀνθρωποθυσίαι διὰ ψηφίσματος (Pl. XXX, 1, 3), ἀλλ' οὐχ ἧττον ἐτελοῦντο ἔτι ἐνίοτε (Suet. Oct. XV). — Ἡ αἱματηρὰ θυσία ἦν παρὰ τοῖς Ἕλλησι κυρίως ἑστίασις, ἐπὶ προφάσει ἢ σκοπῷ εὐσεβεῖ γινομένη (Ὁμ. Ἰλ. Α, 458. Ὀδ. Γ, 439. Ξ, 414. — Εὐριπ. Ἠλέκτρ. 792). Τὸ ἱερεῖον ἐστεφανοῦτο δι' ἀνθέων καὶ ταινιῶν (οὗ ἔθους ὅμως δὲν ἀπαντᾶται μνεία παρ' Ὁμήρῳ)· ἐνίοτε δὲ καὶ τὰ κέρατα αὐτοῦ ἐχρυσοῦντο (Ὀδ. Γ, 384). Ὅτε δ' ἤγετο εἰς τὸν βωμόν, ἂν εἵπετο ἡσύχως, ἐξελαμβάνετο τοῦτο ὡς καλὸς οἰωνός· καὶ πρὶν δ' ἢ φονεύσωσι τὸ ζῷον, περιέμενον μέχρις οὗ, κλίναν τὸν αὐχένα, φανῇ ὡς ἂν ἔδιδε σημεῖον αὐθορμήτου συγκαταθέσεως. Εἶτα δ' ἐβύθιζεν ὁ θύτης ἓν τῶν ἐπὶ τοῦ βωμοῦ καιομένων ξύλων εἰς ὕδωρ, καὶ δι' αὐτοῦ, οὕτως ἁγιασθέντος, ἐρράντιζε τοὺς παρόντας, καὶ προέτρεπεν αὐτοὺς εἰς σιγήν, ἐκφωνῶν «εὐφημεῖν χρή». Κατόπιν δ' ἐπέχεεν εἰς τὸν τράχηλον τοῦ ζῴου τὰς τὸν ἄρτον αἰνιττομένας οὐλας ἢ οὐλοχύτας, χονδρῶς ἠλεσμένην κριθήν, ὅπερ καὶ πρόχυσις ἐκαλεῖτο, καὶ, προφέρων εὐχάς, ἔκοπτε τρίχας ἀπὸ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ καὶ τὰς ἔκαιεν εἰς τὸ πῦρ· εἶτα δὲ, διὰ πελέκεως ἢ ροπάλου, κατέρριπτε τὸ ἱερεῖον καὶ, ἵνα δι' αἵματος βραχῇ ὁ βωμός, ἔστρεφε τότε τὴν κεφαλήν του πρὸς τὰ ὀπίσω καὶ τὴν ἔτεμνε διὰ τῆς μαχαίρας τῶν θυσιῶν. Διὰ τοὺς ὑποχθονίους θεοὺς ἡ κεφαλὴ τοῦ ἱερείου ἐπιέζετο πρὸς τὰ κάτω, καὶ τὸ αἷμα ἐδέχετο ὀπὴ ἐν τῇ γῇ. Ἀφ' οὗ δὲ τὸ ἔσφαζον καὶ τὸ ἐξέδαιρον, κατέτεμνον τὰ μέλη αὐτοῦ, καὶ ἔκαιον ἐπὶ τοῦ βωμοῦ ὅσα ἀνῆκον τῇ θυσίᾳ, μετὰ σπονδῶν, θυμιαμάτων

καὶ πλακούντων. Τὰ τοῖς θεοῖς ὡρισμένα μέρη ἦσαν κυρίως τὰ ὀστᾶ τῶν σκελῶν μετὰ τοῦ λίπους, ἐνίοτε καὶ μετά τινων μερῶν ἐξ ἑκάστου μέλους· τὰ δὲ λοιπὰ ἔτρωγον οἱ θῦται, εἴτε ἐν ἑστιάσει ἀμέσως μετὰ τὴν θυσίαν, εἴτε κομιζόμενα αὐτοῖς, καὶ μάλιστα τοῖς ἱερεῦσι, κατ' οἶκον. Σπανιώτατα δ' ἐκαίετο ἐντελῶς ὅλον τὸ ἱερεῖον. Ἐκ θυσιῶν δ' ἐπιθανάτων, ἢ ἐκ τῶν ἐκτελουμένων ἐπ' ἀρᾷ, οὐδὲν ἐτρώγετο, ἀλλὰ τὸ κρέας κατεστρέφετο ἢ ἐθάπτετο. Εἰσῆγον δὲ καὶ συνώδευον τὰς θυσίας προσευχαί, μουσική, ᾄσματα, καὶ ἐνίοτε καὶ χορός.

Θυσσαγέται, ἐν Σκυθίᾳ, λαὸς ἐκ τῆς θήρας ζῶν εἰς ἔρημα δάση μεταξὺ Τανάϊδος, Λύκου καὶ Ὀάρου (Ἡρδ. Δ, 22).

Θύσσος, πόλις τῆς Χαλκιδικῆς Χερσονήσου παρὰ τῷ Ἄθωνι (Ἡρδ. Ζ, 22. — Θουκ. Δ, 169. Ε, 35).

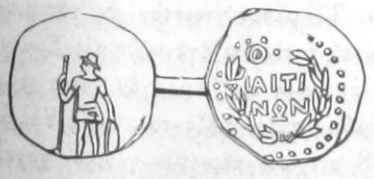
Θώραξ, τὸ ἀμυντικὸν ὅπλον, τὸ καλύπτον τὸ ἄνω μέρος τοῦ σώματος, μετάλλινος 8—9 χιλιόγρ. βαρύς, συγκείμενος ἐκ δύο πλακῶν (γύαλα), τῆς ἐμπροσθίας καὶ ὀπισθίας, συνδεομένων διὰ περονῶν, πλαγίως καὶ εἰς τοὺς ὤμους, ὅτε καὶ γυαλωτὸς λέγεται, καὶ στατὸς ἢ στάδιτος (Ὁμ. Ἰλ. Ε, 99. Ο, 530. — Παυσ. Ε, 25 κτλ.). Εἶχον δὲ τὰ δύο γύαλα πολλάκις τὸ ἀνατομικὸν σχῆμα τῶν μερῶν ἃ ἐκάλυπτον. Ἐπέδεε δὲ τὸν θώρακα περὶ τὴν ὀσφὺν ζώνη ἢ ζωστὴρ, καὶ ὑπ' αὐτὸν ἐφέρετο πολλάκις, πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν σκελῶν, ζῶμα δερμάτινον ἢ ἐξ ὑφάσματος, μετὰ χαλκῶν λεπίδων ἢ ἀλύσσεων (ἁλυσσιδωτὸς), ὅπερ ἐκάλυπτε καὶ τὸν ὅλον θώρακα, ὅταν ἦτο δερμάτινος ἢ λινὸς (λινοθώραξ), ἐξ οὗ τὸ ἐπίθετον

χαλκοχίτων. Ὑπὸ τοὺς ἐλαφροὺς δὲ πιθανῶς τούτους θώρακας ἐφέρετο κατάσαρκα ἐπίχαλκον δέμα, ἡ μίτρα (καρδιοφύλαξ) (Ξεν. Ἀνδ. Γ, 3, 20. Δ, 1, 18), εἰς προφύλαξιν τῶν κυριωτέρων μερῶν (Ὁμ. Ἰλ. Δ, 135. 187. Ε, 857).

I

Ἰαιταὶ ἢ Ἰεταὶ, πόλις Σικελικὴ πρὸς Β παρὰ τῇ Πανόρμῳ (ν. Ἰάβο).

Ἴακχος, ἴδ. Διόνυσος.

Ἰάλεμος, ἴδ. Ὑμήν.

Ἰάλυσὸς (καὶ Ἰάλυσος), 1) πόλις τῆς Ῥόδου, εἰς τὴν Β ἄκραν τῆς νήσου, μετ' ἀκροπόλεως Ὀρυχοίμης, ἤδη ὑφ' Ὁμήρου (Ἰλ. Β, 656) μνημονευομένη, ἀνῆκεν εἰς τὴν Ῥοδίαν τρίπολιν καὶ εἰς τὴν Δωρικὴν ἑξάπολιν (Ἡρδ. Α, 144. — Στρδ. ΙΔ, 654—5). Μετὰ ταῦτα παρήκμασεν, ὥστε ὁ Πλίνιος τὴν συγχέει μετὰ τῆς Ῥόδου (ν. ἐρείπια εἰς Φιλέρημον). — 2) Ὁ ἱδρυτὴς αὐτῆς υἱὸς Κερκάφου, διανεμηθεὶς τὴν νῆσον Ῥόδον μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ Λίνδου καὶ Καμείρου (Πινδ. Ὀλ. Ζ, 74).

Ἰάμβλιχος, Σύριος ἢ Βαβυλώνιος, τῷ β' αἰῶνι μ. Χ. ἔγραψεν ἑλληνιστὶ μυθιστόρημα, φέρον τίτλον «δραματικὸν,» τοὺς

ἔρωτας περιγράφον τοῦ Ῥοδάνους καὶ τῆς Σινωνίδος, πλῆρες παραδόξων συμβάντων, ἐν ἄλλοις μαγικῶν καὶ θεουργικῶν. Ἀποσπάσματα αὐτοῦ σώζονται παρὰ Φωτίῳ. — 2) Ἐκ Χαλκίδος τῆς Κοίλης Συρίας, ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου. Νεοπλατωνικός, μαθητὴς τοῦ Πορφυρίου καὶ τοῦ Ἀνατολίου. Αὐτοῦ σώζονται 5 ἐκ τῶν 10 βιβλίων «περὶ Πυθαγόρου αἱρέσεως». Ἕκαστον δὲ τῶν βιβλίων ἀπετέλει ἓν σύνολον. Τὸ πρῶτον πραγματεύεται «περὶ βίου Πυθαγορικοῦ,» ἐκ τοῦ δευτέρου μένει μόνον εἷς .προτρεπτικὸς λόγος εἰς φιλοσοφίαν,» ἐκ τοῦ τρίτου σώζονται ἀποσπάσματα .περὶ μαθηματικῆς ἐπιστήμης.» Τοῦ εἰς αὐτὸν ἀποδιδομένου «περὶ μυστηρίων» λόγου ἀμφισβητεῖται ἡ γνησιότης. Ἔγραψε καὶ σχόλια ἀπολεσθέντα περὶ Πλάτωνος, Ἀριστοτέλους καὶ τῆς Χαλδαϊκῆς φιλοσοφίας. Μιγνύων τὰς θεωρίας τοῦ Πυθαγόρου, τοῦ Πλάτωνος καὶ τῶν ἀσιανῶν θρησκευμάτων, ἐπρέσβευε τὴν βαθμιαίαν καταγωγὴν τῶν νοητῶν θεῶν, τῶν δαιμόνων, τῆς ψυχῆς τοῦ κόσμου καὶ τῆς ἀνθρωπίνης, ὡς καὶ τῆς ὕλης, ἐξ ὑπερτάτου φωτεινοῦ καὶ νοήμονος ἀρχικοῦ τινος ὄντος, ἐδίδασκε τὴν ἀνάγκην τῆς μαντικῆς καὶ τῆς θεουργίας πρὸς προσέγγισιν μετὰ τῆς θεότητος ἕνεκα τῆς ἀσθενείας καὶ τῆς ἁμαρτωλῆς φύσεως τῶν ἀνθρώπων, ἀνύψου τὸν ἀρχαῖον ἑλληνισμὸν πολὺ ὑπὲρ τὸν χριστιανισμόν, καί, κατὰ τὸν βιογράφον αὐτοῦ Εὐνάπιον, ἀπέκτησε τὴν φήμην ἀνδρὸς ἁγίου καὶ θαυματουργοῦ.

Ἰαμβογράφοι. Ἴαμβοι, ὅθεν κατ' Ἰάμβην, μίαν τῶν ὀπαδῶν τῆς Δήμητρος, ἐλέγοντο τὰ κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς θεᾶς ταύτης αὐτοσχεδιαζόμενα εὐτράπελα ᾄσματα. Τὸ μέτρον αὐτῶν ἔβαινε προφανῶς οὐχὶ κατὰ τὸν ἐπίσημον καὶ πανηγυρικὸν δάκτυλον, ἀλλὰ κατ' ἄλλον ἐλαφρότερον πόδα, οὗ ἡ θέσις (ἡ δευτέρα συλλαβὴ) ἦν, οὐχὶ ὡς ἐν ἐκείνῳ ἴση τῇ ἄρσει, ἀλλὰ τὸ ἥμισυ ἐκείνης, κατὰ τὸ λεγόμενον γένος διπλάσιον, πρόσφορον εἰς ποίησιν ἧττον ἐπιδεικτικὴν καὶ ἐπίσημον, μᾶλλον δὲ τὰ τοῦ συνήθους βίου ἐκφράζουσαν. Ὁ τὸ μέτρον τοῦτο τελειοποιήσας, καὶ κατ' αὐτὸ τὸν τρίμετρον ῥυθμίσας, ἦν ὁ Πάριος Ἀρχίλοχος, ὅστις καὶ ἦν ἐν γένει εἷς τῶν πρωτίστων νομοθετῶν τῆς Ἑλληνικῆς στιχουργίας, πολλὰ καὶ διάφορα ἐφευρὼν μέτρα. Ἐξ ἱερατικοῦ οἴκου καταγόμενος, ἦν υἱὸς τοῦ Τελεσικλέους, ὅστις τῇ 15 ἢ 18 Ὀλ. (720 ἢ 708 π. Χ.) ἔφερε Παριακὴν ἀποικίαν εἰς τὴν χρυσοφόρον Θάσον. Κατ' ἀρχὰς συνώδευσεν ἐκεῖ τὸν πατέρα του· εἶτα δ' ἐπανελθὼν εἰς Πάρον, ἔπεσεν ἐν πολέμῳ κατὰ τῆς Νάξου. Ὁ χαρακτὴρ αὐτοῦ ἦν δύσκολος καὶ φιλόψογος. Τὸν Λυκάμβην, μνηστεύσαντα αὐτῷ τὴν νεωτέραν του θυγατέρα Νεοβούλην, καὶ τὴν ὑπόσχεσιν παραβάντα, κατεδίωξεν ὁμοῦ μετὰ τῶν θυγατέρων του, διὰ τόσον πικρῶν ἰαμβικῶν σατυρῶν, ὥστε ἐλέγετο ὅτι πᾶσα ἡ οἰκογένεια ἐξ ἀπελπισίας ἠὐτοκτόνησεν ἀπαγχονισθεῖσα· τοσαύτη ἐθεωρεῖτο ἡ δριμύτης τῶν σατυρικῶν ἰάμβων αὐτοῦ. Ἔγραψε δὲ προσέτι καὶ ἐλεγεῖα καὶ ἐπιγράμματα, ὕμνους, ἐπῳδάς, πολλὰ εἰς τροχαϊκοὺς τετραμέτρους. Ἡ διάλεκτος αὐτοῦ ἦν ἀρχαία Ἰωνική· μικρὰ δὲ μόνον σώζονται αὐτοῦ ἀποσπάσματα. Καὶ ἐν τῇ μουσικῇ ἐπίσης διεκρίθη. Οἱ ἀρχαῖοι τὸν ἐξετίμων ἐξ ἴσου μετὰ τοῦ Ὁμήρου, τοῦ Πινδάρου καὶ τοῦ Σοφοκλέους (Λογγ. π. Ὕψ. ΛΓ, 5. — Cic. Or. I, 2). — Σύγχρονος, κατά τι νεώτερος αὐτοῦ, ἦν Σιμωνίδης ὁ ἐξ Ἀμοργοῦ, υἱὸς Κρήνου, ποιήσας 2 βιβλία ἐλεγείων, καὶ 2 ἰάμβων. Τὸ μόνον γνωστὸν ἐκ τῆς βιογραφίας αὐτοῦ ἐστὶν ὅτι ἐγεννήθη εἰς Σάμον καὶ ἔφερεν ἀποικίαν εἰς Ἀμοργόν. Δύο τεμάχια τῶν ἰάμβων αὐτοῦ σώζονται, ἓν ἐξ 24, ἄλλο ἐξ 178 στίχων, περιέχον γενικὸν χαρακτηρισμὸν τῶν γυναικῶν, ὧν τὰ ἐλαττώματα ἀνάγει εἰς διάφορα ζῷα, ἐξ ὧν λέγει καταγομένας αὐτάς. Τοῦ Σιμωνίδου οἱ ἴαμβοι ἦσαν ἥττον προσωπικοὶ τῶν τοῦ Ἀρχιλόχου, καὶ καθήπτοντο γενικώτερον ὁλοκλήρων κατηγοριῶν καὶ τάξεων ἀνθρώπων. Ἐλείπετο δὲ πολὺ ἐκείνου κατὰ τὴν χάριν καὶ τὴν δύναμιν τῆς ποιήσεως καὶ κατὰ τὴν εὐφυΐαν. — Τρίτος ἰαμβογράφος μνείας ἄξιος ἦν Ἱππώναξ ὁ Ἐφέσιος, ζήσας περὶ τὴν 60ὴν Ὀλ. (540 π. Χ.). Φυγὼν δ' ἐκ τῆς πατρίδος του, ἕνεκα τοῦ τυράννου αὐτῆς Ἀθηναγόρου, ἦλθεν εἰς Κλαζομενάς. Ἐνταῦθα δ' οἱ Χῖοι γλύπται Βούπαλος καὶ Ἄθηνις, ἐξέθηκαν εἰς κοινὴν χλεύην γελοιογραφικὸν ἀνδριάντα αὐτοῦ, διότι ἦν δυσειδὴς καὶ μικρόσωμος· δι' ὃ ἀντεκδικούμενος αὐτὸς, τοὺς προσέβαλε διὰ τόσον ὀξέων σατυρικῶν βελῶν, ὥστε ἐξ ἀπελπισίας ἀπηγχονίσθησαν. Πικρὸς, ἐμπαθὴς καὶ εὐφυὴς ὡς ὁ Ἀρχίλοχος, κρίνεται ὅμως ἐκείνου κατώτερος κατὰ τὴν ζωηρότητα καὶ τὴν ἔμπνευσιν. Οὗτος τὸν ἰαμβικὸν τρίμετρον μετερρύθμισεν εἰς χωλίαμβον ἢ καὶ σκάζοντα λεγόμενον, συνιστάμενον δ' εἰς τοῦτο, ὅτι τὸ μετὰ τὴν τομὴν κῶλον σύγκειται οὐχὶ ἐκ τροχαίων, ἀλλ' αὖθις ἐξ ἰάμβων, ἐξ οὗ ὁ τελευταῖος ποῦς γίνεται τροχαῖος καὶ οὐχὶ ἴαμβος, ὡς εἰς τοὺς συνήθεις τριμέτρους. Ἔγραψε δὲ παρῳδίας, ἃς αὐτὸς λέγεται ἐπινοήσας. Καὶ αὐτοῦ ἀποσπάσματα μόνον σώζονται. — Κατά τινας τὸν σκάζοντα ἐπενόησεν ὁ Ἀνάνιος, πιθανῶς σύγχρονος τοῦ Ἱππώνακτος, οὗ ἐπίσης διατηροῦνταί τινα ἀποσπάσματα· κατ' ἄλλους δ' ἦν μὲν εὑρέτης τοῦ σκάζοντος ὁ Ἱππώναξ, ὁ δὲ Ἀνάνιος τοῦ κληθέντος ἰσχιορρωγικοῦ, κατὰ τοῦτο διαφέροντος, ὅτι ὁ πέμπτος ποῦς (ὁ προτελευταῖος) ἦν ὑποχρεωτικῶς σπονδεῖος. — Μεταξὺ τῶν ἀρχαιοτάτων ἰαμβογράφων πρέπει νὰ μνημονευθῇ καὶ ὁ Σόλων, χρῆσιν ποιησάμενος τοῦ ἰάμβου οὐχὶ πρὸς προσβολὴν ἄλλων, ἀλλὰ πρὸς ἄμυναν ἑαυτοῦ κατὰ τῶν κατηγόρων τῆς πολιτικῆς αὐτοῦ πορείας. Ἓν ἐκ τῶν σωζομένων αὐτοῦ τεμαχίων περιέχει στίχους 21. — Ἐκ τῶν μεταγενεστέρων σατυρικῶν ἰαμβογράφων γνωστοί εἰσιν ὁ Αἰσχρίων, Σάμιος ἢ Μιτυληναῖος, περὶ τὰ 330 π. Χ. Ὁ Φοῖνιξ ἐκ Κολοφῶνος, περὶ τὸ 310 π. Χ. Ὁ Παρμένων ἐκ Βυζαντίου. Ὁ Ἑρμείας ἐκ Κουρίου, ὁ Ἡρώδης ἢ Ἡρώνδας, χρόνων Ἀλεξανδρινῶν, ἐπινοήσας τοὺς Μιμιάμβους, μικρὰς δηκτικὰς χαρακτήρων εἰκόνας. Καὶ ὅτι μὲν ὁ ἴαμβος καὶ ἐν τοῖς ἀρχαιοτάτοις χρόνοις καθ' οὓς ἐπενοήθη, μόνον εἰς σατυρικὴν ποίησιν ἐχρησίμευεν, οὐδὲν ἀποδεικνύει. Γνωστὸν δ' ὅτι ἐπὶ τῆς ἀκμῆς τῆς Ἑλλάδος ἦν ὁ ἔνδοξος στίχος τῆς δραματικῆς ποιήσεως.

Ἴαμος, υἱὸς Ἀπόλλωνος καὶ Εὐάδνης, θυγατρὸς τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς Πιτάνης, περίφημος μάντις, γενάρχης τῶν Ἰαμιδῶν, γένους ἱερέων καὶ μάντεων ἐν Ὀλυμπίᾳ. Ἡ μήτηρ αὐτοῦ, γεννηθέντα ἐν Ἀρκαδίᾳ, τὸν κατέθηκε παρὰ τῷ Ἀλφειῷ ἐντὸς σκοτεινοῦ δάσους ἐπὶ ἴων, ὅθεν καὶ ὠνομάσθη. Ἀναλαβὼν δ' αὐτὸν, τὸν ἀνέθρεψεν ὁ βασιλεὺς τῶν Ἀρκάδων Αἴπυτος· εἶτα δὲ, κατ' ἐντολὴν τοῦ Ἀπόλλωνος, ἀπῆλθεν εἰς Ὀλυμπίαν, καὶ ἐκεῖ ἐχρησμοδότει, ἑρμηνεύων τὰς φωνὰς τῶν πτηνῶν καὶ τὸν καπνὸν τῶν ἱερείων (Πινδ. Ὀλ. ΣΤ. 29).

Ἰανὸς, θεὸς παρὰ Ῥωμαίοις, ἐπώνυμος τῆς θύρας (Ianua), σύμβολον πάσης ἐνάρξεως καὶ ἐπομένως καὶ τῆς τοῦ ἔτους, ὅθεν ὁ Ἰανουάριος· καὶ διὰ τοῦτο κοινῶς ἐκτεταμένην ἔχων λατρείαν. Εἰς μίαν τῶν ἀγορῶν τῆς Ῥώμης, τετράθυρον, παρίστατο καὶ ὁ θεὸς τετραπρόσωπος, συνήθως δὲ διπρόσωπος διὰ τὰς δημοσίους οἰκοδομὰς, τὰς ἐχούσας εἴσοδον καὶ ἔξοδον. Τοιαύτη ἦν μία στοὰ, ἧς ἡ ἀνέγερσις ἀπεδίδετο εἰς τὸν Νουμᾶν, καὶ συνήθως ἐλέγετο ναὸς τοῦ Ἰανοῦ, κεκλεισμένη μένουσα ἐπ' εἰρήνης, ἀνοιγομένη δ' ὅτε ἤρχιζε πόλεμος.

Ἰαξάρτης, ποταμὸς ἐν Ἀσίᾳ ἐκ τοῦ ἰνδικοῦ Καυκάσου πηγάζων (Στρβ. ΙΑ, 510. — Ἀρρ. Γ. 30, 7), ῥέων πρὸς ΒΔ, διαιρῶν τὴν Σογδιανὴν ἀπὸ τῶν Νομάδων Σκυθῶν, καὶ εἰς τὴν Κασπίαν ἐκβάλλων. Οἱ ἀρχαῖοι συγχέουσιν αὐτὸν καὶ μετὰ τοῦ Τανάϊδος,

διότι καὶ τὴν Κασπίαν ἐξελάμβανον συνεχομένην μετὰ τῆς Μαιώτιδος, καὶ ὡς ὅριον μεταξὺ Εὐρώπης καὶ Ἀσίας ἔλεγον ὁτὲ μὲν τὸν Τάναϊν ὁτὲ δὲ τὸν Ἰαξάρτην. Καὶ ἀφ' οὗ δ' ἀνεγνωρίσθη ἡ διαφορὰ μεταξὺ αὐτῶν, πολλοὶ ὠνόμαζον ἔτι Τάναϊν τὸν Ἰαξάρτην ἵνα εὐαρεστῶσι τῷ Ἀλεξάνδρῳ (Ἀρρ. Γ, 30, 2). Τινὲς τῶν νεωτέρων (Humbold) ὑπέλαβον ὅτι ἡ σύγχυσις προῆλθεν ἐκ τοῦ ὅτι Ἀλανοὶ ᾤκουν περὶ ἀμφοτέρους τοὺς ποταμούς, καὶ εἰς αὐτῶν τὴν γλῶσσαν Τὰν (Δὸν) σημαίνει ἐν γένει τὸ ὕδωρ.

Ἰαπετός, Τιτὰν, υἱὸς τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γῆς· ἐκ τῆς Ὠκεανίδος Κλυμένης ἢ Ἀσίας ἔσχεν υἱοὺς τὸν Προμηθέα, τὸν Ἐπιμηθέα, τὸν Ἄτλαντα καὶ τὸν Μενοίτιον (Ἡσὸ Θεογ. 507). Οἱ Ἰαπετίδαι οὗτοι εἰσὶ σύμβολα, οὐχὶ ὡς οἱ Τιτᾶνες, τῶν ἀγρίων καὶ ἀκανονίστων δυνάμεων τῆς φύσεως, ἀλλὰ μᾶλλον τῶν εἰς ἃς ἡ ἀνθρωπίνη ψυχὴ ἀκουσίως καὶ τυφλῶς ὑποτάσσεται· καὶ ὁ μὲν Ἄτλας καὶ ὁ Μενοίτιος ἐμφαίνουσιν ἰδιότητας τῆς ἀνθρωπίνης διαθέσεως, ὁ δὲ Προμηθεὺς καὶ Ἐπιμηθεὺς τοῦ ἀνθρωπίνου νοός. Ὁ Ἄτλας, ὁ φέρων, ἐμφαίνει τὴν ἐπιμονήν, τὴν καρτερίαν, τὴν ὑπομονήν· ὁ Μενοίτιος, ὃν ὁ Ζεὺς διὰ τὴν φαυλότητα καὶ ἀλαζονίαν του ἐκεραύνωσεν εἰς τὸν Τάρταρον, αἰνίττεται τὴν κακόβουλον ὑπερηφίανκαὶ τὴν ἐμπαθῆ ὀργήν· ὁ Προμηθεύς, τὴν ἀνθρωπίνην φρόνησιν, ἀξιοῦσαν νὰ ἀρθῇ ὑπὲρ τὴν θείαν σοφίαν· ὁ δ' Ἐπιμηθεύς, τὴν ἀνθρωπίνην ἀπρονοησίαν καὶ ἀφροσύνην. Κατεδικάσθη δὲ καὶ ὁ Ἰαπετὸς εἰς τὸν Τάρταρον, διότι μετέσχε τῆς στάσεως κατὰ τοῦ Διὸς (Ὁμ. Ἰλ. Θ, 479). Ἐνίοτε συγκαταριθμεῖται μετὰ τῶν Γιγάντων, καὶ λέγεται τότε υἱὸς τοῦ Ταρτάρου καὶ τῆς Γῆς.

Ἰάποδες ἢ Ἰάπυδες, λαὸς ἐν τῇ Ῥωμαϊκῇ Ἰλλυρίᾳ Β, εἰς τὰ ἐνδότερα, πρὸς τῇ νῦν Κροατίᾳ. Ἔφερον ὅπλα Κελτικά, καὶ εἶχον τὸ σῶμα κατάστικτον. Ῥωμαϊκὴ ἐπαρχία ἔγινεν ἡ χώρα των ἐπὶ Αὐγούστου (Στρβ. Δ, 207. Ζ, 313) (ν. Λιάπιδες, Ἀλδανοί).

Ἰαπυγία ἄκρα, ἡ ΝΑ τῆς Ἰταλίας, Α. τοῦ κόλπου τοῦ Τάραντος (ν. Λεύκα) (Στρβ. Β, 109. 123 κλπ.).

Ἰάπυξ, Υἱὸς τοῦ Λυκάονος, κατ' ἄλλους τοῦ Δαιδάλου, ἔφερεν εἰς Ἰταλίαν ἀποικίαν Κρητῶν, οἵτινες κατ' αὐτὸν Ἰάπυγες ἐκαλοῦντο (Ἡρδ. Ζ, 90.—Στρβ. ΣΤ, 279. 282).

Ἰασίων ἢ **Ἰάσιος** (Ἡσίοδ. Θεογ. 269), υἱὸς τοῦ Διὸς, ἢ τοῦ Κορύθου καὶ τῆς Ἠλέκτρας, θυγατρὸς τοῦ Ἄτλαντος, ἀδελφὸς τοῦ Δαρδάνου, προσφιλὴς τῇ Δήμητρι (Ὁμ. Ὀδ. Ε, 125). Ἴδ. Πλοῦτος. Μετὰ τοῦ Δαρδάνου ἀπῆλθεν ἐκ τῆς Κρήτης, ἢ τῆς Ἀρκαδίας ἢ τῆς Ἰταλίας εἰς τὴν Σαμοθράκην, ἔνθα ὁ Ζεὺς τὸν ἐμύησεν εἰς τῆς Δήμητρος τὰ μυστήρια. Καὶ τὴν Σικελίαν δ' ἐπιστεύετο περιελθών, καὶ διαδοὺς ἐκεῖ τὰ μυστήρια. Ἐθεωρεῖτο δ' ὡς δαίμων τῆς παραγωγοῦ γῆς, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ παράγουσί τινες ἐκ τοῦ ἵημι.

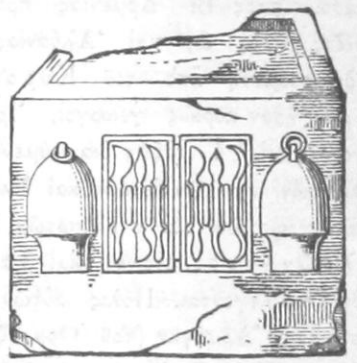
Ἴασος, 1) Υἱὸς τοῦ Φορωνέως ἐν Ἄργει, ἀδελφὸς τοῦ Πελασγοῦ καὶ τοῦ Ἀγήνορος.—2) Κατ' ἄλλας παραδόσεις, υἱὸς τοῦ Ἄργου καὶ τῆς Εὐάδνης, πατὴρ τοῦ Ἀγήνορος καὶ πάππος Ἄργου τοῦ Πανόπτου.—3) Υἱὸς Ἄργου τοῦ Πανόπτου, πατὴρ τῆς Ἰοῦς. Ἀλλὰ λέγεται καὶ υἱὸς τοῦ Τριόπου καὶ ἔγγονος τοῦ Φόρβαντος.—4) Υἱὸς τῆς Ἰοῦς.—5) Υἱὸς τοῦ Λυκούργου, σύζυγος τῆς Κλυμένης, θυγατρὸς τοῦ Μινύου, καὶ πατὴρ τῆς Ἀταλάντης.—6) Πατὴρ τοῦ Ἀμφίωνος. βασιλέως τῶν Μινυῶν (Ὁμ. Ὀδ. Λ, 283).—7) Ἀρχηγὸς τῶν Ἀθηναίων εἰς τὴν Τρωάδα (Ἰλ. Ο, 332).—8) Βασιλεὺς τῆς Κύπρου (Ὀδ. Ρ, 463).

Ἴασος ἡ Ἄσσος, πόλις τῆς Καρίας, ἐπὶ μικρᾶς νήσου ἐντὸς ὁμωνύμου αὐτῇ λιμένος, ἱδρύθη ὑπὸ Ἀργείων, καὶ Μιλήσιοι ηὔξησαν αὐτήν, ἐπίσημον διὰ τὴν ἁλιείαν της. Παρ' αὐτῇ ἵστατο εἰς τὸ ὕπαιθρον ἄγαλμα τῆς Ἑστίας, περὶ οὗ ἐλέγετο ὅτι οὐδέ-

ποτε ὑγραίνετο ὑπὸ τῆς βροχῆς (Θουκ. Η, 28, 29.—Πολύβ. ΙϚ' 12. ΙΖ, 2. 3.—Στρβ. ΙΔ, 658.—Ἀρρ. Α, 19, 10).

Ἰάσων, ἴδ. Ἀργοναῦται. Φεραί.

Ἰατρικὴ. Ἡ ἰατρικὴ ἐν τοῖς ἀπωτάτοις χρόνοις ἐτιμᾶτο μεγάλως ἐν Ἑλλάδι, καὶ ὁμοίως τῇ συγγενεῖ αὐτῆς μαντικῇ ἐθεωρεῖτο ὡς ἱερά. Ὁ Ὅμηρος γνωρίζει μόνον ἰατροὺς τῶν τραυμάτων. Τῶν θεῶν ἰατρὸς ἦν ὁ Παιήων, ὅστις ἔτι τότε δὲν ἦν ὡς μετέπειτα αὐτὸς ὁ Ἀπόλλων. Θεὸς δὲ τῆς παρ' ἀνθρώποις ἰατρικῆς ἦν ὁ Ἀσκληπιὸς (ἴδ.) καὶ, ὡς ἔκγονοι Ἀσκληπιοῦ, Ἀσκληπιάδαι ἐλέγοντο καὶ ἐθεωροῦντο πάντες οἱ ἔπειτα ἰατροὶ (Πλάτ. Συμπσ. σ. 686. Δημαρ. Γ, 406)· ὡς υἱοὶ δ' αὐτοῦ μνημονεύονται οἱ ἐν τῷ Ἑλληνικῷ στρατῷ πρὸ τῆς Τροίας ἰατροὶ Ποδαλείριος καὶ Μαχάων. Ἡ ἰατρικὴ ἑπομένως ἦν παρὰ τοῖς Ἕλλησι τέχνη ἐλευθερία καὶ εὐγενὴς, τείνουσα ν' ἀρθῇ εἰς ἐπιστήμην· ἡ ἐξάσκησις δ' αὐτῆς ἀπηγορεύετο ἐν Ἀθήναις εἰς γυναῖκας καὶ δούλους, ἐν ᾧ παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις δοῦλοι ἤσκουν κυρίως αὐτήν. Καθ' Ἡρόδοτον (Β, 84. Γ, 129) ἡ Αἴγυπτος εἶχεν ἰατρῶν ἀφθονίαν, ὧν ὅμως ἡ ἐπιστήμη φαίνεται ὅτι περιωρίζετο εἰς τὴν διαιτητικὴν, ἥτις ἐκεῖ ἐνομίζετο ἐπιβλητέα. Ἐν τοῖς ἱστορικοῖς χρόνοις, τιμώμενοι οἱ ἰατροὶ ἐν Ἑλλάδι, ἦσαν πολλαχοῦ εἰς ὑπηρεσίαν τοῦ δημοσίου (δημοσιεύοντες). Πολλοὶ ὅμως εἶχον ἴδιον ἰατρεῖον μετὰ τῶν ἀναγκαίων λουτήρων, χειρουργικῶν ἐργαλείων, πυξίδων, κυλικίδων καὶ φαρμάκων, διότι τότε φαρμακεῖα δὲν ὑπῆρχον· οἱ δὲ λεγόμενοι φαρμακοπῶλαι ἦσαν οἱ ἐν τῇ ἀγορᾷ παντοίας σκευασίας πωλοῦντες, οἷον δηλητήρια, ψιμμύθια, κτλ. Ἐν τῷ ἰατρείῳ λοιπὸν οἱ ἰατροὶ ἐδέχοντο, ἢ κατ' οἴκους ἐπεσκέπτοντο τοὺς ἀσθενεῖς, λαμβάνοντες, καὶ πολλάκις ἐκ προκαταβολῆς διὰ τὰς δαπάνας των, μισθὸν, ὅστις καὶ ἰατρεῖα καὶ σῶστρα ἐλέγετο. Κατὰ τὴν θεραπείαν παρῆσαν καὶ οἱ μαθηταὶ τοῦ ἰατροῦ καὶ οἱ βοηθοὶ αὐτοῦ, ἐν οἷς ἦσαν καὶ οἱ λεγόμενοι ἰατραλεῖπται, δοῦλοι συνήθως· τοὺς δὲ δούλους δοῦλοι ἐθεράπευον, καὶ οὐχὶ πάντοτε μετ' εὐσυνειδήτου ἐπιμελείας (Πλάτ. Νομ. Δ, 930). Καὶ συμπαθητικαὶ θεραπεῖαι ἐνίοτε μνημονεύονται. Ἡ αὐτοθεραπεία ὅμως κατά τινας γενικὰς διατάξεις (ἰατρεύεσθαι κατὰ γράμματα) ἦν παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις, οὐχὶ δὲ παρὰ τοῖς Ἕλλησιν, ἐν χρήσει, παρ' οἷς φαίνεται μάλιστα ὅτι καὶ δικαστικῶς ἠδύνατο νὰ καταδιωχθῇ ἰατρὸς διὰ παραμέλησιν σπουδαίας ἐξασκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματός του. Πρὸς ἐξάσκησιν τῆς ἰατρικῆς ἀπῃτεῖτο ἄδεια τοῦ δημοσίου, στηριζομένη οὐχὶ μὲν ἐπ' ἐξετάσεως, ἀλλ' ἐπὶ ἀποδείξεως ὅτι ὁ ὑποψήφιος ἐδιδάχθη παρὰ καλῷ διδασκάλῳ (Ξεν. Ἀπμν. Δ, 2, 5)· παρὰ δὲ τῶν ἰατρῶν ἀπῃτεῖτο ἐμβρίθεια, εὐσχημοσύνη καὶ καθαριότης. Ἦν δ' ὁ ἰατρὸς συγχρόνως καὶ χειρουργὸς, κατὰ τὰς τότε στενὰς διαστάσεις τῆς τέχνης, καὶ

χειρουργικὰ ἐργαλεῖα εὑρέθησαν καὶ πρωτότυπα, καὶ ἐν εἰκονικαῖς παραστάσεσιν. Αἱ τομαὶ διὰ θρησκευτικοὺς λόγους ἀπεφεύγοντο τότε. Ἡ δὲ κατ' εἰδικότητας διαίρεσις εἰς ὀφθαλμιατροὺς, ὀδοντοϊατροὺς, κτλ. ἐστὶ χρόνων μεταγενεστέρων. Ἐκ τῶν ἐπισημοτάτων ἰατρῶν ἦσαν ὁ Ἱπποκράτης ἐν Ἀθήναις ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου καὶ ὁ Δημοκήδης ἐν Κρότωνι, μεγάλους μισθοὺς λαμβάνοντες. Εἰς τὴν σπουδαίαν δ' ἐξάσκησιν τῆς ἐπιστήμης παρενέβαινον πολλαχῶς αἱ δεισιδαιμονίαι, καὶ τῶν γοήτων καὶ φαρμακευτριῶν αἱ ἀγυρτίαι (ἴδ. Γοητεία). Ὁ ἐν Ἐπιδαύρῳ ναὸς

τοῦ Ἀσκληπιοῦ ἐθεωρεῖτο ὡς μέγα θεραπευτήριον, εἰς ὃ πολλοὶ ἀσθενεῖς κατέφευγον. Ἐν Ῥώμῃ, ἔνθα ὁ Κάτων (Fragm.) παρῄνει τὸν υἱόν του νὰ προφυλάττηται ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων ἰατρῶν, «διότι οἱ Ἕλληνες ὤμοσαν νὰ φονεύσωσι πάντας τοὺς βαρβάρους,» ἐπὶ Κικέρωνος ἤδη ἐξήσκει τὸ ἐπάγγελμά του ἐντίμως ὁ ἐκ Προύσης Ἀσκληπιάδης, καὶ ἐπὶ τῶν αὐτοκρατόρων μέγιστοι ἦσαν πολλάκις τῶν ἰατρῶν οἱ μισθοί. Ἔκτοτε ἀπαντῶνται καὶ εἰδικοὶ ἰατροί, καὶ φάρμακά τινα ἕτοιμα ἐν τοῖς φαρμακείοις πωλούμενα, καὶ ἀνευρέθησαν ὀφθαλμιατρῶν συνταγαὶ ἐπὶ μολύβδου κεχαραγμέναι. Ἐν τοῖς μετέπειτα χρόνοις ἰατροσοφισταὶ ἐλέγοντο οἱ οὐ μόνον ἐξασκοῦντες, ἀλλὰ καὶ διδάσκοντες τὴν ἰατρικήν, καὶ περὶ αὐτῆς συγγράφοντες.

Ἰβηρία, 1) Ἴδ. Ἱσπανία. — 2) Γεωργία ἐπὶ τῶν Βυζαντινῶν, χώρα πεδινὴ ἐπὶ τοῦ Καυκασίου Ἰσθμοῦ, μεταξὺ Καυκάσου πρὸς Β. Ἀρμενίας πρὸς Ν, Κολχίδος πρὸς Δ, καὶ Ἀλβανίας πρὸς Α, διαρρεομένη ἀπὸ τοῦ Κύρου. Οἱ Ἴβηρες ἦσαν κυρίως γεωργοί, Ἰρανικῆς καταγωγῆς, εἰς 4 τάξεις διαιρούμενοι, τὴν τῶν αὐγενῶν, τὴν τῶν ἱερέων καὶ δικαστῶν, τὴν τῶν γεωργῶν καὶ στρατιωτῶν καὶ τὸ τῶν λαῶν γένος, οἵτινες καὶ βασιλικοὶ δοῦλοι λέγονται. Πόλις αὐτῶν πρωτεύουσα ἦν ἡ Ἀρμόγκη (τοῦ Ὀρμοῦζδ) ἐπὶ τοῦ Κύρου. Ἡ δὲ Τιφλὶς μνημονεύεται ἀπὸ τοῦ ς' αἰῶνος μ. Χ. Ἀπὸ Τραϊανοῦ ὑπέκειτο ἡ Ἰβηρία, κατ' ὄνομα κἄν, τοῖς Ῥωμαίοις· ἐπ' Ἰουλιανοῦ δ' ὑπέκυψε πάλιν τοῖς Πέρσαις.

Ἴβυκος, ἐκ Ῥηγίου τῆς Ἰταλίας, λυρικὸς ποιητής περὶ τὴν 63 Ὀλ. (528 π. Χ.). Διαφόρους χώρας περιελθών, παρέμεινε καὶ παρὰ Πολυκράτει, τῷ τυράννῳ τῆς Σάμου. Διηγοῦντο περὶ αὐτοῦ ὅτι ἐπὶ τοῦ Ἰσθμοῦ τῆς Κορίνθου ἐφονεύθη ὑπὸ λῃστῶν, καὶ ἀποθνήσκων ἐπεκαλέσθη ὡς ἐκδικητὰς γερανοὺς οὓς εἶδεν ἱπταμένους ὑπὲρ τὴν κεφαλήν του· εἰς δὲ τὴν πανήγυριν τῶν Ἰσθμίων, ὅτι εἰς τῶν λῃστῶν ἰδὼν ἐκεῖ τοὺς γερανοὺς διερχομένους, ἔκραξε πρὸς τοὺς λοιπούς· « Ἰδοὺ οἱ Ἴβύκου γέρανοι!» καὶ οὕτως ἀνεγνωρίσθησαν καὶ συνελήφθησαν οἱ κακοῦργοι. Τῶν ποιημάτων αὐτοῦ ὑπῆρχον 7 βιβλία· σώζονται δ' αὐτῶν τεμάχιά τινα (Bergk, Poet. lyr. græc. p. 997). Ἦσαν δὲ λυρικά, μύθους πραγματευόμενα, κατά τε τὴν γλῶσσαν καὶ τὴν ὕλην συγγενῆ πρὸς τὰ τοῦ Στησιχόρου τοῦ ἐξ Ἱμέρας. Περιφημότερα δ' ἦσαν τὰ ἐρωτικὰ αὐτοῦ, πρωτότυπα, καὶ ὑπ' αἰσθήματος θερμοῦ ἐμπνεόμενα.

Ἴγδη, ἴδ. Ὄλμος.

Ἰδαία, ἴδ. Ῥέα. Κυβέλη.

Ἴδαῖος, 1) Υἱὸς τοῦ Δαρδάνου καὶ τῆς Χρυσῆς, ἀπελθὼν μετὰ τοῦ πατρός του ἐκ Πελοποννήσου εἰς Σαμοθρᾴκην, καὶ ἐκεῖθεν εἰς Φρυγίαν, ἔνθα κατέλαβε τὰ κατ' αὐτὸν κληθέντα ὄρη παρὰ τῷ Ἑλλησπόντῳ, εἰσαγαγὼν ἐκεῖσε καὶ τὰ μυστήρια τῆς μητρὸς τῶν θεῶν (Διον. Ἁλ. Α, 61).—2) Υἱὸς τοῦ Τρωὸς (Ὁμ. Ἰλ. Β, 248. Η, 276. Ω, 325).—3) Υἱὸς Δάρητος, τοῦ ἱερέως τοῦ Ἡφαίστου ἐν Τρωάδι (Ἰλ. Ε, 11).—4) Ἰδαῖοι Δάκτυλοι, ἴδ. Δάκτυλοι.

Ἰδάλιον ὄρος, εἰς Α. τῆς Κύπρου, περὶ 1000^{μ} ὑψηλόν, φέρον ἐπὶ κεφαλῆς ναὸν Ἀφροδίτης, Ἰδαλίας ἐξ αὐτοῦ κληθείσης. Φαίνεται δ' ὅτι ἦν ἐκεῖ καὶ πόλις Ἰδαλία ἢ Ἰδάλιον (Στρβ. ΙΔ, 682.— Virg. Æ, I, 681. X, 86). Ἐκεῖ εὑρέθησαν ἐπιγραφαὶ δι' ἰδίων κυπριακῶν χαρακτήρων γεγραμμέναι, (ἴδ. Α. Ρ. Ῥαγκαβῆ. Ἐπιγραφικήν, σ. 138).

Ἴδας, 1) Ἰδαῖος Δάκτυλος παρὰ τοῖς Ἠλείοις.—2) Υἱὸς Ἀφαρέως ἢ τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς Ἀρήνης, ἐξ Ἀρήνης τῆς Μεσσηνίας, ἀδελφὸς Λυγκέως καὶ Πείσου (Ἀπολλδ. Δ, 10, 3), ἁρπάσας ἐπὶ πτερωτοῦ δίφρου ὃν τῷ ἔδωκεν ὁ Ποσειδών, τὴν Μάρπησσαν, θυγατέρα τοῦ Εὐήνου, ἐν ᾧ καὶ ὁ Ἀπόλλων τὴν ἐζήτει εἰς γάμον. Ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος δὲ καὶ τοῦ Εὐήνου διωχθείς, ἐρρίφθη εἰς τὸν ποταμὸν τὸν φέροντα αὐτοῦ τὸ ὄνομα· ἀλλ' ὁ Ἀπόλλων τὸν ἔφθασεν ἐν Μεσσήνῃ, καὶ ὁ ἀτρόμητος Ἴδας ἐτόλμησε νὰ παλαίσῃ πρὸς τὸν θεόν. Ὁ Ζεὺς δὲ τοὺς ἐχώρισε, καὶ ἀφῆκε τὴν ἐκλογὴν εἰς τὴν κόρην, καὶ ἐκείνη ἐκ φόβου ὅτι ὁ Ἀπόλλων ποτὲ θὰ τὴν ἐγκατέλειπεν, ἐπροτίμησε τὸν Ἴδαν, καὶ ἔσχεν ἐξ αὐτοῦ θυγατέρα τὴν Κλεοπάτραν ἢ Ἀλκυόνην, σύζυγον τοῦ Μελεάγρου (Ἀπολλδ. Α, 7, 81.— Ὁμ. Ἰλ. Ι. 556). Ἠγωνίσθη δ' ὁ Ἴδας καὶ κατὰ τοῦ Καλυδωνίου κάπρου καὶ συνεξέπλευσε μετὰ τῶν Ἀργοναυτῶν. Ἐκαλοῦντο δ' οἱ δύο ἀδελφοί, Ἴδας καὶ Λυγκεύς, Ἀφαρεῖδαι, κατὰ τὸν πατέρα των, καὶ ἦσαν διὰ τὴν Μεσσηνίαν ὅ,τι οἱ Διόσκουροι διὰ τὴν Λακωνίαν. Καίτοι δ' ἐξάδελφοι αὐτῶν, διότι ὁ Ἀφαρεὺς ἦν ἀδελφὸς τοῦ Τυνδάρεω, ἥρισαν πρὸς αὐτοὺς διὰ τὴν διανομὴν ποιμνίου ὃ εἶχον συλήσει ἐν Ἀρκαδίᾳ, καὶ ὁ μὲν Ἴδας ἐφόνευσε τὸν Κάστορα, ὁ δὲ Πολυδεύκης τὸν Λυγκέα, καὶ ὁ Ζεὺς ἐκεραύνωσε τὸν Ἴδαν (Πίνδ. Νεμ. Ι.—Ἀπολλδ. Γ, 11, 2). Κατ' ἄλλον δὲ μῦθον προῆλθεν ἡ ἔρις ἐκ τοῦ ὅτι οἱ Διόσκουροι ἥρπασαν τὰς μετὰ τῶν Ἀφαρειδῶν μεμνηστευμένας ἐξαδέλφας των, τὴν Ἱλάειραν καὶ τὴν Φοίβην, θυγατέρας Λευκίππου, τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Ἀφαρέως καὶ τοῦ Τυνδάρεω (Θεόκρ. ΚΒ, 136). Συνέβη δ' ἡ μάχη ἢ ἐν Μεσσηνίᾳ, παρὰ τῷ τάφῳ τοῦ Ἀφαρέως, ἢ ἐν Λακωνίᾳ (Εὐριπ. Ἑλ. 1466), ἔνθα ἐπίσης, παρὰ τῇ Σπάρτῃ, ἐδείκνυτο ὁ αὐτὸς τάφος (Παυσ. Γ, 13, 1).

Ἴδη, 1) ὄρος ἐκτεινόμενον ἐκ Μυσίας μέχρι Φρυγίας, Β τοῦ Ἀδραμυττίου κόλπου. Αἱ κορυφαὶ αὐτοῦ ἐκαλοῦντο Γάργαρον καὶ Κώτυλος. Ἦτο δὲ, καθ' Ὅμηρον, δασῶδες, καὶ ἀφθόνους εἶχε πηγὰς (πολυπίδαξ) (Στρβ. ΙΓ, 604). — 2) Τὸ μέγιστον ὄρος τῆς Κρήτης, ἔχον κορυφὴν, τὸ πλεῖστον χιονοσκεπῆ, 2,460^{μ} ὕψους (ν. Ψιλορίτης), καὶ ἀποτόμως κατιὸν πρὸς Ν καὶ ΝΔ.

Ἴδμων, 1) υἱὸς τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Ἀστερίας, θυγατρὸς τοῦ Κορωνοῦ, μάντις συνεκπλεύσας μετὰ τῶν Ἀργοναυτῶν, εἰ καὶ ἤξευρεν ὅτι τοῦτο θὰ ἐπέφερε τὸν θάνατόν του. Καὶ ἀπέθανε τῷ ὄντι ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Μαριανδινῶν, εἴτε ἐξ ἀσθενείας, εἴτε φονευθεὶς ὑπὸ κάπρου ἢ ὄφεως (Ἀπολλδ. Ῥόδ. Α, 139, 436. Β, 815). Περὶ τὸν τάφον αὐτοῦ ἔκτισαν, κατὰ χρησμὸν, τὴν Ἡράκλειαν οἱ ἱδρυταὶ αὐτῆς Μεγαρεῖς καὶ Βοιωτοί, καὶ τὸν ἐτίμων ὡς πολιοῦχον —2) Πατὴρ τῆς Ἀράχνης.

Ἰδοθέα, ἴδ. Πρωτεύς.

Ἰδοί, ἴδ. Ἔτος.

Ἰδομενεύς, υἱὸς τοῦ ἐν Κρήτῃ Δευκαλίωνος, ἔγγονος τοῦ Μίνωος καὶ τῆς Πασιφάης, ἡγεμὼν τῶν Κρητῶν (Ὁμ. Ἰλ. Ν, 449. Ὀδ. Τ, 172). Ἦν εἷς τῶν μνηστήρων τῆς Πηνελόπης· ἀλλ' ἔπειτα, μετὰ Μηρυόνου, τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀδελφοῦ του Μώλου, καὶ μετὰ 80 πλοίων ἀπῆλθεν εἰς Ἴλιον, εἷς τῶν ἀνδρειοτέρων δειχθείς, καὶ τιμώμενος ὑπὸ τοῦ Ἀγαμέμνονος (Ἰλ. Δ, 257)· μετὰ δὲ τὴν ἅλωσιν τῆς Τρωάδος ἐπανῆλθε (Ὀδ. Γ, 191). Κατὰ μεταγενεστέρους μύθους, ἐμπεσὼν ἐπὶ τῆς ἐπανόδου του εἰς τρικυμίαν, ηὐχήθη τῷ Ποσειδῶνι, ἂν ἐσώζετο, νὰ τῷ θυσιάσῃ ὅ,τι πρῶτον ἀπήντα ἐπὶ τοῦ ἀποβιβασμοῦ του. Ἀπήντησε δὲ πρῶτον τὸν υἱόν του, καὶ ὅτε ἐθυσίασεν αὐτὸν, ἐνέσκηψε λοιμὸς εἰς τὴν χώραν, δι' ὃ οἱ ἐγχώριοι τὸν ἀπέβαλον, καὶ ἀπῆλθε τότε εἰς Καλαβρίαν, ἔνθα ἤγειρε ναὸν τῇ Ἀθηνᾷ, καὶ μετὰ ταῦτα εἰς Κολοφῶνα, ἔνθα κατῴκησε παρὰ τῷ ναῷ τοῦ Κλαρίου Ἀπόλλωνος. Ἐκεῖ δὲ καὶ λέγεται ὅτι ἐτάφη εἰς τὸ ὄρος Κέρκαφον· ἀλλ' οἱ Κρῆτες τὸν τάφον του ἐδείκνυον ἐν Κνωσσῷ, ἔνθα καὶ ὡς ἥρως ἐτιμᾶτο μετὰ τοῦ Μηρυόνου.

Ἰδουμαῖοι, λαὸς οἰκῶν Ν τῆς Παλαιστίνης, χώραν ὀρεινὴν, μῆκος ἔχουσαν 11 μιλίων καὶ πλάτος 3—4.

Ἰδύλλιον, ἴδ. Θεόκριτος.

Ἱερὰ, 1) ἡ ὁδὸς, ἡ ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Ἐλευσῖνα, δι' ἧς διήρχετο ἡ πομπὴ τῶν Ἐλευσινίων. — 2) Μία τῶν Αἰολίδων νήσων. Ἴδ. Αἰολία.

Ἱεράπολις, 1) πόλις ἐν Φρυγίᾳ παρὰ

τῷ Μαιάνδρῳ, μία τῶν πρώτων ἑδρῶν τοῦ

χριστιανισμοῦ.— 2), πρὶν Βαμβύκη, π. ἐν Συρίᾳ ΒΑ, ἐπίσημος διὰ τὴν λατρείαν τῆς Ἀστάρτης.—3), ἡ Ἱερόπολις, ἐν Κιλι-

κίᾳ ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Πυράμου, γνωστὴ μόνον ἐκ νομισμάτων.

Ἱεράπυτνα, πόλις τῆς Κρήτης, κατὰ

τὸ στενώτερον τῆς νήσου, ἀπέναντι τῆς Μινώας. Ἡ ἵδρυσις αὐτῆς ἦν ἀρχαιοτάτη καὶ ἀπεδίδετο εἰς τοὺς Κορύβαντας. Ἐκαλεῖτο δὲ πρὶν Κώρβα, Πύτνα, Κάμειρος.

Ἱερεῖον, ἰδ. Θυσία.

Ἱερεῖς ἦσαν οἱ κυρίως τελεσταὶ τῶν θρησκευτικῶν ἐθίμων, οἱ τῶν σχέσεων τῶν ἀνθρώπων πρὸς τοὺς θεοὺς ἐπιμελούμενοι, καὶ ἐν ἱεραῖς χώραις, ὡς ἐν ναοῖς καὶ παρὰ βωμοῖς θύοντες καὶ εὐχόμενοι, δι' ὃ πλὴν ἱερεῖς, προσέτι καὶ ἱεροθῦται, ἱερονόμοι καὶ ἀριτῆρες ἐλέγοντο· ἀλλὰ πρὸ πάντων ἡ λειτουργία αὐτῶν ἀνῆκεν εἰς ὡρισμένα ἱερά, διότι τὰ ἐν γένει θρησκευτικὰ καθήκοντα, προσευχὰς καὶ θυσίας, ἐδύνατο νὰ τελέσῃ, καὶ ἄνευ ἱερέως, ἕκαστος πολίτης δι' ἑαυτὸν, ὁ οἰκογενειάρχης διὰ τὴν οἰκογένειαν, ὁ βασιλεὺς ἢ ἄλλος ἄρχων διὰ τὴν πόλιν. Ὁ δὲ τῶν πρὸς τοῦτο ἀναγκαίων στερούμενος γνώσεων δὲν ἐπεκαλεῖτο ἀναγκαίως ἱερέα, ἀλλὰ προσελάμβανεν, ἂν ἤθελεν, ἰδιαίτερόν τινα θύτην (θυοσκόπον) ἢ καὶ μάντιν· διότι οἱ μάντεις, εἰ καὶ κατ' ἀρχὰς ἀμέτοχοι εἰς τὴν τέλεσιν τῶν ἱερῶν, καθ' ὃ ὅμως τὰς βουλὰς τῶν θεῶν ἐξηγοῦντες, καὶ ἑπομένως μεσάζοντες καὶ αὐτοὶ μεταξὺ θεῶν καὶ ἀνθρώπων, εἰς τοὺς μεθομηρικοὺς χρόνους συμπαρῆσαν εἰς τὰς θυσίας ἵνα ἐξετάζωσι τῶν ἱερείων τὰ σπλάγχνα. Ἀλλὰ βαθμηδὸν ἀναπτυσσομένης τῆς ἐπιρροῆς τῶν ἱερέων, ἀπεδόθη καὶ εἰς αὐτοὺς, ὡς ὑπὸ τῶν θεῶν εὐνοουμένους, μαντικὴ δύναμις, καὶ μάλιστα ὅτε κατ' ὀλίγον αὕτη προσηρτήθη εἰς ἰδιαίτερα ἱερά. Ἐν Ἑλλάδι ὑπῆρχον μὲν ἐνιαχοῦ ἱερατικαὶ οἰκογένειαι κατὰ κληρονομίαν, οὐχὶ ὅμως καὶ τάξις ἢ φυλὴ ἱερέων· οὐδ' εἶχον αὐτοὶ ἐξαιρετικήν τινα πολιτικὴν σημασίαν, καθ' ὃ μὴ ὄντες ὁ μόνος καὶ ἀναγκαῖος σύνδεσμος μεταξὺ θεῶν καὶ ἀνθρώπων. Ἀφ' οὗ δ' ἐξέλιπον τῶν ἡρωϊκῶν χρόνων οἱ βασιλεῖς, ἠλαττώθη ἔτι μᾶλλον ἡ σπουδαιότης τῶν κατὰ κληρονομίαν ἱερέων, καὶ ἡ πόλις, ἡ ἀπονέμουσα τὰς δημοσίας ἀρχὰς, αὐτὴ καὶ εἰς αὐτοὺς ἐχορήγει κατὰ βούλησιν δημοσίας θέσεις ἱερατικάς. Ὡς ἱερεῖς ἐξελέγοντο ἰθαγενεῖς, ἄρτια κεκτημένοι τὰ πολιτικὰ δικαιώματα, καὶ μάλιστα ἐκ τῶν ἀνωτάτων τάξεων· προσέτι ἄμεμπτοι τὰ ἤθη καὶ ἀλώβητοι, ἀξιπρεπεῖς καὶ ἄξιοι ἵνα ὦσιν ἀρεστοὶ τῷ θεῷ ὃν ὑπηρέτουν. Εἴς τινας λατρείας ἀπῃτεῖτο παιδικὴ ἢ ἔφηβος ἡλικία, ἢ παρθενία· εἰς ἄλλας τοὐναντίον νενυμφευμέναι ἱέρειαι. Συνήθως τοὺς θεοὺς ὑπηρέτουν ἱερεῖς, τὰς θεὰς ἱέρειαι· ἀλλ' εἰς τὸν κανόνα τοῦτον ὑπῆρχον ἐνιαχοῦ καὶ ἐξαιρέσεις καθ' ὡρισμένας διατάξεις, καθ' ἃς ἐπίσης ὡρίζετο καὶ ἡ ἡλικία τῶν ἱερέων καὶ ἡ διάρκεια τῆς ἱερωσύνης. Συνήθως ὅμως φαίνεται ὅτι αὐτὴ ἦν ἰσόβιος. Οἱ ἱερεῖς δὲ ἢ ἐξελέγοντο ἢ ἐκληροῦντο, ὡς ὅτε πολλοὶ παρουσιάζοντο ὑποψήφιοι. Ἐν ἱερατικαῖς οἰκογενείαις ἐλαμβάνοντο κατὰ πρωτοτοκίαν, ἢ, ἂν τι τοῦτο ἐκώλυε, κατὰ κλῆρον. Ἐνίοτε δ' ἀπεφαίνετο καὶ τὸ δικαστήριον.—Πλὴν δὲ τῶν ἐν γένει προσευχῶν καὶ θυσιῶν, ὤφειλον οἱ ἱερεῖς νὰ φροντίζωσι καὶ περὶ τῆς ἀξιοπρεποῦς διατηρήσεως τῶν ναῶν ἐν οἷς ὑπηρέτουν, καὶ εἰδικὰ εἶχον ἐνιαχοῦ καθήκοντα ἐπιβαλλόμενα ὑπὸ τῆς ἐπιτοπίου λατρείας, ὡς ἐν Σικυῶνι ὁ ἱερεὺς τῆς Ἀφροδίτης τὰ τοῦ λουτροφόρου. Ἀπελάμβανον δὲ καὶ ἰδιαιτέρων τινῶν προνομίων· ὡς κτῆμα καὶ ἀντιπρόσωποι τῶν θεῶν θεωρούμενοι, ἦσαν ἀπρόσβλητοι, μετεῖχον τῶν εἰσπράξεων αἵτινες ἦσαν ὡρισμέναι διὰ τὴν λατρείαν, καὶ ἐνίοτε καὶ αὐτῆς τῆς τοῦ θεοῦ κατοικίας. Πλὴν τῶν εἰσοδημάτων ἐκ τῶν ἱερῶν τεμενῶν, ἐλάμβανον καὶ μέρος τῶν ἱερείων καὶ τὰ δέρματα αὐτῶν, καὶ προσέτι προϊόντα ἐράνων, κτλ. Ἐν τῷ θεάτρῳ καὶ εἰς ἄλλας συνελεύσεις εἶχον ἕδρας προεχούσας. Ἡ ἀναβολὴ αὐτῶν ἦν ἐπίσημος καὶ ἀξιοπρεπὴς, συνήθως λευκὴ, ἐνίοτε ὅμως καὶ πορφυρᾶ ἢ κροκωτὴ, ἂν ἡ λέξις ἐνέφαινε τὸ γρῶμα. Ἔφερον δὲ κόμην μακρὰν, ἣν περιέθεον διὰ στεφάνων καὶ ταινιῶν. Τινὲς δ' εἰς δημοσίας τελετὰς ἐνεφανίζοντο ἐνίοτε ὑπὸ τὸ ἔνδυμα τοῦ θεοῦ ὃν ὑπηρέτουν καὶ ἀντεπροσώπευον, ἔστιν ὅτε καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ δανειζόμενοι. — Βοηθοὶ τῶν ἱερέων εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἱερῶν καθηκόντων των ὑπῆρχον δύο κατηγοριῶν· τινὲς, μὴ ἔχοντες ἱερατικὸν χαρακτῆρα, ἐχρησίμευον εἰς προστυγχανούσας ὑπηρεσίας, οἷον τὴν μεταφορὰν ἱερῶν ἀντικειμένων ἐν πομπαῖς, ὡς ἦσαν καὶ οἱ διὰ τὰς περιστάσεις ταύτας ἐκλεγόμενοι παῖδες καὶ κοράσια· καὶ παρ' αὐτῶν ἀπῃτεῖτο εὐγενὴς καταγωγὴ, ἄμεμπτος ἠθικὴ, κάλλος, εὐπρεπὴς παράστασις, κτλ. Ἡ δ' ἑτέρα τάξις, ἡ τῶν μονίμων ἱερῶν ὑπηρετῶν, ἐλαμβάνετο πιθανῶς κατ' ἀρχας ἐκ τῶν κατωτέρων κοινωνικῶν βαθμίδων ἐπὶ μισθῷ· ἀλλὰ μετὰ ταῦτα, ἰδίως ἐπὶ Ῥωμαίων, κατέστησαν καὶ αἱ θέσεις αὗται, ἕνεκα τοῦ ἱεροῦ αὐτῶν χαρακτῆρος, περίβλεπτοι καὶ περιζήτητοι. Τοιοῦτοι ἦσαν οἱ τῆς καθαριότητος καὶ τάξεως ἐν τοῖς ναοῖς ἐπιμελούμενοι νεωκόροι, οἱ κήρυκες, οἱ κατὰ τὰς θυσίας καὶ ἐν τοῖς χοροῖς ὑμνῳδοί. Πάντες οὗτοι συνεστιῶντο, ἂν οὐχὶ πάντοτε, ἀλλὰ κἂν κατὰ τὰς ἡμέρας τῶν ἑορτῶν, ἐν τῷ ναῷ μετὰ τῶν ἱερέων.

Ἱεριχὼ, πόλις ὀχυρὰ τῆς Παλαιστίνης, 150 στάδια Β τῆς Ἱερουσαλὴμ, Δ τοῦ Ἰορδάνου, πλουσία εἰς παραγωγὴν βαλσάμου. Ἕδρα προφητῶν.

Ἱέρνη εἶτα **Ἰουερνία,** ἡ νῦν Ἰρλανδία. Πρῶτος ὁ Πτολεμαῖος διέγραψε τὰς ἀκτὰς αὐτῆς ἀκριβῶς, ἔθηκεν ὅμως αὐτὴν πολὺ βορειότερον. Εἶχε δὲ ἤδη ἐρευνήσει κατὰ μέρος τὰ κατ' αὐτὴν ὁ Ἀγρικόλας, διότι οἱ Ῥωμαῖοι ἐξήσκουν ἐμπόριον μετ' αὐτῆς, ἀλλὰ χωρὶς νὰ τὴν ὑποτάξωσιν ἢ νὰ τὴν περιέλθωσιν. Οἱ κάτοικοι ἦσαν φυλῆς Κελτικῆς, συγγενοῦς τῇ τῶν κατοίκων τῆς βορείου Βρετανίας, καὶ ἐνταῦθα εἶχον μίαν τῶν κυριωτέρων τῶν ἑδρῶν οἱ Δρυΐδαι, δι' ὃ καὶ ἱερὰ προσέτι ἐκαλεῖτο ἡ νῆσος. Μεταξὺ τῶν τοῖς ἀρχαίοις ὀλίγων γνωστῶν αὐτῆς πόλεων ἦν καὶ ἡ Ἐβλάνα, τὸ σημερινὸν Δουβλῖνον.

Ἱερόδουλοι, ἢ ἱεροὶ ἄνδρες (γυναῖκες, παρθένοι), κατ' ἀρχὰς πάντες οἱ ἐν τοῖς ναοῖς ὑπηρετοῦντες, καὶ αὐτοὶ οἱ ἱερεῖς, ἐν Δελφοῖς ἰδίως αἱ ἐν τῷ ναῷ διακονοῦσαι παρθένοι. Συνήθως ὅμως τὸ κατώτερον ὑπηρετικὸν, καὶ μάλιστα τὸ ἐκ δούλων συνιστάμενον, ἢ καὶ ἐξ ἐθελοντῶν εἰς τὴν τοιαύτην ὑπηρεσίαν ἀφιερουμένων. Ἐν Κορίνθῳ καὶ ἐπὶ τοῦ Ἔρυκος τῆς Σικελίας ὑπῆρχον εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἀφροδίτης καὶ ἱεροδουλαι ἑταῖραι. Ἐν Ἀσίᾳ ἐπεκράτει κυρίως τὸ ἔθιμον τῶν ἱεροδούλων, καὶ ὑπῆρχον ναοὶ ἔχοντες 3,000—6,000 τοιούτους (Στρβ. ΙΓ, 535. 537), ὧν τὰ διάφορα ἔργα ἦσαν ἡ μουσικὴ καὶ οἱ ψαλμοὶ κατὰ τὰς θυσίας, ἡ γεωργία εἰς τοῦ ναοῦ τὰ τεμένη, ἡ κτηνοτροφία εἰς αὐτὰ, ἡ ὑλοτομία, ἡ ὑδροφορία, κτλ. Καὶ ἐλεύθεροι δ' ἐξ εὐσεβείας ἀφιεροῦντο πολλάκις τοῖς ναοῖς ἑκουσίως. Ἀπελεύθεροι δὲ ἐπροτίμων πολλάκις νὰ ἐγγράφωνται ὡς τῷ

ναῷ πωληθέντες, πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ἐλευθερίας των (Rang. Ant. Hell. II, σ. 642).

'Ιεροκῆρυξ, ἴδ. Ἐλευσίνια.

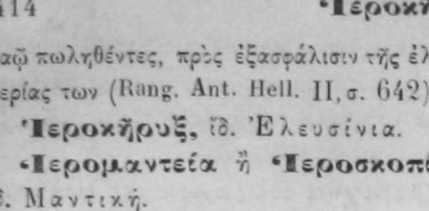
'Ιερομαντεία ἢ **'Ιεροσκοπία,** ἴδ. Μαντική.

'Ιερομηνία, ἡ ἐποχὴ μεγάλης τινὸς ἑορτῆς, διαρκούσης μίαν ἢ καὶ πολλὰς ἡμέρας, ἢ καὶ ὅλον μῆνα. Ἐπ' αὐτῆς ἔπαυε πᾶσα ἐργασία καὶ πᾶν τὸ συνταράττον τὴν κοινὴν εἰρήνην, ἣν ἀπήτει ἡ πανήγυρις. Διὰ τὰς μείζονας τῶν ἑορτῶν ἐκηρύττετο καὶ ἡ ἐκεχειρία (ἴδ).

'Ιερομνήμονες, ἴδ. Ἀμφικτύονες.

'Ιεροποιοί, ἐν Ἀθήναις ἐπιμεληταὶ τοῦ ὑλικοῦ καὶ τοῦ τυπικοῦ μέρους τῶν μυστηρίων καὶ τελετῶν (πλὴν τῶν Παναθηναίων), δέκα ἄρχοντες κληρωτοὶ (Beck. ἀνέκδ. 265). Πιθανῶς δ' ἦσαν ἄλλοι δι' ἄλλας λατρείας, διότι τινὲς λέγονται χειροτονητοὶ (Δημοσθ. κ. Μειδ. 519). Οἱ τῶν Σεμνῶν θεῶν, ἤτοι οἱ τῶν Εὐμενίδων, ἦσαν 3, ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐγκαθιστάμενοι.

'Ιεροσόλυμα, 'Ιερουσαλὴμ καὶ **Σόλυμα,** ἡ πρωτεύουσα τῆς Παλαιστίνης, ἐν τῷ μέσῳ τῆς Ἰουδαίας, ἐν τῇ φυλῇ Βενιαμίν, ἐπὶ λόφων κειμένη, ὧν κατ' ἀρχὰς φαίνεται ὅτι κατῳκεῖτο ὁ νότιος, Σιών. Ὁ Δαβὶδ, κυριεύσας τῷ 1050 π. Χ. τὸ Β μέρος,

ἵδρυσεν ἐκεῖ τὴν ἕδραν του, εἰς ἣν ὁ Σολομὼν προσθεὶς τὸ ΒΑ μέρος, ἤγειρεν ἐπ' αὐτοῦ τὸν ναὸν, ὃν τῷ 588 κατηδάφισαν οἱ Βαβυλώνιοι, ἀνήγειραν δὲ πάλιν οἱ Ἰουδαῖοι ἐπανελθόντες ἐκ τῆς ἐξορίας, τὴν πόλιν αὐξήσαντες καὶ περιτειχίσαντες. Τὸν ναὸν δὲ κατεκόσμησε πολυτελῶς ὁ Ἡρώδης. Καὶ μετὰ ταῦτα δ' ἐπὶ Ἀντιγόνου τοῦ Ἐπιφανοῦς, καὶ ὑπὸ τοὺς Ῥωμαίους ἐπὶ Ἀγρίππα, μεγάλως αὐξηθεῖσα, κατεστράφη ὑπὸ τοῦ Τίτου τῷ 70 μ. Χ., καὶ ἐπὶ Ἀδριανοῦ, τῷ 136 ἀνῳκοδομήθη εἰς ἐλάσσονας διαστάσεις ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Αἰλία Καπιτωλίνη· ἀλλὰ μετὰ ταῦτα ἐπανέλαβε τὸ ἀρχαῖον αὐτῆς ὄνομα, ἀθάνατον ἐν τῷ χριστιανισμῷ.

'Ιεροφάνται, ἴδ. Ἐλευσίνια.

'Ιέρων, 1) Διαδεχθεὶς τὸν νεώτερον ἀδελφόν του Γέλωνα εἰς τὴν ἀρχὴν τῶν Συρακουσῶν τῷ 484 ἢ 485 π. Χ. Διαφόρους ἐμφυλίους στάσεις ἐν τῇ νήσῳ καταβαλὼν ἢ πραύνας, τοὺς Κυμαίους βοηθήσας κατὰ τῶν Τυρρηνῶν τῷ 474, τοὺς Ἀκραγαντίνους ἐλευθερώσας ἀπὸ τοῦ τυράννου Θρασυδαίου, ἐξησφάλισε τέλος τὴν εἰρήνην εἰς τὴν Σικελίαν, καὶ ἀνεδείχθη προστάτης τῶν τεχνῶν καὶ ἐπιστημῶν, εἰς τὴν αὐλήν του φιλοξενήσας τὸν ποιητὴν Σιμωνίδην μετὰ τοῦ ἀνεψιοῦ αὐτοῦ Βακχυλίδου. Ὁ Πίνδαρος τὸν ἔψαλε πολλάκις εἰς τὰς ᾠδάς του, καὶ ὁ Αἰσχύλος, δὶς ἐλθὼν ἐπ' αὐτοῦ εἰς Σικελίαν, ἔγραψε τὰς Αἰτναίας κατὰ μύθους Σικελικούς, ἴσως ὅτε ὁ Ἱέρων, τὴν Νάξον καὶ τὴν Κατάνην κυριεύσας, καὶ τοὺς κατοίκους αὐτῶν διὰ Συρακουσίων καὶ Πελοποννησίων ἀντικαταστήσας, μετωνόμασε τὴν δευτέραν Αἴτναν (Διόδ. ΙΑ, 48). Ἐκεῖ δὲ καὶ ἀπέθανε τῷ 467 π. Χ. (Διόδ. ΙΑ, 66. — Ξεν. Ἱερ. ΣΤ. 2). — 2) Τοῦ πρώτου ἀπόγονος, ὑπὸ τὸν Πύρρον ἐμορφώθη, καὶ ἠσκήθη εἰς τὴν στρατηγικήν. Τῷ 270 π. Χ. δημοκρατικῆς στάσεως ἐκραγείσης εἰς Συρακούσας, ἐξελέγη στρατηγὸς κατ' αὐτῆς, καὶ καταβαλὼν τοὺς ἐπαναστάτας, ἀνηγορεύθη βασιλεὺς τῷ 268 ἢ 265. Καὶ δι' ἐπιδεξιότητος καὶ φρονήσεως ἐπροσπάθησε μὲν νὰ ἐπανορθώσῃ τὴν ἐγχώριον Ἑλληνικὴν δύναμιν· ἀλλ' ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων

προσβληθεὶς, καὶ μετὰ τῶν Καρχηδονίων συμμαχήσας, ἐνικήθη, ἔγινε φόρου ὑποτελὴς, καὶ περιεστάλη ἡ ἐπικράτεια αὐτοῦ. Ἀλλὰ διὰ

διαγωγῆς εὐθείας καὶ ἔμφρονος ἐξησφάλισεν ἑαυτῷ καὶ τῶν Καρχηδονίων καὶ τῶν Ῥωμαίων τὴν εὔνοιαν, ὁ φόρος τῷ ἀφέθη, ἀνέπτυξε τὴν χώραν, τὸν πλοῦτον καὶ τὴν εὐημερίαν, καὶ μετὰ θαυμασμοῦ μνημονεύεται ἡ πολυτελεστάτη θαλαμηγὸς αὐτοῦ (Ἀθήν. Ε, 32), καὶ ὅτι γενναίως συνεισέφερεν εἰς τὴν ἐκ νέου ἀνέγερσιν τοῦ ἐκ σεισμοῦ καταπεσόντος κολοσσοῦ τῆς Ῥόδου τῷ 218 (Πλούτ. Μαρκ. ΙΔ. — Θεοπ. ΙΣ'. — Liv. XXIV, 21). Ἀπέθανε δὲ τῷ 215 ὑπερενενηκοντούτης, μετὰ βασιλείαν ἔνδοξον 54 ἐτῶν· ἀλλὰ μετ' αὐτοῦ κατέρρευσε καὶ τὸ ἔργον του, διότι ὁ υἱός του καὶ ἐπίδοξος διάδοχος Γέλων ἀπεβίωσε πρὸ αὐτοῦ.

'Ιερώνυμος, 1) ἐκ Καρδίας. Μετὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου, πολεμῶν κατὰ τοῦ Ἀντιγόνου, ἐτραυματίσθη καὶ ἡχμαλωτίσθη· ἀλλ' ὁ Ἀντίγονος τὸν ἔπεμψεν ἐπὶ ὑπηρεσίᾳ εἰς τὴν Νεκρὰν θάλασσαν (Διόδ. ΙΘ, 100). Μετὰ ταῦτα ὁ Δημήτριος τὸν ἔπεμψε πολέμαρχον εἰς Θεσπιάς. Ἀπέθανε δὲ πολὺ μετὰ ταῦτα ἐπὶ Ἀντιγόνου τοῦ Γονατᾶ (Διόδ. ΙΗ, 42). — 2) Ῥόδιος, μαθητὴς τοῦ Ἀριστοτέλους. Μνημονεύεται αὐτοῦ πραγματεία «περὶ μέθης» καὶ διάφορα ἀπολεσθέντα «Ὑπομνήματα». — 3) ἐκ Συρακουσῶν, υἱὸς τοῦ Γέλω-

νος, ἔγγονος Ἱέρωνος Β', βασιλεύσας ἀπὸ τοῦ 215 π. Χ. Ἡ ἐκδιαίτησις καὶ ἡ ὠμότης του τὸν κατέστησαν μισητὸν, καὶ ἐν συνωμοσίᾳ τὸν ἐφόνευσαν οἱ στρατιῶταί του τὸ β'. ἔτος τῆς βασιλείας του. Ἐν τῷ β'. καρχηδονικῷ πολέμῳ ἐμάχετο ὑπὲρ τῶν Καρχηδονίων (Πολύβ. Ζ, 1).

'Ιθάκη, ἡ περίφημος νῆσος τοῦ Ὀδυσσέως, Α. τῆς Σάμης ἢ Κεφαλληνίας, εἰ καὶ ὁ Ὅμηρος (Ὀδ. Ι, 25) τὴν λέγει «παντυπερτάτην πρὸς ζόφον», δηλ. δυτικωτάτην. Ἔκτασιν ἔχει μόνον 3 τετραγ. μιλίων, διεύθυνσιν δὲ πρὸς ΒΔ, ἀποτελοῦσα πᾶσα ἓν ὄρος («ἐν δ' Ἰθάκῃ οὔτ' ἄρ δρύμοι εὐρέες οὔτε τις λειμών». Ὀδ. Δ, 605), οὗ ἡ Β. ἄκρα, 800μ ὑψηλή, ἐλέγετο Νήριτον (Ὀδ. Ι, 22. Ν, 371. — ν. Ἀνώγι), ἡ δὲ Ν. Νήϊον (Ὀδ. Α, 180. Γ, 81. — ν. Στέφανο), καὶ βράχους ἔχει ἀποτόμους, δι' ὃ αἰγίλιψ, κραναὴ παρ' Ὁμήρῳ. Ἀλλὰ τὰ ὕψη αὐτῆς ἦσαν ἄλλοτε σύδενδρα («Νήϊον εἰνοσίφυλλον», Ἰλ. 3, 632. Ὀδ. Α, 186, Ι, 22 κτλ.), καὶ δὲν ἦν ξηρὰ (Ὀδ. Ν, 245), ἀλλὰ καὶ σῖτον παρῆγε καὶ οἶνον, καὶ ἐλαίας καὶ σῦκα (Ὀδ. Ν. 244. Ω, 245), καὶ κτηνοτροφίαν εἶχε («αἰγίβοτος, βούβοτος» Ὀδ. Ν, 246. 404. Ξ, 107). Πρὸς Β. δ' ἦν βράχος Κόραξ καλούμενος, καὶ ὁ λιμὴν τοῦ Φόρκυνος μετὰ τῆς πηγῆς Ἀρεθούσης (Ὀδ. Ν, 102. 351). Πρὸς Ν. εἰσχωρεῖ βαθέως εἰς τὴν νῆσον ὁ λιμὴν Ῥεῖθρος (Ὀδ, Ι, 186), ἴσως ὁ αὐτὸς τῷ Πολυβενθεῖ (Π, 324. 352), ν. Μόλος. Εἰς αὐτὸν δὲ καὶ ὑπὸ τὸ Νήϊον ἔκειτο ἡ πόλις Ἰθάκη (Γ, 81. Β, 397. Π, 331) ἐφ' ὑψηλοῦ («ἐπὶ τραχέων βράχων ὡς φωλεά», Cic. de Or. I. 44). Τινὲς τῶν νῦν κριτικῶν διϊσχυρίζονται ὅτι αἱ τοπικαὶ περιγραφαὶ τοῦ Ὁμήρου ἀντιφάσκουσι πρὸς ἀλλήλας καὶ πρὸς τὰς θέσεις ἐν τῇ νήσῳ, καὶ συμπεραίνουσιν ὅτι ὁ Ὅμηρος δὲν εἶδεν αὐτήν. Ἄλλοι περιηγηταὶ ἀντιλέγουσιν εἰς ταῦτα.

'Ιθώμη, 1) Ὄρος κατὰ μέσην τὴν Μεσσηνίαν, 800μ ὑψηλὸν, ὃ Δημήτριος ὁ Πολιορκητὴς ἔλεγε τὸ δεύτερον κέρας τῆς

Πελοποννήσου μετὰ τὴν Κόρινθον (Πολ. Ζ, 11.—Στρ. Η, 361). Ἐπὶ τῆς κορυφῆς ἦν τὸ ἱερὸν τοῦ Διὸς Ἰθωμάτα, προστάτου τῆς Μεσσηνίας, ἄνευ ναοῦ ἢ ἀγάλματος λατρευομένου ἐκεῖ διὰ θυσιῶν καὶ μουσικῶν ἀγώνων. Ἦν δὲ καὶ ὀχυρῶς τετειχισμένη ἡ ἄκρα, ἣν ἐπὶ τοῦ α'. Μεσσηνιακοῦ πολέμου ἐπὶ 10 ἔτη ἡρωϊκῶς ὑπερήσπισεν ὁ Ἀριστόδημος κατὰ τῶν Σπαρτιατῶν. Μετὰ ταῦτα δὲ ἐκ νέου καὶ ἐντελέστερον ὀχυρωθεῖσα, ἐχρησίμευεν ὡς ἀκρόπολις τῆς ὑπὸ τοῦ Ἐπαμεινώνδου εἰς τοὺς Ν. πρόποδας τοῦ ὄρους κτισθείσης Μεσσήνης, ἧς πολλὰ σώζονται ἐρείπια (Θουκ. Γ, 26. Δ, 15).—2) Πόλις ἐπὶ βράχων Δ. ἐν Θεσσαλίᾳ. Οἱ κάτοικοι αὐτῆς μετῳκίσθησαν ἔπειτα εἰς Μητρόπολιν (Στρ. Θ, 437).

Ἰκαρία, ἴδ. Ἴκαρος.

Ἰκάριος, 1) Ἀθηναῖος, υἱὸς Πανδίωνος, ξενίσας τὸν Διόνυσον, καὶ ὑπ' αὐτοῦ τὴν καλλιέργειαν τῆς ἀμπέλου καὶ τὴν οἰνοποιΐαν διδαχθείς. Ἐκ τοῦ οἴνου, ὃν περιέφερεν εἰς ἀσκούς, ἐμεθύσθησαν ποιμένες τινές, καὶ οἱ σύντροφοι αὐτῶν, ἐκλαβόντες ὅτι τοὺς ἐδηλητηρίασε, τὸν ἐθανάτωσαν, μεθ' ὃ τὸν ἔρριψαν εἰς φρέαρ ἢ τὸν ἔθαψαν εἰς τὴν ῥίζαν δένδρου. Ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ Ἐριγόνη, ὑπὸ τῆς κυνὸς Μαίρας συνοδευομένη, τὸν ἐζήτει πανταχοῦ, καὶ εὑροῦσα τὸν τάφον του, ἐκρεμάσθη ὑπὲρ αὐτὸν εἰς δένδρον. Καὶ ὁ μὲν Ἰκάριος μετὰ τοῦ ποτηρίου οἴνου ἐγένετο εἰς τὸν οὐρανὸν ὁ ἀστερισμὸς Βοώτης ἢ Ἀρκτοῦρος, ἡ δ' Ἐριγόνη ἐγένετο ἡ Παρθένος, καὶ ἡ Μαῖρα ὁ ἀστὴρ Κύων. Εἰς τὰς Ἀθήνας δὲ κατέπεμψεν ὁ Διόνυσος λοιμὸν καὶ παραφροσύνην τῶν γυναικῶν, ὥστε ἐκρεμῶντο ὡς ἡ Ἐριγόνη, μέχρις οὗ ἐσύστησαν ἑορτὴν διὰ τὴν Ἐριγόνην, τὴν **Αἰώραν** (ἴδ.), καθ' ἣν προσέφερον καρποὺς καὶ εἰς αὐτὴν καὶ εἰς τὸν Ἰκάριον. Κατ' αὐτὸν δ' ὠνομάσθη καὶ εἰς δῆμος τῆς Ἀττικῆς Ἰκαρία, ἐπὶ τοῦ Πεντελικοῦ Β., ὡς ἐξάγεται ἐξ ἀρτίων ἀνασκαφῶν, εἰς τὴν θέσιν τὴν διατηροῦσαν ἔτι τὸ ὄνομα Διόνυσος, καὶ ἐρείπια ἱεροῦ τοῦ θεοῦ.—2) ἴδ. Ἱπποκόων.

Ἴκαρος, 1) ἴδ. Δαίδαλος.—2) ἡ Ἴ. ἢ Ἰκαρία, νῆσος 80 στάδια Δ. τῆς Σάμου, μία τῶν Σποράδων, 300 σταδ. περιφέρειαν ἔχουσα. Τὸ ΒΑ ἀκρωτήριον αὐτῆς Δράκανον ἢ Δρέπανον, ἔφερ καὶ μικρὰν ὁμώνυμον πόλιν. Δ. ἦσαν αἱ πολίχναι Οἰνόη καὶ Ἴστοι, αὕτη ἔχουσα καὶ ναὸν τῆς Ἀρτέμιδος, τὸ Ταυροπόλιον. Τὸ περὶ τὴν νῆσον πέλαγος ἐκαλεῖτο Ἰκάριον καὶ, κατὰ τὸν μῦθον, τὸ ὄνομα ἐδόθη κατ' Ἴκαρον, τὸν υἱὸν τοῦ Δαιδάλου, πνιγέντα ἐντὸς αὐτοῦ (Ὁμ. Ἰλ. Β, 145.—Ἡρδ. Ϛ' 95.—Θουκ. Γ, 92. Η, 99. Ἀρρ. Ζ, 20, 5.—Στρβ. Ι, 488. ΙΔ, 639).—3) Νῆσος τοῦ Περσικοῦ κόλπου, 120 στάδ. ἀπὸ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Εὐφράτου, ἔχουσα ἄγραν πολλήν, ὡρισμένην πᾶσαν διὰ θυσίας τῇ Ἀρτέμιδι. Ἔλαβε δὲ τὸ ὄνομα παρ' Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου (Ἀρρ. Ζ, 20, 4).—4) Ὄρος τῆς Ἀττικῆς, πιθανῶς ΝΔ τοῦ Μαραθῶνος, πρὸς τῷ δήμῳ Ἰκαρίας.

Ἱκετηρία, κλάδος ἐλαίας ἐρίῳ περιδεδεμένος, (Σχλ. Ἀρστ. Πλούτ. 383), ὃν ὁ ἱκέτης ἔφερε διὰ χειρῶν, καὶ κατέθετεν εἰς τὸν βωμὸν ἢ εἰς τὴν θύραν τοῦ πρὸς ὃν κατέφευγεν, εἰς ἔνδειξιν τῆς ἱκεσίας του· ὥστε καὶ ἔλεγον «ἱκετηρίαν τιθέναι» (Ἡρδ. Ε, 51.—Δμσθ.).

Ἱκέτης, 1) Τύραννος τῶν Λεοντίνων, ὃν οἱ Συρακούσιοι ἐπεκαλέσθησαν κατὰ Διονυσίου τοῦ ν. Ἀλλ' ἐννοήσαντες ὅτι διενοήθη αὐτὸς νὰ καταλάβῃ τὴν πόλιν των, προσέφυγον εἰς τοὺς Κορινθίους. Τότε δ' ἐνίκησεν αὐτὸν ὁ Τιμολέων εἰς Ἄδρανον, καὶ ἐπὶ δευτέρᾳ ἀποπείρᾳ τὸν συνέλαβε καὶ ἐθανάτωσε (Πλούτ. Τιμ. ΙΒ).—2) Ἡγεμὼν τῶν Συρακουσῶν μετὰ τὴν ἔξωσιν τοῦ Μένωνος, ἐπολέμησε κατὰ τῶν Ἀκραγαντίνων, καὶ ἀνετράπη ὑπ' αὐτῶν μετὰ 9 ἔτη, τῷ 280 π. Χ. (Διόδ. ΚΒ, 2).—3) Πυθαγόριος ἐκ Συρακουσῶν, καὶ Νικήτας καλούμενος. Ὁ Κικέρων (Acad. B. 39) ἀποδίδωσιν εἰς αὐτὸν τὴν θεωρίαν τῆς στροφῆς τῆς γῆς περὶ τὸν ἄξονά της.

Ἰκόνιον, πρωτεύουσα τῆς Λυκαονίας ἐν τῇ μικρᾷ Ἀσίᾳ (Ξεν. Ἀν. Α, 2, 19), Α. τῆς Φρυγίας, πολυάνθρωπος ἐν εὐφόρῳ χώρᾳ ἐπὶ λίμνης κειμένη (Στρβ. ΙΒ, 568).

Ἰκτῖνος, μέγας ἀρχιτέκτων ἐπὶ Περικλέους, οἰκοδομήσας τὸν Παρθενῶνα ἐν Ἀθήναις, τὸ Ἐλευσίνιον ἐν Ἐλευσῖνι, τὸν ναὸν τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν Φιγαλείᾳ, καὶ τοὺς τρεῖς κατὰ διάφορον σχέδιον (Παυσ. Η, 41, 5.—Στρβ. Θ, 395.—Vits. VII, Pratf. 16).

Ἰλαροτραγῳδία, ἴδ. Ῥίνθων.

Ἴλη, ἴδ. Στρατός.

Ἰλιὰς, ἴδ. Ὅμηρος.

Ἴλιον, ἴδ. Τρωάς.

Ἰλιόνη, ἴδ. Πολύδωρος.

Ἰλισσὸς, ἴδ. Ἀττική.

Ἰλλυρία ἢ **Ἰλλυρὶς,** (παρὰ Ῥωμαίοις Ἰλλυρικὸν), περιελάμβανε πᾶσαν τὴν Α. ἀκτὴν τῆς Ἀδριατικῆς, μετὰ τῶν ὀπίσω αὐτῆς κειμένων ὀρεινῶν χωρῶν, ἤτοι τὴν ν. Δαλματίαν, Βοσνίαν καὶ Ἄνω Ἀλβανίαν. 1) Τὸ Βόρειον αὐτῆς ἀπετέλει ἀπὸ τοῦ 380 π. Χ. ἰδιαιτέραν ἐπικράτειαν μεγάλως ἐκταθεῖσαν ὑπὸ τὸν βασιλέα Ἄγρωνα, καταστραφεῖσαν δὲ τῷ 180 ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων, οἵτινες ἵδρυσαν τὴν κυρίως Ῥωμαϊκὴν ἐπαρχίαν Ἰλλυρίαν (τὴν καὶ Βάρβαρον Ἰλλυρίαν κληθεῖσαν), μεταξὺ τῶν ποταμῶν Σάβου καὶ Δρίλωνος (ν. Δρίνου) μετὰ τῶν ὑπερκειμένων ὀρέων. Οἱ κάτοικοι, τοῖς Θραξὶ συγγενεῖς, τραχεῖς, φιλοπόλεμοι, ἀλλ' ὡς δόλιοι θεωρούμενοι, περιελάμβανον τοὺς Ἰάποδας ἢ Ἰάπυδας (ν. Λιάπιδες) εἰς τὰ Β τῆς ἐντὸς χώρας· τοὺς Λιβούρνους, φυλὴν ἰσχυρὰν καὶ ναυτικήν, ἐν τῷ στόλῳ τοῦ Αὐγούστου ἐν Ἀκτίῳ ναυμαχήσασαν, καὶ εἰς τὴν Ῥώμην τῷ 176 π. Χ. ὑποταγεῖσαν· τοὺς Δαλμάτας, Ν. μέχρι τοῦ Δρίλωνος, μετὰ μακροὺς πολέμους μόλις τῷ 23 π. Χ. ὑποταγέντας, ὅτε καὶ ἡ ἐπωνυμία Δαλματία ἐξετάθη περαιτέρω. Αἱ γνωστότεραι πόλεις τῆς Β. Ἰλλυρίας ἦσαν, ἐκ Β εἰς Ν. Μέτουλλον, πρωτεύουσα τῶν Ἰαπύδων, Ἀρούσιον, Σενία, Ἰάδηρ (ν. Ζάρα), Σάλωνα (τὰ), Σκόδρα (ν. Σκούταρι). Πρὸ τῆς ἀκτῆς δὲ κεῖνται αἱ Λιβούρνιαι νῆσοι, Κουρίκτα, Ἀψυρτίδες (δύο), Ἄρβα, (ν. Λίσσα), Φάρος (ν. Λεσσίνα), Κόρκυρα μέλαινα (nigra) (ν. Curzola), Μελίτα, ἀποικισθεῖσα κατ' ἀρχὰς ὑφ' Ἑλλήνων, ἐκ τοῦ Αἰγαίου, εἶτα ὑπὸ Διονυσίου ἐκ Συρακουσῶν· ἀπὸ δὲ τοῦ 250 ὑπέκειντο τῇ Ἰλλυρίᾳ, καὶ ἀπὸ τοῦ 150 π. Χ. τῇ Ῥώμῃ.—2) Ἡ Ν. Ἰλλυρία, ἀπὸ τοῦ Δρίλωνος μέχρι τῆς Ἠπείρου, ἔχουσα τὴν Ἤπειρον πρὸς Α. περιελάμβανε τὸ πλεῖστον τῆς νῦν Ἀλβανίας λίαν ὀρεινή, ἔχουσα πρὸς Β. τὸν Σκάρδον, πρὸς Α. τὰ Κανδαύια καὶ ποταμοὺς τὸν Γένουσον, τὸν Ἄψον, τὸν Ἀῶον, ῥέοντας πρὸς τὴν Ἀδριατικήν. Οἱ ἐπισημότεροι τῶν κατοίκων αὐτῆς ἦσαν οἱ Ταυλάντιοι παρὰ τὴν θάλασσαν, οἱ Δασσαρῆται μεσογείως, ὡς καὶ οἱ Παρθινοί. Ἀπὸ Φιλίππου Β' ἡ χώρα εἶχε προστεθῆ τῇ Μακεδονίᾳ· τῷ δὲ 205 π. Χ. ὑπέκυψε τοῖς Ῥωμαίοις· αἱ Ἑλληνικαὶ ὅμως πόλεις Ἀπολλωνία καὶ Ἐπίδαμνος (εἶτα Δυρράχιον) ἐκυριεύθησαν ὑπ' αὐτῶν ἤδη τῷ 229. Γνωσταὶ ἔτι πόλεις ἦσαν ἡ Αὐλών, Α. τοῦ Ἀκροκεραυνίου ἀκρωτηρίου, λιμὴν τῆς Ἀπολλωνίας, ἡ Λυχνὶς (ν. Ὠχρίδα) ἐπὶ τῆς Λυχνίτιδος Λίμνης, τὸ μᾶλλον τῇ Ἠπείρῳ ἀνῆκον Ὠρικὸν (ἢ ὁ Ὡρικός), ἀποικία τῶν Εὐβοέων (Ἡρδ. Θ, 93.—Πολ. Ζ, 19.—Στ. Βυζ.—Στρβ.).

Ἴλος, 1) Υἱὸς τοῦ Δαρδάνου καὶ τῆς Βατείας, θυγατρὸς τοῦ Τεύκρου, ἡγεμὼν τῆς Δαρδανίας, ἄτεκνος ἀποθανών, καὶ ἀφεὶς τὸν θρόνον εἰς τὸν ἀδελφόν του Ἐριχθόνιον.—2) Υἱὸς τοῦ Τρωὸς καὶ τῆς Καλλιρρόης, θυγατρὸς τοῦ Σκαμάνδρου, ἔγγονος τοῦ Ἐριχθονίου καὶ δισέγγονος τοῦ Δαρδάνου, ἀδελφὸς δὲ τοῦ Γανυμήδου, τοῦ Ἀσσαράκου καὶ τῆς Κλεοπάτρας, καὶ πατὴρ τοῦ Λαο-

μέδοντος (Ὁμ. Ἰλ. Τ. 231). Ὅτε ποτὲ ἐν Φρυγίᾳ ἐνίκησεν εἰς πάλην, ὁ ἐκεῖ βασιλεὺς τῷ ἔδωκεν ὡς ἔπαθλον 50 νεανίας καὶ 50 παρθένους, καὶ προσέτι δάμαλιν κατάστικτον, παραγγείλας αὐτῷ κατὰ χρησμὸν νὰ ἐγείρῃ πόλιν ὅπου ἡ δάμαλις ἤθελε καθεσθῇ· καὶ οὕτως ἵδρυσε τὸ Ἴλιον ἐπὶ τοῦ λόφου ὅστις ἐλέγετο τῆς Ἄτης. Εὐχηθεὶς δὲ τῷ Διὶ νὰ τῷ πέμψῃ σημεῖόν τι τῆς εὐαρεσκείας του, εὗρε τὴν ἐπαύριον πρὸ τῆς σκηνῆς του τὸ Παλλάδιον (Ἀπολλδ. Γ. 12, 3). Ἐξέβαλε δ' ἐκ Παφλαγονίας τὸν Τάνταλον καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ Πέλοπα. Ὁ δὲ τάφος αὐτοῦ ἐδείκνυτο εἰς τὸ Τρωϊκὸν πεδίον, μεταξὺ τῶν Σκαιῶν πυλῶν καὶ τῶν σκηνῶν τῶν Ἑλλήνων (Ὁμ. Ἰλ. Λ, 166. 371). — 3) Υἱὸς Μερμέρου ἐν Ἐφύρᾳ τῆς Θεσπρωτίας. Εἰς τὸν Ὀδυσσέα, ζητήσαντα αὐτῷ φάρμακον ἀνδροφόνον ὅπως χρίσῃ τὰ βέλη του, ἠρνήθη αὐτό, φοβούμενος τοὺς θεούς (Ὁμ. Ὀδ. Α, 359. Β, 328).

Ἰμάντες, ἴδ. Πύκτης.

Ἴμαον ὄρος, τὰ τὴν Ἰνδικὴν βορείως ἐκ Δ. εἰς Α. περατεῖνον (Ἰμαλάϊα)· κατὰ δὲ τοὺς ἀρχαίους (Πτολεμ.), καὶ τὰ ἔτι βορειότερα μέχρι τῶν Οὐραλίων, ὥστε καὶ ὠμίλουν περὶ τῆς «Σκυθίας ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ Ἰμάου.» Πρὸς Α. αὐτοῦ ἐξετείνετο τὸ ὄρος Ἡμωδός.

Ἱματισμός, ἴδ. Ἐσθής.

Ἴμβρασος, πρὶν Παρθένιος, ποτάμιον πηγάζον ἐκ τοῦ ὄρους Ἀμπέλου εἰς Σάμον, ἥτις καὶ αὕτη κατ' ἀρχὰς τὸ αὐτὸ ἔφερεν ὄνομα. Ἔρρεε δὲ διὰ τῆς πόλεως πρὸ τοῦ ναοῦ τῆς Ἥρας, ἥτις ἐλέγετο εἰς τὰς ὄχθας αὐτοῦ γεννηθεῖσα, δι' ὃ καὶ τὸ ἐπωνύμιον Ἰμβρασία ἔφερε. Τὸ αὐτὸ ὅμως εἶχε καὶ ἡ Ἄρτεμις.

Ἴμβρος, νῆσος ΝΑ τῆς Σαμοθράκης καὶ Δ. τῆς Θρᾳκικῆς χερσονήσου, ἔχουσα ὑψηλὰ ὄρη, δάση καὶ εὐφόρους πεδιάδας. Καὶ ἐν αὐτῇ ὡς καὶ ἐν Σαμοθράκῃ ὑπῆρχεν ἡ λατρεία τῶν Καβείρων καὶ τοῦ Ἑρμοῦ. Ἐκυρίευσε δ' αὐτὴν ὁ Μιλτιάδης, ἐκ τῆς Θρᾳκικῆς χερσονήσου ὁρμηθείς, καὶ ἔκτοτε ἔμεινεν

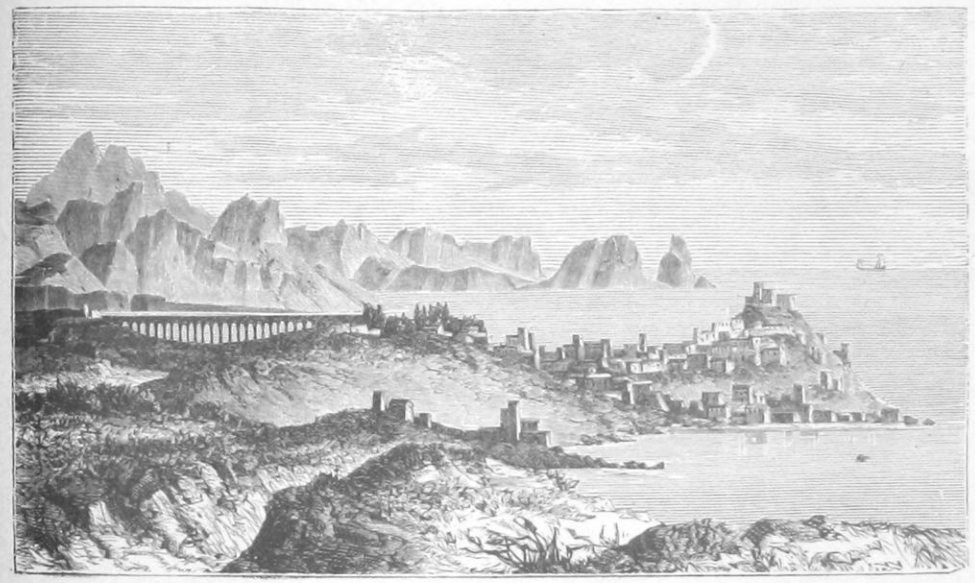

ὑπὸ τὰς Ἀθήνας. Ἐρείπια πόλεως σώζοντα εἰς τὰ Β. τῆς νήσου.

Ἴμερα, 1) πόλις Σικελικὴ εἰς τὰ Β., ἱδρύθη τῷ 648 π. Χ. ὑπὸ Χαλκιδέων ἐκ Ζάγκλης, Α. τῆς Πανόρμου (Θουκ. ΣΤ. 5). Φαίνεται δ' ὅτι τῷ 540 ἐκυριεύθη ὑπὸ Φα-

λάριδος, τυράννου τοῦ Ἀκράγαντος. Μετὰ ταῦτα ἐκβληθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἀκραγαντίνου Θήρωνος ὁ τύραννος αὐτῆς Τήριλλος, ἐστράφη πρὸς τοὺς Καρχηδονίους (Ἡρδ. Ζ, 165), οἵτινες μεγάλην ἐπιχειρήσαντες ἐκστρατείαν ὑπὸ τὸν Ἀμίλκαν, ἐνικήθησαν τῷ 480 ὑπὸ Θήρωνος καὶ τοῦ συμμάχου αὐτοῦ Γέλωνος ἐκ Συρακουσῶν. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἐζήτησαν μάτην οἱ Ἱμεραῖοι νὰ διαφύγωσι τὸν Θρασυδαῖον, υἱὸν τοῦ Θήρωνος· τὸ κατώρθωσαν ὅμως μετὰ ταῦτα βοηθείᾳ Ἱέρωνος, τοῦ τυράννου τῶν Συρακουσῶν, μεθ' ὧν συνδεθεῖσα ἀνέθαλεν ἐν εὐημερίᾳ ἡ πόλις των (Θουκ. Ζ, 1). Μετέπειτα, γενναίως καὶ ἐπὶ μακρὸν ἀντισταῖσα εἰς τὸν Ἀννίβαν, κατεσκάφη ἐπὶ τέλους ὑπ' αὐτοῦ, καὶ 3000 αἰχμάλωτοι ἐθανατώθησαν εἰς τὴν θέσιν καθ' ἣν τῷ 480 εἶχε πέσει ὁ Ἀμίλκας, καὶ μετὰ τοῦτο δυτικώτερον ἐκτίσθη καρχηδονικὴ ἀποικία τὰ Θέρμα (Διοδ. ΙΓ, 59-62), οὕτω κληθεῖσα διὰ τὰς θερμὰς αὐτῆς πηγάς, αἵτινες Θερμαὶ αἱ Ἱμεραῖαι ἢ αἱ τῶν Ἱμεραίων ἐλέγοντο, πολὺ ἐκτιμώμεναι ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων. Διετήρησε δ' ἡ πόλις τὴν αὐτονομίαν της, καὶ ὁ Σκιπίων τῇ ἀπέδωκε πολλὰ τῶν ἀγαλμάτων ἃ τῇ εἶχον ἁρπαγῇ. Ἡ Ἱμέρα ἦν πατρὶς τοῦ ποιητοῦ Στησιχόρου, αἱ δὲ Θέρμαι τοῦ τυράννου Ἀγαθοκλέους. Ἱμέρας δὲ, μικρὸς ποταμὸς, ἐξέβαλλε παρὰ τὴν πόλιν εἰς τὴν θάλασσαν (Στρβ. ΣΤ, 266). Καὶ πρὸς Ν. δ' ἔρρεεν ἕτερος ποταμὸς Ἱμέρας ὁ νότιος, διαιρῶν τὴν χώραν τῶν Συρακουσίων τῆς τῶν Καρχηδονίων· ἀλλ' ἐσφαλμένως ἐνομίζετο ὅτι ἀμφότεροι εἶχον τὴν αὐτὴν πηγὴν (Πολβ. Ζ, 4. — Στρβ. ΣΤ, 272).

Ἱμέρα.

Ἱμέριος, υἱὸς τοῦ ῥήτορος Ἀμεινόου, σοφιστὴς ἐκ Προύσης τῆς Βιθυνίας, ζήσας 315—386 μ. Χ. Νέος περιοδεύσας πρὸς σπουδὴν, μετέβη δὶς εἰς Ἀθήνας, καὶ ἐπηγγέλθη ἐκεῖ τὸν ῥήτορα. Οἱ ἐπισημότεροι τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἦσαν ὁ Βασίλειος, καὶ Γρηγόριος ὁ Ναζιανζηνός. Ὁ αὐτοκράτωρ Ἰουλιανὸς, μεταλεσάμενος αὐτὸν εἰς Ἀντιόχειαν, τὸν προσέλαβεν ὡς γραμματέα του· μετὰ τὸν θάνατον δὲ τοῦ αὐτοκράτορος ἐπανελθὼν, ἐγκατεβίωσεν εἰς Ἀθήνας. Ἦν δὲ καὶ ἔμεινεν εἰδωλολάτρης, ἀλλὰ τὰ συγγράμματά του, ὧν τινὰ μόνον διετηρήθησαν, πνέουσιν ἀνοχὴν καὶ μετριοπάθειαν πρὸς τοὺς Χριστιανούς. Ὁ Φώτιος μνημονεύει 71 λόγων, μελετῶν καὶ παντοίων πραγματειῶν, καὶ 36 ἐξ αὐτῶν διετήρησεν ἀποσπάσματα. Διεσώθησαν δὲ 24 ὁλόκληροι λόγοι, καὶ ἐξ ἄλλων τεμάχια. Οἱ πλεῖστοι δ' εἰσὶ πανηγυρικοὶ, ἢ εἰς τότε περιστάσεις ἀναφερόμενοι, κατὰ τὸ ὕφος τῆς παρακμαζούσης ῥητορικῆς, τότε μὲν θαυμαζομένης, ἀλλ' ἐν γένει ἐπιτετηδευμένης, ὀγκώδους καὶ ἐπιδεικτικῆς, καὶ εἰς σκοτεινὰς ἀλληγορίας ἐνασμενιζομένης.

Ἴμερος, ἴδ. Ἀφροδίτη. Ἔρως.

Ἱμίλκων, ὄνομα Καρχηδονίων. 1) Θαλασσοπόρος, περιελθὼν τὰς ἀκτὰς τῆς Ἀφρικῆς (Pl. II, 67). — 2) Στρατηγὸς ἡττηθεὶς ἐν Σικελίᾳ, καὶ αὐτοκτονήσας δι' ἀσιτίας τῷ 406 π. Χ. (Just. XIX, 3). — 3) Στρατηγὸς ἐν Σικελίᾳ, ἠπειλήθη διὰ θανάτου ὑπὸ τῶν συμπατριωτῶν του διότι διήλλαξε τὸν Ἀγαθοκλῆν μετὰ τῶν Ἑλληνίδων πόλεων (Just. XXII, 3). — 4) Νικήσας στρατὸν τοῦ Ἀγαθοκλέους ἐν Ἀφρικῇ (Διόδ. Κ, 60). — 5) Ἀντιταχθεὶς ἐν τῷ Λιλυβαίῳ κατὰ τῶν Ῥωμαίων (Πολβ. Α, 42). — 6) Ναύαρχος, τὰς Ἱσπανικὰς ἀκτὰς καλύψας καὶ κατὰ ξηρὰν ἐκεῖ στρατηγήσας (Liv. XXII, 19. XXIII, 28), ἐπιτυχῶς ἐν Σικελίᾳ πολεμήσας κατὰ τῶν Ῥω-

μαίων, καὶ ἐκεῖ ἀποθανὼν ἐκ λοιμοῦ, τῷ 212 π. Χ. (Liv. XXIV, 25. XXV, 26).—7) Ἰ. Φαμέας, στρατηγὸς ἱκανός, πολλάκις δι' ἐπιδρομῶν τοὺς Ῥωμαίους βλάψας ἐν τῷ τελευταίῳ Καρχηδονικῷ πολέμῳ, εἶτα δὲ τῷ 148 π. Χ. παρ' αὐτοῖς μεταβὰς μετὰ 2200 ἱππέων, μέχρι τέλους τοῦ πολέμου ὑπὸ τὰς σημαίας αὐτῶν ἀγωνισθεὶς καὶ πολλῶν τυχὼν δώρων καὶ τιμῶν παρὰ τῆς Βουλῆς (Ἀππ. 180).

Ἴναρος, ἴδ. Ἀρταξέρξης.

Ἶναχος, 1) ὁ ἀρχαιότατος βασιλεὺς τοῦ Ἄργους, κυρίως ὁ θεὸς τοῦ διαρρέοντος αὐτὸ ποταμοῦ, υἱὸς τοῦ Ὠκεανοῦ καὶ τῆς Θέτιδος, ἔφερε μετὰ τὸν κατακλυσμὸν τοῦ Δευκαλίωνος τοὺς Ἀργείους ἀπὸ τῶν ὀρέων εἰς τὴν πεδιάδα, καταστήσας ταύτην οἰκήσιμον, διότι συνέλεξε τὰ ἐπ' αὐτῆς ὕδατα εἰς μίαν κοίτην. Ἐρισάντων τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς Ἥρας περὶ τῆς κτήσεως τοῦ Ἄργους, ἀπεφήνατο ὑπὲρ ταύτης, καὶ ἔθυσεν αὐτῇ. Ἐθεωρεῖτο ὡς αὐτόχθων· ἀλλ' οἱ μετέπειτα μῦθοι τὸν ἔλεγον ἐξ Αἰγύπτου ἐλθόντα. Ἐκ Μηλίας νύμφης, ἢ ἐκ τῆς Ἀργείας, ἔσχε τέκνα τὸν Φορωνέα, τὸν Αἰγιαλέα, τὴν Ἰώ, καὶ Ἄργον τὸν Πανόπτην (Ἀπολλδ. Β, Ι, 1. 3. 4). —2) Ὁ δὲ ποταμὸς τῆς Ἀργολίδος πηγάζει ἐκ τοῦ Λυρκείου ὄρους πρὸς τῇ Ἀρκαδίᾳ, δέχεται Α. τὸν Κηφισὸν, Δ. τὸν πρὸ τοῦ Ἄργους ῥέοντα Χάραδρον (ν. Ξεριᾶν), καὶ ἐκβάλλει εἰς τὴν θάλασσαν κατὰ τὴν Β. ἀκτὴν τοῦ Ἀργολικοῦ κόλπου, πολλάκις δι' ἑλῶν διερχόμενος.— 3) Παραποτάμιον τοῦ Ἀχελῴου, Β. ἐκ τοῦ Πίνδου εἰς αὐτὸν μετ' ἀφθόνου ὕδατος προρρέον.— 4) Παραποτάμιον ἐκ δεξιῶν τοῦ κάτω Σπερχειοῦ.

Ἰνδία ἡ **Ἰνδική,** παρὰ τοῖς ἀρχαίοις συνώρευε Β, πέραν τῶν ὀρέων Παροπαμίσου, Ἰμάου, Ἡμωδῶν, μετὰ τῆς (ἐκτὸς τοῦ Ἰμάου) Σκυθίας, τῆς Σηρικῆς καὶ τῆς χώρας τῶν Σινῶν· Α. μετὰ ταύτης καὶ τοῦ ἀνατολικοῦ Ὠκεανοῦ, Ν. μετὰ τοῦ Ἰνδικοῦ Ὠκεανοῦ, Δ. πέραν τοῦ Ἰνδοῦ, μετὰ τῆς Γεδρωσίας, Ἀραχωσίας καὶ τῆς χώρας τῶν Παροπαμισάδων. Ἐξετείνετο δ' εἰς μῆκος περίπου 400 γεωγρ. μιλλίων, ἀλλὰ τινὲς τὴν ἐνόμιζον ἴσην τῷ 1/5 τῆς ὅλης γῆς. Ὁ Πτολεμαῖος διαιρεῖ αὐτὴν εἰς ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ Γάγγου, καὶ ἐκλαμβάνει τὴν ἀνατολικὴν αὐτῆς παραλίαν πρὸς μεσημβρίαν ἐστραμμένην, καὶ συνεχομένην μετὰ τῆς Α. τῆς Ἀφρικῆς. Οἱ ποταμοὶ αὐτῆς πηγάζουσιν ἐκ τῶν βορείων ὀρέων, καὶ μεταξὺ αὐτῶν ὁ Γάγγης ἐθεωρεῖτο ὡς ὁ μέγιστος τῆς γῆς, ἔχων πλεῖστα καὶ σπουδαῖα παραποτάμια. Ὁμοίως πολλὰ δέχεται παραποτάμια καὶ ὁ Ἰνδὸς, ὡς τὸν Ὑδάσπην, Ἀκεσίνην, Ὑδραώτην, Ὕφασιν, κλπ.—Οἱ Ἰνδοὶ (Σινδοὺ, ἤτοι κάτοικοι τοῦ Σινδ), ἦσαν πανάρχαιον γένος, εἰς διάφορα διαιρούμενοι μοναρχούμενα κράτη, ἔζων σχεδὸν ἀγνοούμενοι μέχρις οὗ ὁ Ἀλέξανδρος διὰ τῆς κατ' αὐτῶν ἐκστρατείας του τοὺς κατέστησε προσιτοὺς εἰς τὰς ἐρεύνας, ἃς ηὔξησαν καὶ αἱ ἐμπορικαὶ σχέσεις ἐπὶ Ῥωμαίων, εἰ καὶ ὁ Ὀνησίκριτος, ὁ Μεγασθένης καὶ ἄλλοι πολλὰ εἰς τὰς ἐκθέσεις των μιγνύουσι τὰ ψευδῆ μετὰ τῶν ἀληθῶν. Ἐν ἄλλοις μνημονεύουσι Χρυσῆς Χερσονήσου, ἧς Περίμουλος ἦν ἡ πρωτεύουσα (ἡ ν. Μαλάκκα). Ἡ παρὰ τὸν Γάγγην χώρα πρωτεύουσαν εἶχε τὴν Σαγίδα. Α. αὐτῆς ᾤκουν ἐπὶ Ἀλεξάνδρου οἱ Πράσιοι ἢ Πράξιοι, ὧν Παλίβοθρα ἦν ἡ πρωτεύουσα. Εἰς τὸ δέλτα τοῦ Γάγγου ᾤκουν οἱ Γαγγαρίδαι. Πρὸς Δ. ἐξετείνετο ἡ Χερσόνησος Συραστρηνή. Τὴν περὶ τὸν Ἰνδὸν χώραν κατέστησε γνωστὴν ἡ Μακεδονικὴ ἐκστρατεία. Οἱ περὶ αὐτὸν Δάρδαι εἰσὶν οἱ ὑπὸ τοῦ Ἡροδότου (Γ, 102) μνημονευόμενοι, ὡς λαὸς συλλέγων χρυσόν. Πρὸς Δ. ἦσαν οἱ Γανδάριοι (κατὰ τὸ Καβούλ). Α. δὲ ἦν ἡ πόλις Κασπάπυρος (Ἡρδ. Γ, 102. Δ, 44), πρωτεύουσα τῶν Κασπείρων (κατὰ τὸ Κασμίρ). ΝΑ αὐτῶν ἔζων οἱ Ἀβισάραι, ὑπὸ ἡγεμόνα Ἀβισάρην (Abhisaram). Ἡ ἄνω Ἰνδικὴ σατραπεία ἐπὶ Ἀλεξάνδρου ἦν τὸ Πενταπόταμον (Pendschab), ἡ χώρα τῶν 5 δεξιῶν παραποταμίων τοῦ Ἰνδοῦ. Τοῦ Πόρου ἡ ἐπικράτεια ἐξετείνετο ἀπὸ τοῦ Ὑδραώτου, μέχρις ἄνω τοῦ Ὑδάσπου πρὸς Β. Ἐκεῖ δὲ, εἰς δύο μέρη νικήσας αὐτὸν ὁ Ἀλέξανδρος, ἔκτισε τὰς δύο πόλεις Νίκαιαν καὶ Βουκεφάλαν. Βορειότερον, μέχρι τοῦ Ἰνδοῦ, ἡ ἐπικράτεια τοῦ Ταξίλου εἶχε πρωτεύουσαν τὴν Ταξίλαν. Ἡ πρωτεύουσα δὲ τῶν Μαλλῶν, τῶν ἀνδρειοτέρων ἀντιπάλων τοῦ Ἀλεξάνδρου, ὠνομάζετο Μουλασθάνα. Πέραν δὲ τοῦ Ὑδραώτου ᾤκουν λαοὶ ἐλεύθεροι ὡς καὶ οἱ Μαλλοὶ, οἱ Ἀδραίσται (Araschtra ἤτοι ἀβασίλευτοι). Τὸ δὲ κράτος τοῦ Μουσικανοῦ ἔκειτο Ν. τῶν ἐκβολῶν τῶν ὑδάτων τοῦ Πενταποτάμου. Εἰς τοῦ Ἰνδοῦ τὸ Δέλτα ἔκειτο ἡ Παταληνὴ, πρωτεύουσαν ἔχουσα τὰ Πάταλα. Α. ἡ ποιμενικὴ φυλὴ τῶν Ἀβίρων (ἴσως τὸ Ὀφὶρ τῆς Π. Γραφῆς). Ταπροβάνην δὲ καλοῦσιν οἱ ἀρχαῖοι, ὁ δὲ Πτολεμαῖος Σαλικὴν τὴν Ν. τῆς Ἰνδικῆς κειμένην νῆσον Κεϋλάνην, ἣν ἐκλαμβάνουσι πολὺ μεγαλειτέραν τῆς ἀληθείας (Στρβ. ΙΕ, 685.—Ἀρρ. Ἰνδ.—Mela, III, 7, 2.—Plin. VI, 17, 21.—Πτολ. Ζ, 1, 2).

Ἰνδὸς, ὁ μέγιστος ποταμὸς τῆς Ἰνδικῆς, πηγάζων Ν ἐκ τοῦ ἰνδικοῦ Καυκάσου (Ἀρρ. Ε, 41), δέχεται 15 (Στρβ.) ἢ 19 (Plin.) μεγάλα παραποτάμια, καὶ 50 σταδίων πλάτος ἔχων (Στρβ.), διαιρεῖται εἰς δύο βραχίονας πρὶν ἐκβάλῃ εἰς τὸν Ἰνδικὸν Ὠκεανὸν, Δέλτα ἀποτελοῦντα (Ἀρρ. ΣΤ, 18, 2. 20, 1). Ὁ Δ. εἶχε 3 στόμια, τὸ Σάγαπα, τὸ Σίνδιον καὶ τὸ Χρυσοῦν· ὁ Α. 4, τὸ Χάριφον, τὸ Σάπαρα, τὸ Λωνιβάρα, καὶ ἄλλο ἕν. Ὁ Ἀκεσίνης ἐστὶν ὁ ἐπισημότερος τῶν ἐξ Α. εἰς αὐτὸν ἐκβαλλόντων, διότι δέχεται πρὶν τοὺς λοιποὺς ποταμοὺς τοὺς Πενταποτάμου, τὸν Ὑδάσπην, Ὑδραώτην, Ὕφασιν, Ζάραδρον. Ἐκ Δ. ὁ μέγιστος ἦν ὁ Κοφὴν (Καβούλ). Ὅτε ὁ Ἀλέξανδρος ὑπερέβη τὸν Ἰνδὸν (κατ' Αὔγουστον -Σεπτέμβριον), εἶχεν ὕδωρ πολὺ, καὶ ὁ Αριανὸς (Ε, 20. ΣΤ, 4) εἰς διάφορα μέρη τῷ ἀποδίδει πλάτος 15, 40 καὶ 100 σταδίων. Τὸ ὕδωρ δ' αὐτοῦ λέγει ὁ Κούρτιος (VIII, 9, 4) ψυχρότερον ἢ τὸ τῶν ἄλλων ποταμῶν τῆς Ἰνδικῆς, καὶ ἔχον τῆς θαλάσσης τὸ χρῶμα. Παραδόξως δ' ὑπέλαβον οἱ περὶ τὸν Ἀλέξανδρον γεωγράφοι ἐν ταῖς πηγαῖς τοῦ Ἀκεσίνου ὅτι ἀνεκάλυψαν τὰς τοῦ Νείλου, καὶ ὅτι συνέχονται οἱ δύο ποταμοὶ (Ἀρρ. ΣΤ, 1).

Ἰνὼ Λευκοθέα, ἴδ. Ἀθάμας.

Ἰνῶα, ἑορτὴ τῆς Ἰνοῦς, τελουμένη ἐν Μεγάροις (Παυσ. Α, 42, 8), ἐπὶ τοῦ Ἰσθμοῦ (Τσέτσ. εἰς Λυκόφρ.), καὶ ἐν Ἐπιδαύρῳ, ἔνθα ὑπῆρχε μικρὰ λίμνη τῇ Ἰνοῖ ἀφιερωμένη (Παυσ. Γ, 23, 5).

Ἰξίων, υἱὸς τοῦ Φλεγύου ἢ τοῦ Ἄρεως, βασιλεὺς τῶν Φλεγυῶν ἢ τῶν Λαπιθῶν, πατὴρ τοῦ Πειρίθου. Τὸν πενθερόν του Δηϊονέα, ὅστις νυμφεύσας αὐτῷ τὴν θυγατέρα του Δίαν, τῷ ἐζήτει τὰ ἐπιθαλάμια δῶρα, καλέσας εἰς τὸν οἶκόν του, τὸν ἔρριψεν εἰς βόθρον πεπυρακτωμένον.

Ὁ Ζεὺς δ' ἀντὶ νὰ τὸν τιμωρήσῃ, τὸν ἐκάλεσεν εἰς τὴν τράπεζαν τῶν θεῶν· ἐκεῖ δ' ὁ ἀναιδὴς ἐπωφθαλμίασεν εἰς τὴν Ἥραν, δι' ὃ ὁ Ζεὺς τὸν κατεδίκασε νὰ μένῃ ἐν τῷ Ἅδῃ προσδεδεμένος εἰς τροχὸν στρεφόμενον ἐσαεὶ ὑπὲρ φλόγας (Πίνδ. Πύθ. Β, 21). Ἐκ τῆς Νεφέλης δὲ, εἰς ἣν ὁ Ζεὺς ἔδωκε τὸν τύπον τῆς Ἥρας, ἔτεκε, καθ' ἕνα τῶν παντοίων μύθων, τοὺς Κενταύρους.

Ἰοβάτης, ἴδ. Βελλεροφόντης.

Ἰοκάστη, ἴδ. Οἰδίπους.

Ἰόλαος, ἴδ. Ἡρακλῆς.

Ἰόλη, ἴδ. Ἡρακλῆς.

Ἰόνιος πόντος, ὁ ὑπὸ τὴν Ἀδριατικὴν, μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἰταλίας, ἔνθα εἰσὶν αἱ Ἰόνιοι νῆσοι. Ἰόνιον μυχὸν λέγει ὁ Αἰσχύλος (Προμ. 840) καὶ αὐτὴν τὴν Ἀδριατικήν. Ἡ ἐπωνυμία προήρχετο ἐκ τῆς Ἰοῦς

(Αἰσχλ. Πρμ. 850). Ἴσως ὅμως καὶ ἐκ τῶν Ἰώνων, οἵτινες κατῴκησαν εἰς Κεφαλληνίαν.

Ἰόππη, πόλις μετὰ λιμένος τῆς Παλαιστίνης, εἰς τὴν εὐανθῆ πεδιάδα Σαρών. Καταληφθεῖσαν ὑπὸ πειρατῶν ὁ Βεσπεσιανὸς τὴν κατηδάφισε καὶ ἤγειρεν ἐκεῖ φρούριον. Ἐνταῦθα κατὰ τοὺς Ἑλληνικοὺς μύθους ἐξετέθη ἡ Ἀνδρομέδα, καὶ ἐνταῦθα ἦν ὁ προφήτης Ἰωνᾶς.

Ἰορδάνης, ὁ κυριώτερος ποταμὸς τῆς Παλαιστίνης, πηγάζει ἐκ τοῦ Ἕρμωνος ἢ Ἀντιλιβάνου, καὶ ἐπὶ διάστημα 35 ὡρῶν διαρρέει τὴν χώραν ἐκ Β. εἰς Ν. τρέφει τὰς λίμνας Μερὸμ ἢ Σαμαχωνίτιδα καὶ Γενεζαρὲθ ἢ Τιβεριάδα, καὶ ἐκβάλλει εἰς τὴν Ἀσφαλτίτιν.

Ἴος, μία τῶν Κυκλάδων, ἣν τινὲς ὅμως καταριθμοῦσιν εἰς τὰς Σποράδας, μεταξὺ Θήρας καὶ Πάρου, ἔχει 2 γεωγρ. μιλλίων μῆκος καὶ πλάτος περίπου ἑνός. Ἀπετέλει μέρος τῆς Ἀμφικτυονίας τῆς Δήλου. Ἐνταῦθα ἐλέγετο ὅτι ἀπέθανε καὶ ἐτάφη ὁ Ὅμηρος, καὶ 2 ἑκα-

τονταετηρίδας μ. Χ. ἐδείκνυτο ἐν αὐτῇ εἰς τοὺς ξένους ὁ τάφος του, ὃν ἐν νέοις χρόνοις περιηγηταὶ ἐνόμισαν ὅτι ἀνεῦρον. Ἐπὶ τῆς ἀκμῆς τῆς Ἑλλάδος ἦτο καὶ ἡ Ἴος μία τῶν ναυτικῶν συμμαχίδων τῶν Ἀθηνῶν. Οἱ νησιῶται ἐκαλοῦντο Ἰῆται (Παυσ. I, 24, 2.— Στρβ. I, 484).

Ἰπνὸς, ὁ φοῦρνος πρὸς ὄπτησιν τοῦ ἄρ-

του, ὡς ἐν τῇ εἰκόνι ἐξ ἐρειπίου τῆς Πομπηΐας, ἔνθα ἡ κάτω ἀψὶς ἐστὶ διὰ τὰ ξύλα, ἡ ἄνω διὰ τὴν ὄπτησιν, μετὰ καπνοδόχου. Ἐμπρὸς δ' εἰσὶ καὶ δύο χειρόμυλοι.

Ἰούλιος, ὁ ἐπικληθεὶς ἀποστάτης, υἱὸς Ἰουλίου Κωνσταντίου, ἀδελφοῦ Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου, γεννηθεὶς τῷ 331 μ. Χ., ἐξεπαιδεύθη ἐπιμελέστατα ὑπὸ διδασκάλων Ἑλλήνων, καὶ ἀνετράφη εἰς τὸν χριστιανισμόν. Τὰ φυσικὰ αὐτοῦ προτερήματα ὑποβλέπων ὁ φιλύποπτος ἐξάδελφός του Κωνστάντιος, τὸν ἐξέπεμψεν ἐπὶ ἑπτὰ ἔτη (345—351) εἰς Καππαδοκίαν, ἔνθα ὁ φιλόσοφος Μάξιμος ἐν Νικομηδείᾳ οὕτως ἐξέθρεψε τὰς πρὸς τὸν ἀρχαῖον Ἑλληνισμὸν συμπαθείας του, ὥστε ἔκτοτε ἔμεινε κατ' ἐπιφάνειαν μόνον χριστιανός. Τῷ 355 εἰς Καίσαρα προχειρισθείς, ἐπέμφθη εἰς Γαλλίαν ἵνα κωλύσῃ τὰς εἰσβολὰς τῶν Γερμανῶν. Ἀλλ' ἐκεῖ τὰ προτερήματα καὶ ἡ ἀνδρεία του τῷ περιεποίησαν τὴν ἀγάπην τοῦ στρατοῦ, μεθ' οὗ συναπεστάτησεν. Ἀποθανόντος δὲ τοῦ Κωνσταντίου καθ' ὁδόν, ἐν ᾧ ἐξεστράτευε κατ' αὐτοῦ, ἀνεκηρύχθη αὐτοκράτωρ ἐν Κωνσταντινουπόλει. Ἐκεῖ ἠθέλησε νὰ ἐνισχύσῃ καὶ ἐπαναφέρῃ τὸ ἐφ' ἑαυτῷ τὴν ἀρχαίαν εἰδωλολατρείαν, ἀπηγόρευσε τοῖς χριστιανοῖς νὰ διδάσκωσι τὴν γραμματικὴν καὶ τὴν ῥητορικήν, ἤθελε τὰς χριστιανικὰς ἀρχὰς νὰ περιβάλλῃ ὑπὸ τύπους πολυθείας, ἔθυε καὶ ἐνήργει ὡς μέγας ἀρχιερεὺς τῶν ἀρχαίων θεῶν· ἰδιωτικῶς δ' ἔζη βίον λίαν ἀφελῆ καὶ μέχρις ὑπερβολῆς ἐγκρατῆ. Τὸν ναὸν τῆς Ἱερουσαλὴμ ἠθέλησε ν' ἀνοικοδομήσῃ, ἀλλ' ἐκωλύθη ὑπὸ σεισμοῦ καὶ πυρκαϊᾶς. Ἐκστρατεύσας κατὰ τῶν Περσῶν, ἀφ' οὗ ἀπέρριψε τὰς περὶ εἰρήνης προτάσεις αὐτῶν, εἰς τὴν πρώτην μάχην ὥρμησεν ἄνευ θώρακος κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, καὶ ἐφονεύθη κατακοντισθεὶς μετὰ μόλις εἰκοσάμηνον βασιλείαν (361—363), εἰς ἡλικίαν 32 ἐτῶν, καὶ ἐξέπνευσε τὸ μάταιον τῶν προσπαθειῶν του συνειδώς, ὡς ἀποδεικνύει ἡ ἐπιθανάτιός του φωνὴ ἐκφώνησις «ὅμως νενίκηκας, ὦ Γαλιλαῖε!» Αἱ περὶ αὐ-

τοῦ κρίσεις τῶν συγχρόνων του εἰσὶ διάφοροι καθ' ὅσον πηγάζουσιν ἐκ δύο ὅλως ἀντιθέτων διαθέσεων, τῶν χριστιανῶν καὶ τῶν εἰδωλολατρῶν. Ὅλως δ' ἐνθουσιῶν ὑπὲρ τῆς Ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος καὶ φιλολογίας, συνέγραψεν Ἑλληνιστί, καὶ σώζονται αὐτοῦ ἐπιδεικτικὸς λόγος, καὶ 63 ἐπιστολαί, ὡς τὰς καλεῖ, ἀλλὰ μᾶλλον σοφιστικαὶ συνθέσεις, οὐχὶ πᾶσαι γνήσιαι, προσέτι δὲ «οἱ Καίσαρες,» ἀξιόλογος χαρακτηρισμὸς πάντων τῶν Ῥωμαίων αὐτοκρατόρων, ἀπὸ Καίσαρος· καὶ τέλος σάτυρα δηκτικὴ κατὰ τῶν Ἀντιοχέων, οἵτινες τὸν εἶχον χλευάσει.

Ἰουλὶς, ἴδ. Κέως.

Ἴουλος, ἴδ. Αἰνείας.

Ἰουστινιανὸς, γεννηθεὶς τῷ 482 μ. Χ., αὐτοκράτωρ τῷ 527, ἀπεβίωσε τῷ 565. Τὸ μέγα ἔργον αὐτοῦ ἐστὶν ὅτι δι' ἐπιτροπῆς νομομαθῶν συνέταξε πολύτιμον συλλογὴν πάντων τῶν νόμων τοῦ Ῥωμαϊκοῦ δικαίου, τὴν μέχρι τοῦδε ἐν χρήσει καὶ ὡς ἀφετηρίαν πασῶν τῶν νέων νομοθεσιῶν χρησιμεύουσαν. Περιλαμβάνει δὲ τὰς Πανδέκτας, τὸν Κώδηκα τοῦ Ἰουστινιανοῦ, εἰς ἃ ἔπειτα προσετέθησαν αἱ Ἰστιντοῦται καὶ αἱ Νεαραί. Ἀρχιτεκτονικὸν δὲ μεγαλούργημα τοῦ αὐτοκράτορος τούτου ἐστὶν ἡ ἐκκλησία τῆς Ἁγίας Σοφίας. Κατ' αὐτοῦ δὲ, καὶ πρὸ πάντων τῆς αὐτοκρατείρας Θεοδώρας, γυναικὸς ἐκ τῶν κατωτάτων τάξεων εἰς τὸν θρόνον ἀναβάσης, πικροὺς ἔγραψεν ἐλέγχους ὁ Προκόπιος.

Ἵππαρις, ποταμὸς τῆς Σικελίας, ῥέων πρὸς Ν διὰ τοῦ ἕλους τῆς Καμαρίνης καὶ εἰς τὴν θάλασσαν ἐκβάλλων κατωτέρω τῆς πόλεως ταύτης (Πινδ. Ὀλ. Ε, 1, 27).

Ἵππαρχος, 1) ἴδ. Ἱππίας. — 2) Ποιητὴς τῆς νέας ἀττικῆς κωμῳδίας, οὗ σώζονται ἀποσπάσματα τεσσάρων δραμάτων (Συλλ. Meinecke, Com. Græc.).—3)Περίφημος μαθηματικὸς καὶ ἀστρονόμος ἐκ Νικαίας, ἀκμάσας περὶ τὰ 160—125 π. Χ, ἐν Ῥόδῳ καὶ Ἀλεξανδρείᾳ. Ἐπιμελέστατος, εἰς τὴν ἐξακρίβωσιν τῆς ἀληθείας πρὸ πάντων ἐπιμένων, ἐφεῦρεν ἐργαλεῖα, δι' ὧν ἐπεδόθη εἰς βαθεῖς ὑπολογισμούς, καὶ ἀνεδείχθη δι' αὐτῶν ὁ κυρίως ἱδρυτὴς τῆς ἐπιστημονικῆς ἀστρονομίας. Κατ' ἀρχὰς εἶχον αἱ παρατηρήσεις αὐτοῦ πρώτιστον ἀντικείμενον τὴν ἀνατολὴν καὶ δύσιν τῶν ἀστέρων· εἶτα δ' ἐξέτεινε τὰς ἐρεύνας του ἐπὶ πᾶσαν τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἀστρονομίαν, καὶ προσδιώρισε τὸ μῆκος τοῦ ἡλιακοῦ ἔτους εἰς 5 λεπτὰ βραχύτερον τοῦ μέχρις ἐκείνου παραδεδεγμένου τῶν 365 ἡμερῶν καὶ 6 ὡρῶν. Ὑπελόγισε δὲ καὶ τὸ μέγεθος, τὴν ἀπόστασιν καὶ τὴν κίνησιν τοῦ ἡλίου, τῆς σελήνης καὶ τῆς γῆς· ἀπεπειράθη πρῶτος τὴν καταμέτρησιν τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων, καὶ τὸν προσδιορισμὸν τῆς θέσεως τῶν χωρῶν κατὰ μῆκος καὶ πλάτος. Διεσώθησαν δ' ἐκ τῶν πολυαρίθμων συγγραμμάτων του μόνον «τῶν Ἀράτου καὶ Εὐδόξου φαινομένων ἐξηγήσεις» εἰς βιβλία τρία, καὶ «ἔκθεσις ἀστερισμῶν,» ἀπόσπασμα μόνον διατηρηθὲν ὑπὸ τοῦ Πτολεμαίου. (Συλλογὴ τῶν ἀποσπασμάτων του ὑπὸ Berger, 1869).

Ἵππαρχος, ὁ ἀρχηγὸς τοῦ ἱππικοῦ ἐν Ἀθήναις, ἔνθα ὑπῆρχον δύο κατ' ἔτος αἱρετοί. Ἦσαν δ' ἀναγκαῖοι οἱ δύο, διότι, κατὰ τὴν τότε τακτικήν, εἰς τὰς μάχας τὸ ἱππικόν, δίχα διαιρούμενον, παρετάττετο ἑκατέρωθεν τοῦ μετώπου τοῦ στρατοῦ. Ὑπέκειντο δ' αὐτοῖς 10 φύλαρχοι, ὁμοίως αἱρετοὶ καὶ αὐτοί, ἀντιστοιχοῦντες παρὰ τοῖς ἱππεῦσιν, εἰς ἣν θέσιν κατεῖχον οἱ Ταξίαρχοι παρὰ τοῖς πεζοῖς (Ξεν. Ἱππ. Α, 8). Εἶχον δ' οἱ ἵππαρχοι δικαστήριον τῆς δικαιοδοσίας τῶν οὗ προΐσταντο. — Καὶ ἐν Βοιωτίᾳ ἀπαντῶνται παρὰ τοῖς πολεμάρχοις ἵππαρχοι ὡς ἐπίσημος στρατιωτικὴ ἀρχή.

Ἱππεῖς (καὶ **ἱππῆς**), ἐν Ἀθήναις, ἡ δευτέρα τάξις τῶν πολιτῶν κατὰ τὴν Σολώνιον διαίρεσιν τῶν φυλῶν (ἴδ. Φυλαί). — Δι' ἄλλα μέρη ἴδ. Στρατός.

Ἱππημολγοί, Σκύθαι νομάδες, τρεφόμενοι πιθανῶς ἐκ γάλακτος ἵππων, ὡς ἦσαν καὶ οἱ Γαλακτοφάγοι (Ὁμ. Ἰλ. Ν, 5).

Κατὰ Στράβωνα (Ζ, 302, 311), συγκαταριθμούμενοι μετὰ τῶν Κιμμερίων, διῃτῶντο εἰς τὰ βορειότατα.

Ἱππίας, 1) Ἀθηναῖος, υἱὸς τοῦ τυράννου Πεισιστράτου, ἔχων δύο ἀδελφούς, τὸν Ἵππαρχον καὶ τὸν Θεσσαλόν. Δὶς τοῦ πατρὸς των ἀποβληθέντος τῆς ἀρχῆς, τὸ δεύτερον, τῷ 550 π. Χ., συνηγωνίσθη μετ' αὐτοῦ (Ἡρδ. Α, 61). Ὅτε δ' ἀπέθανεν ὁ Πεισίστρατος, τὸν διεδέχθη ὡς τύραννος ὁ Ἱππίας, μέρος τῆς ἀρχῆς παραχωρήσας καὶ εἰς τὸν Ἵππαρχον (Ἡρδ. Ε, 55. — Θουκ. Α, 20). Ἐδείχθη δ' ἡγεμὼν συνετὸς, ἱκανὸς καὶ ἤπιος, κατεβίβασε τοὺς φόρους ἀπὸ $^1/_{16}$ εἰς $^1/_{20}$, καὶ διετήρησεν ἐγκύρους τοὺς πλείστους τῶν νόμων (Θουκ. ΣΤ, 54). Τῷ ἀποδίδονται ὅμως οὐχ ἧττον καὶ αὐθαίρετοί τινες ἐνέργειαι καὶ ἐπεμβάσεις εἰς τὰ δικαιώματα τῆς ἰδιοκτησίας καὶ εἰς τὰς ἰδιωτικὰς σχέσεις, προσέτι δὲ καὶ τάσις τις εἰς πολυτέλειαν καὶ ἐπίδειξιν. Ὁ Ἵππαρχος δὲ λέγεται ἰδίως προστάτης τῶν γραμμάτων (Ἡρδ. Ζ, 6.— Πλάτ.(;) Ἵππαρχ. 288, 6 C). Ὁ Ἀνακρέων, ὁ Σιμωνίδης καὶ ἄλλοι ποιηταὶ συνῆλθον ἐπ' αὐτοῦ εἰς Ἀθήνας, καὶ μέριμνα κατὰ πρῶτον ἐλήφθη περὶ τῶν Ὁμηρικῶν ἐπῶν. Ἀλλ' ἀφ' ὅτου ὁ Ἵππαρχος ἔπεσε θῦμα ἰδιωτικῆς ἐκδικήσεως τῷ 514, (ἴδ. Ἁρμόδιος), ἔκτοτε ὁ Ἱππίας κατέστη αὐστηρότερος καὶ βιαιότερος. Στάσιν δὲ φοβούμενος, ἤρξατο συνεννοούμενος μετὰ τῶν ξένων, ὡς μετὰ τοῦ ἐν Λαμψάκῳ Αἰαντίδου, τοῦ πολλὴν ἐξασκοῦντος ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ Δαρείου (Θουκ. ΣΤ, 59). Φυγάδες ἐξ Ἀθηνῶν, οἱ ἄλλοτε τῆς ἀριστοκρατικῆς μερίδος προϊστάμενοι Ἀλκμαιονίδαι, ἀφ' οὗ ἰδίᾳ δαπάνῃ ἀνήγειραν τὸν πυρποληθέντα ναὸν τῶν Δελφῶν, προὐκάλεσαν χρησμὸν προσκαλοῦντα τὴν Σπάρτην νὰ ἐπαναφέρῃ αὐτοὺς εἰς τὴν πατρίδα των, καὶ ν' ἀνατρέψῃ τὴν τυραννίδα (Ἡρδ. Ε, 62). Τούτῳ πειθόμενοι, ἐξεστράτευσαν οἱ Σπαρτιᾶται ὑπὸ τὸν Ἀγχιμόλιον, ἀλλ' ἀπέτυχον· διότι εἰς βοήθειαν τοῦ Ἱππίου ἦλθε θεσσαλικὸν ἱππικόν. Ἐξεστράτευσεν ὅμως ἐκ δευτέρου ὁ βασιλεὺς Κλεομένης, καὶ ἠναγκάσθη ὁ Ἱππίας, διότι ἠχμαλωτεύθησαν τὰ παιδία του, ἃ εἶχεν ἐκπέμψει πρὸς ἐξασφάλισιν αὐτῶν, νὰ ἐγκαταλείψῃ, τῷ 510, τὴν Ἀττικήν. Καὶ πρῶτον μὲν μετέβη εἰς Σίγειον παρὰ τῷ θετῷ ἀδελφῷ του Ἡγησιστράτῳ, καὶ ἐκεῖθεν εἰς Λάμψακον, ἐλπίζων πάντοτε νὰ ἐπιστρέψῃ, καὶ πρὸς τοῦτο ἦλθεν εἰς συνεννοήσεις καὶ μετὰ τῶν Λακεδαιμονίων (Ἡρδ. Ε, 91). Μετὰ ταῦτα δὲ διὰ τοῦ Ἀρταφέρνους ἀπετάθη εἰς τὸν Δαρεῖον (αὐτ. 96), ὃν καὶ παρώξυνε κατὰ τῶν Ἀθηνῶν, καὶ ὡδήγησε τὸν στρατὸν αὐτοῦ εἰς Μαραθῶνα (αὐτ. 107), ἔνθα καὶ κατά τινας (Just. II, 9) ἔπεσεν εἰς τὴν μάχην· κατὰ τὰς πιθανωτέρας μαρτυρίας ὅμως ἀπέθανεν ὀλίγον μετὰ ταῦτα ἐξ ἀσθενείας εἰς Λῆμνον.—2) Σοφιστὴς ἐξ Ἤλιδος, σύγχρονος τοῦ Σωκράτους, ἐδίδασκε καὶ ἐρρητόρευεν εἰς τὰς ἑλληνικὰς πόλεις καὶ πρὸ πάντων εἰς τὰς Ἀθήνας. Ἀλλὰ πλήρης ἰδιαρεσκείας καὶ ματαιοφροσύνης, ἠξίου ὅτι τὰ πάντα ἤξευρε καὶ τὰ πάντα ἐδύνατο, ἐκηρύττετο πρόθυμος ν' αὐτοσχεδιάσῃ μακρὸν καὶ συνεχῆ λόγον περὶ οἱουδήποτε ἀντικειμένου ὃ ἤθελε τῷ προταθῇ, καὶ ἐθεώρει ὡς καύχημα ὅτι ἐδύνατο νὰ κατασκευάσῃ ὁ ἴδιος πᾶν τὸ χρησιμεῦον εἰς κόσμον ἀνδρὸς ἐκ τῶν κομψοτέρων (Ξεν. Ἀπομν. Δ, 4. — Cic. d. Or. III, 32). Ἡ τάσις αὐτοῦ πρὸς τὴν καύχησιν χαρακτηρίζεται εἰς τοὺς διαλόγους τοῦ Πλάτωνος τοὺς φέροντας τ' ὄνομά του. Ἐν αὐτοῖς γίνεται λόγος καὶ περὶ τῆς ἐξαιρέτου του μνήμης.

Ἱππίατρος, ἰατρὸς ἵππων. Ἡ εἰκὼν

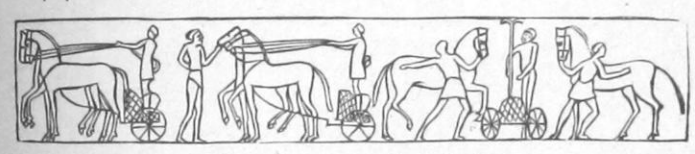
ἀνάγλ. Ῥωμ. ἐκ τῆς μεσημβρινῆς Γαλλίας, ἱππιάτρου φλεβοτομήσαντος.

Ἱπποβόται, οἱ ἀριστοκράται ἐν Χαλκίδι, («οἱ παχέες τῶν Χαλκιδέων.» (Ἡρδ. Ε, 77).

Ἱπποδάμεια, 1) ἴδ. Ἀχιλλεύς. —2) Ἴδ. Πέλοψ. —3) Ἴδ. Πειρίθους. —4) Ἴδ. Αἰνείας.

Ἱπποδάμος, ἐκ Μιλήτου, ἀρχιτέκτων ἐπίσημος ἰδίως διὰ σχέδια πόλεων, περὶ τὰ 440 π. Χ. Ἔδωκε τὸ τοῦ Πειραιῶς (ἔνθα ἡ Ἱπποδαμία ἀγορὰ), τῆς Ῥόδου, τῶν Θουρίων καὶ τῆς Ἀλεξανδρείας.

Ἱππόδρομος, ἱπποδρόμιον, τὸ μέρος ἔνθα ἐτελοῦντο οἱ ἱππικοὶ καὶ οἱ

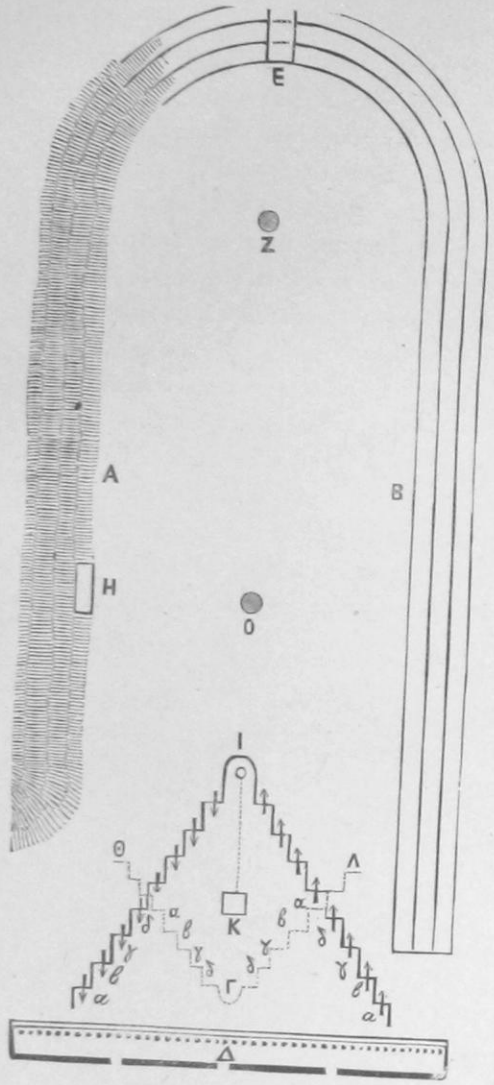
Ἀγγεῖον. Παρασκευὴ εἰς ἁρματηλασίαν.

τῶν ἁρμάτων ἀγῶνες, οἵτινες καὶ ἀρχαιότατα ἦσαν ἐν χρήσει (Ὁμ. Ἰλ. Λ, 699. Ψ, 262.—Πινδ. Ὀλ. Ι). Εἰς τοὺς Ὀλυμπιακοὺς δ' ἀγῶνας προσετέθησαν αἱ μὲν ἁρματηλασίαι τῇ 25ῃ, αἱ δ' ἱπποδρομίαι τῇ 33 Ὀλυμπιάδι. Ἐκεῖναι ἐγίνοντο διὰ τεθρίππων ἢ διὰ συνωρίδων (ἐκ 2 ἵππων) ἐν δίφροις (ἴδ.), καὶ οἱ ἵπποι ὤφειλον νὰ ὦσι τέλειοι (τὴν ἡλικίαν)· ἀπὸ δὲ Ὀλ. 99 ἐγένοντο δεκτοὶ καὶ πῶλοι. Τὸ αὐτὸ δὲ καὶ ἐπὶ ἱπποδρομίας, καθ' ἣν κέλης ἐλέγετο ὁ ἄζευκτος καὶ εἰς τὸν δρόμον ὁδηγούμενος ἵππος. Κατὰ Παυσανίαν τὸ ὀλυμπιακὸν ἱπποδρόμιον εἶχε περίπου τῶν σταδίων τὸ σχῆμα, πέριξ ἕδρας ἔχον διὰ τοὺς θεατὰς (Α. Β)· τὴν δὲ μίαν τῶν στενῶν πλευρῶν ἔκλειεστοὰ μεγαλοπρεπὴς (Δ), καὶ ἐμπρὸς αὐτῆς εἰς τὰ ἔνδον τοῦ ἱπποδρομίου, ἣν διατεθειμένη ἐν σχήματι ἐμβόλου ἡ ἵππάφεσις (ΓΙ), ἔχουσα, ὡς διερρύθμισεν αὐτὴν ὁ ἀρχιτέκτων Κλεοίτας, ἑκατέρωθεν τὰ ἱπποστάσια (α, β, γ, δ), πιθανώτερον ὅμως, νομίζω, κατὰ τὰς στικτὰς γραμμὰς (ΓΘΑ) παρὰ, ὡς συνήθως ἐκλαμβάνεται, κατὰ τὴν ἐναντίαν διεύθυνσιν· διότι ὁ σκοπὸς αὐτοῦ ἦν, οἱ κατὰ τὰ πλευρὰ ἱστάμενοι ἵπποι ἢ δίφροι νὰ μὴ ἔχωσιν, ὡς θὰ ἦν ἐπὶ τῆς εὐθείας γραμμῆς, μακρότερον δρόμον νὰ διατρέξωσιν ἢ οἱ κατὰ τὸ μέσον. Εἰς τὸ μέσον δὲ τῆς ἱππαφέσεως (Κ) ἦν πήλινος βωμός, ἀφ' οὗ ἐδίδετο τὸ σημεῖον τῆς ἐνάρξεως τοῦ δρόμου διὰ χαλκοῦ ἀετοῦ, ὅστις διὰ μηχανῆς ἀφίπτατο, ἐν ᾧ συγχρόνως κατέπιπτε χαλκοῦς δελφὶς κατὰ τὴν ἄκραν τῆς ἀφέσεως (Ι ἢ Γ). Κατὰ δὲ τὸ ἄλλο πέρας ἦν τὸ ἱπποδρόμιον ἡμικυκλικὸν, ἔχον ἐκεῖ τὴν εἴσοδον διὰ τοὺς θεατὰς (Ε), καὶ εἰς τὸ κέντρον τοῦ ἡμικυκλίου ἵστατο τὸ σῆμα, ἡ νύσσα ἢ καμπτὴρ, βωμὸς στρογγύλος, ταράξιππος καλούμενος (Ζ), περὶ ὃν στρεφόμενοι οἱ ἀγωνιζόμενοι, ἔσπευδον πρὸς τὸ τέρμα (Ο), τὸν βωμὸν τῆς Ἱπποδαμείας. Κατὰ τὰς ὑποθέσεις, εἶχε τὸ ἱπ-

Ἐξ ἀγγείου.

ποδρόμιον τοῦτο 2 σταδίων μῆκος, καὶ ἦν ὁ δρόμος ἁπλοῦς, ἄκαμπτος λεγόμενος, ἀπὸ τῆς ἀφέσεως μέχρι τοῦ τέρματος, ἢ διπλοῦς

Σχέδιον Ἱπποδρομίου Ὀλυμπίας.

ὡς τῶν πεζῶν ὁ δίαυλος, ἢ δωδεκαπλοῦς, ὡς ἐκείνων ὁ δόλιχος. Οἱ δ' ἑλλανοδίκαι, οἱ δικασταὶ τοῦ ἀγῶνος, ἐκάθηντο εἰς ἐξέδραν (Η) ἀπέναντι τοῦ τέρματος.

Ἱππόθοος, 1) ἴδ. Αἴπυτος. — 2) Υἱὸς Πριάμου (Ὁμ. Ἰλ. Ω. 250). — 3) Υἱὸς Λήθου, ἔγγονος Τευτάμου, ὅστις ἔφερεν εἰς τοὺς Τρῶας ἐπικούρους Πελασγοὺς ἐκ Λαρίσσης, καὶ ἐφονεύθη ὑπὸ Αἴαντος τοῦ Τελαμῶνος (Ἰλ. Β, 840. Ρ, 288).

Ἱπποθόων, υἱὸς τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς Ἀλόπης, θυγατρὸς τοῦ Κερκύονος (ἴδ. Θησεύς), οὗ ἐπώνυμος ἦν ἡ Ἱπποθοωντὶς φυλὴ (ἴδ. Φυλή). Καὶ ἡ μὲν Ἀλόπη εἶχεν ἐκθέσει τὸ βρέφος, ἀλλὰ φορβὰς τὸ ἔθρεψε καὶ ποιμένες τὸ ἀνέλαβον. Ὅτε δ' ἔπειτα ὁ Θησεὺς ἐνίκησε καὶ ἐφόνευσε τὸν Κερκύονα, βασιλέα τῆς Ἐλευσῖνος, παρέδωκεν εἰς τὸν Ἱπποθόωντα, ἐπὶ τῇ παρακλήσει του, τὴν κληρονομίαν τοῦ πάππου του. Τὴν δὲ Ἀλόπην ἐθανάτωσεν ὁ Κερκύων ὅτε ἔμαθε τὴν γέννησιν τοῦ Ἱπποθόωντος· ἀλλ' ὁ Ποσειδὼν μετέβαλεν αὐτὴν εἰς πηγήν, ῥέουσαν ἐν Ἐλευσῖνι.

Ἱπποκάμπη, μυθικὸν θαλάσσιον τέρας, ἐμπρὸς ἵππος, ὀπίσω ἰχθύς, συνοδεῦον

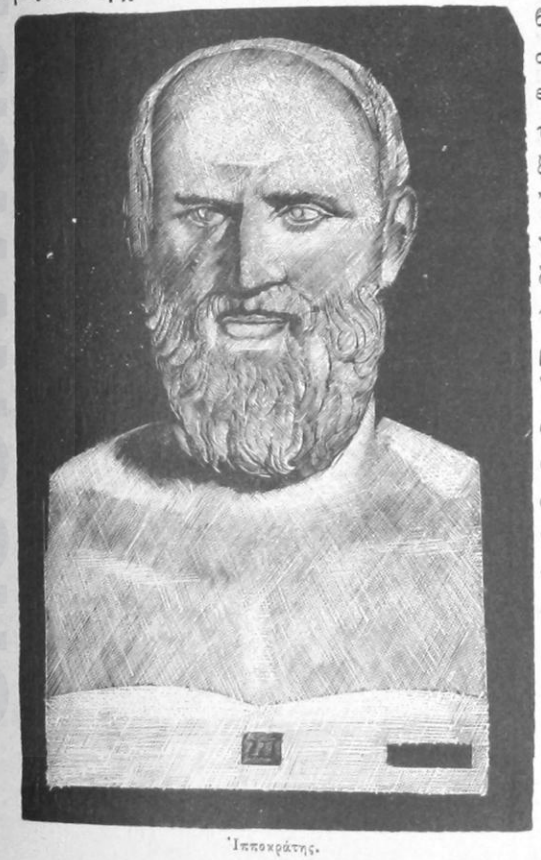

τὰς πομπὰς τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς Ἀμφιτρίτης.

Ἱπποκένταυρος, ἴδ. Κένταυρος.

Ἱπποκόων, 1) Υἱὸς τοῦ Οἰβάλου καὶ τῆς νύμφης Βατείας ἐν Σπάρτῃ, ἐξέβαλε τοὺς ἀδελφούς του Τυνδάρεων καὶ Ἰκάριον τῆς ἀρχῆς· ἀλλ' ὁ Ἡρακλῆς ἔφερε τὸν Τυνδάρεων ὀπίσω, φονεύσας τὸν Ἱπποκόοντα καὶ τοὺς πολλοὺς υἱούς του· ὁ δ' Ἰκάριος ἔμεινεν ἐν Ἀκαρνανίᾳ, ἔνθα εἶχον καταφύγει τὸ πρῶτον, καὶ ἔσχεν ἐκεῖ ἐκ Πολυκάστης, ἢ ἐκ τῆς Νύμφης Περιβοίας, τέκνα τὴν Πηνελόπην, σύζυγον τοῦ Ὀδυσσέως, τὸν Θόαντα κλπ. (Παυσ. Γ, 1. 4. — Ἀπολδ. Γ, 10. 5). — 2) Υἱὸς Ἀμύσου πολεμήσας τὸν Καλυδόνιον κάπρον. — 3) Ἡγεμὼν Θρᾳξ, συνοδεύσας τὸν συγγενῆ του Ῥῆσον κατὰ τῆς Τρωάδος (Ὁμ. Ἰλ. Ι, 518). — 4) Υἱὸς Ὑρτάκου, τοξότης, ὀπαδὸς τοῦ Αἰνείου (Virg. Æn. V, 492).

Ἱπποκράτης, 1) Ἀθηναῖος, πατὴρ τοῦ Πεισιστράτου. — 2) Ὁμ. υἱὸς τοῦ Ἀλκμαιονίδου Μεγακλέους, πρὸς μητρὸς πάππος τοῦ Περικλέους. — 3) Ἀδελφὸς καὶ διάδοχος τοῦ Κλεάνδρου, τυράννου τῆς Γέλης ἐν Σικελίᾳ, φονευθέντος τῷ 498 π. Χ. Τὴν ἰσχύν του ηὔξησε δι' ἀπιστίας πρὸς τοὺς Ζαγκλαίους, νικήσας δὲ τοὺς Συρακουσίους, ἐκυρίευσε διὰ συνθήκης τὴν Καμαρίναν, καὶ ἀπέθανε τῷ 491. Διάδοχος αὐτοῦ ἦν ὁ Γέλων (Ἡρδ. ΣΤ, 23. — Θουκ. ΣΤ, 5). — 4) Ἀθηναῖος στρατηγός, υἱὸς Ἀρίφρονος, φονευθεὶς εἰς τὴν ἐν Δηλίῳ μάχην, τῷ 484 π. Χ. — 5) Ὁ περιφημότερος τῶν ἀρχαίων ἰατρῶν, Κῷος, γεννηθεὶς τῷ

Ἱπποκράτης.

460 π. Χ. Ἦν ἐκ τοῦ γένους τῶν Ἀσκληπιαδῶν. Ὁ πατήρ του ἐκαλεῖτο Ἡρακλείδης, ἡ μήτηρ του Φαιναρέτη, ὁ δὲ πάππος του Ἱπποκράτης καὶ αὐτὸς, ἔζη ἐπὶ τῶν Περσικῶν. Ὡς διδάσκαλοι αὐτοῦ μνημονεύονται ὁ Ἡρόδικος ἐκ Σηλυμβρίας τῆς Προποντίδος, οἱ σοφισταὶ Πρόδικος ἐκ Κέω καὶ Γοργίας ἐκ Λεοντίνων, ὡς καὶ ὁ Ἀβδηρίτης Δημόκριτος, ὅπερ ὅμως ἀμφιβάλλεται. Φαίνεται ὅτι διάφορα περιῆλθε μέρη πρὸς ἐκπαίδευσιν, καὶ ὅτι εἰς Ἀθήνας ἐπεδήμει ἐπὶ τοῦ λοιμοῦ· ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἀποδεικνύεται, καὶ πολλὰ περὶ αὐτοῦ ἀμφίβολα διεδίδοντο, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ κατέστη μᾶλλον προσηγορικόν. Πραγματεῖαι εἰς αὐτὸν ἀποδιδόμεναι διατηροῦνται 72· ἀλλὰ τινὲς αὐτῶν ὑπολαμβάνονται νόθαι, ἄλλαι δὲ θεωροῦνται ὡς αὐξηθεῖσαι διὰ ξένων προσθηκῶν, ἰδίως τῶν υἱῶν του Θεσσαλοῦ καὶ Δράκοντος, καὶ τοῦ γαμβροῦ του Πολύβου. Ὁ Γαληνὸς ἤδη ἠθέλησε νὰ διακρίνῃ τὰ νόθα τῶν γνησίων, καὶ νὰ εὕρῃ κανόνα πρὸς τοῦτο, καὶ ὡς ἀναμφισβητήτως γνήσια ἀνεγνώρισε μόνον 11. Ἡ σύνταξις αὐτῶν, ὡς παρ' ἡμῖν διεσώθη, ἐστὶ τῶν Ἀλεξανδρινῶν χρόνων· καὶ ἐκ τῶν σημερινῶν κριτικῶν οἱ μὲν οὐδὲν, οἱ δὲ 6, ἄλλοι δὲ 2 μόνα κηρύττουσιν γνήσια. Τὸ γνωστότερον τούτων ἐστὶ τὸ ἐπιγραφόμενον Ἀφορισμοί, ὁ πυρὴν τοῦ ὅλου συστήματος τοῦ Ἱπποκράτους, ὅστις πρῶτος τὴν ἰατρικὴν ἀνήγειρεν εἰς ἀληθῆ ἐπιστήμην, ἀπέχων ἐπίσης ἀπὸ τοῦ ἀκρίτου ἐμπειρισμοῦ καὶ ἀπὸ τῶν ἀβασίμων καὶ ἀπατηλῶν ὑποθέσεων. Ἡ θεωρία καὶ πρᾶξις αὐτοῦ ἐστηρίζετο εἰς μακρὰς καὶ ἀκριβεῖς παρατηρήσεις καὶ ἐρεύνας τῶν ἀσθενειῶν, καὶ ταύτας ἔλαβεν ὡς βάσεις τῆς παθολογίας καὶ τῆς θεραπευτικῆς του. Καὶ εἰς τὴν χειρουργίαν ἐπίσης ἐνέκυψε. Τὰ γνήσια τῶν συγγραμμάτων του εἰσὶν ἰωνιστὶ γεγραμμένα· πολλοὶ δὲ καὶ Ἕλληνες καὶ Ῥωμαῖοι καὶ Ἄραβες ἠσχολήθησαν περὶ τὴν ἑρμηνείαν αὐτῶν. Ἀπέθανε δ' ὁ Ἱπποκράτης τῷ 356 π. Χ., λίαν προβεβηκὼς, ἐν Λαρίσσῃ τῆς Θεσσαλίας, ἔνθα καὶ μνημεῖον ἀνηγέρθη αὐτῷ. — 6) Υἱὸς τοῦ Θεσσαλοῦ, ἔγγονος τοῦ μεγάλου ἰατροῦ, γράψας καὶ αὐτὸς, ὡς λέγεται, πολλὰ περὶ ἰατρικῆς. — 7) Υἱὸς Δράκοντος, ἔγγονος καὶ αὐτὸς τοῦ

μεγάλου Ἱπποκράτους, ἰατρὸς ἐν Μακεδονίᾳ ἐπὶ τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου, καὶ συγγράψας ἐπίσης ἰατρικά.—8) Μνημονεύονται ἔτι ὑπὸ τὸ αὐτὸ ὄνομα καὶ ἕτεροι δύο Κῷοι ἰατρικοὶ συγγραφεῖς, υἱοὶ Θυμβραίου ἀμφότεροι. —9) Χῖος πυθαγόρειος, περὶ τὴν γεωμετρίαν ἰδίως ἀσχοληθείς.

Ἱπποκρήνη καὶ **Ἵππου κρήνη,** πηγὴ ἐν Ἑλικῶνι τῆς Βοιωτίας, ἐξ ὕψους 1570^{μ} προρρέουσα (ν. Κρύο πηγάδι), ἀναβλύσασα δ' ὅτε ὁ Πήγασος ἐπάταξε τὸν βράχον διὰ τοῦ ποδός του, καὶ ἐξ ἧς αἱ Μοῦσαι ἠρύοντο τὰς ὑψίστας ἐμπνεύσεις των. Παρ' αὐτῇ ἦν τὸ τέμενος τῶν Μουσῶν, ὃ ἐκόσμουν ὡραῖα ἀγάλματα (Ἡσιοδ. Θεογ. 6.—Παυσ. Β, 31, 8. Θ, 34, 3).

Ἱππόλοχος, ἴδ. Γλαῦκος.

Ἱππολύτη, ἴδ. Ἀμαζόνες. Ἡρακλῆς.

Ἱππόλυτος, 1) Υἱὸς τοῦ Θησέως καὶ τῆς Ἀμαζόνος Ἀντιόπης ἢ Ἱππολύτης. Ἡ μητρυιὰ αὐτοῦ Φαίδρα, εἰς ἧς τὸν ἔρωτα δὲν ἀνταπεκρίθη, τὸν διέβαλε πρὸς τὸν Θησέα (Εὐριπ. Ἱππόλ.), ὅστις παρεκάλεσε τὸν πατέρα του Ποσειδῶνα νὰ τὸν ἐξολοθρεύσῃ· διὸ, ὅτε διήρχετο ὀχούμενος παρὰ τὴν ἀκτὴν ὁ Ἱππόλυτος, ἔπεμψεν ὁ θεὸς ταῦρον προελθόντα ἐκ τῶν κυμάτων, καὶ οἱ ἵπποι τρομάξαντες, ἀνέτρεψαν τὸν Ἱππόλυτον καὶ τὸν ἐφόνευσαν. Ὅτε δ' ἐγνώσθη ἡ ἀθωότης του, ἡ Φαίδρα ηὐτοκτόνησεν. Οἱ Λατῖνοι ποιηταὶ (Ov.-Hor.) μυθεύουσι καὶ ἄλλα, ὅτι ὁ Ἀσκληπιὸς ἀνέστησε τὸν Ἱππόλυτον, καὶ ἡ Ἄρτεμις ὅτι τὸν ἔφερεν εἰς τὸ Λάτιον, ἔνθα ἐν τῷ ἄλσει τῆς Ἀρικίας ἄρχει ὑπὸ τὸ ὄνομα Βίρβιος.—2) Εἷς γίγας (Ἀπολλδ. Α, 6, 2).

Ἱππομέδων, υἱὸς τοῦ Ταλαοῦ ἢ τοῦ Ἀριστομάχου, ἀδελφοῦ τοῦ Ἀδράστου, ἐξεστράτευσε μετ' αὐτοῦ ἐξ Ἄργους κατὰ τῶν Θηβῶν, ἔνθα καὶ ἐφονεύθη.

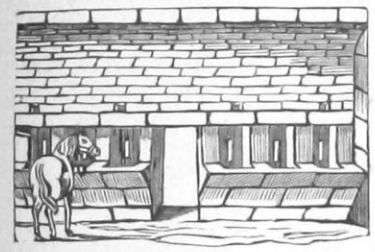
Ἱππομένης, ἴδ. Ἀταλάντη.

Ἱππόνικος, ἴδ. Καλλίας.

Ἱππόνοος, ἴδ. Βελλεροφόντης.

Ἵππος, ἐξετιμᾶτο ὑπὸ τῶν ἀρχαίων ὡς ζῷον χρήσιμον συγχρόνως, εὐγενὲς καὶ γενναῖον («κἂν ᾖ γέρων, θυμὸν οὐκ ἀπώλεσε» Σοφκλ. Ἠλ. 25). Ὡς ταχύπουν, τὸν κατάγουσιν οἱ ποιηταὶ ἐκ τῶν ἀνέμων, καὶ διὰ τὰς παντοίας αὐτοῦ ἀρετὰς πολλάκις ἐκ θείων ἵππων, ἢ τὸν λέγουσι τραφέντα ὑπὸ θεῶν· καὶ οἱ Ῥωμαῖοι εἶχον ἰδίαν θεὰν ἥτις Epona ἐλέγετο, καὶ ἧν προστάτης τῶν ἵππων, τὸ δ' ἄγαλμα ἢ ἡ εἰκὼν αὐτῆς ἐτίθετο εἰς τὰ ἱπποστάσια. Παραβάλλεται δὲ, ὡς ὄργανον ταχείας κοινωνίας, καὶ μετὰ πλοίου, καὶ τὸ πλοῖον λέγεται συνεχῶς θαλάσσιος ἵππος. Ἐντεῦθεν ἴσως καὶ ὁ Ποσειδὼν ἐπεκαλεῖτο Ἵππιος, καὶ ἐλέγετο πλάσας τὸν ἵππον. Ποιηταὶ συνεχῶς ὕμνησαν καὶ καλλιτέχναι περιφήμους κατέστησαν ἵππους. Οὕτως ὁ Ὅμηρος τοὺς τοῦ Ἀχιλλέως (Ξάνθον καὶ Βαλίον), τοὺς τοῦ Ἀγαμέμνονος (Αἰγὰς), τὸν τοῦ Μενελάου (Πόδαργον)· ὁ Πίνδαρος τὸν νικήσαντα μετὰ τοῦ Ἱέρωνος Φερένικον. Γνωστότατοι δ'εἰσὶν ὁ Βουκέφαλος τοῦ Ἀλεξάνδρου, οὗ πόλιν ἐπώνυμον αὐτὸς ἀνήγειρε, καὶ ὁ Βορυσθένης τοῦ Ἀδριανοῦ, εἰς ὃν ὁ αὐτοκράτωρ ἔστησε μνημεῖον ἐπιτάφιον (Spart. Hadr. XX), ὡς ἱδρύοντο καὶ εἰς τοὺς τρὶς ἐν Ὀλυμπίοις νικήσαντας ἵππους (Αἰλ. π. Ζ. ΙΒ, 40). Περίφημοι χῶραι διὰ τοὺς ἵππους οὓς παρῆγον ἦσαν ἡ Θεσσαλία καὶ τὸ Ἄργος, τὸ ἱππόβοτον, καὶ προσέτι ἡ Κυρήνη ἐν Ἀφρικῇ καὶ ἡ Σικελία. Ἐπὶ Γερμανικοῦ δ' ἐλάμβανον τοὺς ἵππους των οἱ Ῥωμαῖοι ἐκ τῆς Γαλλίας (Tac. Ann. II 5). Ὡς πρὸς τὸ χρῶμα, ἐπροτιμῶντο οἱ λευκοὶ, οὓς καὶ οἱ αὐτοκράτορες ἐζεύγνυον εἰς τὰ θριαμβευτικὰ ἅρματά των (Liv. V, 23), καὶ οἱ Γερμανοὶ εἰς τὰς τελετάς των (Tac. Germ. X). Διὰ τὴν χρῆσιν δ'εἰς τοὺς πολέμους ἔπρεπε νὰ γυμνάζωνται καὶ διδάσκωνται (Virg.G. III,180.) Ἡ ἄσκησις εἰς τὴν ἱππασίαν ἦν ἐκ τῶν ἀπωτάτων χρόνων προσφιλὲς μέλημα (αὐτ. 115), καὶ ὁ Ξενοφῶν ἔγραψε περὶ Ἱππικῆς. Εἰς ἀγρίους ἵππους οἱ Ῥωμαῖοι μετεχειρίζοντο στόμια πριονωτὰ (Πολδ. Ι. 56), ἤτοι ἔχοντα ἐχίνους ἢ καρφία. Ἐφίππια, ἀναβολεῖς καὶ πέταλα δὲν ὑπῆρχον εἰς τὴν ἀπωτάτην ἀρχαιότητα, εἰ καί τινες ἐνόμισαν ὅτι τοῦ Ὁμήρου τὸ ἐπίθετον χαλκόποους τὸ ἐναντίον ἀποδεικνύει· καὶ τὰ ἐπὶ τῶν μεταγενεστέρων Ῥωμαίων δ' ἐν χρήσει δὲν προσηλοῦντο διὰ καρφίων. Εἶχον δὲ καλύμματα διὰ τοὺς ἵππους ἃ οἱ Γερμανοὶ περιεφρόνουν. Ἐν Ῥώμῃ, εἰς τὸ πεδίον τοῦ Ἄρεως, ἡ νεολαία ἠσκεῖτο νὰ πηδᾷ εἰς ξυλίνους ἵππους. Ἐβοήθει δ' εἰς τὴν ἀνάβασιν ἢ εἷς δοῦλος, ἢ ἱπποκόμος, ἢ ἡ λόγχη, ἢ οἱ παρὰ τὴν ὁδὸν λίθοι ἢ ἱκριώματα.

Ἱππόστασις, ἱπποστάσιον ἢ **ἱππο-στασία,** ὁ σταῦλος, οἷος εὑρέθη ἐν Σικελίᾳ (Centor 61), λιθόκτιστος, θολωτή· καὶ αἱ μὲν θέσεις τῶν ἵππων δὲν διαιροῦνται, ἀλλὰ τὰ φατνώματα διὰ τὴν τροφὴν εἰσὶ κεχωρισμένα δι' ἕκαστον ζῷον· εἰς τὸν ἀπέναντι δὲ τοῖχον ὑπάρχει ὀπὴ εἰς ἣν ἐφηρμόζετο ῥάβδος διὰ τοῦ ζῴου τὴν πρόσδεσιν.

Ἱπποτάδης καὶ **Ἱππότης,** ἴδ. Αἴολος.

Ἱπποτοξότης, ἱππεὺς ἔχων τόξον ὡς ὅπλον. Ὁ ὁπλισμὸς οὗτος ἦν συνήθης μᾶλλον εἰς ἄλλα ἔθνη οἷον εἰς Πέρσας (Ἡρδ. Θ, 49), Σύρους (Cres. B. V. III, 4). Ἀλλὰ καὶ ἐν Ἑλλάδι ἀπαντῶνται (Ἀριστφ. Ὄρν. 1179), ἴσως ἐκ ξένων δούλων τοῦ δημοσίου. Ἐκ 1200, ἐξ ὧν συνέκειτο τὸ Ἀττικὸν ἱππικὸν κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου (Θουκ. Β. 3), οἱ 200 ἦσαν ἱπποτοξόται (Θουκ. Ε, 84, ΣΤ, 94). Καὶ ἐπὶ τῶν αὐτοκρατόρων ἀσιατικοὶ λαοὶ ἔδιδον εἰς τὸν στρατὸν τῆς Ῥώμης ἱπποτοξότας, καλουμένους οὕτω, καὶ καταφράκτους, διότι, εἶχον αὐτοὶ καὶ οἱ ἵπποι των τὸ σῶμα ὅλον κεκαλυμμένον ὑπὸ λεπιδωτοῦ θώρακος.

Ἀνάγλυφον ἐκ στήλης Μ. Αὐρηλίου.

Ἀνάγλυφον τῆς στήλης Τραϊανοῦ.

Ἱπποφάγοι, οἱ Σαρματικοὶ, καὶ οἱ Σκυθικοὶ, Α. τοῦ Ἰμάου (Πτολ. Ε, 9. ΣΤ, 15). Καὶ ἤδη οἱ νομάδες τῶν χωρῶν ἐκείνων τρέφονται ἐκ κρέατος ἵππων.

Ἵππυς, ἐκ Ῥηγίου, ἔζη, κατὰ Σουίδαν, ἐπὶ τῶν Περσικῶν, καὶ ἔγραψεν ἱστορικὰς πραγματείας, οἷον «Σικελικὰ», ἢ «Χρονικὰ», εἰς 9 βιβλία, «κτίσιν Ἰταλίας» «Ἀργολικά.» Σώζονται δ'ἐλάχιστα τεμάχια αὐτοῦ.

Ἱρὰ καὶ **Εἴρα,** φρούριον τῆς Μεσσηνίας παρὰ τῷ ποταμῷ Νέδᾳ ἐπὶ τοῦ ὄρους Κεραυσίου, διάσημον ἐπὶ τοῦ Β' Μεσσηνιακοῦ πολέμου, ὅτε ὁ Ἀριστομένης ἀντέσχεν ἐν αὐτῷ 11 ὅλα ἔτη. Ὁ Ὅμηρος (Ἰλ. Ι, 150) ἀναφέρει Μεσσηνιακὴν πόλιν Ἴρην. Ἀλλὰ πιστεύεται ὅτι ἐκείνη ἦν ἡ μετὰ ταῦτα Ἀβία

καλουμένη παρὰ τὰ Λακωνικὰ μεθόρια, καὶ ὅτι ἡ ὀρθὴ αὐτῆς γραφὴ ἐστὶν Ἰρὴ (Παυσ. Δ, 17, 10. Κ. Ι, 5. 30, 1).

Ἶρενες, ἴδ. Εἴρενες.

Ἶρις, θυγάτηρ τοῦ Θαύμαντος καὶ τῆς Ἠλέκτρας, ἡ προσωποποίησις τοῦ οὐρανίου τόξου, τοῦ συνδέοντος τὸν οὐρανὸν μετὰ τῆς γῆς· δι' ὃ καὶ ὡς ἄγγελος τῶν θεῶν θεωρεῖται, καὶ, ὡς τοιαύτη, λέγεται, ταχεῖα, ποδήνεμος, ἀελλόπους (Ὅμ. Ἰλ. Ο, 170), χρυσόπτερος παρθένος, φέρουσα τὰς διαταγὰς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἥρας εἰς τὴν γῆν, τὴν θάλασσαν καὶ τὸν Ἅδην (Ἰλ. Ω, 78.—Ἡσδ. Θεογ. 78). Ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ σὐδεμία γίνεται μνεία αὐτῆς, διότι ὁ Ἑρμῆς μνημονεύεται ὡς τῶν ἀθανάτων ὁ ἄγγελος·

διαφέρει ὅμως κατὰ τοῦτο ἐκεῖνος, ὅτι αὐτὴ μὲν ἁπλῶς μόνον διακομίζει τὰς ἐντολὰς τῶν θεῶν, ἐκεῖνος δὲ καὶ νοημόνως καὶ ἐπιδεξίως συντελεῖ καὶ εἰς αὐτῶν τὴν ἐκτέλεσιν. Ἐνίοτε ὅμως καὶ αὐτὴ δίδει συμβουλὴν ἢ καὶ συνεργεῖ πρὸς ἐπιτυχίαν (Ἰλ. Ψ, 198. Ο, 201). Ἀγάλματα αὐτῆς ὡς μὴ αὐτοτελοῦς καὶ αὐτεξουσίου θεότητος, δὲν ὑπάρχουσιν· ἐπὶ ἀναγλύφων ὅμως ἀπαντᾶται ἐν συμπλέγμασι, νεᾶνις ἐλαφρὰ καὶ ὑπόπτερος, ἔχουσα ὑδροχόην εἰς τὴν χεῖρα, δι' ἧς ἔφερεν ὕδωρ εἰς τὰ νέφη, ἢ ἐνίοτε τὸ κηρύκειον. Οἱ μεταγενέστεροι τὴν εἶπον σύζυγον τοῦ Ζεφύρου.

Ἰσαγόρας, ἀριστοκράτης ἐν Ἀθήναις, ἐν τῇ ς' ἑκατονταετηρίδι π. Χ., ἐξωσθεὶς ὑπὸ τοῦ ἀντιπάλου αὐτοῦ Κλεισθένους, ἐπέστρεψε βοηθείᾳ τῆς Σπάρτης μετὰ τοῦ Κλεομένους, ἐξήλασε τὸν Κλεισθένην καὶ 700 οἰκογενείας, καὶ ἐγκατέστησε βουλὴν τῶν Τ ἐκ τῆς μερίδος του. Ἀλλ' ἐν τῇ Ἀκροπόλει πολιορκηθέντες οἱ Σπαρτιᾶται, ἠναγκάσθησαν ν' ἀπέλθωσι μετ' αὐτοῦ, καὶ οἱ ὀπαδοί του ἐθανατώθησαν τῷ 508 π. Χ. Πᾶσα δὲ μετὰ ταῦτα ἀπόπειρα αὐτοῦ πρὸς ἐπιστροφὴν ἀπέτυχεν (Ἡρδ. Ζ, 66—72.— Θουκ. Α, 126).

Ἰσαῖος, 1) εἷς τῶν 10 ῥητόρων ἐν Ἀθήναις, ἐκ Χαλκίδος, ἀλλὰ πολίτης Ἀθηναῖος, κατὰ τὸ β' ἥμισυ τοῦ δ' αἰῶνος π. Χ., ἐσπούδασεν ὑπὸ τὸν Λυσίαν καὶ Ἰσοκράτην· καὶ εἰς τὰ πολιτικὰ μὲν δὲν φαίνεται ἀναμιγείς, ἀλλ' ἔγραφε πρὸ πάντων πρὸς χρῆσιν ἄλλων λόγους δικανικούς, ὧν ὁ πρῶτος ἐκ τῶν διασωθέντων ἦν τοῦ ἔτους 391, ὁ τελευταῖος τοῦ 353. Ἵδρυσε δὲ καὶ σχολὴν ῥητορικήν, καὶ εἶχεν ἐπὶ πολλὰ ἔτη μαθητὴν καὶ τὸν Δημοσθένην. Ἐπὶ Πλουτάρχου διετηροῦντο 60 λόγου αὐτοῦ, ὧν οἱ 14 ἐθεωροῦντο ὡς μὴ γνήσιοι. Σώζονται δὲ τὴν σήμερον 12, ὅλοι εἰς κληρονομικὰς δίκας περιστρεφόμενοι. Κατὰ τὴν καθαρότητα, τὴν σαφήνειαν καὶ τὴν ἐπιμέλειαν τοῦ ὕφους ὁμοιάζει πως τὸν Λυσίαν, ὑπερτερεῖ ὅμως ἐκείνου κατὰ τὸ ἔντεχνον τῆς φράσεως· εἰ δὲ καὶ ὑποδεέστερος κατὰ τὴν φυσικὴν ἀφέλειαν, ἀφ' ἑτέρου ὑπερέχει κατὰ τὴν ὀξύτητα, τὸ ἔντονον καὶ τὴν δύναμιν τοῦ λόγου. —2) Σοφιστὴς ἐξ Ἀσσυρίας, ἐλθὼν πρεσβύτης εἰς Ῥώμην ἐπὶ Τραϊανοῦ. Ὁ Φιλόστρατος (Β. σοφ. Α, 20) διηγεῖται τὰ κατ' αὐτὸν, ὁ Πλίνιος δὲ (Ep. II, 3) καὶ ὁ Ἰουβενάλις (III, 74) ἀναγνωρίζουσι τὴν ἀξίαν του.

Ἰσαυρία, μικρὰ χώρα τῆς Μ. Ἀσίας, πρὸς Δ τῆς Λυκαονίας, Ν αὐτῆς, καὶ τῆς Παρορείου Φρυγίας, Α τῆς Πισιδίας καὶ Β τῆς Κιλικίας. Τὰ νότια αὐτῆς ὑπὸ τοῦ Ταύρου κατεχόμενα, ἦσαν ὀλίγον γνωστά. Ἦσαν δ' οἱ Ἴσαυροι λαὸς τραχὺς καὶ ληστρικὸς, τοὺς γείτονας αὐτῶν ἐνοχλοῦντες, καὶ τῶν πειρατειῶν τῶν Κιλίκων μετέχοντες. Οἱ Ῥωμαῖοι ἐνίκησαν μὲν αὐτοὺς τῷ 76 π. Χ., ἀλλὰ μὴ δυνάμενοι νὰ τοὺς χαλινῶσιν, ἤγειραν φρούρια εἰς τὴν χώραν των· ἀλλ' οὗτοι μετὰ τῶν Κιλίκων κατόπιν πολλὰ παράτολμα ἐπεχείρησαν. Πρωτεύουσα αὐτῶν ἦν ἡ ἐπίσημος πόλις Ἴσαυρα, ὑπὸ τοῦ Περδίκκου κατα-

στραφεῖσα, ὑπὸ τοῦ Ἀμύντου ἀνακαινισθεῖσα, καὶ αὖθις κατεδαφισθεῖσα ὑπὸ Σερβιλίου (Στρ. ΙΒ, 568).

Ἴσθμια, ἦσαν, μετὰ τὰ Ὀλύμπια, ἡ ἐπισημοτέρα πανήγυρις ἐν Ἑλλάδι, τελουμένη εἰς τὸν Ἰσθμὸν τῆς Κορίνθου ἐντὸς τοῦ τεμένους τοῦ Ποσειδῶνος, ἀνὰ πᾶν τρίτον ἔτος, μεταξὺ τοῦ β' καὶ γ' καὶ τοῦ δ' καὶ α' ἑκάστης Ὀλυμπιάδος, μεσοῦντος τοῦ θέρους, ὥστε συνέπιπτεν ὁτὲ μὲν μετὰ τοῦ τελευταίου, ὁτὲ δὲ μετὰ τοῦ πρώτου μηνὸς τοῦ Ὀλυμπιακοῦ ἔτους, διότι ἡ χρονολογία παρὰ ταῖς διαφόροις πόλεσι τῆς Ἑλλάδος δὲν ἦν ἡ αὐτή. Ὁ μεταξὺ δύο πανηγύρεων χρόνος ὠνομάζετο Ἰσθμιὰς, καὶ δύο Ἰσθμιάδες ἀντεστοίχουν πρὸς μίαν Ὀλυμπιάδα. Κατὰ τὰς ἀρχαίας παραδόσεις ἦσαν τὰ Ἴσθμια ἐπικήδειοι ἀγῶνες διὰ τὸν Μελικέρτην, υἱὸν τῆς Ἰνοῦς, μετατραπέντα εἶτα ὑπὸ τοῦ Θησέως εἰς ἑορτὴν τοῦ Ἰωνίου Ποσειδῶνος (Πλούτ. Θησ. ΚΕ). Οἱ Ἠλεῖοι ἀπεκλείοντο τῆς πανηγύρεως, οἱ δ' Ἀθηναῖοι ἐκ τοῦ ἐναντίου εἶχον τὴν προεδρείαν αὐτῆς, καὶ εἰς τοὺς ἐξ Ἀθηνῶν νικητὰς ἐν τοῖς ἀγῶσιν ἔδιδον ὡς γέρας ἀνὰ 100 δραχμάς. Ἡ λαμπρότης τῶν ἀγώνων, ἣν ὑπεβοήθει τὸ κατάλληλον τῆς θέσεως ἐν ᾗ ἐτελοῦντο καὶ τῆς Κορίνθου ὁ πλοῦτος, ηὔξησε μάλιστα μετὰ τὰ Περσικά. Ὁ Πελοποννησιακὸς πόλεμος τοὺς ἔβλαψεν ὁπωσοῦν, ἀλλ' εἶτα ἀνέθαλον πάλιν, καὶ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ Ἀχαϊκοῦ δεσμοῦ. Μετὰ τὴν καταστροφὴν τῆς Κορίνθου περιῆλθεν ἡ διεύθυνσις αὐτῶν ἐπί τινα χρόνον εἰς τὴν Σικυωνίαν, καὶ ἐπέστρεψε πάλιν εἰς τὴν Κόρινθον ὅτε ἀνῳκοδομήθη. Ὑπὸ δὲ τῶν Ῥωμαίων αὐτοκρατόρων ἐξόχως ἐπροστατεύοντο. — Καὶ ἐνταῦθα οἱ ἀγῶνες περιελάμβανον, κατὰ τὸ σύνηθες, τοὺς γυμνικοὺς, τοὺς ἱππικοὺς καὶ τοὺς μουσικοὺς, ἐν τοῖς πρώτοις τὸ στάδιον καὶ τὸν δόλιχον (ἑπταπλασίαν σταδιοδρομίαν), τὴν πάλην, τὴν πυγμὴν, τὸ παγκράτιον καὶ τὸ πένταθλον (ἴδ. Γυμνάσιον)· ἐν τοῖς δευτέροις τὴν ἁμαξηλασίαν ἐν τεθρίπποις καὶ τὴν ἱπποδρομίαν, καὶ ἐν τοῖς μουσικοῖς ἀπαγγελίαν ποιημάτων, καὶ τὴν ἴσως μετὰ ταῦτα προστεθεῖσαν ὀργανικὴν μουσικήν. Οἱ νικηταὶ δὲν ἐλάμβανον ὑλικόν τι βραβεῖον, ὡς ἐπὶ Ὁμήρου, ἀλλὰ μόνον τιμητικὸν, ὅπερ ἦν στέφανος, καὶ δὴ εἰς τὰ Ἴσθμια ἐπὶ πολὺ ἐκ σελίνων (Πίνδ. Νέμ. Δ, 88. Ὀλ. ΙΓ, 31), καὶ μέχρι τῶν χρόνων τοῦ Τιμολέοντος (Πλούτ. Τιμ. ΚΣΤ). Πολὺ δὲ μετὰ τὴν καταστροφὴν τῆς Κορίνθου ἀντικατέστησεν αὐτὸ ἡ πίτυς (πεῦκος). Οὐδεὶς ἐδικαιοῦτο νὰ φέρῃ στέφανον διαρκούντων τῶν ἀγώνων, καὶ ἄν τις ἔπραττε τοῦτο, ὡς ποτε Διογένης ὁ Κυνικὸς, παρηγγέλλετο ὑπὸ τῶν κριτῶν νὰ μὴ πράττῃ παρὰ τὸν νόμον. Ὡς δ' εἰς τοὺς ἄλλους ἀγῶνας, οὕτω καὶ ἐνταῦθα ἐδίδετο εἰς τὸν νικητὴν, πλὴν τοῦ στεφάνου καὶ κλάδος φοίνικος, καὶ προσέτι καὶ ἐνταῦθα πολλάκις δημοσίως ἐστεφανοῦντο καὶ ἐπανηγυρίζοντο ἄνδρες ἐπίσημοι ἢ καὶ πόλεις, καὶ συνθῆκαι ἀνεγράφοντο ἐπὶ στηλῶν, ἵνα γνωστότεραι γίνωνται (Θουκ. Ε, 18). Ἐπὶ τῶν ἀγώνων ἀνεκήρυξεν ὁ Φλαμινῖνος διὰ κήρυκος τῆς Ἑλλάδος τὴν αὐτονομίαν (Πλούτ. Φλαμ. ΙΒ), καὶ εἶτα πάλιν ὁ Νέρων (Suet. Ner. XXII. XXIV). Ἰσθμικαὶ σπονδαὶ ἐκηρύττοντο ἐπὶ τῶν ἀγώνων τούτων, ὡς γενικὴ ἀνακωχή· ἀλλὰ, πιθανῶς ἕνεκα τῆς θέσεως τοῦ Ἰσθμοῦ, δὲν ἐτηροῦντο μεθ' ὅσης ἀκριβείας ἡ Ὀλυμπιακὴ ἐκεχειρία.

Ἰσθμὸς, ἴδ. Κορινθία.

Ἰσίδωρος ἐκ Χάρακος, κατὰ τὸν γ' αἰῶνα π. Χ., ἔγραψε περιγραφὴν τῆς Παρθικῆς.

Ἶσις, θεὰ Αἰγυπτία, μία τῶν πρωτίστων, γυνὴ τοῦ Ὀσίριδος καὶ μήτηρ τοῦ Ὥρου. Ἡ λατρεία αὐτῆς μετέβη μετὰ ταῦτα, ἀπὸ Ἀλεξάνδρου, καὶ διεδόθη καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ εἶτα εἰς τὴν Ῥώμην, συγχεομένη μετὰ τῆς λατρείας πολλῶν ἄλλων ἐγχωρίων θεῶν. Ἰδίως δὲ ὡς θεότης τῆς σελήνης συγκατηριθμεῖτο ἡ Ἶσις μετὰ τῆς Δήμητρος, τῆς Ἑκάτης, τῆς Περσεφόνης μετὰ τῶν

καταχθονίων θεῶν, ὥστε καὶ πολλάκις παριστᾶται ἔχουσα τὰς κλεῖς τοῦ Ἅδου εἰς χεῖράς της, καὶ πέμπει ὄνειρα, θεραπεύει ἀσθενείας, βοηθεῖ εἰς τοκετούς, ἀλλὰ καὶ πολλάκις ἐπιβάλλει τύφλωσιν καὶ ἄλλας σωματικὰς ποινάς. Ἀπὸ τῶν Ἀλεξανδρινῶν δὲ χρόνων καὶ ὡς θαλασσία θεότης ἐθεωρήθη, εὑρέτις τοῦ ἱστίου, τῶν ἀνέμων ἄρχουσα, καὶ σώζουσα ἀπὸ τρικυμιῶν· προσέτι δὲ, καὶ ἐν τῇ ἠθικῇ τάξει, ὡς θεσμοφόρος, προστάτις τοῦ γάμου καὶ τῆς πολιτικῆς τάξεως, καὶ ἱδρυτὴς τῶν μυστηρίων, δι' ὧν καὶ αὐτὴ ἐλατρεύετο. Ἕνεκα τῆς ἐκτάσεως ταύτης τῆς δικαιοδοσίας της ἐθεωρήθη ὑπὸ τῶν μεταγενεστέρων φιλοσόφων, καὶ ἰδίως ἐπὶ τῶν Ῥωμαίων, ὡς τὸ σύμβολον τῆς ἀρχικῆς καὶ θεμελιώδους δυνάμεως τοῦ παντὸς (Apulej. Met. X, 5). Παρίστα δ' ἡ τέχνη αὐτὴν ἐν Ἑλλάδι ὁμοίαν μᾶλλον τῇ Ἥρᾳ, καὶ σύμβολα αὐτῆς ἦσαν ὁ ὄφις, τὸ κέρας τῆς Ἀμαλθείας, οἱ ἀστάχεις, ὁ λωτὸς, ἡ σελήνη καὶ τὰ κέρατα αὐτῆς, καὶ τὸ σεῖστρον.

Ἴσμαρος, πόλις τῆς Θράκης εἰς ὁμώνυμον ὄρος, ὑπὸ τοῦ Ὁμήρου (Ὀδ. I, 40. 198) λεγομένη πόλις τῶν Κικόνων, καὶ καλὸν παράγουσα οἶνον.

Ἰσμήνη, ἴδ. Οἰδίπους.

Ἰσμηνίας, 1) Θηβαῖος, πλούσιος, ἐπὶ πολὺ ἀρχηγὸς τῆς δημοκρατικῆς μερίδος εἰς Θήβας, συνέπραξεν εἰς τὴν δημοκρατικὴν παλινόρθωσιν ἐν Ἀθήναις τῷ 403 π. Χ. Ὅτε ὁ Ἀγησίλαος ἐστενοχώρει τοὺς Πέρσας, ὁ Ἰσμηνίας μετ' ἄλλων δημαγωγῶν ὑπεκίνησε τὸν Κορινθιακὸν πόλεμον, δωροδοκηθεὶς ὑπὸ τοῦ Τιθραύστου, κατὰ Ξενοφῶντα (Ἑλλ. Γ, 5, 1. Ε, 2, 35), εἰς ὃ ὅμως ἀντιφάσκει ἡ ὑπόληψις ἧς οὐδέποτε ἐπαύσατο ἀπολαμβάνων. Ἐν τῷ πολέμῳ ἔδειξε στρατηγικὴν ἱκανότητα, ἐκυρίευσε τὴν Ἡράκλειαν, καὶ ἐνίκησε τοὺς Φωκεῖς ἐν Λοκρίδι (3, 5). Τῷ 383 συνεπολεμάρχει μετὰ Λεοντιάδου, τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ἀντιθέτου μερίδος, τῆς ἀριστοκρατικῆς· ἀλλ' ὅτε ὁ Σπαρτιάτης Φοιβίδας κατέλαβε τὴν Καδμείαν, ἐφυλακίσθη ὁ Ἰσμηνίας, καὶ ἄλλος ἐξελέγη πολέμαρχος. Κατηγορηθεὶς δ' ἐπὶ συνεννοήσει μετὰ τῶν Περσῶν, ὅτι ὑπεκίνησε τὸν Κορινθιακὸν πόλεμον καὶ ὅτι ἦν φιλοτάραχος, εἰ καὶ ἀπελογήθη, κατεδικάσθη ὅμως καὶ ἐθανατώθη (Αὐτ. Ε, 2, 25.—Πλούτ. Πελοπ. Ε).—2) Πιθανῶς υἱὸς τοῦ ἀνωτέρω, εἷς τῶν ἐν ἔτεσι 383—397 π. Χ. εἰς Ἀθήνας προσφυγόντων Θηβαίων. Τῷ 368 συνώδευσε τὸν Πελοπίδαν, πρεσβεύσαντα εἰς Φεράς, καὶ τῷ 367 αὖθις, ὅτε ἐπέμφθη πρέσβυς πρὸς τὸν Περσῶν βασιλέα (Πλούτ. Ἀρτ. ΚΒ. —Διόδ. ΙΕ, 71).

Ἰσμήνιος, 1) ἐπίθετον τοῦ Ἀπόλλωνος παρὰ τοῖς Θηβαίοις, ἔχοντος ναὸν, τὸ Ἰσμήνιον, παρὰ τὸν Ἰσμηνὸν πρὸ τῶν πυλῶν τῆς πόλεως (Ἡρδ. Ε, 59). — 2) Υἱὸς τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Μελίας, οὗ ἐπώνυμος ἦν ὁ ποταμός.

Ἰσμηνὸς καὶ **Ἰσμήνιος,** ποταμὸς τῆς Βοιωτίας, πηγάζων Ν. τῶν Θηβῶν ἐκ τῆς πηγῆς Μελίας ἐπὶ τοῦ Ἰσμηνίου λόφου, ἔνθα ὁ Ἀπόλλων εἶχε ναὸν καὶ χρηστήριον (Ἡρδ. Α, 52), ῥέει διὰ τῶν Θηβῶν, καὶ δεχθεὶς τὴν πηγὴν Δίρκην, ἐκβάλλει εἰς τὴν Ὑλίκην λίμνην.

Ἰσοκράτης, ῥήτωρ περίφημος, υἱὸς Θεοδώρου, εὐπόρου Ἀθηναίου, κεκτημένου ἐργοστάσιον μουσικῶν ὀργάνων, καὶ ἐλευθέριον ἀγωγὴν δόντος εἰς τὸν υἱόν του, γεννηθέντα τῷ 436 π. Χ. Διδάσκαλοι αὐτοῦ ὑπῆρξαν οἱ σοφισταὶ Τισίας, Πρόδικος, Πρωταγόρας, κυρίως δ' ὁ Γοργίας, καὶ ἠκροάσθη καὶ τοῦ Σωκράτους, μεγάλας προσδοκίας διεγείρων διὰ τῶν προτερημάτων του. Καὶ τὴν πολιτικὴν μὲν ῥητορικὴν δὲν ἐξήσκησεν ἕνεκα σωματικῆς ἀσθενείας καὶ ἐξ ἐμφύτου δειλίας· ἀλλ' ἐγένετο χρήσιμος διὰ διδασκαλίας, δι' ἧς καὶ ηὔξησε πολὺ τὴν περιουσίαν του, καθ' ὅτι κατά τινας εἶχεν 100 μαθητὰς, καὶ παρ' ἑκάστου ἐλάμβανε 1000 δραχμάς· καὶ προσέτι εἶχε σχέσεις μετὰ ξένων ἡγεμόνων, οἷον τοῦ Φιλίππου τῆς Μακεδονίας, καὶ τοῦ Νικοκλέους καὶ Εὐαγόρου τῆς Κύπρου, οἵτινες τὸν ἐσυμβουλεύοντο, δι' οὓς συνέταττε λόγους, καὶ παρ' ὧν βασιλικῶς ἀντημείβετο. Ἀλλὰ τῆς κοινῆς συμφορᾶς τῆς πόλεως μετέσχε καὶ αὐτὸς, διότι εἰς τὸ τέλος τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου ὁ πατήρ του ἀπώλεσε τὴν περιουσίαν του. Μετὰ τοὺς Λ', ἀφ' οὗ ἐπί τινα χρόνον ἔγραφεν ἐν Ἀθήναις λόγους δικανικοὺς, μετέβη εἰς Χίον, καὶ ἐκεῖ ἤρξατο συντάττειν λόγους ἐπιδεικτικοὺς καὶ συμβουλευτικοὺς, καὶ διέπρεψε καὶ ἐκεῖ ὡς διδάσκαλος. Τῷ 388 δὲ

εἰς Ἀθήνας ἐπανελθὼν, ἀπέσχε μὲν αὖθις τῆς ἀμέσου πολιτικῆς ἐνεργείας, ἀλλὰ διὰ τῆς διδασκαλίας καὶ τῶν σχέσεών του οὐ σμικρὰν ἐξήσκει ἐπιρροὴν, καὶ πλεῖστοι οὐ μόνον Ἀθηναῖοι, ἀλλὰ καὶ ξένοι ἐτάττοντο μαθηταί του, ἐπὶ 3—4 ἔτη τὴν διδασκαλίαν αὐτοῦ ἀκολουθοῦντες. Ἐν αὐτοῖς ἦσαν οἱ ῥήτορες Ἰσαῖος, Λυκοῦργος, Ὑπερίδης, οἱ ἱστορικοὶ Θεόπομπος, Εὔφορος, ὁ υἱὸς τοῦ Κόνωνος, ὁ μετὰ ταῦτα ὡς ῥήτωρ δοξασθεὶς Τιμόθεος, ὅστις συμμάχους ὑπὲρ τῆς πόλεως κατώρθωσε ν' ἀποκτήσῃ διὰ τῆς εὐθύτητος καὶ πραότητος ἣν ὤφειλε τῇ διδασκαλίᾳ τοῦ Ἰσοκράτους. Ὁ ἡγεμὼν τῆς Κύπρου Νικοκλῆς λέγεται δοὺς αὐτῷ 20 τάλαντα δι' ἀμοιβὴν ἑνὸς λόγου του. Ἀλλὰ τῷ 338, ἐν ἀπελπισίᾳ διὰ τὴν ἐν Χαιρωνείᾳ ἧτταν, ὁ εὐγενὴς πατριώτης ηὐτοκτόνησε, καὶ ἐτάφη ὄπισθεν τοῦ Κυνοσάργους, ὑπὸ τὸν Ἄγχεσμον.

(ΑΡΧ. ΛΕΞ. Α. Ρ. ΡΑΓΚΑΒΗ ΤΟΜ. Α'.)

Τοὺς λόγους του ὁ Ἰσοκράτης δὲν ἔγραφε πρὸς ἀπαγγελίαν εἰς δημοτικὰς ὁμηγύρεις, ἀλλὰ πρὸς ἀνάγνωσιν. Περιεστρέφοντο δὲ μάλιστα εἰς ἀντικείμενα μεγάλα καὶ ἄξια ὑψηλῶν ἰδεῶν. Λέγεται γράψας 60, ἐξ ὧν 21 μόνον σώζονται, τὸ πλεῖστον ἐπιδεικτικοὶ, καὶ ὁ πάντων ἐπισημότατος ἐστὶν ὁ Παν η γ υ ρ ι κ ὸ ς, τῷ 380 γραφεὶς, δημηγορία ἑορτάσιμος, ἐξαίρουσα ἐν εὐγλώττῳ ὑψηγορίᾳ καὶ μετ' ἐνθουσιώδους πατριωτισμοῦ τὰς μεγάλας τῶν Ἀθηνῶν ὑπηρεσίας εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ θέλουσα ν' ἀποδείξῃ ὅτι εἰς αὐτὰς ἀνήκει ἡ ἡγεμονία. Ἐπίσης ἐπαινετικὸς τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῆς Ἀττικῆς ἐστὶ καὶ ὁ Π α ν α θ η ν α ϊ κ ὸ ς αὐτοῦ, γραφεὶς τῷ 336· ἐν δὲ τῷ Ἀ ρ ε ι ο π α γ η τ ι κ ῷ συνιστᾷ, ἵνα ἀναθάλωσιν αἱ Ἀθῆναι, τὴν παλινόρθωσιν τοῦ ὑπὸ τοῦ Κλεισθένους μεταρρυθμισθέντος πολιτεύματος. Τὸ ὕφος τοῦ ῥήτορος ἐστὶν ἀφελὲς καὶ καθαρῶς ἀττικόν· ἡ δὲ φράσις αὐτοῦ ἐστὶν ἐπιμελεστάτη, δι' ὃ θεωρεῖται ὁ Ἰσοκράτης ὡς ὁ ὑπέρτατος τῆς ῥητορείας ἀριστοτέχνης. Ἰδίως ἐπιτηδεύεται τὰς ἀντιθέσεις σχετικῶν περιόδων, καὶ πράττει τοῦτο μετὰ μεγίστης ποικιλίας. Κατὰ τοὺς ἀρχαίους (Cic. Or. 52) εἰσήγαγεν αὐτὸς τὸν Κ ύ κ λ ο ν, ἤτοι τὴν στρογγυλότητα τῶν περιόδων. Τὰς ἀρχὰς δὲ τῆς διδασκαλίας του ἀνέπτυξεν εἰς πραγματείαν ἣν ἐκάλει τ έ χ ν η ν, πολλάκις ὑπὸ τῶν ἀρχαίων μνημονευομένην. Ἐκ τῶν ἀξιολόγων αὐτοῦ ἐκδόσεων ἐστὶν ἡ τοῦ Κοραῆ (1807).

Ἰσονομία, ἰ σ ο π ο λ ι τ ε ί α, ἴδ. Π ο λ ι τ ε ύ μ α τ α.

Ἰσοτελὴς, ἴδ. Ξ έ ν ο ς.

Ἰσπανία, ἀρχαιότερον Ἰ β η ρ ί α, ἀπὸ τοῦ διαρρέοντος αὐτὴν Ἴβηρος ποταμοῦ (Ebro), περιελάμβανε τὸ πάλαι πᾶσαν τὴν Χερσόνησον μετὰ καὶ τῆς ν. Πορτογαλλίας, ὁριζομένη ἐκ 3 μερῶν ὑπὸ τῆς θαλάσσης (τοῦ Ὠκεανοῦ καὶ τῆς Μεσογείου), ΒΑ δὲ ὑπὸ τῶν Πυρηναίων, ὧν ἡ Ν ἄκρα, τὸ Α. ἀκρωτήριον τῆς χώρας ἀποτελοῦσα, ἐκαλεῖτο Πυ-

ρήνη. Τὸ δὲ ΝΔ ἀκρωτήριον Κάλπη, μετὰ τοῦ ἀπέναντι ἐκ τῆς Ἀφρικῆς προέχοντος, τοῦ καλουμένου Ἄβυλα, ἀπετέλει τὸν πορθμὸν τῶν Ἡρακλείων στηλῶν (Γιβραλτάρ). Οἱ κάτοικοι, Ἴβηρες, ἐθεωροῦντο ὡς αὐτόχθονες. Εἰσήλασαν δ' ἔπειτα ὑπὲρ τὰ Πυρηναῖα καὶ Κελτοί, καὶ τοιοῦτοι ἦσαν ἴσως καὶ οἱ Κυνῆται ἢ Κυνήσιοι ὧν μνημονεύει ὁ Ἡρόδοτος (Β, 33. Δ, 49) πρὸς Δ., καὶ ἐκ τῆς μίξεως τῶν δύο λαῶν παρήχθησαν οἱ Κελτίβηρες. Κατὰ τὴν παραλίαν ὑπῆρχον ἀποικίαι καὶ Φοινικικαί, πρὸ πάντων ἀφ' ὅτου οἱ Καρχηδόνιοι, ἀπολέσαντες τὴν Σικελίαν τῷ 338 π. Χ. ἔρριψαν τὰ βλέμματα πρὸς τὴν Ἱσπανίαν, καὶ Ἑλληνικαί. Ἀλλὰ μετὰ τοὺς καρχηδονικοὺς πολέμους καὶ ἀπὸ τοῦ 200 π. Χ. ὑπερίσχυσαν ἐκεῖ οἱ Ῥωμαῖοι.

Ἴσσα, (ν. Λίσσα), νῆσος τῆς Ἀδριατικῆς, ἔχουσα ναυτικὸν πληθυσμόν.

Ἰσσηδόνες, λαὸς Σκυθικός, καθ' Ἡρόδοτον (Α, 201. Δ, 13. 25) Α. τῶν Μασσαγετῶν, μέχρι τοῦ ποταμοῦ Οἰχάρδου. Δύο πόλεις, Ἰσσηδόνες καλούμεναι καὶ αὐτοῖς καταλογιζόμεναι, ἐλέγοντο ἀνήκουσαι ἡ μὲν εἰς τὴν Σκυθίαν, ἡ δὲ εἰς τὴν Σηρικήν.

Ἴσσος ἡ **Ἰσσοί,** (Ξεν. Ἀν. Α, 21. 4, 1) πόλις ἐν Κιλικίᾳ ἐντὸς τοῦ Ἰσσίου κόλπου, ἤκμαζεν ἔτι ἐπὶ Ἀλεξάνδρου, ἀλλὰ μετὰ ταῦτα ἔβλαψεν αὐτὴν ἡ γειτνίασις τῆς Ἀλεξανδρείας. Παρ' αὐτῇ ἐνίκησε τῷ 333 π. Χ. ὁ Ἀλέξανδρος τὸν Δαρεῖον (Στρβ. ΙΔ, 676. — Ἀρρ. Γ, 7-11. — Διόδ. ΙΖ, 33).

Ἱστέαια, ἴδ. Ἱστιαιῶτις.

Ἱστιαῖος, τύραννος τῆς Μιλήτου περὶ τὰ 500 π. Χ. Ὅτε ὁ Δαρεῖος ἐξεστράτευσε κατὰ τῶν Περσῶν, καὶ ὁ Μιλτιάδης ἐπρότεινε πρὸς ἀπελευθέρωσιν τῶν ἐν Ἀσίᾳ Ἑλλήνων νὰ κόψωσιν ὀπίσω του τὴν ἐπὶ τοῦ Ἴστρου γέφυραν, ὁ Ἱστιαῖος ἀντειπὼν ἐματαίωσε τὴν πρότασιν (Ἡρδ. Δ, 137. 138), δι' ὃ καὶ ἔλαβεν εἰς ἀμοιβὴν χώραν τινὰ ἐπὶ τοῦ Στρυμόνος. Ἀλλ' ὑποπτεύσας αὐτὸν εἶτα ὁ Δαρεῖος, τὸν μετεκάλεσεν ἐπί τινι προφάσει εἰς Σοῦσα. Ὅτε δὲ ὁ γαμβρός του Ἀναξαγόρας ἐμελέτησεν ἐπανάστασιν, ἐξεπέμφθη κατ' αὐτοῦ ὁ Ἱστιαῖος. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ σατράπης Ἀρταφέρνης ὑπώπτευσε τὴν εἰλικρίνειάν του, ἔφυγε διὰ θαλάσσης, καὶ συνελήφθη ὑπὸ τῶν Χίων. Ἀφεθεὶς δ' ἔπειτα, καὶ μὴ γενόμενος δεκτὸς εἰς Μίλητον, κατέφυγεν ἐπὶ Λεσβίου πλοίου εἰς Βυζάντιον, καὶ ἐκεῖθεν ἐπεδίδετο εἰς πειρατείαν· ἀλλὰ συνελήφθη ὑπὸ τοῦ Ἁρπάγου, καὶ διαταγῇ τοῦ Ἀρταφέρνους ἐθανατώθη τῷ 498 εἰς Σάρδεις (Ἡρδ. Ε. ΣΤ).

Ἱστίον, ἱστοδόκη, ἱστὸς, ἴδ. ναῦς.

Ἱστοβοεύς, εἰς τὸ ἄροτρον (ἴδ.) τὸ ξύλον τὸ φέρον ἀφ' ἑνὸς τὸν ζυγὸν τῶν βοῶν,

ἀφ' ἑτέρου δὲ κυρτούμενον πρὸς τὰ ὀπίσω καὶ φέρον τὸ ὑννίον.

Ἱστορία, ἐν τῇ Ἑλληνικῇ φιλολογίᾳ ἡ πρώτη ἀρχὴ τῆς πεζογραφίας, παρήχθη κατ' ἀρχὰς ὀλίγον πρὸ τῶν Περσικῶν. Καὶ πρῶτοι μὲν μνημονεύονται οἱ λογογράφοι (Θουκ. Α, 21), οἱ ἰδίως εἰς τοὺς ἀρχαίους μύθους ἐγκύψαντες, καὶ εἰς τὰς ποιητικὰς διηγήσεις πεζὸν περιβαλόντες ἔνδυμα. Ὡς ὁ ἀρχαιότατος αὐτῶν θεωρεῖται Κάδμος ὁ Μιλήσιος, οὗ ἀνώτερος ἦν ὁ Ἑκαταῖος. Ἄλλοι δὲ τῆς αὐτῆς κατηγορίας ἦσαν Χάρων ὁ Λαμψακηνός, Ἑλλάνικος ὁ Μιτυληναῖος, Ἀκουσίλαος ὁ Ἀργεῖος κ. ἄ. Ἀλλὰ τούτους πάντας ὑπερέβαλεν ὁ «πατὴρ τῆς ἱστορίας», ὁ κυρίως ἱστοριογράφος Ἡρόδοτος, τοὺς περσικοὺς μὲν τῆς Ἑλλάδος πολέμους κύριον θέμα λαβών, καὶ τὰ περὶ αὐτῶν διὰ πλείστων συμπληρώσας πληροφοριῶν, ἃς συνέλεξε διὰ μακρῶν ὁδοιποριῶν καὶ ἐκ προφορικῶν διακοινώσεων. Ὁ δὲ Θουκυδίδης ἔγραψε τὰ σύγχρονα αὐτῷ συμβάντα τῶν ἐμφυλίων Ἑλληνικῶν πολέμων, ἐν ἐξορίᾳ ἀρξάμενος τῆς συγγραφῆς καὶ μὴ φθὰς μέχρι τοῦ τέλους. Πρῶτος δ' οὗτος ἐδείχθη καὶ ἀξιολογώτατος ὡς πρός τε τὴν πραγματικὴν ἀφήγησιν τῶν συμβάντων καὶ ὡς πρὸς τῶν χαρακτήρων τὴν διαγραφήν. Ἐξακολούθησις δὲ τῶν ἔργων αὐτοῦ ἦσαν τοῦ Ξενοφῶντος τὰ Ἑλληνικά, οὗ καὶ ἡ «Κύρου Ἀνάβασις» ἐστὶ πιστὴ εἰκὼν ἐκστρατείας ἣν αὐτὸς κατὰ τὸ πλεῖστον διηύθυνεν, ἡ δὲ «Κύρου παιδεία» ἄριστος ἀτομικὸς ἡγεμόνος χαρακτηρισμός. Τὰ ἱστορικὰ ἔργα τοῦ Κτησίου, μακρὸν χρόνον ἐν Σούσοις ζήσαντος, διεφώτιζον τὰ ἀρχαιότερα τῆς Ἀσίας συμβάντα· γενικὴν δ' ἱστορίαν ἐπεχείρησε νὰ γράψῃ πρῶτος ὁ Ἔφορος, ἀλλ' οὐδ' αὐτὸς οὐδ' ὁ Φίλιστος οὐδ' ὁ Θεόπομπος ἐδείχθησαν ἐφάμιλλοι τῶν μεγάλων αὐτῶν προκατόχων. Ἐπὶ Ἀλεξάνδρου εἰς τὸν Νέαρχον καὶ τὸν Ὀνησίκριτον ἐλλείπει ἡ δέουσα ἀνεξαρτησία τῆς κρίσεως· ὁ ἐκ Σικελίας Τίμαιος, στερούμενός πως τῆς ἀναγκαίας εἰς ἱστορικὸν ἠρεμίας, ὑπηρέτησεν ἀφ' ἑτέρου σπουδαίως τὴν χρονολογίαν. Βηρωσσὸς, ὁ ἱερεὺς τοῦ Βαάλ, ἔγραψε τὴν ἱστορίαν τῆς Βαβυλῶνος εἰς τιμὴν τῶν Σελευκιδῶν, ὁ δὲ Μανέθων τὴν Αἰγυπτιακήν. Καὶ διαφόρων δ' ἄλλων διεσώθησαν ἀποσπάσματα καὶ τεμάχια. — Ἐπὶ Ῥωμαίων δ' Ἑλληνιστὶ ἔγραψαν ὁ Φάβιος Πίκτωρ καὶ ὁ Κίγκιος Ἀλιμέντος ἐπὶ τῶν Καρχηδονικῶν πολέμων. Τὰ δ' ἀπὸ τοῦ β' καρχηδονικοῦ πολέμου μέχρι τῆς ὑποδουλώσεως τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Ῥώμην ἔγραψεν ὁ Πολύβιος κατὰ τὸν β' π. Χ. αἰῶνα μετ' ἐπιμελοῦς ἀκριβείας περὶ τὴν ἔκθεσιν τῶν συμβάντων. Ὁ Σύλλας συνέγραψε τὴν ἰδίαν αὐτοῦ βιογραφίαν Ἑλληνιστί. Εἰ καὶ οὐχὶ διὰ τὴν τέχνην τῆς συγγραφῆς, ἀλλὰ διὰ τὰς πληροφορίας ἃς περιέχουσι πολύτιμα εἰσὶ τὰ ἔργα Διοδώρου τοῦ Σικελιώτου, Διονυσίου τοῦ Ἁλικαρνασέως, Δίωνος τοῦ Κασσίου, Ἀππιανοῦ, καὶ ὑπὲρ πάντα τὰ τοῦ Πλουτάρχου. Μεταγενέστερος τούτων ἦν ὁ Ἀρριανός — Λατῖνοι δὲ, πρῶτοι ἱστορικῆς συγγραφῆς ἀποπειραθέντες ἦσαν ὁ Κάτων (Origines), ὁ L. C. Piso καὶ ὁ C. Hermina, ὧν τὰ ἔργα μικρὰν ἔχουσι συγγραφικὴν ἀξίαν, ὁ D. C. Antipater, ὁ V. Antius καὶ ὁ L. C. Sisenna, ξηροὶ ἔτι καὶ οὐχὶ ἀμερόληπτοι. Ὁ Καῖσαρ ἔγραψε τὰ ἴδια ἑαυτοῦ ἀπομνημονεύματα, εἰ καὶ οὐχὶ ὅλως ἀμερολήπτως, ἀλλ' ἄριστα κατὰ τὸν τύπον. Εἷς τῶν ἐντελεστάτων καὶ φιλαληθεστάτων ὑπῆρξεν ὁ Σαλλούστιος (Crispus), οὗ σώζονται οἱ πόλεμοι τοῦ Ἰουγούρθα καὶ τοῦ Κατιλίνα, καὶ αἱ Ἱστορίαι, ἀλλ' αὗται οὐχὶ ἐντελῶς. Ὁ Κορν. Νέπως ἔγραψε καθ' Ἑλληνικὰ πρωτότυπα. Ὁ V. Paterculus, ἀπεπειράθη συγγραφῆς Ῥωμαϊκῆς ἱστορίας, στερούμενος ὅμως βαθείας κρίσεως. Ὁ Val. Maximus συνέλεξεν ἠθικὰ διηγήματα, ὁ Curt. Rufus συνέγραψεν ἐπὶ τὸ ῥητορικώτερον τὴν ἱστορίαν τοῦ Ἀλεξάνδρου· ὁ δὲ πάντων ἐξοχώτατος καὶ ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν διακεκριμένος ἱστορικὸς ἦν ὁ Τάκιτος. Ἥττονα δ' ἀξίαν ἔχουσιν οἱ μεταγενέστεροι αὐτοῦ Σουετόνιος, Φλῶρος, Ἰουστῖνος, Αὐρήλιος Βίκτωρ, Εὐτρόπιος, ὁ Ἀμμιανὸς Μαρκελλῖνος καὶ 6 ἱστοριογράφοι τῶν αὐτοκρατόρων.

Ἱστὸς, 1) ἴδ. Ναῦς. — 2) Τὸ κυριώτερον ἐργαλεῖον τῆς ὑφαντικῆς, ἥτις ἀπὸ τῶν ἀπωτάτων χρόνων ἦν ἡ πρωτίστη οἰκιακὴ ἐργασία τῶν γυναικῶν (Ὁμ. Ἰλ. Α, 31). Περίφημος ἐστὶν ἐν τοῖς Ὁμηρικοῖς ἔπεσιν ὁ ἱστὸς τῆς Πηνελόπης. Προῆλθε δὲ τὸ ὄνομα ἐκ τοῦ ὅτι τὸ ἐργαλεῖον ἵστατο ὄρθιον ἐξ οὗ καὶ ὄρθιος ἱστὸς προσέτι ἐλέγετο ἐν τοῖς μετέπειτα χρόνοις, ὅτε ἐφευρέθη καὶ ὁριζόντιος. Ἐντεῦθεν δὲ καὶ ἡ λέξις στήμων διὰ τοὺς ὀρθίους μίτους, δι' ὧν διϋφαίνετο τὸ ὑφάδιον. Οἱ δ' ἱστόποδες (Φώτ.) ἢ μᾶλλον τὰ ἑκατέρωθεν δύο ὀρθὰ ξύλα τοῦ

ἱστοῦ, ἐλέγοντο Κελέοντες (Θεόκρ. ΙΗ, 31), ὠτίον δὲ τὸ ἄνω ἐγκάρσιον ξύλον, καὶ

καῖρος (τὸ) ἢ καίρωμα ὁ εἰς τοῦτο δεσμὸς τῶν στημόνων (Φώτ. Εὐστθ. — Ἡσύχ. Τ, 2. Σ. 110). Τὴν οἰκοδέσποιναν ἐβοήθουν εἰς τὸ νήθειν αἱ ἔριθες (θεραπαινίδες. Ὁμ. Ὀδ. Α, 356. Η, 235. Φ, 318. — Θεόκρ. ΙΕ, 20). Εἶχον δ' αἱ γυναῖκες καὶ μικροὺς εἰς τὰς χεῖρας φερομένους ἱστούς, δι' ὧν ὑφαινον ποικίλματα ἢ πολυχρόους ταινίας, ὡς δεικνύει τὸ ἀπέναντι ἀνάγλυφον, παριστῶν τὸ ἐσωτερικὸν γυναικωνίτου.

'Ιστρία, χώρα παράλιος, κατὰ τὰ ΒΑ τοῦ Ἀδρίου, χερσόνησος μεταξὺ τοῦ Τεργεστικοῦ καὶ Φλανατικοῦ κόλπου, ἔχουσα ποταμοὺς τὸν Τίμαυον, Φορμίωνα καὶ 'Αρσίαν, πόλεις δὲ τὴν Τεργέστην, Πόλαν καὶ Παρέντιον, καὶ κατοικουμένη ὑπὸ τῶν 'Ιστρίων, λαοῦ Ἰλλυρικοῦ, ἡμιβαρβάρου καὶ πειρατικοῦ (Στρβ. Ε, 209. 215).

"Ιστρος, ἴδ. Δανούβιος.

'Ιταλία, ἐπώνυμος, κατὰ τοὺς ἀρχαίους, τοῦ ποτὲ βασιλέως 'Ιταλοῦ· ἀλλὰ καὶ Βιταλία ἀρχαιότατα λεγομένη, ἣν ἡ χώρα τῶν Βιτελλῶν ἢ Βιθούλων, τῶν ἄλλως καὶ Σικελῶν λεγομένων. Οἱ "Ελληνες ἀπεκάλουν οὕτω πᾶν τὸ κάτω μέρος τῆς νῦν 'Ιταλίας, ἀπὸ Ποσειδωνίας Δ. μέχρι Τάραντος Α. 'Αφ' ὅτου δ' ἡ Ῥώμη ὑπέταξε τὴν κάτω 'Ιταλίαν, τῷ 266 π. Χ., ἐξετάθη τὸ ὄνομα πρὸς τὰ ἄνω, μέχρι τῶν ποταμῶν Μάκρας καὶ Ῥουβίκωνος, καὶ ἐπ' Αὐγούστου μέχρι τοῦ Πάδου. Εἶχε δὲ παρὰ ποιηταῖς καὶ τὰ ὀνόματα Ἑσπερία (ἡ δυτικὴ), Αὐσωνία (Ὀπικὴ), Οἰνωτρία, ἐκ διαφόρων λαῶν της. Ἐκ τῶν ἀρχαιοτάτων αὐτῆς κατοίκων ἦσαν οἱ Οἰνωτροί, Πελασγοί, ὡς φαίνεται, συγγενεῖς πρὸς τοὺς ἀρχαιοτάτους "Ελληνας, αὐτοὶ οἱ λεγόμενοι Σικελοὶ καὶ Αὐτόχθονες. Ἀπὸ τῶν πρώτων χρόνων τῆς Ῥωμαϊκῆς ἱστορίας, ὑπὸ διαφόρων λαῶν κατῳκημένη ἡ μεγάλη Χερσόνησος, διηρεῖτο εἰς 1) "Ανω 'Ιταλίαν, ἀπὸ τῶν "Αλπεων μέχρι τοῦ Ῥουβίκωνος, περιέχουσαν τὴν Λιγουρίαν, τὴν Γαλατίαν ἐντεῦθεν τῶν "Αλπεων, τὴν Ἐνετίαν μετὰ τῆς Καρνίας καὶ τὴν 'Ιστρίαν. 2) Τὴν κεντρικὴν 'Ιταλίαν, ἧς μέρη ἡ Τυρρηνία

κατὰ τοὺς "Ελληνας (γῆ τῶν Τούσκων ἢ Ἐτρούσκων), πολλὰ διατηροῦσα μνημεῖα καὶ δυσαναγνώστους ἐπιγραφάς· ἡ 'Ομβρία· τὸ Πικέντιον· οἱ Σαμνῖται μετὰ τῆς χώρας τῶν Σαβίνων· τὸ Λάτιον, γῆ τῶν Λατίνων ἢ καὶ 'Αβοριγίνων λεγομένη, ἔνθα ἡ Ῥώμη· ἡ Καμπανία, ἔνθα ἡ 'Ελληνικὴ Παρθενόπη, παρ' ἣ φυγάδες Κυμαῖοι ἔπειτα ἔκτισαν τὴν Νεάπολιν, οὐ μακρὰν τοῦ ἡφαιστείου ὄρους Βεσουβίου. 3) Κάτω 'Ιταλίαν, ἢ Μεγάλην Ἑλλάδα, τὸ ἐπίλοιπον τῆς Χερσονήσου, οὗ τὴν παραλίαν πολυάριθμοι κατεῖχον 'Ελληνικαὶ ἀποικίαι. Ταύτης μέρη ἦσαν, ἡ 'Απουλία μετὰ τῆς Καλαυρίας· ἡ Λουκανία· τὸ Βρούττιον (Στρβ. Γ.—Plin. III, 4. IX, 22. XXXIV, 14).

'Ιταλὸς, ἴδ. Ἠλέκτρα.

"Ιτανος, πόλις εἰς τὰ Α τῆς Κρήτης, ἠσχολεῖτο καθ' Ἡρόδοτον (Δ, 151) εἰς παραγωγὴν πορφύρας.

'Ιφιάνασσα, 1) θυγάτηρ τοῦ Προίτου, ἴδ. — 2) Θυγάτηρ τοῦ 'Αγαμέμνονος (Ὁμ. Ἰλ. Ι, 145, 287). Τὴν 'Ιφιγένειαν μεταγενέστεροι ποιηταὶ μόνον τῷ ἀποδίδουσιν ὡς ἄλλην θυγατέρα.

'Ιφιγένεια, κατὰ τοὺς μεθ' "Ομηρον ποιητὰς θυγάτηρ τοῦ 'Αγαμέμνονος καὶ τῆς Κλυταιμνήστρας, ἢ κατ' ἄλλους τῆς 'Αστυνόμης, θυγατρὸς τοῦ Χρύσου, ἢ προσέτι θυγάτηρ τοῦ Θησέως καὶ τῆς Ἑλένης, υἱοθετηθεῖσα ὑπὸ τῆς Κλυταιμνήστρας. "Οτε εἰς τὸν λιμένα τῆς Αὐλίδος ἡ "Αρτεμις, ἐξ ὀργῆς πρὸς τὸν 'Αγαμέμνονα ἢ τὸν Μενέλαον, κατέπεμψε διαρκῆ νηνεμίαν κωλύουσαν τὸν ἔκπλουν τοῦ ἑλληνικοῦ στόλου, ἐκήρυξεν ὁ μάντις Κάλχας ὅτι ἡ 'Ιφιγένεια ἔπρεπε νὰ θυσιασθῇ εἰς τὴν "Αρτεμιν. Ἐπὶ ταῖς δεήσεσι δὲ τοῦ Μενελάου, ἐπείσθη ὁ 'Αγαμέμνων νὰ μεταπαλέσῃ τὴν θυγατέρα του εἰς τὸ στρατόπεδον ἐπὶ τῇ προφάσει ὅτι θὰ νυμφευθῇ τὸν 'Αχιλλέα. 'Αλλὰ τῆς θυσίας ἐπικειμένης, ἡ "Αρτεμις ἔπεμψεν ἔλαφον εἰς τὸν βωμὸν ἀντὶ τῆς 'Ιφιγενείας, καὶ ταύτην ἀνάρπαστον μετακομίσασα εἰς τὴν Ταυρίδα, τὴν κατέστησεν ἱέρειαν εἰς τὸν ναόν της. Τῆς περιφήμου εἰκόνος, ἣν περὶ τούτου ἔγραψεν ὁ Κύθνιος Τιμάνθης, εὑρέθη τὸ κατωτέρω ἐν Νεαπόλει ὡραῖον ἀντίγραφον ἐν τοιχογραφίᾳ, δι' ὃ ἴδ. 'Αγαμέμνων. Ἠναγκάσθη δ' ἡ 'Ιφιγένεια νὰ ὑπηρετῇ ἐν Ταυρίδι τὴν ἀπάνθρωπον λατρείαν τῶν ἀνθρωποθυσιῶν, μέχρις οὗ ἐδραπέτευσε μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ της 'Ορέστου (ἴδ.), ἐλθόντος ν' ἁρπάσῃ τὸ ἄγαλμα τῆς θεᾶς (Εὐρ. 'Ιφ. Αὐλ. καὶ 'Ιφ. Ταυρ.—Σοφ. 'Ηλ. 565. Πινδ. Πυθ.

ΙΑ, 23).—'Ιφιγένεια ἐπωνομάζετο ἡ "Αρτεμις πολλαχοῦ τῆς 'Ελλάδος, ὡς ἐν 'Ερμιόνῃ, καὶ οἱ ἐν Ταυρικῇ διετείνοντο ὅτι τοῦτο ἦν τὸ ὄνομα τῆς παρ' αὐτοῖς θεᾶς. Καθ' 'Ησίοδον δὲ τὴν 'Ιφιγένειαν ἀπεθέωσεν εἰς 'Ε-

κάτην ἡ Ἄρτεμις (Ἡρδ. Δ, 103)· ὥστε πιθανῶς ἦν ἡ Ἰφιγένεια μία τῶν μορφῶν τῆς Ἀρτέμιδος, αὐτὴ ἡ Ταυρική. Οὕτως ἐν ἄλλοις ἐλέγετο ὅτι καὶ εἰς τὴν Βραυρῶνα, ἔνθα ὑπῆρχε τῆς Ταυρικῆς Ἀρτέμιδος ἱερὸν, ἐδείκνυτο καὶ τάφος καὶ ἡρῷον τῆς Ἰφιγενείας. Κατ' ἄλλον δὲ μῦθον, παρὰ τῆς Ἀρτέμιδος τὸ δῶρον τῆς ἀθανασίας λαβοῦσα ὑπὸ τὸ ὄνομα Ὀρσιλοχία, ἔζη ἐπὶ τῆς νήσου Λεύκης ὡς σύζυγος τοῦ Ἀχιλλέως.

Ἰφικλῆς, Ἴφικλος, Ἰφικλεὺς, 1) υἱὸς τοῦ Ἀμφιτρύωνος καὶ τῆς Ἀλκμήνης, ἀδελφὸς τοῦ Ἡρακλέους, καὶ πατὴρ τοῦ Ἰολάου. Συμμετέσχε τῆς θήρας τοῦ Καλυδωνίου κάπρου καὶ συνηγωνίσθη μετὰ τοῦ Ἡρακλέους, κατὰ Λαομέδοντος, καὶ κατὰ τοῦ Αὐγείου, καὶ τοῦ Ἱπποκόοντος, οὗ οἱ υἱοί, ἀντιταχθέντες κατ' αὐτοῦ, τὸν ἐφόνευσαν, ἢ τραυματισθεὶς ἐν μάχῃ κατὰ τῶν Μολιονιδῶν, ἀπέθανεν ἐν Φενεῷ τῆς Ἀρκαδίας, ἔνθα καὶ ὡς ἥρως ἐτιμᾶτο. — 2) Υἱὸς Θεστίου, καὶ Καλυδώνιος θηρευτής. — 3) Υἱὸς Φυλάκου, ἔγγονος Δηϊονέως, ἢ υἱὸς Κεφάλου, ἐκ Φυλακῆς τῆς Θεσσαλίας, ἀνὴρ ταχύπους (Ὁμ. Ἰλ. Ψ, 636), πατὴρ τοῦ Ποδάρκους καὶ τοῦ Πρωτεσιλάου εἷς τῶν Ἀργοναυτῶν. Ἐκέκτητο βόας «εὐρυμετώπους,» οὓς ὁ μάντις Μελάμπους ἀπαγαγὼν ἀπ' αὐτοῦ, παρέδωκε τῷ βασιλεῖ Νηλεῖ εἰς Πύλον (Ὁμ. Ἰλ. Β, 705. Ν, 698. Ψ, 636. Ὀδ. Α, 288).

Ἰφικράτης, στρατηγὸς Ἀθηναῖος, υἱὸς βυρσοδέψου, εἰκοσαέτης ἐστρατήγησε τῶν μισθωτῶν κατὰ τὸν Κορινθιακὸν πόλεμον, καὶ τῷ 393 π. Χ. ἡττήθη ὑπὸ τῶν Σπαρτιατῶν ἐν Λεχαίῳ λιμένι τῆς Κορινθίας. Ἔκτοτε δ' ἐνέκυψεν ἐπιμελῶς εἰς τὸν ὀργανισμὸν τῶν μισθωτῶν, οἵτινες εἶχον ἀρχίσει ἐπικρατοῦντες εἰς τὸν στρατὸν τῶν Ἀθηνῶν, ὡπλισεν αὐτοὺς εἰς πελταστὰς (ἴδ. πέλτη), τοῖς ἔδωκε λόγχην κατὰ τὸ ἥμισυ μακροτέραν τῆς τέως ἐν χρήσει, καὶ θώρακα λινὸν ἀντὶ τοῦ μεταλλίνου, καὶ τὴν ὑπόδεσιν ἐβελτίωσεν ἐπὶ τὸ ἀνετώτερον (Διοδ. ΙΕ, 44. — Nep. Iph. I. — Just. VI, 5). Τοὺς ἐγύμνασε δὲ καὶ εἰς ταχυπορίας καὶ εἰς ἀκρίβειαν τῶν κινήσεων, εἰς «ἐξελιγμοὺς καὶ τακτικὰς διεξόδους,» καὶ κατέστησεν αὐτοὺς ἀξιομάχους κατὰ τῆς σπαρτιατικῆς φάλαγγος, μεριμνήσας συγχρόνως καὶ περὶ τῆς τακτικῆς των μισθοδοσίας. Εἶτα δ' ἐπεχείρησεν ἐπιδρομὰς κατὰ τῶν Φλιασίων, τῶν Σικυωνίων καὶ τῶν Ἀρκάδων, καὶ ἐδοξάσθη ἐξολοθρεύσας τὴν Σπαρτιατικὴν μόραν τῶν ὁπλιτῶν τῶν φρουρούντων τὸ Λέχαιον καὶ τῷ 392 προπεμψάντων τοὺς Ἀμυκλαίους μέχρι Σικυῶνος (Ξεν. Ἑλλ. Δ, 5, 11. — Πλούτ. Ἀγησ. ΚΒ). Μετ' ὀλίγον ὅμως ἐπαύθη τῆς ἀρχηγίας, διότι ἀντέστη εἰς τὰς ἀξιώσεις τῶν Ἀργείων ἐν Κορίνθῳ. Τῷ 390 μετέβη εἰς Θρᾴκην ἵνα ἐπανορθώσῃ ἐκεῖ τῶν Ἀθηνῶν τὴν ἐπιρροὴν, καὶ ἐνίκησεν ἐν Ἀβύδῳ Ἀναξίβιον, τὸν ἁρμοστὴν τῆς Σπάρτης (Ξεν. Ἑλλ. Δ, 31). Ἀλλὰ τὰ ἐνταῦθά του κατορθώματα ἐματαίωσαν αἱ ἐπιτυχίαι καὶ τέλος ἡ εἰρήνη τοῦ Ἀνταλκίδου. Κατὰ τὰ ἑπόμενα ἔτη ἐξεστράτευσε, φαίνεται, ἐπανειλημμένως κατὰ τῶν Θρᾳκῶν, ἐγκατέστησε πάλιν τὸν Σεύθην εἰς τὴν ἀρχὴν, ἐπολέμησε τὸν Κότυν, ἐν τοῖς ἔτεσι 387—384, εἶτα ὅμως συνεμάχησε μετ' αὐτοῦ καὶ ἐνυμφεύθη τὴν θυγατέρα του (τῷ 382). Ὅτε δ' οἱ Πέρσαι ἐπεχείρησαν, τῷ 380, τὴν ἐκ νέου κατάκτησιν τῆς Αἰγύπτου, ἔπεμψαν οἱ Ἀθηναῖοι εἰς τὸν Ἀρταξέρξην, οὗ τότε ἐπεζήτουν τὴν φιλίαν, κατὰ παράκλησίν του, τὸν Ἰφικράτην ὡς στρατηγὸν τῶν Ἑλλήνων μισθοφόρων· ἀλλὰ, διαφωνήσας πρὸς τὸν Φαρνάβαζον ὡς πρὸς τὴν πολιορκίαν τῆς Μέμφιδος, ἐπέστρεψεν εἰς Ἀθήνας τῷ 374, ἀφ' οὗ τὸν Περσικὸν στρατὸν κατέστρεψε πλημμύρα τοῦ Νείλου (Διόδ. ΙΕ, 29. — Πολύαιν. Γ, 96 — Nep. Iph. II). Ἐπιδιώξας δὲ τότε τὴν ἀνάκλησιν τοῦ Τιμοθέου, ἀπῆλθεν αὐτὸς εἰς Κέρκυραν, πολιορκουμένην ὑπὸ τοῦ Σπαρτιάτου Μνασίππου. Καὶ εἶχον μὲν ἤδη νικήσει αὐτὸν οἱ Κερκυραῖοι, ἀλλ' ὁ Ἰφικράτης ἐκυρίευσε καὶ τὰ πλοῖα ἃ τῷ εἶχε πέμψει εἰς

βοήθειαν ὁ τύραννος τῆς Σικελίας Διονύσιος, καὶ πολλαχοῦ καταπλέων ἔβλαπτε τὸν Σπαρτιατικὸν στρατὸν (Ξεν. Ἑλλ. ΣΤ, 2, 27). Εἶτα δ' ἐδήωσε τὰς ἀκτὰς τῆς Λακωνίας. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ κατὰ τοῦ Τιμοθέου καταφορά του δυσηρέστησε τὴν ἀριστοκρατικὴν μερίδα, μετὰ τὴν εἰρήνην (371) ὁ Ἀρμόδιος τὸν κατήγγειλεν, ἴσως διότι οἱ Ἀθηναῖοι ἐψήφισαν νὰ τῷ ἀνεγερθῇ ἀνδριὰς, ὁ δ' Ἰφικράτης ἀπελογήθη δι' ἰσχυροῦ λόγου, ἀποδιδομένου μὲν ὑπό τινων εἰς τὸν Λυσίαν, ἀλλὰ βεβαίως περιποιήσαντος εἰς αὐτὸν τὴν φήμην ὡς ἱκανοῦ ῥήτορος. Τῷ 369, συμμαχοῦντες οἱ Ἀθηναῖοι μετὰ τῆς Σπάρτης, τὸν ἐξέπεμψαν αὖθις εἰς ἐπικουρίαν αὐτῆς κατὰ τῶν Θηβῶν. Ἀλλ' εἰς τὴν ἐκστρατείαν ταύτην δὲν διεκρίθη διὰ μεγάλης δραστηριότητος, καὶ δὲν παρεκώλυσε τὴν ἀπὸ τῆς Πελοποννήσου ἀποχώρησιν τοῦ Ἐπαμεινώνδου (Αὐτ. ΣΤ, 5, 51). Μετὰ τὸ 368 διέμεινεν ἐπὶ ἔτη ἐν Θρᾴκῃ πολιορκῶν τὴν Ἀμφίπολιν, ἀλλ' ἄνευ ἐπιτυχίας. Ἐβοήθησε δὲ καὶ Εὐρυδίκην, τὴν χήραν τοῦ Ἀμύντου, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐκ τούτου ἐπιρροὴ ἦν περιεποίησεν εἰς τὰς Ἀθήνας πολὺ δὲν διήρκεσε. Τῷ δὲ 358, ὅτε ἐξερράγη ὁ συμμαχικὸς πόλεμος, στρατηγοὺς ἐξελέξαντο οἱ Ἀθηναῖοι τὸν Χάρην, τὸν Τιμόθεον καὶ τὸν Ἰφικράτην (Διόδ. ΙΣΤ, 21. — Nep. Iph. III). Ἀλλ' ἐπειδὴ πρὸ τῆς Σάμου ἐπὶ σφοδρᾶς τρικυμίας ὁ Χάρης ἤθελε παρατόλμως νὰ ναυμαχήσωσιν, οἱ δὲ συνετώτεροι συνάδελφοί του ἀντέστησαν, κατηγορήθησαν ἐπὶ προδοσίᾳ. Καὶ ἔσωσε μὲν αὐτοὺς τοῦ θανάτου ἡ εὐτολμία τοῦ Ἰφικράτους, ἀλλ' ἐτιμωρήθησαν διὰ χρηματικοῦ προστίμου. Ἔκτοτε μετέβη ὁ Ἰφικράτης, ὡς φαίνεται, εἰς τὴν Θρᾴκην, καὶ παρέμεινεν ἐκεῖ μέχρι τοῦ θανάτου, ἐπελθόντος πιθανῶς τῷ 353.

Ἰφιμέδεια, θυγάτηρ τοῦ Τρίοπος, μήτηρ τῶν Ἀλευαδῶν.

Ἴφις, 1) Βασιλεὺς τοῦ Ἄργους, υἱὸς τοῦ Ἀλέκτορος, ἔγγονος τοῦ Ἀναξαγόρου, πατὴρ τοῦ Ἐτεόκλου, (ὅστις ἐλέγετο συνεκστρατεύσας μετὰ τῶν Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας), καὶ τῆς Εὐάδνης, γυναικὸς τοῦ Καπανέως· Διεδέχθη δ' αὐτὸν ὁ τούτου υἱὸς Σθένελος. — 2) Υἱὸς τοῦ Σθενέλου, ἀδελφὸς τοῦ Εὐρυσθέως, Ἀργοναύτης, φονευθεὶς ἐν πολέμῳ κατὰ τοῦ Αἰήτου. — 3) Νεανίας ἐκ Σαλαμῖνος τῆς Κύπρου, κατ' Ὀβίδιον (Met. XIV, 698), κρεμασθεὶς εἰς τὴν θύραν τῆς ἐκ Τευκριδῶν Ἀναξαρέτης, ἥτις δὲν ἀνταπεκρίνετο εἰς τὸν ἔρωτά του· ταύτην δ' ἀπελίθωσεν ἡ Ἀφροδίτη ἰδοῦσαν τὴν ἐκφοράν του.

Ἰφιστιάδαι (καὶ **Ἡφαιστιάδαι** μεταγενεστέρως), δῆμος Ἀττικῆς παρὰ τῇ Κηφισίᾳ μετὰ ναοῦ τοῦ Ἡράκλέους (Διογ. Λαέρ. ΜΑ), ν. Ἡράκλειον.

Ἴφιτος, 1) ἴδ. Ἡρακλῆς. — 2) Υἱὸς Ναυβόλου, πατὴρ τοῦ Σχεδίου καὶ Ἐπιστρόφου ἐν Φωκίδι (ἴδ. Ἀργοναῦται. Ὁμ. Ἰλ. Β, 518. Ρ, 306). — 3) Υἱὸς Αἵμονος τοῦ Πραξωνίδου τοῦ Ἰφίτου, ἀπόγονος τοῦ Ὀξύλου ἐν Ἤλιδι, ἀνενέωσε μετὰ τοῦ Ἡρακλέους τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας (Παυσ. Ε, 4, 5).

Ἰχθυοφάγοι ἐλέγοντο παρὰ τοῖς ἀρχαίοις διάφοροι ἐκ τῶν μεμακρυσμένας παραλίους χώρας οἰκούντων ὀλίγον γνωστῶν λαῶν, περὶ ὧν ἐγινώσκετο ἢ εἰκάζετο ὅτι ἔζων ἐξ ἰχθυοφαγίας. Τοιοῦτοι ἦσαν 1) Οἱ παρὰ τῷ ἀπωτάτῳ Ὠκεανῷ, μεταξὺ τοῦ Ἰσημερινοῦ καὶ τοῦ Μεγάλου Κόλπου (κόλπου τῆς Σιάμης) (Πτολεμ.). 2) Οἱ τ' ὄνομα φέροντες εἰς τὴν Γεδρωσίαν ἀκτὴν τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης, ἔνθα καὶ σήμερον ζῶσιν οὕτω τρεφόμενοι· πληθυσμὸς (Ἀρρ. ΣΤ, 26, 5). 3) Εἰς τὰ ΒΑ τοῦ Εὐδαίμονος Ἀραβικοῦ καὶ Περσικοῦ κόλπου. 4) Παρὰ τοῖς Τρωγλοδύταις ἐν Ἀφρικῇ, πρὸς τῷ Ἀραβικῷ κόλπῳ, ὑπὲρ τὴν Αἴγυπτον καὶ Αἰθιοπίαν, λαὸς ὅλως ἀκαλλιέργητος (Ἡρδ. Β, 19, 20. 23). 5) Εἰς τὴν Δ παραλίαν τῆς Ἀφρικῆς, Ν τοῦ Μασιθόλου ποταμοῦ (ν. Γομβία).

Ἰχθὺς, 1) ἴδ. Ἦλις. 2) Ἓν τῶν συμβόλων τῶν πρώτων χριστιανῶν δι' ἣν ἡ

λέξις περιέχει ἀκροστιχίδα Ι(ησοῦς) Χ(ριστὸς) Θ(εοῦ) Υ(ἱὸς) Σ(ωτήρ).

Ἰψὸς, χωρίον ἐν Φρυγίᾳ, Α τῆς πόλεως Σύνναδα, φημισθὲν διὰ τῆς μάχης τοῦ ἔτους 301 π. Χ., καθ' ἣν ὁ Ἀντίγονος ἀπώλεσε θρόνον καὶ ζωὴν (Πλούτ. Πύρρ. Δ. Δημήτρ. ΚΗ).

Ἰὼ, θυγάτηρ τοῦ Ἰνάχου, βασιλέως τοῦ Ἄργους, ἢ κατ' ἄλλους τοῦ Ἰάσου, τοῦ Ἄργου, τοῦ Πειρῆνος, τοῦ Προμηθέως ἢ τοῦ Ἀρέστορος, ἱέρεια τῆς Ἥρας, ἥτις ζηλοτυπήσασα διότι τὸ κάλλος της εἵλκυε τὸν ἔρωτα τοῦ Διός, τὴν μετεμόρφωσεν εἰς δάμαλιν, ἐπιτηρουμένην ὑπὸ Ἄργου τοῦ Πανόπτου. Καὶ τὸν μὲν Ἄργον, ἐντολῇ τοῦ Διός, ἐθανάτωσεν ὁ Ἑρμῆς· ἀλλ' ἡ Ἥρα ἐνέβαλε λύσσαν εἰς τὴν δάμαλιν, καὶ ὑπὸ οἴστρου διωκομένη, ἐπλανήθη καθ' ἅπασαν τὴν γῆν, μέχρις οὗ ἐν Αἰγύπτῳ ἀνέλαβεν αὖθις τὴν ἀνθρωπίνην μορφήν της, καὶ ἔσχεν ἐκ τοῦ Διὸς τὸν Ἔπαφον, ὅστις, βασιλεύσας τῆς Αἰγύπτου, ἔκτισε τὴν Μέμφιν (Ἀπολλδ. Β, 1, 3.—Ov. Met. I, 583). Λιβύας δὲ, τῆς θυγατὸς τοῦ Ἐπάφου, υἱὸς ἦν ὁ Βῆλος, καὶ τούτου ὁ Δαναὸς καὶ ὁ Αἴγυπτος. Ἡ Ἰὼ ἐταυτίζετο μετὰ τῆς Αἰγυπτίας Ἴσιδος, διότι ἀμφότεραι παρίσταντο ἔχουσαι βοὸς κέρατα (Αἰσχλ. Προμ. 562). Κατά τινας Ἰὼ, παράγωγον τοῦ ἰέναι, δηλοῖ τὴν περιοδεύουσαν εἰς τὸν οὐρανὸν θεὰν τῆς σελήνης, τῶν κεράτων ἐμφαινόντων τὴν ἡμισέληνον, τοῦ δὲ 1000 ὀφθαλμοὺς ἔχοντος Ἄργου τοὺς ἀστέρας. Κατ' ἄλλους Ἰὼ ἐστὶ Διὼ (ἴδ. Διώνη). καὶ αἰνίττεται τὴν θεὰν τῆς γῆς.

Ἰωλκὸς, πόλις τῆς Θετταλικῆς Μαγνησίας, ἐπὶ ὑψώματος Α ἐν τῷ Παγασαίῳ κόλπῳ. Αὐτὴν ἵδρυσεν ὁ Κρηθεύς, καὶ ἐπίσημον ἀνέδειξεν ὁ Ἰάσων, ὅστις ἐλέγετο ἐνταῦθα γεννηθείς, καὶ οἱ Ἀργοναῦται, ἐντεῦθεν, κατὰ μίαν τῶν παραδόσεων, ἀποπλεύσαντες. Ὅτε δ' εἰς ἀπόστασιν 7 σταδίων ἀπ' αὐτῆς ἐκτίσθη ἡ Δημητριὰς, τότε μετῳκίσθησαν ἐκεῖ οἱ κάτοικοι τῆς Ἰωλκοῦ, καὶ τὸ ὄνομα ἐνέμεινε μόνον εἰς τὸν λιμένα (ν. Βόλος) (Ὁμ. Ἰλ. Γ, 712. Ὀδ. Μ, 256. —Liv. XLIV, 12, 13).

Ἴων, 1) ἴδ. Ξοῦθος. — 2) ὁ Χῖος, σύγχρονος τοῦ Περικλέους, ἀποθανὼν τῷ 422 π. Χ. ἐν Ἀθήναις, ἔγραψε παντοῖα καὶ πεζὰ, οἷα εἰσὶν αἱ «Ἐπιδημίαι,» «Χίου κτίσις,» καὶ ποιήματα, οἷον ἐλεγεῖα, διθυράμβους· προσέτι δὲ τραγῳδίας 30 ἢ 40, αἵτινες φαίνεται ὅτι διὰ γλαφυρότητος μᾶλλον διέπρεπον ἢ πρωτοτυπίας· καὶ κωμῳδίας προσέτι. Ἓν τῶν δραμάτων αὐτοῦ ἐπεγράφετο Ἑωσφόρος. Σώζονται δ' αὐτοῦ ὀλίγα μόνον ἀποσπάσματα (Συλλ. Nuck, trag. gr. Fragm. Ἀριστ. Εἰρ. 809.— Αἰλ. Π. Ι. Β, 41).— 3) Ῥαψῳδὸς Ἐφέσιος, οὗ ἐπώνυμός ἐστιν εἷς τῶν διαλόγων τοῦ Πλάτωνος.

Ἰωνέα, 1) ἐν ἀρχαιοτάτοις χρόνοις ἡ Ἀττικὴ, κατοικουμένη ὑπὸ Ἰώνων. Ὁ δὲ Θησεὺς, καταλαβὼν καὶ τὴν Μεγαρίδα, ἔστησε στήλην εἰς τὸν Ἰσθμὸν, ὡς ὅρον μεταξὺ Πελοποννήσου καὶ Ἰωνίας (Πλούτ. Θησ. ΚΕ). —2) Ἡ Ἀχαΐα, ὅτε κατῴκησαν αὐτὴν Ἴωνες ἐκ τῆς Ἀττικῆς.—3) Χώρα παραθαλασσία τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, μεταξὺ Αἰολίδος καὶ Καρίας, ἀπὸ Φωκαίας καὶ Ἕρμου μέχρι Ν τῆς Μιλήτου. Ὅτε, ἐπὶ τῆς εἰσβολῆς τῶν Δωριέων, οἱ ὑπ' αὐτῶν ἐξωσθέντες Ἀχαιοὶ ἐξέβαλον ἐκ τῶν βορείων αὐτῆς ἐπαρχιῶν τοὺς Ἴωνας, ἀπῴκησαν οὗτοι εἰς Ἀττικὴν, Βοιωτίαν καὶ διαφόρους νήσους, καὶ τότε, περὶ τὸ 1044, οἱ δύο υἱοὶ τοῦ Κόδρου, Νηλεὺς καὶ Ἀνδροκλος, ἔφερον πολυαρίθμους Ἴωνας ἀποίκους εἰς τὰς χαριεστάτας παραλίας τῆς Λυδίας (Ἡρδ. Α, 142), ἔνθα δι' αὐτῶν συνέστη καὶ κατ' αὐτοὺς ὠνομάσθη ἡ Ἰωνικὴ δωδεκάπολις, περιέχουσα τὴν Φώκαιαν (ἐν Μυσίᾳ), τὰς Ἐρυθρὰς, τὰς Κλαζομενὰς, τὴν Τέων, τὴν Λέβεδον, τὴν Κολοφῶνα, τὴν Ἔφεσον (ἐν Λυδίᾳ), τὴν Μίλητον, τὴν Μυοῦντα, τὴν Πριήνην (ἐν Καρίᾳ), καὶ προσέτι τὰς δύο νήσους Σάμον καὶ Χίον. Προσετέθη δὲ μετ' οὐ πολὺ εἰς τὸ κοινὸν τοῦτο καὶ ἡ κατ' ἀρχὰς Αἰολικὴ Σμύρνη. Ταχέως δὲ τὸ κοινὸν, ὃ συνήρχετο πρὸς συζήτησιν τῶν πολιτικῶν αὐτοῦ ὑποθέσεων εἰς τὸ Πανιώνιον, ἱερὸν κείμενον ἐπὶ τῆς Β κλιτύος τοῦ ἀκρωτηρίου Μυκάλης παρὰ τῇ Πριήνῃ, ἀνεπτύχθη διὰ τῆς αὐτονομίας καὶ τῆς ἐμπορικῆς αὐτοῦ δραστηριότητος, καὶ ἐγένετο ἓν τῶν πρωτίστων κέντρων τοῦ Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ, ἐν ᾧ ἀνέθαλε τέχνη καὶ ἐπιστήμη. Ὑπὸ τὸν Κροῖσον αἱ Ἰωνικαὶ πόλεις ὑπέκειντο εἰς τὴν Λυδίαν· μετ' αὐτοῦ δὲ τὴν πτῶσιν (τῷ 557 π. Χ.), ὑπέκυψαν εἰς τὴν Περσίαν. Καὶ ὁ μὲν πολιτικὸς αὐτῶν ὀργανισμὸς ὀλίγον ἠλλοιώθη· ἀλλὰ τῷ 500 π. Χ., τὴν ἐλευθερίαν ποθοῦσαι, ἐπανέστησαν πᾶσαι (ἴδ. Ἀριστα γόρας)· ἀλλ' οἱ Πέρσαι ἀπέπνιξαν τὴν ἐπανάστασιν, κυριεύσαντες τὴν Μίλητον, ὥστε καὶ ἐπὶ τῶν Μηδικῶν οἱ Ἴωνες τῆς Ἀσίας ἠναγκάζοντο νὰ συνεκπέμπωσι τοὺς ἄνδρας καὶ τὰ πλοῖά των μετὰ τῶν Περσῶν κατὰ τῆς Ἑλλάδος. Εἰς τὴν μάχην ὅμως τῆς Μυκάλης (479) μετέστησαν πρὸς τοὺς Ἕλληνας, καὶ μετὰ ταῦτα (469) ἡ κατὰ τὸν Εὐρυμέδοντα νίκη τοῦ Κίμωνος τοῖς ἐξησφάλισε τὴν ἐλευθερίαν, ἀλλ' ἐπὶ βραχὺ, διότι ἡ εἰρήνη τοῦ Ἀνταλκίδου (387) τοὺς ὑπέβαλεν αὖθις εἰς τὸν Περσικὸν ζυγὸν, ἀφ' οὗ μετέβησαν ὑπὸ τὴν Μακεδονικὴν, καὶ εἶτα ὑπὸ τὴν Ῥωμαϊκὴν ἐξουσίαν, ὑφ' ἣν, καίτοι ἀπολέσασαι αἱ Ἰωνικαὶ πόλεις τὴν ἐπισημότητα καὶ ἀνεξαρτησίαν αὐτῶν, ἐξηκολούθησαν ὅμως ἀσκοῦσαι τὴν τέχνην καὶ τὴν ἐπιστήμην. Εὐερέθιστοι καὶ φιλήδονοι, ἦσαν οἱ Ἴωνες συγχρόνως καὶ δεκτικώτατοι πνευματικῆς ἀναπτύξεως. Ἀπ' αὐτῶν τὸ πρῶτον ἐπήγασαν ἡ ποίησις, ἡ φιλοσοφία, ἡ ἱστοριογραφία, καὶ Ἴωνες ἦσαν ὁ Ὅμηρος, ὁ Μίμνερμος, ὁ Ἀνακρέων, ὁ Θαλῆς, ὁ Ἀναξίμανδρος, ὁ Ἀναξιμένης, ὁ Ξενοφάνης, ὁ Ἀναξαγόρας, ὁ Διονύσιος, ὁ Ἑκαταῖος καὶ ἄλλοι. Διὰ δραστηρίας δ' ἀποικίσεως ἐξέτειναν τὴν διανοητικὴν αὐτῶν ἀνάπτυξιν κατὰ πάσας τὰς διευθύνσεις (Στρβ. ΙΔ, 632).

Ἰωνίδαι, δῆμος Ἀττικῆς (Παυσ. ΣΤ, 22, 7). Πιθανῶς παρὰ τὸν Γαργηττόν.

Ἴωξος, Μελανίππου, ἔγγονος τοῦ Θησέως, μετοικήσας εἰς τὴν Καρίαν μετὰ τοῦ Ὀρνύτου (Πλούτ. Θησ.—Παυσ. Β, 28).

Ἰώσηπος, Ἰουδαῖος, ἐκ γενεᾶς Φαρισαίων, γεννηθεὶς ἐν Ἱερουσαλὴμ τῷ 37 μ. Χ. Εἰς Ῥώμην μεταβὰς τῷ 63, ἠνοήθη ὑπὸ Ποππαίας, γυναικὸς τοῦ Νέρωνος. Ἐπανελθὼν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ μάτην προσπαθήσας νὰ παρακωλύσῃ ἐπανάστασιν ἑτοίμην νὰ ἐκραγῇ, ἠσπάσθη τέλος αὐτὴν, καὶ ἀνεδείχθη ἀρχηγὸς τῆς Γαλιλαίας· ἀλλ' ἠχμαλωτίσθη, καὶ ἠλευθερώθη μόνον διότι εἰς τὸν Βεσπασιανὸν προεῖπε τὴν μέλλουσαν δόξαν του (Suet. Vesp. V), ὅτε καὶ τῷ ἐπετράπη νὰ προσλάβῃ τὸ ὄνομα τῆς αὐτοκρατορικῆς οἰκογενείας Φλάβιος. Παρευρέθη δὲ μετὰ τοῦ Τίτου εἰς τὴν πολιορκίαν τῆς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐπέμφθη εἰς αὐτὴν ἵνα διαπραγματευθῇ τοὺς ὅρους τῆς παραδόσεως. Εἶτα δ' ἐν Ῥώμῃ ἔγραψεν Ἑλληνιστὶ, α) 7 βιβλία «περὶ τοῦ Ἰουδαϊκοῦ πολέμου» ἢ «Ἰουδαϊκὴν ἱστορίαν περὶ ἁλώσεως.» Ταῦτα ὅμως κατ' ἀρχὰς συνέγραψε τῷ 75 συροχαλδαϊστὶ, καὶ μετὰ ταῦτα τὰ μετέφρασεν εἰς τὴν Ἑλληνικήν. β) «Ἰουδαϊκὴν ἀρχαιολογίαν,» περὶ τὸ 93, εἰς 20 βιβλία, ἤτοι ἱστορίαν τῶν Ἰουδαίων ἀπὸ κτίστεως κόσμου μέχρι Νέρωνος. γ) «βίον,» ἤτοι τὴν αὐτοβιογραφίαν του, συμπληροῦσαν τὴν ἱστορίαν τῶν Ἰουδαίων, δ) «Περὶ ἀρχαιότητος Ἰουδαίων, κατὰ Ἀπίωνος,» ὃν ἐπιχειρεῖ ν' ἀναιρέσῃ. ε) «εἰς Μακκαβαίους λόγος, ἢ περὶ αὐτοκράτορος λογισμοῦ,» ἔργον οὗ ἀμφισβητεῖται ἡ γνησιότης. Λατινικὴ μετάφρασις τοῦ πρώτου ἐκ τῶν συγγραμμάτων τούτων ὑπελαμβάνετο ἐπὶ πολὺ ὡς πρωτότυπον ἔργον Ἡγησίππου τινός.

Κ

Κάανθος, υἱὸς τοῦ Ποσειδῶνος, κατατοξευθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος διότι εἶχε καύσει τὸ ἱερὸν αὐτοῦ ἄλσος περὶ τὸν Ἰσμηνὸν τῆς Βοιωτίας (Παυσ. Θ, 10).

Καβαλὶς, ἐπαρχία τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, μεθ' ὁμωνύμου πόλεως, μεταξὺ Λυκίας καὶ Παμφυλίας.

Κάβειροι, ἀρχαιόταται καὶ μυστηριώδεις δευτερεύουσαι θεότητες τῆς Σαμοθρᾴκης, Ἴμβρου καὶ Λήμνου. Κατά τινας τὸ πρῶτον εἰσήχθη ἐκεῖ ἡ λατρεία αὐτῶν ὑπὸ τῶν Πελασγῶν, οἵτινες ἐπὶ τῆς εἰσβολῆς τῶν Δωριέων κατέφυγον εἰς τὰς νήσους ἐκείνας, διωχθέντες ἐκ Βοιωτίας. Τινὲς ἔλεγον τοὺς Καβείρους τέκνα τοῦ Ἡφαίστου καὶ τῆς Καβείρας, θυγατρὸς τοῦ Πρωτέως, τρεῖς ἀδελφοὺς καὶ τρεῖς ἀδελφάς, ἄλλοι δὲ τοὺς ἐξελάμβανον μόνον δύο ἀδελφούς, γεννηθέντας ἐκ τοῦ Διός. Εἰς τιμὴν αὐτῶν ἐτελοῦντο μυστήρια, καὶ οἱ εἰς αὐτὰ μυούμενοι ἐπίστευον ὅτι ἐπετύγχανον εἰς ἐπικινδύνους ἐπιχειρήσεις καὶ ἐσώζοντο ἐκ τρικυμιῶν, δι' ὃ καὶ ἐνίοτε ἑαυτίζοντο οἱ Κάβειροι μετὰ τῶν Διοσκούρων. Παρίσταντο δὲ ὅμοιοι πρὸς τὸν Ἥφαιστον (Ἡρδ. Γ, 37), ἢ ὡς βραχύσωμοι καὶ δύσμορφοί τινες δαίμονες. Εἰς τὰ μυστήρια αὐτῶν ἐμυοῦντο διὰ νυκτὸς ἄνδρες, γυναῖκες καὶ παιδία, καθαιρόμενοι πρίν, ὡς καὶ οἱ φονεῖς ὑπὸ ἱερέως ὅστις ἐλέγετο κοίης. Ἀπεσβεῖτο δ' ἐπὶ τῆς ἑορτῆς, ἥτις ἦν κατ' ἔτος ἐννεαήμερος, πᾶν τὸ πῦρ ἐν τῇ νήσῳ Σαμοθρᾴκῃ καὶ ἐλαμβάνετο νέον ἐκ Δήλου. Εἶχε δὲ τὸ θρήσκευμα τοῦτο καὶ φιλοσοφικήν τινα βάσιν ἂν πιστευτέον τὸ τοῦ Ἰαμβλίχου (Β. Πυθαγ. 151), ὅτι ἀπ' αὐτοῦ ὁ Πυθαγόρας ἠρύσατο μέρος τῶν θεωριῶν του. Ἐν Θήβαις ἡ λατρεία των ἐξέλιπεν ἐπὶ πολύ, ἢ κἂν ἐτελεῖτο ἀφανῶς ἀπὸ τῆς καταστροφῆς τῆς πόλεως ὑπὸ τῶν Ἐπιγόνων· εἰς μεταγενεστέρους ὅμως χρόνους ἀνεπτύχθη αὖθις καὶ ὑπῆρχεν ἐπιφανῶς ἱερὸν αὐτῶν παρὰ τὴν πόλιν, ἀνακαλυφθὲν ἐσχάτως ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς μετὰ πλείστων καὶ περιέργων ἀναθημάτων καὶ γλυπτικῶν λειψάνων. Καὶ ἐν Ῥώμῃ δ' ἐτιμῶντο, ὡς ἐφέστιοι θεοὶ μάλιστα, καὶ ἐπιστεύετο ὁ Αἰνείας ὡς εἰσαγαγὼν τὴν λατρείαν αὐτῶν ἐκ Φρυγίας, ἔνθα καὶ ὄρος ὑπῆρχε Κάβειρος, καὶ ἱερὸν ἐν Περγάμῳ (Στρβ. Γ. 1, 479. Παυσ. Α, 4, 6. Δ, 1, 5. Θ, 25, 5. 22, 5. Θεόκρ. Β, 12.—Διον. Ἀλ.—Νονν. Διον. Ἀπολλ. Ῥ. Α, 917). Ἰδ. Κάδωλος.

Καθησὸς, πόλις ἐπὶ τῶν Ὁμηρικῶν χρόνων, κατὰ τοὺς μὲν τῆς Θρᾴκης, κατ' ἄλλους τῆς Λυκίας ἢ τῆς Καππαδοκίας (Ὁμ. Ἰλ. Ν, 363.—Στέφ. Βυζ.)

Κάβρος ἢ Καλαβρὸς, (Σουίδ.) θεότης τιμωμένη ἐν Φασηλίδι τῆς Παμφυλίας, ᾗ προσεφέρετο θυσία τεταριχευμένων ἰχθύων.

Καβύλη, πόλις τῆς Θρᾴκης μεσόγειος (Δημοσθ. Φιλ. Δ'. σ. 135), ἴσως ἡ αὐτὴ τῇ Καλύβῃ (Στρβ. Εἰσιτ. Ζ).

Κάγκανα, ξύλα, παρ' Ὁμήρῳ (Ὀδ. Σ, 308), τὰ ξηρά, ἵνα καίωσι καλῶς εἰς τὴν ἑστίαν. Τὰ παρεσκευάζον δὲ, ἀφαιροῦντες τὸν φλοιὸν, καὶ εἶτα ξηραίνοντες αὐτὰ (Θεόφρ. Φ. Ἱστ. ΙΕ, 10).

Καδμεία, ἴδ. Θῆβαι.

Κάδμος, 1) υἱὸς τοῦ Ἀγήνορος, βασιλέως τῆς Φοινίκης, καὶ τῆς Τηλεφάσσης, καὶ ἀδελφὸς τοῦ Φοίνικος, τοῦ Κίλικος καὶ τῆς Εὐρώπης. Ὅτε αὕτη ἡρπάγη ὑπὸ τοῦ Διὸς, ἐξέπεμψεν ὁ Ἀγήνωρ τοὺς υἱούς του εἰς ἀναζήτησιν αὐτῆς, καὶ ὁ Κάδμος ἀπῆλθε τὸ πρῶτον εἰς Θρᾴκην μετὰ τῆς μητρός του, ἥτις καὶ ἐκεῖ ἀπεβίωσεν. Εἶτα δὲ τῷ παρήγγειλεν ὁ χρησμὸς ἐν Δελφοῖς, ἀποστὰς τῆς διώξεως, νὰ παρακολουθήσῃ δάμαλίν τινα ἣν ἤθελεν ἀπαντήσει, καὶ ὅπου ἂν αὕτη καθήσῃ κατὰ γῆς, νὰ ἱδρύσῃ πόλιν. Ἀπήντησε δὲ

τὴν δάμαλιν εἰς τὴν ἀγέλην τοῦ Πελάγοντος ἐν Φωκίδι, καὶ εἰς ὃ μέρος αὐτὴ ἐκαθέσθη ἔκτισε τὴν πόλιν Θήβας, ἧς ἡ Ἀκρόπολις κατ' αὐτὸν ὠνομάσθη. Θελήσας δὲ νὰ θύσῃ τὴν δάμαλιν εἰς τοὺς θεοὺς, ἔπεμψέ τινας τῶν ἑταίρων του νὰ τῷ φέρωσιν ὕδωρ ἐκ πλησίον κρήνης, ἀλλὰ τοὺς ἐφόνευσεν ὁ ἐπ' αὐτῆς ἐπαγρυπνῶν δράκων τοῦ Ἄρεως, υἱὸς τοῦ θεοῦ τούτου καὶ τῆς Τιλφούσης, νύμφης ἢ Ἐριννύος. Ἐπελθὼν δὲ ὁ Κάδμος, ἐφόνευσε τὸν δράκοντα, καὶ συμβουλῇ τῆς Ἀθηνᾶς, ἔσπειρε τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ, καὶ ἀνεφύησαν ἄνδρες ἔνοπλοι, οἵτινες ἤρξαντο εὐθὺς ἀλληλομαχοῦντες, καὶ ἐφονεύθησαν πάντες, πλὴν μόνων πέντε, οὓς ὁ Ὀβίδιος (Met. III, 1) καλεῖ Ἐχίονα, Οὐδαῖον, Χθόνιον, Πέλωρον καὶ Ὑπερήνορα. Οὗτοι ἦσαν οἱ Σπαρτοὶ λεγόμενοι, ἀφ' ὧν ἠξίουν ὅτι ὡς αὐτόχθονες κατήγοντο οἱ Θηβαῖοι, καὶ μάλιστα τ' ἀριστοκρατικὰ αὐτῶν γένη. Πρὸς ἐξιλασμὸν διὰ τὸν φόνον τοῦ δράκοντος ἠναγκάσθη ὁ Κάδμος νὰ δουλεύσῃ παρὰ τῷ Ἄρει ἐπὶ 8 ἔτη (ἕνα μέγαν ἐνιαυτὸν), μεθ' ἃ ἡ Ἀθηνᾶ τῷ ἔδωκε τὴν ἡγεμονίαν ἐπὶ τῶν Θηβῶν, ὁ δὲ Ζεὺς ὡς γυναῖκα τὴν Ἁρμονίαν, κόρην τοῦ Ἄρεως καὶ τῆς Ἀφροδίτης. Εἰς τὸν γάμον αὐτῶν ἐπὶ τῆς Καδμείας προσῆλθον πάντες οἱ θεοὶ, καὶ ὁ Κάδμος προσέφερε τῇ Ἁρμονίᾳ πέπλον καὶ περιδέραιον, ὃ εἶχε λάβει παρὰ τῆς Ἀφροδίτης ἢ παρὰ τῆς Εὐρώπης. Ἐν Σαμοθρᾴκῃ δὲ, ἔνθα Βοιωτοὶ εἶχον μεταβῆ ἐπὶ τῆς Δωρικῆς εἰσβολῆς, ὑπῆρχε λατρεία Ἑρμοῦ Καδμίλου, καὶ ἡ παράδοσις ὅτι ἐκεῖ ἐνυμφεύθη ὁ Κάδμος τὴν Ἁρμονίαν, ἀφ' οὗ ἐμυήθη εἰς τὰ μυστήρια τῶν Καβείρων, καὶ ὅτι αὕτη ἦν θυγάτηρ τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἠλέκτρας, ἀδελφὴ τοῦ Δαρδάνου καὶ τοῦ Ἰασίωνος. Τὰ τέκνα δ' αὐτῆς ἐκ τοῦ Κάδμου ἦσαν ἡ Αὐτονόη (μήτηρ τοῦ Ἀκταίονος), ἡ Ἰνὼ (μήτηρ τοῦ Μελικέρτου), ἡ Σεμέλη (μήτηρ τοῦ Διονύσου), ἡ Ἀγαύη, (μήτηρ τοῦ Πενθέως), καὶ ὁ Πολύδωρος. Μετέπειτα δ' ἀπῆλθεν ὁ Κάδμος μετὰ τῆς Ἁρμονίας εἰς Ἰλλυρίαν, πρὸς τοὺς Ἐγχελεῖς, ἔνθα ἐβασίλευσε, καὶ τὴν βασιλείαν ἀφῆκεν εἰς τὸν ἐκεῖ γεννηθέντα υἱόν του Ἰλλύριον, ὅτε μετὰ τῆς γυναικός του εἰς δράκοντα μεταμορφωθεὶς, συναπῆλθεν εἰς τὰ Ἠλύσια. Τινὲς δὲ λέγουσι τὸν Κάδμον Αἰγύπτιον. ἐξ οὗ καὶ ἡ ταὐτωνυμία τῶν Βοιωτικῶν καὶ τῶν Αἰγυπτιακῶν Θηβῶν. Ἀλλ' οἱ πλεῖστοι, ἀπὸ Ἡροδότου (Α, 2. Β, 49), τὸν λέγουσι Τύριον τὴν καταγωγὴν, καὶ πρῶτον ἐκ Φοινίκης εἰς τὴν Ἑλλάδα τὴν χρῆσιν τῶν γραμμάτων εἰσαγαγόντα.—2) Υἱὸς Σκύθου, βασιλέως τῆς Κῶ, παραιτηθεὶς τῆς βασιλείας, καὶ ἐλθὼν εἰς Σικελίαν πρὸς τὸν Γέλωνα, ὃν μεγάλως ἐξυπηρέτησεν (Ἡρδ. Ζ, 164).—3) Κ. Μιλήσιος, εἷς τῶν ἀρχαιοτάτων λογογράφων, ἴσως σύγχρονος τοῦ Ἑκαταίου, λέγεται γράψας 4 βιβλία ἐπιγραφόμενα «Κτίσις Μιλήτου καὶ τῆς ὅλης Ἰωνίας»· ἀλλ' ὁ Διονύσιος θεωρεῖ τὸ ἔργον ὡς μὴ γνήσιον.

Κάδος, πόλις τῆς Φρυγίας κειμένη εἰς τὰ σύνορα τῆς Λυκίας (Στρβ.—Στάφ. Βυζ.).

Κάδος ἢ Κάδδος, 1) λάγηνος πρὸς διατήρησιν οἴνου, ἐλαίου, κτλ. — 2) Κάδδος, ἐν Ἀθήναις μάλιστα καδίσκος, εἰς τὰς ψηφοφορίας τῶν ἀρχαίων τὸ ἀγγεῖον εἰς ὃ ἐρρίπτοντο αἱ ψῆφοι (κάλπη ψηφοφορίας). Μέχρις Εὐκλείδου ἐτίθεντο δύο, εἰς τὸ δικαστήριον ὁ ἀπολύων (ἀθωωτικὸς) καὶ ὁ ἀπολύς (καταδικαστικός)· ἔκτοτε δὲ εἷς μόνος, εἰς ὃν ἐρρίπτετο ψῆφος λευκὴ ἢ μέλαινα, ἢ καὶ ἄτρητος ἢ διατετρυπημένη. Ἰδ. Δίκη.

Καδούσιοι, ἔθνος εἰκοῦ, ἐν τῇ Ἀτροπατηνῇ κατὰ τὰ βόρεια τῆς Μηδίας, μεταξὺ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Ἀράξου καὶ τοῦ Ἀμάρδου. Ἐφημίζοντο ὡς ἄριστοι τοξόται, καὶ οἱ ἀνδρειότατοι τῶν Μήδων (Ξενφ. Κ. παιδ. Ε, 2.—Διόδ. Β.—Στρβ. ΙΑ).

Κάδυτος, μεγάλη ἀρχαῖα πόλις τῆς Παλαιστίνης, ὀλίγον ἀπέχουσα τῆς θαλασ-

σης (Ἡρδ. Β, 159. Γ, 5). Ἐκλαμβάνεται δ' ὑπὸ τῶν μὲν ὡς ἡ αὐτὴ τῇ Γάζᾳ, ὑπὸ τῶν δὲ ὡς ἡ Ἱερουσαλήμ, ἐκ τοῦ Ἑβραϊκοῦ Κεδοσιὰχ, δηλοῦντος τὴν ἱερὰν πόλιν, ὡς καὶ ἔτι καὶ νῦν καλοῦσιν οἱ Ἄραβες Ἐλ-Κὰδς τὴν Ἱερουσαλήμ.

Κάδωλος ἢ **Κάδουλος,** παῖς ὑπηρετῶν εἰς τὰς ἑορτὰς τῶν Καβείρων.

Καθαῖοι, ἔθνος Ἰνδικὸν (Ἄρριαν).

Καθαρμὸς, ἁγνισμὸς, ἱλασμός. Τῆς μετὰ τῶν θεῶν κοινωνίας ἄξιοι ἦσαν μόνοι οἱ καθαροὶ τῶν ἀνθρώπων, δι' ὃ καὶ οἱ τελοῦντες θυσίαν, οἱ προσευχόμενοι ἢ εἰς ναὸν εἰσερχόμενοι, ὤφειλον νὰ καθαίρωσι τὸ σῶμά των, ὅπερ ἦν σύμβολον τῆς ἐξαγνίσεως τῆς ψυχῆς (Ὁμ. Ὀδ. Β, 261. Δ, 759. Μ. 336.—Ἰλ. Α, 449.—Σοφ. Οἰ. Κ. 460. —Εὐρ. Ἴων. 94). Ὅπου ὑπῆρχε μετεχειρίζοντο πρὸς τοῦτο ῥέον ἢ θαλάσσιον ὕδωρ, ἢ ἀνεπλήρουν τοῦτο ῥίπτοντες εἰς τὸ ὕδωρ ἅλας καὶ θερμαίνοντες αὐτὸ (Εὐρ. Ἡλ. 799. Ἰφ. Τ. 1161.—Δεοκρ. ΚΔ, 94. — Virg. Æ, II, 717. IV, 635). Ἀλλὰ καὶ πρὸς τῇ εἰσόδῳ τῶν ναῶν εἶχον περιρραντήρια, ἤτοι ἀγγεῖα περιέχοντα ὕδωρ ἵνα ῥαντίζωνται. Πρὸς ῥαντισμὸν δὲ μετεχειρίζοντο κλάδους ἐλαίας ἢ δάφνης, καὶ καθαρτικὴν δύναμιν ἀπέδιδον ἐπίσης καὶ εἰς τὴν μύρτον, τὴν ἄρκευθον, τὸ δενδρολίβανον, δι' ὧν καὶ ἐκάπνιζον· διότι καὶ τὸ πῦρ ἦν καθαρτήριον, καὶ διὰ τοῦ πυρὸς ἐνίοτε καὶ τὸ θεῖον. Καὶ ἀπὸ τῆς ἐπαφῆς δὲ μετὰ νεκρῶν, καὶ διὰ τὰς γυναῖκας ἀπὸ τῶν ἐπιλοχίων ἀπῃτεῖτο καθαρμὸς (Ὁμ. Ὀδ. Κ. 481), δι' ὃ καὶ πρὸ τῆς θύρας τοῦ κηδευομένου ἵστατο ἀγγεῖον ὕδατος, εἰς ὃ πᾶς ὁ ἐξερχόμενος ἀπεπλύνετο, καὶ μετὰ τὴν κηδείαν ἐκαθαρίζοντο πάντες οἱ εἰς αὐτὴν παρευρεθέντες. Καὶ δι' ἐγκλήματα δὲ, μάλιστα φόνου, ἔστω καὶ ἀκουσίου, ἀπῃτεῖτο κάθαρσις, καὶ πολλάκις πόλεις ὅλαι, στρατοὶ καὶ λαοὶ ὑπεβάλλοντο εἰς αὐτὴν, πρὸς ἀποτροπὴν θεομηνίας ἥτις ἐνέσκηψε διὰ παρανομίαν τινὰ αὐτῶν, ἢ ἀτόμου τινὸς μεταξὺ αὐτῶν. Οὕτως ἀπελυμήναντο οἱ Ἀχαιοὶ ὅτε ὁ Ἀγαμέμνων παρώργισε τὸν Ἀπόλλωνα (Ἰλ. Α, 313), καὶ εἰς Ἀθήνας ἐκλήθη ὁ Ἐπιμενίδης ἵνα ἐξαγνίσῃ αὐτὰς μετὰ τὸ Κυλώνιον ἄγος. Κατὰ τὴν ἔναρξιν ἑκάστης συνεδριάσεως τῆς Βουλῆς ἐν Ἀθήναις περιεφέρετο τὸ καθάρσιον ὕδωρ, καὶ αἱ ἕδραι ἐρραντίζοντο δι' αἵματος θυσιασθέντων χοιριδίων καὶ διὰ θυμιάσεων. Ἐτελοῦντο δὲ πολλάκις μετὰ τῶν καθαρτηρίων καὶ ἱλαστήριοι εὐχαὶ ἢ τελεταὶ, πρὸς ἐξιλέωσιν τῆς ψυχῆς τοῦ θανατωθέντος, ἥτις ἦν ἤδη καὶ αὐτὴ ὑποχθόνιος δαίμων, καὶ τῶν καθαρσίων, τροπαίων, λυσίων θεῶν, ἰδίως τοῦ καθαρσίου, μειλιχίου, φυξίου Διός. Ἀντὶ, ὡς ὤφειλε, νὰ κατευνάσῃ ὁ φονεὺς τὴν ὀργὴν τοῦ θύματός του καὶ τῶν θεῶν διὰ τῆς ἰδίας ζωῆς του, θύει συνήθως κριόν. Ἐν ἀρχαιοτάτοις χρόνοις παρεδίδετο εἰς βουλείαν, ὡς ὁ Ἡρακλῆς, ὁ Ἀπόλλων, ὁ Κάδμος, ἀφ' ἧς διὰ χρημάτων ἐξηγοράζετο. Παρ' Ὁμήρῳ μάλιστα ἔστιν ἡ τοιαύτη χρηματικὴ ποινὴ ἐπὶ φόνῳ ἔθος μόνον γνωστὸν καὶ καθιερωμένον (Ἰλ. Ι, 632, Σ. 498). Ἐν μεταγενεστέροις δὲ χρόνοις ἐτελεῖτο ἡ κάθαρσις τοῦ φονέως, ἡ ἐπαναφέρουσα αὐτὸν εἰς σχέσιν μετὰ θεῶν καὶ ἀνθρώπων, διὰ θυσίας χοιριδίου, οὗ τὸ αἷμα ἔρρεεν εἰς τὰς χεῖρας του. Καὶ ἐν τοῖς μυστηρίοις δ' ἐτελοῦντο καθαρμοὶ, ἀφορῶντες τὴν ἐν γένει κάθαρσιν τῆς ψυχῆς τοῦ μυουμένου, καὶ ἀποδιδόμενοι εἰς τὸν Ὀρφέα, κυρίως δ' εἰσαχθέντες ἐκ ξένων θρησκευμάτων ὑπὸ τῆς τῶν Ὀρφικῶν αἱρέσεως. Μετεχειρίζοντο δ' αὐτοὺς καὶ πρὸς θεραπείαν καὶ πρὸς μαντείαν, καὶ πᾶν εἶδος ἀγυρτείας καὶ δεισιδαιμονίας.

Καθέδρα, ἴδ. Ἕδρα.

Καθετήρ. 1) Ἴδ. Καταπειρατήρ. —2) Χειρουργικὸν ἐργαλεῖον διὰ δυσουρίαν,

πληγὰς, κτλ. (Ἱπποκρ. Γαλην.).

Καιάδας, χάσμα βαθὺ παρὰ τῇ Σπάρτῃ, εἰς ὃ οἱ Σπαρτιᾶται ἔρριπτον τοὺς κακούργους, ὡς οἱ Ἀθηναῖοι εἰς τὸ βάραθρον (Θουκ. Α, 134.—Στρβ. Η, 376.—Παυσ. Δ, 18. — Σουίδ. λ. βάραθρον, Καιάδας), καὶ ἐν τοῖς πρώτοις χρόνοις, ὡς ἐνομίζετο, καὶ τὰ δύσμορφα βρέφη καὶ τοὺς ἐσχατογήρους.

Καιήτη, πόλις Ἰταλικὴ τοῦ ὁμωνύμου ἀκρωτηρίου, μεταξὺ Λατίου καὶ Καμπανίας. Τὸ ὄνομα ἐλέγετο ὅτι ἔδωκεν αὐτῇ ὁ Αἰνείας, κατὰ τὸ τῆς τροφοῦ αὐτοῦ Καιήτης (Διον. Ἁλικ. Α. 31)· ὁ δὲ παρ' αὐτῇ Καιάτας καλούμενος κόλπος, πάντως, κατ' αὐτὴν, ἐνομίζετο ὑπό τινων (Στρβ.) κληθεὶς κατὰ τὸ Λακωνικὸν Καιάτας ἢ Καιάδας, σημαῖνον τὸ χάσμα.

Κάϊκος, ποταμὸς τῆς Μυσίας, ἐκρέων ὑπὸ τὸν Τῆμνον, διαρρέει τὸ εὔφορον Καΐκου πεδίον, τὸ περὶ τὴν Πέργαμον, καὶ ἐκβάλλει εἰς τὸν κόλπον τῆς Ἐλαίας (Ἡρδ. ΣΤ, 28.—Ξεν. Ἀν. Ζ, 8, 8.—Ἀρρ. Ε, 6, 4, 7.—Στρβ. ΙΓ, 616).

Καινεὺς, υἱὸς Ἐλάτου καὶ Ἱππείας, πατὴρ τοῦ Κορωνοῦ, Λαπίθης ἐκ Γόρτυνος ἐν Μαγνησίᾳ (Ὁμ. Ἰλ. Β, 746.—Ἀπολλδ. Α, 57). Κατ' Ὀβίδιον (Met. XII) ἦν κόρη, Καινὶς, καὶ ἐπὶ τῇ ἰκεσίᾳ της μετεμορφώθη εἰς ἄνδρα, καὶ ἄτρωτον, ὑπὸ τοῦ Ποσειδῶνος, καὶ μετέσχε τῆς θήρας τοῦ Καλυδωνίου κάπρου καὶ τοῦ πλοῦ τῶν Ἀργοναυτῶν. Ἐπὶ τῆς μάχης τῶν Κενταύρων καὶ Λαπιθῶν κατὰ τὸν γάμον τοῦ Πειρίθου, ἐπειδὴ ἦν ἄτρωτος, οἱ Κένταυροι τὸν ἐθανάτωσαν σωρεύσαντες ἐπ' αὐτοῦ δένδρα καὶ λίθους, καὶ βυθίσαντες αὐτὸν εἰς τὴν γῆν ἢ μετεμορφώθη εἰς πτηνὸν (Ov. Met. XII, 459),

Καῖσαρ, μετὰ τὸν Ἰούλιον Καίσαρα οἱ πρῶτοι αὐτοκράτορες καὶ κληρονόμοι τῆς βασιλείας παρέλαβον τὴν ἐπωνυμίαν ταύτην, ἥτις μέχρι τέλους κατέστη τίτλος χορηγούμενος εἰς τοὺς ἐπιδόξους διαδόχους τοῦ θρόνου.

Καισάρεια, εἰς διαφόρους πόλεις ἐν Ἀσίᾳ ἐδόθη τὸ ὄνομα τοῦτο ἐπὶ τῶν Ῥωμαίων αὐτοκρατόρων, οἷον εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς Καππαδοκίας, πρὶν Μάζακα· εἰς τὸν ἐν Παλαιστίνῃ Στράτωνος Πύργον, πατρίδα τοῦ ἱστορικοῦ Προκοπίου, καὶ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ πατρὸς Εὐσεβίου· εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς Μαυριτανίας.

Καισαρίων, υἱὸς τῆς Κλεοπάτρας, κατ' ἀρχὰς Πτολεμαῖος καλούμενος, καὶ συναινέσει τοῦ Καίσαρος οὕτω μετονομασθεὶς τῷ 47 π. Χ. (Πλούτ. Καίσ. ΜΘ). Ὁ Ἀντώνιος, ἕνεκα τῆς πρὸς τὴν Κλεοπάτραν συμπαθείας του, τὸν κατέστησε μέτοχον τῆς ἀρχῆς τῆς Αἰγύπτου καὶ τὸν ἀνεκήρυξεν εἰς τὴν Βουλὴν υἱὸν τοῦ Καίσαρος· ὁ δὲ Ὀκτάβιος τὸν ἐφόνευσε μετὰ τὴν ἐν Ἀκτίῳ μάχην (Πλούτ. Ἀντ. ΝΔ. ΠΑ —ΠΒ).

Κακκάβη, χύτρα τρίπους κεραμίνη ἢ χαλκῆ, πρὸς βράσιν ὕδατος.

Κακοτεχνία, ἴδ. Δίκη.

Κάκωσις, ἡ ἐκ κακῆς συμπεριφορᾶς προσβολὴ ἢ βλάβη. Ὡς νομικὸς ὅρος περιλαμβάνει ἐκ μέρους τέκνων πρὸς γονεῖς οὐ μόνον βιαιοπραγίας, ἀλλὰ καὶ ὕβρεις, ἄρνησιν τῶν πρὸς διατροφὴν, εἰς ἃς τὴν ὑποχρέωσιν νόθα τέκνα δὲν ὑπέκειντο, παράλειψιν τῶν ἐπικηδείων τιμῶν· ἐκ μέρους συζύγου, κακὴν πρὸς τὴν γυναῖκα διαγωγὴν, ἴσως καὶ συζυγικὴν ἀπιστίαν· πρὸς γυναῖκα ἢ κόρην ἐπίκληρον, καταπάτησιν τῶν δικαιωμάτων αὐτῆς ἐκ μέρους τοῦ ἀνδρός της, ἢ τῶν ἐπιτρόπων τῶν ὀφειλόντων νὰ νυμφεύσωσιν αὐτὴν κατὰ τοὺς νόμους· πρὸς ὀρφανοὺς ἐπίσης ἐκ μέρους τῶν ἐπιτρόπων, τὴν βλάβην αὐτῶν διὰ κακῆς καὶ μὴ ἐντίμου διαχειρίσεως τῆς περιουσίας των. Ἐδύναντο δ' οἱ ἐπὶ κακώσει κατηγορούμενοι νὰ εἰσαγγελθῶσιν ἀμέσως εἰς τὸν δῆμον ἵνα ὑπ' αὐτοῦ ἢ κατ' ἐντολὴν αὐτοῦ δικασθῶσι (ἴδ. Εἰσαγγελία), καὶ ἡ κάκωσις γονέων, ἀποδειχθεῖσα, ἐπέφερεν ἀτιμίαν. Διεξήγοντο δὲ αἱ δίκαι αὗται πρὸ τοῦ ἄρχοντος.

Καλαβρία, ἴδ. Μεσσαπία.

Κάλαθος, καλαθὶς, καλαθίσκος. κατὰ σχῆμα καὶ μέγεθος καλάθιον πλεκτὸν

ἐκ καλάμων ἢ λύγου, εἰς ὃ αἱ γυναῖκες ἐναπέθετον τὰ ἐργόχειρά των (Πολδ. Ε, 29. Ι, 125) καὶ, ὅταν ἔνηθον, τὰς τολύπας των (ἴδ. Ἡλακάτη) ἢ ἔνθα ἐτίθεντο καρποὶ καὶ ἄλλα προϊόντα τῆς γῆς, ἔτι δ' ὁ κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν Ἐλευσινίων ἐν πομπῇ ἐπὶ ἱε-

ρᾶς ἀμάξης πρὸς τὴν θεὰν κομιζόμενος, τοῦ λαοῦ ἀλαλάζοντος· «Χαῖρε Δήμητερ». Τὸ ὄνομα δὲ τοῦτο ἔφερε καὶ τὸ περίγλυφον μέρος τοῦ κορινθιακοῦ κιονοκράνου (ἴδ. Κίων).

Κάλαϊς, υἱὸς τοῦ Βορέου καὶ τῆς Ὠρειθυίας, ἀδελφὸς τοῦ Ζήτου, ὑπόπτερος ὡς καὶ οὗτος. Ἀπελθόντες ἀμφότεροι μετὰ τῶν Ἀργοναυτῶν, ὅτε ἔφθασαν εἰς Σαλμυδησσὸν τῆς Θρᾴκης, ἀπηλευθέρωσαν τὴν ἀδελφήν των Κλεοπάτραν, ἣν, νυμφευθεὶς ὁ βασιλεὺς τῆς χώρας Φινεύς, εἶχε φυλακίσει μετα τῶν παιδίων της, ἐνεργείᾳ τῆς δευτέρας του γυναικὸς (Σοφ. Ἀντ. 966). Ἀποπέμψαντες δὲ ταύτην ὀπίσω εἰς τὴν πατρίδα της, τὴν Σκυθίαν, ἔδωκαν τὴν βασιλείαν εἰς τὰ τέκνα τῆς Κλεοπάτρας. Κατ' ἄλλην δὲ διήγησιν, τὸν Φινέα ἠλευθέρωσαν ἀπὸ τῶν Ἁρπυιῶν. Ἄλλοι δὲ πάλιν ἔλεγον ὅτι ἐφονεύθησαν οἱ δύο ἀδελφοὶ μαχόμενοι κατὰ τῶν Ἁρπυιῶν· κατ' ἄλλους κατετοξεύθησαν ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους ἐν τῇ νήσῳ Τήνῳ, ἔνθα καὶ οἱ τάφοι αὐτῶν ἐδείκνυντο μετ' ἐπιταφίων στηλῶν, ὧν ἡ μία ἔλεγον ὅτι ἐκινεῖτο ὅτε ἔπνεεν ὁ βορρᾶς.

Κάλαμις, γλύπτης, πιθανῶς Ἀθηναῖος, τοὐλάχιστον ἐν Ἀθήναις ἐργαζόμενος ἀμέσως πρὸ τοῦ Φειδίου, περὶ τὴν 80ην Ὀλ. Τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ἀρχαϊκώτερον ἔτι ὑπόσκληρα, ἐπῃνοῦντο ὅμως ἤδη διὰ τὴν λεπτότητα, τὴν χάριν καὶ εὐρυθμίαν των (Διον. Ἁλικ. Ἰσοκρ. σ. 95. — Λουκ. Εἰκ. ΣΤ. Διάλ. ἑταιρ. Γ). Εἰργάζετο δὲ καὶ εἰς λίθον καὶ εἰς χαλκὸν, κατασκευάσας Ἀπόλλωνα τριακοντάπηχυν, καὶ χρυσελεφάντινα ἀγάλματα, ὡς τὸν Ἀσκληπιὸν ἐν Κορίνθῳ, καὶ διέπρεπεν εἰς τῶν ἵππων τὴν παράστασιν (Στρβ. Ζ, 319. — Παυσ. Β, 20. — Pl. XXXIV, 19, 11).

Κάλαμος, φυτὸν, ἐξ οὗ τὸ ἐργαλεῖον δι' οὗ ἔγραφον οἱ ἀρχαῖοι διὰ μέλανος ἐπὶ παπύρου ἢ περγαμινοῦ. Ὁ ἄριστος ἦν ἐξ Αἰγύπτου, Κνίδου ἢ τῆς Ἀναϊτικῆς λίμνης. Ἐλέγετο καὶ δόναξ καὶ σχοῖνος, καὶ ὠξύνετο διὰ τοῦ καλαμογλύφου (μαχαιριδίου). Ἐπὶ δὲ τοῦ κηροχρίστου πίνακος ἔγραφον δι' ὀξείας γλυφίδος (ἴδ. Μέλαν)· πτεροῦ δὲ χρῆσις πρὸς γραφὴν ἀπαντᾶται τὸ πρῶτον κατὰ τὸν 6' αἰῶνα μ. Χ. εἰς παράστασιν ἐπὶ τῶν

στηλῶν τοῦ Τραϊανοῦ καὶ τοῦ Ἀντωνίνου.

Κάλανος, Βραχμὰν ἢ γυμνοσοφιστὴς ὃν ὁ Ἀλέξανδρος ἐγνώρισεν ἐν τῇ Ἰνδικῇ. Παρηκολούθησε δὲ τὸν κατακτητὴν εἰς τὴν Περσίαν, καὶ ἐκεῖ ἀσθενήσας, ἀνέβη ἑκουσίως εἰς πυρὰν καὶ ἀπέθανε (Στρβ. ΙΔ, 715).

Κάλαρις, πόλις εἰς τὰ Α. τῆς Κορσικῆς παρὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Ῥοτανοῦ, κτισθεῖσα ὑπὸ τῶν Φωκαέων τῷ 564 π. Χ. ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἀλαλίη. Μετὰ 20 ἔτη ἐκβληθέντες ὑπὸ τῶν Περσῶν ἐκ τῆς πατρίδος των, μετῴκησαν εἰς αὐτήν· ἀλλὰ μετὰ 5 ἔτη μεταβάντες εἰς τὴν Κάτω Ἰταλίαν, ἵδρυσαν ἐκεῖ τὴν Ἐλέαν ἢ Ὑέλην. Ἐπὶ τοῦ α'. Φοινικικοῦ πολέμου κατέστρεψεν αὐτὴν ὁ Σκιπίων· εἶτα δ' ὁ Σύλλας τὴν κατέστησεν ἀποικίαν Ῥωμαϊκὴν (Ἡρδ. Α, 163. — Διόδ. Ε, 13. — Pl. III, 6, 12).

Καλαύρεια, νῆσος ἐν τῷ Σαρωνικῷ κόλπῳ τοῦ Αἰγαίου κατὰ τὴν Α. παραλίαν τῆς Ἀργολίδος, ἀπέναντι τῆς Τροιζῆνος, μεθ' ὁμωνύμου πόλεως (ν. Πόρος). Μετ' αὐτῆς δὲ συνεδέετο καὶ ἄλλη μικρὰ νῆσος Σφαιρία. Ἐπὶ κορυφῆς ὄρους ΒΑ τοῦ λιμένος σώζονται τὰ ἐρείπια τοῦ ναοῦ τοῦ Ποσειδῶνος, ἔνθα ἐπ' ἀρχαιοτάτων χρόνων συνήρχοντο οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ κοινοῦ 7 ἐμπορικῶν πόλεων, αἵτινες ἦσαν αἱ Πρασιαὶ, ἡ Ναυπλία, ἡ Ἑρμιόνη, ἡ Ἐπίδαυρος, ἡ Αἴγινα, ὁ Ὀρχομενὸς, αἱ Ἀθῆναι· εἶτα δὲ ἀντικατέστησαν τὰς Πρασιὰς καὶ τὴν Ναυπλίαν ἡ Σπάρτη καὶ τὸ Ἄργος, καὶ ἔκτοτε τὸ κοινὸν ἀπώλεσε τὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ σπουδαιότητα αὐτοῦ. Εἰς τὸν ναὸν δὲ τοῦτον ἀπέθανε, πιὼν δηλητήριον καὶ ἐνεταφιάσθη ὁ Δημοσθένης τῷ 322 π. Χ. (Δημοσθ. ΚΘ. — Παυσ. Α, 2, 2. — Στρβ. Η, 374).

Κάλετοι, Κέλται οἰκοῦντες ἐν τῇ νῦν Νορμανδίᾳ τῆς Γαλλίας παρὰ τῷ ποταμῷ Σεκουάνα (Στρβ.).

Καλὴ Ἀκτὴ, 1) παραθαλάσσιον τῆς Σικελίας ἐπὶ τῆς Τυρρηνικῆς θαλάσσης (Ἡρδ. ΣΤ, 22). — 2) Εἰς τὰ δυτικὰ τῆς νήσου μεταγενέστερον πόλις (Διόδ.), ἔνθα ἡ νῦν Καιρονία. — 3) Πόλις ἐν Κρήτῃ (Στ. Βυζ.).

Καληδόνιοι, ἔθνος Βρεταννικὸν ἐν Σκωτίᾳ, ἔνθα ἦσαν καὶ Καληδόνια ὄρη (Πτολ. Β, 3).

Καληνοὶ, οἱ κάτοικοι τῆς Καλησίας (Πολύβ. — Στρβ.).

Κάληξ, ἡ (ὀρθότερον) Κάλης, ποταμὸς τῆς Βιθυνίας (Θουκ. Δ, 75. — Ἀρριαν. Περίπλ. — Εὐστάθ. 793).

Κάλης, πόλις ἐμπορικὴ ἐν Βιθυνίᾳ, ἐπὶ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Κάλητος ποταμοῦ (Ἀρρ.).

Καλὴς, (ἡ), ἢ **Καλασία,** πόλις τῶν Αὐσόνων ἐν Καμπανίᾳ, εἶτα Ῥωμαϊκὴ ἀποικία (Στρβ. — Στέφ. Βυζ.). Νῦν Κάλβι.

Καλήσιος, υἱὸς Ἀξύλου, Τρὼς, φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Διομήδους (Ὁμ. Ἰλ. Ζ, 18.)

Καλήτωρ, υἱὸς Κλυτίου, ἀδελφοῦ τοῦ Πριάμου, φονευθεὶς ὑπὸ Αἴαντος τοῦ Τελαμωνίου (Ὁμ. Ἰλ. Ο, 419).

Καλιάνδη, νύμφη, γυνὴ τοῦ Αἰγύπτου, μήτηρ δώδεκα υἱῶν (Ἀπολλ. Β, 1, 5.).

Καλένδοια, πόλις Ἰνδικὴ εἰς τὴν χώραν τῶν Βάτων (Πτολ.).

Κάλιπος, ποταμὸς τῆς Λουσιτανίας (Πορτογαλλίας) (Πτολ. Β). Νῦν Σάδο.

Καλισία, πόλις τῆς παλαιᾶς Γερμανίας, ἐν τῇ ν. Πολωνίᾳ, βορείως τοῦ ποταμοῦ Οὐϊστούλα, ἡ νῦν Καλίσχ. (Στρβ. Πτολεμ.).

Καλλαϊκοὶ, ἔθνος ἰσχυρὸν τῆς Ταρρακωνικῆς ἐν Ἱσπανίᾳ, ὅμορος τοῖς Λουσιτανοῖς ἐν τῇ νῦν Γαλικίᾳ. (Στρβ.).

Κάλλαισχρος, 1) Ἀθηναῖος, πατὴρ τοῦ Κριτίου, τοῦ ἐπισημοτέρου τῶν Τριάκοντα (Πλάτ.). — 2) Υἱὸς Διοτίμου, ἐκ τοῦ Ἀττικοῦ δήμου τῶν Κοθωκιδῶν (Δμσθ.) — 3) Εἷς τῶν ἐπὶ Πεισιστράτου (Ὀλ. 45) ἀρχιτεκτόνων τοῦ Ὀλυμπιείου.

Κάλλας, ποτάμιον τῆς Εὐβοίας, παραρρέον τὴν πόλιν Ἱστίαιαν (Στρβ.).

Καλλάτηβος, πόλις Λυδικὴ, ἐπὶ τῶν συνόρων τῆς Φρυγίας (Ἡρδ. Ζ, 31).

Κάλλατις καὶ **Κάλατις,** πόλις τῆς κάτω Μοισίας ἐπὶ τῶν παραλίων τοῦ Εὐξείνου Πόντου, ἀποικία τῶν Ἡρακλειωτῶν (Στρβ. — Στ. Βυζ.). Νῦν Καλάτι.

Καλλία, κώμη τῆς Ἀρκαδίας, πλησίον τῆς Νωνάκριος (Παυσ. Η. 27).

Καλλιάδης, 1) εἷς τῶν Ἀθηναίων

ἀρχόντων ἐν Ὀλ. 74, δ (Ἡρδ. Η, 51).—2) Ζωγράφος τις (Λουκ. 120).

Καλλίας, ἴδ. Κάλλιον.

Καλλιάνα, πόλις ἐμπορικὴ κατὰ τὰ δυτικὰ τῆς Ἰνδικῆς (Ἀρρ. Περπλ. Κ). Νῦν Καρανία.

Καλλιάναξ, Ῥόδιος, πατὴρ τῶν δύο περιφήμων Ὀλυμπιονικῶν Εὐκλέους καὶ Φιλοδώρου, οἵτινες καὶ ἀνδριάντας εἶχον ἐν Ὀλυμπίᾳ (Πίνδ. Ὀλ. Ζ, 171).

Καλλιάνασσα, θυγάτηρ τοῦ Νηρέως καὶ τῆς Δωρίδος (Ὁμ. Ἰλ. Σ. 46).

Καλλιάνειρα, μία καὶ αὐτὴ τῶν Νηρηΐδων (Ὁμ. Ἰλ. Σ. 44).

Καλλίαρος ἢ **Καλλιέρα,** (Στ. Βυζ.), πόλις Λοκρική, ἐπώνυμος Καλλιάρου, τοῦ υἱοῦ τοῦ Ὀδοιδόκου καὶ Λαονόμης (Ὁμ. Ἰλ. Β, 531. — Στρ. Βυζ.). Ἐπὶ Στράβωνος δὲν ἐσώζετο.

Καλλίας, 1) υἱὸς τοῦ Τημένου, ἀπογόνου τοῦ Ἡρακλέους καὶ βασιλέως τοῦ Ἄργους, ἐφόνευσε μετὰ τῶν ἀδελφῶν του τὸν πατέρα του (Ἀπολλ. Δ, 8, 5.) — 2) Υἱὸς Φαινίππου, πατὴρ τοῦ Ἱππονίκου, ἐχθρὸς τοῦ Πεισιστράτου, καὶ τὰ τοῦ δήμου φρονῶν (Ἡρδ. ΣΤ, 121).—3) Υἱὸς τοῦ ἀνωτέρω Ἱππονίκου, εἰς Περσίαν πεμφθεὶς μετὰ τὴν ἧτταν τῶν Περσῶν, ἵνα διαπραγματευθῇ τὴν εἰρήνην (Ἡρδ. Ζ, 151). Οὗτος ἦν ὑπέρπλουτος, καὶ λακκόπλουτος κοινῶς ἐπελέγετο, ἐξ οὗ παρήχθη ὁ μῦθος ὅτι τὸν πλοῦτόν του εὗρε μετὰ τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην ἐντὸς τοῦ λάκκου εἰς ὃν Πέρσης τις τὸν εἶχεν ἐγκρύψει, τὸν δὲ Πέρσην ὅστις τῷ τὸν ἔδειξεν εἰς τὸν λάκκον κρημνίσας (Πλούτ. Ἀριστ. Ε. — Ῥαγκ. Ἱστ. Καλλιτ. Τ. Α, σ. 196).— 4) Ὁ ἔγγονος τούτου, ὑπέρπλουτος καὶ αὐτὸς, ἀλλὰ τὸν πλοῦτόν του εἰς βοήθειαν τῶν λογίων καὶ εἰς σπατάλας καταδαπανήσας· ἐνυμφεύθη εἰς δεύτερον γάμον τὴν μητέρα τοῦ Περικλέους· τὴν δὲ κόρην του Ἱπποκράτην ἐνυμφεύθη ὁ Ἀλκιβιάδης. Πολλάκις δὲ καὶ ἐστρατήγησεν (Ἀριστ. Βάτρ. 428.).—5) Συγγενὴς τοῦ Ἀριστείδου, δαδοῦχος ἐν Ἐλευσῖνι.

Καλλίβιος, Σπαρτιάτης ὃν οἱ Λ' ἐν Ἀθήναις εἰσήγαγον ὡς φρούραρχον μετὰ Σπαρτιατικῆς φρουρᾶς εἰς τὴν Ἀκρόπολιν (Πλούτ. Λυσ. ΙΕ.—Ξεν. Ἑλλ. Β, 3, 14).

Καλλικράτης, 1) Ἀρχιτέκτων, συνεργασθεὶς μετὰ τοῦ Ἰκτίνου εἰς τὴν οἰκοδομὴν τοῦ Παρθενῶνος.—2) Στρατηγὸς τῶν Συρακουσίων ἐπὶ τῆς εἰσβολῆς τῶν Ἀθηναίων, τῷ 415 π. Χ., ἔπεσε μαχόμενος κατὰ τοῦ Λαμάχου. — 3) Ἀχαιὸς προδοὺς καὶ παραδοὺς τοῖς Ῥωμαίοις 1000 ἐκ τῶν ἐπισήμων συμπολιτῶν του. — 4) Ἕλλην ἐκ Τύρου, συγγράψας περὶ τὰ 200 μ. Χ. τὴν ἱστορίαν τοῦ αὐτοκράτορος Αὐρηλιανοῦ (Flav, Vop. Aurel. IV).

Καλλικρατίδας, Σπαρτιάτης, διεδέχθη τῷ 406 π. Χ. τὸν Λύσανδρον ὡς ναύαρχος τοῦ κατὰ τὰ παράλια τῆς Μικρασίας τῷ ἀττικῷ στόλῳ ἀντιταττομένου Σπαρτιατικοῦ. Καίτοι δ' ἀντιπραττόντων αὐτῷ τῶν περὶ τῶν Λύσανδρον, γενικῶς ὅμως ἐξετιμᾶτο διὰ τὴν εὐθύτητα, τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν ἱκανότητά του. Ἡ πρόθεσίς του ἦν νὰ συνασπίσῃ τοὺς ἐν Ἀσίᾳ Ἕλληνας κατὰ τῆς τῶν Περσῶν τυραννίδος (Πλούτ. Λύσ. ΣΤ.) ἀλλὰ τὸν ἀπησχόλει ὁ πρὸς τοὺς Ἀθηναίους πόλεμος. Τὸν Κόνωνα, ἀφ' οὗ τῷ ἀφῄρεσε 30 τριήρεις, κατέκλεισεν εἰς τὸν λιμένα τῆς Μιτυλήνης, καὶ ἀπέκρουσε τὸν Διομέδοντα, ἐλθόντα εἰς βοήθειάν του. Ὅτε δ' οἱ Ἀθηναῖοι ἔπεμψαν τριήρεις ὑπὲρ τὰς 150 εἰς βοήθειαν τοῦ Κόνωνος, ἠθέλησεν ὁ Καλλικρατίδας νὰ προσβάλῃ αὐτὰς, σταθμευούσας εἰς τὰς Ἀργινούσας, μεταξὺ Λέσβου καὶ τῆς στερεᾶς, καὶ ἀφεὶς 50 τριήρεις νὰ ἐπιτηρῶσι τὸν Κόνωνα, ἐκινήθη ἵνα ἐπιπέσῃ κατ' αὐτῶν μετὰ τῶν ἐπιλοίπων 120· ἀλλὰ σφοδρὰ τρικυμία τὸν ἐκώλυσε, καὶ τῇ ἐπιούσῃ ἀντεξέπλευσε παρατεταγμένη ἡ ἰσχυροτέρα τῶν Ἀθηναίων ναυτικὴ δύναμις. Ὁ Καλλικρατίδας, μὴ θεωρήσας ἔντιμον νὰ ὑποχωρήσῃ, ἐπεχείρησε τὴν προσβολήν· ἀλλά, πρὸ πάσης ἐνδείξεως ἥττης, ὁλισθήσας καὶ πεσὼν εἰς τὴν

θάλασσαν ἐπνίγη, καὶ τότε ἐνικήθη ἡ ἀριστερὰ πτέρυξ τῶν Λακεδαιμονίων, καὶ μετ' ὀλίγον πᾶς αὐτῶν ὁ στόλος ἐτράπη εἰς φυγήν (Ξεν. Ἑλλ. Α, 6, 1. 13.—Πλούτ. Λύσ. Ζ).

Καλλίμαχος, 1) γλύπτης, πιθανῶς Ἀθηναῖος, καὶ περὶ τὴν 90 Ὀλ. ἀκμάσας, ὁ ἐπινοήσας τὸ κορινθιακὸν κιονόκρανον (ἴδ. κίων), κρίνεται ὡς καλλιτέχνης ἀγχίνους καὶ ἐφευρετικὸς περὶ τὴν τεχνουργίαν, θυσιάζων ὅμως πολλάκις τὴν χάριν εἰς τὴν ὑπερβολικὴν ἀκρίβειαν περὶ τὰ καθέκαστα τῶν παραστάσεων, δι' ὃ καὶ κατατηξίτεχνος (ἐσφαλμένως κακιζότεχνος) (Παυσ. Α, 26. —Pl. XXXIV, 19, 35), ὡς εἰς τὰς λεπτομερείας κατατήκων τὴν τέχνην, ἐπελέγετο (Παυσ.—Διον. Ἁλικ. π. δειν. Δμσθ.). Ἔργον αὐτοῦ ἦν καὶ ὁ ἐν τῷ Ἐρεχθείῳ ἄσβεστος λύχνος, οὗ ἡ καπνοδόχη ἦν χαλκοῦς φοίνιξ μέχρι τῆς ὀροφῆς ἀνιὼν (Παυσ. Η, 45). Λέγει δ' ὁ Παυσανίας ὅτι καὶ πρῶτος «ἐτρύπησε λίθους,» δηλαδὴ, πιθανῶς, εἰς τ' ἀνάγλυφα εὗρε τὸν τρόπον τοῦ ἐργάζεσθαι· ἐνίοτε καὶ τὸ ὀπίσω τινῶν μερῶν. —2) Κυρηναῖος, τοῦ γένους τῶν Βαττιαδῶν, ἐκλήθη ὑπὸ Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου τῷ 260 π. Χ. εἰς τὴν ἐν τῷ Μουσείῳ βιβλιοθήκην, καὶ διέμεινε διευθυντὴς αὐτῆς μέχρι τοῦ θανάτου του (περὶ τὰ 240—230). Ἦτο λίαν πεπαιδευμένος, διδάξας διὰ λόγου καὶ συγγραμμάτων τοὺς συγχρόνους καὶ μεταγενεστέρους του, καὶ εἷς τῶν πρώτων Ἀλεξανδρινῶν ποιητῶν. Οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐκαλοῦντο Καλλιμάχειοι, καὶ ἐν αὐτοῖς ἀριθμοῦνται ἄνδρες λίαν διακριθέντες, ὡς ὁ Ἐρατοσθένης, ὁ Ἀριστοφάνης ὁ Βυζάντιος, ὁ Ἀπολλώνιος ὁ Ῥόδιος, καὶ ἄλλοι. Ἔργα αὐτοῦ, ἔμμετρα ἢ πεζά, ἀριθμοῦνται περὶ τὰ 800, ἐξ ὧν ποιήματα σώζονται 5 ὕμνοι ἐπικοὶ, καὶ εἷς ἐν ῥυθμῷ ἐλεγειακῷ καὶ δωρικῇ διαλέκτῳ, ἄνευ μὲν πολλῆς ποιητικῆς ἀξίας, ἀλλὰ μεγάλην ἀποδεικνύοντες γλωσσικὴν καὶ πραγματικὴν πολυμάθειαν. Ἔγραψε δὲ καὶ ἰδίως ἐλεγεῖα, λίαν ἐκτιμώμενα ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων, οἵτινες καὶ ὡς πρότυπα αὐτὰ ἐμιμοῦντο (Quinct. X, 1, 58.—Ov. ex. Pont. IV, 16, 329). Ὀλίγα δ' αὐτῶν ἀποσπάσματα σώζονται· προσέτι δ' ἀξιόλογα ἐπιγράμματα, ἐξ ὧν διατηροῦνται 60. Ἐκ τῶν ἀπολεσθέντων ποιημάτων του, τὰ «Αἴτια,» εἰς 4 βιβλία κατ' ἐλεγειακὰ δίστιχα, περιεῖχον πλῆθος μύθων καὶ ἀρχαϊκῶν παραδόσεων· ἡ δ' «Ἑκάλη» ἦν ἔπος λίαν διαδεδομένον καὶ σπουδαζόμενον. Μεταξὺ δὲ τῶν πεζῶν, ἱστορικῶν καὶ γραμματικῶν συγγραμμάτων του, τ' ἀξιολογώτερα ἦσαν οἱ «πίνακες τῶν ἐν πάσῃ παιδείᾳ διαλαμψάντων καὶ ὧν συνέγραψαν» εἰς βιβλία 120, κατάλογος κριτικὸς τῆς Ἀλεξανδρινῆς βιβλιοθήκης καθ' ὅλην κατατεταγμένος. Τὸ ἔργον τοῦτο ἐστὶν ἡ ἀρχὴ καὶ βάσις τῆς Ἀλεξανδρινῆς ἱστορίας τῆς φιλολογίας, ὑπ' ἄλλων μετὰ ταῦτα συμπληρωθείσης καὶ σχολιασθείσης.

Καλλιμέδων, ἐπιλεγόμενος ὁ Κάραβος, Ἀθηναῖος ἐπὶ τῶν Μακεδονικῶν χρόνων, χλευαζόμενος ὑπὸ τῶν κωμικῶν ὡς κραιπαλῶν καὶ ὡς παραβλώψ. Εἰς τὴν Μακεδονικὴν μερίδα ἀνήκων, ὅτε, τῷ 322 π. Χ. οἱ Ἀθηναῖοι ἐπανέστησαν κατὰ τῶν Μακεδόνων, ἐδραπέτευσε καὶ ὑπεκίνησε διὰ τῶν προτροπῶν του τὸν Λαμιακὸν πόλεμον. Ἐπανῆλθε δὲ μετὰ τὴν νίκην τοῦ Ἀντιπάτρου· ἀλλ' ἔφυγεν ἐκ νέου, τῷ 318, ἐπὶ τῆς καταδίκης τοῦ Φωκίωνος, οὗ τὴν τύχην ἐφοβήθη μὴ συμμερισθῇ (Πλούτ. Φωκ. ΚΖ. ΛΓ. Δμσθ. ΚΖ).

Καλλῖνος, ἴδ. Ἐλεγεῖα.

Καλλίξενος, Ἀθηναῖος, ὁ παραπείσας τὸν δῆμον νὰ θανατώσῃ τοὺς ἐν Ἀργινούσαις νικήσαντας στρατηγούς· εἶτα δ' ὅτε ὁ δῆμος μετεμελήθη, διὰ φυγῆς τὸν θάνατον ἀποφυγών. Εἰς τὴν ἐπιστροφήν του δὲ (403 π. Χ.) τὴν κοινὴν περιφρόνησιν μὴ ἀνεχόμενος, ἀπέθανεν ἐξ ἀτροφίας (Ξεν. Ἑλλ. Α, 7, 8).

Καλλιόπη, ἴδ. Μοῦσαι.

Καλλιρρόη, 1) Θυγάτηρ τοῦ Ὠκεα-

νου, γυνὴ τοῦ Χρυσάορος, μήτηρ τοῦ Γηρυόνου (Ἡσδ. Θεογ. 918). — 2) Θυγάτηρ τοῦ Ἀχελῴου (ἴδ. Ἀλκμαίων). — 3) Θυγάτηρ τοῦ Σκαμάνδρου, σύζυγος τοῦ Τρωὸς, μήτηρ τοῦ Ἴλου καὶ τοῦ Γανυμήδου. — 4) Κόρη ἐν Καλυδῶνι, ἠγαπήθη ὑπὸ Κορέσου, ἱερέως τοῦ Διονύσου. Ἐπειδὴ ὅμως ἀπέκρουσεν αὐτὸν, ὁ Διόνυσος, παρακλήσει τοῦ ἱερέως του, κατέπεμψεν εἰς τὸν λαὸν συντάραξιν τῶν φρενῶν. Ὅτε δ' ὁ χρησμὸς ἀπεφάνθη ὅτι πρὸς ἀποσόβησιν τῆς θεομηνίας ὁ Κόρεσος ὤφειλε νὰ θυσιάσῃ τὴν Καλλιρρόην, ἔπεσεν αὐτὸς θῦμα εἰς τὸν βωμὸν, μεθ' ὃ καὶ ἡ Καλλιρρόη ἠὐτοκτόνησε πλησίον πηγῆς κατ' αὐτὴν ὀνομασθείσης (Παυσ. Ζ, 21, 1). — 5) Πηγὴ παρ' Ἀθήναις ἐν τῇ κοίτῃ τοῦ Ἰλισσοῦ, τοῖς ἀρχαιοτάτοις Πελασγοῖς κατοίκοις τῆς πόλεως χρησιμεύουσα, ὑπὸ Πεισιστράτου εἰς ἐννεάκρουνον διακοσμηθεῖσα καὶ οὕτως ὀνομασθεῖσα, ἐν τοῖς ἔπειτα δὲ χρόνοις, ἀφ' οὗ ἀπώλεσε τὸν κόσμον ἐκεῖνον, τὸ ἀρχαῖον αὐτῆς ὄνομα ἀναλαβοῦσα, ὃ εἰσέτι διατηρεῖ. Ἐξ αὐτῆς ἦν καθιερωμένον ν' ἀρύωνται τὸ ὕδωρ οἱ λουτροφόροι διὰ τὰ νυμφικὰ λουτρά.

Καλλισθένης, 1) ἐν Ὀλύνθῳ τῆς Μακεδονίας γεννηθεὶς τῷ 360 π. Χ. συγγενὴς τοῦ Ἀριστοτέλους, παρ' ᾧ συνεσπούδασε μετὰ τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου. Εἶτα δὲ μετέβη εἰς Ἀθήνας καὶ ἠσχολεῖτο εἰς τὴν ἱστορίαν. Τὸν Ἀλέξανδρον συνώδευσεν εἰς τὴν ἐκστρατείαν του. Ἀνὴρ δ' ἠθῶν αὐστηρῶν καὶ χαρακτῆρος ἀνεξαρτήτου, ἠναντιοῦτο εἰς τὰς δουλοπρεπεῖς καὶ τοῖς βαρβάροις, οὐχὶ τοῖς Ἕλλησι, πρεπούσας προσκυνήσεις, εἰς ἃς οἱ κόλακες ἔπειθον τὸν Ἀλέξανδρον, καὶ ἐπὶ τοσοῦτον ἐξήγειρε τὴν δυσμένειαν αὐτοῦ καὶ τὸ μῖσος τῶν αὐλικῶν, ὥστε ἐσυκοφαντήθη ὡς συνένοχος συνωμοσίας τινὸς, καὶ ἀπέθανεν ἐν τῇ φυλακῇ, κατά τινας ἐξ ἀσθενείας, κατ' ἄλλους θανατωθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου (Πλούτ. Ἀλέξ. ΝΒ—ΝΕ. — Ἀρρ. Δ, 14, 3). — Ἐκ τῶν συγγραμμάτων του ἀποσπάσματα μόνον σώζονται. Μνημονεύονται δὲ τὰ « Ἑλληνικὰ » εἰς βιβλία 10, πραγματευόμενα τὸ χρονικὸν διάστημα 387—357· «περὶ τοῦ ἱεροῦ πολέμου·» «Μακεδονικά·» «Θρᾳκικά·» «Περίπλους,» ὅστις ὅμως ὑπό τινων ἀποδίδοται εἰς ἄλλον ὁμώνυμον αὐτοῦ, ἐκ Συβάριος. Προσέτι δὲ «Περσικὰ,» ἐν οἷς περιελαμβάνοντο καὶ τὰ κατὰ τὸν Ἀλέξανδρον, χρησιμεύσαντα ὡς κυριωτέρα πηγὴ εἰς τοὺς μεταγενεστέρους ἱστοριογράφους τοῦ Ἀλεξάνδρου. Συνέγραψε δὲ καὶ φυσικοϊστορικὰ, εἰς τὴν ἐπιστήμην μυηθεὶς διὰ τῆς σχέσεως εἰς ἣν ἐν Ἀθήναις διετέλει μετὰ τοῦ Θεοφράστου. Ἡ δ' ὑπὸ τὸ ὄνομα αὐτοῦ σωζομένη συγγραφὴ περὶ Ἀλεξάνδρου, ἐξ ἧς ἠρύσθησαν πολλοὶ τῶν ἐν τῷ μεσαίωνι καὶ μετέπειτα λατινιστὶ ἢ εἰς ἄλλας γλώσσας διηγήσεις περὶ Ἀλεξάνδρου συγγραψάντων, ἐστὶν ἔργον μεταγενέστερον, ἴσως τῆς δ' ἑκατοεντηρίδος μ. Χ. ἐν Αἰγύπτῳ γραφέν. — 2) Ῥήτωρ Ἀθηναῖος, τὰς Ἀθήνας ὀχυρώσας ὅτε ὁ Φίλιππος μετὰ τὸν Φωκικὸν πόλεμον ἠπείλει αὐτὰς, εἶτα δὲ κατηγορηθεὶς ὡς δωροδοκηθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἁρπάλου. Ἀμφίβολον ἂν κατ' αὐτοῦ ἢ κατ' ἄλλου ὁμωνύμου του ἐγράφη τοῦ Δεινάρχου ἡ «εἰσαγγελία κατὰ Καλλισθένους.»

Καλλίστρατος, 1) Ἀθηναῖος ἐξ Ἀφιδνῶν, οὗ ἡ εὐγλωττία ἐνέπνευσε τῷ Δημοσθένει ἐνθουσιασμὸν πρὸς τὴν ῥητορείαν. Καὶ ἐστρατήγησε δὲ, τῷ μὲν 377 π. Χ. μετὰ Τιμοθέου καὶ Χαβρίου, τῷ δὲ 373 μετὰ τοῦ Χαβρίου καὶ Ἰφικράτους· ἀλλὰ, τὴν εἰρήνην ἐπιδιώκων, ἀπῆλθε μετὰ Καλλίου εἰς Σπάρτην πρὸς συνθήκης συνομολόγησιν. Ὁ λόγος του περὶ Ὠρωποῦ, ὅστις ἦν τὸ μῆλον τῆς ἔριδος μεταξὺ Ἀθηνῶν καὶ Θηβῶν, ἐθαυμάσθη ὑπὸ πάντων καὶ παρώτρυνε τὸν Δημοσθένην εἰς μίμησιν. Διαφωνήσας δ' ἔπειτα πρὸς τοὺς συμπολίτας του, ἔφυγεν εἰς Μεθώνην, Δᾶτον καὶ Βυζάντιον, καὶ εἶτα ἐπιστρέψας ἄνευ ἀδείας, κατεδικάσθη εἰς θάνατον (Ξεν. Ἑλλ. ΣΤ, 2, 39. Γ, 3, 10. — Λυκοῦργ. Ἰσοκρ. ΛΘ). — 2) Ἕτερος Καλλίστρατος Ἀθηναῖος ἔπεσεν ἐν Σικελίᾳ εἰς τὴν ἐν Ἀσινάρῳ μάχην (Θουκ. Ζ, 84). — 3) Μαθητὴς Ἀριστοφάνους τοῦ Βυζαντίου, περὶ τὰ 150 π. Χ., ἐπιμελέστατος ἐξηγητὴς ἀρχαίων συγγραφέων. Περὶ τοῦ κειμένου τοῦ Ὁμήρου ἔγραψε «διορθωτικὰ,» καὶ τὸ ἔργον αὐτοῦ τὸ ἐπιγραφόμενον «πρὸς τὰς ἀθετήσεις,» ἐστὶ τοῦ Ἀριστάρχου ἀναίρεσις. Ἐνέκυψε δὲ καὶ εἰς τὸν Πίνδαρον, τὸν Εὐριπίδην, τὸν Ἀριστοφάνην καὶ ἄλλους. — 4) Σοφιστὴς ζήσας ἐν τῇ γ' ἑκατονταετηρίδι μ. Χ., ἔγραψε, κατὰ τὸ παράδειγμα τοῦ Φιλοστράτου ξηρὰν καὶ ἐπιτετηδευμένην, πραγματικῆς δ' ἀξίας στερουμένην, περιγραφὴν 14 ἀγαλμάτων ἐπισήμων καλλιτεχνῶν, ὡς τοῦ Σκόπα, τοῦ Πραξιτέλους καὶ ἄλλων, ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Εἰκόνες.»

Καλλιστὼ, ὀπαδὸς τῆς Ἀρτέμιδος ἐν Ἀρκαδίᾳ, θυγάτηρ Λυκάονος, Κητέως ἢ Νυκτέως, ἐκ τοῦ Διὸς μήτηρ τοῦ Ἀρκάδος. Κατ' Ὀβίδιον (Met. II, 476) ὑπὸ τῆς Ἥρας, ἢ ὑπὸ τοῦ Διὸς, ἵνα διαφύγῃ τὴν Ἥραν, εἰς ἄρκτον μεταμορφωθεῖσα, ἐφονεύθη ὑπὸ τῆς Ἀρτέμιδος, καὶ ὑπὸ τοῦ Διὸς κατετάχθη ἐν τοῖς ἀστερισμοῖς (ἴδ.). Κατ' ἄλλον μῦθον, ὡς ἄρκτον ἀπαντήσας αὐτὴν ὁ Ἀρκὰς, ἤθελε νὰ τὴν φονεύσῃ, ὅτε ὁ Ζεὺς ἐκείνην εἰς τὴν ἐν τοῖς ἄστροις Ἄρκτον, αὐτὸν δὲ μετέβαλεν εἰς Ἀρκτοῦρον. Ὁ τάφος τῆς Καλλιστοῦς ἐδείκνυτο ἐν Ἀρκαδίᾳ εἰς 30 σταδίων ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς πηγῆς ἥτις ἐκαλεῖτο Κρουνὸς, ἐπὶ λόφου ἐφ' οὗ ἵστατο ὁ ναὸς Ἀρτέμιδος τῆς Καλλιστοῦς.

Κάλλυντρον, πᾶν ἐργαλεῖον χρήσι-

Τοιχογρ. τάφου Αἰγυπτίου.

μον εἰς εὐτρεπισμὸν ἢ καθαρισμὸν, καὶ αὐτὸ τὸ σάρωθρον.

Κάλλων, γλύπτης ἐξ Αἰγίνης, τοῦ ἀρχαϊκοῦ ἐργαστηρίου, ἀκμάσας περὶ Ὀλ. 65—75, καὶ ἐργασθεὶς εἰς Ἀμύκλας ἄγαλμα Περσεφόνης, καὶ ἐν Τροιζῆνι Ἀθηνᾶς (Παυσ. Β, 32. Γ, 18. Δ, 14. Η, 18).

Καλοὶ κἀγαθοὶ, κυρίως οἱ ἐπ' ἀρετῇ διαπρέποντες· ἀλλ' οἱ ἑκασταχοῦ δημοκράται οὕτως, ὡς καὶ γνωρίμους, κτλ. ἀπεκάλουν ἑαυτοὺς, ἐν ᾧ τοὺς τοῦ ὄχλου ἔλεγον κακοὺς, πονηροὺς, κτλ.

Καλὸν Ἀκρωτήριον, ἐν Ἀφρικῇ μέρος τῆς Ἄκρας τοῦ Ἑρμοῦ παρὰ τῇ Καρχηδόνι (Πολ. Γ, 23, 5). Ν. Κὰπ-Βάσ.

Καλὸν στόμα, τὸ νοτιώτερον τῶν στομάτων τοῦ Δουνάβεως (Ἀπολλ. Ῥόδ. Δ, 306).

Καλονίκη, ὄνομα γυναικὸς παρ' Ἀριστοφάνει (Λυσιστρ. 6).

Καλόπους καὶ **καλάπους,** τὸ ξύλινον καλαπόδιον τῶν ἐμβαδοποιῶν.

Τοιχογρ. Ἡρακλ.

Καλοῦς, ἔρημόν τι χωρίον ἐν Ἀρκαδίᾳ (Παυσ.).

Καλούσιον, κατὰ Διόδωρον τὸ Κλούσιον (ἴδ.).

Κάλπας, ποταμὸς τῆς Βιθυνίας, ῥέων μεταξὺ Χαλκηδόνος καὶ Ἡρακλείας (Ἀρρ. περίπλ. — Στρβ.).

Κάλπη, 1) πόλις ἐν Βιθυνίᾳ παρὰ τῷ Κάλπα ποταμῷ, καὶ λιμένα ἔχουσα Κάλπην (Ξενφ. Κ. Ἀνβ. Ε, 4, 3). — 2) Μία τῶν δύο στηλῶν τοῦ Ἡρακλέους, ἐπὶ ὀξέος λόφου, συνδεομένου μετὰ τῆς Ἱσπανίας διὰ στενωτάτου ἰσθμοῦ, ἔχοντος δὲ, πέραν τοῦ 120 στάδια εὐρέος πορθμοῦ (ν. Γιβραλτὰρ), ἀντιστοιχοῦν αὐτῷ τὸ Ἀφρικανὸν ἀκρωτήριον μετὰ τῆς ἑτέρας στήλης, τῆς Ἀβύλης (Στρβ. Γ). — 3) Πόλις ἐπὶ τοῦ ὁμωνύμου ἀκρωτηρίου, πρὶν Ἡράκλεια καλουμένη (Στρβ. Αὐτ.), νῦν Γιβραλτάρ.

Κάλπη ἢ **Κάλπις,** 1) ἀγγεῖον, στά-

μνος ὕδατος, μετ' εὐρυχώρου ἐμβαδοῦ. Αὕτη ἐχρησίμευε καὶ εἰς τὰς ψηφοφορίας, καὶ εἰς

ἐναπόθεσιν τῆς τέφρας τῶν νεκρῶν.—2) Ἀγὼν ἱππικὸς, καθ' ὃν ὁ ἱππεὺς, εἰς τὸ τέρμα πλησιάζων, ἀπεπηδα τοῦ ἵππου καὶ τὸν παρηκολούθει κρατῶν τὸν χαλινόν. Καὶ ὁ πρὸς τοῦτο ἐνησκημένος ἵππος οὕτως ἐλέγετο.

Καλύβη, 1) νύμφη, μήτηρ τοῦ Βουκολέοντος ἐκ τοῦ Λαομέδοντος (Ἀπολλδ. Γ, 12, 3).—2) Πόλις τῆς Θράκης, ἴσως ἡ αὐτὴ τῇ Καβύλῃ (Στρβ.).

Καλύδναι, 1) νῆσοι μικραὶ τοῦ Αἰγαίου Πελάγους παρὰ τῇ Τενέδῳ. Ἡ μείζων αὐτῶν ἰδίως Καλύδνη (Στρβ.).—2) Παρ' Ὁμήρῳ (Ἰλ. Β, 677), νῆσοι παρὰ τῇ Κῷ, ὧν ἡ μεγίστη, Καλύδνα, μετωνομάσθη ἔπειτα Καλύμνα.

Κάλυδνος ἢ **Καλύκανδος,** ποταμὸς τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, πηγάζων ἐκ τῶν ὀρέων τῆς Ἰσαυρίας, διαρρέων ΝΑ τὴν Κιλικίαν, καὶ ἐκβάλλων ὑπὸ τὴν Σελεύκειαν (Στρβ. ΙΔ, 607)· ὁ εἰς ὃν ἐπνίγη Φρειδερῖκος ὁ Βαρβαρόσσας.

Καλυδών, πόλις τῆς Αἰτωλίας, παρὰ τῷ Εὐήνῳ ποταμῷ, ἐπὶ λόφου τοῦ Ἀρακύνθου ὄρους, ἐν τοῖς ὁμηρικοῖς χρόνοις ἐπίσημος (Ἰλ. Β, 640. Ι, 589). Παρ' αὐτῇ ἐθήρευσεν ὁ Μελέαγρος τὸν Καλυδώνιον κάπρον. Ἐπὶ Καίσαρος ἦν ἔτι ὀχυρὰ, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ Αὐγούστου παρήκμασεν ἕνεκα τῆς πλησίον αὐτῆς ἱδρύσεως τῆς Νικοπόλεως. Ἐρείπια αὐτῆς σώζονται.

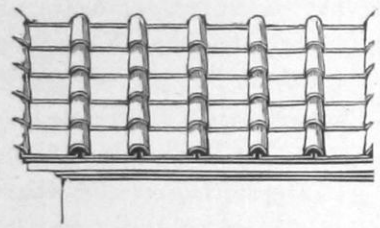
Καλύκη, θυγάτηρ τοῦ Αἰόλου καὶ τῆς Ἐναρέτης, μήτηρ τοῦ Ἐνδυμίωνος (Ἀπολλδ. Α, 7, 2).

Καλυκῶπις, θυγάτηρ τοῦ Ὀτρέως, βασιλέως τῆς Φρυγίας. Ὑπὸ τὸ ὄνομα αὐτῆς ἡ Ἀφροδίτη ἔτεκε τὸν Αἰνείαν ἐκ τοῦ Ἀγχίσου (Ὁμ. Ὕμν. Ἀφρ. 111. 234).

Καλύμνα, νῆσος παρὰ τὴν Κορικὴν παραλίαν, πλησίον τῆς Ῥόδου, κατ' ἀρχὰς Καλύδνη λεγομένη (Ἡρδ.—Στρβ.—Στέφ. Βυζ.). Νῦν Κάλυμνος.

Κάλυνδα, πόλις τῆς Ν Καρίας, ἧς οἱ κάτοικοι μετὰ τοῦ βασιλέως αὐτῶν Δαμασιθύμου, ἐμάχοντο ἐν Σαλαμῖνι μετὰ τῶν Περσῶν (Ἡρδ. Α, 172. Η, 87. — Στρβ. ΙΔ, 681).

Καλυπτῆρες, οἱ κυρτοὶ κέραμοι εἰς τὰς στέγας, οἱ καλύπτοντες τὴν γραμμὴν ἣν

ἀποτελεῖ ἡ ἕνωσις τῶν ὑπ' αὐτοὺς ἐπιπέδων στρωτήρων.

Καλύπτρα, τὸ κάλυμμα τοῦ προσώπου ὃ ἔφερον αἱ νέαι ἐμπρὸς τῶν ἀνδρῶν, καὶ μόνον τὴν τρίτην ἡμέραν μετὰ τὸν γάμον ἀπέθετον (Ὁμ. Ὀδ. Ε, 232. — Αἰσχλ. Πέρσ. 529). — Ἶδ. Ἀνακαλυπτήρια.

Καλυψώ, ἶδ. Ὀδυσσεύς.

Κάλχας, υἱὸς τοῦ Θέστορος, Μυκηναίου ἢ Μεγαρέως, μάντις τοῦ κατὰ Τροίας Ἑλληνικοῦ στρατοῦ. Ἐν Αὐλίδι προεῖπε τὴν διάρκειαν τῆς ἐκστρατείας, πρὸ τοῦ Ἰλίου ἀνήγγειλε τὴν ὀργὴν τοῦ Ἀπόλλωνος (Ὁμ. Ἰλ. Α, 68. Β. 300. — Ov. Met. XII, 19). Κατὰ χρησμὸν θ' ἀπέθνησκεν ὅτε θ' ἁπήντα

μάντιν ἀνώτερόν του. Συνηντήθη δ' ἐν τῷ τεμένει τοῦ Κλαρίου Ἀπόλλωνος ἐν Κολοφῶνι, ἢ τοῦ ἐν Γρυνείῳ τῆς Μυσίας, μετὰ τοῦ Μόψου, καὶ ἀναγνωρισας τὴν ὑπεροχὴν αὐτοῦ, ἐκ λύπης ἀπέθανεν, ἢ ὑτοκτόνησεν. Ἐν Δουνίᾳ εἶχεν ἱερὸν ἢ μαντεῖον, ἔνθα ὁ μαντευόμενος ἐκοιμᾶτο ἐπὶ μέλανος δέρματος κριοῦ, καὶ ἐκεῖ ἐλάμβανε τὸν χρησμόν.

Κάλχη, ἶδ. Κίων.

Καλχηδὼν, καὶ ἧττον ἀκριβῶς **Χαλκηδὼν,** πόλις τῆς Βιθυνίας, ἀπέναντι τοῦ Βυζαντίου, κατὰ τὸ νότιον πέρας τοῦ Βοσπόρου, ἀποικία τῶν Μεγαρέων τῷ 675 π. Χ. Ὁ Βιθυνὸς Νικομήδης μετῴκισε (τῷ 140 π. Χ.) μέρος τῶν κατοίκων αὐτῆς εἰς Νικομήδειαν. Εἶχε ναὸν καὶ μαντεῖον τοῦ Ἀπόλλωνος, καὶ ἦν πατρὶς τοῦ φιλοσόφου Ξενοκρίτου. Ἀπὸ τοῦ Ἰουστινιανοῦ ὠνομάσθη Ἰουστινιάνεια, καὶ ἦν πρωτεύουσα τῆς Βιθυνίας ἢ Πρώτης Ποντικῆς. Νῦν Χαλκηδὼν (Τουρκ. Καδίκιοϊ).

Κάλχος, βασιλεὺς τῶν Δαυνίων, περὶ οὗ ἐμυθεύθη ὅτι, ἐρῶν τῆς Κίρκης, ἦλθεν εἰς τὴν νῆσον αὐτῆς ὅτε ἦν ἐκεῖ καὶ ὁ Ὀδυσσεὺς, καὶ μετεμορφώθη καὶ αὐτὸς εἰς χοῖρον (Παρθεν. Ἐρωτ. ΙΒ).

Καμάρα, κυρταὶ οἰκοδομαὶ ἢ θόλοι, καὶ τούτοις ἀναλόγως θολωτῶς καλυπτόμενά τινα ὀχήματα (Ἡρδ. Α, 199), καὶ πλοιάριά τινα τῶν κατοίκων τοῦ Πόντου, ἔχοντα κυρτὴν τὴν τρόπιδα (Στρβ. Α, 395.—Εὐστθ. εἰς Διον. Περιηγ. 700).

Καμάρινα ἢ **Καμαρίνη,** πόλις εἰς τὰ Ν τῆς Σικελίας, ἐπὶ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Ἱππάριδος, ἀποικισθεῖσα ὑπὸ Συρακουσίων τῷ 698 π. Χ. Κατεστράφη δ' αὖθις ὑπ' αὐτῶν ὡς ἀρνηθεῖσα ὑποταγὴν, καὶ ἀνῳκοδομήθη ὑπὸ Ἱπποκράτους τοῦ Γελώου τῷ 492. Ἐκ δευτέρου δὲ τῷ 484 ὁ Γέλων μετῴκισε τοὺς κατοίκους εἰς Συρακούσας· ἀλλὰ τῷ 461 ἐπέμφθησαν πάλιν ὀπίσω μετὰ κατοίκων τῆς Γέλας, καὶ τῷ 452 ἐδόξασεν αὐτὴν ὁ Ὀλυμπιονίκης Ψάμις. Ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου οἱ κάτοικοι κατέφυγον εἰς τοὺς Λεοντίνους· ἐκ τετάρτου δὲ κατῴκισε τὴν πόλιν ὁ Τιμολέων τῷ 399. Κατεστράφη δὲ καὶ πάλιν ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων τῷ 258, καὶ ἔκτοτε πλέον δὲν ἀνῳκοδομήθη. Ὅτε οἱ κάτοικοι ἠθέλησαν ν' ἀποξηράνωσι παρακείμε-

νον ἕλος, ὁ χρησμὸς τοῖς εἶπε· «Μὴ κίνει Καμάριναν· ἀκίνητος γὰρ ἀμείνων.» Ἀλλὰ μὴ ὑπακούσαντες, κατέστησαν τὴν πόλιν των τοῖς ἐχθροῖς εὐπροσιτωτέραν, καὶ ἔκτοτε ἐπεκράτησεν ἡ παροιμία· «Μὴ κίνει Καμάριναν,» ἤτοι μὴ βλάπτε σεαυτὸν (Ἡρδ. Ζ, 154.—Διόδ. ΙΑ, 76. ΙΓ, 14.—Στρβ. ΣΤ, 266, 272).

Καμαρῖνον, πόλις ἀρχαία τῆς Ὀμβρικῆς ἐν Ἰταλίᾳ (Στρβ.).

Καμαρῖται, ἔθνος τῆς ἐν Ἀσίᾳ Ἀλβανίας, κατὰ τὰ σύνορα τῆς Ἰβηρίας (Διον. Περιηγ. 700).

Καμβαδηνὴ, ἐπαρχία τῆς Μηδίας, κειμένη νοτίως τῶν Ἐκβατάνων (Ἰσιδρ.).

Κάμβαλα, πόλις τῆς μεγάλης Ἀρμενίας (Στρβ.).

Κάμβης, Λυδός τις διαβόητος ὡς ἀδηφάγος (Αἰλ. Π. Ἱ. Α.).

Καμβόδουνον, πόλις τῆς Ῥαιτίας ἐν τῇ Ἑστιωνίᾳ (Στρβ. Δ.—Πτολ. Β, 18). Τὸ νῦν Kempten τῆς Γερμανίας.

Καμβυσηνὴ, ἐπαρχία τῆς Ἀρμενίας, μεταξὺ τῶν ποταμῶν Ἀράξου καὶ Κύρου (Στρβ.—Στεφ. Βυζ.).

Καμβύσης, ποταμὸς τῆς Μηδίας κατὰ Στράβωνα καὶ Πτολεμαῖον (ΣΓ, 2).

Καμβύσης, 1) ἡγεμὼν τῆς Περσίας, ὑποτελὴς τῷ βασιλεῖ τῆς Μηδίας Ἀστυάγει, νυμφευθεὶς τούτου τὴν θυγατέρα Μανδάνην,

καὶ ἐξ αὐτῆς πατὴρ Κύρου τοῦ μεγάλου (Ἡρδ. Α, 46.—Ξενφ. Κύρ. Παιδ.). — 2) Υἱὸς Κύρου τοῦ Μεγάλου, διαδεχθεὶς αὐτὸν εἰς τὸν θρόνον τῆς Περσίας τῷ 529 π. Χ. (Ἡρδ. Β, 1. Γ, 2). Ἐκστρατεύσας κατὰ τῆς Αἰγύπτου τῷ 527, ἐκυρίευσε τὴν Μέμφιν, εἶτα δὲ κατὰ τῶν Αἰθιόπων κινηθεὶς, ἀπέτυχεν, ἐλλείψει τροφῶν (Ἡρδ. Γ, 17—26), καὶ ἐν ταῖς Λιβυκαῖς ἐρήμοις, πορευόμενος ἵνα κυριεύσῃ τὸ Ἀμμώνιον, ἀπώλεσε τὸν στρατόν του, καταχωσθέντα ὑπὸ τὴν ἄμμον. Ἐπίσης ἀπέτυχε καὶ ἡ κατὰ τῆς Καρχηδόνος μελετωμένη ἐκστρατεία του, διότι οἱ Τύριοι τῷ ἠρνήθησαν πλοῖα. Ἐν Αἰγύπτῳ δ' αἰχμαλωτεύσας τὸν βασιλέα Ψ'αμμήτιχον, κατέστρεψε τῆς πρωτευούσης αὐτῆς, τῶν Θηβῶν, τοὺς ναοὺς καὶ τὰς μεγαλοπρεπεστάτας οἰκοδομὰς, καὶ αὐτὸν τὸν ἱερὸν βοῦν, τὸν Ἄπιν, ἐπλήγωσεν. Ὠμὸς, καὶ τῇ οἰνοποσίᾳ ἔκδοτος, ἐφόνευσε καὶ τὸν ἴδιον αὐτοῦ ἀδελφὸν Σμέρδιν καὶ ἄλλους του συγγενεῖς· μόνος δ' ὁ Κροῖσος εὗρε παρ' αὐτῷ χάριν (Ἡρδ. Γ, 30). Μαθὼν δ' ὅτι στάσις ἐξερράγη ἐν Περσίᾳ, ἐπέστρεψε, τῷ 522 π. Χ. Ἀλλ' ἐν Ἐκβατάνοις, πολιχνίῳ τῆς Συρίας, ὅτε ἐπέβαινεν εἰς τὸν ἵππον του, τρωθεὶς ὑπὸ τοῦ ἰδίου του ξίφους, ἀπέθανεν (Ἡρδ. Γ, 61).

Κάμειρος, πόλις ἐπίσημος τῆς Ῥόδου, ὑπὸ Δωριέων εἰς τὰ Δ τῆς νήσου κτισθεῖσα, πατρὶς τοῦ ποιητοῦ Πεισάνδρου (Ὁμ. Ἰλ. Β. 656.—Ἡρδ. Α, 144. — Στρβ. ΙΔ, 656).

Καμερία, πόλις τῶν Σαβίνων ἐν Ἰταλίᾳ, ἀρχαιότατα κατακτηθεῖσα ὑπὸ τῶν Σαβίνων (Στρβ.—Βυζ.).

Κάμικος καὶ **Καμικὸς,** 1) πόλις τῆς Σικελίας παρὰ τῷ Ἀκράγαντι, ἐν ἀπωτάτῃ ἀρχαιότητι καθέδρα τοῦ βασιλέως Κοκήλου (Ἡρδ. Ζ, 170—Στρβ. Δ.— Στφ. Βυζ.). —2) Τὴν πόλιν Κάμικον παραρρέων ποταμὸς (Στεφ. Βυζ.).

Κάμιλλος, ἴδ. Κάβειροι.

Καμπανία, ἐπαρχία τῆς Ἰταλίας, μεταξὺ Λευκανίας, Σαμνίου, Λατίου καὶ Τυρρηνικῆς, «πεδίον εὐδαιμονέστατον τῶν ἁπάντων» κατὰ Στράβωνα (Ε), ἡ τὴν σήμερον τὴν Νεάπολιν περιέχουσα (Διόδ.—Πολύϐ. Β).

Κάμπη, τέρας φοβερὸν, φυλάττον τοὺς Κύκλωπας καὶ τοὺς Γίγαντας εἰς τὸν Ἅδην, καὶ ὑπὸ τοῦ Διὸς φονευθὲν (Ἀπολλόδ. Α, 2, 1.—Σχολ. Αἰσχλ. Προμ. 291).

Καμπόδουνον ἢ Καμβόδουνον ἴδ.

Κάμψα, πόλις τῆς Κροσσαίας ἐν Μακεδονίᾳ, ἐπὶ τοῦ Θερμαϊκοῦ κόλπου (Ἡρδ. Ζ, 123). Καὶ Κάψα (Στεφ. Βυζ.).

Κανὰ, πόλις τῆς Γαλιλαίας, ἔνθα ὁ Ἰησοῦς ἐποίησε τὸ πρῶτον αὐτοῦ θαῦμα.

Κάναβος, τὸ ξύλινον κέντρον τοῦ προπλάσματος παρὰ τοῖς γλύπταις· καὶ τὸ ἀνατομικὸν πρόπλασμα τὸ χρήσιμον τοῖς ζωγράφοις.

Κάναι, πολίχνη τῆς Αἰολίδος ἐν τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ, παραθαλασσία, μετὰ λιμένος (Στρβ.)

Κανάκη, θυγάτηρ τοῦ Αἰόλου καὶ τῆς Ἐναρέτης, μήτηρ πέντε παίδων, ἐκ τοῦ Ποσειδῶνος (Καλλίμ. Ὕμν. εἰς Δημ. 190.—Ἀπολλόδ. Α, 7, 3).

Καναρία, νῆσος τοῦ Ἀτλαντικοῦ Ὠκεανοῦ, πρὸ τῆς βορειοδυτικῆς παραλίας τῆς Ἀφρικῆς (Πτολ. Δ, 6), κληθεῖσα κατὰ γείτονά τινα φυλὴν τῆς Ἀφρικῆς (Plin.).

Καναστραῖον, ἀκρωτήριον τῆς Χερσονήσου Παλήνης ἐν Μακεδονίᾳ, εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ Τορωναίου κόλπου, καὶ Παλλήνη ἄκρα λεγόμενον (Ἡρδ. Ζ, 128. — Θουκ. Δ, 100).

Κάναχος, Σικυώνιος γλύπτης τῶν πρὸ τοῦ Φειδίου χρόνων, ἀκμάσας περὶ Ὀλ. 70—80. Τὰ ἔργα αὐτοῦ ἦσαν περίφημα παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, καί τοι μὴ ἀπηλλαγμένα ἐντελῶς τῆς τραχύτητος τῆς ἀρχαϊκῆς τέχνης (Cic. Brut. XVIII). Τὸ ἐπισημότερον αὐτῶν ἦν ὁ Φιλήσιος Ἀπόλλων ἐν Μιλήτῳ, ἔχων κατὰ τοῦ Πλινίου περιγραφὴν (XXXIV, 19, 14) εἰς τὴν μίαν χεῖρα νεβρὸν ἐλάφου καὶ εἰς τὴν ἄλλην τόξον. Ὅτι τούτου ὁμοιώ-

Χαλκοῦν ἀγαλμάτιον ἐν Βρετ. Μουσείῳ.

ματά εἰσι τὰ εὑρισκόμενα εἴς τινα τῶν Μουσείων, ἀποδεικνύει καὶ νόμι-

σμα τῆς Μιλήτου ἐφ' οὗ παρίσταται τὸ αὐτὸ τοῦτο ἔργον. Εἰργάσθη δ' ἐν ἄλλοις καὶ χρυσελεφάντινον Ἀφροδίτην ἐν Κορίνθῳ. — 2) Γλύπτης τῆς 95 Ὀλ., πιθανῶς ἔγγονος τοῦ ἀνωτέρω, εἰργάσθη ἐν Δελφοῖς.

Κανδαύλης, καὶ Μυρσίλος λεγόμενος, βασιλεὺς τῆς Λυδίας, ὁ ἔσχατος τῶν ἀπογόνων τοῦ Ἡρακλέους ἐκ τῆς Ὀμφάλης. Θαυμάζων τῆς γυναικός του τὴν καλλονὴν, ἐπέμεινε νὰ ἐπιδείξῃ αὐτὴν γυμνὴν εἰς τὸν φίλον του Γύγην, δι' ὃ κατ' ἀπαίτησιν αὐτῆς ὁ Γύγης τὸν ἐφόνευσεν (Ἡρδ. Α, 8).

Κανδασοῖα, τόπος βραχώδης τῆς Ἰλλυρίας (Στρβ.).

Κανδαών, ὁ Ὠρίων παρὰ τοῖς Βοιωτοῖς (Τζέτζ. Λυκόφρ. 328).

Κάνδυβα (ἡ), μικρὰ πόλις τῆς Λυκίας, κατὰ Κάνδυβον, υἱὸν τοῦ Δευκαλίωνος (Στφ. Βυζ.).

Κάνδυς, Ἐσθὴς (ἴδ.) τῶν Περσῶν, ἔχουσα εὐρείας χειρίδας (Ξεν. Κύρ. Π. Α, 3. 2. Ἀν. Α, 5, 2. Διόδ. ΙΖ. 77).

Κάνη, ἀκρωτήριον τῆς Αἰολίδος ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ, ἀπέναντι τῆς Λέσϐου (Ἡρδ. Ζ, 42.—Στρβ. ΙΓ, 1, 68).

Κανηφόροι, κόραι ἐκ τῶν ἐπισήμων οἰκογενειῶν, εἰς τὰς πομπὰς, ἰδίως εἰς τὰ Παναθήναια, τὰ Διονύσια, τὰ Ἐλευσίνια, φέρουσαι καὶ ἐπὶ κεφαλῆς ἣν ἐλεύκαινον δι' ἀλεύρου (Ἀρστφ. Ἐκκλ. 732), διάφορα τῇ τελε-

τῇ ἀνήκοντα ἀντικείμενα ἐντὸς κανῶν, ἤτοι κανίστρων πλεκτῶν, εἰ καὶ κανᾶ ἐλέγοντο καὶ μικροὶ μετάλλινοι δίσκοι, χρήσιμοι ἐπίσης εἰς τὰς θυσίας. Ἡ ἀνωτέρω εἰκὼν καὶ ἡ ὄπισθεν,

ἐκ τῆς ζωοφόρου τοῦ Παρθενῶνος ληφθεῖσαι, ἥτις ἐστὶ παράστασις τῆς Παναθηναϊκῆς πομπῆς, ἔχουσιν ἡ μὲν πρώτη δεξιῶς δύο νέας εἰς τὴν δεξιὰν ἀνὰ ἕνα τοιοῦτον δίσκον κρατούσας, καὶ πρὸ αὐτῶν δύο ἄλλας ἐχούσας προ-

χοΐδας εἰς τὴν χεῖρα διὰ τὰς σπονδάς, καὶ ἐμπρὸς αὐτῶν μίαν δαδοῦχον. Ἡ δὲ δευτέρα παρίστησιν ἀριστερῶς δύο κανηφόρους· πρὸς τὰ δεξιὰ δ' ὁ ἱερεὺς δέχεται τὸν νεότευκτον πέπλον τῆς Ἀθηνᾶς παρὰ τῆς ἀρρηφόρου (ἴδ. ἀρρηφόρια).

Κάνθαρος, 1) μέγα ἔκπωμα, ἔχον δύο ὦτα, ἰδίως τὸ τοῦ Διονύσου. Ἴδ. Κέ-

ραμος.—2) Λιμενίσκος ἐντὸς τοῦ Πειραιῶς ἀμέσως δεξιῶς τῷ εἰσπλέοντι.

Κάνηθος, 1) υἱὸς Λυκάονος καὶ Ἀρκαδίας, συγκεραυνωθείς, μετὰ τῶν ἀδελφῶν του ὑπὸ τοῦ Διὸς (Ἀπολδ. Γ, 81). — 2) Υἱὸς τοῦ Ἄβαντος ἐξ Εὐβοίας, πατὴρ τοῦ Ἀργοναύτου Κάνθου (Ἀπλδ. Δ, 77. — 3) Ὁ καθ' ὃν ὠνομάσθη ὄρος τι πλησίον τῆς Χαλκίδος (Στρβ.).

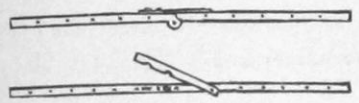
Κάνθος, υἱὸς Κανήθου, Εὐβοεὺς Ἀργοναύτης (Ἀπλδ. Α, 77. Δ, 1, 85).

Κάννα, (ἡ), πόλις τῆς Ἀπουλίας ἐν Ἰταλίᾳ, ἔνθα ὁ Ἀννίβας ἐνίκησε τοὺς Ῥωμαίους. Ἐπὶ Στράβωνος ἐρείπιον (Πολδ.—Στρβ). Νῦν Cannes.

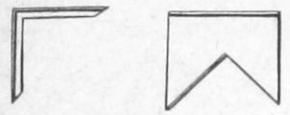
Κάνωβος ἢ Κάνωπος, πόλις τῆς κάτω Αἰγύπτου ΒΑ τῆς Ἀλεξανδρείας, 120 στάδια αὐτῆς ἀφεστῶσα, ἐφ' ἑνὸς τῶν βραχιόνων τοῦ Νείλου, ἔχοντος τὸ αὐτὸ ὄνομα, ὃ ἐλέγετο προελθὸν ἐκ τοῦ ἐνταῦθα ταφέντος ναυκλήρου τοῦ Μενελάου. Ἦν ἡ ἐμπορικωτάτη τῶν πόλεων τῶν μερῶν τούτων τῆς Αἰγύπτου, μέχρι τῆς ἱδρύσεως τῆς Ἀλεξανδρείας, μεθ' ἣς ὡς καὶ μετὰ τῆς Μαρεώτιδος λίμνης συνεδέετο διὰ διώρυγος (Στρβ. ΙΖ, 801). Ἐπὶ τῶν Χριστιανῶν δ' ἡ πόλις ἐξέλιπε.

Κανών, τὸ μέτρον τῶν τεκτόνων. Τὸ ἐν τῇ εἰκόνι, χαλκοῦν, διῃρημένον εἰς ἴσα μέρη, σύγκειται ἐκ δύο τμημάτων, διπλουμένων, καὶ ἐξ ἑνὸς τρίτου χρησιμεύοντος εἰς τὸ νὰ στερεοῖ αὐτὰ ὅταν ἀνοίγωνται, εὑρέθη εἰς τὴν

Πομπηΐαν. Ὑπῆρχον δὲ καὶ γωνιαῖοι κανόνες. Καὶ Λέσβιος κανὼν ἐλέγετο ὁ κατὰ θέ-

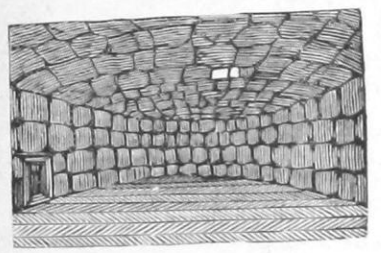
λησιν καμπτόμενος πρὸς χάραξιν τῶν κοσμημάτων.

Κάνωνος, Ἀθηναῖος, ἐκδοὺς αὐστηρότατον ψήφισμα κατὰ τῶν ἀδικούντων τὸν δῆμον. (Ξενφ. Ἑλλ. Α, 7, 21. — Ἀρστφ. Ἐκκλ. 1089).

Καπανεύς, ἴδ. Ἄδραστος καὶ Εὐάδνη.

Καπηλεῖον, ἐργαστήριον καπήλων, μικρεμπόρων, ἰδίως οἰνοπωλῶν, ἔνθα καὶ ἐσι-

τοῦντο καὶ ἔπινον οἱ τοῦ ὄχλου. Διὰ δὲ τοὺς τῶν ἀνωτέρων τάξεων ἐθεωρεῖτο τοῦτο τοσοῦτον ἀπρεπές, ὥστε, κατ' Ἀθήναιον, Ἀ-

ρειοπαγίτης φωραθεὶς ποτε ὅτι εἰσῆλθε καὶ ἔφαγεν εἰς καπηλεῖον, ἀπεβλήθη τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Καπιτώλιον, λόφος ἱερὸς ἐντὸς τῆς Ῥώμης, ἐφ' οὗ ἦν ἱδρυμένος μέγας καὶ περίφημος ναὸς τοῦ Διός, ἐγκλείων εὔθρονον χρυσοῦν ἄγαλμα τοῦ θεοῦ, καὶ τὰ ἐπίσημα τῆς πόλεως ἔγγραφα.

Καππαδοκία, τὸ ΒΑ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, παρὰ τὸν Εὔξεινον Πόντον. Ἀπὸ Αλεξάνδρου δὲ τὸ παραθαλάσσιον αὐτῆς ἐλέγετο Καππαδοκία ἡ πρὸς τῷ Πόντῳ, τὸ δὲ Ν, τὸ μεσόγειον, πρὸς τὸ ὄρος Ταύρῳ, ἀπετέλεσεν ἰδιαιτέραν ἐπικράτειαν τὴν κυρίως Καππαδοκίαν. Ὁ κυριώτερος ποταμὸς τῆς χώρας ἦν ὁ Ἅλυς, ὁρίζων αὐτὴν πρὸς Δ, τὸ δὲ μέγιστον ὄρος ὁ Ἀργαῖος (ὕψ. 3840μ) ἡφαίστειον ἀποσβεσθέν. Οἱ κάτοικοι, πιθανῶς Ἄρειοι τὴν καταγωγήν, ἐλέγοντο ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων Λευκόσυροι, καὶ ἦσαν ἀνδρεῖοι, ἀλλὰ κατηγοροῦντο ἐπὶ μὴ εὐθύτητι καὶ ἐπὶ δωροδοκίᾳ, ὡς οἱ Κᾶρες καὶ ὡς οἱ Κρῆτες, διὸ ἐλέγετο τότε παροιμιακῶς περὶ τῶν τριῶν «Τρία κάππα κάκιστα» (Στρβ. ΙΒ, 533).

Καππώτας, ἐπίθετον τοῦ Διὸς παρὰ τῷ Γυθείῳ τῆς Λακωνίας. Ἐπὶ ἱεροῦ λίθου κειμένου ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ ἐλέγετο καθεσθεὶς καὶ τῆς μανίας του ἐλευθερωθεὶς ὁ Ορέστης (Παυσ. 8, 22, 2).

Καπρέαι (αἱ), νῆσος ἀπέναντι τῆς Νεαπόλεως ἐν Ἰταλίᾳ, ἔνθα ὁ αὐτοκράτωρ Τιβέριος ἐμόνασε τὰ τελευταῖα ἔτη τῆς ζωῆς του. Νῦν Caprea. (Στρ. Βυζ.)

Καπρία, Λίμνη τῆς Παμφυλίας (Στρ.)

Κάπρος (ὁ), 1) Νῆσος καὶ λίμνη τῆς Χαλκιδικῆς, πλησίον τῶν Σταγείρων ἐν Μακεδονίᾳ (Στρβ.)—2) Ποταμὸς τῆς Φρυγίας, ἐκβάλλων εἰς τὸν Μαίανδρον (Στρβ.). — 3) Μέγας ποταμὸς τῆς Ἀσσυρίας, ῥέων εἰς τὸν Τίγριν (Πολυβ.) Νῦν Ζάβ.

Καπύη καὶ Κάπυα, πόλις ἐν Καμπανίᾳ τῆς Ἰταλίας, διαβόητος ἐπὶ τρυφηλότητι καὶ ἐκδιαιτήσει τῶν κατοίκων της.

Κάπυς, υἱὸς τοῦ Ἀσσαράκου, σύζυγος τῆς Θέμιδος, πατὴρ τοῦ Ἀγχίσου (Ὁμ. Ἰλ. Υ, 239).

Κὰρ, εἷς τῶν υἱῶν τοῦ Φορονέως, καθ' ὃν

ὠνομάσθη ἡ ἐν μικρᾷ Ἀσίᾳ Καρία (ἴδ.), καὶ τὸ ἔθνος τῶν Καρῶν, προσέτι δὲ καὶ ἡ **Ἀ**κρόπολις ἣν ἔκτισεν εἰς τὰ Μέγαρα. Ὁ τάφος αὐτοῦ ἐδείκνυτο μεταξὺ Μεγάρων καὶ Κορίνθου (Ἡρδ. Α, 171. Παυσ. Α, 39).

Κάραβις (ἡ), πόλις τῆς Ταρρακωνίας ἐν Ἱσπανίᾳ (Ἀππιαν. Ζ, 1, 42. 43).

Κάραλις, πόλις καὶ λιμὴν εἰς τὰ Ν. τῆς Σαρδηνίας, κτίσμα τῶν Καρχηδονίων.

Καραμβῖς (ἡ), ἀκρωτήριον τῆς Παφλαγονίας εἰς τὸν Εὔξεινον Πόντον, ἄντικρυ τῆς χερσονήσου Μετώπου (ἴδ.) (Ἀπλδ. Ῥόδ. Β, 361.—Στρβ.)

Καρανῆτις (ἡ), ἐπαρχία τῆς Ἀρμενίας, ὅθεν πηγάζει ὁ Εὐφράτης (Πτολμ.—Στρβ.).

Κάρανος, 1) Ἡρακλείδης, ἀπόγονος τοῦ Τημένου, ἐκυρίευσε μετ' Ἀργείων μέρος τῆς Μακεδονίας, ἔνθα ἦρξεν ἐπὶ πολὺ, καὶ ἀπέθανε. Κατ' Ἰουστῖνον (VII 1), ὁ χρησμὸς τῷ παρήγγειλε νὰ ἱδρύσῃ κράτος ὅπου αἶγες τὸν ὁδηγήσωσι· στρατεύσας δὲ κατὰ τῆς Ἐδέσσης, ἐκυρίευσε τὴν πόλιν ἐκβαλὼν διὰ τῆς πύλης δι' ἧς εἰσήρχετο ποίμνιον αἰγῶν, ἐξ οὗ καὶ ἡ πόλις μετωνομάσθη **Αἰ**γαί. Ἀπ' αὐτοῦ κατῆγον τὸ γένος των οἱ μετὰ ταῦτα βασιλεῖς τῆς Μακεδονίας (Vell. Pat. I, 6). — 2) Υἱὸς Φιλίππου καὶ Κλεοπάτρας, θανατωθεὶς ὑπὸ τῆς μητρυιᾶς του Ὀλυμπιάδος.—3) Στρατηγὸς τοῦ Ἀλεξάνδρου.

Καρβατίνη, ὑπόδεσις τοῦ λαοῦ ἐξ ἁπλοῦ δέρματος, δι' ὃ καὶ **μ**ονόδερμος ἢ **μ**ονόπελμος ἐπιλέγεται. Τὸ **τσ**αρούχιον (Ξεν. Ἀν. Δ, 5, 14. — Πολδ. Ζ, 22.—Ἡσύχ.).

Καρδαμύλη, 1) πόλις τῆς Μεσσηνίας (Λακωνίας καθ' Ἡρδ. Η, 73) πλησίον τῶν Λεύκτρων (Ὅρ. Ἰλ. Λ, 150.—Θουκ.)— 2) Πόλις ἐπὶ τῆς νήσου Χίου, ἢ μᾶλλον νησίδιον ἀπέναντι αὐτῆς (Θουκ. Η, 24.—Στρβ. Βυζ.).

Καρδία, πόλις μετὰ λιμένος, εἰς τὰ ΒΔ τῆς Θρᾳκικῆς χερσονήσου, ὑπὸ τῶν Μιλησίων συνοικισθεῖσα, εἶτα ὑπὸ τοῦ Μιλτιάδου νέους ἀποίκους λαβοῦσα, καταστραφεῖσα δ' ὑπὸ Λυσιμάχου, καὶ εἶτα πάλιν ἀνοικοδομηθεῖσα. Πατρὶς τοῦ βασιλέως Εὐμένους καὶ τοῦ ἱστοριογράφου Ἱερωνύμου (Ἡρδ. Ζ, 68.—Στρβ. Ζ, 331).

Καρδιοφύλαξ, τὸ μέρος τοῦ θώρακος, ἢ πλὰξ ὑπὸ τὸν θώρακα, πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς καρδίας (Πολδ. ΣΤ, 28).

Καρδοῦχοι, λαὸς πολεμικὸς ἐν Ἀρμενίᾳ, κατὰ τὴν ἀριστερὰν ὄχθην τοῦ Τίγριδος (Ξεν. Κ. Ἀν. Γ, 5, 15. Δ, 1, 2. 5.—Πλούτ. Λουκ. ΚΘ). Κατὰ Στράβωνα (ΙΑ. 522) **Γ**υρδαῖοι· κατ' ἄλλους (Ἰώσηπ.) Κορδιαῖοι· πιθανῶς οἱ νῦν Κοῦρδοι.

Κάρησος, ποταμὸς τῆς Μυσίας, εἶτα **Π**ίτος καλούμενος, εἰσβάλλων εἰς τὸν Αἴσηπον.

Καρθέα, πόλις τῆς δυτικῆς παραλίας τῆς νήσου Κέω (Στρβ.).

Καρία, τὸ ΝΔ μέρος τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, συνώρευε, πρὸς Β μετὰ τῆς Λυδίας, πρὸς ΒΑ μετὰ τῆς Φρυγίας, πρὸς ΝΑ μετὰ τῆς Λυκίας, πρὸς δὲ Δ καὶ Ν μετὰ τοῦ πελάγους. Παρὰ τὰ παράλια αὐτῆς παρατείνονται παρεκτάσεις τοῦ ὄρους Ταύρου, ὡς ὁ **Λ**άτμος, τὸ **Γ**ρίον, ἡ **Λ**ίδα καὶ ὁ **Π**ήδασος παρὰ τῇ Ἁλικαρνασσῷ. Ὁ μέγιστος τῶν ποταμῶν τῆς χώρας, ὁ **Μ**αίανδρος, ἐκρέει εἰς τὸν ὁμώνυμον κόλπον, κατὰ τὸν μυχὸν αὐτοῦ, καλούμενον **Λ**άτμιον· δέχεται δ' ὁμόρρους, ἀριστερῶς τὸν **Ἄ**ρπασον καὶ τὸν **Μ**αρσύαν, δεξιῶς τὸν **Λ**ηθαῖον καὶ τὸν **Γ**αίσονα. Ἄλλοι κόλποι αὐτῆς ἐπίσημοι εἰσὶν ὁ τῆς Ἰάσου ἢ **Β**αργύλιος καὶ ὁ **Κ**εραμεικὸς μεταξὺ τῆς Κνίδου καὶ τῆς Ἁλικαρνασσοῦ. Ποταμοὶ δὲ, ὁ **Κ**άλβις, ῥέων πρὸς Ν ἐκ τοῦ ὄρους Κάδμου, καὶ ὁ **Ἄ**ξων παρὰ τοῖς μεθορίοις τῆς Λυκίας. — Τὴν παραλίαν καὶ τὰς παρακειμένας νήσους ᾤκουν οἱ Κᾶρες, ὑποτεθέντες Σημιτικῆς καταγωγῆς, μετὰ τῶν σχεδὸν προϊστορικῶν Λελέγων, λαὸς ναυτικὸς, πρωτεύουσαν ἔχων τὰ

Μύλασα. Τὰ δὲ μεσόγεια κατῴκουν πρὸς Β, κατ' ἀρχὰς Φρύγες, πρὸς Ν Πισιδεῖς, οἷς εἶτα προσετέθησαν καὶ Λυδοί. Ἀλλ' ἀπὸ τοῦ Ι' αἰῶνος π. Χ. ἐπῆλθον Ἕλληνες ἔποικοι, πρὸς Β. Ἴωνες καὶ πρὸς Ν. Δωριεῖς, ὧν ἡ παραλία προσέλαβε καὶ τὸ ὄνομα Δωρίς. Ἀπετέλεσαν δ' οἱ κάτοικοι τοῦ μέρους τούτου κοινὸν 6 Δωρικῶν πόλεων, αἵτινες ἦσαν ἡ Κνίδος καὶ ἡ Ἁλικαρνασσὸς ἐπὶ τῆς στερεᾶς, ἡ Ἰαλυσὸς, ἡ Λίνδος καὶ ἡ Κάμειρος ἐπὶ τῆς νήσου Ῥόδου, καὶ ἡ Κῶς ἐπὶ τῆς ὁμωνύμου νήσου (Ἡρδ. Α, 144). Μετ' οὐ πολὺ δ' ἱδρυσαν οἱ Ῥόδιοι πάλιν ἄλλας πόλεις, αἵτινες πᾶσαι ἤνθησαν διὰ τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς γονιμότητος τῆς γῆς. Οἱ δὲ ἰθαγενεῖς τῆς μεσογείου χώρας ἔμειναν ἡμιβάρβαροι πάντοτε, φιλοπόλεμοι καὶ ὕπουλοι, δι' ὃ καὶ περιεφρονοῦντο, (ἴδ. Καππαδοκία), καὶ ὡς μισθωτοὶ ὑπηρέτουν, ἢ ἐπωλοῦντο ὡς δοῦλοι. Αἱ κυριώτεραι πόλεις ἦσαν ἡ Μυοῦς, Πριήνη, Μίλητος, Καρύανδα, Μίνδος, Μαγνησία, Τράλλεις, Ἀλάβανδα, Στρατονίκεια, Μύλασα, Ἀντιόχεια (Στρβ. ΙΔ, 651).

Καρίνη καὶ **Καρήνη,** 1) πόλις τῆς Μυσίας ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ, μεταξὺ Ἀταρνέως καὶ Κισθένης, μὴ σωζομένη ἐπὶ Πλινίου (Ἡρδ. Ι, 42. — Στρ. Βυζ..—2) Πόλις Μηδίας (Πτλμ.).

Καρίων, ποταμὸς τῆς Ἀρκαδίας παρὰ τῇ Μαντινείᾳ, εἰσβάλλων εἰς τὸν Ἀλφειὸν (Καλλίμ. Ὕμν. Δι.).

Κάρκινα, πόλις τῆς εὐρωπαϊκῆς Σαρματίας, παρ' ἣ καὶ ὁ Καρκινίτης κόλπος (Ἡρδ. Δ, 55.— Πτολμ. Γ, 5. —Στρβ.). Νῦν Μαριούπολις.

Καρκῖνος, ἐξ Ἀκράγαντος εἰς Ἀθήνας μετοικήσας τραγικὸς ποιητὴς, ἐλεεινὸς κατ' Ἀριστοφάνην. Εἶχε 4 υἱοὺς, πάντας ποιητὰς, ὧν ὁ γνωστότερος Ξενοκλῆς, εἶχεν υἱὸν Καρκῖνον καὶ αὐτὸν. γράφοντα περὶ τὴν 100' Ὀλυμπιάδα καὶ ἐπὶ μακρὸν διαμείναντα εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Διονυσίου. Ἐκ τῶν 160 δραμάτων ἃ ἐλέγετο συντάξας, ἅπαξ ἐν μόνον ἐστεφανώθη. Κατὰ τὸ ὕφος ἐπροσπάθει νὰ μιμῆται τὸν Εὐριπίδην, καὶ ἐπλήρου αὐτὸ γνωμικῶν κοινῶν καὶ στερουμένων ὀξύτητος· καὶ ἡ στιχουργία του ἦν παρημελημένη καὶ οὐχὶ ἀκριβής. Σώζονται δ' αὐτοῦ ἐλάχιστα ἀποσπάσματα (Συλλ. Nauck. Trag. grec. fragm.)

Καρμανία, χώρα παρὰ τὸν Περσικὸν κόλπον Α., ἧς οἱ κάτοικοι (Γερμάνιοι παρ' Ἡροδότῳ Α, 125) ἦσαν πολεμικοὶ, καὶ κατά τε τὴν γλῶσσαν καὶ τὰ ἤθη συγγενεῖς τοῖς Πέρσαις (Ἀρρ. ΣΤ, 23, 1.—Στρβ. ΙΕ, 726).

Καρμάνωρ, Κρὴς καθαρίσας τὸν Ἀπόλλωνα ἀπὸ τοῦ φόνου τοῦ δράκοντος Πύθωνος (Παυσ. Β. 11. Ι, 7, 30).

Καρμάντις, νύμφη καὶ μάντισσα, ἐκ τοῦ Ἑρμοῦ μήτηρ τοῦ Εὐάνδρου, ἣ ἐν Ἰταλίᾳ ἐπανηγύριζον τὰ Καρμενταλια τῇ 10 Ἰανουαρίου (Διον. Ἁλικ. 3.—Στρβ.—Varro).

Κάρμη, θυγάτηρ τοῦ Εὐβούλου, ἢ τοῦ Φοίνικος, μήτηρ τῆς Βριτομάρτιδος ἐκ τοῦ Διὸς (Παυσ. 13, 30.—Ἀντ. Λιθ. 40).

Κάρμηλος, ὄρος εὐφορώτατον τῆς Παλαιστίνης, νοτίως τοῦ Λιβάνου (Πτλμ. Ε, 15.—Ἰωσηπ.).

Καρνεάδης, ἐκ Κυρήνης τῆς Ἀφρικῆς, ἔζησε 213—129 π. Χ. Ἐπρέσβευε κατ' ἀρχὰς τὴν φιλοσοφίαν τῶν Στωϊκῶν· ἀλλὰ μὴ κρίνων ἐπαρκεῖς τὰς θρησκευτικὰς καὶ ἠθικὰς αὐτῶν ἀρχὰς, παρεδέχθη τὴν Πλατωνικὴν, καὶ ἱδρυσε τὴν νέαν τρίτην Ἀκαδημίαν, ἐν ᾗ ἐζήτει τὴν ἀλήθειαν εἰς ἀποδείξεις ἐκτὸς τῶν αἰσθήσεων καὶ τοῦ κύκλου τῆς ἀνθρωπίνης διανοίας. Ἦν δὲ τὰ ἤθη καθαρὸς καὶ ἄμεμπτος· καὶ νοὸς ὀξύτητα δὲ καὶ εὐγλωττίαν ἀπέδειξεν, ὅτε τῷ 155 π. Χ. ἐπέμφθη μετὰ τοῦ Κριτολάου καὶ τοῦ Διογένους πρέσβυς ἵνα ἀπαλλάξῃ τὰς Ἀθήνας τοῦ ἐπιβληθέντος αὐταῖς προστίμου 100 ταλάντων διὰ τὴν καταστροφὴν τοῦ Ὠρωποῦ (Διογ. Λ, Δ. 62,—Vell. VI, 12).

Καρνεάθης, ὄρος τῆς Ἀργολίδος (Στρβ.).

Κάρνεια (τὰ), ἑορτὴ τῶν Δωριέων, ἐν Πελοποννήσῳ ἰδίως τῶν Σπαρτιατῶν, εἰς λατρείαν τοῦ Καρνείου Ἀπόλλωνος. Ἐπανηγυρίζοντο ἐν τῷ Καρνείῳ μηνὶ (Μεταγειτνιῶνι τῶν Ἀθηναίων, Αὐγούστῳ), διήρκει ἐννέα ἡμέρας, καὶ εἶχε χαρακτῆρα πολεμικόν, εἰς ἀνάμνησιν τῆς καθόδου τῶν Ἡρακλειδῶν, εἰ καὶ πρὸ αὐτῆς ἤδη εἶχεν εἰσαχθῆ ἐκ Θηβῶν εἰς τὴν Πελοπόννησον, ἡ λατρεία τοῦ Καρνείου Ἀπόλλωνος. Διήρκει δὲ ἀπὸ τῆς ζ' τοῦ μηνὸς μέχρι τῆς ιστ'. Κατεσκευάζοντο δὲ 9 σκιάδες ἐκτὸς τῆς πόλεως, καὶ εἰς αὐτὰς διῃροῦντο οἱ ἓξ ἑκάστης τῶν 30 ὠβῶν ἢ φρατριῶν ἀνὰ 5 ἐπὶ τετραετίαν κληρούμενοι ἄγαμοι, καὶ ἐκεῖ ἐσκήνουν ἐν στρατοπέδῳ. Λέγεται δ' εἰσαχθεῖσα ἡ ἑορτὴ τὸ πρῶτον τῇ 24ῃ Ὀλυμπιάδι (Ἀθην. 3. ΙΔ, 635), καὶ ἔχουσα καὶ μουσικοὺς ἀγῶνας, εἰς οὓς πρῶτος ἐνίκησεν ὁ Τέρπανδρος. Ἐτελεῖτο δὲ καὶ ἐν Σικυῶνι, ἐν Μεσσήνῃ, Θήρᾳ, Κυρήνῃ καὶ ἀλλαχοῦ.

Κάρνειος, 1) Ἴδ. Κάρνος.—2) Παρὰ Λάκωσιν ὁ μὴν ἀντιστοιχῶν τῷ Μεταγειτνιῶσι τῶν Ἀθηναίων (κατὰ μέρος τῷ νῦν Αὐγούστῳ), ὅτε ἐτελοῦντο τὰ Κάρνεια.

Καρνέων, παραποτάμιον τοῦ Ἀλφειοῦ ἐν Ἀρκαδίᾳ (Καλλμχ. Δι. 24).

Κάρνος, μάντις διάσημος υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Εὐρώπης, τὴν μαντικὴν διδαχθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος, καὶ Ἀκαρνὰν τὴν καταγωγήν. Ἐμυθεύετο φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ ἵππου του ἐπὶ τῆς εἰσβολῆς τῶν Δωριέων εἰς τὴν Πελοπόννησον, ὅτ: δ' ἐπὶ τῷ φόνῳ τούτῳ ὀργισθεὶς ὁ Ἀπόλλων, ἔπεμψε λοιμὸν εἰς τὴν χώραν, καὶ πρὸς ἐξιλέωσιν αὐτοῦ ἐσύστησαν οἱ Λακεδαιμόνιοι τὴν ἑορτὴν τὰ Κάρνεια. (Σχλ. Θεοκρ. Ε, 83.—Παυσ. Γ, 18, 3. — Ἀπλδ. Β, 8, 3).

Κάρπαθος, νῆσος μεταξὺ Κρήτης καὶ Ῥόδου, εἶχε πόλεις Ποσειδώνιον καὶ Νίσυρον. Παρ' Ὁμήρῳ (Ἰλ. Β, 676) Κράπαθος. Παρ' αὐτῇ δ' ἦσαν ἡ Κάσος καὶ Σάρος (Στρβ. Ι, 487).

Καρπασία, πόλις μετὰ λιμένος εἰς τ' ἀνατολικὰ τῆς Κύπρου, (Διόδ. Β.—Στρβ.). Διατηρεῖ τὸ ἀρχαῖον ὄνομα.

Καρπάτης, (ὁ), τὰ Καρπάθια ὄρη βορείως τῆς Δακίας.

Κάρπις, ποταμὸς τῆς Παννονίας, ἐκβάλλων εἰς τὸν Ἴστρον (Ἡρ. Δ, 49). Νῦν Δραῦος.

Καρποῦ δίκη, ἐν Ἀθήναις, πρὸ τῶν θεσμοθετῶν, ἡ ἀφορῶσα ἀμφισβητήσεις περὶ προσόδου καὶ μισθώσεως ἐνῳκιασμένου ἀγροῦ.

Καρπώ, μία τῶν Ὡρῶν (Παυσ. Θ. 35).

Κάρραι (αἱ), πόλις τῆς Μεσοποταμίας, πρὸς τῇ Ἐδέσσῃ, ἀποικία Ἑλληνική· ἐν τῇ Γραφῇ Ἀρρὰν (Δι. Κάσσ. ΛΖ, 3. —Ζωσιμ. Γ, 12.—Ἀρριαν.—Στρβ.). Ταύτῃ παραρρέει ὁ ποταμὸς Κάρρας (Στφ. Βυζ.).

Κάρρωτος, υἱὸς Ἀλεξιβίου, γυναικάδελφος Ἀρκεσιλάου Γ', βασιλέως τῆς Κυρήνης, Πυθιονίκης (Πινδ. Πυθ. Ε, 34).

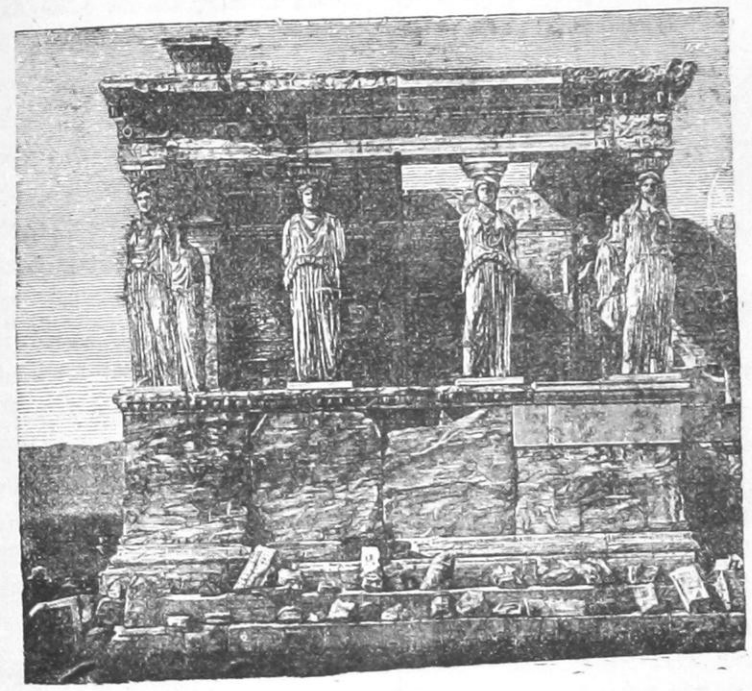
Καρτέρων, εἷς τῶν υἱῶν τοῦ Λυκάονος (ἴδ,), συγκεραυνωθεὶς μετὰ τῶν ἀδελφῶν του.

Κάρυα, τὰ καρύδια, καὶ πᾶς καρπὸς ἔχων σκληρὸν φλοιὸν, ὡς τὰ λεπτοκάρυα, ἀμύγδαλα· προσέτι ὁ πυρὴν τῶν καρπῶν ὁ ἔχων σκληρὸν περίβλημα.

Καρύαι, 1) Πόλις μεθόριος τῆς Λακωνίας καὶ Ἀρκαδίας, κατ' ἀρχὰς εἰς ταύτην, εἶτα δ' εἰς τὴν Λακωνίαν ἀνήκουσα, εἶχε ναὸν περίφημον τῆς Ἀρτέμιδος καὶ τῶν Νυμφῶν, παρ' ᾧ καὶ Λάκαιναι κόραι κατ' ἔτος ἰδιαιτέρους τινὰς χοροὺς ἐχόρευον (Παυσ. Γ. ΙΔ. — Λουκ. π. Ὀρχ. 10.—36, 4, 5). Τῷ 369 π. Χ. ἀποστᾶσα ἀπὸ τῆς Σπάρτης, ἐκυριεύθη μετὰ δύο ἔτη ὑπὸ τοῦ Ἀρχιδάμου, καὶ ἐτιμωρήθη αὐστηρῶς (Θουκ. Ε, 55.—Ξεν. Ἑλλ. ΣΤ, 5, 25. 27. Ζ, 1, 28. — Παυσ. Δ, 16, 9). — 2) π. τῆς Ἀρκαδίας παρὰ τῷ Φενεῷ (Παυσ. Η, 13, 6, 14, 1).

Καρύανδα, πόλις Καρικὴ ἐπὶ νήσου συνδεομένης μετὰ τῆς στερεᾶς, πατρὶς τοῦ γεωγράφου Σκύλακος (Ἡρδ. Δ, 44.—Στρβ. ΙΔ, 658).

Καρυάτιδες, οὕτως ὠνομάζοντο αἱ παραστάσεις παρθένων αἵτινες εἰς τὴν ΝΔ πρόστασιν τοῦ Ἐρεχθείου ἐν Ἀθήναις, ἐπέχουσαι τόπον κιόνων, φέρουσιν ἐπὶ τῶν κεφαλῶν αὐτῶν τὴν ὀροφὴν τῆς προστάσεως. Πιθανὸν φαίνεται ὅτι τὸ εἰς τὸν ναὸν τοῦτον λατρευόμενον ξόανον τῆς Ἀθηνᾶς, ὃ ἐλέγετο διῖπετές, ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσὸν, ἐνομίσθη ἐξ ἀρχαιοτάτων χρόνων ἐξ Αἰγύπτου, ὃν αὐτὸ τὸ τῆς Αἰγυπτίας Νηίθ, δι' ὃ καὶ ὁ ναὸς εἶχέ τι παρεμφερὲς πρὸς τὸν αἰγυπτιακὸν ῥυθμόν.

Ἡ πρόστασις αὕτη μάλιστα, ἥτις φαίνεται ὅτι ᾠκοδομήθη ἀμέσως ὀπίσω τῆς θέσεως; ἔνθα τὸ ἄγαλμα ἵστατο, ἐστὶν ὁμοιοτάτη πρὸς τὴν τοῦ ναοῦ τοῦ ἐν Φιλαῖς ἐπὶ τοῦ Νείλου. Ὡς δ' ἐν Αἰγύπτῳ οἱ κίονες πολλάκις ὡς κιονόκρανα ἔχουσιν ἀνθρώπινα πρόσωτα, οὕτω, κατὰ τελειοποίησιν τοῦ ῥυθμοῦ, ἐνταῦθα ὅλος ὁ κίων ἐγένετο ἄγαλμα, καὶ τὰ πρῶτα, τὰ κατὰ μέρος συντριβέντα ὅτε οἱ Πέρσαι ἐκυρίευσαν τὴν Ἀκρόπολιν, ἀνευρεθέντα δ' ἐν ταῖς προσφάτοις ἀνασκαφαῖς, ἀντικατέστησαν, ἐπὶ Περικλέους περίπου, τὰ κομψὰ καὶ μεγαλοπρεπῆ, τὰ ἐν χώρᾳ κατὰ τὸ πλεῖστον εἰσέτι σωζόμενα, καὶ εἰς αὐτὰ ἐδόθη ἡ ἐπίκλησις τῶν Καρυατίδων, τῶν διὰ τὴν χάριν καὶ κομψότητα αὐτῶν θαυμαζομένων νέων χορευτριῶν τῶν ἐν Λακωνίᾳ Καρυῶν (ἴδ).

Κάρυστος, πόλις εἰς τὴν Ν παραλίαν τῆς νήσου Εὐβοίας, ὑπὸ τὸ ὄρος Ὄχιν. Ὁ Ὅμηρος μνημονεύει ἤδη αὐτῆς (Ἰλ. Β, 539). Τῷ δὲ 490 π. Χ. κυριευθεῖσα ὑπὸ τῶν Περσῶν, ἠναγκάσθη νὰ τοὺς παρακολουθήσῃ καὶ εἰς τὴν ναυμαχίαν τῆς Σαλαμῖνος. Τῷ 467 προσέβαλον αὐτὴν οἱ Ἀθηναῖοι. Ἐξηκολούθησε δ' ἔπειτα διαπρέπουσα ὡς πόλις ἐμπορική. Παρ' αὐτῇ ἐλατομεῖτο τὸ Καρύστιον μάρμαρον, λευκὸν, ἔχον φλέβας ὑποπρασίνους (Ἡρδ. ΣΤ, 92. Η, 66. 112. —Θουκ. Α, 98).

Καρφαμάτιον, ἐργαλεῖον χρήσιμον εἰς τὸν θερισμὸν, πρὸς σύναξιν πιθανῶς τῶν θερισθέντων σταχύων.

Καρχηδών, πόλις τῆς Β. παραλίας τῆς Ἀφρικῆς ἐπὶ τῆς Μεσογείου κειμένη, κτίσμα Φοινίκων, ἱδρυθεῖσα, κατὰ τὴν κοινο-

τέραν τῶν παραδόσεων, κατὰ τὴν θ' ἑκατονταετηρίδα π. Χ. ὑπὸ Διδοῦς, θυγατρὸς τοῦ Ἀγήνορος, βασιλέως τῆς Τύρου, ἥτις καθ' Ἑλληνικὴν παράδοσιν, λαβοῦσα παρὰ τοῦ ἐγχωρίου ἡγεμόνος τὴν ἄδειαν νὰ καταλάβῃ ὅσην χώραν δύναται νὰ περιβάλλῃ μία βύρσα βοός, ἔταμε ταύτην εἰς λεπτοτάτας λωρίδας, καὶ οὕτως ἔλαβεν ἔκτασιν ἱκανὴν δι' ἵδρυσιν πόλεως, ἧς ἡ ἀκρόπολις ὠνομάσθη Βύρσα. Πιθανώτερον δὲ ἐκ τοῦ ὀνόματος τούτου, ἴσως μεταπεποιημένου ἔκ τινος ὁμοήχου Φοινικικοῦ, ἐπήγασεν ἡ παράδοσις. Κατὰ ποιητικὴν ἐλευθερίαν ὁ Βιργίλιος μεταποιήσας καὶ παρά-

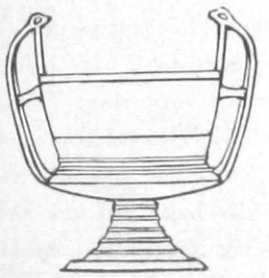

δοσιν καὶ χρόνους, κατέστησε τὴν Διδὼ σύγχρονον τοῦ Αἰνείου, καὶ ἀγαπηθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ πλέοντος ἐκ Τρωάδος εἰς Ἰταλίαν. Διὰ τῆς ὑπεροχῆς δὲ τοῦ πολιτισμοῦ των ὑπερίσχυσαν ταχέως οἱ Φοίνικες τοῦ ἐγχωρίου Λιβυκοῦ πολιτισμοῦ, ηὔξησαν τὸν πλοῦτόν των διὰ τοῦ ἐμπορίου, τὴν ἰσχύν των δι' ἀποικιῶν καὶ μεγάλους ἐπεχείρησαν περίπλους, ὡς ἀποδεικνύει ὁ εἰς Ἑλληνικὴν μετάφρασιν περισωθεὶς περίπλους τοῦ Ἄννωνος κατὰ τὴν δυτικὴν παραλίαν τῆς Ἀφρικῆς, μέχρι τοῦ ἀκρωτηρίου τῆς Κάρνης, πιθανῶς τοῦ Πρασίνου καλουμένου ΝΔ. Εἶτα δ' ἔστρεψαν τὴν προσοχήν των εἰς τὰς ἀπέναντι αὐτῶν εὐπόρους καὶ πεπολιτισμένας χώρας, οἷον τὴν Σαρδηνίαν, καὶ πρὸ πάντων τὴν Σικελίαν, ἔνθα ἀποκατέστησαν ἀποικίας, πόλεις ἵδρυσαν καὶ ἐπὶ μακρὸν ἠμφισβήτησαν τὴν ὅλην νῆσον εἰς τοὺς κατοίκους αὐτῆς, ἐγχωρίους καὶ Ἕλληνας. Εἰς τὰ τῆς Σικελίας δ' ἐπεμβάντες οἱ Ῥωμαῖοι, ἐκίνησαν κατὰ τῆς Καρχηδόνος τὸν πρῶτον φοινικικὸν κληθέντα πόλεμον, ἀπὸ τοῦ 264 μέχρι τοῦ 242 π. Χ. μεθ' ὃν ἐκυρίευσαν τὴν ὑπὸ τῶν Καρχηδονίων κατεχομένην Σαρδηνίαν· εἶτα δὲ, ἐν δευτέρῳ πολέμῳ ἀρξαμένῳ κατὰ τὸ ἔτος 218, μεταβάντες οἱ Ῥωμαῖοι εἰς τὴν Ἀφρικὴν, καὶ νικήσαντες ἐπίσημον νίκην ἐν Ζάμᾳ, ἐβίασαν τῷ 201 εἰς εἰρήνην τοὺς Καρχηδονίους, ὑποβληθέντας εἰς παράδοσιν τῶν ἐν Ἰβηρίᾳ (Ἱσπανίᾳ) κατακτήσεών των, ἀπότισιν 10,000 ταλάντων (60 ἑκατομμυρίων δραχμῶν), καὶ τὴν παράδοσιν τῶν ἐλεφάντων καὶ πλοίων των. Καὶ ἤρξαντο μὲν πάλιν ἀναλαμβάνοντες ὑπὸ τὴν ἔμφρονα διοίκησιν τοῦ μεγάλου στρατηγοῦ αὐτῶν Ἀννίβα· ἀλλ' ἀφρόνως εἰς ῥαδιουργίας ἐνδόντες καὶ ἀποβαλόντες αὐτὸν, προσεβλήθησαν κατ' ἀρχὰς ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῆς Νουμιδίας Μασσινίσσα καὶ ἠττήθησαν ἐπανειλημμένως, εἶτα δὲ, παρεμβάντων καὶ τῶν Ῥωμαίων, ἐξεπολιορκήθησαν ὑπὸ τοῦ Σκιπίωνος τῷ 146, ἡ πόλις κατεσκάφη, καὶ οἱ πολῖται ἐξηνδραποδίσθησαν (Πολ. ΛΣ. ΛΘ. — Ἀππ. Η). Θρησκείαν εἶχον κομίσει οἱ Καρχηδόνιοι ἐκ Τύρου μεθ' ἑαυτῶν τὴν τοῦ Βαὰλ, τῆς Ἀστάρτης (Ἀφροδίτης) καὶ τοῦ Μελκάρθ (Ἡρακλέους), εἰς ἣν ἀνέμιξαν βαθμηδὸν καὶ τὴν λατρείαν τινῶν ἐκ τῶν θεοτήτων τῶν λαῶν μεθ' ὧν ἦλθον εἰς σχέσεις (τὴν τῆς Δήμητρος, τῆς Περσεφόνης). Διετήρησαν δὲ καὶ τὰς ἀνθρωποθυσίας, ὧν τὴν ἀποχὴν τοῖς ἐπέβαλλον οἱ νικῶντες αὐτοὺς, διὰ συνθηκῶν. Τὸ πολίτευμα αὐτῶν ἦν ἀριστοκρατικόν. Οἱ ἀνώτατοι αὐτῶν ἄρχοντες ἦσαν δύο ἐτήσιοι, καὶ εἶχον καὶ δύο βουλὰς ἐκ τῶν ἀρίστων, αἵτινες ἐξέλεγον τοὺς στρατηγοὺς, καὶ προσέτι καὶ 100 ἄνδρας διὰ τὰ καθέκαστα τῆς διοικήσεως. Ὁ στρατὸς αὐτῶν, πλὴν βαρείας φάλαγγος ἐγχωρίων

(Πλούτ. Τιμολ. ΚΖ. — Πολ. ΙΕ, 13), περιεῖχε καὶ πλείστους Λίβυας καὶ Νουμιδοὺς, καὶ πρὸ πάντων μισθοφόρους. Ἐποιεῖτο δὲ πολλὴν χρῆσιν καὶ ἐλεφάντων. Εἰς τὴν ἐμπορικὴν ναυτιλίαν ἐξησκημένοι, ἦσαν ἄριστοι ναυτικοὶ, καὶ εἶχον ὑπὲρ τὰς 300 τριήρεις, ὧν 200 ἐστάθμευον εἰς τὸν λιμένα τῆς πόλεως Κώθωνα. Εἰς τὴν θέσιν τῆς ἀρχαίας Καρχηδόνος ἀνήγειρεν ὁ Αὔγουστος ὁμώνυμον Ῥωμαϊκὴν ἀποικίαν, ταχέως καὶ αὐτὴν ἀναπτυχθεῖσαν διὰ τοῦ ἐμπορίου, καὶ ἀνθοῦσαν ἐν τῷ Μεσαιῶνι μέχρι τοῦ 647 μ. Χ., ὅτε κατέστρεψαν αὐτὴν οἱ Ἄραβες.

Καρχηδὼν νέα, (Κ. ἡ ἐν Ἰβηρίᾳ), πόλις παράλιος τῆς Ἱσπανίας ἐπὶ τῆς Μεσογείου (ν. Καρθαγένη), ἀποικία τῶν Καρχηδονίων, ἱδρυθεῖσα ὑπὸ Ἀδρούβα, τῷ 227 π. Χ. Ἐκπολιορκήσαντες αὐτὴν οἱ Ῥωμαῖοι τῷ 210 π. Χ. διὰ τοῦ Σκιπίωνος, ἔπεμψαν ἐκεῖ Ῥωμαϊκὴν ἀποικίαν, ἥτις ἐπλούτει, πλὴν διὰ τοῦ ἐμπορίου, προσέτι καὶ διὰ τῶν ἀργυρείων της (Στρβ. Γ, 158. — Liv. XXVI, 42. XXVIII, 17).

Καρχήσιον, 1) Ἔκπωμα εὐρὺ, δι' οἶνον καὶ διὰ σπονδὰς, στενεῦον ἐν τῷ μέσῳ καὶ ἔχον δύο ὦτα κατιόντα ἐκ τοῦ χείλους

μέχρι τοῦ πυθμένος (Ἀθήν. ΙΑ, 474. — Macrob. Sat. V, 21). — 2) Τὸ ἄνω τοῦ ἱστοῦ τῶν πλοίων. Ἰδ. ναῦς.

Κάσαμβος, Ἀριστοκράτου, Αἰγινήτης ἐπίσημος (Ἡρδ. ΣΤ, 73).

Κάσιον, 1) πόλις καὶ ὄρος τῆς κάτω Αἰγύπτου παρὰ τῇ Σερβωνίδι λίμνῃ, μετὰ ναοῦ τοῦ Διὸς, ἔνθα ἐφονεύθη καὶ ἐτάφη ὁ Πομπήϊος (Ἡρδ. Β, 6). — 2) Ὄρος τῆς Σελευκίας ἐκ Συρίᾳ, ἐπὶ τοῦ Ὀρόντου ποταμοῦ (Στρβ. — Διον. Περιηγ. 880) — 3) Ποταμὸς ἐν Ἀλβανίᾳ τῆς Ἀσίας, εἰσβάλλων εἰς τὴν Κασπίαν (Plin. V. 15).

Κασιῶτις, ἄκρα τοῦ Δέλτα τῆς Αἰγύπτου πρὸς τῷ Πηλουσίῳ.

Κασμέναι καὶ **Κασμένη,** πόλις μεσόγειος τῆς Σικελίας, πρὸς τῇ Μοτύῃ (Ἡρδ. Ζ, 155. — Θουκ. ΣΤ, 5).

Κάσος, νῆσος τοῦ Αἰγαίου πελάγους παρὰ τῇ Κῷ, διατηροῦσα τὸ ἀρχαῖον ὄνομα (Ὁμ. Ἰλ. Β, 676).

Κασσάτυρος, πόλις κειμένη ἐπὶ τῆς δυτικῆς ὄχθης τοῦ Ἰνδοῦ, ὅθεν, διαταγῇ Δαρείου τοῦ Ὑστάσπου, ὁ Σκύλης ἔπλευσεν εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς Ἰνδικῆς. Νῦν Καβοὺλ (Ἡρδ. Γ, 93, Δ. 44. — Στρ. Βυζ.).

Κασπία θάλασσα, ἡ ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ἀνατολικῶς τοῦ Εὐξείνου πόντου ἐκτεινομένη ἀπέραντος λίμνη ἢ μᾶλλον θάλασσα, ἀλλὰ μετ' οὐδεμιᾶς θαλάσσης συνεχομένη. Τὸ δυτικὸν αὐτῆς ἐλέγετο Κάσπιον πέλαγος, τὸ δ' ἀνατολικὸν, πέλαγος Ὑρκανικόν. Περὶ αὐτὴν ὑψοῦντο τὰ Κάσπια ὄρη, δι' ὧν διήρχοντο αἱ Κάσπιαι πύλαι, στενωπὸς μήκους 8 σταδίων (Ἡρδ. Α, 202. — Στρβ. — Πτολμ. — Ἀρριαν. Γ, 29. — Διον. Περικλ. 21. 53).

Κασσάνδρα, καὶ Ἀλεξάνδρα λεγομένη, ἡ καλλίστη τῶν θυγατέρων τοῦ Πριάμου (Ὁμ. Ἰλ. Ν, 365), ἐπὶ τῆς ἁλώσεως τῆς Τρωάδος καταφυγοῦσα εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἀθηνᾶς, ἡρπάγη ἐκεῖθεν ὑπὸ Αἴαντος τοῦ Ὀϊλέως. Σωθεῖσα δ' ἐκ τῶν χειρῶν αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ Ἀγαμέμνονος, ἐκομίσθη εἰς Μυκήνας, καὶ ἐφονεύθη ὑπὸ τῆς Κλυταιμνήστρας ὅτε ὁ Αἴγισθος ἐθανάτωσε τὸν Ἀγαμέμνονα (Ὀδ. Α, 421). Οἱ μεθ' Ὅμηρον ἐμύθευον ὅτι ὁ Ἀπόλλων τῇ ἔδωκε τὴν μαντικὴν χάριν, ἀλλ' ἐπειδὴ ἀντέστη εἰς αὐτὸν, τὴν κατεδίκασε νὰ μὴ πιστεύωνται αἱ μαντεῖαί της, δι' ὃ καὶ, ὅτε ἐπὶ τῆς ἐλεύσεως τῆς Ἑλένης,

καὶ μετὰ ταῦτα ἐπὶ τῆς πολιορκίας, προέλεγε τὰς ἀπειλούσας συμφορὰς, κατεγελᾶτο ὡς παραφρονοῦσα. Ἐπὶ τοῦ πολέμου δύο τὴν ἐζήτησαν εἰς γάμον, ὁ Ὀθρυονεὺς ἐκ Καβησοῦ (Ἰλ. Ν. 363), καὶ, κατὰ Βιργίλιον (Æ, II, 341), Κόροιβος ὁ υἱὸς τοῦ Μύγδονος, ἐπίκουροι τοῦ πατρός της ἐλθόντες· ἀλλ'ἀμφότεροι ἐφονεύθησαν εἰς τὰς μάχας. Ἐν Ἀμύκλαις ὑπῆρχεν ἄγαλμα τῆς Κασσάνδρας, καὶ ἐπίσης, ὡς καὶ ναὸς αὐτῆς, ἐν Λεύκτροις τῆς Λακωνίας· ὁ δὲ τάφος αὐτῆς ἦν ἐν Μυκήναις ἢ ἐν Ἀμύκλαις.

Κασσάνδρεια, πόλις τῆς Μακεδονίας, ἡ πρὶν Ποτίδαια (ἴδ.), ἥτις ὑπὸ Φιλίππου καταστραφεῖσα, ἀνῳκοδομήθη καὶ μετωνομάσθη ὑπὸ Κασσάνδρου (Διόδ. — Στρβ. — Παυσ.—Στφ. Βυζ.). Νῦν Κασσάνδρα.

Κάσσανδρος, υἱὸς τοῦ Ἀντιπάτρου, ἀνὴρ χαρακτῆρος βιαίου καὶ φιλοδόξου. Γεννηθεὶς τῷ 355 π. Χ., ἔμεινεν ἐν Μακεδονίᾳ μετὰ τοῦ πατρός του ὅτε ὁ Ἀλέξανδρος ἐξεστράτευσεν εἰς Περσίαν. Ἐπέμφθη δὲ τῷ 323 εἰς Βαβυλῶνα, ἵνα ὑπερασπισθῇ παρὰ τῷ Ἀλεξάνδρῳ τὸν πατέρα του διαβληθέντα. Ἀλλ' ἡ παρρησία καὶ προπέτεια αὐτοῦ δυσηρέστησε (Πλούτ. Ἀλέξ. ΟΔ). Μετὰ τὸν θάνατον δὲ τοῦ κατακτητοῦ, ἔγινε χιλίαρχος τοῦ Ἀντιγόνου· ἀλλὰ διενεχθεὶς πρὸς αὐτὸν, ἐπέστρεψε τῷ 319 εἰς Μακεδονίαν, ἵνα διεκδικήσῃ τὴν διαδοχὴν τῆς ἐπιτροπείας τοῦ κράτους, ἣν ὁ θνήσκων πατήρ του εἶχεν ἀναθέσει εἰς τὸν γηραιὸν Πολυσπέρχοντα. Τὸν ἐβοήθησε δ' εἰς τοῦτο καὶ αὐτὸς ὁ Ἀντίγονος, καὶ ταχέως ὁ Κάσσανδρος, στερεωθεὶς ἐν Ἑλλάδι (Πλούτ. Φωκ. ΛΑ), ἔλαβε τῷ 318 παρὰ τῆς βασιλίτσης Εὐρυδίκης καὶ τὸ ἀξίωμα τοῦ Ἐπιτρόπου. Ἀλλ' ὁ Πολυσπέρχων, συνδεθεὶς μετὰ τῆς Ὀλυμπιάδος τῷ 317, ὑπερίσχυσε τῆς Εὐρυδίκης καὶ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς Φιλίππου Ἀρριδαίου, ἀμφοτέρων δολοφονηθέντων. Τότε δ' αἴφνης ἐπανελθὼν ἐξ Ἑλλάδος ὁ Κάσσανδρος, ἐδελέασε τοὺς στρατιώτας τοῦ Πολυσπέρχοντος, καὶ συλλαβὼν τὴν Ὀλυμπιάδα, τὴν Ῥωξάνην σύζυγον τοῦ Ἀλεξάνδρου, μετὰ τοῦ μικροῦ αὐτῆς υἱοῦ Ἀλεξάνδρου, καὶ Θεσσαλονίκην, τὴν ἀδελφὴν τοῦ κατακτητοῦ, ἐθανάτωσε τῷ 316 τὴν Ὀλυμπιάδα, καθεῖρξε τὴν μητέρα μετὰ τοῦ τέκνου, καὶ ἐνυμφεύθη τὴν Θεσσαλονίκην (Διόδ. ΙΘ, 49). Ἐπανελθὼν δ' ἔπειτα εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀνήγειρε τὰς Θήβας ἐκ τῶν ἐρειπίων των, καὶ εἰς τὴν ἐπάνοδόν του εἰς Μακεδονίαν συνεδέθη μετὰ πολλῶν στρατηγῶν κατὰ τοῦ Ἀντιγόνου. Τῷ δὲ 311, μετ' ἀποκατάστασιν τῆς εἰρήνης, ὁ ἐπίτροπος οὗτος τῶν διαδόχων τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἐθανάτωσε τὸν υἱὸν αὐτοῦ μετὰ τῆς μητρός του (Διόδ. ΙΘ, 105. Κ. 26), καὶ τὸν Πολυσπέρχοντα, ὅστις ἐπροστάτευε τὸν μόνον ἐναπολειπόμενον ἐκείνου υἱὸν, τὸν Ἡρακλῆν, ἔπεισε (τῷ 309) νὰ φονεύσῃ καὶ τοῦτον. Ἔκτοτε, εἰ καὶ ἀντετάχθησαν, ἀλλὰ ματαίως, κατ' αὐτοῦ (τῷ 308 καὶ 307) ὁ Πτολεμαῖος ἐξ Αἰγύπτου καὶ Δημήτριος ὁ πολιορκητὴς (Διόδ. Κ, 37), ἔμεινεν ὁ Κάσσανδρος κύριος τῆς Μακεδονίας, καὶ δὲν ἀνηγορεύθη μὲν βασιλεὺς, ἀλλὰ δὲν ἀπέκρουε τὸν τίτλον ὅτε τῷ ἐδίδετο (Πλούτ. Δημ. ΙΗ). Κατὰ τὰ ἔτη 305 καὶ 304 ἀπεπειράθη αὖθις νὰ κυριεύσῃ τὴν Ἑλλάδα, ἀλλ'εὗρεν ἰσχυρὸν ἀντίπαλον τὸν υἱὸν τοῦ Ἀντιγόνου Δημήτριον (τὸν Πολιορκητήν)· δι' ὃ συνεμάχησε μετὰ τοῦ Λυσιμάχου, Πτολεμαίου καὶ Σελεύκου, καὶ ἐν Ἰψῷ ἐνίκησε καὶ ἐφόνευσε τὸν Ἀντίγονον τῷ 301, καὶ διανείμας τὸ κράτος αὐτοῦ, εἰς τὸν ἴδιον ἀδελφὸν Πλείσταρχον ἔδωκε τὴν Κιλικίαν, αὐτὸς δὲ ἦρξεν ἐπὶ τῆς Μακεδονίας μέχρι τοῦ θανάτου του, συμβάντος τῷ 296 (Διόδ. Κ, 112. — Πλούτ. Δημ. ΛΑ).

Κασσιόδωρος, ὁ εἰς τὴν Λατινικὴν τὸν Ἰώσηπον μεταφράσας, τῇ στ' μ. Χ. ἑκατονταετηρίδι.

Κασσιόπεια καὶ Κασσιόπη καὶ Κασσιέπεια, σύζυγος τοῦ Κηφέως ἐν Αἰθιοπίᾳ, μήτηρ τῆς Ἀνδρομέδας. Ἐπώνυμος αὐτῆς ἦν εἰς ἀστερισμὸς (ἴδ.).

Κασσιτερίδες νῆσοι, αἱ Βρεταννικαὶ, ἐξ ὧν οἱ Φοίνικες ἐλάμβανον κασσίτερον καὶ μόλυβδον. Μετὰ ταῦτα τὸ ὄνομα περιεστάλη εἰς μικρόν τι σύστημα τῶν νήσων ἐκείνων (Ἡρδ. Γ, 115. — Στρβ. Β, 120. Γ, 125. — Μελ. Γ, 6, 2).

Κασσιφόνη, θυγάτηρ τῆς Κίρκης καὶ τοῦ Ὀδυσσέως, ἥτις καθ' ἕνα μῦθον ἐνυμφεύθη καὶ ἐφόνευσε τὸν Τηλέμαχον (Τζέτζ. εἰς Λυκφρ. 798, 808).

Κασσιῶτις, ἐπαρχία τῆς Συρίας, ἄλλη τῆς Αἰγυπτιακῆς Κασσιώτιδος (Στρβ.).

Κάσσυμα, τὸ πέλμα, τὸ δέρμα τῶν ὑποδημάτων, ἐφ' οὗ βαίνει ὁ ποῦς, ἐνίοτε καὶ διπλοῦν καὶ τριπλοῦν.

Κασσωπαῖοι, λαὸς Θεσπρωτῶν ἐν Ἠπείρῳ. Εἶχε κυριωτέρας πόλεις τὴν Ἐλάτρειαν, Πανδοσίαν, Βιτίαν, καὶ Βούχετον. Φίλιππος ὁ Μακεδὼν τρεῖς ἐξ αὐτῶν ὑπέταξεν εἰς τὸν βασιλέα τῶν Μολοσσῶν Ἀλέξανδρον, καὶ τότε φαίνεται ὅτι ἱδρύθη καὶ ἄλλη πόλις Κασσωπία ἢ Κασσώπη (Διόδ. ΙΘ, 88. — Στρβ. Ζ, 326), εἰς τὰ νοτιοδυτικὰ τῆς Χαονίας, ἀρκτικῶς τοῦ Βουθρωτοῦ, μετὰ λιμένος, ἀνήκοντος τοῖς ἀντιπέραν Κερκυραίοις, ὅθεν ἦν ὁ συνήθης διάπλους ἐξ Ἑλλάδος εἰς Ἰταλίαν (Στρβ.). Νῦν Ἅγιος.

Κασσώπη, πόλις τῆς Κερκύρας μετὰ λιμένος (Πτλμ.). Νῦν Κάσσωπον.

Κασσωτὶς, νύμφη ἐν τῷ Παρνασσῷ, καθ' ἣν ὠνομάσθη καὶ κρήνη ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἐν Δελφοῖς Ἀπόλλωνος (Παυσ. Ι, 22).

Καστάβαλα (τὰ), πόλις παρὰ τὰ ὄρη τῆς Καππαδοκίας (Στρβ.).

Κασταλία, πηγὴ ἐν Δελφοῖς ἱερὰ τῷ Ἀπόλλωνι καὶ ταῖς Μούσαις, ὑπὸ τὸν βράχον τῆς Ὑαμπίας πηγάζουσα, καὶ εἰς ἣν ἐλούοντο ἢ ἐξ ἧς ἔπινον πρὸς ἁγνισμὸν οἱ τὸ μαντεῖον ἐπισκεπτόμενοι πρὶν ἢ εἰσέλθωσιν εἰς τὸν ναόν.

Καστιάνειρα, γυνὴ τοῦ Πριάμου, ἐξόχου ὡραιότητος, μήτηρ τοῦ Γεργυθίωνος (Ὁμ. Ἰλ. Θ, 305).

Κάστυλον καὶ Κασταλὼν, πόλις τῆς Ταρρακωνίας ἐν Ἱσπανίᾳ, ἀποικία τῶν ἐξ Ἑλλάδος Φωκέων (Στρβ. Γ).

Καστυλὸν πεδίον, ἐν τῇ Λυδίᾳ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἔνθα συνήρχοντο συνήθως τὰ Περσικὰ στρατεύματα τῆς κάτω Ἀσίας (Ξνφ. Ἀνδ. Α, 1). Ἐπ' αὐτοῦ ἦν καὶ ἡ πόλις Κάστωλος (Ξνφ. Ἑλλ. Α, 4, 3).

Κάστωρ, ἴδ. Διόσκουροι.

Καταβαθμὸς, κοιλὰς καὶ χωρίον μεταξὺ Αἰγύπτου καὶ Κυρηναϊκῆς. Πρὸς Α. δ' αὐτοῦ, καὶ ἕτερον καλούμενον μικρὸς Καταβαθμὸς (Στρβ. Ζ, 791).

Καταβαυκαλήσεις, βαυκαλήματα, τὰ ἄσματα δι' ὧν ἀπεκοίμιζον τὰ βρέφη, (τὰ νανουρίσματα).

Κατάβηνα (ἡ), ποταμὸς τῆς ἐντὸς τοῦ Γάγγου Ἰνδίας, κατὰ τὴν Βεγγάλην (Πτλμ.).

Κατάβλημα, 1) εἰς τὰ θέατρα παραπέτασμα ἄνωθεν κρεμάμενον, ἵνα ὁρίζῃ τὴν σκηνὴν πρὸς τὰ ἄνω καὶ ἀποκρύπτῃ τὰ μηχανήματα τοῦ ὀρόφου. — 2) Εἰς τὰ πλοῖα σκέπη τεταμένη ὑπὲρ τὸ κατάστρωμα ἵνα προφυλάττῃ ἀπὸ τοῦ ἡλίου.

Κάταγμα, ἡ τολύπη ἐξεσμένου ἐρίου.

Καταγραφὴ, ἡ ἐκ πλαγίου, en profil, ζωγραφία.

Καταγώγιον, ὡς καὶ πανδοκεῖον ἢ πανδοχεῖον καὶ κατάλυσις, τὸ ξενοδοχεῖον, σπάνιον παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, διότι ὁ ξένος κατέλυε συνήθως παρὰ τῷ φίλῳ ἢ ξένῳ αὐτοῦ. Τοιοῦτο ἤγειραν οἱ Σπαρτιᾶται εἰς τὴν θέσιν τῆς κατεδαφισθείσης πόλεως τῶν Πλαταιῶν (Θουκ. Γ, 68).

Κατάδουπα (τὰ), ὁ παρὰ τῇ Συήνῃ νοτίως τῆς νήσου Ἐλεφαντίνης, κατὰ τὰ σύνορα τῆς Αἰγύπτου καὶ Αἰθιοπίας ῥέων

καταρράκτης τοῦ Νείλου, ὁ καὶ μικρὸς καταρράκτης λεγόμενος (Ἡρδ. Β, 17.—Στρβ.). Ὑπῆρχε δὲ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἡ δόξα ὅτι ὁ δοῦπος αὐτοῦ ἀπεκώφαινε διόλου τοὺς περιοίκους.

Καταιβάτης, ἐπίθετον ὑφ' ὃ ὁ Ζεὺς εἶχεν ἐν Ὀλυμπίᾳ βωμόν (Παυσ. Ε, 14).

Καταιόνιον, ἀκρωτήριον τῆς ἐν Ἀφρικῇ Μαρμαρικῆς (Πτλμ.).

Καταῖτυξ, ἁπλῆ περικεφαλαία «ἄφαλος καὶ ἄλοφος» ἐκ δέρματος (Ὁμ. Ἰλ. Κ, 258).

Ἐξ ἀγάλ. χαλκοῦ.

Κατακλησία ἢ κατάκλητος ἐκκλησία, ἴδ. Ἐκκλησία.

Κατάλογος, Ἐκ καταλόγου στρατεύειν ἦν τὸ καθῆκον τῶν στρατηγῶν, εἰς οὓς ἀνετίθετο ἐκστρατεία. Περιεῖχε δ' ὁ κατάλογος πάντας τοὺς ἐν στρατευσίμῳ ἡλικίᾳ πολίτας, πλὴν τῆς τελευταίας τάξεως, τῆς τῶν θητῶν, ἀποκλειομένων τῆς τιμῆς ταύτης, καὶ μόνον ἐν ἐσχάτῃ ἀνάγκῃ προμαχούντων τῆς πατρίδος, καὶ πλὴν τῶν προεκστρατευσάντων ὅσον ἐνεδέχετο (Λυσ. ὑσ. στρατιώτ. 6'.) Ἀλλ' ἡ διάταξις αὕτη ἦν, κατὰ τοὺς κωμικοὺς κἂν (Ἀριστοφ. Εἰρ. 1178. Ἱππ. 1382), πολλάκις καταχρήσεων ἀφορμή.

Κατάλυσις τοῦ δήμου, ἐν Ἀθήναις καὶ ἀπόπειρα ἢ ἀποδεδειγμένη πρόθεσις ἀνατροπῆς τοῦ πολιτεύματος ἢ ἐπιβολὴ εἰς τυραννίδα κατεδιώκετο ὡς ἔγκλημα διὰ γραφῆς ἢ εἰσαγγελίας. Καὶ τὴν μὲν ἡγεμονίαν τοῦ δικαστηρίου εἶχον οἱ Θεσμοθέται, ἡ δὲ ποινὴ ἦν βεβαίως θάνατος, ἀφ' οὗ εἰς ἕκαστον ἐπετρέπετο νὰ φονεύσῃ τὸν φωραθέντα.

Κατάνη, ἀρχαία πόλις εἰς τὴν Ἀ. παραλίαν τῆς Σικελίας, εἰς τῆς Αἴτνης τοὺς πρόποδας· ἱδρύθη τῷ 729 ἢ 730 π. Χ. ὑπὸ Χαλκιδέων ἐκ Νάξου. Τῷ 476 ὁ Ἱέρων ἐκ Συρακουσῶν, μεταθεὶς τοὺς πολίτας αὐτῆς εἰς Λεοντίνους, κατῴκισεν εἰς αὐτὴν 10,000 Συρακουσίους καὶ Πελοποννησίους, Αἴτναν μετονομάσας αὐτήν. Μετὰ τὸν θάνατον δ' αὐτοῦ ἐπανῆλθον αὐτοὶ καὶ ἐπανέφερον τὸ πρῶτον ὄνομα· ἀλλ' ὑπὸ Διονυσίου, καὶ εἶτα ὑπ' Ἀγαθοκλέους ἠττήθησαν πάλιν, καὶ ἐπὶ τοῦ α'. φοινικικοῦ πολέμου ὑπέκυψαν εἰς τὴν Ῥώμην (Liv. XXVII, 8). Εἰ δὲ καὶ ὑπὸ τῶν ἡφαιστείων ἐκρήξεων πολλάκις ἐνοχλουμένη, ἐξηκολούθει ἀνθοῦσα, καὶ μάλιστα ἐπὶ Αὐγούστου, ὅτε ἐδέχθη ἀποικίαν ἀπομάχων, καὶ ὁ Στράβων λέγει αὐτὴν (ΣΤ, 268. 272) μετὰ τῆς Μεσσήνης, τὴν πολυανθρωποτέραν πόλιν τῆς Σικελίας.

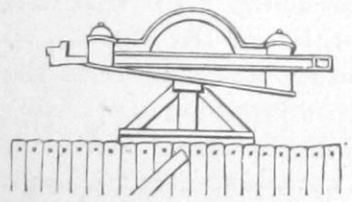
Καταονία, ἴδ. Καππαδοκία.

Καταπειρατὴρ ἢ βολὶς ἢ καθετὴρ (κ. σκανδάλι), τὸ βάρος τὸ ἐκ τῶν πλοίων ριπτόμενον εἰς τὴν θάλασσαν πρὸς

ἐξιχνίασιν τοῦ πυθμένος. Εἰς τὸ ἀνωτέρω σχῆμα, ληφθὲν ἐξ ἀναγλύφου ἐν τῷ Βρ. Μουσείῳ, φαίνεται κρεμάμενος ἐκ τῆς πρῴρας.

Καταπέλτης, πολιορκητικὴ μηχανὴ δι' ἧς ἐσφενδονίζοντο μεγάλα ἀκόντια ὅτε καὶ ἐλέγοντο καταπέλται ὀξυβελεῖς, ἢ μεγάλοι ὄγκοι λίθων, ταλαντιαῖοι ἢ καὶ τριτάλαντοι

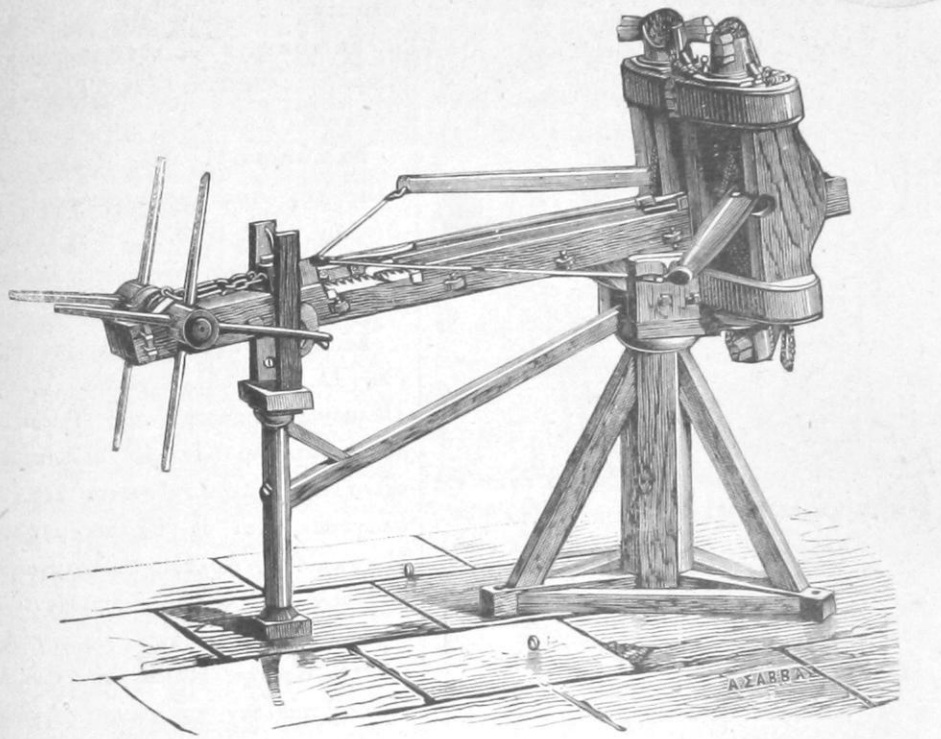

Ἀνάγλυφον στήλης Τραϊανοῦ ἐν Ῥώμῃ.

ἐπιλεγόμενοι τότε καταπέλται, πετροβόλοι ἢ λιθοβόλοι (Διόδ. ΙΓ, 21. Κ, 48. 83. 86. ΚΑ, 4.—Προκόπ. Γοτθ. Α, 21. 23). Ὁ μηχανι-

σμὸς αὐτῶν ὑπ' οὐδενὸς περιγράφεται. Οἱ δὲ ὑπηρετοῦντες αὐτοῖς ἐλέγοντο Ἀφέται.

Καταρράκτης, 1) ποταμὸς τῆς Φρυγίας, πηγάζων παρὰ τῷ Μαρσύᾳ καὶ τῇ πόλει τῶν Κελαινῶν (Ἡρδ. Ζ, 26). Ἴσως ὁ αὐτὸς τῷ Μαρσύᾳ. — 2) Ποταμὸς τῆς Παμφυλίας (Στρβ).—3) Μέγας καὶ μικρὸς Κ. οἱ δύο καταρράκται τοῦ Νείλου κατὰ τὰ σύνορα τῆς Αἰγύπτου καὶ Αἰθιοπίας.

Καταπέλτης

Κατάστασις, ἐν Ἀθήναις χρηματικὴ ποσότης διδομένη ὑπὸ τοῦ δημοσίου εἰς ἕκαστον ἱππέα πρὸς ὁπλισμόν του, ἀποδιδομένη δ' ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὸ τέλος τῆς ὑπηρεσίας (Φώτ. 142. — Ἁρποκρ. 164).

Κατάστρωμα, ὡς καὶ νῦν, τὸ ἐπίπεδον σανίδωμα τῶν μειζόνων πλοίων.

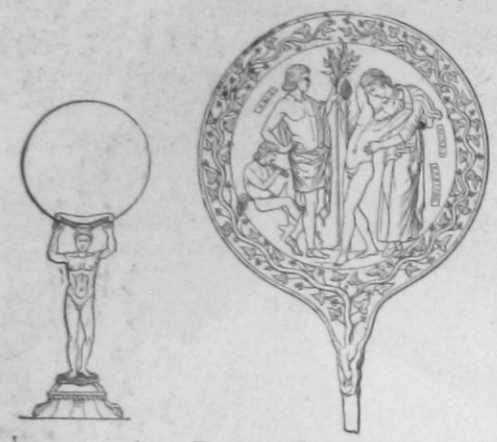
Κατάφρακτος, 1) στρατιώτης ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν, καὶ ἂν ἱππεύς, καὶ αὐτοῦ τοῦ ἵππου συμπεριλαμβανομένου, τεθωρακισμένος διὰ λεπιδωτοῦ ἀμυντικοῦ ὁπλισμοῦ. (Ἡλιόδ. Αἰθιοπ. Θ, 15). Ὁ τρόπος οὗτος τοῦ ὁπλισμοῦ ἦν ἴδιος βαρβάροις ἔθνεσι, Πέρσαις, Πάρθοις, Σαρμάταις (Tac. I, 79.—Liv. XXXVII, 10.—Prop. III, 12, 12).—2) Ναῦς

κατάφρακτος, ἡ κατάστρωμα ἔχουσα, ἄφρακτος δ' ἡ ἄνευ αὐτοῦ.

Κατόαροι, ἔθνος Σκυθικὸν ἀγνώστου διαμονῆς (Ἡρδ. Δ, 6).

Κάτοπτρον, καὶ ἔνοπτρον, κατεσκευάζετο ἐκ μίγματος λαμπρῶν μετάλλων, χαλκοῦ καὶ κασσιτέρου εἶτα δὲ καὶ ἀργύρου,

ὡς στερεωτέρου. Συνήθως ἦσαν τὰ κάτοπτρα μικρὰ καὶ στρογγύλα ἢ ὠοειδῆ, μετὰ λαβί-

δος ἐξ ἧς ἐκρατοῦντο. Πολλὰ δ' ἐξ αὐτῶν ἀπαντῶνται κατάκοσμα διὰ τῆς τέχνης, καὶ ἡ μὲν λαβὶς ἐστὶ πολλάκις ἀγαλμάτιον, ἐνίοτε μάλιστα τῆς Ἀφροδίτης,

ἡ δὲ ὀπίσω στρογγύλη ἐπιφάνεια ἔχει συνεχῶς ἐγκεχαραγμένα ὡς ἀνάγλυφα ὡραῖα συμπλέγματα. Κατεσκευάζοντο δὲ καὶ μείζονα τετραγωνικὰ κάτοπτρα, ἃ ἡ δούλη ἐκράτει πρὸ τῆς δεσποίνης της.

Κατρεύς, υἱὸς τοῦ Μίνωος καὶ τῆς Κρήτης, πατὴρ τοῦ Ἀλθαιμένους (Ἀπλλδ. Γ, 2, 1).

Καυή, πόλις τῆς Μυσίας ἐν τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ (Ξνφ. Ἑλλ. Δ, 1, 20).

Καύκασα, ὅρμος τις τῆς νήσου Χίου (Ἡρδ. Ε, 33), ἢ νησίδιόν τι παρὰ τῇ Χίῳ.

Καύκασος, σειρὰ ὀρέων ἐν τῇ Ἀσίᾳ, μεταξὺ Εὐξείνου Πόντου καὶ Κασπίας θαλάσσης, συνεχομένη μετὰ τοῦ Ταύρου. Σκυθιστὶ ἡ λέξις ἐδήλου τὴν χιονοσκεπῆ κορυφήν (Plin. VI, 19). Εἰς αὐτὸν ἐμυθεύετο προσδεθεὶς ὑπὸ τοῦ Διὸς ὁ Προμηθεὺς (ἴδ.), καὶ εἶτα ἐλευθερωθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους. Οἱ δὲ Μακεδόνες οὕτως ὠνόμαζον τὸν Παροπάμισον (Ἀρρ. Ἀνδ. Ἀλ. Ε, 5. 3).

Καύκη, πόλις τῆς γεννήσεως τοῦ αὐτοκράτορος Θεοδοσίου ἐν τῇ Ταρρακωνικῇ τῆς Ἱσπανίας (Ἀππιαν.).

Καύκων, 1) Υἱὸς Λυκάονος, τοῦ βαλέως τῆς Ἀρκαδίας, κεραυνωθεὶς ὑπὸ τοῦ Διὸς (Ἀπλλδ. Β, 8. 1).—2) Ποταμὸς τῆς Ἤλιδος ἐν Πελοποννήσῳ, εἰσβάλλων εἰς τὸν Τευθέαν (Στρβ).

Καύκωνες, λέγονται ὑπὸ τοῦ Ὁμήρου (Ἰλ. Κ, 429), μετὰ τῶν Λελέγων καὶ Πελασγῶν, ἐπίκουροι τῶν Τρώων. Ἐν δὲ τῷ Καταλόγῳ (Ἰλ. Β) ἐλλείπουσι, δι' ὃ ἐξελήφθη ὅτι περιλαμβάνονται μετὰ τῶν Παφλαγόνων. Καὶ ἐν Ἑλλάδι μνημονεύονται Καύκωνες, Ἀρκάδες τὴν καταγωγήν, κατὰ Στράβωνα (Η, 345), διαιρούμενοι εἰς δύο φυλάς, καὶ ἐγκαταστάντες εἰς τὴν Ἀρκαδίαν καὶ τὴν Κοίλην Ἤλιδα παρὰ τὸν Ἀλφειόν, ὅθεν ἐξετάθησαν καὶ μέχρις Ἀχαΐας. Ἐκ τῆς Τριφυλίας δὲ τοὺς ἐξέβαλον οἱ Μινυεῖς (Ὁμ. Ὀδ. Γ, 366. Ἡρδ. Δ, 148).

Καύλαρις, ποταμὸς τῆς Καρίας, ῥέων παρὰ τὴν πόλιν Σίνδας.

Καυλιακὸς, σκόπελός τις κατὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Δουνάβεως (Ἀπλλδ. Ῥόδ. Α, 324).

Καυλωνία, καὶ Αὐλωνία, Ἑλληνικὴ Ἀχαϊκὴ ἀποικία εἰς τὴν Βρεττίαν τῆς Κάτω Ἰταλίας. Ἐπὶ Στράβωνος ἦν ἤδη ἐν ἐρειπίοις· εἶτα δ' ὠνομάσθη ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων Κάστρον Βέτριον (Θουκ. Ζ, 25. — Πολύβ. Στρβ.).

Καῦνος, πόλις Ν. τῆς Καρίας, μετὰ λιμένος καὶ ἀκροπόλεως. Τὰ ξηρὰ σῦκά της ἦσαν γνωστὰ ὑπὸ τὸ ὄνομα Καυνάτα. Πατρὶς τοῦ ζωγράφου Πρωτογένους (Ἡρδ. Α, 136.—Θουκ. Α, 116. — Στρβ. ΙΔ, 651).

Καυσία, μακεδονικὸν κάλυμμα τῆς

κεφαλῆς, ἔχον πλατὺν τὸν γύρον, κατὰ τοῦ ἡλίου. Τὸ ἔφερον καὶ οἱ βασιλεῖς,

μετὰ τῶν ἡγεμονικῶν συμβόλων ἐπ' αὐτοῦ, ὅτε καὶ ἐκαλεῖτο καυσία διαδηματοφόρος καὶ καυσία δίμητρος (ἴδ. Ἐσθής).

Καῦστριος, ἀρχαῖος ἥρως, κατά τινας υἱὸς τοῦ Ἀχιλλέως καὶ τῆς Πενθεσιλείας, βωμὸν ἔχων παρὰ τῷ ποταμῷ Καύστρῳ ἐν Ἰωνίᾳ (Στρβ. ΙΔ).

Καΰστρος, καὶ Καύστριος, ποταμὸς τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, πηγάζων ἐκ τοῦ ὄρους Τμώλου, καὶ διαρρέων τὴν Λυδίαν καὶ τὴν Ἰωνίαν, ἰδίως τὸ εὔφορον Καύστρου πεδίον (Ἀρρ. Ε, 6, 4), ἐκβάλλει παρὰ τῇ Ἐφέσῳ. Τὸ βόρειον μέρος τοῦ πεδίου ὑποτίθεται ὃν ὁ Ἄσιος λειμὼν τοῦ Ὁμήρου (Ἰλ. Β, 461), καὶ σήμερον φοιτώμενον ὑπὸ πολλῶν ἐθνῶν γεράνων καὶ κύκνων.

Καΰστρου πεδίον, πόλις ἐπίσημος τῆς Φρυγίας (Ξνφ. Ἀνδ. Α, 2, 11) ἐν τῇ χώρᾳ τῆς Σαλαγασσοῦ, ἴσως ἡ εἶτα Κέστρος λεγομένη.

Καυτὴρ, τὸ πεπυρακτωμένον σίδηρον δι' οὗ ἔστρεφον τὴν κόμην εἰς ἰσύλους, ὡς καὶ τὸ εἰς χρῆσιν τῶν ζωγράφων διὰ τὴν ἐγ-

καυστικὴν, προσέτι δι' οὗ ἐκαυτηρίαζον τὰς πληγὰς, ἢ γράμματα ἢ γνωρίσματα εἰς τὰ σώματα τῶν ζῴων. Τοιοῦτο εὑρέθη εἰς οἶκον χειρουργοῦ ἐν Πομπηΐᾳ.

Κάφαυρος, υἱὸς τοῦ Ἀμφιθέμιδος καὶ τῆς Τριτωνίδος, φονεύσας τὸν Ἀργοναύτην Κάνθον, ὅστις ἠθέλησε νὰ τῷ ἁρπάσῃ τὸ ποίμνιόν του (Ἀπλλν. Ῥόδ. Δ, 1490).

Καφηρεύς, (δωρ. Καφαρεύς), τὸ νότιον ἀκρωτήριον τῆς Εὐβοίας, ἐπικίνδυνον εἰς τοὺς ναυτιλλομένους (Ἡρδ. Α, 7.—Εὐριπ. Τρωάδ. 90). Οἱ Ἐνετοὶ διέστρεψαν τὸ ὄνομα εἰς Κάβο δ'Ὄρο.

Καφέρα, θυγάτηρ τοῦ Ὠκεανοῦ, τροφὸς λεγομένη τοῦ Ποσειδῶνος (Διόδ. Ε 55).

Καφύαι καὶ **Καφύα,** ἐπίσημος πόλις τῆς Ἀρκαδίας, μεταξὺ Ὀρχομενοῦ καὶ Φενεοῦ. Εἰς κοιλάδα πλησίον αὐτῆς ἐδείκνυτο ἀρχαία πλάτανος, ἣν ἐπιστεύετο φυτεύσας ὁ Μενέλαος ὅτε ἀπήρχετο εἰς Τροίαν (Παυσ. Η, 22.—Πολύβ.).

Καψυδρώτιον, κατὰ μὲν Ἡσύχιον,

«εἶδος χιτωνίσκου,» ἀλλὰ κατὰ Πολυδεύκην (Ζ, 71), ὀρθότερον, ὡς φαίνεται, ὕφασμα πρὸς ἀπόμαξιν τοῦ ἱδρῶτος ὡς τὸ ἡμέτερον μανδύλιον. Ἄγαλμά τι ἐν Ῥώμῃ, αὐτοκρατορίσσης, ὡς φαίνεται, ἔχει τοιοῦτο εἰς τὴν ἀριστερὰν χεῖρα.

Κεάδας ἢ Καιάδας (καὶ Καιάτας, Καιέτας), ἐκ τοῦ κεάζω=διασχίζω (Ὁμ. Ἰλ. Ε, 132. Η, 250. Π, 412), ἢ ἐκ τοῦ «Καίατα, ὀρύγματα» (Ἡσύχ.), χάσμα ἐν τῷ Ταϋγέτῳ παρὰ τῇ Σπάρτῃ Δ, 600′ βαθὺ, εἰς ὃ ἔρριπτον τὰ πτώματα τῶν κακούργων, καὶ ζῶντας αὐτοὺς, ἔρριψαν δὲ καὶ τὸν Ἀριστομένην (Θουκ. Α, 134.—Παυσ. Δ, 18, 5).

Κέβης, Θηβαῖος, μαθητὴς τοῦ Σωκράτους, εἰς τὸν θάνατόν του παρευρεθεὶς (Σωκ. Ἀπομν. Α, 2, 48. Γ, 111, 17. — Πλάτ. Φδ.) ἔγραψε καὶ φιλοσοφικοὺς διαλόγους, ὑπὸ τοὺς τίτλους Πίναξ, Ἑβδόμη, Φρύνιχος, ἐξ ὧν μόνος ὁ πρῶτος διατηρεῖται, ὑπὸ πρεσβύτου εἰς νέους ἐξηγουμένη εἰκὼν ἀλληγορικὴ τοῦ βίου καὶ τῆς καταστάσεως τῆς ψυχῆς πρὶν ἢ μετὰ τοῦ σώματος ἑνωθῇ. Τείνει δὲ εἰς τὸ ν' ἀποδείξῃ ὅτι μόνον ἡ τοῦ πνεύματος καλλιέργεια καὶ ἡ ἀρετὴ φέρουσιν εἰς τὴν εὐτυχίαν. Τὸ ἔργον ἐστὶ κατὰ σωκρατικὰς ἀρχὰς, ἀλλ' ἀμφιβάλλεται ἡ γνησιότης αὐτοῦ, καὶ ὑπό τινων ἀποδίδεται εἰς ὁμώνυμόν τινα Κυζικηνὸν στωϊκὸν τῆς δ'. ἑκατονταετηρίδος.

Κεβρὴν, 1) πατὴρ τῆς Ἀστερόπης

καὶ Οἰνόης ἐκ Φρυγίας, ἃς ἐνυμφεύθησαν οἱ υἱοὶ τοῦ Πριάμου Αἴσακος καὶ Πάρις (Ἀπλλδ. Γ, 12, 5).—2) Πόλις Αἰολικὴ ἐν τῇ Τρωάδι (Ξνφ.—Δμσθ.).—3) Ποταμὸς τῆς Τρωϊκῆς χώρας (Ἀπλλδ.).

Κεβριόνης, ἴδ. Πρίαμος.

Κέγλουσα, νύμφη τις, μήτηρ τοῦ Ἀσωποῦ ἐκ τοῦ Ποσειδῶνος (Παυσ. Β, 12).

Κέγχρεια, ἡ Κερχνεία, κρήνη πρὸς τῇ Λέρνῃ ἐν Ἀργολίδι (Αἰσχλ. Προμ. 681).

Κεγχρεαὶ καὶ Κεγχρέαι, 1) χωρίον καὶ λιμὴν τῆς Κορινθίας ἐπὶ τοῦ Σαρωνικοῦ κόλπου, 2 ὥρας ΒΑ τῆς τῆς Κορίνθου (Θουκ. Η, 20).—2) Ὄρος ἐν Ἀργολίδι παρὰ τῷ ἕλει τῆς Λέρνης (Θουκ. Ε, 83. — Στρβ. Η, 376). Ἐν Αἰσχλ. (Προμ. 676) Κερχνεία.

Κεγχρίας, υἱὸς τοῦ Ποσειδῶνος καὶ Πειρήνης, τῆς θυγατρὸς τοῦ Ἀχελῴου, εἰς τὴν θήραν ἐξ ἀπροσεξίας τοξευθεὶς ὑπὸ τῆς Ἀρτέμιδος. Κατ' αὐτὸν ὠνομάσθη ὁ λιμὴν τῶν Κεγχρεῶν (Παυσ. Β, 2. 3).

Κέγχρις, μία τῶν 9 θυγατέρων τοῦ Πιέρου, αἵτινες ἐρίσασαι πρὸς τὰς Μούσας μετεμορφώθησαν ὑπ' αὐτῶν εἰς πτηνὰ (Ἀντ. Κοβ. 9).

Κεδρέαι, ἡ Κεδρεᾶται, πολίχνη τῆς Καρίας ἐπὶ τοῦ Κεραμεικοῦ κόλπου (Ξενφ. Ἑλλ. Β, 1, 15.—Στρ. Βυζ.).

Κέδριον ἔλαιον, τὸ τῆς κέδρου, καὶ κεδρέλαιον, δι' οὗ οἱ Ῥωμαῖοι ἐπροφύλαττον τὰ βιβλία ἀπὸ τὰς βότρυδας.

Κειριάδαι, δῆμος τῆς Ἀττικῆς, τῆς Ἱπποθωντίδος φυλῆς (Ἡσχ. —Στεφ. Βυζ.).

Κεκροπία, ἀρχαία ἐπωνυμία τῆς Ἀκροπόλεως τῶν Ἀθηνῶν, ὡς ὑπὸ τοῦ Κέκροπος τὸ πρῶτον καταλλήλως ὀχυρωθείσης (Στρβ.).

Κέκροψ, 1) ἀρχαιότατος βασιλεὺς τῆς Ἀττικῆς, υἱὸς τῆς Γῆς, ὡς δρακοντόπους παριστάμενος εἰς ἔμβλημα τῆς αὐτοχθονίας του, καὶ ἱδρύσας τὰς Ἀθήνας εἰς τὴν Ἀκρόπολιν, ἥτις ἀπ' αὐτοῦ ὠνομάσθη Κεκροπία. Παρὰ μεταγενεστέροις δὲ (Εὐσέβ. —Τσέτσ. —Σουίδ.) ἦν Αἰγύπτιος, προελθὼν ἐκ Σάϊδος, ἐν ᾧ ἐξ ἐναντίας ἡ Σάϊς μᾶλλον φαίνεται ἐξ Ἀθηνῶν ἀποικίαν δεχθεῖσα. Διῄρεσε δὲ τὸν λαὸν τῆς Ἀττικῆς εἰς 4 φυλὰς, καὶ εἰσήγαγε τὰ πρῶτα σπέρματα τοῦ πολιτισμοῦ, καὶ τὴν λατρείαν τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἀθηνᾶς. Ἐπὶ τῆς βασιλείας του ἤρισαν ὁ Ποσειδὼν καὶ ἡ Ἀθηνᾶ περὶ τῆς κυριαρχίας ἐπὶ τῆς χώρας· καὶ ὁ μὲν Ποσειδὼν ἔτυψε διὰ τῆς τριαίνης του τὸν βράχον τῆς Ἀκροπόλεως καὶ ἀνέβλυσε πηγὴ, ἡ δ' Ἀθηνᾶ τὴν ἐλαίαν φυτεύσασα, ἐνίκησε. Γυνὴ τοῦ Κέκροπος ἦν ἡ Ἄγραυλος, καὶ ἐξ αὐτῆς ἔσχεν υἱὸν τὸν Ἐρυσίχθονα, θυγατέρας δὲ τὴν Ἄγραυλον, Ἕρσην καὶ Πάνδροσον, ἐμβλήματα τῆς γεωπονίας, τῇ λατρείᾳ τῆς Ἀθηνᾶς καθιερωμένας, καὶ αὐτὰς ἐπίσης ὡς θείας φύσεις θεωρουμένας. Οὕτως ἡ Πάνδροσος συνελατρεύετο μετὰ τῆς Ἀθηνᾶς ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως, εἰς δὲ τὴν Ἕρσην (τὴν δρόσον, καὶ Ἔρρην λεγομένην), ἤγοντο τὰ Ἐρρηφόρια ἢ Ἀρρηφόρια, καὶ ἡ Ἄγραυλος ἦν καὶ ἐπίθετον αὐτῆς τῆς Ἀθηνᾶς ὡς προστάτιδος τῶν ἀγρῶν, καὶ εἶχεν ἐν Ἀθήναις ἱερόν, ἐν ᾧ αἱ παρθένοι τῶν Ἀθηνῶν, ἐν στρατιωτικῇ ἀναβολῇ, ὤμνυον τὸν ὅρκον τῶν πολιτίδων, ἐπικαλούμεναι τὴν Ἄγραυλον, τὴν Αὐξὼ καὶ τὴν Ἡγεμόνην. Ἔτεκε δ' ἡ μὲν Ἄγραυλος ἐκ τοῦ Ἄρεως τὴν Ἀλκίππην, ἡ δὲ Ἕρση ἐκ τοῦ Ἑρμοῦ τὸν Κέφαλον, καὶ ἡ Πάνδροσος ἐκ τοῦ Ἑρμοῦ τὸν Κήρυκα, γενάρχην τῶν Ἐλευσινίων Κηρύκων. Εἰς τὰς τρεῖς ἀδελφὰς ἐνεπιστεύθη ἡ Ἀθηνᾶ τὸν Ἐρυχθόνιον, βρέφος, ἐντὸς κίστεως· ἐπειδὴ δὲ ἡ Ἄγραυλος καὶ ἡ Ἕρση ἠνέῳξαν τὴν κίστιν παρὰ τὴν διαταγήν της, παραφρονήσασαι ἐρρίφθησαν κατὰ τῶν βράχων τῆς Ἀκροπόλεως. Περὶ δὲ τῆς Πανδρόσου ἐπιστεύετο ὅτι ἐπὶ πολέμου τινὸς εἶχε προσφέρει ἑαυτὴν ἑκουσίως θυσίαν, δι' ὃ καὶ αἱ Ἀθηναῖαι κόραι ὤμνυον εἰς αὐτὴν ν' ἀφιερῶσιν ἑαυτὰς εἰς τὴν πατρίδα μέχρι θανάτου.—2) Ἐξελαμβάνετο δὲ ὑπάρξας καὶ δεύτερος Κέκροψ, υἱὸς τοῦ Ἐρεχθέως, ἕβδομος βασιλεὺς τῶν Ἀθηνῶν, καὶ εἰς αὐτὸν

ἀπεδίδετο ἡ πρώτη διαίρεσις τῆς Ἀττικῆς εἰς δωδεκάπολιν (Παυσ. Α, 5. Ἀπολλόδ. Γ, 15, 5)· ἐκβληθεὶς δ' ἐξ Ἀθηνῶν, κατῴκησε τὴν Εὔβοιαν, ἱδρύσας ἐκεῖ τὰς Διάδας Ἀθήνας.

Κεκρύφαλος, 1) Δικτυωτὸν κάλυμμα τῆς κεφαλῆς τῶν γυναικῶν (Ὁμ. Ἰλ. Χ, 469).—2) Τὸ περὶ τὸ μέτωπον καὶ ὑπὸ τὰ ὦτα μέρος τοῦ χαλινοῦ τῶν ἵππων (Ξενοφ. Ἱππ. ΣΤ, 8). — 3) Ὁ ἐκ δικτύου σάκκος τῶν ἁλιέων (Ξενφ. Κυνηγ. ΣΤ, 7).— 4) μέρος τοῦ στομάχου τῶν ἀναμηρυκωμένων ζώων.

Τοιχογραφία Πομπηΐας

Κεκρύφαλος καὶ **Κεκρυφάλεια,** νῆσος παρὰ τὴν Ἀργολικὴν ἀκτήν, μεταξὺ Αἰγίνης καὶ Ἐπιδαύρου, ἔνθα ὁ ἀττικὸς στόλος ἐνίκησε τῷ 458 π. Χ. τὸν τῶν Αἰγινητῶν, Ἐπιδαυρίων καὶ Κορινθίων (ν. Ἀγκίστρι) (Θουκ. Α, 105.—Διόδ. ΙΑ, 78).

Κελάδων, 1) εἷς τῶν Λαπίθων, εἰς τοὺς γάμους τοῦ Πειριθόου φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ κενταύρου Ἀμύκου (Ov. Met. XII, 250). — 2) ἴδ. Κλάδαος.

Κελαιναὶ, μεγάλη ἐμπορικὴ πόλις τῆς Φρυγίας παρὰ τῷ Μαιάνδρῳ, μεθ' ὑψηλῆς ἀκροπόλεως, εἶχε καὶ παράδεισον τοῦ νεωτέρου Κύρου. Τὰ τοῦ Μαρσύου τίθησιν ἐνταῦθα ὁ μῦθος (Ἡρδ. Ζ, 26. — Ἀρρ. Α, 29, 1.—Ξεν. Ἀν. Α, 27).

Κελαινώ, Ἴδ. Ἅρπυιαι καὶ Πλειάδες.

Κελεαὶ, κώμη τῆς Φλιασίας ἐν Πελοποννήσῳ, ἔχουσα ναὸν τῆς Δήμητρος (Παυσ.).

Κελέβη, ἀγγεῖον διὰ ρευστὰ, ἐκ κεράμου

ἢ καὶ ἀργυροῦν, χρήσιμον καὶ εἰς τὰς θυσίας.

Κελέης, Σπαρτιάτης ἐκ τῶν εἰς Σικελίαν συνεκπλευσάντων μετὰ τῶν Δωριέων, φονευθεὶς ἐκεῖ ἐν τῇ μάχῃ κατ' Ἐγεσταίων καὶ Φοινίκων (Ἡρδτ. Ε, 46).

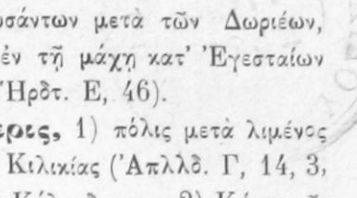
Κελένδερις, 1) πόλις μετὰ λιμένος τῆς Τραχείας Κιλικίας (Ἀπλλδ. Γ, 14, 3, —Στρβ.) Νῦν Κάλανδρον. — 2) Κώμη τῆς Ἀργολίδος παρὰ τῷ λιμένι Πώγωνι.

Κελέοντες, ἴδ. ἱστός.

Κελεὸς, ἔγγονος τοῦ Κραναοῦ, υἱὸς τοῦ Φάρου, βασιλεὺς τῆς Ἐλευσῖνος, ὁ φιλοξενήσας τὴν Δήμητραν ἐπὶ τῶν πλανήσεων αὐτῆς πρὸς ἀναζήτησιν τῆς Περσεφόνης. Ἐξ εὐγνωμοσύνης ἡ θεὰ ἠθέλησε νὰ δωρήσῃ τὴν ἀθανασίαν εἰς τὸν υἱὸν αὐτοῦ Δηϊφῶντα, καὶ πρὸς τοῦτο διὰ νυκτὸς κρυφίως ἔκαιε τὴν θνητὴν αὐτοῦ σάρκα, ὃ ἰδοῦσα ἡ μήτηρ τοῦ βρέφους Μετάνειρα καὶ τρομάξασα, ἔρρηξε μεγάλην φωνὴν, καὶ ἐγένετο αἰτία νὰ ῥιφθῇ τὸ παιδίον εἰς τὰς φλόγας καὶ νὰ καῇ. Πρὸς παραμυθίαν δὲ καὶ ἀποζημίωσιν ἔδωκεν ἡ Δήμητρα εἰς τὸν Κελεὸν ἄλλον υἱὸν, τὸν Τριπτόλεμον· εἶτα δ' ὁ Κελεὸς ἔγινεν ἱερεὺς τῆς Δήμητρος (Παυσ. Α. 28. Β. 14.—Ἀπλλδ. Α, 5, 1).

Κελευστάνωρ, υἱὸς τοῦ Ἡρακλέους καὶ τῆς Ἴφιδος, θυγατρὸς τοῦ Θεσπίου (Ἀπλλδ. Β, 7, 8).

Κελευστὴς, ὁ εἰς τὰ μεγάλα πλοῖα διευθύνων τὰς κινήσεις τῶν κωπηλατῶν. Εἰς τὴν πρύμνην καθήμενος τοὺς ὡθήγει διὰ τῆς ῥάβδου ἣν εἶχεν εἰς τὴν χεῖρα καὶ διὰ τοῦ ᾄσματος ὃ ἐλέγετο κέλευσμα.

Κέλης, ὁ δι' ἱππασίαν προσδιωρισμέ-

νος ἵππος, πρὸ πάντων ὁ διὰ τὸ ἱπποδρόμιον. (Ἰδ).

Κέλσος, ἐπικούρειος ζῶν ἐν τῇ 6'. ἑκατονταετηρίδι μ. Χ., φίλος τοῦ Λουκιανοῦ, ὅστις τῷ ἀνέθηκε τὸν «Ἀλέξανδρόν» του· ἔγραψε πραγματείαν ὑπὸ τὸν τίτλον «ἀληθὴς λόγος,» γελοιογραφίαν τῶν χριστιανῶν, καθ' ὧν ἐπεκαλεῖτο καὶ τῆς κυβερνήσεως αὐστηρὰν ἐπέμβασιν, ἔργον σαρκαστικῶς εὐφυὲς, ἀλλ' ἄκριτον, καὶ γνωστὸν μόνον διὰ τῆς ἀναιρέσεως τοῦ Ὠριγένους, ad Celsum, εἰς βιβλία η'.

Κελτίβηρες, ἐν Ἰβηρίᾳ (Ἱσπανίᾳ), λαὸς μικτὸς ἐξ ἐγχωρίων Ἰβήρων καὶ ἐπιδραμόντων Κελτῶν, μαχιμώτατος (Διόδ. Ε, 33), μετὰ τῶν Ῥωμαίων ἡρωϊκῶς ἀντισταθεὶς κατὰ τῶν Καρχηδονίων (Στρβ. Γ, 161).

Κελτίνη, θυγάτηρ τοῦ Βρετανοῦ, μήτηρ τοῦ Κελτοῦ ἐκ τοῦ Ἡρακλέους, κομίσαντος εἰς τὴν χώραν τοῦ πατρός της τὰς βοῦς τοῦ Γηρυόνου.

Κελτοί, κατὰ τοὺς ἀρχαίους ἱστορικοὺς καὶ γεωγράφους (Ἡρόδοτον, Σκύμνον, Ἔφορον), οἱ τὰ δυτικὰ παράλια τῆς Εὐρώπης κατέχοντες λαοί, τὸ πρῶτον, ἐν ἀγνώστοις χρόνοις, λεγόμενοι ὅτι ἐκ Θράκης ὡρμήθησαν. Ὦκουν δὲ τὸ πλεῖστον τῆς Γαλλίας, καὶ ὑπερβάντες τὰς Ἄλπεις κατέλαβον καὶ πολὺ τῆς βορείας Ἰταλίας (Πολύβ. Β, 34.—Liv. V, 31.—Στρβ. Δ. — Δ. Κάσσ. ΟΣΤ, 6). Κελτοὶ δ' ἐλέγοντο καὶ οἱ τὴν Ἱσπανίαν καὶ οἱ τὴν Βρετανίαν κατέχοντες.

Κελυδνὸς, ποταμὸς τῆς Ἠπείρου, ῥέων μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῆς Ἰλλυρίας.

Κενομανοὶ, λαὸς Κελτικὸς παρὰ τὸν Πάδον (Στρβ.), ἢ Γονομανοὶ (Πολβ).

Κενοτάφιον, ἴδ. Κηδεία.

Κένταυροι ἦσαν ἡ ἀρχαιοτάτη μυθικὴ ἀντίληψις καὶ παράστασις τῶν ὀρεσιβίων κατοίκων τῆς ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην Ἑλληνικὴν

χώραν πλουσίας εἰς ἵππους Θεσσαλίας. Τὸ ὄνομα αὐτῶν ἦν πιθανῶς μετάπλασις τοῦ κέντορες, δηλοῦν τοὺς ἱππεῖς τοὺς κεντῶντας τοὺς ἵππους· ἐλέγοντο δὲ καὶ ἱπποκένταυροι. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν παριστῶντο ἐν τῇ τέχνῃ ὡς ἄνθρωποι, ἔχοντες εἰς τὰ ὀπίσθια προσέτι καὶ τὸ ὀπίσθιον μέρος ἵππου, μετὰ ταῦτα δὲ ὡς ἵππος μετὰ προτομῆς ἀν-

θρωπίνης. Ἀρχικὴ κατοικία αὐτῶν ἐλέγετο τὸ ὄρος Οἴτη, ὅθεν ἐκδιωχθέντες ὑπὸ τῶν Λαπίθων, οἵτινες εἰς τὸν γάμον τοῦ Πειρίθου, ὁμοῦ μετὰ τοῦ Θησέως τοὺς ἐπολέμησαν, ἔφυγον εἰς τὴν Πίνδον, πολεμηθέντες προσέτι καὶ ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους (Εὐριπ. Ἡρ. Μαιν. 181. — Σοφ. Τραχ. 1095). Τὸ ἦθος αὐτῶν ἐλέγετο τραχὺ καὶ ἄγριον, ὥστε καὶ

Φῆρες ἢ Θῆρες λέγονται ὑπὸ τοῦ Ὁμήρου (Ἰλ. Α. 262. Β, 743. Ὀδ. Φ. 295). Ἔκδοτοι δὲ καὶ εἰς τὴν οἰνοποσίαν, παριστῶνται πολλάκις καὶ ὡς συνοδεύοντες τὸν Διόνυσον εἰς τὰς πομπάς του, ὅτε καὶ ὑπ' Ἐρώτων τιθασσευόμενοι φαίνονται. Μεταξὺ αὐτῶν εἷς, ὁ Κένταυρος, ἀδελφὸς τοῦ Λαπίθου, υἱὸς τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ Στίλβης, ἐλέγετο ὅλων πρόγονος· ἄλλος, ὁ Χείρων, ἐξελαμβάνετο ὡς νουνεχὴς, ἥμερος, φιλοδίκαιος καὶ πολλὰς ἔχων γνώσεις, δι' ὃ καὶ εἰς πολλοὺς τῶν ἡρώων, ὡς εἰς τὸν Ἀχιλλέα, τοὺς Διοσκούρους, τὸν Ἀμφιάραον κ. ἄ. ἐδίδαξε τὴν μουσικὴν, τὴν ἰατρικὴν, τὴν μαντικὴν, τὴν γυμναστικήν. Εἶχε δὲ κόρην τὴν Ἐνδηΐδα, μητέρα τοῦ Πλαμῶνος καὶ τοῦ Πηλέως καὶ προμήτορα τοῦ Ἀχιλλέως. Ὑπὸ βέλους τοῦ παραὐτῷ φιλοξενουμένου Ἡρακλέους ἐμβεβαμμένου εἰς τὸ δηλητηριῶδες αἷμα τῆς Ὕδρας τρωθεὶς εἴτε ὁ ἴδιος ἐξ ἀπροσεξίας εἴτε ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Ἡρακλέους κατὰ λάθος, ἀπέθανεν, ἀφεὶς τὸν Προμηθέα κληρονόμον τῆς ἀθανασίας του, καὶ ὑπὸ τοῦ Διὸς κατετάχθη ὡς ὁ Τοξότης ἐν τοῖς ἀστερισμοῖς.

Κεντόριπα, (τὰ), ἀρχαία μεσόγειος πόλις τῆς Σικελίας πρὸς τῇ Αἴτνῃ (Θουκ. ΣΤ, 94. Ε, 32). Νῦν Κεντόρβα.

Κεντρίτης, ποταμὸς ἐν Ἀσίᾳ, διαιρῶν τὴν χώραν τῶν Καρδούχων ἀπὸ τῆς λοιπῆς Ἀρμενίας, καὶ ῥέων εἰς τὸν Τίγριν (Ξνφ. Ἀνδ. Δ, 3, 1).

Κέντρον, τὸ δι' οὗ ἐκέντων τοὺς βόας, τὸ καὶ βούκεντρον.

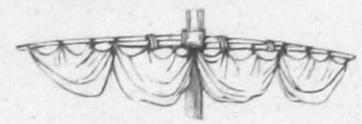

Κέντρων, χιτὼν πενήτων καὶ δούλων εἰς ὃν πολλὰ ῥάκη συρράπτονται, ὅθεν, μεταφορικῶς, καὶ ποίημα ἐκ πολλῶν ξένων στίχων συρραφέν. Τοιοῦτο ὕφασμα ἦν, καὶ τοῦτο τὸ ὄνομα ἔφερε καὶ τὸ ὑπὸ τὸ ἐφίππιον τιθέμενον.

Κέντρωνες, λαός τις τῆς Βελγικῆς (Στρ.)

Κεραία, τὸ εἰς τὸν ἱστὸν προσδεόμενον ὁριζόντιον ξύλον, τὸ φέρον τὸ ἱστίον. Ἴδ. Ναῦς.

Κεραμεικὸς, 1) δῆμος τῆς Ἀττικῆς, τῆς Ἀκαμαντίδος φυλῆς, κατὰ τὴν πόλιν τῶν Ἀθηνῶν (ἴδ. Δ.), διαιρούμενος εἰς ἐντὸς, τὸν περιέχοντα τὴν Ἀγορὰν μετὰ στοῶν, καὶ ἐκτὸς, ἔνθα ἦν τὸ κυριώτερον νεκροταφεῖον.—2) Κόλπος κατὰ τὰ παράλια τῆς Καρίας πρὸς τῇ πόλει Κεράμῳ (Ἡρδ. Α, 174.—Ξνφ. Ἑλλ. Α, 4, 8. Β, 1, 15).

Κεραμευτικὴ. Ἡ τέχνη τοῦ πλάττειν τὸ χῶμα εἰς κεράμους καὶ σκεύη ἦν γνωστὴ καὶ ἠσκεῖτο ἐν ἀρχαιοτάτοις χρόνοις ἐν Ἑλλάδι. Ὁ Ὅμηρος μνημονεύει αὐτῆς, καὶ περιγράφει τὸν κεραμικὸν τροχὸν στρεφόμενον εἰς τὰς χεῖρας τοῦ κεραμέως

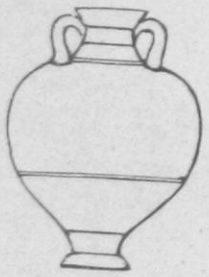
(Ἰλιάδ. Σ, 600). Ἀπεδίδετο μάλιστα αὐτῷ καὶ ποίημα ἐπιγραφόμενον «Κάμινος ἢ Κεραμίς». Καὶ ἐπὶ Ἡσιόδου ἦν ἡ τέχνη προωδευμένη εἰς βαθμὸν ὥστε νὰ φθονῇ τὸν κεραμέα ὁ κεραμεύς. Τῆς τέχνης ταύτης τὰ κυριώτερα ἀντικείμενα ἦσαν ἀγαλμάτια διὰ τὴν οἰκιακὴν λατρείαν ἢ κόσμησιν τῶν οἰκιῶν

(ἴδ. Τάναγρα), καὶ ἀγγεῖα πρὸς οἰκιακὴν χρῆσιν, ἀπὸ τῶν εὐτελεστάτων μέχρι τῶν πολυτελεστάτων. Τοιαῦτα κοσμοῦσιν ἀπειροπληθῆ πάντα σήμερον τὰ Μουσεῖα, τὰ πλεῖστα διατηρηθέντα ἐν τάφοις, ἔνθα ἐτίθεντο ὅτε μὲν ἐκαίοντο οἱ νεκροί, ὡς τεφροδόχοι, καὶ ὅτε δ' ἐθάπτοντο ὡς κτερίσματα (ἀναθήματα) καὶ ἐνθυμήματα (Ἀρστφ. Ἐκκλ. 531), πολλάκις ἐκ τῶν ἐν συνήθει χρήσει τοῦ νε-

κρυῦ διατελεσάντων. Πολλὰ ἐχρησίμευον εἰς ἱερὰς τελετάς, εἰς ἆθλα τῶν ἀγώνων, εἰς ἀμοιβαῖα δῶρα. Πολλά, ἢ διὰ τὴν ἀρχαιότητα αὐτῶν, ἢ πρὸς κοινοτάτας χρήσεις βαναυσουργικῶς κατασκευαζόμενα (Ἀρστφ. Αὐτ. 252,), εἰσὶν ὅλως χονδροειδῆ καὶ σχεδὸν ἀγάνωτα, ἄλλα δὲ ἐκ τῶν καλῶν χρόνων ἐξ ἐκλεκτῆς κεραμίτιδος γῆς, πυρρὰ ἢ ἐρυθρά, βραδύτερον δὲ μέλανα ἐπιβαφόμενα, εἰσὶν ὑπερτάτης λεπτότητος καὶ βιομηχανικῆς ἐντελείας, ὥστε καί τινα ἀληθῆ ἦσαν καλλιτεχνήματα. Τὰ σχήματα αὐτῶν εἰσὶ ποικιλώτατα, ἀναλόγως τοῦ προορισμοῦ αὐτῶν καὶ τῆς χρήσεως, ὁμοίως δ' εἰσὶ παντοῖα καὶ τὰ ὀνόματα αὐτῶν, οὐδ' ἐστὶ πάντοτε εὔκολον ἢ δυνατὸν νὰ ὁρισθῇ ἡ εἰς ἕκαστον σχῆμα ἀντιστοιχοῦσα ἐπωνυμία. Ἐνταῦθα παραθέτομεν ἐκ τῶν σχημάτων ἓν τοῦ Ἀμφορέως, οὕτω καλουμένου διότι ἀμ-

φοτέρωθεν ἔχει λαβίδας καὶ φέρεται, καὶ ἕνα βόμβυλον, ἐπώνυμον τοῦ ἤχου τοῦ ἐκχυνομένου ῥευστοῦ. Περὶ πάντων ἴδ. ἑκάστην λέξιν ἰδίως. Τὰ ἀγαλμάτια ἀπό τινων ἐτῶν πρὸ πάντων πολυπληθῆ εὑρίσκονται εἰς πολλὰς τῆς Ἑλλάδος πόλεις, καὶ μάλιστα ἐν Τανάγρᾳ τῆς Βοιωτίας, ἐντὸς τάφων πρὸ πάντων. Εἰς πολλὰ ἐξ αὐτῶν μετὰ μεγίστης λεπτότητος καὶ αἰσθήσεως τοῦ καλοῦ ἐξειργασμένα, καὶ πολλάκις πλεῖστα κεχρωματισμένα ἢ κεχρυσωμένα, οἱ κοροπλάσται, ὡς ἐλέγοντο οἱ ἐργάται αὐτῶν, ἀναδείκνυνται ἀληθεῖς καλλιτέχναι. Καὶ αὐτῶν δ' αἱ παραστάσεις εἰσὶ ποικιλώταται, ἄλλαι μὲν θεοτήτων ἢ ἱερῶν προσώπων ἐν εὐγενεστάτῃ

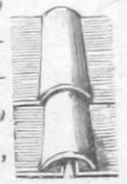

Βάκχη ἐκ Τανάγρας

μορφῇ, ἄλλαι δὲ ἀνθρώπων εἰς παντοίας θέσεις καὶ ἐνεργείας, διδακτικώταται διὰ τὰ καθέκαστα τοῦ ἀρχαίου ἰδιωτικοῦ βίου· τινὲς δ' εἰσὶ καὶ γελοιογραφικῶς μᾶλλον ἐξειργασμέναι. Καὶ ἀνάγλυφοι τέλος κέραμοι εὑρίσκονται, τινὲς αὐτῶν εἰς ἀρχιτεκτονικὰς κοσμήσεις ὡρισμέναι, διὰ τύπων κατασκευαζόμενοι.

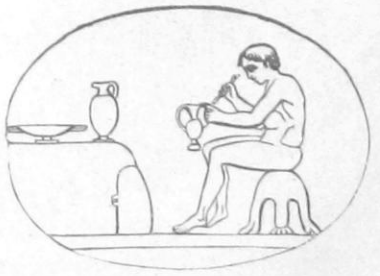
Κεραμὶς ἢ **Κέραμος** (Ξεν. Ἑλλ. ΣΤ, 5. 9), αἱ πλίνθοι (κεραμίδια) ἐξ ὀπτῆς γῆς, τὰς ὀροφὰς καλύπτουσαι τῶν οἰκοδομῶν. Πρῶτος ἐφευρὼν τὰ καλύμματα ταῦτα, ἀλλὰ λίθινα, λέγεται Βύζας ὁ Νάξιος περὶ τὸ 620 π. Χ. (Παυσ. Ε, 10, 2). Συνέκειντο δ' ἐκ πλίνθων ἐπιπέδων τεθειμένων ἐπὶ τῶν δοκῶν τῆς προκλινοῦς στέγης· ἐπὶ δὲ τῆς γραμμῆς τῆς ἑνώσεως αὐτῶν ἐτίθεντο κυρτοὶ καλυπτῆρες, προφυλάττοντες αὐτὴν ἀπὸ τῆς εἰσροῆς τῆς βροχῆς, ὧν ὁ πρὸς τὸ γεῖσον τελευταῖος, ἡγεμὼν καλυπτὴρ λεγόμενος, εἶχε γλυπτικὸν κόσμημα περικαλύπτον τὴν ἡμικυκλικὴν ὀπὴν ἣν κατέλιπε, καὶ ἀκρωτήριον (ἴδ.) καλύπτον τὴν μεγαλητέραν, κατὰ τῆς στέγης τὴν κορυφήν.

Κεραμογραφία. Ἀπὸ τῶν πρώτων βαθμίδων τῆς κεραμευτικῆς εἶχον τὴν τάσιν οἱ

εἰς τὴν τέχνην ταύτην ἐπιδιδόμενοι νὰ κοσμῶσι τὰ ἔργα των ἐπὶ τὸ καλλιτεχνικώτερον, καὶ

τὰ ἐν Τρωάδι, Μυκήναις καὶ ἀλλαχοῦ εὑρεθέντα κεράμινα ἀγγεῖα τῶν ὁμηρικῶν χρόνων

δεικνύουσι πολλάκις ἀποπείρας πολλὰς, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον βαναύσους, ἐνίοτε μέχρι τοῦ γελοίου, πλαστικῶν μιμήσεων προσώπων, ἢ ἄλλων παραστάσεων. Συγχρόνως δ' ἔκτοτε ἤδη ἄρχεται καὶ ἡ προσπάθεια τῆς μογῆς τῶν χρωμάτων. Ἀλλ' εἴς τινας φαίνεται ἤδη ἱκανὴ πρόοδος καὶ ὡς πρὸς τὴν

βιομηχάνικὴν χειρουργίαν καὶ ὡς πρὸς τὸ διάγραμμα· εἶτα δὲ προβαίνει βαθμηδόν, διὰ τελειοποιήσεως τῆς μεθόδου τῆς ἐργασίας καὶ διὰ τῆς προόδου τοῦ καλλιτεχνικοῦ ρυθμοῦ, πολλάκις καὶ τῆς σμίλης συνεργούσης μετὰ τῆς γραφίδος πρὸς ἐγχάραξιν τοῦ διαγράμματος. Αἱ ἐπ' αὐτῶν γραφαὶ παρίστων ἄλλοτε μὲν θεότητας, ὡς τῶν Ἀθηνῶν ὁ Παναθηναϊκὸς ἀμφορεύς, ὁ φέρων καὶ ἐπιγραφὴν «τῶν Ἀθήνηθεν ἄθλων εἰμὶ», ἄλλοτε δὲ σκηνὰς ἱστορικὰς πολλάκις ἐκ περιγραφῶν γνωστῶν ποιητῶν, ἢ ἀγωνιστικάς, ἢ γάμων, ἢ

ἐπικαλύψεως τῆς ἐξωτερικῆς ἐπιφανείας διὰ κεχρωματισμένων κοσμημάτων, ὅλως ἀτελῶν τὸ πρῶτον, καὶ διὰ τὴν ἀπειρίαν τῶν τεχνητῶν, καὶ διὰ τὴν δυσκολίαν τῆς ἐφαρ-

ἐπικηδείους· καὶ πρὶν μὲν ἦσαν αἱ εἰκονικαὶ παραστάσεις μέλαιναι ἐπὶ ἐρυθροῦ ἐμβαδοῦ, εἶτα δ' ἐξ ἐναντίας ἐπὶ μέλανος ἐμβαδοῦ ἦσαν ἐρυθραί, ἢ ἐνίοτε καὶ πολύχροες. Αἱ δ' ἀττικαὶ λήκυθοι, αἱ ἐντιθέμεναι εἰς τοὺς τάφους, ἦσαν λευκαί, λεπτῶς ἐπικεχρισμέναι, καὶ ἐπ' αὐτῶν αἱ γραφαὶ ἦσαν ὑπέρυθροι ἢ ἐκ πολλῶν χρωμάτων, δι' ἐλευθέρας τῆς χειρὸς ἐξειργασμέναι, καὶ διατηρήσασαι οὕτω τὴν πρωτότυπον ἐργασίαν τῶν καλλιτεχνῶν κεραμέων, ὧν πολλάκις, ἐπ' ἄλλων ἀγγείων, ἐπιγράφονται καὶ τὰ ὀνόματα. Ἡ δὲ λέξις «χαῖρε» ἡ συνοδεύουσα ἐπί τινων κεράμων ὀνόματα, ἀποδεικνύει ὅτι τὸ ἀγγεῖον ἦν προωρισμένον εἰς δῶρον.

Κέραμος, πόλις παράλιος τῆς Καρίας (Στρβ.).

Κεραμῶν ἀγορὰ, ἐπίσημος πόλις κειμένη κατὰ τὰ μεθόρια τῆς Φρυγίας καὶ τῆς Μυσίας. Πιθανῶς ἡ αὐτὴ καὶ Κέρανα ἐν Φρυγίᾳ (Ξνφ. Ἀνβ. Α, 2, 10).

Κέρας, (τὸ χρυσοῦν), ἀκρωτήριον ἐν Βυζαντίῳ (Στρβ).

Κέρας, 1) ἴδ. Ῥυτόν. — 2) Τὸ ἐμπνευστικὸν ὄργανον, καθ' ὃ κατεσκευάσθη εἶτα ἡ σάλπιγξ, πολλάκις εἰς τὰς χεῖρας τῶν θαλασσίων θεοτήτων. Κατ' αὐτὸ καὶ εἶδος σάλπιγγος εἰς τοὺς βαρβαρικοὺς οὐχὶ τοὺς Ἑλληνικοὺς στρατοὺς ἐνῆχρήσει· ὁ δ' αὐλῶν δι' αὐτοῦ κερατα ύλης ἢ κεραύλης· ἴδ. Μουσική.

Κερασοῦς (ἡ), πόλις τοῦ Πόντου ἐν

Ἀσίᾳ, ἀποικία τῆς Σινώπης, ἐκλήθη εἶτα Φαρνακία. Ἐκεῖθεν ἔφερε τὸ πρῶτον δένδρον κερασίων ὁ Λούκουλλος εἰς τὴν Ῥώμην (Ξνφ. Ἀνδ. Ε, 3, 2. Ζ, 3, 32). Διετήρησε τὸ ἀρχαῖον ὄνομα.

Κέρατα, διπλῆ κορυφὴ τοῦ Κιθαιρῶνος πρὸς τὰ ΝΑ, διαιροῦσα τὴν Ἀττικὴν ἀπὸ τῆς Μεγαρίδος. Ἀπ' αὐτῆς ἐλέγετο ὅτι ὁ Ξέρξης ἐπέβλεπε τὴν περίφημον ναυμαχίαν, ὅπερ ἐστὶν ἐντελῶς ἀπίθανον, καὶ ὡς φαίνεται ἐπενοήθη διὰ τὸ κακόηχον τοῦ ὀνόματος. Ἡ ἕδρα τοῦ τῶν Περσῶν βασιλέως ἦν μᾶλλον εἰς τὸν τῇ θέσει τῆς ναυμαχίας ὑπερκείμενον Ν λόφον τοῦ Αἰγάλεω, καλούμενον καὶ αὐτὸν, ὡς καὶ τὸ προέχον ἀκρωτήριον, ἢ κληθέντα ἔκτοτε ἴσως, **Κέρατα** (Στρβ.), διότι μέχρι τοῦδε φέρει τὸ ὄνομα Κερατσίνι.

Κεραύνια ὄρη, 1) τὰ Ἀκροκεραύνια.—2) ΒΑ κλάδος τοῦ Καυκάσου, παρὰ τὴν Κασπίαν (Στρβ. ΙΑ, 501. 504).

Κεραύσιον, ὄρος τῆς Ἀρκαδίας, μέρος τοῦ Λυκαίου. Ἐξ αὐτοῦ ἐπήγαζεν ὁ ποταμὸς Νέδας (Παυσ.).

Κέρβερος, τὸ Ἅδης.

Κερδύλιον, χωρίον τῆς Θρᾴκης παρὰ τῇ Ἀμφιπόλει (Θουκ. Ε, 6).

Κερδὼ, γυνὴ τοῦ Φορωνέως, ἧς ὁ τάφος ἐδείκνυτο ἐν Ἄργει (Παυσ Β. 21).

Κερεάτης, ἐπίθετον ὑφ' ὃ ὁ Ἀπόλλων εἶχε ναὸν ἐν Ἀρκαδίᾳ πλησίον τῆς Μαντινείας (Παυσ. Η, 34).

Κερησσὸς (ἡ), 1) φρούριον ὀχυρὸν πρὸς ταῖς Θεσπιαῖς ἐν Βοιωτίᾳ (Παυσ.)—2) Πόλις τῶν Ἰακετανῶν ἐν τῇ Ταρρακωνικῇ τῆς Ἱσπανίας.

Κέρθη, θυγάτηρ τοῦ Θεστίου, μήτηρ τοῦ Ἰόβου ἐκ τοῦ Ἡρακλέους (Ἀπολλδ. Β,7, 8).

Κερκάσωρος, πόλις τῆς Αἰγύπτου, ἐπὶ τῆς δυτικῆς ὄχθης τοῦ Νείλου, κατὰ τὰ σύνορα τῆς Μέσης καὶ Κάτω Αἰγύπτου (Ἡρδ. Β, 15).

Κέρκαφος, 1) υἱὸς τοῦ Ἡλίου, βασιλεὺς τῆς Ῥόδου, πατὴρ τοῦ Λίνδου, Ἰαλυσσοῦ καὶ Καμείρου (Διόδ. Ε, 56—57).—2) Υἱὸς τοῦ Αἰόλου, πατὴρ τοῦ Ὀρχομενοῦ (Στρβ Θ.).

Κερκέστης, υἱὸς τοῦ Αἰγύπτου, ἐκ τῶν φονευθέντων ὑπὸ τῶν Δαναΐδων (Ἀπλλδ. Α, 1, 5).

Κερκετεὺς, 1) ὄρος τῆς νήσου Σάμου (Στρβ).—2) Συνέχεια τοῦ ὄρους Πίνδου ἐν Ἠπείρῳ.

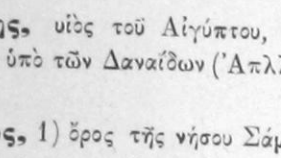
Κερκηΐς, θυγάτηρ τοῦ Ὠκεανοῦ καὶ τῆς Τηθύος (Ἡσδ. Θεογ. 355).

Κερκιδᾶς, ἐκ Μεγαλοπόλεως, νομοθέτης τῆς πατρίδος του, ἐν Ὀλ. 109—115 καὶ τὰ ὁμηρικὰ ἔπη εἰσαγαγὼν εἰς τὰ σχολεῖα αὐτῆς. Ὡς ποιητὴς καὶ αὐτὸς, ἔγραψε τοὺς μελιάμβους, σατυρικὰ ᾄσματα, ὧν ὀλίγιστα σώζονται ἀποσπάσματα (Συλλ. Bergk, Poet. lyr. Græc.).

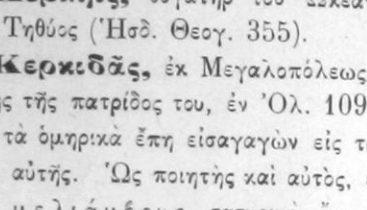
Κέρκινα ἢ **Κέρκιννα,** νῆσος παρὰ τὴν μικρὰν Σύρτιν. Ὁ Πλούταρχος (Μαρ. Μ) τὴν θέτει ἐσφαλμένως παρὰ τὴν μεγάλην. Εἶχεν ὁμώνυμον πόλιν, καὶ διατηρεῖ τὸ ἀρχαῖον ὄνομα.

Κερκίνιον, πολίχνη τῆς Πελασγιώτιδος ἐν Θεσσαλίᾳ παρὰ τῇ Βοιβηΐδι λίμνη.

Κερκίς, 1) ὑφαντικὸν ἐργαλεῖον πρὸς συμπύκνωσιν τοῦ στήμονος (τὸ κτένι). Τοιοῦτο εὑρέθη ἐντὸς τάφου εἰς Θήβας τὰς αἰγυπτιακὰς καὶ διατηρεῖται ἐν τῷ Βρ. Μουσείῳ.—2) Ἰδ. Θέατρον.

Κέρκουρος, πλοῖον Κύπριον ἐλαφρὸν

καὶ ταχύ, ὡς ὑποτίθεται κατὰ τὸ ἄνω σχῆμα ἐκ νομίσματος.

Κέρκυρα, ἴδ. Κόρκυρα.

Κερκύων, ἴδ. Θησεύς. Ἀγαμήδης.

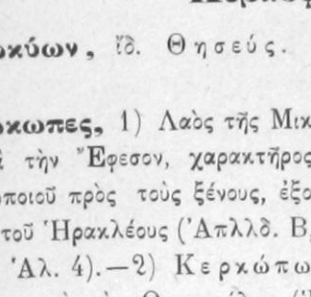
Κέρκωπες, 1) Λαὸς τῆς Μικρᾶς Ἀσίας περὶ τὴν Ἔφεσον, χαρακτῆρος δολίου καὶ κακοποιοῦ πρὸς τοὺς ξένους, ἐξολοθρευθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους (Ἀπλλδ. Β, 6, 3), —Λουκ. Ἀλ. 4).—2) Κερκώπων ἕδος θέσις τις παρὰ τὰς Θερμοπύλας (Ἡρδ. Ζ, 216).

Κέρκωψ, Μιλήσιος ποιητὴς καὶ φιλόσοφος Πυθαγόρειος (Απλλδ. Β, 1) εἰς ὃν ἀποδίδοται ποίημα, Αἰγίμιος, ὃ κατ' ἄλλους ἦν τοῦ Ἡσιόδου.

Κέρνη, νῆσος πρὸ τῶν δυτικῶν ἀκτῶν τῆς Ἀφρικῆς, ἀποικισθεῖσα ὑπὸ Καρχηδονίων (Πολδ.—Διον. Περ.).

Κέρνος, πινάκιον ἔχον πολλὰς κοτύλας ἐγκεκολλημένας δι' ἔκθεσιν διαφόρων ὁπωρῶν ἢ ἄλλων εἰδῶν χρησίμων εἰς τὰς θυσίας. Ὁ φέρων αὐτὸ κερνοφόρος (Μενανδρ. Ἀλεξφ. 217).

Κερυκεῖον, τὸ σχοινίον δι' οὗ ἐδέετο καὶ ἐκινεῖτο ἡ κεραία τοῦ πλοίου (ἴδ. ναῦς).

Κερσοβλέπτης, υἱὸς Κότυος, τοῦ ἡγεμόνος τῶν Ὀδρυσῶν ἐν Θρᾴκῃ, ἐβασίλευσε τῷ 358 π. Χ.. καὶ ἠναγκάσθη νὰ παραχωρήσῃ τοῖς Ἀθηναίοις σχεδὸν πᾶσαν τὴν Θρᾳκικὴν Χερσόννησον. Τῷ 352 καὶ 347, προσβληθεὶς ὑπὸ Φιλίππου, καίτοι βοηθηθεὶς ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων, ἠναγκάσθη νὰ τῷ παραχωρήσῃ μέρος τῆς ἐπικρατείας του (Δημσ. Φιλ. Γ, 114), δοὺς τὸν υἱόν του ὡς ὅμηρον, ἕνεκα τῆς διὰ τοῦ Δημοσθένους συνθηκολογίας τῶν Ἀθηναίων μετὰ τοῦ Φιλίππου. Τῷ δὲ 343 ὑπετάγη εἰς τὸν Φίλιππον ἐντελῶς καὶ ἐξεθρονίσθη (Διοδ. ΙΣΤ, 70).

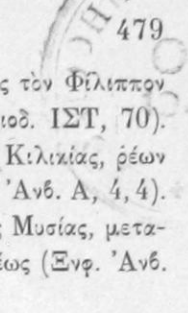
Κέρσος, ποταμὸς τῆς Κιλικίας, ῥέων διὰ τῶν Συρίων πυλῶν (Ξνφ. Ἀνδ. Α, 4, 4).

Κερτόνιον, πόλις τῆς Μυσίας, μεταξὺ Ἀδραμυττίου καὶ Ἀτταρνέως (Ξνφ. Ἀνδ. Ζ, 8, 8).

Κερύνεια, ἡ Κερυνία, 1) πόλις Ἀχαϊκὴ, μία τῶν τῆς Δωδεκαπόλεως, μεθ' ὁμωνύμου ὄρους παρὰ τῇ Ἑλίκῃ (Πολδ.—Στρβ.—Αἰλ. Π. Ἱ. ΙΣΤ, 6). Κατ' αὐτὴν ἐκαλεῖτο Κερύνεια ἢ Κερυνῖτις ἡ χρυσόκερως καὶ χαλκόπους ἔλαφος, καθ' ἣς τὸ πρῶτον ἀπεπειράθη τῆς θήρας ἡ Ἄρτεμις, καὶ ἣν εἶτα συλλαβὼν ὁ Ἡρακλῆς ἔφερε πρὸς τὸν Εὐρυσθέα (Ἀπλλδ. Β, 4, 3.—Διόδ. Δ, 13. — Παυσ. Ζ, 25). — 2) Πόλις τῆς νήσου Κύπρου (Σκυλξ.), ἡ αὐτὴ καὶ Κερωνία (Πτλμ.).

Κερωσὸς, νῆσος τῆς Μεσογείου, παρὰ τῇ Μελίτῃ (Ἀπλλδ. Ῥόδ. Δ, 573).

Κεστὸς (κεντητὸς) **ἱμὰς**, συνήθως εἰς ζώνας φερόμενος. Ὁ τῆς Ἀφροδίτης εἶχεν ἐμπεποικιλμένα πάντα τοῦ ἔρωτος τὰ θελκτήρια, καὶ εἴ τις ἔφερεν αὐτὸν ἦν πάσης ἐρωτικῆς νίκης βεβαία (Ὁμ. Ἰλ. Ξ, 214—211).

Κέστρα, γλυφὶς εἰδικῶς διὰ τὴν ἐργασίαν τῆς γλυφῆς τοῦ ἐλέφαντος.

Κεστρίνη, μικρὰ ἐπαρχία τῆς Θεσπρωτίας ἐν Ἠπείρῳ, κληθεῖσα κατὰ Κεστρῖνον, υἱὸν τοῦ Ἑλένου καὶ τῆς Ἀνδρομάχης, βασιλέα τῆς Ἠπείρου (Παυσ. Α, 11).

Κέστρος, ποταμὸς τῆς Παμφυλίας ἐν τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ, πλευστὸς διαρρέων τὴν πόλιν Πέργην (Στρβ. ΙΒ.—Πτολ. Ε). Ὁ αὐτὸς καὶ Καΰστρος, ὅθεν τὸ Καΰστρου πεδίον (Ξνφ.).

Κεστροσφενδόνη, βραχὺ ἀκόντιον ῥιπτόμενον διὰ σφενδόνης, οὗ τὸ πρῶτον ἐποιή-

σαντο χρῆσιν οἱ στρατιῶται τοῦ Περσέως ἐν τῷ Μακεδονικῷ πολέμῳ (Πολ6. ΚΖ, 9).

Κευθώνυμος, πατὴρ Μενοιτίου, φυλάττων τὰς ἀγέλας τοῦ Πλούτωνος (Ἀπλλδ. Β, 5, 12).

Κεφάλαιον, ταὐτὸ τῷ ἐπιστύλιον. Ἰδ. Κίων.

Κεφαλᾶς. Ἰδ. Ἀνθολογία.

Κεφαλή, ἀττικὸς δῆμος τῆς Ἀκαμαντίδος φυλῆς.

Κεφαλὴν, ἐπίθετον τοῦ Βάκχου, δι' ἣν εἶχε χαλκῆν κεφαλὴν ἐν Δελφοῖς (Παυσ. Ι, 19).

Κεφαλληνέα καὶ Κεφαληνία, παρ' Ὁμήρῳ Σάμη καὶ Σάμος, ἡ μείζων τῶν νήσων τοῦ Ἰονίου πελάγους, Δ τῆς Ἑλλάδος, ὑπὲρ τὰ 16 □^{μ} τὸ ἐμβαδὸν, διὰ πορθμοῦ χωριζομένη ἀπὸ τῆς Ἰθάκης, ὀρεινὴ, δι' ὃ καὶ παιπαλόεσσα ὑπὸ τοῦ Ὁμήρου λέγεται· τὸ δ' ὑψηλότερον αὐτῆς ὄρος (1620^{μ} ὕψ.), ὁ Αἶνος (ν. Ἐλατοβούνι), εἶχε ναὸν τοῦ Διὸς ἐπὶ τῆς κορυφῆς. Ὁ Ὅμηρος λέγει τοὺς Κεφαλλῆνας ὑπηκόους τοῦ Ὀδυσσέως· ἐν δὲ τοῖς ἱστορικοῖς χρόνοις ἦν ἡ Κεφαλληνία τετράπολις, ἤτοι εἶχε τέσσαρας πόλεις ἀπ' ἀλλήλων ἀνεξαρτήτους, δι' ὃ καὶ πολιτικῶς ἀσημάντους. Ἦσαν δ' αὗται, Α ἡ Σάμος ἢ Σάμη, ἔχουσα δύο ἀκροπόλεις, Δ ἡ Πάλη, πιθανῶς Κορινθιακὴ ἀποικία, ν. Ληξούρι μετ' ἐρειπίων· Α ταύτης, ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ κόλπου, ἡ Κράνη ἢ Κράνιοι, ν. Ἀργοστόλι μετ' ἐρειπίων· εἰς τὴν Α παραλίαν οἱ Πρόννοι. Ἀπέναντι δὲ τῆς Ἰθάκης ὁ λιμὴν Πάνορμος, πιθανῶς τῇ Σάμῃ ἀνήκων. Κατὰ τὰ 59—55 π. Χ. ἐξόριστος ἐν τῇ νήσῳ διατελῶν ὁ συνύπατος τοῦ Κικέρωνος Γ. Ἀντώνιος, ἤρξατο τὴν ἵδρυσιν νέων πόλεων ὑπὸ τὸ ὄνομα Κεφαλληνίας, ἥτις ὅμως δὲν συνεπληρώθη.

Κεφαλοίδιον καὶ Κεφαλίς, πόλις ὀχυρὰ κατὰ τὴν δυτικὴν ἀκτὴν τῆς Σικελίας (Στρβ.).

Κέφαλος, 1) Υἱὸς τοῦ Δηϊονέως καὶ τῆς Διομήδης ἐκ Θορικοῦ τῆς Ἀττικῆς, ἢ Ἑρμοῦ καὶ Ἔρσης, νέος θηρευτὴς, ἠγάπα περιπαθῶς τὴν γυναῖκά του Πρόκριδα, θυγατέρα τοῦ Ἐρεχθέως, ἀλλ' ἡρπάγη, ἕνεκα τῆς καλλονῆς του ὑπὸ τῆς Ἠοῦς εἰς τὴν Συρίαν, καὶ ἔσχεν ἐξ αὐτῆς υἱὸν τὸν Τιθωνὸν (Ἀπολλδ. Γ, 15, 1). Ὁ Ὀβίδιος (Met. VII. 493) ποικίλλει οὕτω τὸν μῦθον, ὅτι πεμφθεὶς ὑπὸ τῆς Ἠοῦς ὑπὸ ἄλλην μορφὴν, παρέπεισεν εἰς ἀπιστίαν τὴν Πρόκριν, ἥτις ὅτε τὸν ἀνεγνώρισεν, ἔφυγε κατηισχυμένη εἰς Κρήτην, καὶ ἐκεῖ ἔλαβε παρὰ τῆς Ἀρτέμιδος ἢ τοῦ Μίνωος ὡς δῶρον λόγχην οὐδέποτε καμπτομένην καὶ κύνα ὠκυποδώτατον. Εἶτα δὲ διὰ τὸ ἴσον παράδειγμα συγχωρήσαντες ἀλλήλους οἱ σύζυγοι, συνέζων καὶ συνεθήρευον, ὅτε ὁ Κέφαλος ἐξ ἀπροσεξίας τὴν ἐθανάτωσε διὰ τῆς ἰδίας ἐκείνης λόγχης, καὶ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐξεβλήθη τῆς Ἀττικῆς ὡς φονεὺς (Ἰδ. καὶ Ἀμφιτρύων.—2) Πατὴρ τοῦ Λυσίου τοῦ ῥήτορος (Πλάτ. Πολ.).

Κέως καὶ **Κέα,** παρὰ δὲ τοῖς ἀρχαιοτάτοις ποιηταῖς Ὑδροῦσα, ὡς πολλὰς ἔχουσα πηγὰς καὶ ῥύακας, μία τῶν Κυκλάδων Ν τῆς Εὐβοίας, 3 □^{μ}· ἐμβαδὸν ἔχουσα, ἐνέκλειε τέσσαρας πόλεις ἐν τῇ ἀρχαιότητι, ὧν τὰ ὀνόματα, Ἰουλὶς (ν. Κέως) εἰς 25 σταδίων ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς θαλάσσης, Κορεσσία, ἀμφότεραι ΒΔ. Ποιήεσσα ΝΔ καὶ Καρθαία ΝΑ. Ἦσαν δ' αὗται ἀνεξάρτητοι ἀπ' ἀλλήλων, ἀλλ' οἱ κάτοικοι πασῶν ἔφερον τὸ κοινὸν ὄνομα Κεῖοι. Ἐνταῦθα ἐγεννήθησαν οἱ ποιηταὶ Σιμωνίδης καὶ Βακχυλίδης, ὁ ἰατρὸς Ἐρασίστρατος καὶ ὁ φιλόσοφος Ἀρίστων (Στρβ. Ι, 486). Σώζονται ἐν τῇ νήσῳ ἀρχαῖα ἐρείπια, ἐν οἷς εἷς περίεργος πύργος ὀχυρωματικός.

Κηδαλίων, ὑπηρέτης τοῦ Ἡφαίστου εἰς τὸ ἐν Λήμνῳ χαλκεῖον αὐτοῦ (Λουκ. Ἐρατοσθ. 32.—Ἀπλλδ. σ. 50).

Κήδευσις, ὁ ἐνταφιασμὸς, ἦν ἱερὸν καθῆκον παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, πιστεύουσιν ὅτι

ἡ σκιὰ τοῦ ἀτάφου ἐπλανᾶτο ἀνήσυχος. Ὁ θνήσκων Ἕκτωρ παρακαλεῖ νὰ μὴ τῷ ἀρνηθῇ τὴν κήδευσιν ὁ νικητὴς, καὶ ὁ Πρίαμος ῥίπτεται εἰς τοὺς πόδας τοῦ Ἀχιλλέως· ἡ δ' Ἀντιγόνη πάσας τὰς διαταγὰς τοῦ Κρέοντος περιφρονεῖ ἵνα ἐνταφιάσῃ τὸν ἀδελφόν της. Ὁ νεκρὸν ἀπαντῶν καὶ μὴ δυνάμενος νὰ τὸν κηδεύσῃ, ἔρριπτε γῆν ἐπ' αὐτοῦ. Καὶ εἰς τοὺς ἐχθροὺς ἐπετρέπετο ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον νὰ κηδεύωσι τοὺς ἐν τῇ μάχῃ πεσόντας συστρατιώτας των, οἱ δ' Ἀθηναῖοι διὰ θανάτου ἐτιμώρησαν τοὺς ἐν Ἀργινούσαις νικήσαντας στρατηγούς των διότι δὲν συνέλεξαν καὶ ἐνεταφίασαν τοὺς ναυαγοὺς αὐτῶν, τρικυμίαν προφασισθέντες (Ξεν. Ἑλλ. Α. 7, 1). Τὰ

δὲ ἔθιμα (τὰ νόμιμα, δίκαια, νομιζόμενα, προσήκοντα), κανονισθέντα διὰ τοὺς Ἀθηναίους ὑπὸ Σόλωνος (Δημσθ. Μακαρτ. σ. 107), ἦσαν ὅτι ἐλούετο ὁ νεκρὸς ὑπὸ τῶν ἐγγυτάτων συγγενῶν, ἰδίως τῶν γυναικῶν, ἐχρίετο, ἐστεφανοῦτο διὰ ταινιῶν καὶ ἀνθέων, ἰδίως διὰ σελίνων, λευκὰ ἐνεδύετο, καὶ εἰς τὸ στόμα τῷ ἐτίθετο ὀβολὸς, ὅστις καὶ δανάκη ἐλέγετο, πρὸς ἀπότισιν ναύλου τῷ Χάρωνι. Καὶ μελιττοῦντα δὲ (εἶδος πλακοῦντος) συνήθως ἔθετον παρ' αὐτῷ διὰ τὸν Κέρβερον. Εἶτα δὲ, συνήθως τὴν δευτέραν ἡμέραν, ἐγίνετο ἡ πρόθεσις ἢ ἔκθεσις τοῦ νεκροῦ ἐπὶ κλίνης πρὸ τῆς οἰκίας, τοὺς πόδας ἔχοντος ἐστραμμένους πρὸς τὴν θύραν. Ἐντὸς τῆς οἰκίας συνήρχοντο οἱ συγγενεῖς καὶ φίλοι, περὶ δὲ τὴν νεκρικὴν κλίνην ἐκάθηντο θρηνοῦσαι αἱ συγγενεῖς καὶ φίλαι, ἀλλ' αὗται οὐχὶ νεώτεραι τῶν 60 ἐτῶν κατὰ τὸν Σολώνιον νόμον, ὅστις ἀπηγόρευε καὶ ἀνοικείους ἐνδείξεις θλίψεως ὡς τὸ σπαράττειν τὰς παρειὰς (Ἰδ. Αἰσχλ. Χοηφ. 20). Παρὰ τὴν κλίνην ἐτίθετο λήκυθος, γραπτὰ κεράμινα ἀγγεῖα καὶ εἰς τὴν εἴσοδον τῆς οἰκίας τὸ ἀρδάνιον, στάμνος περιέχουσα ὕδωρ μὴ ἀντλούμενον ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἥτις ἀπὸ τῆς ἀποδιώσεως ἐθεωρεῖτο ὡς μὴ καθαρὰ, καὶ ἐξ οὗ ἐρραντίζοντο ἀγνιζόμενοι οἱ ἐξερχόμενοι (Πολυδ. Η, 66.—Παυσ.). Ἐν μεταγενεστέροις χρόνοις περὶ τῆς κηδείας ἐφρόντιζον ἐκτὸς μόνων τῶν συγγενῶν καὶ ἄλλοι ἐπὶ μισθῷ. Τῇ δ' ἐπιούσῃ, πρὸ τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου, ἐγίνετο ἡ ἐκφορὰ ἐπὶ τῆς κλίνης, συνοδευομένη ὑπὸ θρηνωδῶν ἢ αὐλωδῶν καὶ τῶν συγγενῶν καὶ φίλων, καὶ ἐθάπτετο ὁ νεκρὸς, κατὰ μὲν τοὺς ἡρωϊκοὺς χρόνους συνήθως καιόμενος, ὅτε καὶ ἡ τέφρα αὐτοῦ συνελέγετο εἰς τεφροδόχους κάλπας, μεταγενεστέρως δὲ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κατορυττόμενος, καὶ τὸ λείψανον ἐτίθετο εἰς σορὸν, πύελον, ληνὸν, δροίτην ἢ δρύτην (θήκην ξυλίνην), λάρνακα, ἐκ κεράμων ἢ λίθων. Τὰ νεκροταφεῖα (τάφοι, μνήματα, μνημνεῖα, σήματα) ἔκειντο ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐκτὸς τῶν πόλεων, ἐν δὲ τῇ Σπάρτῃ ἐντὸς, καὶ παρὰ λεω-

φόρῳ. Ἐν Ἀθήναις ἦσαν μάλιστα εἰς τὸν

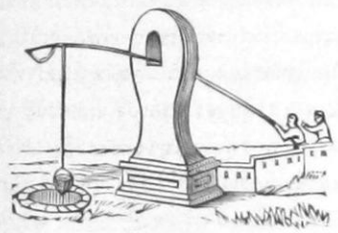
ἔξω Κεραμεικὸν, ἀλλὰ καὶ ἐκτὸς τῶν ἄλλων πυλῶν ἢ τῶν τειχῶν ἐν γένει, προσέτι καὶ τὰ κενοτάφια τὰ ἐγειρόμενα εἰς ἁπλῆν μνήμην τῶν εἰς τὸν πόλεμον πεσόντων καὶ εἰς αὐτὰ μὴ κειμένων νεκρῶν. Πολλοὶ ἐνεταφιάζοντο καὶ εἰς τὰ ἰδιόκτητα αὐτῶν χωρία. Τὰ δ' ἐπικήδεια μνημεῖα ἦσαν ἢ, κατὰ τὸν ἀρχαιότατον καὶ προσέτι ἐν τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ ἀπαντώμενον τρόπον, χώματα καὶ κολῶναι, τύμβοι λεγόμενα) ὡς ἐν Μυκήναις, ἢ στῆλαι τὸ πλεῖστον [κατάκοσμοι καὶ ἐνεπίγραφοι (ἴδ. ἐπιτύμβιος), ἢ κίονες, ἢ ὁριζοντίως ἐπικείμενοι λίθοι (τράπεζαι), ἢ καὶ ὅλα οἰκοδομήματα (ναΐδια ἢ ἡρῷα), ἀνήκοντα εἰς ἀναφαίρετον ἰδιοκτησίαν, ὥστε καὶ πρὸ δικαστηρίου ἡ ἀποδειξις αὐτῆς ἐθεωρεῖτο ὡς μαρτυρία συγγενείας ἐν ταῖς οἰκογενείαις. Εἰς τὸν τάφον δ' ἀνετίθεντο παντοῖα μικρὰ ἀντικείμενα (κτερίσματα), οἷον ἐν ἄλλοις Λήκυθοι, ὧν μέγα καθ' ἑκάστην ἀνευρίσκεται πλῆθος, ὅπλα, κτλ. Ἐν δὲ τῷ ἐν Μυκηναις ἀνασκαφέντι μεγάλῳ τάφῳ, ὅστις καὶ ὑπὸ τοῦ Παυσανίου ἐθεωρεῖτο ὡς ὁ τοῦ Ἀγαμέμνονος, ἐπὶ τοῦ προσώπου τῶν κρανίων εὑρέθησαν προσωπίδες ἐκ χρυσοῦ ἐλάσματος. Μετὰ τὸν ἐνταφιασμὸν εἵπετο τὸ περίδειπνον, εἰς ὃ παρεκάθηντο οἱ συγγενεῖς ἐν τῇ νεκρικῇ οἰκίᾳ. Τὴν δὲ τρίτην ἡμέραν ἐτελεῖτο θυσία (τὰ τρίτα), ἡ δὲ κυριωτάτη τὴν ἐνάτην ἡμέραν (τὰ ἔνατα). Πένθους δ' ἐνδείξεις ἦσαν τὸ κείρειν τὴν κόμην, τὸ ἀποθέτειν πᾶν κόσμημα, τὸ φέρειν μέλαν (ἐνιαχοῦ λευκὸν) ἱμάτιον, καὶ διήρκουν αἱ ἐνδείξεις αὗται, τοὐλάχιστον ἐν Ἀθήναις, μέχρι τῆς τριακοστῆς ἡμέρας, ὅτε ἐτελεῖτο νέα θυσία αἱ τριακάδες. Καὶ μετέπειτα δ' ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἐστέφοντο οἱ τάφοι διὰ ταινιῶν, καὶ ἐτελοῦντο περὶ αὐτοὺς χοαὶ καὶ θυσίαι, αἵτινες ἐναγίσματα ἐλέγοντο, καὶ ἐνίοτε ἦσαν αἱματηραὶ (αἱμακουρίαι)· ἀλλ' ἐν Ἀθήναις αἱ τοιαῦται ἀπηγορεύοντο. Ἐγένοντο δὲ ταῦτα καὶ ἄλλοτε μέν, ἀλλὰ κυρίως κατὰ τὴν ἐπέτειον τῆς θανῆς, καὶ ἐλέγοντο νεκώσια, ἢ τῆς γενετῆς καλούμενα γενέσια, ἐν Ἀθήναις δὲ ὑπ' αὐτὴν ταυτην

τὴν ἐπωνυμίαν κατὰ τὴν ε' Βοηδρομιῶνος. Οἱ δὲ ἐμβρόντητοι ἢ κεραυνόβλητοι ἢ ἱεροὶ νεκροὶ λεγόμενοι, ἐνεταφιάζοντο ἔνθα ἐκεραυνώθησαν, ἄνευ ἐπισήμου κηδείας, ἢ καὶ ποσῶς δὲν ἐθάπτοντο. Ἐπίτασις τῆς θανατικῆς ποινῆς, ὡς ἐπ' ἐσχάτης προδοσίας, ἦν ἡ ἄρνησις τοῦ ἐνταφιασμοῦ. Ἐπὶ κηδείας δολοφονηθέντος ὑπῆρχον ἰδιαίτεραι τινὲς ἐθιμοταξίαι· τῆς πομπῆς προηγεῖτό τις φέρων λόγχην ἣν ἐπήγνυεν ἐπὶ τοῦ τάφου, ὡς σύμβολον προσκαλοῦν τοὺς συγγενεῖς εἰς καταδίωξιν τοῦ φονέως. Ὅτε δὲ νεκροῦ τινος σῶμα δὲν ἀνευρίσκετο, ὡς ἐν ναυαγίῳ ἢ μάχῃ, ἐτελεῖτο πλαστὴ κηδεία καὶ τῷ ἀνηγείρετο κενοτάφιον.

Κηκείδης, ἀρχαῖος ποιητὴς ἐξ Ἐρμιόνης (Ἀρστφ. Νεφ. 960).

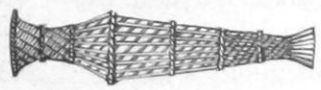
Κηλαινεύς, υἱὸς τοῦ Ἠλεκτρύονος, βασιλέως τῶν Μυκηνῶν καὶ τῆς Ἀναξοῦς, φονευθεὶς ὑπὸ τῶν υἱῶν τοῦ Πτερελάου.

Κήλων, Κηλώνι(ει)ον, κατα-

σκεύασμα, πρὸς ἄντλησιν ὕδατος ἐκ φρέατος (Ἡρδ. ΣΤ, 119)· τὸ παρ' ἡμῖν γεράνιον.

Κημὸς, ἁλιευτικὸς πλεκτὸς κόφινος ἐπιμήκης, εἰς ὃν εἰσέρχονται καὶ δὲν δύνανται νὰ ἐξέλθωσιν οἱ ἰχθῦς· διὰ τοῦτο οὕτως ἐκαλεῖτο καὶ ἡ ψηφοφορικὴ κάλπη ἢ ἴσως μόνη ἡ περὶ τὸ στόμιον αὐτῆς διάθεσις, δι' ἧς αἱ ψῆφοι εἰσερχόμεναι δὲν ἠδύναντο νὰ ἐξέλθωσι (Ἡσυχ.). Διὰ τὴν σχέσιν δὲ τοῦ σχήματος ἐκαλεῖτο οὕτω καὶ τὸ εἰς τὸ στόμα τῶν ἵππων τιθέμενον πλέγμα, ὅπως μὴ δαγκάνωσι (Ξεν. Ἱππ. Ε, 3. — Αἰλ. Π. Ἱ. 15, 9).

Κήναιον, τὸ ΒΔ ἀκρωτήριον τῆς Εὐβοίας (ν. Λιθάδα), ὅθεν ὁ Ἡρακλῆς ἐσφενδόνισε τὸν Λίχαν εἰς τὴν θάλασσαν. Ἴδ. Ἡρακλῆς (Σοφ. Τραχ. 753. 993. — Στρβ. Ι, 60. Θ, 426. 429. — Θουκ. Γ, 93).

Κῆποι (οἱ), 1) καὶ **Κῆπος,** (ἡ), πόλις τοῦ Κιμμερίου Βοσπόρου, πρὸς τ' ἀνατολικὰ αὐτοῦ, κτίσμα τῶν Μιλησίων (Στρβ.). —2) Θέσις εἰς τὰ βορειανατολικὰ τῶν Ἀθηνῶν, μετ' ἀξιολόγου ναοῦ τῆς Ἀφροδίτης (Λουκ. — Παυσ.). Νῦν Ἀγγελόκηποι.

Κῆπος. Κῆποι μνημονεύονται ἐν Ἑλλάδι ἀπὸ τῶν ἀπωτάτων χρόνων, πλὴν τοῦ μυθικοῦ τῶν Ἑσπερίδων (Ἡσιόδ. Θεογ. 25), προσέτι ὁ τοῦ Λαέρτου ἐν Ἰθάκῃ, ὁ τοῦ Ἀλκινόου ἐπὶ τῆς Σχερίας, πλήρης ἀνθέων, δένδρων καὶ καρπῶν (Ὁμ. Ὀδ. Η, 112—130). Καὶ μεταγενεστέρως ἐν Ἀθήναις κῆποι ὑπῆρχον εἰς τὸν τῇ πόλει παρακείμενον δῆμον Ἀλωπεκῆς (ν. Ἀγγελόκηποι), καὶ περὶ τὸν βωμὸν τῶν Μουσῶν, ἀπὸ τῆς ὄχθης τοῦ Ἰλισσοῦ μέχρι τοῦ Α. τείχους τῆς πόλεως (πλατείας τοῦ Συντάγματος), ἐξετείνετο ὁ κῆπος τῶν Μουσῶν, καθ' εὑρεθεῖσαν ἐπιγραφήν. Ἀλλ' ἐν τῇ δημοκρατουμένῃ Ἑλλάδι, ἐξ ἧς ἔλειπεν ἡ ἰδιωτικὴ πολυτέλεια, δὲν ὑπῆρχον καὶ μεγαλοπρεπεῖς καὶ πολυδάπανοι κῆποι, οἷοι οἱ παράδεισοι τῶν Περσῶν μεγιστάνων, ἢ οἱ κρεμαστοὶ κῆποι (πιθανῶς κατ' ἄνδηρα διηρημένοι) τῆς Σεμιράμιδος, οὐδ' ἐπίσης ὡς οἱ μετὰ ταῦτα ἐπικρατήσαντες τῶν πλουσίων Ῥωμαίων, ἔχοντες δενδροστοιχίας, δεξαμενὰς, ἀναβρυτήρια, ὡς καὶ ἱπποδρόμια. Τούτων τινὰ λείψανα σώζονται καὶ ἐν Ἑλλάδι, ὡς ἐν Ἀθήναις, ἐν τῷ Ἀνακτορικῷ κήπῳ, ἀνευρέθη ἔδαφος ψηφόθετον δεξαμενῆς, ἢ προστεθὲν ἐπὶ Ῥωμαίων εἰς τὸν κῆπον τῶν Μουσῶν, ἢ ἀνῆκον ἴσως εἰς τὸν ἐκεῖ που ἐγκεκτημένον Ἀττικόν.

Κὴρ, ἢ αἱ Κῆρες, αἱ μοῖραι τοῦ θανάτου, πολλάκις ποιητικῶς προσωποποιούμεναι ὑπὸ τοῦ Ὁμήρου, εἰς τὰς μάχας μιγνύμεναι, αἱματηρὰ φέρουσαι ἐνδύματα, τοὺς θνήσκον-

τας τραυματίας ἐκ τῶν ποδῶν σύρουσαι, περὶ τὰ πτώματα ἀγωνιζόμεναι (Ἰλ. Σ, 535. — Ἡσίοδ. Ἀσπ. Ἡρ. 249). Καὶ ὁ Ἡσίοδος (Θεογ. 211) λέγει τὴν Κῆρα θυγατέρα τοῦ Μόρου, τοῦ θανάτου, τοῦ ὕπνου καὶ τῶν ὀνείρων, καὶ πρὸς τούτοις ἐπιλέγονται ὑπ' αὐτοῦ (217) νηλεόποινοι Κῆρες, καὶ τάττονται μετὰ τῶν Μοιρῶν καὶ τῶν Ἐριννύων, δι' ὃ καί τινες ἐκλαμβάνουσι τὸ χωρίον νεώτερον, λέγοντες ὅτι κατὰ πρῶτον ἐν Αἰσχύλῳ (Ἑπτ.1055) ἀπαντᾶται ἀποδιδομένη αὐταῖς ἡ ἔννοια τῆς ποινῆς καὶ τῆς ἐκδικήσεως· ἐξ οὗ καὶ αἱ Ἐριννύες, καὶ πᾶσαι αἱ συμφοραὶ καὶ θλίψεις λέγονται Κῆρες. Τὴν λέξιν κὴρ μετεχειρίζετο ὁ Ὅμηρος συνήθως ἐπὶ βιαίου, ἀλλ' ἐνίοτε καὶ ἐπὶ πρᾴου θανάτου (Ὀδ. Λ. 170). Ἀποφεύγει δὲ τὴν κῆρα ὁ ἄνθρωπος ἢ κατὰ βούλησιν τῶν θεῶν, ἢ καὶ διὰ φυγῆς (Ἰλ. Γ. 32, Δ, 11. Μ, 402).

Κηρεύς, ποταμὸς τῆς Εὐβοίας, ἐξ οὗ ἐπιστεύετο ὅτι πίνοντα τὰ πρόβατα εἶχον λευκότατον ἔριον (Στρβ.). Παρ' Ἀριστοτέλει (Θεόπμ. ἐκ. 148) ἐσφαλμένως Κέρβης.

Κήρινθος, πόλις τῆς Εὐβοίας, βορείως τῆς Χαλκίδος (Ὅμ. Ἰλ. Β, 558. — Στρβ.).

Κηρὸς, ἐχρησίμευε τοῖς ἀρχαίοις εἰς ἐπάλειψιν ἐπὶ ξυλίνων πινάκων, ἐφ' ὧν ἔγραφον διὰ γλυφίδος μεταλλίνης, ὡς καὶ, παρὰ Ῥωμαίοις κἄν, δι' ἐπίθεσιν σφραγίδων εἰς ἐπιστολὰς καὶ δημόσια ἔγγραφα· προσέτι διὰ τὴν ἐγκαυστικὴν ζωγραφικήν, ἧς ἀγνοεῖται ἡ μέθοδος· εἰς τὴν κηροπλαστικήν, πρὸς παραγωγὴν κοίλων τύπων, καὶ προτομῶν θεῶν καὶ ἀνθρώπων, ἰδίως εἰκόνων τῶν προγόνων εἰς τοὺς ῥωμαϊκοὺς οἴκους, καὶ εἰς κατασκευὴν καρπῶν ὁμοιοτάτων τῇ φύσει, ἰδίως ἐν Ἀλεξανδρείᾳ. Εἰς λαμπάδας δὲ καὶ εἰς φωτισμὸν ὀλίγη ἐγίνετο χρῆσις αὐτοῦ, μᾶλλον δὲ εἰς ἀλοιφῶν παρασκευασίαν.

Κήρυξ, ὁ ἀπὸ ἔθνους εἰς ἔθνος ἢ ἀπὸ στρατοῦ εἰς στρατὸν πεμπόμενος, ἦν κυρίως πρέσβυς, καὶ ὑπὸ τοῦ διεθνοῦς δικαίου ἀνεγνωρίζετο ὡς ἀπρόσβλητος (Ἡρδ. Ζ, 133). Οἱ Σπαρτιᾶται ῥίψαντες εἰς φρέαρ τὸν πρέσβυν τοῦ Δαρείου, προσκαλέσαντα αὐτοὺς εἰς ὑποταγήν, μετενόησαν, καὶ δύο τῶν πολιτῶν προσηνέχθησαν νὰ παραδοθῶσιν εἰς τὸν βασιλέα τῶν Περσῶν πρὸς ἐξαγνισμὸν τῆς πόλεως (ἴδ. Βούλις)· ἀλλ' ὁ Δαρεῖος τοὺς ἀπέπεμψεν. Ἄσπονδον ἔχθραν δ' ἐξήγειρε μεταξὺ Ἀθηνῶν καὶ Μεγάρων ὁ φόνος ἑνὸς κήρυκος (Πλούτ. Περ.Λ). Ἐν τοῖς ὁμηρικοῖς χρόνοις, καὶ ἰδιαιτέρως ὑπηρετικοὶ ἐχρησίμευον κήρυκες παρ' ἡγεμόσι τὴν τράπεζαν εὐτρεπίζοντες, τὸν οἶνον ἐγχέοντες, τοὺς ἀοιδοὺς καλοῦντες, τὴν ἅμαξαν παρασκευάζοντες, κτλ. Δημοσίως δ' ὑπηρέτουν εἰς συνελεύσεις, εἰς τὰ δικαστικὰ, τὰς ἱεροτελεστίας, εἰς τὰς ἑστιάσεις τῶν θυσιῶν. Ὅταν ἐπὶ τῶν ἱστορικῶν χρόνων τὰ καθήκοντα αὐτῶν δὲν εἶχον πλέον τὴν ἀρχαίαν πολιτικὴν ἢ διπλωματικὴν σπουδαιότητα, ἐλαμβάνοντο ἐκ κατωτέρων κοινωνικῶν τάξεων, ἐν Ἀθήναις ἐσιτοῦντο δημοσίᾳ, καὶ ὑπεβάλλοντο εἰς δοκιμασίαν τινὰ ἴσως, ὡς πρὸς τὴν δύναμιν τῆς φωνῆς, διότι αὕτη ἦν τότε ἡ κυριωτέρα παρ' αὐτῶν ἀπαίτησις. Ὅτε ὁ Νέρων κατήρχετο αὐτὸς εἰς τοὺς γυμνικοὺς ἀγῶνας, μετὰ τὴν νίκην ὁ κήρυξ μεγαλοφώνως ἐκραζεν ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ: «Νέρων Καῖσαρ νικᾷ τὸν θεῖον ἀγῶνα καὶ στεφανοῖ τὸ ντετῶν Ῥωμαίων δῆμον καὶ τὴν ἰδίαν οἰκουμένην (Δ. Κάσσ. ΞΑ, 20. ΞΓ, 14). Εἶχε δ' ὁ Κήρυξ διὰ χειρὸς τὸ κηρύκειον (ἢ κηρυκεῖον),

ῥάβδον ἐλαίας διὰ ταινιῶν περιδεδεμένην, αἵτινες διὰ τὸν Ἑρμῆν, ὡς κήρυκα τῶν θεῶν, μετεβλήθησαν εἰς δύο ὄφεις, προσθήκῃ ἐνίοτε καὶ δύο πτερῶν.

Κήρυξ, ἐμυθεύετο ἐν Ἀθήναις υἱὸς τοῦ Ἑρμοῦ καὶ τῆς Πανδρόσου, θυγατρὸς τοῦ Κέκροπος, καὶ πρόγονος γένους τινὸς λεγομένου τῶν Κηρύκων.

Κήτειος, ποταμὸς τῆς Μυσίας ἐν τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ, ῥέων παρὰ τῇ πόλει Περγάμῳ καὶ ἐκβάλλων εἰς τὸν Κάϊκον. Οἱ περίοικοι ἐλέγοντο Κήτειοι ἐπ' αὐτοῦ (Ὅμ. Ὀδ. Λ, 52. — Εὐστθ. αὐτ.).

Κῆτος, 1) τὸ τοῦ Περσέως (ἴδ.) ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους φονευθέν. — 2) ἴδ. Ζῴδια.

Κητὼ, 1) θυγάτηρ τοῦ Πόντου καὶ τῆς Γῆς, γυνὴ τοῦ Φόρκυος, καὶ μήτηρ τῶν Γοργόνων καὶ τῶν Γραιῶν (Ἡσδ. Θεογ. 270, 313.—Ἀπλλδ. Α, 2, 3).—2) Θυγάτηρ τοῦ Νηρέως καὶ τῆς Δωρίδος (Ἀπλλδ. Α, 2, 7).

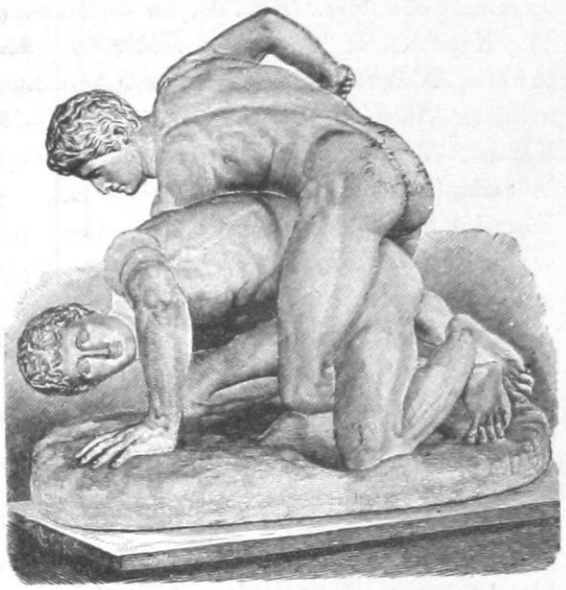
Κήϋξ, βασιλεὺς τῆς Τραχῖνος ἀνεψιὸς καὶ φίλος τοῦ Ἡρακλέους, οὗ τοὺς παῖδας ἔλαβεν ὑπὸ τὴν προστασίαν του, καταδιωκομένους ὑπὸ τοῦ Εὐρυσθέως (Παυσ. Α, 33.—Ἀπολλόδ. Β, 7, 6). Ἡ Ἥρα ἐκ ζηλοτυπίας μετεμόρφωσεν αὐτὸν καὶ τὴν γυναῖκά του Ἀλκυόνην εἰς θαλάσσια πτηνὰ (Ἀπολλδ. Α, 7, 4), καὶ κατὰ τὸ πτηνὸν τοῦτο, ἐπωάζον τὸν χειμῶνα ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας, ἐφ' ὧν ὁ Αἴολος δὲν ἐπιτρέπει εἰς τοὺς ἀνέμους νὰ πνέωσιν, ἐπωνομάσθησαν οἱ ἀλκυονίδες ἡμέραι.

Κηφεὺς, 1) υἱὸς Βήλου καὶ Ἀγχινόης, ἀδελφὸς τοῦ Φινέως, σύζυγος τῆς Κασσιοπείας καὶ πατὴρ τῆς Ἀνδρομέδας, βασιλεὺς δὲ τῆς Αἰθιοπίας, εἰς τοὺς ἀστέρας μετατεθεὶς (Ἡρδ. Ζ, 61).—2) Ἀρκὰς, υἱὸς Λυκούργου, Καλυδόνιος θηρευτής. — 3) Υἱὸς Ἀλέου, Ἀργοναύτης, πατὴρ 20 υἱῶν.

Κηφισία, μία τῶν δώδεκα πόλεων τῆς Ἀττικῆς ἃς ἔκτισεν ὁ Κέκροψ, εἶτα δῆμος ἀνήκων εἰς τὴν Ἐρεχθηΐδα φυλήν, πατρὶς τοῦ κωμικοῦ ποιητοῦ Μενάνδρου, καὶ ἐπὶ Ῥωμαίων κατοικία Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ.

Κηφισόδημος, συκοφάντης τις ἐν Ἀθήναις (Ἀριστφ. Ἀχαρν. 705).

Κηφισόδοτος, 1) Ἀθηναῖος στρατηγὸς, τῷ 359 εἰς Θράκην ἐκπεμφθεὶς, ἀλλ' ἀνίκανος, ὡς μαρτυρεῖ ὁ τότε ὑπ' αὐτὸν τριηραρχῶν Δημοσθένης, δι' ὃ καὶ ἀνακληθεὶς ἐτέθη ὑπὸ δίκην. Κατά τινας ὁ αὐτὸς, κατ' ἄλλους ἄλλος ὁμώνυμος αὐτοῦ ἐπολιτεύετο ἐν τοῖς μετέπειτα χρόνοις καὶ ὡς ῥήτωρ. — 2) Ἀθηναῖος, ἀδελφὸς τῆς πρώτης γυναικὸς τοῦ Φωκίωνος, ἔξοχος γλύπτης, ἀκμάσας περὶ Ὀλ. 95—110, εἰργάσθη θαυμασθεῖσαν Ἀθηνᾶν ἐν Πειραιεῖ, καὶ Ἑρμῆν φέροντα βρέφος τὸν Βάκχον, Πλοῦτον μετ' Εἰρήνης, τρεῖς Μούσας εἰς τὸν Ἑλικῶνα μετ' ἄλλων συνεργατῶν, καὶ λίθινα ἀγάλματα ἐν Μεγάλῃ πόλει. — 3) Υἱὸς τοῦ Πραξιτέλους, κατ' ἄλλην, ἧττον ἀκριβῆ γραφὴν, Κηφισόδωρος (Pl. XXXVI, 4, 60), περὶ Ὀλ.

Ἐκ Μουσείου Φλωρεντίας.

128, εἰργάζετο ἐν Περγάμῳ ἐπὶ Ἀττάλου καὶ πιθανῶς ἦν εἷς τῶν ἐξεργασθέντων τὰ ἀρτίως ἀνασκαφέντα καὶ τὸ Μουσεῖον τοῦ Βερολίνου κοσμοῦντα ἐξαίσια συμπλέγματα τοῦ μεγαλοπρεποῦς βωμοῦ τοῦ Διός. Περίφημον αὐτοῦ ἔργον, ὑπὸ Πλινίου μνημονευόμενον, ἦν πλὴν χαλκῶν φιλοσόφων (XXXIV, 19, 27), ἓν σύμπλεγμα παλαιστῶν (XXXIV 4, 6), πιθανῶς τὸ θαυμάσιον ἐν Φλωρεντίᾳ σωζόμενον, οὗ ἀντίγραφον μικρότερον τὰς διαστάσεις εὑρέθη καὶ ἐν Ἀθήναις.

Κηφισόδωρος, 1) Ἐξ Ἀναγύρου

δήμου τῆς Ἀττικῆς, πατὴρ τῶν δύο ῥητόρων Θρασυλόχου καὶ Μειδίου, οἵτινες συνηγόρησαν ὑπὲρ τῶν ἀδικησάντων τὸν Δημοσθένην ἐπιτρόπων αὐτοῦ.—2) μαθητὴς τοῦ Ἰσοκράτους, καίτις, ἴσως ὁ αὐτὸς, γράψας ἱστορίαν τοῦ ἱεροῦ πολέμου.—3) Ποιητὴς Ἀθηναῖος.—4) Ἰδ. Κηφισόδοτος, 3.

Κηφισὸς, 1) Ποταμὸς ῥέων Δ τῶν Ἀθηνῶν.—2) Ποταμὸς τῆς Ἀργολίδος, ἐκβάλλων εἰς τὸν Ἴναχον. — 3) Ποταμὸς τῆς Φωκίδος καὶ Βοιωτίας, πηγάζων εἰς τὴν Β κλιτὺν τοῦ Παρνασσοῦ πρὸς τῇ Λιλαίᾳ, καὶ ἐκβάλλων εἰς τὴν Κωπαΐδα.

Κηφισοφῶν, 1) Ἀθηναῖός τις ἐκ τῶν ἀριστοκρατικῶν (Ξνφ. Ἑλλ. Β, 4). — 2) Υἱὸς Κηφισοφῶντος. Ῥαμνούσιος, ὀπαδὸς τοῦ βασιλέως Φιλίππου, καὶ κατήγορος τοῦ Δημοσθένους (Δμσθ. Π. Στφ.). — 3) Υἱὸς τοῦ Κλέωνος. Ἀναφλύστιος τὸν δῆμον, ῥήτωρ Ἀθηναῖος (Δμσθ. π. Στφ.).—4) Δοῦλος τοῦ Εὐριπίδου, περὶ οὗ διϊσχυρίζετο ὁ Ἀριστοφάνης ὅτι ἐβοήθει τὸν κύριόν του εἰς τὰς δραματικὰς παραστάσεις του (Βατρχ. 944).

Κιάβρας, ποταμὸς διαιρῶν τὴν ἄνω ἀπὸ τῆς Κάτω Μοισίας ἐν Εὐρώπῃ (Πτλμ. Γ, 9). Νῦν Ζιβρίτς.

Κιανὸς κόλπος τῆς Προποντίδος εἰς τὴν Βιθυνίαν, πρὸ τῆς πόλεως Κίου.

Κιβαλὶς, πόλις τῆς Παννονίας, παρὰ τὴν λίμνην Ἰούλκαν, πατρὶς τοῦ αὐτοκράτορος Οὐαλεντινιανοῦ (Πτολμ. Β, 16. — Ζωσιμ.).

Κίβδος (ἡ), σκωρία τῶν νομισμάτων· ὅθεν τὸ κίβδηλος.

Κίβυρα, 1) πόλις τῆς Πισιδίας, ἀνήκουσα εἰς τετράπολιν, καὶ ἔχουσα σιδήρου μεταλλεῖα (Στρβ. ΙΓ. 630). — 2) (τὰ), πόλις τῆς Παμφυλίας παρὰ τῇ Λυκίᾳ (Στρβ. 12, 667).

Κιβώριον, ἀγγεῖον ἔχον τὸ σχῆμα καρποῦ αἰγυπτιακοῦ (κολοκύνθης) οὕτω καλουμένου (Ἀθήν. ΙΑ, 54).

Κιβωτὸς, ἐπώνυμον τῆς ἐν Φρυγίᾳ πόλεως Ἀπαμείας (Στρβ.).

Κιδαρία, ἐν Φενεῷ τῆς Ἀρκαδίας ἐπίθετον τῆς Δήμητρος, ἧς τὸ ἄγαλμα ἅπαξ κατ' ἔτος ἐμαστιγοῦτο ὑπὸ τοῦ ἱερέως (Παυσ. Η, 15)

Κίδηρις, καὶ κίτταρις, εἶδος τιάρας ὀρθῆς, ἥτις εἶχε τὸ διάδημα περιδεδεμένον, ἐν χρήσει παρὰ τοῖς βασιλεῦσι τῆς Περσίας, Παρθίας καὶ Ἀρμενίας (Πλούτ.Θεμ.ΚΘ.—Πολυδ. Ζ,53.—Στρβ.ΙΑ,797).

Κιθαιρὼν, ὄρος μεταξὺ Ἀττικῆς, Βοιωτίας καὶ Μεγαρίδος (ἴδ.), ἱερὸν τοῦ Διονύσου καὶ τῶν Μουσῶν. Ἐπ' αὐτοῦ ἐπιστεύετο ὅτι αἱ Βάκχαι κατεσπάραξαν τὸν Πενθέα, τὸν δὲ Ἀκταίονα αἱ κύνες αὐτοῦ (Πίνδ. —Καλλμ. Ὕμν. εἰς Δήμ. 97). Ἐπ' αὐτοῦ δ' ἐφόνευσε καὶ ὁ Ἡρακλῆς τὸν Κιθαιρώνιον λέοντα (Ἀπλλδ. Β, 4, 9). Ἐλατρεύετο δ' ὁ Ζεὺς ἐπὶ τοῦ ὄρους τούτου (Παυσ. Θ, 2).

Κιθάρα, παρ' Ὁμήρῳ Κίθαρις, τῆς λύρας πιθανῶς κατὰ τοῦτο διαφέρουσα, ὅτι ὀπίσω τῶν χορδῶν εἶχε μέχρι τινὸς ἠχητικὴν σανίδα (ἴδ. Μουσική).

Κικέρων (Μάρκος Τύλλιος), ὁ μέγας ῥήτωρ τῆς Ῥώμης, ἐν Ἀθήναις διδαχθεὶς ὑπὸ τὸν φιλόσοφον Ἀντίοχον, καὶ τῶν Ἑλλήνων συγγραφέων τ' ἀριστουργήματα εἰς τὰ ἔργα του λαμβάνων ὡς ὑπογραμμόν. Ὕπατος αἱρεθείς, καὶ διὰ τῆς συνέσεως καὶ τοῦ πατριωτισμοῦ του τὴν Ῥώμην σώσας ἐκ τῶν ἀπειλούντων αὐτὴν δεινῶν ἐπὶ τῆς συνωμοσίας τοῦ Κατιλίνα, καὶ πατὴρ τῆς πατρίδος ὑπὸ τῶν εὐγνωμόνων συμπολιτῶν του ἐπικληθείς, ἐπὶ Καίσαρος ἀπεσύρθη τῆς πολιτικῆς, καὶ ἐπεδόθη ὅλως εἰς τὴν συγγραφὴν τῶν ἀμιμήτων ῥητορικῶν καὶ φιλοσοφικῶν ἔργων του, εἰς ἃ ἐμφαίνεται βαθεῖα ἑλληνομάθεια. Μετὰ δὲ τοῦ Καίσαρος τὸν φόνον, καταδιωκόμενος ἀπηνῶς ὑπὸ τοῦ Ἀντωνίου, ἠθέλησε νὰ φύγῃ εἰς τὴν Μακεδονίαν· ἀλλ' ὁ Ἀντώνιος προλαβὼν, τὸν ἐθανάτωσε διά τινος ταγματάρχου Ποπιλίου, τῷ 44 π. Χ., κατὰ τὸ 64ον ἔτος τῆς ἡλικίας του. Καὶ ὁ υἱός του δὲ, τὸ ὄνομα Κικέρων καὶ ἐκεῖνος φέρων, ἐσπούδασεν ἐν Ἀθήναις, καὶ συνυπάτευσε μετὰ τοῦ Αὐγούστου.

Κίκκυνα, δῆμος τῆς Ἀττικῆς, ἀγνώστου θέσεως.

Κίκονες, Θρᾷκες παρὰ τῷ Ἔβρῳ καὶ τῇ παραλίᾳ μέχρι τοῦ Λίσσα ἀπέναντι τῆς Σαμοθρᾴκης, (Ὁμ. Ἰλ. Β. 846. Ὀδ. Ι, 39. —Ἡρδ. Ε, 59. 108. 110).

Κικύνηθος, μικρὰ νῆσος τοῦ Παγασαίου κόλπου εἰς Θεσσαλίαν (Στρβ.).

Κίκυννα, δῆμος ἀττικὸς τῆς Ἀκαμαντίδος φυλῆς (Ἡσύχ.).

Κιλικία, ἡ ΝΑ χώρα τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, Ν τῆς Καππαδοκίας καὶ Λυκαονίας. Πρὸς Δ ἐχώριζεν αὐτὴν ὁ Ταῦρος ἀπὸ τῆς Παμφυλίας, πρὸς Α. αἱ Ἀμανίδες πύλαι ἀπὸ τῆς Συρίας, πρὸς Δ. δ' ἐξετείνετο μέχρι τοῦ Κιλικικοῦ πελάγους καὶ τοῦ κόλπου τῆς Ἰσσοῦ. Ἡ χώρα διῃρεῖτο εἰς τὴν 30 μίλλια εὐρεῖαν Κιλικίαν πεδιάδα Α. καὶ τὴν 20μ τὸ πλάτος τραχεῖαν Κιλικίαν, ἀφ' ἧς ἡ ὁδὸς ἄγει πρὸς Β. καὶ ὑπὲρ τὸν Ταῦρον εἰς τὴν Καππαδοκίαν διὰ τῶν Κιλικίων πυλῶν. Τὰ κυριώτερα ἀκρωτήρια αὐτῆς, ἀπὸ Δ. ἦσαν· τὸ Ἀνεμούριον, τὸ Ποσειδώνιον, ἡ Ἀφροδισιὰς, τὸ Ζεφύριον καὶ ὁ Μέγαρσος· ποταμοὶ δὲ μνείας ἄξιοι ὁ Καλύκαδνος, ὁ Λάμος, ὁ Κύδνος πρὸς τῇ Ταρσῷ, ἀποτελῶν πρὸς τῇ θαλάσσῃ τὴν λίμνην Ῥῆγμα· ὁ Πύραμος, ἐκβάλλων εἰς τὸν κόλπον τῆς Ἰσσοῦ ἢ τῆς Μαρυάνδου. Οἱ ἀρχαῖοι κάτοικοι τῆς χώρας ἦσαν Σύριοι τὴν καταγωγήν· ὅτε δ' Ἕλληνες κατέκτησαν τὴν Κιλικίαν, ἀπεσύρθησαν εἰς τὰ ὄρη, ἔνθα, ἐλευθερολίκες λεγόμενοι, διῆγον βίον λῃστρικὸν, ὥστε περὶ αὐτῶν ἐλέγετο ὅτι μετὰ τῶν Καρῶν καὶ τῶν Κρητῶν ἀπετέλουν τὰ 3 κακὰ Κάππα. Τὴν τραχεῖαν Κιλικίαν δὲ ᾤκουν Πισιδικῆς καὶ Ἰσαυρικῆς καταγωγῆς θρασεῖς πειραταὶ, οὓς πρῶτον κατέβαλεν ὁ Πομπήϊος. Πόλεις αὐτῶν αἱ κυριώτεραι ἦσαν· τὸ Κορακίσιον μετ' ὀχυρώματος, ἡ πρωτίστη ἕδρα τῶν πειρατῶν, πρὸς τῆς Παμφυλίας τὰ ὅρια· ἡ Ἀμαρία παράγουσα κέδρους πρὸς ναυπηγίαν· ἡ Σελινοῦς· ἡ Ἀντιόχεια· τὸ Ἀνεμούριον· ἡ Κελενδερίς. ἡ Σελεύκεια· ἡ Λάμος· ἡ Κάρυκος, ἀφ' ἧς 20 στάδια πρὸς Β. ἦν τὸ Κωρύκιον ἄντρον, βαθεῖα πετρώδης κοιλὰς, παράγουσα κρόκον. Προσέτι αἱ πόλεις Σόλος, Ταρσὸς, Μαλλὸς, Ἀνάζαρβος, Μόψου Ἑστία, κτλ. (Στρβ. ΙΔ, 668).

Κέλεξ, υἱὸς Ἀγήνορος καὶ Τηλεφάσσης, ἀδελφὸς Κάδμου καὶ Φοίνικος, μετ' αὐτῶν ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἐκπεμφθεὶς εἰς ἀναζήτησιν τῆς ὑπὸ τοῦ Διὸς ἁρπαγείσης ἀδελφῆς των Εὐρώπης, ἀποκατέστη εἰς Κιλικίαν κατ' αὐτὸν ὀνομασθεῖσαν (Ἀπολλδ. Γ, 1, 2). Τέκνα αὐτοῦ λέγονται ὁ Θάσος καὶ ἡ Θήβη.

Κίλλα, 1) πόλις ἐν Τρωάδι, παρὰ τῷ ποταμῷ Κιλλέᾳ καὶ τῷ Ἀδραμυτίῳ κόλπῳ, εἶχε ναὸν τοῦ Ἀπόλλωνος, ἐπὶ δὲ Στράβωνος (ΙΓ, 612) ἦν ἐν ἐρειπίοις (Ὁμ. Ἰλ. Α. 38. —Ἡρδ. Α, 149).—2) Θυγάτηρ τοῦ Λαομέδοντος καὶ τῆς Στρυμνοῦς, ἀδελφὴ τοῦ Πριάμου (Ἀπλλδ. Γ. 12, 3).—3) ἀδελφὴ τῆς Ἑκάβης, γυνὴ τοῦ Θυμοίτου, ἐξ ἧς, ἐν παρανόμῳ σχέσει, ὁ Πρίαμος ἔσχεν υἱὸν τὸν Μύνιππον (Τζέτζ.).

Κιλλίβας, βάσις εἰς ἣν ἐπετίθεντο

ἀσπίδες, σκεύη, μηχαναὶ οἷαι δήποτε, καὶ ὁ ὀκρίβας (ἴδ.) τῶν ζωγράφων. (Ἀριστ. Ἀχρν. 1122.—Πολδ. Ζ, 129.—Ἡσύχ.).

Κιλλικῶν, Μιλήσιός τις, Ἀχαιὸς ἐπιλεγόμενος, καὶ εἰς τοὺς Πέρσας προδοὺς τὴν πατρίδα του Μίλητον (Ἀρστφ. Εἰρ. 362. — Ἡσχ.).

Κιλλουτοὶ, (ἡ), νῆσος τῆς Ἰνδικῆς (Ἀρρ. Ἀνδ. ΣΤ, 19).

Κίμαρος, ἀκρωτήριον τῆς Κρήτης, κατὰ τὰ βορειοδυτικὰ αὐτῆς (Στρβ.). Νῦν Καρβοῦσα.

Κίμβροι, Γερμανικὸς λαός, ἐκ βορρᾶ. καὶ κατά τινας ἐκ τῶν περὶ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Ῥήνου ὁρμηθεὶς, τοῦ ὀνόματος ἐν τῇ ἐγχωρίῳ αὐτῶν γλώσσῃ τοὺς λῃστὰς δηλοῦντος (Πλούτ. Μαρ. ΙΑ). Χώραν πρὸς ἀποκατάστασιν ἐν τοῖς νοτίοις τῆς Εὐρώπης ζητοῦντες, ἐπολέμησαν ἀπὸ τοῦ 113 π. Χ. τοὺς Ῥωμαίους, καὶ ἐνίκησαν πολλάκις αὐτοὺς, εἰσέβαλον εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ Ἱσπανίαν, καὶ μετ' ἄλλων λαῶν τῆς Ἀνατ. Εὐρώπης ἐλεηλάτησαν καὶ τοὺς Δελφοὺς (Στρβ. Ζ, 291).

Κιμενέα, λίμνη, ἐν Τυρρηνίᾳ τῆς Ἰταλίας, ἧς ἡ ἐμφάνισις ἀπεδίδετο εἰς τὸν Ἡρακλέα, θέλοντα ν' ἀποδείξῃ εἰς τοὺς ἐκεῖ λαοὺς τὴν δύναμίν του (Στρβ.). Νῦν Βίκον.

Κιμμέριοι, λαὸς, καθ' Ὅμηρον (Ὀδ. Λ, 12) κατοικῶν εἰς τὰ πέρατα τοῦ Ὠκεανοῦ, ὑπὸ ζοφερὸν οὐρανὸν, οὐδέποτε τὸν ἥλιον βλέποντα. Οἱ δ' ἐκ τῆς ἱστορίας γνωστοὶ τοῦ ὀνόματος τούτου κατῴκουν παρὰ τῇ Μαιώτιδι λίμνῃ ἐν Σαρματίᾳ, ἐπὶ τῆς Ταυρικῆς Χερσονήσου, καὶ ὑπὸ τῶν Σκυθῶν ἐκβαλλόμενοι, πολλάκις εἰσέβαλλον εἰς τὴν Ἀσίαν, καὶ τῷ 650 π. Χ. ἐλεηλάτησαν τὰς Σάρδεις, Κατετροπώθησαν δ' ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῆς Λυδίας Ἀλυάττου (Ἡρδ. Α, 15. Δ, 11). Εἶχον καὶ ὄρος καὶ πόλιν καὶ λιμένα τοῦ αὐτοῦ ὀνόματος.

Κίμωλος, μία τῶν Κυκλάδων, μικρὰ, Β. τῆς Μήλου, ἧς τὸ κυριώτερον προϊὸν ἦν ἡ παχεῖα καὶ εἰς τοὺς λουτρῶνας καὶ τὴν κάθαρσιν τῶν ἐνδυμάτων χρήσιμος κιμωλία γῆ, καὶ προσέτι τὰ ξηρὰ σῦκα (Στρβ. Ι, 484).

Κίμων, 1) Ἀθηναῖος, υἱὸς Στησαγόρου, πατὴρ τοῦ Μιλτιάδου, ἐξωσθεὶς τῶν Ἀθηνῶν ὑπὸ Πεισιστράτου. Ὅτε δὲ, δὶς νικήσας εἰς τὰ Ὀλύμπια, τὸ δεύτερον ἐπέτρεψε νικητὴς ν' ἀναγορευθῇ ὁ Πεισίστρατος, τὸν ἐπανήγαγεν οὗτος· ἀλλὰ καὶ τρίτον νικήσαντα, τὸν ἐδολοφόνησαν οἱ Πεισιστρατίδαι (Ἡρδ. ΣΤ, 103). — 2) Υἱὸς τοῦ Μιλτιάδου καὶ τῆς Ἡγησιπύλης, θυγατρὸς Ὀλόρου, τοῦ βασιλέως τῆς Θρᾴκης. Ἐγεννήθη τῷ 504 π. Χ. Τοῦ Μιλτιάδου θανόντος ἐν ἀτιμίᾳ, διότι δὲν εἶχε κατορθώσει νὰ πληρώσῃ εἰς τὸ δημόσιον τὸ πρόστιμον 50 ταλάντων (300,000 Δρ. = 1,400,000 σημερινῶν δραχμῶν) εἰς ὃ εἶχε καταδικασθῇ, περιῆλθε, κατὰ τὸν ἀττικὸν νόμον, καὶ εἰς τοῦτον ἡ ἀτιμία, μέχρις οὗ ὁ πλούσιος Καλλίας ἔδωκε τὴν ποσότητα εἰς τὸν Κίμωνα, μεσιτίᾳ τῆς ἑτερομητρίου ἀδελφῆς αὐτοῦ Ἐλπινίκης, ἣν καὶ ἐρρέθη ὑπό τινων ὅτι ἐνυμφεύθη ὁ Κίμων, τοῦ ἀττικοῦ νόμου μὴ ἀπαγορεύοντος τοῦτο ἀπολύτως (Πλούτ. Θεμ. ΛΒ). Ἔξοχον ἀνατροφὴν δὲν ἔλαβεν, οὔτε κατὰ τὰ ἤθη διεκρίνετο ἐν τῇ νεότητί του ὁ Κίμων. Ἀλλ' ὅτε οἱ Πέρσαι ἐπέδραμον τὴν Ἑλλάδα, τότε ἀπεδείχθη διὰ μιᾶς πᾶσά του ἡ ἀξία. Εἰς τὴν Πολιάδα ἕνα χαλινὸν ἀνέθεις, καὶ μίαν τῶν ἱερῶν αὐτῆς ἀσπίδων λαβών, κατῆλθεν εἰς τὸν λιμένα ἵνα συμπράξῃ εἰς τὸ σχέδιον τοῦ Θεμιστοκλέους περὶ ναυπηγήσεως στόλου. Μετὰ τοῦ Ἀριστείδου ὁμοφρονῶν, συνεδέθη διὰ φιλίας (Πλούτ. Κίμ. Δ, Ε), καὶ συνεναυάρχησε τοῦ Ἑλληνικοῦ στόλου μετὰ τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν, ἐξασφαλίσας τῶν Ἀθηνῶν τὴν ἡγεμονίαν, καὶ διὰ τῆς ἁλώσεως τῆς Ἠϊόνος τὴν ἐπὶ τῆς Θρᾴκης ἐπιρροὴν αὐτῶν (Ἡρδ. Ζ, 107. — Θουκ. Α, 98. — Πλούτ. Κίμ. Ζ). Ἐκυρίευσε δὲ καὶ τὴν νῆσον Σκύρον, ἧς οἱ κάτοικοι ἤσκουν πειρατείαν, καὶ ἐκεῖθεν τὰ ὀστᾶ τοῦ Θησέως εἰς Ἀθήνας μεταγαγὼν, ἐνεταφίασεν αὐτά, καὶ ἀνήγειρεν ἐπ' αὐτῶν τὸ Θησεῖον. Ἔκτοτε καὶ ἐν τῇ πολιτικῇ διαπρέψας, ἀνεδείχθη ἀντίπαλος τοῦ Θεμιστοκλέους. Τῷ 469 δὲ μετὰ στόλου εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν ἐκπλεύσας, ἐκυρίευσε διαφόρους πόλεις τῆς

Καρίας καὶ Λυκίας καὶ παρὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Εὐρυμέδοντος ἐν Παμφυλίᾳ ἐνίκησεν (ἴσως τῷ 466) τὸν μείζονα στόλον, καὶ αὐθημερὸν καὶ τὸν κατὰ ξηρὰν στρατὸν τῶν Περσῶν, καὶ ἔπειτα καὶ τὸν εἰς βοήθειαν αὐτῶν ἐρχόμενον φοινικικὸν στόλον (Πλούτ. Κίμ. ΙΒ. — Θουκ. Α, 100). Ἀπεδίωξε δὲ καὶ ἐκ τῆς Χερσονήσου τοὺς Πέρσας τῷ 468, τὴν χώραν πᾶσαν ταῖς Ἀθήναις ὑποτάξας (Πλούτ. Κίμ. ΙΔ). Ἀπήτησε δὲ καὶ παρὰ τῶν συμμάχων ἀντὶ πλοίων νὰ καταβάλλωσι φόρον, ὅπερ ηὔξησε τὴν δύναμιν καὶ τὸν πλοῦτον τῶν Ἀθηνῶν· καὶ αὐστηρῶς ἐτιμωρήθησαν οἱ ἀντιστάντες, οἷον οἱ Νάξιοι καὶ οἱ Θάσιοι (Πλούτ. αὐτ. Θουκ. Α, 100, 101). Ἐν γένει δέ, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἀριστείδου καὶ τὴν ἔξωσιν τοῦ Θεμιστοκλέους, εἰς ἣν συνετέλεσε καὶ ὁ Κίμων (Πλούτ. Θεμ. ΚΔ), ἔμεινεν οὗτος παντίσχυρος ἐν Ἀθήναις. Ἀλλ' ἐπὶ πολὺ δὲν διέφυγε καὶ αὐτὸς τὸν φθόνον, καὶ κατηγορήθη ἐν ἄλλοις καὶ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Περικλέους ἐπὶ δωροδοκίᾳ, καὶ ὡς λακωνίζων (Πλούτ. αὐτ. Περ. Ι.), ἀλλ' ἠθωώθη ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου. Κατόπιν ὅμως ὁ Περικλῆς, ὅτε, ἀπόντος τοῦ Κίμωνος, ἠλάττωσε τὴν ἐξουσίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὠφεληθεὶς ἐκ τοῦ ὅτι οἱ Σπαρτιᾶται ἀπέπεμψαν τὴν ἐπικουρίαν ἣν ὁ Κίμων εἶχε πείσει τοὺς Ἀθηναίους νὰ τοῖς πέμψωσι κατὰ τῶν Μεσσηνίων, κατώρθωσε, τῷ 460, τὴν καταδίκην του εἰς δεκαετῆ ἐξορίαν. Ἀλλ' ὅτε τῷ 457 οἱ Ἀθηναῖοι ἠττήθησαν ἐν Τανάγρᾳ, αὐτὸς ὁ Περικλῆς συνεβούλευσε τὸ ἐπιὸν ἔτος τὴν ἀνάκλησίν του (Πλούτ. Κίμ. 12. Περ. Ι), ἵνα διαπραγματευθῇ τὴν εἰρήνην. Ἐλθὼν ὅμως ὁ Κίμων, κατώρθωσε (Θουκυδ. Α, 112) μόνον πενταετῆ ἀνακωχήν, καὶ ἔστρεψεν αὖθις τὰ ὅπλα τῶν Ἀθηνῶν κατὰ τῶν Περσῶν, καταλαβόντων τὴν Κύπρον καὶ ἀπειλούντων ἐκ νέου τοὺς ἐν τῇ Ἀσίᾳ Ἕλληνας. Ἐκπλεύσας δὲ μετὰ 200 πλοίων (Θουκ. Α, 112), 60 μὲν ἐξ αὐτῶν ἔπεμψεν εἰς Αἴγυπτον, εἰς βοήθειαν τοῦ Ἀμυρταίου, μετὰ τῶν λοιπῶν δ' ἐπολιόρκησε τὸ Κίτιον ἐν Κύπρῳ· ἀλλ' ἐπὶ τῆς πολιορκίας ἀπέθανε, τῷ 449. Κατ' ἐντολὴν δ' αὐτοῦ ὁ θάνατός του ἔμεινεν ἐπὶ 30 ἡμέρας ἄγνωστος εἰς τὸν στρατόν, ὅστις ἐν τούτοις ἐνίκησε τὸν τοῖς Πέρσαις ἀνήκοντα στόλον τῶν Φοινίκων καὶ τῶν Κιλίκων, καὶ τὸν πεζὸν στρατὸν εἰς τὴν παραλίαν, ὅτε καὶ ἔπεσεν ὁ Ἀθηναῖος στρατηγὸς Ἀναξικράτης. Εἶτα δ' ἐκομίσθησαν τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ εἰς Ἀθήνας, καὶ αὐτοὶ οἱ Κιτιεῖς τὸν ἐτίμησαν ὡς ἥρωα κατὰ χρησμὸν (Πλούτ. Κίμ. 111. ΙΘ. Περ. Ι. — Θουκ. ὡς ἀν.). Κατὰ Διόδωρον δὲ (ΙΒ, 3—4), ὑπ' αὐτοῦ ἡττηθέντες οἱ Πέρσαι, ἔπεμψαν εἰς Ἀθήνας πρέσβεις ἵνα προτείνωσιν εἰρήνην ἐπὶ τοῖς ὅροις ἀνεξαρτησίας πασῶν τῶν ἐν Ἀσίᾳ Ἑλληνίδων πόλεων· οὐδεὶς Πέρσης σατράπης νὰ πλησιάζῃ μέχρις ἀποστάσεως τριῶν ἡμερῶν τῆς παραλίας· οὐδὲν περσικὸν πολεμικὸν πλοῖον νὰ πλέῃ ἐκτὸς τῆς Φασηλίδος (ἐν Λυκίᾳ) καὶ τῶν Κυανέων νήσων κατὰ τὸν Θρακικὸν Βόσπορον· οἱδ' Ἀθηναῖοι νὰ μὴ πέμπωσι στρατὸν εἰς Περσικὰς ἐπαρχίας. Φρονοῦσιν ὅμως τινὲς ὅτι δὲν συνωμολογήθη ἡ συνθήκη αὕτη (Ἡρδ. ΣΤ, 42), ἴσως ἕνεκα τοῦ θανάτου τοῦ Κίμωνος.

Κινάδων, Σπαρτιάτης, διὰ συνωμοσίας μετὰ Περιοίκων καὶ Εἱλώτων θελήσας ν' ἀνατρέψῃ τὸ πολίτευμα, ἐφωράθη καὶ κατεδικάσθη εἰς θάνατον (Ξεν. Ἑλλ. Γ, 3, 4).

Κιναίθων, Λακεδαιμόνιος ποιητής.

Κίνδυς (ἡ), πόλις τῆς Καρίας, παρὰ τῇ Ἰασσῷ. Κινδύην ἀναφέρει ὁ Στράβων, κώμην εἰς ταῦτα τὰ μέρη, μὴ σωζομένην πλέον ἐπ' αὐτοῦ (Ἡρδ. Ε, 118). Εἶχε δ' ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ναὸν ἡ Ἄρτεμις, κατ' αὐτὴν Κινδύα ἐπονομαζομένη.

Κινέας, Θεσσαλός, ἐπεδόθη ἐν Ἀθήναις εἰς τὴν ῥητορικήν· εἶτα δὲ παρὰ Πύρρῳ διατρίβων, τῷ βασιλεῖ τῆς Ἠπείρου, ἐπροσπάθησε μάτην δι' ἐμφρόνων συμβουλῶν ν' ἀποτρέψῃ αὐτὸν τῆς εἰς Ἰταλίαν ἐκστρατείας, καὶ μετὰ τὴν πρώτην νίκην προέτρεψεν αὐτὸν νὰ προτείνῃ τοῖς Ῥωμαίοις εἰρήνην (Πλούτ. Πύρρ. ΙΑ, 15). Ἀλλ' ἐλθὼν ὁ ἴδιος εἰς Ῥώ-

μην, δὲν κατώρθωσεν οὐδὲ διὰ δώρων οὐδὲ διὰ λόγων νὰ πείσῃ τὴν Βουλήν, ἣν περιέγραφεν εἰς τὸν Πύρρον ὡς συνέλευσιν βασιλέων καὶ τὸν δῆμον τῶν Ῥωμαίων εἰς οὓς ἐπρότεινεν ὅρους τῆς ἐλευθερίας τῶν Ἰταλικῶν πόλεων καὶ τῶν Ἑλληνικῶν ἀποικιῶν. Κατά τινας (Εὐτρόπ. Β, 12), καὶ ἄνευ παντὸς ὅρου οἱ Ῥωμαῖοι ἠρνήθησαν καὶ νὰ τῷ ἐπιτρέψωσι ν' ἀπέλθῃ τῆς Ἰταλίας. Ὁ Πύρρος ἀναγνωρίζων τὴν μεγάλην του ἱκανότητα, τῷ ἔλεγεν ὅτι κατακτᾷ περισσοτέρας πόλεις διὰ λόγων ἢ ὅτι ὁ ἴδιος δι' ὅπλων, καὶ τὸν ἔπεμψε καὶ ἐκ δευτέρου εἰς Ῥώμην ἵνα ἀποδώσῃ αἰχμαλώτους καὶ ἐξακολουθήσῃ διαπραγματεύσεις (Πλούτ. Πύρρ. ΚΑ). Φαίνεται δ' ὅτι ἀπέθανεν ὅτε ὁ Πύρρος ἐξεστράτευεν εἰς Σικελίαν, καὶ ὅτι ἦν καὶ συγγραφεὺς (Cic. ad fam. IX, 25).

Κινηπίας, ἴδ. Διθύραμβος.

Κινύρας, βασιλεὺς τῆς Κύπρου, ἀγαπητὸς τοῦ Ἀπόλλωνος, ἱερεὺς τῆς Ἀφροδίτης ἐν Πάφῳ, ὡς ἦσαν καὶ οἱ ἀπόγονοι αὐτοῦ Κινυράδαι. Ὑπό τινων λέγεται υἱὸς τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Πάφου, ὑπ' ἄλλων τῆς Σμύρνης ἢ τῆς Φαρνάκης ἢ τοῦ Σανδάκου, κτλ., καὶ προελθὼν ἐξ Ἀσσυρίας ἢ Κιλικίας, καὶ ἱδρύσας τὴν Πάφον. Κατά τινας ἦν πατὴρ τοῦ Ἀδώνιδος ἐκ τῆς ἰδίας αὐτοῦ θυγατρὸς Σμύρνης (ἢ Μύρρας), καὶ ηὐτοκτόνησεν ὅταν ἐγνώρισε τὸ ἀκούσιον ἔγκλημά του (Πίνδ. Πύθ. Β, 15. — Tac. II, 3. — Ov. Met. X). Εἰς τὸν Ἀγαμέμνονα προσέφερε θώρακα (Ὁμ. Ἰλ. Β, 20).

Κένυψ ἢ Κίνυφος (Πτλμ.), ποταμὸς τῆς Λιβύας, ῥέων μεταξὺ τῶν δύο Σύρτεων ἐν τῇ νῦν χώρᾳ τῆς Τριπόλεως (Ἡρδ. Δ, 175). Νῦν Βαδὶ-Κουάμα. Ὁμώνυμος ἦν καὶ ἡ περὶ αὐτὸν χώρα, ἣν κατῴκουν οἱ Μάκαι (Ἡρδ. Αὐτ. 198).

Κιονόκρανον, ἴδ. Κίων.

Κέος, πόλις τῆς Βιθυνίας ἐν ὁμωνύμῳ κόλπῳ καὶ παρ' ὁμωνύμῳ ποταμῷ, ἀποικία Μιλησίων· κατεστράφη ὑπὸ Φιλίππου Γ τῆς Μακεδονίας, καὶ ἀνοικοδομηθεῖσα ὑπὸ Προυσίου, μετωνομάσθη Προῦσα ἡ ἐπιθαλάσσιος (Στρβ. ΙΒ, 562).

Κιρκαῖον, 1) Ἀκρωτήριον τῆς χώρας Λατίου ἐν Ἰταλίᾳ, ἔνθα ἐπλάττετο οἰκοῦσα ἡ Κίρκη (Στρβ.). Νῦν Κιρκέλλον. — —2) Πόλις ἀρχαία τῶν Οὐόλσκων ἐν Ἰταλίᾳ, λεγομένη κατοικία τῆς Κίρκης, Ῥωμαϊκὴ ἀποικία ἐπὶ Ταρκυνίου (Πολϐ. — Στρβ.). Νῦν Ἅγ. Φελίκης. — 3) Κιρκαῖον πεδίον, χώρα ἐν Κολχίδι, περὶ τὸν ποταμὸν Φᾶσιν (Ἀπολλν. Ῥόδ. Β, 400).

Κίρκη, ἴδ. Ὀδυσσεύς.

Κίρκος, ἐν γένει κύκλος, δι' ὃ καὶ εἶδος ἱέρακος κυκλοτερῶς πετῶντος, ὃν διὰ τοῦτο Ὅμηρος (Ὀδ. Ο. 526) ἄγγελον τοῦ Ἀπόλλωνος λέγει. Οὕτω δ' ὠνόμαζον, διὰ τῆς παρὰ Λατίνοις ἐπικρατησάσης ἐπωνυμίας οἱ Ἕλληνες καὶ τῶν Ῥωμαίων τὰ γυμνάσια καὶ ἱπποδρόμια, τὰ ἐπὶ τοῦ μεγαλείου τῆς Ῥώμης μετὰ πολλῆς πολυτελείας οἰκοδομούμενα.

Κίρρα, ἴδ. Κρίσα.

Κίρτα, πρωτεύουσα τῆς Νουμιδίας εἰς τὴν βόρειον παραλίαν τῆς Ἀφρικῆς, αὐτὴ δὲ μεσόγειος καὶ ὀχυρὰ (νῦν Κωνσταντίνα) (Στρβ. ΙΖ). Ἕδρα τοῦ Μασσινίσσα καὶ τῶν διαδόχων του, ἐλέγετο ἐπὶ Ῥωμαίων Κίρτα Ἰουλία (Πτολ. Δ, 3). Σώζονται ἐρείπια αὐτῆς, ἐν οἷς ὡραῖος καὶ περίεργος τάφος ὡς τοῦ βασιλέως Μικίψα θεωρούμενος, ὅστις ἔφερεν ἐνταῦθα Ἑλληνικὴν ἀποικίαν.

Κίρφις, ὄρος (ν. Ξεροβούνι) 1270^{μ} ὕψος ἔχον, καὶ εἰς τὸν Κορινθιακὸν κόλπον ἀπολῆγον, Ν. τοῦ Παρνασσοῦ, ἀφ' οὗ χωρίζεται διὰ φάραγγος 3μ. μῆκος ἐχούσης καὶ διαρρεομένης ὑπὸ τοῦ Πλείστου, ἧς δ' αἱ πλευραὶ εἰσὶν ἀπότομοι, καὶ πολλάκις ἀλλήλαις ἀντιστοιχοῦσαι.

Κίσαμος, πόλις καὶ λιμὴν τῆς ἐν Κρήτῃ πόλεως Ἀπτέρας (Στρβ.).

Κισθήνη, 1) Πόλις τῆς Αἰολίδος ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ (Στρβ.). — 2) Μικρὰ νῆσος πρὸ τῶν ἀκτῶν τῆς Λυκίας ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ

(Στρβ.). — 3) Πεδία Κισθήνης (Αἰσχ. Προμ. 799), ἡ κατοικία τῶν Γοργόνων καὶ τῶν Γραιῶν περὶ τὸν Ἄτλαντα τῆς Λιβύης, εἰς τὰς δυτικὰς ἐσχατιὰς τῆς γῆς, κατὰ τὰς τότε ἰδέας. Κατά τινας κριτικοὺς ἴσως Κυνήτης, διότι Κυνῆται ἐλέγοντο κατοικοῦντες εἰς τὰ ἄκρα τῆς Ἱσπανίας (Ἡρδ. Δ, 49. — Στφ. Βυζ.).

Κισσαία, ἐπίθετον τῆς Ἀθηνᾶς ἐν Ἐπιδαύρῳ (Παυσ. Β, 29).

Κισσεύς, βασιλεὺς ἐν Θρᾴκῃ, υἱὸς Θεανοῦς τῆς γυναικὸς τοῦ Ἀγτήνορος, ἱερείας τῆς Ἀθηνᾶς ἐν Τρωάδι (Ὁμ. Ἰλ. Β, 223. Ζ, 297), πατὴρ δὲ καὶ τῆς Ἑκάβης (Εὐρπ. Ἑκ. 3).

Κισσία, ἐπαρχία καὶ πόλις ἐν τῇ Σουσιανῇ τῆς Περσίας ἐπὶ τοῦ Εὐλαίουποταμοῦ, ἀνδρείους ἔχουσα κατοίκους (Ἡρδ. Γ, 91. ΣΤ, 119).

Κίσσιαι πύλαι, μία τῶν πυλῶν τῆς Βαβυλῶνος (Ἡρδ. Γ, 155).

Κισσὸς, πόλις τῆς Μακεδονίας, ἧς οἱ κάτοικοι μετῴκησαν ἔπειτα εἰς τὴν βορείως αὐτῆς κειμένην Θεσσαλονίκην. Ἦν ἡ ἀρχαιοτάτη καθέδρα τοῦ Κισσέως (Στρβ.).

Κισσύβιον, ξύλινον ἀγγεῖον, συνήθως μίαν ἔχον λαβήν, ποτήριον διὰ τοὺς πτωχοὺς καὶ χρήσιμον διὰ τοὺς ποιμένας ἵνα ἀρμέγωσιν εἰς αὐτὸ (Ὁμ. Ὀδ. Ι, 346. Ξ, 78. Π, 52. — Θεόκρ. Α, 27. — Θεόφ. Ἐπιστ.).

Κίστη, κιβώτιον ἢ πλεκτὸν (Ἡσύχ.) (4),

1. 2.

Ἐκ χειρογρ. τοῦ Βιργιλίου.

ἢ ξύλινον, ἢ μετὰ ταῦτα καὶ ἐξ ἄλλων ὑλῶν,

3. 4.

Κεράμινον

Ἀνάγλ. Ῥωμ.

πρὸς διατήρησιν, κατὰ τὸ μέγεθος αὐτοῦ, τροφίμων (2), ἐνδυμάτων, (1), βιβλίων ἢ καὶ χρημάτων (3), ἢ γυναικείων κοσμημάτων (5),

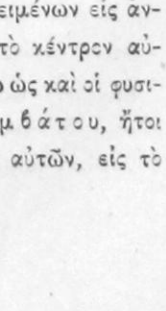
5.

Χαλκοῦν ἐν Ῥώμῃ.

προσέτι δὲ εἰς πολιτικὰς συνελεύσεις, τὰ εἰς ἃ ἐρρίπτοντο αἱ ψῆφοι, προτάσεις κτλ. τῶν μελῶν, ἐν δὲ τοῖς ναοῖς αἱ περιέχουσαι ἱερὰ σκεύη, ἢ μυθικά τινα ἱερὰ ἀντικείμενα, ἰδίως εἰς τοὺς ναοὺς τῆς Δήμητρος καὶ τοῦ Διονύσου.

Κιστοφόροι, αἱ γυναῖκες αἱ εἰς τὰς πομπὰς φέρουσαι τὰς ἱερὰς κίστας τῆς Δήμητρος καὶ τοῦ Διονύσου, μικρὰς καὶ τετραγώνους, οἷαι ἦσαν καὶ αἱ περιέχουσαι τὰ πολύτιμα ἀντικείμενα τῆς γυναικείας κοσμήσεως. — Κιστοφόρος δ' ἐλέγετο καὶ ἓν νόμισμα τῆς Περγάμου, παριστῶν κίστην τοῦ Διονύσου ἐξ ἧς ἐξέρχεται ὄφις, καὶ ἀξίαν ἔχον περίπου διδράχμου.

Τοιχογρ. Πομπ.

Κίτιον, ἴδ. Κύπρος.

Κίτριον, μεταγενέστερον ὄνομα τῆς πόλεως Πύδνης ἐν Μακεδονίᾳ.

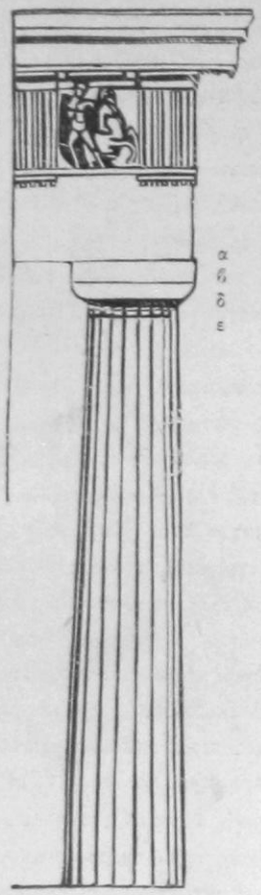
Κίττος, Ἀθηναῖός τις τραπεζίτης (Δμσ.)

Κίχυρος, πόλις παραλία τῆς ἐν Ἠπείρῳ Θεσπρωτίας, πρὸν Ἐφύρα (Στρβ.).

Κίων, στύλος στηρίζων ὄροφον, ἐν τῇ ἀπωτάτῃ ἀρχαιότητι, καὶ πρὶν ἢ ἡ τέχνη ἀντιληφθῇ αὐτῶν, ξύλινοι βεβαίως δένδρων κορμοί. Ὅτε δ' ἔπειτα διὰ τοὺς ναοὺς καὶ τὰς μεγάλας οἰκοδομὰς ἐγένοντο λίθινοι, ἐξηκολούθησαν κατὰ τὸ ἀρχικὸν αὐτῶν σχῆμα, στρογγύλοι κατασκευαζόμενοι, οἱ μὲν ἐλάσσονες μονόλιθοι, οἱ μεγάλοι δὲ ἐκ συνηρμοσμένων κυλινδρικῶν τεμαχίων συγκείμενοι, ἅτινα ἐλέγοντο σπόνδυλοι, καὶ συνεδέοντο ἐνίοτε διὰ ξυλίνων κύβων, ἐντεθειμένων εἰς ἀντιστοιχοῦντα κοιλώματα κατὰ τὸ κέντρον αὐτῶν. Ἐμειοῦντο δὲ πρὸς τὰ ἄνω ὡς καὶ οἱ φυσικοὶ κορμοί, κατὰ τὸ $^{1}/_{3}$ τοῦ ἐμβάτου, ἤτοι τῆς ἡμιδιαμέτρου τῆς βάσεως αὐτῶν, εἰς τὸ

1/2 δὲ τοῦ ὕψους ἦσαν ὀλίγον ὀγκωδέστεροι, ἢ εἶχον τὴν λεγομένην ἔντασιν. Ἦν δὲ τὸ συνηθέστερον ὕψος τὸ ἐκ 12 ἐμβατῶν. Οἱ κίονες ἦσαν ῥαβδωτοί, ἔχοντες 20 διαξέσματα ἢ στρίγγας (γ) στρογγύλως εἰσεχούσας, ἢ, οἱ ἀρχαιότεροι, ἐνίοτε μόνον 16. Ἐκόσμει δ' ἄνω τὸν κίονα τὸ κιονόκρανον ἢ ἐπίκρανον ἢ καὶ κεφαλὴ λεγόμενον (αβ), ἀρχόμενον ἀπὸ ὁριζοντίου ἐντομῆς (ι) εἰς τὰς ῥαβδώσεις, μεθ' ἣν ἕπεται ὁ ἐχῖνος (δ), στρογγύλον οἴδημα προέχον τοῦ κίονος, καὶ κοσμούμενον συνήθως διὰ 3—5 ἱμάντων (ε) ἴσως παραστάσεων χαλκῶν κοσμημάτων τοῦ κίονος ὅτε ἦτο ξύλινος· καὶ μετ' αὐτὸν ἕπεται ἡ πλίνθος (α), πλὰξ παραλληλεπίπεδος ἢ ἄβαξ (ὅθεν καὶ abacus λατινιστί), ἐφ' ἧς ἐπεκάθητο ἡ ὀροφή. Ὁ κίων οὗτος ἐλέγετο δωρίου

1.

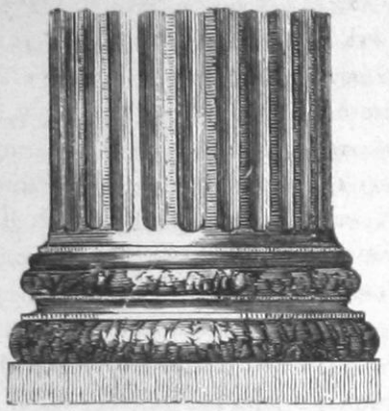

2.

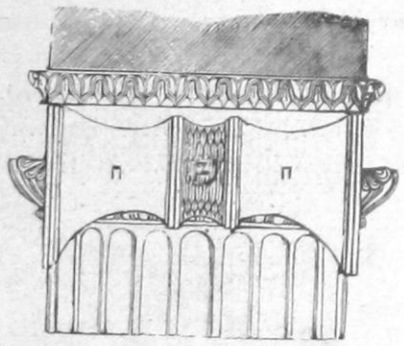
ῥυθμοῦ. Ὑπὸ τῶν Ἰώνων δὲ μετεποιήθη ὁ ῥυθμὸς οὗτος εἰς ἄλλον μᾶλλον εὔχαριν καὶ ἐπιδεικτικόν, τὸν Ἰώνιον, καθ' ὃν οἱ κίονες ἦσαν ἀναλόγως ὑψηλότεροι, ἔχοντες ὕψος ὑπὲρ τοὺς 16 ἐμβάτας, καὶ ῥαβδώσεις μάλιστα 24, ἀπαντωμένας

3.

οὐχὶ εἰς ὀξείας γραμμὰς ὡς εἰς τοὺς δωρίους, ἀλλ' εἰς ἐπιφανείας (2 γ), καὶ βαίνοντας ἐπὶ βάσεων, αἵτινες ἄρχονται κάτωθεν ἀπὸ τετραγώνου πλίνθου (3, Α) ἕπεται δὲ στρογγύλη, ἡμικυκλικῶς ἐξέχουσα, πολλάκις κατάγλυφος σπεῖρα (Β), εἶτα κοίλως εἰσέχουσα σκοτία ἢ τροχίλος (Γ), καὶ αὖθις δευτέρα σπεῖρα, καὶ μεταξὺ τῶν μερῶν τούτων φέροντες ἱμάντες (ο). Ἐν δ' Ἰωνίᾳ συνήθως ἀντὶ πρώτης σπείρας, εἶχον πρῶτον τροχίλιον, τὸ δὲ κιονόκρανον, ὑπὲρ ταινίαν, πολλάκις τὸ οὐχ ἧττον κατάγλυφον ὑποτραχήλιον (ἴδ. Θριγκός, 2, Ρ), μεθ' ὃ ἕπεται ὁ Ἐχῖνος, ἐνίοτε κοσμούμενος δι' ὠῶν (σ), καὶ ἐπ' αὐτοῦ εἰς μὲν τὰς δύο ἀντιθέτους πλευρὰς ἐπίκεινται οἱ αὐλακες (Δ), ἑκατέρωθεν κυρτούμενοι εἰς δύο χαριεστάτους ἕλικας, ὧν τὸ κέν-

4.

τρον ἐλέγετο ὀφθαλμὸς ἢ ἄξων (υ) εἰς δὲ τὰς ἄλλας ἔχουσιν ἀντ' αὐτῶν τὰ λεγόμενα προσκεφάλαια (4 π) διεζωσμένα δι' ἑνὸς ἢ διὰ πλειόνων ζωστήρων (Ζ). Ἐν τῇ ἀπωτάτῃ ἀρχαιότητι ὑπῆρχον ξύλινοι στύλοι ὡς θεότητες λατρευόμενοι, καὶ βεβαίως κεκαλυμμένοι ἀπὸ τῆς πλίνθου αὐτῶν δι' ὑφάσματος, ὃ ἀνειλίσσετο καὶ ἀνεπορποῦτο κατὰ τὰς ἑορτάς, ὅτε ὁ κίων ἔπρεπε ν' ἀποκαλυφθῇ. Τὸ πιθανώτατον φαίνεται ὅτι τούτου καλλιτεχνικὴ ἀπομίμησις ἐστὶ τὸ Ἰωνικὸν κιονόκρανον. Τοῦ Ἰωνικοῦ δὲ μεταγενεστέρα καὶ ἔτι μᾶλλον κατάκοσμος μεταρρύθμισις ἦν ὁ Κορίνθιος ῥυθμός, διαφέρων ἐκείνου, κατὰ τὸ μεῖζον ὕψος τῶν κιόνων καὶ κατὰ τὸ κιονόκρανον, ἐπινοηθὲν κατὰ Βιτρούβιον (IV, 1, 8) ὑπὸ τοῦ πιθανῶς Ἀθηναίου γλύπτου, τοῦ Καλλιμάχου, ὅστις περὶ τὴν 36ην Ὀλυμπιάδα, ἰδὼν περὶ κάλαθον ἀθυρμάτων ὅστις εἶχε τεθῇ ἐπὶ τάφου νέας κόρης, φυόμενα φύλλα ἀκάνθου, συνέλαβε τοῦ νέου τούτου ἀρχιτεκτονικοῦ τρόπου τὴν ἰδέαν. Ἄρχεται δὲ καὶ αὐτὸ ἐκ ταινίας (5, τ) συνεχῶς κοσμουμένης δι' ἀστραγάλων, καὶ ἐπ' αὐτῆς ἐπικάθηται ὁ κάλαθος (Κ) ἤτοι τὸ σῶμα τοῦ κιονοκράνου, στρογγύλον, πέριξ ἔχον πρὸς τὰ ἔξω καμπτόμενα ὀκτὼ κατώτερα φύλλα ἀκάνθου, λεγόμενα τραχέα (Τ) καὶ ὀκτὼ ὑψηλότερα (Υ) ὄπισθεν δ' αὐτῶν αἴρονται 3 καυλοί, ὧν ἕκαστος διαιρεῖται εἰς 2 κλάδους, ἕνα λεπτὸν (θ) καὶ ἕνα ἰσχυρὸν (Θ) καὶ οἱ μὲν λεπτοὶ ἀνὰ δύο συστρεφόμενοι, ἀναδίδουσιν ἀνὰ ἕνα κάλυκα (λ) οἱ δ' ἰσχυροί, ἐπίσης ἀνὰ δύο, ἀποτελοῦσι τέσσαρας μικρὰς προεχούσας ἕλικας (Α) ἐφ' ὧν ἐπικάθηται ἡ πλίνθος (Π) τετράγωνος, τὰς πλευρὰς δ' ἔχουσα οὐχὶ εὐθείας, ἀλλὰ κυρτῶς εἰσεχούσας, καὶ ἄνωθεν διὰ κυματίου (α) πολλάκις καταγλύφου, κεκοσμημένη.

5.

Κλαάμητις ἡ Καλάμητις, θυγάτηρ τοῦ Θεσπίου, μήτηρ τῆς Ἀστυβίας ἐκ τοῦ Ἡρακλέους (Ἀπλλδ. Β, 7, 3).

Κλάδεος, καὶ Κλάδαος, δεξιὸς ὁμόρρους τοῦ Ἀλφειοῦ ἐν Ἤλιδι, ὅριον πρὸς δυσμὰς τοῦ Ὀλυμπιακοῦ τεμένους (ἴδ. Ὀλυμπία).

Κλάδοι ἱκετήριοι, θαλλοί· ἢ φυλλάδες ἱκετήριαι, ἢ καὶ στέμματα, ἦσαν οἱ οὓς ἔφερον διὰ χειρῶν ἢ ἐπὶ τῶν κεφαλῶν, πολλάκις καὶ μετὰ λευκῶν ταινιῶν οἱ πρὸς ἱκεσίαν προσερχόμενοι.

Κλαζομεναί, πόλις τῇ Ἰωνικῇ δωδεκαπόλει ἀνήκουσα Δ. τῆς Σμύρνης εἰς τὴν Ν. ἀκτὴν τοῦ κόλπου αὐτῆς ἐν μέρει ἐπὶ νήσου, ἑνωθείσης διὰ χώματος ὑπὸ τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου μετὰ τῆς ξηρᾶς. Εἶχε μέγαν ναὸν τοῦ Ἀπόλλωνος, καὶ ἦν πατρὶς τοῦ φιλοσόφου Ἀναξαγόρου (Ἡρδ. Α, 142. Β, 178.—Θουκ. Η, 14.— Στρβ. ΙΔ, 645).

Κλάνα, νύμφη ἔχουσα βωμὸν ἐπὶ τοῦ Καλαθίωνος, ὄρους τῆς Λακεδαιμονίας (Παυσ. Γ.).

Κλάνες, 1) εἷς τῶν Κενταύρων, φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Πηλέως κατὰ τοὺς γάμους τοῦ Πειρίθου (Ov. Met. XII, 379). — 2) Ποταμὸς τῆς Ἰταλίας, ὁρίζων τὴν Καμπανίαν πρὸς τὸ Λάτιον· εἶτα μετονομασθεὶς Λεῖρις (Στρβ. Ε, 3, 6). Νῦν Καριλιάνος. — 3) Ποταμὸς τῆς Τυρρηνίας, ἐκβάλλων εἰς τὸν Τίβεριν. Νῦν Χιάνος.

Κλάριος, ἐπίθετον ὑφ' ὃ ἐλατρεύετο ὁ Ζεὺς ἐν Τεγέᾳ τῆς Ἀρκαδίας (Παυσ. Η, 53), καὶ ὁ Ἀπόλλων ἐν Κλάρῳ (Καλλμ. Ἀπόλ. 70.—Παυσ. Ζ, 3, 5).

Κλάρος, ἴδ. Κολοφών.

Κλαρῶται, καὶ ἀφαμιῶται, ἐν Κρήτῃ οἱ ἰδιωτικοὶ δοῦλοι εἰς τοὺς ἀγροὺς, οὓς οἱ Κρῆτες ὠνόμαζον ἀφημίαν (Ἡσύχ.). Ἴδ. Εἵλωτες, Κρήτη.

Κλαυδιόπολις, 1) ἡ πρὶν Βιθύνιον, πόλις ἐπίσημος τῆς Βιθυνίας ἐν τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ.—2) Πόλις τῆς Ἰσαυρίας (Στρβ.), ἢ τῆς Καππαδοκίας (Πτλμ.) ἐν Ἀσίᾳ.

Κλεαγόρας, ζωγράφος ἐκ Φλιοῦντος τῆς Πελοποννήσου (Ξνφ.).

Κλεαίνετος, Ἀθηναῖος, πατὴρ τοῦ Κλέωνος, ὁ περιορίσας τὸ δικαίωμα τῆς ἐν τῷ Πρυτανείῳ σιτίσεως τῶν στρατηγῶν (Θουκ. Γ, 36.—Ἀρστφ. Ἱππ. 574).

Κλεανδρίδης, ἔφορος τῆς Σπάρτης, συνοδεύσας τῷ 445 π. Χ. τὸν νέον βασιλέα Πλειστοάνακτα εἰς Ἀθήνας. Δωροδοκηθεὶς δὲ ὑπὸ Περικλέους καὶ διενεργήσας τὴν ἀποχώρησιν τοῦ Πελοποννησιακοῦ στρατοῦ, ἐν Σπάρτῃ, κατεδικάσθη εἰς θάνατον, καὶ ἐσώθη μόνον διὰ φυγῆς (Πλουτ. Περ. ΚΒ.—Θουκ. ΣΤ, 93).

Κλέανδρος, ἀρχηγὸς τῆς δημοτικῆς μερίδος ἐν Γέλᾳ τῆς Σικελίας, ἀνεδείχθη τύραννος. Ἄρξας δ' ἔτη 7, τέλος ἐθανατώθη τῷ 498 π. Χ. (Ἡρδ. Ζ, 154).

Κλεάνθης, 1) Φιλόσοφος ἐξ Ἄσσου τῆς Μυσίας, ἔζη περὶ τὸ 260 π. Χ. Πτωχὸς καὶ ἀποχειροβίωτος, ἐκαλεῖτο χλευαστικῶς φρεάντλης. Ἐπὶ 20 ἔτη ἐμαθήτευσε παρὰ τῷ Ζήνωνι, καὶ εἶτα διεδέχθη αὐτὸν εἰς τὴν Στοάν. Τὸν ἥλιον ἐξελάμβανεν ὡς τὴν θεμελιώδη ἀρχὴν τοῦ κόσμου. Περιῆλθε δ' εἰς ἔριν πρὸς τὸν μαθητήν του Χρύσιππον, καὶ 80ούτης ἀπέθανεν ἑκουσίως ἐξ ἀσιτίας, ὡς πιστεύεται. Εἰς αὐτὸν ἀποδίδοται «ὕμνος εἰς Δία», διατηρηθεὶς παρὰ Στοβαίῳ, καὶ διακρινόμενος ἐπὶ ὑψηγορίᾳ, οὐχὶ ὅμως καὶ ἐπὶ ἀπταίστῳ ἀκριβείᾳ τοῦ ὕφους. — 2) Κορίνθιος, εἰς ὃν ὁ Πλίνιος (XXXV, 5) ἀποδίδωσι τὴν πρώτην ἐπίνοιαν τῆς ζωγραφικῆς.

Κλεάνωρ, στρατηγὸς ἐξ Ὀρχομενοῦ τῆς Ἀρκαδίας (Ξνφ. Ἀνβ. Γ, 47).

Κλεαρίδας, μετὰ τοῦ Βρασίδου ἐν Μακεδονίᾳ κατὰ τῶν Ἀθηναίων πολεμῶν, καὶ ἀντιστὰς εἰς τὴν εἰρήνην ἣν ὁ Νικίας διεπραγματεύθη (Θουκ. Δ, 132. Ε, 10 21).

Κλεάριστος, φίλος τοῦ ποιητοῦ Θεόγνιδος (Θγν. 502).

Κλέαρχος, 1) ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου πολλάκις ναυαρχήσας τοῦ σπαρτιατικοῦ στόλου (Θουκ. Η, 8. 20. Ξεν. Ἑλλ. Α, 1). Ὅτε δὲ μετὰ ταῦτα, τῷ 403 π. Χ. ἐπέμφθη εἰς τὸ Βυζάντιον ὡς στρατηγὸς κατὰ τῶν Θρᾳκῶν, ἀντεποιήθη τῆς τυραννίδος, πολλῶν πλουσίων καταλαβὼν τὴν περιουσίαν. Διὰ τῶν ὅπλων δὲ τὸν ἐβίασεν ἡ Σπάρτη ν' ἀποστῇ. Τραπεὶς εἰς φυγὴν, προσῆλθε μετὰ μισθωτῶν Ἑλλήνων εἰς Κῦρον τὸν νεώτερον ἐκστρατεύοντα κατὰ τοῦ Ἀρταξέρξου (Ξεν. Ἀνβ. Α, 1, 9.—Β, 6, 2), ἐπολέμησεν εἰς τὴν ἐν Κουνάξοις μάχην, καὶ ἐφονεύθη μετὰ ταῦτα δολίως ὑπὸ τοῦ σατράπου Τισσαφέρνους. — 2) Τύραννος τῆς ἐν Πόντῳ Ἡρακλείας, ἄρξας ἐπὶ 11 ἔτη, καὶ δολοφονηθεὶς τῷ 364 π. Χ. Ἐν Ἡρακλείᾳ εἶχεν ἱδρύσει βιβλιοθήκην. Ἦκμασε δὲ τὴν ἀρχὴν ὡμῶς, εἰ καὶ ἐν Ἀθήναις ὑπὸ Πλάτωνος καὶ Ἰσοκράτους διδαχθείς.—3) Σοφὸς καὶ ἱκανὸς μαθητὴς τοῦ Ἀριστοτέλους, ἐκ Σόλων τῆς Κύπρου, γράψας πολλὰ φιλοσοφικὰ συγγράμματα, καὶ, ὡς φαίνεται, καὶ ἱστορικά, διότι ἓν ἐξ αὐτῶν ἐπεγράφετο Βίοι. Σώζονται δ' αὐτοῦ ὀλίγα ἀποσπάσματα μόνον (Συλλ. Müller, Fragm. hist. græc).

Κλειγένης, μέτοικος ἐν Ἀθήναις, πολιτικὴν κτησάμενος ἐπιρροὴν (Ἀρστφ. Βάτρ. 709).

Κλεῖδες, δύο (κατὰ Πλίνιον τέσσαρες) μικραὶ νῆσοι εἰς τὰ βορειοανατολικὰ τῆς Κύπρου (Στρβ.). Ὁ Ἡρόδοτος (Ε, 108) οὕτω καλεῖ τὸ αὐταῖς ἀντικείμενον ἀκρωτήριον τῆς Κύπρου, ὃ ὁ Στράβων λέγει Βοὸς οὐρὰν. Νῦν τοῦ Ἁγ. Ἀνδρέου.

Κλειδαμίδης, Ἀθηναῖος, υἱὸς τοῦ ποιητοῦ Σοφοκλέους (Ἀρστφ. Βάτρ. 791).

Κλείδημος, συγγραφεὺς Ἀθηναῖος τῆς δ' π. Χ. ἑκατονταετηρίδος, ἔγραψεν Ἀτθίδα, ἀρχομένην ἀπὸ τῶν ἀπωτάτων χρόνων τῶν Ἀθηνῶν, ἀλλὰ μνημονεύουσαν καὶ τῶν συμμοριῶν, αἵτινες εἰσήχθησαν μόνον τῇ 100 Ὀλυμπιάδι (377 π. Χ.). Μνημονεύονται δ' αὐτοῦ καὶ ἄλλα ἔργα, ὡς τὸ ἐξηγητικὸν, οἱ νόστοι, τὰ πρωτογόνια, ὧν τεμάχια σώζονται (Συλλ. Müller, Fragm. hist. græc.).

Κλείδικος, ἄρχων ἐν Ἀθήναις (Παυσ.).

Κλειναγόρας, ἱερεὺς τῶν Ἀμφικτυόνων (Δμσθ.).

Κλεινίας, πατὴρ τοῦ Ἀλκιβιάδου, πλούσιος, ὁπλίσας ἰδίᾳ δαπάνῃ τριήρη εἰς τὸν περσικὸν πόλεμον. Ἔπεσεν εἰς τὴν ἐν Κορυνείᾳ μάχην.

Κλεινόμαχος, ἔφορος ἐν Σπάρτῃ (Ξνφ. Ἑλ. Β, 2).

Κλειωνίδης, υἱὸς Δεινίου, ναύαρχος τῶν Ἀθηναίων (Θουκ. Γ, 3).

Κλεῖς, μία τῶν Νυμφῶν αἵτινες ἐν Νάξῳ ἔθρεψαν τὸν Βάκχον ὡς βρέφος (Διόδ. Α, 52).

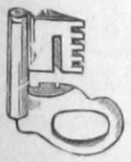
Κλείς, ἡ δι' ἧς ἡ θύρα κλείεται καὶ ἀνοίγεται, ἦτο ἐπὶ Ὁμήρου ἐν χρήσει (Ὀδ.

Φ, 47), ἐσήμαινε δὲ καὶ τὸ κλεῖθρον ἐν γέ-

νει (Ἰλ. Ω, 455), καὶ ἦν διαφόρου μεγέθους καὶ σχήματος κατὰ τὸ τῶν θυρῶν ἢ τῶν πυλῶν εἰς ἃς ἐχρησίμευεν. Αἱ τρεῖς ὀδόντας ἔχουσαι ἐλέγοντο Λακωνικαὶ (Apol. Met. I, 11).

Κλεισθένης, 1) Ὀρθαγορίδης ἐκ τῆς προδωρικῆς φυλῆς τῶν Αἰγιαλέων ἐπὶ Σόλωνος, τύραννος τῆς Σικυῶνος, καταβαλὼν τῶν Δωριέων τὴν ὑπεροχὴν, ἀφαιρέσας ἀπ' αὐτῶν τὰ ἐξαιρετικὰ πρόνομια ὧν ἀπελάμβανον πανταχοῦ τῆς Πελοποννήσου, καὶ εἰς τὰς τρεῖς αὐτῶν φυλὰς, τοὺς Ὑλλιεῖς, Παμφύλους καὶ Δυμᾶνας δοὺς τὰς περιφρονητικὰς ἐπωνυμίας Ὑατῶν, Ὀνεατῶν καὶ Χοιρεατῶν (Ἐκ τοῦ ὗς, ὄνος καὶ χοῖρος), ἐν ᾧ τοὺς ἰθαγενεῖς μετωνόμασεν Ἀρχελάους (ἄρχοντας τοῦ λαοῦ) (Ἡρδ. Ε, 68). Ἐκ τούτου περιῆλθεν εἰς πόλεμον πρὸς τὸ ἐκδωρισθὲν Ἄργος, καὶ ἀπηγόρευσε νὰ ψάλλωνται ἐν Σικυῶνι ὑπὸ ραψῳδῶν τὰ ἔπη τοῦ Ὁμήρου, ὡς ὑμνοῦντος τὸ Ἄργος καὶ τὴν ἀριστοκρατίαν. Εἰς τὸν Κρισσαϊκὸν πόλεμον στρατηγῶν καὶ νικήσας συμβουλαῖς τοῦ Σόλωνος, τῷ 590 π. Χ., ἤγειρεν ἐκ τῶν λαφύρων ἐν Σικυῶνι λαμπρὰν στοάν. Συνεκάλεσε δὲ περὶ ἑαυτὸν καὶ ἐξένισε μεγαλοπρεπῶς πολλοὺς τῶν ἀρίστων νέων ὡς μνηστῆρων τῆς θυγατρὸς του Ἀγαρίστης, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν εἰς γάμον εἰς τὸν Ἀθηναῖον Ἀλκμαιωνίδην Μεγακλῆν (Ἡρδ. ΣΤ, 125—130). Φαίνεται δ' ὅτι ἐξεβλήθη μικρὸν μετὰ τὴν 50ὴν Ὀλυμπιάδα (Θουκ. Α, 18). — 2) Ὁ ἔγγονος τοῦ ἀνωτέρω ἐκ τῆς Ἀγαρίστης. Ὅτε, βοηθείᾳ τῶν Σπαρτιατῶν, οἱ Πεισιστρατίδαι ἐξεβλήθησαν ἐξ Ἀθηνῶν, ἐτέθη ὁ Κλεισθένης ἐκεῖ, ὡς πρὶν ὁ πάππος του ἐν Σικυῶνι, ἐπὶ κεφαλῆς τῆς δημοτικῆς μερίδος, ὑπερίσχυσε τοῦ ἀντιταχθέντος αὐτῷ βιαίου ὀλιγάρχου Ἰσαγόρου (Ἡρ. Ε, 66), καὶ κύριος τῆς ἐξουσίας γενόμενος, κατήργησε καὶ αὐτὸς ὡς ὁ πάππος του τὰς τέσσαρας Ἰωνικὰς ἀριστοκρατικὰς φυλὰς, καὶ ἀντικατέστησεν αὐτὰς διὰ δέκα γεωγραφικῶν, τῆς Ἐρεχθηίδος, Αἰγηίδος, Πανδιονίδος, Λεοντίδος, Ἀκαμαντίδος, Οἰνηίδος, Κεκροπίδος, Ἱπποθοωντίδος, Αἰαντίδος, καὶ Ἀντιοχίδος, διαιρέσας ἑκάστην εἰς δέκα δήμους (Ἡρόδ. Ε, 62. ΣΤ, 123), οἵτινες ὅμως μετέπειτα ηὐξήθησαν εἰς 174. Τὰς ναυκραρίας δὲ, τὰς φορολογικὰς ταύτας μονάδας τῆς Ἀττικῆς, ἐκανόνισεν εἰς 50, ἀνὰ 5 ἐξ ἑκάστης φυλῆς, καὶ τοὺς βουλευτὰς ἀπὸ 400

ηὔξησεν εἰς 500, ἀνὰ 50 ἐκ φυλῆς ἑκάστης, Ὅπως δ' αὐξήσῃ τῆς χώρας τὸν πληθυσμόν, ἐνέγραψεν εἰς τὰς φυλὰς καὶ ξένους καὶ μετοίκους καὶ δούλους (Ἀρστ. Πολ. Γ, 1, 10), καὶ πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν μεταρρυθμίσεών του, εἰσήγαγε καὶ τὸν νόμον περὶ ὀστρακισμοῦ (Διόδ. ΙΑ, 155). Συνέπεια δὲ τῶν ἀρχῶν αὐτοῦ ἦν καὶ ἡ εἰς τὰς ἐκλογὰς παραδοχὴ τῆς κληρώσεως ἀντὶ τῆς χειροτονίας, ἑκάστου εἰς αὐτὰς ἀνερχομένου οὐχὶ κατ' ἀξίαν, ἀλλὰ κατὰ τύχην. Ἵνα ἀποκρούσῃ ὅμως τοὺς ἀριστοκράτας, οἵτινες ἐξηκολούθουν ἀντιπράττοντες εἰς τὸ ἔργον του, ἀπετάθη εἰς τὸν ἐν Σάρδεσι σατράπην, καὶ ἐζήτησε τὴν βοήθειαν αὐτοῦ, ἐξ οὗ ὠφεληθέντες οἱ ἀντίπαλοί του, τὸν κατηγόρησαν, καὶ ὑποτίθεται ὅτι κατώρθωσαν τὴν ἐκ τῆς πόλεως ἔξωσίν του περὶ τὸ 505 π. Χ.

Κλείταρχος, 1) υἱὸς Δείνωνος τοῦ ἱστορικοῦ, Μεγαρεύς, μαθητὴς τοῦ Στίλπωνος, εἰς Ἀσίαν συνοδεύσας Ἀλέξανδρον τὸν Μέγαν, ὃν ὅμως δυσηρέστει διὰ τῆς παρρησίας του. Ἔγραψε καὶ αὐτὸς «Περὶ Ἀλεξάνδρου ἱστορίας», ἔργον οὐχὶ πάντοτε ἀκριβές, ὡς νομίζεται, καὶ οὗ πολλὰ σώζονται ἀποσπάσματα μέχρι τοῦ ΙΒ' βιβλίου. Ἐπ' αὐτοῦ ὅμως στηρίζονται τὰ περὶ Ἀλεξάνδρου ὑπὸ τοῦ Διοδώρου ἱστορούμενα, ὡς καὶ ὑπὸ τῶν Λατίνων Κουρτίου καὶ Ἰουστίνου· καὶ ὁ Πλούταρχος (Θεμ. ΚΖ) πολλὰ ἐξ αὐτοῦ ἠρύσατο.—2) Τύραννος τῆς Ἐρετρείας, ἐγκαταστὰς ὑπὸ Φιλίππου τοῦ Μακεδόνος, ἐκδιωχθεὶς ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων ὁδηγουμένων ὑπὸ τοῦ Φωκίωνος, καὶ συμπληρωσάντων οὕτως τῆς Εὐβοίας τὴν ἀπελευθέρωσιν (Δημοσθ. Φιλ. Γ, 125).

Κλεισιδίκη, θυγάτηρ τοῦ Κελεοῦ, βασιλέως τῆς Ἐλευσῖνος (Ὅμ. Ὕμ. Δημτρ. 109).

Κλειταγόρα, ποιήτρια Θεσσαλὴ ἐπὶ τῶν Πεισιστρατιδῶν (Ἀρστφ. Λυστρ. 1244).

Κλείτη, μία τῶν Δαναΐδων, φονεύσασα τὸν μνηστῆρά της Κλεῖτον (Ἀπλλδ. Β, 1, 5).

Κλειτόμαχος, 1) ἐπίσημος Ἰσθμιονίκης καὶ Πυθιονίκης.— 2) Καρχηδόνιος, μαθητὴς τοῦ Ἀκαδημιακοῦ Καρνεάδου, εἷς τῶν ἐπισημοτέρων φιλοσόφων τῆς νέας Ἀκαδημίας περὶ τὰ 130 π. Χ., εἰς ὃν ἀποδίδονται 400 συγγράμματα. Ὁ Κικέρων (Tusc. III, 22, 54) μνημονεύει πραγματείας αὐτοῦ δι' ἧς παρηγορεῖ τοὺς συμπατριώτας του μετὰ τὴν ἅλωσιν τῆς Καρχηδόνος.

Κλεῖτος, 1) Ἰδ. Ἠὼς καὶ Μελάμπους.—2) Ὁ ἐπικαλούμενος Μέλας, στρατηγὸς τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου, οὗ ἔσωσε τὴν ζωὴν εἰς τὴν ἐν Γρανικῷ μάχην, δι' ὃ καὶ ἰδίως ἠγαπήθη ὑπ' αὐτοῦ (Ἀρρ. Α, 15, 8). Ἦν ἵλαρχος τῆς πρώτης ἴλης, καὶ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Φιλώτα, ἀρχηγὸς μετὰ τοῦ Ἡφαιστίωνος τῆς βασιλικῆς φρουρᾶς, καὶ μετὰ ταῦτα διοικητὴς τῆς Βακτριανῆς σατραπείας. Ἀλλ' ἐπειδὴ ποτὲ παρὰ τὴν Περσικὴν ἐθιμοταξίαν ἠλευθεροστόμησε πρὸς τὸν βασιλέα, ὁ Ἀλέξανδρος ἐν μέθῃ τὸν ἐφόνευσεν (Ἀρρ. Δ, 14)· ἀλλ' εἶτα, συνελθών, περιῆλθεν εἰς ἀπελπισίαν. Ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ Ἑλλανίκη εἶχε χρηματίσει τοῦ Ἀλεξάνδρου τροφός.—3) Ὁ ἐπιλεγόμενος λευκὸς, ἔφερε μετὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου τὸν θάνατον ὀπίσω τοὺς ἀπομάχους, ἐνίκησε τῷ 322 τοὺς Ἀθηναίους εἰς ναυμαχίαν παρὰ τῇ Ἀμοργῷ, ἔλαβε τῷ 321 τὴν διοίκησιν τῆς Λυδίας, ἐξ ἧς μετὰ δύο ἔτη ἐξώσθη ὑπὸ τοῦ Ἀντιγόνου, κατεναυμάχησε δ' αὐτὸν τῷ 318 ἐν Βυζαντίῳ, καὶ τὴν ἐπιοῦσαν ἀπέθανε (Διόδ. ΙΗ, 15).

Κλείτων, γλύπτης Ἀθηναῖος, μνημονεύεται ὑπὸ τοῦ Ξενοφῶντος (Ἀπμνμ. Γ, 10, 6) ὡς συζητῶν μετὰ τοῦ Σωκράτους περὶ τῆς τέχνης.

Κλείτωρ (ἢ καὶ Κλήτωρ καὶ Κλιτόριον), πόλις Β. τῆς Ἀκαρνανίας, ὀχυρὰ, ἧς τοὺς πολίτας ὁ Πολύβιος λέγει ἀνδρείους καὶ φιλελευθέρους (Β, 55).

Κλειὼ, ἴδ. Μοῦσαι.

Κλέοβις, καὶ **Βίτων,** υἱοὶ τῆς ἐν Ἄργει ἱερείας τοῦ Ἡραίου Κυδίππης. Ἐν

ἡμέρᾳ τελετῆς, μὴ παρόντων τῶν βοῶν οἵτινες ἐζεύγνυντο εἰς τῆς ἱερείας τὴν ἅμαξαν, ἔσυραν αὐτὴν οἱ υἱοί της εἰς τὸν 15 στάδια ἀπέχοντα ναόν. Ηὐχήθη δὲ τότε ἡ μήτηρ εἰς τὴν Ἥραν νὰ δαψιλεύσῃ εἰς τοὺς εὐσεβεῖς υἱοὺς τὴν μεγαλητέραν εὐτυχίαν, καὶ δὴ, μετὰ τὴν θυσίαν ἀπεκοιμήθησαν οἱ υἱοὶ ὑπὸ τὸ ἄγαλμα τῆς θεᾶς, καὶ δὲν ἐξύπνησαν πλέον (Ἡρδ. Α, 34).

Κλεόβοια, μήτηρ τῆς Εὐρυθέμιδος, γυναικὸς τοῦ Θεστίου (Ἀπλλδ. Α, 7, 10).

Κλεοβούλη, 1) Θυγάτηρ τοῦ Αἰόλου, μήτηρ τοῦ Μυρτίλλου ἐκ τοῦ Ἑρμοῦ.—2) Γυνὴ τοῦ Ἀλεοῦ ἐξ Ἀρκαδίας, μήτηρ τοῦ Κηφέως καὶ Ἀμφιδάμαντος (Hyg. Fab. XIV).

Κλεόβουλος, 1) Υἱὸς Εὐαγόρου, τύραννος τῆς Λίνδου ἐν Ῥόδῳ, εἷς τῶν ἑπτὰ σοφῶν. Ἐλέγετο ἀποδημήσας εἰς Αἴγυπτον, καὶ παρὰ τοῖς ἱερεῦσιν ἐκεῖ διδαχθείς. Αὐτοῦ σώζεται ἓν ἐπίγραμμα καὶ μία ἐπιστολὴ, ἀπωλέσθησαν δέ τινα μικρὰ ποιήματα καὶ αἰνίγματα (Πλτ. Πρτγ. 343). Κατὰ Διογ. Λαέρτιον ἦν ἐκ Καρίας.—2) Ἐπίσημος Τρὼς, ἐν τῇ μάχῃ ὑπὸ τοῦ Αἴαντος φονευθεὶς (Ὅμ. Ἰλ. Β, 320).

Κλεόδαιος, 1) Υἱὸς τοῦ Ὕλλου, ἔγγονος τοῦ Ἡρακλέους, πατὴρ τοῦ Ἀριστομάχου, ἐπεχείρησε νὰ καταγάγῃ τοὺς Ἡρακλείδας εἰς τὴν Πελοπόννησον, ἀλλ' ἀπέτυχεν (Ἡρδ. ΣΤ. 52. — Ἀπλλδ. Β, 82.—Παυσ. — 2) Υἱὸς τοῦ Ἡρακλέους καὶ τῆς Ἀργήλης (Ἀπλλδ. Β, 7, 8).

Κλεόδαμος, φιλόσοφος περιπατητικὸς (Λουκ. Συμπ. Λαπ. 6).

Κλεοδίκη, μήτηρ τοῦ Ἀσωποῦ ἐκ τοῦ Ἰμέρου.

Κλεοδότη, μία τῶν θυγατέρων τῆς Νιόβης (Ἀπλλδ. Γ, 5, 6).

Κλεοδώρα, 1) μία τῶν Δαναΐδων, φονεύσασα τὸν μνηστῆρά της Λίξον (Ἀπλλδ. Β, 1, 5).—2) Νύμφη, μήτηρ τοῦ Παρνασσοῦ ἐκ τοῦ Ποσειδῶνος (Παυσ. Ι, 6).

Κλεοίτας, Σικυώνιος, υἱὸς Ἀριστοκλέους, Κυδωνιάτου τὴν καταγωγὴν, περὶ τὰ 460 π. Χ. μνημονευόμενος διὰ τὴν περὶ τὰ καθέκαστα τῆς γλυπτικῆς ἐπιμέλειαν αὐτοῦ, ὡς ὅτε κατεσκεύασεν ἐν Ἀθήναις χαλκοῦν ἀνδριάντα, δοὺς αὐτῷ ἀργυροῦς τοὺς ὄνυχας. Καὶ ὡς ἀρχιτέκτων δὲ διερρύθμισε καὶ τὴν ἔντεχνον ἱππάφεσιν τοῦ ἐν Ὀλυμπίᾳ ἱπποδρομίου. Ἰδ. (Παυσ. ΣΤ, 20).

Κλεόκριτος, Ἀθηναῖος, κῆρυξ ἐπὶ τῶν μυστηρίων, ὃν χλευάζει ὁ Ἀριστοφάνης ὡς πολύσαρκον (Βατρ. 1437. Ὀρν. 877.—Ξνφ. Ἑλλ. Β, 4, 20).

Κλεόλα, θυγάτηρ τοῦ Δίαντος, ἐξ ἧς, κατά τινας, ὁ Ἀτρεὺς ἔσχεν υἱὸν τὸν Κλεισθένην (Σχλ. Εὐρπ. Ὀρστ.).

Κλεόλαος, υἱὸς τοῦ Ἡρακλέους καὶ μιᾶς δούλης τῆς Ὀμφάλης (Διόδ. Δ, 31).

Κλεόμβροτος, 1) Σπαρτιάτης, υἱὸς τοῦ βασιλέως Ἀναξανδρίδου, νεώτερος ἀδελφὸς Λεωνίδου τοῦ ἥρωος τῶν Θερμοπυλῶν, ἐπιτροπεύσας τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Πλειστάρχου. Διαταχθεὶς νὰ κατάσχῃ τὸν ἰσθμὸν πρὸ τῆς μάχης τῆς Σαλαμῖνος, ἐπέστρεψεν ἔπειτα εἰς τὴν Σπάρτην, καὶ μετ' ὀλίγον ἀπέθανεν(Ἡρδ. Ε, 41. Ζ, 105. Η, 71. Θ, 10). Υἱοὶ αὐτοῦ ἦσαν ὁ ἐν Πλαταιαῖς νικήσας Παυσανίας καὶ ὁ ἐν Τανάγρᾳ (457) στρατηγὸς Νικομήδης (Θουκ. Α, 107). — 2) Υἱὸς τοῦ βασιλέως Παυσανίου, ἔφυγεν ὅτε ὁ πατήρ του κατεδικάσθη ἐπὶ προδοσίᾳ (394 π. Χ.). Διεδέχθη δὲ τὸν ἀδελφόν του Ἀγησίπολιν, καὶ ἀνέλαβε τὴν κατὰ Θηβῶν ἀποτυχοῦσαν ἐκστρατείαν (378) ὅτε οἱ Θηβαῖοι εἶχον ἀποβάλει τὸν Φοιβίδαν ἐκ τῆς Καδμείας (Ξεν. Ἑλλ. Ε, 4, 14. —Πλούτ. Πελοπ. ΙΓ), ὡς καὶ αὖθις ἐπίσης ἀπέτυχε μετὰ δύο ἔτη. Τῷ δὲ 371 ἐν Λεύκτροις ἡττήθη ὑπὸ τοῦ Ἐπαμεινώνδου, καίτοι ἐλάσσονας ἔχοντος δυνάμεις, καὶ ἔπεσεν εἰς τὴν μάχην (Ξεν. Ἑλλ. ΣΤ. 1, 1. Γ, 4, 2. — Πλούτ. Πελοπ. Κ — ΚΓ. — Παυσ. Θ, 13. 4).—3) Κλ. Β, διεδέχθη, τῷ 242 π. Χ., ἐπί τινα χρόνον τὸν πενθερόν

του Λεωνίδαν, τὸν ἐκβληθέντα διότι ἀντέστη εἰς τὰς μεταρρυθμίσεις Ἄγιδος τοῦ Γ'. Ὑπερισχύσας δὲ μετὰ 2 ἔτη ὁ Λεωνίδας, κατεδίωξεν ἀμειλίκτως τὸν γαμβρόν του μέχρι καὶ αὐτοῦ τοῦ ἱεροῦ τοῦ Ποσειδῶνος, καὶ τῷ ἐχάρισε τὴν ζωὴν μόνον ἐπὶ τῇ παρακλήσει τῆς θυγατρός του Χειλωνίδος, ἥτις παρηκολούθησε τὸν ἄνδρα της εἰς τὴν ἐξορίαν του (Πλούτ. Ἄγις ΙΑ. ΙΣΤ. ΙΖ).

Κλεομένης, 1) υἱὸς Ἀναξανδρίδου (ἴδ. Κλεόμβροτος), βασιλεὺς τῆς Σπάρτης, ἱκανός, νοήμων καὶ ὑπερήφανος. Τῷ 519 κατὰ τοῦ Ἄργους ἐκστρατεύσας, ἐνίκησε διὰ στρατηγήματος, καὶ πρόληψις μόνον τὸν ἐμπόδισε νὰ κυριεύσῃ τὴν πόλιν (Ἡρδ. ΣΤ, 76—82). Μετά τινα ἔτη (τῷ 510) ἐξεστράτευσε κατὰ τῶν Ἀθηνῶν (Ἡρδ. Ε, 64. 65), ὅτε, ἐντολῇ καὶ τοῦ ἐν Δελφοῖς χρησμοῦ ὃν εἶχον κερδήσει οἱ Ἀλκμαιωνίδαι, οἱ Ἀθηναῖοι ἀπέβαλον τοὺς Πεισιστρατίδας, καὶ ἐδέχθησαν τὸν Ἀλκμαιωνίδην Κλεισθένην. Καὶ ὑπερίσχυσε μὲν κατ' αὐτοῦ ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἀριστοκρατικῆς μερίδος Ἰσαγόρας, ἀλλ' ἐπαναστάντες οἱ Ἀθηναῖοι, ἔκλεισαν τοῦτον καὶ τὸν Κλεομένην εἰς τὴν Ἀκρόπολιν, καὶ μετὰ 2 ἡμέρας τοῖς ἐπέτρεψαν ν' ἀποσυρθῶσι, τῷ 508 (Ἡρδ. Ε, 70). Εἶτα δ' ἐπανῆλθεν ὁ Κλεομένης (506) μετὰ μείζονος στρατοῦ καὶ ἐλεηλάτησε τὴν Ἐλευσῖνα· ἀλλ' ἡ διαφωνία τῶν Κορινθίων καὶ τοῦ συμβασιλέως του Δημαράτου δὲν τῷ ἐπέτρεψε νὰ προβῇ (Ἡρδ. Ε, 49—51). Ὁ αὐτὸς δὲ Δημάρατος τὸν ἐκώλυσε καὶ τοῦ νὰ τιμωρήσῃ τοὺς Αἰγινήτας διότι ἔδωκαν γῆν καὶ ὕδωρ εἰς τὸν βασιλέα τῶν Περσῶν. Ὁ Κλεομένης ἐκδικούμενος, κατηγόρησε τὸν Δημάρατον ὡς μὴ γνήσιον υἱὸν τοῦ πατρός του, καὶ δωροδοκήσας τὸ μαντεῖον, ἐπέτυχε χρησμὸν τῶν Δελφῶν, καθ' ὃν ἐξωρίσθη μὲν ὁ Δημάρατος, ἀντικατέστη δὲ ὑπὸ τοῦ Λεωτυχίδου, φίλου τοῦ Κλεομένους· ἀλλ' εἶτα τῆς συκοφαντίας ἀνακαλυφθείσης, ἠναγκάσθη νὰ φύγῃ ὁ ἴδιος εἰς Θεσσαλίαν, καὶ ἐκεῖθεν εἰς Ἀρκαδίαν, ἧς ἐζήτησε νὰ ἐξεγείρῃ τοὺς κατοίκους. Τέλος δ' ἀνεκλήθη· ἀλλὰ παραφρονήσας ηὐτοκτόνησε, καὶ διεδέχθη αὐτὸν ὁ ἀδελφός του Λεωνίδας (Ἡρδ. ΣΤ, 63. 73 — 75. 84).—2) Κλ. Β, υἱὸς Κλεομβρότου Β, ἐβασίλευσεν ἀπὸ τοῦ 370 π. Χ., ἐπὶ 60 ἔτη καὶ 10 μῆνας (Διόδ. Κ, 29).—3) Κλ. Γ. υἱὸς Λεωνίδου Β, βασιλεύσας τῷ 235 π. Χ., ἤθελεν, ὡς ὁ Ἄγις Γ' (ἴδ.), νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν ἀρχαίαν σπαρτιατικὴν δίαιταν καὶ νομοθεσίαν, ἃ ὁ Πολύβιος, ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς ἐποχῆς ἐν ᾗ ἔζη, λέγει (Θ, 23) «κατάλυσιν τῆς πατρίου πολιτείας,» καὶ αὐτὸν θεωρεῖ ὡς «πικρότατον τύραννον,» ἕνεκα τῆς ἀνενδότου σταθερότητος αὐτοῦ ἧς ἡ ἔλλειψις κατέστρεψε τὸν Ἄγιν, ὡς ἡ ἰδία αὐτοῦ μήτηρ τὸ ἀνωμολόγει. Οὐχ ἧττον ὅμως αὐτὸς ὁ Πολύβιος ἀναγνωρίζει αὐτοῦ τὰς ἀρετάς, τὴν ἱκανότητα καὶ φιλοτιμίαν (Δ, 39. Ε, 39. ΙΗ, 39). Ἡ μεγαλόφρων αὐτοῦ μήτηρ, Κρατησίκλεια, τῷ ἐνέπνευσε παιδιόθεν σπαρτιατικὴν εὐστάθειαν· καὶ ἀντέστη μὲν κατ' ἀρχὰς εἰς τὴν πρόθεσιν αὐτοῦ τοῦ νὰ νυμφευθῇ Ἀγιᾶτιν, τὴν νέαν χήραν τοῦ Ἄγιδος· ἀλλ' ὅτε ἤκουσε παρ' αὐτῆς περὶ τῶν εὐγενῶν σχεδίων τοῦ πρώτου συζύγου της, συνεδέθη μετ' αὐτῆς διὰ στενωτάτης φιλίας. Μελετήσας ν' ἀνατρέψῃ τοὺς ἐφόρους, ὧν ἡ ἐξουσία εἶχε μεγάλως ἐξογκωθῇ, καὶ φρονῶν ὅτι τοῦτο δύναται μᾶλλον ἐν πολέμῳ (Πλούτ. Κλεομ. Γ), προσέβαλε καὶ ἐνίκησε τοὺς Ἀχαιοὺς ὑπὸ τὸν Ἄρατον παρὰ τὸ Λύκειον ὄρος, καὶ εἶτα πάλιν κατὰ τὸ Λεῦκτρον (Πλούτ. Κλεομ. Δ—ΣΤ. Ἄρατ. ΛΕ—ΛΣ.—Πολδ. Β, 46. 51). Τῷ δὲ 226 ἐνεπιστεύθη τὰ σχέδιά του εἴς τινας τῶν φίλων του, καὶ εἰς ἐκστρατείαν ἐκπέμψας πολλοὺς τῶν ἀντιπάλων του, εἰσήλασεν εἰς τὴν πόλιν μετὰ μισθωτῶν, ἐφόνευσε 4 τῶν ἐφόρων, ἐξεδίωξεν 80 τῶν ὀλιγαρχῶν, καὶ πρὸς τὸν λαὸν ἐξέθηκε καὶ ἐδικαιολόγησε τὰ σχέδιά του. Συμβασιλέα ἐγκατέστησε τὸν ἀδελφόν του Εὐκλείδαν, κατήργησε τὴν ἐφορείαν, ἐνομοθέτησε τὴν ἀποκοπὴν τῶν φόρων καὶ ὥρισε τὴν ἴσην διανομὴν τῶν γαιῶν, μὴ ἐξαιρεθέντων οὐδὲ τῶν 80 προσωρινῶς ἐξελαθέντων, ηὔξησε τὸν ἀριθμὸν τῶν πολιτῶν δι' ἐπισήμων ἐκ τῶν περιοίκων, καὶ εἰσήγαγε τὴν σπαρτιατικὴν ἀγωγήν, τὰ συσσίτια κ.λ., πρῶτος αὐτὸς τὸ παράδειγμα χορηγῶν (Πλούτ. Κλεομ. Η—ΙΖ). Τὸν στρατὸν κατὰ μακεδονικὴν τάξιν ὀργανώσας, μετὰ τὴν κατάληψιν τῆς Τεγέας καὶ Μαντινείας, ἐνίκησε τοὺς Ἀχαιοὺς εἰς τὴν Δύμην (Αὐτ. ΙΒ—ΙΔ). Διαπραγματεύσεις εἰρήνης ἀπέτυχον, διότι ὁ Ἄρατος ἐπεκαλέσθη τὴν ἐπικουρίαν τοῦ Ἀντιγόνου, καὶ ἀνεκτήσατο τὸ Ἄργος (124) ὃ εἶχε κυριεύσει ὁ Κλεομένης (Αὐτ. ΙΕ—ΚΑ). Βαθέως δὲ τὸν κατέβαλεν ὁ τότε συμβὰς θάνατος τῆς συζύγου του. Ὑπερισχύοντος δ' ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον τοῦ Ἀντιγόνου, ἐπείσθη ὑπὸ τῆς μητρός του Κρατησικλείας, νὰ ζητήσῃ τὴν βοήθειαν Πτολεμαίου τοῦ Εὐεργέτου, ἀφ' οὗ ἐπὶ πολὺ ἀντέστη. Ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἀπέτυχεν, εἰ καὶ ὡς ὁμήρους ἔπεμψεν εἰς Ἀλεξάνδρειαν τὴν μητέρα του καὶ τὰ τέκνα του. Κατὰ τὸν χειμῶνα τοῦ 223—222, κατώρθωσε νὰ στρατολογήσῃ, καὶ τὴν Μαντίνειαν, ἀνθισταμένην, ἐλεηλάτησε καὶ κατέστρεψε (Αὐτ. ΚΓ—ΚΕ. Φιλοπ. Ε), καὶ ἐπολέμει ἐπιτυχῶς τοὺς Ἀργείους. Ἀλλ' ὑπὸ τοῦ Ἀντιγόνου ἐνικήθη τῷ 221 κατὰ κράτος εἰς τὰ στενὰ τῆς Σελασίας Β. τῆς Σπάρτης, καὶ μετ' ὀλίγων ἱππέων διεσώθη εἰς Σπάρτην (Αὐτ. ΚΖ. ΚΗ. Φιλοπ. ΣΤ.—Πολ6. Β, 65 — 70). Κυριεύσας δ' ὁ Ἀντίγονος τὴν Σπάρτην, ἐγκατέστησεν αὖθις τὴν ἐφορείαν· ὁ δὲ Κλεομένης διὰ τοῦ Γυθείου ἀπῆλθεν εἰς Αἴγυπτον ἵνα ζητήσῃ βοήθειαν. Ἀλλ' ὁ Πτολεμαῖος ὁ Εὐεργέτης εἶχεν ἀποθάνει, ὁ δὲ διάδοχος αὐτοῦ, Πτολεμαῖος ὁ Φιλοπάτωρ, τῇ ἡδυπαθείᾳ καὶ τῷ εὐνοουμένῳ αὐτοῦ Σωσιβίῳ ὅλος παραδεδομένος, ἐφυλάκισε τὸν Κλεομένην, ὅστις ἐξέφυγε μὲν τῆς φυλακῆς, ἀλλὰ στάσιν προκαλέσας, καὶ μὴ ὑποστηριχθεὶς ὑπὸ τοῦ λαοῦ, ηὐτοκτόνησε μετὰ τῶν συντρόφων του, τῷ 220 ἡ ἀρχὰς τοῦ 219, μόλις ἄγων 35 ἐτῶν ἡλικίαν· ἡ δὲ μήτηρ καὶ τὰ τέκνα του ἐθανατώθησαν ὑπὸ τοῦ Πτολεμαίου, ὅστις μετ' ἀγενοῦς ὠμότητος καὶ αὐτοῦ τὸ σῶμα ἐνέρραψεν εἰς δέρμα καὶ ἐκρέμασεν εἰς ἀγχόνην. Μετὰ τοῦ μεγαλοπράγμονος δὲ τούτου ἀνδρὸς ἐξέλιπε καὶ πᾶσα ἐλπὶς ἀναβιώσεως τῆς Σπάρτης (Πλούτ. Κλ. ΛΕ.—Φιλοπ. Ε, 35—39).—4) Ἐκ Ναυκράτιδος τῆς Αἰγύπτου. Εἰς αὐτὸν ἐνεπιστεύθη ὁ Ἀλέξανδρος τὴν οἰκοδομὴν τῆς Ἀλεξανδρείας αἱ τῶν φόρων τὴν εἴσπραξιν. Πλεονέκτης, καὶ διὰ καταπιέσεων τῶν κατοίκων μέγαν πλοῦτον συναγαγών, ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου μὲν δὲν ἐτιμωρήθη· ἀλλ' ὅτε ὁ Πτολεμαῖος παρέλαβε τὴν Αἴγυπτον, τὸν ὑπέβαλεν εἰς δίκην καὶ τὸν ἐθανάτωσεν, ἀλλὰ τοὺς θησαυρούς του ᾠκειοποιήθη (Ἀρρ. Γ, 5. — Διόδ. ΙΗ, 14).—5) Κλ. Ἀπολλοδώρου, Ἀθηναῖος, γλύπτης τῶν ἐσχάτων Μακεδονικῶν χρόνων (Ὀλ. 140 — 150), οὗ αἱ Θεσπιάδες, σύμπλεγμα ἀγαλμάτων, ἦσαν τόσον ὡραῖαι, ὥστε, ὅτε ὁ Μόμμιος τὰς μετέφερεν εἰς τὴν Ῥώμην, εἷς Ῥωμαῖος ἐρωτεύθη μίαν ἐξ αὐτῶν (Pl. XXXVI, 4 11). Εὑρέθη δ' αὐτοῦ ἓν ἀριστούργημα, ἔχον τὸ ὄνομά του ἐπιγεγραμμένον, ἡ λεγομένη Ἀφροδίτη τῶν Μεδίκων, κατ' ἔμπνευσιν καὶ μετάπλασιν τῆς Ἀναδυομένης τοῦ Πραξιτέ-

λους, οὐχὶ μὲν θείαν, ἀλλὰ τὴν ὑπερτάτην ἀνθρωπίνην καλλονὴν παριστῶσα.

Κλεομήδης, 1) ἀθλητὴς ἐκ τῆς νήσου Ἀστυπαλαίας, περὶ οὗ διηγοῦντο ὅτι, Ὀλυμπιονίκης καὶ μὴ στεφανωθεὶς διότι εἰς τὴν πυγμὴν ἐφόνευσε τὸν ἀντίπαλόν του Ἴκκον ἐξ Ἐπιδαύρου, παρεφρόνησε, καὶ ἐπιστρέψας εἰς τὴν πατρίδα του, κατέρριψε διὰ τῶν βραχιόνων του τὴν στέγην διδασκαλείου ἐν ᾧ ἑξήκοντα παῖδες ἐφονεύθησαν. Διωκόμενος δὲ, κατέφυγεν εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἀθηνᾶς, ὅθεν ἐγένετο ἀφανὴς, καὶ τὸ μαντεῖον ἐρωτηθὲν, ἀπήντησεν ὅτι ἦν οὗτος ὁ ἔσχατος τῶν ἡρώων καὶ ἀθάνατος, δι' ὃ οἱ Ἀστυπαλαιεῖς ἐτέλουν αὐτῷ θυσίας (Παυσ. ΣΤ, 9, 3).—2) Στρατηγὸς τῶν Ἀθηναίων κατὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον (Θουκ. Ε, 84). — 3) Εἷς τῶν τριάκοντα ἐν Ἀθήναις (Ξνφ. Ἑλλ. Β, 3, 3).—4) Μαθηματικὸς ἐποχῆς ἀγνώστου. Σώζεται αὐτοῦ εἰσαγωγὴ εἰς τὴν σφαιρικὴν ἀστρονομίαν.

Κλεοπάτρα, 1) Θυγάτηρ τοῦ Βορέου, ἴδ. Κάλαϊς. — 2) Θυγ. τοῦ Ἴδα. ἴδ. Μελέαγρος. — 3) Θυγ. τοῦ Τρωὸς καὶ τῆς Καλλιρρόης.—4) Δαναΐς, φονεύσασα τὸν μνηστῆρα αὐτῆς Ἀγήνορα.—5) Ἑτέρα θυγάτηρ τοῦ Δαναοῦ, γυνὴ τοῦ Ἑρμοῦ (Αὐτ.). — 6) Σύζυγος Φιλίππου τοῦ Μακεδόνος, μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ θανατωθεῖσα ἐνεργείᾳ τῆς Ὀλυμπιάδος, (Πλούτ. Ἀλέξ. Ι).—7) Θυγάτηρ τοῦ Φιλίππου καὶ τῆς Ὀλυμπιάδος, σύζυγος τοῦ Ἀλεξάνδρου, βασιλέως τῆς Ἠπείρου, ἀποθανόντος τῷ 322 π. Χ., ἐνυμφεύθη ἔπειτα Περδίκκαν, τὸν ἐπίτροπον τοῦ βασιλείου. Ἀφ' οὗ δὲ καὶ οὗτος ἐδολοφονήθη, πολλοὶ Μακεδόνες στρατηγοὶ τὴν ἐζήτησαν εἰς γάμον· ἀλλ' ὁ Ἀντίγονος εἰς τὰς Σάρδεις τὴν ἐπετήρει, καὶ πιθανῶς ἐνήργησε νὰ δολοφονηθῇ τῷ 308, ἵνα μὴ νυμφευθῇ τὸν ὑπ' αὐτῆς προτιμηθέντα Πτολεμαῖον τῆς Αἰγύπτου· ἐκήδευσε δ' αὐτὴν μετὰ μεγάλης πομπῆς ἵνα ἀποφύγῃ τὰς ὑπονοίας Διόδ. Κ, 37).—8) Θυγάτηρ Πτολεμαίου τοῦ Φιλομήτορος, σύζυγος Ἀλεξάνδρου τοῦ βασιλέως τῆς Συρίας, ἀπολιποῦσα αὐτὸν, ἐνυμφεύθη τὸν ἐκβαλόντα αὐτὸν Δημήτριον, καὶ τούτου αἰχμαλωτευθέντος ὑπὸ τῶν Πάρθων, τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Ἀντίοχον τὸν Σιδήτην. Ὁ Δημήτριος ὅμως ἀπηλευθερώθη, καὶ ἐπειδὴ ἐπέστρεψε συνοδευόμενος ὑπὸ ἄλλης συζύγου Παρθίας, ἐξ ἐκδικήσεως, καὶ ἵνα μὴ τῇ ἀμφισβητήσῃ τὸν θρόνον, ἡ Κλεοπάτρα διενήργησε τὴν δολοφονίαν του, καὶ προσέτι ἐφόνευσεν ἡ ἀνόσιος καὶ αὐτὸν τὸν ἐκ τοῦ Δημητρίου υἱόν της Σέλευκον, θελήσαντα νὰ τῇ ἀμφισβητήσῃ τὴν ἀρχήν. Βραχὺ μετὰ τοῦτο ὅμως ὁ ἕτερος υἱός της τὴν ἐβίασε νὰ πίῃ τὸ κώνειον (Just. XXXIV, 1). — 9) Θυγάτηρ Πτολεμαίου τοῦ Αὐλητοῦ, ἀδελφὴ δὲ Πτολεμαίου τοῦ ΙΒ, μεθ' οὗ ὁ πατὴρ αὐτῆς τὴν ἐμνήστευσεν ἵνα συμβασιλεύσωσι. Καὶ αὐτὴ μὲν, ὅτε ἀπέθανεν ὁ πατήρ της, τῷ 52 π. Χ., ἦν 17έτις· ἐπειδὴ δ' ὁ ἀδελφός της ἦν πολὺ αὐτῆς νεώτερος, ἐκυβέρνων ἐν ὀνόματι αὐτοῦ οἱ ὑπουργοί, οἵτινες ἀπέβαλον τὴν Κλεοπάτραν,

τῷ 48, φιλόδοξα σχέδια αὐτῇ ἀποδίδοντες (Caes. B. C. III, 103). Εἷς αὐτῶν ἦν καὶ ὁ Ἀχίλλας, ὁ παρευρεθεὶς εἰς τὴν δολοφονίαν τοῦ Πομπηΐου. Ὁ Καῖσαρ τότε εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν ἀφιχθεὶς, καὶ ἐκ τοῦ κάλλους τῆς Κλεοπάτρας καταθελχθεὶς, ἠθέλησε νὰ διαλλάξῃ αὐτὴν μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ της, τῆς ἀρχῆς ὑπ' ἀμφοτέρων ὁμοῦ ἀσκουμένης· ἀλλὰ τοῦ Πτολεμαίου οἱ ὑπουργοὶ ἄλλως βουλευόμενοι, ἐξήγειραν αὐτὸν εἰς πόλεμον, καὶ ἐπολιόρκησαν τὸν Καίσαρα (Πλούτ. Καισ. ΜΘ. — Caes. B. Alex. I—XXXII). Ἔπεσεν ὅμως ὁ Πτολεμαῖος πρὸ τῆς Ἀλεξανδρείας, καὶ τότε ὁ Καῖσαρ ἐσυμβούλευσε τὴν Κλεοπάτραν νὰ νυμφευθῇ τὸν ἔτι νεώτερον ἀδελφόν της. Ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν δὲ τῶν θελγήτρων της ὁ Καῖσαρ διατελῶν, διέμεινεν ἔτι μακρότερον χρόνον ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ εἶτα τὴν συμπαρέλαβεν εἰς Ῥώμην (πιθανῶς τῷ 45), τῇ ἐπεκύρωσε τῆς Αἰγύπτου τὴν κτῆσιν, καὶ ἀνεγνώρισεν ὡς ἴδιον ἑαυτοῦ τὸν υἱόν της Καισαρίωνα. Ἀλλὰ ταῦτα δυσηρέστησαν τοὺς Ῥωμαίους, δι' ὃ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Καίσαρος ἠναγκάσθη ἡ Κλεοπάτρα νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν Ῥώμην. Εἰς τὴν μερίδα δ' αὐτοῦ ἐξηκολούθησε πιστὴ μένουσα (Δ. Κάσσ. ΜΒ, 30.—Cic. ad Att. XIV, 20, 2). Ὅτε δ' ἦλθεν ὁ Ἀντώνιος εἰς τὴν Αἴγυπτον, διαμείνας ἐκεῖ τὸν χειμῶνα τοῦ 41, παρεδόθη ὅλως εἰς τὸν ἔρωτά της, καὶ ἀφ' οὗ ἐφόνευσε τὸν ἀδελφὸν καὶ τὴν ἀδελφήν της, ἔμεινεν αὐτὴ μόνη κυρία τῆς Αἰγύπτου (Πλούτ. Ἀντ. ΚΣΤ). Εἶτα δὲ παρηκολούθησεν εἰς τὴν Συρίαν τὸν Ἀντώνιον, ἐξ αἰτίας αὐτῆς εἰς ἐσχάτην περιελθόντα ἀδράνειαν. Εἰς τὴν ἐν Ἀκτίῳ ναυμαχίαν παρέστη μετὰ 60 πλοίων, ἀλλ' ἐτράπη εἰς φυγὴν πρὸ τῆς ἐκβάσεως τῆς μάχης. Ἀπεπειράθη δ' ἔπειτα, ἀλλ' εἰς μάτην, νὰ ἑλκύσῃ καὶ τοῦ Ὀκταβίου τὴν εὔνοιαν, καὶ ἵνα ἐκφύγῃ τὴν αἰσχύνην τοῦ νὰ παρακολουθήσῃ τὸν θρίαμβον τοῦ νικητοῦ, ηὐτοκτόνησε τῷ 30 π. Χ., δηχθεῖσα, ὡς διεδόθη, ὑπ' ἐχίδνης ἣν ἐζήτησε καὶ τῇ ἔφερον εἰς κάλαθον καρπῶν κεκρυμμένην (Πλούτ. Ἀντ. ΚΕ.—Δ. Κάσ. ΝΑ. — Στρβ. ΙΖ, 795. — Εὐτρ. Ζ, 7. — Suet. Oct. XVII. —V, Plat. II, 87. — Hor. Od. I. 37).

Κλεόπομπος, 1) κατά τινας πατὴρ τοῦ Παρνασσοῦ (ἐνῷ κατ' ἄλλους ἦν ὁ Ποσειδὼν) καὶ τῆς Κλεοδώρας (Παυσ. Ι, 6). 2) Στρατηγὸς Ἀθηναῖος κατὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον (Θουκ. Β, 26).

Κλεοσθένης, ἔφορος ἐν Σπάρτῃ (Ξνφ.).

Κλεόστρατος, 1) νέος Βοιωτὸς, ὅστις ὀφείλων, κατὰ χρησμὸν, νὰ καταβροχθισθῇ, ἵνα σώσῃ τὴν Βοιωτίαν, ὑπὸ φοβεροῦ δράκοντος ἐρημοῦντος τὰ πέριξ τῶν Θεσπιῶν, ἐνεδύθη ὑπὸ τοῦ φίλου του Μηνοστράτου διὰ θώρακος ἔχοντος ὀξεῖς ἥλους, οἵτινες ἐφόνευσαν τὸν δράκοντα ὅτε τὸν κατέπιε· δι' ὃ καὶ ὁ Ζεὺς ἐπεκλήθη Σαώτης ἐν Θεσπιαῖς.—2) Πρέσβυς τῶν Ἀργείων (Ξνφ. Ἑλλ. Α, 3).—3) Ἀστρονόμος Τενέδιος, λέγεται ἐφευρὼν περὶ τὸ 530 π. Χ. τὰ σημεῖα τοῦ ζῳδιακοῦ.

Κλεότιμος, ἐπιστήθιος φίλος τοῦ βασιλέως Φιλίππου τοῦ Μακεδόνος (Δμσθ.).

Κλεόφαντος, 1) ἴδ. Εὔγραμμος. —2) Υἱὸς τοῦ Θεμιστοκλέους, καὶ Ἀρχίππης, τῆς θυγατρὸς τοῦ Λυσάνδρου (Πλάτ. Μνήμν. σλ. 93).

Κλεοφίλη, γυνὴ τοῦ Ἀρκάδος Λυκούργου, μήτηρ τοῦ Ἀγκαίου, Ἀρχιδάμαντος, Ἐπόχου καὶ Ἰάσου (Ἀπλλδ. Γ, 9. 2).

Κλεοφῶν, τραγικὸς ποιητὴς ἐν Ἀθήναις ἐπὶ τῆς ὀχλοκρατίας, κοινοὺς χαρακτῆρας εἰς ταπεινὴν γλῶσσαν ποιήσας, ἴσως ὁ αὐτὸς τῷ δημαγωγῷ ὃν οἱ ὀλιγάρχαι ἐξέβαλον ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου (τῷ 404 π. Χ.) ὡς εἰς τὴν εἰρήνην πάντοτε ἀντιπράττοντα (Ξεν. Ἑλλ. Α, 7, 40), καὶ ὃν συνεχῶς ἐχλεύαζον οἱ κωμικοί.

Κλεοχάρεια, μία τῶν Ναϊάδων, μήτηρ τοῦ Εὐρώτα ἐκ τοῦ Λέλεγος (Ἀπλλδ. Γ, 10, 3).

Κλέοχος, πατὴρ τῆς Ἀρέας, μητρὸς τοῦ Μιλήτου ἐκ τοῦ Ἀπόλλωνος (Ἀπλλδ. Γ, 1, 2).

Κλεψύδρα, 1) Ἀμφορεὺς, δι' οὗ, ἔχοντος αὐλὸν (τράχηλον) μετὰ πώματος, καὶ προσέτι τρυπήματα καὶ ἠθμὸν, τὸ ὕδωρ ἐξέρρει βραδέως καὶ εἰς χρόνον μεμετρημένον. Ἐγίνετο δ' αὐτοῦ χρῆσις ἰδίως εἰς τὰ δικαστήρια, πρὸς μέτρησιν τοῦ εἰς ἕκαστον τῶν διαδίκων ἐπιτρεπομένου πρὸς ἀγόρευσιν χρόνου, ὅθεν καὶ ἐξέρρει τὸ ὕδωρ ἐδήλου

ὅτι ωᾑτειλε νὰ παύσῃ ὁ ἀγορεύων. Ὅτε δ' ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἀγορεύσεως ἐξητάζοντο μάρτυρες ἢ ἄλλο τι συνέπιπτε, ἐλέγετο εἰς τὸν ὑπηρέτην τοῦ δικαστηρίου «ἐπίσχες τὸ ὕδωρ», καὶ διεκόπτετο ἡ ῥοὴ τῆς Κλεψύδρας.—2) Πηγή τις ἐν Ἀθήναις ὑπὸ τοὺς ΒΔ πρόποδας τῆς Ἀκροπόλεως, οὕτω κληθεῖσα εἴτε διότι ὑπελαμβάνετο ὅτι ὑπὸ γῆν ῥέουσα ἐξέβαλλεν εἰς τὸ Φάληρον, ἢ μᾶλλον διότι Ἀνδρόνικος ὁ Κυρρηστινὸς κατεσκεύασεν ἐν τῇ ἀγορᾷ ὑδραυλικὸν ὡρολόγιον κινούμενον δι' αὐτῆς.

Κλέων, υἱὸς Κλεαινέτου (Θουκ. Γ, 37. Δ, 21), Ἀθηναῖος βυρσοπώλης, ἢ ἰδιοκτήτης βυρσοδεψείου, ὡς δημαγωγὸς διακριθεὶς ἐπὶ 7 ἔτη (429—422 π. Χ.). Τὸ πρῶτον ἀπαντᾶται μεταξὺ τῶν κατηγόρων τοῦ Περικλέους, τῶν ἐπιβαλόντων πρόστιμον εἰς αὐτὸν (Πλούτ. Περ. ΛΓ. ΛΕ), εἶτα δὲ συνέπραττε μετ' Εὐκράτους τοῦ στυπιοπώλου καὶ Λυσικλέους τοῦ προβατοπώλου, πιθανῶς κτηματίου. Περιγράφεται δὲ, ἰδίως ὑπὸ τῶν κωμικῶν, ὡς κακῶς ἀνατεθραμμένος, βίαιος, θρασὺς, ἰδιοτελὴς, ἀλλ' ἐνταὐτῷ φυσικῶς εὔγλωττος, πολλάκις ὅμως καὶ διὰ κραυγῶν μᾶλλον ἢ διὰ πειθοῦς ἐπιβαλλόμενος, ἐν γένει δ' ἀφορῶν εἰς τὸ νὰ ταράττῃ τὴν πόλιν καὶ νὰ παροξύνῃ τὸ κατὰ τῆς Σπάρτης μῖσος, ἵνα μᾶλλον ἔχῃ ἀφορμὰς ἐπεμβάσεως (Θουκ. Γ, 36. Ε, 7, 16. — Πλούτ. Νικ. Η). Ὅτε τῷ 427 ὁ Πάχης ὑπέταξε τὴν ἀποστᾶσαν Μιτυλήνην, ὁ Κλέων βιαίως ἀπῄτησε τὴν καταστροφὴν τῆς πόλεως καὶ τὴν θανάτωσιν πάντων τῶν μαχίμων πολιτῶν. Καὶ ἀπεκρούσθη μὲν ἐν συνετωτέρᾳ βουλήσει ἡ ἀγρία πρότασις, ἀλλ' ἐπέτυχε τὸν φόνον χιλίων ἐκ τῶν ἐκεῖσε ἀριστοκρατικῶν, καὶ 3,000 κληροῦχοι Ἀθηναῖοι ἐπέμφθησαν εἰς τὴν νῆσον. Ἐπὶ τοῦ ὄχλου στηριζόμενος καὶ αὐτὸν κολακεύων, ἐπρότεινε καὶ κατώρθωσεν, ὁ δικαστικὸς ὀβολὸς, ὃν ἕκαστος πολίτης ἐλάμβανεν ὁσάκις παρεκάθητο εἰς δικαστήριον, ν' αὐξήσῃ εἰς τριώβολον, καὶ τῶν οἰκονομικῶν τὴν διαχείρισιν ἐμπιστευθεὶς, κατηγορεῖτο ὅτι οὐ μόνον τὰ χρέη του ἀπέτισεν, ἀλλὰ καὶ περιουσίαν προσεκτήσατο, δίκας προκαλῶν καὶ τοὺς συμμάχους διὰ φόρων πιέζων. Παρὰ τὰς προσπαθείας τῶν μᾶλλον εἰρηνικῶς διακειμένων ὀλιγαρχῶν, ὧν προΐστατο ὁ Νικίας, ὅτε ὁ ἀττικὸς στρατὸς εἶχεν ἐγκλείσει 130 Σπαρτιάτας εἰς τὴν νῆσον Σφακτηρίαν, ἀπέκρουσεν ὁ δῆμος τὰς συμβιβαστικὰς προτάσεις τῆς Σπάρτης, καὶ καυχηθέντα τὸν Κλέωνα ὅτι, ἂν ἦν στρατηγὸς, θὰ ἐκυρίευε τὴν νῆσον ἐντὸς 20 ἡμερῶν, τὸν ἀνηγόρευσε στρατηγὸν παρὰ τὴν θέλησίν του, ἀλλὰ τῷ ἔδωκε καὶ συστράτηγον τὸν ἱκανὸν Δημοσθένην, δι' οὗ καὶ ἐξετελέσθη τοῦ Κλέωνος ἡ ὑπόσχεσις (Θουκ. Δ, 17 – 39. — Διόδ. ΙΒ, 61). Τότε, ἐκ τῆς ἐπιτυχίας ταύτης ἀποθρασυνθεὶς, ἐξεστράτευσεν εἰς Θρᾴκην κατὰ τοῦ Βρασίδα, ὅστις ἐκεῖ εἶχε νικήσει τὸν Νικίαν καὶ τὸν Νικόστρατον· ἀλλ' εἰς τὴν Ἀμφίπολιν ἠττήθη καὶ ἔπεσεν εἰς τὴν μάχην (Θουκ. Ε, 1. 6).—Διόδ. ΙΔ, 73). Οἱ κωμικοὶ περιγράφουσι τὸν χαρακτῆρα αὐτοῦ ὡς οὐχὶ λίαν ἀγαπητοῦ αὐτοῖς δημαγωγοῦ μετά τινων ὑπερβολῶν, ἰδίως ὁ Ἀριστοφάνης εἰς τοὺς Ἱππεῖς. Ἀκριβέστερον δὲ κατὰ Θουκυδίδην (Γ, 37—40) ἦν μὲν εὔγλωττος, ἀλλ' ἐμπαθὴς, ἰδιοτελὴς, οὐδενὸς τρόπου πρὸς ἐπιτυχίαν φειδόμενος, καὶ δι' ὀλεθρίων παραδειγμάτων τὸν λαὸν διαφθείρας.

Κλεωναὶ, 1) ἴδ. Ἄργος. — 2) Πόλις ἐπὶ τοῦ Ἄθω ἐν τῇ Χαλκιδικῇ εἰς τὸν Σιγγιτικὸν κόλπον (Ἡρδ. Ζ, 22. — Θουκ. Α. 109.—Στρβ. Ζ, 331).

Κλεώνη, θυγάτηρ τοῦ Ἀσωποῦ καὶ τῆς Μεθώνης, καθ' ἣν ἐλέγετο κληθεῖσα ἡ ἐν Πελοποννήσῳ πόλις τῶν Κλεωνῶν (Παυσ. Β, 15.—Διόδ. Δ, 74).

Κλεώνης, υἱὸς τοῦ Πέλοπος, δοὺς κατά τινας τὸ ὄνομά του εἰς τὰς Κλεωνὰς (Παυσ. Β, 15).

Κλεώνυμος, υἱὸς Κλεομένους Β', βασιλέως τῆς Σπάρτης. Τῷ 310 π. Χ. τοῦ

πατρὸς του ἀποθανόντος, ἐπροσπάθησε παντὶ τρόπῳ νὰ καταλάβῃ τὸν θρόνον, καὶ οἱ Σπαρτιᾶται, ἵνα ἀπαλλαγῶσι τοῦ φιλάρχου καὶ φιλοκερδοῦς ἀνδρὸς, τὸν ἐξέπεμψαν μετὰ μισθοφόρων εἰς βοήθειαν τοῦ Τάραντος ἐν Σικελίᾳ. Ὁ Κλεώνυμος ἐλπίσας διὰ τῆς ἐκστρατείας ταύτης νὰ ὑπηρετήσῃ τοὺς φιλοδόξους σκοπούς του, ἐκυρίευσε τῷ 303 τὴν Κέρκυραν· συμβιβασθέντων δὲ τῶν Ταραντίνων μετὰ τῶν ἀντιπάλων αὐτῶν, ἐπέπεσεν ἐπὶ τὰς πόλεις τῆς κάτω Ἰταλίας, καὶ προσέβαλεν ἰδίως τοὺς Θουρίους (Διόδ. Κ, 104)· ἀλλ' ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων ἀποκρουσθεὶς, καὶ κατὰ τῶν παραλίων πόλεων τῆς Ἀδριατικῆς στραφεὶς, ἀπώλεσε τῷ 302 βορείως τοῦ Πάδου καὶ τὸν στρατὸν καὶ τὸν στόλον του. Τῷ δὲ 293 ἀπέτυχεν αὖθις πολεμῶν κατὰ Δημητρίου τοῦ Πολιορκητοῦ, καὶ μετὰ ταῦτα διέπρεψε μὲν μέχρι τινὸς ἐν Σπάρτῃ. ἀλλ' εἶτα συνεδέθη μετὰ τοῦ Πύρρου κατ' αὐτῆς, ἵνα ἐκδικηθῇ, διότι ἀπ' ἀρχῆς δὲν τῷ ἐδόθη ἡ θέσις ἣν ἐν αὐτῇ ἠξίου· καὶ αὖθις ὅμως ἀπέτυχε, καὶ περὶ αὐτοῦ περαιτέρω μνεία δὲν γίνεται (Πλούτ· Πύρρ. ΚΣΤ. Δημήτρ. ΛΘ.—Liv. X, 2).

Κλήμης, 1) ὁ Ῥωμαῖος, ἐπίσκοπος Ῥώμης, εἷς τῶν ἀρχαιοτάτων, πιθανῶς ὁ ὑπὸ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου (Φιλ. Δ, 3) «συνεργὸς ἐν Κυρίῳ» αὐτοῦ λεγόμενος, γράψας «Πρὸς Κορινθίους ἐπιστολήν», κοινῆς τυγχάνουσαν ἄλλοτε ἐπιδοκιμασίας, καὶ ἀποθανὼν τῷ 101 μ. Χ. — 2) ὁ Ἀλεξανδρεὺς (Τίτος Φλάβιος Κλ.)· κατ' ἀρχὰς εἰδωλολάτρης, μετὰ μακρὰς σπουδὰς καὶ περιοδείας πᾶσαν ἐξωτερικὴν σοφίαν ἀτελῆ κρίνων, ἠσπάσθη τὸν χριστιανισμὸν, καὶ ἤρξατο τῷ 189 μ. Χ. διδάσκων ἐν τῇ σχολῇ τῶν κατηχητῶν τῆς Ἀλεξανδρείας. Μετὰ 12 ἔτη δὲ, φεύγων τὴν καταδίωξιν τοῦ Σεπτιμίου Σεβήρου, ἀπῆλθεν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἵδρυσεν ἐκεῖ σχολὴν χριστιανικήν· ἐκεῖθεν δὲ μετέβη εἰς Ἀντιόχειαν, καὶ ἀπέθανε μεταξὺ 217 καὶ 220. Ἔγραψε δὲ Προτρεπτικὸν, εἰς μέρη τρία, εἰς γλῶσσαν ὁπωσοῦν τραχεῖαν καὶ πεφυσημένην, ἐκθέτων ἐν αὐτῷ τὰ πλεονεκτήματα τοῦ χριστιανισμοῦ ὑπὲρ τὴν Ἑλληνικὴν φιλοσοφίαν. Ἕτερον σύγγραμμα αὐτοῦ ἐστὶν ὁ Παιδαγωγὸς, διδάσκων τὴν ἐκ Θεοῦ τῶν ἀνθρώπων ἐκπαιδαγώγησιν, καὶ ἐξαιρέτους περιέχων ἀρχὰς ἠθικῆς· καὶ τὸ γνωστότερον ἐστὶ τὸ καλούμενον Στρωματεῖς ἢ Στρώματα, ἤτοι αἱ εἰς τοὺς τάπητας ἐνυφασμέναι εἰκόνες, ἐν ᾧ συζητοῦνται καὶ ἀναλύονται τὰ κυριώτερα ἀντικείμενα τῆς ἀνθρωπίνης ἀντιλήψεως, καταπολεμοῦνται δὲ καὶ ἀναιροῦνται τὰ ψεύδη. Ἔγραψε δὲ καὶ ὕμνους χριστιανικοὺς, ἐξ ὧν μόνον εἷς διεσώθη.

Κληρονομικὸν δίκαιον. Ἐν Ἀθήναις πρὸ τοῦ Σόλωνος ἡ κληρονομία τοῦ ἀποθνήσκοντος ὤφειλεν ἀναγκαίως νὰ μένῃ ἐντὸς τοῦ γένους. Ἡ δὲ Σολώνιος νομοθεσία ἐπέτρεπε τὴν διὰ διαθήκης ἐλευθέραν αὐτῆς διάθεσιν, οὐ μόνον ἂν δὲν ὑπῆρχε νόμιμος κληρονόμος, ἀλλὰ καὶ ἂν οἱ κληρονόμοι ἦσαν κόραι, πλὴν τότε ἐπὶ τῷ ὅρῳ ὅτι ὁ διὰ διαθήκης κληρονομῶν ὤφειλε νὰ νυμφευθῇ τὴν κόρην. Ἐδίδετο δ' ἡ κληρονομία κατὰ τύπους υἱοθεσίας, ἣν ἐὰν εἶχε παραμελήσει ὁ ἄτεκνος, ὤφειλον νὰ ἐπιμελῶνται αὐτῆς οἱ ἐγγύτεροι συγγενεῖς, «ἵνα μὴ ἀνώνυμος γένηται ὁ οἶκος». Τούτου ἕνεκα δὲν ἐπετρέπετο εἰς τὸν θετὸν νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ πατρός του πρὶν ἢ ἀφήσῃ τέκνα εἰς τὴν τοῦ θέτου. Ἂν δὲ οὐδ' ὁ θετὸς ἀπέκτα τέκνα, νέα υἱοθεσία δὲν ἐπετρέπετο, καὶ ἡ περιουσία περιήρχετο εἰς τοὺς πλαγίους συγγενεῖς. Μὴ ὑπαρχούσης δὲ διαθήκης, ἐπεκράτουν οἱ ἑπόμενοι ὁρισμοὶ (Δημοσθ. Μακαρτ. § 50)· Οἱ ἄνδρες καὶ οἱ ἀπόγονοι αὐτῶν ἐπροτιμῶντο τῶν γυναικῶν καὶ ἀπογόνων αὐτῶν, καὶ εἰς ἀπώτερον βαθμὸν ἂν ἦσαν συγγενεῖς (Ἰσαῖ. π. Ἀγγ. κλ. 270)· Οἱ τὴν πρώτην θέσιν ἐπέχοντες ἦσαν οἱ ἄμεσοι ἄρρενες ἀπόγονοι, ἤτοι υἱοί, ἔγγονοι, κτλ. Τούτων μὴ ὄντων, ἀμέσως εἵποντο αἱ θυγατέρες, αἵτινες τότε ἐπίκληροι (εἰς μεταγενεστέρους χρόνους

κληρονόμοι) ἐλέγοντο· ἀλλ' ἡ ἐπίκληρος ὤφειλε τότε, καὶ διὰ τοῦ δικαστηρίου ἠναγκάζετο, νὰ νυμφευθῇ τὸν προσεχέστατον τῶν πατρικῶν συγγενῶν, καταλείπουσα καὶ τὸν ἴδιον σύζυγον ἂν συνέπιπτε νὰ ἦ νενυμφευμένος πρὶν ἢ γίνῃ ἐπίκληρος. Ὁ συγγενὴς δὲ πτωχῆς ἐπικλήρου, ἂν ἤθελε ν' ἀποφύγῃ τὸν μετ' αὐτῆς γάμον, ὤφειλε νὰ τὴν προικίσῃ. Ἐπροστάτευε δ' ὁ νόμος τὰς ἐπικλήρους καὶ ἐν τῷ γάμῳ, καὶ παρὰ τῷ ἄρχοντι ὑπῆρχον δίκαι «Ἐπικλήρου κακώσεως». Ὅταν ὑπῆρχον ἄρρενα τέκνα, αἱ θυγατέρες ἦσαν μόνον ἐπίπροικοι· ἂν δ' ἐν τῷ γάμῳ ἔμενον ἄτεκνοι, ἢ ἂν διεζεύγνυντο, ἡ προῖξ ἐπανήρχετο εἰς τὸν κύριον αὐτὸν (τὸν πατέρα ἢ, ἐλλείψει αὐτοῦ, τὸν πρεσβύτερον συγγενῆ), εἰς οὗ τὴν οἰκίαν ἐδύνατο νὰ ἐπιστρέψῃ ἡ χήρα, ἂν δὲν ἐπροτίμα νὰ μείνῃ μετὰ τῶν παιδίων της. Ἅμα δὲ ταῦτα ἡλικιοῦντο, ὁ κλῆρος ἢ ἡ προῖξ περιήρχετο εἰς αὐτά. Μὴ ὄντων κατ' εὐθεῖαν ἀπογόνων, ἐπροτιμῶντο οἱ τοῦ θανόντος ὁμοπάτορες ἀδελφοί, οἱ ἐξ ἀρρένων ἀδελφιδοῖ (ἀνεψιοί), ὁ ἀνεψιὸς (ἐξάδελφος), καὶ εἶτα αἱ γυναῖκες κατὰ τὴν αὐτὴν τάξιν. Οἱ δὲ παῖδες τῶν ἀνεψιαδῶν (υἱῶν ἐξαδέλφων) ἦσαν ἔξω τῆς ἀγχιστείας, δηλαδὴ οὐχὶ πλέον τῆς οἰκογενείας. Νόθοι δὲ δὲν εἶχον κληρονομίας δικαίωμα. Ἀρρένων κατ' εὐθεῖαν ἀπογόνων ὑπαρχόντων, ἡ κληρονομία ἦν ἀνεπίδικος, ἐδίδετο ἄνευ δίκης· ἄλλως ὁ δικαίωμα ἐπ' αὐτῆς, ἔστω καὶ κατὰ διαθήκην, ἀντιποιούμενος, ὤφειλε ν' ἀπαιτήσῃ νὰ τῷ ἐπιδικασθῇ ὑπὸ τοῦ ἄρχοντος, ὅπερ ὅμως ἐν Σκιροφοριῶνι μηνί, τῷ τελευταίῳ τοῦ ἔτους, δὲν ἐπετρέπετο· ἐγίνετο δ' ἡ πρότασις ἐν τῇ ἑπομένῃ ἐκκλησίᾳ, καὶ ὁ νομίζων ὅτι εἶχε δικαίωμα ἀμφισβητήσεως, ἐπρότεινε τοῦτο ἐπὶ παρακαταβολῇ, ἤτοι καταθέτων ποσότητά τινα, ἥτις θὰ περιήρχετο εἰς τὸν ἀντίδικον, ἂν ὁ καταβάλλων ἡττᾶτο· ἂν δὲ πολλοὶ ἦσαν οἱ ἀμφισβητοῦντες, ἐγίνετο διαδικασία, ἤτοι ἐσυζήτει τὸ δικαστήριον καὶ ἀπεφάσιζε περὶ τῶν δικαιωμάτων ἑκάστου. Ἐδύνατο δὲ ν' ἀμφισβητήσῃ ἐπὶ δικαστηρίου τὴν κληρονομίαν ἢ τὸν ἐπίκληρον πᾶς ὁ ἀντιποιούμενος δικαίωμα εἰς αὐτὴν διὰ παντὸς τοῦ βίου τοῦ κατέχοντος αὐτὴν καὶ ἔτι ἐπὶ 5 ἔτη μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ.

Κληρουχία, ἡ εἰς τοὺς ἀποίκους διανομὴ τῆς γῆς ἣν κατελάμβανον. Αἱ Ἑλληνικαὶ ἀποικίαι προὐκαλοῦντο πολλάκις ἐξ εἰσβολῆς κατακτητῶν εἰς χώρας τινάς, ὧν ἐξέβαλλον τοὺς κατοίκους, ἢ ὧν οἱ κάτοικοι, ἀντὶ νὰ περιέλθωσιν εἰς δουλείαν, ὡς οἱ Εἵλωτες ἐν Σπάρτῃ, οἱ Πενέσται ἐν Θεσσαλίᾳ, ἐπροτίμων νὰ ἐγκαταλείψωσι τὴν πατρίδα των, καὶ, εἰς ἄλλην χώραν μεταβάντες, νὰ σώσωσι τὴν ἐλευθερίαν των. Τοῦτο συνέβη εἰς τοὺς πλείστους τῶν ἀρχαίων κατοίκων τῆς Πελοποννήσου ἐπὶ τῆς εἰσβολῆς τῶν Δωριέων· οὕτω καὶ τὰ παράλια τῆς μικρᾶς Ἀσίας ἀπ' ἀρχαιοτάτων χρόνων κατελήφθησαν ὑπὸ Ἰώνων, Αἰολέων καὶ Δωριέων, καὶ ἐν ἱστορικοῖς χρόνοις ἡ Μεσσήνη καὶ ἡ Μασσαλία. Ἐνίοτε δὲ καὶ μία τῶν φατριῶν, ἐν τῇ οἰκείᾳ πατρίδι ἡττηθεῖσα ὑπὸ τῆς ἀντιπάλου, ἀπεχώρει, ὡς ἀπῳκίσθησαν αἱ Συρακοῦσαι καὶ ὁ Τάρας· ἢ τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα ἐπέφερε καὶ ἡ αὔξησις τοῦ πληθυσμοῦ ἐν εὐημερούσαις χώραις, ὡς συνέβη διὰ τὸν ἀποικισμὸν τοῦ Ῥηγίου. Συνεχέστατα ὅμως ἀπεστέλλοντο ἀποικίαι καὶ πρὸς ἐπέκτασιν τῆς ἐμπορικῆς ἐνεργείας, πρὸς ὃν σκοπὸν κατελαμβάνοντο θέσεις παράλιοι καὶ λιμένες καλοί, ὡς συνέβη εἰς πολλὰς τῶν ἀσιατικῶν ἀκτῶν, εἰς Πόντον, Θράκην καὶ νήσους, καὶ δυτικῶς εἰς Σικελίαν, Ἰταλίαν καὶ Γαλλίαν. Καὶ τῶν ἀποίκων πόλεων ἡ ἐμπορικὴ δραστηριότης ὑπερέβαινε σχεδὸν πάντοτε τὴν τῶν χωρῶν αἵτινες ἵδρυον οὐτάς. Ἐν μεταγενεστέροις δὲ χρόνοις ἀφορμὴ ἀποικιῶν ἐγένετο καὶ ἡ κατάληψις καταλλήλων στρατηγικῶν σημείων, δι' ὧν ἐξησφαλίζετο ἡ ἐμπορικὴ ἐπισυγκοινωνία. Ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Ἀλεξάνδρου δὲ καὶ ἀπομάχων ἀποικίαι ἱδρύοντο. Συνήθως ἠρωτᾶτο καὶ ἐχρησμοδότει τὸ μαντεῖον, μάλιστα

τὸ τῶν Δελφῶν, περὶ τῆς ἐκλογῆς τῆς χώρας τοῦ οἰκισμοῦ, καὶ ὡς οἰκιστὴς ἢ κτίστης ἐξεπέμπετο εἷς τῶν ἐπισήμων πολιτῶν· διὰ κηρύκων δὲ προσεκαλοῦντο οἱ θέλοντες νὰ συναπέλθωσι, πολλάκις ἐξ ὡρισμένων τάξεων, ἄλλοτε ἄνευ τούτου τοῦ περιορισμοῦ, καὶ ἐνίοτε καὶ ξένοι προσέτι. Ἦν δ' ἔργον τοῦ οἰκιστοῦ, ὅστις καὶ μετὰ θάνατον ἐτιμᾶτο ὡς ἥρως, ἡ μέριμνα περὶ καταμετρήσεως καὶ διανομῆς τῆς καταληφθείσης χώρας. Ἂν δ' αὕτη ἦν πόλις ἤδη ὑφισταμένη, τότε οἱ ἐπερχόμενοι ἐλέγοντο ἔποικοι, ἡ δὲ πόλις ἡ ἐκπέμπουσα τὸν οἰκιστὴν ἢ τὴν γενεὰν τῶν μετοίκων, ἦν ἡ τῆς ἀποικίας μητρόπολις. Συνέβαινε δὲ πρὸς αὐτὴν τοὺς ἀποίκους οὐχὶ ἄλλα καθήκοντα πλὴν τῶν ἐπιβαλλομένων ὑπὸ τῆς συγγενικῆς εὐλαβείας· καὶ ἂν ἐξηκολούθουν ἔχοντες τὸ ἐκείνης πολίτευμα, ἀλλ' ἦσαν ἐλεύθεροι νὰ μεταβάλωσιν αὐτὸ κατὰ βούλησιν, καὶ σπάνιαι ἐξαιρέσεις ἦσαν αἱ τῶν φόρου ὑποτελῶν, ἢ τῶν τοὺς ἄρχοντας αὐτῶν δεχομένων ἐκ τῶν μητροπόλεων. Συμπαρελάμβανον δὲ μόνον τὴν λατρείαν τῶν κυριωτέρων ἐκείνης θεοτήτων, καὶ τὸ πῦρ ἐκ τοῦ πρυτανείου αὐτῆς. Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δὲ καὶ εἰς τὰς ἐπισήμους αὐτῆς θρησκευτικὰς τελετὰς ἐξέπεμπον θεωρίας καὶ δῶρα, καὶ εἰς τὰ νομίσματά των ἀπετύπουν ἐκείνης τὰ σύμβολα. Παρ' ἑαυταῖς δὲ εἰς τὰ δημόσια θεάματα παρεχώρουν εἰς τοὺς ἐπιδημοῦντας κατοίκους τῆς μητροπόλεως τὴν προεδρείαν, καὶ ἂν καὶ αὐτοὶ ἐξέπεμπον νέαν ἀποικίαν, τὸν οἰκιστὴν ἐξ ἐκείνης μάλιστα ἐλάμβανον. Ἐκτὸς δὲ τούτων πολλαχοῦ, ὡς ἐν Αἰγύπτῳ (Ἡρ. Β, 178), ἐγκαθιστῶντο καὶ ἀδεία τῶν ἐγχωρίων ἀρχῶν ξένα ἐμπορικὰ καταστήματα. Ὅτε δὲ ἡ ἐποικιζομένη χώρα κατελαμβάνετο διὰ κατακτήσεως, τότε κατεκληρουχεῖτο, ἤτοι διενέμετο διὰ κλήρων εἰς τοὺς νέους ἐποίκους, ὡς συνέβη φέρ' εἰπεῖν ἐπὶ τῆς καθόδου τῶν Ἡρακλειδῶν διὰ τὴν Πελοπόννησον· ἀλλὰ πρὸ πάντων ἐκανονίσθη τοῦτο ἀπὸ τοῦ 506 π. Χ. ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων, καὶ διήρκεσε μέχρι τοῦ 338, μία ὑπάρξαν τῶν πρωτίστων βάσεων τῆς δυνάμεως αὐτῶν, ὁμοῦ μετὰ τοῦ ἀφοπλισμοῦ τῶν συμμάχων, ὅτε ἐπετράπη καὶ ἐπεβλήθη αὐτοῖς ἀντὶ ἐπικούρων νὰ δίδωσι χρήματα. Τὸ πρῶτον τοιαύτης κληρουχίας παράδειγμα ἐστὶ τὸ τῆς Χαλκίδος (Ἡρδ. Ε 77), ὅθεν οἱ Ἀθηναῖοι ἀποβαλόντες τοὺς ἐγχωρίους Ἱπποβότας, διένειμαν ἑαυτοῖς τὴν χώραν, εἰς 4000 κλήρους διαιρεθεῖσαν. Οὕτως ἐπὶ Κίμωνος κατεκληρουχήθη ἡ Σκύρος, ἐπὶ Περικλέους ἡ Λέσβος, ἡ Χερσόνησος, ἡ Ἄνδρος, κτλ. Μετὰ τὴν ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς ἧτταν ἀπωλέσθησαν πᾶσαι αἱ κληρουχίαι, ἔπειτα ὅμως συνέστησαν πάλιν ἄλλαι νέαι· ἀλλὰ τῷ 380 κατηργήθησαν ὡς μέτρον καταθλιπτικὸν καὶ ἄδικον· ἀπαντῶνται ὅμως αὖθις τῷ 356, διότι δι' αὐτῶν οἱ δημαγωγοὶ περιεποίουν ἑαυτοῖς τοῦ ὄχλου τὴν εὔνοιαν. Καὶ παρουσιάζοντο μὲν ὅσοι ἤθελον, ἀλλ' ἐξ αὐτῶν ἐκληροῦτο ὁ ἀπαιτούμενος ἀριθμός, καὶ εἰς τοὺς πτωχοὺς ἐδίδοντο ὅπλα καὶ αἱ πρὸς ὁδοιπορίαν δαπάναι. Οἱ τοιοῦτοι κληροῦχοι ἔμενον Ἀθηναῖοι, καὶ ἕκαστος αὐτῶν ἐδύνατο, ἐάν ποτε ἤθελεν, ἐλθὼν εἰς Ἀθήνας, νὰ διεκδικήσῃ τὰ πολιτικὰ αὐτοῦ δικαιώματα, ἢ, ἂν ἐπροτίμα καὶ νὰ ἐνοικιᾷ ἐν Ἀθήναις, ἐνοικιάζων τὸν κλῆρόν του εἰς τὸν ἀρχαῖον αὐτοῦ ἰδιοκτήτην ἢ εἰς ἄλλον τινά. Ἀπετέλουν ὅμως οἱ κληροῦχοι κοινότητα στενῶς συνδεδεμένην μετὰ τῆς πατρίδος αὐτῶν, ἥτις πολλάκις καὶ αὐτὴ δημοσίους κλήρους ἐπεφυλάττετο παρ' αὐτοῖς. Ὑπέκειντο δ' οἱ κληροῦχοι εἰς τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν καὶ τὰς λοιπὰς λειτουργίας ἐν Ἀθήναις, ὡς οἱ ἐν Χαλκίδι ἐπέβαινον 20 ἀττικῶν τριήρεων εἰς τὰς ναυμαχίας τοῦ Ἀρτεμισίου καὶ τῆς Σαλαμῖνος. Καὶ τὰς ἐπιτροπίους μὲν αὐτῶν ἀρχὰς ἐξέλεγον οἱ ἴδιοι, ἀλλ' ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν πάντοτε τῆς μητροπόλεως· ὥστε κυρίως ἠδύναντο νὰ θεωρῶνται ὡς παρέκτασίς τις τῆς Ἀττικῆς. Φόρου ὑποτελεῖς ἦσαν ὀλίγοι· ὑπέκειντο δὲ πάν-

τες εἰς τὴν ὑπερτάτην δικαστικὴν ἐξουσίαν τῶν Ἀθηνῶν. Ὁμοίως καὶ οἱ Ῥωμαῖοι ἐξέπεμπον πολυαρίθμους ἀποικίας, κυρίως στρατιωτικὰς, ἢ πόλεις καταλαμβάνοντες διὰ φρουρῶν ἐποίκων, ἵνα ἐκεῖθεν τὴν δύναμίν των περαιτέρω ἐκτείνωσιν, ἢ στρατιωτικὰς στέλλοντες ἀποικίας, δι' ὧν ἐξελατίνιζον,κατά τε τὸν ὀργανισμὸν, κατὰ τὴν γλῶσσαν καὶ κατὰ τὰ ἤθη,μεμακρυσμένας κατακτωμένας χώρας.

Κλῆσις, κλητεύειν, κλήτορες, ἴδ. Δίκη.

Κλέβανος, ἢ **Κρίβανος,** κυρίως κινητὸν ἀγγεῖον κεράμινον ἢ μετάλλινον, εὐρὺ πρὸς τὰ κάτω καὶ κατάτρητον, εἰς ὃ, πυρακτούμενον, ἐψήνετο ὁ ἄρτος, ὅστις καὶ κλιβανίτης ἐλέγετο (Ἡρδ. Β, 92— Στρβ. ΙΣΤ.—Διοσκ. Α, 81. 96). Μετέπειτα δ' αὐτὸς ἐλέγετο καὶ ὁ στερεὸς ἰπνὸς (φοῦρνος).

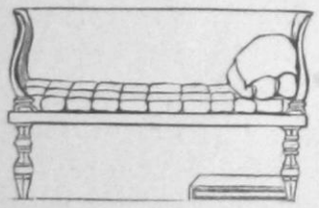
Κλῖμα, κατὰ τὴν πρώτην ἀρχὴν τῶν παρατηρήσεων τῆς μαθηματικῆς γεωγραφίας παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ὑπετίθετο ὅτι ἡ ἐπιφάνεια τῆς γῆς ἔκλινεν ἀπὸ μεσημβρίας πρὸς βορρᾶν, καὶ τοῦτο ὠνομάσθη κλῖμα. Ἀλλὰ καὶ ἀφ' οὗ ἐγνώσθη τῆς γῆς τὸ σφαιροειδὲς, τὸ ὄνομα παρέμεινε, δηλοῦν διαφόρους ζώνας διακρινομένας κατὰ τὸ μῆκος τῶν ἡμερῶν εἰς τὸ βόρειον ἡμισφαίριον, διότι τὸ νότιον ἦν ὀλίγον γνωστὸν καὶ δὲν εἶχε μελετηθῆ. Λέγεται δὲ πρῶτος ὁ Ἵππαρχος, περὶ τὸ 160 π. Χ., εἰς τὴν διαίρεσιν ταύτην ἐπιδοθεὶς (Στρβ. Β, 132). Τὸν μέγαν κύκλον τῆς γῆς ὡς 252,000 στάδια μῆκος ἔχοντα, διήρεσε πρῶτος αὐτὸς εἰς 360 μοίρας, ἐξ 700 σταδίων ἑκάστην, καὶ παρετήρησεν ὅτι ἡ μεγίστη ἡμέρα ἦν 13 ὡρῶν ἐν Μερόῃ. Ὁ δὲ Πτολεμαῖος (Γεωγρ. Α, 23) προσδιώρισε τὸ μῆκος τῆς ἡμέρας 19 διαφόρων παραλλήλων ἢ κλιμάτων, ἀπὸ τοῦ Ἰσημερινοῦ μέχρι τοῦ βορείου πόλου, κατὰ $^1/_2$ ὥραν αὐξανόντων μέχρι τοῦ 17ου, ἐκεῖθεν δὲ κατὰ μῆνας. Εἶτα δὲ τὸ κλῖμα ἐπεκράτησε δηλοῦν, ὡς καὶ μέχρι τοῦδε, τὴν διαφορὰν τῆς θερμοκρασίας (Διον. Ἁλ. Α, 9.—Πλούτ. Μαρ. ΙΑ. Αἰγ. Παῦλ. Ε, Ἀθην. σ. 891. — Πολύβ. Ζ, 6, 1. Ι, 1, 3.—Ἀθήν. ΙΒ, 523).

Κλῖμαξ, πᾶσα ἀναβάθρα, ἐκ τοῦ κλίνω, ὡς προσανακλινομένη, οἷον ἐν ταῖς οἰκίαις (Ὁμ. Ὀδ. Α, 330. Κ, 558), ἢ κινητὴ καὶ εἰς τὰς πολιορκίας καὶ εἰς τὰ πλοῖα χρήσιμος, ὡς τὰς ἡμετέρας· ἢ ἑλικτὴ (Ἀθήν. Ε, σελ. 206), ἢ κοχλιοειδὴς· ἢ ἐκ σχοινίων, στυππίων κατεσκευασμένη.

Ἐκ χειρογρ. τοῦ Βιργιλίου.

Κλένη, (καὶ κοίτη, εὐνὴ, λέχος, λέκτρον), ὁ κράββατος πρὸς ὕπνον, σχεδὸν ὁ αὐτὸς πρὸς τὸν ἐφ' οὗ ἐκάθηντο εἰς τὰς τραπέζας, κτλ. Συνήθως ξυλίνη, ὡς ἦν αὐτὸς ὁ Ὀδυσσεὺς διὰ χειρῶν του κατεσκεύαζε, ἐνίοτε πιθανῶς καὶ μεταλλίνη. Τὰ τέσσαρα εἰς τοὺς πόδας αὐτῆς (κλινόποδα) καθήμενα ξύλα ἐλέγοντο ἐνήλατα (Πολδ. Ι, 34), διότι τῶν μὲν τὰ ἄκρα εἰσήρχοντο εἰς τὰ δὲ, καὶ πολλάκις ἦσαν αὐτὰ καὶ οἱ πόδες πολυτελῶς τορευτὰ διὰ χρυσοῦ καὶ ἐλέφαντος. Τὸ μεταξὺ δ'αὐτῶν κατεῖχον τόνοι, ἤτοι σχοινία ἢ ζῶναι ἐφ' ὧν ἐτίθετο τὸ κνέ-

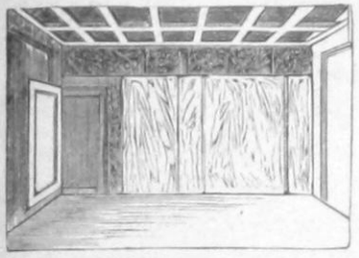

Ἀνάγλυφον τοῦ Βριττανικοῦ Μουσείου.

φαλον ἢ τυλίον, δηλαδὴ τὸ τραχύτερον ὑπόστρωμα, ἐφ' οὗ ἐξετείνοντο μαλακὰ ἐπιβόλαια, ἐπιβλήματα, χλαῖναι. Κατὰ τὴν κεφαλὴν ὑψοῦτο ἡ μία τῶν μικρῶν τῆς κλίνης πλευρῶν ὡς ἐπίκλιντρον, ἔνθα ἐτίθετο τὸ προσκεφάλαιον. Ἐνίοτε δὲ ὑψοῦτο καὶ κατὰ τοὺς πόδας, καὶ οὐ σπανίως καὶ ἡ μία τῶν μακρῶν εἶχεν ἀνάκλιντρον,

ὥστε ἐδύνατο καὶ εἰς κάθισμα νὰ χρησιμεύῃ ἡ κλίνη. Χαμεύνη δὲ ἦν ἡ κλίνη τῶν πτωχῶν καὶ τῶν δούλων, καὶ ἦν συνήθως ὑπόστρωμα, ἢ ψίαθος, ἢ δέρμα κατὰ γῆς, ἢ εἰς ἐντελῶς ταπεινὴν κλίνην ἐστρωμένον.

Κλισία ἢ **Κλεισιὰς,** τὸ θύρωμα,

Ἐκ χειρογρ. Βιργιλίου.

τὸ φύλλον τῆς θύρας (Πλούτ. Πλδ. 1).

Κλοιὸς, σιδηροῦς κρίκος περὶ τὸν τράχηλον τῶν ἐπικινδύνων σκύλων τιθέμενος, (Ξεν. Ἑλλ. Γ, 3, 11), ἢ καὶ τῶν κακούργων, ὅτε καὶ κύφων λέγεται.

Κλονέη, νύμφη, μήτηρ τοῦ Νυκτέως, Λύκου καὶ Ὡρίωνος, ἐκ τοῦ Ὑριέως (Ἀπλλδ. Γ, 10, 1).

Κλονέος, 1) Εἷς τῶν υἱῶν τοῦ Πριάμου, βασιλέως τῶν Τρώων (Ἀπλλδ. Γ, 12, 5).—2) Υἱὸς τοῦ Ἀλέκτορος, ἡγεμὼν τῶν Βοιωτῶν, μετὰ 12 πλοίων κατὰ τῆς Τροίας συνεκστρατεύσας, καὶ φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἀγήνορος (Ὁμ. Ἰλ. Η, 495).

Κλούνιον, πόλις τῆς νήσου Κύρνου (Κορσικῆς), κατὰ τὴν ἀνατολικὴν αὐτῆς παραλίαν (Πτολμ. Γ, 2). Νῦν. Ἁγ. Αἰκατερίνα.

Κλούσιον, ἀρχαία πόλις καὶ καθέδρα τῆς Τυρρηνίας ἐν Ἰταλίᾳ, κατὰ Πολύβιον τρεῖς ἡμέρας ἀπὸ τῆς Ῥώμης ἀπέχουσα. Τὸ ἀρχαιότερον αὐτῆς ὄνομα ἦν Κάρμη, ἐξ οὗ οἱ κάτοικοι αὐτῆς καὶ Καμέρτιοι ἐλέγοντο (Διόδ.—Στρβ.). Νῦν Κιούζι.

Κλούσιος, ποταμὸς τῆς ἀρκτῴας Ἰταλίας, κατὰ τὴν ἐκτὸς τοῦ Πάδου Γαλλίαν (Πολδ.). Νῦν Κιέζο.

Κλυδαὶ, πόλις τῆς Καρίας, κατὰ τὴν νοτίαν αὐτῆς παραλίαν, ὑπὸ Ῥοδίων κατοικουμένη.

Κλυμένη, 1) θυγάτηρ τοῦ Ὠκεανοῦ καὶ τῆς Τηθύος (Ἡσδ. Θεογ. 351), γυνὴ τοῦ Ἰαπετοῦ, μήτηρ τοῦ Ἄτλαντος. Προμηθέως καὶ Ἐπιμηθέως (Αὐτ. 507. — Virg. Æ, 43, 45). Κατ' ἄλλους γυνὴ τοῦ Προμηθέως, μήτηρ τοῦ Ἕλληνος καὶ τοῦ Δευκαλίωνος. Μεταγενέστεροι λέγουσιν αὐτὴν γυναῖκα Μέροπος, τοῦ βασιλέως τῶν Αἰθιόπων, καὶ ἐκ τοῦ Ἡλίου μητέρα τοῦ Φαέθοντος (Εὐρπ. Λουκ. Διαλ. Θε. ΙΒ,—2) Θυγάτηρ τοῦ Νηρέως καὶ τῆς Δωρίδος (Ὁμ. Ἰλ. Σ, 47).—3) Θεραπαινὶς τῆς Ἑλένης, παρακολουθήσασα αὐτὴν εἰς τὴν Τροίαν, μετὰ τῆς Αἴθρας, μητρὸς τοῦ Θησέως μετὰ τὴν ἅλωσιν δὲ τῆς Τρωάδος λεία τοῦ Ἀκάμαντος γενομένη· (Ὁμ. Ἰλ. Γ, 144. -- Σχλ. αὐτ.), — 4) Ἔκγονος τοῦ Μίνωος, θυγάτηρ τοῦ Κατρέως, γυνὴ τοῦ Ναυπλίου καὶ μήτηρ τοῦ Παλαμήδου (Ἀπολδ. Γ, 1, 2). —5) Θυγάτηρ τοῦ Μινύα, γυνὴ τοῦ Ἰάσου καὶ μήτηρ τῆς Ἀταλάντης (Ἀπλλδ. Γ, 9, 2).—6) Ἐπίσης θυγάτηρ τοῦ Μινύα, γυνὴ τοῦ Φυλάκου, καὶ μήτηρ τοῦ Ἀργοναύτου Ἰφίκλου (Παυσ. Ι, 29) καὶ τοῦ Ποδώκους (Ὁμ. Ὀδ. Β, 825). — 7) Θυγάτηρ τοῦ Πριάμου, εἰς αἰχμαλωσίαν τῶν Ἑλλήνων περιπεσοῦσα ἐπὶ τῆς ἁλώσεως τῆς Τρωάδος (Παυσ. Ι, 26).—8) Μήτηρ τοῦ Ὁμήρου.

Κλύμενος, 1) ἐπώνυμον τοῦ Ἅδου (Παυσ. Β, 35, Ε, 7). — 2) Υἱὸς τοῦ Κάρδυος καὶ τῆς Κρήτης, περὶ οὗ ἐπιστεύετο ὅτι τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας ἀνενέωσε 50 ἔτη μετὰ τὸν κατακλυσμὸν τοῦ Δευκαλίωνος, καὶ ἵδρυσε βωμὸν εἰς τὸν Ἰδαῖον Ἡρακλῆν, τὸν προπάτορά του (Παυσ. Ε, 8, 1)—3) Υἱὸς τοῦ Ἡλίου, πατὴρ τοῦ Φαέθοντος (Hyg. F. 154). — 4) Ἔγγονος τοῦ Φρίξου, υἱὸς Πρέσβωνος, βασιλέως τῶν Μινυῶν ἐν Ὀρχομενῷ, πατὴρ Εὐρυδίκης, τῆς γυναικὸς τοῦ Νέστορος. Φονευθέντα ὑπὸ τῶν Θηβαίων, εἰς πανήγυρίν τινα τοῦ Ποσειδῶνος, τὸν ἐξεδίκησεν ὁ υἱός του Ἐργῖνος (Ὁμ. Ὀδ. Γ, 452.—Πίνδ. Ὀλ. Δ, 31.—Παυσ. Θ, 27, 1).

— 5) Υἱὸς Οἰνέως καὶ Ἀλθαίας, φονευθεὶς εἰς τὸν θήραν τοῦ Καλυδονίου κάπρου (Ἀπλλ. Δ. 8). — 5) Υἱὸς τοῦ Φορωνέως, εἰς ἱερὸν ἐν Ἑρμιόνῃ, ἀπολαμβάνων θείων τιμῶν (Παυσ. Β, 35).

Κλύσμα, κολπίσκος τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης πρὸς τῇ πόλει Ἀρσινόῃ, εἶχε καὶ ὁμώνυμον φρούριον μετὰ λιμένος (Στρβ. — Πτλμ.).

Κλυσώνυμος, υἱὸς τοῦ Ἀμφιδάμαντος, Ὀπούντιος, ἐν ἀγῶνι φονευθεὶς ἐξ ἀπροσεξίας τοῦ Πατρόκλου, ὅστις διὰ τοῦτο ἔφυγε πρὸς τὸν Πηλέα, τὸν πατέρα τοῦ Ἀχιλλέως (Ὁμ. Ἰλ. Ψ, 88. — Ἀπολλδ. Γ, 12. 8).

Κλυταιμνήστρα, ἡ, κατ' ἐσχάτας ἐρεύνας, **Κλυταιμήστρα**. Ἴδ. Ἀγαμέμνων. Ὀρέστης.

Κλυτὴ, μία τῶν Δαναΐδων (Ἀπλλδ. Β, 7, 8).

Κλυτία, 1) θυγάτηρ τοῦ Ὠκεανοῦ καὶ τῆς Τηθύος (Ἡσδ. Θεογ. 352). — 2) Ἐρωμένη τοῦ Ἀμύντορος, ὅστις, πιστεύσας εἰς αὐτῆς τὰς διαβολάς, ἐτύφλωσεν ἀδίκως τὸν υἱόν του Φοίνικα (Ἀπλλδ. Γ, 12. — Σχλ. Ληφμ. 421). — 3) Μήτηρ τοῦ Χάλκωνος. βασιλέως τῆς νήσου Κῶ (Θεόκρ. Εἰδ. Ζ, 5),

Κλυτιάδης, υἱὸς τοῦ Κλυτίου, ἀπόγονος τοῦ Ἀμφιάρεω ἐν Ἤλιδι, μάντις ἐπίσημος (Ἡρδ. Θ, 33. Παυσ.).

Κλυτίος, 1) εἷς τῶν Γιγάντων. — 2) Υἱὸς τοῦ Λαομέδοντος, ἀδελφὸς τοῦ Πριάμου, εἷς τῶν Γερόντων τῆς Τροίας (Ὁμ. Ἰλ. Π, 327). — 3) Υἱὸς τοῦ Ἀλκμαίωνος ἐξ Ἤλιδος καὶ τῆς Ἀρσινόης, θυγατρὸς τοῦ Φηγέως, πατὴρ τοῦ Πειρείου (Ὁμ. Ὀδ. Π. 327. — 4) Υἱὸς Εὐρύτου τοῦ βασιλέως τῆς Οἰχαλίας, καὶ τῆς Ἀντιόπης, ἀδελφὸς τοῦ Ἰφίτου, Ἀργοναύτης φονευθεὶς ἐν Κολχίδι ὑπὸ τοῦ Αἰήτου, ἢ, κατ' ἄλλους ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους κατὰ τὴν ἅλωσιν τῆς Οἰχαλίας (Διόδ. Δ, 40. — Ἀπλλδ. Ῥόδ. Α, 86).

Κλυτίππη, μία τῶν πεντήκοντα θυγατέρων τοῦ Θεσπίου, ἔσχεν ἐκ τοῦ Ἡρακλέους υἱὸν τὸν Εὐρύκαπιν (Ἀπλλδ. Β, 7).

Κλυτομήδης, Αἰτωλὸς, υἱὸς τοῦ Ἔνοπος, ἡττηθεὶς ὑπὸ τοῦ Νέστορος εἰς τὴν πυγμαχίαν κατὰ τοὺς ὑπὲρ τοῦ Ἀμαρυγκέως τελεσθέντας ἀγῶνας (Ὁμ. Ἰλ. Φ, 834).

Κλυτόνηος, υἱὸς τοῦ Ἀλκινόου, βασιλέως τῶν Φαιάκων, νικήσας εἰς τοὺς ἀγῶνας τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ Λαομέδοντα καὶ Ἄλιον (Ὁμ. Ὀδ. Θ, 119).

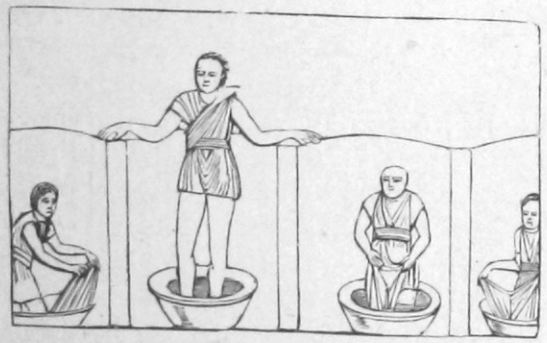
Κλυτὸς, 1) υἱὸς τοῦ ἐν Ἄργει βασιλεύσαντος Ἡρακλείδου Τημένου (Hygin). — 2) Εἷς τῶν πεντήκοντα υἱῶν τοῦ Αἰγύπτου, φονευθεὶς ὑπὸ τῆς μνηστῆς του, τῆς Δαναΐδος Αὐτοδίκης (Hygin.).

Κλωθὼ, ἴδ. Μοῖραι.

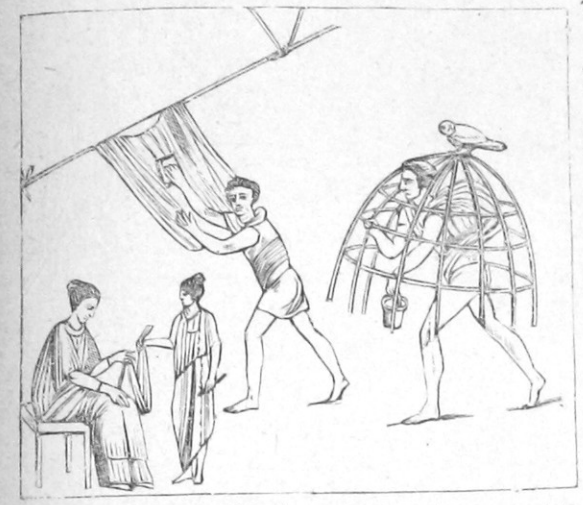
Κναγεὺς, νέος πολεμιστὴς, ἐλθὼν εἰς τὴν Ἀττικὴν μετὰ τῶν Διοσκούρων, συλληφθεὶς ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων, καὶ πωληθεὶς εἰς Κρήτην. Ἐκεῖθεν δ' ἔφυγε μετά τινος ἱερείας τῆς Ἀρτέμιδος, συμπαραλαβὼν καὶ τὸ ἄγαλμα τῆς θεᾶς, ἥτις κατ' αὐτὸν ἐπωνομάσθη Κναγία (Παυσ. Γ, 18).

Κνάκαλον, ὄρος ἐν Ἀρκαδίᾳ, ἔχον ναὸν τῆς Ἀρτέμιδος, ἥτις κατ' αὐτὸ ἐπελέγετο Κνακαλησία (Παυσ. Η, 33).

Κνακίων, ῥύαξ Ν. τῆς Σπάρτης (ν. Μαγούλα ἢ Παντελεήμων). (Πλούτ. Λυκ. ΣΤ).

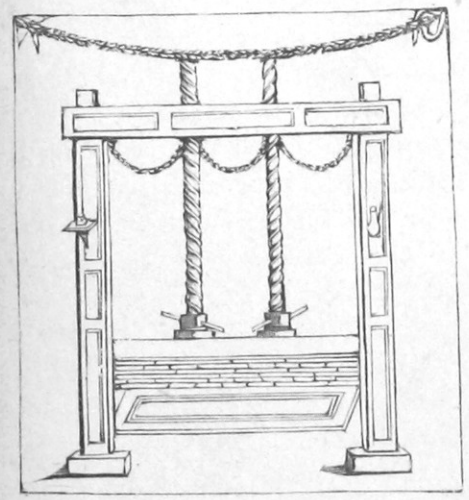
Κναφεὺς, καὶ γναφεὺς ὁ ὑφάσματα, κυρίως τὰ ἐριοῦχα εἰς ὕδωρ πατῶν καὶ καθαρίζων (Ἱπποκρ. Στοφ. ὑγ. Α, 8). Εἰς Πομπηΐαν ἀνεσκάφη ἓν μέγα κναφεῖον, περιέχον ἓξ παστοὺς ἢ κοιλώματα εἰς τὸν τοῖχον μετὰ προεχουσῶν τῶν πλευρῶν, ἵνα στηρίζῃ εἰς αὐτὰς τοὺς βραχίονας ὁ κναφεὺς, καὶ εἰς τὸ

ἔδαφος λεκάνην, ἐν ᾗ ἐπάτει τὰ κναφευόμενα.

Προσέτι δὲ καὶ τοιχογραφίαι παριστῶσαι τὴν

ἐργασίαν ταύτην, ἐξ ὧν εἰσὶ καὶ αἱ παροῦσαι.

Κνήμη, πλὴν τοῦ μέρους τοῦ ποδὸς, ἐσήμενε καὶ τὴν ἀκτῖνα τοῦ τροχοῦ.

Κνημίδες, πόλις ὀχυρὰ τῶν Ἐπικνημιδίων Λοκρῶν, ἐπὶ τοῦ Μαλιακοῦ κόλπου, εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους Κνημίδος (Στρβ. — Σκύλ.).

Κνημὶς, ὄρος ἐν Λοκρίδι, παρέκτασις τοῦ Παρνασσοῦ, καθ' ὃ οἱ ἐκεῖ Λοκροὶ ἐκαλοῦντο Ἐπικνημίδιοι. Ὑπ' αὐτὸ εἰς τὴν ἀκτὴν ἦν ἡ πόλις Κνημίδες ἢ Κνημὶς καὶ αὐτὴ (Παυσ. — Στρβ.).

Κνημὶς, τὸ μέρος τῆς πανοπλίας, τὸ πρὸς προφύλαξιν τῆς κνήμης, ὅπερ «ἀπ' ἄκρων ταρσῶν εἰς γόνυ διήκει» (Ἡλδ. Αἰθ.

Θ, σ. 432). Ἦσαν μετάλλιναι, καὶ πολλάκις κατάγλυφοι. Αἱ ὑπὸ Ἰφικράτους εἰσαχθεῖσαι δερμάτιναι ἐπεκλήθησαν Ἰφικρατίδες.

Κνῆμος, ναύαρχος τῶν Σπαρτιατῶν Θουκ. Β, 66).

Κνίδος, πρωτεύουσα τοῦ δωρικοῦ δεσμοῦ ἐν τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ, κειμένη ἐν Καρίᾳ, εἰς τὸ Τρίοπον Ἀκρωτήριον καὶ τὴν μετ' αὐτοῦ δι' ἰσθμοῦ συνδεομένην νῆσον. Ἦν ἕδρα τῆς λατρείας τῆς Ἀφροδίτης, ἔχουσα ἓν τῶν περιφημοτάτων ἀγαλμάτων τοῦ Πραξιτέλους. Ἐνταῦθα ἐτελοῦντο καὶ οἱ ἀγῶνες τοῦ Τριοπίου Ἀπόλλωνος. Ἦν προσέτι ἡ πατρὶς τοῦ ἰατροῦ Κτησίου· καὶ ἐνταῦθα ὁ Κόνων ἐνί-

κησε τὸν Πείσανδρον, τῷ 394. π. Χ. Σώζονται: δ' οὐκ ὀλίγα αὐτῆς ἐρείπια (Ξεν. Ἑλλ. Δ, 3, 10.—Στρβ. ΙΔ, 656).

Κνώδαξ, τὸ ἑκατέρωθεν ἔμβολον στρεφομένου κυλίνδρου.

Ἀρχ. πρωτότ.

Κνώδων, εἰς τὰς κυνηγετικὰς λόγχας ἑκάτερος τῶν ὑπὸ τὴν αἰχμὴν προεχόντων σιδηρῶν ὀδόντων (Ξεν. Κυνηγ. Ι, 3, 14).

Κνωσσός, ἴδ. Κρήτη.

Κοάρα, πόλις τῆς Χαλκιδικῆς ἐν Συρίᾳ (Πτλμ. Ε, 18).

Κόβων, ἐκ Δελφῶν, ὁ πείσας τὴν Πυθίαν νὰ κηρυχθῇ ὑπὲρ τοῦ Κλεομένους, βασιλέως τῆς Σπάρτης, ὅτε ὁ Δημάρατος τὸν κατηγόρει ὡς νόθον τοῦ Ἀρίστωνος (Ἡρδ. ΣΤ. 66).

Κόγχη, μέτρον ῥευστῶν, ἡ μικρὰ = 1/2 κυάθου, καὶ ἡ μεγάλη, τριπλασία ἐκείνης καὶ ὀξύβελον λεγομένη.

Κόδρος, υἱὸς Μελάνθου, Νηλείδου ἐκ Πύλου, νικήσαντος τὸν βασιλέα τῶν Βοιωτῶν Ξάνθον καὶ ἐπ' αὐτοῦ τὴν Ἀττικὴν καταχτήσαντος, ἧς τὸν θρόνον ἐκληρονόμησεν ἀπ' αὐτοῦ ὁ υἱός του Κόδρος. Εἰσβαλόντων δὲ τῶν Δωριέων τῷ 1068 π. Χ., ἐπιστεύετο ὅτι ὁ χρησμὸς προεῖπε τὴν νίκην εἰς ἐκείνους ὧν ὁ βασιλεὺς θὰ ἔπιπτεν εἰς τὴν μάχην, καὶ τότε ὁ Κόδρος εἰς χωρικὸν μεταμφιεσθείς, ἐρρίφθη εἰς τὸν ἐχθρικὸν στρατὸν καὶ ἐφονεύθη, οἱ δ' Ἀθηναῖοι ἐξεδίωξαν τοὺς Δωριεῖς καὶ κατήργησαν τὴν βασιλείαν, κηρύξαντες ὅτι οὐδεὶς ἦν ἄξιος νὰ βασιλεύσῃ μετὰ τὸν Κόδρον. Ἦρξε δὲ μετ' αὐτὸν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Μέδων, ὡς ἰσόβιος ἄρχων, οἱ δ' ἄλλοι δύο υἱοί του, Νηλεὺς καὶ Ἄνδροκλος, ἔφερον ἀποικίας εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν (Ἡρόδ. Ε, 76).

Κόθορνος, ὑπόδημα κυρίως κυνηγετικόν, ἀνερχόμενον μέχρι μέσης τῆς κνήμης, φερόμενον δὲ καὶ ἐπὶ τῆς σκηνῆς ὑπὸ τῶν τραγικῶν ὑποκριτῶν, ὅτε ὑπὸ τὸ πέλμα εἶχεν ὑψηλὸν φελλόν, ἵνα αὐξάνῃ τὸ ἀνάστημα τοῦ ὑποκριτοῦ· πρὸς ὃ καὶ ὅπου ἐνεδέχετο, ἐνεδύοντο οἱ ὑποκριταὶ μακρὸν ἱμάτιον, πρὸς ἀπόκρυψιν τοῦ κοθόρνου. Προσέτι δ' ἦν οὕτω κατεσκευασμένος ὁ κόθορνος, ὥστε ἑκάτερον τῶν ὑποδημάτων νὰ ἐφαρμόζηται ἀδιαφόρως καὶ εἰς τοὺς δύο πόδας. Διὰ ταῦτα τὸν Θηραμένην ἐν Ἀθήναις οἱ σύγχρονοί του ἀπεκάλουν εἰρωνικῶς κόθορνον, ὡς δῆθεν συμφωνοῦντα μετὰ πασῶν τῶν πολιτικῶν μερίδων.

Ἀνάγλ. θεατρικὸν Μουσείου Ῥωμ.

Κοθωκίδαι, δῆμος τῆς Ἀττικῆς, ἀνήκων εἰς τὴν Ἱπποθοωντίδα φυλήν. Τὸ δημοτικὸν «ἐκ Κοθωκιδῶν.»

Κοία, ἀνδρεία Ἀμαζών, φονευθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους (Στεφ. Βυζ. λ. Θηβαΐς).

Κοίης, ἴδ. Κάβειροι.

Κοῖλα (τὰ), 1) τῆς Εὐβοίας· τὰ μεταξὺ τῶν ἀκρωτηρίων Καφαρέως καὶ Χερσονήσου παράλια τῆς νήσου Εὐβοίας, ἐπικίνδυνα τοῖς θαλασσοπόροις διὰ τὰς πολλὰς αὐτῶν καμπὰς καὶ τοὺς σκοπέλους. Εἰς αὐτὰ κατεστράφη, ῥιφθεὶς ὑπὸ τρικυμίας, ὁ Περσικὸς στόλος (Ἡρδ. Η. 13.—Στρβ. Ι). — 2) Τὰ Κοῖλα τῆς Χίης χώρας (Ἡρδ. ΣΤ, 26). μέρος κοῖλον τῆς νήσου Χίου, περὶ τὴν πρωτεύουσαν αὐτῆς.

Κοίλη, χωρίον παρὰ ταῖς Ἀθήναις, πιθανῶς ἡ μεταξὺ τοῦ Μουσείου καὶ τῆς Πνυκὸς κοίλη ὁδός, ἐκτὸς τοῦ περιβόλου τῆς πόλεως. Παρ' αὐτῇ ἦσαν τὰ Κιμώνια μνήματα, καὶ προσέτι οἱ τάφοι τοῦ Ἡροδότου καὶ Θουκυδίδου. Ἀπετέλει δὲ δῆμον, τῆς Ἱπποθοωντίδος φυλῆς (Ἡρδ. ΣΤ, 103. —Βιογρ. Θουκ.).

Κοίλη, ἴδ. Ναῦς.

Κοίλη Συρία, ἴδ. Συρία.

Κοῖλον, ἴδ. Θέατρον.

Κοίλωσσα, ὄρος τῆς Σικυωνίας ἐν Πελοποννήσῳ. Ἐπ' αὐτοῦ ἔκειτο ἡ πόλις

Φλιοῦς. Μέρος δ' αὐτοῦ ἦν ὁ Καρνεάτης, (Ξνε. Ἑλλ. Δ, 7. 7.—Στρβ.)

Κοῖνος, γαμβρὸς τοῦ Παρμενίωνος, διάσημος στρατηγὸς τοῦ Ἀλεξάνδρου, συνοδεύσας αὐτὸν εἰς Ἰνδίας, παρὰ τῷ Ὑφάσει συμβουλεύσας τὴν ἐπιστροφήν, καὶ ἐπ' αὐτῆς ἀποθανών, πρὸς βαθεῖαν λύπην τοῦ κατακτητοῦ (Ἀρρ. Δ, 16).

Κόϊντος (καὶ Κόϊντος), Σμυρναῖος ποιητής, γράψας ἔπος «Ὁμήρου παραλειπόμενα» τίτλον ἔχον, καὶ διατηρηθὲν (ἴδ. Ἔπος).

Κοίνυρα, τόπος τῆς νήσου Θάσου ὀρεινὸς, ἀπέναντι τῆς Σαμοθράκης (Ἡρδ. ΣΤ, 47).

Κοῖος, ἴδ. Τιτᾶνες.

Κοίρανος, 1) ἐκ Λυκίας, πολεμιστὴς ἐπίσημος, φονευθεὶς ἐν Τρωάδι ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσέως (Ὁμ. Ἰλ. Ε, 677. —2) Κορίνθιος, ἀπόγονος τοῦ Μελάμποδος, πατὴρ τοῦ μάντεως Πολυίδου (Παυσ. Α, 48.—Ἀπλλδ. Γ, 3, 1).—3) Κρὴς πρὸ τῆς Τροίας φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἕκτορος (Ὁμ. Ἰλ. Γ, 605).

Κοιρατάδας, Θηβαῖος, διδάσκαλος τῆς τακτικῆς, ἀρχηγὸς τῶν Βοιωτῶν εἰς τὴν κατὰ τοῦ Βυζαντίου ἐκστρατείαν (Ξνφ. Ἑλλν. Α, 3, 15. Ἀνδ. Ζ, 1, 33).

Κοισύρα, γυνὴ εὔπορος καὶ εὐγενὴς ἐξ Εὐβοίας, σύζυγος τοῦ Πεισιστράτου (Σουίδ.), κατ' ἄλλους τοῦ Ἀλκμαίωνος (Ἀρστφ. Νφλ. 201), προμήτωρ τοῦ Περικλέους (Ἀρστφ. Ἀχρν.).

Κοῖται, λαὸς ἀνεξάρτητος παρὰ τῷ Πόντῳ (Ξεν. Ἀν. Ζ, 8, 25).

Κόκινθος, ἀκρωτήριον τῆς κάτω Ἰταλίας, εἰς τὴν χώραν τῶν Βρεττίων (Πολβ.). Νῦν Στίλον.

Κόκκαλος, ἴδ. Δαίδαλος.

Κοκκώκα, ἐπίθετον τῆς Ἀρτέμιδος ἐν Ἤλιδι (Παυσ. Ε, 18).

Κοκκωνᾶς, Βυζάντιος, ὀπαδὸς Ἀλεξάνδρου τοῦ Ἀβωνοτειχίτου (Λουκ.).

Κοκύλιον, πόλις τῆς Αἰολίδος πρὸς τῇ Μυσίᾳ ἐν τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ (Ξνφ. Ἑλλ. Γ, 1, 16).

Κόλαινος, υἱὸς τοῦ Ἑρμοῦ, βασιλεὺς τῆς Ἀττικῆς πρὸ τοῦ Κέκροπος, ἱδρύσας ναὸν τῆς Ἀρτέμιδος ἥτις κατ' αὐτὸν Κολαινὶς ἐπεκλήθη (Παυσ. Α, 31).

Κολάξαϊς, υἱὸς Ταργιτάου, βασιλέως τῶν Σκυθῶν, ἐξ οὗ κατήγοντο οἱ Παρελάται, φυλὴ σκυθικὴ Ἡρδ. Δ, 5).

Κόλαπις, ποταμὸς τῆς Παννονίας, ἐκβάλλων εἰς τὸν Σάβην (Στρβ.). Νῦν Κούλπα.

Κολαπτήρ, ἴδ. Σμίλη.

Κολεός, θήκη τοῦ ξίφους, συνήθως ξυλίνη, ἐνίοτε μετὰ λεπτοῦ μεταλλίνου περι-

Εὑρέθη ἐν Πομπηΐᾳ.

καλύμματος, ὡς ἐν τῇ εἰκόνι. Ἔστιν ὅτε καὶ δερμάτινος.

Κόλλυβος, τὸ μικρὸν νόμισμα, ὅθεν κολλυβιστὴς ὁ ἀργυραμοιβός.

Κολόβιον, χιτωνίσκος ἔχων βραχείας τὰς χειρίδας ὑπὲρ τὸν ἀγκῶνα.

Κολοκασία, ἐπίθετον ὑφ' ὃ ἡ Ἀθηνᾶ ἐλατρεύετο ἀρχαιότατα ἐν Σικυῶνι (Ἀθν. Γ, 1).

Κολοσσαί, πόλις Στήλ. Τραϊανοῦ.

ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Μίκου, μία τῶν ἐπισημοτάτων τῆς Φρυγίας (Ἡρόδ. Ζ, 30.—Ξενοφ. Ἀν. Α· 2, 6). Κολασσαὶ ἐπὶ Χριστοῦ (Ἀπόστ. Παῦλ. ἐπιστ. πρὸς Κολασσαεῖς), ἐξέλιπε παντελῶς μετὰ ταῦτα. Ἐρείπια εἰς Κονάς.

Κολοσσός, ἄγαλμα διαστάσεων ὑπερφυσικῶν, ὁποῖον ἦν τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν Ῥόδῳ. Μετὰ τοὺς χρόνους τοῦ Ἀλεξάνδρου 100 κολοσσοὶ τοῦ Ἡλίου εἶχον ἱδρυθῇ ἐν Ῥόδῳ, καὶ ὁ εἷς αὐτῶν, βεβαίως ὁ μέγιστος, ὑπελαμβάνετο ὡς ἔργον τοῦ Λυσίππου (Λουκ. Ἰκαρομένιππ. 12)· ἀλλ' ἦν πιθανῶς ὁ χαλκοῦς τοῦ μαθητοῦ αὐτοῦ Χάρητος, ὅστις πρὸς κατασκευὴν αὐτοῦ ἐπωφελήθη καὶ τοῦ χαλκοῦ

τῆς Ἑλεπόλεως, ἣν Δημήτριος ὁ Πολιορκητὴς εἶχε κατασκευάσει διὰ τὴν ἀποτυχοῦσαν αὐτοῦ πολιορκίαν. Ἦν δ' ὁ κολοσσὸς ἑβδομηκοντάπηχυς τὸ ὕψος, καὶ τοὺς δακτύλους αὐτοῦ λέγει ὁ Πλίνιος μείζονας ἀγαλμάτων, καὶ ἡ κατεργασία αὐτοῦ διήρκεσε 12 ἔτη (292 — 280 π. Χ.)· τοσοῦτο δ' ὑπερέβη ἡ δαπάνη τὴν προϋπολογισθεῖσαν, ὥστε λέγεται ὁ Χάρης ἐξ ἀπελπισίας αὐτοκτονῆσαι. Ἱδρύθη δὲ παρὰ τῷ λιμένι, οὐχὶ ὡς κοινῶς νομίζεται τὴν εἴσοδον αὐτοῦ διασκελίζων. Ἀλλὰ ὑπὸ μεγάλου καταρριφθεὶς σεισμοῦ τῷ 224 π.Χ. (=Ὀλ. 139 2.) ἐχρησίμευεν ἐπὶ πολὺ ὡς πρόφασις τοῖς Ῥοδίοις πρὸς ἀργυρολογίαν, παρ' ἄλλων πόλεων ἐπὶ προθέσει ἀναστηλώσεως αὐτοῦ, ἣν οὐδέποτε ἐπεχείρησαν. Τῷ δὲ 653 μ. Χ. οἱ Σαρακηνοὶ ἀπεκόμισαν τὰ συντρίμματα αὐτοῦ ἐπὶ 900 καμήλων (Κεδρην).

Κόλουθος, ἴδ. Ἔπος.

Κολοφὼν, 1) ἡ ὑπερτάτη κορυφή, συγγενὲς τῷ κολωνός, ὅθεν τὸ κολοφῶνα ἐπάγειν ἢ ἐπιτυθέναι, τὸ ἐπιφέρειν τὴν ὑπερτάτην τελειότητα, καὶ οὐχί, ὡς τινες, ἐκ τοῦ ὅτι ἡ οὕτω καλουμένη πόλις τῆς Ἰωνίας, ΒΔ τῆς Ἐφέσου, εἶχε θ᾽ θεν ἄριστον ναυτικὸν καὶ ἐξαίρετον ἱππικὴν δύναμιν. — 2) Ἡ πόλις αὕτη ἔπειτα παρὰ τὸν ῥύακα Ἄκην, εἰς ἀπόστασιν 2 μιλλίων ἀπὸ τῆς θαλάσσης, ἔνθα εἶχε λιμένα τὸν Νότιον, εἰς τὸν Καΰστριον κόλπον (Ξεν. Ἑλλ. Α, 2, 4). Ἦν δὲ καὶ αὕτη μία τῶν ἀντιποιουμένων τὴν γέννησιν τοῦ Ὁμήρου, καὶ ἦν πατρὶς τοῦ ποιητοῦ Μιμνέρμου, τοῦ Ἑρμησιάνακτος καὶ τοῦ Νικάνδρου. Ἐκυριεύθη δ' ὑπὸ Γύγου, τοῦ βασιλέως τῆς Λυδίας (Ἡρδ. Α, 14), τῶν Περσῶν ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου (Θουκ. Γ, 24), τοῦ Λυσιμάχου, μεταθέντος τοὺς κατοίκους εἰς Ἔφεσον καὶ τῶν πειρατῶν (Cic. d imp. Pomp. XII)· ἀλλ' οὐχ ἧττον ἔμεινεν ἀνθοῦσα ἡ πόλις, καὶ ἔλαβεν ἀτέλειαν παρὰ τῶν Ῥωμαίων (Liv. XXXVIII, 39). Ἐν τῶν προϊόντων τῆς πόλεως ἦν ἡ πίσσα κολοφωνία. Οὐ μακρὰν δὲ, πρὸς Δ., εἰς τὴν Κλάρον, ἦν περίφημος ναὸς καὶ μαντεῖον τοῦ Κλαρίου Ἀπόλλωνος (τὸ Κλάριον) (Στρβ. ΙΔ, 642).

Κολοφωνέα, θυγάτηρ Ἐρεχθέως, τοῦ βασιλέως τῆς Ἀττικῆς, θυσιασθεῖσα ὑπ' αὐτοῦ εἰς ἐξιλέωσιν τῶν θεῶν (Hygin). Κατ' ἄλλους Χθονία.

Κολοφωνέων λιμὴν, ἐπὶ τῆς Χαλκιδικῆς Χερσονήσου ἐν Μακεδονίᾳ, πλησίον τῆς πόλεως Τορώνης (Θουκ. Ε, 2), πιθανῶς ἀποικία Κολοφωνίων.

Κόλπος, ἐν γένει πᾶν κοίλωμα· πρὸ πάντων τῆς ξηρᾶς εἰς ὃν εἰσχωρεῖ ἡ θάλασσα· μεταφορικῶς ἡ ἀγκάλη· ὡς πρὸς τὸ ἔν-

Ἀγ. ἐν Βενετίᾳ. Ἀγ. ἐν Ῥώμῃ.

δυμα δὲ ἡ βαθεῖα πτυχὴ ἣν σχηματίζει τὸ ἱμάτιον ριπτόμενον ὑπὲρ τὸν ὦμον, καὶ δι' ἧς διέρχεται ἡ χεὶρ, ἢ ἡ ἄλλη, ἡ πίπτουσα ὑπὲρ τὴν ζώνην.

Κολυμβὰς, μία τῶν θυγατέρων τοῦ Πειραίου, ἥτις φιλονικήσασα πρὸς τὰς Μούσας, μετεμορφώθη εἰς πτηνὸν, ὡς καὶ αἱ ἀδελφαί της (Αὐτ. Λιβ.).

Κολυττὸς, δῆμος τῆς Ἀττικῆς, τῆς Αἰγηίδος φυλῆς, μέρος τῆς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν.

Κολχὶς, χώρα πρὸς Δ. τοῦ Εὐξείνου Πόντου, μεταξὺ Καυκάσου, Ἀρμενίας καὶ Ἰβηρίας, ἐν τῇ ἀρχαιοτάτῃ ἱστορίᾳ ὁ σκοπὸς τοῦ πλοῦ τῶν Ἀργοναυτῶν. Ποταμοὶ αὐτῆς ἐπίσημοι ἦσαν ὁ Φᾶσις καὶ ὁ Ἄκαμψις, πόλεις δ' ἡ παρὰ τὸν Φᾶσιν ὁμώνυμος, μετὰ ναοῦ

τῆς Φασιανίδος Κυβέλης, ὀχυρὰ καὶ βορειότερον ἡ Διοσκουριὰς, ἀμφότεραι Μιλησίων ἀποικίαι. Οἱ Κόλχοι ἦσαν κατά τινας λείψανα τοῦ στρατοῦ τοῦ Σεσώστριδος, ἄρα αἰγυπτιακῆς καταγωγῆς, γνωστότατοι ὡς ἐπιδέξιοι ὑφανταί. Διηροῦντο δ' εἰς διάφορα γένη, καλούμενα Κοραξοὶ, Μόσχοι, Ἡνίοχοι, κτλ. καὶ ἐξετείνοντο ἐν τοῖς ἔπειτα μέχρι Τραπεζοῦντος, ἔνθα οἱ Μύριοι διῆλθον διὰ τῆς χώρας αὐτῶν (Ξνφ. Ἀν. Δ, 3. Ε, 2). Μετὰ τοῦ περσικοῦ κράτους εἶχον σχέσεις, οὐχὶ ὅμως λίαν στενὰς (Ἡρδ. Γ, 97). Ὑπετάγησαν δ' εἰς τὸν Μιθριδάτην, καὶ μετὰ ταῦτα εἰς τοὺς Ῥωμαίους (Στρβ. ΙΑ, 497).

Κολωναὶ αἱ Κ., 1) πόλις τρωϊκὴ, Α. τῆς Ἀλεξανδρείας Τρωάδος (Θουκ. Α, 131.—Ξεν. Ἀν. Γ, Ι, 13). — 2) Πόλις ἐν Μυσίᾳ, ἄνωθεν τῆς Λαμψάκου (Ἀρρ. Α. 12, 6. Στρβ. ΙΓ, 589).

Κολωνάτας, ἐπίθετον τοῦ Βάκχου, ναὸν ἔχοντος εἰς μέρος τι τῆς Λακωνίας Κολώνην καλούμενον (Παυσ. Γ, 13).

Κολώνη, καὶ Κολωνίδες, 1) πολίχνη τῆς Μεσσηνίας ἐν Πελοποννήσῳ, Ἀθηναίων ἀποικία, μεταξὺ Μεθώνης καὶ τοῦ ἀκρωτηρίου Ἀκρίτα, ἔχουσα λιμένα ὅστις ἐκαλεῖτο Φοίνικος (Παυσ. Β.—Πτλμ.).—2) Ἀκρωτήριον τῆς Βιθυνίας εἰς τὸν Εὔξεινον Πόντον (Ἀπλν. Ῥόδ. Β, 650).

Κολωνὶς, νησίδιον ἀπέναντι τῆς ἐν Ἀργολίδι Ἑρμιόνης. Νῦν Σπετσόπουλον.

Κολωνὸς ἀγοραῖος, ἢ **ἵππιος,** ἴδ. Ἀττικὴ.

Κομαιθὼ, θυγάτηρ τοῦ Πετρελάου, βασιλέως τῶν Τηλεβοῶν. Ὅτε ὁ Ἀμφιτρύων ἐπῆλθεν ἐχθρικῶς, ἐρασθεῖσα αὐτοῦ, ἔκοψε πρὸς χάριν του τὴν χρυσῆν τρίχα ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ πατρός της, ἐξ ἧς ἐξηρτᾶτο ἡ δύναμις καὶ ἡ ζωὴ αὐτοῦ, καὶ οὕτως ὁ Ἀμφιτρύων ἐκυρίευσε τὴν χώραν. Ἀλλ' εἶτα ἐφόνευσε καὶ τὴν προδότιν Κομαιθὼ (Ἀπλλδ. Β, 4, 5).

Κόμανα, ἴδ. Καππαδοκία καὶ Πόντος.

Κομανέα, φρούριον ἐν Μυσίᾳ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας πρὸς τῇ Περγάμῳ (Ξνφ. Ἀνβ. Ζ, 6, 15).

Κόμαροι, λαὸς Σκυθικὸς ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Σάκων, παρὰ τῷ ποταμῷ Ἰαξάρτῃ (Πτλμ.).

Κόμαρος, λιμὴν τῆς Μολοσσίδος ἐν Ἠπείρῳ, πρὸς τῷ Ἀκτίῳ ἀκρωτηρίῳ (Στρβ.).

Κομήτης, Λαπίθης ἐκ τῶν φονευθέντων ὑπὸ τῶν Κενταύρων εἰς τὸν γάμον τοῦ Πειριθόου (Ov. Met.).

Κομμαγηνὴ, τὸ Β. τῆς Συρίας (ἴδ.).

Κομμενάσης, ποταμὸς τῆς Ἰνδικῆς, εἰσβάλλων εἰς τὸν Γάγγην. Νῦν Γάγρα.

Κόμμωσις. Ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων ἐνηβρύνοντο οἱ Ἕλληνες ἐπὶ τῷ κάλλει τῆς κόμης, καὶ καρηκομόοντες εὐφημοῦνται ὑπὸ τοῦ Ὁμήρου, καὶ οἱ Ἀκαρνᾶνες ἔφερον τὴν ἐπωνυμίαν ταύτην ἴσως πρὸς ἀντίθεσιν τῶν γειτόνων αὐτῶν τραχυτέρων λαῶν. Ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα χρόνοις οἱ Σπαρτιᾶται ἔτρεφον κόμην ὑποχρεωτικῶς, ἐν ᾧ οἱ παῖδες παρ' αὐτοῖς ὤφειλον νὰ κείρωσιν αὐτήν· καὶ πανταχοῦ ὑπῆρχον κουρεῖα, ἐν οἷς οἱ κουρεῖς ἐπεμελοῦντο τῆς κομμώσεως, ἔκοπτον τοὺς ὄνυχας, κτλ. διότι τὸ εὐσχημονεῖν ἐπεβάλλετο εἰς τὸν καλῶς ἀνατεθραμμένον Ἕλληνα. Οἱ Ἀθηναῖοι ἀρχαιότατα συνῆγον τὴν κόμην ὑπὲρ τὸ μέτωπον εἰς κρώβυλον, οἷος πολλάκις φαίνεται εἰς ἀγάλματα τοῦ Ἀπόλλωνος· ἡ δὲ ἀποτομὴ κόμης ἦν πολλάκις σημεῖον πένθους. Ἐν Ἑλλάδι ἦν ἡ ξανθὴ κόμη (ὡς τοῦ Ἀπόλλωνος, τοῦ Μενελάου) σπανία, καὶ διὰ τοῦτο λίαν ἀγαπητὴ, ὥστε καὶ τεχνητῶς πολλάκις παρήγετο· ὁ βαθὺς ἢ δασὺς πώγων ἀνῆκεν εἰς τῆς ὡρίμου ἀνδρικῆς ἡλικίας τὸ κάλλος καὶ τὴν ἀξιοπρέπειαν, καὶ ἐτρέφετο οὕτω κατά τε τὰς γνάθους, ὁ πώγων, περὶ τὰ χείλη, ἡ ὑπήνη (μύσταξ), καὶ κατωτέρω τὸ γένειον. Ὁ Σπαρτιατικὸς νόμος ἀπῄτει παρὰ τῶν περιοίκων νὰ κείρωσι τὸν μύσταξ· ὁ Ἀλέξανδρος δὲ εἰσήγαγε τὸ γενικὸν ἔθος τοῦ ἀπο-

κείρεσθαι. Αἱ δὲ γυναῖκες οὐδ' ἔπλεκον τὴν μακρὰν κόμην των, οὐδὲ τὴν συνέστρεφον εἰς τεχνητοὺς ἰούλους, ἀλλὰ τὴν συνῆγον, τὴν συνεσπείρουν ἢ τὴν συνέδεον διαφόρως ὀπίσω τῆς κεφαλῆς ἢ ὑπὲρ τὸ μέτωπον, καὶ συνήθως ἱκανῶς βαθέως ὑπὲρ αὐτὸ, διότι τὸ μακρὸν μέτωπον, ἐθεωρεῖτο ὡς καλλονή (tenuis

frons. Hor. Od. I, 33, 5), καὶ πολλάκις συνεκράτουν διὰ ταινίας αὐτὴν ὡς διαδήματος (μίτρας), ἢ ὀπίσω διὰ σάκκου ἐξ ὑφάσματος, ἢ διὰ πλέγματος (κεκρυφάλου). Εἰς Ῥώμην δ' ἡ κουρὰ εἰσήχθη ἐκ Σικελίας ἀπὸ τοῦ 300 π.Χ. Αἱ κυρίαι ἔστρεφον τοὺς ἰούλους των διὰ πεπυρακτωμένου σιδήρου, ἔφερον πολύτιμα κοσμήματα εἰς τὴν κόμην, καὶ ἐπὶ τῶν Αὐτοκρατόρων ἐγίνετο συνεχέστατα χρῆσις ὑψηλῶν κομμώσεων, ψευδοῦς κόμης καὶ φενάκης.

Κόμψατος, ποταμὸς τῆς Θρᾴκης, ῥέων μεταξὺ Νέστου καὶ Τράϐου πρὸς τὴν Βιστωνίδα λίμνην. Νῦν Σόπαρις.

Κονδοχάτης, ποταμὸς τῆς Ἰνδικῆς, ἐκϐάλλων εἰς τὸν Γάγγην (Ἀρρν. Α, 4.—Πτολ. ΣΤ, 18). Νῦν Γουνδούκ.

Κονδυλέα, κώμη τῆς Ἀρκαδίας, μετὰ ναοῦ τῆς Ἀρτέμιδος (Παυσ. Δ).

Κονθύλη, δῆμος τῆς Ἀττικῆς, ἀνήκων εἰς τὴν Πανδιονίδα φυλὴν (Ἀρστφ.Σφ.233).

Κονίαμα, πηλὸς δι' οὗ ἐπεχρίοντο οἱ τοῖχοι· φαίνεται δ' ὅτι ἦν ἐν χρήσει ἤδη ἐπὶ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων, διότι τοιοῦτος, περὶ τοὺς 3″ παχὺς εὑρέθη οὐ μόνον εἰς τὸ ἀργολικὸν Ἡραῖον, κίτρινος, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ ἔδαφος τοῦ θησαυροῦ τοῦ Ἀτρέως, ἐρυθρὸς, καὶ ἐν Τίρυνθι λευκὸς εἰς στρῶσιν τοῦ ἐδάφους ἐντὸς τῶν οἰκοδομῶν.

Ἐν Περιηγ.

Κόνειον, πολις τῆς Φρυγίας ἐν Μικρᾷ

Ἀσίᾳ, καὶ Κονιούπολις καὶ Κόννα (Ἡρδ. Ε, 53.—Πτλμ.).

Κόνειος, ἐπίθετον τοῦ ἐν Μεγάροις, ἐν ὑπαίθρῳ ἱερῷ λατρευομένου Διὸς (Παυσ. Α. 90).

Κονίστρα (ἢ κονιστήριον), ἐν τοῖς γυμνασίοις τὸ μέρος ἔνθα ἐγίνοντο οἱ ἀγῶνες τῆς πάλης, διότι ἀλείφοντες δι' ἐλαίου τὰ μέλη των οἱ παλαισταὶ, ἐπέπασσον κόνιν. Ἐν δὲ τοῖς θεάτροις (ἴδ.) ταὐτόσημον τῇ ὀρχήστρᾳ, ἔνθα ἵστατο καὶ ἐκινεῖτο ὁ χορός.

Κοννᾶς, αὐλητὴς Ἀθηναῖος, ἀριστεύσας εἰς τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας. οὐχ ἧττον μείνας, ἢ λέγων ὅτι ἔμεινε πένης, ἐξ οὗ καὶ παροιμιακῶς ἔλεγον «Κόννου ψῆφον ἡγεῖσθαι,» δηλαδὴ ψῆφον εἰς οὐδὲν ὠφελοῦσαν (Ἀρστφ. Ἱππ. 534. Σφ. 695).

Κοννίδας, παιδαγωγὸς τοῦ Θησέως, εἰς ὃν οἱ Ἀθηναῖοι, ὡς εἰς ἥρωα, ἔθυον κριὸν, μίαν ἡμέραν πρὸ τῆς ἑορτῆς τοῦ Θησέως (Πλούτ. Θησ. Β).

Κόννος, Μητροβίου, κιθαρῳδὸς Ἀθηναῖος, διδάξας τὸν Σωκράτην τὴν μουσικὴν (Πλάτ. Εὐθύδ. Σ. 272).

Κοντάδεσδος, ποταμὸς τῆς Θρᾴκης, ἐκϐάλλων εἰς τὸν Ἀγριάνην (Ἡρδ. Δ, 90).

Κόντος, μακρὸν ξύλον ἔχον σίδηρον εἰς τὸ πέρας, πρὸς παντοίας χρήσεις οἷον πρὸς ὦσιν τῶν ἀκατίων, κλπ. ἰδίως δὲ μακρὸν

Ψηφίδ. ἐν τῷ ναῷ τῆς Πρωτόστης.

ἀκόντιον τῶν ἱππέων, ὡς τὸ ὃ παριστᾶται φέρων ὁ Ἀλέξανδρος εἰς τὴν ἐν Ἰσσῷ μάχην.

Κόνων, 1) Ἀθηναῖος στρατηγὸς, διακριθεὶς εἰς τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον, καὶ ναυαρχήσας τῷ 413 π. Χ. (Θουκ. Ζ, 31). Τῷ δὲ 400 ἐξελέγη αὐτὸς στρατηγὸς ἀντὶ τοῦ Ἀλκιϐιάδου (Just. V, 5, 4), ἀλλ' ἠττήθη ὑπὸ τοῦ Καλλικρατίδου πρὸ τῆς Μιτυλήνης, ἐνεκλείσθη ἐκεῖ, καὶ ἠλευθερώθη μόνον διὰ τῆς ἐν Ἀργινούσαις νίκης τῶν Ἀθηναίων. Ἐπὶ δὲ τῆς ἐν Αἰγὸς Ποταμοῖς καταστροφῆς, μόνος κατώρθωσε, μετὰ 8 πλοίων διαφυγὼν, νὰ σωθῇ εἰς Κύπρον (Ξεν. Ἑλλ. Α, 5, 10. Β, 1, 28.—Πλούτ. Λυσ. ΙΑ), ἔνθα καὶ ἐπὶ 8 ὅλα ἔτη διαμείνας μετὰ τὴν ἅλωσιν τῶν Ἀθηνῶν, συνέδεσε σχέσεις μετὰ τῆς Περσικῆς αὐλῆς, καὶ ἔλαϐε παρ' αὐτῆς στόλον ὅτε ὁ Ἀγησίλαος εἰσήλασεν εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν, τῷ 396. Ἀλλὰ μὴ δεόντως ὑποστηριχθεὶς ὑπὸ τῶν σατραπῶν, ἀπῆλθε τῷ 395 ὁ ἴδιος πρὸς τὸν βασιλέα, οὗ ἐκέρδησε τὴν ὑπόληψιν, καὶ ἐπικουρίαν λαϐὼν, προσέϐαλε καὶ ἐνίκησε τὸν Σπαρτιατικὸν στόλον τὸν ὑπὸ τὸν Λύσανδρον παρὰ τῇ Κνίδῳ ἐπὶ τῆς Καρικῆς παραλίας (Ξεν. Ἑλλ. Α, 3, 7.—Πλούτ. Ἀγησ. ΙΖ), καὶ ἀνέτρεψε τὴν ἀπὸ τῆς ἥττης τῶν Ἀθηνῶν ἱδρυθεῖσαν ἡγεμονίαν τῆς Σπάρτης. Ἀπαλλάξας δὲ τοῦ Σπαρτιατικοῦ ζυγοῦ τὰς Ἑλληνικὰς πόλεις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας (393), ἐλεηλάτησε τὰς παραλίας τῆς Μακεδονίας, καὶ ἐπιστρέψαντα εἰς Ἀθήνας τὸν ὑπεδέχθησαν οἱ συμπατριῶται του θριαμϐευτικῶς. Διὰ χρημάτων δ' ἃ ἔλαϐε παρὰ τοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν, ἀνῳκοδόμησε τὰ Μακρὰ τείχη (Ξεν. Ἑλλ. Δ, 8, 6. — Rang. Ant. Hell. II σ. 388). Διεπραγματεύθησαν δὲ τότε οἱ Σπαρτιᾶται μετὰ τοῦ Πέρσου σατράπου Τιριϐάζου, ὅστις, σταλέντα πρὸς αὐτὸν εἰς πρεσϐείαν τὸν Κόνωνα, συνέλαϐε καὶ ἠχμαλώτευσεν εἰς τὰς Σάρδεις (Ξεν. Ἑλλ. Δ, 8, 16). Φαίνεται ὅμως ὅτι διέφυγεν ἔπειτα ὁ Κ. καὶ ἀπέθανεν ἐν Κύπρῳ παρὰ τῷ Εὐαγόρᾳ (Ἰσοκρ.Πανηγ.ΜΑ.—Nep. Con. IV).—2) Σάμιος, ἀστρονόμος καὶ μαθηματικὸς περὶ τὰ 280 π.Χ., φίλος τοῦ Ἀρχιμήδου. Οὗτος κατέταξε τὴν κόμην τῆς Βερενίκης μεταξὺ τῶν ἀστερισμῶν (Catull. LXVI, 1).—3) Γραμματικὸς ἐν Ῥώμῃ ἐπὶ Καίσαρος καὶ Ὀκταϐίου, ἔγραψεν εἰς καθαρὰν ἀττικὴν διάλεκτον «διηγήσεις,» πραγματευομένας ἀρχαίας ὑποθέσεις, ἰδίως περὶ ἀποικιῶν. Σώζονται δ' αὐτοῦ ἀποσπάσματα παρὰ Φωτίῳ.

Κόορτις, «Τρεῖς σπείρας· τοῦτο δὲ καλεῖται τὸ σύνταγμα τῶν πεζῶν παρὰ Ῥωμαίοις Κόορτις» (Πολ6. ΙΑ, 23).

Κόπανον, τὸ χρησιμεῦον εἰς κοπάνισμα εἰς μεγάλα ἰγδία, καὶ κρατούμενον διὰ δύο χειρῶν.

Κοπὶς, λεπὶς κυρτὴ, ἡ τῶν ἀσιανῶν

ὅπλων (Ξεν. Κύρ. παιδ. Β, 1, 9. Στ.2, 10).

Κοπρεὺς, υἱὸς τοῦ Πέλοπος, πατὴρ τοῦ Περιφήτου, φυγὼν ἐξ Ἤλιδος ὡς φονεὺς τοῦ Ἰφίτου· ὑπὸ τοῦ Εὐρυσθέως δ' ἐν Μυκήναις ἐξαγνισθεὶς, ἐπέμφθη ὑπ' αὐτοῦ ὡς κῆρυξ παρὰ τῷ Ἡρακλεῖ ἵνα τῷ ἀναγγείλῃ τοὺς ἄθλους οὓς ὤφειλε ν' ἀναλάβῃ (Ὁμ. Ἰλ. Ο, 639).

Κοπρέα, παραλία παρὰ τὴν πόλιν Ταυρομένιον τῆς Σικελίας, μνημονευομένη διότι εἰς αὐτὴν ἐξεβράζοντο τὰ παρὰ τὴν Χάρυβδιν ναυάγια (Στρβ.).

Κοπτὸς ἡ **Κοπτὶς,** ἐπίσημος ἐμπορικὴ πόλις τῆς Θηβαΐδος ἐπὶ τοῦ Νείλου, συνδέουσα ἐμπορικῶς τὰς Ἰνδίας καὶ τὴν Ἀραβίαν μετὰ τῆς Ἀλεξανδρείας. Ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ, Ἰουστινιανούπολις. Νῦν Κούφτ. (Στρβ. ΙΖ, 815).

Κόρα, ἀρχαιοτάτη πόλις τῶν Οὐόλσκων. ἦν, ὡς ἐλέγετο, ἔκτισεν ὁ Ἀργεῖος Κόρας. Ὑπέστη καταστροφὰς ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων· σώζονται δ' αὐτῆς κυκλώπεια ἐρείπια (Liv. II, 16. VIII, 19).

Κορακήσιον, ἴδ. Κιλικία.

Κόραξ, 1) Σικελὸς, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἱέρωνος, πιθανῶς τῷ 467 π. Χ. ἄρξας ἐν Συρακούσαις, εἶτα δ' εἰς τὸν ἰδιωτικὸν βίον καὶ εἰς καλλιέργειαν τῶν ἐπιστημῶν ἀποσυρθείς. Λέγεται πρῶτος διδάξας τὴν ῥητορικὴν καθ' ὡρισμένους κανόνας, καθ' οὓς ἔγραψε καὶ τέχνην (τὴν θεωρίαν) αὐτῆς. Μαθητὴς αὐτοῦ ἦν ὁ Τισίας (Cic. de Or. I, 20.—2) Ἴδ. Αἰτωλία.

Κόραξ, μηχανὴ πολιορκητικὴ καὶ ναυτικῶν προσβολῶν (Πολ6. Α, 22. — Vitr. X, 13, 8).

Κοραξοὶ, ἔθνος τῆς Κολχίδος, κατοικοῦν παρὰ τὸν ἐκεῖ Κόρακα ποταμὸν (Στέφ. Βυζ.)

Κορασσίαι, ἐρημόνησος τοῦ Αἰγαίου, κατὰ τὰς ἀκτὰς τῆς Καρίας (Στρβ.)

Κορβάσαι, πόλις τῆς Πισίας ἐν Ἀσίᾳ (Πολύβ. ΛΒ. — Πτολ. Ε). Νῦν ἴσως ἡ Κουρνάρ.

Κορβίλων, πόλις τῆς ἐν Γαλλίᾳ Ἀκουϊτανίας, πιθανῶς ἐπὶ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Λιγύρου, ἐμπόριον ἀσκοῦσα (Στρβ.)

Κορδάκα, ἐπίθετον τῆς Ἀρτέμιδος εἰς τὸν ἐν Ἤλιδι ἀρχαῖον αὐτῆς ναὸν, ἐκ τοῦ ὑπὸ τῶν ἑταίρων τοῦ Πέλοπος ἐκεῖ πρῶτον ἐφευρεθέντος καὶ χορευθέντος κόρδακος (Παυσ. ΣΤ, 22).

Κόρδαξ, παρ' Ἀττικοῖς ἡ ὄρχησις τοῦ κωμικοῦ χοροῦ, ἡ παριστῶσα τὴν μέθην, ἐξ οὗ εἶτα πᾶσα ὄρχησις μετ' ἀσέμνων κινημάτων. Ἐλέγετο δὲ πρῶτον ἐξευρεθεῖσα ἐν Ἤλιδι.

Κόρδυβα, ἀρχαία πρωτεύουσα τῆς Βαιτικῆς Ἱσπανίας, πόλις μεγάλη καὶ πολυάνθρωπος, κειμένη βορείως τοῦ Βαίτιος ποταμοῦ. Ἐπὶ Καίσαρος Ῥωμαϊκὴ ἀποικία (Στρβ.), καὶ νῦν Κορδούβα.

Κορδύλη, λιμὴν ἐν τῇ χώρᾳ τοῦ Πόντου εἰς τὴν Ἀσίαν (Ἀρρ. Περίπλ.).

Κορέθων, εἷς τῶν υἱῶν τοῦ Λυκάονος, ἐν Ἀρκαδίᾳ (Ἀπολλόδ.).

Κόρη, 1) ἴδ. Περσεφόνη.—2) Πήλινον, ἢ καὶ ἐκ πολυτελεστέρας ὕλης μικρὸν

ὁμοίωμα ἀνθρώπου, παίγνιον μάλιστα τῶν παιδίων (κοῦκλα), ὧν πλεῖσται καὶ ἐνίοτε ὡραῖαι εὑρίσκονται ἐν τάφοις (ἴδ. Ταναγρα). —3) Ἡ μακρὰ χειρὶς τοῦ Περσικοῦ ἱματίου (Ξνφ. Ἑλλ. Β, 1, 8).

Κορησία, ἐπίθετον τῆς Ἀθηνᾶς (Στφ. Βυζ. λ. Κόριον).

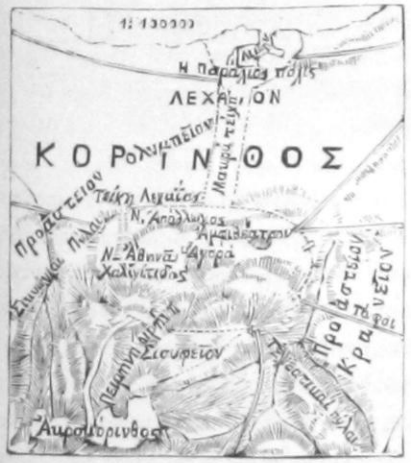
Κορησσία, πόλις εἰς τὰ δυτικὰ παράλια τῆς νήσου Κῶ, ἧς οἱ κάτοικοι μετῳκίσθησαν ἔπειτα εἰς τὴν Ἰουλίδα.

Κορησσὸς, ὄρος ἐν Ἰωνίᾳ, εἰς 40 σταδίων ἀπόστασιν τῆς Ἐφέσου. Ἐπ' αὐτοῦ ἦν κώμη θεωρουμένη ὡς τῆς πόλεως ἐκείνης προάστειον (Ἡρδ. Ε, 100.—Ξνφ. Ἑλλ.—Στφ. Βυζ.).

Κορία, 1) ἐπίθετον τῆς Ἀρτέμιδος, διότι ἔσωσε τὰς κόρας τοῦ Προίτου (Καλλίμχ. Ἄρτμ. 234). Ὁμοίως καὶ τῆς Ἀθηνᾶς, εἰς τὸν ναὸν αὐτῆς τὸν ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ Κλειτορίου ὄρους ἐν Ἀρκαδίᾳ (Παυσ. Η, 21).—2) Πόλις τῆς Βρεττανίας, ἐν τῇ νῦν Σκωτίᾳ, παρὰ τῷ ν. ποταμῷ Ἀμιλτῶνι (Πτολεμ. Β, 3).

Κοριδαργὸς, πόλις, τῆς χώρας Κολδαύων ἐν Γερμανίᾳ, ν. Βρουνν ἐν Μοραβίᾳ (Πτοτεμ.).

Κορινθία, ἡ ΒΑ χώρα τῆς Πελοποννήσου, 12 □| μιλίων, ἔκτασιν ἔχουσα,

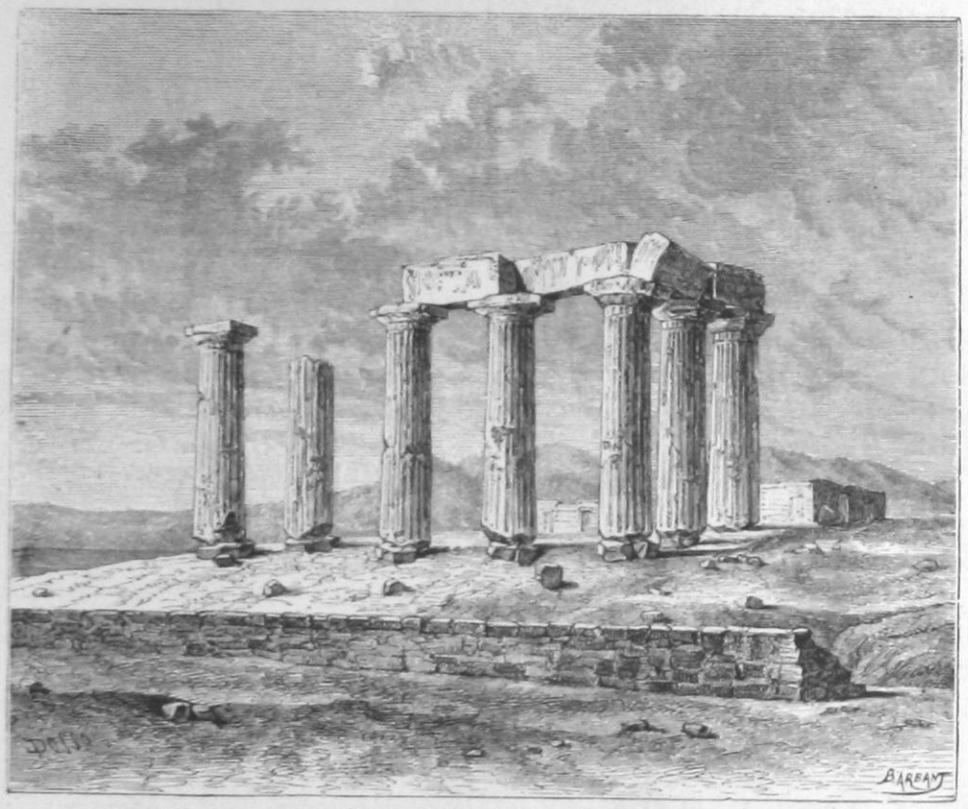

περιλαμβάνουσα δὲ καὶ τὸν Ἰσθμὸν, καὶ συνορεύουσα ΒΑ πρὸς τὴν Μεγαρίδα, ἀφ' ἧς τὴν διήρουν τὰ 1370μ ὕψ. Γεράνεια ὄρη, ἔχοντα εἰς τὴν κρημνώδη Ν αὐτῶν πλευρὰν τὴν περίφημον καὶ ἐπικίνδυνον Σκιρωνίαν ὁδὸν (ν. Κακὴν Σκάλαν)· Β πρὸς τὸν Κορινθιακὸν κόλπον, Δ, πρὸς τὴν Σικυωνίαν, Ν, πρὸς τὴν Ἀργολίδα, καὶ Α, πρὸς τὸν Σαρωνικὸν κόλπον. Τοῦ Γερανείου τὴν πρὸς Δ παρέκτασιν ἀποτελεῖ ὁ Αἰγίπλαγκτος, ἀπολήγων εἰς τ' ἀκρωτήρια Ὀλμιὰς καὶ Ἡραῖον (ἅγ. Νικόλαος). Τὸν δ' ἰσθμὸν,

18200′ τὸ ἐλάχιστον πλάτος ἔχοντα, ὕψος δὲ τὸ μέγιστον 90μ, οἱ ἐπιχειρήσαντες νὰ τάμωσιν, ὡς ὁ Νέρων ἐν ἄλλοις, ἀπεθαρρύνθησαν πάντοτε ἐκ τῆς δυσκολίας τοῦ ἔργου, καὶ κατὰ δημώδεις παραδόσεις, αἷμα ἐκ τῆς γῆς ἀναβρύσαν καὶ ἄλλα θαυμάσια φαινόμενα παρεκώλυσαν τὴν ἐκτέλεσιν, ἐπιφυλαχθεῖσαν εἰς τὰς παρούσας ἡμέρας. Ἀπὸ τῆς μιᾶς ὅμως εἰς τὴν ἄλλην θάλασσαν ἔφερεν ὁ Δίολκος, ὁδὸς δι' ἧς μετεφέροντο κατὰ ξηρὰν τὰ πλοιάρια. Νοτίως δ' αὐτοῦ σώζονται λείψανα τειχῶν τὸν ἰσθμὸν τεμνόντων, καὶ ὧν ἡ ἀνέγερσις ἤρξατο ἀπὸ τῶν Περσικῶν, καὶ ἐπανελήφθη πολλάκις ἔκτοτε, καὶ ὑπὸ τῶν Βενετῶν ἔτι τῷ 1663 καὶ 1699. Ν τῆς πόλεως Κορίνθου ὑψοῦται κωνοειδὴς λόφος εἰς 575μ ὑπὲρ τὴν θάλασσαν, 500μ δὲ ὑπὲρ τὴν πόλιν, φέρων τὴν ὀχυρὰν ἀκρόπολιν, τὸν Ἀκροκόρινθον· Α δ' αὐτοῦ τὰ 685μ ὑψηλὰ Ὄνεια ὄρη, μετὰ τῶν ἀκρωτηρίων Βουκεφάλου καὶ Σπειραίου, ἀποκλείοντα τὴν ἐκ Ν πρόσοδον. Δύο δὲ μόναι ὁδοὶ ἔφερον ὑπὲρ αὐτὰ, Δ ἐκ Κλεωνῶν, καὶ Α τοῦ Ἄργους ὑπὲρ τὴν Τενέαν. Τὸ πλεῖστον τῆς ἐπαρχίας σύγκειται ἐξ ὑψωμάτων καὶ κοιλάδων («ὀφρυᾶ τε καὶ κοιλαίνεται» Ἡρδ. Ε, 92. —Στρβ. Η, 382), εὔφορον δὲ μέρος ἦν καὶ

τὸ πάλαι ὡς καὶ νῦν ἡ βοτρυοφόρος ΒΔ παραλία. Ποταμὸς πρὸς Δ τὴν ἐχώριζεν ἀπὸ τῆς Σικυωνίας ἡ Νεμέα. Ἦν δὲ τὸ ἀρχαῖον τῆς Κορίνθου ὄνομα τὸ Πελασγικὸν Ἔφυρα (Γέφυρα;)· μετὰ τῶν παναρχαίων δὲ κατοίκων συνανεμίγησαν ἔπειτα Αἰολεῖς, καὶ κατόπιν Δωριεῖς, ἐπὶ τῆς καθόδου των· καὶ ἐπὶ τῆς ἀκμῆς τῆς χώρας συνεποσοῦντο οἱ κάτοικοι εἰς 600,000 περίπου, τὸ ἐμπόριον ἰδίως μετερχόμενοι, καὶ ὠφελούμενοι

Ὁ ναὸς τοῦ Ποσειδῶνος ἐν Κορινθίᾳ.

ἐκ τῆς διαμετακομίσεως. Ἡ δὲ πόλις, ἡ πολυανθρωποτέρα πασῶν τῶν Ἑλληνικῶν, εἶχε 300,000 κατοίκους, καὶ πολυαρίθμους ἐξέπεμψεν ἀποικίας. Ἐποτίζετο δ' ὑπὸ τῆς ὡραίας πηγῆς Πειρήνης, ἥτις προέρρεεν ἐξ ὕψους 575μ ὑπὲρ τὴν θάλασσαν, καὶ παρ' ἣν ὁ Βελλεροφόντης ἐλέγετο δαμάσας τὸν Πήγασον. Καὶ ὁ Ἀδριανὸς δὲ μετωχέτευσεν εἰς τὴν Κόρινθον τὸ ὕδωρ τῆς Στυμφαλίδος λίμνης. Ἦν δὲ τοσοῦτον ὀχυρὸς ὁ Ἀκροκόρινθος, ὥστε διὰ τοῦτο, καὶ διὰ τὴν ἐπίκαιρον θέσιν του, αὐτὸς καὶ ἡ Χαλκὶς καὶ ἡ Μαγνησία ἐλέγοντο αἱ τρεῖς πέδαι τῆς Ἑλλάδος. Τῷ 146 π. Χ., κυριεύσας κατέστρεψε τὴν ὡραίαν πόλιν ὁ Μούμμιος, μείνασαν ἐπὶ ἕνα αἰῶνα εἰς σωρὸν ἐρειπίων. Ἀνοικοδομηθεῖσα δ' ὑπὸ Καίσαρος ὡς Ῥωμαϊκὴ ἀποικία, ἀνέθαλεν αὖθις, εἰ καὶ οὐχὶ πλέον εἰς τὴν ἀρχαίαν περιωπήν, πρωτεύουσα γενομένη τῆς ἐπαρχίας Ἀχαΐας. Ἡ πόλις ἦν κατάκοσμος διὰ λαμπρῶν δημοσίων καὶ ἰδιωτικῶν οἰκοδομῶν, καὶ ὁ ἐκ τῆς ἐμπορίας πλοῦτος ἐπέφερε τὴν πολυτέλειαν καὶ ἠθικὴν ἐκτραχηλισμόν. Ὁ ναὸς τῆς Ἀφροδίτης εἶχε χιλίας νέας ἱεροδούλους, καὶ διὰ τὰς δαπάνας καὶ ἄλλους κινδύνους ἐπεκράτει τὸ λόγιον ὅτι «οὐ παντὸς ἦν πλεῖν εἰς Κόρινθον.» Τοῦ δὲ ναοῦ τοῦ Ποσειδῶνος σώζονται ἔτι ἐπίσημα λείψανα, τὸ μόνον σχεδὸν λείψανον τῆς ἀρχαίας Κορίνθου. Ἐν Κορίνθῳ ἠσκεῖτο ἐξόχως ἥ τε γλυπτικὴ καὶ ἡ ζωγραφικὴ καὶ ἡ χαλκουργία, καὶ ὑπὲρ πάντα τὰ ἄλλα πλουσιώτερα ἦσαν τὰ διὰ φύλλων ἀκάνθου κοσμούμενα ὑπὸ τοῦ Καλλιμάχου δ' ἐφευρεθέντα κορινθιακὰ κιονόκρανα· καὶ ἡ κεραμογραφία ὡραῖα παρῆγεν ἐκεῖ προϊόντα. Ἐν μεταγενεστέροις δὲ χρόνοις ὁ κορινθιακὸς χαλκὸς ἐξελαμβάνετο ὡς μέταλλον προελθὸν ἐκ τῆς μίξεως παντοίων μετάλλων ἐπὶ τοῦ ἐμπρησμοῦ τῆς Κορίνθου ὑπὸ Μουμμίου. Βορείως δὲ τῆς πόλεως, εἰς 12 σταδίων ἀπόστασιν ἔκειτο, διὰ δύο μακρῶν τειχῶν μετὰ τῆς πόλεως συνδεόμενος, ὁ λιμὴν τὸ Λέχαιον, ἐπὶ τοῦ κορινθιακοῦ κόλπου, ἔνθα ἀπὸ τοῦ σεισμοῦ τοῦ 1868 ἐκτίσθη ἡ νέα Κόρινθος. Ἐπὶ τῆς πρὸς αὐτὴν δ' ἀγούσης ἔκειτο τὸ μνημεῖον τοῦ Διογένους. Εἰς τὸν Σαρωνικὸν δὲ κόλπον ἔκειτο ὁ Α. λιμὴν τῶν Κεγχρεῶν, καὶ ὀλίγον Β. αὐτοῦ αἱ Θερμαὶ (ν. Λουτράκι), μετὰ θερμῆς πηγῆς, αἴτινες καὶ Ῥεῖθροι καὶ λουτρὸν τῆς Ἑλένης ἐλέγοντο· καὶ πλησιέστατα τὸ χωρίον Σολύγεια. Ν τῆς Κορίνθου ἡ Τενέα, πατρὶς τοῦ Κυψέλου. Πλησίον τοῦ λιμένος Σχοινοῦντος (ν. Καλαμάκι), ἐτελοῦντο ἐπὶ τοῦ Ἰσθμοῦ τὰ Ἴσθμια παρὰ τῷ Ποσειδωνίῳ, οὗ λείψανα σώζονται, ὡς καὶ τοῦ θεάτρου καὶ τοῦ σταδίου τῶν ἀγώνων. Πέραν δὲ τοῦ Ἰσθμοῦ ἔκειντο ἡ Σιδοῦς καὶ ἡ Κρομμυών, ἔνθα ὁ Θησεὺς λέγεται φονεύσας τὴν Κρομμυωνίαν σῦν, μητέρα τοῦ Καλυδωνίου κάπρου. Εἰς δὲ τὴν δυτικὴν παραλίαν ἦν ἡ Οἰνόη (Πέρα χώρα) (Στρβ. Η, 378.—Παυσ. Β). Πρὸ τῆς Δωρικῆς εἰσβολῆς ἦρχον ἐν Κορίνθῳ οἱ Σισυφίδαι. Ὁ Ὅμηρος λέγει τὴν (ἢ τὸν) Κόρινθον ἀφνειὸν καὶ ἐξαρτωμένην ἐκ τῶν Μυκηνῶν (Ἰλ. Β. 570). Ἐπὶ τῆς δωρικῆς δὲ διανομῆς ἔλαβεν αὐτὴν ὁ Ἀλήτης, τοῦ Ἡρακλέους δισέγγονος, καὶ ἀπὸ τοῦ 955 π. Χ. προίσταντο τῆς ὀλιγαρχίας οἱ Βακχιάδαι, μέχρις οὗ, τῷ 659 (Ὀλ. 30, δ') ὁ μητρόθεν Βακχιάδης Κύψελος, ὁ τῶν τεχνῶν ἐραστὴς καὶ προστάτης, ἀνεδείχθη τύραννος. Ἀλλὰ μετὰ τὸν υἱὸν καὶ διάδοχον αὐτοῦ Περίανδρον (627—585), ἐξεβλήθη ὁ τούτου υἱὸς Ψαμμήτιχος, καὶ ἐγκατέστη ἡ δημοκρατία. Ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου ἐξέπεσε καὶ ἡ ναυτικὴ δύναμις τῆς Κορίνθου. Συνησπίσθη δ' ἔπειτα ἡ πόλις μετὰ τῶν Μακεδόνων, καὶ τέλος, ὡς σύμμαχος τοῦ Ἀχαϊκοῦ δεσμοῦ, ἐκυριεύθη καὶ κατεστράφη ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων.

Κορινθιακὸς πόλεμος. Ὅτε οἱ Λακεδαιμόνιοι στρατηγοὶ Θίμβρων καὶ Δερκυλλίδας ἤρξαντο ἀπὸ τοῦ 400 π. Χ. τὰς ἐπιχειρήσεις αὐτῶν κατὰ τῶν σατραπῶν τῶν παραλίων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, καὶ αὐτὰς ἐπέτεινεν ἔτι μᾶλλον ὁ Ἀγησίλαος, πεμφθεὶς ὑπὸ τῶν Περσῶν ὁ Ῥόδιος Τιμοκράτης, ἐκέρδησεν ὑπὲρ αὐτῶν διὰ δωροδοκίας τὰς Θήβας, τὴν Κόρινθον καὶ τὸ Ἄργος, αἷς προσετέθησαν καὶ αἱ Ἀθῆναι καὶ ἄλλαι μικραὶ πόλεις. Τότε ἤρξατο ὁ Κορινθιακὸς ἢ Κορινθοβοιωτικὸς πόλεμος, (Ξεν. Ἑλλ. Γ, 5.—Πλούτ. Λυσ. ΚΘ), καὶ οἱ Σπαρτιᾶται προσέβαλον ἐν Βοιωτίᾳ τὴν πόλιν Ἁλίαρτον, τῷ 395. Φονευθέντος δ' ἐκεῖ τοῦ βασιλέως αὐτῶν Λυσάνδρου, μετεκαλέσαντο ἐξ Ἀσίας τὸν ἐκεῖ θριαμβεύοντα Ἀγησίλαον. Οἱ σύμμαχοι διενοήθησαν κατ' ἀρχὰς νὰ προσβάλωσι τὴν Σπάρτην, διότι ὁ Κορίνθιος Τιμόλαος ἔλεγεν ὅτι πρέπει νὰ καταστρέψωσι τὴν κυψέλην πρὶν ἢ αἱ σφῆκες ἐξέλθωσιν ἐκεῖθεν καὶ κεντήσωσιν· ἀλλ' ἠναγκάσθησαν ν' ἀποσυρθῶσιν εἰς τὸ κέντρον τοῦ δεσμοῦ, τὴν Κόρινθον, ἔνθα εἶχεν ἀνατραπῇ ἡ ἀριστοκρατικὴ μερὶς, καὶ ἠττήθησαν ἐν Νεμέᾳ (394). Ἐν Κορωνείᾳ τῆς Βοιωτίας ὅμως προσέβαλον προσερχόμενον τὸν Ἀγησίλαον, μικρὸν μετὰ τὴν ἐν Κνίδῳ νίκην τοῦ Κόνωνος, καὶ μετὰ τὴν αἱματηρὰν μάχην, ἧς τὴν ἔκβασιν ὁ Διόδωρος (ΙΔ, 84.—Ξεν. Ἑλλ. Δ, 2.—Πλουτ. Ἀγσ. ΙΗ) λέγει ἀμφίβολον, ἀπεσύρθη εἰς Σπάρτην ὁ Ἀγησίλαος. Ἔκτοτε δὲ προσετέθησαν καὶ πολλαὶ ἄλλαι πόλεις εἰς τὸν δεσμὸν, καὶ ὁ τὴν Σπάρτην μισῶν σατράπης Φαρνάβα-

ζος, ἔφερε στόλον κατ' αὐτῆς, ἀπολεσάσης τὴν θαλασσοκρατίαν ὅτε αὐταὶ ἐκεῖναι αἱ πόλεις, αἱ καταβαλοῦσαι τῷ 404 τὴν κατὰ θάλασσαν ἰσχὺν τῶν Ἀθηναίων, συνετέλεσαν ἤδη εἰς τὴν παλινόρθωσιν αὐτῆς. Μικρὸν μετὰ τοῦτο (τῷ 392) ὁ Ἀθηναῖος Ἰφικράτης, σῶμα μισθωτῶν εἰς πελταστὰς ὀργανώσας, κατέστρεψεν ἐπὶ τοῦ Ἰσθμοῦ, κατὰ τὸ Λέχαιον, μόραν Σπαρτιατῶν (Ξεν. Ἑλλ. Δ, 4. 8.—Nep. Jph. I), καὶ ἐξηκολούθει ὁ κορινθιακὸς πόλεμος διὰ δηώσεων καὶ ἐμφυλίων καταστροφῶν, καὶ διὰ λεηλασίας τῶν ἀκτῶν ὑπὸ τοῦ Περσικοῦ στόλου, μέχρι τοῦ 387, ὅτε ὁ Ἀνταλκίδας, πρὸς δυσαρέσκειαν τῶν ἐχθρῶν τῆς Σπάρτης, συνωμολόγησε μετὰ τοῦ μεγάλου Βασιλέως συνθήκην τοῖς Πέρσαις ὠφέλιμον (Διόδ. ΙΔ, 110.—Ξεν. Ἑλλ. Ε,1).

Κόρινθος, υἱὸς τοῦ Διὸς κατὰ τοὺς Κορινθίους, ἀνάγοντας εἰς αὐτὸν τὸ ὄνομα τῆς πόλεώς των (Πινδ. Νέμ. Γ,155.-Παυσ.Β, 1).

Κόρεννα, ποιήτρια ἐκ Τανάγρας τῆς Βοιωτίας, καὶ Θηβαία λεγομένη, ἐπελέγετο καὶ Μυῖα. Ἀκμάσασα δὲ περὶ τὸ 509 π. Χ., ἐθεωρεῖτο ὡς ἡ διδάσκαλος τοῦ Πινδάρου εἰς τὴν Λυρικήν, μετὰ ταῦτα πεντάκις αὐτὸν νικήσασα ἐν διαγωνισμοῖς. Ἔγραψεν εἰς βοιωτικὴν διάλεκτον ποιήματα περὶ ἐγχωρίων ἡρώων καὶ ἄλλα μυθολογικά, ἀποτελέσαντα πέντε βιβλία· ἐξ αὐτῶν δ' ὀλίγιστα ἀποσπάσματα σώζονται (Bergk. Poet. lyr. grec.).

Κορίολα (ἡ), καὶ Κόριλα, μητρόπολις τῶν Οὐόλσκων, ἐν Ἰταλίᾳ, ἀνατολικῶς τοῦ Ἀντίου (Διονυσ. Ἁλικ. ΣΤ. — Πλούτ.—Στέφ. Βυζ.). Ὡς ταύτην κυριεύσας, ὠνομάσθη κατ' αὐτὴν ὁ περίφημος Ῥωμαῖος στρατηγὸς Μάρκιος ὁ Κοριολάνος.

Κόρκυρα, 1) καὶ **Κέρκυρα,** ὡς νομίζεται, ἡ Ὁμηρικὴ Σχερία, ἡ νῆσος τῶν Φαιάκων, ἀπέναντι Δ. τῆς Ἠπειρωτικῆς στερεᾶς, εἰς 50 μιλίων ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ Ἀκροκεραυνίου ἀκρωτηρίου. Ἐπιφάνειαν ἔχουσα 10 □ μ., διατέμνεται ὑπὸ δύο ὀρέων, τοῦ Β, Μελίτης, χωροῦντος ἐκ Δ. πρὸς Α, ἔνθα ὑψοῦται εἰς 946μ, καὶ τοῦ Ν' πρὸς τὰ ΝΔ βαθμηδὸν ταπεινουμένου. Ἀκρωτήρια ἔχει ΒΑ. τὸν Λευκίμμην, ΝΔ. τὸ Ἀμφίπαγον (ν. Ἀσπρόκαρο), ΒΔ. τὸ Φάλακρον (ν. Καραλῆ), καὶ ΝΑ. τὴν Κασιόπην. Ἐπὶ Ὁμήρου ἤδη περιγράφονται οἱ κάτοικοι ὡς ναυτικοὶ καὶ παντοίως μεμορφωμένοι, ἀλλὰ δόλιοι καὶ ἀπότομοι. Κατὰ τὸ 734 π. Χ. ἐξέπεμψεν ἐνταῦθα ἀποικίαν ἡ Κόρινθος, ταχέως εἰς ἀκμὴν ἀναπτυχθεῖσαν καὶ ἐπὶ τῶν Περσικῶν πολέμων τὰ πλεῖστα πλοῖα μετὰ τοὺς Ἀθηναίους εἰς τὸν Ἑλληνικὸν στόλον παρασχοῦσαν. Ἀλλ' ἡ δύναμις αὕτη ἐπέφερε συγκρούσεις καὶ πρὸς αὐτὴν τὴν μητρόπολιν Κόρινθον, ἥτις καὶ ἡττήθη ἐν ναυμαχίᾳ (Θουκ. Α, Β). Εἶτα δ' ἐγένετο ἡ Κέρκυρα μία τῶν ἀφορμῶν τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, εἰς ὃν καὶ αὐτὴ περιεπλάκη· ἐν δὲ τοῖς μετὰ ταῦτα χρόνοις, καὶ μάλιστα μετ' Ἀλέξανδρον, ἐξασθενήσασα καὶ αὐτή, ἐτέθη (229) ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Ῥώμης. Ἡ πρωτεύουσα, κειμένη εἰς τὸ μέσον τῆς ἀνατολικῆς πλευρᾶς, ἔνθα καὶ νῦν, εἶχε δύο ἀκροπόλεις (κορυφὰς ἐπὶ τοῦ μεσαίωνος καλουμένας, ὅθεν τῆς νήσου τὸ νέον ὄνομα), καὶ δύο λιμένας, τὸν ἐμπορικὸν καὶ τὸν πολεμικόν, Ὑλαϊκὸν καλούμενον (Θουκ. Γ, 72. 81), (ν. Πέραμα κατὰ τὸ κανόνι). Τὸ δ' ἐν τῷ μέσῳ αὐτοῦ νησίδιον, Ποντικονήσι, ἐστὶ πιθανώτατα τὸ ὑπὸ τοῦ Ὁμήρου (Ὀδ. Ν, 152) μνημονευόμενον ὡς ἡ ὑπὸ τοῦ Ποσειδῶνος ἀπολιθωθεῖσα ναῦς τοῦ Ὀδυσσέως. Ἐπὶ τῶν Ῥωμαίων δὲ μνημονεύεται καὶ πόλις Κασσιόπη ἐπὶ τοῦ ὁμωνύμου ἀκρωτηρίου. Ὠνομάζετο δὲ καὶ Δρεπάνη ἡ νῆσος διὰ τὸ σχῆμά της, κατὰ δὲ τὸν μῦθον, διότι ἐνταῦθα δῆθεν ἔρριψεν ὁ Κρόνος εἰς τὴν θάλασσαν τὴν δρεπάνην δι' ἧς ἠκρωτηρίασε τὸν πατέρα του.—2) Ἰδ. Ἰλλυρικόν.

Κόρνικλος, πόλις τῶν Σαβίων ἐν Ἰταλίᾳ (Στ. Βυζ.) Ν. Μοντικάλλι.

Κόροιβος, 1) ὁ πρῶτος Ὀλυμπιονίκης, ἀφ' οὗ μετὰ 86 ἐτῶν διακοπὴν ἐπανελήφθησαν τὰ Ὀλύμπια τῷ 777 π. Χ.—2) Ἰδ. Κασσάνδρα.

Κορωκονδάμη, κώμη τῆς Ταυρικῆς χερσονήσου, εἰς τὸ νότιον τῆς εἰσόδου τοῦ Κιμμερίου Βοσπόρου, νῦν Ταμάν. Παρ' αὐτῇ ἦν ἡ μεγάλη Κορωκονδαμῆτις λίμνη, ὑπὸ πόλεων περιοικουμένη, καὶ ἐκβάλλουσα εἰς τὴν θάλασσαν (Στρβ.).

Κορόντα, πόλις τῆς Αἰτωλίας, παρὰ ταῖς ἐκβολαῖς τοῦ Ἀχελῴου (Θουκ. Β, 102). Ἴσως τὸ νῦν Ἄσπρον.

Κόρος, ποταμὸς τῆς Περσίδος (Διονύσ. Περιηγητ. 1073). Ἴσως αὐτὸς ὁ Κῦρος.

Κόρραγον, φρούριον τῆς Μακεδονίας, (Αἰσχ. κ. Κτησ. σ. 454).

Κορσέαι, νησίδιον τοῦ Αἰγαίου παρὰ τῇ Σάμῳ (Στφ. Βυζ.). Τουρκιστὶ Σουσὰν Ἀδασί.

Κορσεία καὶ **Κορσιαί,** μικρὰ πόλις τῆς Βοιωτίας ἐπὶ τοῦ ὄρους Πτῴου, κατὰ τὰ σύνορα τῆς Λοκρίδος (Δημοσθ. π. Πρπρσβ. σ. 385.—Παυσ.).

Κορσική, ἴδ. Κύρνος.

Κορσωτή, πόλις μεγάλη τῆς Μεσοποταμίας, ἐπὶ νήσου τοῦ ποταμοῦ Μασκᾶ, ἔρημος ἐπὶ Ξενοφῶντος (Ἀνδ. Α, 5, 4).

Κόρτωνα, ἴδ. Κρότων.

Κορύβαντες, ἴδ. Ῥέα.

Κορυδαλλὸς, ἴδ. Ἀττική.

Κορύδαλλος, Φωκεὺς ἐξ Ἀντικύρρας, προδοὺς τῷ Ξέρξῃ τὴν ὑπὲρ τὰς Θερμοπύλας τῆς Οἴτης διάβασιν. (Ἡρδ. Ζ, 124).

Κορύδων, βουκόλος τις παρὰ Θεοκρίτῳ (Εἰδ. Δ. 1).

Κόρυθος, 1) Υἱὸς τοῦ Διός, ἔσχεν ἐξ Ἠλέκτρας, τῆς θυγατρὸς τοῦ Ἄτλαντος, τὸν Ἰάσιον καὶ τὸν Δάρδανον ἱδρυτὰς τῆς Κορύθου (Κρότωνος) ἐν τῇ Τοσκίᾳ τῆς Ἰταλίας (Virg. Æ, III, 167. VII, 209. X, 719). —2) Λαπίθης ἐπὶ τὸν γάμον τοῦ Πειρίθου (Or. Met. XII, 290).

Κορύλας, Πέρσης, σατράπης τῆς Παφλαγονίας (Ξενφ. Ἀνδ.).

Κόρυμβος, ἐν γένει ἡ κορυφή, ἰδίως ἡ κροσσωτὴ ἄκρα τῶν ἀνθέων, καὶ ἐκεῖθεν ἡ ἐπὶ τὴν κορυφὴν τῆς κεφαλῆς συστρεφομένη κόμη, ἥτις κόμμωσις ἦν ἰδίως χαρακτηριστικὴ τῶν Ἀθηναίων, ἀμφοτέρων τῶν φύλων, ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν ἐπὶ Θουκυδίδου τὸ πρῶτον ἐγκαταλειφθεῖσα (Α, 6. καὶ Σχλ.—Ἀθην. ΙΒ. 5). Ὁ αὐτὸς καὶ Κρώβυλος.

Κορύνη, ἡ ποιμαντικὴ κυρτὴ ῥάβδος ἣν παρίσταται ἔχων ὁ Πάν, οἱ Σάτυροι, κτλ.

Κορυνήτης, ἴδ. Ἀρηίθοος. Θησεύς.

Κορυνηφόροι, οἱ ἐν Σικυῶνι ἀρχαῖοι ὑποδουλωθέντες κάτοικοι, οἷοι οἱ Εἵλωτες ἐν Σπάρτῃ. Οὕτω δ' ἐλέγοντο, ἕνεκα τοῦ ὁπλισμοῦ των καὶ οἱ δορυφόροι τοῦ Πεισιστράτου (Ἡρδ. Α, 59.—Πλούτ. Σύλ. Λ).

Κόρυς, ποταμὸς τῆς Ἀραβίας, ἐκβάλλων εἰς τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν (Ἡρδ. Γ, 9).

Κόρυς, ἴδ. Κράνος.

Κορυφαῖος, ἴδ. Χορός.

Κορυφάσιον, ἀκρωτήριον τῆς Μεσσηνίας, τὸ Β. τοῦ Πυλίου κόλπου, μεθ' ὁμωνύμου πόλεως, ἣν κατέλαβεν ὁ Ἀθηναῖος Δημοσθένης ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, τῷ 425 π. Χ. (Θουκ. Δ. 3.—Στρβ. Η, 359). Ν. Παλαιὸν Ναβαρῖνον.

Κορυφή, κατὰ Κικέρωνα (Nat. 204. XXIII), θυγάτηρ τοῦ Ὠκεανοῦ, ἐκ τοῦ Διὸς μήτηρ τῆς Ἀθηνᾶς, καλουμένης Κορίας ὑπὸ τῶν Ἀρκάδων.

Κορφίνιον, πόλις Ἰταλικὴ τῶν Σαμνίων (Στρβ.). Ν. Σὰν Περίνο.

Κορώβιος, Κρὴς, ὁδηγήσας ἐν Λιβύῃ εἰς τὴν νῆσον Πλάταιαν τοὺς κατασκόπους τῶν Θηραίων (Ἡρδ. Δ, 151).

Κορώνεια, 1) πόλις Βοιωτικὴ, ΝΔ. τῆς Κωπαΐδος, ἐπὶ τῆς Δ. πλευρᾶς τοῦ Τιλ-

φωσσίου ὄρους (Ὅμ. Ἰλ. Β, 503). Παρ' αὐτῇ ἦν ὁ ναὸς τῆς Ἰτωνίας Ἀθηνᾶς, ἔνθα ἐτελοῦντο τὰ Παμβοιώτια. Ἐνταῦθα δὲ πολεμήσαντες οἱ Βοιωτοὶ τῷ 447 π. Χ. ἀπέσεισαν τὸν ζυγὸν τῶν Ἀθηναίων (Θουκ. Α, 113.—Παυσ. Α, 27, 6)· ἐνταῦθα ἐπίσης τῷ 394 ἐνίκησεν ὁ Ἀγησίλαος τοὺς Βοιωτοὺς (Ξεν. Ἑλλ. Δ, 3, 15.—Πλάτ. Ἀγησ. ΙΗ). —2) Πόλις μεσόγαιος τῆς Φθιώτιδος (Στρ.Β).

Κορώνη, πόλις τῆς Μεσσηνίας, κτισθεῖσα ὑπὸ τοῦ Βοιωτοῦ Ἐπιμελίδου, μετὰ τὴν ἐπάνοδον τῶν Μεσσηνίων, τῷ 371 π. Χ. Ἔκειτο καὶ κεῖται ἐπὶ τοῦ ὄρους Τεμαθίας, ἔνθα πρὶν ἦν ἡ ἐπὶ Ὁμήρου Ἄνθεια ἢ Αἶπεια (Στρβ. Παυσ.).

Κορωνίς, 1) Θυγ. τοῦ Φλεγύου. Ἴδ. Ἀσκληπιός.—2) Κατ' Ὀβίδιον (Met. II 551), θυγάτηρ Κορωνέως, βασιλέως τῆς Φωκίδος, ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς εἰς τὴν ὄρνιν κορώνην μεταμορφωθεῖσα ὅτε κατεδιώκετο ὑπὸ τοῦ Ποσειδῶνος.—3) Ἴδ. Στέφανος.

Κόρωνος, καὶ **Κορωνός,** 1) Υἱὸς Θερσάνδρου, ἔγγονος τοῦ Σισύφου, ἱδρυτὴς τῆς Κορωνείας (Παυσ. Θ. 34, 7). — 2) Υἱὸς Καινέως, ἢ Φορωνέως, βασιλέως τῶν Λαπίθων (Ὅμ. Ἰλ. Β, 745), ἐπολέμησεν Αἰγιμιὸν, τὸν βασιλέα τῶν Δωριέων, καὶ ἐφονεύθη ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους (Ἀπολλδ. Α, 9. 16. 557.—Διόδ. Δ, 27). — 3) Υἱὸς τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Χρυσόρθης, πατὴρ τοῦ ἐν Σικυῶνι βασιλεύσαντος Κόρακος (Παυσ. Β, 5).

Κόσας ἢ Κώσας, ποταμὸς τοῦ Λατίου ἐν Ἰταλίᾳ, εἰς τῆς Καμπανίας τὰ ὅρια (Στρβ.—Αἰλιαν.).

Κοσμητής, 1) ἐπίθετον ὑφ' ὃ ὁ Ζεὺς εἶχε βωμὸν ἐν Λακωνίᾳ (Παυσ. Γ, ιγ.).—2) Ἐπιμελητὴς δευτερεύων ἐν τοῖς γυμνασίοις.

Κόσμος, ἴδ. Κρήτη.

Κόσσα καὶ **Κόσσαι,** πόλις μετὰ λιμένος ἐπὶ τῶν ἐκβολῶν τοῦ ποταμοῦ Ἀλβινία εἰς τὴν Τυρρηνίαν τῆς Ἰταλίας. Ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων μετεκλήθη ἔπειτα Ἰουλία (Στρβ.).

Κοσσαῖοι, ἔθνος τῆς Σουσιανῆς, συνορεῦον τῇ Περσίᾳ, λῃστρικὸν καὶ ἄγριον, μὴ ὑποταγὲν τοῖς Πέρσαις, κυριευθὲν ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἀλλ' ἀποσεῖσαν τὸν ζυγὸν τῶν διαδόχων (Ἀρρ. Ἀνδ. Γ, 19).

Κόσσουρα καὶ **Κόσσυρος,** νησίδιον χέρσον, πρὸς νότον τῆς Σικελίας (Στρβ. —Πολύβ.).

Κόταινα, πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀρμενίας (Πτολμ. Ε, 7).

Κοτάμβη, πόλις τῆς Περσικῆς (Πτλμ. ΣΤ, 4).

Κοτέλιον, ἴδ. Φιγάλια.

Κοτινοῦσα, νῆσος παρὰ τῇ Ἱσπανίᾳ, ἐφ' ἧς ἔκειντο τὰ Γάδειρα (Διον. Περιηγ.456).

Κότταβος, παίγνιον σύνηθες μετὰ τὸ γεῦμα, ἴδ. Ἑστίασις.

Κοττίαρις, ποταμὸς τῆς χώρας τῶν Σινῶν, ὃν ὁ Πτολεμαῖος θεωρεῖ ὡς τὸ ὅριον τοῦ τότε γνωστοῦ κόσμου. Νῦν Σιχιάγγ.

Κόττος, ἴδ. Ἑκατόγχειρες.

Κόττυφος, στρατηγὸς ἐξ Ἀρκαδίας, ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ πολέμου (Δημοθ.).

Κοτυάειον, πόλις τῆς ἐπικτήτου Φρυγίας ἐπὶ τοῦ Θύμβριος ποταμοῦ (Στρβ.). Νῦν Κιουτάϊα.

Κοτύλαιον, ὄρος τῆς νήσου Εὐβοίας, πλησίον τῆς πόλεως Ταμυῶν (Αἰσχλ.).

Κοτυλεὺς, ἐπίθετον ὑφ' ὃ ὁ Ἀσκληπιὸς ἐλατρεύετο ἐν Λακεδαίμονι εἰς ναὸν, ὃν ὁ Ἡρακλῆς ἐλέγετο ἱδρύσας ἐπὶ τοῦ Εὐρώτα (Παυσ. Γ, 19).

Κοτύλη, 1) μικρὸν ἀγγεῖον, ὀλίγην ποσότητα ὑγροῦ περικλεῖον, χρησιμεῦον δὲ καὶ ὡς μέτρον διὰ τὰ ῥευστὰ, τὸ καὶ ἡμίνα ἢ ἡμίμνα λεγόμενον, χωρητικότητος 1/2 ξέστου, ἢ 6 κυάθων. Ἰδίως χρήσιμον τοῖς ἰατροῖς, εἶχε παρ' αὐτοῖς ἐντὸς κεχαραγμένην διαίρεσιν εἰς 12 ἴσα μέρη χωρητικότητος 5 1/2 οὐγγιῶν. —2) Τὸ κοῖλον μέρος τοῦ ὀστοῦ, εἰς ὃ ἐναρμόζεται τὸ προέχον τοῦ ἄλλου.

Κοτύλιον, ὄρος τῆς Ἀρκαδίας, κατὰ τὴν Φιγάλιαν καὶ τὰς πηγὰς τοῦ Νέδα. Ἐπ' αὐτοῦ ἦν ὁ περίφημος ναὸς τοῦ Ἐπικουρίου Ἀπόλλωνος (Παυσ. Η, 41). Ἴδ. Φιγάλια.

Κότυρτα, χωρίον τῆς Λακωνίας, οὐ μακρὰν τοῦ ἀκρωτηρίου Ταινάρου (Θουκ. Δ, 56.—Στφ. Βυζ.).

Κότυς, 1) βασιλεὺς τῆς Θράκης κατὰ τὸ 380 π. Χ.. πενθερὸς τοῦ Ἀθηναίου στρατηγοῦ Ἰφικράτους, πολίτης Ἀθηναῖος, πολεμήσας ὅμως τῷ 361 κατὰ τῶν Ἀθηνῶν διότι ὑπεστήριζον τοὺς ἀντιπάλους του ἐν Θράκῃ. Ὠμότατος δὲ τὴν φύσιν, ἐδολοφονήθη τῷ 358.—2) Ἡγεμὼν Θρᾳξὶ, υἱὸς τοῦ Σεύθου, ὑπεστήριζε τοὺς Ῥωμαίους κατὰ Περσέως, τοῦ βασιλέως τῆς Μακεδονίας, ἀλλὰ μετὰ ταῦτα ἐδολοφονήθη ὑπὸ τούτου ὅτε ὁ ἐκ Περγάμου Εὐμένης ἐκινήθη κατὰ τῆς Σπάρτης. (Liv. XLII, 29. 51).—3) Ὅμ. Θρᾳξὶ, πείσας τῷ 57 π. Χ. τὸν ἀνθύπατον Πείσωνα νὰ δολοφονήσῃ τοὺς πρέσβεις πολλῶν Θρᾳκικῶν φυλῶν, καὶ εἶτα μετὰ τοῦ Πομπηίου ταχθεὶς κατὰ τοῦ Καίσαρος (Cic. Pis. XXXIV. —Cæs. B. C. III, 4).—4) Ὅμ. τῷ 19 π.Χ. Ὁ ἐξάδελφός του Ῥεσκούπορης, θέλων νὰ καταλάβῃ μόνος τὸ κράτος ὃ ὁ Αὔγουστος εἶχε διανείμει μεταξὺ τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ θείου αὐτοῦ, συνέλαβεν αὐτὸν δολίως, καὶ ἀψηφήσας τοῦ Τιβερίου τὰς ἀπειλὰς, τὸν ἐθανάτωσε (Δ. Κάσσ. ΝΔ, 34.—Tac. Ann. II, 64.— Ov. ex Pont. II. 9).—5) Υἱὸς αὐτοῦ, λαβὼν παρὰ τοῦ Καλιγούλα τὴν μικρὰν Ἀρμενίαν, διότι ἡ Θρᾴκη, ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων διοικουμένη ἐπὶ τῆς ἀνηλικιότητος αὐτοῦ, ἐγένετο τέλος Ῥωμαϊκὴ ἐπαρχία (Suet. Vesp. VIII).

Κότυς, Κοτυττὼ, θεότης Θρᾳκικὴ, ὁμοία τῇ Κυβέλῃ, καὶ ὡς ἐκείνη ἐν ἀχαλινώτῳ ἐκδιαιτήσει λατρευομένη. Εἰσεχώρησε δὲ καὶ παρὰ τοῖς Ἕλλησι καὶ παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις ἡ λατρεία αὕτη, καλουμένη Κοτύττις ἢ Κοτύττια (τὰ)· οἱ δ' αὐτὴν τελοῦντες ἐλέγοντο Βάπται, ἕνεκα τῶν καθαρμῶν οὓς μετήρχοντο (Hor. Epod. XVII 56 —Just. II, 92).

Κοτυτταρὶς, μάγισσά τις παρὰ Θεοκρίτῳ (Εἰδ. ΣΤ, 40).

Κοτύωρα, Πόλις τῆς ἐπαρχίας τοῦ Πόντου ἐν Ἀσίᾳ, ἐντὸς μεγάλου κόλπου, ἀποικία Σινωπέων (Ξενφ. Ἀνδ. Ε, 5.—Διόδ. ΙΔ, 32.—Στρβ. ΙΒ). Νῦν Τουρκ. Βουγιουκ-Καλέ.

Κουάδοι καὶ **Κολδαῦοι,** ἔθνος Γερμανικὸν ἐν Βοημίᾳ καὶ Αὐστρίᾳ, τὸ πρῶτον φίλοι τῶν Ῥωμαίων, εἶτα, ἐπὶ Μ. Αὐρηλίου (174 μ. Χ.) ἀνδρείως κατ' αὐτῶν ὑπερμαχήσαντες τῆς ἐλευθερίας των (Ἀρριαν. Δ. Κάσσ. ΟΑ, 8).

Κουϊρῖνος, εἷς τῶν 7 λόφων ἐφ' ὧν ἦν ἐπῳκοδομημένη ἡ Ῥώμη. Τοῦτο δὲ τὸ ὄνομα ἀπεδόθη τῷ Ῥωμύλῳ μετὰ τὴν ἀποθέωσίν του.

Κουκούδα, πολίχνη τῆς Κολχικῆς, ἐπὶ τῶν βορείων παραλίων τοῦ Εὐξείνου πόντου (Πτολ.).

Κουκοῦσος (ἡ), πόλις τῆς Κατανίας ἐν Καππαδοκίᾳ (Εὐστθ. ἐν Διον. Περιηγ.694).

Κουνάξα (ἡ), χωρίον παρὰ τῷ Εὐφράτῃ, 500 στάδια Β. τῆς Βαβυλῶνος. Ἐκεῖ τῷ 401 π. Χ. ἔπεσεν ὁ νεώτερος Κῦρος ἐν μάχῃ κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ του Ἀρταξέρξου, καὶ τότε ἤρχισεν ἡ ἐπάνοδος τῶν μυρίων μισθωτῶν αὐτοῦ Ἑλλήνων ὑπὸ τὸν Ξενοφῶντα, ὅστις ὅμως ἀποσιωπᾷ τοῦ χωρίου τὸ ὄνομα (Ἀν. Α, 10, 11.—Πλούτ. Ἀρταξ. Η).

Κούνεος, ἐπαρχία τῆς Λυσιτανίας ἐν Ἱσπανίᾳ, μεταξὺ τοῦ Ἄνα ποταμοῦ καὶ τοῦ ἱεροῦ ἀκρωτηρίου (Στρβ.).

Κουράλιος (αἰολ. Κωράλιος), 1) ποταμὸς τῆς Θεσσαλίας παραρρέων τὴν πόλιν Ἴτωνα, καὶ ἐκβάλλων εἰς τὸν Πηνειὸν (Στρβ.).—2) Ποταμὸς τῆς Βοιωτίας, ὁ καὶ Φάλαρος, ῥέων παρὰ τῇ Κορωνείᾳ, καὶ τὸ θεσσαλικὸν ὄνομα λαβὼν παρὰ τῶν Βοιωτῶν ὅσοι ἐπέστρεψαν ἐκ τῆς Θεσσαλίας, (Καλλίμ. Παλλ. 64.—Στρβ.).

Κούρειον, 1) ἴδ. Ἀπατούρια.—2) Κουρεῖον, τὸ ἐργαστήριον τοῦ κουρέως (ἴδ. Κόμμωσις). Εἰς αὐτὸ μεγάλη ὑπῆρχε συνήθως συρροή, καὶ συνήρχοντο οἱ ἄεργοι καὶ μωρολογοῦντες περὶ πολιτικῆς καὶ τῶν εἰδήσεων τῆς ἡμέρας (Δημοσθ. Ἀριστγ. σ. 786. — Λουκ. Ἄδων. σ. 754). Πρὸς τὸ κείρειν εἶχεν ὁ κουρεὺς διάφορα μαχαιρίδια (ὧν ἓν ἐλέγετο καὶ κουρὶς) καὶ ψαλλίδια (Λουκ. πρ. ἀπαίδ. 29. Ἀλ. ἢ Ἀνάβ. 46. — Ἀριστφ. Ἀχαρν. 848.—Πολδ. Β, 32). Ἐπὶ τῶν ὤμων δὲ

Κέραμος ἐκ Τανάγρας

τοῦ κειρομένου ἐτίθετο πρῶτον, ὡς καὶ νῦν, ὠμόλινον. Εἶχον δὲ καὶ ξυροὺς (ξυράφια) ἐν ξυροθήκαις, καὶ τριχολάβην (τσιμπίδα) πρὸς ἀφαίρεσιν τῶν μόνων τριχῶν καὶ ὀνυχιστήρια, μαχαιρίδια πρὸς τὸ ὀνυχίζειν ἢ ἀπονυχίζειν, ἀποκοπὴν τῶν ὀνύχων (Ἀριστφ. Θεοφ. 220. Ἱππ. 706.—Σχλ. Θεοφρ. Χαρ. 26.—Πολδ. Β, 32. 146).

Κουρῆτες, ἴδ. Ῥέα. Ζεύς.

Κούριον, 1) πόλις τῆς Αἰτωλίας παρὰ τῇ Πλευρῶνι.—2) Πόλις τῆς νοτίας παραλίας τῆς Κύπρου, ἐπὶ τοῦ Κουρία ἀκρωτηρίου (Plin.).

Κόφινος, κοφίνιον πλεκτὸν ἐκ λύγου

Τοιχογραφία ἐν Ῥώμῃ

Δακτυλιολίθου

διαφόρων σχημάτων διὰ καρπούς, ἄνθη, κτλ. (Ἀρριαν. Ἀν. Ε, 7, 8. κτλ.). Ἐν Βοιωτίᾳ δὲ καὶ μέτρον ξηρῶν καὶ ὑγρῶν=3 χόας ἢ 36 κοτύλας.

Κοχλιάριον, τὸ χουλιάριον, ἰδίως

Ἐκ Πομπηΐας

πρὸς ἐξαγωγὴν τῶν κοχλιῶν καὶ ὀστράκων.

Κοχλέας, τὸ ὄστρακον· ἐξ αὐτοῦ καὶ πᾶν τὸ συνεστραμμένον, ἰδίως ἀναβάθρα κυκλοτερής, καὶ ἐν ταῖς μηχαναῖς ἡ ἕλιξ.

Κόων, Τρὼς, υἱὸς Ἀντήνορος, πολεμιστὴς ἀνδρειότατος, πολεμήσας πλὴν ἄλλων καὶ τὸν Ἀγαμέμνονα, καὶ φονευθεὶς ὑπ' αὐτοῦ (Ὁμ. Ἰλ. Τ, 53).

Κράββατος, τὸ ξυλοκράββατον. Ἰδ. Κλίνη.

Κραγαλεὺς, υἱὸς τοῦ Δρύοπος, τιμώμενος διὰ θυσιῶν ὑπὸ τῶν Ἀμβρακιωτῶν, διότι ἐκλεχθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος, τῆς Ἀρτέμιδος καὶ τοῦ Ἡρακλέους ἵνα δικάσῃ τίνι τῶν τριῶν ἀνῆκεν ἡ προστασία τῆς πόλεως, ἀπεφήνατο ὑπὲρ τοῦ Ἡρακλέους, ὁ δ' Ἀπόλλων, ὀργισθείς, μετέβαλεν αὐτὸν εἰς βράχον (Ἀντ. Λιβ.).

Κράγος, ἴδ. Κιλικία. Λυκία.

Κρᾶθις, 1) ποταμὸς τῆς Κάτω Ἰταλίας πρὸς τῇ Συβάριδι, ὅριον μεταξὺ Λυκανίας καὶ Βρουτίων. Εἰς τὸ ὕδωρ αὐτοῦ ἀπεδίδοντο ἰαματικαὶ ἰδιότητες (Στρβ. Ι, 449). —2) Ποταμὸς παρ' Αἰγαῖς τῆς Ἀχαΐας, εἰς

ὃν εἰσρέει ἡ Στὺξ (Ἡρδ. Α, 145. Στρβ. Η, 386), ν. Ἀκράτα.—3) Ὄρος ΒΑ τῆς Ἀρκαδίας (Παυσ, Ζ, 25, 11. Η, 15, 8).

Κράμβις, υἱὸς Φινέως καὶ Κλεοπάτρας, τυφλωθεὶς ὑπὸ τοῦ πατρός του, ὅστις ἐπείσθη εἰς τὰς διαβολὰς τῆς μητρυιᾶς του Ἰδαίας. Ἰδ. Φινεύς.

Κράμβουσα, νῆσος πρὸ τῶν παραλίων τῆς Κιλικίας (Στρβ.).

Κρανάα καὶ **Κρανααί,** ἀρχαῖον ὄνομα τῶν Ἀθηνῶν, ἀπὸ τοῦ Κραναοῦ (Ἀρστφ. Λυσιστρ. 471. Ὀρν. 123), πιθανῶς δὲ μᾶλλον, ἀπὸ τοῦ Κραναὸς (πετρώδης). Κραναοὶ δὲ καὶ Κραναῖοι ἐλέγοντο οἱ Πελασγοὶ κάτοικοι τῆς Ἀττικῆς (Ἡρδ. Η, 44. —Βακχυλ. 19).

Κρανάη, θυγάτηρ Κραναοῦ, τοῦ βασιλέως τῆς Ἀττικῆς καὶ Πεδιάδος, θυγατρὸς τοῦ Μίνωος (Ἀπλδ. Γ, 14, 5).

Κρανάη, νῆσος πρὸ τοῦ Γυθείου ἐν Λακωνίᾳ (ν. Μαραθωνήσι), ἔνθα ὁ Πάρις ἔφερεν ἁρπάσας τὴν Ἑλένην (Ὁμ. Ἰλ. 5, 445)· κατ' ἄλλας παραδόσεις τὴν ἔφερεν εἰς τὴν Μακρὰν νῆσον, παρὰ τῇ Εὐβοίᾳ.

Κραναὸς, βασιλεὺς αὐτόχθων τῆς Ἀττικῆς ἐπὶ Δευκαλίωνος, πατὴρ τῆς Κρανάης, Κραναίχμης καὶ Ἀτθίδος, ἐξώσθη ὑπὸ τοῦ Ἀμφικτύονος.

Κρανάπης, υἱὸς τοῦ Μιτροβάτου, ἡγεμὼν τοῦ Δασκυλίου ἐν Ἀσίᾳ (Ἡρδ. Γ, 126).

Κράνειον, χωρίον ἐπίσημον πρὸ τῆς Α. πύλης τῆς Κορίνθου, ἔνθα ἦν γυμνάσιον, κυπαρισσὼν, πολλαὶ ἀγροικίαι, τὸ ἐντευκτήριον τῆς νεολαίας καὶ ἡ κατοικία τοῦ Διογένους, ὡς καὶ ὁ τάφος αὐτοῦ. Εἶχε δὲ καὶ ναοὺς τῆς Μελανίδος Ἀφροδίτης καὶ τοῦ Βελλεροφόντου (Παυσ. Β. 2, 4).

Κράνιοι, μία τῶν τεσσάρων πόλεων τῆς Κεφαλληνίας (Θουκ. Β, 23.—Στρβ.—Σουίδ.—Στφ. Βυζ.).

Κραννών, ἐπίσημος πόλις ἐν τῇ Πελασγιώτιδι τῆς Θεσσαλίας, εἰς 5 ὡρῶν ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς Λαρίσης, ἕδρα τῆς κραταιᾶς φυλῆς τῶν Σκοπαδῶν (Στρβ. ΣΤ, 441). Ἐνταῦθα ἐπὶ τοῦ Λαμιακοῦ πολέμου, τῷ 322 π. Χ. ὁ Κρατερὸς ἐνίκησε τοὺς Ἀθηναίους μετὰ τῶν Αἰτωλῶν (Διόδ. ΙΗ, 16.—Πλούτ. Φωκ. ΚΣΤ.—Παυσ. Ι, 3, 3).

Κράνος, κόρυς, πῆληξ κάλυμμα τῆς κεφαλῆς τῶν μαχητῶν, περικεφαλαία, δερματίνη (κυνέη, ταυρείη Ὁμ. Ἰλ. Ε, 845) ἢ, κοινότερον, μεταλλίνη, κατὰ τοὺς ἀρχαιοτάτους ἡρωϊκοὺς χρόνους καὶ καταξυξότε ἦν ἁπλῆ καὶ ἀκόσμητος (Ὁμ.

α

Ἰλ. Κ, 258) (α). Ἀλλὰ τὸ ἐντελὲς κράνος εἶχε τὸ γεῖσον (β), προέχον πρὸ τοῦ με-

β ε

τώπου· τὰς δύο κινητὰς παραγναθίδας (φάλαρα) (γ) ἑκατέρωθεν, συνδεομένας

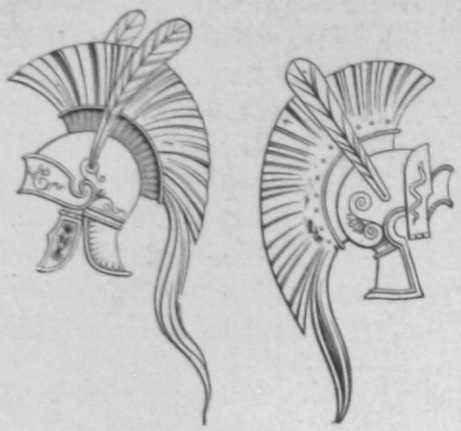
δ γ

ὑπὸ τὸν πώγωνα· τὸν φάλον ἴσως καὶ κύμβαχον (Ἰλ. Ο, 536) ἐπὶ τῆς κορυφῆς, φέροντα τὸν λόφον (ε), συνήθως ἐξ ἱππείων τριχῶν, (ἵππουριν) εἶτα καὶ ἐκ πτερῶν. Αἱ πλου-

σιώτεραι περικεφαλαῖαι εἶχον ἐνίοτε καὶ δύο ἢ καὶ πλείονας φάλους μετὰ γλυπτικῶν κο-

σμημάτων ἀμφίφαλοι, τετράφαλοι (Ὁμ. Ἰλ. Ν, 132. 614. Π, 216), ὡς ἦν τὸ κράνος τῆς Ἀθηνᾶς τοῦ Παρθενῶνος, εἰς ὃ ὁ Φειδίας ἐπειργάσθη σφίγγα μετὰ δύο γρυπῶν ἑκατέρωθεν. Περικεφαλαία δὲ, τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων πᾶν τὸ πρόσωπον καλύπτουσα, ἐκαλεῖτο αὐλῶπις (δ).

Κράντωρ, γεννηθεὶς ἐν Σόλοις τῆς Κιλικίας, μαθητὴς τῶν ἀκαδημαϊκῶν Ξενοκράτους καὶ Πολέμωνος, ἔγραψε περὶ τὰ 320 π. Χ. ὑπομνήματα, ἰδίως ἠθικὰ, καὶ τὰ πρῶτα σχόλια εἰς Πλάτωνα· ἀλλ' οὐδὲν ἐξ αὐτῶν διεσώθη. Παραμυθητικὴν αὐτοῦ πραγματείαν «περὶ πένθους» ἐπωφελήθη ὁ Κικέρων (Tusc. 48, 115) γράψας τὸ βιβλίον του «de consolatione».

Κραταιὶς, νύμφη, μήτηρ τῆς Σκύλλης (Ὁμ. Ὀδ. Μ, 124), ἤ, κατ' ἄλλους, ἐπίθετον τῆς Ἑκάτης, ἥτις ἦν τῆς Σκύλλης ἡ μήτηρ (Ἀπολλώνιος Ῥόδ. Δ, 828).

Κραταιμένης, Χαλκιδεὺς ἐξ Εὐβοίας, ὁδηγήσας ἀποικίαν εἰς τὴν Ζάγκλην τῆς Σικελίας (Θουκ. ΣΤ, 4).

Κράτεια, μεσογεία πόλις τῆς Βιθυλίας ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ· εἶτα Φλαβιόπολις (Πτολ.).

Κρατέρεια (τὰ), νῆσος μικρὰ μετὰ λιμένος, πλησίον τῆς Σμύρνης (Θουκ. Η, 101).

Κρατερὸς, 1) ἀδελφὸς Ἀμφοτέρου, ὀπαδὸς τοῦ Ἀλεξάνδρου, διῴκει τὸ πρῶτον πεζὸν τάγμα τῆς σωματοφυλακῆς, εἶτα δ' ἐν Ἰνδίαις ἴλην ἱππέων, καὶ ἠγαπᾶτο ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου ὡς ἱκανὸς στρατηγός. Ἐτὶ δὲ τῆς ἐξ Ἰνδιῶν ἐπιστροφῆς ἐστρατήγει τοῦ διὰ ξηρᾶς ἐπιστρέφοντος μέρους τῆς στρατιᾶς (Ἀρρ. Α, 14. ΣΤ, 27. Ζ, 4). Ἀσθενήσας δ' ἐκ τῶν κακουχιῶν, ἔλαβε παρὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου τὴν ἐντολὴν (324 π. Χ.), νὰ ἐπαναγάγῃ τοὺς ἀπομάχους εἰς Μακεδονίαν καὶ ἀντικαταστήσῃ ἐκεῖ τὸν Ἀντίπατρον εἰς τοῦ κράτους τὴν ἐπιτροπείαν. Ἀλλ' ἀποθανόντος τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἔμεινεν εἰς τὰ παράλια τῆς Ἀσίας, καὶ μετέπειτα ἐξεστράτευσεν εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ εἰς δεύτερον γάμον τὴν Φίλαν νυμφευθεὶς, θυγατέρα τοῦ Ἀντιπάτρου, ἀφοῦ ἐπολέμησε μετ' αὐτοῦ τοὺς Ἀθηναίους, οὓς καὶ ἐνίκησεν ἐν Λαμίᾳ, καὶ τὸν Περδίκκαν (τῷ 321) καὶ μετὰ ταῦτα ἐν Ἀσίᾳ καὶ τὸν Εὐμένην. Ἀλλ' ἐκεῖ ἔπεσεν ἐν τῇ μάχῃ, καὶ ἐτιμήθη διὰ λαμπρᾶς κηδείας ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ του, ἐνθυμηθέντος ὅτι ἦν ἀρχαῖός του φίλος (Διόδ. 10, 5).—Nep. Eum.).—2) Φιλίστωρ συλλέξας «ψηφισμάτων συναγωγὴν» ἐκ τῶν ἐν τῷ μητρῴῳ τῶν Ἀθηνῶν διατηρουμένων. Σώζονται δ' αὐτοῦ ἀποσπάσματα (Συλλ. Cobet, Mnemosyna, nova series.) —3) Ἰατρὸς ἐν Ῥώμῃ εὐϋπόληπτος (Hor. Sat. II 3, 161).

Κρατεύας, Μακεδὼν, ὁ φονεύσας τὸν βασιλέα τῆς Μακεδονίας Ἀρχέλαον (Αἰλ. Π. Ἱ. 19 Πλούτ.). Παρὰ Διοδ. Σικ. Κράτερος.

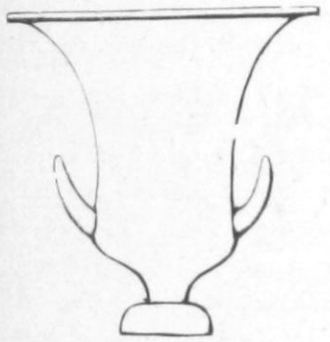
Κρατὴρ, κόλπος τῆς Ἰταλίας, μεταξὺ Μισηνοῦ καὶ Ἀθηναίου ἀκρωτηρίων ἐν Καμπανίᾳ (Στρβ.).

Κρατὴρ, ἀγγεῖον ἢ κεράμινον ἢ ἐκ πολυτίμου μετάλλου, εὐρὺ ἔχον τὸ στόμιον, ἐν ᾧ ἐπὶ τῶν ἑστιάσεων ὁ οἰνοχόος συνεκίρνα μεθ' ὕδατος τὸν σπανίως ἄκρατον πινόμενον

οἶνον, πρὶν ἢ ἐγχύσῃ αὐτὸν εἰς τὰς φιάλας (Ὁμ. Ἰλ. Γ, 269. Ὀδ. Η, 182. Φ, 271).

Ἐνίοτε ἦσαν μέγιστοι (300 ἀμφορέων. Ἡρδ. Α, 70), καὶ πολλάκις κατάγλυφοι ὡς ὁ χρυ-

σοῦς καὶ ὁ ἀργυροῦς οἱ ὑπὸ Κροίσου τοῖς Δελφοῖς πεμφθέντες, ἔργα τοῦ τορευτοῦ Θεοδώρου τοῦ Σαμίου (Ἡρδ. Α, 51). Ἐπεκάθηντο

δ' οἱ κρατῆρες εἰς τρίποδας (Ὁμ. Ἰλ. Ψ, 219.—Ἡρδ. Δ, 152). Τινὲς τῶν κρατήρων εἶχον λαβὰς (ὦτα) κάτω, ἄλλοι δὲ ἄνω πρὸς τὸ χεῖλος, ἑλικοειδεῖς, καὶ οἱ πολυτελέστεροι ἦσαν καὶ καλλιτεχνικῶς κατάγραφοι.

Κράτης, 1) Ἀθηναῖος, ὁ πρὸ τῆς 80 Ὀλυμπ. πρῶτος τὴν κωμῳδίαν ἐπιγράψας. Μνημονεύονται αὐτοῦ 14 κωμῳδίαι, καὶ σώζονται ἀποσπάσματα 9 ἐξ αὐτῶν (Συλλ. Meinecke, Com. grec. Fragm.), ἐν οἷς διαφαίνεται ζωηρότης τῆς ἀντιλήψεως καὶ ὕφους χάρις καὶ δεξιότης.—2) Ὁ ἐκ Μαλλοῦ, σύγχρονος, ἀλλὰ νεώτερος τοῦ Ἀριστάρχου, ἀρχηγὸς δὲ τῆς περγαμηνῆς σχολῆς τῶν γραμματικῶν, δι' ὃ καὶ Περγαμηνὸς ἐνίοτε λέγεται. Μετέβη δὲ παρὰ τῷ Ἀττάλῳ, ἀφοῦ ἐν Ταρσῷ ἐδιδάχθη, καὶ ὑπ' αὐτοῦ τῷ 167 εἰς Ῥώμην πεμφθεὶς, ἐκεῖ δὲ ἕνεκα ἀσθενείας ἐπὶ χρόνον τινὰ διαμείνας, ἐξήγειρε καὶ παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις τὸν ζῆλον τῶν γραμματικῶν σπουδῶν (Suet. gram. I), καὶ φαίνεται ὅτι ἀπέθανε περὶ τὸ 145 π. Χ. Τῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ διατηροῦνται τινὲς τῶν τίτλων, ὡς ἡ «διόρθωσις Ἰλιάδος καὶ Ὀδυσσείας», εἰς 9 βιβλία, ἀντιταττομένη ταῖς θεωρίαις τῶν ὀπαδῶν τοῦ Ἀριστάρχου ἐν Ἀλεξανδρείᾳ. Μνημονεύονται δὲ καὶ «Πίνακες» αὐτοῦ, καὶ σχόλια εἰς Ἡσίοδον, Εὐριπίδην, Ἀριστοφάνην.—3) Κυνικὸς φιλόσοφος ἐκ Θηβῶν, ζήσας περὶ τὰ 330 π. Χ. Ὑπὸ τὸ ὄνομα αὐτοῦ σώζονται 36 ἐπιστολαὶ, μεταγενεστέρων ῥητορικὰ γυμνάσματα πιθανῶς.

Κρατησικλῆς, πατὴρ Θρασυμηλίδα τοῦ Σπαρτιάτου (Θουκ. Δ, 11).

Κρατησιππίδας, ναύαρχος Σπαρτιάτης ἐν τῷ Πελοποννησιακῷ πολέμῳ (Ξενφ. Ἑλλ. Α. 1, 32).

Κρατιεὺς, πατὴρ τῆς Ἀναξιβίας, πενθερὸς τοῦ Νέστορος (Ἀπλλδ. Α, 9, 9).

Κρατῖνος, 1) ποιητὴς τῆς ἀρχαίας ἀττικῆς κωμῳδίας, υἱὸς Καλλιμήδου, ζήσας 522 — 423 π. Χ. Μνημονεύεται δὲ ὡς τίτλος τῆς πρώτης αὐτοῦ κωμῳδίας «Ἀρχίλοχος», τῆς τελευταίας δὲ «Πυτίνη» (οἴνου φιάλη) γραφεῖσα ὀλίγον πρὸ τοῦ θανά-

του του, ἐν ᾗ ἐχλεύαζεν αὐτὸς ἑαυτὸν, ὡς φίλον τοῦ οἴνου, ἥτις δὲ γενικῶς ἐπεκροτήθη, καὶ ἐνίκησε τὰς Νεφέλας τοῦ Ἀριστοφάνους καὶ τὸν Κόννον τοῦ Ἀμειψίου. Λέγεται γράψας 21 δράματα, καὶ δι' αὐτῶν ἐννεάκις νικήσας. Εἰς αὐτὸν ἀποδίδοται ἡ ἐπὶ τὸ τεχνικώτερον καλλιέργεια τῆς μέχρις αὐτοῦ ἀμορφώτου ἔτι κωμῳδίας. Ἐπαινεῖται δ' αὐτοῦ ἡ εὐφυΐα τῶν ἐφευρέσεων, ἡ ὀξύτης τῆς ἀστειότητος καὶ τῆς γλώσσης ἡ εἰκονικὴ δύναμις· καὶ διεσώθησαν σπάνιά τινα τῶν ἔργων του ἀποσπάσματα. (Συλ. Meinecke, Com. grec. fragm.).—2) Μεταγενέστερος κωμικὸς ποιητὴς καὶ αὐτὸς, μνημονευόμενος ὡς ζῶν ἔτι περὶ τὸ 324 π. Χ. Ἀποδίδονται δ' αὐτῷ 8 κωμῳδίαι, ὧν σώζονται καὶ οἱ τίτλοι· ἀλλὰ τὰ πάντα περὶ αὐτοῦ εἰσὶν ἀμφίβολα.

Κράτιππος, Λέσβιος, φιλόσοφος περιπατητικὸς, ἐν Ἀθήναις περὶ τὰ 50 π. Χ., πολὺ ἐπαινούμενος ὑπὸ Κικέρωνος (Off. I, 1. Div. I, 3), οὗ ἐδίδαξε τὸν υἱόν. Ἔγραψεν Ὀνειροκριτικὰ, ἀπολεσθέντα.

Κράτος, (τὸ), τέκνον τῆς Στυγὸς καὶ τοῦ Πάλλαντος, ἀδελφὸς τῆς Νίκης, Βίας καὶ τοῦ Φόβου, μεθ' ὧν συνεπολέμησεν ὑπὲρ τοῦ Διὸς κατὰ τῶν Τιτάνων (Ἡσδ. Θεογ. 774.—Αἰσχλ. Προμ.—Ἀπλδρ. Α, 2, 4.)

Κρατύλος, μαθητὴς τοῦ Ἡρακλείτου καὶ τοῦ Πρωταγόρου, καὶ διδάσκαλος τοῦ Πλάτωνος ὅστις κατ' αὐτὸν ὠνόμασεν ἕνα τῶν διαλόγων του, ἐν ᾧ συζητεῖται ἡ ἀρχὴ καὶ φύσις τῆς γλώσσης, καὶ ὁ Κρατύλος ὑποστηρίζει τὸ σύστημα τοῦ Ἡρακλείτου κατὰ τῆς Ἐλεατικῆς φιλοσοφίας τοῦ Ἑρμογένους.

Κρεάγρα, ἡ ἁρπάγη (ἴδ.), δι' ἧς εἰς τὰ μαγειρεῖα ἐλαμβάνετο τὸ κρέας ἐκτῶν λεβήτων.

Κρεῖον, ὄρος πλησίον τῆς πόλεως Ἄργους (Καλλίμ. Παλλ. 41). Παρὰ Στράβωνι Κρεώπολον.

Κρεμαστὴ, 1) ἐπίθετον τῆς Λαρίσης ἐν Θεσσαλίᾳ.—2) Χωρίον παρὰ τῷ Ἑλλησπόντῳ, πλησίον τῆς Ἀβύδου (Ξενφ. Ἑλ. Δ, 8, 37).

Κρεμώνη, ἡ Κρεμὼν, πόλις ἐπίσημος τῆς ἄνω Ἰταλίας, νοτίως τοῦ Πάδου. Καταστραφεῖσα ὑπὸ τῶν στρατευμάτων τοῦ Οὐεσπασιανοῦ, ἀνεκαινίσθη ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος (Πολύβ.—Στρβ.).

Κρεοντιάδης, υἱὸς τοῦ Ἡρακλέους καὶ τῆς Μεγάρας, θυγατρὸς τοῦ Κρέοντος (Ἀπολλδ. Β. 3, 11).

Κρέουσα, 1) Θυγάτηρ τοῦ Ὠκεανοῦ καὶ τῆς Γῆς, ἐκ τοῦ Πηνειοῦ τεκοῦσα τὸν Ὑψέα βασιλέα τῶν Λαπίθων.—2) Ἴδ. Ξούθος.—3) Ἴδ. Αἰνείας.—4) Ἴδ Ἀργοναῦται.

Κρεσφόντης, ἴδ. Ἡρακλῆς. Αἴπυτος.

Κρεῦσις, ἴδ. Βοιωτία.

Κρέων, 1) Υἱὸς Λυκαίθου, βασιλεὺς τῆς Κορίνθου. Ἴδ. Ἀργοναῦται. — 2) Υἱὸς Μενοικέως, ἡγεμὼν τῶν Θηβῶν. Ἴδ. Οἰδίπους.—3) Βασιλεὺς τῶν Θηβῶν. Ἴδ. Ἡρακλῆς.

Κρεώφυλος, ἀρχαιότατος ποιητὴς, ὅστις ἐλέγετο γαμβρὸς ἢ φίλος τοῦ Ὁμήρου κληροδοτήσαντος αὐτῷ τὰ ἔπη του. Ἐκ τῶν ἀπογόνων αὐτοῦ ἔλαβε, κατὰ τὴν παράδοσιν, αὐτὰ ὁ Λυκοῦργος. Μετατίθεται δ' ὑπ' ἄλλων ἀλλαχοῦ ἡ πατρίς του, εἰς Σάμον, Χίον, Ἴον, ἔνθα αἱ Ὁμηρικαὶ ποιήσεις ἦσαν μᾶλλον διαδεδομέναι, καὶ τῷ ἀποδίδοται ἐποποιΐα, ἐπιγραφομένη «Οἰχαλίας ἅλωσις.» (Πλάτ. Πολ. Ι, 600. — Πλούτ. Λυκ. 8).

Κρήδεμνον, (ἤτοι κεφαλόδεσμος), κάλυμμα τῆς κεφαλῆς τῶν γυναικῶν παρὰ τοῖς Ἕλλησι (Ὁμ. Ἰλ. Ξ, 184), παρ' Αἰγυπτίοις δ' ἀμφοτέρων τῶν φύλων, κατιὸν ἢ δυνάμενον κατὰ βουλησιν νὰ σύρηται κάτω, ὄπισθεν καὶ εἰς τὰ δύο πλάγια (Εὐστάθ. εἰς Ὁμ. αὐτ.).

Κρηθεὺς, ἴδ. Αἴολος.

Κρήθων, υἱὸς Διοκλέους, τοῦ ἡγεμόνος

τῶν Φερῶν ἐν Μεσσηνίᾳ, ἀδελφὸς δὲ τοῦ Ὀρσιλόχου, ἐφονεύθη πρὸ τῆς Τροίας ὑπὸ τοῦ Αἰνείου (Ὁμ. Ἰλ. Ε, 542).

Κρημνοὶ, πόλις ἐμπορικὴ τῆς Σκυθίας, παρὰ τῇ Μαιώτιδι λίμνῃ, ἀνατολικῶς τῆς Ὀλβιοπόλεως κειμένη, καὶ κληθεῖσα ἐκ τῆς φύσεως τοῦ ἐδάφους της (Ἡρδ. Δ, 20). Νῦν Ταϊγάνι.

Κρῆναι, χωρίον γειτονεῦον εἰς τὸ Ἄργος τῆς Ἀκαρνανίας (Θουκ. Ζ, 105. 106).

Κρήνη, ἡ βρύσις, κατεσκευασμένη πρὸς ἄντλησιν τοῦ ὕδατος· διεκοσμεῖτο πολλάκις κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον πολυτελῶς διὰ τῆς ἀρχιτεκτονικῆς ἢ τῆς γλυπτικῆς. Οὕτως ἡ ὄπισθεν, Β. τῶν Μεγάρων ὡς τὸ πάλαι ἔτι καὶ νῦν ῥέουσα πλουσία πηγὴ εἶχε διακοσμηθῇ λαμπρῶς διὰ περιστυλίων ὑπὸ τοῦ Θεαγένους (Παυσ. Α, 40, 1).—Ἡ ἐν Κορίνθῳ, ἐπίσης ὑπάρχουσα Πειρήνη πηγὴ, διεσκευάσθη ὥστε νὰ ἐκρέῃ ἐκ μαρμαρίνων κτιστῶν σπηλαίων εἰς τὸ ὕπαιθρον (Παυσ. Β, 3, 3). — Αὐτόθι ἦν ἄλλη ἐπικοσμουμένη δι' ἀγάλματος Βελλεροφόντου μετὰ τοῦ Πηγάσου, καὶ ἐκ τῆς ὁπλῆς αὐτοῦ ἐξέρρει τὸ ὕδωρ· ὑπὲρ ἑτέραν ἦν τὸ ᾠδεῖον ᾠκοδομημένον (Αὐτ. 5. 6). Ἄλλη ἐξέρρει ἐκ στόματος δελφῖνος, ἐφ' οὗ ἵστατο Ποσειδὼν (Αὐτ. Ζ, 8) καὶ αὐτόθι ἦν ἐπίσης ἠκαλουμένη τῆς Λέρνης, περίστυλος μετὰ καθεδρῶν, ἔνθα οἱ τὸ θέρος καθήμενοι, ἐδροσίζοντο (Αὐτ. 4, 5. 5, 1). — Εἰς τὴν ἐν τῷ ναῷ τοῦ Ποσειδῶνος ἐν Μαντινείᾳ, ἔρρει θαλάσσιον ὕδωρ (Παυσ. Η, 10, 4). Τὸ αὐτὸ λέγεται καὶ περὶ τῆς ἐν τῷ Ἐρεχθείῳ (Αὐτ. Α, 26, 5), ἥτις ὅμως δὲν ἀνευρέθη μέχρι τοῦδε ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς. Ἐν Ἁλικαρνασσῷ μνήμης ἀξία ἦν ἡ Σαλμακὶς κρήνη (Vitr II. 8. 12).

Κρηνίδες, 1) Πόλις τῆς Θράκης ἐπὶ τοῦ Στρυμόνος ποταμοῦ, εἶτα Φίλιπποι κληθεῖσα (Στρβ.). — 2) Πόλις τῆς Βιθυνίας (Ἀρρ.).

Κρηπὶς, 1) ἐν γένει πᾶσα βάσις, κρηπίδωμα.—2) τὸ ὑπόδημα, δι' ἀμφότερα τὰ φῦλα, τὸ εἰς τὸν πόδα περιδεόμενον δι' ἱμάντων διειρομένων δι' ὀπῶν τοῦ πέλματος ἢ τῶν

Ἐξ Ἑλληνικῶν ἀγαλμάτων

ἑκατέρωθεν αὐτοῦ προσερραμμένων δερμάτων (τὸ ν. τσαρούχιον). Οἱ κωμῳδοὶ ἔφερον κρηπῖδας, καθ' ἀντίθεσιν τῶν κοθόρνων τῶν τραγικῶν.

Κρὴς, 1) προσωποποίησις τοῦ λαοῦ τῆς Κρήτης· υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς νύμφης Ἰδαίας (Στφ. Βυζ.), πρῶτος βασιλεὺς τῆς Κρήτης, ἀναφυεὶς, κατ' ἄλλους, ἐπὶ τῆς γῆς μετὰ τῶν αὐτοχθόνων Ἑτεοκρητῶν, τὸ ἑαυτοῦ ὄνομα δοὺς εἰς τὴν νῆσον, καὶ πολλὰ ἐπινοήσας τῶν εἰς τὸν βίον χρησίμων (Διόδ. Ε, 64.—Παυσ. Η, 53). — 2) Εἷς τῶν Γιγάντων, καθ' ὃν ἡ νῆσος ἐπωνομάσθη (Στ. Βυζ.).

Κρήσιος, ἐπίθετον τοῦ Διονύσου εἰς τὸν ἐν Ἄργει ναὸν, ἔνθα ἐλέγετο ἐνταφιάσας τὴν ἐκ Κρήτης Ἀριάδνην (Παυσ. Β, 23).

Κρῆσος, Ἴων τις ὅστις ἐπιστεύετο πρῶτος μετὰ τοῦ Ἐφέσου ἱδρύσας τὸν ναὸν τῆς Ἐφεσίας Ἀρτέμιδος (Παυσ. Ζ, 2).

Κρηστῶν, πόλις τῆς Θράκης, ἱδρυθεῖσα, ὡς ἐπιστεύετο, ὑπὸ Πελασγῶν ἢ Τυρρηνῶν (Ἡρδ. Α, 57. — Θουκ. Δ. 109). Ἡ αὐτὴ καὶ Κρηστώνη (Ἡρόδ. — Στέφ. Βυζ.).

Κρηστωνέα, ἡ θρᾳκικὴ ἐπαρχία, ἧς πρωτεύουσα ἦν ἡ Κρηστὼν μεταξὺ τῶν ποταμῶν Στρυμόνος καὶ Ἀξιοῦ (Θουκ. Β, 99). Νῦν Χριστιανία.

Κρήτη, ἡ μεγίστη τῶν Ἑλληνικῶν νήσων, Ν. τῶν Κυκλάδων ἐξ Α. πρὸς δυσμὰς εἰς 35 μίλια ἐκτεινομένη, πλάτος δὲ ἐνιαχοῦ μὲν 7, ἀλλαχοῦ δὲ μόλις 2 μιλίων, καὶ ἐπιφάνειαν 190 τετραγ. μιλίων ἔχουσα.

Διὰ πάσης τῆς νήσου παρατείνεται ὄρος ὑψηλόν, τεμνόμενον εἰς τέσσαρα μέρη διὰ κοιλάδων δι' ὧν κοινωνοῦσι τὰ βόρεια μέρη μετὰ τῶν νοτίων, καὶ διαιρεῖται οὕτως ἡ νῆσος εἰς ἀνατολικὴν, δυτικὴν καὶ μέσην. Ἐν τῇ δυτικῇ ὑψοῦνται τὰ Λευκὰ ὄρη εἰς 2460 μ. πρὸς Β. παρέκτασιν ἔχοντα τὸν Βερέκυνθον, μετὰ ταπεινοτέρων ὑψωμάτων καὶ ἀκρωτηρίου τοῦ Κορύκου (Γραβόζης), Τιτύρου ἢ Δικτυνναίου, μετ' ἀκρωτηρίου Ψακῶνος (ν. Ψάθας), μετὰ ναοῦ τῆς Ἀρτέμιδος Δικτύννης ἢ Βριτομάρτιδος, ῥιφθείσης ἐντεῦθεν εἰς τὴν θάλασσαν ἵνα ἀποφύγῃ τὴν ἐρωτικὴν καταδίωξιν τοῦ Μίνωος. Ἄλλα δ' ἀκρωτήρια ἦσαν τὸ Κύαμον καὶ τὸ Δρέπανον. Ἐν τῇ μέσῃ Κρήτῃ ἐγείρεται τὸ ὑψηλότατον τῶν ὀρέων τῆς νήσου, τὸ Ἴδαῖον

Τὸ ὄρος Ἴδη ἐν Κρήτῃ

ἢ Ἴδη (ν. Ψηλορίτης) εἰς 2460μ, συνήθως χιονοσκεπὲς, ἐκτεῖνον πρὸς Β. τὸ ἀκρωτήριον Δῖον, πρὸς ΝΔ. τὸ ὄρος Κίνδριον ἢ Κέδριον. Πρὸς Α τὸ ὄρος Δίκτη καλούμενον (ν. Λαπίθι), ὑψοῦται εἰς 2160μ. καὶ ἦν ἡ κυρίως ἕδρα τῆς λατρείας τοῦ Διός. Πρὸς Β. ἀπολήγει εἰς τὸ ἀκρωτήριον Σαμόνιον (ν. Σίδερον). Εἰς δὲ τὴν Ν. ἀκτὴν κεῖνται ἐξ Α. πρὸς Δ. τ' ἀκρωτήρια Ἄμπελος, Γρυθραῖον (ν. Γουθερὸν), Λισπὴν, Ματάλα, Ψύχιον, Ἑρμαία (ν. Πλάκα), Κριοῦ μέτωπον (ν. Κριὸς), τὸ ΝΔ.—Ῥάκας ἔχει πολλοὺς ἡ νῆσος, ἀλλὰ μικροὺς, πρὸς Β. ἀπὸ Δ. τὸν Ἰάρδαινον (ν. Πλατανιὸν), Δ. τῆς Κυδωνίας· τὸν Ὄαξον (ν. Μυλοπόταμον) ἐκ τῆς Ἴδης πηγάζοντα· τὸν Ἄμνισον καὶ Κάτρατον ἐν τῇ Κνωσσίᾳ. Πρὸς Ν. δὲ, ἐξ Α. τὸν Καταρράκτην (ν. Ἀναποδιάρην)· τὸν Λήθαῖον (ν. Μητρόπολιν), καὶ τὸν Ἠλέκτραν ἐν τῇ Γορτυνίᾳ.—Τὸ ἕνεκα τοῦ συνδυασμοῦ τοῦ ὀρεινοῦ καὶ τοῦ θαλασσίου ἀέρος ἄριστον κλῖμα τῆς νήσου συνιστᾶτο ἤδη ὑπὸ τοῦ Ἱπποκράτους εἰς τοὺς ἀσθενεῖς. Ἡ εὐφορωτάτη δὲ τῶν χωρῶν τῆς νήσου ἦν ἡ περὶ τὴν Γόρτυνα, πεδίον λεγομένη. Οἱ ἀρχαιότατοι Πελασγοὶ κάτοικοι ἐλέγοντο Ἐτεόκρητες· τὸ δὲ Δ. τῆς νήσου κατεῖχον οἱ Κύδωνες (Ὁμ. Ὀδ. Γ, 192. Τ, 176), ἴσως καροφρυγικῆς καταγωγῆς. Ἔπειτα δὲ προσεπῆλθον καὶ Δωριεῖς, Ἀχαιοὶ καὶ Αἰολεῖς, πάντες ὅμως Κρῆτες καλούμενοι. Ἡ ἀρίστη θέσις τῆς Κρήτης μεταξὺ τῶν τριῶν τοῦ ἀρχαίου

κόσμου μερῶν, καὶ τὸ πλῆθος τῶν καλῶν λιμένων αὐτῆς, ἀνέπτυξαν ἐν αὐτῇ τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν εὐημερίαν, ὥστε καὶ νῆσος μακάρων ἐλέγετο παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, καὶ ἡ Ἑλλὰς μεγάλην ἀπέδιδε σημασίαν εἰς τὰς θρησκευτικὰς αὐτῆς παραδόσεις, ὡς καὶ εἰς τὴν ἀρχαιοτάτην αὐτῆς νομοθεσίαν, ἀποδιδομένην εἰς τὸν Μίνωα, τὸν Ῥαδάμανθυν, τὸν Ἰδομενέα καὶ τὸν Μηριόνην. Καὶ ὁ πληθυσμὸς δ' αὐτῆς ἐλέγετο μέγας ἀρχαιότατα ἤδη, ὥστε καὶ ὁ Ὅμηρος τὴν καλεῖ ἑκατόμπολιν (Ἰλ. Β, 649), τὸ πλῆθος τῶν πόλεων αἰνιττόμενος, διότι ἀλλαχοῦ (Ὀδ. Τ, 174) μνημονεύει μόνον 90. Συνέκειτο δ' ἐκ πολλῶν ἀπ' ἀλλήλων ἀνεξαρτήτων πολιτειῶν· ἀλλ' ἐπειδή τινες τῶν πόλεων μετέσχον τῆς πειρατείας, οἱ Ῥωμαῖοι, ὑπὸ Μέτελλον τὸν Κρητικὸν, ὑπέταξαν τὴν νῆσον, καὶ ἤνωσαν αὐτὴν μετὰ τῆς Κυρηναϊκῆς εἰς μίαν ἐπαρχίαν, τοὺς κατοίκους ὡς ψεύστας ὀνειδίζοντες (Κρῆτες ἀεὶ ψεῦσται, κακὰ θηρία, γαστέρες ἀργαὶ), καὶ ἔλεγον δι' αὐτοὺς καὶ τοὺς Καππαδόκας (ἴδ.) καὶ τοὺς Κίλικας «τρία κάππα κακά». Ἐπισημότεραι τῶν πόλεων τῆς Κρήτης πρὸς Β., ἀπὸ Δ. πρὸς Α. ἦσαν ἡ (καὶ τὰ) Φαλάσαρνα, μετὰ ναοῦ τῆς Δικτύννης Ἀρτέμιδος· ἡ Κίσαμος, μετὰ τῶν ἀκρωτηρίων Καρύας καὶ Ψάκωνος, λιμὴν τῆς μεσογειοτέρας Πολυρρηνίας, κατοικουμένης ὑπὸ Δωριέων καὶ Αἰολέων, καὶ προεχούσης πασῶν τῶν τοῦ βορειοδυτικοῦ μέρους τῆς νήσου· τὸ Πέργαμον, ἔνθα ἐδείκνυτο τοῦ Λυκούργου ὁ τάφος, καὶ Α. ἡ ἰσχυρὰ Κυδωνία (ν. Χανία), εἰς ἀπόστασιν 40 σταδίων ἀπὸ τοῦ Ἰαρδάνου κειμένη, ἵδρυμα τοῦ Μίνωος, κατὰ τὴν παράδοσιν, φερώνυμος υἱοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος, δι' ὃ καὶ Ἀπολλωνία ἐλέγετο. Εἶχε δ' ἄριστον λιμένα μετὰ ναοῦ τῆς Βριτομάρτιδος, καὶ περίφημοι ἦσαν οἱ τοξόται αὐτῆς. Αὐτῆς ἐπώνυμος ἐστὶν ὁ καρπὸς τὸ κυδώνιον (Ἡρδ. Δ, 44. 49). Μεταξὺ δὲ τῆς Κυδωνίας καὶ τοῦ Δρεπάνου ἔκειτο ἡ Ἀπτέρα, καὶ μεσογειότερον ἡ Λάπα, ἣν ὁ Μέτελλος ἐκυρίευσεν ἐξ ἐφόδου· ἡ Ἀμφιμάλλα, ἐπὶ τοῦ ὁμωνύμου κόλπου· ἡ Ῥίτυμνα καὶ Ν. ἡ Ἐλευθέρνα, ἣν διὰ προδοσίας ὁ Μέτελλος ἐκυρίευσε, καὶ τὸ ἐπίνειον αὐτῆς Παντομάτριον· ἡ Ὄαξος ἢ Κνωσὸς (ἢ Κνωσσὸς), μετὰ

τῶν ἐπινείων Ματίου ἢ Ἡρακλείου καὶ Ἀμνισοῦ, ἕδρα τοῦ Μίνωος, καὶ ὑπὸ τοῦ Ὁμήρου ὡς σπουδαία πόλις μνημονευομένη (Ἰλ. Β, 646. Ὀδ. Τ, 175). Ἐν αὐτῇ ἐδείκνυτο μνημεῖον τοῦ Διὸς, καὶ οἱ τάφοι τοῦ Ἰδομενέως καὶ τοῦ Μηριόνου, καὶ παρ' αὐτῇ ἐξελαμβάνετο κείμενος ὁ Λαβύρινθος (Διόδ. Α, 61)· ἡ Μίλητος, ἧς καὶ ὁ Ὅμηρος μνημονεύει (Β, 84)· ἡ Λύττος ἢ Λύκτος, πρὸς τὰ μεσόγεια, ἡ ἐπισημοτάτη τῶν πόλεων πρὸς Α., ἀρίστους πολίτας τρέφουσα, τῷ 220 δὲ π. Χ. ὑπὸ τῶν Κνωσσίων καταστραφεῖσα· ἡ Ἀρκαδία· ἡ Μινώα, εἰς τὸ στενώτατον τῆς νήσου· ἡ Ὄλερος, γνωστὴ δι' ὃ εἶχε ξόανον τῆς Βριτομάρτιδος, ἔργον λεγόμενον τοῦ Δαιδάλου· ἡ Πρᾶτσος· ὁ Ἀανὸς εἰς τὴν Α. ἀκτὴν· εἰς δὲ τὴν Ν. ἐξανατολῶν πρὸς Δ. ἡ Ἱεράπυτνα (ν. Ἱερὰ Πέτρα)· ἡ Λεβὴν, μετὰ περιφήμου ναοῦ τοῦ Ἀσκληπιοῦ, ἐπίνειον τῆς Γόρτυνος, ὡς καὶ ἡ Ματάλα· ἡ Ψαιστὸς, πατρὶς τοῦ Ἐπιμενίδου· ἡ Γόρτυς ἢ Γόρτυνα (ν. Ἅγιοι Δέκα μετ' ἐρειπίων), παρὰ τῷ Λιθακῷ ποταμῷ, πόλις διάσημος, καὶ ὑπὸ τοῦ Ὁμήρου τειχιόεσσα λεγομένη (Ἰλ. Β, 646. Ὀδ. Γ, 293), εἶτα δ' ἀτείχιστος μείνασα, ἔχουσα 50 σταδίων ἐπιφάνειαν ἐν εὐφόρῳ πεδίῳ, καὶ ἐπὶ τῶν Ῥωμαίων πρωτεύουσα τῆς νήσου· Βήνη, πατρὶς τοῦ ποιητοῦ Ῥιανοῦ. Πρὸ τῆς βορείας παραλίας τῆς Κρήτης, ἀ-

πέναντι τοῦ ἀκρωτηρίου Δίου, ἔκειτο ἡ μικρὰ νῆσος Δία (ν. Δία), ὡς φαίνεται ἡ ἀρχικὴ ἕδρα νοῦ μύθου τοῦ Διονύσου καὶ Ἀριάδνης (Στρβ. Ι, 474).—Ἡ νομοθεσία τῶν Κρητῶν ἦν συγγενὴς πρὸς τὴν τῶν Σπαρτιατῶν, καθ' ὅσον ἀμφότεραι ἦσαν δωρικαί· κατὰ τὴν παράδοσιν μάλιστα ἐκ Κρήτης ἐδανείσθη τοὺς νόμους του ὁ Λυκοῦργος. Ὡς ἐν Σπάρτῃ, οὕτω καὶ ἐνταῦθα ὑπὸ τὴν ἄρχουσαν φυλὴν τῶν ἐλευθέρων πολιτῶν, οἵτινες ἦσαν οἱ κατακτήσαντες Δωριεῖς, ὑπῆρχον οἱ τοῖς περιοίκοις τῆς Λακωνίας ἀντιστοιχοῦντες Μνῶται ἢ Μνωῖται, οἱ ἀρχαῖοι ὑποταγέντες ἐγχώριοι κάτοικοι· καὶ κατωτέρω αὐτῶν, ὡς ἐκεῖ οἱ Εἵλωτες, οὕτως ἐνταῦθα οἱ κλαρῶται καὶ ἀφαμιῶται, πιθανῶς οἱ κατ' ἀρχὰς ἀντιστάντες καὶ αἰχμαλωτισθέντες, τῶν ἐλευθέρων δὲ ἡ τοῦ δημοσίου τὰς γαίας ἐπὶ βαρυτάτοις φόροις καλλιεργοῦντες. Καὶ ἐν Κρήτῃ ὡς καὶ ἐν Σπάρτῃ δημοσία ἦν τῶν παίδων ἡ ἀγωγὴ καὶ ἡ γύμνασις εἰς μουσικὴν καὶ εἰς ὁπλασκίαν, καὶ ἐκυβερνῶντο ὑπὸ Γερουσίας, ἴσως ἐκ 30 μελῶν, καὶ ὑπὸ 10 κόσμων, ἐτησίως ἐκλεγομένων, ὧν ὁ πρόεδρος, πρωτόκοσμος, ἦν τοῦ ἔτους ὁ ἐπώνυμος. Προσέτι, ὡς οἱ Σπαρτιᾶται, εἱστιῶντο καὶ οἱ Κρῆτες εἰς κοινὰ συσσίτια, ἀνδρεῖα καλούμενα, καὶ οἱ νέοι ἦσαν εἰς ἀγέλας κατατεταγμένοι, καὶ ἕκαστος νεανίας διετέλει ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν ἑνὸς ἀνδρὸς, κλεινὸς ἐκείνου λεγόμενος, ὡς καὶ ἐκεῖνος τούτου φιλήτωρ, καὶ ἄτιμον ἐθεωρεῖτο τὸ νὰ στερῆταί τις φιλήτορος. Ὁ γάμος ἦν ἱερὸς, καὶ ἡ συζυγικὴ ἁπιστία ἐτιμωρεῖτο αὐστηρότατα (Στρβ. Ι. 480).

Κρήτη, 1) θυγάτηρ τοῦ Ἀστερίωνος, βασιλέως τῆς Κρήνης, καὶ γυνὴ τοῦ Ἡλίου ἐξ οὗ ἔσχε θυγατέρα τὴν Πασιφάην, σύζυγον τοῦ Μίνωος (Διόδ. Δ, 63)· ἡ γυνὴ τοῦ Μίνωος καὶ μήτηρ τοῦ Κιτρέως, Δευκαλίωνος, Γλαύκου, Ἀνδρόγεω, Ἀκάλλης, Ξενοδίκης, Ἀριάδνης καὶ Φαίδρας.—2) Θυγάτηρ ἑνὸς τῶν Κουρήτων. Ὁ Ἄμμων ἐλθὼν ἐκ Λιβύης εἰς τὴν νῆσον Ἰδαίαν, ἐνυμφεύθη αὐτὴν, καὶ ἔδωκε τὸ ὄνομα αὐτῆς εἰς τὴν νῆσον (Διόδ. Γ. 71).— 3) Θυγάτηρ τοῦ Δευκαλίωνος (Ἀπλλδ. Γ, 3, 1).

Κρητηνέα, χώρα τῆς νήσου Ῥόδου, κληθεῖσα, ὡς ἐλέγετο, κατὰ Ἀνθημένην τὸν υἱὸν Κατρέως, τοῦ βασιλέως τῆς Κρήτης, ἐγκαταστάντα αὐτόθι, ἵνα ἀποφύγῃ τὸν εἰς τὸν βασιλέα δοθέντα χρησμὸν, ὅτι θὰ ἐφονεύετο ὑφ' ἑνὸς τῶν υἱῶν του. Ἀλλ' ὅτε μετὰ ταῦτα ἦλθεν ὁ Κατρεὺς εἰς ἀναζήτησιν αὐτοῦ, ἵνα τῷ παραδώσῃ τὴν βασιλείαν, παραγνωρίσας αὐτὸν ὁ υἱός του εἰς τὸ σκότος τῆς νυκτὸς, καὶ ἐκλαβὼν αὐτὸν ὡς κακοῦργόν τινα, τὸν ἐφόνευσε (Ἀπλλδ. Γ, 2. — Στέφ. Βυζ.).

Κρητίνης, πατὴρ τοῦ τυράννου Ἀναξιλάου ἐν Ῥηγίῳ τῆς Ἰταλίας (Ἡρδτ.).

Κρίασος, υἱὸς τοῦ Ἄργου καὶ τῆς Εὐάδνης, βασιλεὺς τοῦ Ἄργους (Ἀπολλδ. Β, 1, 2).

Κριθωτὴ, 1) ἀκρωτήριον τῆς Ἀκαρνανίας παρὰ τὴν πόλιν Ἀλυζίαν. — 2) Πόλις παρὰ τῇ Μαδύτῳ ἐπὶ τῆς Θρακικῆς Χερσονήσου (Δμσθ. Ἀρστρ.—Στρβ.—Στφ. Βυζ.).

Κρίμισσα, ἀκρωτήριον τῆς Βρεττίας ἐν τῇ κάτω Ἰταλίᾳ, μεθ' ὁμωνύμου πόλεως (Στρβ.).

Κριμισσὸς, ἢ Κρίμισος (Πλούτ. Τιμολ. ΚΕ), ποταμὸς εἰς τὰ Δ. τῆς Σικελίας, παρ' ᾧ ὁ Τιμολέων ἐνίκησε τοὺς Καρχηδονίους τῷ 339 π. Χ. Αὐτοῦ ὁμόρρους θεωρεῖται συνήθως ὁ Σελινούντιος Ὕψας.

Κριναγόρας, ἐπιγραμματογράφος ἐκ Μιτυλήνης (Ἀθηναῖ.).

Κρίνακος, υἱὸς τοῦ Διὸς, πατὴρ τοῦ Μακαφέως, περὶ οὗ ἐλέγετο ὅτι πρῶτος κυριεύσας συνῴκισε τὴν νῆσον Λέσβον (Διόδ. Ε, 62).

Κρινὼ, μία τῶν γυναικῶν τοῦ Δαναοῦ, μήτηρ τεσσάρων Δαναΐδων (Ἀπολλδ. Β. 1).

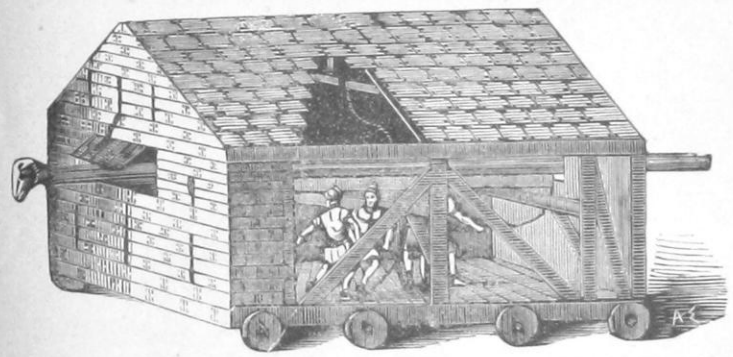
Κρίος ἢ **Κρεῖος,** 1) εἷς τῶν Τιτάνων (Ἀπολλδ.). — 2) Εἷς Αἰγινήτης (Ἡρδτ.).

Κριὸς, πολιορκητικὴ μηχανὴ ἧς ἡ χρησις ἦν ξένη εἰς τοὺς παναρχαίους χρό-

Δάκες τῆς στήλης τοῦ Τραϊανοῦ

νους. Κατ' ἀρχὰς ἦν μόνον ἰσχυρὰ δοκὸς ἔχουσα μετάλλινον τὸ ἐμπρόσθιον μέρος, ἐν σχήματι κεφαλῆς κριοῦ, καὶ δι' ἧς πολλοὶ

στρατιῶται φέροντες διὰ τῶν χειρῶν, ἔπληττον τὸ πολιορκούμενον τεῖχος. Μετὰ ταῦτα δ' ἐτελειοποιήθη, κρεμασθεῖσα ἐξ ἱμάντων ἢ ἁλύσσεων ἐντὸς ἢ τοῦ κατωτέρου δώματος τῶν πολιορκητικῶν πύργων (ἴδ. πολιορκία), ἢ ὑποστέγου τροχηλάτου δωματίου σφενδονιζομένη οὕτω κατὰ τοῦ τείχους ὑπὸ πλήθους στρατιωτῶν, ἐνίοτε μέχρι 1500. Οἱ πολιορκούμενοι ἐπροσπάθουν νὰ ἐνδύωσι διὰ ταπήτων ἢ σάκκων τὰ προσβαλλόμενα ἢ ἀπειλούμενα τείχη, καὶ νὰ ῥίπτωσι δοκοὺς βαρείας ἐπὶ τοῦ κριοῦ, ἢ νὰ συλλαμβάνωσιν αὐτὸν διὰ σχοινίων, καὶ ἐξουδετερῶσι τὴν προσβολήν του. Πόλις δὲν ἐδύνατο νὰ ἐλπίσῃ εἰς τὴν ἐπιείκειαν τῶν κατακτητῶν ἂν δὲν παρεδίδετο πρὶν ἢ κριοβοληθῇ.

Κριοῦ μέτωπον, 1) ἀκρωτήριον εἰς τὰ νοτιοδυτικὰ τῆς Κρήτης (Διονσ. Περ. 90. —Στρβ.). Ν. Κρίο. — 2) Ἀκρωτήριον μεσημβρινὸν τῆς Ταυρικῆς Χερσονήσου, ἀπέναντι τοῦ ἐν Ἀσίᾳ ἀκρωτηρίου Κεραμβίδος (Διον. Περ. 311.—Στρβ.).

Κριοφόρος, ἐπίθετον τοῦ Ἑρμοῦ, ὅστις πολλάκις ἐν τῷ ἀρχαϊκῇ τέχνῃ παριστᾶται φέρων ἐπὶ τῶν ὤμων κριόν. Ἐν Τανάγρᾳ τῆς Βοιωτίας ἐλατρεύετο ὑπὸ τὸ ἐπίθετον τοῦτο, καὶ εἰς τὴν ἑορτήν του περιέφερε τὸν κριὸν εἰς νέος ἐπὶ τῶν ὤμων του (Παυσ. Θ, 13).

Κρισαῖος κόλπος, ὁ εἰς τὸν Κορινθιακὸν κόλπον ἀνοιγόμενος, νοτιοδυτικῶς τῶν Δελφῶν, ὑπὸ τὴν Κρίσσαν. Νῦν Γαλαξειδι. —Τὸ δὲ Κρισσαῖον πεδίον, μετὰ τὴν καταστροφὴν τῆς Κρίσσης, ἐγένετο ἱερὸν τοῦ ἐν Δελφοῖς Ἀπόλλωνος.

Κρισέη, θυγάτηρ τοῦ Ὠκεανοῦ καὶ τῆς Τηθύος (Ἡσίοδ. Θεογ. 339).

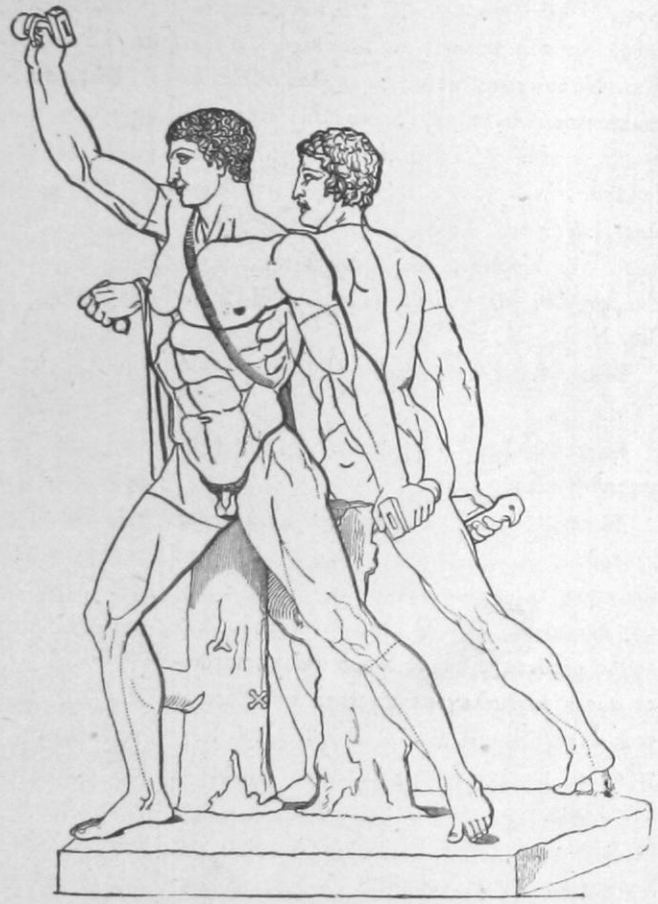
Κρίσος ἢ **Κρίσσος,** υἱὸς τοῦ Φώκου, πατὴρ τοῦ Στροφίου καὶ πάππος τοῦ Πυλάδου (Παυσ. Β, 29.—Σχόλ. εἰς Εὐριπ. Ὀρστ. 33).

Κρίσσα ἢ **Κρῖσα,** πόλις τῆς Φωκίδος, ὑπὸ τοῦ Ὁμήρου ἤδη ὡς ζαθέη μνημονευομένη, ἔκειτο 1 1)2 ὥραν ἀπὸ τοῦ Κρισαίκοῦ κόλπου ἐν τῇ μεσογείῳ, Δ. τῶν Δελφῶν, ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Πλείστου. Κατεστράφη δ' ἐπὶ τοῦ α' ἱεροῦ πολέμου ἀποφάσει τῶν Ἀμφικτυόνων, διότι ἀσεβῶς ἐφορολόγει τοὺς προσερχομένους εἰς τῶν Δελφῶν τὸ μαντεῖον (Στρβ. Θ, 418). Καὶ ὁ μὲν ὅρος τῶν ἀγρῶν αὐτῆς ἀνετέθη τῷ ναῷ, οἱ δὲ κάτοικοι μετῳκίσθησαν εἰς Ἄμφισσαν ἢ εἰς Κίρραν τὸν λιμένα τῶν Δελφῶν (Αἰσχν. Κτησ. 119). Ν. Χρυσόν.

Κριταὶ, οἱ τῶν δραμάτων, ἐτησίως κληρούμενοι, πέντε διὰ τὴν κωμῳδίαν (Σουίδ. λ. «Πέντε κριτῶν γένεσι») καὶ πιθανῶς πέντε διὰ τὴν τραγῳδίαν, ἴσως εἷς ἐκ φυλῆς ἑκάστης.

Κρίταλλα (τὰ), ἡ **Κρίταλλος,** πόλις τῆς Καππαδοκίας, ἐπὶ τοῦ Ἅλυος ποταμοῦ (Ἡρδ. Ζ, 26).

Κριτήριον, χώρα τῆς Ἀργολίδος, ἔνθα ἐλέγετο ὅτι ὁ Δαναὸς ἔκρινε τὴν θυγατέρα αὐτοῦ Ὑπερμνήστραν, ὡς παρακούσασαν τὴν ἐντολήν του, καὶ μὴ φονεύσασαν τὸν μνηστῆρά της Λυγκέα.

Κριτίας, 1) Υἱὸς Δρωπίδα, συγγενὴς τοῦ Σόλωνος, ἐκ τοῦ υἱοῦ του Καλλαίσχρου πάππος τοῦ νεωτέρου Κριτίου, ἐκ δὲ τῆς θυγατρὸς τοῦ ἄλλου υἱοῦ του Γλαύκωνος, πρόπαππος τοῦ Πλάτωνος.—2) Ὁ νεώτερος, μαθητὴς Γοργίου τοῦ Μοντίνου καὶ Σωκράτους, κατ' ἀρχὰς τῇ δημοκρατικῇ μερίδι ἀνήκων. Ὅτε, τῷ 411 π. Χ. ἐσυζητεῖτο ἡ θανάτωσις τοῦ Φρυνίχου, ἀπήτησε τὴν ἐν πρώτοις δίκην καὶ ἀπόδειξιν τῆς ἐνοχῆς αὐτοῦ. Ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα χρόνοις ἐξωρίσθη εἰς Θρᾴκην καὶ εἶτα εἰς Θεσσαλίαν· μετὰ δὲ τὴν ἅλωσιν τῶν Ἀθηνῶν ὑπὸ τοῦ Λυσάνδρου, καὶ τὴν πτῶσιν τῆς δημοκρατίας, τῷ 404, ἐξελέγη εἷς τῶν τριάκοντα μετὰ τοῦ Θηραμένους (ἴδ.), πρὸς ὃν ὅμως μετ' οὐ πολὺ διεφώνησε, καὶ διενήργησεν αὐτοῦ τὴν καταδίκην εἰς θάνατον. Πανίσχυρος δὲ γενόμενος, ἐμισήθη διὰ τὴν ὠμότητα καὶ τὴν αὐθαιρεσίαν του, καὶ ἐφονεύθη τῷ 403 ἀντιστὰς εἰς τοῦ Θρασυβούλου τὴν εἰσβολήν (Ξεν. Ἀπ. Α, 2, 12. Ἑλλ. Β, 4, 8. 19). Ἦν δ' οὐ μόνον πεπαιδευμένος ὁ Κριτίας, ἀλλὰ καὶ ποιητής, γράψας ἐλεγεῖα, ὧν ὀλίγα μόνον διεσώθησαν ἀποσπάσματα· ἐκ δὲ τῶν ῥητορικῶν αὐτοῦ λόγων οὐδέν. Ἐξετίμα δὲ τὴν διανοητικὴν αὐτοῦ ἱκανότητα ὁ συγγενὴς αὐτοῦ Πλάτων, δι' ὃ καὶ συνεχῶς ποιεῖται μνείαν αὐτοῦ, ὡς ἐν τῷ ὁμωνύμῳ διαλόγῳ καὶ ἐν τῷ Τιμαίῳ (Συλλ. Bach καὶ Berge poet. lyr. grec. fragm).

Κρίτιος, γλύπτης Ἀθηναῖος, περὶ Ὀλ. 75, δ', (407 π. Χ.), μετὰ Νησιώτου, τοὺς τυραννοκτόνους ἐξεργασθείς. Τοῦ ἔργου αὐτῶν τὸ ἀντίγραφον σώζεται ἐν ἀναγλύφῳ ἐπὶ Ἀττικοῦ θρόνου, καὶ ὅμοιον καὶ ἐπὶ ἀττικῶν τετραδράχμων.

Κριτόβουλος, 1) Ἀθηναῖος, υἱὸς τοῦ Κρίτωνος, μαθητὴς καὶ φίλος τοῦ Σώκρατους (Πλάτ. Φαίδ.—Ξενφ. Ἀπμν. — 2) Ἰατρὸς καὶ χειρουργὸς Φιλίππου τοῦ Μακεδόνος, οὗ

ἐθεράπευσε τὸν ὀφθαλμὸν, πληγωθέντα εἰς τὴν πολιορκίαν τῆς Ἀμφιπόλεως.

Κριτόδημος, ἰατρὸς ἐκ τῆς νήσου Κῶ (Ἀρριαν.).

Κριτόλαος, 1) ἐκ Φασηλίδος τῆς Λυκίας, περιπατητικὸς, διάδοχος τοῦ Κείου Ἀρίστωνος, ἐπέμφθη τῷ 155 π. Χ. μετὰ τοῦ Καρνεάδου καὶ τοῦ Διογένους ὡς πρέσβυς τῆς Ἑλλάδος εἰς Ῥώμην. Ἐκεῖ δ' ἐνέκυψεν εἰς τὴν καλλιέργειαν ἰδίως τῆς ῥητορικῆς τέχνης, καὶ ἀπέθανεν εἰς γῆρας βαθύ. Ὁ Κικέρων ἐν τῷ ζητήματι περὶ τοῦ ὑπερτάτου ἀγαθοῦ ἠρύσθη πολλὰ ἐκ τῶν θεωριῶν του. Ἐκ τῶν συγγραμμάτων ὅμως αὐτοῦ οὐδὲν ὑπολείπεται (Cic. d. Or. II, 37, 155. 38, 160. fin. 5, 5, 14).—2) Στρατηγὸς Ἀχαιὸς, προκαλέσας τὴν ἐσχάτην προσβολὴν τῶν Ῥωμαίων κατὰ τοῦ Ἀχαϊκοῦ δεσμοῦ, καὶ τὴν ἅλωσιν τῆς Κορίνθου. Ἀφ' ὅτου δ' ἠττήθη ἐν Σκάρφῃ, δὲν ἐφάνη πλέον (Πολϐ. ΛΗ, 2.—Cic. N. D. III, 38, 91).

Κριτομήδη, μία τῶν Δαναΐδων (Ὑγίν.).

Κριτύλλα, γυνὴ Ἀθηναία, κατ' Ἀριστοφάνην (Λυσ. 323).

Κρίτων, 1) μαθητὴς τοῦ Σωκράτους ἐγκαρδίως αὐτῷ ἀφωσιωμένος, θελήσας νὰ τὸν σώσῃ ἐκ τῆς φυλακῆς διὰ θυσίας πάσης τῆς περιουσίας του. Ὁ Πλάτων ἔγραψε διάλογον φέροντα αὐτοῦ τὸ ὄνομα καὶ παριστῶντα αὐτὸν συνδιαλεγόμενον μετὰ τοῦ Σωκράτους ἐν τῇ εἱρκτῇ. Καὶ ὁ υἱὸς δ' αὐτοῦ Κριτόβουλος μνημονεύεται μεταξὺ τῶν μαθητῶν τοῦ Σωκράτους.—2) Φιλόσοφος Πυθαγορικὸς ἐξ Αἰγῶν. Ὁ Στοβαῖος διετήρησεν αὐτοῦ ἀπόσπασμα «περὶ προνοίας καὶ ἀγαθῆς τύχης».—3) Ποιητὴς τῆς νέας ἀττικῆς κωμῳδίας. Σώζονται δὲ τρεῖς ἐπιγραφαὶ ἐκ τῶν κωμῳδιῶν αὐτοῦ.—4) Ὁ Σουίδας μνημονεύει δύο ἱστορικῶν φερόντων τοῦτο τὸ ὄνομα, τοῦ μὲν Ναξίου, τοῦ δὲ ἐκ Πιερίας.—5) Ἕλλην ἰατρὸς ἐπὶ Τραϊανοῦ, ἔγραψε 4 βιβλία ὑπὸ τὸν τίτλον «κοσμητικὰ», καὶ ἴσως ἐστὶν ὁ αὐτὸς ὁ ὑπὸ τὸν τίτλον «Γετικὰ» τὴν ἐκστρατείαν τοῦ Τραϊανοῦ κατὰ τῶν Δακῶν διηγηθείς.

Κριῶα (ἡ), δῆμος τῆς Ἀττικῆς, ἀνήκων εἰς τὴν Ἀντιοχίδα φυλὴν (Στφ. Βυζ.). Ὁ δημότης Κριωεύς.

Κρόβυζοι ἔθνος Θρᾳκικὸν, οἰκοῦν μεσημβρινῶς τοῦ Ἴστρου ποταμοῦ, εἰς τὴν κάτω Μοισίαν (Ἡρδ. Δ, 49.—Στρϐ.).

Κρόεσσα, θυγάτηρ τῆς Ἰνοῦς, μήτηρ τοῦ Βύζαντος ἐκ τοῦ Ποσειδῶνος (Στφ. Βυζ.).

Κροῖσμος, ἐπίσημος Τρὼς, ὃν ἐν τῇ μάχῃ ἐφόνευσεν ὁ Μέγης (Ὁμ. Ἰλ. Ο, 52).

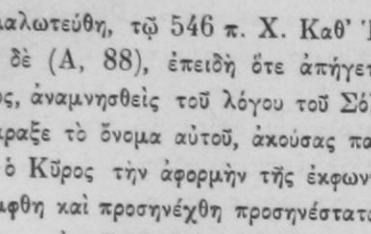
Κροῖσος, υἱὸς Ἀλυάττου, βασιλεὺς τῆς Λυδίας, ἐκ τοῦ γένους τῶν Μερμναδῶν, κατέλαβε τὸν θρόνον τῇ Ὀλ. 55, α (560 π. Χ.), κατ' ἄλλους δὲ τῷ 571 ἢ τῷ 557, εἶχε δὲ καὶ πρὶν συμβασιλεύσει μετὰ τοῦ πατρός του, ἢ καὶ ἦν σατράπης αὐτοῦ ἐν Ἀδραμυττίῳ. Πρὸς αὐτὸν, ἤδη βασιλεύοντα, ἦλθε καθ' Ἡρόδοτον (Α, 29) ὁ Σόλων (ἴδ.), καὶ εἶπεν αὐτῷ τὸ «μηδένα πρὸ τοῦ τέλους μακάριζε». Τοὺς ἐν Ἀσίᾳ Ἕλληνας φόρου ὑποτελεῖς καταστήσας ὁ Κροῖσος, ἀφῆκεν ἄλλως ἐλευθέρους, μετὰ δὲ τῶν ἐν τοῖς νήσοις συνεμάχησε. Τὸ κράτος αὐτοῦ ἐξετείνετο πρὸς Α. μέχρι τοῦ Ἅλυος ποταμοῦ (Ἡρδ. Α. 26). Ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἄτυς ἐφονεύθη ὑπὸ τοῦ Ἀδράστου (ἴδ.) (Ἡρδ. Α, 35—45], ὁ δ' ἐναπολειφθεὶς αὐτῷ ἦν κωφάλαλος, ἀλλ' ὅτε εἶδε τὸν πατέρα του ἀπειλούμενον ὑπ' ἐσχάτου κινδύνου, ἀνέλαβε τὴν φωνὴν (Ἡρδ. Α, 85). Προτιθέμενος νὰ πολεμήσῃ κατὰ τοῦ Κύρου, ὅστις εἶχεν ἐκθρονίσει τὸν κηδεστὴν αὐτοῦ Ἀστυάγην, ἠρώτησε τὸ ἐν Δελφοῖς μαντεῖον, πέμψας αὐτῷ πλουσιώτατα δῶρα· ἀπεκρίθη δ' ὁ χρησμός· «Κροῖσος Ἅλυν διαβὰς, μεγάλην ἀρχὴν καταλύσει». Καὶ τῷ ὄντι ἐκστρατεύσας, μετὰ μάχην ἀμφιβόλου ἐκβάσεως παρὰ τῇ Σινώπῃ, κατεκλείσθη ὑπὸ τοῦ Κύρου, ἐπελθόντος ἐκ τῶν Σάρδεων, εἰς τὴν πόλιν, καὶ μετὰ δύο ἑβδομάδων πολιορκίαν

ἡχμαλωτεύθη, τῷ 546 π. Χ. Καθ' Ἡρόδοτον δὲ (Α, 88), ἐπειδὴ ὅτε ἀπήγετο δέσμιος, ἀναμνησθεὶς τοῦ λόγου τοῦ Σόλωνος, ἀνέκραξε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἀκούσας παρ' αὐτοῦ ὁ Κῦρος τὴν ἀφορμὴν τῆς ἐκφωνήσεως, ἐκάμφθη καὶ προσηνέχθη προσηνέστατα πρὸς αὐτὸν, καὶ τῷ προσέφερε τὴν φιλίαν του. Κατὰ δὲ Κτησίαν, ἀφῆκεν αὐτὸν ἐλεύθερον, διότι τοῦ Κροίσου καταφυγόντος εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἀπόλλωνος, ἔπεσαν δῆθεν τετράκις ἐκ θαύματος αἱ ἀλύσεις ἀπὸ τῶν χειρῶν του. Ἐπέβαλε δ' ὁ Κῦρος καὶ εἰς τὸν Καμβύσην εὐμενῆ τὴν πρὸς αὐτὸν συμπεριφοράν, ἀλλ' οὐχ ἧττον διέτρεξε δι' αὐτοῦ ἅπαξ ὁ Κροῖσος κίνδυνον θανάτου (Ἡρδ. Α, 53. 73. 75. 84. 88. 155. 207. 208. Γ, 36).

Κροκάλη, 1) νύμφη, ὀπαδὸς τῆς Ἀρτέμιδος (Ovid.).—2) Ἑταίρα παρὰ Λουκιανῷ.

Κροκέαι, πολίχνη τῆς Λακωνίας. (Στφ. Βυζ.).

Κρόκη, ἡ εἰς τὸν στήμονα ἐνυφαινομένη κλωστὴ, ὡς αἱ κάθετοι γραμμαὶ τοῦ ὑφάσματος τῆς εἰκόνος, ληφθείσης ἐξ αἰγυ-

πτίας γραφῆς, καὶ παριστώσης μὲν ἴσως ψιαθοπλόκον, ἀλλ' ἐπίσης καὶ τὰς κρόκας πρὶν ἢ συνενωθῶσι διὰ τῆς σπάθης.

Κρόκιον πεδίον, εὔφορος πεδιὰς τῆς Φθιώτιδος ἐν Θεσσαλίᾳ, εἰς ἣν ἐπιστεύετο ὅτι ὁ Ἀπόλλων ἐποίμανε τὰς ἀγέλας τοῦ βασιλέως Ἀδμήτου (Στρβ.).

Κροκοδείλων πόλις, 1) πόλις τῆς μέσης Αἰγύπτου παρὰ τῇ λίμνῃ τοῦ Μοίριδος καὶ τῷ Λαβυρίνθῳ. Εἰς αὐτὴν ἐπεκράτει ἡ λατρεία τῶν κροκοδείλων. Εἶτα μετεκλήθη Ἀρσινόη (Ἡρδ. Β, 148.—Στρβ.). Ἐρείπια αὐτῆς σώζονται ἐν Ἐλ-Φεϊούμ.—2) Πόλις τῆς ἄνω Αἰγύπτου, ἐν τῷ νομῷ τῆς Ἀφροδιτοπόλεως, κατὰ τὴν δυτικὴν ὄχθην τοῦ Νείλου (Πτολ.).

Κροκύλεια, (τὰ), χώρα τις ἐπὶ τῆς νήσου Ἰθάκης (Ὁμ. Ἰλ. Β, 633)· ἀλλὰ κατὰ Στράβωνα ἐν Ἀκαρνανίᾳ.

Κροκύλιον, πόλις τῆς Αἰτωλίας, μεταξὺ Τειχίου καὶ Ποτιδανείας (Θουκ. Γ, 96).

Κροκύλος, ποιμήν τις παρὰ Θεοκρίτῳ (Εἰδ. Ε, 11).

Κρόκων, πατὴρ τῆς Μεγανείρας, γυναικὸς τοῦ Ἀρκάδος, (Ἀπολλδ. Γ, 9, 1.—Παυσ. Α, 37).

Κροκωτὸς, πολυτελὴς γυναικεῖος χιτὼν, ὃν παριστᾶτο φέρων καὶ ὁ Διόνυσος, τὴν ἐπωνυμίαν ἔχων ἢ ἐκ τοῦ χρώματος, ἢ ἐκ τῆς λεπτότητος τῆς κρόκης αὐτοῦ.

Κρομυὼν ἢ Κρωμυών, χωρίον ὀχυρὸν ἐν Μεγαρίδι, πρὸς τῇ Κορινθίᾳ, καθ' υἱόν τινα δῆθεν τοῦ Ποσειδῶνος, Κρόμον καλούμενον. Εἰς τὸ παρ' αὐτὸ πεδίον διηκάτο ἡ φοβερὰ Κρομμυωνία, ἢ καὶ Φαιὰ λεγομένη Ὗς, ἣν ἐφόνευσεν ὁ Θησεὺς (Στρβ. Η, 380. 392.—Παυσ. Β, 1, 3).

Κρόνιον, 1) ὁ βορειώς τῆς Ὀλυμπίας αἰρόμενος λόφος, καὶ Κρόνου Πάγος λεγόμενος, διότι ἐπ' αὐτοῦ ἵδρυτο ναὸς τοῦ Κρόνου (Πίνδ. Ὀλ. Γ, 179. — Ξενφ. Ἑλλ.). — 2) Κρόνιος Ὠκεανὸς, μέρος τῆς βορείας πεπηγμένης θαλάσσης (Διον. Περιηγ. 32).—3) Κρονία ἅλς, ἡ Ἀδριατικὴ θάλασσα (Ἀπλλδ. Ῥόδ. Ε, 509).

Κρόνιππος, πεπλασμένον ὄνομα παρ' Ἀριστοφάνει (Νεφ. 1067) δηλοῦν τὸν ἀνόητον, τὸν Κρονόληρον.

Κρονίων, υἱὸς τοῦ Κρόνου, ὁ Ζεὺς παρὰ ποιηταῖς.

Κρόνος, υἱὸς Οὐρανοῦ καὶ Γῆς, ὁ νεώτατος τῶν Τιτάνων (Ἡσίοδ. Θεογ. 137), ἀκρωτηριάσας καὶ ἐκβαλὼν τὸν πατέρα του, ἦρξε μετὰ τῶν Τιτάνων ἐπὶ τοῦ παντός· νυμφευθεὶς δὲ τὴν ἀδελφήν του Ῥέαν, ἔσχεν ἐξ αὐτῆς τὴν Ἑστίαν, τὴν Δήμητραν, τὴν Ἥραν, τὸν Πλούτωνα (Ἅδην), τὸν Ποσειδῶνα καὶ τὸν Δία (Αὐτ. 452). Ἐπειδὴ δὲ τῷ προεῖπεν ἡ Γῆ ὅτι θὰ ἐξεθρονίζετο ὑφ' ἑνὸς τῶν υἱῶν του, κατέπινεν αὐτοὺς ἅμα γεννωμένους, πλὴν τοῦ Διὸς, ἀνθ' οὗ, ἀπατήσασα αὐτὸν ἡ Ῥέα, τῷ ἔδωκε λίθον ἐσπαργανωμένον. Τὸν ἐξέβαλεν ἐπομένως ὁ Ζεὺς, καὶ βοηθὸν ἔχων τὴν Γῆν ἢ τὴν Μῆτιν, τὸν ἐβίασε νὰ ἐξεμέσῃ τοὺς καταβροχθισθέντας· ὁ δὲ λίθος ἐδείκνυτο παρὰ τοῖς Δελφοῖς, ὡς ἐκεῖ τότε καταπεσών. Ὁ Κρόνος δὲ, κατὰ τοὺς μὲν ἐρρίφθη εἰς τὸν Τάρταρον μετὰ τῶν Τιτάνων, κατὰ τοὺς δὲ, τοῦ Διὸς ἐξιλεωθέντος, ἦρχε μετὰ τοῦ Ῥαδαμάνθυος εἰς τῶν Μακάρων τὰς νήσους (Ἡσδ. Ἔργ. κ. Ἡμ. 160. Πινδ. Ὀλ. Β, 76). Ὁ Κρόνος, τοῦ ἀνάρχου χρόνου ἡ προσωποποίησις, ἐκαλεῖτο Saturnus παρὰ τοῖς Λατίνοις, καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἐλέγετο ὑπάρξας ὁ χρυσοῦς αἰών. Κατ' αὐτὸν δ' ἐκαλεῖτο παρ' αὐτοῖς καὶ Σατουρνία ἡ Ἰταλία, καὶ Σατουρνία φυλὴ ἡ Ἰταλικὴ (Ov. Fart. V, 625, I, 237), καὶ ἐπὶ 5 ἡμερῶν, τῶν βραχυτάτων τοῦ ἔτους, ἑώρταζον τὰ Saturnalia, καθ' ἃ οἱ ἐλεύθεροι ὑπηρέτουν τοὺς δούλους εἰς τὴν τράπεζαν· ἐν δὲ τῇ Ἑλλάδι ἐπανηγυρίζοντο, εἰ καὶ ἧττον ἐπισήμως, τὰ Κρόνια τῇ ιϐ' ἑκατομβαιῶνος. Ἐν Ἀθήναις ὑπῆρχε ναὸς τοῦ Κρόνου ὑπὸ τὴν Ἀκρόπολιν, ἐν Ὀλυμπίᾳ δὲ Β τῆς Ἄλτεως ὑψοῦτο ὁ λόφος ὁ καλούμενος Κρόνιον, ἐφ' οὗ ἐτελοῦντο θυσίαι εἰς τὸν θεόν. Ἐν Κρήτῃ προσεφέροντο αὐτῷ θυσίαι παιδίων, διότι συνεχέετο μετὰ τοῦ Φοινικικοῦ Μολόχ. Παριστᾶτο δὲ ὡς γέρων ἔχων ἅρπην ἢ δρέπανον εἰς τὰς χεῖρας, τὸ δι' οὗ ἠκρωτηρίασε τὸν πατέρα του, καὶ ἐν γένει δι' οὗ ὁ χρόνος καταστρέφει πάντα τὰ προγεγεννημένα.

Κροσσαία χώρα, τὸ κατὰ τὰ ἀνατολικὰ παράλια τοῦ Θερμαϊκοῦ κόλπου ἐν Μακεδονίᾳ ἐκτεινόμενον μέρος τῆς Χαλκιδικῆς Χερσονήσου (Ἡρόδ. Ζ, 123), Κρουσίς γῆ παρὰ Θουκυδίδῃ (Β, 79.—Στφ. Βυζ.).

Κρόσσοι, οἱ εἰς τὸ πέρας ὑφάσματος πρὸς κόσμησιν προσραπτόμενοι, ἢ ἀνύφαντοι ἀφιέμενοι μῖτοι, ὡς ὁ Καῖσαρ λέγεται ὅτι εἶχεν εἰς τὸ ἄκρον τῶν μακρῶν του χειρίδων (Suet. Ces. 125), ἐνίοτε εἰς πολλοὺς θυσσάνους συνδεόμενοι (Ὁμ. Ἰλ. Β, 448. Ε, 738. Ξ, 131. Ρ, 593).

Ἐκ τοιχογρ. Πομπ.

Κροτάλιον, ἐνώτιον ἔχον κρεμαμένους μαργαρίτας ἢ ἄλλα κοσμήματα πλείονα τοῦ ἑνὸς, ὥστε ἐκρότουν κινουμένης τῆς κεφαλῆς.

Ἐνώτιον ἐκ Πομπηΐας

Κρόταλον, ὄργανον κροτοῦν καὶ τὰ μουσικὰ συνοδεῦον εἰς τὰς ὀρχήσεις καὶ εἰς τὰς τελετὰς τῆς Κυβέλης. Ἀπεδίδετο δ' εἰς τοὺς Σικελοὺς ἡ εὕρεσις αὐτοῦ, συγκειμένου ἐκ δύο κοίλων τεμαχίων ξύ-

Ἀρχαῖον ἀνάγλ. ἐν Ῥώμῃ Ψηφιδωτὸν τάφου ἐν Β.Κορσίνῃ

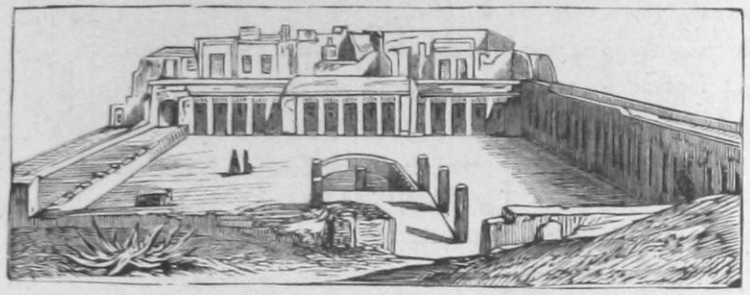
λου ἢ μετάλλου, ἅτινα κινούμενα διὰ τῶν δακτύλων, ἀπετέλουν κρότον ὀξύν. Συνήθως δ' ὑπῆρχεν ἀνὰ ἓν κρόταλον δι' ἑκάστην χεῖρα.

Κρόταλος, εἷς τῶν ὑπὸ τοῦ Οἰνομάου φονευθέντων μνηστήρων τῆς θυγατρός του Ἱπποδαμείας (Παυσ. Ε, 12).

Κρότων, ἡ Κόρτωνα, πόλις εἰς Α τῆς Τυρρηνίας, Β. τῆς Τραρενίας λίμνης, ἐπὶ τοῦ Κλάνιδος ποταμοῦ, μία τῶν πρωτίστων πόλεων τῆς ἀρχαίας δωδεκαπόλεως, ἴσως ἡ πρωτεύουσα τῆς βορείας Τυρρηνίας, ὡς ἡ Ταρκυνία ἦν τῆς νοτίας (Διόδ. Κ, 25). Ἦν ἡ πατρὶς τοῦ ἀθλητοῦ Μίλωνος. Διατηροῦνται ἐκεῖ πελασγικὰ ἐρείπια.

Ἐπώνυμος ἥρωός τινος Κρότωνος, φονευθέντος ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους (Διόδ. Δ, 25).

Κρότυπος, υἱὸς τοῦ Ἀγήνορος, ἔγγονος τοῦ Ἰνάχου, βασιλεὺς τοῦ Ἄργους, ὃ μετὰ ταῦτα ἐγκαταλείψας ἕνεκα ἐνσκηψάσης ἐπιδημίας, μετέβη εἰς Μέγαρα. Ἦν δὲ πατὴρ τῆς Ψαμάθης, μητρὸς τοῦ Λίνου (Παυσ. Α, 34. Β, 16).

Οἰκία Διομήδους ἐν Πομπηΐᾳ

Κρούματα ἢ **Κρούσματα,** ὄργανα, ὡς τὰ κρόταλα συγκρουόμενα καὶ συνοδεύοντα τὴν μουσικὴν ἢ τὴν ὄρχησιν (castagnettes), κυρίως ἴδια τοῖς Ἱσπανοῖς, ἀλλὰ

Ἐξ ἀρχαίου κιράμου

καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ εἰς τὴν Ῥώμην γνωστὰ καὶ ἐν χρήσει.

Κρούπεζα, ὑπόβησις τῶν δούλων, ἔχουσα ξύλινον τὸ πέλμα. Μετεχειρίσθησαν δ' ἔπειτα τὰ ὑποδήματα ταῦτα καὶ εἰς ὄργανα μουσικά, εἰς τὸ ξύλινον πέλμα παρεμβάλλοντες

Ἐκ γαλ.ἀγαλ.

μικρόν τι μετάλλινον μέρος, ἠχοῦν ὅταν ἐπιέζετο ὑπὸ τοῦ ποδός, ὥστε δι' αὐτοῦ συνώδευεν τὸ ᾆσμα, ἢ κατὰ τὸν ῥυθμὸν, ἢ ἔδιδον τὸ σημεῖον κατὰ τὰς συνουλίας (Πολυδ. 1, 153. —August. de Music, III, 1).

Κρύα, πόλις κειμένη εἰς τὰ μεσημβρινὰ παράλια τῆς Καρίας (Πτολ. Ε.).

Κρυπτεία, μία τῶν ἀσκήσεων τῶν νέων Σπαρτιατῶν, καθ' ἣν, ἵνα προγυμνάζωνται εἰς τὰ τοῦ πολέμου, ἐξεπέμποντο διὰ τῆς χώρας, εἰς μυστικὴν ἐπιτήρησιν τῶν εἱλώτων, τρεφόμενοι ἐκ προϊόντων ἄτινα δῆθεν ἔκλεπτον ἐξ ἀποθηκῶν πρὸς τοῦτο ἀφυλάκτων καταλειπομένων. Φαίνεται ὅμως ὅτι ὑπῆρξαν καὶ περιστάσεις καθ' ἃς ἐκακοποίησαν τοὺς Εἵλωτας διὰ τῆς κρυπτείας (Θουκ. Δ, 80. — Πλάτ. Λυκ. ΚΗ. — Πλάτ. Νομ. Α, 633. Β. ΣΤ, 713 Β).

Κρύπτη, πρόσγαιος ἀποθήκη ἢ αἴθουσα, παράθυρα ἔχουσα πρὸς τὴν αὐλὴν, εἰς τὰς διωρόφους οἰκίας ὑπὸ τὸν ἄνω ὄροφον κειμένη πρὸς δροσερὰν δίαιταν ἢ διατήρησιν τῶν καρπῶν, ὡς ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Διομήδους.

Κρυπτοὶ, κατάσκοποι οὓς ἔπεμπον ἐνίοτε οἱ Ἀθηναῖοι ἀγνώστους εἰς τὰς πόλεις τῶν συμμάχων ἵνα ἐξιχνιάσωσι τὰ κατ' αὐτούς.

Κρυπτὸς λιμὴν, πόλις τῆς Εὐδαίμονος Ἀραβίας λιμένα ἔχουσα ἐπὶ τοῦ πορθμοῦ τοῦ Περσικοῦ κόλπου (Πτολ. Ε, 17).

Κρυτίδας, ἀρχηγὸς τῶν Σικελῶν, φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους διαβαίνοντος μετὰ τῶν βοῶν τοῦ Γηρυόνου, καὶ εἶτα ὡς ἥρως τιμηθεὶς ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων (Διόδ. ΣΤ, 23).

Κρωβίαλος (ἡ), πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κειμένη ἐν Παφλαγονίᾳ παρὰ τῇ Κρώμνῃ (Ἀπλλν. Ῥδ. Β, 94. — Στφ. Βυζ.).

Κρωβύλη, χωρίον τῆς Θρᾴκης (Δημοσθ. Φιλιπ.), ἴσως τὸ αὐτὸ τῇ Καβύλᾳ.

Κρώβυλος, 1) ἴδ. Κόρυμβος. — 2) Ἀθηναῖος ὀψοποιὸς (Αἰσχν. Κτησφ. — Αἰλ. Β. Γ. Δ, 16).

Κρῶμνα (ἡ), φρούριον τῆς Παφλαγονίας παρὰ τὸν Ἄμαστριν (Ὁμ. Ἰλ. Β, 855. — Στρβ. --).

Κρῶμνοι, ὀχυρὸν χωρίον τῆς Ἀρ-

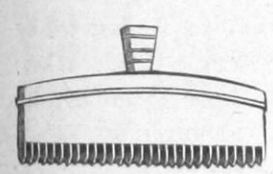
καδίας (Ξενφ. Ἑλλ. Ζ, 4, 21)· καὶ Κρῶμοι (Παυσ. Η, 34).

Κρωπιὰ καὶ **Κρωπία,** δῆμος τῆς Ἀττικῆς ἀνήκων τῇ Λεοντίδι φυλῇ.

Κρῶφι (τὸ), ὄρος τῆς Θηβαΐδος ἐν Αἰγύπτῳ, μεταξὺ Συήνης καὶ Ἐλεφαντίνης. Ἀπέναντι τούτου ἦν τὸ ὄρος Μῶμι, καὶ μεταξὺ τῶν δύο ὑπέθετον οἱ Αἰγύπτιοι ἱερεῖς τὰς πηγὰς τοῦ Νείλου.

Κτέατος, υἱὸς τοῦ Ποσειδῶνος, ἢ τοῦ Ἄκτορος, καὶ τῆς Μολιόνης. Μετὰ τοῦ διδύμου ἀδελφοῦ του Εὐρύτου ἐβοήθησε τὸν Νηλέα κατὰ τοῦ Νέστορος· εἶτα δὲ μετὰ τούτου συμμαχήσας, καὶ μετὰ τοῦ Αὐγείου, ἀντετάχθη κατὰ τοῦ Ἡρακλέους, ὅστις τέλος ἐφόνευσεν ἀμφοτέρους τοὺς ἀδελφοὺς εἰς τὰ Ἴσθμια. Ὁ δ' υἱός του Ἀμφίμαχος μετέσχε τῶν Τρωϊκῶν (Ὁμ. Ἰλ. Β, 855. Λ, 708. Ν. 181. — Ἀπολλδ. Β, 7).

Κτεὶς, 1) κτένιον διὰ τὴν κόμην ἢν ἀκτένιστον ἄφινον μόνον εἰς ἔνδειξιν πένθους ἢ θλίψεως. Πολλὰ

εὑρέθησαν ἢ ἐλεφάντινα, ἢ τὸ συνηθέστερον ξύλινα καὶ πολλάκις μετὰ κοσμημάτων χρυσελεφαντίνων, ὡς τὸ τῆς εἰκόνος, ἧς τὸ μέσον ἐστὶν ἐξ ἐλέφαντος. Ἔχει δὲ τὸ πρωτότυπον καὶ κόσμημα χρυσοῦν. — 2) Τὸ ὑφαντικὸν κτένιον διὰ τὴν κρόκην, ὅμοιον καὶ πρὸς τὰ σήμερον ἔτι

συνήθως ἐν χρήσει. — 3) Δύο μέρη τῆς λύρας, ἴσως δύο πάσσαλοι αὐτῆς διὰ τὰς χορδὰς (Ἐρατοσθ. Καταστρ. 24).

Κτενοῦς (ἡ), πόλις τῆς Ταυρικῆς Χερσονήσου.

Κτερίσματα, τὰ τοῖς νεκροῖς ὡς δῶρα προσαγόμενα, ὧν τινὰ, οἷον ἀγαλμάτια, ἀγγεῖα, ταινίαι, εἰς τοὺς τάφους ἠρτῶντο καὶ εἰς αὐτοὺς ἐναπετίθεντο·

Ὑπῆρχε δὲ καὶ ἴδιος ὁ ταῦτα πωλῶν ἔμπορος.

Κτησίας, ἰατρὸς ἐκ Κνίδου τῆς Καρίας, μετέβη πιθανῶς περὶ τὰ 416 π. Χ. εἰς τὴν Περσικὴν αὐλὴν, συνώδευσεν Ἀρταξέρξην τὸν Μνήμονα εἰς τὴν κατὰ τοῦ Κύρου τοῦ νεωτέρου ἐκστρατείαν του, τὸν ἐθεράπευσε πληγωθέντα ἐν Κουνάξοις, καὶ ἐπανῆλθεν εἰς τὴν πατρίδα του τῷ 399. Ἐμβαθύνας δ' εἰς τὰς περιστάσεις καὶ τὴν ἱστορίαν τῆς τε Περσίας καὶ τῆς Ἀσσυρίας, καὶ τῶν τοῖς ἄλλοις ἀπροσίτων ἀρχείων αὐτῶν χρῆσιν ποιησάμενος, συνέταξεν ἀξιόλογον σύγγραμμα ἐκ 22 βιβλίων, ὧν ἀποσπάσματα μόνον σώζονται. Καὶ ἀρχαῖοι συγγραφεῖς ἠρύοντο πολλάκις ἐξ αὐτοῦ, τὸ ὕφος αὐτοῦ ὡς χάριεν καὶ ἀφελὲς ἐπαινοῦντες· ἀλλ' οὐ σπανίως τῷ προσάπτουσιν ἔλλειψιν ἀκριβείας, ἴσως ἐκ τούτου προερχομένην, ὅτι αἱ πηγαὶ αὐτοῦ ἦσαν αἱ Περσικαὶ, τὰ πράγματα καὶ μάλιστα τὰ περὶ τοὺς ἑλληνοπερσικοὺς πολέμους ἄλλως παριστῶσαι ἢ οἱ Ἕλληνες συγγραφεῖς. Σώζονται δὲ τεμάχια καὶ ἄλλου συγγράμματος αὐτοῦ, ἐπιγραφομένου «Ἰνδικά», καὶ ἰδίως εἰς φυσικοϊστορικὰς πληροφορίας περιστρεφομένου. Οὐδὲν δὲ ἕτερον αὐτοῦ διετηρήθη (Συλλ. Didot, ἔκδ. Ἡρδτ.).

Κτησίβιος, ζῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ περὶ τὰ 150 π. Χ. ἐπὶ Πτολεμαίου τοῦ Εὐεργέτου, ἤσκει τὴν μηχανικὴν, καὶ ἰδίως ἐπεδόθη εἰς τὴν μελέτην τῆς πιέσεως τοῦ ἀέρος καὶ τῶν δι' αὐτοῦ ἐνεργουσῶν μηχανῶν. Μετὰ τοῦ μαθητοῦ αὐτοῦ Ἥρωνος ἐ-

φεῦρε τὴν ἀντλίαν, τὸν ἔλικα καὶ τὴν διὰ πιέσεως ἀναβρύουσαν πηγήν, ἥτις διετήρησε τὸ ὄνομα τοῦ Ἥρωνος.

Κτήσιος, 1) Ἐπίθετον τοῦ Διὸς ἐν Φλιοῦντι (Παυσ. Α, 43). — 2) Υἱὸς Ὀρμένου, πατὴρ Εὐμαίου, τοῦ χοιροβοσκοῦ τοῦ Ὀδυσσέως (Ὁμ. Ὀδ. Ο, 414).

Κτήσιππος, 1) υἱὸς Πολυθέρσου ἐκ Σάμης, εἷς τῶν μνηστήρων τῆς Πηνελόπης, φονευθεὶς ὑπὸ Φιλοιτίου (Ὁμ. Ὀδ. Υ, 285 κτλ.—2) Υἱὸς τοῦ Ἡρακλέους καὶ τῆς Ἀστυδαμείας (Ἀπλδ. Β, 7, 5). — 3) Παιανιεὺς μαθητὴς τοῦ Σωκράτους, πολλάκις παρεισαγόμενος ὑπὸ τοῦ Πλάτωνος εἰς τοὺς διαλόγους (Φαίδ. σ. 59 κλ.) — 4) Ἀθηναῖος υἱὸς τοῦ στρατηγοῦ Χαβρίου, πολυδάπανος, κατήγορος τοῦ Λεπτίνου (Πλούτ. — Ἀθήν. 113, σ. 552).

Κτησιφῶν, 1) Ἀθηναῖος, τὸν δῆμον Ἀναφλύστιος, υἱὸς Λεωσθένους, προτείνας μετὰ τὴν ἐν Χαιρωνείᾳ μάχην νὰ στεφανώσῃ ὁ δῆμος τὸν Δημοσθένην, διὰ τὰς πατριωτικὰς θυσίας καὶ ὑπηρεσίας του, εἰς ὃ ἀντεῖπεν ὁ μακεδονίζων Αἰσχίνης. Σώζεται δὲ καὶ τούτου ἡ δημηγορία καὶ τοῦ Δημοσθένους ἡ νικήσασα ἀπάντησις (Πλούτ. Δημοσθ. ΚΔ). —2) Κτ. (ἡ), πόλις ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς ὄχθης τοῦ Τίγρητος, ἀπέναντι τῆς Σελευκείας, ἐν τοῖς ἔπειτα χρόνοις ἡ ἐπισημοτέρα πόλις τῆς Ἀσσυρίας, καὶ χειμερινὴ ἕδρα τῶν Πάρθων βασιλέων. Τὰ ὀχυρώματα αὐτῆς ἐκυριεύθησαν ἀλληλοδιαδόχως ὑπὸ τοῦ Τραϊανοῦ, τοῦ Σεπτ. Σεβήρου, τοῦ Πρόβου. Διετηρήθησαν δ' ἐπίσημα ἐρείπια τῶν ἀνακτόρων τῶν Σασσανιδῶν βασιλέων (Στρβ. ΙΣΤ, 143).

Κτήσυλλα, ἐπίθετον ὑφ' ὃ ἐλατρεύετο ἡ Ἀφροδίτη ἐν Ἰουλίδι τῆς νήσου Κέω, ἀποβόμενον εἰς τὸν μῦθον ὅτι ἀποθανοῦσα ἐν Ἀθήναις Κτήσυλλά τις, νεᾶνις ἐξ Ἰουλίδος ἦν ὁ Ἀθηναῖος Ἑρμοχάρης εἶχε νυμφευθῆ κρὰ τὴν θέλησιν τοῦ πατρός της, ἀπέπτη ὀπίσω εἰς τὴν πατρίδα της ὡς περιστερὰ, καὶ ὁ Ἑρμοχάρης, κατὰ χρησμὸν, ἵδρυσεν ἐκεῖ τὸν ναὸν τῆς Ἀφροδίτης (Νικανδρ. παρ' Αὐτ. Ὀθ. Μεταμ. Α).

Κτιμένη, 1) ἀδελφὴ τοῦ Ὀδυσσέως, νυμφευθεῖσα ἐν Σάμῳ (Ὁμ. Ὀδ. Ο, 363). — 2) Πόλις ἐν τῇ Δολοπίᾳ τῆς Θεσσαλίας (Ἀπλδ. Ῥόδ. Α, 68).

Κύαθος, ποτήριον ἔχον λαβὴν, δι' οὗ

ἠρύοντο ἐκ τοῦ ἀμφορέως, περιεκτικὸν δὲ ἑνὸς ἕκτου τῆς κοτύλης.

Κύαμοι, κουκκία δύο διαφόρων χρωμάτων ὡς ψῆφοι ριπτόμενα ἐν Ἀθήναις εἰς τὰς ἐκλογικὰς κάλπας, ἐξ οὗ καὶ αἱ ἐκφράσεις κυαμεύειν, ἀντὶ διὰ κλήρου ἐκλέγειν, ἀπὸ κυάμου λαχεῖν, ἢ ἀπὸ κυάμου (διὰ κλήρου ἐκλεγομένη) βουλή, κυαμευτὸς ὁ κληρωτὸς, καὶ ὑπ' Ἀριστοφάνους χλευάζεται ὁ δῆμας τῶν Ἀθηναίων ὡς κυαμοτρώξ.

Κυαμόσωρος, ποταμὸς ἐν Σικελίᾳ, ῥέων πρὸ τῆς πόλεως Κεντορίας (Πολύβ.).

Κυάνεαι νῆσοι, αἱ καὶ Συμπληγάδες, δύο σκόπελοι εἰς τὴν ἔξοδον τοῦ Θρᾳκικοῦ Βοσπόρου πρὸς τὸν Εὔξεινον Πόντον, καὶ καθ' ὃ ἐπικίνδυνοι εἰς τοὺς ναυτιλλομένους, ἐλέγετο ὅτι μέχρι τῶν Ἀργοναυτῶν ἦσαν κινηταὶ καὶ συνεκρούοντο (Ἡρδ. Δ, 85. — Εὐριπ. Μήδ. 2. — Στρβ. Α, 21. Γ, 149).

Κυανὴ, 1) κρήνη τις ἐν Συρακούσαις εἰς ἣν ἐμυθεύετο ὅτι ὁμώνυμός τις Νύμφη μετεμορφώθη ἐκ τῆς θλίψεώς της, ὅτε ἡ Περσεφόνη, ἣν συνώδευεν, ἡρπάγη ὑπὸ τοῦ Πλούτωνος (Αἰλ. Π. Ι. Β, 33). Τῇ προσεφέροντο δὲ θυσίαι ταύρων (Διόδ. Ε). — 2) Θυγάτηρ τοῦ Λιπάρου, γυνὴ τοῦ Αἰόλου (Πλάτ. Θεαγ. σ. 155).

Κυάνιππος, ἔγγονος τοῦ Ἀδράστου, υἱὸς τοῦ Αἰγιαλέως, ὑπὸ τοῦ Διομήδους τὴν κηδεμονίαν διατελέσας (Παυσ. Β, 18, 30. —Ἀπολλδ. Α, 3, 13).

Κυαξάρης, υἱὸς Φραόρτου, τοῦ βασιλέως τῆς Μηδίας, πενθερὸς δὲ τοῦ Ναβουχοδονόσορος, ἐβασίλευσε τῷ 634 π. Χ. Ἐν συμμαχίᾳ μετὰ Ναβοπολασσὰρ, τοῦ βασιλέως τῶν Βαβυλωνίων, ἐπολέμησε τοὺς Ἀσσυρίους, ὅτε οἱ Σκύθοι εἰσέβαλον εἰς τὴν Ἀσίαν (Ἡρδ. Α, 103). Ἐπολέμησε δὲ καὶ πρὸς Ἀλυάττην, τὸν βασιλέα τῆς Λυδίας, ἀλλ' ἀμφότεροι ἀπέστησαν τοῦ πολέμου, τρομάξαντες ἐξ ἐπελθούσης ἐκλείψεως (Ἡρδ. Α, 73), αὐτῆς ἐκείνης ἣν εἶχε προειπεῖ ὁ Θαλῆς, ἥτις ὅμως, κατὰ τοὺς νεωτέρους ὑπολογισμοὺς, συνέβη τῷ 610 π. Χ. τῇ 30 σεπτεμβρίου, ἢ τῷ 585, 28 Μαΐου, ὅτε ὁ διάδοχος τοῦ Κυαξάρου, ὁ Ἀστυάγης ἐπολέμει μετ' Ἀλυάττου, τοῦ βασιλέως τῆς Λυδίας. Μετ' ὀλίγον δὲ ἐξέβαλε διὰ δόλου ὁ Κυαξάρης τοὺς Σκύθας, δηώσαντας ἐπὶ 28 ἔτη τὴν Ἀσίαν, καὶ τῷ 604 ἐπόρθησε τὴν Νινευὶ, καὶ κατέστρεψε τὸ Ἀσσυριακὸν κράτος (Ἡρδ. Α, 106).

Κύβελα, (τὰ), ὄρος τῆς Φρυγίας παρὰ τῇ πόλει Κελαινῶν. Κατ' αὐτὸ ἐλέγετο ὀνομασθεῖσα ἡ Κυβέλη (Ἀπολδ. Γ, 51.—Ὀρφ. Ἀργ. 23.—Στρβ.—Στφ. Βυζ.).

Κυβέλεια, κώμη τῆς Ἰωνίας ἐπὶ τοῦ ὄρους Μίμαντος (Στρβ).

Κυβέλη, ἴδ. Ῥέα.

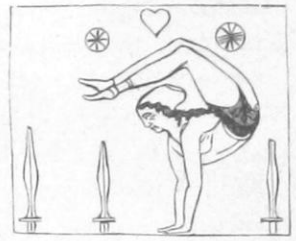
Κυβέρνισκος, Λύδιος στρατηγὸς τοῦ Ξέρξου (Ἡρδ. Ζ. 98).

Κυβισσάκτης, ἰχθυοπώλης, ταριχέμπορος, ἐπίθετον χλευαστικῶς διδόμενον εἰς Πτολεμαῖον ΙΓ (Στρβ. ΙΖ, 1, 11) καὶ εἰς τὸν αὐτοκράτορα Οὐεσπασιανόν (Sust. Vesp. XIX).

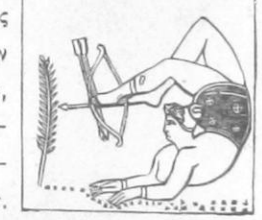
Κυβιστᾶν, τὸ περιστρέφεσθαι καὶ πηδᾶν κατακέφαλα, μία τῶν μετὰ τὰ συμπό-

σια συνήθων διασκεδάσεων, εἰς ἃς διέπρεπον

κυρίως μισθωταὶ γυναῖκες, πηδῶσαι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μετὰ μεγίστης ἐπιδεξιότητος ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν ὑπὲρ ὀρθὰ ἐγχειρίδια, ὅπερ «εἰς μαχαίρας κυβιστᾶν» ἐλέγετο (Πλάτ. Συμπ.

σ. 100 Α. —Ξεν. Συμπ. Β, 11), τοξεύουσαι διὰ τῶν ποδῶν, κτλ.

Κύβιστρα, (τὰ), πόλις τῆς Καππαδοκίας (Στρβ.).

Κύβοι, διὰ τὰ τυχηρὰ παιγνίδια, ὡς οἱ νῦν ἐν χρήσει. Ἐλέγετο δὲ κύβος καὶ ἡ πλευρὰ ἡ ἔχουσα ἓν μόνον σημεῖον, ὡς ἐν τῇ εἰκόνι ἡ ἄνω. Συνήθως ἔπαιζον διὰ τριῶν τοιούτων κύβων, καὶ ἡ ἐπιτυχεστάτη βολὴ ἦν ὅτε ἡ ἄνω ἐπιφάνεια ἑκάστου εἶχεν ἄλλον ἀριθμὸν, ἡ ἀτυχεστάτη δὲ ὅταν εἶχε τὸν ἴδιον «ἢ τρεῖς ἐξ ἢ τρεῖς κύβους». Ἐγίνετο δὲ χρῆσις τῶν κύβων καὶ εἰς τὴν πεττείαν (ἴδ.).

Ἑλλ. ἐκ Ἡρακλ.

Κυβαθήναιον, δῆμος τῆς Ἀττικῆς, ἀνήκων τῇ Πανδιονίδι φυλῇ, καὶ κείμενος

ἐντὸς τῆς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν, νοτιανατολικῶς τῆς Ἀκροπόλεως.

Κυδίας, ζωγράφος ἐκ Κύθνου, σύγχρονος τοῦ Εὐφράνορος.

Κυδίππη, 1) ἴδ. Ἀκόντιος. — 2) Ἱέρεια τῆς Ἥρας ἐν Ἄργει, ἣν, ζευχθέντες εἰς τὴν ἅμαξαν, ἔφερον εἰς τὸ Ἡραῖον οἱ υἱοί της Κλέοβις καὶ Βίτων (ἴδ.).

Κύδνος, ἴδ. Κιλικία.

Κυδραγόρα ἢ Κυνδραγόρα, ἀδελφὴ τοῦ Ἀγαμέμνονος, γυνὴ τοῦ Στροφίου, μήτηρ τοῦ Πυλάδου (Σχολ. Εὐριπ.).

Κύδραι, πόλις τῆς Χαονίας ἐν Ἠπείρῳ, πρὸς τοῖς μεθορίοις τῆς Μακεδονίας (Στρβ.).

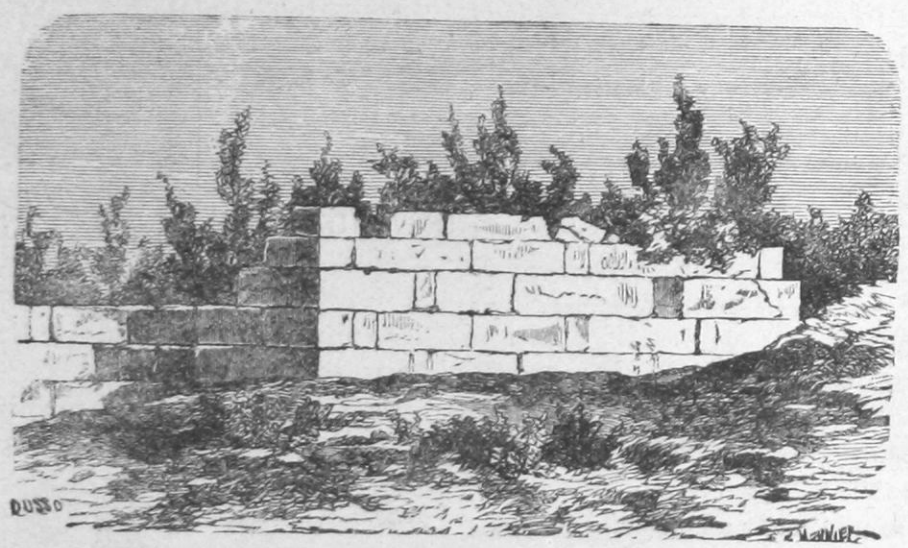
Κύδραρα, πόλις τῆς Φρυγίας, πρὸς τῇ Λυδίᾳ καὶ τῷ Μαιάνδρῳ ποταμῷ, ἴσως ἡ ἔπειτα Λαοδίκεια ἐπὶ Λύκῳ (Ἡρδ. Ζ', 30).

Κύδων, υἱὸς τοῦ Ἀπόλλωνος ἢ τοῦ Ἑρμοῦ καὶ τῆς νύμφης Ἀκακαλίδος, καθ' ὃν ὠνομάσθη ἡ ἐν Κρήτῃ πόλις.

Κυδωνέα, ἴδ. Κρήτη.

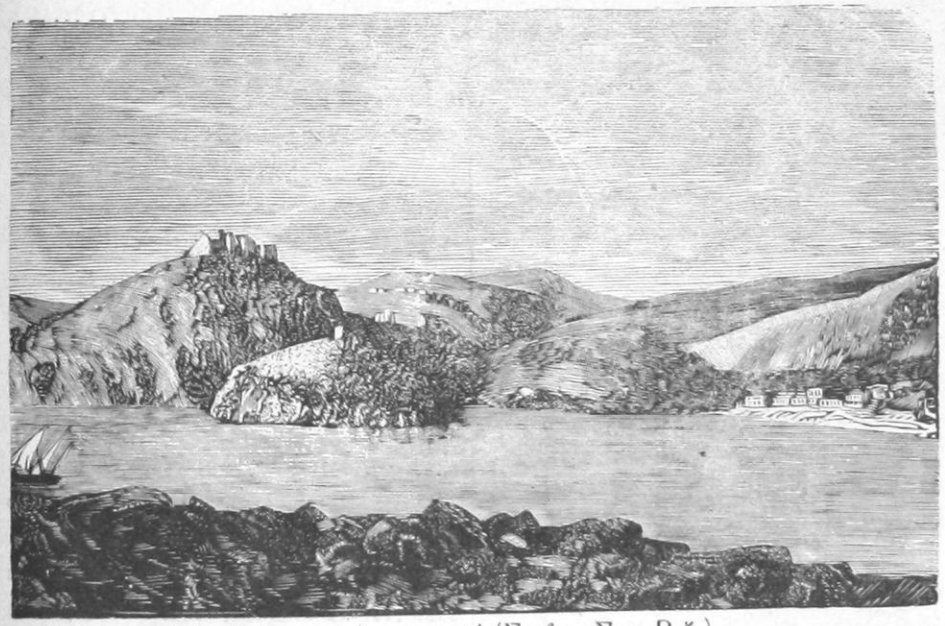
Κύζικος, υἱὸς Αἴνου καὶ Αἰνίτης, βασιλεὺς τῶν Δολιόνων ἐπὶ τῆς Προποντίδος, φιλικῶς ὑποδεχθεὶς τοὺς Ἀργοναύτας. Εἶτα δὲ, ἐπανελθόντας αὖθις ἔνεκα τρικυμίας διὰ νυκτὸς, τοὺς προσέβαλε παραγνωρίσας αὐτούς, καὶ ἐθανατώθη ὑπ' αὐτῶν κατὰ λάθος, πρὸς κοινὴν θλῖψιν. Τῷ ἀπεδόθησαν δὲ μεγάλαι τιμαὶ, καὶ εἰς τὴν πρωτεύουσαν αὐτοῦ ἐδόθη τὸ ὄνομά του.

Κύζικος, 1) πόλις ἱδρυθεῖσα ὑπὸ Μιλησίων εἰς Φρυγίαν, ἐπὶ Ἰσθμοῦ χερσονήσου τῆς Προποντίδος, μετὰ δύο ὀχυρῶν λιμένων, τοῦ Πανόρμου πρὸς Α. καὶ τοῦ Χυτοῦ πρὸς Δ, κατὰ τοὺς πρόποδας τῶν ὀρέων Δινδύμου καὶ Ἄρκτου. Τῆς πόλεως ταύτης ἡ σπουδαιότης ηὔξησεν ἀφ' ὅτου μετὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον ἐξέπεσεν ἡ Μίλητος μετὰ τῶν Ἀθηνῶν. Τῷ δὲ 365 π. Χ. ἐξεβλήθη ἡ περσικὴ φρουρὰ, καὶ ἰσχυρῶς ὀχυρωθεῖσα ἡ Κύζικος, κατέλαβε καὶ τὴν παρακειμένην Προκόννησον, καὶ ἠδύνατο εἰς πᾶσαν προσβολὴν ν' ἀντιστῇ, ὑποστηριζομένη καὶ ὑπὸ τῶν βασιλέων τῆς Περγάμου, καὶ, τούτου ἕνεκα, καὶ ὑπὸ τῆς Ῥώμης. Ἐπὶ τοῦ γ' Μιθριδατικοῦ πολέμου, βοηθήσασα τῷ 74 π. Χ. τὸν Λούκουλλον πολιορκούμενον, ἀντημείφθη δι' αὐξήσεως τοπικῆς, καὶ προσκτήσεως πολιτικῆς ἐλευθερίας, ἣν ὅμως ἀπώλεσε προσωρινῶς τῷ 70, καὶ εἶτα ὁριστικῶς ἐπὶ Τιβερίου, πρὸς τιμωρίαν διότι εἶχε κακοποιήσει Ῥωμαίους πολίτας. Διέμεινεν ὅμως ὅπως δήποτε πόλις ἐπίσημος μέχρι τοῦ 675,

ὅτε ἐκυριεύθη ὑπὸ τῶν Ἀράβων, καὶ σώζονται ἔτι ἐρείπια τῶν τειχῶν, ὡς καὶ τοῦ μεγάλου θεάτρου καὶ ἀμφιθεάτρου αὐτῆς, προσέτι δὲ καὶ τοῦ τῷ Ἀδριανῷ καθιερωμένου ναοῦ, περὶ οὗ πραγματεύεται εἰς λόγος τοῦ Ἀριστείδου. Ἕνεκα δὲ τῆς ἐμπορικῆς αὐτῆς κινήσεως, κοινῶς διαδεδομένα ἦσαν τὰ χρυσᾶ αὐτῆς νομίσματα, οἱ κυζικηνοὶ (στατῆρες)=28 δραχμάς. Προσέτι δὲ μνημονεύεται καὶ τὸ Κυζικηνὸν μύρον, ἐξαγόμενον ἐκ τοῦ φυτοῦ τῆς Ἴριδος (Στραβ. ΙΒ, 575. — Πλούτ. Λουκ. Θ. — ΙΒ. — Cic. de imp. Cn. Pomp. VIII, 20. Arch. IX, 21. — Suet. Tib. XXXVII. — Tac. Ann. IV, 36. — 2) Ἴδ. Ἀργοναῦται.

Κύθηρα, (τὰ), νῆσος παρὰ τῷ ἀκρωτηρίῳ Μαλέᾳ, κατὰ τὴν εἴσοδον τοῦ Λακωνικοῦ κόλπου, 4μίλια μακρὰ, κατὰ τὸ εὐρύτερον δ' αὐτῆς μέρος 10 μίλ. εὐρεῖα, λίαν πετρώδης, καὶ ἄλλοτε ἀφθόνους κογχύλας πορφύρας παράγουσα. Ὑπέκειτο δ' εἰς τὴν Σπάρτην, ἥτις ἔπεμπεν ἐκεῖ ἐτήσιον ἄρχοντα, Κυθηροδίκην λεγόμενον. Οἱ Ἀθηναῖοι τὴν θέσιν αὐτῆς ὡς λίαν ἐπίκαιρον κατὰ τῆς Σπάρτης θεωροῦντες, τὴν κατέλαβον τὸ πρῶτον τῷ 458 π. Χ. καὶ αὖθις ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου τῷ 424, καὶ ἡ ἀπόδοσις αὐτῆς ἦν πρῶτος ὅρος εἰρηνικῆς συνθηκολογίας (Ἡρδ. Ζ, 235. — Θουκ. Δ, 53. 118. Ε, 18). Οἱ Φοίνικες εἰσήγαγον, ὡς φαίνεται, ἐνταῦθα τὴν λατρείαν τῆς Ἀφροδίτης. Ἀρχαιότατα ὅμως κατῴκησαν αὐτὴν Ἀργεῖοι (Ἡρδ. Α, 82). Καὶ ἡ μὲν πόλις ἔκειτο ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τῆς νήσου· εἶχε δὲ λιμένα ἄριστον καὶ ὀχυρὸν τὴν Σκανδείαν (Θουκ. Δ, 54), καὶ ἡ πόλις αὐτῆς ἦν ἱερὰ τῇ Οὐρανίᾳ Ἀφροδίτῃ, ἥτις διὰ τοῦτο Κυθήρεια καὶ Κυθήρη ἐπελέγετο.

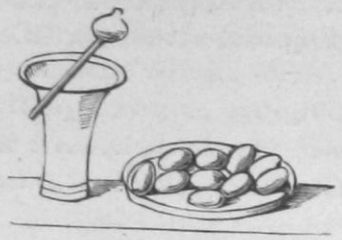
Κυθήριος, ποταμὸς τῆς Ἠλιδος ἐν Πελοποννήσῳ, παρὰ τῇ Ἡρακλείᾳ (Στρβ.).

Κύθηρος, μία τῶν ἀρχαιοτάτων 12 πόλεων τῆς Ἀττικῆς ἃς ἵδρυσεν ὁ Κέκροψ, μετὰ ταῦτα δὲ δῆμος τῆς Πανδιονίδος φυλῆς (Στρβ. — Στφ. Βυζ.).

Κύθνος, μία τῶν Κυκλάδων, Ν τῆς Κῶ, ἔχουσα θερμὰς πηγὰς, ἐξ οὗ νῦν Θερμιά. Διασχίζεται ὑπὸ ὄρους ἔχοντος 2 1)2 μιλίων μῆκος, ἀφ' οὗ πολλαὶ στεναὶ φάραγγες χωροῦσι πρὸς τὴν Α. καὶ Δ. ἀκτήν. Εἶχε δὲ καὶ ὁμώνυμον πόλιν μετὰ καλοῦ λιμένος. Εἰς τὴν ναυμαχίαν τῆς Σαλαμῖνος συνεπολέμησαν οἱ Κύθνιοι μετὰ τῶν Ἑλλήνων καὶ εἶτα συνετάχθησαν μετὰ τῶν Ἀθηναίων (Ἡρδ. Η, 46. — Στρβ. Ι, 385).

Κυκεών, κρᾶμα ἐξ οἴνου, κρομμύων, τυροῦ καὶ κριθῆς, ἐνίοτε καὶ μετὰ μέλιτος, ἅλατος, ἀνθέων καὶ χόρτων (Ὁμ. Ἰλ. Λ, 624, 641. Ὀδ. Κ. 234)· ἐθεωρεῖτο ὡς θρεπτικὸν καὶ ὀροσιστικόν, ἐνίοτε δὲ καὶ ὡς ἰαματικὸν ποτόν. Ἐχρησίμευε δὲ καὶ εἰς τὰ μυστήρια. Ἰδ. Ἐλευσίνια.

Κύκηθρον, ξύλον ἢ κουτάλιον μαγειρικὸν δι' ἀνακάτωμα τῶν εἰς τὸν λέβητα

Τειχογραφία Πομπηΐας

βραζόντων ἀντικειμένων· ἐξ οὗ καὶ μεταφορικῶς, ἄνθρωπος σκανδαλοποιός.

Κυκήσιον, πόλις τῆς Πισάτιδος ἐν Ἤλιδι, ἐν ᾗ μνημονεύεται ἡ Κρήνη Βίσσα (Στρβ.).

Κυκλάδες, αἱ περὶ τὴν Δῆλον νῆσοι τοῦ Αἰγαίου (Στρβ. Ι, 485), κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰς Σποράδας, τὰς παρὰ τῇ Ἀσιανῇ παραλίᾳ, εἰσὶν ἡφαιστείας καταγωγῆς, 12 κατὰ τοὺς ἀρχαίους, ὅθεν καὶ 12 νῆσοι ὠνομάζοντο μετὰ ταῦτα, καὶ ἦσαν ἡ Ἄνδρος, ἡ Τῆνος, ἡ Μύκονος, ἡ Δῆλος, ἡ Κέως, ἡ Κύθνος, ἡ Πάρος, ἡ Νάξος, ἡ Μῆλος, ἡ Ἴος, ἡ Θήρα, ἡ Σίφνος.

Κυκλὰς, ἐπίβλημα γυναικεῖον λεπτὸν, περὶ τὸ σῶμα ῥιπτόμενον, ἔχον δὲ καὶ κύκλῳ στικτὴν ἢ χρυσῆν παρυφήν.

Κυκλεύς, πατὴρ τοῦ Ἀρύονος, ἐκ Μεθύμνης (Ἀνθολ.).

Κυκλικοί, ἴδ. Ἔπος.

Κύκλιος, χορὸς, καθ' ὃν ἐκ τῶν χειρῶν κρατούμενοι ὠρχοῦντο κύκλῳ μάλιστα περὶ τὸν βωμὸν, ὁ παρ' ἡμῖν ὡς συρτὸς παραμείνας.

Κύκλος, 1) τὸ στρογγύλον σχῆμα, τὸ ἴσας ἔχον πάσας τὰς ἡμιδιαμέτρους. — 2) Ἴδ. Ἀγορά.

Κυκλοβάρος, ὀρμητικὸς χείμαρρος, ἐξελείφθη ἐσφαλμένως ὡς τὸ ὄνομα ποταμίου τινὸς περὶ τὰς Ἀθήνας (Ἀρστφ. Ἱππ. 137).

Κύκλωψ, (ὁ στρογγυλόφθαλμος). Καθ' Ἡσίοδον (Θεογ. 130) ἦσαν οἱ Κύκλωπες τρεῖς υἱοὶ τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γῆς, ὁ Βρόντης, ὁ Στερόπης καὶ ὁ Ἄργης, ἰσχυροὶ γίγαντες, μονόφθαλμοι, τὸν ὀφθαλμὸν εἰς τὸ μέτωπον ἔχοντες, τέκτονες τοῦ κεραυνοῦ τῷ Διΐ. Τοὺς εἶχε δὲ δεσμεύσει ὁ Οὐρανὸς, ὡς πάντα τὰ τέκνα του ὑπὸ τὴν γῆν, καὶ ἐπίσης καὶ ὁ Κρόνος, καίτοι βοηθήσαντας αὐτὸν νὰ ἐξώσῃ τὸν πατέρα του. Ὁ Ζεὺς ὅμως τοὺς ἀπηλευθέρωσε καὶ τοὺς εἶχε προθύμους θεράποντας (Θεογ. 503), Εἶτα δ' ἐφόνευσεν αὐτοὺς ὁ Ἀπόλλων, ὅτε ὁ Ζεὺς διὰ τοῦ κεραυνοῦ ὃν αὐτοὶ κατεσκεύασαν, ἐθανάτωσε τὸν Ἀσκληπιόν. Παρ' Ὁμήρῳ εἰσὶν ὅλος λαὸς γιγάντων, ἀγροῖκος, ποιμενικὸς, οὐδ' ἤθη ἔχοντες οὐδὲ νόμους, χωρὶς ἐν σπηλαίοις οἰκοῦντες, καὶ περὶ τῶν θεῶν ἐν ὑπεροψίᾳ ἀμεριμνοῦντες. Οἱ Φαίακες, παρ' αὐτοῖς οἰκοῦντες, κατώρθωσαν νὰ τοὺς ἀποδιώξωσι τῆς γειτονίας των. Εἷς αὐτῶν, ὁ Πολύφημος, ἐτυφλώθη ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσέως (ἴδ. —Ὁμ. Ὀδ. Ι, 106. 231). Ὅτε δ' ἔπειτα ἐγνώρισαν οἱ Ἕλληνες τὴν Σικελίαν μετὰ τῆς Αἴτνης, μετέθεσαν, οἱ Ῥωμαῖοι μάλιστα, ἐκεῖ τοὺς Κύκλωπας, ὡς ὑπ' αὐτὴν, ἢ ἐν τῇ παρακειμένῃ ἡφαιστείᾳ νήσῳ Λιπάρα, μετὰ τοῦ Ἡφαίστου σφυρηλατοῦντας τὸν κεραυνὸν καὶ τὰ ὅπλα τῶν θεῶν καὶ ἡρώων (Virg. Æ. VIII, 416. G. IV, 170). Ὀνόματα δὲ τοῖς ἀπεδίδοντο τότε Βρόντης, Στερόπης, Πυράκμων καὶ Ἀκάμας. Εἰς τοὺς Κύκλωπας δ' ἀπεδίδοντο, καὶ κυκλώπεια ἐπελέγοντο, τὰ καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ὡς πανάρχαια θεωρούμενα ὀγκώδη τείχη ἐξ ἀργῶν λίθων. Ἀλλὰ τοὺς Κύκλωπας ἐκείνους ἔλεγόν τινες ἐκ Λυκίας μετὰ Προίτου, ἐλθόντας καὶ τειχίσαντας τὴν Τίρυνθον καὶ τὰς Μυκήνας, δι' ὃ καὶ ὁ Εὐριπίδης (Ὀρεστ. 965) Κυκλωπείαν γῆν λέγει τὴν Ἀργολίδα. Καὶ ἀλλαχοῦ δὲ, ὡς ἐν Ἀρκαδίᾳ, ἐν Ἠπείρῳ καὶ ἐν Λατίῳ τῆς Ἰταλίας σώζονται τοιαῦτα τείχη (ἴδ. τειχοδομία).

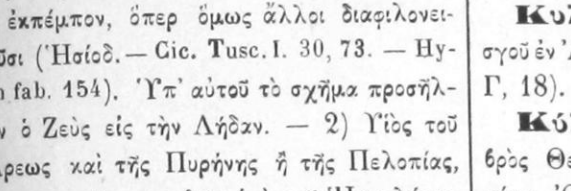
Κύκνος, 1) τὸ πτηνὸν τὸ φίλον τῷ Ἀπόλλωνι, τὸ, κατά τινας τῶν ἀρχαίων, μικρὸν πρὸ τοῦ θανάτου του, θρηνώδη ᾄσματα ἐκπέμπον, ὅπερ ὅμως ἄλλοι διαφιλονεικοῦσι (Ἡσίοδ. — Cic. Tusc. I. 30, 73. — Hygin fab. 154). Ὑπ' αὐτοῦ τὸ σχῆμα προσῆλθεν ὁ Ζεὺς εἰς τὴν Λήδαν. — 2) Υἱὸς τοῦ Ἄρεως καὶ τῆς Πυρήνης ἢ τῆς Πελοπίας, ἐν μονομαχίᾳ φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους, καὶ εἰς κύκνον μεταμορφωθείς. Ὅτε δ' ὁ Ἄρης ἠθέλησε νὰ ἐκδικήσῃ τὸν θάνατόν του, ἐκώλυσεν ὁ Ζεὺς τῶν υἱῶν του τὴν ἀλληλομαχίαν (Ἡσίοδ. Ἀσπ. Ἡρακλ. — Ἀπολλόδ. Β, 5, 11). — 3) Διάφοροι οὓς ὁ Ὀβίδιος εἰς τὰ μυθεύματά του (Met. II, 367. VII. XII), πλάττει μεταμορφωθέντας εἰς Κύκνους.

Κυλάβαρος, υἱὸς Σθενέλου, ἀρχαῖος βασιλεὺς τοῦ Ἄργους, οὗ ἐπώνυμον ἦν ἐν τῆς πόλεως γυμνάσιον (Παυσ. Β, 21).

Κυλικεῖον, θέσις ποτηρίου, καὶ ἡ τράπεζα ἐφ' ἧς τὰ ποτήρια ἵσταντο.

Κύλινδρος, κυλινδροειδὲς ἐργαλεῖον δι' οὗ καὶ οἱ ἀρχαῖοι ὡς καὶ σήμερον, ἰσοπέδουν τὴν γῆν.

Κύλιξ (ἡ), πλατὺ ἔκπωμα κεραμοῦν, πολλάκις κατάγραφον. Τοῦτου τὸ ὑποκορι-

στικὸν κυλίχνη (ἢ κυλίκνη) καὶ κυλιχνίς.

Κυλλήνη, 1) τὸ ὑψηλότατον ὄρος τῆς Ἀρκαδίας εἰς ὃ οἱ ἀρχαῖοι ἀπέδιδον 15 σταδίων ὕψος, κείμενον βορείως αὐτῆς κατὰ τὰ σύνορα τῆς Ἀχαΐας καὶ πρὸς δυσμὰς προεκβολὰς ἔχον τὴν Λάμπην, τὴν Ἐρύμανθον καὶ τὴν Φολόην. Ἦν ἱερὸν τῷ Ἑρμῇ, ὅστις ἐλέγετο ἐκεῖ γεννηθείς, καὶ εἶχεν ἐπὶ τῆς κορυφῆς ἀρχαῖον ναὸν αὐτοῦ (Ὁμ. Ἰλ. Β, 603. Ὕμν. εἰς Ἑρμ. 2. — Θουκ.). — 2) Πόλις παραθαλασσία τῆς Ἤλιδος, μετ' ἐπισήμου λιμένος (Θουκ. Α, 30. — Ξενφ.) Ν. Κλαρέντζα. — 3) Πόλις τῆς Αἰολίδος ἐν τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ παρὰ τῇ Κύμῃ (Ξνφ. Κυρ. Π. Ζ, 1, 44).

Κυλλήνη, νύμφη, σύζυγος τοῦ Πελασγοῦ ἐν Ἀρκαδίᾳ, μήτηρ τοῦ Λυκάονος (Ἀπλδ. Γ, 18).

Κύλων, Ἀθηναῖος εὐπατρίδης, γαμβρὸς Θεαγένους, τοῦ τυράννου τῶν Μεγαρέων, Ὀλυμπιονίκης τῇ 35, α', Ὀλ. (640). Συνομώσας δὲ μετὰ τῶν λοιπῶν εὐπατριδῶν τῷ 612, ἢ κατ' ἄλλους τῷ 520, καὶ ἐπὶ χρησμοῦ στηριζόμενος, κατέλαβε τὴν Ἀκρόπολιν, καὶ παρὰ τὰς παραδόσεις τῆς πόλεως ἐπανηγύρισεν ἐκεῖ τὰ Ὀλύμπια. Ἀλλὰ πολιορκηθεὶς ὑπὸ Μεγακλέους, τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀλκμαίωνος, καὶ ὑπὸ σιτοδείας πιεσθείς, ἔφυγε μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του· οἱ δ' ἐναπολειφθέντες κατέφυγον εἰς τοὺς βωμοὺς, καὶ εἰς αὐτοὺς ταινίας προσδέσαντες, καὶ ταύτας διὰ χειρὸς ἔχοντες, κατῆλθον τῆς Ἀκροπόλεως· ἀλλ' οἱ περὶ τὸν Μεγακλέα ἀπέκοψαν τὰς ταινίας καὶ ἐθανάτωσαν τοὺς ἱκέτας πρὸ αὐτοῦ τοῦ ἱεροῦ τῶν Ἐριννύων, ὅπερ, ὡς ἐσχάτη ἀσέβεια, ἐπέφερεν ἀρὰν κατὰ τῆς πόλεως, τὸ κληθὲν Κυλώνειον ἄγος· καὶ προσεκλήθη μὲν ἵνα ἁγνίσῃ αὐτὴν ἐκ Κρήτης ὁ Ἐπιμενίης· ἀλλ' οὐχ ἧττον ἐξηκολούθησαν ὡς ἐναγεῖς καὶ ἀλιτήριοι τῆς θεοῦ θεωρούμενοι οἱ παραβάται τῶν θείων νόμων (Θουκ. Α, 126. — Ἡρδ. Ε, 71. — Πλούτ. Σόλ. ΙΒ. — Παυσ. 15, 1).

Κυμαίθης, ὄνομα ποιμένος παρὰ Θεοκρίτῳ (Δ, 46).

Κυμάτιον, κόσμημα ἀρχιτεκτονικὸν, ἔχον ἄνω προέχουσαν ἐπίπεδον ταινίαν, ὑπ' αὐτὴν δὲ κοίλως εἰσέχον (Ῥαγκ. Ἱστ. Καλλιτ. σ. 171. Ant. Hell. I, 57).

Κυματολήγη, θυγάτηρ τοῦ Νηρέως καὶ τῆς Δωριδος (Ἡσδ. Θεογ. 253).

Κύμβαλον, μουσικὸν ὄργανον, συνιστάμενον εἰς δύο κοίλα ἡχηρὰ μετάλλινα ἡμισφαίρια, μετὰ δακτυλίου εἰς τὴν κορυφὴν διὰ τοὺς ἱμάντας

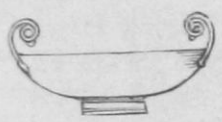
Τειχογρ. Πομπηΐας

Τειχογραφία Πομπηΐας

δι' ὧν προσεδέοντο εἰς τὰς χεῖρας, ἐν χρήσει πρὸ πάντων εἰς τὰς ἑορτὰς τοῦ Βάκχου καὶ τῆς Κυβέλης, καὶ ὑπὸ γυναικῶν πολλάκις κρουόμενα (Ὁμ. Ὕμν. Ἀπλλ. 161—164).

Κύμβη, μικρὸν σκεῦος ὀξυδοῦχον ἢ ἁλατοῦχον ἐπιτραπέζιον· καὶ, διὰ τὸ σχῆμα, μικρὸν ἀκάτιον μονῆρες. Τὸ ὑποκοριστικὸν κυμβίον ἦν πρὸ πάντων ἔκπωμα κατά τι ὅμοιον πρὸς τοῦ ἀκατίου τὸ σχῆμα.

Τειχογραφία Ῥωμαϊκὴ

Χαλκοῦν ἐκ Πομπηΐας

Κύμη, 1) πόλις ἐπίσημος ἐν τῇ Αἰολίδι τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἐπὶ τοῦ Κυμαίου ἢ Ἐλαϊτικοῦ κόλπου, ὠνομάσθη κατ' ἀρχὰς Φρικωνὶς ὑπὸ τῶν οἰκιστῶν αὐτῆς Λοκρῶν ἐκ τοῦ Φρικίου ὄρους. Εἶχε λιμένα ἀσφαλῆ εἰς ὃν κατέφυγεν ὁ στόλος τοῦ Ξέρξου ἀφ' οὗ ἡττήθη ἐν Σαλαμῖνι (Ἡρδ. Η, 130). Τινὲς εἶπον αὐτὴν πατρίδα τοῦ Ἡσιόδου· ἐγεννήθη δ' ἐν αὐτῇ Ἔφορος ὁ ἱστορικός. Ἄλλως ὀλίγα εἰσὶ τὰ περὶ αὐτῆς γνωστά. Ἐπὶ Τιβερίου (17 μ. Χ.) ὑπέφερεν ἐκ σεισμοῦ (Στρβ. ΙΓ, 622)· ἀποικίαι δ' αὐτῆς ἦσαν ἡ Σίδη ἐν Παμφυλίᾳ καὶ Κύμη ἐν τῇ ἰταλικῇ Καμπανίᾳ. — 2) Αὕτη, Β. τοῦ Μισηνοῦ ἀκρωτηρίου, ἐπὶ κλιτύος ἀποτόμου τοῦ ὄρους Γαύρου, ἱδρύθη περὶ τὰ 1050 π. Χ., καὶ ἦν, μετὰ τῆς Χαλκίδος καὶ Ἐρετρίας, ἡ ἀρχαιοτάτη, προσέτι δὲ κατ' ἀρχὰς ἡ μᾶλλον ἀνθοῦσα τῶν ἐν Ἰταλίᾳ Ἑλληνικῶν ἀποικιῶν. Διὰ τοῦ ἐμπορίου δὲ ταχέως ἀναπτυχεῖσα ἱδρυσεν οὐ μακρὰν τὴν Δικαιαρχίαν (εἶτα Ποτεόλην), καὶ τὴν Παλαιόπολιν καὶ Νεάπολιν, καὶ τὴν Ζάγκλην (εἶτα Μεσσήνην) ἐν Σικελίᾳ. Περὶ τὸ 525 ἐπολέμησε κατὰ τῶν Τυρρηνῶν καὶ τῶν Ἴμβρων, καὶ τότε ὁ Ταρκύνιος κατέφυγε παρὰ τῷ ἡγεμόνι αὐτῆς Ἀριστοδήμῳ. Τῷ δὲ 475, βοηθείᾳ τοῦ ἐν Συρακούσαις Ἱέρωνος, ἀντέστησαν πάλιν οἱ κάτοικοι αὐτῆς εἰς τοὺς Τυρρηνούς· τῷ δὲ 420 προσελήφθη ἡ πόλις εἰς τὴν Καμπανίαν (Liv. II, 21. IV, 44). Ἐπὶ δὲ Αὐγούστου (215) ἐγένετο Ῥωμαϊκὴ ἐπαρχία. Περίφημος ἦν ἐκεῖ ἡ Κυμαία Σιβύλλη. Κατεστράφη δὲ τέλος ἡ Κύμη ὑπὸ τῶν Γότθων.

Κυμοδόκη καὶ **Κυμοθόη,** θυγατέρες τοῦ Νηρέως καὶ τῆς Δωρίδος (Ὁμ. Ἰλ. Σ, 39. 407.—Ἡσδ. Θεογ. 252, 245).

Κυμοπόλεια, θυγάτηρ τοῦ Ποσειδῶνος, γυνὴ τοῦ Ἐκατόγχειρος Βριάρεω (Ἡσίδ. Θεογ. 819).

Κυμὼ, θυγάτηρ Νηρέως καὶ Δωρίδος (Ἡσίοδ. Θεογ. 255.—Ἀπολλ.).

Κύνα, θυγάτηρ Φιλίππου τοῦ Μακεδόνος καὶ γυνὴ τοῦ Ἀμύντου (Ἀρρ.).

Κυναί(έ)γειρος, υἱὸς Εὐφορίωνος, ἀδελφὸς, κατὰ τοὺς πλείστους, Αἰσχύλου τοῦ ποιητοῦ, ἔπεσεν ἐν Μαραθῶνι, συλλαβὼν διὰ τῆς χειρὸς ἓν τῶν ἀποπλεόντων Περσικῶν πλοίων (Ἡρδ. ΣΤ, 114)· ὅτε τῷ ἑκόπη αὐτὴ, συνέλαβε τὴν ναῦν διὰ τῆς ἑτέρας, καὶ ταύτης κοπείσης, διὰ τῶν ὀδόντων (Justin II, 9).

Κύναιθα, ἴδ. Ἀρκαδία.

Κύναιθος, 1) Εἷς τῶν ὑπὸ τοῦ Διὸς κεραυνωθέντων υἱῶν τοῦ Λυκάονος.—2) Εἷς τῶν ἀρχαιοτάτων Ὁμηριδῶν ἐκ Χίου, ἐθεωρεῖτο καὶ παρ' αὐτῶν τῶν ἀρχαίων ὡς ὁ ποιήσας τὸν ὕμνον εἰς τὸν Δέλφιον Ἀπόλλωνα. Φαίνεται δ' ὅτι ἔζη περὶ τὰ 750 π. Χ.

Κυνέα (Κυνῆ), ἀρχικῶς κάλυμμα κεφαλῆς ἐκ δέρματος κυνὸς, εἶτα δὲ καὶ παντὸς ἄλλου τριχωτοῦ, ὥστε καὶ «Ἰκτιδέην κυνέην» (Ὁμ. Ἰλ, Ε), «αἰγίην κτλ.», (Ὀδ. Ω). Ἀλλὰ μετὰ ταῦτα ἐν γένει ἡ περικεφαλαία, ὥστε καὶ «Χαλκίη κυνέη» (Ἡρδ.). Ἡ τοῦ Ἅδου καθίστα τὸν φέροντα αὐτὴν ἀόρατον (Ἰλ. Ε).

Κυνέας, διάσημος στρατηγὸς καὶ σύμβουλος Πύρρου τοῦ βασιλέως τῆς Ἠπείρου, διδαχθεὶς τὴν ῥητορικὴν παρὰ τῷ Δημοσθένει, τὴν δὲ πολεμικὴν τέχνην παρὰ τοῖς στρατηγοῖς τοῦ Ἀλεξάνδρου. Ἀποτυχὼν ν' ἀποτρέψῃ τὸν Πύρρον τῆς εἰς Ἰταλίαν ἐκστρατείας του, τὸν συνώδευσεν ἐκεῖ· καὶ εἶτα, πρέσβυς πεμφθεὶς εἰς Ῥώμην ἵνα διαπραγματευθῇ τὴν εἰρήνην, ἔπεισε τοὺς πλείστους καὶ ἐπισημοτάτους Ῥωμαίους ὑπὲρ τῆς ἀποδόσεως τῆς ἐλευθερίας εἰς τὰς ἐν Ἰταλίᾳ Ἑλληνικὰς πόλεις, ἀλλὰ τέλος ἀπέτυχεν ἕνεκα τῆς ἀντιστάσεως τοῦ Ἀππίου Κλαυδίου.

Κυνηγέτης, ἴδ. Θήρα.

Κύνης, υἱὸς Θεολύτου ἐξ Ἀκαρνανίας (Θουκ. Β. 102).

Κύνητες ἢ **Κυνήσιοι,** ἔθνος κατοικοῦν περὶ τὸν Ἄννην ποταμὸν ἐν τῇ Κουνίᾳ χώρᾳ τῆς Ἱσπανίας (Ἡρδ. Δ, 49).

Κύνθος, ὄρος ἐν Δήλῳ, ἐφ' οὗ ἐπιστεύετο ὅτι ἐγεννήθησαν ὁ Ἀπόλλων καὶ ἡ Ἄρτεμις, ἐξ οὗ καὶ τὸ ἐπίθετον Κύνθιος (Ὁμ. Ὕμν. εἰς Ἀπλ. 141. — Στρβ. — Στφ. Βυζ.).

Κυνία, ἡ μεγαλετέρα λίμνη τῆς Αἰτωλίας κατὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Ἀχελῴου καὶ πλησίον τῶν Οἰνιάδων (Στρβ.).

Κυνικοὶ, φιλόσοφοι ἐν Ἀθήναις, αἵρεσις ἧς ἱδρυτὴς ἦν ὁ μαθητὴς τοῦ Σωκράτους Ἀντισθένης. Καὶ ἐν γένει μὲν ἦσαν ὀπαδοὶ τῶν Σωκρατικῶν θεωρειῶν· ἀλλὰ τὴν αὐστηρότητα καὶ λιτότητα τῆς διαίτης καὶ τὴν περιφρόνησιν τῶν ὑλικῶν ἀπολαύσεων ἤσκουν εἰς μεγάλην ὑπερβολήν, καὶ ὡς ἐκ τούτου, προσέτι δὲ καὶ διότι τόπον τῆς συνελεύσεως αὐτῶν εἶχον τὸ παρὰ τῇ πόλει Κυνόσαργες, ἐδόθη αὐτοῖς τὸ περιφρονητικὸν ἐπίθετον τῶν κυνικῶν. Οἱ ἐπισημότεροι αὐτῶν ἦσαν Διογένης ὁ Σινωπεὺς, ὁ Μόνιμος, ὁ Κράτης, ὁ Μένιππος (Λουκιαν.—Διογ. Λαέρτ.).

Κυνίσκα, 1) θυγάτηρ Ἀρχιδάμου, βασιλέως τῆς Σπάρτης, πρώτη γυνὴ νικήσασα εἰς τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας (Παυσ. Γ, 8). — 2) Σικελίς τις παρὰ Θεοκρίτῳ (ΙΔ, 8).

Κυνίσκος, ἐπώνυμον Ζευξιδάμου, τοῦ υἱοῦ τοῦ βασιλέως τῆς Σπάρτης Λεωτυχίδου (Ἡρδ. ΣΤ, 7, 1).

Κύννα, διαβόητος ἑταίρα ἐν Ἀθήναις (Ἀριστφ. Ἱππ. 761).

Κύννειος, ἓν τῶν ἐπιθέτων τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν Ἀθήναις, προελθὸν ἐκ τοῦ ὅτι οἱ ἱερεῖς αὐτοῦ ἐλαμβάνοντο ἐκ γένους τινὸς καλουμένου τῶν Κυννιδῶν (Ἡσύχ.).

Κυνάρτης, υἱὸς τοῦ Ἀμύκλα καὶ τῆς Διομήδης, βασιλεὺς τῆς Λακεδαίμονος.

Κυνόρτιον, ὄρος τῆς Ἀργολίδος παρὰ τῇ Ἐπιδαύρῳ, ἐφ' οὗ ἦν ἱδρυμένος ναὸς τοῦ Ἀπόλλωνος (Παυσ.).

Κῦνος (ἡ), πόλις καὶ λιμὴν τῶν Ὀπουντίων Λοκρῶν, ἐπὶ ὁμωνύμου ἀκρωτηρίου (Ὁμ. Ἰλ. Β, 521.— Στρβ.).

Κυνόσαργες, γυμνάσιον τῶν νέθων ἐν Ἀθήναις (ἴδ.), παρὰ τῷ ναῷ τοῦ Ἡρακλέους (ν. Ἀσωμάτων).

Κυνὸς κεφαλαὶ, λόφοι ἕνεκα τοῦ σχήματός των οὕτω κληθέντες ἐν Θεσσαλίᾳ, παρὰ τῇ πόλει Σκοτούσσῃ. Ἐνεῖ ἐφονεύθη τῷ 365 π. Χ. ὁ Πελοπίδας ὑπὸ μισθωτῶν Ἀλεξάνδρου τοῦ Φεραίου (Πλούτ. Πελ. ΛΒ), καὶ ὁ Φλαμινῖνος ἐνίκησε τῷ 197 Φίλιππον τὸν Μακεδόνα. (Πολδ. ΙΗ, 3.—Στρβ. Θ, 441.—Παυσ. Ζ. 8, 7.— Liv. XXXIII. 7).

Κυνόσουρα, 1) ἴδ. Ἀττική. Λακωνία.—2) Νύμφη ἀναθρέψασα ἐπὶ τῆς Ἴδης.

τὸν Δία, ὅστις ἔπειτα τὴν κατέταξε μεταξὺ τῶν ἀστέρων, εἰς τὴν Ἄρκτον.

Κυνὸς σῆμα, 1) ἀκρωτήριον τῆς Θρᾳκικῆς Χερσονήσου κατὰ τὴν Μάδυτον, ἕνεκα τῆς ἐνταῦθα εἰς κύνα μεταμορφώσεως τῆς Ἑκάβης (Εὐρ. Ἑκ. 1275. — Θουκ. Η, 104.—Στρβ. ΙΓ, 595). — 2) Ἀκρωτήριον τῆς Καρίας, ἀπέναντι τῆς νήσου Κύμης, ν. Ἅλυπον. — 3) Τὸ ἐν Καλυδόνι ἢ παρ' αὐτῇ δεικνύμενον μνημεῖον τοῦ κυνὸς δῆθεν τῆς Ἀταλάντης, φονευθέντος ὑπὸ τοῦ Καλυδωνίου κάπρου.

Κυνουρία, ἴδ. Ἄργος.

Κυνῶν πόλις, 1) πόλις τῆς κάτω Αἰγύπτου, ἐπὶ τοῦ Δέλτα (Στρβ.).—2) Μητρόπολις νομοῦ ἐν τῇ Ἑπτανομίδι τῆς Αἰγύπτου, ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὄχθης τοῦ Νείλου. Ἐκεῖ ἐλατρεύετο ἡ κυνοκέφαλος θεότης Ἄνουβις (Στρβ.).

Κυπαρισσία, 1) πόλις Μεσσηνιακή, Β τοῦ ὁμωνύμου ἀκρωτηρίου ἐπὶ τῆς Ἰονικῆς θαλάσσης (ν. Ἀρκαδία)· εἶχε ναοὺς τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Ἀθηνᾶς, μνημονευομένη καὶ ὑπὸ τοῦ Ὁμήρου (Ἰλ. Β, 293). — 2) Ἑτέρα ἐν Λακωνίᾳ ἐπὶ τοῦ Ἀσωποῦ.

Κυπάρισσος, 1) ἡ πόλις ἐν Φωκίδι παρὰ τοῖς Δελφοῖς (Ὁμ. Ἰλ. Β, 593).—2) Υἱὸς Μινύοντος, ἀδελφὸς Ὀρχομενοῦ (Ὁμ. Ἰλ. Β, 519). — 3) Εἷς ἐκ τῶν μυθευομένων ἡρώων τοῦ Ὀβιδίου (Met. X. 120), ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος εἰς κυπάρισσον μεταμορφωθείς.

Κυπρόθεμις, τοπάρχης τοῦ σατράπου Τιγράνου ἐν Ῥόδῳ (Δμσθ.).

Κύπρος, μεγάλη νῆσος τῆς Μεσογείου, ἐν τῇ γωνίᾳ τῇ μεταξὺ Κιλικίας καὶ Συρίας, ἀφ' ἧς διαιρεῖται διὰ τοῦ πορθμοῦ τοῦ καλουμένου **Αὐλών**. Οἱ ἀρχαῖοι παρέβαλλον τὸ σχῆμα τῆς νήσου πρὸς τεταμένον δέρμα βοός, δι' ὃ καὶ τὸ ΒΑ αὐτῆς ἀκρωτήριον, τὸ **Δεινάρητον** (ν. Ἀνδρέαν), ἐκάλουν καὶ **βοὸς οὐρά**ν. Πρὸς Β. προκύπτει τὸ ἀκρωτήριον **Κρόμμυον** (ν. Κορμαχύτη), πρὸς Δ. ὁ Ἀκάμας (ν. Ἅγ. Ἐπιφάνιος), πρὸς Ν. ὁ **Κουρίας** (ν. Ἀκρωτήριον), πρὸς ΝΑ τὸ **Πηδάλιον** (ν. Γραῖκον). Ἡ νῆσος πᾶσα ἐστὶν ὀρεινή, ἔχουσα ὄρη τὸν **Ὄλυμπον** (ν. Σταυρόν). Ὁ δ' **Ἀῶσις** καὶ τὸ **Ἰδάλιον** δάσος, προσφιλὲς τῇ Ἀφροδίτῃ, διασχίζουσι τὴν νῆσον ἐκ Δ. πρὸς Α. ἔνθα μόνη πεδιὰς ἐστὶν ἡ Σαλαμινία, διαρρεομένη ὑπὸ τοῦ **Πεδαν**ίου ποταμοῦ. Οἱ ἀρχαιότατοι κάτοικοι λέγονται ὄντες Φοίνικες, οἷς προσετέθησαν Ἕλληνες μετὰ τὰ τρωϊκὰ (Ἡρδ. Ζ, 90)· καὶ περὶ τὰ 560, ὁ Ἄμασις, βασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου, κυριεύσας τὴν νῆσον, ἐνῴκισε καὶ Αἰγυπτίους ἐκεῖ· εἶτα δ' ὑπέκυψε τοῖς Πέρσαις, ἀφ' ὧν μάτην ἠγωνίσθησαν νὰ τὴν ἐλευθερώσωσιν ὁ Σπαρτιάτης Παυσανίας καὶ ὁ Ἀθηναῖος Κίμων. Ἀπὸ δὲ τοῦ 410 π. Χ. ὁ βασιλεὺς τῆς Σαλαμῖνος Εὐαγόρας ἤνωσεν ὑπὸ τὸ σκῆπτρόν του πᾶσαν τὴν νῆσον (Ἡρδ. Ε, 104 — 116). — Θουκ. Α, 94. 412). Μετὰ τὴν ἐν Ἰσσῷ μάχην ὑπέκυψεν ἡ Κύπρος εἰς τὸν Ἀλέξανδρον καὶ ἔμεινεν ὑπὸ τοὺς Πτολεμαίους, μέχρις οὗ τῷ 57 π. Χ. ὁ Κάτων κατέστησεν αὐτὴν Ῥωμαϊκὴν ἐπαρχίαν, εἰς τέσσαρα διῃρημένην τμήματα, τὴν Παφίαν πρὸ Δ, τὴν Λαπηθίαν πρὸς Β, τὴν Σαλαμινίαν πρὸς Α, καὶ τὴν Ἀμαθουσίαν πρὸς Ν. Εἶχε δὲ 9 μεγάλας πόλεις, ὧν ἑκάστη ἔσχε κατ' ἀρχὰς τὸν ἴδιον βασιλέα, καὶ ἦσαν αὗται, κατὰ μὲν τὴν Ν. ἀκτὴν ἡ **Ἀρσινόη** ἢ **Μάριον** (ν. Πολυκρούσολο), οἱ **Σόλοι** μετὰ λιμένος παρὰ μικρῷ ποταμῷ (ν. Ἀλιγόρα)· ἡ **Λάπιθος**, ἡ **Κερύνεια**, οἱ **Χύτροι**, ἡ **Καρπασία**· παρὰ τῇ ΒΑ ἄκρᾳ πρὸς Δ. 4, ἡ **Σαλαμ**ὶς, ἡ μεγίστη καὶ ἐπισημοτάτη τῶν πόλεων ἐπὶ τοῦ Πεδιαίου μετὰ καλοῦ λιμένος, ἱδρυθεῖσα ὑπὸ Τεύκρου, κατὰ τὴν παράδοσιν, ἀπὸ δὲ τοῦ Μεγ. Κωνσταντίνου Κωνσταντινιὰς ἐπονομασθεῖσα· **Γολγοί**. Εἰς τὴν Ν. δὲ παραλίαν τὸ **Κίττιον** (ν. Λάρνακα), ἔχον ἁλικὰς, πατρὶς Ζήνωνος τοῦ στωϊκοῦ καὶ τοῦ ἰατροῦ Ἀπολλωνίου. Ἀπέθανε δ' ἐνταῦθα ὁ Κίμων· ἡ **Ἀμαθοῦς** τὸ **Κούριον**. Εἰς δὲ τὴν Δ. ἡ **Πάφος**, μετὰ περιφήμου ναοῦ τῆς Ἀφροδίτης, ἣ πᾶσα ἡ νῆσος ἦν ἱερά. Πλὴν δ' ἄλλων παντοίων προϊόντων παρῆγε καὶ χαλκὸν ἡ Κύπρος (τὸν **κύπριον χαλκὸν**), καὶ οὐδὲν τῇ ἔλειπε πρὸς ναυπηγίαν καὶ στόλου καταρτισμόν. Περίεργος δ' ἀνακάλυψις τῶν τελευταίων ἐτῶν ἔδειξεν ὅτι εἶχε, καὶ ἐπὶ χρόνων οὐχὶ τῶν ἀρχαιοτάτων, ἀλφάβητον καὶ τρόπον γραφῆς ὅλως διάφορον τοῦ Ἑλληνικοῦ, ἐκ τοῦ Φοινικικοῦ κατ' εὐθεῖαν πηγάζον, καὶ ἐγχώριον διάλεκτον ἐλέγχον ἰδιότροπον, ἀλλὰ συγγενῆ τῇ Δωρικῇ. Διὰ τὴν ἐξήγησιν τῶν γραμμάτων τούτων, ἐξ ὧν τὸ ἀνωτέρω δεῖγμα, ἴδ. Ῥαγκ. Ἐπιγραφικήν· Ἅπαντα, Τ, ΙΖ, μέρος Β, Κεφ. ΙΖ, σ. 138. Καὶ λόγου ἄξια ἀρχαιολογικὰ λείψανα, ἐν μέρει σχέσιν πρὸς τὴν Ἀσιανὴν τέχνην ἐλέγχοντα, ἀνεσκάφησαν ἐν τῇ νήσῳ ὑπὸ Cesnola, τοῦ ἀμερικανοῦ προξένου, καὶ ἐπέμφθησαν εἰς Ἀμερικὴν τῷ 1870.

Μεταξὺ δ' ἄλλων καὶ τάφοι ἀρχαῖοι περιεργότατοι ἀπαντῶνται ἐν Κύπρῳ, ὡς ὁ ὑπὸ τοῦ Λ. Ῥόος εὑρεθεὶς καὶ περιγραφεὶς κατὰ τὴν δευτέραν εἰκόνα.

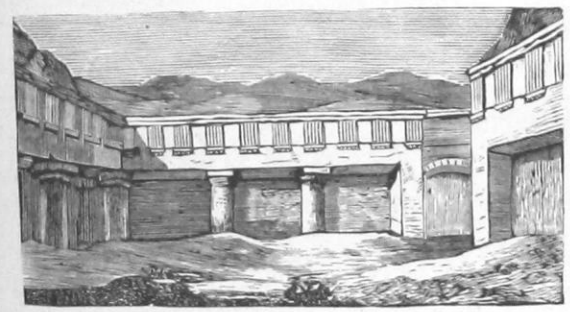
Κυρβία, ἡ πρὶν **Κυδίππη** καλουμένη (ἴδ.).

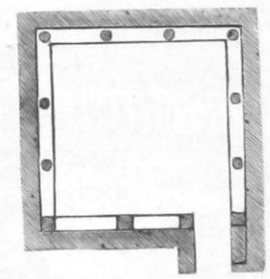
Κυρέσχατα ἢ **Κύρου πόλις,** ἡ **Κύρα**, φρούριον, τὸ ἔσχατον μεθόριον τοῦ Κύρου ἐπὶ τοῦ Ἰαξάρτου, καταστραφὲν ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου (Ἀρρ. Δ, 2, 2. 3, 1.— Marc. XXVIII, 6. — Curt. VII, 6, 16).

Κύρη, ἱερὰ κρήνη τοῦ Ἀπόλλωνος, ἔνθα εἶτα ἐκτίσθη ἡ **Κυρήνη** (Καλλιμχ. Ἄπλλ.— Ἡρδ. Δ, 158).

Κυρηβίων, ὄνομα ἀποδιδόμενον εἰς τὸν ἀδελφὸν τοῦ Αἰσχίνου, ὅστις Ἐπικράτης ὠνομάζετο (Δμσθ. Πρπρσβ. σ. 433).

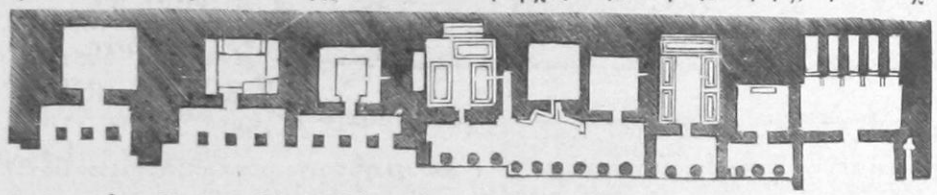
Κυρήνη. Ἡ **Κυρηναϊκὴ**, ὀροπέδιον 500—700^{μ} ὑψηλὸν εἰς τὴν Β. παραλίαν τῆς Ἀφρικῆς (ν. Βάρκα), ἐκαλεῖτο ἐπὶ

τῶν Πτολεμαίων καὶ **Πεντάπολις**, καὶ ἐξετείνετο ἀπὸ τῶν Φιλοίνων βωμῶν, τοῦ Καρχηδονίου ὁρίου κατὰ τὴν μεγάλην Σύρτιν, μέχρι τοῦ Πολιούρου ποταμοῦ (πρὸς τῇ Μαρμαρικῇ), πρὸς Ν. δὲ μέχρι τῆς Φουζανίας ἐρήμου. Πάντη δὲ διάφορος τῶν παρακειμένων ἐρήμων, ἣν εὐφορωτάτη, ἀφθόνως διαρ-

ρεσμένη, καὶ παντοίων προϊόντων παραγωγὸς, ἃ ὅμως πολλάκις ἀναφέρονται καταστρέφοντα πυκνὰ σμήνη ἀκρίδων. Τῇ ζ' ἑκατονταετηρίδι π. Χ. (631) ᾤκησαν τὴν χώραν Θηραῖοι (ἔδ. Βάττος καὶ Βάρκας), ἱδρύσαντες κράτος διαπρέψαν διὰ τοῦ ἐμπορίου, τῆς ναυτιλίας, τῆς τέχνης καὶ τῆς βιομηχανίας. Ὁ Καμβύσης κατακτήσας ἤνωσεν αὐτὸ μετὰ τῆς Περσίας· τῷ δὲ 321 π. Χ. ἀπηλευθερώθη διὰ Πτολεμαίου τοῦ Λάγου, καὶ ἔκτοτε διετέλει ἐν ἐξαρτήσει μέχρι τινὸς ἀπὸ τῆς Αἰγύπτου (Just. XIII 16.—Liv. XXIII, 10), βασιλεύοντος ἐπ' αὐτοῦ, ἀπὸ τοῦ 117, πλαγίου κλάδου τῶν Πτολεμαίων. Ὁ ἔσχατος δὲ τῆς οἰκογενείας ταύτης, Ἀπίων, ἐγκατέστησε (τῷ 96 π. Χ.) κληρονόμους του τοὺς Ῥωμαίους, κηρύξαντας ἐλευθέραν κατ' ἀρχὰς τὴν Πεν-

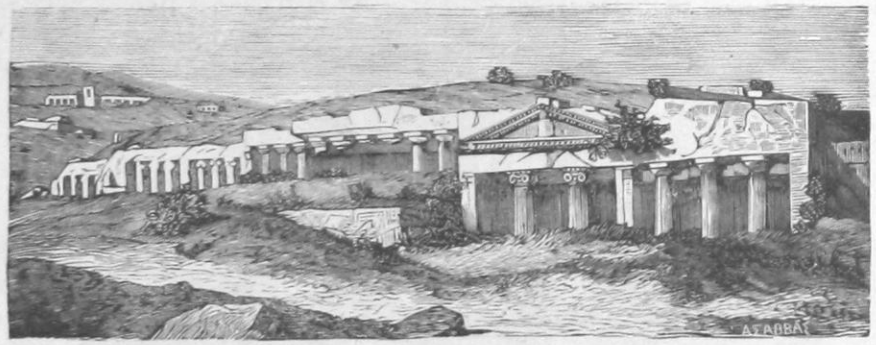
τάπολιν, εἶτα δὲ (τῷ 76 π. Χ.) μετὰ τῆς Κρήτης συνδέσαντας αὐτὴν εἰς μίαν Ῥωμαϊκὴν ἐπαρχίαν. Ἐπὶ Τραϊανοῦ δ' ἐπαναστάντες οἱ πολυαριθμότατοι ἐκεῖ ἐποικήσαντες Ἰουδαῖοι, ἔσφαξαν 220,000 Κυρηναίους καὶ Ῥωμαίους, μόλις μέχρι τέλους κατατροπωθέντες. Ἔκτοτε δ' ἔμεινεν ἡ χώρα σχεδὸν ἔρημος. Παρὰ τὴν Σύρτιν παρετείνοντο οἱ θῖνες (ἀμμώδης παραλία) τοῦ Ἡρακλέους, ὧν δυτικῶς πηγάζει ὁ ποταμὸς Λάθων, συνδεόμενος μετὰ λίμνης τῆς Τριτωνίδος

κατὰ Πτολεμαΐδα, ἢ τῶν Ἐσπερίδων, κατὰ Στράβωνα. Κάτοικοι μνημονεύονται ἐν τῇ μεσογείῳ οἱ Βαρκῖται, οἱ Ἀραρυκελεῖς, οἱ Ἀσβύται, οἱ Μακατοῦται, οἱ Ψυλλεῖς, οἱ Ἀνοχίδαι καὶ οἱ Νασαμόνες. Ἦσαν δ' αἱ τὴν

Κυρήνης νόμισμα.

Πεντάπολιν ἀποτελοῦσαι πόλεις ἐξ Α. πρὸς Δ. ἡ Ἀπολλωνία, (ν. Μαρσασούσα), ἐπίνειον τῆς Κυρήνης, ἡ Πτολεμαΐς (κατ' ἀρχὰς τῆς Βάρκης λιμήν), ἡ Ταυχείρα, εἶτα Ἀρσινόη, ἡ Ἑσπερὶς, εἶτα Βερενίκη, καὶ ἐν τῷ ἐσωτερικῷ ἡ Κυρήνη, ἧς ἐρείπια σώζονται, καὶ ἀξιόλογοι εἰσὶν αἱ μακραὶ καὶ γραφικαὶ σειραὶ τῶν εἰς τὴν πλευ-

Τάφοι Κυρήνης.

ρὰν τοῦ ὄρους ἐσκαμμένων καὶ περιστύλων ταφων, πρωτεύουσα τῆς ὅλης χώρας, ὑπὸ Θήρα ἱδρυθεῖσα τῷ 631, εἰς ἀπόστασιν 80 σταδίων ἀπὸ τῆς ἀκτῆς, ἐπὶ ὡραίου ὀροπεδίου, παρὰ τὴν πηγὴν Κύρη. Εἶχε δὲ λαμπροὺς ναοὺς, πρὸ πάντων τὸν τοῦ Ἀπόλλωνος, πρὸς ὃν ὁ Βάττος ἔφερεν ὁδὸν λιθόστρωτον. Εἶχε

δὲ καὶ ἀκρόπολιν ὀχυρὰν (Ἡρδ. Δ, 158. 164. — Στρβ. ΙΖ, 847). Ἐπῃνοῦντο δὲ καὶ οἱ ἰατροὶ τῆς Κυρήνης (Ἡρδ. Γ, 131), καὶ ἐκεῖ ἐγεννήθησαν οἱ φιλόσοφοι Ἀρίστιππος, Ἀννίκερις καὶ Καρνεάδης, ὁ ποιητὴς Καλλίμαχος καὶ ὁ Ἐρατοσθένης.—Μνειας δὲ ἀξία ἐστὶ καὶ ἡ πόλις Βάρκα, Ν. τῆς Πτολεμαΐδος, εἰς 100 σταδίων ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς θαλάσσης κειμένη. Ἀνατολικῶς δὲ πρὸς τῇ παραλίᾳ ἦν ἡ νῆσος Πλατεῖα (ν. Βόμβα), ἔνθα ἀποκατέστησαν οἱ Θηραῖοι πρὶν ἢ κτίσωσι τὴν Κυρήνην.

Κυρήνη, θυγάτηρ Ὑψέως, ἔγγονος τοῦ Πηνειοῦ, κατ' ἄλλους τούτου θυγάτηρ, ἧς ἐρασθεὶς ὁ Ἀπόλλων μετέφερεν αὐτὴν ἀπὸ Θεσσαλίας εἰς Λιβύην, καὶ ἔσχεν ἐξ αὐτῆς τὸν Ἀριστᾶον. Ταύτης ἐπώνυμος ἐλέγετο ἡ πόλις Κυρήνη (Πινδ. Πυθ. Β, 5. — Ἀπλ. Ῥόδ. Β, 500).

Κύριος, ἐν τῷ ἀττικῷ δικαίῳ ὁ ἐξ οὗ τις ἐξηρτᾶτο εἰς τὰς κληρονομικὰς αὐτοῦ σχέσεις, οἷον ὁ πατὴρ, καὶ ἐπὶ ὀρφανῶν ὁ ἐπίτροπος, ἤτοι ὁ προσεχέστατος πατρικὸς συγγενὴς, ἤ, τούτου μὴ ὑπάρχοντος, ὁ ὡς ἐπίτροπος ἐγκαθιστάμενος· διὰ δὲ τὴν ἔγγαμον γυναῖκα ὁ σύζυγος, καὶ μετὰ τοῦτον τὸν θάνατον, ἂν ἔμενεν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, ὁ κληρονόμος ἢ ὁ ἐπίτροπος αὐτοῦ, ἀνηλίκου· ἂν δ' ἐπέστρεφεν εἰς τὴν πατρικὴν, ἣν εἰς οἵαν σχέσιν καὶ πρὸ τοῦ γάμου. Εἶχε δὲ τὸ δικαίωμα γραφῆς κακώσεως ἂν ἠδικεῖτο ὑπὸ τοῦ κυρίου.

Κύρνος, 1) μεγάλη νῆσος, δυτικῶς τῆς βορείας Ἰταλίας κειμένη ἐν τῇ Τυρρηνικῇ θαλάσσῃ, ἡ Κορσική. Ἀνέκαθεν ᾠκεῖτο ὑπὸ Τυρρηνῶν καὶ Καρχηδονίων. Ἕλληνες Φωκαεῖς ἐξ Ἀσίας, τὸν Περσικὸν ζυγὸν φεύγοντες, μετῴκησαν εἰς αὐτὴν, καὶ ἔκτισαν τὴν παραθαλάσσιον πόλιν Ἀλαλίαν ἢ Ἀλερίαν, μείνασαν πρωτεύουσαν καὶ ἀφ' οὗ κατὰ τὸν πρῶτον Καρχηδονικὸν πόλεμον οἱ Ῥωμαῖοι ἐκυρίευσαν τὴν νῆσον, καὶ ἔπεμψαν εἰς αὐτὴν ἀποικίας. Εἰς τὰ ὄρη δ' ἔζων καὶ ἰθαγενεῖς ἡμιάγριοι, οἵτινες ἁλισκόμενοι, ἐπωλοῦντο ὡς δοῦλοι (Ἡρδ. Α, 165.—2) Χωρίον τῆς νήσου Εὐβοίας, παρὰ τὴν Κάρυστον (Ἡρδ. Θ, 105).

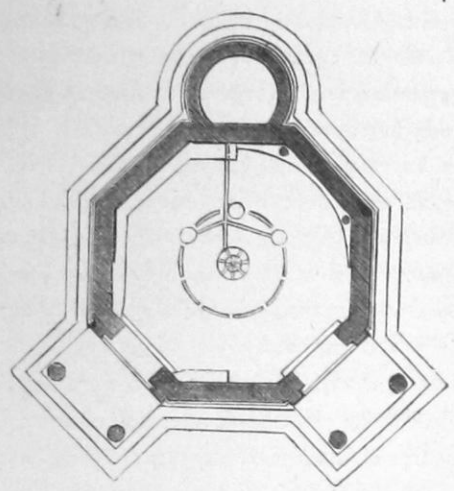
Κύρνος, 1) υἱὸς τοῦ Ἡρακλέους, καθ' ὃν ὠνομάσθη ἡ νῆσος (Ἡρδ. Α, 167). — 2) Φίλος τοῦ ποιητοῦ Θεόγνιδος (Θεογ. ΙΘ).

Κῦρος, (τὸ ὄνομα Περσιστὶ ἐσήμαινε τὸν Ἥλιον. Πλούτ. Ἀλέξ. Α). 1) Ἡγεμονίσκος Πέρσης, ἐπαναστὰς κατ' Ἀστυάγους, τοῦ βασιλέως τῶν Μήδων, ὃν ὁ Ἡρόδοτος (Α, 95. 107. 130) καὶ πάππον τοῦ Κύρου λέγει, καὶ ὅστις εἰς τὴν τῶν Μήδων κυριαρχίαν τὴν τῶν Περσῶν ἀντικατέστησε (559 π. Χ.) μεθ' ὃ ἐκυρίευσε τὴν Λυδίαν ἐπὶ τοῦ Κροίσου καὶ τὰς πόλεις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, προσέτι δὲ καὶ τὴν Βαβυλῶνα, καὶ ἐφονεύθη ἐν ἐκστρατείᾳ κατὰ τῶν Σκυθῶν κατὰ τὸ 30ὸν ἔτος τῆς βασιλείας του. — 2) Κῦρος ὁ νεώτερος, υἱὸς τοῦ βασιλέως Δαρείου τοῦ νόθου, τοπάρχης τῆς Λυδίας, Φρυγίας, Καππαδοκίας, καὶ ὡς στρατάρχης ἐν τῇ κάτω χώρᾳ τὸν Τισσαφέρνην ἀντικαταστήσας (Ξεν. Ἑλλ. Α, 4, 1. Ἀν. Α, 1, 2. 9, 7). Ἡ ἱκανότης αὐτοῦ ἀνεπόλει τὴν τοῦ ἀρχαίου Κύρου (Ξεν. Ἀν. Γ, 9, 1), καὶ εἰς αὐτὸν, ὡς γεννηθέντα μετὰ τὸν ἐνθρονισμὸν τοῦ Δαρείου (πορφυρογέννητον), ἠθέλησεν ἡ μήτηρ του Παρύσατις νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν τοῦ θρόνου διαδοχὴν, ἀλλ' ἀπέτυχε, καὶ ὁ πρεσβύτερος αὐτοῦ ἀδελφὸς Ἀρταξέρξης, ἅμα βασιλεύσας τὸν ἐφυλάκισε συμβουλῇ τοῦ Τισσαφέρνους, καὶ τὸν κατεδίκασεν εἰς θάνατον· ἀπέστη δ' ἔπειτα τῆς αὐστηρᾶς ἀποφάσεως μεσιτείᾳ τῆς Παρυσάτιδος (Ξεν. Ἀν. Α. 1—3.—Πλούτ. Ἀρταξ. Γ). Ἐπανελθὼν δ' εἰς τὴν διοίκησίν του ὁ Κῦρος, ὡπλίσθη ὡς κατὰ τοῦ Τισσαφέρνους, συνεδέθη μετὰ τῶν Ἑλληνικῶν πόλεων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, καὶ ἐμίσθωσεν Ἕλληνας, ἰδίως ἐκ Πελοποννήσου (Ξεν. Ἀν. Α, 1, 6)· κατὰ τὸ ἔαρ δὲ τοῦ ἔτους 401 μετέβη ἐκ Σάρδεων εἰς Ταρσὸν, ἐπὶ προφάσει τοῦ νὰ πολεμήσῃ τοὺς Πισιδεῖς· ἐκεῖθεν δὲ ὑπὲρ τὰ στενὰ τῆς Κιλικίας καὶ τὸν Εὐφράτην προέβη εἰς Κούναξα τῆς Μεσοποταμίας, 500 στάδια ἀπὸ τῆς Βαβυλῶνος,

καὶ εὗρεν ἐκεῖ τὸν Ἀρταξέρξην, ὅστις τὸν περιέμενε μετὰ 400,000 ἀνδρῶν (Ξεν. Ἀν. Α, 7, 19), ὁδηγῶν ὁ ἴδιος μόνον 100,000 Ἀσιανοὺς καὶ 13,000 Ἕλληνας (Ξεν. Ἀν. Α, 2, 9. 7, 10. — Πλούτ. Ἀρ. Ι). Καὶ ἐνίκησαν μὲν οἱ Ἕλληνες κατὰ τὸ δεξιὸν, καὶ ὁ Κῦρος κατὰ τὸ κέντρον· ἀλλ' ὅτε ὥρμησε κατὰ τοῦ Ἀρταξέρξου καὶ τὸν ἐπλήγωσεν, ἐφονεύθη ὑφ' ἑνὸς ὀπαδοῦ αὐτοῦ, καὶ τοῦ πτώματος αὐτοῦ ἀπεκόπη ἡ κεφαλὴ καὶ ἡ δεξιὰ χεὶρ (Ξεν. Ἀν. Α, 10, 1. — Πλούτ. Ἀρταξ. Ι, ΙΑ). Τότε δ' ἀνεχώρησαν οἱ Ἕλληνες, οἵτινες τὸ κύριον στράτευμα, οἱ κύριοι ἐλέγοντο, εἰς τὴν πλήρη περιπετειῶν ἐπάνοδον ἣν ὁ Ξενοφῶν περιέγραψε.

Κῦρος, 1) ποταμὸς τῆς Ἰβηρίας (ν. Κοὺρ) ἐκ τοῦ ὄρους Κόρακος πηγάζων, Ν. τοῦ Καυκάσου, καὶ ῥέων πρὸς Α. εἰς τὴν Κασπίαν. Αἱ ἐκβολαὶ αὐτοῦ ἀποτελοῦσι τῆς Ἀλβανίας τὸ ὅριον. Ἔχει δ' ὁμόρρους ἀριστερῶς τὸν Καμβύσην (ν. Γύρι) μετὰ τοῦ Ἀλαζονίου (ν. Ἀλασὰν), δεξιῶς τὸν οὐχὶ ἐλάσσονα αὐτοῦ Ἀράξην (ν. Ἀρὰς) (Στρβ. ΙΑ, 500). — 2) Ποταμὸς τῆς Περσίδος, καὶ Κόριος λεγόμενος. — 3) Ποταμὸς τῆς Μηδίας.

Κυρρήστης, Ἀνδρόνικος, ἐκ τῆς Κυρρηστικῆς τῆς παλαιᾶς Συρίας, γνωστὸς γενόμενος διὰ τοῦ ἀξιολόγου καὶ πολυτελοῦς πύργου ὃν ἀνήγειρε παρὰ τῇ ἀγορᾷ τῶν Ἀθηνῶν, ὡς ἀνεμοδείκτην, ὀκτάγωνον, ἔχοντα ἐπὶ τῆς ζωφόρου ἑκάστης τῶν πλευρῶν ἀνὰ ἕνα τῶν ὀκτὼ ἐπισήμων ἀνέμων ἐπιγεγλυμμένον, μετὰ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ προσγεγραμμένου, ἐπὶ δὲ τῆς κορυφῆς χαλκοῦν Τρίτωνα κατὰ τοὺς ἀνέμους στρεφόμενον καὶ τὸν πνέοντα διὰ ῥάβδου δεικνύοντα. Συγχρόνως δ' ἦν ὁ πύργος καὶ ὡρολόγιον, ἔχον εἰς τὰς πλευρὰς γραμμὰς κεχαραγμένας, καὶ εἰς τὰς γωνίας χαλκᾶς προεχούσας ῥάβδους, ὧν ἡ σκιὰ ἐπὶ τῶν γραμμῶν ἐκείνων ἐνέφαινε τὰς ὥρας

κατὰ τὰς διαφόρους ἐποχὰς τοῦ ἔτους· συγχρόνως δ' ἦν ὁ πύργος καὶ κλεψύδρα, ἐγκλείων μικρὰν δεξαμενὴν, εἰς ἣν προέρρει ἐκ τῆς Ακροπόλεως διʼ ὑδραγωγείου κατὰ μέρος σωζομένου τὸ ὕδωρ τῆς πηγῆς τῆς καὶ αὐτῆς Κλε-

Α. ΣΑΒΒΑΣ

ψύδρας καλουμένης, καὶ ἔστρεφεν ἐν τῇ δεξαμενῇ ἐργαλεῖόν τι, πιθανῶς ἄλλον Τρίτωνα χαλκοῦν, δεικνύοντα διὰ τῆς ῥάβδου του τὰς εἰς τὸ χεῖλος κεχαραγμένας ὥρας, ὅπερ ἦν χρησιμώτατον τὴν νύκτα καὶ κατὰ τὰς συννεφώδεις ἡμέρας.

Κυρρηστικὴ, ἴδ. Συρία.

Κυρσίλος, 1) Ἀθηναῖος ἀντικρούσας τοῦ Θεμιστοκλέους τὰς προτάσεις περὶ ἀντιστάσεως κατὰ τῶν Περσῶν, καὶ ἀντιπροτείνας ὑποταγὴν εἰς τὸν Ξέρξην, διʼ ὃ ἐλιθοβολήθη ὑπὸ τῶν πολιτῶν (Δημοσθ. π. στεφ. σ. 296. — Ἁρποκρ.). — 2) Εἷς τῶν στρατηγῶν τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου (Στρβ.).

Κύρτος, ἴδ. Κημός.

Κύρτωνες (αἱ), πολίχνη τῆς Βοιωτίας, ἐπὶ τῆς Κωπαΐδος λίμνης.

Κυστὶς, φοῦσκα τοῦ σώματος, ἐκ τούτου καὶ μικρὸς σάκκος χρησιμεύων ἢ ὡς βαλάντιον ἢ καὶ ὡς περικάλυμμα τῆς κεφαλῆς τῶν γυναικῶν, εἰς προφύλαξιν τῆς κόμης.

Κυταία, πόλις τῆς Κολχίδος, ἐπὶ τοῦ Φάσιδος ποταμοῦ. Ἐλέγετο πατρὶς τῆς Μηδείας (Σουίδ. — Στέφ. Βυζ.). Πιθανῶς ἡ νῦν Κουταΐα.

Κύταιον, πόλις παραθαλασσία τῆς Κρήτης, μεσημβρινῶς τοῦ Δίου ἀκρωτηρίου (Στ. Βυζ.).

Κυτένιον, ἴδ. Δωρίς.

Κυτίσσωρος, ἴδ. Ἀθάμας.

Κύτωρος (ἡ), πόλις παραθαλασσία τῆς Παφλαγονίας, μετὰ λιμένος, ἐπώνυμος τοῦ Κύτωρος, υἱοῦ τοῦ Φρίξου καὶ τῆς Χαλκιόπης (Ὁμ. Ἰλ. Ε, 833. — Ἀπολλν. Ῥόδ. Β, 342. — Στρβ. — Στέφ. Βυζ.). Νῦν Κύτρο.

Κύφαντα, πόλις τῆς Λακωνίας παραθαλασσία καὶ λιμένα ἔχουσα, πλησίον τῶν Πρασιῶν, ἠρειπωμένη ἐπὶ Παυσανίου (Πολύβ. Δ, 36).

Κύφαρα καὶ **Κυπαίρα,** πόλις ἐν Θεσσαλιώτιδι τῆς Θεσσαλίας.

Κύφος, πόλις καὶ ὄρος τῆς Περραιβίας ἐν Θεσσαλίᾳ (Ὁμ. Ἰλ. Β, 748. — Στρβ.).

Κυχρεία, ἐπωνυμία τῆς νήσου Σαλαμῖνος, κατὰ τὸν ἀρχαῖον αὐτῆς βασιλέα Κυχρέα (Στρβ. — Στφ. Βυζ.).

Κυχρεύς, υἱὸς τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς Σαλαμῖνος, θυγατρὸς τοῦ Ἀσωποῦ. Ἐξελέγη δὲ βασιλεὺς τῆς Σαλαμῖνος, διότι ἐφόνευσε φοβερὸν δράκοντα ὅστις τὴν ἐξερήμου. Ἄτεκνος δʼ ἀποθανὼν, ἀφῆκε τὸν θρόνον εἰς Τελαμῶνα, τὸν υἱὸν τοῦ Αἰακοῦ (Ἀπολλδ. Γ, 12, 7. — Στρ. Βυζ.).

Κύψελα (τὰ), 1) πόλις ὀχυρὰ τῆς Ἀρκαδίας, πρὸς τὰ σύνορα τῆς Λακωνικῆς. — 2) Πόλις ὀχυρὰ τῆς Θράκης ἐπὶ τοῦ Ἕβρου ποταμοῦ (Στρβ. — Στέφ. Βυζ.).

Κύψελος, 1) υἱὸς τοῦ Αἰπύτου, βασιλεὺς τῆς Ἀρκαδίας. Ἰδ. Μερόπη. — 2) Κορίνθιος, πρὸς μητρὸς συγγενὴς τῶν Βακχιαδῶν, ἦν υἱὸς τοῦ Ἠετίωνος. Ἐπειδὴ, κατὰ χρησμὸν, ἔμελλε νʼ ἀποβῇ ἐπιβλαβὴς εἰς τοὺς συγγενεῖς του, καὶ διὰ τοῦτο τὸν ἐπεβουλεύοντο οἱ Βακχιάδαι, τὸν ἐνέκλεισεν ἡ μήτηρ του ἐντὸς κίστης (κυψέλης), ὅθεν ἔλαβε καὶ τὸ ὄνομα. Ἐνηλικιωθεὶς ὅμως, ἐξέβαλε τοὺς Βακχιάδας, κατέλαβε τὴν ἀρχὴν, καὶ ἐκυβέρνησε πρᾴως καὶ συνετῶς, κατεκόσμησε τὴν Κόρινθον διὰ λαμπρῶν οἰκοδομῶν, καὶ μετὰ 39 ἔτη, τῷ 658 π. Χ. ἀφῆκε τὸν θρόνον εἰς τὸν υἱόν του Περίανδρον (Ἡρδ. Ε, 92). Ἡ δὲ κυψέλη δι' ἧς εἶχεν ὡς βρέφος σωθῇ, ἐκ κέδρου κατεσκευασμένη, καὶ πλουσιώτατα περικεκοσμημένη, ἀφιερώθη εἰς τὴν Ἥραν ἐν Ὀλυμπίᾳ, καὶ διετηρεῖτο ἔτι ἐν τῷ ναῷ της μέχρι τῆς β' μ. Χ. ἑκατονταετηρίδας (Παυσ. Ε, 17—19).

Κώδηξ, ἐπὶ Ῥωμαίων βιβλίον συγκείμενον ἐκ κηροχρίστων πινακιδίων, εἶτα δὲ πᾶν βιβλίον, καὶ ἐκ χάρτου ἢ περγαμηνοῦ συνιστάμενον, καὶ τέλος σημαῖνον μάλιστα τὰ περιέχοντα συλλογὰς νόμων πολιτικῶν διατάξεων, κτλ. Κωδίκελλος ἦν τὸ ὑπο-

κρριστικὸν, δηλοῦν προσαρτήματα ἢ προσθήκας εἰς διαθήκας, συμβόλαια, κλπ.

Κώδων, 1) ὡς καὶ σήμερον, τὸ αὐτὸ σχῆμα ἔχων, καὶ τὰς αὐτὰς χρείας ὑπηρετῶν, εἰς τὰς οἰκίας, εἰς τοὺς τραχήλους τῶν ζῴων.

Χαλκοῦν ἀγαλμάτιον

Καὶ βασιλεῖς καὶ μεγιστᾶνες εἰς ἐπισήμους ἐξόδους εἶχον κωδωνοφόρους προπορευομένους.

Ἀρχαῖα πρωτότυπα

Ἐχρησίμευον δ' οἱ κώδωνες καὶ εἰς τὸν στρατὸν, καὶ μάλιστα εἰς τὰς πολιορκίας, ἔνθα ὁ περίπολος ἑκάστου μεταπυργίου ἔκρουε τὴν νύκτα τὸν κώδωνα μέχρις οὗ, φθὰς εἰς τὸν πύργον, τὸν ἔδιδεν εἰς τὸν φρουρὸν αὐτοῦ, καὶ οὗτος εἰς τὸν ἑπόμενον περίπολον, καὶ καθεξῆς. —2) Τὸ εὐρὺ τῆς σάλπιγγος στόμιον.

Ἀνάγλ. ἀφ. Κωνστ.

Κώης, υἱὸς Ἐρξάνδρου, τύραννος τῶν Μιτυληναίων ἐπὶ Δαρείου τοῦ Ὑστάσπου (Ἡρδ. Δ, 97).

Κώθων, ἀγγεῖον πήλινον, μόνωτον (μίαν ἔχον λαβὴν) ἐν χρήσει παρὰ τοῖς ναύταις καὶ στρατιώταις, οἵτινες ἔφερον αὐτὸ εἰς τὰ νῶτά των, δι' ὕδωρ καὶ οἶνον, ἄλλως καὶ κύαθος καὶ ἐρυσκὸς πλυντάριος καλούμενον (Ἀθήν. Β, 12.—Πλούτ. Λυκ. Θ. —Ξεν. Κρ. π. Α, 2, 8.—Ἀρσφ. Ἱππ. 601, —Σχολ. Ἀρστφ. Εἰρ. 1004.—Πολυδ. ΣΤ, 96).

Κώθων, 1) Ἐρημονήσιον τοῦ Λακωνικοῦ κόλπου, παρὰ τοῖς Κυθήροις (Στφ. Βυζ. —Plin.). — 2) Νησίδιον πρὸ τῆς Καρχηδόνος, ἀποτελοῦν αὐτῆς τὸν λιμένα.

Κώκαλος, βασιλεὺς τῆς Καμίκου ἐν Σικελίᾳ, ὅστις ὑπεδέχθη φιλοφρόνως τὸν Δαίδαλον, φεύγοντα τὸν Μίνωα, καὶ ἐφόνευσε τοῦτον, ἐπελθόντα μετὰ στόλου (Παυσ. Η, κ. — Διόδ. Δ, 81). Ἐξ εὐγνωμοσύνης δὲ τῷ ἔκτισεν ὁ Δαίδαλος ἀκρόπολιν ὀχυρωτάτην.

Κώκυτος, 1) ὑποχθόνιος ποταμὸς, τέκνον τῆς Στυγὸς, καθ' Ὅμηρον (Ὀδ. Κ, 514) ῥέων ἐκ τοῦ Πυριφλεγέθοντος καὶ μετ' αὐτοῦ εἰς τὸν Ἀχέροντα, καθ' Ἡσίοδον δὲ (Θεογ. 740. 807), ἀπέναντι τοῦ Πυριφλεγέθοντος, εἰς τὸν Τάρταρον. Εἶτα ὁ αὐτὸς τῷ Ἀχέροντι (Εὐρπ. Ἄλκστ. 445. Ἡρ. Μαιν. 770. 838. Φοιν. 1392. Θεόκ. ΙΣΤ, 41).— 2) Ποταμὸς τῆς Θεσπρωτίας, ἐν Ἠπείρῳ, βορείως τοῦ Ἀχέροντος, εἰς ὃν εἰσβάλλει (Παυσ. Α, 17). Νῦν Γλυκύ.

Κωκυτὸς, ἰατρὸς, μαθητὴς τοῦ Κενταύρου Χείρωνος, ἐπισκεφθεὶς τὸν τρωθέντα Ἄδωνιν (Πτολ.—Ἡφαιν. Α).

Κωλιὰς, ἀκρωτήριον τῆς Ἀττικῆς πρὸς ἀνατολὰς, ἀπέναντι τοῦ Πειραιῶς. Εἰς αὐτὸ παρεσύρθησαν τὰ ναυάγια τοῦ Περσικοῦ στόλου μετὰ τὴν ἐν Σαλαμῖνι μάχην. Εἶχε ναὸν τῆς Ἀφροδίτης (Ἀρστφ. Νεφ. 52 — Σχλ. Λυσ. 2. — Ἡρδτ. Η, 96.— Παυσ. Α, 1).

Κωλακρέται, ἀρχὴ οἰκονομικὴ ἐν Ἀθήναις, ἀντικαταστήσασα ἀπὸ Κλεισθένους τοὺς ἀποδέκτας. Δεχόμενοι τὰς ἰδιωτικὰς καὶ δικαστικὰς καταβολὰς, τὰ πρυτανεῖα, ἐξ αὐτῶν κατέθετον τὸν μισθὸν τῶν δικαστῶν καὶ ἐδαπάνων ὑπὲρ τῆς ἐν τῷ πρυτανείῳ ἑστιάσεως. Φαίνεται δ' ὅτι ἀρχικῶς ὠνομάζοντο κωλαγρέται, καὶ ἦσαν οἱ ἐπὶ τῶν θυσιῶν τὰ κῶλα τῶν ἱερείων ἀγείροντες καὶ δι' αὐτῶν ἐν τῇ ἀφελείᾳ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων εἴς τινας τῶν δημοσίων ἀναγκῶν ἐπαρκοῦντες.

Κώμβρεια (ἡ), πόλις τῆς Κροσσαίας ἐν Μακεδονίᾳ, πρὶν τῇ Θράκῃ ἀνήκουσα (Ἡρδ. Ζ, 123).

Κωμισηνὴ, ἐπαρχία τῆς Παρθικῆς πρὸς τῇ Ὑρκανίᾳ.

Κῶμον (τὸ), πόλις τῆς βορείας Ἰταλίας, πέραν τοῦ Πάδου, ἐπὶ λίμνης, Ῥωμαϊκὴ ἀποικία ἐπὶ Καίσαρος. Διατηρεῖ δὲ τὸ ἀρχαῖον ὄνομα.

Κῶμος, θορυβώδης βακχικὴ διασκέδασις μετὰ συμποσίου καὶ χορῶν καὶ ᾀσμάτων. Ἐν μεταγενεστέροις δὲ χρόνοις καὶ ὁ θεὸς τῶν τοιούτων διασκεδάσεων, παριστώμενος ὡς πτερωτὸς νεανίας ἐν μέσῳ ἐρώτων, παροινούντων δαιτυμόνων καὶ μετὰ τοῦ Σιληνοῦ.

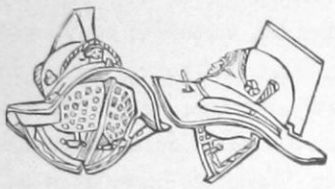
Κωμῳδία. Εἰς τὰς μεγάλας τοῦ Διονύσου τελετὰς συνήρχετο ὁ λαὸς ἔκ τε τῆς πόλεως καὶ ἐκ τῶν ἀγρῶν, καὶ ἔψαλλεν εἰς τιμὴν τοῦ θεοῦ ᾄσματα ὁτὲ μὲν σεμνὰ βεβαίως καὶ θρησκευτικὸν ἔχοντα τὸν χαρακτῆρα, ὁτὲ δὲ φαιδρὰ, κωμαστικὰ, φαλλικὰ καὶ ἀνάλογα τῆς πανηγυριζομένης θεότητος. Βαθμηδὸν δ' ἐκανονίσθησαν ταῦτα οὕτως, ὥστε ἦσαν ὡρισμένα τὰ ψάλλοντα πρόσωπα, καὶ δὴ κατὰ διαγωνισμὸν, τοῦ ἄθλου ὄντος ἀσκοῦ τραγείου πλήρους οἴνου, ἐξ οὗ ἡ λέξις τραγῳδία, καὶ παρὰ τῷ λαῷ ἴσως τὰ μέχρις ἡμῶν μείναντα τραγῳδια (τραγοῦδια). Τὸ δὲ λοιπὸν πλῆθος ἤκουε μόνον. Ἀλλ' ἐν τῇ φαιδρᾷ καί πως παροινούσῃ ὁμηγύρει πολλοὶ πολλάκις εὐθύμως διέκοπτον παρεμβαίνοντες, καὶ μάλιστα οἱ ἐκ τῆς χώρας ἀγροῖκοι, σκώμματα τοῖς χοροῖς καὶ ἀλλήλοις ἐκτοξεύοντες ἀπὸ τῶν ἁμαξῶν ἐφ' ὧν περιίσταντο, τὰ ἐξ ἁμάξης, ὡς παροιμιακῶς ἐπεκλήθησαν. Ταύτας δὲ τὰς τοιαύτας διακοπὰς ἐπωφεληθέντες κατὰ τὴν 6ην π. Χ. ἑκατονταετηρίδα εὐφυεῖς ποιηταὶ, παρενέβαλον ἐν πρόσωπον ἐμμέτρως ὁμιλοῦν μεταξὺ τῶν χορῶν, ὁ μὲν Θέσπις τῶν σοβαρῶν, ὁ δὲ Σουσαρίων (580 π. Χ.) ἐκ Τριπουδίσκου τῶν Μεγάρων, τῶν εὐθύμων, καὶ οὕτω παρήχθη διὰ τοῦ μὲν ἡ τραγῳδία, διὰ τοῦ δὲ ἡ κωμῳδία (ᾠδὴ τῶν κώμων), ἤτις καὶ τρυγῳδία ἐρρέθη, εἰς ἀντίθεσιν τῇ τραγῳδία. Νομίζεται ὅμως ὅτι καὶ πρὸ αὐτοῦ εἶχεν ἀρχίσει καλλιεργουμένη αὕτη παρὰ Μεγαρεῦσιν, οἵτινες γνωστοὶ ἦσαν ὡς φιλοσκώμμονες. Καὶ ἐν Σικελίᾳ δ' ἐξειργάσθησαν αὐτὴν ὁ Ἐπίχαρμος μετὰ ταῦτα, μυθολογικὰ ἀντικείμενα κυρίως πραγματευθεὶς, καὶ ὁ Φόρμις καὶ ὁ Δεινόλοχος. Ἐν Ἀθήναις δ' ὡς πρῶτος τῆς ῥυθμίσεως τῆς κωμῳδίας πειραθεὶς λέγεναι ὁ Χιωνίδης. Μετ' αὐτὸν δὲ, ἀπὸ τῶν Περσικῶν μέχρι τῆς ὑπὸ τοὺς Τριάκοντα ὑποδουλώσεως, μνημονεύονται περὶ τοὺς τεσσαράκοντα κωμικοὺς ποιητὰς, ὧν ἐπισημότατοι ἦσαν ὁ Κρατῖνος, ὁ Κράτης, ὁ Εὔπολις, ὁ Φερεκράτης, ὁ Φρύνιχος, καὶ πρὸ πάντων ὁ Ἀριστοφάνης, οὗ καὶ μόνου σώζονται 11 πλήρεις κωμῳδίαι, δηκτικώτατα χλευάζουσαι πᾶν ἠθικὸν ἐλάττωμα, πᾶν πολιτικὸν παράπτωμα, καὶ οὐδὲ τῶν μεγίστων καὶ ἐπισημοτάτων ἀνδρῶν φειδόμεναι, οὐδὲ κἂν αὐτῶν τῶν θεῶν δι' εἴ τι εἶχον ἐν τῷ μύθῳ ἐπίμομφον. Στρατηγῶν ἀνικανότης, δημαγωγῶν ἀγυρτεία, σοφιστῶν κόμπος καὶ δοκησισοφία, ἐν γένει πᾶν τὸ ἐπιλήψιμον ἢ ὅ,τι ὁ ποιητὴς ἐν τῇ ἀνεξαρτησίᾳ ἢ ἐν τῇ προλήψει του ὡς τοιοῦτον ἐξετίμα, κατεμαστίζετο διὰ τοῦ γελοίου, καὶ οὐχ ἧττον ποιηταὶ καὶ ῥήτορες ἐξετίθεντο εἰς τὴν κοινὴν χλεύην, καὶ προσωπίδες ἐπίτηδες κατεσκευασμέναι, παρίστων ἐν φυσικῇ ὁμοιότητι ἐπὶ τῆς σκηνῆς τὰ διακωμῳδούμενα πρόσωπα. Ἡ ποίησις τοῦ Ἀριστοφάνους ἐστὶ πλήρης ὕψους καὶ χάριτος· οὐσπανίως ὅμως καταβιβάζεται καὶ εἰς χυδαίαν καὶ ἀκόλαστον βωμολοχίαν, ἐνίοτε τῷ ὄχλῳ χαριζομένη εἰς ὃν ἀποτείνεται, καὶ εἰς τὴν εἰς τὸ θέατρον σπανίαν παρουσίαν τῶν γυ-

Ἀριστοφάνης.

ναικῶν ἀποβλέπουσα. Ὁ χορὸς τῶν κωμῳδιῶν συνίστατο ἐκ δύο ἡμιχόρων 24 ἐν ὅλοις προσώπων, ἐνίοτε ὀρχουμένων καὶ τὸν οὐχὶ λίαν σεμνὸν κόρδακα. Δὶς δ' ἢ τρὶς τὴν κυρίως παράστασιν ὁ χορὸς διακόπτων, ὡς εἰς τῶν σημερινῶν δραμάτων τὰς πράξεις, παρενέβαινεν εἰς τὸ ἀκροατήριον ἐν ὀνόματι τοῦ ποιητοῦ διὰ τοῦ χορηγοῦ ὁμιλῶν, καὶ ἐν ὑψηλῇ γλώσσῃ τὰ τῷ δράματι σχετιζόμενα καλὰ καὶ συμφέροντα τῇ πόλει διδάσκων. Τὰ μέρη ταῦτα, οὐχὶ ᾀδόμενα ὡς τὰ λοιπὰ χορικά, ἀλλ' ἀπαγγελλόμενα, ἐλέγοντο **παραβάσεις**. Ἐδιδάσκοντο δὲ (δηλαδὴ παριστῶντο) αἱ κωμῳδίαι ἐν Ἀθήναις συνήθως κατὰ τὰ Λήναια, καὶ διηγωνίζοντο ἀνὰ τρεῖς ποιηταί, εἶτα δὲ ἀνὰ 5. Περὶ τῆς ἐνδύσεως δὲ τῶν κωμῳδῶν ἴδ. Θέατρον. Ἡ τοιαύτη κωμῳδία ἐκλήθη ἡ **ἀρχαία** ἀφ' ὅτου, κατὰ τὸ τέλος τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, διὰ τοῦ Λαμάχου τῇ ἐπεβλήθησαν περιορισμοί τινες, ὡς τὸ μὴ ὀνομαστὶ κωμῳδεῖν τοὺς πράττοντας τὰ τῆς πολιτείας. Ἔκτοτε τὰ βέλη τῶν κωμῳδοποιῶν ἐστράφησαν κατὰ ποιητῶν (ἰδίως τραγικῶν), φιλοσόφων, ἑταιρῶν, ἀσώτων, ἰδιωτῶν πάσης τάξεως ἐπιμόμφου διαγωγῆς καὶ τῇ κοινωνίᾳ ἐπιβλαβῶν ὑποτιθεμένων· καὶ, πιθανῶς διὰ λόγους οἰκονομίας, ἀφῃρέθη ἀπὸ τῆς κωμῳδίας καὶ ὁ πολυδάπανος χορὸς, καὶ ὡς μέση κωμῳδία χαρακτηρίζεται ἡ οὕτω συντεταγμένη. Κατ' αὐτὴν ἔγραψεν ἔτι καὶ αὐτὸς ὁ Ἀριστοφάνης τὸν **Πλοῦτόν** του· οἱ δ' ἄλλοι ἐπισημότεροι τῶν αὐτῇ καταλογιζομένων ποιητῶν ἦσαν ὁ **Εὔβουλος**, ὁ **Ἀναξανδρίδης**, ὁ **Ἀντιφάνης**, ὁ **Ἄλεξις**. Ἐξ αὐτῆς δὲ καὶ μετ' αὐτὴν παρήχθη ἡ νέα κληθεῖσα **κωμῳδία**, καθ' ἣν ὁ ἐπὶ τῆς πολιτικῆς παρακμῆς ἧττον ἐνδιαφέρων δημόσιος βίος ἐντελῶς παρηγκωνίσθη, καὶ τὸ κυρίως ἐπιδιωκόμενον ἦν τοὐντεῦθεν ἔντεχνος πλοκὴ μετὰ δέσεως καὶ λύσεως μύθου ἐπιδεξίως ἐπινοουμένου. Ἐξ Ἑλλάδος δὲ μετέβη μετὰ ταῦτα ἡ τακτικὴ κωμῳδία καὶ εἰς τὴν Ῥώμην, καὶ ἐξηκολούθησεν ἀποτελοῦσα ἐκεῖ τότε τῆς δραματουργίας τὴν βάσιν. Ὡς μᾶλλον διακεκριμένος ποιητὴς τῆς νέας κωμῳδίας φημίζεται ὁ **Μένανδρος**, καὶ κατόπιν αὐτοῦ ὁ **Φιλιππίδης**, ὁ **Ποσείδιππος**, ὁ **Φιλήμων**, ὁ **Δίφιλος**, ὁ **Ἀπολλόδωρος**.

Κῶνος, διὰ τὸ κατ' ἀρχὰς κωνοειδὲς σχῆμα ὑπὲρ τὸ κράνος ἐπικαθήμενον μετάλ-

λινον μέρος, ἐφ' οὗ προσηλοῦτο ὁ τριχωτὸς λόφος.

Κωνσταντῖνος, 1) ὁ μέγας, υἱὸς τοῦ καίσαρος Κωνσταντίνου, γεννηθεὶς ἐν Μοισίᾳ ἢ ἐν Νικομηδείᾳ τῷ 274 μ. Χ. διώκησε τὸν στρατὸν ὑπὸ τὸν Διοκλητιανὸν καὶ μετ' αὐτὸν, καὶ ἐπολέμησε νικηφόρως ἐν Βρεττανίᾳ καὶ Γερμανίᾳ. Τῇ 25 Ἰουλίου 306 ὁ στρατὸς τὸν ἀνηγόρευσεν αὐτοκράτορα. Πολεμῶν δ' ἐν Ταυρεντίῳ τῆς ἄνω Ἰταλίας τὸν ἐν Ῥώμῃ τὴν αὐτοκρατορικὴν ἀξίαν ἀντιποιηθέντα Μαξέντιον, κατενίκησεν αὐτὸν, ἔχων στρατὸν τὸ πλεῖστον συγκείμενον ἐκ Χριστιανῶν, εἰς οὓς ἐδήλωσεν ὅτι εἶδεν ἐν οὐρανῷ χρυσοῦν σταυρὸν, καὶ περὶ αὐτὸν τὰς λέξεις «ἐν τούτῳ νίκα», καὶ τὸ σημεῖον τοῦτο ἐπεκόσμησεν ἔκτοτε τὸ αὐτοκρατορικὸν **λάβαρον**, τὴν στρατιωτικὴν σημαίαν. Τῷ 313 ἐνύμφευσε τὴν ἀδελφήν του μετὰ τοῦ ποτὲ ἀντιπάλου του Λικινίου· ἀλλὰ μετὰ ταῦτα ἐπολέμησε καὶ ἐνίκησεν αὐτὸν κατὰ κράτος ἐν Ἀδριανουπόλει καὶ ἐν Χρυσοπόλει τοῦ Βυζαντίου, καὶ τὸν ἐθανάτωσε παρασπόνδως, ὡς ἐκατηγορήθη ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν του καὶ ἰδίως ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν τοῦ χριστιανισμοῦ, διότι ὁ Κωνσταντῖνος ἐκηρύχθη ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ παρευρέθη αὐτοπροσώπως εἰς τὴν ἐν Νικαίᾳ σύνοδον. Ὅ,τι δὲ πρὸ πάντων τῷ προσήφθη, ἦν ὅτι ἐθανάτωσε τὸν ἐνάρετον υἱόν του

Κρίσπον, συκοφαντηθέντα ὑπὸ τῆς μητρυιᾶς αὐτοῦ Φαύστης· ἀλλὰ φωραθεῖσαν ἐν τέλει ἐφόνευσεν ἔπειτα καὶ αὐτὴν. Ἦν δὲ μεγαλεπήβολος ἡγεμὼν, μεγάλην μεταβολὴν ἐπενεγκὼν εἰς τοῦ ἐξηυγενισμένου κόσμου τὴν τύχην, ὅτε μετέθεσε τὴν πρωτεύουσαν αὐτοῦ ἀπὸ τῆς Ῥώμης εἰς τὸ Βυζάντιον, κληθὲν κατ' αὐτὸν Κωνσταντινούπολιν. Ἐκανόνισε δὲ τὴν νομοθεσίαν, ἔσωσε τοὺς πολίτας ἀπ' αὐθαιρέτων πιέσεων, ἐπροστάτευσε τὴν τέχνην καὶ τὴν ἐπιστήμην, ἵδρυσε νομικὰς σχολὰς, ἐν ἄλλοις καὶ ἐν Βηρυττῷ τῆς Φοινίκης, καὶ νέαν ἐπέφερε τάξιν εἰς τὰ στρατιωτικὰ, κατήργησε τοὺς πραιτοριανοὺς, οἵτινες εἶχον ἀπό τινος ἐπικίνδυνον δύναμιν ἐν τῷ κράτει, καὶ δίχα τὸν στρατὸν διῄρεσεν, ἵνα τὸ ἥμισυ ἐξέρχηται εἰς τὰς ἐπαρχίας, τὸ δ' ἕτερον μένῃ πρὸς φρούρησιν τῆς χώρας. Μετερρύθμισε δὲ καὶ τὴν αὐλὴν, καὶ ἐκανόνισε καὶ τὴν φορολογίαν, καὶ πᾶσαν τὴν διοίκησιν τῆς χώρας, ἣς διετήρησε τὴν ἐπὶ Διοκλητιανοῦ εἰσαχθεῖσαν τετραχῆ διαίρεσιν, εἰς α'. τὴν Ἀνατολὴν μετὰ τῆς Αἰγύπτου· β'. τὴν Ἰλλυρίαν μέχρι τοῦ Αἰγαίου· γ'. τὴν Ἰταλίαν μετὰ τῶν χωρῶν μέχρι τοῦ Δουνάβεως καὶ τῆς δυτικῆς Ἀφρικῆς, καὶ δ'. τὴν Γαλλίαν, Βρεττανίαν καὶ Ἱσπανίαν. Τῷ 312 ᾔδη ἐξέδωκε ψήφισμα γενικῆς ἀνεξιθρησκείας, τῷ δὲ 313 ἄλλο ἐπιτρέπον τῷ βουλομένῳ νὰ προσέλθῃ εἰς τὸν Χριστιανισμόν· καὶ τῇ 22 Μαΐου 337 ἀπέθανεν ἐν Κωνσταντινουπόλει, βαπτισθεὶς πρὶν ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου Εὐσεβίου, καὶ ταφεὶς εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων. Ἀνεγνωρίσθη δὲ παρὰ τοῖς Χριστιανοῖς ὡς ἅγιος μετὰ τῆς μητρός του Ἑλένης.—2) Ὁ Παλαιολόγος, τελευταῖος αὐτοκράτωρ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τελευταῖον θῦμα τοῦ δουλωθέντος Ἑλληνισμοῦ (1453 μ. Χ), μὴ ἀνήκων πλέον εἰς τὴν ἀρχαίαν ἱστορίαν, ἀλλ' ὁ πρωτομάρτυς καὶ πρῶτος ἥρως ὧν τῆς νέας Ἑλλάδος.

Κωνώπα (ἡ), κώμη τῆς Αἰτωλίας, εἰς πόλιν αὐξηθεῖσα, καὶ Ἀρσινόη μετονομασθεῖσα κατὰ τὴν σύζυγον Πτολεμαίου Β' (Στρβ.—Στφ. Βυζ.).

Κωνωπεῖον καὶ **Κωνωπιών**, τὸ περὶ τὴν κλίνην κάλυμμα κατὰ τῶν κωνώπων.

Κωπαΐς, ἴδ. Βοιωτία.

Κώπη, 1) ἴδ. Ναῦς. — 2) Ἡ λαβὴ

τοῦ ξίφους, πολλάκις τορευτὴ καὶ κατάγλυφος.

Κωρυκία, νύμφη, θυγάτηρ τοῦ ποταμοῦ Πλείστου καὶ ἐκ τοῦ Ἀπόλλωνος μήτηρ τοῦ Λυκωρέως (Ἀπολδ. Ῥόδ. Β, 713. —Παυσ. Ι, 6).

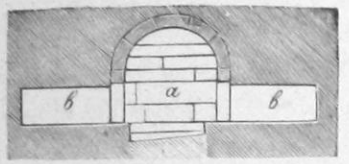
Κωρύκιον, 1) ἄντρον κατὰ τοὺς νοτίους πρόποδας τοῦ Παρνασσοῦ, ἐπώνυμον τῆς Κωρυκίας νύμφης, ἱερὸν τῷ Πανὶ καὶ ταῖς νύμφαις, εἰς ὃ κατέφυγον οἱ Δελφοὶ ἐπὶ τῆς ἐκστρατείας τοῦ Ξέρξου (Ἡρδ. Η, 36.—Στρβ. —Παυσ. Ι, 32).—2) Ἐν Κιλικίᾳ, μέγα ἄντρον εἰς ὃ εἰσρέει καὶ βυθίζεται χείμαρρος, ἐντὸς ὁμωνύμου βαθείας κοιλάδος, ἥτις παρῆγεν ἐξαίρετον κρόκον (Ἀπολλ. Ῥόδ. Γ, 355.—Ἀπλδ. Α, 6, 3.—Στρβ.).

Κώρυκος, 1) Ἀκρωτήριον μετὰ πόλεως καὶ λιμένος ἐν Κιλικίᾳ, παρὰ τῷ Κωρυκίῳ ἄντρῳ (Στρβ. Στφ. Βυζ.).—2) Πόλις τῆς Παμφυλίας (Στρβ. — Διον. Περιηγ.).— 3) Ἀκρωτήριον τῆς δυτικῆς παραλίας τῆς Κρήτης (Στρβ.).

Κώρυκος, ἀκρωτήριον ὀρεινὸν παρὰ ταῖς Ἐρυθραῖς ἐν Ἰωνίᾳ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας (Ὁμ. Ὕμν. Ἀπλλ. 30.— Θουκ. Η, 14).

Κῶς (ἡ), νῆσος τοῦ Μυρτῴου πελάγους, εἰς τὸν δώριον δεσμὸν ἀνήκουσα, μεταξὺ Κνίδου καὶ Ἁλικαρνασσοῦ ἀπὸ ΒΑ πρὸς ΝΔ ἐκτεινομένη, ἀκρωτήρια ἔχουσα τὸν **Λακετῆρα** καὶ τὸ **Σκανδάλιον** ἢ **Σκουνδάριον**, διασχιζομένη δὲ ὑπὸ τοῦ ὄρους **Πρίωνος**. Ἡ πρωτεύουσα **Κῶς**, ἧς καὶ ὁ Ὅμηρος μνημονεύει (Ἰλ. Β, 677), ἔκειτο εἰς τὴν ΒΑ ἄκραν, 40 μόνον στάδια ἀπέχου-

σα τῆς ἀπέναντι στερεᾶς. Περιεῖχε δὲ περίφημον ναὸν τοῦ Ἀσκληπιοῦ, οὗ πᾶσα ἡ νῆσος ἦν ἱερά, καὶ μεταξὺ τῶν ἀναθημάτων αὐτοῦ μνημονεύονται ἡ Ἀναδυομένη Ἀφροδίτη τοῦ Πραξιτέλους καὶ τοῦ Ἀντιγόνου τὸ ἄγαλμα. Εἷς τῶν ἐν αὐτῇ Ἀσκληπιαδῶν ἦν καὶ ὁ Ἱπποκράτης. Κῷοι δ' ἦσαν καὶ ὁ Ἀπελλῆς καὶ ὁ ποιητὴς Φιλώτας. Ἐλάσσονα δὲ πολίσματα ἐν τῇ νήσῳ ἦσαν ἡ Στομαλίμνη καὶ ἡ Ἀλιφέρνα. Περίφημα δ' ἦσαν καὶ τὰ λεπτὰ κώϊα ὑφάσματα ἐκ μετάξης τῆς νήσου, καὶ αἱ κέραμοι αὐτῆς καὶ τὰ μῦρα (Στρβ. 10, 657). Σώζονται δὲ περίεργοι τάφοι ἐν αὐτῇ, ὡς ὁ τῆς εἰκόνος, ἐν σχεδιάσει καὶ κατατομῇ, ἐν βράχῳ λελαξευμένος, κατάγλυφεν ἔχων τὴν εἴσοδον, θολωτὴν ὑπόγειον πάροδον (Α), καὶ ἑκατέρωθεν παραλλήλους τὰς θήκας.

Κωφὴν καὶ Κώφης. Ποταμὸς τῆς Ἰνδικῆς, εἰσβάλλων εἰς τὸν Ἰνδὸν (Ἀρρ. Ἀνδ. Δ, 22.—Διον. Περιηγ. 1140).

Κωφὸς λιμήν, 1) λιμενίσκος ἐντὸς τοῦ Πειραιῶς (ἴδ.).—2) Λιμὴν ἐν τῷ Τορωναίῳ κόλπῳ τῆς Μακεδονίας (Στρβ.).

Λ

Λάβδα, θυγάτηρ Ἀμφίονος, γυνὴ Ἠετίωνος, μήτηρ Κυψέλου, τοῦ τυράννου τῆς Κορίνθου (Ἡρδ. Ε, 50).

Λάβδακος, ἴδ. Οἰδίπους.

Λάβδαλον, φρούριον ὀχυρὸν ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῶν Ἐπιπολῶν, ἀκροπόλεως τῶν Συρακουσῶν (Θουκ. ΣΤ, 97).

Λαβὴ (καὶ λαβίς), ὅθεν τι λαμβάνεται, κρατεῖται, ὡς τοῦ ξίφους ἡ κώπη, τοῦ ἀγγείου τὰ ὦτα (χερούλι).

Λάβης, ἀντὶ Λάχης παρ' Ἀριστοφάνει, ἀποδίδοντι τῷ στρατηγῷ τούτῳ δωροληψίαν ἐν Σικελίᾳ (Σφκ. 832).

Λάβρανδα, χωρίον ὀρεινὸν ἐν Καρίᾳ, ἀφ' οὗ ἡ πόλις Μύλασα ἀπεῖχεν 68 στάδια, ἔχον δὲ διάσημον ναὸν τοῦ Διὸς (Ἡρδ. Α, 171. Ε, 119.—Στρβ. ΙΔ, 659). Ἐν δεξαμενῇ παρ' αὐτῷ ἐτρέφοντο ἥμεροι ἰχθῦς, φέροντες χρυσοῦς δακτυλίους περὶ τὸν λαιμὸν (Αἰλ. Π. Ι. ΙΒ, 30).

Λαβύρινθος, κατά τινας παραγόμενον ἐκ τοῦ Λαύρα, κατ' ἄλλους, ἴσως ὀρθότερον, ἐκ λέξεως Αἰγυπτιακῆς· οἰκοδόμημα πολυπλόκου σχεδίου, μετὰ μακρῶν συρίγγων, αἵτινες κατὰ παντοίας διευθύνσεις ἐχώρουν. Τοιοῦτος ἦν ὁ ἐν τῇ μέσῃ Αἰγύπτῳ, πλησίον τῆς Ἀρσινόης ἢ Κροκοδειλοπόλεως, λιθόκτιστος ἄπας, ὑπὸ μίαν στέγην 12 περιέχων αὐλάς, μετὰ 3000 δωματίων, εἰς 2 θόλους, ὧν ὁ εἷς ἦν ὑπόγειος, τοῖς ξένοις δὲ μόνον ὁ ἕτερος ἦν προσιτὸς (Ἡρδ. Β, 148.—Στρβ. ΙΖ, 811. — Pl. XXXVI. 15. 19). Ἀνεῦρε δὲ καὶ ἀνέσκαψεν αὐτὸν ὁ Λέψιος, ἀλλὰ δὲν διευκρινίσθη ἂν ἦν κοινοταφεῖον ἢ ἄλλον εἶχε προορισμόν. Περίφημος ἦν ἐν τῇ ἀρχαιότητι καὶ ὁ παρὰ τῇ Κνωσσῷ τῆς Κρήτης, οὗ ὅμως πρῶτος ὁ Διόδωρος μνημονεύει (Α, 61. 97. Δ. 60, 77), ὡς κατοικίας τοῦ Μινωταύρου, οὐδ' ἀνευρέθη ποτέ, ὥστε δύναται ἴσως νὰ ὑποτεθῇ ὅτι ἦν μῦθος μᾶλλον αἰγυπτιακῆς καταγωγῆς, συνδυαζομένης ἴσως καὶ μετὰ τῆς ἐνιαχοῦ τῆς Κρήτης, ὡς παρὰ τῇ Γόρτυνι, ὑπάρξεως λαβυρινθοειδῶν λατομείων. Μνημονεύεται δὲ καὶ ἐν Σάμῳ Λαβύρινθος, ἐν τῶν ἐπὶ Πολυκράτους ἔργων, οὗ ὁ Πλίνιος (XXXV, 19, 82) εἶδε λείψανα, ἀλλαχοῦ δὲ (19, 3) μετατίθησιν αὐτὸν κατὰ παράδρομὴν εἰς Λῆμνον. Λαβύρινθον δ' ὀνομάζει ὁ αὐτὸς (Λύτ. 13) τὸν ἐν Κλευσίῳ τάφον τοῦ βασιλέως Πορσένου, διότι ὑπὸ τὴν βάσιν του εἶχε πολύπλοκον σύστημα δωματίων· ἀλλ' ἐπὶ τῶν ἡμερῶν του δὲν ὑπῆρχε πλέον.

Λάγανον, τὸ φύλλον τοῦ ζυμαρικοῦ.

«λ. ἑλκύειν» (Ἀθήν.), καὶ εἶδος ζυμαρικοῦ, ὁ λαλαγγίτης.

Λάγηνος, ὀγκώδης ὑδρία, τὸ λαγήνιον.

Λάγος, Μακεδὼν πατὴρ Πτολεμαίου Α', βασιλέως τῆς Αἰγύπτου (Ἀρριαν.).

Λάγουσα, νησίδιον τῶν Σποράδων, ἀπέναντι τῆς Λυκίας (Στρβ.). Ν. Κανδιάνα.

Λαγωβόλον, τὸ ῥαβδίον τῶν ποιμένων, ὃ ἔρριπτον καὶ κατὰ τῶν λαγῶν (ν. λαγγοῦσα).

Ζωγραφία Πομπηΐας

Λάδη, νησίδιον παρὰ τῇ Καρίᾳ, πρὸ τοῦ λιμένος τῆς Μιλήτου (Ἡρδ. ΣΤ, 7.—Ἀρρ. Α, 18, 4. ΙΘ, 3, 9. Στρβ. ΙΔ, 635), νῦν διὰ προσχώσεως τῇ ξηρᾷ προσηρτημένος λόφος. Ἐκεῖ ἐνικήθη τῷ 492 π. Χ. ὁ στόλος τῶν Ἑλλήνων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ὑπὸ τοῦ Περσικοῦ, μεθ' ὃ καὶ κατεστράφη ἡ Μίλητος.

Λάδων, 1) δεξιὸς ὁμόρρους τοῦ Ἀλφειοῦ, πηγάζων ὑπὸ τὰ Ἀροάνια ὄρη ἐν Ἀρκαδίᾳ Ν. τοῦ Φενεοῦ, διὰ καταβοθρῶν, ὡς φαίνεται, μετὰ τῆς λίμνης αὐτοῦ συνδεόμενος· ἐκβάλλει δὲ Α τῆς Ἡραίας παρὰ τῷ ὁρίῳ τῆς Ἠλιάδος.—2) Ἀριστερὸς ὁμόρρους τοῦ Πηνειοῦ ἐν Ἠλιάδι, τὰς πηγὰς ἔχων ἐν Ἐρυμάνθῳ.—3) Ἰδ. Ἡρακλῆς.

Λαέρκης, 1) ἡγεμὼν τῶν Μυρμιδόνων ὑπὸ τὸν Ἀχιλλέα (Ὁμ. Ἰλ. Β, 197).—2) Τεχνίτης τις Ἰθακήσιος (Ὁμ. Ὀδ. Γ, 425).

Λαέρτη, φρούριον τῆς Κιλικίας, πατρὶς Διογένους τοῦ Λαερτίου.

Λαέρτης, ἴδ. Ὀδυσσεύς.

Λᾶζαι ἢ **Λαζοί,** λαὸς ἐπίσημος τῆς Κολχίδος, οὗ ἡ μητρόπολις, Ἀρχαιόπολις, ἔκειτο μεταξὺ τῶν ποταμῶν Βάθυος καὶ Φάσιος, πλησίον τούτου εἰς θέσιν ἀπόκρημνον.

Λαιαῖοι, λαὸς τῆς Μακεδονίας, παρὰ τὸν Στρυμόνα ποταμὸν (Θουκ. Β, 96.—Στφ. Βυζ.).

Λάϊος, ἴδ. Οἰδίπους.

Λαΐς, 1) Κορινθία ἑταίρα, ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, περίφημος ἐπὶ κάλλει καὶ ἀπληστίᾳ· ἠγαπᾶτο δ' ὑπὸ τῶν φιλοσόφων Διογένους καὶ Ἀριστίππου, καὶ τὸ τέλος αὐτῆς ἄλλοι ἄλλως περιγράφουσι (Παυσ. Β. 2, 4).—2) Ἡ νεωτέρα, θυγάτηρ Τιμάνδρας, τῆς φίλης τοῦ Ἀλκιβιάδου, ἐν Ὑκκάρᾳ γεννηθεῖσα τῇ Σικελικῇ, διετέλεσεν ἐν σχέσεσι μετὰ τοῦ Ὑπερίδου καὶ τοῦ Ἀπελλοῦ. Μετὰ ταῦτα ἠκολούθησεν εἰς Θεσσαλίαν Ἱππόλοχόν τινα ἢ Ἱππόστρατον, καὶ ἐρρέθη ὅτι ἐκεῖ αἱ ἄλλαι ἱερόδουλοι τοῦ ναοῦ τῆς Ἀφροδίτης τὴν ἐδολοφόνησαν, φθονήσασαι τὴν καλλονήν της.

Λαισήϊον, εἶδος ἐλαφροτάτης ἀσπίδος δερματίνης, πιθανῶς τεμάχιον δέρματος ἀντ' ἀσπίδος χρησιμεῦον, ὡς παρὰ τοῖς Κίλιξι (Ἡρδ. Ζ, 91.—Ὁμ. Ἰλ. Ε, 453. Δ, 426. —Εὐστθ.).

Λαισπονδίας, στρατηγὸς Ἀθηναῖος (Θουκ. ΣΤ, 105.—Ἀρστφ. Ὀρν. 1568).

Λαιστρυγόνες, λαὸς γιγάντων, ἀγρίων, ἀνθρωποφάγων, καθ' Ὅμηρον (Ὀδ. Κ. 81) ἐπὶ τὴν ἀπωτάτην δύσιν οἰκούντων, ἔνθα τοσοῦτον βραχεῖα ἦν ἡ νύξ, ὥστε ὁ ἐκ τῆς βοσκῆς ἐπανερχόμενος ποιμὴν ἀπήντα τὸν εἰς αὐτὴν ἐξερχόμενον, ὅπερ φαίνεται ἀποδεικνύον ὅτι ὁ Ὅμηρος εἶχε γνῶσιν τῆς μακρότητος τῶν ἡμερῶν καὶ νυκτῶν τῶν βορείων κλιμάτων. Ἐν μεταγενεστέροις χρόνοις ἔθετον οἱ Ἕλληνες τοὺς Λαιστρυγόνας ἐν Σικελίᾳ παρὰ τοῖς Λεοντίνοις, οἱ δὲ Ῥωμαῖοι εἰς τὰ νότια τοῦ Λατίου, παρὰ τῇ πό-

λει Φορμία, ἣν ἐκάλουν πόλιν τοῦ Λάμου καθ' Ὁράτιον (Od. III, 17, 1. 6), ὅστις καὶ ἀμφορέα οἴνου τῆς Φορμίας καλεῖ laestrygoniam amphoram. Ἐν τῷ Ὁμηρικῷ χωρίῳ ἀμφιβάλλεται ἂν Λάμος ἦν ὁ μυθικὸς βασιλεὺς καὶ ἱδρυτής, ἢ αὐτὸ τὸ ὄνομα τῆς πόλεως, ὃ κατά τινας ἦν Τηλέπολις ἢ Λαιστρυγονία, ἴδ. Ὀδ. Ψ, 318, εἰ καὶ τὸ χωρίον ὑπό τινων ἐκλαμβάνεται ὡς οὐχὶ γνήσιον. Κατ' αὐτὸ δ' ὅτε ἀφίχθη ἐκεῖ ὁ Ὀδυσσεὺς καὶ ἀπώλεσε πάντα τὰ πλοῖά του πλὴν ἑνός, βασιλεὺς τῆς χώρας ἦν ὁ Ἀντιφάτης.

Λακεδαίμων, ἴδ. Λακωνική.

Λακέρεια, πόλις τῆς Μαγνησίας ἐν Θεσσαλίᾳ, παρὰ τῇ Βοιβηΐδι λίμνῃ (Πινδ. Πυν Γ, 60.—Στφ. Βυζ.).

Λακιάδας, δῆμος τῆς Ἀττικῆς τῆς Οἰνηΐδος φυλῆς (Στφ. Βυζ.).

Λακίνιον, ἀκρωτήριον τῆς Βρεττίας ἐν τῇ κάτω Ἰταλίᾳ, μετὰ ναοῦ τῆς Λακωνίας Ἥρας (Θεόκρ. Δ, 33).

Λακίνιος, διαβόητος λῃστὴς ἐν τῇ νοτίᾳ Ἰταλίᾳ, ὃν ἐφόνευσεν ὁ Ἡρακλῆς ὅτε ἀπήγαγε τὰς βοῦς τοῦ Γηρυόνου (Διόδ. Δ, 25.—Σχλ. Λυκόφρ. 856).

Λάκιος, ἀρχαῖος ἥρως τῆς Ἀττικῆς (Παυσ. Α, 37).

Λάκιππον, πόλις τῆς Βαιτικῆς ἐν Ἱσπανίᾳ (Θτλμ. Β, 4).

Λάκκος, ὑπόγειος δεξαμενὴ ὕδατος, ἐπίσης δὲ χρησιμεύουσα καὶ εἰς διατήρησιν οἴνου ἢ ἐλαίου (Ἀρστφ. Ἐκκλ. 154. Σχλ.—Ξεν. Ἀν. Δ, 2, 22).

Λάκμων ἢ Λάκμος, ὄρος 2200^{μ} ὑψηλόν, τραχύ, δασῶδες καὶ δύσβατον μεταξὺ Θεσσαλίας καὶ Ἠπείρου. Ἡ τὰς δύο χώρας δι' αὐτοῦ συνδέουσα στενωπὸς καλεῖται ν. Ζυγὸς (Ἡρδ. Θ, 92.—Στρβ. ΣΤ, 271. Ζ, 316). Ἐξ αὐτοῦ πηγάζουσιν ὁ Ἀῶος, ὁ Ἀλιάκμων, ὁ Ἴναχος, ὁ Ἄραχθος καὶ ὁ Πηνειός.

Λακράτης, Σπαρτιάτης Ὀλυμπιονίκης (Ξνφ.).

Λακρατίδης, Ἀθηναῖος τις ἐπὶ Δαρείου (Ἀρστ. Ἀχρν. 220).

Λακρίνης, Φωκαεὺς ἐκ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, πεμφθεὶς εἰς Σάρδεις ὡς πρέσβυς πρὸς τὸν μέγαν Κῦρον (Ἡρδ. Δ, 152).

Λάκριτος, σοφιστὴς ἐκ Φασιλίδος τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Σώζεται ὁ κατ' αὐτοῦ λόγος τοῦ Δημοσθένους.

Λακύδης, ἐκ Κυρήνης, νεοακαδημαϊκὸς, διαδεχθεὶς τῷ 141 π. Χ. τὸν ἱδρυτὴν τῆς νέας Ἀκαδημίας Ἀρκεσίλαν, καὶ ἐπὶ 26 ἔτη διδάξας κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ διδασκάλου του ἐν τῇ ὑπὸ τοῦ βασιλέως Ἀττάλου ἱδρυθείσῃ Ἀκαδημίᾳ, ἥτις ἀπ' αὐτοῦ Λακύδειον ἐπωνομάσθη, ἀποθανὼν δ' ἐκ πολυποσίας, καὶ τὴν καθέδραν του ἀφεὶς εἰς τὸν Τήλεκλον καὶ τὸν Εὔανδρον (Διογ. Λαέρτ. Δ, 60.— Cic. Acad. II, 6. Tusc. V, 37).

Λακωνική, εἶτα Λακωνία, τὸ ΝΑ τῆς Πελοποννήσου, ὅρια ἔχουσα πρὸς Β. τὴν Ἀρκαδίαν καὶ Ἀργολίδα· πρὸς Α. τὸ Μυρτῷον πέλαγος· πρὸς Ν. τὴν θάλασσαν τοῦ εὐρέος Λακωνικοῦ ἢ Γυθειατικοῦ κόλπου· πρὸς Δ. τὴν Μεσσηνίαν καὶ τὸν Μεσσηνιακὸν κόλπον· ἐπὶ ἐπιφανείας 87 □^{μ} καὶ ταύτης λίαν ὀρεινῆς, κατῴκουν ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τῆς ἀκμῆς αὐτῆς περὶ τὰς 200,000 ἀνθρώπων. Ὄρος εὐρύ, κρημνῶδες καὶ δυσδιάβατον, ἐκτεινόμενον ἀπὸ τῆς Θυρεάτιδος χώρας, ἢ τῆς Κυνουρίας ΝΑ. μέχρις Ἐπιδαύρου τῆς Λιμηρᾶς, καὶ εἰς ταπεινότερον ὕψος μέχρι τοῦ Ἀκρωτηρίου Μαλέου, διαιρεῖ τὴν εὔφορον, 20 □^{μ} ἔχουσαν κοιλάδα τῆς Σπάρτης ἀπὸ τῆς Α. παραλίας, ἣν ἐπὶ τῆς δωρικῆς εἰσβολῆς εἶχον καταλάβει οἱ Ἴωνες, ἀνεξάρτητοι μείναντες, καὶ διὰ τοῦτο ἐλευθερολάκωνες ὀνομαζόμενοι. Ἐθεωροῦντο δὲ μᾶλλον ἀνήκοντες εἰς τὴν Ἀργολίδα, ἧς δι' αὐτῶν τὰ ὅρια ἐξετείνοντο μέχρι τοῦ Μαλέα (Ἡρδ, Α, 82. ΣΤ, 92). Τὸ Β. μέρος τοῦ ὄρους τούτου ὠνομάζετο Πάρνων (ν. Μαλεβόν)· αἱ δὲ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς Σπάρτης κορυφαὶ Βαρδοσθένης (ν. Βρέσθενα), Εὖας καὶ Ὄλυμπος (ν. Βασάρα) κατὰ τὴν Σελλασίαν· πλησιέστερον δὲ τῆς Σπάρτης ὁ Θώρναξ (ν. Παυλέϊκα), καὶ τὸ Μενελάϊον ὄρος. Μεσημβρινῶς δὲ, ὑπὲρ Ἐπίδαυρον τὴν Λιμηρὰν, ὁ Ζάρηξ (ν. Καλικέρα) 1300^{μ} ὑψηλός. Νοτιώτερον δ' ἀπέληγε τὸ ὄρος εἰς τὸ περιώνυμον ὄρος τὸν Μαλέαν, οὗ ἀπέναντι ἦν ἡ νῆσος Ὀνουγνάθος (ν. Ἐλαφονήσι), ἧς παρέκτασις, ὑποθαλασσίως συνδεομένη, ἦν ἡ νῆσος Κύθηρα. Πρὸς Ν δ' ἐκτείνεται κατὰ τὴν Μεσσηνίαν ὁ Ταΰγετος, ἢ τὸ Ταΰγετον ὄρος (ν. Πενταδάκτυλος), τὸ ὑψηλότερον τῆς Πελοποννήσου, ἀλλὰ, πλὴν τῶν κορυφῶν, κατάφυτον, ἀφθόνως διαρρεόμενον καὶ πλούσιον εἰς νομάς. Περὶ τὸ μέσον αὐτοῦ, κατὰ τὸ Δέρριον, διὰ τῆς κοιλάδος

ἣν διαρρέει ὁ ποταμὸς Τίασα, ὁδὸς φέρει ἀπὸ Σπάρτης εἰς Μεσσηνίαν. Πρὸς Ν ἡ κορυφὴ τὸ Ταλετὸν ἀνέρχεται μέχρι 2410^{μ}. Πολλαχοῦ δ' ἔχει ἐκ σεισμοῦ τὸ ὄρος βαθέα σχίσματα, ὡς Δ τῆς Σπάρτης τὸν 600^{μ} βαθὺν κάθετον κρημνὸν τὸν Κεάδαν, εἰς ὃν ἐκρήμνιζον τοὺς εἰς θάνατον καταδικαζομένους. Ἕτερον βαθὺ χάσμα κατὰ τὸ ἀκρωτήριον Ταίναρον (Ἰταλ. Ματαπὰν), ἐθεωρεῖτο ὡς ἡ κάθοδος εἰς τὸν Ἅδην, δι' ἧς ὁ Ἡρακλῆς ἀνήγαγε τὸν Κέρβερον. Καὶ πρὸς Β δ' ἐχώριζον ἀπὸ τῆς Ἀρκαδίας ὄρη τὴν Λακωνικὴν, ὥστε ἐν γένει ἦν δυσπρόσιτος καὶ ἀσφαλὴς κατ' ἐχθρικῶν ἐπιδρομῶν. Τρεῖς δὲ μόνον ὁδοὶ ἔφερον πρὸς αὐτὴν, ἡ ἐκ Μεσσηνίας ὑπὲρ τὸν Ταΰγετον ἤδη μνημονευθεῖσα, οὐχὶ ἁμαξιτὴ, ἀλλὰ στενωπὸς ἐνιαχοῦ ἐπικίνδυνος, καὶ ἐκ Φαρῶν εἰς τὴν Σπάρτην ἄγουσα ἡ ἐκ Μεγαλοπόλεως διὰ τῆς Σκιρίτιδος χώρας καὶ τῆς κοιλάδος τοῦ Εὐρώτα, καὶ δύο ἄλλαι ὀρειναὶ στενωποὶ ἐκ Τεγέας καὶ Θυρεάτιδος, ὑπὲρ τὴν Σελλασίαν εἰς μίαν ἑνούμεναι, δύσβατον καὶ αὐτὴν, ἀλλὰ σπουδαῖαι ὑπὸ στρατηγικὴν ἔποψιν Liv. XXIV, 26. 28. XXXV, 27). Τὸ εὔφορον μέρος τῆς Λακωνικῆς ἦν ἡ τοῦ Ὁμήρου κοίλη Λακεδαίμων, ἡ πεδιὰς Λεύκη Δ τῆς Ἐπιδαύρου Λιμηρᾶς. Εἰς τὴν παραλίαν δὲ πλημμυρῶν ὁ Εὐρώτας ἀπετέλει ἕλος, Ἑλία καλούμενον. Αἱ δὲ Θυρίδες ἦσαν μέγας σκόπελος πρὸ τοῦ Ταινάρου ἀποτόμως εἰς τὰ κύματα βυθιζόμενος (Ἰτ. Κάπο-Γρόσσο). Τὸ Ἐπιδήλιον ἦν ἀκρωτήριον Β τοῦ Μαλέα, ἡ δὲ Μινώα Ν τῆς Ἐπιδαύρου Λιμηρᾶς, ἔνθα νῦν ἡ πόλις Μονεμβασία. —Ὁ κυριώτερος ποταμὸς τῆς Λακωνικῆς ἦν ὁ Εὐρώτας (Βασιλοπόταμο), πηγάζων ἐκ τῆς Ν κλιτύος τοῦ Βορείου ὄρους, βυθίζεται εἰς χάσμα καὶ ἀναφαίνεται πάλιν εἰς τὴν Σκιρίτιν, καὶ ῥέων πρὸς νότον διὰ συνεχῶν καταρρακτῶν, ἐκβάλλει εἰς τὸν μυχὸν τοῦ Λακωνικοῦ κόλπου. Ὁμόρρους αὐτοῦ πρὸς τ' ἀριστερὰ ἦν ὁ Οἰνοῦς (ν. Καλεφίνα), ἄνω τῆς Σπάρτης εἰς αὐτὸν ἐκρέων, ἀφ' οὗ παρὰ τῇ Σελλασίᾳ δεχθῇ τὸν Γοργύλον· δεξιῶς δὲ ἡ Τίασα (ν. Μιστρὰς), καὶ ὁ Φελλίας παρὰ ταῖς Ἀμύκλαις. Ὁ Σμῆνος καὶ ὁ Σκύρας ῥέουσιν Α τοῦ Ταϋγέτου εἰς τὸν Λακωνικὸν κόλπον, ὁ δὲ Πάμισος ἦν κατ' ἀρχὰς τὸ ὅριον πρὸς τὴν Μεσσηνίαν· μετὰ ταῦτα δ' ὅριον ἐγένετο ὁ Χοίριος, ἀμφότεροι εἰς τὸν Μεσσηνιακὸν κόλπον ἐκβάλλοντες. Κόλπον δ' εἶχε τὸν Λακωνικὸν, μεταξὺ τῶν ἀκρωτηρίων Μαλέα καὶ Ται-

νάρου, μετὰ τοῦ Βοιατιῶν (ν. Βάτικα) πρὸς Α. Ὁ Ταΰγετος παρῆγε σίδηρον, ὅστις εἰς σκεύη κατειργάζετο, καὶ πράσινον ὡραῖον λίθον, τὸν κροκεάτην. Παρὰ τῇ Ὄνου Γνάθῳ ἐλατομοῦντο οἰκοδομικοὶ τιτανόλιθοι, καὶ αἱ παραλίαι εἶχον ἀφθόνους κογχύλας πορφύρας. Ἦσαν δὲ γνωστοὶ ἐν τῇ ἀρχαιότητι καὶ οἱ Λακωνικοὶ (λαγωνικοὶ) κύνες. Πολλάκις ὑπέφερεν ἡ χώρα ὑπὸ σεισμῶν· οὕτως ὅτε τῷ 464 π. Χ. ἐφονεύθησαν 20,000 ἄνθρωποι ἐν Σπάρτῃ, καὶ κατέπεσε μία τῶν κορυφῶν τοῦ Ταϋγέτου. Οἱ ἀρχαιότατοι κάτοικοι ἦσαν Λέλεγες καὶ Κυνούριοι, οἷς προσετέθησαν ἔπειτα Ἀχαιοί. Ὅτε δ' εἰσέβαλον οἱ Δωριεῖς, ἐγένοντο αὐτοὶ ἡ προύχουσα φυλή, οἱ δ' ἀρχαῖοι κάτοικοι ἔμειναν ἐν σχέσει περιοίκων ἢ Εἱλώτων πρὸς αὐτούς, καὶ ἐν γένει ἐλέγοντο πάντες ὁμοῦ Λάκωνες, Λακεδαιμόνιοι, Σπαρτιᾶται (ἴδ. Σπάρτη). Ἦσαν δ' αἱ πόλεις, 1) εἰς τὴν ἀκτὴν τοῦ Μεσσηνιακοῦ κόλπου, ἡ Γερήνια (ν. Ζαρνάτα), ἴσως ἡ αὐτὴ τῇ Ἐνόπῃ τοῦ Ὁμήρου (Ἰλ. Β, 150), ἐξ ἧς πιθανῶς καὶ ὁ Νέστωρ, ὡς αὐτόθι γεννηθεὶς ἢ τραφείς. Γερήνιος ἐπελέγετο· ἡ Καρδαμύλη· τὰ Λεῦκτρα, μετ' ἀκροπόλεως, ἱδρυθέντα ὑπὸ Μινυῶν ἐκ Λεύκτρων τῶν Βοιωτικῶν· ἡ Πέφνος· αἱ Θαλάμαι· ὁ Οἴτυλος· ἡ Μέση· τὸ Ταίναρον, εἶτα Καινήπολις (ν. μοναστήριον Κυπάρισσος). Εἰς δὲ τὸν Λακωνικὸν κόλπον, ἡ Ψαμαθοῦς (ν. Πορτοκάλιο), μετ' ἀρίστου λιμένος· Ἀχίλλειος λιμήν, ἔχων ναὸν τοῦ Ποσειδῶνος, περιέχοντα τὰ χαλᾶ ἀγάλματα τοῦ Ἀρίωνος καὶ τοῦ σώσαντος αὐτὸν εἰς τὴν γῆν δελφῖνος (Ἡρδ. Α, 24). Τευθρώνη (ν. Κολοκυθία)· Ἀπίνη· ἡ Λάς· Γύθειον, τῆς Σπάρτης ἐπίνειον καὶ ναύσταθμος· ἡ Τρίνασος· τὸ Ἕλος, ἐν ἑλώδει πεδίῳ, ἀρχαιότατα καταστραφέν· αἱ Ἀκρίαι (-αἱ), μετὰ λιμένος· ἡ Ἀσωπὸς (ν. Ῥάπανον)· ἡ Κυπαρισσία· αἱ Βοιαὶ ἐν ὁμωνύμῳ κόλπῳ. Ἐν δὲ τῇ Μυρτῴᾳ θαλάσσῃ, ἡ Μινώα (Μο-

νεμβασία)· Ἐπίδαυρος ἡ Λιμηρά, μετὰ καλοῦ λιμένος καὶ ἀκροπόλεως, ἧς σώζονται κυκλώπεια λείψανα· ὁ Ζάρ|αξ, μετὰ καλοῦ λιμένος (ν. Γέρακα), καταστραφεὶς ὑπὸ Κλεωνύμου τῷ 272 π. Χ· αἱ Πρασιαί. Μεσογείως δ' ἔκειντο, πρὸς ΒΔ τῆς Σπάρτης ἡ Βέλμινα, κυριωτέρα πόλις τῆς τραχείας Σκιρίτιδος χώρας πρὸς τῇ Ἀρκαδίᾳ, ἐπὶ τῆς κυριωτέρας ὁδοῦ, ἣν ὠχύρουν διάφορα φρούρια, ὡς τὸ Οἶον· Αὐτῆς αἱ Καρύαι (ν. Ἀράχοβα) ἐπὶ τοῦ Οἰνοῦντος, μετὰ περιφήμου ναοῦ τῆς Ἀρτέμιδος, ἔνθα αἱ κόραι τῆς Λακωνίας ἐτησίως ἑορτασίμους ἐτέλουν ὀρχήσεις (ἴδ. Καρυάτιδες). Οὐ μακρὰν τὸ δασῶδες χωρίον Σκοτίτης, οὗ αἱ μέλαιναι ὀρῦς ἐφύοντο ἐπὶ λευκοῦ τιτανώδους ἐδάφους· ἡ Σελλασία ἐπὶ τοῦ Οἰνοῦντος, ἕως 60 στάδια ἀπὸ τῆς Σπάρτης, ὑπὸ τὰ ὄρη Εὔαντα καὶ Ὄλυμπον, ἔνθα τῷ 222 π. Χ. Ἀντίγονος ὁ Δώσων ἐνίκησε τὸν Κλεομένην· ἡ Πελλάνη ἐπὶ τοῦ Εὐρώτα· αἱ Θεράπναι (ἡ Θεράπνη), ἕδρα τῶν Διοσκούρων, ἐπὶ τοῦ Μενελαίου ὄρους, ἔνθα ἦν μνημεῖον τοῦ Μενελάου. Πρωτεύουσα τῆς Λακωνικῆς, ἡ Σπάρτη, ἔκειτο ἐπὶ πολλῶν ταπεινῶν λόφων μεταξὺ τῶν ποταμῶν Εὐρώτα, εἰς τὴν δεξιὰν αὐτοῦ ὄχθην, καὶ Κνακίωνος, καὶ εἶχε περιφέρειαν 48 σταδίων, κατοίκους δὲ περὶ τὰς 60,000. Ἐπὶ τοῦ ὑψηλοτέρου λόφου ΒΔ, ὅστις ἐθεωρεῖτο ὡς ἡ ἀκρόπολις, ἵδρυτο ὁ περίφημος ναὸς τῆς Χαλκιοίκου Ἀθηνᾶς, οὕτω κληθείσης διότι ἔνδον οἱ τοῖχοι ἦσαν κατὰ τὸν ἀρχαϊκὸν τρόπον διὰ χαλκῶν ἐπικεκαλυμμένοι πλακῶν. Ἦν δὲ τὸ ἄγαλμα ἔργον τοῦ Λακεδαιμονίου Γιτιάδου. Ἐντὸς τοῦ ναοῦ τούτου ἐντειχισθεὶς ἀπέθανεν ὁ τὴν πατρίδα προδοὺς Παυσανίας. Ἐκεῖ δ' ἦν καὶ ναὸς τῆς Ἀθηνᾶς Ἐργάνης, καὶ ἕτερος τῶν Μουσῶν, ἃς οἱ Σπαρτιᾶται ἐλάτρευον, διότι εἰς τὰς στρατείας αὐτῶν μετεχειρίζοντο οὐχὶ σάλπιγγας, ἀλλ' αὐλούς, κιθάρας καὶ λύρας (Cic. Tusc. II, 16). Νοτίως δ' ὑπὸ τὸν λόφον ἦν τὸ θέατρον, οὗ λείψανα ἔτι σώζονται.

Ἡ πόλις ἦν ἀτείχιστος, τῶν Σπαρτιατῶν πρεσβευόντων ὅτι τὰ στήθη τῶν πολιτῶν εἰσὶν ὁ ἄριστος τειχισμός· ὠχύρωσε δ' αὐτὴν, ἀλλ' ἀτελῶς, πρῶτος ὁ τύραννος Νάβις (190 π. Χ.). Περιελαμβάνοντο δ' ἐν τῇ πόλει τέσσαρες κῶμαι· αἱ Λίμναι Α, ἡ Μεσόα Ν, ἡ Κυνοσουρὶς ΝΔ, καὶ ἡ Πιτάνα Β, τὸ ἐπισημότερον μέρος, ἐξ οὗ καὶ ὅλος λόχος ἐστρατολογεῖτο (Ἡρδ. Θ, 53). Ν ὑπὸ τὴν Ἀκρόπολιν ἦν ἡ ἀγορὰ, περιέχουσα τὴν Περσικὴν στοὰν, τὴν οἰκοδομηθεῖσαν ἐκ τῶν Περσικῶν λαφύρων, τὸ Ἐφορεῖον, γενικὸν ἀρχεῖον τῆς πόλεως, καὶ πολλὰ ἱερὰ, προσέτι δὲ καὶ ὁ χορὸς, θέσις ὡρισμένη διὰ τῶν νέων τὰς γυμνοπαιδιάς. Ἐκεῖ πλησίον ἦσαν καὶ οἱ τάφοι τῶν Αἰγιδῶν· οἱ δὲ τῶν Εὐρυποντιδῶν ἦσαν πρὸς Ν τῆς πόλεως. Ἐκ τῆς ἀγορᾶς δ' ἡ Ἀφεταὶς ὁδὸς, εἰς ἣν ἐσταδιοδρόμουν οἱ μνηστῆρες τῆς Πηνελόπης (ἴδ. Ὀδυσσεὺς), ἔφερε πρὸς Ν. μετὰ τῆς Ὑακυνθίας, ἥτις ἦγεν εἰς Ἀμύκλας. Μεταξὺ τῆς Ἀκροπόλεως καὶ τοῦ Εὐρώτα ἦν τὸ Ἰσσώριον, λόφος ὀχυρὸς, ἔχων ναὸν τῆς Λιμναίας Ἀρτέμιδος· Ν δ' αὐτοῦ ἐξετείνετο ὁ Δρόμος διὰ τὰς ἱπποδρομίας, καὶ ἀμέσως πρὸ τῆς πόλεως ΝΑ, ὁ Πλατανίστας, γυμνάσιον πλατανόφυτον μετὰ μνημείων ἡρώων· Β δ' ὑπὲρ τὸν Εὐρώταν ἔφερεν ἡ γέφυρα Βαβύκη, καὶ ἀπέναντι τῆς πόλεως, Α τοῦ Εὐρώτα, ἦν ὁ Μενελάϊος λόφος. Τῆς ἀρχαίας Σπάρτης, ἥτις ἐπὶ μικρὸν εἶχε μείνει καὶ ἔρημος, ὀλίγα σώζονται λείψανα ὑπὸ τὴν νέαν (Παυσ. Γ, 13—18)· εἰς μιᾶς ὥρας δ' ἀπόστασιν Δ αὐτῆς, ἐπὶ τοῦ μεσαίωνος ᾠκοδομήθη ἡ πόλις Μιστρᾶς.—20 στάδ. Ν τῆς Σπάρτης ἔκειντο αἱ Ἀμύκλαι. Α δὲ τῆς Σπάρτης μνημονεύονται καὶ ἡ Ὀλυμπία ἢ Ὀλυμπηὶς, χωρίον ὀχυρὸν ἐπὶ τοῦ Πάρνωνος, καὶ αἱ Γερόνθραι (ν. Γεράκι) μετ' ἀκροπόλεως, πόλις ἀρχαία Ἀχαϊκὴ ἐκδωρισθεῖσα (ἴδ. Στρβ. Η, 363. — Παυσ. Α, 3.— Plin. IV, 5, 8).

Λακωνισταί, ὅσοι εἰς διάφορα μέρη τῆς Ἑλλάδος, καὶ μάλιστα ἐν Ἀθήναις, τὴν ἐπικρατήσασαν ἡδυπάθειαν καὶ τρυφηλότητα ἀποδοκιμάζοντες, ἐπεδίωκον τὴν σπαρτιατικὴν ἀφελῆ καὶ αὐστηρὰν δίαιταν, φιλοτιμούμενοι λακωνίζειν, ὡς ἐλέγετο. Ἐνεδύοντο δὲ οὗτοι ἁπλῶς, ἔφερον ἄκαρτον καὶ μακρὸν τὸν πώγωνα, διὰ χειρὸς εἶχον τὴν λακεδαιμονίαν ῥάβδον, ἐπεδίδοντο εἰς τὴν γυμναστικὴν, καὶ εἶχον ἢ πολλάκις ἰδιαρέσκως καὶ ἐπιτετηδευμένως ἐπεδείκνυον τραχέα τὰ ἤθη, δι' ὃ καὶ συνεχῶς ἐνεπαίζοντο διὰ τοῦτο καὶ διεκωμῳδοῦντο (Πλάτ. Πρωταγ. πρ. 342, Β, 1.—Δμσθ. σ. 1267.—Ἀρστφ. Σφ. 1317. Πλούτ. Φωκ. Ι). Ἀλλὰ καὶ πολιτικὴ ἐδίδετο εἰς τὴν λέξιν σημασία. Ξεν. Ἑλλ. ΣΤ. 3, 14. «Ἐν ἑκάστῃ πόλει οἱ μὲν λακωνίζουσι οἱ δὲ ἀττικίζουσι».

Λάλασις, μία τῶν ἐπὶ Ῥωμαίων τοπαρχιῶν τῆς Κιλικίας (Πτολμ.).

Λάμαχος, Ἀθηναῖος, υἱὸς Ξενοφάνους, στρατηγὸς, ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, ἐπ' ἀνιδιοτελείᾳ καὶ ὡς ἐν κινδύνοις ἀτρόμητος ἐπαινούμενος. Χλευάζει ὅμως τὸ φιλοπόλεμον αὐτοῦ ὁ Ἀριστοφάνης ἐν τοῖς Ἱππεῦσι καὶ ἐν τῇ Εἰρήνῃ (ἴδ. καὶ Ἀχαρν. 566, 1071). Ἐντολῇ τοῦ Περικλέους ἀπηλευθέρωσε τῷ 453 τὴν Σινώπην ἀπὸ τοῦ τυράννου αὐτῆς Τιμασιλάου (Πλούτ. Περ. Κ)· τῷ δὲ 424 ἐναυάγησε μετὰ τοῦ στόλου του παρὰ τῇ Ἡρακλείᾳ τῇ Ποντικῇ (Θουκ. Δ, 75). Τῷ 421 συνυπέγραψε μετὰ τοῦ Νικίου τὴν εἰρήνην (Θουκ. Ε, 19, 24), τῷ δὲ 415 μετ' αὐτοῦ καὶ τοῦ Ἀλκιβιάδου συναπεστάλη στρατηγὸς εἰς Σικελίαν (Θουκ. ΣΤ, 8.—Πλούτ. Νικ. ΙΒ. Ἀλκ. ΙΗ)· ἀλλὰ τὸ ἔμφρον αὐτοῦ σχέδιον τοῦ νὰ πλεύσωσιν ἀμέσως κατὰ Συρακουσῶν δὲν εἰσηκούσθη, καὶ ὑπερίσχυσε τὸ τοῦ Ἀλκιβιάδου (Θουκ. ΣΤ. 49.—Πλούτ. Νικ. ΙΔ). Ἔπεσε δὲ πολεμῶν πρὸ τῶν Συρακουσῶν τῷ 414 (Θουκ. ΣΤ, 101.—Πλούτ. Νικ. ΙΗ).

Λαμία, 1) Ἴδ. Ἔμπουσα.—2) Ἀθηναία αὐλητρὶς, θυγάτηρ Κλεάνορος, ἑρωμέ-

νη Δημητρίου τοῦ Πολιορκητοῦ (Πλούτ. Δημ. ΙΣΤ.—Ἀλκίφρ. Ἐπ. Β. 1).

Λαμία, Ἐν τῇ Θεσσαλικῇ Φθιώτιδι παρὰ τοῖς Μαλιεῦσιν, εἰς 50 σταδίων ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ Λαμιακοῦ κόλπου. Πόλις ὀχυρὰ, ἐγένετο θέατρον διαφόρων πολέμων, πρὸ πάντων τοῦ αὐτῆς ἐπωνύμου τῶν Ἀθηναίων κατὰ τῶν Μακεδόνων τῷ 323 π. Χ. (Διόδ. ΙΖ, 111. ΙΗ, 9.—Στρβ. Θ, 433.—Liv. XXVII, 30. XXXII, 4). Ἐπὶ Τούρκων Ζητούνι.

Λαμιακὸς πόλεμος. Ὁ Ἀθηναῖος στρατηγὸς Λεωσθένης, τοῦ Ἀλεξάνδρου ὀπαδὸς, ἔπεισε μετὰ τούτου τὸν θάνατον (323 π. Χ.) τοὺς Ἀθηναίους, παρὰ τὰς προσπαθείας τοῦ Φωκίωνος, ὅπως ἀποσείσωσι τὸν Μακεδονικὸν ζυγὸν, πρὸς ὃ συνησπίσθησαν μετὰ τῶν Αἰτωλῶν, Ἀκαρνάνων, Δωριέων, Λοκρῶν, Φωκέων, Θεσσαλῶν, Αἰνιάνων καὶ Δολόπων, ἔτι δ' ἐν Πελοποννήσῳ τῶν Ἀργείων, Σικυωνίων, Ἠλείων, Φλιουντίων, Μεσσηνίων, Ἀρκάδων, προσλαβόντες καὶ 8000 μισθωτοὺς, ὡς 7000 προσέλαβον οἱ Αἰτωλοὶ, καὶ διὰ τῆς δυνάμεως ταύτης κατέλαβεν ὁ Λεωσθένης τὰς Θερμοπύλας. Ὁ Μακεδὼν Ἀντίπατρος κατώρθωσε μόλις ἐν βίᾳ νὰ στρατολογήσῃ 13,000 πεζῶν καὶ 600 ἱππεῖς, τοῦ Κρατεροῦ μένοντος ἔτι ἐν Κιλικίᾳ μετὰ 10,000 ἀρχαίων στρατιωτῶν. Διατάξας δὲ τὸν Κλεῖτον νὰ περιπλέῃ μετὰ 110 τριήρεων, εἰσήλασε κατὰ τὸ θέρος τοῦ 323 εἰς Θεσσαλίαν, ἀλλ' ἠττήθη ἐν Ἡρακλείᾳ τῇ ἐν Τραχῖνι, δι' ὃ καὶ οἱ αὐτὸν τὸ πρῶτον παρακολουθήσαντες Θεσσαλοὶ ἰδίως 2,000 ἱππεῖς, ηὐτομόλησαν πρὸς τοὺς Ἕλληνας. Τότε δ' ἐπολιορκήθη στενῶς ἐν τῷ φρουρίῳ τῆς Λαμίας ὑπὸ τοῦ Λεωσθένους. Τοῦτον φονευθέντα κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ 323, διεδέχθη ὁ Ἀντίφιλος, ὅστις ἠναγκάσθη νὰ λύσῃ τὴν πολιορκίαν, ἵνα βαδίσῃ κατὰ τοῦ Λεοννάτου, ἐπελθόντος ἐκ Φρυγίας μετὰ 20,000 πεζῶν καὶ 2,500 ἱππέων· ἐφονεύθη δὲ τότε καὶ ὁ Λεάννοτος ἐν ἱππομαχίᾳ συγκροτηθείσῃ εἰς ἀπόστασίν τινα Β τῆς Λαμίας. Ὁ Ἀντίπατρος ὅμως, τὰς πεδιάδας ἀποφεύγων φόβῳ τοῦ ἱππικοῦ, κατώρθωσε διὰ τῶν ὀρέων ν' ἀποσυρθῇ μέχρι τῶν ὀρεινῶν τῆς Μακεδονίας, καὶ ἐκεῖ ὀχυρωθεὶς νὰ περιμείνῃ τὸν Κρατερὸν μετὰ τῶν ἀρχαίων στρατιωτῶν του. Ἐν τούτῳ τῷ μεταξὺ δὲ (ἀρχ. 322) εἶχε νικήσει καὶ ὁ Κλεῖτος κατὰ θάλασσαν, περὶ τὰς Ἐχινάδας νήσους (Διόδ. ΙΗ, 16). Ηὔξησε δὲ, μετὰ τὴν ἄφιξιν καὶ τοῦ Κρατεροῦ, ὁ Μακεδονικὸς στρατὸς εἰς 48,000, ἐνῷ ὁ Ἑλληνικὸς εἶχεν ἐλαττωθῆ εἰς 28,000, καὶ ἐμπείρων ἀρχηγῶν ἐστερεῖτο. Μακρὸν χρόνον ἔμειναν οἱ δύο στρατοὶ παρὰ τὸν Πηνειὸν ἀντιπαρατεταγμένοι. Τέλος ἐπετέθησαν πρῶτοι οἱ Ἕλληνες, τῇ 7 Μεταγειτνιῶνος (24 Ἰουλ.) 322, καὶ ἐνίκησε κατ' ἀρχὰς τὸ θεσσαλικὸν ἱππικὸν, ἀλλ' ἀλλαχοῦ οἱ Ἕλληνες ἠττήθησαν, καὶ ἀποθαρρυνθέντες ἤρξαντο διαπραγματεύσεων. Ὁ Ἀντίπατρος ὅμως ἀπέκρουσεν αὐτάς, κηρύξας ὅτι θέλει διαπραγματευθῆ μεθ' ἑκάστης τῶν πόλεων ἰδίως, καὶ οὕτω διελύθη ὁ συμμαχικὸς στρατὸς καὶ ἐκυριεύθησαν αἱ Θεσσαλικαὶ πόλεις, ὑπετάγησαν δὲ ταχέως καὶ αἱ ἄλλαι Ἑλληνικαὶ, αἱ δ' Ἀθῆναι καὶ ἡ Αἰτωλία ἐμονώθησαν. Οἱ Ἀθηναῖοι ἔπεμψαν τότε τὸν Φωκίωνα καὶ τὸν Δημάδην πρὸς τὸν Ἀντίπατρον, ἵνα τὸν ἀποτρέψωσι τοῦ νὰ καταλάβῃ τὴν πόλιν· ἀλλ' ἐκεῖνος ἐπέμεινε νὰ τῷ παραδοθῶσιν ὁ Δημοσθένης, ὁ Ὑπερίδης (οἵτινες ὅμως φυγόντες ἐσώθησαν) καὶ ἄλλοι, καὶ κατέλαβε τὸ φρούριον τῆς Μουνυχίας, ἐπέβαλε φόρον εἰς ποινὴν καὶ ἀπότισιν τῶν δαπανῶν τοῦ πολέμου, περιώρισε τὴν δημοκρατίαν ἐλαττώσας εἰς 6000 τὸν ἀριθμὸν τῶν πολιτῶν δι' ἀποκλεισμοῦ τῶν κεκτημένων περιουσίαν ἐλάσσονα τῶν 20 μνῶν, καὶ εἰς θάνατον κατεδίκασε τοὺς ἀντιπολιτευομένους τῶν ῥητόρων ὅσους συνέλαβεν. Οἱ Αἰτωλοὶ ὅμως ἔτυχον εὐνουστέρων ὅρων εἰρήνης, τοῦ Ἀντιπάτρου καὶ τοῦ Κρατεροῦ ἀναγκασθέντων κατὰ τὸ ἔαρ τοῦ 321 νὰ μεταβῶσιν εἰς τὴν Ἀσίαν (Διόδ. ΙΗ.—Just. XIII).

Λάμιος, υἱὸς τοῦ Ἡρακλέους, κτίστης τῆς πόλεως Λαμίας (Στφ. Βυζ.).

Λάμις, Μεγαρεὺς, ἀρχηγὸς ἀποικίας εἰς Σικελίαν (Θουκ. ΣΤ, 4).

Λαμίσκος, Σάμιος Πυθαγόρειος φιλόσοφος (Στφ. Βυζ.).

Λάμος, 1) ἴδ. Λαιστρυγόνες.—2) Ποταμὸς τῆς Βοιωτίας, πηγάζων ἐκ τοῦ Ἑλικῶνος, καὶ χυνόμενος εἰς τὸν Φάλαρον (Παυσ.). — 3) Πόλις τῆς Κιλικίας ἐπὶ ποταμοῦ ὁμωνύμου, χωρίζοντος τὴν κυρίως Κιλικίαν ἀπὸ τῆς τραχείας.

Λαμπὰς, λαμπαδηδρομία ἢ λαμπαδοῦχος ἀγὼν, ἑορτὴ διὰ νυκτὸς τελουμένη πολλαχοῦ τῆς Ἑλλάδος, ἐν Ἀθήναις δὲ, ἐν τῷ ἔξω Κεραμεικῷ, ἀπὸ τῆς Ἀκαδημίας, εἰς πέντε ἑορτὰς, τὰ Προμήθεια, (τὰ μεγάλα) Παναθήναια, τὰ Ἡφαίστεια, τὰ Πάνια, καὶ, ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Σωκράτους, τὰ Βενδίδεια, ἐφ ὧν καὶ κατὰ πρῶτον εἰσήχθη νὰ τελῶσιν αὐτὴν ἀντὶ πεζῶν ἔφιπποι (Ἡρδ. ΣΤ, 105. Η, 9. — Πλάτ. Πολιτ. 328.— Ἁρπκρ. λ. λαμπάς.—Σχλ. Ἀρστφ. Βάτρ.135). Ἦν δὲ μία τῶν λειτουργιῶν, καὶ, ὡς φαίνεται, οὐκ ὀλίγον δαπανηρὰ (Ἰσ. Φιλοκτμ. κλ. σ. 62, 20. — Ἀρστφ. Σφ. 1203. Βάτρ. 1085). Ἐξετελεῖτο δὲ πιθανῶς οὕτως· οἱ λαμπαδοῦχοι ταττόμενοι κατ' ἀποστάσεις εἰς 3 σειρὰς, ἔτρεχον ἀρχόμενοι ἀπὸ τῶν προτεταγμένων, καὶ ἐκεῖνος οὗ ἡ λαμπὰς ἐσβεῖτο, παρέδιδεν αὐτὴν εἰς τὸν ἐπερχόμενον ἐξ ἀποστάσεώς τινος ὀπίσω αὐτοῦ (Ἡρδ. Η, 98.—Πλάτ. Νομ. 176). Ἴσως δὲ πάντες οἱ φθάντες εἰς τὸ τέρμα μετὰ καιομένης λαμπάδος ἡμιλλῶντο ἔπειτα δρόμῳ (Ἀνδοκ. Ἀλκιβ.—Σχλ. Ἀρστ. Βατρ. 1033), καὶ ἐνίκα ἐξ αὐτῶν ὁ πρῶτος εἰς τὸ τέρμα ἀφικόμενος χωρὶς ἡ λαμπὰς νὰ σβεσθῇ. Οὗτος δ' ἀνέθετε συνήθως αὐτὴν τοῖς θεοῖς. Εἶχον δ' αἱ λαμπάδες αὗται σχῆμα ἴδιον, ὡς φαίνεται ἐπὶ νομίσματος τῆς Ἀμφιπόλεως.

Λάμπεια (ἡ), ὄρος τῆς Ἀρκαδίας, μέρος τοῦ Ἐρυμάνθου, κατὰ τὰ σύνορα τῆς Ἀχαΐας (Ἀπλλδ. Ῥόδ. Α, 127).

Λαμπετία, ἴδ. Ἥλιος.

Λαμπεὺς, ἐπίθετον τοῦ Πανὸς ἔχοντος ναὸν ἐπὶ τοῦ ὄρους Λαμπείας (Παυσ. ΣΤ, 24).

Λαμπιδὼ, γυνὴ Ἀρχιδάμου, τοῦ βασιλέως τῆς Σπάρτης, μήτηρ τοῦ Ἄγιδος (Πλούτ. Ἀλκ. Α', σ. 124).

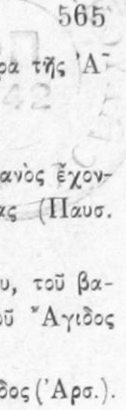
Λαμπιτὼ, ὄνομα Σπαρτιάτιδος (Ἀρσ.).

Λάμπος, 1) υἱὸς Λαομέδοντος τοῦ βασιλέως τῆς Τροίας (Ὁμ. Ἰλ. Ο, 527). Παρ' Ἀπολλοδώρῳ Λάππος (Γ, 12, 3). — 2) Υἱὸς τοῦ Αἰγύπτου καὶ τῆς Γοργόνος (Ἀπολλδ. Β, 1, 5).—3) Ὄνομα ἑνὸς τῶν ἵππων τοῦ Ἡλίου (Ὁμ. Ὀδ. Ψ, 246), καὶ ἑνὸς τῶν τοῦ Ἕκτορος (Ἰλ. Θ, 185).

Λαμπροκλῆς, ὁ πρεσβύτερος υἱὸς τοῦ Σωκράτους (Ξενφ. Ἀπομν.).

Λάμπρος, διδάσκαλος τῆς μουσικῆς ἐν Ἀθήναις, σύγχρονος τοῦ Σωκράτους (Πλάτ.).

Λαμπτὴρ, 1) κατὰ τοὺς ὁμηρικοὺς χρόνους (Ὀδ. Ε, 306) ἐσχάρα ἐφ' ἧς ἐκαίοντο ξηρὰ ξύλα, δᾷδες, πίσσα, ῥητίνη, πρὸς φωτισμόν. Μεταγενεστέρως ἐτίθετο ἐπὶ στήλης λιθίνης ἢ μεταλλίνης, ἥτις ἐκαλεῖτο χυτρόπους ἢ λυχνοῦχος καὶ ἱδρύετο εἰς ὑπαίθρια χωρία, ἢ εἰς στοὰς, ναοὺς καὶ πολυτελεῖς οἰκοδομὰς, ἧς ἡ στέγη ἦν διὰ τοῦτο διάτρητος. Εἰς ῥάβδον δὲ (καυλὸν) πηγνύμενος ὁ λαμπτὴρ, ἐφέρετο διὰ τῶν χειρῶν ἢ εἰς τὸν ὦμον καὶ ἐλέγετο χυτρόπους.—2) Ὑπὸ τὸ ἐπίθετον Λαμπτὴρ ἐλατρεύετο ὁ Βάκχος ἐν Πελλήνῃ τῆς Ἀχαΐας (Παυσ. Ζ, 27).

Λάμπτρα, δῆμος τῆς Ἀττικῆς, τῆς Ἐρεχθηΐδος φυλῆς, κατὰ τὴν Δάκτὴν μεταξὺ τῶν ἀκρωτηρίων Ζωστῆρος καὶ Ἀστυπαλαίας, διῃρεῖτο εἰς Κάτω, παρὰ τὴν ἀκτὴν, καὶ Ἄνω μίαν ὥραν ἀπέχοντα (Παυσ. Α. 31, 3), πρὸς τὸ νῦν Βάρι.

Λάμπων, 1) ἴδ. Λάμπος,—2) Εἷς τῶν ἐπισήμων Αἰγινητῶν, πατὴρ τοῦ Πυθέα (Πινδ. Νέμ. Ε. Ἡρδ. Θ, 77).—3) Ἱερεὺς τῆς Ἀθηνᾶς καὶ μάντις (Θουκ. Ε, 19. — Ἀριστφ. Σφ. 83). — 4) Σάμιός τις (Ἡρδ.).

Λαμπώνιον ἢ **Λαμπωνία,** πόλις Τρωϊκὴ παρὰ τῇ Αὐτάνδρῳ (Ἡρδ. Ε, 26).

Λάμψακος, ἐπίσημος πόλις τῆς Μυσίας, ἱδρυθεῖσα ὑπὸ τῶν Φωκαέων εἰς τὰ ΒΑ τοῦ Ἑλλησπόντου. Ἐκεῖ ἐλέγετο γεννηθεὶς ὑπὸ τῆς Ἀφροδίτης καὶ ἐλατρεύετο ὁ Πρίαπος. Ὁ Ξέρξης ἔδωκε τὴν πόλιν δῶρον εἰς τὸν Θεμιστοκλῆν εἰς προμήθειαν οἴνου (Θουκ. Α, 138. — Πλούτ. Θεμ. Κ). Ἦν δὲ πατρὶς τοῦ λογογράφου Χάρωνος, τοῦ Περιπατητικοῦ Ἀδειμάντου, τοῦ ἐπικουρίου Μητροδώρου καὶ τοῦ ἱστορικοῦ Ἀναξιμένους (Στρβ. ΙΓ, 589).

Λαμῶτις, χώρα ἐν Κιλικίᾳ, μεταξὺ τῶν ποταμῶν Κύδνου καὶ Καλυκύδνου (Πτλμ.).

Λαόγονος, 1) Τρὼς ἐκ τῶν ἐπισήμων, υἱὸς τοῦ Ὀνήτορος (Ὁμ. Ἰλ. Π, 64).—2) Τρὼς, υἱὸς τοῦ Βίαντος (Ἰλ. Τ. 459).

Λαογόρας, βασιλεὺς τῶν Δρυόπων. Βοηθῶν τοὺς Λαπίθας κατὰ τοῦ Αἰγιμιοῦ, ἐφονεύθη ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους (Ἀπλλδ. Β, 7, 7).

Λαογόρα, θυγάτηρ τοῦ Κινύρα.

Λαοδάμας, 1) Υἱὸς Ἐτεοκλέους, βασιλέως τῶν Θηβῶν. Ἴδ. Ἄδραστος.—2) Υἱὸς Ἀλκινόου, βασιλέως τῶν Φαιάκων (Ὁμ. Ὀδ. Η, 170. Θ, 116).—3) Υἱὸς Ἀντήνορος, ἐφονεύθη ὑπὸ Αἴαντος τοῦ Τελαμῶνος (Ὁμ. Ἰλ. Ο, 516).

Λαοδάμεια, 1) Θυγάτηρ Βελλεροφόντου, ἐκ τοῦ Διὸς, μήτηρ τοῦ Σαρπηδόνος (Ὁμ. Ἰλ. Ζ, 197), φονευθεῖσα ὑπὸ τῆς Ἀρτέμιδος.—2) Θυγάτηρ Ἀκάστου. Ἴδ. Πρωτεσίλαος.—3) Θυγάτηρ Ἀμύκλα, γυνὴ τοῦ Ἀρκάδος, μήτηρ τοῦ Τριφύλου (Παυσ. Ι, 9).

Λαοδίκεια, ὄνομα διαφόρων πόλεων ἐν Συρίᾳ, ἃς ὁ Σέλευκος Α' οὕτως ὠνόμασεν εἰς τιμὴν τῆς μητρός του. Ἦσαν δὲ 1) ἡ ἐπὶ τῇ θαλάσσῃ (ν. Λατακία), ἐπίσημος πόλις ἐπὶ τῆς χερσονήσου Λευκῆς Ἀκτῆς ΝΔ τῆς Ἀντιοχείας. Εὐηργετήθη ὑπὸ τοῦ Καίσαρος, καὶ ἐπὶ τῶν αὐτοκρατόρων ἀνεγνωρίσθη ῥωμαϊκὴ ἀποικία (Στρβ. ΙΣΤ, 749. 761).—2) ἡ πρὸς Λιβάνῳ, παρὰ τῇ Β ὑπωρείᾳ, πρὸς τῷ Ὀρόντῃ ἐν τῷ εὐρεῖ πεδίῳ Μαρ-

σύᾳ (Στρβ. ΙΣΤ, 755). — 3) Πρὸς τῷ Λύκῳ, ἔνθα εἰς τὸν ποταμὸν τοῦτον ἐκβάλλουσιν ὁ Ἀσωπὸς καὶ ὁ Κάπρος, τῆς Φρυγίας πόλις ἐμπορικὴ (Στρβ. ΙΒ, 578).—4) ἡ Κατακεκαυμένη ἐν Λυκαονίᾳ, ἐπὶ τῆς πρὸς τὸν Εὐφράτην ἀγούσης ὁδοῦ (Στρβ. ΙΔ, 663).

Λαοδίκη, 1) κόρη ὑπερβορεία, εἰς τὸν ναὸν τοῦ Δηλίου Ἀπόλλωνος μετ' ἀναθημάτων πεμφθεῖσα (Ἡρδ. Δ, 33).—2) Θυγ. Πριάμου καὶ Ἑκάβης, γυνὴ Ἑλικάωνος τοῦ υἱοῦ Ἀντήνορος (Ὁμ. Ἰλ. Γ, 122.—Παυσ. Ι, 26, 2), ἡ ἐρωμένη Ἀκάμαντος, τοῦ υἱοῦ τοῦ Θησέως, ὅστις πεμφθεὶς μετὰ Διομήδους εἰς Τρωάδα ἵν' ἀπαιτήσῃ τὴν ἀπόδοσιν τῆς Ἑλένης, ἔσχεν ἐξ αὐτῆς υἱὸν τὸν Μούνυτον ἢ Μούνυχον (Πλούτ. Θησ. ΛΔ). Ἀπέθανε δ' αὕτη ἐκ θλίψεως διὰ τὸν θάνατον τοῦ υἱοῦ της, δηχθέντος ὑπὸ ὄφεως, ἢ κατεβυθίσθη εἰς χάσμα γῆς.—3) Ἴδ. Ἀγαμέμνων. — 4) Θυγ. Ἀγαπήνορος (Παυσ. 5, 2. 53, 3).—5) Μήτηρ Σελεύκου Α', κατ' αὐτὴν ὀνομάσαντος 5 πόλεις. Ἔκτοτε δὲ τὸ ὄνομα τοῦτο ἦν συνεχὲς παρὰ τοῖς Σελευκίδαις, καὶ μάλιστα—6) ἡ θυγάτηρ τοῦ Ἀχαιοῦ, γυνὴ τοῦ Ἀντιόχου Β', ὅστις τὴν ἀπέβαλε, νυμφευθεὶς τὴν Αἰγυπτίαν Βερενίκην, εἶτα δὲ πάλιν τὴν ἀνέλαβε, καὶ τότε αὕτη σκληρότατα ἐξεδικήθη κατὰ Βερενίκης καὶ τῶν τέκνων αὐτῆς, τῷ 318 π. Χ.

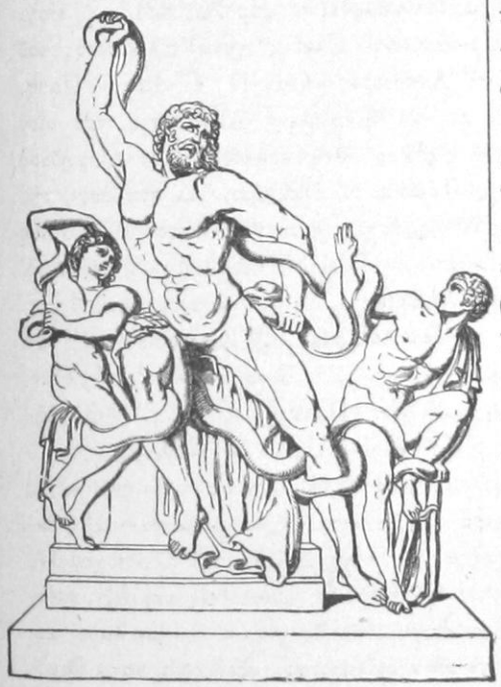
Λαοδόκιον, πεδίον τῆς Ἀρκαδίας μεταξὺ Μεγαλοπόλεως καὶ Τεγέας (Θουκ. Δ, 134.—Πολβ. Β, 51. 55.—Παυσ. Η, 44).

Λαόδοκος, 1) Τρὼς, υἱὸς τοῦ Ἀντήνορος (Ὁμ. Ἰλ. Δ, 87).—2) Ἕλλην πρὸ τῆς Τροίας, ἑταῖρος τοῦ Ἀντιόχου (Ἰλ. Ρ, 699).—3) Υἱὸς τοῦ Πριάμου (Ἀπλλδ Δ, 11, 5).—4) Υἱὸς τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Φθίας, φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Αἰτωλοῦ (Ἀπολλδ. Α, 7, 6).—5) Ἡγεμὼν ἐκ τῶν συνεκστρατευσάντων κατὰ τῶν Θηβῶν, πρῶτος Νεμεοδίκης (Ἀπλλδ. Γ, 6, 4). — 6) Κιθαρῳδὸς (Αἰλ. Π, Ι. Δ, 2).

Λαοθόη, 1) μία τῶν 50 θυγατέρων τοῦ Θεσπίου (Ἀπολλδ.).—2) Θυγάτηρ Ἄλτου, τοῦ βασιλέως τῶν Λελέγων, μήτηρ τοῦ Λυκάονος ἐκ τοῦ Πριάμου (Ὁμ. Ἰλ. Δ, 85).—3) Μήτηρ Ἐχίονος καὶ Ἐρύτου (Ὀρφ. Ἀργον. 13).

Λαοθόης, υἱὸς τοῦ Ἡρακλέους καὶ τῆς Θεσπιάδος Ἄντιδος (Ἀπλδ. Β, 7, 8).

Λαοκόων, υἱὸς Ἀντήνορος ἢ Ἀκυήτου, ἱερεὺς τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν Ἰλίῳ, ὑπὸ

τῶν μετὰ τὸν Ὅμηρον μνημονευόμενος. Κατὰ τὴν Ἰλίου πέρσιν τοῦ Ἀρκτίνα, ἧς περιλήψιν περιέχει τοῦ Πρόκλου ἡ χρηστομάθεια, ὅτε οἱ Ἕλληνες ἀπῆλθον ἀφέντες τὸν Δούρειον ἵππον, καὶ οἱ Τρῶες ἐπανηγύριζον δι' εὐωχιῶν τὴν ἀπαλλαγὴν τῶν ἀπὸ τῶν δεινῶν τοῦ πολέμου, δύο ὄφεις, ἐπελθόντες, περιέβαλον καὶ ἔπνιξαν τὸν Λαοκόοντα μεθ' ἑνὸς τῶν υἱῶν του ἐν ᾧ ὡς ἱερεὺς ἔθυε τότε εἰς τὸν Ποσειδῶνα, καὶ τοῦτο εἰς τιμωρίαν διότι προηγουμένως εἶχεν ἀσεβήσει εἰς τὸν Ἀπόλλωνα. Τοῦτο δὲ ἰδὼν ὁ Αἰνείας, ἀπεφάσισε νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν Τροίαν, καὶ ν' ἀποσυρθῇ εἰς τὴν Ἴδην. Λαοκόντα ἐποίησε καὶ ὁ Σοφοκλῆς, ὄντα παρ' αὐτῷ ἀδελφὸν τοῦ Ἀγχίσου, καὶ φονευθέντα ὑπὸ δύο ὀρέων ὅτε ἔθυε παρὰ τὴν ἀκτήν, διότι, ἱερεὺς ὢν τοῦ Ἀπόλλωνος, εἶχε νυμφευθῇ παρὰ τὴν θέλησιν τοῦ θεοῦ. Αὐτὸ τοῦτο διηγεῖται καὶ ὁ Βιργίλιος (Æ, ΙΙ, 40), μικρὸν τῆς Ἑλληνικῆς διηγήσεως μακρυνόμενος. Οὐδὲ τῆς πρὸς τὸν Ἀπόλλωνα οὐδὲ τῆς πρὸς τὸν Αἰνείαν σχέσεως αὐτοῦ μνημονεύων, τὸν παριστᾷ ὡς ὑπὲρ πάντας ἐξαναστάντα κατὰ τοῦ ἵππου τοῦ καθιερωθέντος τῇ Ἀθηνᾷ, καὶ τὸ ἀκόντιόν του εἰς τὴν πλευρὰν αὐτοῦ ἐμπήξαντα. Ἐν ᾧ δ' εὐθὺς μετὰ ταῦτα θύει ταῦρον εἰς τὸν Ποσειδῶνα ἐπὶ τῆς ἀκτῆς, δύο τερατώδεις ὄφεις προσπλέουσιν ἐκ Τενέδου, τὸν περιελίσσουσι καὶ τὸν πνίγουσιν ὁμοῦ μετὰ τῶν υἱῶν του, καὶ ἀνέρπουσιν ἔπειτα εἰς τὴν ἀκρόπολιν καὶ κρύπτονται ὑπὸ τὸ ἄγαλμα τῆς Ἀθηνᾶς. Τοῦτο πείθει τοὺς Τρῶας περὶ τῆς ἀληθείας τῆς διηγήσεως τοῦ Σίνωνος, τῆς ἀφορώσης τὸν προορισμὸν τοῦ δουρείου ἵππου, καὶ διὰ τοῦτο ἀποφασίζουσι νὰ εἰσαγάγωσιν αὐτὸν εἰς τὴν πόλιν των, πρὸς ὄλεθρον αὐτῆς. Ἀριστούργημα γλυπτικῆς τὸν θάνατον τοῦ Λαοκόοντος παριστῶν, ἔργον δὲ τῶν Ῥοδίων γλυπτῶν Ἀγησάνδρου, Πολυδώρου καὶ Ἀθηνοδώρου (Pl. XXXVI, 4, 11) ἀνευρέθη ἐν Ῥώμῃ τῷ 1506 καὶ διατηρεῖται ἐν τῷ Βατικανῷ μουσείῳ, πάθους πλήρες καὶ δραματικῆς ἐκφράσεως, καὶ σχεδὸν βεβαίως τῆς πρώτης ἐποχῆς τῶν διαδόχων, εἰς ἣν ἀνή-

κουσι καὶ τὰ συγγενέστατα αὐτῷ ἔργα τῆς Περγαμηνῆς σχολῆς. Μικρὰ μόνον μέρη, ὁ δεξιὸς βραχίων τοῦ Λαοκόοντος, καὶ ὁ τοῦ νέου υἱοῦ, ἡ δεξιὰ χεὶρ τοῦ ἑτέρου, καί τινα μικρὰ μέρη τῶν ὄφεων, εἰσὶ νέα, οὐχὶ ὡς φαίνεται, λίαν ἐπιδεξίως συμπληρωθέντα.

Λαοκόωσα, γυνὴ τοῦ Ἀφαρέως, καὶ μήτηρ τοῦ Ἴδα καὶ Λυγκέως (Θεόκρ. ΚΒ. 206. — Ἄλλως παρ' Ἀπολλδ. Γ, 10, 3).

Λαομέδεια, θυγάτηρ Νηρέως καὶ Δωρίδος (Ἡσδ. Θεογ. 257).

Λαομέδων, 1) υἱὸς Ἴλου καὶ Εὐρυδίκης, πατὴρ τοῦ Πριάμου, Τιθωνοῦ, Ἡσιόνης καὶ ἄλλων, βασιλεὺς τοῦ Ἰλίου (Ὁμ. Ἰλ. Υ, 236). Ὁ Ἀπόλλων καὶ ὁ Ποσειδῶν τῷ ὑπηρέτησαν ἐπὶ μισθῷ, ὁ μὲν βόσκων τοὺς βόας του ἐπὶ τῆς Ἴδης, ὁ δὲ μόνος ἢ μετὰ τοῦ Ἀπόλλωνος κτίσας τοῦ Ἰλίου τὰ τείχη (Ἰλ. Η, 452. Φ, 441). Κατὰ μεταγενεστέρους μύθους εἰς τὴν τειχοδομίαν τοὺς ἐβοήθησε καὶ ὁ Αἰακός· καὶ ὅπου ἔκτισεν ὁ θνητὸς, ἦσαν τὰ τείχη προσβλητά, δι' ὃ καὶ δὶς ἐκεῖ τὰ προσέβαλον μετὰ ταῦτα οἱ ἀπόγονοι αὐτοῦ Τελαμὼν καὶ Νεοπτόλεμος (Πίνδ. Ὀλ. Η, 30). Ἐπειδὴ δ' ὁ Λαομέδων ἠρνήθη τοῖς θεοῖς τὸν ὀφειλόμενον μισθὸν, ἔπεμψεν ὁ Ποσειδῶν τέρας θαλάσσιον, εἰς ὃ ἐξετέθη πρὸς βορὰν Ἡσιόνη ἡ θυγάτηρ τοῦ βασιλέως· ἀλλ' ὁ Ἡρακλῆς (ἴδ.) ἐφόνευσεν αὐτό.—2) Ἐκ Μυτιλήνης ἐπὶ Φιλίππου ἐξορισθεὶς, ἐπανέκαμψεν ὅτε ὁ Ἀλέξανδρος ἐνεθρονίσθη, καὶ ὑπηρέτησεν εἰς τὰς ἐκστρατείας ὡς διερμηνεὺς, καὶ ὡς ἐπιστάτης τῶν αἰχμαλώτων. Ἐπὶ τῆς διανομῆς τῶν σατραπειῶν τῷ ἐδόθη ἡ Συρία, καὶ τῷ ἐπεκυρώθη τῷ 321 π.Χ. ἐπὶ τῆς διανομῆς τοῦ Τρισπαραδείσου. Ἀλλὰ τὸ ἑπόμενον ἔτος τὸν ἐξέβαλεν ὁ Νικάνωρ, καὶ τότε κατέφυγεν εἰς Καρίαν παρὰ τῷ Ἀλκέτᾳ (Ἀρρ. Γ, 6.—Διόδ. ΙΘ, 3, 43.—Just. XIII, 4).

Λαομένης, υἱὸς τοῦ Ἡρακλέους καὶ μιᾶς τῶν Θεσπιάδων (Ἀπλλ. Β. 7, 7).

Λαομήδης, υἱὸς τοῦ Ἡρακλέους καὶ τῆς Ὀμφάλης (Παλαίφ.).

Λαονόμη, θυγάτηρ Γουνέως, γυνὴ Ἀλκαίου, μήτηρ Ἀμφιτρύωνος (Παυσ. Η, 14).

Λᾶος (ὁ), 1) ποταμὸς τῆς κάτω Ἰταλίας μεταξὺ Λευκανίας καὶ Βρεττίας (Στρβ.). — 2) Πόλις τῆς Λευκανίας ἐν τῇ κάτω Ἰταλίᾳ, ἀποικία τῶν Συβαριτῶν.—3) Πόλις ἐπίσημος τῆς ἄνω Ἰταλίας, Ῥωμαϊκὴ ἀποικία (Plin.) νῦν Lodi.

Λαουϊνέα, θυγάτηρ τοῦ βασιλέως Λατίνου, ἣν νυμφευθεὶς ὁ Αἰνείας ἐν Ἰταλίᾳ, ἔσχεν υἱὸν τὸν Αἰνείαν Σίλβιον. Κατ' αὐτὴν ὠνόμασε καὶ Λαουίνιον τὴν πόλιν ἣν ἔκτισε, καταθεὶς εἰς τὸν ἐκεῖ ναὸν τῆς Ἀφροδίτης τὰ ἱερὰ ὅσα ἔσωσεν ἐκ Τρωάδος (Διον. Ἁλικ. Α, 6. 67.—Στρβ.—Στφ. Βυζ.).

Λαοφόντη, θυγάτηρ τοῦ Πλευρῶνος, γυνὴ τοῦ Θέσπιος, μήτηρ τῆς Λήδας καὶ Ἀλθαίας (Ἀπλλδ. Α, 8, 7.—Σχλ. Ἀπολλων. Ῥοδ. Α, 146).

Λάπαθος, ἀρχαία παραθαλασσία πόλις τῆς Κρήτης μετ' εὐρυχώρου λιμένος (Διόδ. ΙΘ, 59.—Στρβ.).

Λαπαθοῦς καὶ **Χάραξ** ἐπιλεγόμενος ὀχύρωμα εἰς τὰ Τέμπη, Β τοῦ Γόννου (Liv. XLIV, 2, 6).

Λαπέρσαι, ἴδ. Λᾶς.

Λάπαθος, ἐπίσημος πόλις τῆς Β παραλίας τῆς Κύπρου, Δ τοῦ ἀκρωτηρίου Κρομμυῶνος, πρὶν πρωτεύουσα μικροῦ βασιλείου, ἐπὶ Ῥωμαίων πρωτεύουσα τῆς βορείου ἐπαρχίας.

Λαπίθαι, ἴδ. Κένταυροι. Πειρίθους.

Λαπίθαιον, κώμη τῆς Λακωνίας ἐπὶ τοῦ Ταϋγέτου (Παυσ. Γ, 20).

Λάπιθος, ὄρος ἐν Τριφυλίᾳ, 1200^{μ}, ὕψους, πρὸς Β, παρέκτασις ΒΔ τοῦ ὄρους Μένθη. Ἀπ' αὐτοῦ πηγάζει ὁ Ἄνιγρος (Παυσ. Ε, 5, 8.—Στρβ. Η, 346).

Λάρανδα, ἴδ. Λυκαονία.

Λάριος (ἡ), λίμνη χαριεστάτη ἐν Γαλλίᾳ τῇ Τρανσπαδάνῃ (ν. Como) (Στρβ. Δ, 192. 204).

Λάρισος, ποτάμιον διαιροῦν τὴν Ἠλίδα τῆς Ἀχαΐας, καὶ τὰς ἐκβολὰς ἔχον εἰς τὸ ἀκρωτήριον Ἄραξον (Παυσ. Ζ, 17, 5).

Λάρισσα, θυγάτηρ τοῦ Πελασγοῦ, ἧς ἐπώνυμοι ἡ ἐν Θεσσαλίᾳ πόλις καὶ τοῦ Ἄργους ἡ Ἀκρόπολις (Παυσ. Ζ, 17).

Λάρισσα, (καὶ Λάρισα), ὄνομα διαφόρων ἀρχαίων πελασγικῶν πόλεων, ἴσως ἐκ τοῦ λάσα, λάας. Αὐτῶν αἱ γνωστότε-

ραι· 1) ἐν τῇ Θεσσαλικῇ Πελασγιώτιδι, παρὰ τῷ Πηνειῷ, πρωτεύουσά ποτε τῶν Πελασγῶν καὶ ἕδρα τοῦ γένους τῶν Ἀλευαδῶν (Στρβ. Θ, 440).— 2) ἡ Κρεμαστὴ, ὡς ἐπὶ τῆς κλιτύος ὄρους κειμένη ἐν τῇ Φθιώτιδι, εἰς 20 σταδίων ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ Μαλιακοῦ κόλπου (ν. Γαρδίκι, μετ' ἐρειπίων)· ὀχυρὸν φρούριον ἐπὶ τῶν Μακεδονορρωμαϊκῶν πολέμων (Στρβ. Θ, 435. 440. — Liv. XXXI, 46, XXXII, 33). — 3) Ἡ ἀκρόπολις τοῦ Ἄργους (ἴδ.).—4) Πόλις Τρωϊκὴ, ἐρημωθεῖσα ἀπὸ τῶν Περσικῶν (Θουκ. Η, 101.—Ξεν. Ἑλλ. Δ, 1, 13).—5) Λ. Φρικωνὶς ἢ Αἰγυπτία, παρὰ τῇ Κύμῃ τῆς Αἰολίδος (Ὁμ. Ἰλ. Β, 841.—Ἡρδ. Α, 149.—Ξεν. Ἑλλ. Γ, 1, 7.—Στρβ. Θ, 440. ΙΓ,

Ἡ Θεσσαλική.

620. — 6) Ἐν τῷ Καύστρῳ πεδίῳ τῆς Λυδίας. — 7) Ἐν Ἀσσυρίᾳ ἐπὶ τοῦ Τίγρητος, ἀνωτέρω τῶν εἰς αὐτὸν ἐκβολῶν τοῦ Λύκου ἢ Ζαβάτου. Εἶχε τεῖχος 100' ὑψηλὸν καὶ 25' παχύ. Ἐπὶ Ξενοφῶντος (Ἀν. Γ, 4, 7) ἤδη ἐγκαταλελειμμένη. Ἴσως ἡ Ῥεσὲν τῆς Γραφῆς, καὶ τὰ νῦν λεγόμενα « ἐρείπια τῆς Νιμρόδ».

Λάρισσος, ποταμὸς τῆς Ἠλείας ἐν Πελοποννήσῳ, ὁρίζων αὐτὴν ἀπὸ τὴν Ἀχαΐαν, καὶ ἐκβάλλων παρὰ τῷ ἀκρωτηρίῳ Ἀράξῳ (Ξνφ. Ἑλλ. Γ, 2, 23).

Λάρναξ, ἴδ. τάφος.

Λάρυμνα, ἡ ἄνω καὶ κάτω, κατὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Βοιωτικοῦ Κηφισσοῦ εἰς τὴν Εὐβοϊκὴν θάλασσαν. Ἡ κάτω, καλὸς λιμὴν, ἀνῆκε τοῖς Ὀπουντίοις Λοκροῖς, ἡ δὲ ἄνω προσετέθη τῷ Βοιωτικῷ δεσμῷ (Στρβ. Θ, 406.—Παυσ. Θ, 23, 7).

Λᾶς (Λᾶ, Λάα), πόλις παραλία τῆς Λακωνίας Ν. τοῦ Γυθείου, τῷ Ὁμήρῳ γνωστὴ (Ἰλ. Β, 585), πρὸ τῆς ἀκμῆς τοῦ Γυθείου ὁ ἐπισημότερος λιμὴν τῆς Λακωνίας. Οἱ Διόσκουροι, ὡς καταστρέψαντες ὅθεν αὐτὴν, ἐλέγοντο καὶ Λαπέρσαι. Ἐσώζετο δὲ καὶ ἐπὶ Ῥωμαίων ἀτείχιστος (Θουκ. Η, 91.—Στρβ. Η, 364.—Παυσ. Γ, 21, 7.—Liv. XXXVIII, 30, 31).

Λάσανον, ἀγγεῖον εἰς νυκτερινὴν χρῆσιν.

Λασθένης, Ὀλύνθιος, ἐπρόδωκε μετὰ τοῦ Εὐθυκράτους τὴν πατρίδα του εἰς τὸν Φίλιππον τῷ 347 π. Χ. (Δμσθ. Φιλ. Γ, 125. 128). Ἐμειναν δ' ἔκτοτε ἀμφότεροι παρὰ τῷ Φιλίππῳ μέχρι κἂν τῆς μάχης τῆς Χαιρωνείας (Διόδ. ΙΣΤ, 53).

Λασίων (ὁ), ὀχυρὰ πολίχνη ἐν Ἠλίδι ἐπὶ ὁμωνύμου ὄρους κατὰ τὰ μεθόρια τῆς Ἀρκαδίας (ν. Λάλα)· συνεχῶς ἀμφισβητουμένη ὑπὸ τῶν Ἀρκάδων καὶ τῶν Ἠλείων (Ξεν. Ἑλλ. Ζ, 4, 12.—Πολ6. Δ, 72. Ε, 102).

Λασόνιοι, ἔθνος κατοικοῦν παρὰ τὸν Ἅλυν ποταμὸν, μεταξὺ Μαριανδινῶν καὶ Ἀμαζόνων (Ἡρδ. Γ, 90). Οἱ αὐτοὶ, φαίνεται, καὶ Καβηλέες Μηδόνιοι (Ἡρδ. Ζ, 77).

Λάσος, ἐξ Ἑρμιόνης τῆς Ἀργολικῆς, λυρικὸς ποιητὴς περὶ τὰ 508 π. Χ., παρέμεινεν ἐπὶ πολὺ ἐν Ἀθήναις, πιθανῶς κληθεὶς ἐκεῖ ὑπὸ τοῦ Ἱππάρχου ὅτε καὶ ὁ ἀντίζηλος αὐτοῦ Σιμωνίδης, καὶ ὁ Ἀνακρέων. Ἐνταῦθα εἰσήγαγε τοὺς διθυραμβικοὺς ἀγῶνας, ἐν οἷς διεκρίνετο. Ἐδίδαξε δὲ καὶ τὸν Πίνδαρον εἰς τὴν θεωρίαν τῆς ποιήσεως καὶ

τῆς μουσικῆς, περὶ ἧς καὶ πρῶτος λέγεται γράψας. Ὀλίγοι μόνον στίχοι αὐτοῦ διεσώθησαν. (Συλλ. Bergk, Poet. lyr. grec.).

Λατένη (λατ. Λ ά τ ι ο ν), τῆς Δ μέσης Ἰταλίας ἡ μέση ἐπίπεδος (πλατεῖα) χώρα περὶ τὸν Τίβεριν, ἔνθα ἱδρύθη ἡ Ῥώμη.

Λατῖνος, υἱὸς τοῦ Ὀδυσσέως καὶ τῆς Κίρκης(Ἡσίοδ. Θεογ. 1013), ἢ, κατ' ἄλλους καὶ ἄλλους μύθους, Τηλεμάχου καὶ Κίρκης, Ἡρακλέους καί τινος Ὑπερβορείας, κτλ., κατὰ δὲ τοὺς Λατίνους, τοῦ Φαύνου καὶ τῆς νύμφης Μαρίκας, πρῶτος καὶ ἐπώνυμος βασιλεὺς τῆς Λατίνης.

Λάτμος, ὄρος ἐν Καρίᾳ, Α τῆς Μιλήτου. Ἐκεῖ, κατὰ τὸν μῦθον, ἐκοιμήθη ὁ Ἐνδυμίων (ἴδ.). Κατ' αὐτὸν ὠνομάζετο Λ ά τ μ ο ς κόλπος ὁ κατὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Μαιάνδρου, ἤδη συγκεχωσμένος (Στρβ. ΙΔ, 635).

Λάτραμις, υἱὸς τοῦ Βάκχου καὶ τῆς Ἀριάδνης (Σχλ. Ἀπλλδ. Ῥοδ. Γ, 996).

Λάτυμνος, ὄρος τῆς Βρεττίας ἐν τῇ κάτω Ἰταλίᾳ, παρὰ τῇ Κρότωνι (Θεόκρ. Δ. 19).

Λατομίαι ἢ λ ι θ ο τ ο μ ί α ι, ἐν γένει τὰ μέρη ἔνθα ἐτέμνοντο λίθοι. Ἐν Σικελίᾳ δὲ τὸ ἀχανὲς δεσμωτήριον ὃ Διονύσιος ὁ τύραννος ἔσκαψε πρὸς ταῖς Ἐπιπολαῖς, σταδιαῖον τὸ μῆκος, δύο πλέθρων τὸ πλάτος, ὕπαιθρον μὲν ἄνω, ὥστε ἦν ἐκτεθειμένον τῷ ἡλίῳ καὶ τῇ βροχῇ, ἀλλ' ἀσφαλέστατον διὰ τὸ βάθος, ὥστε οἱ καθειργμένοι δὲν ἠδύναντο νὰ διαφύγωσι (Θουκ. Ζ, 87.—Διόδ. ΙΑ, 25. —Αἰλ. π. ἱ. ΙΒ, 44.—Cic. c. Ver. V, 55).

Λάτρις, ὁ μισθωτὸς δοῦλος καὶ ὁ μισθοφόρος στρατιώτης.

Λαύρειον ἢ Λ α ύ ρ ι ο ν, χώρα λαυρεωτική, ἐν τῇ Ἀττικῇ, ΝΑ, μεταξὺ Θορικοῦ καὶ τοῦ ἀκρωτηρίου Σουνίου. Περιεῖχε πλούσια ἀργυρωρυχεῖα ὧν (λαῦρα) ἦτο ἐπώνυμος, ἐκμεταλλευόμενα ἀρχαιότατα ἤδη (Ξεν. Π. Προσόδ. Α, 5) καὶ κατὰ Πλίνιον, ἀπὸ τοῦ Ἐρεχθέως (VII, 57). Ἐκ τοῦ ἀργύρου δ'αὐτῶν ἤρξατο πρῶτος νόμισμα κόπτων ὁ Θησεὺς κατὰ Πλούταρχον (Β, Θησ. ΚΕ. — Πολδ. Θ, 60.—Σχλ. Ἀρστφ. Ὄρν. 1106). Βέβαιον δ' ὅτι ἡ δραχμὴ ὑπῆρχεν ἐπὶ Σόλωνος, ὅστις ἠλάττωσεν αὐτῆς τὸν σταθμὸν (Πλούτ. Σόλ. ΙΕ), καὶ διὰ τὸν Πεισίστρατον ἦν τὸ Λαύριον μία τῶν πηγῶν τῶν δημοσίων εἰσοδημάτων (Ἡρδ. Γ, 64, Ζ, 144), καὶ ἔτι μᾶλλον ἐπὶ τῶν Μηδικῶν (Αἰσχλ. Πέρσ. 237), ὅτε ὁ Θεμιστοκλῆς ἔπεισε τὴν πόλιν ἐκ τῶν εἰσοδημάτων αὐτῶν νὰ ναυπηγήσῃ 200 τριήρεις, ἀντὶ τῶν 10 δρ. ἃς ἕκαστος πολίτης Ἀθηναῖος ἐλάμβανε πρὶν ἐτησίως ἐκ τῶν εἰσοδημάτων τοῦ Λαυρείου ἄρα 60,000×10=600,000 δρ.=100 τάλ. (Ἡρδ. Ζ, 144). Ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου ἀπεπειράθησαν οἱ Σπαρτιᾶται, ἀλλὰ δὲν κατώρθωσαν, νὰ στερήσωσι τοὺς Ἀθηναίους τῆς πηγῆς ταύτης τοῦ πλούτου των, εἰσβαλόντες εἰς τὴν Λαυρεωτικήν, ἀλλὰ καὶ ἀποκρουσθέντες, πρὸς ὃ καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ὠχύρωσαν τὸ Σούνειον καὶ τὸ Θορικὸν (Ξεν. Ἑλλ. Α, 2). Ἐγίνετο δὲ τότε δραστηριωτάτη ἡ ἐκμετάλλευσις (Ἀρστ. Σφ. 659.—Ἰπ. 362.—Ὄρν. 1106. — Ξεν. Π. προσ. ΣΤ, 252.—Πλούτ. Σύγκρ. Νικ. καὶ Κράσσ. Β. Γ' ῥητ. ΣΤ, 252). Τὰ ἀργυρωρυχεῖα, κτῆμα τῆς πόλεως, παρεχωροῦντο εἰς ἰδιώτας ἐπὶ τῇ ὑποχρεώσει τοῦ νὰ παραχωρῶσιν εἰς τὸ δημόσιον τὸ $^1/_{24}$ τοῦ ἐξορυττομένου μετάλλου (Σουίδ. καὶ Ζωναρᾶς Ἀγορᾶς μετάλλου δίκης.—Αὐτ. καὶ Ἀπκρ. λ. Ἀπονομὴ), καὶ ὁ φόρος οὗτος ἐξεμισθοῦτο εἰς ἰδιώτας, εἰσπράττοντας αὐτὸν, καὶ ὡρισμένον ποσὸν ἀποτίνοντας εἰς τὸ δημόσιον (Ἀρπκρ. λ. πωληταί). Μετὰ τοὺς Λ', διὰ τὴν ἐπελθοῦσαν πτωχείαν τῶν ἰδιωτῶν, ἠλαττώθησαν αἱ ἐργασίαι τῆς ἐκμεταλλεύσεως, εἰ καὶ ὁ Ξενοφῶν νομίζει αὐτὴν ἀνεξάντλητον (Ξεν. Ἀπομν. Γ, 6, 12. Δ, 28, 29. π. Πρσδ. Δ. 4, 10. 25 —27). Ἐπὶ τῶν διαδόχων τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐξηκολούθουν μετὰ ζήλου αἱ ἐργασίαι, ἀλλ' ἦσαν ἧττον προσοδοφόροι (Στρβ. Γ, 101). Ἐπὶ τῆς α'. ἑκατονταετηρίδος μ. Χ. ὁ Στράβων λέγει (Θ, 275) τὴν ἐκμετάλλευσιν ἐντελῶς παρακμάσασαν καὶ περιοριζομένην κυρίως εἰς τὴν ἐργασίαν τῶν ἐκβολάδων καὶ σκωριῶν· μετὰ δ' ἔτι 50 ἔτη ὁ Παυσανίας ὁμιλεῖ περὶ τοῦ Λαυρίου, «ἔνθα π ο τὲ ἦν ἀργύρου μεταλλεῖον». Ἡ ἐξόρυξις ἐγίνετο διὰ δούλων ἢ καταδίκων (Πλούτ. Σύγκρ. Νικ. καὶ Κράσσ.) Οὕτως ὁ Νικίας εἶχε χιλίους δούλους εἰς αὐτὴν ἀσχολουμένους (Ξεν. π. Προσ. Δ, 14. —Πλούτ. Αὐτ. 1), καὶ πολλάκις οἱ δούλους κεκτημένοι ἐνοικίαζον αὐτοὺς εἰς τοὺς ἔχοντας ἀργυρεῖα. Ὁ Πολύβιος (ΛΔ, Ἀποσπ. 9) περιγράφει τὴν ἐργασίαν τῶν μεταλλείων τῆς Ἱσπανίας, ἥτις φαίνεται ὅτι ἦν ἡ αὐτὴ τῇ τῶν Λαυριακῶν, διότι καὶ τούτων εὑρέθησαν ἀρχαῖα πλυντήρια διατεθειμένα κατὰ τὸ αὐτὸ σύστημα, ἐντελῶς ὅμοιον καὶ πρὸς τὸν νῦν ἔτι ἐπικρατοῦν. (Ἰδ. A. R. Rangabé, Laurium).

Λαύρεντον, ἀρχαία πόλις τοῦ Λατίου ἐν Ἰταλίᾳ, ἔνθα ἦρχεν ὁ Λατῖνος ὅτε ἦλθεν ὁ Αἰνείας ἐκ Τροίας (Στρβ.—Πολύβ.).

Λαφάνης, 1), υἱὸς Εὐφορίωνος ἐκ Παίου τῆς Ἀρκαδίας, εἷς τῶν μνηστήρων Ἀγαρίστης, τῆς θυγατρὸς τοῦΚλεισθένους(Ἡρδ. ΣΤ, 127).—2) Υἱὸς τοῦ Λασθένους (Ἀνθλ.).

Λάφρια, ἑορτὴ ἐν Πάτραις ἐτησίως ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Αὐγούστου τῇ Λαφρίᾳ Ἀρτέμιδι τελουμένη, καθ' ἣν ἡ ἱέρεια προσήρχετο ὑπ' ἐλάφων συρομένη, ὁ βωμὸς δὲ περιεβάλλετο ὑπὸ ξυλίνης εὐπρήστου φραγῆς, καὶ εἰς αὐτὴν ῥιπτόμενα ἐπυρπολοῦντο ζῶντα παντοῖα ζῷα ἡμερά τε καὶ ἄγρια (Παυσ. Δ, 31, 6.—Σχολ. Εὐριπ. Ὀρέστ. 1087). Ἡν δ' ἡ λατρεία τῆς Λαφρίας Ἀρτέμιδος κυρίως Αἰτωλική, καὶ ἐξ Αἰτωλίας μετέβη εἰς Πάτρας, καὶ ἐν ἀρχαιοτέροις χρόνοις καὶ εἰς Μεσσηνίαν.

Λαφύστιον, ὄρος τῆς Βοιωτίας 800^{μ} ὕψος ἔχον, Δ τῆς Κωπαΐδος, μεταξὺ Λεβαδείας καὶ Κορωνείας (ν. Γρανίτσα). Ἐπ' αὐτοῦ ἦν ὁ ναὸς τῆς Ἰτωνίας Ἀθηνᾶς, καὶ παρ' αὐτῷ ὁ τοῦ Λαφυστίου Διὸς (ἴδ. Ἀ θ ά μ α ς), ᾧ ἀρχαιότατα προσήγοντο ἀνθρωποθυσίαι (Παυσ. Θ, 34, 5).

Λαχάρης, δημαγωγὸς ἐν Ἀθήναις, μετὰ τὴν ἐν Ἰψῷ μάχην ἀνεδείχθη, βοηθείᾳ τοῦ Κασσάνδρου, τύραννος τῶν Ἀθηνῶν, ἀσεβὴς πρὸς τοὺς θεοὺς καὶ ὠμὸς πρὸς τοὺς ἀνθρώπους. Ὅτε δὲ μετὰ μακρὰν πολιορκίαν, ἐκυρίευσε τὰς Ἀθήνας τῷ 299 π. Χ. ὁ Δημήτριος ὁ πολιορκητής, ἔφυγεν ὁ Λαχάρης εἰς Βοιωτίαν, καὶ νομίζεται ὅτι ἐφονεύθη ἐν Κορωνείᾳ, διότι ἐπιστεύετο ὅτι ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ πολλοὺς θησαυροὺς (Πλούτ. Δημ. ΛΣ.—Παυσ. Α, 25, 7. 29, 15).

Λάχεσις, ἴδ. Μ ο ῖ ρ α ι.

Λάχης, υἱὸς Μελανίππου, Ἀθηναῖος, ἐπέμφθη τῷ 427 π. Χ. μετὰ τοῦ Χαροιάδου καὶ μετὰ στόλου εἰς βοήθειαν τῶν Λεοντίνων εἰς Σικελίαν (Θουκ. Γ, 86). Ἀνεκλήθη δὲ τῷ 426 μετ' ἀμφιρρόπους μάχας(Αὐτ. 115), καὶ κατηγορήθη ὑπὸ τοῦ Κλέωνος ἐπὶ καταχρήσει. Ἐν Βοιωτίᾳ ὑπηρέτησεν ἔπειτα ὡς ὁπλίτης (Πλάτ. Συμπ. 221 Α). Μετὰ δὲ τὸν θάνατον τοῦ Κλέωνος συνέπραξε μετὰ τοῦ Νικίου, τῷ 426, εἰς τῆς εἰρήνης τὰς διαπραγματεύσεις (Θουκ. Ε, 19. 24). Τῷ 418 δ' ὡδήγησε μετὰ τοῦ Νικοστράτου στρατὸν εἰς βοήθειαν τῶν Ἀργείων, ἀλλ' ἀμφότεροι ἔπεσαν εἰς τὴν ἐν Μαντινείᾳ μάχην (Αὐτ. Ε, 74). Εἷς τῶν διαλόγων τοῦ Πλάτωνος φέρει αὐτοῦ τὸ ὄνομα.

Λέαγρος, Γλαύκωνος, Ἀθηναῖος, ὡδήγησε τῷ 465 π. Χ. μετὰ τοῦ Δεκελιέως Σωφάνους μυρίους Ἀθηναίους ἀποίκους εἰς Θρᾴκην, ἵνα οἰκίσωσι τὰς Ἐ ν ν έ α Ὁ δ ο ὺ ς, τὴν εἶτα Ἀμφίπολιν· ἀλλ' ἀπέτυχον, προσδληθέντες ὑπὸ τῶν Θρᾳκῶν ὅτε προέβησαν εἰς τὰ ἐνδότερα, καὶ φονευθέντες (Θουκ. Α, 100.—Ἡρδ. Θ, 75).

Λεάδης ἢ **Λειάδης,** Θηβαῖος, γενναίως πολεμήσας κατὰ τῶν Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας (Ἀπολλδ. Γ, 6, 8).

Λέαινα, νέα Ἀθηναία, φίλη τῶν τυ-

ραννοκτόνων, ἥτις βασανιζομένη, ἵνα μὴ βιασθῇ νὰ καταθέσῃ κατ' αὐτῶν, ἔκοψε τὴν γλῶσσαν διὰ τῶν ὀδόντων της καὶ τὴν ἔπτυσεν εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ τυράννου. Οἱ δ' Ἀθηναῖοι ἤγειραν εἰς τιμήν της ἄγαλμα χαλκοῦν λεαίνης ἐχούσης κεκομμένην τὴν γλῶσσαν (Παυσ. Α, 23, 1).

Λέανδρος, νεανίας ἐξ Ἀβύδου, τῆς ἐπὶ τῆς Ἀσιανῆς παραλίας τοῦ Ἑλλησπόντου, ἠγάπα Ἡρὼ, τὴν ἐν Σηστῷ, ἐπὶ τῆς ἀντιπέραν παραλίας, ἱέρειαν τῆς Ἀφροδίτης Οὐρανίας. Καθοδηγούμενος δ' ὑπὸ λύχνου ὃν αὐτὴ ἀνῆπτε πᾶσαν νύκτα, διέπλεε νηχόμενος τὸν πορθμόν. Ἀλλ' ἐν τρικυμιώδει νυκτί, σβεσθέντος τοῦ λύχνου ποτὲ, παρεσύρθη αὐτὸς ὑπὸ τοῦ ρεύματος καὶ ἐπνίγη. Ἰδοῦσα δὲ τὸ πρωὶ τὸ πτῶμά του ἡ Ἡρὼ, ἐρρίφθη καὶ αὐτὴ εἰς τὰ κύματα. Τοιαύτη ἦν ἡ ὑπόθεσις μικροῦ ἔπους τοῦ Μουσαίου (Ἰδ.), ὃ ἐμιμήθη καὶ ὁ Ὀβίδιος (Her. XVIII, 19).

Λεάνειρα, θυγάτηρ τοῦ Ἀμύκλα, γυνὴ τοῦ Ἀρκάδος, μήτηρ τοῦ Ἐλάτου καὶ Ἀρείδαντος (Ἀπλλδ. Γ, 9, 1).

Λέαρχος, ἴδ. Ἀθάμας.

Λεβάδεια, πόλις τῆς Βοιωτίας, Δ τῆς Κωπαΐδος, ὑπὸ μέγαν βράχον ἐξ οὗ πηγάζει ἡ Ἑρκύνη. Κατὰ Παυσανίαν ἦν ἡ ὑπὸ τοῦ Ὁμήρου (Ἰλ. Β, 507) καλουμένη Μίδεια, κειμένη κατ' ἀρχὰς ἐπ' αὐτοῦ τοῦ βράχου. Ἀνέθειξε δ' αὐτὴν μετὰ ταῦτα πρὸ πάντων τὸ περίφημον μαντεῖον τοῦ Τροφωνίου (Ἡρδ. Α, 46. Η, 134), ὃ ἤδη ὁ Κροῖσος ἐσυμβουλεύθη ἐν τῇ στ' ἑκατονταετηρίδι. Ἔκειτο δὲ παρὰ τῇ πόλει· καὶ ὑπὸ τὸν ναὸν τοῦ Τροφωνίου, ὃν ἐκόσμει καὶ ἄγαλμα τοῦ Πραξιτέλους, ὑπῆρχε θόλος ἐν σχήματι θησαυροῦ (ἴδ.), καὶ τοῦ Τροφωνίου τὸ σπήλαιον (Παυσ. Θ, 39, 5).

Λεβαίη, ἐν τῇ ἄνω Μακεδονίᾳ, ἕδρα βασιλέως, μόνον διὰ τοῦ Ἡροδότου (Η, 137) γνωστή.

Λέβεδος, ἰωνικὴ πόλις τῆς Λυδίας, εἰς 4 μίλια ΒΔ τῆς Κολοφῶνος, ἤνθει τὸ πάλαι· ὅτε δ' ὁ Λυσίμαχος μετῴκισε μέρος τῶν κατοίκων αὐτῆς εἰς Ἔφεσον, ἐξέπεσε, καὶ ἐπὶ Ὁρατίου (Ep. I, 11, 7) ἦν ἄσημος. Ὑπεβοήθησαν ὅμως πως αὐτὴν οἱ ἐνταῦθα ἐκ Μυονήσου μετατεθέντες διονυσιακοὶ θεατρικοὶ ἀγῶνες (Ἡρδ. Α, 142. — Θουκ. Η, 19. Στρβ. ΙΔ, 643).

Λεβὴν, Λεβήνα, τὸ ἐπίνειον τῆς Γόρτυνος ἐν Κρήτῃ, φοινικικὸν κτίσμα, ὡς εἰκάζεται, εἶχε περίφημον ναὸν Ἀσκληπιοῦ (Στρβ. Δ, 478).

Λέβης, εὐρὺ χαλκοῦν ἀγγεῖον, μαγειρικὸν (ν. λεβέτι, τρκ. καζάνι) (Ὁμ. Ἰλ. Φ,)

καὶ λεκάνη ποδονίπτις (Ὁμ. Ὀδ. Α, 13, Ι, 386) μετὰ τοῦ ἀναγκαίου προχόου. Ἐχρησίμευε καὶ ὡς κάλπη εἰς ἐναπόθεσιν τῶν λειψάνων τῶν νεκρῶν (Σοφοκλ. παρ' Ἀθην.). Ἐδίδετο δὲ καὶ ὡς ἆθλον εἰς ἀγῶνας, ὅτε καὶ ἐνεφύτευον τὸν ἐπινίκειον κλάδον (Virg. Æn. V, 266).

Λέβινθος, μικρὰ νῆσος τῶν Σποράδων, μεταξὺ Ἀμοργοῦ, Ἀστυπαλαίας καὶ Καλύμνου (Στρβ. Ι, 487).

Λέδων, χωρίον ἐν τῇ Β. Φωκίδι, παρὰ ῥύακι εἰσβάλλοντι εἰς τὸν Κηφισὸν, πατρὶς Φιλομήλου τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν Φωκέων εἰς τὸν ἱερὸν πόλεμον, ἐφ' οὗ τὸ πολύχνιον κατεστράφη, οἱ δὲ πολῖται μετῳκίσθησαν 8 στάδια Β παρὰ τῷ Κηφισῷ (Παυσ. Ι, 38, 1).

Λειαγόρα, θυγάτηρ Νηρέως καὶ Δωρίδος (Ἐσδ. Θεογ. 257).

Λήθηθρα (τὰ), ἡ **Λείθηθρον,** 1) ὀρεινὸς τόπος τῆς Πιερίας, μεταξὺ Θεσσαλίας καὶ Μακεδονίας, πλησίον τοῦ Δίου. Ἐκεῖ ἐλέγετο διαιτώμενος ὁ Ὀρφεὺς (Στρβ. —Παυσ. — Ὀρφ. Ἀργον. 50). — 2) Ὄρος

τῆς Βοιωτίας, παρέκτασις τοῦ Ἑλικῶνος παρὰ τῇ Κορωνείᾳ, μετὰ σπηλαίου καὶ ἀγαλμάτων τῶν Μουσῶν.

Λειπεφίλη, θυγάτηρ τοῦ Ἰολάου, γυνὴ τοῦ Φύλαντος, μήτηρ τῆς Θηροῦς (Παυσ. Θ, 40).

Λεῖρις, ποταμὸς τοῦ Λατίου ἐν Ἰταλίᾳ, πηγάζων ἐκ τῶν Ἀπεννίνων, καὶ ῥέων εἰς τὰ σύνορα τῆς Καμπανίας (Στρβ.).

Λειτουργίαι, θρησκευτικαὶ ἢ πολιτικαὶ ὑπηρεσίαι, εἰς ἃς ὑπέκειντο οἱ εὔποροι τῶν πολιτῶν ἐν Ἀθήναις· τινὲς δὲ καὶ ἀνελάμβανον, ἢ ἐξεπλήρουν αὐτὰς πολυδαπανώτερον ἐκ φιλοτιμίας, ἢ ἵνα περιποιήσωσιν ἑαυτοῖς τοῦ δήμου τὴν εὔνοιαν. Ἀπετέλουν ἑπομένως αἱ λειτουργίαι μέρος τῆς δημοσίας προσόδου. Ἦσαν δὲ δύο κατηγοριῶν, τακτικαὶ (ἐγκύκλιοι), ἢ ἔκτακτοι, ὡς αἱ εἰσφοραὶ καὶ προσφοραὶ, καὶ ἕκαστος πολίτης εἰς μίαν μόνον ὑπέκειτο, ὁσάκις ἤρχετο ἡ σειρά του. Μία τῶν τακτικῶν λειτουργιῶν, εἰς ἣν ὑπέκειτο ἐν ἑκάστῃ φυλῇ πᾶς ὁ ὑπὲρ τὰ 3 τάλαντα κεκτημένος, ἦν ἡ ἀρχιθεωρία, ἤτοι ἡ ἐπιμέλεια τῆς ἀποστολῆς θεωρῶν εἰς τὰς 4 μεγάλας ἐθνικὰς ἑορτὰς, ὡς τὴν τῆς Δήλου. Εἰς ταύτην ὅμως συνεισέφερε καὶ τὸ δημόσιον. Ἡ χορηγία ἦν ἡ ἀφορῶσα τὸν καταρτισμὸν τῶν χορῶν εἰς τοὺς δημοσίους θεατρικοὺς καὶ μουσικοὺς ἀγῶνας. Ὁ ἄρχων διένεμε τοὺς ὑπὸ τῶν φυλῶν ὁριζομένους χορηγοὺς εἰς τοὺς διαφόρους ποιητὰς, ὅπερ ἐλέγετο χορὸν διδόναι, καὶ οἱ χορηγοὶ ἐφρόντιζον περὶ τροφῆς, μισθοῦ, τῆς δαπανηρᾶς ἐνδύσεως καὶ ἐνίοτε καὶ στεφάνων, καὶ τῆς διδασκαλίας (διὰ χοροδιδασκάλου) τῶν χορευτῶν. Ὁ δαπανηρότερος τῶν χορῶν ἦν ὁ τῶν αὐλητῶν, ὁ εὐθυνώτερος ὁ τῶν κωμῳδῶν, διότι ἡ ἔνδυσις αὐτῶν δὲν ἦτο πολυτελὴς ὡς ἡ τῶν τραγικῶν. Τινὲς ἐνίοτε προέβαινον ἐκ φιλοδοξίας εἰς μεγίστας δαπάνας. Οὕτως ὁ εἰπὼν τὸν λόγον τοῦ Λυσίου τὸν ἐπιγραφόμενον «ἀπολογία δωροδοκίας», λέγει ὅτι ἔδωκε δι' ἕνα τραγικὸν χορὸν 3000 δρ. καὶ εἶτα ἐν τῷ αὐτῷ ἔτει 2000 δρ. διὰ χορὸν ἀνδρῶν, τὸ δ' ἐπιὸν ἔτος 800 δρ. διὰ χορὸν πυρριχιστῶν, καὶ 5000 διὰ χορὸν ἀνδρῶν. Τακτικὴ λειτουργία ἦν καὶ ἡ γυμνασιαρχία, δι' ἧς ἐτρέφοντο, ἐγυμνάζοντο καὶ παρεσκευάζοντο οἱ εἰς ἐπισήμους γυμνικοὺς ἀγῶνας ὀφείλοντες νὰ ἐμφανισθῶσιν. Ἐπὶ τῶν Ῥωμαίων δ' αὐτοκρατόρων ἄλλο ἦσαν οἱ γυμνασιάρχαι, οἱ προϊστάμενοι τῶν σχολείων τῆς γυμναστικῆς. Ἡ ἐπισημοτάτη τοῦ εἴδους τούτου τῶν λειτουργιῶν ἦν ἡ λαμπαδαρχία πρὸς διαρρύθμισιν τῆς λαμπαδηδρομίας, λαμπαδηφορίας ἢ λαμπάδος, τελουμένης ἐν Ἀθήναις ὑπὸ νεανιῶν εἰς πέντε ἑορτὰς, ἰδίως τῶν θεοτήτων τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ φωτὸς, ἤτοι κατὰ τὰ Ἡφαίστεια (Ἡρδ. Η, 48), τὰ Προμήθεια, τὰ Παναθήναια, τὰ Βενδίδια (τῆς Ἀρτέμιδος) καὶ τὰ Πάνια, καὶ τοῦ Πανὸς θεωρουμένου ὡς θεοῦ τοῦ πυρὸς (Ἡρδ. ΣΤ, 105). Ὁ δρόμος οὗτος ἐτελεῖτο ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Σωκράτους «ἀφ' ἵππου» (Πλάτ. Δημ. ἀρχ.), πρὶν ὅμως πεζῶς, καὶ ἐχώρει ἀπὸ τοῦ βωμοῦ τοῦ Προμηθέως ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ μέχρι τῆς πόλεως. Ἐνίκα δ' ὁ πρῶτος ἀφικνούμενος εἰς τὸ τέρμα χωρὶς νὰ σβύσῃ ἡ λαμπὰς αὐτοῦ (ἴδ.). Μετὰ ταῦτα δ' ἐγένετο μᾶλλον πολύπλοκος ὁ ἀγὼν, διότι οἱ λαμπαδηδρομοῦντες ὤφειλον νὰ μεταδιδάζωσι τὰς λαμπάδας ἀφ' ἑνὸς εἰς ἄλλον. Τὴν δαπάνην δ' ηὔξανε καὶ ἡ νυκτερινὴ ὥρα τοῦ γυμνάσματος, διότι ἔπρεπε τὸ στάδιον νὰ φωτίζηται. Κατὰ τὸν Λυσίαν, διὰ τὴν γυμνασιαρχίαν τῶν Προμηθείων ἀπῃτοῦντο 1200 δρ. Ὁ νικῶν δὲ γυμνασιάρχης, ὡς καὶ ὁ χορηγὸς ἀνέθετε τοῖς θεοῖς μνημεῖον τῆς νίκης του. Λειτουργία ἦν ἐπίσης καὶ ἡ ἑστίασις, καθ' ἣν εἰς ὡρισμένον χρόνον εἷς τῶν φυλετῶν ὤφειλεν, ὡς ἑστιάτωρ, ἑστιᾶν τὴν φυλήν. Τὰ φυλετικὰ δὲ ταῦτα δεῖπνα ἦσαν ἄλλα ἢ τὰ ἐνίοτε εἰς πάντα τὸν δῆμον διδόμενα ἐκ τῶν περισσευμάτων τοῦ ταμείου τῶν θεωρικῶν. Μία δὲ τῶν δαπανη-

ροτέρων λειτουργιῶν ἦν ἡ τριηραρχία. Ἐν τοῖς ἀρχαιοτέροις χρόνοις ἑκάστη τῶν 14 φυλῶν διῃρεῖτο εἰς 4 ναυκραρίας, ὧν ἑκάστη ἐχορήγει ἀνὰ 1 τριήρη, ἄρα ἐν ὅλοις 48. Καὶ ὁ Κλεισθένης δὲ, τὴν εἰς δήμους διαίρεσιν εἰσαγαγών, διετήρησε, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον καὶ ἄλλους φορολογικοὺς, καὶ τὰς ναυκραρίας, αὐξήσας τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν εἰς 50, ἀνὰ 5 εἰς φυλὴν ἑκάστην. Δέκα δὲ (ἀνὰ εἷς ἐκ φυλῆς ἑκάστης) ἐπιμεληταὶ τῶν νεωρίων ἐπέβλεπον τὴν ἐν τοῖς νεωρίοις διατήρησιν καὶ τὸν καταρτισμὸν τῶν πλοίων τούτων, καὶ εἶχον κατ' ἀρχὰς δικαιοδοσίαν ἐπὶ τῶν τριηράρχων, μεταβᾶσαν εἶτα εἰς τοὺς ἀποστολεῖς. Ὅτε δὲ, ἰδίως ἐπὶ Θεμιστοκλέους, ηὔξησεν ἡ ναυτικὴ δύναμις τῶν Ἀθηνῶν, ἔπαυσεν ἡ σημασία τῶν ναυκραριῶν, καὶ ταύτας ἀντικατέστησε τὸ σύστημα τῶν τριηραρχιῶν. Οἱ στρατηγοὶ προσδιώριζον ἑκάστοτε μεταξὺ τῶν κεκτημένων τὸ ὡρισμένον φορολογητὸν περιουσίας κεφάλαιον τὸν ἀριθμὸν τῶν τριηραρχῶν, ὧν ἕκαστος, κατὰ τὴν σειρὰν αὐτοῦ, ὤφειλε νὰ καταρτίζῃ καὶ ὁπλίζῃ ἀνὰ μίαν τριήρη. Κατ' ἀρχὰς ἐλάμβανον οἱ τριήραρχοι πρὸς τοῦτο ἀνὰ ἓν τάλαντον ἕκαστος, μετὰ ταῦτα ὅμως μόνον τὸ κενὸν σκάφος καὶ τὸν μισθὸν τοῦ πληρώματος καὶ τὰ πρὸς συντήρησιν αὐτοῦ. Εἶχε δ' ὁ τριήραρχος αὐτὸς καὶ νὰ διοικῇ τὴν τριήρη, καὶ ἐκ τῶν καθηκόντων αὐτοῦ ἦν νὰ ἐπιμελῆται αὐτῆς καὶ διατηρῇ αὐτὴν ἐν καλῇ καταστάσει δι' ὅλου τοῦ ἔτους, νὰ ἐπισκευάζῃ αὐτὴν ὁσάκις ἀπῃτεῖτο καὶ τ' ἀναγκαῖα σκεύη εἰς καλὴν κατάστασιν νὰ διατηρῇ, τ' ἀπηρχαιωμένα διὰ νέων ἀντικαθιστῶν· προσέτι δὲ νὰ προμηθεύῃ ἐρέτας καὶ ναύτας, ἀποτίνων αὐτοῖς τὸν μισθὸν καὶ τὰ ἐφόδια προμηθεύων, πρὸς ἃ πολλάκις ἠναγκάζετο καὶ ἐκ τῶν ἰδίων νὰ προκαταβάλλῃ. Πολλάκις δὲ, ὅτε ἤκμαζεν ἐν Ἀθήναις τὸ αἴσθημα τοῦ πατριωτισμοῦ, τριήραρχοι παρεῖχον τὰ ἐφόδια, καὶ αὐτὸν τὸν μισθὸν, ἐξ ἰδίων· ἡ συνήθης δὲ δαπάνη τῆς τριηραρχίας ἦν 40 μνῶν μέχρις ἑνὸς ταλάντου (4000—6000 δραχμῶν). Ἀπὸ τοῦ 411 π. Χ. ἐπετράπησαν αἱ συντριηραρχίαι, δηλαδὴ δύο πολῖται νὰ καταβάλλωσιν ὁμοῦ ἐξ ἡμισείας τὴν δαπάνην μιᾶς τριηραρχίας· τῷ δὲ 358 μετερρυθμίσθη πᾶς ὁ ὀργανισμός. Τότε ὡρίσθησαν 1200, οἱ πλουσιώτατοι πάντων τῶν πολιτῶν, καὶ διῃρέθησαν εἰς 20 συμμορίας, ὧν ἑκάστη διῃρεῖτο εἰς συντελείας ἀορίστου ἀριθμοῦ· ἀλλ' οὐδεμία συντέλεια περιεῖχε πλείονα τῶν 16 μελῶν, καὶ ἑκάστη ὤφειλε νὰ μεριμνᾷ περὶ μιᾶς τριήρεως, ἧς τὸν ὁπλισμὸν τὸ δημόσιον ἐπρομήθευεν. Οἱ πλουσιώτατοι ἦσαν οἱ ἡγεμόνες (ἀρχηγοὶ) τῶν συμμοριῶν, προκαταβάλλοντες διὰ τὴν συμμορίαν, καὶ τὸν ὁπλισμὸν διὰ πλειστηριασμοῦ τοῖς ἥττον αἰτοῦσιν ἐπαφιέντες, καὶ εἶτα εἰσέπραττον τὰ δαπανηθέντα παρὰ τῶν λοιπῶν μελῶν, πολλάκις ὅμως οὕτως, ὥστε δι' ἐκείνων πᾶσαν τὴν δαπάνην ἐκάλυπτον, ἐξ οὗ προέκυπτεν ἡ ἀσυγχώρητος ἀνωμαλία ὅτι ἀκριβῶς οἱ πλουσιώτεροι ἔμενον ἀφορολόγητοι, καὶ συγχρόνως ἔμενον ἀπηλλαγμένοι τῆς μετοχῆς εἰς ἄλλας λειτουργίας. Πρὸς θεραπείαν τούτου ἐκανονίσθη τῷ 340 π. Χ. ἐπὶ προτάσει τοῦ Δημοσθένους, ἕκαστος κεκτημένος φορολογητὸν κεφάλαιον 10 ταλάντων καὶ ἐπέκεινα, νὰ καταρτίζῃ μίαν ἢ ἀναλόγως πλείονας τριήρεις, οἱ δ' ἧττον εὔποροι νὰ συνεισφέρωσι κατὰ συντελείας, καὶ τοῦτο ἐπὶ ἓν ἔτος, μεθ' ὃ ἐδίδετο ἀπολογισμὸς παρὰ τοῖς λογισταῖς. Ἐπιτήρησιν δ' ἐκ μέρους τοῦ δημοσίου περὶ τῆς ἀκριβοῦς ἐκπληρώσεως τῶν ὑποχρεώσεων τούτων εἶχον οἱ ἀποστολεῖς (ἴδ.), δέκα τὸν ἀριθμὸν, δικαιούμενοι καὶ νὰ δένωσι τὸν καθυστεροῦντα καὶ βιάζωσιν αὐτὸν οὕτως εἰς ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεών του. Ὁ διϊσχυριζόμενος ὅτι ἠδικήθη δι' ἐπιβολῆς λειτουργίας εἰς ἣν πλουσιώτερος αὐτοῦ ἔπρεπε νὰ ὑποβληθῇ, ἐδικαιοῦτο νὰ ζητήσῃ παρ' ἐκείνου ἀντίδοσιν, ἤτοι τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν περιουσιῶν των, μεθ' ἣν ν' ἀποδεχθῇ αὐτὸς τὴν λειτουργίαν. Ὁ ἀρνούμενος ἀντίδικος ὑπέκυπτεν αὐτὸς εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἐξηροῦντο δὲ τῆς ἀντιδόσεως αἱ κτήσεις μεταλλείων, καὶ αἱ τῶν κληρουχιῶν εἰς ἀποικίας, διότι αὗται δὲν συμπεριελαμβάνοντο εἰς τὰς ἐπὶ λειτουργίαις φορολογητάς· ἀπηλλαγμένοι δὲ τῶν λειτουργιῶν ἦσαν καὶ οἱ ἐνεργείᾳ ἄρχοντες, αἱ ἐπίκληροι κόραι μέχρι τῆς νυμφεύσεως, οἱ ἀνήλικοι μέχρι τῆς ἐκπνεύσεως τοῦ πρώτου ἔτους τῆς ἐνηλικιότητος αὐτῶν. Ὑπέκειντο δ' εἰς τὰς λειτουργίας καὶ οἱ μέτοικοι. Περὶ δὲ τῶν εἰσφορῶν ἴδ. Οἰκονομικά.

Λειψύδριον, τόπος ἄνυδρος ἐν τῇ Ἀττικῇ, πλησίον τοῦ Πάρνηθος (Ἡρδ. Ε, 62).

Λειώδης, υἱὸς τοῦ Οἴνοπος, μάντις, εἷς τῶν μνηστήρων τῆς Πηνελόπης, φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσέως (Ὁμ. Ὀδ. Φ, 144).

Λειώκριτος, 1) υἱὸς τοῦ Ἀρίσβα, συνοδεύσας τὸν Διομήδην εἰς τὴν Τρωάδα, καὶ φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Αἰνείου (Ὁμ. Ἰλ. Ρ, 344).—2) Υἱὸς τοῦ Εὐήνορος, εἷς τῶν μνηστήρων τῆς Πηνελόπης (Ὀδ. Β, 242).

Λεκανομαντεία, εἶδος μαντείας (ἴδ.), καθ' ἣν οἱ ἀγύρται ἐσυμβουλεύοντο τὸ ὕδωρ ἢ ἄλλο ὑγρὸν ὃ ἐνέχεον εἰς λεκάνην (Τσέτσ. εἰς Λυκόφ. Ε, 813).

Λέκτον, ἀκρωτήριον ἐν Μυσίᾳ, ἡ Δ προεκβολὴ τῆς Ἴδης, ἀπέναντι τῆς Β ἀκτῆς τῆς Λέσβου. Φαίνεται δὲ προκύψαν τὸ ὄνομα ἐκ τῆς παρ' Ὁμήρῳ παραδόσεως (Ἰλ. Ξ, 284). Καὶ ἐπὶ Στράβωνος ἔτι ἐδείκνυτο ἐκεῖ βωμὸς ἱδρυθεὶς ὑπὸ Ἀγαμέμνονος εἰς τοὺς 12 θεοὺς (Ἡρδ. Θ. 114. — Θουκ. Η, 181.— Στρβ. ΙΓ, 583. 605).

Λέκτρον, ἴδ. κλίνη.

Λέλεγες, πανάρχαιος φυλὴ ἐν Ἑλλάδι ἐπὶ Πελασγῶν. Ὁ Παυσανίας συγχέει αὐτοὺς μετὰ τῶν Καρῶν, ἀλλ' ὁ Ὅμηρος (Ἰλ. Κ, 428) τοὺς διακρίνει, καθὼς καὶ ἄλλοι. Κατὰ Στράβωνα (Ζ, 321) ἦν ἀρχαιότατος βασιλεὺς αὐτῶν ὁ Λέλεξ ἐκ Λευκαδίας, ἢ Μεγάρων ἢ Λακεδαίμονος· ἐτυμολογεῖ δ' αὐτὸς τὸ ὄνομα ἐκ τοῦ λέγειν, συλλέγειν, ἐμφατῖνον φυλὴν λογάδων. Ἦσαν δὲ λαὸς πλανώμενος, ἐπιχειρηματίας, ἰδίως διὰ θαλάσσης, συγγενεῖς τῶν Ταφίων καὶ Τηλεβοῶν, καὶ ἀπαντῶνται ἐν Ἀκαρνανίᾳ, Λευκάδι, Αἰτωλίᾳ, Λοκρίδι, Φωκίδι, τῇ Β Βοιωτίᾳ, Εὐβοίᾳ, Λακωνικῇ, Ἤλιδι, Μεσσηνίᾳ, διαφόροις νήσοις τοῦ Αἰγαίου, Κρήτῃ, καὶ εἰς τὰ παράλια τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Ὅτε δ' ἐπεκράτησε τὸ ὄνομα τῶν Ἑλλήνων, ἔπαυσαν ἐκείνων διακρινόμενοι.

Λέμανος λίμνη, ἡ ὑπὸ τοῦ Ῥοδανοῦ μεταξὺ Γαλλίας Ναρβωνικῆς, Γαλλίας Βελγικῆς καὶ Ἑλβετίας ἀποτελουμένη (Στρβ. Δ, 186).

Λέμβος, (ἡ, ἐνίοτε καὶ ὁ, εἶτα τὸ), πλοιάριον ἔχον ὀξεῖαν πρῷραν, ἴδ. Ναῦς.

Λεόννατος, ἐκ Πέλλης τῆς Μακεδονίας, βασιλικὸς συγγενὴς, ἐκ τῶν σωματοφυλάκων τοῦ Φιλίππου, μετὰ τὸν φόνον αὐτοῦ τὸν δολοφόνον του Παυσανίαν καταδιώξας. Εἶτα δὲ μετὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου διεκρίθη ἰδίως ἐν Ἰνδίαις κατὰ τῶν φιλοπολέμων Μαλλῶν (Ἀρρ. Β, 12. Ζ, 5.—Πλούτ. Ἀλξ. ΚΑ. — Διόδ. ΙΗ, 16)), ἔνθα καὶ βαρέως ἐπληγώθη (Ἀρρ. ΣΤ, 10). Μετὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου τὸν θάνατον εἰς αὐτὸν ἀπέβλεπεν ὁ στρατός· διώκει δὲ τοὺς ἱππεῖς, καὶ ἐπὶ τῆς διανομῆς τῷ ἐδόθη ἡ μικρὰ Φρυγία. Ὅτε δ' οἱ Ἕλληνες ἐπαναστάντες, ἐκίνησαν κατὰ τοῦ Ἀντιπάτρου τὸν Λαμιακὸν πόλεμον (ἴδ.), ἦλθεν εἰς ἐπικουρίαν τούτου μετ' ἰσχυρᾶς δυνάμεως ἐξ Ἀσίας ὁ Λεόννατος, καὶ γενναίως ἀγωνισθείς, ἐφονεύθη ἐν τῇ πρὸς τῇ Λαμίᾳ μάχῃ (Διόδ. ΙΗ, 13—15).

Λεοντεύς, υἱὸς Κορωνοῦ, ἡγεμὼν τῆς Γυρτόνης ἐν Θεσσαλίᾳ, συνεξέπλευσε μετὰ τοῦ Πολυποίτου, υἱοῦ τοῦ Πειριθόου καὶ τῆς Ἱπποδαμείας, ἐπὶ 40 νηῶν εἰς Τροίαν (Ὁμ. Ἰλ. Β, 738. 745. Ζ, 29. Μ, 130. Ψ, 837). Μετὰ δὲ τὴν ἅλωσιν τῆς Τρωάδος ᾤκησαν ἀμφότεροι ὁμοῦ τὴν Ἄσπενδον.

Λεοντιάδης, 1) Εὐρυμάχου, στρατη-

γὸς τῶν Θηβαίων ἐν Θερμοπύλαις (Ἡρδ. Ζ, 205. 233).—2) Ἴσως ἐκείνου ἀπόγονος, ἀρχηγὸς τῶν ὀλιγαρχῶν ἐν Θήβαις, πολέμαρχος τῷ 383 π. Χ., παρέδωκε τὴν Καδμείαν τῷ Φοιβίδᾳ πρὸς συμφέρον τῆς μερίδος του. Ἐπὶ τῆς ἐλευθερώσεως δὲ τῶν Θηβῶν ἐθανατώθη ὑπὸ τοῦ Πελοπίδου (ἴδ.).

Λεοντῖνοι, πόλις τῆς Σικελίας, ΒΔ τῶν Συρακουσῶν παρὰ τὸν μικρὸν ποταμὸν Λίσσον κειμένη, πατρὶς τοῦ σοφιστοῦ Γοργίου. Χαλκιδεῖς ἐκ Νάξου ἵδρυσαν αὐτὴν 6 ἔτη μετὰ τὰς Συρακούσας, ὧν ἡ ἀνάπτυξις παρεκώλυσεν αὐτῆς τὴν πρόοδον. Τῇ 88ῃ Ὀλυμπιάδι ἐκδιώξαντες οἱ ἀριστοκράται τοὺς δημοκρατικούς, παρέδωκαν τὴν πόλιν τοῖς Συρακουσίοις. Οἱ ἀντίπαλοι ὅμως, μετὰ πρώτην ἀποτυχοῦσαν ἀπόπειραν (Θουκ. Ε, 4),

ἐπέτυχον τέλος· ἀλλ' ὁ Διονύσιος ἐκ νέου τοὺς κατέβαλε, καὶ ἐγκατέστησε παρ' αὐτοῖς μυρίους Ἕλληνας μισθωτούς (Διόδ. ΙΔ, 14, 38). Ἐπὶ τῶν Καρχηδονικῶν πολέμων οἱ Ῥωμαῖοι ἐκυρίευσαν τὴν πόλιν, συμμαχοῦσαν μετὰ τῶν Φοινίκων καὶ τὴν ἐλεηλάτησαν (Liv. XXIV. XXIX. L). Φρούρια περὶ τὴν πόλιν ἦσαν αἱ Φωκέαι καὶ οἱ Βρεττιννίαι (Θουκ. αὐτ.). Ἦν δὲ σιτοφόρον τὸ πρὸς Β τῆς πόλεως πεδίον (Διόδ. Ε, 2. — Στρβ. ΣΤ, 272).

Λεόντιον, ἴδ. Ἑρμησιάναξ.

Λεοντὶς, ἴδ. Φυλή.

Λεοντόπολις, 1) μητρόπολις νομοῦ τῆς κάτω Αἰγύπτου, ἔνθα ἰδίως ἐλατρεύετο ὁ λέων (Στρβ.). Ν. Τελ-Ἐσαβέ.—2) Πόλις τῆς Φοινίκης, μεταξὺ Σιδῶνος καὶ Βηρυττοῦ, ἡ εἶτα μετονομασθεῖσα Πορφύριον (Στρβ.—Σκύλ.—Plin V. 20).

Λέπαδνον, ἡ λωρὶς δι' ἧς ὁ ρυμὸς τῆς ἁμάξης δένεται εἰς τῶν ἵππων τὸν τράχηλον.

Λεπαστὴ, ἀγγεῖον πλατύ, ἔχον τὸ σχῆμα μεγάλου μονοθύρου ὀστράκου (λεπάδος).

Λεπιδωτῶν πόλις, ἐν Αἰγύπτῳ, εἰς τὴν Α ὄχθην τοῦ Νείλου, ἔνθα ἁλιεύοντο καὶ ἐλατρεύοντο οἱ λεπιδωτοὶ λεγόμενοι ἰχθεῖς (Ἡρδ. Β, 72.—Πτολ. Δ, 5, 72) (ν. Βέρδις).

Λεπιδωτὸς θώραξ, ἰδ. ὅπλα.

Λέπρεον καὶ **Λέπρεος** (ὁ) πόλις ἐν Τριφυλίᾳ τῆς Ἤλιδος, ἱδρυθεῖσα, κατὰ τὴν παράδοσιν, ὑπὸ Μινυῶν ἐκ Λήμνου, καὶ κειμένη 40 στάδια ἀπὸ τῆς θαλάσσης, νοτίως τῆς Πύλου (ν. Στροβίτσι), ἐπὶ ἀκρωτηρίου τοῦ ὄρους Μίνθης, μετὰ φρουρίου. Οἱ Λεπρεᾶται μετέσχον καθ' ἑαυτοὺς τῆς ἐν Πλαταιαῖς μάχης (Ἡρδ. Θ, 28), καὶ ἠγωνίζοντο πολλάκις ἐπιτυχῶς ν' ἀποσπασθῶσι τῆς Ἤλιδος· ἐκυρώθη δ' ἡ ἀνεξαρτησία των ἐπὶ τῆς συνομολογήσεως τῆς εἰρήνης, τῷ 399 π. Χ., δι' ὃ καί τινες λέγουσι τὴν Λεπρεώτιδα χώραν αὐτοτελῆ, ἄλλοι τῇ Ἀρκαδίᾳ ἀνήκουσαν (Θουκ. Ε, 31.—Στρβ. Η, 342. 344. —Παυσ. Ε, 4, 4).

Λέπρεος ἢ Λεπρέας, υἱὸς Πυργέως ἢ Καύκωνος, φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους εἰς μονομαχίαν. Κατ' αὐτὸν ἐλέγετο ὀνομασθὲν τὸ Λέπρεον (Αἰλ. Π. Ι. Α, 24. —Παυσ. Ε, 5.—Σχλ. Κολλμ. εἰς Δία,39).

Λεπρέα, (ἡ), (ἴσως Λετρῖνοι), πόλις τῆς Ἤλιδος (Ξενφ. Ἑλλ. Γ, 2, 30).

Λεπτὴ ἄκρα, ἀκρωτήριον τῆς Παφλαγονίας.

Λεπτίνης, 1) ἀδελφὸς Διονυσίου τοῦ πρεσβυτέρου, ναυαρχῶν κατὰ τῶν Καρχηδονίων· δυσαρεστήσας δὲ τὸν ἀδελφόν του, ἐπαύθη καὶ ἐξωρίσθη τῷ 390 π. Χ· ἀλλ' εἶτα αὖθις ἀνακληθείς, ἔπεσεν ἐντίμως ἐν τῇ ἐν Κρονίῳ μάχῃ, τῷ 383 (Πλούτ. Δίων, Θ.—Διόδ. ΙΕ, 7,17). — 2) ὁ φονεύσας Κάλιππον, τὸν τύραννον τῶν Συρακουσῶν, τὸν φονέα τοῦ Δίωνος (Πλούτ. Δίων, ΝΗ). — 3) Τύραννος Ἀπολλωνίας καὶ Ἐγγυίου ἐν Σικελίᾳ, ἐξεβλήθη ὑπὸ τοῦ Τιμολέοντος καὶ ἀπεστάλη εἰς Κόρινθον (Πλούτ. Τιμ. ΚΔ). —4) Ἀθηναῖος ῥήτωρ λαοφιλὴς, οὗ τὴν δημηγορίαν περὶ περιορισμοῦ τῆς ἀπὸ τῶν δημοσίων φόρων ἀπαλλαγῆς ἐπολέμησεν ὁ Δημοσθένης τῷ 356 π. Χ.

Λέπτις, 1) ἡ μεγάλη, πόλις παραλία ἐν Ἀφρικῇ μεταξὺ τῶν δύο Σύρτεων, Δ τοῦ Κίνωπος ποταμοῦ, Α τοῦ Ἀβροτόνα, ὑπὸ φοινίκων ἱδρυθεῖσα (Sall. Jug. LXXVIII). Διὰ τοῦ ἐμπορίου ἀναπτυχθεῖσα, ἔγεινεν ἔπειτα ρωμαϊκὴ ἀποικία (Liv. XXXVI 62)· τῷ 366 δὲ ὑπὸ τῶν Λιβύων καταστραφεῖσα, δὲν ἔφθασε πλέον εἰς ἀκμήν. Ἦν δὲ πατρὶς τοῦ Σεπτ. Σεβήρου (ν. Λέπδα μετ' ἐρειπίων). — 2) ἡ μικρὰ (ν. Λάμτα μετ' ἐρειπίων), ἐν Βυζακίῳ τῆς Αἰγύπτου, τῇ ἐπὶ Ῥωμαίων ἐπαρχίᾳ Ἀφρικῇ, ΝΑ τοῦ Ἀδρουμέτου, ἐπίσης φοινικικὸν κτίσμα (Sall. Jug. XIX). Ἦν τόσον πλουσία, ὥστε ἀπέφερε τοῖς Καρχηδονίοις φόρον 1 τάλαντον καθ' ἑκάστην (Cæs. B. C. II, 28. — Tac. Hist. IV, 50. Ann. III, 74).

Λέρνη, ἕλος εἰς τὴν Ἀργολικὴν ἀκτὴν, παρ' ᾧ καὶ ὁμώνυμος πόλις μνημονεύεται, ΝΑ τοῦ Ἄργους. Ἐνταῦθα ἐφόνευσεν ὁ Ἡρακλῆς τὴν πολυκέφαλον Λερναίαν Ὕδραν, ὅπερ τινὲς ἐξήγησαν ὅτι, κανονίσας τοῦ ἕλους τὴν ἐκροὴν, ἔπαυσε τὴν θανατηφόρον αὐτοῦ ἐπήρειαν. Κατὰ δὲ Παυσανίαν (Β, 36, 67), ὑπῆρχεν ἐκεῖ, 40 στάδ. Ν τοῦ Ἄργους, τέμενος πλατάνων μετὰ ναῶν καὶ ἱερῶν, καὶ τῆς πηγῆς Ἀμφιαράου, καὶ ἐκεῖ ἐτέλουν οἱ Ἀργεῖοι ἐτησίως τὰ Λερναῖα, φέροντες πῦρ ἀπὸ τοῦ ἐπὶ τοῦ ὄρους Κράθιδος ἱεροῦ τῆς Πυρωνίας Ἀρτέμιδος (Παυσ. Β, 37, 3. Η, 15, 4).

Λέρος, μικρὰ νῆσος παρὰ τὴν ἀκτὴν τῆς Καρίας, ἀπέναντι τοῦ Ἰασίου ἢ Βαργυλίου κόλπου, μεταξὺ Καλύμνου καὶ Πάτμου. Ὑπὸ Μιλησίων οἰκισθεῖσα, ἦν πατρὶς τοῦ ἱστορικοῦ Φερεκύδου. Εἶχε ναὸν τῆς Ἀρτέμιδος· οἱ δὲ κάτοικοι αὐτῆς δὲν ἐφημίζοντο ἐπ' ἀγαθότητι (Ἡρδ. Ε, 125. — Θουκ. Η, 27.—Στρβ. Ι, 184).

Λέσβιος, ἀστράγαλος (ἴδ.).

Λέσβος, νῆσος τοῦ Αἰγαίου πρὸς τῇ ἀκτῇ τῆς Μυσίας, καὶ Μυτιλήνη εἶτα ὀνομασθεῖσα κατὰ τὴν ὁμώνυμον αὐτῆς πρωτεύουσαν, ἔφερε κατὰ τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους καὶ τὰ ὀνόματα Ἴσπα, Πελασγία, Ἠετωνὶς, Μακαρία· τὸ δ' ὄνομα Λέσβος ἐλέγετο λαβοῦσα ἀπὸ τοῦ ἐποικήσαντος αὐτὴν Λέσβου, τοῦ υἱοῦ τοῦ Λαπίθου, ὅστις ἐνυμφεύθη Μεθύμνην τὴν θυγατέρα τοῦ Μακαρέως (Διόδ. Ε, 82). Εἰς 60 σταδίων ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς παραλίας τῆς Ἄσσου, κεῖται ἀπέναντι τοῦ Ἰδαίου ἢ Ἀδραμυττίου κόλπου, ἐν σχήματι ἡμικυκλίου, ἀνοικτοῦ πρὸς τὰ ΝΔ, καὶ καλουμένου Εὔριπος Πυρραῖος (ν. κόλπος Καλόνι). Ἡ ΒΑ ἄκρα ἦν τὸ ἀκρωτήριον Ἀργιννον, ΝΑ ὁ Μαλέας (ν. Ζειτοῦνι), καὶ Δ τὸ Σίγριον καὶ ἡ Βρίσα πρὸς τῷ Εὐρίπῳ. Ὀρεινὸν ἦν κυρίως τὸ ΒΔ μέρος τῆς νήσου, μάρμαρον παράγον· εἰς δὲ τὰ ΝΑ ἦσαν τὰ κυριώτερα ὄρη ὁ Ὄρδυμνος, ὁ Λεπέθυμνος, ὁ Κρίων, ὁ Ὄλυμπος. Θρᾷκες διέρρεον τὴν νῆσον, οὖσαν λίαν οἰνοφόρον. Οἱ ἀρχαιότατοι κάτοικοι ἦσαν Πελασγοί. Προσετέθησαν δ' αὐτοῖς Ἴωνες πρὸ τῶν Τρωϊκῶν. Ἤρξατο δ' ἀνθοῦσα ἡ νῆσος ὅτε, 130 ἔτη μετὰ τὰ Τρωϊκὰ, ὑπὸ τῶν ἐν τῇ μικρᾷ Ἀσίᾳ Αἰολέων ἐποικισθεῖσα, κατέστη τὸ κυριώτερον αὐτῶν κέντρον, καὶ ἐπὶ τῶν παρακειμένων πόλεων τῆς στερεᾶς τὴν ἐπιρροὴν αὐτῆς ἐξασκοῦσα (Ἡρδ. ΣΤ, 21). Ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου κατεῖχον αὐτὴν οἱ Ἀθηναῖοι (Θουκ. Γ, 8.—Διόδ. ΙΒ, 35). Εἶτα δὲ τὴν ἐκυρίευσεν ὁ Μιθριδάτης, καὶ μετ' αὐτὸν οἱ Ῥωμαῖοι. Ἔξοχος ἦν παρὰ τοῖς Λεσβίοις ἡ τοῦ πνεύματος καλλιέργεια, καὶ πολλοὶ μνημονεύονται σοφοὶ καὶ συγγραφεῖς ἐν αὐτοῖς, ὡς οἱ φιλόσοφοι Πιττακὸς, Θεόφραστος, Φανίας, ὁ ἱστορικὸς Θεοφάνης, ὁ λογογράφος Ἑλλάνικος, οἱ ποιηταὶ Ἀρίων, Τέρπανδρος, Ἀλ-

καῖος, αἱ ποιήτριαι Σαπφὼ καὶ Ἤριννα· προσήπτετο ὅμως αὐτοῖς καὶ τρυφηλότης καὶ ἐκδιαίτησις. Αἱ κυριώτεραι πέντε αὐτῆς πόλεις ἀπετέλουν πεντάπολιν, καὶ ἦσαν, πρὸς Α ἡ Μυτιλήνη, μετὰ λιμένος, πρωτεύουσα τῆς νήσου, καὶ περίφημος διὰ τοὺς ποιητικοὺς αὐτῆς διαγωνισμούς, καὶ ὡς πατρὶς τοῦ Ἀλκαίου, τῆς Σαπφοῦς καὶ τοῦ Πιττακοῦ. Β αὐτῆς ἔκειτο τὸ χωρίον Αἴγειρος. Εἰς τὴν Β παραλίαν ἦν ἡ Μήθυμνα (ἢ Μέθυμνα), εὐρὺν ἔχουσα λιμένα, λεηλατηθεῖσα ὑπὸ τῶν Σπαρτιατῶν ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, τῷ 406 π. Χ. (Ξεν. Ἑλλ. Α, 2, 11.—Διόδ. ΙΓ, 76), πατρὶς τοῦ Ἑλλανίκου καὶ τοῦ Ἀρίωνος, καὶ περίφημος προσέτι διὰ τὸν οἶνόν της. Ἤττον ἐπίσημοι ἦσαν αἱ 3 ἄλλαι πρὸς Δ, ἡ Ἀντισπα καὶ ἡ Ἐρεσ(σ)ὸς, πατρὶς τοῦ Θεοφράστου καὶ τοῦ Φανίου, ἐπὶ παραλίου λόφου κειμένη, εἰς 28 σταδίων ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ Σιγρίου ἀκρωτηρίου· ἡ Πύρρα, κατὰ τὸ στενώτατον τῆς νήσου ἐπὶ τοῦ Εὐρίπου, πρὸ τοῦ Στράβωνος ἤδη καταποντισθεῖσα ἐπὶ σεισμοῦ. Ἡ Ἀρίσβη (Ἡρδ. Α, 151), κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καταστραφεῖσα (Στρβ. ΙΕ 616.—Mela. II, 7, 4).

Λεσβώναξ, 1) Ἕλλην ῥήτωρ ἐπὶ Τιβερίου. Αὐτοῦ σώζονται δύο ἐλαχίστου λόγου ἄξια ῥητορικὰ γυμνάσματα, δημηγορίαι, πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, προτρέπουσαι αὐτοὺς ἀνδρείως νὰ πολεμήσωσι κατὰ τῶν Σπαρτιατῶν καὶ τῶν Θηβαίων ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου (ἐν Dobson καὶ Bekker Orat. Aft.).—2), Μεταγενέστερος γραμματικὸς ἐν Ῥώμῃ, γράψας «περὶ σχημάτων» (γραμματικῆς) (Valckenaer ἐν ἐκδ. Ἀμμωνίου).

Λέσχη, (ἐκ τοῦ λέγειν ἢ λαὸν ἔχειν) τόπος συνελεύσεως πρὸς συνδιαλέξεις, καὶ πρὸς θερμασμὸν ἐν χειμῶνι. Συνεχῶς τοιαῦται ὑπῆρχον εἰς τὰς Ἑλληνικὰς πόλεις, εἰς Ἀθήνας, κατ' Εὐστάθιον (εἰς Ὅμηρ. Ὀδ. Σ, 327, 360. Ἰδ. καὶ Ἡσίοδ. Ἔργ. κ. Ἡμ. 491. 499. — Ἡσύχ. λ. Λέσχη. — Ἐτ. Μ). Ἐν Σπάρτῃ δὲ, ἡ συνεδρίασις τῶν μελῶν ἑκάστης φυλῆς πρὸς συζητήσεις πολιτικὰς καὶ ἄλλας. Ἐκεῖ προσήγοντο καὶ τὰ νεογνὰ, ἵν' ἀποφασίζηται τὸ περὶ ἐκθέσεως ἢ περὶ ἀνατροφῆς αὐτῶν (Πλουτ. Λυκ. ΙΣΤ. ΚΕ). Ἦν δ' ἡ διάταξις αὕτη ἀναγκαία, ἵνα συναποφασίζωσι καὶ οἱ νέοι Σπαρτιᾶται μὴ συνερχόμενοι, ὡς οἱ Ἀθηναῖοι, εἰς τὴν ἀγορὰν, ἀλλ' ἀποκλειόμενοι αὐτῆς μέχρι τοῦ 30 ἔτους. Ἠσχολοῦντο δ' ἐν τοιαύταις συναναστροφαῖς ἢ εἰς σπουδαῖα, ὡς εἰς πανηγυρισμὸν καλῶν πράξεων ἢ ἔλεγχον τῶν ἐπιλήψιμων, ἢ καὶ εἰς φαιδρά. Ἐν Βοιωτίᾳ Λέσχαι ἐλέγοντο οἱ οἶκοι τῶν κοινῶν ἑστιάσεων. Καὶ παρ' Ὁμήρῳ δὲ μνημονεύεται (Ὀδ.Σ, 329.—Ἰδ. καὶ Ἡσίοδ.Ἔργ.κ.Ἡμ. 391. 499) λέσχη, ἐν ᾗ ἐπαῖται διενυκτέρευον. Ὑπῆρχον δὲ λέσχαι συνήθως παρὰ τοῖς μεγάλοις ναοῖς τοῦ Ἀπόλλωνος, ὡς ἡ ὡραιοτάτη πασῶν, ἡ τῶν Κνιδίων ἐν Δελφοῖς, περιέχουσα τὰς μεγαλογραφίας τοῦ Πολυγνώτου (Παυσ. Α, 25), ἐξ οὗ καὶ ὁ θεὸς λεσχηνόριος ἐπωνομάζετο (Ἀρποκρ. λ. —Πλούτ. π. τ. εἰ κτλ.).

Λέσχης, ἴδ. Ἔπος.

Λετρῖνοι, πόλις ἐν Πελοποννήσῳ, κειμένη εἰς τὰ ἀρκτικὰ τῆς Ἠλιδος, εἰς 140 σταδίων ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς Ὀλυμπίας, ἐπώνυμος Λετρέως, υἱοῦ τοῦ Πέλοπος (Ξενφ. Ἑλλ. Γ, 2, 251. — Παυσ. Ε, 22). Ὁ νῦν Πύργος.

Λεῦκαι, 1) πόλις τῆς Ἰωνικῆς παραλίας, ἐπὶ λόφου ἀποτόμου παρὰ τῇ Φωκαίᾳ, ἱδρυθεῖσα τῷ 352 π. Χ. ὑπὸ τοῦ Πέρσου στρατηγοῦ Τάχου, καὶ πολλάκις διαμφισβητηθεῖσα μεταξὺ τῶν Σμυρναίων καὶ Κλαζομενίων. Τῷ 131 μάχῃ συνεκροτήθη ἐνταῦθα μεταξὺ τοῦ Ἀριστονίκου, καὶ τοῦ ὑπάτου Λικ. Κράσσου (Στρβ. ΙΔ, 646.—(Just. XXXVI, 4].—2) Πόλις Λακωνικὴ καταστραφεῖσα ὑπὸ τῶν Σπαρτιατῶν (Πολ. Δ, 36. Ε, 19.—Στρβ. Η, 363).— 3) Τρία νησίδια πρὸς τῇ Κρήτῃ.

Λευκανία, χώρα τῆς κάτω Ἰταλίας παρὰ τῷ Ταραντίνῳ κόλπῳ, ἐκ τῶν λευκῶν λίθων τῶν εἰς αὐτὴν ἐκτεινομένων Ἀπενίνων κληθεῖσα. Μέγα ἀκρωτήριον εἶχε τὸ Παλίνουρον, ποταμοὺς τὸν Σίλαρον, Ἄλην, Δάσιν, πρὸς Δ. Ἀν. Κράθιν,

Σύβαριν, Σέμνον, Βράδανον. Οἱ πρῶτοι κάτοικοι, Οἰνωτροὶ, ἐνικήθησαν ὑπὸ Σαμνιτῶν. Ἐξενίκησαν δὲ τέλος αἱ παράλιοι Ἑλληνικαὶ ἀποικίαι (Ἰδ. Μεγ. Ἑλλάς.).

Λευκὰς, ἡ Λευκαδία (ἀγ. Μαῦρα)· κατ' ἀρχὰς χερσόνησος τῆς Ἠπείρου (Ἀκτὴ Ἠπείροιο (Ὁμ. Ὀδ.,Ω, 378), 4μ

μῆκος καὶ 1/2μ πλάτος ἔχουσα, μετὰ πόλεως Νηρίκου (ἢ Νηρίτου). Ἐλέγετο δ' ἐπώνυμος Λευκαδίου, τοῦ υἱοῦ Καρίου (Στρβ.). Οἱ πρῶτοι αὐτῆς κάτοικοι ἦσαν Τηλεβόαι καὶ Λέλεγες, οἷς προσετέθησαν τῷ 640 π.Χ. 1000 Κορίνθιοι ὑπὸ τὸν Γόργον, ὁμοῦ μετ' ἐκείνων ἄλλην πόλιν κτίσαντες, τὴν Λευκάδα, παρὰ τὸν ἰσθμὸν, τὸν διόρυκτον, ὃν ἔσκαψαν καὶ ἐγεφύρωσαν. Ἔμεινε δὲ τὸ ὄρυγμα τοσοῦτον ἀβαθὲς, ὥστε καὶ Ἕλληνες καὶ Ῥωμαῖοι συγγραφεῖς λέγουσι τὴν Λευκάδα ἄλλοτε νῆσον ἄλλοτε χερσόνησον (Θουκ. Γ, 81, 4. — Liv. XXXIII, 17). Τόρευμα σπανίας ὡραιότητος ἐπὶ κατόπρου παρίστησι τὴν Λευκάδα, ὡς νέαν γυναῖκα, στεφανοῦσαν τὴν Κόρινθον ὡς ἔνθρονον ἄνδρα. Εὑρέθη δ' ἐν Κορίνθῳ ὑπὸ τοῦ κ. Ῥέντη. Πρὸς Ν προέχει τὸ ἀκρωτήριον Λευκάτας μετὰ ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος· καὶ ἀπ' αὐτοῦ ἐλέγετο κρημνισθεῖσα εἰς τὴν θάλασσαν ἡ Σαπφὼ, ἣν καὶ ἄλλοι δυσέρωτες ἐμιμοῦντο (Στρβ. Ι, 452). Ἦν δ' ἐπὶ τοῦ Ἀχαϊκοῦ δεσμοῦ ἡ ἐπὶ τοῦ Διορύκτου Λευκὰς ἡ πρωτίστη πόλις τῆς Ἀκαρνανίας.

Λευκάτας, τὸ νοτιοδυτικὸν ἀκρωτήριον τῆς Λευκάδος, ἔχον ναὸν τοῦ Ἀπόλλωνος. Ἀπὸ τῶν βράχων τούτου ἐλέγετο κρημνισθεῖσα ἡ Σαπφὼ εἰς τὴν θάλασσαν (Στρβ. σ. 461).

Λευκὴ, 1) Νησίδιον Ν τῆς Κρήτης (ν. Κουφονήσι). —2) Νῆσος ἐν τῷ Εὐξείνῳ Πόντῳ, κατὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Ἴστρου, ἱερὰ τῷ Ἀχιλλεῖ (διὸ καὶ Ἀχίλλεια προσέτι ἐλέγετο, διότι ἐνταῦθα ἐπιστεύετο συζῶν ὁ Ἀχιλλεὺς ἀθάνατος μετ' ἄλλων ἡρώων (Στρβ. Β, 125).—3) Λευκὴ ἀκτὴ, χωρίον ἐν Προποντίδι τῆς Θρᾴκης (Ἡρδ. Ζ, 25). Ὁμοίως ἡ Ν ἄκρα τῆς Εὐβοίας (ν. Παξιμάδι).—4) Λευκὴ κώμη, ἐμπορεῖον τῶν Ναβαταίων εἰς τὸν Ἀραβικὸν κόλπον, ἔχον φρουρὰν Ῥωμαϊκὴν (Στρβ. ΙΣΤ, 781).

Λευκέμμη καὶ **Λευκέμνη,** τὸ νο-

τιανατολικὸν ἀκρωτήριον τῆς Κερκύρας(Θουκ. Α, 30). Ἰταλ. Capo bianco.

Λευκίππη, 1) θυγάτηρ τοῦ Ὠκεανοῦ καὶ τῆς Τηθύος (Ὅμ. Ὕμν. Δημτρ. 418. Παυσ.). — 2) Γυνὴ τοῦ Ὑλλου καὶ μήτηρ τοῦ Λαομέδοντος, ἡ γυνὴ τοῦ Λαομέδοντος καὶ μήτηρ τοῦ Πριάμου (Ὑγῖν.-Σχλ. Λυκφρ. 18).—3) Θυγάτηρ τοῦ Μινύα ἐξ Ὀρχομενοῦ, μεταμορφωθεῖσα εἰς πτηνὸν, ὡς καὶ δύο ἀδελφαί της (Αἰλ. Π., σ. ΙΓ, 42).—4) Γυνὴ τοῦ Εὐήνορος εἰς τὴν νῆσον Ἀτλαντίδα (Πλάτ Κριτ. σ. 113).

Λευκιππίδες, ἴδ. Ἴδας. Διόσκουροι.

Λεύκιππος 1) Οἰνομάου, ὡς κόρη μεταμφιεσθεὶς, παρεμόνευσε τὴν νύμφην Δάφνην, δι' ὃ καὶ ἐφονεύθη ὑπὸ τῶν ὀπαδῶν αὐτῆς (Παυσ. Η, 20, 2).—2) Υἱὸς Περιήρους, ἀδελφὸς τοῦ Ἀφαρέως καὶ τοῦ Τυνδάρεω, πατὴρ τῆς Ἀρσινόης, Ἱλαείρας καὶ Φοίβης, αἵτινες ἐξ αὐτοῦ Λευκιππίδες ἐλέγοντο, βασιλεὺς τῆς Μεσσήνης (ἴδ. Ἴδας, Διόσκουροι). — 3) Εἷς τῶν ἀρχαιοτάτων Ἑλλήνων φιλοσόφων, πρῶτος ἐπινοητὴς τῆς ἀτομιστικῆς θεωρίας, πιθανῶς περὶ 500 π. Χ. Πατρὶς αὐτοῦ λέγονται ὑπ' ἄλλων τὰ Ἄβδηρα, ἡ Ἐλέα, ἡ Μῆλος, ἡ Μίλητος· διδάσκαλοι δ' αὐτοῦ μνημονεύονται ὁ Παρμενίδης καὶ ὁ Ζήνων, μαθητὴς δ' ὁ Δημόκριτος, τὰς ἀρχὰς αὐτοῦ ἔτι μᾶλλον ἀναπτύξας εἰς ὃν καί τινες ἀποδίδουσι τὰ συνήθως ὡς τοῦ Λευκίππου θεωρούμενα συγγράμματα. Λέγεται δ' ὅτι καὶ πρακτικὰ ζητήματα τῆς φιλοσοφίας ἐπραγματεύθη ὁ Λεύκιππος.

Λευκοθέα, ἴδ. Ἀθάμας.

Λεύκολλα, λιμὴν εἰς τ' ἀνατολικὰ τῆς Κύπρου (Στρβ.).

Λευκολοφίδης, πατὴρ τοῦ Ἀθηναίου στρατηγοῦ Ἀδειμάντου (Πλάτ.Πρωταγ.315).

Λευκὸν τεῖχος, φρούριον τῆς Μέμφιδος ἐν Αἰγύπτῳ (Ἡρδ. Γ, 91.—Θουκ. Α, 104).

Λευκονόη, 1) ἀττικὸς δῆμος τῆς Λεοντίδος φυλῆς (Σουΐδ.). — 2) Θυγάτηρ τοῦ Μινύα (Ovid.).

Λευκόπετρα, ἀκρωτήριον ἐν Βρουτίοις, εἰς τὸν Σικελικὸν πορθμὸν, 12 μίλ.Ν. τοῦ Ῥηγίου (Στρβ. Ε, 211. ΣΤ, 259).

Λεῦκος, ἑταῖρος τοῦ Ὀδυσσέως πρὸ τῆς Τροίας (Ὅμ. Ἰλ. Δ, 491).

Λεύκοφρυς, πόλις Καρικὴ ἐπὶ τοῦ Μαιάνδρου, μετ' ἐπισημοτάτου ναοῦ τῆς Ἀρτέμιδος, καὶ μετὰ λίμνης, ἧς τὸ θερμὸν ἀλλὰ πόσιμον ὕδωρ διετέλει ἐν ἀδιαλείπτῳ κινήσει (Ξεν. Ἑλλ. Γ, 2, 19. Δ, 8, 17). Ἐκεῖθεν ἐπωνομάζετο ἡ θεὰ Λευκοφρύνη (Στρβ. Α, 14).

Λευκόσυροι, οἱ ἀρχαῖοι κάτοικοι τῆς Καππαδοκίας, συριακῆς φυλῆς, ἀλλὰ τῶν Συρίων λευκότεροι (Ἡρδ. Α, 72.—Ε, 45. Ζ, 72). Παρέμεινε δὲ τὸ ὄνομα παρὰ τοῖς κατοίκοις τοῦ παραλίας, μεταξὺ τοῦ Ἅλυος καὶ τοῦ Ἴριδος, καὶ ἀφ' οὗ τὸ τῶν Καππαδόκων ἐπεκράτησεν ἀνὰ πᾶσαν τὴν χώραν (Ξεν. Ἀνδ. Ε, 6. 11, 9.—Στρβ. ΙΒ, 542).

Λεῦκτρα, 1) πεδίον δασῶδες τῆς Βοιωτίας, μεταξὺ Πλαταιῶν καὶ Θεσπιῶν, περίφημον διὰ τὴν νίκην τοῦ Ἐπαμεινώνδου τῷ 371 π. Χ. (Ξεν. Ἑλλ. ΣΤ, 4, 4, 9.—Πλούτ. Πελοπ. ΚΑ). — 2) πόλις πρὸς Δ. τῆς Λακωνικῆς, κατὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Παμίσου, ἔχουσα ἀκρόπολιν καὶ ναοὺς τῆς Ἀθηνᾶς, τοῦ Ἀσκληπιοῦ καὶ τοῦ Ἔρωτος (Παυσ. Γ, 21, 7. 26, 4.—Πλούτ. Πελοπ. Κ).—3) Φρούριον ἐν Ἀρκαδίᾳ κατὰ τὰ μεθόρια τῆς Λακωνικῆς ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τῆς Μεγαλοπόλεως (Ξεν. Ἑλλ. ΣΤ, 5, 24.—Θουκ. Ε, 54. — Πλούτ. Κλεομ. ΣΤ, Πελοπ. Κ).

Λεύκωμα, σανὶς ἢ μέρος τοίχου λευκῶς κεχρισμένον ἵνα δέχηται ἐπιγραφάς.

Λεύκων, 1) ἡγεμὼν τῆς Παντικαπείας ἐν τῇ Ταυρικῇ, ζῶν περὶ τὴν 100ὴν Ὀλυμπιάδα, ἐπαινούμενος δὲ ἐπὶ φρονήσει καὶ εὐγενείᾳ αἰσθημάτων (Δημοσθ. π. Λεπτ. — Πολύαιν.).—2) Υἱὸς Ἀθάμαντος καὶ Θεμιστοῦς (Ἀπλλδ. Α, 9, 2).—3) Χωρίον τῆς Κυρηναϊκῆς ἐν τῇ Ἀφρικῇ (Ἡρδ. Δ. 160),

Λευκώνης, υἱὸς Ἡρακλέους καὶ Αἰσχρηίδος, κόρης τοῦ Θεσπίου (Ἀπλλδ. Β, 2).

Λευκώνιον καὶ Λευκωνία, πόλις τῆς Χίου (Θουκ. Η, 24. Πολύαιν.).

Λευκωπεύς, υἱὸς Πορθάωνος καὶ Εὐρυδίκης, ἀδελφὸς Οἰνέως (Ἀπλλδ. Α, 7, 10).

Λευκωσία, νῆσος τῆς Τυρρηνικῆς θαλάσσης πρὸς τῇ Ἰταλίᾳ, ἐπώνυμος μιᾶς τῶν Σειρήνων (Στρβ. Ε.—Ακφρ.). Ν. Λικόσα.

Λεχεάτης, ἐπίθετον τοῦ Διὸς ἐν Ἀλιφήρᾳ τῆς Ἀρκαδίας, ἔνθα ἐλέγετο γεννήσας τὴν Ἀθηνᾶν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς.

Λέχαιον, χωρίον εἰς τὸν Κορινθιακὸν κόλπον, 12 στάδ. Β τῆς Κορίνθου, μεθ' ἧς ἠνοῦτο διὰ μακρῶν τειχῶν, ὀχυρὸς λιμὴν διὰ τὸ πολεμικὸν ναυτικὸν τῶν Κορινθίων καὶ τὰ ἐκ δυσμῶν προσπλέοντα πλοῖα (Ξεν. Ἑλλ. Δ, 4, 17, Ἀγησ. Ε, 17). Ὠνομάσθη κατὰ Λέχην, υἱὸν Ποσειδῶνος καὶ Πειρήνης.

Λεωβώτης, ἀνεψιὸς τοῦ Λυκούργου, ὁ κατ' ἄλλους Χαρίλαος (ἴδ.). (Ἡρδ. Α, 62).

Λεωγόρας, ὁ πρόπαππος ὡς καὶ ὁ πατὴρ τοῦ Ἀνδοκίδου· ἐκεῖνος μὲν συνέπραξεν εἰς τὴν ἔξωσιν τῶν Πεισιστρατιδῶν, οὗτος δ' εὑρέθη περιπεπλεγμένος εἰς τὴν δίκην τῶν Ἑρμοκοπιδῶν (Πλούτ. Β, Ι, Ῥητ. σ. 134).

Λεωδάμας, ῥήτωρ διάσημος τῆς σχολῆς τοῦ Ἰσοκράτους 400 — 355 π. Χ. (Αἰσχ. κ. Κτησ. 531. —Δμσθ. Λεπτ. 501). Κατηγορήθη ὑπὸ τοῦ Θρασυβούλου, ἐνεκάλεσε δὲ τὸν Χαβρίαν καὶ τὸν Καλλίστρατον.

Λεώδοκος, υἱὸς Βίαντος καὶ Πηροῦς, Ἀργοναύτης (Ἀπλλδ. Ῥοδ. Α, 119).

Λεωκίδης, υἱὸς τοῦ τυράννου τοῦ Ἄργους Φείδωνος (Ἡρδ. ΣΤ', 127).

Λεωκόριον, ἱερὸν τῶν 3 κορῶν τοῦ Λέω, ἥρωος ἐπωνύμου τῶν Ἀθηναίων, θυσιάσαντος αὐτὰς εἰς ἐξιλέωσιν τῶν θεῶν ἐπὶ μεγάλου λοιμοῦ (Θουκ. Α, 20. ΣΤ, 57).

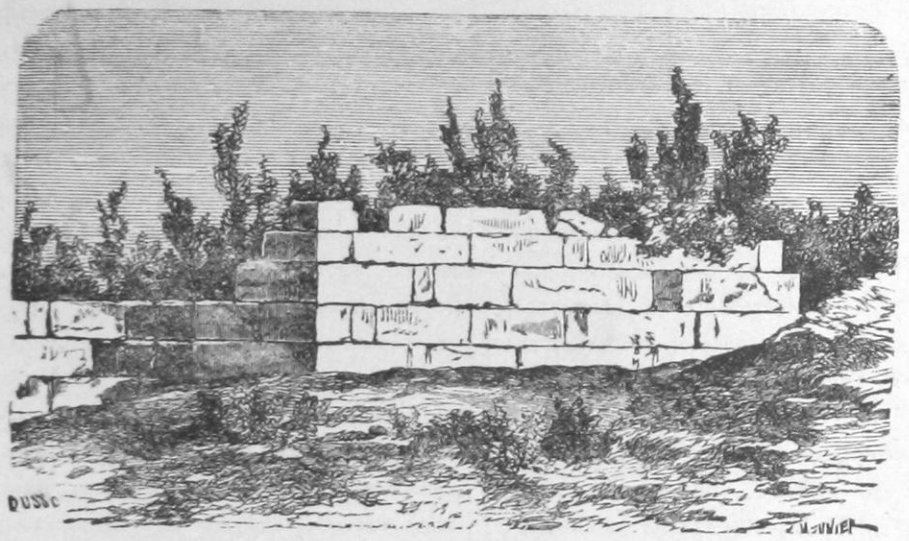
Λεωκράτης, 1) εἷς τῶν Ἀθηναίων στρατηγῶν εἰς τὴν ἐν Πλαταιαῖς μάχην (τῷ 479 π. Χ.)· τῷ δὲ 456 πολιορκήσας ὑπέταξε τὴν Αἴγιναν εἰς τὰς Ἀθήνας (Πλούτ. Ἀριστ. Κ.—Θουκ. Α, 105. 108).—2) Ἐπίσημος Ἀθηναῖος, φυγὼν ἐξ Ἀθηνῶν μετὰ τὴν ἐν Χαιρωνείᾳ μάχην, καὶ μετὰ 8 ἔτη διὰ τοῦτο ὑπὸ τοῦ Λυκούργου κατηγορηθείς, ἀλλὰ δι' ἰσοψηφίας ἀθωωθείς.

Λέων, 1) υἱὸς Εὐκρατίδα, ἔγγονος τοῦ Ἀναξανδρίδου, βασιλεὺς τῆς Σπάρτης, περὶ τὸ 600 π. Χ. (Ἡρδ. Α, 65. Ζ, 240). — 2) Ναύαρχος Ἀθηναῖος, μετὰ τοῦ Νικίου συνυπογράψας τὴν μετὰ τῆς Σπάρτης εἰρήνην (Θουκ. Ε. 19, 24), εἷς τῶν τεθέντων ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ἐν Σάμῳ στόλου κατὰ τῶν Υ' (Θουκ. Η, 24, 73). Μετὰ τὴν ἀπομάκρυνσιν τοῦ Ἀλκιβιάδου συνεναυάρχησε μετὰ 9 ἄλλων ἐν Ἀργινούσαις (406 π. Χ.)· ἐπὶ δὲ τῶν Λ' ἀπεσύρθη εἰς Σαλαμῖνα, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ ἐφονεύθη ὑπ' αὐτῶν (Ξεν. Ἑλλ. Α, 5, 18. Β, 3, 31).—3) Βυζάντιος, μαθητὴς τοῦ Πλάτωνος, διοικητὴς τῆς πατρίδος του ὅτε ἐπολιορκεῖτο ὑπὸ Φιλίππου τοῦ Μακεδόνος (340). Φίλος του δὲ ἦν ὁ Φωκίων, ὃν ὑπεδέχθη τότε ἐκεῖ, τὸν Χάρητα δ' ὡς ὕποπτον ἀπέκλεισεν. Ἀπέθανε δι' ἑκουσίου θανάτου ὅτε ὁ Φίλιππος ἐξήγειρε κατ' αὐτοῦ ὑπονοίας παρὰ τοῖς Βυζαντίοις (Πλούτ. Φωκ. ΙΔ. Νικ. ΚΑ).

Λέων, 1) Ἀκρωτήριον τῆς Εὐβοίας Ν τῆς Ἐρετρίας (ν. Στρογγυλόν). — 2) Ἀκρ. εἰς τὰ Ν τῆς Κρήτης (ν. Λεῖον).— 3) Χωρίον εἰς τ' Α τῆς Σικελίας, 5 μίλ. ἀπὸ τῶν Συρακουσῶν (Θουκ. ΣΤ, 15.— Liv. XXIV, 39), ἡ θέσις ἐξ ἧς οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ εἶτα οἱ Ῥωμαῖοι, ἐπολιόρκησαν τὴν πόλιν.—4) Ποταμὸς τῆς Φοινίκης παρὰ τῇ Σιδόνι πρὸς τῇ Βηρυττῷ.

Λεωνίδας, 1) Υἱὸς τοῦ βασιλέως τῆς Σπάρτης Ἀναξανδρίδου, διεδέχθη τῷ 491 τὸν ἄτεκνον ἀδελφόν του Κλεομένην Α'. Ὅτε δ' οἱ Πέρσαι εἰσέβαλον διὰ τῆς Θεσ-

σαλίας εἰς τὴν Ἑλλάδα, τῷ 480 π. Χ. ἐν μέσῳ θέρει, ἐπεχείρησε τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ στενοῦ τῶν Θερμοπυλῶν μετὰ 300 Σπαρτιατῶν (Ἡρδ. Ζ, 205. 225. — Ἰσοκρ. Παννγ. 25), συνοδευομένων ὑπὸ 2100 εἰλώτων, οἷς προσετέθησαν καὶ 4000 σύμμαχοι. Μετὰ τετραήμερον δισταγμὸν προσβαλὼν ἀπεκρούσθη ἐπὶ δύο ἡμέρας ὁ Ξέρξης, μέχρις οὗ, ὑπὸ τοῦ Ἐφιάλτου προδοθέντος οἱ Ἕλληνες περιεκυκλώθησαν. Τότε ἀπέπεμψεν ὁ Λεωνίδας τοὺς συμμάχους (Πελοποννησίους, Φωκεῖς, Λοκροὺς), ὧν ματαία θὰ ἦν ἡ θυσία,

καὶ διετήρησε παρ' ἑαυτῷ μόνον 400 Θηβαίους, οἵτινες ὅμως μετὰ ταῦτα διέφυγον, καὶ 1000 Θεσπιεῖς, πεσόντας πάντας μετὰ τῶν 300 Σπαρτιατῶν, πλὴν ἑνὸς ἐκ τούτων (Ἡρδ. Ζ, 249). Ὀργισθεὶς διὰ τὴν γενναίαν ταύτην ἀντίστασιν, ἀπέκοψεν ὁ Ξέρξης τοῦ Λεωνίδου τὴν κεφαλὴν καὶ ἐσταύρωσεν αὐτὴν (Ἡρδ. Ζ, 238. Η, 114. Θ, 78). Ἀλλ' οἱ Ἕλληνες ἐτίμησαν διὰ μνημείων καὶ δι' ἀσμάτων τοὺς ἥρωας (Λυκ. κ. Λεωκρ. ΚΗ). Ἐν Σπάρτῃ δείκνυται ἔτι μνημεῖον ὃ ὑποτίθεται καὶ λέγεται, ἀλλ' ἀναποδείκτως, «Λεωνίδου τάφος». Υἱὸν δ' ἀνήλικα, ἐκ τῆς Γοργοῦς, θυγατρὸς τοῦ ἀδελφοῦ του Κλεομένους, ἄφῆκεν ὁ Λεωνίδας τὸν Πλείσταρχον. —2) Λεωνίδας Β, υἱὸς Κλεωνύμου, πατὴρ τοῦ περιφήμου Κλεομένους Γ'. — 3) Στρατηγὸς τοῦ Ἀντιγόνου, διὰ δόλου τῷ 320 π. Χ. εἰς ὑποταγὴν ἐπαναγαγὼν 3000 μισθωτούς, οὓς ὁ Ἀντίγονος εἶχε πέμψει εἰς Λυκαονίαν, καὶ οἵτινες εἶχον ἐπαναστῆ (Πολύαιν. Δ, 66). —4) Περίπυστος Ῥόδιος Ὀλυμπιονίκης τῆς 154—157 Ὀλ. —5) Ἕτερος Ῥόδιος, φιλόσοφος Στωϊκὸς (Στρβ. ΙΔ). —6) Ἕλλην ἐπιγραμματογράφος ἐξ Αἰγύπτου, ἐπὶ Νέρωνος ζῶν ἐν Ῥώμῃ. —7) Ἄλλος ἐπιγραμματογράφος ἐκ Τάραντος. Ἀμφοτέρων σώζονταί τινα ἐπιγράμματα. — 8) Στρατηγὸς Βυζάντιος (Αἰλιαν.).

Λεωνίδεια, ἑορτὴ εἰς τιμὴν τοῦ ἐν Θερμοπύλαις μετὰ τῶν 300 ἡρωϊκῶς πεσόντος, τελουμένη ἐτησίως ἐν Σπάρτῃ, πρὸ τοῦ κενοταφίου τοῦ Λεωνίδου, ἀπέναντι τοῦ θεάτρου, μετὰ πανηγυρικῶν ἀγορεύσεων καὶ ἀγώνων, ὧν Σπαρτιᾶται μόνον ἐπετρέπετο νὰ μετέχωσι (Παυσ. Γ, 143, 1).

Λεωνίδης, 1) ζωγράφος ἐξ Ἀνθηδόνος τῆς Βοιωτίας, μαθητὴς τοῦ Εὐφράνορος. —2) Ἀρχιτέκτων γράψας περὶ συμμετρίας. —3) Ἰατρὸς ἐξ Ἀλεξανδρείας, πιθανῶς μετὰ τὸν Γαληνόν. — 4) Γραμματικὸς ἐξ Ἠλιδος. — 5) Διδάσκαλος τοῦ νέου Κικέρωνος

ἐν Ἀθήναις τῷ 44 π. Χ.). (Cic. aïam. XVI, 21, 5).

Λεωνόκη, κώμη τῆς Ταρρακονικῆς Ἱσπανίας (Πτολ. Β, 6).

Λεωπρέπης, ἢ Λεωπρεπεύς, ἐκ Κέω, πατὴρ τοῦ ποιητοῦ Σιμωνίδου (Ἡρδ. Ζ, 228).

Λέως, ἥρως Ἀθηναῖος, ἐπώνυμος τῆς Λεοντίδος φυλῆς. Εἰς τὰς τρεῖς θυγατέρας του, ἡρωϊκῶς θανούσας ὑπὲρ τῆς πατρίδος, οἱ Ἀθηναῖοι ἤγειραν ἱερὸν, τὸ Λεωκόριον (Παυσ. Α, 5. — Αἰλ. Π. Ι. ΙΒ, 26).

Λεωσθένης, ἴδ. Λαμιακὸς πόλεμος.

Λεωτυχίδης, 1) Σπαρτιάτης ἐκ τοῦ οἴκου τῶν Εὐρυποντιδῶν, διάδοχος τοῦ Δημαράτου, ὃν ἐξέβαλε τῷ 491 π. Χ. συνεργείᾳ τοῦ Κλεομένους (Ἡρδ. ΣΤ, 85. Η, 131). Τῷ δὲ 479 ἦν ὁ ἐν Μυκάλῃ πάντα διοικῶν τὸν Ἑλληνικὸν στόλον (Ἡρδ. Θ, 90). Πεμφθεὶς δ' εἰς Θεσσαλίαν κατὰ τῶν Ἀλευαδῶν (τῷ 470), ἐδωροδοκήθη, καὶ ἵνα ἀποφύγῃ τὴν δικαστικὴν καταδίωξιν, ἀπῆλθεν εἰς Τεγέαν, ἔνθα καὶ ἀπέθανεν (Ἡρδ. ΣΤ, 72, — Διόδ. ΙΑ, 34, 48). —2) Υἱὸς τοῦ βασιλέως τῆς Σπάρτης Ἄγιδος. Ἀλλ' ἀντ' αὐτοῦ, κατηγορηθέντος ὡς μὴ γνησίου, ἐβασίλευσεν ὁ Ἀγησίλαος (Ξενφ. Ἀγησίλ Α, 5).

Λεωχάρης, Ἀθηναῖος (Bœckh, C. J. 6161), γλύπτης διάσημος, περὶ τὴν 100ην Ὀλυμπιάδα ἀκμάζων. Ἓν τῶν ἀριστουργημάτων αὐτοῦ ἦν ὁ χαλκοῦς, ὑπὸ τοῦ ἀετοῦ ἁρπαζόμενος Γανυμήδης, ὑπὸ τῶν ἀρχαίων θαυμαζόμενος (Pl. XXXIV, 19. 17). — Νόνν. Διονυσ. ΙΕ, 281. — Ἀνθολ. ΙΒ, 221), καὶ οὗ θαυμασία λιθίνη ἀπομίμησις σώζεται ἐν τῷ Βατικανῷ Μουσείῳ τῆς Ῥώμης. Μετ' ἄλλων προσέτι μεγάλων συγχρόνων καλλιτεχνῶν συνειργάσθη εἰς τὴν ζωοφόρον τοῦ Μαυσωλείου τῆς Ἁλικαρνασσοῦ, ἧς λείψανα διατηροῦνται ἐν τῷ Βρεττανικῷ μουσείῳ, σύμπλεγμα παραστήσας ἱππέων (Λουκ. Νεκρ. Διάλ. ΚΔ, 2)· καὶ πλεῖστα ἄλλα ἔργα αὐτοῦ μνημονεύονται (ἴδ. Rang. Ant. Hell. II, n. 1002).

Λήδα ἢ **Λήδη,** θυγάτηρ Θεστίου, γυνὴ Τυνδάρεω, ἐξ οὗ ἔσχε τὴν Τιμάνδραν καὶ Φιλονόην, τὸν Κάστορα καὶ τὴν Κλυταιμνήστραν, καὶ συγχρόνως ἐκ τοῦ Διὸς τὸν Πολυδεύκην καὶ τὴν Ἑλένην. Κατὰ δὲ τὸν Ὅμηρον, τοῦ Τυνδάρεω υἱοὶ ἦσαν ὁ Κάστωρ καὶ ὁ Πολυδεύκης, τοῦ Διὸς δὲ θυγάτηρ ἡ

Ἑλένη (Ἰλ. Γ. 426. Ὀδ. Λ, 298), κατ' ἄλλους δὲ μύθους τ' ἀνάπαλιν (Εὐριπ. Ἑλ. 254. 1680). Κατὰ μεταγενεστέραν δὲ παράδοσιν (Ov. H, 24, XVII. 55. — Hor. A, p. 347. Sat. II. 1, 26), ἡ Λήδα ἔτεκεν ἐκ τοῦ Διός, μεταμορφωθέντος εἰς κύκνον, δύο ὠά, ἐξ ὧν τὸ ἓν ἐνέκλειε τὸν Κάστορα καὶ τὸν Πολυδεύκην τὸ δὲ ἄλλο τὴν Ἑλένην.

Ληθαῖος, 1) ποταμὸς ἐν Κρήτῃ παρὰ τῇ Γόρτυνι, ἐκβάλλων νοτίως εἰς τὴν θάλασσαν (Στρβ.). — 2) Ποταμὸς τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ῥέων διὰ τῆς Μαγνησίας καὶ ἐκβάλλων εἰς τὸν Μαίανδρον (Ἀνακρ. 54.—Στρβ.).

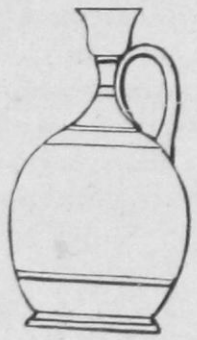
Λήθη, ἴδ. Ἅδης.

Λῆθος, υἱὸς Τευτάμου, βασιλεὺς τῶν Πελασγῶν ἐν Λαρίσσῃ (Ὁμ. Ἰλ. 843).

Λήϊτος, υἱὸς Ἀλέκτορος (ἢ Ἀλεκτρυόνος), Ἀργοναύτης, ἀρχηγὸς τῶν Βοιωτῶν πρὸ τῆς Τροίας, τρωθεὶς ὑπὸ Ἕκτορος, ταφεὶς δ' ἐν Πλαταιαῖς (Ἡμ. Ἰλ. Β, 444. Ρ. 601.—Εὐριπ. Ἰφιγ. Α, 256).

Λήκυθος, μικρὸν φρούριον ἐπὶ τῆς Χαλκιδικῆς Χερσονήσου Σιθωνίας Δ ἐπὶ ἀκρωτηρίου. Ὁ Βρασίδας, κατακτήσας αὐτὸ ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων, κατέσκαψε τὰ τείχη του (Θουκ. Δ. 113).

Λήκυθος, φιάλη στενὸν ἔχουσα τὸν

Λήκυθος ἀρβυλική.

Λήκυθος

λαιμὸν, ἰδίως δι' ἔλαιον ἢ μῦρα, κεραμίνη, πολλάκις δὲ καὶ ἀλαβαστρίνη· ὁ δὲ Ὅμηρος (Ὀδ. Ζ, 39) μνημονεύει καὶ χρυσῆς. Αἱ τῶν Ἀθηνῶν ἁπαντῶνται λευκαί, ἐπιγεγραμμέναι δι' ἐλευθέρας χειρός. Λήκυθος δὲ ἀρυβαληνὴ ἐλέγετο ἡ ἔχουσα ὀγκωδεστέραν τὴν κοιλίαν, κατὰ τὸν ἀρύβαλον, ὅστις ἦν ἀγ-

Ἀρύβαλος

Ληκυθος

γεῖον στρογγύλην τὴν κοιλίαν ἔχον καὶ στενὸν τὸν λαιμόν.

Ληλάντιον πεδίον, ἴδ. Εὔβοια.

Λημνίσκος, ταινία ἐξ ἐρίου, ἐν τοῖς νικητηρίοις στεφάνοις προσδεομένη καὶ ὄπισθεν αὐτῶν κρεμαμένη ἰδίως παρὰ Συρακουσίοις. Ἐπὶ Ῥωμαίων δ' ἐδίδετο καὶ αὐτὴ μό-

Ἀνάγλυφον πυραμίδος Κεστίου

νη ἐπὶ τιμῇ, καὶ ἦν τότε συνήθως κατάστικτος, ἢ ἀργυροῖς ἢ χρυσοῖς ἐλάσμασι κεκοσμημένη. Προσέτι δ' ἐφέρετο καὶ ὑπὸ τῶν γυναικῶν ὡς κόσμημα τῆς κεφαλῆς (Ἀθήν. —Ἡσύχ. λ.—Virg.—Plin.).

Λῆμνος, νῆσος τοῦ Αἰγαίου, ἀρχαιότατα καὶ Αἰθαλία καὶ Ὑψιπύλια καλουμένη, Ν τῆς Θάσου, 87 μίλ. Α τοῦ Ἄθω, ῥίπτοντος, ὡς ἐλέγετο, τὴν σκιάν του μέχρις αὐτῆς, ἡφαιστεία, πολλὰ παθοῦσα ὑπὸ σεισμῶν, καὶ θερμὰς πηγὰς κεκτημένη, δι' ὃ καὶ ἦν ἱερὰ τῷ Ἡφαίστῳ (Ὁμ. Ἰλ. Α, 590.—Ἀνακρ. ΛΣΤ, 2). Ἡ ἔκτασις αὐτῆς 6 ⌐| μίλ. Ὑψηλὸν αὐτῆς ὄρος πρὸς Α ἐκαλεῖτο Μόσυχλος. Παρῆγε δ' ἐν ἄλλοις μίλτον, χρησιμεύουσαν εἰς χρωματισμὸν καὶ εἰς ἀντιφάρμακον, ἰατρικὸν κατὰ δηγμάτων ὄφεων, κτλ. Ἐνταῦθα εἶχε μείνει ὁ Φι-

λοκτήτης ἐπὶ τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου. Οἱ ἀρχαιότατοι αὐτῆς κάτοικοι καλοῦνται ὑπὸ τοῦ Ὁμήρου (Ἰλ. Α, 594. Ὀδ. Θ, 294) Σίντιες ἄνδρες, ἦσαν πειραταί, καὶ εἶχον δεχθῆ τὸν ἐν τοῦ οὐρανοῦ σφενδονισθέντα Ἥφαιστον. Κατ' αὐτοὺς δὲ Λήμνιος, λημνία χείρ, ἐδήλου ὀλέθριος. Οἱ μετὰ ταῦτα δὲ κάτοικοι, Μινύαι, ἦσαν υἱοὶ τῶν Ἀργοναυτῶν καὶ τῶν γυναικῶν τῆς νήσου, ἃς οἱ ἄνδρες των εἶχον ἐγκαταλείψει. Καὶ τούτους δ' ἐδίωξαν οἱ Πελασγοὶ μετὰ ταῦτα. Ὁ Δαρεῖος ὑπεδούλωσε τὴν νῆσον, ἠλευθέρωσε δ' αὐτὴν πάλιν ὁ Μιλτιάδης· εἶτα δ' ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων μετέβη αὕτη εἰς τοὺς Μακεδόνας, καὶ τέλος εἰς τοὺς Ῥωμαίους (Ἡρδ. ΣΤ, 136.—Θουκ. Δ, 109. Ζ, 57.—Πολϐ. Α. 18). Ἐλέγετο δὲ καὶ δίπολις ἡ νῆσος, καθ' ὃ ἔχουσα δύο πόλεις, τὴν Ἡφαιστίαν πρὸς Α, τὴν Μυρίναν (ν. Κάστρον) εἰς τὴν παραλίαν.

Ληναῖα· Ληναῖος, ἴδ. Διόνυσος.

Ληναῖον, ἴδ. Ἀττική.

Ληνὸς, τὸ μέρος ἔνθα πατοῦνται αἱ σταφυλαὶ πρὸς οἰνοποιίαν. Οἱ εἰς τὸν ληνὸν ἐργαζόμενοι ἐλέγοντο ληνοβάται, οἷοι δύο παρίστανται εἰς τὴν ἀπέναντι εἰκόνα, ἐξ ὧν

καταφαίνεται καὶ ἡ πρώτη ἀφορμὴ τῆς εἰς τοὺς σατύρους ἀποδοθείσης μορφῆς. Εἰς ἄλλα ἔργα τέχνης πολλάκις πολλοὶ παριστῶνται οἱ πατοῦντες, καὶ ἔχουσιν ἢ τὰς ῥάϐδους ἀνὰ χεῖρας, ὡς οὗτοι, ἢ σχοινίον ὑπὲρ αὐτοὺς ἐξ οὗ κρατοῦνται. Ληνεὼν δ' ἦν ὁ τόπος ἢ οἶκος ὁ περιέχων τὸν ληνόν· καὶ ἐκ τοῦ ληνοῦ ἦν καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Βάκχου Ληναῖος. Ἐν γένει δὲ ληνὸς ἐλέγετο πᾶν κοῖλον δοχεῖον, καὶ αὐτὴ ἡ λάρναξ τῶν τάφων, ἢ σαρκοφάγος· προσέτι δὲ καὶ ἡ ὀπὴ τοῦ καταστρώματος τοῦ πλοίου, εἰς ἣν ἐμπήγνυται ὁ ἱστός. Ἀκόμη καὶ εἰς τὰς ἁμάξας ἡ ἕδρα ἐφ' ἧς ἐκάθητο ὁ ἡνίοχος.

Ληξιαρχικὸν γραμματεῖον, ἴδ. Δῆμος.

Ληξίαρχοι, ἐν Ἀθήναις 6 ἄρχοντες, μετὰ 30 βοηθῶν, ἐπιτηροῦντες ὅπως οὐδεὶς μὴ δικαιούμενος εἰσέρχηται εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ δήμου, πᾶς πολίτης δὲ προσέρχηται ἐγκαίρως, καὶ οὐδεὶς πρὸ ὥρας ἀναχωρῇ.

Ληξόϐιος, λαὸς ἐν τῇ Λουγδουνίᾳ Γαλλίᾳ, πρὸς τὰς ἐκϐολὰς τοῦ Σηκουάνα, κατὰ τὴν νῦν Νορμανδίαν.

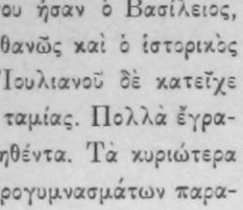
Λητὼ, θυγάτηρ τοῦ Κοίου καὶ τῆς Φοίϐης, Τιτανὶς, σύζυγος τοῦ Διὸς πρὸ τῆς Ἥρας, σχοῦσα ἐξ αὐτοῦ τὸν Ἀπόλλωνα καὶ τὴν Ἄρτεμιν (Ἡσίοδ. Θωγ. 406. 921), δι' ὃ καὶ παρῴκει τοῖς θεοῖς ἐν Ὀλύμπῳ. Ἦν μελανείμων (Ἡσίοδ.), προσηνὴς θεά. Ἐν τῷ Τρωϊκῷ πολέμῳ καθ' Ὅμηρον (Ἰλ. Υ, 40. 72. Δ, 497) παρίσταται μετὰ τῶν τέκνων της εἰς τὴν μάχην ὑπὲρ τῶν Τρώων. Ὁ Ὅμηρος μνημονεύει (Ἰλ. Ω, 602) καὶ τοῦ μύθου τῆς Νιόϐης (ἴδ.), ἐν χωρίῳ δὲ ὃ κρίνεται μὴ γνήσιον (Ὀδ. Λ, 51. 513) μνημονεύεται ὁ μύθος καθ' ὃν ὁ Τιτυὸς, προσϐαλὼν τὴν Λητὼ ὅτε διὰ τοῦ Πανοπέως μετέϐαινεν εἰς τὴν Πυθὼ, ἐτιμωρήθη διὰ τοῦτο ἐν τῷ Ἅιδῃ. Ἐν τῷ Ὁμηρικῷ ὕμνῳ τοῦ Δηλίου Ἀπόλλωνος, ἀγαπᾶται ὑπὸ τοῦ Διὸς, ἤδη μετὰ τῆς Ἥρας νενυμφευμένου, καὶ ὑπὸ ταύτης ζηλοτυπούσης καταδιώκεται διὰ πάσης τῆς γῆς, ὅθεν καί τινες τὸ ὄνομα αὐτῆς ἐκ τοῦ ἀλᾶσθαι (πλανᾶσθαι) παράγουσιν. Ἐν Δήλῳ δὲ, ἐπὶ τοῦ ὄρους Κύνθου, ἐγέννησε τὸν Ἀπόλλωνα καὶ τὴν Ἄρτεμιν· ἀλλὰ ταύτην ἰδίως κατὰ στ. 16 ἐν Ὀρτυγείᾳ, δηλ. τῇ Ῥηνείᾳ, ἢ ἐν τεμένει τῆς Ἐφέσου. Ἐλατρεύετο δὲ κυρίως μετὰ τῶν δύο τέκνων της.

Λιϐάνιος, Ἕλλην σοφιστὴς, ἐξ Ἀντιοχείας τῆς Συρίας, γενν. τῷ 315 μ. Χ., ἐσπούδασεν ἐν Ἀθήναις καὶ ἐδίδαξεν ἐν Κωνσταντινουπόλει. Ἀλλ' ὑπὸ φθονερῶν ἀντιζήλων συκοφαντηθεὶς, ἐξεϐλήθη ὑπὸ τῆς κυ-

βερνήσεως τῷ 316, ἐδίδαξεν ἐπὶ 5 ἔτη ἐν Νικομηδείᾳ, καὶ μετεκλήθη μὲν αὖθις εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἀλλὰ κατὰ τῶν ἐκεῖ ραδιουργιῶν δυσανασχετῶν, ἐπέστρεψεν εἰς Ἀντιόχειαν, ἐν προβεβηκυίᾳ ἡλικίᾳ, ἴσως τῷ 391. Εἰδωλολάτρης, καὶ τούτου ἕνεκα ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Ἰουλιανοῦ προστατευόμενος, ἦν ὅμως πρὸς τοὺς χριστιανοὺς ἀνεκτικὸς, καὶ μεταξὺ τῶν μαθητῶν του ἦσαν ὁ Βασίλειος, ὁ Χρυσόστομος, καὶ πιθανῶς καὶ ὁ ἱστορικὸς Ἀμμιανός. Ἐπὶ τοῦ Ἰουλιανοῦ δὲ κατεῖχε καὶ δημοσίαν θέσιν ὡς ταμίας. Πολλὰ ἔγραψε, τὰ πλεῖστα διατηρηθέντα. Τὰ κυριώτερα εἰσὶ ῥητορικά, ὡς τὰ «προγυμνασμάτων παραδείγματα», ὑπὲρ τὰ 60, ἄλλα, μελέται, ἤτοι ἀγορεύσεις ἐπὶ πλαστῶν ὑποθέσεων, περὶ τὰς 50, ὧν τινες, ὡς ἡ πρὸς τὸν Ἰουλιανὸν, οἱ πανηγυρικοὶ Κωνσταντίου καὶ Κώνσταντος, ἔχουσι σπουδαιότητα διὰ τὴν σύγχρονον αὐτοῦ ἱστορίαν. Προσοχῆς ἄξιαι εἰσὶν αὐτοῦ καὶ ἡ βιογραφία τοῦ Δημοσθένους καὶ αἱ ὑποθέσεις τῶν λόγων τοῦ ῥήτορος. Σώζονται δὲ καὶ ὑπὲρ τὰς 4000 ἐπιστολαὶ αὐτοῦ εἰς ἐπισήμους συγχρόνους, πιστὴ εἰκὼν τῶν τότε περιστάσεων· ἀλλὰ τὸ ἓν τέταρτον αὐτῶν διατηροῦνται μόνον ἐν λατινικῇ μεταφράσει. Βαθέως τὸν Ὅμηρον, τὸν Πλάτωνα καὶ μάλιστα τοὺς ῥήτορας σπουδάσας, ἔχει τὴν γλῶσσαν καθαρὰν, ἀλλ' οὐχὶ ὅλως ἀπηλλαγμένην τῆς ἐπιτηδεύσεως ἥτις ἐχαρακτήριζε πάντα τὰ ἐπὶ τῶν χρόνων αὐτοῦ γραφόμενα.

Λίβανος (ὁ), ἢ Λίβανον ὄρος, τῆς Φοινίκης καὶ Κοίλης Συρίας, δύσβατον καὶ χιονοσκεπὲς, παρατείνει τὴν ἀκτὴν βορείως τῆς Σιδόνος, (Πολύβ. Ζ, 45.—Διόδ. ΙΔ, 22. —Στρβ. ΙΣΤ, 754).

Λιβανωτρὶς, κιβώτιον τετράγωνον περιέχον τὸ λίβανον (θυμίαμα) τῶν θυσιῶν. Εἷς ἢ μία τῶν ὀπαδῶν τοῦ θύ-

Ἀνάγλ. Μουσ. Καπιτωλίου

του ἔφερε συνήθως τὴν λιβανωτρὶν, ὡς καὶ τὴν προχοΐδα τῶν σπονδῶν, πρὸς χρῆσιν τοῦ ἱερέως.

Λίβηθρα, Λείβηθρα ἢ **Λείβηθρον,** ἀρχαία πόλις τῆς ἐν Μακεδονίᾳ Πιερίας πρὸς τῷ Ὀλύμπῳ, ΝΔ τοῦ Δίου. Ὁ ποταμὸς Σὺς πλημμυρήσας κατέστρεψεν αὐτὴν (Στρβ. Θ, 410.—Παυσ. Θ, 35).

Λι(ει)βήθριον ὄρος, τὸ Δ μέρος τοῦ Ἑλικῶνος, πρὸς τῇ Κορωνείᾳ, μετὰ σπηλαίου καὶ ἀγαλμάτων τῶν Λιβηθρίδων Μουσῶν καὶ Νυμφῶν, καὶ δύο πηγῶν, αἵτινες ὡμοίαζον στήθη γυναικῶν, τὸ δὲ ὕδωρ αὐτῶν ἦν γαλακτῶδες (Παυσ. Θ, 34, 4. — Στρβ. Η, 410).

Λίβιος (Τ), ὁ ἐπίσημος Ῥωμαῖος ἱστοριογράφος, γεννηθεὶς τῷ 58 μ. Χ., γράψας εἰς 140 ἢ 144 βιβλία τὴν ἱστορίαν τῆς Ῥώμης ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τοῦ 744 ἀπὸ κτίσεως αὐτῆς. Ἐκ τούτων 35 μόνον (1-10. 21-45) σώζονται.

Λιβουρνία ἢ Λιβωρνία, χώρα Ἰλλυρικὴ παραλία. Ὁ ποταμὸς Ἁρπίας ὥριζεν αὐτὴν Β πρὸς τὴν Ἰστρίαν, ὁ Τίτιος Ν πρὸς τὴν Δαλματίαν. Ἦν δὲ τὸ Δ μέρος τῆς νῦν Κροατίας καὶ τὸ Β τῆς Δαλματίας, ὀρεινὸν καὶ τραχὺ, οὗ οἱ κάτοικοι, Λιβοῦρνοι, ἦσαν ἔμπειροι ναυτικοί.

Λιβύα καὶ Ἀφρικὴ, τὸ τρίτον μέρος τῆς Γῆς. Μέχρις Ἡροδότου οἱ ἀρχαῖοι παρεδέχοντο τῆς γῆς δύο μόνον μέρη, τὴν Εὐρώπην καὶ τὴν Ἀσίαν, αἷς προσελόγιζον καὶ εἴτι τῆς Ἀφρικῆς ἐγνώριζον. Ἀφρικὴ δ' ἐλέγετο μόνον χώρα δυτικῶς τῆς Αἰγύπτου κειμένη, καὶ βαθμηδὸν ἐξετάθη ἐκεῖθεν τὸ ὄνομα. Παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ἐπεκράτησε τὸ τῆς Λιβύης, τὸ δὲ τῆς Ἀφρικῆς μᾶλλον παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις. Ὥριζε δ' αὐτὴν πρὸς Α ὁ Ἰνδικὸς Ὠκεανὸς καὶ ὁ ἀρκτικὸς κόλπος (ἀρχαιότερον δ' ἐθεωρεῖτο ὁ Νεῖλος ὡς ὅριον) καὶ ὁ ἰσθμὸς τῆς Ἀρσινόης (Σουέζ)· πρὸς Β ἡ ἔνδον, ἡ μεσόγειος θάλασσα, παρὰ τὴν ἀκτὴν Λιβυκὸν λεγομένη πέλαγος· πρὸς Δ τὸ Ἀτλαντικὸν πέλαγος, καὶ πρὸς Ν τὸ Αἰθιοπικόν. Κυρίως δ' ἐγνώριζον οἱ ἀρχαῖοι τ' ἀνατολικὰ καὶ βόρεια αὐτῆς μέρη, ἔνθα ὑπῆρχον Φοινικικαὶ καὶ Ἑλληνικαὶ ἀποικίαι, ἡ

Καρχηδὼν, ἡ Κυρήνη κτλ. Τῶν δὲ δυτικῶν αὐτῆς καὶ τῆς ἔνδον ἐρήμου ὀλίγιστα μόνον ἦσαν γνωστά. Ὁ Ἡρόδοτος διηγεῖται περὶ περίπλου ὃν διενήργησεν ὁ βασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου Νεχὼ, ἀπὸ τοῦ Ἀραβικοῦ κόλπου καὶ διὰ τῶν Ἡρακλείων στηλῶν ὀπίσω· καὶ τὸ ἀξιόπιστον αὐτοῦ οὐδόλως ἠμφισβητήθη. Τοῦ δ' ὃν περὶ τὰ 510, κατ' ἄλλους περὶ τὰ 470 ἐπεχείρησεν ὁ Καρχηδόνιος Ἅννων, σώζεται γνησία ἔκθεσις ἐν Ἑλληνικῇ μεταφράσει, καθ' ἣν, ἀποπλεύσας μετὰ 60 πλοίων καὶ τρισμυρίων ἀνδρῶν πρὸς ἵδρυσιν ἀποικιῶν, ἔφθασεν εἰς τὸ ἑσπέρου κέρας (ν. πράσινον ἀκρωτήριον), καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὸ νότιον κέρας (ν. ἐρυθρὸν ἀκρωτήριον) μέχρι Σενεγαλίας καὶ Γαμβίας. Μεταγενεστέρως, καὶ ταῦτα ἐλησμονήθησαν, καὶ ὁ Πτολεμαῖος πιστεύει εἰς συνάφειαν τῶν νοτίων τῆς Ἀφρικῆς καὶ τῆς Ἀσίας. Κατὰ τὸν Ἡρόδοτον (Β, 32. Δ, 181) περιβάλλει τὸ Ἀτλαντικὸν πέλαγος πρὸς Δ καὶ Ν τὴν Λιβύην, διαιρουμένην εἰς Αἴγυπτον, Αἰθιοπίαν καὶ τὴν κυρίως Λιβύαν, τὴν οἰκουμένην πρὸς τῇ Μεσογείῳ, τὴν θηριώδη, Ν τοῦ Ἄτλαντος, τῶν Ῥωμαίων τὴν Γαιτουλίαν, καὶ τὴν Ψάμμον (τὴν ἔρημον Σαχάραν), ἐγκλείουσάν τινας ὀάσεις· τὰ δ' ἐπέκεινα τῆς ἐρήμου εἰσὶ σκοτειναὶ καὶ ἀμφίβολα, καὶ περὶ τῶν ἐγκατοίκων μνημονεύει ἐν Δ, 168—199. Χῶραι αὐτῆς πρὸς Β μνημονεύονται ὑπὸ τῶν ἀρχαίων ἡ Μαρμαρικὴ, ἡ Κυρηναϊκὴ, ἡ κυρίως Ἀφρικὴ, ἡ Νουμιδία, ἡ Μαυριτανία. Ὄρη δὲ, ὁ χιονοσκεπὴς Ἄτλας, ὁ μείζων Δ, καὶ ὁ ἐλάττων, ἐκείνου Β. Εἰς δὲ τὰ Ν τῆς Δ ἀκτῆς τὸ θεῶν ὄχημα (ἴσως τὰ ὄρη τοῦ Κόγγου ἢ ὁ Σάγρης)· εἰς δὲ τὸ Ν. ὅριον τῆς Αἰθιοπίας τὸ ὄρος τῆς Σελήνης. Ὁ κυριώτατος δὲ ποταμὸς ἦν ὁ Νεῖλος, μετὰ τῶν πηγῶν αὐτοῦ. Εἰς τὴν Δ ἔρημον ἦν ὁ Νίας, πιθανῶς εἷς καὶ ὁ αὐτὸς, μετὰ τοῦ ὃν ὁ Πλίνιος ὀνομάζει Βαμβόταν (ὁ ν. Σενεγάλιος), καὶ ὁ Μασίθολος (ἴσως ὁ ν. Γαμβίας). Ὁ Νίγειρ καὶ ὁ Γειρ ἔρρεον εἰς τὸ Β χεῖλος τῆς μεγάλης ἐρήμου. Μετὰ τὴν πτῶσιν δὲ τῆς Καρχηδόνος κυρίως Ἀφρικὴ ἐλέγετο ἡ Ῥωμαϊκὴ ἐπαρχία ἡ ἔχουσα πρὸς Δ ὅριον τὴν Νουμιδίαν, πρὸς Α τὴν Κυρηναϊκὴν, πρὸς Β τὴν θάλασσαν, διαιρουμένη εἰς Ζευγιτάναν πρὸς Β καὶ Βυζάκιον πρὸς Ν.

Λιβυκὸν, ὄρος, τὸ Δ ὅριον τῆς Αἰγύπτου (Ἡρδ. Β, 8), (ν. Δζεβέλ).

Λιβυκὸν πέλαγος, τοῦ Αἰγαίου τὸ μεταξὺ τῶν δύο Σύρτεων τῆς Ἀφρικῆς καὶ μεταξὺ τῆς Κρήτης (Πολύβ. Α, 42. — Διόδ. Ε, 39. Στρβ. Β, 122, Ι, 488).

Λιβοφοίνικες ἢ Λιβυφοίνικες, κάτοικοι τῆς Β παραλίας τῆς Ἀφρικῆς, μικτὸς πληθυσμὸς ἐκ Φοινίκων καὶ Ἀφρικανῶν, (Πολύβ. Γ, 33.—Διόδ. Κ, 55).

Λιβυρνὶς, πλοῖον πειρατικὸν ὃ παρὰ τῶν Ἰλλυριῶν ἐδέχθησαν οἱ Ῥωμαῖοι εἰς τὸν στόλον των ἀπὸ τῆς ἐν Ἀκτίῳ μάχης. Εἶχε

Νόμισμα Δομετιανοῦ

τὴν πρῷραν καὶ τὴν πρύμνην ἐπίσης ὀξεῖαν, ἵνα πλέῃ κατὰ τὰς δύο διευθύνσεις.

Λίβυσσα, παράλιος πόλις τῆς Βιθυνίας, μεταξὺ Νικομηδείας καὶ Χαλκηδόνος, ἔνθα λέγεται δηλητηριασθεὶς ὁ Ἀννίβας (Πλούτ. Φλαμ. Κ.—Εὐτρ. Δ, 14).

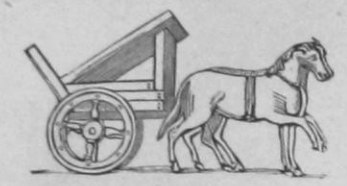
Λίγεια, μία τῶν Σειρήνων (Εὐστθ. εἰς Ὅμ.).

Λίγηρ, Λείγηρ ἢ Λίγηρος, ποταμὸς τῆς Γαλλίας (ν. Loire) (Στρβ. Δ, 189).

Λίγυες εἶτα καὶ **Λιγυστινοὶ,** λαὸς ἀρχαῖος καὶ πολυάνθρωπος· κατὰ τὴν Ν παραλίαν τῆς Γαλλίας μέχρις Ἰταλίας, ἐκ Μασσαλίας μέχρι Πίσης. Ὁ Ἐρατοσθένης Λιγυστινὴν ἔλεγε πᾶσαν τὴν Δ χερσόνησον τῆς Εὐρώπης, ὁ δὲ Τάκιτος (Germ. XLIII). τοῦ λαοῦ τούτου ἴχνη ἔλεγεν ὑπάρχοντα καὶ ἐν Γερμανίᾳ, ἃ ὁ Ἡρόδοτος (Ζ, 72) τάττει ἐν Ἀσίᾳ. Ἐπ' Αὐγούστου δ' ἦν ἡ Λιγυστικὴ

ἡ μεταξὺ τῶν παραθαλασσίων Ἄλπεων ἐν Γαλλίᾳ καὶ τοῦ Πάδου ἐν Ἰταλίᾳ.

Λιθοβόλος, πολεμικὴ μηχανὴ δι' ἧς ἐξετόξευον λίθους. Ὁ μηχανισμὸς αὐτῆς ἄγνω-

Ἀνάγλυφον στήλης Μ. Αὐρηλίου

στος. Αἱ ἐλάσσονες μετεφέροντο ἐφ' ἁμαξῶν.

Λιθοτομίαι, παρὰ ταῖς Συρακούσαις, χρησιμεύουσαι εἰς φυλακὰς (Θουκ. Ζ, 86).

Λιθοξόος, λιθοτόμος, λ ι θ ο υ ρ-

Ἐκ χειρογράφου τοῦ Βιργιλίου

γός. Οἱ τὸν λίθον τέμνοντες καὶ ἐργαζόμενοι εἶχον τὰς αὐτὰς μεθόδους καὶ τὰ αὐτὰ ἐργαλεῖα ὡς σήμερον.

Λίκνον, κόσκινον τοῦ σίτου, ἴσως **ταὐτὸ τῷ** λ ι κ μ ὸ ς, πλατὺς κάλαθος δι' οὗ ἐλίκνιζον ἢ καθαίροντες διήρουν τὸν σῖτον ἀπὸ τῶν ἀχύρων. Εἰς τοιαῦτα δὲ πλεκτὰ πανέ-

Ἐξ ἀρχαίου ἀναγλύφου

Ἐκ κεραμίου ἀναγλύφου

ρια ἔφερον καὶ τὰ ταῖς θυσίαις χρήσιμα σκεύη καὶ τὰς δι' αὐτὴν ὀπώρας οἱ λ ι κ ν ο φ ό ρ ο ι (Πλούτ.—Ἡσύχ.), δι' ὃ ὁ Διόνυσος καὶ λ ι κ ν ί τ η ς ἐλέγετο. Τοιοῦτοι δὲ κάλαθοι ἐχρησίμευον ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων (Ὅμ. Ὕμν. εἰς Ἑρμ. κτλ.) καὶ εἰς κοιτίδα τῶν βρε-

Κεράμινον ἀνάγλυφον

φῶν, ὥστε καὶ εἰς αὐτὴν καθιερώθη τὸ ὄνομα. Πιθανῶς δ' ἐκρεμῶντο εἰς σχοινίον, καὶ οὕτως εὐκολώτερον ἐκινοῦντο, ὥστε καὶ ὁ Θεόκριτος (ΚΔ, 10), λέγει καὶ τὴν ἀσπίδα εἰς τοῦτο ἐνίοτε χρησιμεύουσαν. Αἱ τροφοὶ ὅμως ἐπροτίμων νὰ κοιμίζωσι τὰ βρέφη διὰ βαυκαλημάτων (νανουρισμάτων) κινοῦσαι αὐτὰ εἰς τὰς ἀγκάλας των.

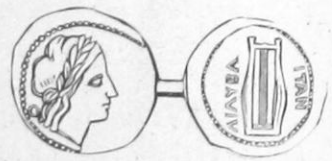
Λικύμνιον, φρούριον ὑπὲρ τὴν Τίρυνθα, κτισθὲν ὑπὸ Λικυμνίου (Στρβ.).

Λικύμνιος, 1) υἱὸς Ἠλεκτρύονος καὶ Μηδείας, θεῖος τοῦ Ἡρακλέους, μόνος τῶν ἀδελφῶν του σωθεὶς εἰς τὴν κατὰ τῶν παίδων τοῦ Πτερελάου μάχην, φονευθεὶς δὲ κατὰ λᾶθος ὑπὸ Τληπτολέμου, τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἡρακλέους (Ὅμ. Ἰλ. Β, 663. — Ἀπλλδ. Β, 4, 5).—2) Ῥήτωρ Σικελὸς, λίαν ἐντριβὴς εἰς τὴν τέχνην του (Παλτ. Φαῖδρ. 276).

Λικύμνιος, ἴδ. Ἡ ρ α κ λ ῆ ς.

Λίλαια, 1) πόλις τῆς Φωκίδος προμηρικὴ, πρὸς ταῖς πηγαῖς τοῦ Κηφισοῦ, λεηλατηθεῖσα ὑπὸ τῶν Μακεδόνων ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ πολέμου (Ὅμ. Ἰλ. Β, 522. — 2) θυγάτηρ τοῦ Κηφισοῦ, μία τῶν Ναϊάδων καθ' ἣν ἐκλήθη ἡ πόλις (Παυσ. **Ι**, 33).

Λιλύβαιον, Δ ἀκρωτήριον τῆς Σικελίας, 1000 στάδ. ἀπέχον τῆς Ἀφρικῆς. Ἐπ' αὐτοῦ ἵδρυσαν οἱ Καρχηδόνιοι τῷ 397 π.Χ. τὴν ὀχυρὰν πόλιν Μοτύην, ὁμώνυμον τῇ ὑπὸ

τοῦ Διονυσίου καταστραφείσῃ, καὶ περιβαλόντες αὐτὴν διὰ τάφρου 66′ εὐρείας καὶ 40′ βαθείας, ἐνέθηκαν φρουρὰν 20,000 ἀνδρῶν (ν.

Μαρσάλα). Οἱ Ῥωμαῖοι τὴν προσέβαλον τῷ 250 ἀνεπιτυχῶς (Πολ6. Α, 42. 47.—Στρβ. ΣΤ, 265).

Λιμενήϊον, τόπος παρὰ τῇ Μιλήτῳ (Ἡρδ. Α, 18).

Λιμήν, κόλπος θαλάσσιος ἢ καὶ μεγάλων ποταμῶν, κατάλληλος εἰς ἀγκυροβόλησιν καὶ καταφυγὴν, φόρτωσιν καὶ ἐκφόρτωσιν πλοίων, συνεπληροῦτο πολλάκις διὰ τῆς τέχνης, σκαπτομένου εἰς τὸ βάθος αὐτοῦ ἑτέρου ἐλάσσονος, μ υ χ ο ῦ ἢ ὅ ρ μ ο υ, διὰ τὰ ἐκεῖ ἐναπομένοντα πλοῖα. Προκυμαῖαι δὲ ἐξέτεινον καὶ ἐξησφάλιζον κατὰ τρικυμιῶν τοὺς μείζονας τῶν λιμένων, καὶ εἰς τὴν ἄκραν αὐτῶν ᾠκοδομοῦντο πύργοι πρὸς ἄμυναν ἢ φάροι πρὸς φωτισμὸν, καὶ ἁλύσσεις ἐνταῦθα ἔκλειον τὸν λιμένα (Κλειστὸς λιμήν). Κατὰ πᾶσαν δὲ τὴν ἀκτὴν ἐτίθεντο κίονες ἢ σιδηροῖ κρίκοι πρὸς πρόσδεσιν τῶν πλοίων. Ἐπὶ τῶν λιμένων ἵστατο συνήθως ναὸς τῆς Ἀφροδίτης, εἰς μνήμην τῆς ἐκ τῶν κυμάτων γεννήσεως αὐτῆς.

Λίμναι, 1) πόλις μεθόριος τῆς Λακωνίας καὶ Μεσσηνίας, ἔχουσα ναὸν τῆς Λιμνάτιδος Ἀρτέμιδος. Ἐνταῦθα νέοι Μεσσήνιοι, προσβαλόντες τὰς πανηγυριζούσας Σπαρτιατίδας παρθένους, προὐκάλεσαν τὴν ἔκρηξιν τοῦ πρώτου Μεσσηνιακοῦ πολέμου (Παυσ. Γ, 2, 6, 16, 6, 31, 3.—Στρβ. Ζ, 362). (ν. εἰς τὴν θέσιν αὐτῆς τὸ παρεκκλήσιον «Παναγία τῆς Βολιμνοῦ).—2) Μέρος τῆς πόλεως Σπάρτης. Ἴδ. Λ α κ ω ν ι κ ή. — 3) Μέρος περὶ τὰς Ἀθήνας ΝΔ, ἔνθα ἔκειτο τὸ Ληναῖον, λεγόμενον καὶ ἱ ε ρ ὸ ν τ ο ῦ ἐ ν Λ ί μ ν α ι ς Δ ι ο ν ύ σ ο υ.—4) Πόλις εἰς τὴν Δ ἀκτὴν τῆς Θρᾳκικῆς Χερσονήσου, Δ τῆς Σηστοῦ (Στρβ. ΙΔ, 635).

Λιμναία, κώμη τῆς Ἀκαρνανίας ἐπὶ τοῦ Ἀμβρακικοῦ κόλπου (Θουκ. Β, 80).

Λιμνώρεια, θυγάτηρ Νηρέως καὶ Δωρίδος (Ἀπλλδ. Α, 2, 7).

Λιμὸς, ἡ πεῖνα, ἐξ ἐλλείψεως τροφίμων ἐν προσωποποιήσει παρ' Ἡσιόδῳ (Θεογ. 207), καὶ κατὰ μίμησιν αὐτοῦ παρὰ τοῖς Λατίνοις (Βιργ. Æ, VI, 276.— Ov. Met. VIII, 798), τέρας ἄγριον, δασεῖαν ἔχον τὴν κόμην καὶ κοίλους τοὺς ὀφθαλμοὺς, τέκνον τῆς Ἔριδος κατοικοῦν εἰς τοῦ Ἅδου τὴν εἴσοδον. Γνωστὸν ὅτι ἀπὸ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου ὁ χρησμὸς ἔπαιξεν ἐπὶ τῆς ταὐτότητος ἢ κἂν τῆς ἐγγυτάτης ὁμοιότητος τῆς προφορᾶς τοῦ λ ι μ ο ῦ καὶ λ ο ι μ ο ῦ.

Λέμυρα, πόλις τῆς Λυκίας ἐπὶ λίμνης (Στρβ.).

Λέμυρος, ποταμὸς πρὸς τ' ἀνατολικὰ τῆς Λυκίας (Στρβ. ΙΔ).

Λένδιος, χωρίον τῆς Σικελίας, ἔνθα ἐκτίσθη ἡ Γέλα (Θουκ. Ε, 4).

Λένδος, 1) ἴδ. Ῥόδος. — 2) Εἷς τῶν υἱῶν τοῦ Κερκάφου καὶ τῆς Κυδίππης, κτίστης τῆς Λίνδου (Πινδ.—Διόδ. Ε, 57).

Λένος, ἀρχαιότατα (Ὅμ. Ἰλ. Σ, 570), καὶ μετὰ ταῦτα, μάλιστα ἐν Ἄργει, προσωποποίησις τοῦ, ὡς φυτὸν πρωΐμως μαραινόμενον τὸν θάνατον ἐν νεαρᾷ ἡλικίᾳ ὑποστάντος, καθὼς ὁ Νάρκισσος ἐν Βοιωτίᾳ, ὁ Ὑάκινθος ἐν Λακωνίᾳ· δι' ὃ καὶ πένθιμον ᾆσμα ἐψάλλετο εἰς τὸν Λίνον, Α ἴ λ ι ν ο ς λεγόμενον, ἐκ τοῦ α ἴ Λ ί ν ε, ὡς παρὰ τοῖς τραγικοῖς (Αἰσχ. Ἀγαμ. 115, 131. 148. — Σοφ. Αἴ. 627. — Εὐριπ. Φοιν. 1535). Κατὰ τοὺς Ἀργείους υἱὸς τοῦ Ἀπόλλωνος, καὶ Ψαμάθης, τῆς θυγατρὸς τοῦ βασιλέως, ἐκτεθεὶς ὑπὸ τῆς μητρός του, ἀνετράφη ὑπὸ ποιμένος καὶ ἐσπαράχθη ὑπὸ κυνῶν. Τὸ ἁμάρτημα δὲ τῆς θυγατρός του γνωρίσας ὁ βασιλεὺς, ἐθανάτωσεν αὐτήν· ἀλλ' ὁ Ἀπόλλων ἔπεμψε τὴν Ποινὴν κατὰ τῶν Ἀργείων, ἁρπάζουσαν τὰ παιδία ἀπὸ τῶν μητέρων των, μέχρις οὗ ὁ χρησμὸς τοῖς διέταξε νὰ ἐξιλεώσωσι τὸν Λίνον καὶ τὴν Ψαμάθην. Διὰ τοῦτο κατ' ἔτος, ἐπὶ τῶν κυνικῶν καυμάτων, ἐν τῷ παρ' αὐτοῖς καλουμένῳ ἀ ρ ν ε ί ῳ μηνὶ, ἑώρταζον τὴν ἀ ρ ν η ί δ α ἢ κ υ ν ο φ ο ν τ ί δ α ἑορτὴν, καθ' ἣν ἔθυον ἀρνία καὶ ἐφόνευον κύνας, αἱ δὲ γυναῖκες καὶ κόραι ἔψαλλον τὸν α ἴ λ ι ν ο ν ἐν πομπῇ. Ἠνίττοντο

δὲ ταῦτα τὰς ἀσθενείας ἅς τὰ κυνικὰ καύματα ἐπέφερον εἰς τὰ φυτά, τοὺς κύνας καὶ τοὺς ἀνθρώπους, μάλιστα εἰς τὰ παιδία. Ἐν Βοιωτίᾳ δ' ἐλατρεύετο ὁ Λίνος ὡς ποιητὴς αὐτὸς, υἱὸς τοῦ Ἀμφιμάρου ἢ τοῦ Ἀπόλλωνος, καὶ τῆς Μούσης Οὐρανίας, ἔχων εἰκόνα ἐντὸς σπηλαίου τοῦ Ἑλικῶνος, ᾗ προσεφέρετο κατ' ἔτος θυσία, ὅτε καὶ εἰς τὰς Μούσας. Παλαίσας ποτὲ πρὸς τὸν Ἀπόλλωνα, ἐφονεύθη ὑπ' αὐτοῦ. Συγχρόνως δ' ἐθεωρεῖτο οὐ μόνον ὡς ποιητὴς, ἀλλὰ καὶ ὡς σοφὸς καὶ πεπαιδευμένος ὡς διδάσκαλος τοῦ Ἡρακλέους καὶ τοῦ Ὀρφέως, καὶ πρῶτος τοῖς γράμμασι χρησάμενος (Διόδ. Γ, 62). Διδάσκων τὸν Ἡρακλέα τὸ κιθαρίζειν καὶ θελήσας ποτὲ νὰ τὸν τιμωρήσῃ ὡς δυσμαθῆ, ἐφονεύθη ὑπ' αὐτοῦ διὰ τῆς κιθάρας (Ἀπολλδ. Β, 4, 9.—Παυσ. Α, 43, 7. Θ, 49, 6). Οἱ Ἀλεξανδρινοὶ τῷ ἀπέδωκαν καὶ συγγράμματα, ὡς τῷ Ὀρφεῖ καὶ τῷ Μουσαίῳ, μεθ' ὧν τὸν σχετίζουσιν. Ἐλέγετο δὲ ταφεὶς ἐν Θήβαις, ἢ ἐν Ἄργει, ἢ ἐν Χαλκίδι τῆς Εὐβοίας.

Αἶξος, υἱὸς Αἰγύπτου καὶ Καλιάνδης (Ἀπλδ. Β, 1, 4).

Αἴπαξος, πόλις τῆς Κροσσαίας ἐν Μακεδονίᾳ, Α τῆς Ὀλύνθου (Ἡρδ. Ζ, 123)

Αἰπάρα, ἡ μείζων τῶν αἰολικῶν νήσων πρὸ τῆς Β ἀκτῆς τῆς Σικελίας, ἡφαιστείας

φύσεως. Πόλιν ὁμώνυμον ἔκτισαν ἐπ' αὐτῆς Αὔσωνες, οἷς προσετέθησαν Κνίδιοι μετὰ ταῦτα. Τῷ δὲ 251 π. Χ. ἐκυρίευσαν οἱ Ῥωμαῖοι τὴν νῆσον (Στρβ. ΣΤ, 275. Πολδ. Α, 25, 4. — Διόδ — Ε, 7, 10).

Αἶσαι, πόλις τῆς Κροσσαίας ἐν τῇ Χαλκιδικῇ Χερσονήσῳ.

Αἶσσος, 1) ποταμὸς ἐν Θράκῃ, μεταξὺ Νέστου καὶ Ἕβρου, ἐκβάλλει Δ τῆς Στρύμης (Ἡρδ. Ζ, 108, 109). — 2) Ὁμόρρους τοῦ Τηρίου πρὸς τῷ Λεοντίνῳ ἐν Σικελίᾳ (Πολδ Ζ, 6).— 3) Πόλις τῆς κάτω Δαλματίας παρὰ τῇ ἐκβολῇ τοῦ Δρίλωνος, μετ' ἀκροπόλεως λίαν δυσβάτου. ὑπὸ Διονυσίου, τοῦ τυράννου Συρακουσῶν, τῷ 385 π. Χ. ἱδρυθεῖσα (Πολδ. Γ, 16. Η, 10, 15.— Διόδ. ΙΕ, 13).

Αἰταί, ἴδ. Ἄτη.

Αἴτρα, σταθμὸς ἐν χρήσει παρὰ τοῖς ἐν Σικελίᾳ Ἕλλησιν, ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων Libra μετονομασθεὶς, περιέχει 12 οὐγγίας, ὧν αἱ 6 ἐλέγοντο ἡμίλιτρα, αἱ 5, 4, 3, πεντόλιτρον, τετρᾶς, τριᾶς, αἱ δὲ 2 ἑξᾶς. Ὡς νόμισμα ἦν ἴσον τῷ Αἰγινητικῷ ὀβολῷ, δι' ὃ καὶ δεκάλιτρον ἐλέγετο ἐν Συρακούσοις ὁ 10 αἰγιν. ὀβολοῖς ἴσος κορινθιακὸς στατήρ. Καὶ ἡ κοτύλη ἐλαίου λέγεται παρὰ Γαληνῷ λίτρα.

Αἰχάδες, τρία νησίδια εἰς τὰ βόρεια τῆς Εὐβοίας, ἡ Σκάρφεια, Κάρησα καὶ Φωκαρία (Στρβ.)

Αἴχας, 1) Ὑπηρέτης τοῦ Ἡρακλέους ὁ ἀναθρέψας τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ὕλλον. Δι' αὐτοῦ ἡ Δηϊάνειρα ἔπεμψεν εἰς τὸν Ἡρακλέα τὸν χιτῶνα βεβαμμένον εἰς τὸ θηλητηριῶδες αἷμα τοῦ Κενταύρου Νέσου ἐν ἀγνοίᾳ τῶν ἰδιοτήτων αὐτοῦ· ὁ δ' Ἡρακλῆς, ὡς τὸν ἐφόρεσε, κατεκάη, καὶ ἐξ ἀλγηδόνων ἐκμανεὶς, ἐσφενδόνισεν ἐκ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους τὸν Λίχαν εἰς τὴν θάλασσαν, ἔνθα αἱ Λιχάδες. (Σφκλ. — Ἀπολλδ. Β, 3, 7). — 2) Σπαρτιάτης ὅστις ἐλέγετο εὑρὼν τὰ ὀστᾶ τοῦ Ὀρέστου (Α, 67).— 3) Σπαρτιάτης ἐπαινούμενος ἐπὶ φιλοξενίᾳ (Ξνφ. Ἑλλ. Γ, 2, 21. Ἀπομν. Α, 2, 61).

Αἴψ, ὁ ἐξ Ἀφρικῆς πνέων ΝΔ ἢ ΔΝ ἄνεμος, λίαν θυελλώδης καὶ ἐπαισθητὸς εἰς τὴν Μεσόγειον.

Λογγανὸς, ποταμὸς εἰς τὰ Β τῆς

Σικελίας ἐκβάλλων μεταξὺ Μυλῶν καὶ Τυνδάριος, ἔνθα ὁ Ἱέρων ἐνίκησε τοὺς Μαμερτίνους (Διόδ. ΚΒ, 15. — Πολδ. Α, 9, 7).

Λογγῖνος (Διονύσιος Κάσσιος), Ἀθηναῖος, γεν. περὶ 213 μ. Χ. Ἐν μακραῖς περιηγήσεσιν ἐσχετίσθη μετὰ τῶν ἐπισημοτάτων τῶν τότε φιλοσόφων, ἀλλ' ἰδίως εἴλκυσεν αὐτὸν ἡ Πλατωνικὴ φιλοσοφία, καὶ ἡ παιδεία, ἰδίως ἡ γραμματική του παιδεία, μεγάλως ἐξετιμήθη ἐν Ἀθήναις. Ἐπὶ μιᾶς δὲ τῶν ὁδοιπορίων του γνωρίσασα αὐτὸν ἡ βασίλισσα τῆς Παλμύρας, ἡ εὐφυὴς Ζηνοβία, τὸν προσέλαβεν ὡς σύμβουλον αὐτῆς. Ἐπειδὴ δὲ παρεκίνησεν αὐτὴν εἰς ἀντίστασιν κατὰ τῶν Ῥωμαίων, συλλαβὼν αὐτὸν ὅτε ἐνίκησεν ὁ Αὐρηλιανὸς, τῷ 273, τὸν ἐθανάτωσεν.—Ἔγραψε δὲ πολλὰ ἱστορικὰ, φιλοσοφικὰ, γραμματικὰ καὶ κριτικὰ, ὧν οἱ τίτλοι μόνον καὶ μικρὰ ἀποσπάσματα διεσώθησαν. Ὁ δὲ περὶ ὕψους λόγος, πραγματευόμενος περὶ τῶν πλεονεκτημάτων τοῦ ὀρθοῦ καὶ ἀκριβοῦς ὕφους, καὶ ἐπιγραφόμενος « Διονυσίου ἢ Λογγίνου », ἀπεδόθη ὑπό τινων εἰς Διονύσιον τὸν Ἁλικαρνασσέα, ἢ εἰς ἄλλον τινὰ Διονύσιον, ὡς καὶ εἰς αὐτὸν τὸν Πλούταρχον, καὶ σχεδὸν γενικῶς κρίνεται ὡς ἔργον συγγραφέως οὐχὶ νεωτέρου τοῦ Τιβερίου.

Λογγόβαρδοι, Λογγίβαρδοι, Λαγγόβαρδοι, γερμανικὴ φυλὴ περὶ τὸ Μεκλεμβοῦργον, κατά τινας ἐπώνυμοι τῆς μακρᾶς αὐτῶν γενειάδος, ἢ τῶν μακρῶν πελέκεων (parta), ἀλλὰ μᾶλλον ἐκ τῆς χώρας ἣν ᾤκουν, τῆς μακρᾶς Βάρδης παρὰ τὴν Ἕλβαν· ἐμφανίζονται τὸ πρῶτον ἐπὶ Τιβερίου, καὶ συνεδέθησαν μετὰ τῶν Μαρκομάννων καὶ τῶν Χαρούσκων. Ὑπὸ τοῦ Ἰουστινιανοῦ ὑποστηριχθέντες, ἐκλήθησαν εἶτα, τῷ 568, ὑπὸ τοῦ Ναρσῆ εἰς Ἰταλίαν, καὶ ἐκεῖ ἀποκατέστησαν εἰς τὴν ὑπ' αὐτῶν κληθεῖσαν Λομβαρδίαν.

Λόγγος, ἔγραψε, πιθανῶς ἐν τῇ Ε' ἑκατονταετηρίδι μ. Χ. μυθιστόρημα ὑπὸ τὸν τίτλον «ποιμενικὰ, τὰ κατὰ Δάφνιν καὶ Χλόην», εἰς 4 βιβλία, ἐν γλώσσῃ ἱκανῶς καθαρᾷ, ἐνδιαφερούσας περιέχον παραστάσεις, τὸ ἄριστον τῶν ἀρχαίων μυθιστορημάτων.

Λογεῖον, τὸ ἔδαφος τῆς τῶν θεάτρων σκηνῆς, ὅ, διὰ λόγους ἀκουστικούς, ἦν ξύλινον. Ἴδ. Θέατρον.

Λογισταὶ, ἀρχὴ ἐν Ἀθήναις, δεχομένη καὶ ἐλέγχουσα τὴν λογοδοσίαν πάντων τῶν χρηματικῶν ὑπολόγων (Ἀριστ. Πολ. ΣΤ, 5, 10). Ἦσαν δὲ 10 τὸν ἀριθμόν. Κληρούμενοι ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ ἐκλέγοντες εἶτα αὐτοὶ 10 εὐθύνους καὶ 10 παρέδρους, ἐντὸς 30 ἡμερῶν δικαιουμένου ἑκάστου πολίτου νὰ ἐγείρῃ ἔνστασιν κατὰ τῆς ἐκλογῆς, ἀπετέλουν οὕτω τὴν ἀρχὴν τῶν τριάκοντα ἢ Λ' λογιστῶν (Beck. Anecd. 138.—Πολδ. Η, 100). Ὅταν ἔκρινον ὀρθοὺς τοὺς ἀπολογισμοὺς, ἐπεσημαίνοντο αὐτοὺς, δηλαδὴ τοὺς ἐκύρουν. Ὅσας δ' εἶχον ἢ ἐλάμβανον κατ αὐτῶν ἐνστάσεις ἐδίκαζον πρὸ ἡλιαστικοῦ δικαστηρίου οὗ προήβρευον.

Λογογράφοι. Οὕτως ἀποκαλεῖ ὁ Θουκυδίδης (Α, 21) τοὺς ἀρχαίους πεζοὺς συγγραφεῖς ὅσοι συνέγραψαν ἀφελῶς συλλέξαντες τὰς ἐκ στόματος παραδόσεις περὶ ἐγχωρίων μύθων, κτίσεων καὶ διατάξεων τῶν πολεων, χρονολογιῶν ἱερῶν καὶ βασιλικῶν γενῶν. Ἐξ αὐτῶν ἠρύσαντο οἱ ἱστοριογράφοι, ὧν πρῶτος ἦν ὁ Ἡρόδοτος. Πλὴν τοῦ Ἀργείου Ἀκουσιλάου ἦσαν Ἴωνες οἱ λοιποὶ, οἷοι ἐκ Μυτιλήνης ὁ Ἑλλάνικος, ἐκ Μιλήτου ὁ Κάδμος, ὁ Διονύσιος, καὶ ὁ Ἑκαταῖος, πρῶτος τὴν ἱστορικὴν ἀλήθειαν ἀνερευνήσας, ὁ Χάρων ἐκ Λαμψάκου. Τῶν συγγραμμάτων αὐτῶν πολλὰ διεσώθησαν ἀποσπάσματα. Ἀλλ' ἡ λέξις ἐνέφαινε παρὰ τοῖς ἀρχαίοις καὶ τοὺς γράφοντας λόγους ῥητορικοὺς, καὶ ἐν γένει τοὺς πεζογράφους.

Λόγχη, κυρίως ἡ αἰχμὴ τοῦ δόρατος ἢ ἀκοντίου (Ἡρδ. Α, 52. Ζ, 69. 78.—Διοσκορ. Γ), ἀλλὰ καὶ τὸ ἀκόντιον αὐτὸ (Πίνδ. Νεμ. Η, 51. Ι, 113), μάλιστα δὲ τὸ μακρό-

τερον (μέχρι μέτρ. 2,20) χρησιμεῦον πρὸς διάτρησιν μᾶλλον ἢ πρὸς ῥίψιν (Ἰδ. Ἀκόντιον).

Λόκρα, ποταμὸς τῆς νήσου Κύρνου (Κορσικῆς), ἐκβάλλων εἰς τὰ δυτικὰ αὐτῆς (Πτολ. Γ, 2). Ν. Ταλάρο.

Λοκρὶς, χώρα ἐπώνυμος, ὡς καὶ οἱ κάτοικοι αὐτῆς Λοκροί, τοῦ δισεγγόνου τοῦ Ἀμφικτύονος Λοκροῦ, ἀρχηγοῦ ἀποίκων Λελέγων. Ἡ φυλὴ αὕτη δὲν διετήρησεν ἑνότητα ἀδιάσπαστον, καὶ οἱ μὲν ἐν Ἑλλάδι (Ἑσπέριοι) ἐπελέγοντο Λοκροὶ Ὀζόλαι, ἔχοντες τὴν Αἰτωλίαν πρὸς τὰ ΒΔ τὴν Δωρίδα πρὸς Β, τὴν Φωκίδα πρὸς Α, καὶ τὸν Κορινθιακὸν κόλπον πρὸς Ν. Ὁ Παρνασσός, ἡ Φωκὶς καὶ ἡ Δωρὶς ἐχώριζον ἀπ' αὐτῶν τοὺς

Ὀπουντίους Λοκρούς, οἱ δ' Ἐπικνημίδιοι Λοκροὶ ἦσαν κατὰ τὴν ἀκτὴν ἀπέναντι τῆς Εὐβοίας, πρὸς τὸν Μαλιακὸν κόλπον καὶ τὰς Θερμοπύλας, ἀνηκούσας εἰς τὴν Θεσσαλικὴν Μαλαΐδα, καὶ συνωρευούσας πρὸς τὰ ἐσωτερικὰ μετὰ τῆς Βοιωτίας καὶ τῆς Φωκίδος. Πλὴν τούτων δὲ καὶ ἐν Ἰταλίᾳ, πρὸς τῇ ΝΑ ἄκρᾳ ᾤκουν οἱ Ἐπιζεφύριοι Λοκροί. Τῶν Ὀζολῶν Λοκρῶν ἡ χώρα, 15□μ ἔκτασιν ἔχουσα, ἦν τραχεῖα, μεταξὺ Παρνασσοῦ ἐκ Φωκίδος καὶ Κόρακος ἐξ Αἰτωλίας. Διέρρει δ' αὐτὴν ὁ χείμαρρος Ὑλαιθος. Αὐτοὶ παρῆγον τὴν ἐπωνυμίαν αὐτῶν ἐκ τῶν ὄζων (βλαστῶν) τῆς ἀμπέλου, οἱ δ' ἄλλοι ἐκ τοῦ ὄζειν, διὰ τὴν ἐκ δερμάτων ποιμενικὴν των ἐνδυμασίαν. Ἡ ἐπισημοτέρα πόλις αὐτῶν ἦν ἡ Ναύπακτος, ἥτις ἐλέγετο οὕτω κληθεῖσα διότι ἐκεῖ δῆθεν ἐναυπήγησαν οἱ Ἡρακλεῖδαι τὸν στόλον ἐφ' οὗ ἐπεραιώθησαν εἰς τὴν Πελοπόννησον (Στρβ. Θ, 426. — Παυσ. Ι, 38, 10). Μέρος τῶν ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων κατατροπωθέντων Μεσσηνίων ἀποκατέστησαν ἐνταῦθα οἱ Ἀθηναῖοι τῷ 455 π.Χ. καὶ ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου ἐκεῖ ἐστάθμευε πολλάκις ὁ στόλος τῶν Ἀθηνῶν (Θουκ. Β, 69. 91). Εἶτα δ' ὑπὸ τῶν Αἰτωλῶν καταληφθεῖσα, ἀπεδόθη αὖθις τοῖς Λοκροῖς ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων. Ἀξιομνημόνευτοι εἰσὶ καὶ ἡ πόλις Μολύκρεια, παρὰ τὸ Ἀντίρριον ἀκρωτήριον κατ' αὐτὴν καὶ Ῥίον Μολυκριηνὸν ἐπικαλούμενον, καὶ ἔχον ναὸν τοῦ Ποσειδῶνος· ἡ Ἀντίκυρα, ἡ Οἰάνθεια, (ν. Γαλαξεῖδι), καὶ μεσογείως τὸ Αἰγύτιον, ἡ Μυωνία, καὶ πρὸ πάντων ἡ Ἄμφισσα (ν. Σάλωνα), τῆς χώρας πρωτεύουσα. Οἱ δὲ πρὸς Ἀνατολὰς Λοκροί, οἱ Ἠοῖοι, ἀπετέλουν κατ' ἀρχὰς ἕνα λαὸν συναφῆ, διοικούμενον ὑπὸ 100 ἀριστοκρατικῶν οἴκων ἐν Ὀποῦντι, μητρόθεν ἑλκόντων τὴν εὐγενῆ καταγωγὴν αὐτῶν. Ἀμφότερα δὲ τὰ ὀνόματα, τό τε τῶν Ὀπουντίων καὶ τὸ τῶν Ἐπικνημιδίων (ἢ Ὑποκνημιδίων) ἀνῆκον κατ' ἀρχὰς εἰς τὸν αὐτὸν λαόν, μεταγενεστέρως μόνον, ἴσως ἐπὶ Ῥωμαίων, διαιρεθέντα, καὶ ἐχρησίμευον ἐπίσης εἰς ἀντίθεσιν τῷ τῶν Ὀζολῶν, οἵτινες ὅμως καὶ αὐτοὶ ἀπ' αὐτῶν κατήγοντο. Τῶν Ἐπικνημιδίων ἡ ἔκτασις ἐπὶ τῆς ΒΑ κλιτύος τοῦ Καλλιδρόμου καὶ τῆς Κνημνίδος δὲν ἦν πολὺ πλείων τῶν 4 τετραγ. μιλίων, μὴ ἐμπεριλαμβανομένης τῆς πόλεως Δαφνοῦντος, ἥτις πολλάκις προσηρτᾶτο εἰς τὴν Φωκίδα. Ὁ ποταμὸς Βοάγριος ἢ Μάννης ὁτὲ μὲν ἦν ξηρός, ὁτὲ δὲ πλημμυρῶν εἰς πλάτος 200'. Ἐκ τῶν πόλεων τῶν Λοκρῶν τούτων μνημονεύονται πολλάκις ἡ Σκάρφεια, μικρὰ μέν, ἀλλὰ γνωστὴ ὡς προσεχὴς ταῖς Θερμοπύλαις, καὶ τὰ παρ' αὐτῇ χωρία Ἀλ-

πῆνος καὶ Βήσσα, αὕτη ἴσως μόνον δάσος. Ἡ δὲ σπουδαιοτάτη τῶν πόλεων ἦν τὸ Θρόνιον παρὰ τῷ Βοαγρίῳ. Ἡ δ' Ὀπουντία Λοκρὶς ἔκειτο Ν τῆς Ἐπικνημιδίας, ἐκτεινομένη ἐπὶ 5 τετραγ. μίλ. καὶ περιλαμβάνουσα τὰς κλιτύας τῆς Κνημίδος καὶ τῶν Φωκικῶν ὀρέων, καὶ προσέτι τὸ καλούμενον πεδίον εὔδαιμον. Τὸ σπουδαιότερον ποτάμιον αὐτῆς ἦν ὁ Πλατάνιος, καὶ ἡ εὔφορος αὐτῆς χώρα ἔπεμψε κατὰ τῶν Περσῶν 7 πλοῖα καὶ 6,000 ἄνδρας (Ἡρδ. Ζ, 203. Η, 1). Πρωτεύουσα αὐτῆς ἦν ὁ Ὀποῦς, πατρὶς τοῦ Πατρόκλου (Ὁμ. Ἰλ. Β, 531. Σ, 326). Ἀργυρᾶ νομίσματα ὑπάρχουσιν αὐτῆς, πολλάκις ἐν πολέμοις καταστραφείσης. Ὁ κυριώτερος αὐτῆς λιμὴν ἦν ἡ Κύνος, ἔνθα ἐλέγοντο μετὰ τὸν μέγαν κατακλυσμὸν κατοικήσαντες ὁ Δευκαλίων καὶ ἡ Πύρρα, καὶ ἦν αὐτοῖς ἱδρυμένον μνημεῖον. — Οἱ δ' Ἐπιζεφύριοι Λοκροὶ ἦσαν ἐν τῇ κάτω Ἰταλίᾳ ἀρχαιότατοι Ἕλληνες ἄποικοι τῶν Ὀζολῶν Λοκρῶν (Στρβ.),

καὶ οὐχὶ τῶν Ὀπουντίων, ὡς ὁ Βιργίλιος διατείνεται (Æ, ΙΙΙ, 399). Ἡ πόλις αὐτῶν, ὀργανωθεῖσα ὑπὸ τοῦ νομοθέτου Ζαλεύκου, ἐκτίσθη τῷ 683 π. Χ., καὶ ἔκειτο παρὰ τῷ Ζεφυρίῳ ἀκρωτηρίῳ, εἰς τὰ Ν τῆς Βρουττίας χερσονήσου. Ἦν δὲ πόλις ἐμπορικὴ, ἣν ὑπεστήριζε Διονύσιος ὁ πρεσβύτερος, μεγάλως δ' ἔβλαψαν Διονύσιος ὁ νεώτερος, καὶ ὁ Πύρρος καὶ οἱ Ῥωμαῖοι (Liv. XXIX, 8), εἰ καὶ οὗτοι οὐδὲ τῆς ἐλευθερίας οὐδὲ τῶν νόμων τοῦ Ζαλεύκου τὴν ἐστέρησαν (Πολβ. ΙΘ, 46. — Στρβ. ΣΤ, 259). Εἶχε δὲ καὶ ὡραῖον ναὸν τῆς Περσεφόνης. Ἐρείπιά τινα αὐτῆς σώζονται εἰς Gerace.

Λοξίας, ἐπίθετον τοῦ Ἀπόλλωνος (Ἡρδ. Α, 91), ὡς λοξὰ τοξεύοντος βέλη, τὰς ἀκτῖνας, ἢ λοξὰ χρησμοδοτοῦντος, ἤ, κατά τινα ἐτυμολογίαν, ὡς λέγοντος χρησμούς

Λουκερία, ἴδ. Νουκερία.

Λοξὼ, θυγάτηρ τοῦ Βορέως (Καλλιμ. εἰς Ἀπλ. 292).

Λουκιανὸς, ἐκ Σαμοσάτων τῆς Κομμαγηνῆς Συρίας, γεννηθεὶς τῷ 120 μ.Χ. ἐκ πενομένης οἰκογενείας, ἥτις προώριζεν αὐτὸν ὡς λιθουργόν. Ἀλλ' ἐπιδοθεὶς αὐτὸς εἰς τὴν ῥητορικὴν, ἐπηγγέλθη κατ' ἀρχὰς τὸν δικηγόρον, μετ' οὐ πολὺ ὅμως ἐπεδίωξε τὴν δόξαν τοῦ σοφιστοῦ, τὸ πρῶτον ἐν Γαλλίᾳ, εἶτα ἐπ' ὀλίγον ἐν Ῥώμῃ, καὶ τέλος, μεταβὰς εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἐπεδόθη εἰς τὴν σπουδὴν τῆς φιλοσοφίας. Ἐν Ἀθήναις, ἔνθα, ὡς φαίνεται, κυρίως ἀποκατέστη, συνεδέθη μάλιστα μετὰ τοῦ κυνικοῦ Δημώνακτος. Ἐν μεταγενεστέροις χρόνοις ἐδέχθη καὶ πολιτικὴν ὑπηρεσίαν ἐν Αἰγύπτῳ, ζήσας πιθανῶς μέχρι τοῦ Κομμόδου. Ὑπὲρ τὰ 80 συγγράμματα σώζονται ὑπὸ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἀλλὰ δὲν κρίνονται πάντα ὡς γνήσια. Τὸ ὕφος αὐτοῦ, τὰ παραδείγματα τῶν ἀρίστων συγγραφέων ἀπομιμούμενον, ἐστὶν ὡς πρὸς τὴν φιλοκαλίαν, τὴν σαφήνειαν, τὴν λεπτότητα καὶ τὴν εὐφυΐαν, θαυμαστὸν διὰ τοὺς χρόνους καθ' οὓς ἔγραψε, παριστῶν μετ' ἐξαισίου τέχνης τοὺς χρόνους τῶν Ἀντωνίνων, καθ' οὓς ἐκαλλιεργεῖτο μὲν αὖθις τὸ πνεῦμα τῆς ἀρχαιότητος, ἀλλ' ἤδη ἐν νοθεύσει ὂν καὶ ἐν διαλύσει, δι' ὃ καὶ χλεύη καὶ σάτυρα ἐστὶ τοῦ συγγραφέως ὁ γενικὸς χαρακτήρ. Οὐδ' αὐτῶν τῶν θεῶν, καὶ τῆς ἤδη λίαν κλονουμένης δημοτικῆς θρησκείας φείδεται (θεῶν διάλ.), καὶ μετ' αὐστηρότητος καὶ πικρίας καταφέρεται κατὰ τῶν δεισιδαιμονιῶν, αἵτινες ἐκ τῆς ξένης παρεισφρήσασαι, συνετέλεσαν εἰς τὴν παρακμὴν τῆς Ἑλλάδος (Ἀλέξανδρος, Ψευδόμαντις, Περεγρῖνος, Πρωτεὺς, Φιλοψευδής). Καὶ τὸν Χριστιανισμὸν κρίνει ὡς μίαν τῶν δεισιδαιμονιῶν, ὀλίγην ἔχων γνῶσιν αὐτοῦ· ἀλλὰ καὶ ὀλίγην δίδωσιν εἰς αὐτὸν προσοχὴν (Πρωτ. Φιλοψ. ΙΣΤ). Τὴν ἀρχαίαν φιλοσοφίαν τιμῶν, καὶ ἰδίως τῆς ἐπικουρείας σχολῆς ὀπαδὸς, κατεφέρετο ὅμως κατὰ παντὸς ἀνενδό-

του δογματισμοῦ, καὶ μάλιστα κατὰ τῆς χυδαιότητος τοῦ βίου τῶν Στωϊκῶν καὶ τῶν κυνικῶν (Ἑρμότιμος, Συμπόσιον, Φυγάδες, Χάρων, Ζεὺς τραγῳδός, Ἁλιεὺς κτλ). Καί τοι δὲ τῇ ῥητορικῇ τὰ πρῶτά του κέρδη καὶ τὰ πρῶτά του βήματα πρὸς τὴν φήμην ὀφείλων, οὐδ' αὐτῆς ὅμως ἐφείσθη ὡς εἶχεν ἐπὶ τῶν ἡμερῶν του, εἰς λέξεων πάταγον καὶ εἰς θρασυστομίαν μᾶλλον συνισταμένη (Ῥητ. διδ.), καὶ τὰς παρεκτροπὰς ἤλεγξε τῆς φιλολογίας (Ψευδοσοφιστής, Πῶς δεῖ ἱστορίαν γράφειν), καὶ τῆς ἀγωγῆς τὴν διαστροφὴν (Ἀνάχαρσις), ὡς καὶ τῆς ὅλης διανοητικῆς καὶ ἠθικῆς διαμορφώσεως (Νιγρῖνος ἢ περὶ φιλοσόφου ἤθους).

Λουσία, 1) ἐν Ἀττικῇ δῆμος τῆς Οἰνηΐδος φυλῆς. Ἴσως τὰ ν. Λιόσια.—2) Ἐπίθετον τῆς Δήμητρος (Παυσ. Η, 25).

Λουσοί, πόλις τῆς Ἀρκαδίας, παρὰ τῇ Κλείτορι μετὰ ναοῦ τῆς Ἀρτέμιδος (Παυσ.).

Λόχος, ἀρχικῶς μὲν ἡ ἐνέδρα, εἶτα δὲ σῶμα πεζῶν στρατιωτῶν, συνήθως 100. Ἐν Σπάρτῃ τὸ 1/4 ἢ 1/5 τῆς μόρας. Ὁ ἀρχηγὸς τοῦ λόχου λοχαγὸς, λόχαρχος ἢ λοχηγέτης.

Λύγδαμις, 1) ἀρχηγὸς Θρᾳκῶν, θελήσας νὰ λεηλατήσῃ τὴν Ἔφεσον ἐνικήθη, καὶ ἐφονεύθη ἐν Κιλικίᾳ (Πλούτ. Μαρ.).—2) Τύραννος τῆς Νάξου, ἀριστοκρατικῆς καταγωγῆς, ἀλλὰ τῆς δημοτικῆς μερίδος προστάς. Συνδραμὼν τὸν Πεισίστρατον, τῷ 540 π. Χ., ὑπεστηρίχθη ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὴν κατάληψιν τῆς τυραννίδος. Ἀνέτρεψαν δ' αὐτὸν εἶτα πάλιν οἱ Σπαρτιᾶται τῷ 525 (Ἡρδ. Α, 61. 64.—Ἀρστ. πολ. Ε, 5.—Πολύαιν. Α, 23. 2).

Λυγκεύς, ἴδ. Δαναός. Ἴδας.

Λυγκησταί, λαὸς αὐτόνομος, τὴν Λυγκηστίδα οἰκῶν, χώραν ΝΔ τῆς Μακεδονίας κειμένην. Κατ' ἀρχὰς μὲν εἶχον ἰδίους βασιλεῖς ἐκ τοῦ γένους τῶν Βακχιαδῶν· εἶτα δ' ἠνώθησαν μετὰ τῆς Μακεδονίας. Πρωτεύουσα αὐτῶν ἦν ὁ Λύγκος (Θουκ. Β, 93. Δ, 8), ἢ Λύκος (Πλούτ. Φλαμ. 4).

Λύδδα (τὰ) ἢ **Λύδδη** (ἡ), πόλις τῆς Παλαιστίνης, ΒΔ τῆς Ἱερουσαλὴμ, ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων καταστραφεῖσα ἐν τῷ Ἰουδαϊκῷ πολέμῳ, εἶτα δὲ πάλιν ἀνοικοδομηθεῖσα ὑπὸ τὸ ὄνομα Διόσπολις (Ἰώσπ. Ἰουδ. πολ. Β, 19. Γ, 3. Δ, 8).

Λυδία, ἡ μέση χώρα τῆς Δ παραλίας τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, καλουμένη πρὶν Μαιονία (Ἰων. Μηωνίη), ὃ ὄνομα περιωρίσθη μετὰ ταῦτα εἰς τ' Α. αὐτῆς, Ν. τοῦ Τμώλου, καὶ κατὰ τὸ ἀνώτατον μέρος τοῦ Ἕρμου ποταμοῦ. Ἐπὶ τῶν Μερμναδῶν (715 π. Χ.), καὶ ἰδίως ἐπὶ τοῦ Ἀλυάττου (560), ἔφθανεν ἡ Λυδία πρὸς Α μέχρι τῆς Μηδείας, ἀφ' ἧς ὁ Ἅλυς ποταμὸς τὴν ἐχώριζεν, ἀλλὰ μετὰ ταῦτα περιωρίσθη μέχρι τῆς Φρυγίας πρὸς Ν, μέχρι τοῦ Μαιάνδρου, μετὰ ταῦτα μόνον μέχρι τοῦ ἄνω ῥοῦ τοῦ Ἕρμου καὶ μέχρι Καρίας· πρὸς Δ, μέχρι τοῦ Αἰγαίου, ἔχουσα ἐνταῦθα ἀνθούσας Ἑλληνικὰς πόλεις ὑπὸ τὸ κοινὸν ὄνομα Ἰωνία, μὴ ἐμφαῖνον ὅμως ἰδίαν ἐπαρχίαν. Πρὸς Ν ἔχει τὸ ἀκρωτήριον Μυκάλην ἢ Τρωγίλιον, ἀπέναντι τῆς Σάμου· ΒΔ δ' ὑψοῦται εἰς 2000μ ὁ χρυσοῦχος Τμῶλος, πρὸς Δ ἐκτεινόμενος ὑπὸ τὰ ὀνόματα Ὄλυμπος, Σίπυλος, Πάγος, Κόραξ, μέχρι τοῦ ἀκρωτηρίου Μυονήσου. Τῆς Χίου δ' ἀπέναντι ὑψοῦται ὁ Μίμας, οὗ τὸ ἀκρωτήριον Μέλαινα, καὶ ὁ Κόρυκος, μετὰ τῶν ἀκρωτηρίων Ἀργέννου καὶ Κορυκείου. Εὔφοροι κοιλάδες ἦσαν ἑκατέρωθεν τοῦ Καύστρου τὸ Καύστρου πεδίον καὶ τὸ Κιλβιανὸν, ὡς καὶ ὁ Ἄσιος λειμὼν τοῦ Ὁμήρου (Κλ. Α, 461)· τὸ Ὑρκανικὸν πεδίον καὶ τὸ τοῦ Ἕρμου παρὰ τοῦτον τὸν ποταμὸν, καὶ ἡ Κατακεκαυμένη πεδιὰς, ΒΑ, κατὰ τὴν γωνίαν μεταξὺ Μυσίας καὶ Φρυγίας, δεικνύουσα ἴχνη ἡφαίστεια. Οἱ κυριώτεροι ποταμοὶ δ' εἰσὶν ὁ Ἕρμος, πηγάζων ἐκ τοῦ Διδυμαίου ὄρους ἐν Φρυγίᾳ, προσλαμβάνων δὲ δεξιῶς τὸν Ὑλλον καὶ Λύκον, ἀριστερῶς τὸν Κόγαμον καὶ τὸν Πακτωλὸν, καὶ ἐκβάλλων εἰς τὸν Ἑρμαῖον κόλπον. Ὁ Μέλης ἦν μικρὸν ποτάμιον παρὰ τὴν Σμύρνην, ἐξ οὗ ὁ Ὅμηρος ἐλέγετο μελησιγενής. Ὁ Ἅλης ἢ Ἁλησὸς ἐξέβαλλε παρὰ τῷ Κολοφῶνι· ὁ Κάϋστρος ἐπήγαζεν ἐκ τοῦ Τμώλου, καὶ μετὰ πολλὰς καμπὰς ἐξέρρει παρὰ τῇ Ἐφέσῳ εἰς τὸν Καύστριον κόλπον. Β τῶν Σάρδεων ἦν ἡ λίμνη Γιγαία ἢ Κολόη, ἡ δὲ Σάλη ἢ Σαλόη πρὸς τῷ Σιπύλῳ ὄρει, ἔνθα ἐλέγετο κειμένη πρὶν ἡ ἐκ σεισμοῦ τινος καταστραφεῖσα ἀρχαία τῆς χώρας πρωτεύουσα Τάνταλος ἢ Σίπυλος· ἡ Παγασαία λίμνη παρὰ τῇ Ἐφέσῳ, καὶ παρὰ τῷ ἐκεῖσε ναῷ τῆς Ἀρτέμιδος αἱ δύο Σελῆνούσιαι λίμναι. Οἱ ἐγχώριοι Μήονες, εἶτα Λυδοὶ, ἦσαν συγγενεῖς τῶν Καρῶν καὶ Φρυγῶν, Σιμιτικῆς καταγωγῆς κατά τινας καὶ εἶχον ἰδίους βασιλεῖς τοῦ γένους τῶν Μερμναδῶν, γνωστοὶ ἐπ' ἀνδρείᾳ, καὶ μάλιστα ὡς ἱππεῖς ἔξοχοι· ἀλλ' ἐπὶ Κροίσου παρηκολούθησαν τῆς Περσίας τὴν τύχην, καὶ ἐξεθηλύνθησαν ἐνεργείαις τοῦ Κύρου· συμπράξει δὲ τῶν παροικούντων Ἑλλήνων ἐπεδόθησαν δραστηρίως εἰς τὸ ἐμπόριον (Ἡρδ. Α, 14, 25. 51). — Πλὴν δὲ τῶν Ἑλληνικῶν Ἰωνικῶν πόλεων, κυρίως Λυδικαὶ ἦσαν, αἱ ἐπισημότεραι, ἀπὸ Β, τὰ Θυάτειρα, πρὶν Πελοπία· ἡ Ἀπολλωνία, Μαγνησία ἡ ἐπὶ Σιπύλῳ· αἱ Σάρδεις ἐπὶ τοῦ Πακτωλοῦ, βασιλικὴ πρωτεύουσα· τὰ Ὑπαιπα, ἐπὶ τοῦ Καύστρου, ἀπέναντι τῶν Σάρδεων, ἔνθα ἠσκεῖτο καὶ ἡ Περσικὴ λατρεία τοῦ πυρός· ἡ Φιλαδέλφεια ἐπὶ τῆς ΒΑ κλιτύος τοῦ Τμώλου, ὑπὸ Ἀττάλου Α' ἱδρυθεῖσα (Στρβ. ΙΕ, 625).

Λυδιάδας, τύραννος Μεγαλοπόλεως τῷ 244 π. Χ. ἦν δραστήριος καὶ ἀνδρεῖος, φίλαρχος ὅμως ἐνταυτῷ καὶ φιλόδοξος. Ὅτε ὅμως εἶδεν ὅτι ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Ἀχαϊκοῦ δεσμοῦ Ἄρατος ἤθελε ν' ἀνατρέψῃ πάντας τοὺς τυράννους ἐν Πελοποννήσῳ, παρῃτήθη οἰκειοθελῶς· τῷ 233 δὲ στρατηγὸς αἱρεθείς, ἀντικατέστη, τῷ 226, καὶ εἰς τὸ ἀξίωμα τοῦτο ὑπὸ τοῦ ἀντιπάλου αὐτοῦ Ἄρατου· ὅτε δ' ὁ βασιλεὺς τῆς Σπάρτης Κλεομένης εἰσέβαλεν εἰς Μεγαλόπολιν, πρὶν ἢ ὁ Ἄρατος δυνηθῇ ν' ἀντιστῇ, ὥρμησεν ὁ Λυδιάδας μετὰ τοῦ ἱππικοῦ καὶ ἀπέκρουσεν αὐτόν· ἀλλ' εἶτα περικυκλωθεὶς, ἐνικήθη καὶ ἐθανατώθη, ὅτε ὁ εὐγενὴς νικητὴς ἐτίμησε τὴν ταφήν του, στεφανώσας καὶ διὰ χλαμύδος καλύψας αὐτὸν (Πλούτ. Ἄρατ. ΛΕ. Κλεομ. ΣΤ. Πολβ. Β, 41).

Λυδίας ἢ Λουδίας, ποταμὸς τῆς Μακεδονίας· Δ τοῦ Ἀξιοῦ, ἐν τῇ ἀρχαιότητι ἡνοῦτο παρὰ ταῖς ἐκβολαῖς του μετὰ τοῦ Ἀλιάκμονος (Ἡρδ. Ζ, 127). Ἤδη δ' ἔχουσι διῃρημένας τὰς ἐκβολὰς (Στρβ. Ζ, 350).

Λυδίων, (Διονύσ. ἀρχ. Β. 75) ἢ Λυδὸς (Ἀππιαν. Λιβ. 66), ὑποκριτὴς καὶ σχοινοβάτης τῶν ἀγυιῶν, τὸ Λατ. Ludio.

Λυδὸς (Ἰωάννης Λαυρέντιος), γεννηθεὶς ἐν Φιλαδελφείᾳ τῆς Λυδίας τῷ 490 μ. Χ. Ἐλθὼν κατὰ τὸ εἰκοστὸν ἕκτον ἔτος τῆς ἡλικίας του εἰς Κωνσταντινούπολιν, κατέλαβεν ὑψηλὰς θέσεις ὑπὸ διαφόρους αὐτοκράτορας, καὶ ὑπὸ τὸν Ἰουστινιανὸν, ὑφ' οὗ ὅμως τέλος ἀπεβλήθη, καὶ ἔκτοτε ἰδίως ἐπεδόθη εἰς συγγραφὴν, γράψας ἐν ἄλλοις τὸ διατηρηθὲν ἔργον «περὶ ἀρχῶν τῆς Ῥωμαϊκῆς πολιτείας», κατ' ἀξιολόγους ἀπολεσθείσας πηγάς· ὁμοίως δὲ κατὰ τοιαύτας καὶ τὸ περὶ Διοσημειῶν (τῶν Ῥωμαίων μάντεων), καὶ τὸ περὶ μηνῶν, οὗ σώζονται ἀποσπάσματα.

Λυκαβηττὸς, ἴδ. Ἀττική.

Λύκαια (τὰ), ἑορτὴ μετ' ἀγώνων ὑπὸ τῶν Ἀρκάδων τῷ Λυκαίῳ Διὶ προσαγομένη, μετ' ἀνθρωποθυσιῶν, ὡς ἐπιστεύετο, ἐν τοῖς ἀρχαιοτέροις χρόνοις, τοῦ βωμοῦ ῥαντιζομένου δι' αἵματος παιδίου (Πορφύρ. π. ἀπομ. ἐμψ. Β, 27).

Λύκαιον, ἴδ. Ἀρκαδία.

Λυκαῖος, ἴδ. Ζεύς.

Λυκάμβης, ἴδ. Ἰαμβογράφοι.

Λυκαονία, χώρα τῆς Μικρᾶς Ἀσίας (ν. Καρμανία), μεταξὺ Γαλατίας, Καππαδοκίας, Κιλικίας, Πισιδίας καὶ Φρυγίας, εἶχεν ἄλλοτε ἄλλα ὅρια. Πρὸς Ν εἶχε τὸ ὄρος Ταῦρον, πρὸς ΒΔ τὸν Πορφύριον. Τὸ πρὸς ΒΔ μέρος, μέχρι τοῦ Ἅλυος ποταμοῦ ἦν ἔρημος ἄδενδρος, ἄξυλος χώρα, περικλείουσα τὴν ἁλμυρὰν λίμνην Τάτταν. Οἱ Λυκάονες, ἀγαθοὶ τοξόται, ἐπιστεύοντο ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων καταγόμενοι ἀπὸ τοῦ Ἕλληνος Λυκάονος. Πρωτεύουσα τῆς χώρας, ἐν τῷ κέντρῳ αὐτῆς κειμένη, ἦν τὸ Ἰκόνιον· ἄλλαι δ' ἐπίσημοι πόλεις ἡ Λαοδίκεια, ἱδρυθεῖσα ἐπὶ Σελεύκου, τὸ Τυριάειον, ἡ Λύστρα, ἡ Δέρβη, τὰ Λάρανδα, δι' ὧν πασῶν διέβησαν τοῦ Ξενοφῶντος οἱ μύριοι (Ἀνδ. Α, 2, 19. Γ, 2, 23.—Στρβ. ΙΒ, 568).

Λυκάρητος, Σάμιος, ἀδελφὸς τοῦ τυράννου Μαιανδρίου (Ἡρδ. Δ, 143).

Λυκάριος, ἔφορος ἐν Σπάρτῃ (Ξνφ.).

Λυκάστης, ἢ Λύκαστος, υἱὸς τοῦ Μίνωος καὶ τῆς Ἰτάνης, σύζυγος Ἴδης, τῆς θυγατρὸς τοῦ Κορύβαντος, πατὴρ Μίνωος τοῦ δευτέρου (Διόδ. Δ, 62. — Εὐστ. εἰς Ὅμ. Ἰλ. Β, 647).

Λυκαστία, πόλις τοῦ Πόντου ἐν Ἀσίᾳ, πλησίον τῆς Θεμισκύρας (Ἀπολν. Ῥόδ. 999).

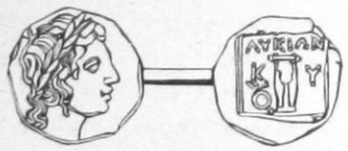
Λύκαστος, πόλις κατὰ τὰ μεσημβρινὰ τῆς Κρήτης, κτίσμα τοῦ Λυκάστου (Ὅμ. Ἰλ. Β, 647.—Εὐστθ. Αὐτ.).

Λυκάων, 1) Υἱὸς τοῦ Πελασγοῦ καὶ τῆς Ὠκεανίδος Μελινοίας, ἢ τῆς Κυλλήνης, βασιλεὺς τῶν Ἀρκάδων, ἔσχεν ἐκ διαφόρων γυναικῶν 50 υἱούς (τὰς προσωποποιήσεις ἀρκαδικῶν πόλεων), αὐθάδεις πάντας καὶ ἀνοσίους, οἵτινες σφάξαντες παιδίον, ἀνέμιξαν τὰ ἐντόσθια αὐτοῦ μετὰ τῶν τοῦ ἱερείου, καὶ προσέφεραν αὐτὰ εἰς βρῶσιν τῷ ἐπισκεφθέντι αὐτοὺς Διΐ, δι' ὃ καὶ ὁ Ζεὺς τοὺς ἐθανάτωσε πάντας, καὶ τὸν Λυκάονα, μεταμορφώσας αὐτὸν, κατ' Ὀβίδιον (Met. I, 198) εἰς λύκον· μόνον δὲ τὸν νεώτατον, Νύκτιμον, ἔσωσεν ἡ Γῆ, καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἐπῆλθεν ὁ κατακλυσμὸς τοῦ Δευκαλίωνος. Ὑποτίθεται δ' αἰνιττόμενος ὁ μῦθος τὰς ἀρχαιότατα ἐν Ἀρκαδίᾳ εἰς Δία τὸν Λυκαῖον προσφερομένας ἀνθρωποθυσίας. — 2) Υἱὸς τοῦ Πριάμου καὶ τῆς Λαοθόης, ἀδελφὸς τοῦ Πολυδώρου, φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως (Ὅμ. Ἰλ. Φ, 35. Χ. 46).— 3) Υἱὸς Πανδάρου, ἡγεμὼν τῆς Λυκίας (Ἰλ. Β, 826).

Λύκειον, ἴδ. Ἀριστοτέλης. Ἀττική.

Λύκειος, ἴδ. Ἀπόλλων.

Λυκία, χώρα καὶ χερσόνησος τοῦ Ν μέρους τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Αὐτὴν ὥριζε πρὸς Β ὁ Ταῦρος πρὸς τὴν Φρυγίαν καὶ τὴν Πισιδίαν· πρὸς ΒΑ τὸ ὄρος Σόλυμα, ὃ διέσχιζεν ἡ στενωπὸς Κλίμαξ, πρὸς τὴν Παμφυλίαν· πρὸς Δ τὸ ὄρος Δαίδαλα καὶ ὁ ποταμὸς Γλαῦκος πρὸς τὴν Καρίαν· τὰ δὲ νότια, καὶ τὰ νοτιώτερα τῶν Α καὶ Δ μερῶν, ἔβρεχε τὸ Λυκικὸν πέλαγος. Τὰ ὄρη ἐν μέρει ἡφαιστείας φύσεως, εἰσὶ, πρὸς Δ ὁ

Κράγος, 3000^{μ} ὑψηλὸς, καὶ ὁ Ἀντίκραγος, 1800^{μ}, μεταξὺ τῶν ποταμῶν Ταλμισσοῦ καὶ Ξάνθου, καὶ προέχοντα εἰς τὴν θάλασσαν, ἀποτελοῦσι τὰ ἀκρωτήρια Ταλμισίδα καὶ Ἱέρωνα, μετὰ 8 τοῦ Κράγου προεξοχῶν. Μεταξὺ τοῦ Ξάνθου καὶ τοῦ Λιμύρου παρατείνεται τὸ ὄρος Μασυκίτης, ἔχον πρὸς Α τὴν 3000^{μ} ὑψηλὴν κορυφὴν Σόλυμα, καὶ τὸν Ὄλυμπον ἢ Φοινικοῦντα, κ·ὶ ἀπολῆγον εἰς τ'ἀκρωτήρια Ἱερὸν καὶ Χελιδώνιον. Ἡ θάλασσα πρὸς Δ ἀποτελεῖ τὸν κόλπον Γλαῦκον καὶ τὸν Τελμίσιον, μεταξὺ τῶν ἀκρωτηρίων Τελμισσίδος καὶ Ἱεροῦ, καὶ Α τοῦ Παμφυλιακοῦ κόλπου. Εἰς δὲ τὰ ἐνδότερα, καὶ τὴν πεδιάδα ἥτις καὶ μετὰ ταῦτα Μηλιὰς ἐκαλεῖτο, κατῴκουν οἱ ἀρχαιότατα Μηλιεῖς καλούμενοι· εἰς δὲ τ' Α τοῦ Ταύρου οἱ Σόλυμοι (Ὅμ. Ἰλ. Ζ, 180. Ὀδ, Ε, 282), ἴσως Φοίνικες τὴν καταγωγήν. Ἡ παραλία δὲ κατῳκεῖτο ὑφ' Ἑλλήνων, καὶ ἄλλων ἰνδογερμανικῶν φυλῶν, τῶν Τερμίλων ἢ Τρεμίλων (εἰς τὴν ἐγχώριον γλῶσσαν), Λυκίων δὲ κατὰ τοὺς Ἕλληνας, ἤδη καὶ παρ' Ὁμήρῳ (Ἰλ. Ζ, 184. 430. Μ, 330), λεγομένων ὅτι κατήγοντο ἀπὸ Λύκου τοῦ Ἀθηναίου, τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Αἰγέως. Οἱ Λύκιοι, ἀντιστάντες τῷ Κροίσῳ, ὑπέκυψαν εἶτα τοῖς Πέρσαις (Ἡρδ. Α. 28. 176)· μετὰ ταῦτα δ' ἐπὶ μικρὸν ὑπήκουσαν τοῖς Ῥοδίοις, καὶ ἐπὶ τῶν Μακεδονικῶν πολέμων ἀνεκτήσαντο τὴν ἐλευθερίαν των (Πολ6. Λ, 5, 12), καὶ κατέστησαν συμπολιτείαν ἐξ 23 πόλεων, ἐξ ὧν 6 ἦσαν λίαν ἐπιφανεῖς, ἔχουσαν Λυκίαρχον ἐπὶ κεφαλῆς. Ἐπὶ Ῥωμαίων δὲ, ἐπὶ Κλαυδίου ἢ Βεσπασιανοῦ, ἐγένετο καὶ ἡ Λυκία ρωμαϊκὴ ἐπαρχία. Αἱ μᾶλλον μνείας ἄξιαι τῶν πόλεων, ἀπὸ Δ, ἦσαν ἡ Τελμισσὸς, τὰ Πάταρα, μετὰ περιφήμου ναοῦ καὶ μαντείου τοῦ Ἀπόλλωνος, ἡ Ἀντίφιλος, γνωστὴ διὰ τοὺς σπόγγους της· ἡ Ὄλυμπος ἢ Φοινικοῦς, ἣν ὁ Σερβίλιος κατέστρεψεν ὡς ἕδραν πειρατῶν, ὡς καὶ ἡ Κόρυκος καὶ ἡ Φασηλὶς, ἧς τὰ ἐλαφρὰ πλοῖα ἐλέγοντο φάσηλοι, ἦσαν διαβόητοι διὰ τοὺς πειρατάς των. Εἰς τὰ ἐνδότερα δ' ἦσαν τὰ Πίσαρα εἰς τοῦ Κράγου τοὺς πρόποδας, ἡ Τλῶς, εἰς τοῦ Μασυκίτου τοὺς πρόποδας, ἡ Ξάνθος (Ἄρνα παρὰ τοῖς Λυκίοις), ἐπὶ τοῦ ὁμωνύμου ποταμοῦ, ἡ μεγίστη καὶ ἐπισημοτάτη πόλις πάσης τῆς χώρας, καταστραφεῖσα ὑπὸ τῶν Περσῶν, καὶ εἶτα πάλιν ἐπὶ Ῥωμαίων ὑπὸ τοῦ Βρούτου· εἶχε ναὸν τοῦ Σαρπηδόνος καὶ τοῦ Λυκίου Ἀπόλλωνος, καὶ σώζονται αὐτῆς λείψανα ἀξιόλογα, ἃ πρῶτος εὗρεν ὁ Ἄγγλος Ch. Fellows, καὶ πολλὰ ἐξ αὐτῶν μετεκόμισεν εἰς Λονδῖνον· ἡ Μύρα, εἰς 20 σταδ. ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς ἀκτῆς, ἐπὶ ἀποτόμου βράχου (Στρβ. ΙΔ, 664).

Λυκίδης, 1) εἷς τῶν Κενταύρων, φονευθεὶς ὑπὸ Δρύαντος εἰς τοὺς γάμους τοῦ Πειριθόου (Ov. Met. XII, 310).—2) Βουκολικὸς ποιητὴς (Μόσχ. Γ, 96). — 3) Ἀθηναῖος λιθοβοληθεὶς διότι ὡμίλησεν εἰς τὴν βουλὴν ὑπὲρ τοῦ Μαρδονίου καὶ τῶν Περσῶν (Ἡρδ.)

Λύκιον, ἴδ. Λύκειον (Πλούτ. Θησ. 27).

Λύκιος, 1) εἷς τῶν υἱῶν τοῦ Λυκάονος (Ἀπλδ. Γ, 8. 1).—2) Υἱὸς τοῦ Ἡρακλέους ἐκ μιᾶς τῶν θυγατέρων τοῦ Θεσπίου (Ἀπλδ. Β, 7, 8). — 3) Ἀθηναῖος ἀρχηγὸς τοῦ ἱππικοῦ κατὰ τὴν μετὰ τοῦ Κύρου ἀνάβασιν (Ξενφ. Ἀνδ. Δ, 3).

Λυκόα, 1) Πόλις ἐν Μαιναλίᾳ τῆς Ἀρκαδίας ΒΔ τῆς Τεγέας, μετὰ ναοῦ τῆς Λυκοάτιδος Ἀρτέμιδος (Παυσ. Η, 3, 4, 36, 7).—2) Λυκόα ἡ Λυκαία, ἀρκαδικὴ χώρα εἰς τὴν Β κλιτὺν τοῦ Λυκαίου ὄρους παρὰ τῇ Μεγαλοπόλει (Πολ6. ΙΣΤ, 17.—Παυσ. Η, 27, 4. ΛΗ, 3, 9).

Λυκολέων, ῥήτωρ Ἀθηναῖος, μαθητὴς τοῦ Ἰσοκράτους, περὶ τὸ 376 π. Χ. Γνωστὸς ἐστὶν εἷς μόνος λόγος αὐτοῦ «περὶ Χαβρίου.»

Λυκομήδης, 1) βασιλεὺς τῶν Δολόπων ἐν Σκύρῳ, πατὴρ τῆς Δηϊδαμείας, πάππος τοῦ Νεοπτολέμου (ἴδ. Ἀχιλλεὺς, Νεοπτόλεμος, Θησεύς).—2) Ἐκ Μαντινείας, ἀνὴρ εὔπορος καὶ ἐπιχειρηματίας (Ξεν. Ἑλλ. Ζ, 1,23, 65), διενήργησε μετὰ τὴν ἐν Λεύκτροις μάχην τὴν συνένωσιν τῶν Ἀρκάδων καὶ ἵδρυσιν τῆς Μεγαλοπόλεως, ἀγωνισθεὶς νὰ διατηρήσῃ τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Ἀρκαδίας ἀπὸ τῆς Σπάρτης καὶ εἶτα καὶ ἀπὸ τῶν Θηβῶν, καὶ ἐπιδιώξας τὴν ἡγεμονίαν τῆς Πελοποννήσου. Πρὸς τοῦτο ἐπορεύθη τῷ 366 εἰς Ἀθήνας καὶ συνωμολόγησε συνθήκην, ἀλλ'

ἐπὶ τῆς ἐπιστροφῆς του, συλληφθεὶς ὑπὸ φυγάδων Ἀρκάδων, ἐθανατώθη (Ξεν. Ἑλλ. ΣΤ, 5. Ζ, 1, 4.—Διόδ. ΙΕ, 59).

Λυκόρμας, ἀρχαιότερον ὄνομα τοῦ Εὐήνου ποταμοῦ ἐν Αἰτωλίᾳ (Ἀπλδ. Α, 7, 8).

Λυκόρτας, Ἀρκὰς ἐκ Μεγαλοπόλεως, στρατηγὸς τῶν Ἀχαιῶν αἱρεθεὶς τῷ 183 π. Χ. μετὰ τὸν Φιλοποίμενα, τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐκδικήσας, καὶ τὴν Σπάρτην καὶ τὴν Μεσσηνίαν βιάσας νὰ προσέλθωσιν ἐκ νέου εἰς τὸν δεσμόν. Ἀλλ' ἀπὸ τοῦ 179 ὁ Καλλικράτης καὶ ἄλλοι μηχανορράφοι διὰ τῶν ῥαδιουργιῶν των διήρεσαν τὸν δεσμὸν εἰς φατρίας, ἠλάττωσαν τὴν ἐπιρροὴν τῶν γνησίων πατριωτῶν, καὶ ἐπέφεραν τὴν παρέμβασιν τῶν Ῥωμαίων. Ὁ Λυκόρτας ἦν πατὴρ τοῦ ἱστοριογράφου Πολυβίου.

Λύκος, 1) υἱὸς τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς Κελαινοῦς, εἰς τὰς νήσους τῶν Μακάρων ὑπὸ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετατεθείς.—2) Υἱὸς Ὑριέως. Ἰδ. Ἀμφίων. — 3) Υἱὸς τοῦ Ποσειδῶνος ἢ τοῦ Λύκου, τύραννος τῶν Θηβῶν (Εὐρπ. Ἡρκλ. μαιν. 31), φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους, διότι ἐπὶ τῆς ἀπουσίας αὐτοῦ ἐθανάτωσε τὸν πενθερόν του Κρέοντα, καὶ ἐπεβουλεύθη τὴν θυγατέρα αὐτοῦ Μεγάραν καὶ τὰ παιδία της.—4) Υἱὸς τοῦ Πανδίωνος, καὶ ἀδελφὸς τοῦ Αἰγέως, Νίσου καὶ Πάλλαντος, ἥρως Ἀθηναῖος, γενάρχης τῶν Λυκομηδῶν ἢ Λυκομιδῶν, γένους ἱερατικοῦ τῶν ἐπὶ τῶν ἀττικῶν μυστηρίων. Ἐλέγετο τὰ μυστήρια ἐξ Ἀθηνῶν εἰς Ἀνδάνιαν τῆς Μεσσηνίας κομίσας, ἢ, ὅτι ὑπὸ τοῦ Αἰγέως διωχθείς, ἔφυγε πρὸς Σαρπηδόνα, κατὰ τὴν χώραν τῶν Τερμίλων, Λυκίαν κατ' αὐτὸν κληθεῖσαν (Ἡρδ. Α, 173). Καὶ τὸ ἐν Ἀθήναις Λύκειον τούτου ἐπώνυμον ἐνομίζετο (Παυσ. Α, 19, 5).

Λύκος, πολλοὶ ποταμοὶ ἔφερον τοῦτο τὸ ὄνομα· οἷον, 1) ὁ ἐν Ἀσσυρίᾳ, ὃν ἐγεφύρωσεν ὁ Δαρεῖος, ὁ ἄλλως Ζάβατος καλούμενος (Ξεν. Ἀν. Β, 5, 1.—Curt. IV, 9, 9. 16, 8), εἰς τὸν Τίγριν ἐκρέων. — 2) Ἐν Φοινίκῃ, ἐκβάλλων μεταξὺ Βύβλου καὶ Βηρυττοῦ (Στρβ. ΙΣΤ, 755).—3) Ἐν Πόντῳ, Α παραποτάμιον τοῦ Ἴριδος (Στρβ. ΙΑ, 529. ΙΒ, 547. —Πλούτ. Λούκουλλ. ΙΗ).—4) Ποταμὸς ἐν Φρυγίᾳ, πηγάζων ἐκ τοῦ Κάδμου, παρὰ δὲ ταῖς Κολοσσαῖς εἰς καταβόθραν βυθιζόμενος, εἶτα δ' ἀναφαινόμενος πάλιν, παρὰ τῇ Λαοδικείᾳ ῥέων, καὶ εἰς τὸν Μαίανδρον ἐκβάλλων (Ἡρδ. Ζ, 30.—Στρβ. ΙΒ, 578).

Λυκοσούρα, πόλις κατὰ τὰ Ν τῆς Ἀρκαδίας, ἐν τῇ Παρρασίᾳ, ἡ ἀρχαιοτάτη πόλις τῆς Ἑλλάδος κατὰ Παυσανίαν (Η, 39), ἱδρυθεῖσα ὑπὸ Λυκάονος τοῦ υἱοῦ τοῦ Πηγάσου. Ἔκειτο δ' ἐπὶ τῆς Ν κλιτύος τοῦ Λυκαίου ὄρους, ἐπὶ τοῦ ποταμίου Πλατανιστοῦ. Μετὰ ταῦτα δ' ἐξηρημώθη, τῶν κατοίκων αὐτῆς μετατεθέντων εἰς Μεγαλόπολιν (Παυσ. Η, 2, 1).

Λυκοῦργος, 1) Ὁ νομοθέτης τῆς Σπάρτης, οὗ ἡ βιογραφία ἔχει πολλάκις χαρακτῆρα συμβολικῶν παραδόσεων. Οὕτως ὁ πατήρ του λέγεται **Εὔνομος,** Εὔκοσμος δὲ ὁ υἱός του. Κατὰ Θουκυδίδην (Α, 18) ἔζη ὁ Λυκοῦργος περὶ τὰ 400 ἔτη πρὸ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, ἄρα κατὰ τὰ 817 π. Χ., κατὰ Πλούταρχον (Λυκ. Ζ. ΚΘ. Σύγκρ. Λυκ. καὶ Νουμ. Δ. Ἀγησ. ΛΑ), μεταξὺ 900 καὶ 870· κατ' ἄλλους δὲ περὶ τὰ 884 ἢ 854. Κατήγετο ἐκ τοῦ βασιλικοῦ γένους τῶν Προκλειδῶν (Πλούτ. Λυκ. Β.—Παυσ. Γ, 7.—Ἡρδ Η, 131), καὶ ἦν ὁ θεῖος καὶ ἐπίτροπος τοῦ βασιλέως Χαριλάου ἢ Χαρίλλου, ὅτε καὶ συνετέλεσεν εἰς τὴν ἵδρυσιν τῶν Ὀλυμπίων καὶ τῆς Ἠλιακῆς ἐκεχειρίας μετὰ τοῦ Ἰφίτου. Ὑπὸ πολλῶν ὅμως κατατρεχόμενος, καὶ ὑπ' αὐτῆς τῆς μητρὸς τοῦ ἐπιτροπευομένου του, ἀπεδήμησεν ἐπὶ προθέσει νὰ ἐπιστρέψῃ μόνον μετὰ τὴν ἐνηλικίωσιν τοῦ Χαριλάου, ἀποκτήσαντος κληρονόμον. Ἦλθε δ' εἰς Κρήτην, καὶ ἐκεῖ συνέλαβε τὴν ἀπόφασιν τῆς μεταρρυθμίσεως τοῦ Σπαρτιατικοῦ πολιτεύματος, δι' ὃ καὶ ἔπεμψεν εἰς Σπάρτην τὸν ἀοιδὸν Θαλήταν, ἵνα διὰ τῆς μουσικῆς καὶ τοῦ ᾄσματος διαλλάξῃ τὰς διχονοίας (Πλούτ. Λυκ. Δ). Ἐν Ἰωνίᾳ λέγεται πρῶτος λαβὼν πλήρες ἀντίγραφον τῶν ἐν Ἑλλάδι ὀλίγων γνωστῶν Ὁμηρικῶν ἐπῶν. Ἐπιμόνῳ δὲ προσκλήσει ἐπέστρεψεν εἰς

Σπάρτην, καὶ ἐπινεύσει καὶ τοῦ χρησμοῦ ἤρξατο τῆς μεταρρυθμίσεως τοῦ πολιτεύματος καὶ ἐπέτυχεν ἄνευ σπαραγμῶν καὶ πολλῆς ἀντιστάσεως, ἰδίως ἀποβλέψας εἰς τοῦ **Δωρισμοῦ** τὴν ἐνίσχυσιν καὶ ἀναδιοργάνωσιν. Ἵνα δ' ἐξασφαλίσῃ τὴν διάρκειαν τῆς νομοθεσίας του, ἀπῄτησε καὶ ἔλαβε παρὰ τῶν Σπαρτιατῶν τὴν ὑπόσχεσιν ὅτι θέλουσι τηρήσει αὐτὴν μέχρι τῆς ἐπιστροφῆς του ἐκ τῶν Δελφῶν, ἔνθα εἶπεν ὅτι ἀπήρχετο ἵνα συμβουλευθῇ τὸ μαντεῖον. Λαβὼν δὲ χρησμὸν ὅτι ἡ Σπάρτη θὰ ἔμενεν ἰσχυρὰ καὶ εὐδαίμων ἐν ὅσῳ ἐτήρει τὸ πολίτευμα ὃ αὐτὸς τῇ ἔδωκε, καὶ ἀποφυγὼν νὰ ἐπιστρέψῃ, ἀπέθανεν ἑκουσίως ἐν Κίρρᾳ, ἢ ἐν Ἤλιδι, ἢ ἐν Κρήτῃ (Πλούτ. Λυκ. ΛΔ), διατάξας νὰ ῥιφθῇ ἡ κόνις του εἰς τὴν θάλασσαν, ἵνα μὴ κομίσαντες αὐτὴν εἰς Σπάρτην θεωρήσωσιν ἑαυτοὺς οἱ Σπαρτιᾶται ἀπηλλαγμένους τοῦ ὅρκου των (Πλούτ. Λυκ. ΛΑ). Περὶ τῶν νόμων ἴδ. Σπάρτη.—2) Ἐν Ἀθήναις ἀντίπαλος τοῦ Πεισιστράτου, ἀρχηγὸς τῶν Πεδιέων (Ἡρόδ. Α, 59). — 3) Εἷς τῶν ι' ῥητόρων ἐν Ἀθήναις, υἱὸς Λυκόφρονος, πιθανῶς περὶ τὸ 396 γεννηθείς, μαθητὴς τοῦ Πλάτωνος καὶ τοῦ Ἰσοκράτους. Ὅτε Φίλιππος ὁ Μακεδὼν ἐπέφερε τὴν διχόνοιαν μεταξὺ τῶν Ἑλληνίδων πόλεων, ἀντεπολιτεύθη αὐτῷ ἐν πατριωτικῷ ζήλῳ ὡς ὁ Δημοσθένης, καὶ ὁ Ὑπερίδης, καὶ ἰδίως ἐπεμελήθη τοῦ ἐσωτερικοῦ ὀργανισμοῦ, ἵνα ἀναδείξῃ τὴν πατρίδα του ἱκανὴν εἰς ἀντίστασιν. Ἐπὶ 4 ἔτη (πιθανῶς 341—338) ταμίας ἐπὶ τῇ διοικήσει ἢ τῆς κοινῆς προσόδου ἐκλεγείς, καὶ ἐπὶ ἕτερα 8 ἔτη (ἐπειδὴ ἡ ἀρχὴ ἦν τετραετὴς μόνον), ὑπὸ ἄλλων ὄνομα αὐτὴν διευθύνας, ἐπανέφερε τάξιν εἰς αὐτήν, κατήρτισεν αὖθις τὸν στόλον προσθεὶς τριήρεις καὶ πεντήρεις, ἀνώρθωσε τοὺς νεωσοίκους κατὰ τοὺς λιμένας, ἐπεσκεύασε τὸ νεώριον καὶ τὰ μακρὰ τείχη (ἴδ. Rang. Ant. hell. II, ἀρ. 771), κατεκόσμησε τὸ Διονυσιακὸν θέατρον, ἔκτισε πρῶτος τὸ Παναθηναϊκὸν στάδιον, καὶ καθωράϊσε τὸ ἐν τῷ Λυκείῳ γυμνάσιον, πλὴν ἄλλων οἰκοδομῶν δι' ὧν ηὐπρέπισε τὴν πόλιν· καὶ προτάσει τοῦ Στρατοκλέους (307) ἐξέδωκεν ὁ δῆμος ὑπὲρ αὐτοῦ τιμητικὸν ψήφισμα (Πλούτ. Β. Γ' Ῥητ. σ. 851), ἀνευρεθὲν ἐν ἐπιγραφῇ, τὸν ἐστεφάνωσε καὶ τῷ ἀνήγειρεν ἀνδριάντα. Φαίνεται δ' ὅτι ἀπέθανε τῷ 325—324, καὶ ἐτάφη δημοσίᾳ δαπάνῃ. Αὐτοῦ 15 λόγοι ἦσαν γνωστοὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις· παρ' ἡμῖν δὲ, πλὴν ἀποσπασμάτων, διεσώθη εἷς ἀκέραιος, ὁ κατὰ Λεωκράτους (εἰσαγγελία προδοσίας), ἐξ οὗ συμπεραίνεται ὅτι ἦν ἀξιώτερος πολιτικὸς ἀνὴρ ἢ ῥήτωρ, καὶ τὴν εὐγλωττίαν του χαρακτηρίζει ἰσχὺς ἰδεῶν μᾶλλον ἢ κάλλος τῆς αὐτῶν διατυπώσεως, καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ ἔχει τι τὸ τραχὺ καὶ ἀπότομον.—Καὶ πολλοὶ δ' ἄλλοι ἔφερον τοῦτο τὸ ὄνομα ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων μέχρι τῶν ἐσχάτων χρόνων, ὡς 4) ὁ υἱὸς τοῦ Δρύαντος (ἴδ. Διόνυσος).—5) ὁ υἱὸς Ἀλέου καὶ Νεαίρας, βασιλεὺς τῆς Ἀρκαδίας, φονεύσας τὸν Ἀρηίθοον (Ὁμ. Ἰλ. Η, 142).—6) Βασιλεὺς τῆς Θράκης, τὴν λατρείαν τοῦ Βάκχου ἀπαγορεύσας, καὶ διὰ τοῦτο ὑπὸ

Ἀρχαῖον ἀνάγλυφον

τῶν Μαινάδων καταδιωχθείς, καὶ ὑπὸ τῶν ὑ-

πηκόων του, ἐπαναστάντων, Γσταυρωθείς, ἢ σπαραχθεὶς ὑπ' ἀγρίων ἵππων.—7) Τύραννος τῆς Σπάρτης, τῷ 219 π. Χ. τὸν θρόνον καταλαβὼν διὰ δωροδοκίας τῶν ἐφόρων, μετ' οὐ πολὺ ὅμως ἀποβληθείς.

Λυκοφόντης, ἴδ. Πολυφόντης.

Λυκόφρων, 1) Υἱὸς τοῦ τυράννου Περιάνδρου (ἴδ.) (Ἡρδ. Γ, 50).—2) Τύραννος τῶν Φερῶν περὶ τὰ 404 π. Χ., ἤθελε νὰ καταλάβῃ τὴν ἐξουσίαν ἐπὶ πάσης τῆς Θεσσαλίας, καὶ ἐνίκησε τὸν δυνάστην τῆς Λαρίσης, ὑποβοηθούμενος καὶ ὑπὸ τῶν Σπαρτιατῶν (Ξνφ. Ἑλ. Β, 3, 4.—Διόδ. ΙΕ, 82).—3) Εἷς τῶν συγγενῶν καὶ φονέων Ἀλεξάνδρου τοῦ Φεραίου, ἀναλαβὼν τὴν τυραννίδα τῷ 359 π. Χ., μέχρις οὗ ἐξεβλήθη ὑπὸ Φιλίππου τοῦ Μακεδόνος.—4) Ἐκ Χαλκίδος τῆς Εὐβοίας, υἱὸς Λύκου, ποιητὴς καὶ γραμματικός, ἐπὶ Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἐργαζόμενος, καὶ ἐνταλθεὶς νὰ κατατάξῃ καὶ ῥυθμίσῃ τὰ ἐν τῇ βασιλικῇ βιβλιοθήκῃ συγγράμματα τῶν κωμικῶν ποιητῶν. Ἔγραψε δ' ἐν βιβλίον «Περὶ κωμῳδίας», πολλὰς τραγῳδίας, καὶ ἓν ποίημα «Ἀλεξάνδρα» ἢ «Κασσάνδρα» ἐπιγραφόμενον, ἐκ 1474 ἑξαμέτρων ἰαμβικῶν, διατηρηθέν. Ἦν δὲ γνωστὸς ὑπὸ τὸ ὄνομα σκοτεινὸς, καὶ τῷ ὄντι τοιοῦτο ἔχει τὸ ὕφος· πολλὴ δὲ ποικίλλει τὴν ἔκθεσίν του ἀφθονία μυθολογικῶν, ἱστορικῶν καὶ γεωγραφικῶν εἰδήσεων, ποιητικὴν ὅμως ἀξίαν δὲν ἔχει μεγάλην, καὶ συνίσταται εἰς ἀλλεπαλλήλους μαντείας τῆς Κασσάνδρας περὶ τῆς τύχης τῆς Τρωάδος καὶ τῶν τρωϊκῶν ἡρώων, καὶ τῶν διαδόχων αὐτῶν μέχρι τοῦ Ἀλεξάνδρου, μετά τινων καὶ ξένων παρεμβολῶν. Σχόλια εἰς τὸ ποίημα τοῦτο ἔγραψεν ὁ Τζέτζης.

Λύκτιος, Κρὴς, οὗ ἡ θυγάτηρ Ἰτώνη ἔσχεν ἐκ τοῦ Μίνωος υἱὸν τὸν Λύκαστον (Διόδ. Δ, 62).

Λύκτος ἢ **Λύττος,** ἀρχαία πόλις τῆς Κρήτης (Ὁμ. Ἰλ. Β, 647. Ρ, 611), ἡ ἐπισημοτέρα τοῦ Α τμήματος τῆς νήσου· κειμένη ΝΑ τῆς Κνωσσοῦ, ἐπὶ τοῦ ὄρους Ἀργαίου εἰς 40 σταδ. ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς Β καὶ εἰς 30 ἀπὸ τῆς Ν παραλίας. Ἐθεωρεῖτο ὡς ἀποικία τῆς Σπάρτης, καὶ οἱ κάτοι-

κοι αὐτῆς ἐπῃνοῦντο (Πολ. Δ. 54. — Στρβ. Σ, 476). Τὸ ὄνομα αὐτῆς ἀπεδίδετο εἰς Λύκτον, υἱὸν Λυκάονος (Εὐστθ. εἰς Ἰλ. Β, 647).

Λύκων, 1) Υἱὸς τοῦ Ἱπποκόοντος, βασιλέως τῆς Σπάρτης, φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους (Ἀπλδ. Γ, 10, 5).—2) Τρὼς φονεύσας τὸν Πηνέλεων (Ὁμ. Ἰλ. Π, 335).—3) Εἷς τῶν κατηγόρων τοῦ Σωκράτους ἐν Ἀθήναις.—4) Ἀχαιὸς ἐξεγείρων τὸν στρατὸν εἰς βιαιοπραγίας καὶ λεηλασίας, καὶ ἐκ τούτου αἴτιος διχοστασίας γενόμενος. — 5) Υἱὸς Ἀστυάνακτος ἐκ Τρωάδος, σύγχρονος καὶ εὐνοούμενος τοῦ Ἀντιγόνου, Εὐμένους καὶ Ἀττάλου, διετέλεσεν ἐπὶ 40 ἔτη ἀρχηγὸς τῆς σχολῆς τῶν Περιπατητικῶν, καὶ διεκρίνετο ἐπὶ εὐφυΐᾳ καὶ χαριτολογίᾳ, δι' ὃ καὶ Γλύκων ἐπωνομάζετο. Λέγεται γράψας χαρακτῆρας, καὶ ἓν βιβλίον περὶ τοῦ ὑπερτάτου ἀγαθοῦ καὶ κακοῦ. Ἀπεβίωσε δὲ εἰς ἡλικίαν 74 ἐτῶν (Cic. Fin. V, 5, 13).

Λύκων πόλις, καὶ Λυκόπολις, 1) ἐν Θηβαΐδι τῆς Αἰγύπτου, νομοῦ πρωτεύουσα, ὀλίγον ἀπέχουσα τῆς δυτικῆς ὄχθης τοῦ Νείλου. Ἐν αὐτῇ ἐλατρεύοντο ἰδίως οἱ λύκοι ὡς ἱεροὶ (Στρβ.). Νῦν Συούτ. — 2) Πόλις τῆς κάτω Αἰγύπτου παρὰ τῇ Μένδῃ (Στρβ.).

Λυκωπεύς, υἱὸς Ἀγρίου, θεῖος τοῦ Τυδέως, ἐξελὼν τὸν Οἰνέα ἐκ τοῦ θρόνου, καὶ ὑπὸ τοῦ Τυδέως φονευθεὶς (Ἀπλδ. Α, 8, 6).

Λυκώπη, πόλις τῆς Αἰτωλίας (Θεόκρ. ΣΤ, 72).

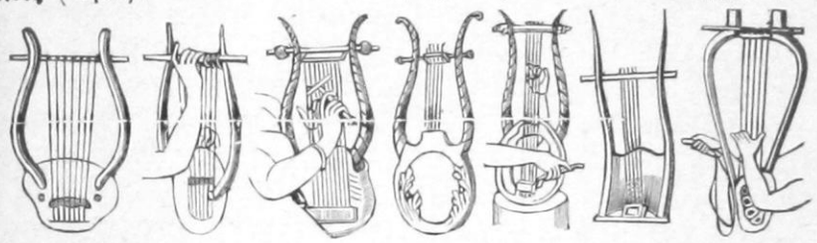
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ Σ. ΣΑΚΟΥΛΙΟΥ ΘΠ 1942

Λυκώπης, Σάμιος συμπολεμήσας μετὰ τῶν Λακεδαιμονίων κατὰ τῶν συμπατριωτῶν του (Ἡρδ. Γ, 55).

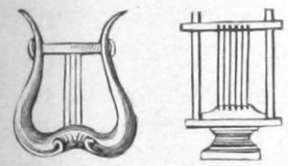
Λυκώρεια, ἡ μεσημβρινὴ ἄκρα τοῦ Παρνασσοῦ (νῦν Λιάσπρα), ἔχουσα ἀρχαιότατα πόλιν εἰς ἣν ἐβασίλευσεν ὁ Δευκαλίων (Στρβ.—Παυσ.).

Λυκωρεὺς, 1) ταὐτὸ τῷ Λυκώρεια (Λουκ. Τιμ. 3). — 2) Ἐπίθετον τοῦ Ἀπόλλωνος, ἐκ τῆς Λυκωρείας.— 3) Υἱὸς τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς νύμφης Κωρυκείας. Καὶ Λύκωρος (Παυσ. Ι, 2).

Λυκωριάς, θυγάτηρ τοῦ Νηρέως καὶ τῆς Δωρίδος (Ὑμν.).

Λύρα, μουσικὸν ὄργανον ἐντατὸν (ἔχον χορδὰς), οὗ ἡ ἐπινόησις ἀπεδίδετο κυρίως τῷ Ἑρμῇ, χορδὰς ἁρμόσαντι εἰς χελώνιον. Ἦν δ' ἔπειτα ἀνοικτὸν ἑκατέρωθεν, χορδὰς ἔχον

3—9. Σχήματα εἶχε διάφορα, καὶ ἐπαίζετο διὰ τῶν δύο χειρῶν, ὧν ἡ δεξιὰ ἐκράτει πολλάκις καὶ πλῆκτρον. Ὁ λυριστὴς ἐξήρτα τὴν λύραν συνήθως δι' ἱμάντος ἐκ τοῦ δεξιοῦ ὤ-

Ἄγαλμα Ἀπόλλωνος

μου, ἢ, ἂν ἐκάθητο, τὴν ἐστήριζεν εἰς τὰ γόνατά του. Ἦν δ' ἡ λύρα ἓν τῶν κυριωτέρων συμβόλων τοῦ Ἀπόλλωνος, καὶ ἐλέγετο καὶ κιθάρα.

Λύρα, πολίχνη τῆς Βιθυνίας, ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Παρθενίου, ἔνθα ἐλέγετο ὅτι ὁ Ὀρφεὺς ἐκρέμασε τὴν λύραν του (Ἀπλδ. Ῥόδ. Β, 929).

Λύρβη, πόλις τῆς Πισιδίας παρὰ τῇ Τερμησσῷ (Διον. Περιηγ. 859).

Λυρικὴ ποίησις, ἡ γραφομένη ἅμα ψάλλῃ τις πρὸς τῇ λύρᾳ ἢ ἄλλοις μουσικοῖς ὀργάνοις, ἢ ἵνα συνοδεύηται ὑπ' ὀρχήσεως, ἡ μὲν, ἡ μελικὴ, ὑπὸ τῶν Αἰολέων, ἡ δὲ, ἡ χορικὴ, ὑπὸ τῶν Δωριέων κυρίως ἀσκουμένη, ἐν ᾧ οἱ Ἴωνες κατ' ἀρχὰς ἤσκησαν τὴν διηγηματικὴν ποίησιν ἢ τὴν ἐποποιΐαν. Ἡ λυρικὴ ἐν γένει ἦν ταύτης μᾶλλον ὑποκειμενικὴ, καθ' ὃ οὐχὶ περὶ συμβάντα ἀσχολουμένη, ἀλλὰ τοῦ ποιητοῦ τὰς ἐμπνεύσεις καὶ τὰ αἰσθήματα κύριον ἀντικείμενον ἔχουσα. Τὰ ᾄσματα, ἐπειδὴ καὶ ὁ ᾄδων, καὶ ὁ ὑπ' αὐτοῦ συνοδευόμενος χορευτὴς δέονται διαλείψεων πρὸς ἀνάπαυσιν, διηροῦντο εἰς στροφὰς, αἵτινες, ὁσάκις ἦσαν δύο οἱ ἀλληλοδιαδόχως ᾄδοντες, ἢ δύο ἡμίχοροι, ὡς εἰς τὰ δράματα, εἶχον καὶ τὰς μετρικῶς ἀντιστοίχους στροφὰς διὰ τὴν ἐπανάληψιν τοῦ αὐτοῦ μέλους ὑπὸ τοῦ ἄλλου ψάλτου ἢ ἡμιχόρου, καὶ τὴν ἐπῳδὸν, ἣν ἔψαλλον ὁμοῦ ἀμφότεροι. Ἡ χώρα ἔνθα τὸ πρῶτον ἡ ἁπλουστέρα μελικὴ ποίησις ἀνεπτύχθη ἦν ἡ νῆσος Λέσβος, ἧς οἱ Αἰολεῖς ἦσαν μεγάλοι φίλοι τῆς μουσικῆς, καὶ ὁ πρῶτος ἐν τῷ εἴδει τούτῳ διαπρέψας ποιητὴς ἦν ὁ καὶ ἐν ταῖς πολιτικαῖς ἀνωμαλίαις τῆς πατρίδος του λίαν περιπεπλεγμένος διατελέσας Ἀλκαῖος, περὶ τὰ 612 ἐν Μιτυλήνῃ γεννηθείς. Σύγχρονος δὲ ἀλλὰ νεωτέρα αὐτοῦ ἦν ἡ συμπατριῶτίς του Σαπ-

φὼ, ἧς μαθήτρια ἦν ἡ Ἤριννα, καὶ τὸ αὐτὸ εἶδος τῆς ποιήσεως ἤσκησε καὶ ὁ Ἴων Ἀνακρέων. Τὰ δ' ἐμβριθέστερα χορικὰ ᾄσματα ἦσαν κυρίως θρησκευτικά, πρὸς δοξασμὸν ἢ ἐπίκλησιν τῶν θεῶν, οἱ παιᾶνες, οἱ εἰς Ἀπόλλωνα, εἰς Ἄρτεμιν καὶ ἄλλους προστάτας θεοὺς ψαλλόμενοι, ἐν τοῖς ναοῖς, εἰς τὰς θυσίας, πρὸ τῶν μαχῶν, εἰς τὰ δεῖπνα καὶ τὰ συμπόσια, ὅτε καὶ συνώδευον αὐτοὺς παντόμιμοι καὶ φαιδρὰ κινήματα, λεγόμενα ὑπορχήματα. Τὰ καθαρῶς θρησκευτικὰ ᾄσματα ἐλέγοντο καὶ Ὕμνοι, καὶ ἀρχαιότατοι ποιηταὶ τοιούτων λέγονται ὁ Ὠλήν, ὁ Φιλάμμων καὶ ἄλλοι. Ἐπικὸν δὲ μᾶλλον εἶχον τὸν χαρακτῆρα, τὰ κατὰ τοὺς θεοὺς ἀφηγούμενοι, οἱ ἐπίσης Ὕμνοι καλούμενοι τοῦ Ὁμήρου (ἴδ.) τῶν μεταγενεστέρων μιμητῶν αὐτοῦ Καλλιμάχου, Μεσυμήδους καὶ τῶν Ὀρφικῶν. Εἰς τὴν λυρικὴν ποίησιν ὑπήγοντο καὶ οἱ διθύραμβοι (ἴδ.). Τὰ προσῴδια δὲ ἦσαν ᾠδαὶ ψαλλόμεναι πρὸς αὐλῷ ὑπὸ τοῦ χοροῦ ἐν ᾧ πανηγυρικῶς πρὸς τὸν ναὸν ἐπορεύετο· ἐλέγοντο δὲ Παρθένια, ὅτε ὑπὸ παρθένων ἐψάλλοντο. Τὸ ἐγκώμιον ἦν ὕμνος πρὸς δοξασμὸν ἡγεμόνων, ἐπισήμων ἀνδρῶν ἢ συμβάντων, τὸ δ' ἐπινίκιον ἀπέβλεπε τοὺς νικητὰς κατὰ τοὺς γυμνικοὺς ἀγῶνας (ἴδ. Πίνδαρος). Εἰς τὰ συμπόσια ἀνῆκον ἰδίως τὰ παροίνια, διὰ τὴν οἰνοποσίαν, καὶ εἶδος αὐτῶν ἦσαν τὰ εὔθυμα καὶ ἀτάκτως ᾀδόμενα σκολιὰ (ἴδ.). Χοροὶ νέων ἀμφοτέρων τῶν φύλων ἔψαλλον ὑμεναίους, πολλάκις μετ' ὀρχήσεων, εἰς τὴν πομπὴν τοῦ γάμου, καὶ ἐπιθαλαμίους πρὸ τοῦ νυμφικοῦ θαλάμου· εἰς τὸ νυμφικὸν δὲ δεῖπνον ἐψάλλοντο καὶ ἀστεῖα ᾄσματα. Ἐτελοῦντο δὲ ταῦτα ἤδη καὶ ἐπὶ τῶν Ὁμηρικῶν χρόνων (Ὁμ. Ἰλ. Σ, 492. — Ἡσίοδ. Ἀσπ. 274). Τὰς κηδείας δ' ἀφ' ἑτέρου καὶ τὰ ἐπικήδεια δεῖπνα συνώδευον θρῆνοι πρὸς αὐλοῖς. Τὴν θρησκευτικὴν δὲ ποίησιν καὶ μουσικήν, ἥτις τὸ πρῶτον μάλιστα ὑπὸ τῶν Δωριέων ἐκαλλιεργεῖτο, ἤσκησαν μάλιστα ἀπὸ τῆς ἀνωτέρας τελειοποιήσεως τῆς μουσικῆς περὶ τὴν 30ην Ὀλυμπ. (660 π. Χ.) ποιηταὶ ὡς ὁ Ἀλκμὰν ἐκ Λυδίας (Ὀλ. 27—42), ὁ Στησίχορος, ἐξ Ἰμέρας (Ὀλ. 33—55=635—560 π.Χ.), ὁ Ἀρίων ἐκ Μηθύμνης (Ὀλ. 38—48=628 585). Διὰ τούτων ὁ ὕμνος ἐξειργάσθη ἐπὶ τὸ τεχνικώτερον καὶ ἐλευθερώτερον, εἰς ποιητικὸν δὲ καλλιτέχνημα ἀνεπτύχθη μάλιστα ὀλίγον πρὸ τῶν Περσικῶν, κατὰ τὸ πρῶτον ἥμισυ τῆς ε' π. Χ. ἑκατονταετηρίδος, διὰ τοῦ Ἰβύκου ἐκ Ῥηγίου (530), Σιμωνίδου ἐκ Κέω (556—469), Βακχυλίδου, τοῦ ἀνεψιοῦ αὐτοῦ (473), καὶ μάλιστα Πινδάρου τοῦ Θηβαίου (521 — 441), μεθ' ὧν μνείας ἄξιαι εἰσὶ καὶ αἱ τρεῖς ποιήτριαι Τηλέσιλλα ἐξ Ἄργους (500), Πραξίλλα ἐκ Σικυῶνος (450), Κόριννα ἐκ Τανάγρας· προσέτι δ' ὁ Τιμοκρέων ἐκ Ῥόδου, ἐπὶ τῶν Περσικῶν, ἰδίως γνωστὸς διὰ τὴν σατυρικήν του ὀξύτητα· Διαγόρας ὁ Μήλιος (470)· Κερκίδας ἐκ Μεγαλοπόλεως (350), καὶ οἱ διθυραμβοποιοὶ Φιλόξενος ἐκ Κυθήρων (400), Τιμόθεος ἐκ Μιλήτου (γεν. 357), Πολύϊδος καὶ Τελέστης ἐκ Σελινοῦντος (350). Ἀλλὰ τῶν ἐξαισίων τούτων μελῶν σχεδὸν οὐδὲν διεσώθη πλῆρες, πλὴν τῶν ἐγκωμίων τοῦ Πινδάρου. (Ἀποσπασμάτων συλλογὴ Bergk. Poet. Lyr. Graec.),

Λυρκεία (ἡ), χωρίον τῆς Ἀργολίδος, εἰς ὃ ἐλέγετο καταφυγὼν ὁ Λυγκεὺς, ὅτε κατεδιώκετο ὑπὸ τοῦ πενθεροῦ του Δαναοῦ (Παυσ. Β, 25). Κατὰ Στράβωνα, Λυκούργιον. Ἐκεῖ, πρὸς τῇ Ἀρκαδίᾳ, καὶ τὸ Λύρκειον ὄρος, ὅθεν πηγάζει ὁ Ἴναχος.

Λυρνησσὸς, πόλις μεσόγειος τῆς Μυσίας οὐ μακρὰν τοῦ Ἀδραμυττίου, ἐπὶ Ὁμήρου γνωστὴ, εἶτα δ' ἐκλιποῦσα (Ὁμ. Ἰλ, Β, 690. Τ, 60. Υ, 92). Βασιλεὺς ἐν αὐτῇ ἦν Μύνης, ὁ ἀνὴρ τῆς Βρυσηΐδος (Στρβ. ΙΓ, 583).

Λύρνος, υἱὸς Ἀγχίσου καὶ Ἀφροδίτης, ἀδελφὸς τοῦ Αἰνείου, ἀποθανὼν ἔτι παῖς (Ἀπλλδ. Γ, 12. 2).

Λυσάνδρα, θυγάτηρ Πτολεμαίου τοῦ Λάγου, βασιλέως τῆς Αἰγύπτου (Παυσ.).

Λύσανδρος, στρατηγὸς Λακεδαιμόνιος ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, ἐξ Ἡρακλειδῶν, ἀλλὰ κατά τινας μώθαξ, ἤτοι ἐξ οἰκοτρόφων εἰλώτων (Αἰλ. π. ἱ. ΙΒ, 43.—Διόδ. ΙΔ, 13). Ἦν ἀληθὴς Σπαρτιάτης τὴν ἀγωγήν, καὶ πᾶσαι τοῦ βίου του αἱ προσπάθειαι ἀπέβλεπον εἰς τὸ νὰ περιποιήσῃ εἰς τὴν Σπάρτην τὴν ἀρχὴν ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος, εἰς ἑαυτὸν δὲ τότε τὴν ἐπὶ τῆς Σπάρτης ἀρχήν. Καὶ στρατιωτικὴν καὶ πολιτικὴν ἱκανότητα κεκτημένος, ἐξετίμα τῶν Ἀθηναίων τὴν δύναμιν, καὶ ἐνόει ὅτι μόνον δι' ἑαυτῶν ἐδύναντο νὰ καταβληθῶσι. Ναύαρχος τῆς Σπάρτης τῷ 407 π. Χ. ἐκλεχθεὶς, ὅτε αἱ Ἀθῆναι εἶχον ἐξαρθῆ ἐκ τῶν νικῶν τοῦ Ἀλκιβιάδου, ἐπροσπάθησε πρὸ πάντων, ἐν Ἐφέσῳ σταθμεύων, ν' αὐξήσῃ τὴν ναυτικὴν δύναμιν τῆς πατρίδος του, ἐπωφελούμενος τὴν μεγάλην εὔνοιαν Κύρου τοῦ νεωτέρου, ἥν, καίτοι οὐδόλως παρεκκλίνων τῆς αὐστηρότητος καὶ ἀφελείας τῶν ἠθῶν τῆς πατρίδος του, εἶχεν ὅμως μετὰ πανουργίας καὶ δεξιότητος περιποιήσει εἰς ἑαυτὸν (Πλούτ. Λύσ. Γ). «Κύβοι, ἔλεγεν, ἀπατῶσι τὰ παιδία καὶ ὅρκοι τοὺς ἄνδρας, καὶ ἔνθα δὲν ἐπαρκεῖ ἡ λεοντῆ, ἀνάγκη νὰ προστίθηται ἡ ἀλωπεκῆ». Παρὰ τὸ Νότιον ἐνίκησε, τῷ 407, τὸν στόλον τοῦ Ἀλκιβιάδου ἐν ἀπουσίᾳ αὐτοῦ (Διόδ. ΙΓ, 70), δι' ὃ ὀργισθέντες οἱ Ἀθηναῖοι ἀπέβαλον τὸν Ἀλκιβιάδην τῆς στρατηγίας· ἀλλ' ἔκτοτε ἠθέλησε φρονίμως ν' ἀποφύγῃ ἄλλην σύγκρουσιν· καὶ ἐπροσπάθησε νὰ ἐπιφέρῃ συγκρούσεις καὶ ὀλιγαρχικὰς ἀνατροπὰς εἰς τὰς Ἑλληνικὰς πόλεις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ νὰ παρεμβάλῃ δυσχερείας εἰς τὸν διάδοχόν του Καλλικρατίδαν (Πλούτ. Η. — Διόδ. ΙΓ, 104). Ὅτε δ' οὗτος ἔπεσεν εἰς τὴν ἐν Ἀργινούσαις ναυμαχίαν, ἐπανῆλθεν ὁ Λύσανδρος ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ στόλου, ἀλλ' ὑπὸ τὸν τίτλον Ἐπιστολέως (βοηθοῦ), οὐχὶ ναυάρχου, διότι ὁ νόμος δὲν ἐπέτρεπε νὰ ναυαρχήσῃ δὶς ὁ αὐτός. Ναύαρχος δὲ διωρίσθη κατ' ὄνομα μόνον ὁ Ἄρακος (Πλούτ. Ζ.—Ξεν. Ἑλλ. Β, 1, 7). Ἐπιδεξίως δὲ παραμονεύων, κατώρθωσε κατὰ τὸ θέρος τοῦ 405 νὰ ἐπιπέσῃ ἐν Αἰγὸς Ποταμοῖς κατὰ τῶν 180 ἀττικῶν τριήρεων, καὶ νὰ τὰς κυριεύσῃ σχεδὸν πάσας ἀπροφυλάκτους· ἐθανάτωσε δὲ 3000 αἰχμαλώτους, καὶ οὐδὲ νὰ ἐνταφιασθῶσιν ἐπέτρεψε (Πλούτ. ΙΑ.—Ξεν. Β, 1, 29). Εἶτα δὲ ἐπελθὼν εἰς τὰς τοῖς Ἀθηναίοις ὑποκειμένας πόλεις καὶ νήσους τῆς Θράκης καὶ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἐπέφερεν εἰς πάσας, συνεπῶς πρὸς τὰς ἀρχαίας του ἐνεργείας, ὀλιγαρχικὴν μεταπολίτευσιν, ἐγκαταστήσας δεκανδρίας ὑπὸ σπαρτιάτας ἁρμοστὰς, ἀπέπλευσεν εἰς Ἀθήνας, ἐπολιόρκησεν αὐτὰς, καὶ τῇ 16 Μουνυχιῶνος (ἐν Ἀπριλ.) τοῦ 404, τὰς ἠνάγκασε διὰ λιμοῦ νὰ παραδοθῶσι, καὶ κατηδάφισε τὰ τείχη αὐτῶν (Ξεν. Β, 2, 3. — Πλούτ. ΙΕ.—Διόδ. ΙΔ, 3). Εἶτα δὲ μεταβὰς εἰς Σάμον, ἐγκατέστησε καὶ ἐκεῖ δεκαρχίαν, καὶ περισυλλέξας διὰ τοῦ Γυλίππου εἴτι ἐναπελείπετο ἐκ τῶν ὑπὸ Κύρου δοθέντων αὐτῷ χρημάτων, καὶ ἄλλας δωρεὰς, ἔφερεν εἰς τὴν Σπάρτην καὶ παρέδωκεν εἰς τὴν πόλιν 470, κατά τινας 1000, τάλαντα, εἰς Δελφοὺς δ' ἤγειρεν ἑαυτῷ καὶ ἑκάστῳ τῶν ἄλλων ἀρχηγῶν τοῦ στόλου, χαλκοῦς ἀνδριάντας (Παυσ. Θ, 32, 10). Πανταχοῦ ἐτιμᾶτο, οἱ ποιηταὶ τὸν ἔψαλλον, καὶ τότε ἦν ὁ μόνος μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων εἰς ὃν αἱ πόλεις ὡς εἰς θεὸν ἵδρυον βωμούς (Πλούτ. ΙΗ). Μετὰ δὲ τὸν πόλεμον ἀπέφευγε νὰ διατρίβῃ ἐν Σπάρτῃ, ἔνθα τὸν ἐστενοχώρει ἡ αὐστηρότης τοῦ πολιτεύματος. Ἔπεισε δὲ τοὺς Σπαρτιάτας νὰ πέμψωσιν εἰς Ἀθήνας τὴν φρουρὰν ἣν ἐζήτησαν οἱ Λ' (Ξεν. Β, 3, 13), καὶ ἐν Ἀσίᾳ συνετέλεσεν εἰς τὸν θάνατον τοῦ Ἀλκιβιάδου, ὃν οἱ Λ' ἐφοβοῦντο. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ σκληρότης του ἐν Ἀσίᾳ ἤγειρε παράπονα, καὶ ἐν ἄλλοις καὶ τοῦ Φαρναβάζου, οὗ ἐλεηλάτησε τὴν σατραπείαν, ἀνεκλήθη ὑπὸ τῶν βουλομένων νὰ καταβάλωσι τὴν ὀφρύν

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΣΑΚΟΥΛΗ ΑΘΗΝΩΝ ΟΠ 1942

του (Πλούτ. Κ). Ἀλλὰ προφασισθεὶς ὅτι ὤφειλε, κατ' εὐχήν, νὰ ἐπισκεφθῇ τὸ ἱερὸν τοῦ Ἄμμωνος ἐν Λιβύῃ, ἀπέφυγε νὰ ἐπιστρέψῃ ἀμέσως. Ὅτε δὲ ὁ Θρασύβουλος ἐθριάμβευσεν ἐν Ἀθήναις, ἠθέλησεν ἐκ νέου νὰ ἐπιτεθῇ κατ' αὐτῶν, ἐκωλύθη ὅμως ὑπὸ τοῦ Παυσανίου παρεμβάντος. Ἐπί τινα ἔτη ἔκτοτε διετέλεσεν ἐν ἀργίᾳ. Τῷ δὲ 397, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ βασιλέως Ἄγιδος, ἐπὶ τῆς περὶ τοῦ θρόνου ἀμφισβητήσεως ἐβοήθησε τὸν Ἀγησίλαον, καὶ παρηκολούθησεν αὐτὸν εἰς τὴν Ἀσίαν. Ἀλλὰ τοῦ Ἀγησιλάου ἀποδοκιμάζοντος τὰς ἐπὶ τῶν Ἀσιατικῶν πόλεων ἐνεργείας του, ἀπεσύρθη εἰς τὸν Ἑλλήσποντον εἰς δευτερεύουσαν θέσιν, καὶ ἐκεῖθεν ἐπανῆλθεν εἰς Σπάρτην πλήρης ὀργῆς κατὰ τοῦ Ἀγησιλάου, καὶ ἀπόφασιν ἔχων ν' ἀνατρέψῃ τὴν κληρονομικὴν βασιλείαν καὶ νὰ καταστήσῃ αὐτὴν αἱρετὴν μεταξὺ πάντων τῶν Ἡρακλειδῶν (Πλούτ. Λυκ. ΚΔ. Ἀγησ. Η). Ἀλλ' αἱ προθέσεις του δὲν ἐπέτυχον. Ἐκραγέντος τοῦ πολέμου μεταξὺ Θηβῶν καὶ Φωκίδος κατὰ τὸ φθινόπωρον τοῦ 395, οἱ ἔφοροι ἐκηρύχθησαν κατὰ τῶν Θηβῶν, καὶ ὁ μὲν Λύσανδρος διετάχθη νὰ εἰσβάλῃ εἰς Βοιωτίαν ἐκ δυσμῶν, ὁ δὲ Παυσανίας ἐκ νότου, καὶ ἀμφότεροι νὰ συναντηθῶσι πρὸ τῆς Ἀλιάρτου· ἀλλὰ πρὸ τῆς πόλεως ταύτης ἔπεσεν ὁ Λύσανδρος ἐπὶ προώρου προσβολῆς, καὶ ἐτάφη ἐν Φωκίδι, εἰς τὴν πόλιν Πανοπέα. Ἀπέθανε δὲ πτωχὸς καθὼς ἔζησε (Πλούτ. Λυσ. Α.—Ξεν. Ἑλλ. Γ, 5. 15.—Παυσ. Θ, 32, 5).

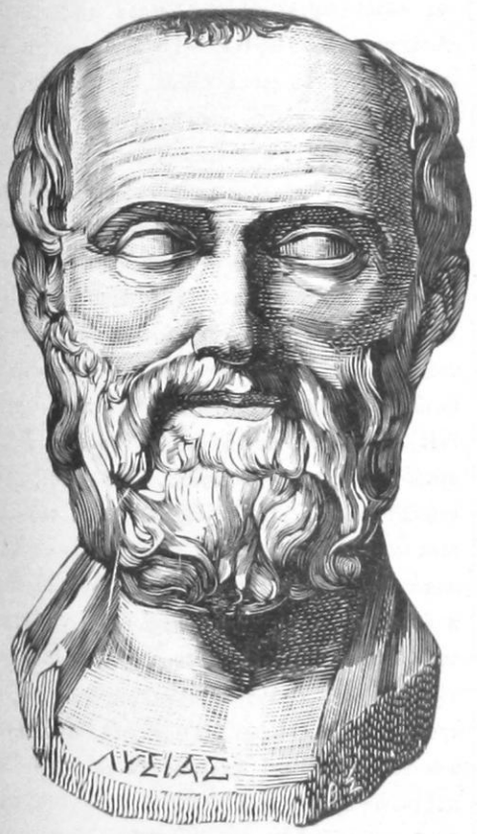
Λυσανίας, πατὴρ τοῦ Αἰσχίνου, φίλος τοῦ Σωκράτους (Πλάτ.).

Λυσανορίδας, εἷς τῶν τριῶν ἁρμοστῶν τῆς Σπάρτης, οἵτινες τῷ 379 π. Χ. παρέδωκαν τὴν Καδμείαν. Ἐπειδὴ ὅμως κατὰ τὴν νύκτα τῆς εἰσβολῆς ἔτυχεν ἀπὼν, κατεδικάσθη ἐν Σπάρτῃ εἰς βαρὺ πρόστιμον, ὃ ἀπέφυγε δι' ἐκουσίας φυγῆς (Ξεν. Ἑλλ. Ε, 4, 13.—Πλούτ. Πελοπ. ΙΓ.—Διόδ. ΙΕ, 29).

Λύση, μία τῶν θυγατέρων τοῦ Θεσπίου (Ἀπλδ. Β, 7, 8).

Λυσιάνασσα, 1) θυγάτηρ τοῦ Νηρέως καὶ τῆς Δωρίδος (Ἡσδ. Θεογ. 58.—Ἀπλδ.). — 2) Θυγάτηρ τοῦ Ἐπάφου, μήτηρ τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ τυράννου Βουσίριδος (Ἀπλδ. Β, 5, 11).

Λυσίας, υἱὸς Κεφάλου, πλουσίου Συρακουσίου, ξένου τοῦ Περικλέους, ὅστις τὸν ἔπεισεν ἕνεκα τῶν δυσκόλων περιστάσεων τῆς πατρίδος του ν' ἀποκαταστῇ ὡς μέτοικος εἰς Ἀθήνας, περὶ τὰ 447 π. Χ. Ὁ Πλάτων ἐν τοῖς περὶ πολιτείας βιβλίοις του ποιεῖται ἐξαίρετον μνείαν αὐτοῦ. Ἔδωκε δὲ ἀρίστην ἀγωγὴν τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ Πολεμάρχῳ, Εὐθυδήμῳ καὶ Λυσίᾳ, ὅστις κοινῶς ἐκλαμβάνεται γεννηθεὶς ἐν Ἀθήναις κατ' Ὀλ. 80, 6' (459 π. Χ.). Μόλις 16έτης, ἀπῆλθε μετὰ τοῦ πρωτοτόκου ἀδελφοῦ του εἰς Θουρίους τῆς κάτω Ἰταλίας, ἔνθα λέγεται διαμείνας 18 ἔτη, πολιτικὰς θέσεις λαβὼν, καὶ ἐν ὑπολήψει διατελῶν ἐν ἄλλοις καὶ διὰ τὸν πλοῦτόν του. Ἐνταῦθα ὑπὸ τὸν Συρακούσιον Τισίαν, μαθητὴν τοῦ Κόρακος, ἐνησκήθη εἰς τὴν πολιτικὴν καὶ τὴν ῥητορείαν, κατὰ σχολὴν ἧς ὁ χαρακτὴρ ἦν ἡ περὶ τὰς ἀντιθέσεις ἀγχίνοια, τῶν περιόδων ὁ παραλληλισμὸς, ἡ ὁμοηχία τῶν λέξεων καὶ ἰδίως τῶν καταλήξεων· ὅτε δὲ μετὰ τὴν ἐν Σικελίᾳ ἧτταν τῶν Ἀθηναίων ὑπερίσχυσε καὶ ἐν Θουρίοις τῶν Λακεδαιμονίων ἡ ἐπιρροὴ, στάσεως ἐπελθούσης, ἔφυγε καὶ ὁ Λυσίας μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του καὶ 300 πολιτῶν, καὶ τῷ 412 ἐπέστρεψεν εἰς Ἀθήνας. Ἐκεῖ εἶχε πέσει ἡ ἀρχαία δημοκρατία, καὶ ἡ ὀλιγαρχικὴ δὲ κυβέρνησις τῶν 400 πολὺ δὲν διήρκεσε, ἡ δὲ μετ' αὐτοὺς ἐλθοῦσα μετρία δημοκρατία, ἥτις ἐπαινεῖται ὑπὸ τοῦ Θουκυδίδου (Η, 97), ἐξετράπη καὶ αὐτὴ μετ' οὐ πολύ, ὡς ἀποδεικνύει ἡ καταδίκη τῶν ἐν Ἀργινούσαις στρατηγῶν. Ἐπὶ τῶν χρόνων τούτων ἔζων ὁ Λυσίας καὶ ὁ ἀδελφός του Πολέμαρχος ὡς ἰσοτελεῖς ἐν Ἀθήναις, κτηματίαι, ἀσπιδοποιεῖον διευθύνοντες μετὰ 120 δούλων. Οἱ Λ' ὅμως τοῖς ἁφῄρεσαν τὴν περιουσίαν των, καὶ ἐθανάτωσαν διὰ κωνείου ἄκριτον τὸν Πολέμαρχον. Ὁ δὲ Λυσίας, εἰς Μέγαρα φυγὼν, συνήργησεν ἐκεῖθεν διὰ τῶν λειψάνων τῆς περιουσίας του εἰς τὴν παλινόρθωσιν τῆς δημοκρατίας. Ὁ Θρασύβουλος ἐπρότεινε τὴν πολιτογράφησιν τοῦ Λυσίου εἰς ἀμοιβὴν τῶν πρὸς τὴν πόλιν ὑπηρεσιῶν του, ἀλλ' ἡ πρότασις ἀπέτυχεν ἕνεκα παρατυπίας τινός. Μετὰ ταῦτα κατηγόρησεν ὁ Λυσίας τὸν Ἐρατοσθένην ὡς αἴτιον τοῦ φόνου τοῦ ἀδελφοῦ του, καὶ ἡ δημηγορία αὕτη, πιστὴ εἰκὼν πάσης τῆς τότε πολιτικῆς καταστάσεως, ὕψωσε μεγάλως τὴν φήμην του. Ἦν

δ' οὗτος ὁ μόνος λόγος ὃν αὐτὸς αὐτοπροσώπως ἀπήγγειλε, πλήρης διατηρηθεὶς, ὡς καὶ 30 ἕτεροι, δικανικοὶ, οὓς ὡς λογογράφος δι' ἄλλους συνέταττεν, εἰς ὕφος ἀφελὲς καὶ ἀνεπιτήδευτον, ὡς ἀπήτει καὶ τὸ ἀντικείμενον. Ἦν δ' ἀνεξάντλητος, καὶ 425 λόγοι ἦσαν ἐν τῇ ἀρχαιότητι γνωστοὶ ὑπὸ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἐξ ὧν 230 ἐθεωροῦντο ὡς γνησιότητος ἀναμφισβητήτου. Οἱ ἀρχαῖοι, καὶ μάλιστα Διονύσιος ὁ Ἁλικαρνασεὺς ἐπαινοῦσιν αὐτοῦ τὴν ἐνέργειαν τοῦ ὕφους, τὴν διατύπωσιν τῶν παραστάσεων καὶ τὴν ἠθοποιΐαν τῶν χαρακτήρων. Λέγεται δ' ἀποθανὼν ὁ Λυσίας τῷ 378. Καίτοι δὲ μὴ πολίτης Ἀθηναῖος, καταριθμεῖται μεταξὺ τῶν 10 ἀττικῶν ῥητόρων, ὡς εἷς τῶν πρωτίστων.

Λυσιὰς, 1) πόλις ὀχυρὰ τῆς Ἀπαμηνῆς ἐν Συρίᾳ (Στρβ).—2) πόλις τῆς Μεγάλης Φρυγίας.

Λυσιδίκη, 1) θυγάτηρ τοῦ Πέλοπος, γυνὴ Μήστορος, μήτηρ Ἱπποθόης (Ἀπλδ. Β, 4, 5). Κατ' ἄλλους, γυνὴ Ἠλεκτρύονος, μήτηρ Ἀλκμήνης (Διόδ. Δ, 9). — 2) Μία τῶν 50 θυγατέρων τοῦ Θεσπίου, μήτηρ τοῦ Τέλου ἐκ τοῦ Ἡρακλέους (Ἀπλδ. Β, 7, 8).

Λυσίθεος, ἐπώνυμος ἄρχων ἐν Ἀθήναις, κατ' Ὀλυμπ. 78, γ'.

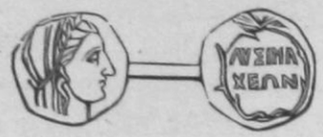
Λυσίθοος, νόθος υἱὸς τοῦ Πριάμου (Ἀπλδ. Γ, 12, 5).

Λυσικλῆς, 1) Ἀθηναῖος, νυμφευθεὶς τὴν Ἀσπασίαν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Περικλέους, ῥήτωρ καὶ στρατηγὸς, κατ' ἀρχὰς δὲ, κατὰ τὸν Αἰσχίνην, προβατοκάπηλος (Πλούτ. Περ. ΚΔ. — Θουκ. Γ, 19. — 2) Ἀθηναῖος στρατηγὸς ἐν Χαιρωνείᾳ, δι' ὃ ὑπὸ τοῦ Λυκούργου κατηγορηθεὶς, κατεδικάσθη εἰς θάνατον (Διόδ. ΙΣΤ, 85).

Λυσικράτης, Ἀθηναῖος, οὗ σώζεται ἐν Ἀθήναις μνημεῖον χορηγικὸν (ἴδ.) ἐξ Ὀλ. 111, γ'. (ἴδ. Λειτουργία. Τρίπους), καλούμενον ὑπὸ τοῦ ὄχλου «Φανάρι τοῦ Δημοσθένους», ἴσως ἐνταῦθα που ὄντων τῶν σιδηρουργείων τοῦ ῥήτορος, διότι εἰς μικρὰν ἀπόστασιν εὑρέθησαν ὑπὸ γῆν ἄφθονα ἴχνη μεταλλουργείων (ἴδ. Δημοσθένης).

Λυσιμάχεια ἡ Λυσιμαχία, 1) ὀχυρὰ πόλις τῆς Θρᾳκικῆς Χερσονήσου, ΒΑ τοῦ Μέλανος κόλπου, ἱδρυθεῖσα ὑπὸ Λυσιμάχου, μετοικίσαντος ἐνταῦθα τοὺς κατοίκους τῶν πόλεων Καρδίας καὶ Πακτύης ἃς κατέ-

στρεψεν. Ὑπὸ τῶν Θρᾳκῶν δὲ κατεδαφισθεῖσα, ἀνηγέρθη αὖθις ὑπὸ Ἀντιόχου, τῷ 196

ἀλλ' ἔμεινεν ἄσημος (Πολϐ. Ε, 54.—Στρϐ. π.Χ. Β, 134).—2) Πόλις εἰς τὰ Ν τῆς Αἰτωλίας, ἐπὶ ὁμωνύμου μεγάλης λίμνης, ἥτις καὶ Ὑρία ἐλέγετο. Ὑπὸ Λυσιμάχου ἱδρυθεῖσα περὶ 287—281 π. Χ., ἐπὶ Στράϐωνος δὲν ὑπῆρχε πλέον (Πολϐ. Ε, 7. — Στρϐ. Ι, 460).

Λυσιμάχη, 1) θυγάτηρ τοῦ Πριάμου (Ἀπλδ. Γ, 12, 5). —2) θυγάτηρ τοῦ Ἄβαντος, γυνὴ τοῦ Ταλαοῦ (Ἀπλδ. Η, 13).

Λυσίμαχος, 1) Ἀγαθοκλέους, Θεσσαλὸς, γενν. ἐν Πέλλᾳ τῆς Μακεδονίας (Ἀρρ. ΣΤ, 28) τῷ 361 π. Χ., παρηκολούθησε τὸν Ἀλέξανδρον εἰς τὴν Ἀσίαν, καὶ ἐν τῇ Ἰνδικῇ ἐγένετο εἷς τῶν 11 σωματοφυλάκων τοῦ βασιλέως. Ἐπληγώθη δ' ἐν Σαγγάλᾳ (Ἀρρ. Ε, 13, 24), καὶ ἐτιμᾶτο ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου ἕνεκα τῆς γενναιότητος καὶ τῆς ἀφοσιώσεώς του. Ὡς ἄριστος δὲ στρα-

τηγὸς θεωρούμενος, ἔλαϐε, μετὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου τὸν θάνατον (323), παρὰ τοῦ Περδίκκου τὴν διοίκησιν τῆς Θρᾴκης καὶ τῶν πέριξ χωρῶν (Διόδ. ΙΗ, 3), ἐνίκησε μετὰ μακροχρόνιον πόλεμον Σεύθην, τὸν βασιλέα τῶν Ὀδρυσῶν (Αὐτ.), καὶ μέχρις ἐκείνου ἀμέτοχος μείνας τῶν διχονοιῶν τῶν διαδόχων, ἡνώθη τότε μετὰ τοῦ Πτολεμαίου καὶ τοῦ Σελεύκου κατὰ τοῦ φιλοδόξου Ἀντιγόνου, ὅστις ὅμως ἐξήγειρε κατ' αὐτοῦ Θρᾴκας καὶ Σκύθας. Ὁ Λυσίμαχος δὲ καθησύχασε τούτους περὶ τὸ 311, καὶ μετά τινα ἔτη ἵδρυσεν ἐν Θρᾴκῃ τὴν πόλιν Λυσιμάχειαν. Ἀνέλαϐε δὲ καὶ αὐτὸς, ὡς καὶ ἄλλοι στρατηγοὶ τοῦ Ἀλεξάνδρου, τὸν τίτλον βασιλέως. Τῷ δὲ 302 ἐξεστράτευσεν εἰς Ἀσίαν κατὰ τοῦ Ἀντιγόνου, προέϐη εἰς τὴν Φρυγίαν, ἀλλ' ὀπισθοδρομήσας πρὸ τῆς ὑπερεχούσης δυνάμεως τοῦ ἀντιπάλου του, ἀπῆλθεν εἰς Πόντον, ἔνθα ἐκυρίευσε τὴν Ἡράκλειαν καὶ ἐνυμφεύθη τὴν κυριάρχιν αὐτῆς Ἄμαστριν. Ἐν Λαμψάκῳ δ' ἐνικήθη ὑπὸ Δημητρίου, τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀντιγόνου, ἀλλ' αὐτὸν τὸν Ἀντίγονον ἐνίκησε τῷ 301 ἐν Ἰψῷ, σύμμαχον ἔχων τὸν Σέλευκον, καὶ οὕτω προσεκτήσατο μέρος τῆς ἐμπρὸς Ἀσίας (Πολϐ. Ε, 67.—Πλούτ. Δημ. ΚΑ). Διαζευχθεὶς δὲ μετὰ ταῦτα τὴν Ἄμαστριν, ἐνυμφεύθη Ἀρσινόην, τὴν θυγατέρα τοῦ Πτολεμαίου. Ὅτε δ' ὁ Δημήτριος ὁ Πολιορκητὴς ἐπανέλαϐε τὰς ἐχθροπραξίας, τῷ ἀφῄρεσεν ὁ Λυσίμαχος τὰς ἀσιανὰς κτήσεις του, ἀλλὰ κατὰ τὴν εἰρήνην τοῦ 294 τὸν ἀνεγνώρισεν ὡς βασιλέα τῆς Μακεδονίας. Τῷ 292 ἐπροσπάθησε ν' ἀποζημιωθῇ προσϐαλὼν τοὺς παρὰ τὸν Δούναϐιν Γέτας, ἀλλ' ἐνικήθη ὑπ' αὐτῶν καὶ ᾐχμαλωτεύθη (Πλούτ. Δημ. ΝΒ). Τὸν ἀπέλυσε δὲ μεγαλοφρόνως ὁ βασιλεὺς τῶν Γετῶν καὶ εἶτα συνεδέθη αὖθις μετὰ τοῦ Σελεύκου καὶ Πτολεμαίου κατὰ τοῦ ἀεὶ φιλοταράχου Δημητρίου, ἀπεδίωξεν αὐτὸν, μετὰ πεισματώδη πόλεμον, τῆς Μακεδονίας, καὶ μέρος αὐτῆς παρεχώρησεν εἰς Πύρρον τὸν βασιλέα τῆς Ἠπείρου, ἀλλ' ἔλαϐεν αὐτὸ αὖθις ὅτε ἔπαυσε φοϐούμενος τὸν Δημήτριον (Πλούτ. Πυρρ. ΙΒ), αἰχμαλωτευθέντα ὑπὸ Σελεύκου, καὶ ἀποθανόντα τῷ 283. Ἀπεξενώθη ὅμως τὸν Πτολεμαῖον, δεχθεὶς παρ' ἑαυτῷ τὸν φυγάδα υἱὸν αὐτοῦ Πτολεμαῖον τὸν Κεραυνόν (Παυσ. Α, 16, 2). Ὅτε δ' ἐνεργείαις τῆς γυναικός του Ἀρσινόης ἐξερεθισθεὶς κατὰ τοῦ ἰδίου υἱοῦ ἐκ τῆς πρώτης γυναικὸς, Ἀγαθοκλέους, ἐθανάτωσεν αὐτὸν, τότε ἐγκατελείφθη ὑπὸ πολλῶν τῶν συγγενῶν καὶ ὀπαδῶν του, φυγόντων εἰς Ἀσίαν πρὸς τὸν Σέλευκον, καὶ τῷ 281 κινηθεὶς κατὰ τοῦ

Σελεύκου, καὶ ὑπερϐὰς τὸν Ἑλλήσποντον, ἠττήθη εἰς Κορουπέδιον, καὶ ἐφονεύθη. Ἐπανέφερε δὲ πιστὸς δοῦλος τὸ πτῶμα ἤδη σηπόμενον εἰς Λυσιμάχειαν καὶ ἐκήδευσεν αὐτὸ (Just. XVII, 1.—Ἀππ. Συρ. ΞΒ).—Εἶχε δὲ καὶ ὁμώνυμον υἱὸν, φονευθέντα ὑπὸ Πτολεμαίου τοῦ Κεραυνοῦ.

Λυσίκομος, υἱὸς Ἠλεκτρύονος καὶ Ἀναξοῦς (Ἀπλδ. Β, 4, 5).

Λύσιος, ἐπίθετον τοῦ Βάκχου, ὡς λύοντος τὰς μερίμνας, ἰδίως παρὰ Θηβαίοις, οὓς ἔλυσέ ποτε τοῦ ζυγοῦ τῶν Θρᾳκῶν. Τούτους μεθυσθέντας, ἀπέσφαξαν οἱ Θηβαῖοι (Παυσ. Θ, 36).

Λυσίππη, 1) θυγάτηρ τοῦ Θεσπίου, ἐξ ἧς ὁ Ἡρακλῆς ἔσχε τὸν Ἐράσιππον (Ἀπολδ. Β, 7, 8).—2) Θυγάτηρ τοῦ Προίτου (Ἀπλδ.).

Λύσιππος, ἔνδοξος γλύπτης Σικυώνιος, σύγχρονος τοῦ Πραξιτέλους, ἀκμάσας κατ' Ὀλ. 102—114 (361 — 321 π. Χ.) (Παυσ. ΣΤ, 1.—Pl. XX—XIV, 19), αὐτο-

δίδακτος μὲν, ἀλλ' ἐπὶ τὰ ἴχνη βαδίσας τοῦ Πολυκλείτου, τῆς σπουδῆς τῆς φύσεως πρὸ πάντων ἐπιμεληθεὶς, ἀλλὰ τὸν δουλικὸν πραγματισμὸν διὰ μεγαλοφυΐας ἀποφυγὼν, καὶ ἐγκύψας εἰς τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος τὰς ἀναλογίας. Εἰργάζετο δὲ πρὸ πάντων τὸν χαλκὸν, καὶ ἔξιν ἔχων δι' ἕκαστον ἔργον ὁ ἐπεράτου ν' ἀποθέτῃ ἀνὰ ἕνα στατῆρα εἰς ἰδιαίτερον κιϐώτιον, εὑρέθη, ὅτε ἀπέθανεν, ἔχων ἀποτεταμιευμένους ἐκεῖ 1500 στατῆρας. Τὸ χαρακτηριστικώτατον τῶν ἔργων αὐτοῦ ἦν ὁ Ἡρακλῆς, ἑστὼς ἐν τῇ λεοντῇ (Λιϐαν.), οὗ ἀπεικόνισμα σώζεται ὁ λίθινος λεγόμενος Φαρνέσιος Ἡρακλῆς ἐν Ῥώμῃ, ἐπὶ Ῥωμαϊκῶν χρόνων ποιηθὲν ὑπὸ Γλύκωνος. Ἔτι δὲ περιφημότερος ἦν ὁ ἐπὶ κοφίνου καθήμενος κολοσσιαῖος Ἡρακλῆς αὐτοῦ, ὃν ὁ Φαϐ. Μάξιμος ἀπεκόμισεν εἰς Καπιτώλιον, ὁ Κωνσταντῖνος εἰς Κωνσταντινούπολιν, καὶ κατέστρεψαν οἱ σταυροφόροι τῷ 1202 μ. Χ. Καὶ εἰς ἀνθρώπων δὲ παράστασιν ἔξοχος ἀνεδείχθη,

ὡς ἦν ἐπόμενον, ὁ μεγαλοφυὴς οὗτος τῆς φύσεως μαθητὴς, καὶ εἰς αὐτὸν κρίνεται ἀποδοτέον τὸ πρωτότυπον ἀποξυομένων ἀθλητῶν. Ὁ Ἀλέξανδρος δὲ δὲν ἐδέχετο ὑπὸ ἄλλου γλύπτου νὰ πλάττηται ἢ ὑπὸ μόνου τοῦ Λυσίππου, καὶ τὸ περιφημότατον αὐτοῦ ἄγαλμα Ἀλεξάνδρου παρίστα αὐτὸν ὄρθιον, λογχοφόρον, καὶ τὸ βλέμμα ὑπερήφανον στηρίζοντα εἰς τὸν οὐρανόν. Τούτου ἀντίγραφον εἰς μικρὰς διαστάσεις κρίνεται τὸ ἐν Γαϐιαῖς εὑρεθὲν λίθινον.

Λύσις, 1) Ἀθηναῖος, μαθητὴς τοῦ Σωκράτους. Κατὰ τοῦτον ὠνόμασεν ὁ Πλάτων

ἕνα τῶν διαλόγων του.—2) Ἐκ Τάραντος, μαθητὴς τοῦ Πυθαγόρου, μεταβὰς, μετὰ τὴν διάλυσιν τοῦ Πυθαγορείου δεσμοῦ, εἰς Θήβας παρὰ τῷ Ἐπαμεινώνδᾳ. Ἀπεδίδοντο δ' αὐτῷ τινὲς συγγραφαὶ περὶ τοῦ διδασκάλου του (C. Nep. Span. II.—Cic. d. Or. III, 34, 39. Off. I, 44, 155).

Λυσίστρατος, 1) γλύπτης Σικυώνιος ἀδελφὸς τοῦ Λυσίππου, ἰδίως ἀσχοληθεὶς καὶ ἐπιτυχὼν περὶ τὴν ὁμοιογραφίαν. — 2) Ἀθηναῖος, οὗ τὴν πενίαν χλευάζει ὁ Ἀριστοφάνης (Ἱππ. 855. Λυστρ. 1105), εἰς θάνατον καταδικασθεὶς ὡς συνένοχος τῶν Ἑρμοκοπιδῶν, ἀλλ' ἀποφυγὼν τὴν ποινὴν (Ἀνδοκ. Μυστ. 26. 28).

Λυσιτανία, ἐπαρχία τῆς ἀρχαίας Ἱσπανίας, τὸ πλεῖστον τῆς Πορτογαλλίας.

Λύσων, Ἕλλην γλύπτης (Παυσ.).

Λυταία, θυγάτηρ Ὑακίνθου, θυσιασθεῖσα μετὰ τῶν ἀδελφῶν της ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων εἰς τὸν τάφον τοῦ Κύκλωπος Γεραίστου (Ἀπλδ. Γ, 15, 18).

Λυτιέρσας, υἱὸς τοῦ Μίδα ἐν Φρυγίᾳ, πολυφάγος καὶ γεωπόνος, φονευθεὶς ὑπὸ Ἡρακλέους. Εἰς τιμήν του ἐψάλλοντο ὕμνοι φέροντες τὸ ὄνομά του (Θεκρ. Τ, 41).

Λυτικοί, ἐν ἀρχαίοις ἤδη χρόνοις, ἔτι δὲ μᾶλλον ἐπὶ τῶν Ἀλεξανδρινῶν, ἐπεκράτει τὸ ἔθος μεταξὺ τῶν πεπαιδευμένων καὶ τῶν λογίων νὰ προτείνωνται προβλήματα ἢ ζητήματα φιλολογικὰ, ἐπιστημονικὰ, γλωσσικὰ, ἰδίως περὶ τῶν ἀρχαίων ποιητικῶν κειμένων, εἰς ὧν τὴν ἑρμηνείαν ἐξήσκησαν μεγάλην ἐπιρροὴν, εἰ καὶ βαθμηδὸν ἐξέπεσαν εἰς κοῦφα λογοπαίγνια. Οἱ εἰς τὴν ἐπίλυσιν τοιούτων ζητημάτων ἔργον ποιούμενοι νὰ ἐπιδίδωνται, ἐλέγοντο λυτικοί, καὶ τοιοῦτοι ἦσαν ἐκ τῶν ἐπισημοτέρων ὁ Ἐρατοσθένης, ὁ Σωσίβιος, ὁ Καλλίστρατος.

Λύτρα, ἡ δι' ἐξαγορὰν αἰχμαλώτων ἐν πολέμῳ καταβαλλομένη ποσότης κατὰ θέλησιν ὑπὸ τοῦ νικητοῦ ἐπιβαλλομένη, διὰ κοινοὺς πολεμιστὰς συνήθως 2—3 μναῖ (200—300 δρ.), ἐν μετέπειτα χρόνοις 3—5 μναῖ δι' ἄτομον, πολὺ δ' ἀνωτέρα δι' ἐπισημοτέρους· διὰ τὸν Πλάτωνα φερ' εἰπεῖν 20 ἢ 30 μναῖ. Ἐπρομηθεύοντο δὲ πολλάκις ἐκ συνεισφορῶν συγγενῶν καὶ φίλων. Ἱερὸν δὲ καθῆκον ἐθεωρεῖτο, ἐν Ἀθήναις κἄν, ἡ ἀπόδοσις τῆς προκαταβολῆς, ἂν ὁ ἀπελευθερωθεὶς δὲν ἤθελε νὰ γίνῃ δοῦλος τοῦ καταβαλόντος.

Λυχνιδὸς (ἡ), ἀρχαία ὀχυρὰ πόλις τῶν Δεσσαρατῶν ἐν Ἰλλυρίᾳ, ἐπὶ ὑψώματος κειμένη κατὰ τὴν Ἐγνατίαν στρατιωτικὴν ὁδὸν (ν. Ὀχρίδα), πλησίον ἔχουσα λίμνας ἰχθυοφόρους (Στρβ. Ζ, 313.—Liv. XLIII. 9. XLIV, 21).

Λύχνος, τὸ σκεῦος τὸ χρησιμεῦον πρὸς φωτισμὸν παρὰ τοῖς ἀρχαίοις. Ἐν τοῖς ὁμηρικοῖς χρόνοις μετεχειρίζοντο καὶ λαμπτῆρας (ἴδ.)· εἶτα ὅμως ἐπεκράτησαν οἱ δι' ἐλαίου φωτίζοντες πήλινοι καὶ μετάλλινοι λύχνοι, κυκλικοί, ἢ ἐνίοτε καὶ ὠοειδεῖς, ἔχοντες ἄνωθεν ὀπὴν πρὸς ἔγχυσιν τοῦ ἐλαίου,

καὶ εἰς τὴν περιφέρειαν ὀπὰς προεχούσας (μυκτῆρας ἢμύξας) διὰ τὰς θρυαλλίδας, ἑλλύχνια ἢ φλόμους (φτίλια), μίαν, δύο ἢ πολλὰς, (μονόμυξοι, δίμυξοι, πολύμυξοι), καὶ προσέτι εἴτε λαβήν, ἵνα κρατῶνται εἰς τὴν χεῖρα, ἢ ἄλλην τινὰ διασκευὴν διὰ τοὺς πρὸς ἐξάρτησιν ὡρισμένους. Πολλοὶ δ' ἦσαν κατάγλυφοι ἰδίως ἐπὶ τῆς ἄνω ἐπιφανείας, καὶ εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν οὐ σπανίως εἶχον ἐγκεχαραγμένον τὸ ὄνομα τοῦ λυχνοποιοῦ. Ἄλλοι δ' εἶχον ποικιλώτατα καλλιτεχνικὰ σχήματα, ὡς τὸ τῆς εἰκόνος παιδίον ἐπὶ κλίνης, πήλινον κεχρωματισμένον.

Λυχνοῦχος, τὸ βάθρον ἐφ' οὗ ἐτίθετο

ὁ λαμπτὴρ ἢ ὁ λύχνος, ἐν τοῖς μεταγενεστέροις χρόνοις πολλάκις στήλη πολυτελὴς καὶ διὰ ποικίλων γλυφῶν κοσμουμένη.

Λώπη, ἀρχαία λέξις. Δερμάτινον ἔνδυμα παρὰ ποιηταῖς (Φρν. Ἐκκλ. σ. 461.— Ὁμ. Ὀδ. Ν, 224.—Ἀπολλ. Ῥόδ. Β, 32 καὶ Σχλ.—Θεόκρ. ΙΔ, 66). Ὅθεν εἰς τὴν γλῶσσαν παρέμεινε τὸ λωποδύτης, ὁ κλέπτων ἐνδύματα, καὶ γενικῶς ὁ κλέπτης.

Λώρυμα, πόλις παραλία τῆς Καρίας, εἰς 20 μίλ. ἀπὸ τῆς Ῥόδου, ἐπὶ βραχώδους ἐδάφους κειμένη, καλὸν δὲ λιμένα ἔχουσα (Θουκ. Η, 43.—Στρβ. ΙΔ, 652).

Λωτὸς, 1) φυτὸν ἐπὶ Ὁμήρου ἄγριον φυόμενον εἰς ὑγρὰ ἐδάφη, μετὰ τοῦ κρόκου καὶ τοῦ ὑακίνθου, ἐν Τροίᾳ καὶ παρὰ τῇ Σπάρτῃ, ὡραῖον δὲ ἄνθος παράγον (Ἰλ. Β, 776. Ξ, 342, Ὀδ. Δ, 603).— 2) Ἐν Κυρήνῃ δένδρον, τῶν ζιζύφων, μάλιστα δὲ παρὰ τὰς Σύρτεις φυόμενον, καὶ ἐν Ἰταλίᾳ ἐπίσης, ἀλλ' ἡλλοιωμένον. Ὁ καρπὸς ὡμοίαζεν ἐλαίαν ἢ κύαμον, κίτρινος ἢ ἐρυθρὸς ὅτε ἦτο ὥριμος, γλυκὺς ὡσσῦκον, εὔοσμος, καὶ μικρὸν ἔχων πυρῆνα. Ἦν δ' ἡ τῶν λωτοφάγων τροφὴ (Ἡρδ. Β, 96. Δ, 177), ἴσως ὁ Δαβαὶμ τῆς Παλαιᾶς Γραφῆς.— 3) Ὁ αἰγύπτιος, φυτὸν ἔνυδρον, ὅμοιον τῷ κρίνῳ τῶν ὑδάτων (Ἡρδ. Β, 92), ἔχων λευκὰ ἢ ἐρυθρὰ ἄνθη. Ἡ ῥίζα αὐτοῦ ἦν τὸ κολοκάσιον, τὸ ἄνθος ἐλέγετο κυρίως λωτὸς, καὶ ὁ καρπὸς ἦν κύαμος, ἐγκεκλεισμένος εἰς τὸ κιβώριον. Ἔτρωγον δὲ τὸν καρπὸν οἱ ἱερεῖς, καὶ ἐκ τοῦ κελύφους αὐτοῦ κατεσκευάζετο ἄρτος· ἐτρώγετο δὲ καὶ ἡ ῥίζα. Συμβολικῶς ἐδήλου τὸ φυτὸν τοῦτο τὴν πλάσιν προελθοῦσαν ἐκ τοῦ ὕδατος· δι' ὃ καὶ ἡ γλυπτικὴ καὶ ἡ ἀρχιτεκτονικὴ πολλάκις ἐμιμοῦντο αὐτό.

Λωτοφάγοι, λαὸς τὴν Β παραλίαν τῆς Λιβύης οἰκῶν (Ὁμ. Ὀδ. 1, 80. Ψ, 311), παρὰ τὴν μικρὰν νῆσον Σύρτιν καὶ ἐπὶ τῆς νήσου Μήνιγκος. Ἐκεῖθεν δ' ἔφερε φυσικὴ ὁδὸς, ἧς ἔτι καὶ νῦν χρῆσις γίνεται, εἰς τὴν Αἴγυπτον (Ἡρδ. Δ, 174). Ἴδ. Ὀδυσσεύς.

M

Μᾶ, ἐπίθετον τῆς Ῥέας παρὰ τοῖς Λυδοῖς· ἐν Καρίᾳ δὲ θεράπαινα τῆς Ῥέας. εἰς ἣν ὁ Ζεὺς ἐνεπιστεύθη τὸν Βάκχον ὅτε ἐγεννήθη, αὐτὴ δὲ, ἵνα ἀπατήσῃ τὴν ζηλοτυπίαν τῆς Ἥρας, τὸν παρέστησεν ὡς υἱὸν τοῦ Ἄρεως, δι' ὃ καὶ οἱ Κᾶρες Μάσαριν τὸν ἔλεγον (Στρβ. Βυζ.).

Μάγαρσα, κώμη μετὰ λιμένος ἐν Κιλικίᾳ, μετ' ἐπισήμου ναοῦ τῆς Ἀθηνᾶς (Ἀρριαν.).

Μάγας, ἀδελφὸς Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου, ἡγεμὼν τῆς Κυρήνης (Παυσ.)

Μάγγανον, 1) πολιορκητικὴ μηχανὴ, σφενδονῶσα λίθους. — 2) Δίκτυον δι' ἄγραν θηρίων.

Μαγεία, ἴδ. γοητεία.

Μαγία, ἀκρωτήριον τῆς νήσου Λέσβου.

Μάγνης, 1) υἱὸς Αἰόλου καὶ Ἐναρέτης, σύζυγος τῆς Ναϊάδος (Ἀπολλδ.).— 2) Υἱὸς Ἄργου καὶ Περιμήδης, ἔγγονος τοῦ Φρίξου. Ἀπ' αὐτοῦ ὠνομάσθη μέρος τῆς Θεσσαλίας Μαγνησία (Αὐτ. Λιθ. 23).—3) Ποιητὴς τῆς ἀρχαίας κωμῳδίας ἐν Ἀθήναις, σύγχρονος τοῦ Ἐπιχάρμου, συγγράψας 9 κωμῳδίας, καὶ δὶς νικήσας (Ἀρστφ. Ἱππ. 520).

Μαγνησία, 1) ἡ Α Χερσόνησος τῆς Θεσσαλίας, ἣν οἱ ἀρχαιότεροι Ἕλληνες γεωγράφοι δὲν κατηρίθμουν εἰς αὐτήν.—2) Μ. πρὸς Σιπύλῳ, πόλις τῆς Λυδίας, εἰς τὴν ΒΔ κλιτὺν τοῦ Σιπύλου ὄρους, παρὰ τῷ Ἕρμῳ ποταμῷ. Πρὸς Α αὐτῆς κεῖται ὁ βρά-

χος τῆς Νιόβης. Ὁ Σκιπίων νικήσας ἐνταῦθα τὸν Ἀντίοχον (τῷ 190 π. Χ.) ὑπέταξε τὴν πόλιν εἰς τὴν Ῥώμην. Ἐβλάβη δὲ πολὺ ἐπὶ Τιβερίου ὑπὸ σεισμοῦ (Στρβ. ΙΓ, 621).—3) Μ. ἡ ἐπὶ (ἢ πρὸς) Μαιάνδρῳ, ἐν Καρίᾳ· ὡς ὑπετίθετο, ὑπὸ Μαγνησίων Θεσσαλῶν καὶ ὑπὸ Κρητῶν ἱδρυθεῖσα πόλις, κατεστράφη ὑπὸ τῶν Κιμμερίων (126 π. Χ.) καὶ ἀνῳκοδομήθη αὖθις ὑπὸ τῶν Μιλησίων, εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους Θώρακος, κατὰ τὴν συμβολὴν τοῦ Μαιάνδρου καὶ τοῦ Λιθαίου. Ὁ Ἀρταξέρξης ἐδωρήσατο αὐτὴν μετὰ τῆς Μυοῦντος καὶ τῆς Λαμψάκου εἰς τὸν Θεμιστοκλῆν, ὅστις ἐνταῦθα κατὰ προτίμησιν διῃτᾶτο. Εἶχε δὲ ἐπίσημον ναὸν τῆς Ἀρτέμιδος, οὗ ἐρείπια σώζονται (Ἡρδ. Α, 161.—Στρβ. ΙΔ, 636. 647).

Μαγνῆτις, λίθος (ἡ), ἀπὸ ποιμένος τινὸς τῆς Ἴδης, Μάγνητος καλουμένου, ὅστις διὰ τοῦ σιδήρου ὃν εἶχεν εἰς τὴν ἄκραν τῆς ῥάβδου του, ἀνεκάλυψε τὴν εἴς τινας λίθους ἐγκειμένην μαγνητικὴν δύναμιν (Πλάτ.). Κατ' ἄλλους ἐκ τῆς ἐπαρχίας Μαγνησίας.

Μάγοι, παρὰ Μήδοις καὶ Πέρσαις, οἱ ἱερεῖς, ἀποτελοῦντες πιθανῶς ἰδίαν φυλήν, ἣ κλάσιν, ὡς ἦν ἔθος πολλαχοῦ ἐν τῇ ἀρχαιότητι (Ἡρδ. Α, 131). Τὰ τῆς θρησκείας ἰδίως ἐπιτετραμμένοι, ἦσαν καὶ οἱ ταμίαι τῆς ἐπιστήμης, ὥστε καὶ ὁ Κικέρων «γένος σοφῶν» τοὺς καλεῖ (Div. I, 23). Παρακμάσαντας ἔπειτα, τοὺς ὠργάνωσεν ἐκ νέου ὁ Ζωροάστρης, διαιρέσας αὐτοὺς εἰς τρεῖς τάξεις κατὰ τὸν βαθμὸν τῶν γνώσεών των. Ἐξήσκουν δὲ καὶ οὐ μικρὰν πολιτικὴν ἐπιρροήν (Ἡρδ. Γ, 30), ἔζων ἀφελῶς, καὶ ἐθεωροῦντο καὶ ὡς προφῆται. Ὁ Πυθαγόρας, ὁ Πλάτων, ὁ Ἐμπεδοκλῆς, λέγονται ἐνίοτε καὶ μαθηταὶ αὐτῶν. Καὶ παρὰ Χαλδαίοις καὶ Βαβυλωνίοις μνημονεύει Μάγων ὁ προφήτης Ἱερεμίας, οἵτινες ἐμάντευον, τοὺς ἀστέρας σπουδάζοντες, τοὺς οἰωνοὺς καὶ τὰ ἱερεῖα (Ξεν. Κ. Π. Η, 3, 6.—Curt. III, 7, 9. V, 3, 22). Ἴδ. Χαλδαῖοι.

Μάγων, 1) Καρχηδόνιος στρατηγός, πολεμήσας κατὰ Διονυσίου τοῦ πρεσβυτέρου, τυράννου τῶν Συρακουσῶν, καὶ ὑπ' αὐτοῦ νικηθεὶς καὶ φονευθεὶς ἐν Ὀλ. 99.— 2) Ἕτερος στρατηγὸς Καρχηδόνιος, ἀδελφὸς τοῦ Ἀννίβα, τοὺς Ῥωμαίους πολεμήσας ἐν τῷ δευτέρῳ Καρχηδονικῷ πολέμῳ (Πολύβ.— Liv XXI).

Μαδία, μεσόγειος πόλις τῆς Κολχίδος (Στρβ).

Μάδυτος (ἡ), πόλις τῆς Θρακικῆς Χερσονήσου, εἰς ἣν ἐδείκνυτο ὁ τάφος τῆς Ἑκάβης (Ἡρδ. Ζ, 39.—Ξενφ.—Παυσ. 985, Στφ. Βυζ.). Ν. Μαδυτός.

Μαζαία, θυγάτηρ Λευκάνορος, τοῦ βασιλέως τοῦ Βοσπόρου.

Μαζαῖος, Πέρσης, διοικητὴς τῆς Κιλικίας ἐπὶ Ἀρταξέρξου τοῦ Ὤχου, διαταχθεὶς, δὲν ἠδυνήθη νὰ κωλύσῃ τῷ 331 π. Χ. τοὺς Μακεδόνας νὰ ὑπερβῶσι τὸν Εὐφράτην, ἐπολέμησεν ἀνδρείως ἐν Ἀρβήλοις, ἀποσυρθεὶς ὅμως εἰς Βαβυλῶνα, παρέδωκε τὴν πόλιν ἄνευ ἀντιστάσεως, δι' ὃ καὶ ὁ Ἀλέξανδρος τὸν διώρισε διοικητὴν τῆς Βαβυλωνίας. Ἀπέθανε δὲ τῷ 328 (Ἀρρ. ΙΙΙ, 7, 16. — Διόδ. ΙΣΤ, 42.—Πλούτ. Ἀλέξ. ΛΒ. ΑΘ).

Μάζακα, πρωτεύουσα τῆς Καππαδοκίας, ἐπὶ τοῦ Ἀργαίου ὄρους, καὶ Εὐσέβεια καλουμένη.

Μάζαρον, πόλις εἰς τὰ Δ τῆς Σικελίας ἐπὶ ποταμοῦ ὁμωνύμου, εἰς 12 μιλ. ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ Λιλυβαίου, ἐμπόριον τῶν Σε-

λινουντίων, καταστραφεῖσα ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων ἐπὶ τοῦ Α' φοινικικοῦ πολέμου, εἶτα δὲ πάλιν ἀνοικοδομηθεῖσα (Διόδ. ΙΑ, 86. ΙΓ, 9. 54).

Μαζονόμος, Μαζονόμιον ἢ **μαζοβόλιον,** εὐρὺ πινάκιον, ξύλινον ἢ καὶ μετάλλινον, ἐφ' οὗ περιέφερον εἰς τὰς τραπέζας τὴν μᾶζαν καὶ τὸν ἄρτον (Πολυδ. ΣΤ. 26). Ἐνίοτε χρήσιμον καὶ εἰς τὰς θυσίας (Ἀθήν. Ε, 27).

Ἐξ ἀναγλύφου ἐκ Ῥώμης

Ἀνάγλυφον ἐκ Ῥώμης

Μαθηματικά, (ἢ καὶ μαθήματα), διότι ἦσαν ἡ πρώτη ἐπιστημονικὸν χαρακτῆρα λοβοῦσα ἀνθρωπίνη μάθησις. Ἐκαλλιεργήθησαν δὲ κατ' ἀρχὰς ὑπὸ τῶν Ἰώνων φιλοσόφων, καὶ μάλιστα τῶν Πυθαγορείων, ἂν καὶ θεωρήματά τινα καὶ ἐξ Αἰγύπτου ἦλθον καὶ ἐκ Βαβυλῶνος. Εἰς τὴν ἀριθμητικὴν ἐνέκυψεν ἰδίως ὁ Πυθαγόρας, καὶ μετ' ἐκεῖνον ὁ Ἀρχύτας καὶ ὁ Φιλόλαος. Ὁ αὐτὸς Πυθαγόρας ἐπλούτισε τὴν γεωμετρίαν διὰ τοῦ σπουδαίου αὐτοῦ θεωρήματος περὶ τῆς ὑποτεινούσης. Καὶ ὁ Ἀναξαγόρας δὲ καὶ ὁ Χῖος Ἱπποκράτης (450 π. Χ.) ἐνέκυψαν εἰς αὐτήν, καὶ οὗτοι, πλὴν ἄλλων, καὶ εἰς τὸ πολλοὺς τῶν ἀρχαίων ἀσχολῆσαν Δήλιον κληθὲν πρόβλημα τοῦ διπλασιασμοῦ τοῦ κύβου. Ἤδη δὲ ὁ Ἀρχύτας ἠσχολήθη περὶ τὴν στερεομετρίαν, καὶ ἐζήτησε νὰ προσδιορίσῃ τὴν πρώτην διπλόστροφον καμπύλην· ὁ δὲ Πλάτων εἰσήγαγε τὴν ἀναλυτικὴν μέθοδον εἰς τὴν γεωμετρίαν, ὡς καὶ τὴν θεωρίαν τῶν κωνικῶν τομῶν καὶ γεωμετρικῶν τόπων, ὥστε οἱ μαθηταί του τὴν γεωμετρίαν του ὠνόμαζον ἤδη ὑψηλὴν, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν συνήθως διδασκομένην. Σύγχρονοι σχεδὸν τοῦ Ἀρχύτου καὶ Πλάτωνος ἦσαν καὶ ὁ Κνίδιος Εὔδοξος, ὁ Ἀριστταῖος, ὁ Μέναιχμος καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Δεινόστρατος, ἀναπτύξαντες περαιτέρω τὰς κωνικὰς τομάς. Τούτου ὁ τετραγωνισμὸς, εὑρεθεὶς συγχρόνως καὶ ὑπὸ τοῦ Ἱππίου, ἐζήτει τοῦ κύκλου τὸν τετραγωνισμὸν καὶ τῆς γωνίας τὴν τριχοτομίαν. Τὴν δ' οὕτω παρεσκευασμένην ὕλην ἀνέπτυξεν ἔτι μᾶλλον εἰς ἔκτασιν καὶ βάθος, καὶ πρὸς ἐφαρμογὴν εἰς τὴν μηχανικὴν, ὁ Ἀριστοτέλης, καὶ συνεπλήρωσαν τέλος αὐτὴν, ὅσον ἐνῆν τῇ ἀρχαιότητι, οἱ Ἀλεξανδρινοί. Ἰδίως ὁ Εὐκλείδης ἐξειργάσθη μεθοδικῶς καὶ συστηματικῶς τὴν ἀριθμητικὴν, πλουτισθεῖσαν διὰ τοῦ Ἀρχιμήδους καὶ Ἐρατοσθένους, ἀλλὰ πρὸ πάντων ἐπεκλήθη «πατὴρ τῆς Γεωμετρίας», δι' ἃ ἔγραψε στοιχεῖα αὐτῆς, καὶ ἀνεδείχθη μετὰ τοῦ Ἀρχιμήδους καὶ Ἀπολλωνίου τοῦ ἐκ Πέργας, οἷς προσθετέος καὶ ὁ μεταγενέστερος Διόφαντος, ἱδρυτὴς τῆς ἀρχαίας μαθηματικῆς. Ὁ Ἀρχιμήδης ἔλυσε τὸν τετραγωνισμὸν τῆς παραβολῆς, εὗρε τὴν ἀναλογίαν τῆς διαμέτρου πρὸς τὴν περιφέρειαν τοῦ κύκλου, τῆς σφαίρας πρὸς τὸν ἐγκλείοντα αὐτὴν κύλιδρον, προσδιώρισε τοὺς ὄγκους τῶν σφαιροειδῶν, καὶ ἐξέτεινε σπουδαίως τὴν γεωμετρικὴν ἀνάλυσιν. Ὁ Ἀπολλώνιος ἠσχολήθη περὶ τὰς κωνικὰς τομὰς, τὴν θεωρίαν αὐτῶν τελειοποιήσας· καὶ ἦν τῶν δύο τούτων σοφῶν ἡ ἐποχὴ ἡ τῆς ἀκμῆς τῆς μαθηματικῆς. Τοῦ Δηλίου προβλήματος λύσιν ἐπέτυχον ὁ Μέναιχμος καὶ ὁ Ἀπολλώνιος διὰ τῶν κωνικῶν τομῶν, εἶτα δὲ (ἴσως περὶ τὰ 150 π. Χ.) ὁ Νικομήδης διὰ τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἐφευρεθείσης «Κογχοειδοῦς, καὶ ὁ Διοκλῆς, πιθανῶς τῇ στ' ἑκατονταετηρίδι μ.Χ. διὰ τῆς ἐφευρέσεως ἣν ὠνόμασε «Κισσοειδῆ». Ὁ Ἵππαρχος, ὁ μέγιστος ἀστρονόμος τῆς ἀρχαιότητος, ἐξειργάσθη τὴν διὰ τὰς ἀστρονομικὰς αὐτοῦ παρατηρήσεις ἀναγκαίαν ἐπίπεδον καὶ σφαιρικὴν τριγωνομετρίαν, ἣν ἔτι μᾶλ-

λον ἀνέπτυξεν ὁ Γέμινος, ὁ Θεοδόσιος (ἴσως 50 π. Χ.), καὶ ὁ ἀστρονόμος Μενέλαος (ἴσως 100 μ. Χ.)· ἡ μόνη δ' ἐκ τῆς ἀρχαιότητος σωζομένη τριγωνομετρικὴ πραγματεία ἐστὶν ἡ τοῦ μεγάλου ἀστρονόμου Κλαυδίου Πτολεμαίου (190 μ. Χ.) ἐν τῇ μαθηματικῇ αὐτοῦ συντάξει. Ἐκ μεταγενεστέρων δὲ μαθηματικῶν τῆς ἀρχαιότητος ἄξιοι μνείας εἰσὶν ὁ Διόφαντος μεταξὺ 160 καὶ 360 μ. Χ.), ἀσχοληθεὶς ἰδίως περὶ τὴν κληθεῖσαν ἀόριστον ἀνάλυσιν, καὶ ὁ Πάππος περὶ τὰ τέλη τῆς δ' ἑκατονταετηρίδος, οὗ αἱ «μαθηματικαὶ συναγωγαί», περιέχουσι τὰς σπουδαιοτέρας ἀνακαλύψεις τῶν προγενεστέρων. Ἡ μηχανικὴ ἐπὶ μακρὸν ἠσκεῖτο πρακτικῶς μόνον· μετὰ πολλὰς δ' ἀτελεσφορήτους ἄλλων προσπαθείας, ὁ Ἀρχιμήδης ἔθηκε τέλος τὰς θεωρητικὰς αὐτῆς βάσεις, καὶ διὰ τῶν μηχανικῶν δυνάμεων (τοῦ μοχλοῦ, τοῦ ἕλικος κτλ.) καὶ τοῦ σημείου τῆς βαρύτητος, κατήρτισε τὴν μηχανικὴν τῶν στερεῶν, διὰ δὲ τῆς ὑδροστατικῆς ἀρχῆς τὴν τῶν ὑγρῶν. Προσέτι δὲ μνείας ἄξιος ἐστὶ καὶ Ἥρων ὁ Ἀλεξανδρεὺς (περὶ τὰ 250 π. Χ.), ὁ ἐφευρὼν τὰ ἐπώνυμα αὐτοῦ ὄργανα, τὴν Ἥρωνος πηγήν, Ἥρωνος σφαῖραν, Αἰόλου στήλην. Καὶ ἐν Ῥόδῳ δὲ καὶ ἐν Περγάμῳ, καὶ μάλιστα ἐν Συρακούσαις ἤνθει ἡ ἐφηρμοσμένη μηχανική. Περὶ ὀπτικῆς ὀλίγα γνωρίζομεν, διότι τὰ περὶ αὐτῆς γραφέντα ἀπωλέσθησαν, τῶν δὲ σωζομένων ἀμφιβάλλεται ἡ γνησιότης. Περὶ τὴν ἀκουστικὴν εἰργάσθη πρῶτος ὁ Πυθαγόρας, καὶ ἔπειτα ὁ Ἀριστοτέλης. Οἱ δὲ Ῥωμαῖοι ὀλίγον ἐκαλλιέργησαν τὴν μαθηματικὴν ὡς ἐπιστήμην.

Μαθηματικὴ γεωγραφία. Αἱ περὶ τοῦ κόσμου καὶ τῶν σχέσεων τῆς γῆς πρὸς τὰ οὐράνια σώματα ἰδέαι τῶν ἀρχαίων ἦσαν σκοτειναὶ καὶ τὸ πλεῖστον ἐσφαλμέναι. Καθ' Ἕλληνας καὶ Ῥωμαίους ἡ γῆ προῆλθεν ἐξ ἀρχικῆς ὕλης ἤδη προϋπαρχούσης, εἴτε τῇ ἐνεργείᾳ θεότητός τινος, εἴτε τυχαίως. Ὡς τοιαύτην ἀρχικὴν ὕλην ἡ στοιχεῖον ἐξελάμβανεν ὁ Θαλῆς τὸ ὕδωρ, ὁ Ἀναξιμένης τὸν ἀέρα, ὁ Ἡράκλειτος τὸ πῦρ, ὁ δ' Ἐμπεδοκλῆς, καθ' ὃν καὶ ὁ Πλάτων καὶ ὁ Ἀριστοτέλης, μῖξιν τῶν τριῶν τούτων στοιχείων· ὁ Ἀναξίμανδρος ἔλεγεν ἀρχὴν τὸ ἄπειρον, ἄλλοι ἔλεγον ἄτομα, κτλ., καὶ ἀνάλογον πρὸς τὴν ἀρχὴν ἐφαντάζοντο καὶ τὸ ἐπιφυλαττόμενον τέλος τῷ κόσμῳ. Αἰωνίαν δ' ὕπαρξιν παντὶ τῷ ὄντι ἀπέδωκαν οἱ Ἐλεᾶται φιλόσοφοι, Ξενοφάνης, Παρμενίδης κλπ. καὶ μετ' αὐτοὺς οἱ Στωϊκοὶ Χρύσιππος, Ποσειδώνιος κτλ. τὸν κόσμον ὡς ζῶν καὶ λογικόν τι ὂν ἐκλαμβάνοντες. Παρεδέχοντο δὲ καὶ ἄλλοι μὲν ἕνα κόσμον, ἄλλοι δὲ πολλούς. Τὸ σχῆμα δὲ τοῦ κόσμου ἐκείνου εἰς ὃν ἡ γῆ ἀνῆκεν ἦν κατὰ τοὺς πλείστους σφαιρικόν, κατ' ἄλλους ὠοειδὲς (Ἐμπεδοκλῆς) ἢ κωνοειδές, καὶ πάντες ἐξελάμβανον αὐτὸν ὡρισμένον καὶ περικεκλεισμένον, οἱ μὲν ὑπὸ τείχους ἢ χώματος (Παρμενίδης, Ἀναξιμένης), οἱ δὲ ὑπὸ δέρματος (Λεύκιππος, Δημόκριτος). Γενικῶς ἐθεωρεῖτο ἡ γῆ τὸ ἀκίνητον κέντρον τοῦ κόσμου, περὶ ὃ ἐστρέφετο ὁ ἥλιος μετὰ τῆς σελήνης καὶ πάντων τῶν πλανητῶν. Κατὰ τοὺς Ἑλληνικοὺς δὲ μύθους, παραδοθέντας καὶ ὑπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων ποιητῶν, ἦν ἡ γῆ δίσκος κυκλοτερής, περιβαλλόμενος κατὰ τὸν Θαλῆν, ὑπὸ τοῦ ἀρχικοῦ ὕδατος, κατὰ τὴν κοινὴν δὲ πίστιν ὑπὸ τοῦ Ὠκεανοῦ, μεγάλου ποταμοῦ, ἀπὸ δὲ τοῦ Ἡροδότου ὡς μεγάλου πελάγους ἐκλαμβανομένου. Κατ' Ἀναξίμανδρον, ὁ δίσκος τῆς γῆς, ἔχων πλάτος τριπλάσιον τοῦ βάθους αὐτοῦ, ἔπλεεν ἐντὸς τῆς κοίλης σφαίρας τοῦ κόσμου· κατ' Ἀναξιμένην δὲ φέρεται ὑπὸ τοῦ ἐν τῷ ἑνὶ κοσμικῷ ἡμισφαιρίῳ συμπεπηγμένου ἀέρος· κατὰ Ξενοφάνην ἔχει ῥίζας ἐκτεινομένας ἐπ' ἄπειρον· κατὰ δὲ Παρμενίδην, ἐπικάθηται, βεβαίως δισκοειδής, ἐπὶ συστήματος σφαιρῶν παρ' ἀλλήλαις διατεταγμένων. Καὶ οἱ λοιποὶ φιλόσοφοι παραδέχονται συνήθως τὸ δισκοειδὲς σχῆμα· ὁ δὲ Λεύκιππος ἔλεγεν αὐτὸ «τυμπανοειδὲς», ἤτοι κυλινδρικόν. Τὴν «οἰκουμένην» (τὸ κατοικούμενον μέρος τῆς γῆς) λέγει ὁ Ἡρόδοτος ἔχουσαν 37—40,000 σταδίων μῆκος. Καὶ ὁ Πυθαγόρας ἐξελάμβανε τὴν γῆν ὡς δισκοειδῆ, ἐν τῷ κέντρῳ κειμένην. Ἀλλ' οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ βαθμηδὸν παρεδέχθησαν τὸ σφαιροειδὲς σχῆμα, τὴν θέσιν αὐτῆς ἐκτὸς τοῦ κέντρου, καὶ τὴν κυκλικὴν αὐτῆς κίνησιν περὶ κεντρικὸν πῦρ, καὶ συγχρόνως τὴν περὶ τὸν ἴδιον ἄξονα στροφὴν αὐτῆς. Γενικῶς δὲ διέδωκε τὴν θεωρίαν ταύτην ὁ Φιλόλαος, καθ' ὃν καὶ ὁ ἥλιος, καὶ ἡ σελήνη, καὶ οἱ πλανῆται στρέφονται κυκλικῶς περὶ τὸ κεντρικὸν πῦρ, τὴν ἑστίαν τοῦ κόσμου. Βραδύτερον ὁ Ἱκέτας, ὁ Ἔκφαντος, Ἡρακλείδης ὁ Ποντικὸς παρεδέχθησαν τὴν ὑπόθεσιν ὅτι ὁ οὐρανός, ὁ ἥλιος, ἡ σελήνη, οἱ ἀστέρες, ἀκινητοῦσιν, ἡ δὲ γῆ ὅτι μετὰ μεγίστης ταχύτητος στρέφεται περὶ τὸν ἄξονά της. Καὶ ὁ Σωκράτης ὡς δίσκον ἐκλαμβάνει τὴν γῆν, οὐδ' ὁ Πλάτων τὴν λέγει σφαιροειδῆ, καὶ θεωρεῖ αὐτὴν ὡς ἀκίνητον ἐν τῷ μέσῳ τοῦ κόσμου, κινουμένων περὶ αὐτὴν τῆς σελήνης καὶ τοῦ ἡλίου, καὶ ἀπώτερον 5 πλανητῶν, τῆς Ἀφροδίτης πλησιέστερον, εἰς μείζονα δὲ βαθμηδὸν ἀπόστασιν τοῦ Ἑρμοῦ, τοῦ Ἄρεως, τοῦ Διὸς καὶ τοῦ Κρόνου. Πρῶτοι δ' οἱ μαθηταὶ τοῦ Σωκράτους καὶ τοῦ Πλάτωνος, παραιτούμενοι ἀβασίμων ὑποθέσεων, ἐπεδόθησαν εἰς ἀστρονομικὰς παρατηρήσεις, καὶ ἦσαν οὗτοι οἱ μαθηματικοὶ Εὔδοξος ὁ Κνίδιος, Ἑλίκων καὶ Κάλιππος οἱ Κυζικηνοί, Φίλιππος ὁ Ὀπούντιος, Ἡράκλειτος ἐκ τῆς ἐν Πόντῳ Ἡρακλείας, κτλ., ἀποδείξαντες τὸ σφαιροειδὲς σχῆμα τῆς γῆς, τὴν περιφέρειαν αὐτῆς εἰς 400,000 στάδια ἐκτιμῶντες, κατ' Ἀριστοτέλην, ὅστις περισυλλέξας τῶν μαθηματικῶν τὰς ἐρεύνας καὶ μελέτας, συνηρμολόγησε καὶ συνεπλήρωσεν αὐτὰς εἰς γενικὸν σύστημα μαθηματικῆς γεωγραφίας. Οὗτος, τὴν σφαιρικὴν ἐπιφάνειαν τῶν ὑδάτων τῶν τὰ κοιλώματα πληρούντων ἀποδείξας, ἔθηκε τὴν γῆν ἐν τῷ κέντρῳ, μὴ παραδεχθεὶς τὴν περὶ τὸν ἄξονα κίνησιν αὐτῆς, 56 δὲ σφαίρας εἶπε κινουμένας περὶ αὐτήν, τὰς μὲν πρὸς τὰ δεξιά, τὰς δὲ πρὸς τ' ἀριστερά, πρὸς ἐξήγησιν τῶν διαφόρων οὐρανίων φαινομένων. Πρῶτος ἐχάραξεν ὁ Ἀναξίμανδρος γεωγραφικὸν πίνακα τῆς γῆς, βελτιωθέντα ὑπὸ Ἑκαταίου τοῦ Μιλησίου, διέγραψεν ὁ μαθητὴς τοῦ Ἀριστοτέλους Δικαίαρχος πίνακα κοσμικόν, ἐν ᾧ παραδέχεται τὸ μῆκος τῆς γῆς $1\frac{1}{2}$ μεῖζον τοῦ πλάτους αὐτῆς, καὶ διήρεσεν αὐτὴν δίχα διὰ γραμμῆς ἣν ἔφερε διὰ τῆς Ῥόδου, πρῶτος οὕτω τῶν παραλλήλων ἐφευρέτης γενόμενος. Ὁ Εὔδημος εὗρε καὶ ὥρισε τὴν κλίσιν τῆς ἐκλειπτικῆς εἰς 24°· ὁ Πυθέας διὰ τοῦ γνώμονος πρῶτος κατεμέτρησε τὴν ἀπόστασιν τοῦ ἡλίου· Ἀρίσταρχος ὁ Σάμιος ὥρισε τὴν φαινομένην διάμετρον τοῦ ἡλίου, ἐπροσπάθησε ν' ἀνεύρῃ τὴν ἀναλογίαν τῆς ἀπὸ τῆς γῆς ἀποστάσεως τοῦ ἡλίου καὶ τῆς σελήνης, καὶ ἀπεφήνατο ὁριστικῶς ὅτι ἡ γῆ στρέφεται περὶ τὸν ἴδιον ἄξονα καὶ λοξῶς περὶ τὸν ἥλιον. Τὴν περὶ τὸν ἄξονα δὲ στροφὴν λέγεται πρεσβεύσας καὶ Σέλευκος ὁ ἐκ Σελευκείας ἐπὶ τῷ Τίγρητι, περὶ τὰ 150 π.Χ. Ἐλλείψει ὅμως ἀποδείξεων, ἔμενε κοινῶς ἰσχύουσα ἡ θεωρία τοῦ Ἀριστοτέλους, καὶ ὁ Ἀρχιμήδης κατεσκεύασεν ἐντὸς μεγάλης ὑαλίνης σφαίρας μικρὰν σφαῖραν γῆς, μετὰ τῶν πλανητῶν εἰς διαφόρους ἀποστάσεις καὶ διάφορον ἐχόντων τὴν ταχύτητα. Ὁ δ' Ἐρατοσθένης ἐπενόησε τὴν κατασκευὴν σφαιρῶν κρικωτῶν. Κατὰ τὸν Ἀρχιμήδην, οἱ ὑπολογισμοὶ ὥρισαν τὴν περιφέρειαν τῆς γῆς εἰς 300,000 στάδια· πρῶτος δὲ ὁ Ἐρατοσθένης (276 — 196 π. Χ.) ἐπεδόθη εἰς ἐμβριθῆ καταμέτρησιν τοῦ ὄγκου τῆς γῆς, τὴν μόνην ἀληθῆ καὶ σπουδαίαν ἐν τῇ ἀρχαιότητι, καὶ διὰ τῆς τῶν μοιρῶν καταμετρήσεως συνεπέρανεν ὅτι ἡ περίμετρος αὐτῆς ἦν 250,000 σταδίων. Μεταγενέστεροι δ' ηὔξησαν αὐθαιρέτως τὸν ἀριθμὸν τοῦτον εἰς 252 χιλιάδας στάδια, μόνον ἵνα καταριθμῶσιν ἀνὰ 700 στάδια εἰς ἑκάστην τῶν 360 μοιρῶν

ΕΘΝΙΚΟΝ ΜΕΤΣΟΒΙΟΝ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ Σ ΣΑΚΟΥΛΑΤΟΥ ΟΠ 1042

Διὰ τῆς καταμετρήσεως ταύτης, διὰ τοῦ ἐντελεστέρου πίνακος τῆς γῆς ἣν διέγραψεν, ἐγχαράξας πολλοὺς μεσημβρινοὺς καὶ παραλλήλους κύκλους, καὶ διὰ τοῦ συγγράμματος αὐτοῦ τοῦ ἐπιγραφομένου «Γεωγραφικὰ», ἐν ᾧ κατὰ πρῶτον ἐκτίθενται συστηματικῶς καὶ ἐπιστημονικῶς αἱ περὶ γῆς θεωρίαι, ἀνεδείχθη ὁ Ἐρατοσθένης ὁ ἱδρυτὴς τῆς γεωγραφίας ὡς ἐπιστήμης. Ὁ διάσημος ἀστρονόμος Ἵππαρχος, πρὸς ἀκριβέστερον προσδιορισμὸν τῶν γραμμῶν τοῦ γεωγραφικοῦ μήκους, συνέταξε πίνακα ἐκλείψεων, καὶ ἕτερον γεωγραφικοῦ πλάτους, ὅστις ἐκ μοίρας εἰς μοῖραν χωρῶν, δι' ἕκαστον τῶν παραλλήλων κύκλων τοῦ βορείου ἡμισφαιρίου περιεῖχε πάντα τὰ οὐράνια φαινόμενα καὶ τὸ μῆκος τῶν ἡμερῶν. Ἐντεῦθεν ὡδηγήθη νὰ διαιρέσῃ τὸ βόρειον ἡμισφαίριον εἰς Κλίματα (21 ἐν τῇ γεωγραφίᾳ τοῦ Πτολεμαίου, 38 ἐν τῇ «μαθηματικῇ συντάξει» αὐτοῦ), διακρινόμενα καθ' ὡρισμένον μῆκος τῶν ἡμερῶν. Ἡ κλίσις τῆς ἐκλειπτικῆς κατεμετρήθη ἀκριβέστερον, συμφώνως πρὸς τὸν Ἐρατοσθένην· ἀκριβεῖς δὲ παρατηρήσεις τῷ ἀπεκάλυψαν καὶ τὴν μετακίνησιν τῆς ἰσημερίας, καὶ τὴν ἀνισότητα τῆς ταχύτητος τῆς ἡλιακῆς πορείας, ἐξ ἧς ἐσυμπέρανε τὴν ἔκκεντρον θέσιν τῆς γῆς ἐν τῷ κύκλῳ τοῦ ἡλίου, καὶ ἀνεκάλυψε τὴν ἀλήθειαν ὅτι ὁ ἥλιος κατὰ τὸ θέρος ἀφίσταται μᾶλλον τῆς γῆς ἢ κατὰ τὸν χειμῶνα. Μετὰ δὲ τοῦ Ἀρχιμήδους τὴν σφαῖραν τῶν πλανητῶν, ἥτις ἐνέκλειε καὶ τὴν γῆν ἐν μικρῷ, πρῶτος κατεσκεύασε μεγάλην ὑδρόγειον σφαῖραν Κράτης ὁ Μαλλῶος, ὁ δὲ Ποσειδώνιος ὁ ἐξ Ἀπαμείας, φίλος τοῦ Κικέρωνος, συνετέλεσε διὰ διδασκαλίας καὶ συγγραμμάτων εἰς διάδοσιν τῶν σπουδαίων τούτων ἀνακαλύψεων. Διὰ τὴν περιφέρειαν τῆς γῆς παρεδέχετο μόνον 180,000 στάδ. (Στρβ. Β, 95), καὶ τὸν ἀριθμὸν τοῦτον, τὸν τῆς ἀληθείας ἐλαττούμενον, ἐπρέσβευον καὶ οἱ μετέπειτα γεωγράφοι, ὁ Μαρῖνος, ὁ Πτολεμαῖος, ὡς καὶ αὐτὸς ἔτι ὁ Κολόμβος. Ὁ Κλαύδιος Πτολεμαῖος ἐν τῇ «μαθηματικῇ συντάξει» αὐτοῦ (Ἀλμαγὲστ) περιέλαβεν ὅσα οἱ προγενέστεροι αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς Μαρῖνος ὁ Τύριος συνεισέφερον εἰς τὴν πρόοδον τῆς μαθηματικῆς γεωγραφίας καὶ ἔγραψε καὶ «γεωγραφικὴν ὑφήγησιν», χαράξας καὶ κοσμικὸν πίνακα, ὅστις ἔμεινε μόνος ἐν χρήσει ἐπὶ πλείονα τῶν χιλίων ἐτῶν. Ἡ ἐπιστημονικὴ λοιπὸν γεωγραφία παρὰ τοῖς ἀρχαίοις παρεδέχετο τὴν γῆν ὡς σφαῖραν ἐν τῷ κεντρῳ τῆς σφαίρας τοῦ παντὸς, ἐχάραξεν ἀπὸ τοῦ Εὐδόξου τοὺς ἐν τῷ οὐρανῷ φανταστοὺς κύκλους, τὸν ἰσημερινὸν, τὸν θερινὸν καὶ χειμερινὸν τροπικὸν, τὸν ἀρκτικὸν, κατὰ τοῦτο διαφέροντα τοῦ ἡμετέρου πολικοῦ, ὅτι ἦν διάφορος δι' ἕκαστον σημεῖον, περιέχων τοὺς δι' αὐτὸ μὴ δύοντας ἀστέρας, διὰ δὲ τὴν Ἑλλάδα περίπου ὁ 36° ἀπὸ τοῦ πόλου ἀπέχων παράλληλος. Τούτῳ δ' ἀντεστοίχει ὁ «ἀνταρκτικός»· καὶ ἄλλοι ἦσαν οἱ «μεσημβρινοί», οἱ «κόλουροι» τῶν ἰσημερινῶν καὶ τροπῶν, ὁ «ζῳδιακός». Ἀπὸ τοῦ Ἱππάρχου διηρέθησαν οἱ κύκλοι εἰς 360°, καὶ εἰς ἑκάστην μοῖραν ἠριθμοῦντο ἀνὸ 700 στάδια, εἶτα δὲ ἀπὸ Ποσειδωνίου, ἀνὰ 500. Ἐγίνωσκε δ' ἡ ἐπιστήμη καὶ τὴν λόξευσιν τοῦ ζῳδιακοῦ καὶ τὴν μετάστασιν τῶν σημείων τοῦ ἰσημερινοῦ, κτλ. καὶ ὀρθῶς ἐξήγει τὰς ἐκλείψεις τοῦ ἡλίου καὶ τῆς σελήνης, καὶ ὀρθότατα ὥριζε τὸ μῆκος τοῦ ἔτους.

Μαθηματικοί, ἐν Ἀριστοτέλει (σλ. 291⁶, 9. 297α'3. 298α' 15) καὶ παρ' ἄλλοις (Πλούτ. Ἀρ. φιλ. Β, 15. 19. 31) οἱ σοφοὶ, μάλιστα οἱ τῆς Πλατωνικῆς σχολῆς, οἱ ἐπιδιδόμενοι εἰς ἐπιστημονικὰς ἐρεύνας μαθηματικὰς καὶ ἀστρονομικάς. Ἐν μεταγενεστέροις δὲ χρόνοις (Σῆξτ. ἐμπ. κ. Ματ. Ε, ἀρχ.), ὅτε ἡ «ἀστρολογία» διακριθεῖσα τῆς «ἀστρονομίας,» ἐνέφαινε τὴν διὰ τῶν ἀστέρων μαντικὴν, ἔκτοτε καὶ ἡ λέξις μαθηματικοὶ ἤρξατο τοὺς ἀστρολόγους ἐμφαίνουσα (ἴδ. Χαλδαῖοι).

Μαία (καὶ Μαιὰς), θυγάτηρ τοῦ Ἄτλαντος καὶ τῆς Πλειόνης, ἡ πρεσβυτέρα τῶν Πλειάδων, μήτηρ τοῦ Ἑρμοῦ ἐκ τοῦ Διός. Ἐν γένει δὲ καὶ ἡ εἰς τὰς τροφοὺς καὶ ἐν γένει εἰς τὰς γραίας (Ὁμ. Ὀδ. Τ. 5. 120. 482) διδομένη προσωνυμία. Παρὰ Λατίνοις θεὰ τῆς γῆς, ἐπώνυμος τοῦ μαΐου, ὅτε καὶ ἔθυον εἰς αὐτήν· σύζυγος τοῦ Ἡφαίστου (Vulcanus).

Μαιάνδριος, 1) Ἰδιαίτερος γραμματεὺς τοῦ Σαμίου Πολυκράτους, μετὰ τούτου τὸν φόνον ἐγκαταστὰς τύραννος τῆς Σάμου παρὰ τὴν θέλησιν τῶν πολιτῶν· ἀλλὰ μετά τινα ἔτη, ἡττηθεὶς ὑπὸ Συλοσῶντος, τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Πολυκράτους, ἐπανελθόντος μετὰ Περσικῆς ἐπικουρίας, ἔφυγεν εἰς Σπάρτην μετὰ τῶν θησαυρῶν, καὶ ἐκεῖθεν ὅμως ἐξεβλήθη ὑπὸ Κλεομένους Α' (Ἡρδ. Γ, 142). — 2) Ἱστορικὸς, πιθανῶς Μιλήσιος.

Μαίανδρος, περίφημος ποταμὸς τῆς μικρᾶς Ἀσίας, πηγάζων παρὰ Κελαιναῖς τῆς Φρυγίας ἐκ λίμνης, ἐξ ἧς καὶ ὁ Μαρσύας ἐκρέει. Ἀμφότεροι ὅμως ἀναφαίνονται κατωτέρω, ἐκ δύο ἀντιθέτων μερῶν τοῦ ὄρους Αὐλοκρήνης (Ξεν. Ἀν. Α, 2, 7. — Στρβ. ΙΒ, 577). Ῥέει δ' ὁ Μαίανδρος πρὸς Δ διὰ καμπῶν ἑλικοειδῶν, αἵτινες παροιμιώδεις κατέστησαν, ὥστε καὶ ἐν ἑλικοειδὲς ἀρχιτεκτονικὸν κόσμημα κατ' αὐτὸν ὠνομάσθη (Στρβ. ΙΒ, 577)· ὑπὸ τὴν Λαοδίκειαν δὲ τὸν Λύκον δεχθεὶς, διέρχεται διὰ τῆς Καρίας Ν τοῦ ὄρους Μεσογίδος, καὶ δεχθεὶς ἀριστερῶς τὸν Ἄρπασον, καὶ τὸν Καρικὸν Μαρσύαν, ἐκβάλλει εἰς τὸ Καρικὸν πέλαγος μεταξὺ Μυοῦντος καὶ Πριήνης. Ὢν δὲ στενὸς μὲν, ἀλλὰ βαθὺς, καὶ πολλὴν παρασύρων ἰλὺν, ἐπέφερε πολλὰς πλημμύρας, καὶ μετέβαλε πολὺ τῶν ἐκβολῶν του τὴν κοίτην (Ὁμ. Ἰλ. Β, 869. — Ἡρδ. Ζ, 20. 30. — Θουκ. Η, 51).

Μαιανδρούπολις, πόλις τῆς Ἰωνίας (Στεφ. Βυζ.).

Μαιδοί, λαὸς Θρᾳκὸς εἰς τὴν Δ ὄχθην τοῦ Στρυμόνος, ἐπὶ τῆς Ν πλευρᾶς τοῦ Σκωμίου ὄρους, πολλάκις ἐνοχλῶν τὴν γειτονα Μακεδονίαν, εἶτα δ' ὑπ' αὐτῆς νικηθεὶς καὶ ὑποταγεὶς (Θουκ. Β, 98. — Πλούτ. Ἀλέξ. Θ).

Μαικήνας, εὐγενὴς Ῥωμαῖος, φίλος τοῦ Καίσαρος, προστάτης τῶν γραμμάτων καὶ ἰδίως τοῦ Βιργιλίου καὶ Ὁρατίου.

Μαιμάκτης, ἐν Ἀθήναις ἐπίθετον τοῦ Διὸς, συνώνυμον τῷ Μειλίχιος (Ἀρποκρ). Κατ' αὐτὸν καὶ ὁ μὴν Μαιμακτηριὼν (ἐν μέρει Ὀκτώβριος), ἐφ' οὗ ἐτελοῦντο τῷ Διὶ τὰ Μαιμακτήρια (Πλούτρχ. — Ἡσύχ.).

Μαινάδες, ἴδ. Διόνυσος.

Μαίναλον (ὄρος), 1) ἐν Ἀρκαδίᾳ, μεταξὺ Τεγέας καὶ Μεγαλοπόλεως, προσφιλὴς κατοικία τοῦ Πανός. Καὶ πόλεως ὁμωνύμου μνημονεύονται ἴχνη ἐν μεταγενεστέροις χρόνοις (Στρβ.). Μαινάλιον δὲ πεδίον ἐλέγετο τὸ διαρρεόμενον ὑπὸ τοῦ Ἐλισσῶνος (Στρβ. Η, 388). — Θεόκρ. Α, 124. — Virg. E, VIII, 8, 22. X, 55) — 2) Μαίναλος, ἴδ. Λυκάων.

Μαιονία, ἴδ. Λυδία.

Μαῖρα, 1) ἴδ. Ἰκάριος. — 2) Θυγάτηρ τοῦ Προίτου, ὀπαδὸς τῆς Ἀρτέμιδος, ὑπὸ τῆς θεᾶς φονευθεῖσα, διότι ἐκ τοῦ Διὸς ἔτεκε τὸν Λοκρὸν, τὸν μετὰ τοῦ Ζήθου καὶ Ἀμφίωνος τὰς Θήβας ἱδρύσαντα (Ὁμ. Ὀδ. Λ. 326). — 3) Θυγάτηρ τοῦ Ἄτλαντος, γυνὴ τοῦ Τεγεάτου, υἱοῦ τοῦ Λυκάονος. Ὁ τάφος αὐτῆς ἐδείκνυτο ἐν Τεγέᾳ καὶ ἐν Μαντινείᾳ. Ὁ δὲ Παυσανίας θεωρεῖ αὐτὴν ὡς τὴν αὐτὴν μετὰ τῆς ἀνωτέρω. — 4) Νηρηὶς (Ὁμ. Ἰλ. Σ, 48).

Μαίων, ἴδ. Τυδεύς.

Μαιῶτις (ἡ Μαιῆτις) λίμνη, οὕτω κληθεῖσα κατὰ τοὺς περικοιοῦντας αὐτὴν Μαιώτας, ταπεινὸν μέρος τοῦ Εὐξείνου Πόντου, μετ' αὐτοῦ διὰ τοῦ Κιμμερίου Βοσπόρου συνδεόμενον. Εἰς τὴν Β αὐτῆς γωνίαν ἐκβάλλει ὁ Τάναϊς (ν. Ἀζοφικὴ θάλασσα). Οἱ ἀρχαῖοι εἶχον ἐσφαλμένας ἰδέας περὶ τῆς χώρας ταύτης, θεωροῦντες αὐτὴν ὡς μέ-

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΣΑΚΟΥΛΑ ΘΗΣΑΥΡΟΣ 1942

ρος τοῦ Βορείου Ὠκεανοῦ, μέχρις οὗ ἐπὶ τῶν ἐκστρατειῶν τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐγνώσθη ἡ ἀλήθεια. Καὶ περὶ τοῦ μεγέθους αὐτῆς ὑπῆρχον ποικίλαι καὶ ἀντίθετοι πληροφορίαι(Αἰσχλ. Προμ. 417.—Στρβ. Ζ, 310.—Πολ6. Δ,39).

Μάκαι, 1) λαὸς Ἀραβικὸς ἐπὶ τοῦ Περσικοῦ κόλπου, μέχρι τοῦ περατοῦντος αὐτὸν ἀκρωτηρίου Μακέτα (Στρβ. ΙΣΤ, 765). — 2) Λιβυκὸς λαὸς μεταξὺ τῶν δύο Σύρτεων (Ἡρδ. Δ, 175.— Διόδ. Γ, 49).

Μάκαρ ἢ **Μακαρεὺς,** 1) υἱὸς τοῦ Ἡλίου καὶ τῆς Ῥόδου, ὅστις, φονεύσας τὸν Ῥόδιον Τενάγην, ἔφυγεν εἰς Λέσβον (Ὁμ. Ἰλ. Ω, 544). — 2) Υἱὸς Αἰόλου, ἀδελφὸς τῆς Κανάκης, πρὸς ἣν τρέφων ἔνοχον ἔρωτα, συνεφονεύθη μετ' αὐτῆς ἡ ἐκείνη ἐφονεύθη ὑπὸ τοῦ πατρός της (Πλάτ. Νομ. Η, σ. 838).

Μακαρία, ἀρχαῖον ὄνομα διαφόρων εὐφόρων νήσων, ὡς τῆς Λέσβου, Ῥόδου, Κύπρου, ἐφ' ἧς καὶ ὁμώνυμος πόλις ὑπῆρχε. Μακάριον ἐκαλεῖτο ἐν Μεσσηνίᾳ πεδίον παρὰ τῷ Παμίσῳ (Στρβ. Η, 364)· καὶ ἐν Μαραθῶνι ὑπῆρχε πηγὴ Μακαρία, εἰς τιμὴν τῆς ὁμωνύμου θυγατρὸς τοῦ Ἡρακλέους (ἴδ.—ἴδ. καὶ Μαραθών, Παυσ. Α, 34. 6. —Στρβ. Η, 377).

Μακάρων νῆσοι (ν. Κανάριαι), ἀπέναντι τῶν ΒΔ τῆς Ἀφρικῆς, χαριέσταται καὶ ὀπωροφόροι. Ἐκ Β πρὸς Ν μνείας ἄξιαί εἰσι· α') ἡ Ἀπρόσιτος· β') ἡ Ἥρας νῆσος· γ') ἡ Πλουϊτάλα· δ') ἡ Κασπειρία· ε') ἡ Καναρία· στ') ἡ Νιγγαρία (ν. Τενερίφα).—Εἰς ἀπόστασιν 625 σταδ. πρὸς Β ἦσαν καὶ ἄλλαι, αἱ Πορφύρας νῆσοι, ὧν μία φαίνεται ὅτι ἦν ἡ Αὐτολάλα ἢ Ἥρας νῆσος (ν. Madeira) (Pl. VI, 36).

Μάκεδνον, γένος δώριον, ἐν Φθιώτιδι ὑπὸ τὸν Δευκαλίωνα οἰκοῦν, ἐκδιωχθὲν δ' ὑπὸ τῶν Καδμείων εἰς τὸν Πίνδον (Ἡρδ. Α, 56 Η, 43).

Μάκεδνος, εἷς τῶν υἱῶν τοῦ Λυκάονος ἐν Ἀρκαδίᾳ (Ἀπλδ. Γ, 8, 1).

Μακεδονία, ἡ ἀπὸ τοῦ Ἡροδότου κατὰ πρῶτον οὕτω καλουμένη χώρα Β τῆς Θεσσαλίας, κατὰ καιροὺς διαφόρους λαβοῦσα ἐκτάσεις. Ἐπὶ Φιλίππου Ν μέχρι τοῦ Ὀλύμπου, Α μέχρι τοῦ ἀπὸ τῆς Θράκης χωρίζοντος αὐτὴν Στρυμόνος ποταμοῦ (Θουκ. Β, 99)· τὰ δὲ πρὸς Δ καὶ τὴν Ἰλλυρίαν, καὶ τὰ πρὸς Β καὶ τὴν Παιονίαν ὅρια ἦσαν ἀόριστα, τῆς Παιονίας πάσης περιληφθείσης ἐν αὐτῇ ἐπὶ Φιλίππου (τὴν δ'. ἑκατονταετηρίδα π. Χ.), ὅτε πρὸς Β τὰ ὄρη Σκάρδος καὶ Ὄρβηλον τὴν ἐχώριζον ἀπὸ τῆς Μοισίας, ἦσαν ὅμως οἱ παρὰ τὰ μεθόρια οἰκοῦντες Ἀγριᾶνες καὶ Δάρδανοι σχεδὸν ἀνεξάρτητοι. Πρὸς Α δ' ἐξετείνετο τότε μέχρι τοῦ Νέστου ποταμοῦ, πρὸς Ν συμπεριέλαβε καὶ τὴν Χαλκιδικὴν Χερσόνησον καὶ πρὸς Δ μέρος τῆς Ἰλλυρίας, ἔχουσα τότε ἐπιφάνειαν 1200 τετραγ. μιλίων. Ἦν δ' ἡ χώρα εὔφορος πεδιὰς, ὑπὸ λόφων διασχιζομένη, καὶ κατὰ τὰς 3 πλευρὰς αὐτῆς πέριξ ἔχουσα ὑψηλὰς ὀρέων σειράς, πλουσίας εἰς ὀρυκτὰ, ἐν οἷς καὶ ἄργυρον καὶ χρυσὸν καὶ πολυτίμους λίθους, ἰδίως τὸ Παγγαῖον(Ἡρδ. Ζ, 112).Περιεῖχον δὲ καὶ ἄγρια θηρία, καὶ λέοντας (Αὐτ. 125). Ἦσαν δὲ τὰ ὄρη αὐτῆς ὁ Σκάρδος (ἢ Σκόρδυς εἰς τὰ ΒΔ πρὸς τὴν Μοισίαν καὶ Ἰλλυρίαν· τὸ Σκόμιον (ἢ Σκόμβρυν) πρὸς τὰ ΒΑ καὶ τὴν Θράκην. Ἐξ αὐτῶν δὲ προὐχώρουν πρὸς τὰ ἐντὸς τῆς χώρας ὁ Βαρνοῦς, πρὸς τοῖς Β ὁρίοις, μεταξὺ τῆς Λυχνίτιδος λίμνης καὶ τοῦ ποταμοῦ Ἐριγῶνος· πρὸς Ν ὁ Βέρμιος, μεταξὺ τῶν ποταμῶν Λυδίου καὶ Ἀλιάκμονος πρὸς τῷ Ὀλύμπῳ. Ἡ Κέρκινα ὑψοῦτο μεταξὺ τῶν ποταμῶν Ἀξιοῦ καὶ Στρυμόνος, καὶ ἡ ΝΑ παρέκτασις αὐτῆς, τὸ χρυσοφόρον Δύσωρον· ἔτι δὲ νοτιώτερον, εἰς τὸ ἀκρωτήριον Ἀκτὴν, ἣν ὁ Ἄθως (τὸ Ἅγιον ὄρος). Μεταξὺ δὲ τοῦ Στρυμόνος καὶ τοῦ Νέσου παρετείνοντο ὁ Ὄρβηλος καὶ τὸ Παγγαῖον, μετὰ πλουσίων ἀργυρωρυχείων καὶ χρυσωρυχείων, Α τῆς λίμνης Πρεσιάδος, μεταξὺ τῶν Φιλίππων καὶ τοῦ Στρυμονικοῦ κόλπου. Πρὸς

Ν τέλος ἠγείρετο εἰς τὰ ὅρια τῆς χώρας ὁ Ὄλυμπος. Ἀκρωτήρια δ' εἶχεν ἡ Μακεδονία, ἐκ Δ πρὸς Α, τὸ Αἴνιον, τὸ δυτικώτερον τῆς Χαλκιδικῆς Χερσονήσου· τὴν Γιγωνίδα ἄκραν, αὐτόθι· τὸ Ποσειδώνιον (ν. Κασσάνδραν), εἰς τὸ Δ τῆς Παλληνικῆς Χερσονήσου, ἧς ἡ Α ἄκρα Κανάστραιον ἐκαλεῖτο· τῆς δὲ χερσονήσου Σιθωνίας ἡ ΝΑ ἄκρα ἐλέγετο Δέρρις (ν. Δρέπανον), καὶ ἄλλη αὐτόθι, Ἄμπελος· τῆς Ἀκτῆς δὲ καὶ τοῦ Ἄθωνος τὸ τελευταῖον ἀκρωτήριον ἐλέγετο Νυμφαῖον. Ἀπετελοῦντο δὲ δι' αὐτῶν κόλποι ὁ Θερμαϊκὸς ἢ Μακεδονικὸς, ὁ βαθέως εἰσχωρῶν Δ τῆς Παλλήνης καὶ τῆς Χαλκιδικῆς, μέχρι τῆς Θεσσαλονίκης· ὁ Τορωναῖος, μεταξὺ Παλλήνης καὶ Σιθωνίας (ν. κόλπος τῆς Κασσάνδρας)· ὁ Σιγγιτικὸς, μεταξὺ Σιθωνίας καὶ

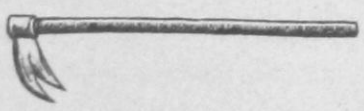
Ἀκτῆς (ν. κόλπ. τοῦ Ἁγ. Ὄρους)· ὁ Στρυμώνιος εἰς ὃν ὁ Στρυμὼν ἔχει τὰς ἐκβολάς του, μεταξὺ τῆς νήσου Θάσου καὶ τῆς Α ἀκτῆς τῆς Χαλκιδικῆς (ν. κόλπος Κοντέσσα). Ποταμοὶ δ' ἐκ Δ πρὸς Α εἰσί· πρὸς τῇ ἀκτῇ ὁ Ἀπίλας (ν. Πλαταμίνα) πρὸς τῷ Ἡρακλείῳ, καὶ ὁ Ἐνιπεὺς (ν. Λιτόμορος) πρὸς τῷ Δίῳ, ὁ Ἀλιάκμων (ν. Βιστρίτσα),πηγάζων ἐκ Τύμφης, τοῦ μεθορίου ὄρους τῆς Ἰλλυρίας, καὶ ἐκβάλλων εἰς τὸν Θερμαϊκὸν κόλπον· ὁμοίως ὁ Λυδίας ἢ Ῥοιδίας· ὁ Ἀξιὸς (ν. Βαρδάρι), δεχόμενος τὸν Ἐρίγωνα, ὁ κυριώτερος ποταμὸς τῆς χώρας, πηγάζων ἐκ τοῦ Σκάρδου κατὰ τὴν Δαρδανίαν, ῥέων ΝΑ καὶ ἐκβάλλων Δ τῆς Θεσσαλονίκης εἰς τὸν Θερμαϊκὸν κόλπον· ὁ Ἐχέδωρος (ν. Γαλλικὸς), ἐκβάλων Α τοῦ Ἀξιοῦ· ὁ Στρυμὼν, ἐκ τοῦ ἐν Θράκῃ Σκομίου πηγάζων, διαρρέων τὴν Πρασιάδα λίμνην καὶ ἐκβάλλων εἰς τὸν Στρυμονικὸν κόλπον· ὁ Νέστος, τὸ ἀνατολικώτατον ὅριον τῆς Μακεδονίας ὅτε εἶχε τὴν μεγίστην αὐτῆς ἔκτασιν, πηγάζει ἐκ τῆς Ῥοδόπης, καὶ ἐκρέει εἰς τὸ θρακικὸν πέλαγος ἀπέναντι τῆς Θάσου. Λίμναι ἐπίσημοι ἦσαν ἡ Πρασιὰς ἢ Κερκινίτις (ν. Τακίνο)· ταύτης Δ ἡ Βόλβη, ἡ Βεγορρίτις (ν. Ὄστροβον), ἐν τῇ Γορδαίᾳ.—Οἱ Μακεδόνες Ἕλληνες εἰς τὰ νότια καὶ τὴν παραλίαν (Θουκ. Γ, 94. Πολ6. ΙΖ, 15), ἦσαν εἰς τὰ ἐνδότερα μικτοὶ ἐκ φυλῶν θρακικῶν, αἵτινες ἔφερον ὀνόματα Παίονες, Βρύγοι, Πιέριοι, Βοττιαῖοι, Ἤδωνες (ἢ Ἠδωνοὶ), Μαῖδοι, καὶ ἐξ Ἰλλυριῶν. Ὅτε μετὰ τὴν ἐν Πύδνᾳ μάχην (168 π. Χ.) οἱ Ῥωμαῖοι ἐκυρίευσαν τὴν χώραν, διῄρεσαν αὐτὴν εἰς τέσσαρας ἐπαρχίας, ὧν πρωτεύουσαι ἦσαν ἡ Ἀμφίπολις, Θεσσαλονίκη, Πέλλα καὶ Πελαγωνία· ὅτε δὲ περιέλαβον αὐτὴν εἰς τὸ Ῥωμαϊκὸν κράτος, τὴν ἥνωσαν εἰς μίαν ἐπαρχίαν μετὰ τῆς Θεσσαλίας καὶ τῆς Ἰλλυρίας. Ἰδιαίτεραι δὲ μακεδονικαὶ χῶραι ἦσαν, ἡ Παιονία, ΒΔ, ἀπὸ τῶν Ἰλλυρικῶν ὁρίων μέχρι τοῦ Στρυμόνος, κατὰ τὸν ἄνω ῥοῦν τοῦ Ἀξιοῦ. Τὸ Α αὐτῆς μέρος ἐλέγετο Ἀστραία, τὸ δὲ Δ Πελαγονία, καὶ πρωτεύουσαν εἶχε τοὺς Στόβους (ν. Ἰσελίβ) ἐπὶ τοῦ Ἐριγῶνος· ἡ Λυγκιστὶς, Ν τῆς Πελαγονίας, πρωτεύουσαν ἔχουσα τὴν Λύγκον ΝΔ τῆς Γορδαίας καὶ εἶτα τὴν Ἡράκλειαν (ν. Βιτώλια)· ΝΔ, ἐκ τῶν πηγῶν τοῦ Ἀλιάκμονος μέχρι τῆς Ἠπείρου, ἡ Ὀρεστὶς, ἧς ἡ πρώτη πόλις ἐλέγετο Κέλετρον (ν. Καστορία)· Ν δ' αὐτῆς ἦν ἡ Ἐλιμαία. Αἱ τρεῖς τελευταῖαι αὗται χῶραι, καίτοι ἀπὸ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου ἤδη τῇ Μακεδονίᾳ ὑποκείμεναι, διετήρουν ὅμως, καὶ ἐπὶ Ἀλεξάνδρου ἔτι, ἰδίους ἡγεμόνας. Α τῆς Λυγκιστίδος ἦν ἡ Ἡμαθία, διαρρεομένη ὑπὸ τοῦ Λυδίου, ἡ ἀρχαιο-

τάτη ἕδρα τῶν βασιλέων τῆς Μακεδονίας, πόλεις ἔχουσα τὴν Βέροιαν, τὰς Αἰγὰς (ἢ Αἰγαιάς)· Ν αὐτῆς ἦν ἡ Βοττιαία, εἰς ἧς τὴν πόλιν Πέλλαν ἤδρευον μεταγενεστέρως οἱ βασιλεῖς, καὶ ἐγεννήθησαν ὁ Φίλιππος Β' καὶ ὁ Ἀλέξανδρος (ἐρειπ. εἰς Ἰάνιτσαν)· ἡ Πιερία, πρὸς τῷ Ὀλύμπῳ, κατὰ τὴν Δ ἀκτὴν τοῦ Θερμαϊκοῦ κόλπου, ἕδρα τῶν Θρᾳκικῶν Μουσῶν καὶ τῆς λατρείας τοῦ Βάκχου, μετὰ πόλεων τῆς Μεθώνης (ν. Ἐλευθεροχῶρι), Πύδνας (ν. Κίτρος) καὶ Δίου. Ἡ Χαλκιδικὴ χερσόνησος πέραν τοῦ Ἀξιοῦ, μετὰ τῶν τριῶν ἀκρωτηρίων Παλλήνης, Σιθωνίας καὶ Ἄκτῆς, ἔχουσα πόλεις ἐν ἄλλαις καὶ τὴν Ὄλυνθον καὶ Ποτίδαιαν· ΒΔ αὐτῆς ἦν ἡ Μυγδία, ἧς ἡ πόλις Θέρμη μετωνομάσθη Θεσσαλονίκη· Α δὲ ἡ Βισαλτία, ἧς πόλεις ἦσαν ἡ Ἄργιλος καὶ ἡ Βρωμίσκος, μετὰ τὰ 479 προσαρτηθεῖσαι. Ἡ Κρηστονία, μόνην πόλιν ἔχουσα τὴν Κρηστῶνα ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Ἐχεδώρου. Α αὐτῆς, Β δὲ τῆς Βισαλτίας ἐξετείνετο ἡ Σιντική, μέχρι τοῦ Στρυμόνος· ταύτης Α ἡ Ἠδωνίς, πόλεις ἔχουσα τὴν Ἀμφίπολιν, καὶ τοὺς Φιλίππους (ν. Φιλισοχ), πρὶν Κρηνίδες καλουμένην· Β ἦν ἡ Ὀδομαντική. Ἡ δὲ ΒΑ αὐτῆς κειμένη Δενθελητική, καὶ ἡ ἐν αὐτῇ Μαιδική, μετὰ τῆς πρωτευούσης Ἰαμφορίνης, ἀπεδόθησαν ἔπειτα εἰς τὴν Θρᾴκην (Στρβ. Ζ, 329.—Met. II 3, 1).

Μακεδών, 1) υἱὸς καὶ στρατηγὸς τοῦ Ὀσίριδος, ἀφ' οὗ ἔθνος, ἐγκαταστάντος ἐν Εὐρώπῃ, ἐκλήθη ἡ Μακεδονία (Διόδ. Α, 18). —2 Στρατηγὸς τῶν Ὀσροηνῶν (Ἡρδ. Ζ, 2).

Μακέλλα, πόλις ὀχυρὰ τῆς Σικελίας, Ν τῆς Ἐγέστης (Πολϐ. Α, 24.

Μακέλλα, ἐργαλεῖον πρὸς τὸ σκάπτειν

καὶ καθαρίζειν (κέλλειν), σκαπάνη (Ὁμ. Ἰλ. Φ, 250. — Ἀπολλδ, Ῥοδ. Δ, 1038), ὅθεν καὶ «Διὸς μακέλλα» ὁ κεραυνός. Ὅταν εἶχε δύο ὀδόντας ἐλέγετο δίκελλα.

Μάκελον, πρόχειρον περιτείχισμα ἐκ ξηρολίθων ἢ χώματος (Varr. d. ling. las. IV σ.), ὅθεν καὶ ἐνιαχοῦ ἐν τῇ ἀγορᾷ τὸ λαχανοπωλεῖον (Δ. Κάσσ. ΞΑ, 18) καὶ μακελλεῖον (Πλούτ. Θ, σ. 14) τὸ σφαγεῖον.

Μάκεστος, ποταμὸς τῆς Μυσίας, πηγάζων ἐκ τοῦ ὄρους Τήμνου ἐν Συννάῳ, ΒΑ ῥέων, καὶ παρὰ τῇ Μιλητοπόλει ἐκρέων ἐκ Δ εἰς τὸν Ῥύνδακον (Στρϐ. ΙΒ, 576).

Μάκιστος, υἱὸς τοῦ Ἀθάμαντος, ἀδελφὸς τοῦ Φρίξου, καθ' ὃν ὑπετίθετο ὀνομασθεῖσα ἡ ἐν Ἤλιδι πόλις (Στεφ. Βυζ.).

Μάκιστος (ἥ—ον), 1) πόλις ἱδρυθεῖσα ὑπὸ τῶν Καυκόνων ἐν τῇ Τριφυλίᾳ τῆς Ἤλιδος, ΝΔ τοῦ ὄρους Κοτύλου, ἐπὶ Στράβωνος ἤδη ἔρημος (Ἡρδ. Δ, 148. — Ξεν. Ἑλλ. Γ, 2, 30.—Στρϐ. Η, 349). Πιθανῶς δ' ἦν κατ' ἀρχὰς ὄνομα τοῦ τῇ πόλει Σάμῳ ὑπερκειμένου ὄρους, εἰς αὐτὴν εἶτα μεταδοθέν. — 2) Μακίστου σκοπαί (Αἰσχλ. Ἀγαμ. 289), κορυφή τις εἰς τὰ βόρεια τῆς Εὐβοίας· κατὰ δὲ Πλίνιον (V, 31, 39) ἐκαλεῖτο οὕτω καὶ ὄρος τῆς Λέσϐου.

Μακρὰ ναῦς, ἡ ἔχουσα μίαν σειρὰν πολλῶν κωπῶν, περίπου 50 (Ἡρδ. ΣΤ, 138),

καὶ διὰ τοῦτο συνήθως ἡ πολεμική, κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὴν στρογγύλην, τὴν φορταγωγόν.

Μακραὶ πέτραι, αἱ ὑπὲρ τὴν βόρειον κλιτὺν τῆς Ἀκροπόλεως τῶν Ἀθηνῶν.

Μακρὰ τείχη, πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ συνδέσμου τῶν Ἀθηνῶν μετὰ τῆς θαλάσσης, ὁ Κίμων, ἐν Ὀλ. 80, δ' (456 π. Χ.), ᾠκοδόμησε δύο τείχη ἀρχόμενα ἀπὸ τῶν ὀχυρωμάτων τῆς πόλεως, καὶ λήγοντα, τὸ μὲν εἰς τὸν Πειραιᾶ, τὸ δὲ εἰς τὸ Φάληρον. Ταῦτα ὠνομάσθησαν, ὡς καὶ ἦσαν, μακρά. Εἶτα δ' ὁ Περικλῆς, κρίνας πολὺ μεγάλην καὶ δυσοχείρωτον τὴν ἀπ' ἀλλήλων ἀπόστασιν αὐτῶν, ἀνήγειρε μεταξὺ αὐτῶν ἄλλο τρίτον, τὸ διὰ μέσου τεῖχος κληθέν, ἀπολῆγον εἰς τ' ἀνατολικὰ τοῦ Πειραιῶς, καὶ ἔκτοτε παρημελήθη καὶ ἐγκατελείφθη τὸ Φαληρικὸν (Θουκ. Α, 107. Β, 13. — Πλούτ. Κίμ. ΙΓ. Περ. ΙΓ. — Αἰσχν. π. Πρ.πρσϐ. —Ἀνδοκ. π. Εἰρ.).—Καὶ εἰς ἄλλας δὲ πόλεις, κατὰ μίμησιν τῶν Ἀθηνῶν, ᾠκοδομήθησαν μακρὰ τείχη, ὡς εἰς τὰ Μέγαρα.

Μάκρις, 1) θυγάτηρ τοῦ Ἀρισταίου. Τὸν Διόνυσον βρέφος διὰ μέλιτος θρέψασα ἐν Εὐβοίᾳ, ἐδιώχθη ἐκεῖθεν ὑπὸ τῆς ζηλοτύπου Ἥρας, καὶ κατέφυγεν εἰς τὴν νῆσον τῶν Φαιάκων (Ἀπλν. Ῥόδ. Δ. 1131).— 2) Τὸ ἀρχαῖον ὄνομα τῆς Εὐβοίας (Καλλμ. εἰς Δηλ. 20). — 3) Τὸ ἀρχαῖον ὄνομα τῆς Κερκύρας (Ἀτλν. Ῥόδ. Δ, 520).

Μακρόβιοι, 1) οἱ ὑπερβόρειοι, ἢ καθ' Ὅμηρον Ἄβιοι, οἱ τὰς βορείας ἐσχατιὰς τῆς γῆς κατοικοῦντες, καὶ ζῶντες βίον ἁπλοῦν καὶ μήκιστον, κατὰ Στράβωνα μέχρι 1000 ἐτῶν.— 2) Ἔθνος Αἰθιοπικὸν, ἀφελῶς διάγον, καὶ ἐπὶ πολὺ, ὡς ἐνομίζετο, ζῶν, καθ' οὗ ἐξεστράτευσεν ὁ Καμβύσης (Ἡρδ. Β. 17. 25— Διον. Περ. 560).

Μακρόβιος, συγγραφεὺς ἀγνώστου πατρίδος, τοῦ τέλους τῆς δ' ἑκατονταετηρίδος μ. Χ. Τούτου σώζονται 7 βιβλία Κρονικὰ ἐπιγραφόμενα, καὶ ἓν ὑπόμνημα εἰς τὸ ἐνύπνιον τοῦ Κικέρωνος.

Μακροὶ Κάμποι, χωρίον τῆς βορείου Ἰταλίας, ἐντεῦθεν τοῦ Πάδου, κατὰ τὴν Πάρμαν (Στρϐ).

Μακροκέφαλοι καὶ **Μάκρωνες,** λαὸς ἰσχυρὸς κατὰ τὴν Ν ἀκτὴν τοῦ Εὐξείνου Πόντου, ΒΑ τοῦ Πόντου, γείτονες τῶν Κολχῶν καὶ τῶν Μοσυνοίκων. Ὁ Στράβων (ΙΒ, 548) πρεσβεύει ὅτι εἰσὶν οἱ εἶτα κληθέντες Σανnοί, οἵτινες ὅμως μετ' αὐτῶν μνημονεύονται. Ἦσαν ἀγροῖκοι, ἀλλὰ μάχιμοι, ἔχοντες ξύλινα κράνα, πλεκτὰς ἀσπίδας καὶ βραχέα ἀκόντια μετὰ μακρᾶς τῆς αἰχμῆς (Ἡρδ. Ζ, 78.—Ξεν. Ἀν. Δ. 8, 3. Ε, 5, 18. Ζ, 8, 25).

Μάκρωνες, λαὸς ἐν τῷ Πόντῳ τῆς Ἀσίας οἰκῶν, μεταξὺ Κολχίδος καὶ τοῦ ὄρους Θήχους (Ἡρδ. Β, 104 Στρϐ.)

Μακτώριον, πόλις εἰς τὰ Ν τῆς Σικελίας, ἄνω τῆς Γέλας, ἧς κάτοικοι κατέφυγον ἐκεῖ ἐπὶ στάσεως (Ἡρδ. Ζ, 153).

Μακυνία, πόλις τῆς Αἰτωλίας, μετὰ τὴν ἐπάνοδον τῶν Ἡρακλειδῶν εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ Ταφιάσσου ὄρους, πρὸς Ν κτισθεῖσα καὶ πολλάκις τῇ Λοκρίδι ἀποδιδομένη (Στρϐ. Ι, 450. 460). Ὁ Πλίνιος (IV, 2, 6) μνημονεύει καὶ ὄρους Μακυνίου, ἴσως ὄντος τοῦ αὐτοῦ τῷ Ταφιάσσῳ.

Μαλάκα, ἐμπορικὴ πόλις τῆς Βαιτικῆς ἐν Ἱσπανίᾳ (ν. Μαλάγα). (Στρϐ. Γ, 156).

Μαλέα (ἄκρα), 1) ἡ Μαλέας, τὸ ΝΑ ἀκρωτήριον τῆς Πελοποννήσου, πρὸς Α τοῦ Λακωνικοῦ κόλπου. Ἐπειδὴ ὁ πλοῦς ὑπὲρ αὐτὸ ἔφερεν εἰς τὴν ξένην, διὰ τὰς πνεούσας ἐνταῦθα θυέλλας, προσέτι καὶ διὰ τοὺς ἐπιφοιτῶντας πειρατὰς, ἐπεκράτει ἡ παροιμία· «Μαλέαν δὲ κάμψας, ἐπιλάθου τῶν οἴκαδε» (Θουκ. Δ, 54.—Ἡρδ. Α, 82. — Στρϐ. Β, 108. Η, 335. 378).—2) Τὸ Ν ἀκρωτήριον τῆς Λέσϐου (ν. Ζητοὺν) (Θουκ. Γ, 4, 6.— Ξεν. Ἑλλ. Α, 6, 27).—3) Κώμη τῆς Ἀρκαδίας πρὸς τῇ Μεγαλοπόλει, ἐξ ἧς καὶ ἡ χώρα Μαλεάτις (Ξεν. Ἑλλ. ΣΤ, 4, 24).

Μαλῆνος, πολίχνη τῆς χώρας Ἀταρνέως ἐν τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ (Ἡρδ. ΣΤ, 29).

Μαλία, 1) Ἀκρωτήριον τῆς Λέσϐου. — 2) Πόλις τῆς Φθιώτιδος ἐπὶ τοῦ Μαλιακοῦ κόλπου (Σχλ. Σοφ. Τραχ. 179).

Μαλιακὸς (ἡ Μηλιακὸς) κόλπος, εἰς τὴν Ν παραλίαν τῆς Θεσσαλίας, τὴν ΒΔ γωνίαν τῶν Θερμοπυλῶν, ἔνθα ἐκβάλλει ὁ Σπερχειός. Ἐνίοτε ὠνομάζετο καὶ Λαμιακὸς, κατὰ τὴν μικρὸν ἀπέχουσαν πόλιν Λαμίαν (Θουκ. Η, 3.—Στρϐ. Ζ, 330).

Μαλιεῖς ἡ Μηλιεῖς, λαὸς τῆς Ν Θεσσαλίας, παρὰ τῷ ἐπωνύμῳ αὐτοῦ κόλπῳ, ἀνδρεῖος καὶ πολεμικὸς, ἔχων ἐμπείρους ἀκοντιστὰς καὶ σφενδονήτας. Διῃροῦντο δὲ ὡς καὶ οἱ ἐν Δωρίδι γείτονες αὐτῶν, εἰς Παραλίους, Ἱερῆς καὶ Τραχινίους (Ἡρδ. Ζ, 198.—Θουκ. Γ, 92).

Μαλλοί, ἀνδρεῖος Ἰνδικὸς λαὸς, περὶ τὰς ὄχθας τοῦ Ὑδραώτου, ὁμόρρου τοῦ Ἰνδοῦ. Ἡ πρωτεύουσα αὐτῶν πιθανῶς ἡ νῦν Μουλτάν. (Ἀρρ. Ε, 22, 2. ΣΤ, 4, 3. 5.—Στρβ. ΙΕ, 701).

Μαλλὸς, πόλις τῆς Κιλικίας, ἀνατολικῶς τῆς Ταρσοῦ, ἐπὶ τοῦ Πυράμου ποταμοῦ, κτίσμα τῶν υἱῶν τῆς Μαντοῦς Μόψου καὶ Ἀμφιλόχου, ἐπίσημος καὶ μαντεῖον ἔχουσα(Στρβ).

Μάλχος, δηλοῖ ἑβραϊστὶ τὸν βασιλέα καὶ κύριον (Μαλέκ). 1) Καρχηδόνιος στρατηγὸς περὶ τὰ 600—550 π. Χ.,ἐπολέμησεν ἐπιτυχῶς κατὰ τῶν Λιβύων· ἀλλ' ἔπειτα ἡττήθη ἐν Σαρδηνίᾳ, καὶ τούτου ἕνεκα ἐξωρίσθη. Αἰτησάμενος δὲ, ἀλλὰ μὴ ἐπιτυχὼν τὴν μετάκλησίν του, ἐπολιόρκησε καὶ ἐκυρίευσε τὴν πατρίδα του, ὅτε καὶ ἐθανάτωσε δέκα ἐκ τῶν ἐχθρικῶς αὐτῷ διακειμένων. Ἀλλὰ μετ' οὐ πολὺ, ὡς ἐπιδιώκων τὴν ἀπόλυτον ἐξουσίαν, κατεδικάσθη εἰς θάνατον καὶ αὐτὸς (Just. XVIII, 7).—2) Βασιλεὺς τῶν Νοβαταίων ἐν Ἀραβίᾳ, σύμμαχος τοῦ Καίσαρος ἐν τῷ Αἰγυπτιακῷ πολέμῳ (Πλούτ. Ἀλέξ. ΞΑ). —3) ἐκ Φιλαδελφείας της Συρίας, ἔγραψε «Βυζαντιακὰ», εἰς βιβλία Ζ, ἱστορίαν τῶν συμβάντων κατὰ τὰ ἔτη 470 — 480 μ. Χ., ἧς ἀπόσπασμα ὁ Φώτιος διετήρησε (Συλλ. Müller, fragm. histor. graec.).

Μάμερκος, τύραννος τῆς Κατάνης ἐν Σικελίᾳ, μετὰ τῶν Καρχηδονίων κατὰ Τιμολέοντος πολεμήσας, ἡττηθεὶς καὶ φονευθεὶς ὑπὸ τῶν Συρακουσίων.

Μαμέρτιον, πόλις ἐν Βρεττίᾳ τῆς κάτω Ἰταλίας (Στρβ.).

Μαμμαία, μήτηρ τοῦ αὐτοκράτορος Ἀλεξ. Σεβήρου.

Μανδάνη, θυγάτηρ τοῦ Ἀστυάγους, γυνὴ τοῦ Καμβύσου, μήτηρ Κύρου τοῦ μεγάλου (Ἡρδ. Α, 107).

Μανδροκλῆς, ἀρχιτέκτων Σάμιος, ἐγεφύρωσε τὸν Βόσπορον τῆς Θρᾴκης διὰ τὸν Δαρεῖον ἐκστρατεύοντα κατὰ τῶν Σκυθῶν, καὶ εἰς τὸ ἐν Σάμῳ Ἡραῖον ἀνέθηκεν εἰκόνα παριστῶσαν τὴν δίοδον τοῦ στρατοῦ ἐπὶ τῆς γεφύρας (Ἡρδ. Δ, 88).

Μανδύας, ἴδ. Ἐσθής.

Μανδύριον ἢ Μανδόνιον, πόλις τῆς Καλαβρίας, μεταξὺ Τάραντος καὶ Ὑδρουῦντος παρὰ μικρᾷ λίμνῃ (ν. Ἀνδορία), ἔνθα Ἀρχίδαμος, ὁ βασιλεὺς τῆς Σπάρτης, ἐνικήθη ὑπὸ τῶν Μεσσαπίων (Πλουτ. Ἀγ. Γ).

Μανέθων ἢ Μανεθὼς, Αἰγύπτιος, ἐπὶ Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου (283—246 π. Χ.) ἱερογραμματεὺς ἐν Ἡλιουπόλει, ἔγραψεν ἑλληνιστὶ πολλὰ ἱστορικὰ, ἀστρονομικὰ, περὶ φυσικῆς συγγράμματα («τῶν φυσικῶν ἐπιτομὴ»), πάντα ἀπολεσθέντα· περιέσωσε δ' ὁ Γεώργιος Σύγκελος ἐκ τῶν Αἰγυπτιακῶν αὐτοῦ, χωρούντων ἐκ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρις Ἀλεξάνδρου, χρονολογικὴν μόνον ἀπαρίθμησιν τῶν δυναστειῶν καὶ βασιλέων τῆς Αἰγύπτου, ἧς ἡ ἀκρίβεια, ἐπὶ πολὺ ἀμφισβητηθεῖσα ὑπὸ τῶν πεπαιδευμένων, ἀπεδείχθη ὅμως ὡς ἀλάνθαστος ἀφ' ὅτου ἤρχισαν ἀναγινωσκόμενα τὰ ἱερογλυφικά. Εἰς αὐτὸν ἀποδίδοται καὶ ποίημα εἰς 6 βιβλία, ἐπιγραφόμενον «Ἀποτελέσματα», καὶ περὶ τῆς ἐπιρροῆς τῶν ἀστέρων ἐπὶ τῆς τύχης τῶν ἀνθρώπων πραγματευόμενον, ἀλλ' ἀναγνωρισθὲν ὡς πολὺ μεταγενέστερον, πιθανῶς τῆς ε' ἑκατονταετηρίδος μ. Χ. Καὶ κρίνεται μάλιστα ὡς πολλοὺς ἔχον τοὺς συντάκτας.

Μανέρως, υἱὸς τοῦ πρώτου Αἰγυπτίου βασιλέως, νεώτατος ἀποθανὼν, δι' ὃ καὶ θρῆνοι ἐπ' αὐτῷ ἐψάλλοντο (Ἡρδ. Β, 79)· προσωποποίησις, ὡς ὁ Λῖνος, ὁ Ἄδωνις, ὁ Ὑάκινθος, τοῦ πρωΐμου θανάτου.

Μάνης, 1) ποταμὸς τῆς Λοκρίδος (Στρβ.).—2) Ὄνομα δούλων, μάλιστα Παφλαγόνων (Ἀρστφ. Λυσιστρ. 907. — Στρβ.).

Μανίαι, 1) αἱ Ἐριννύες (Παυσ. Η, 24).—2) Παρὰ Λατίνοις ἦν ἡ Μανία ὑποχθόνιος θεότης εἰς ἣν προσεφέροντο θυσίαι παίδων, κατὰ χρησμὸν εἰπόντα «ὅτι ὤφειλε νὰ προσφέρηται κεφαλὴ ἀντὶ κεφαλῆς», δηλ. πρὸς σωτηρίαν τοῦ ὑπὲρ οὗ ἡ θυσία ἐγίνετο. Ἀλλ' ὁ Ἰούν. Βροῦτος ἀντικατέστησεν ἀντὶ κεφαλῶν παιδίων κεφαλὰς μηκώνων καὶ σκορόδων.—3) Μανία, ἡ χήρα τοῦ Ζήνιος, σατράπου τῆς Αἰολίδος, ἣν ὁ Φαρνάβαζος ἐγκατέστησε διάδοχον τοῦ πατρός της, ἣν δ' ἐφόνευσεν ὁ υἱὸς αὐτῆς Μειδίας(Ξεν. Ἑλλ. Γ,1,10).—Συνεχὲς ὄνομα δούλων γυναικῶν ἐκ Φρυγίας (Ἀρστ. Βάτρ. 1345).

Μάννες, ἴδ. Περιδέραιον.

Μαντεῖον. Κατὰ τοὺς ἀρχαίους, τὰς θείας βουλὰς διεμήνυον τοῖς ἀνθρώποις μάλιστα ὁ Ἀπόλλων, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ Ζεύς, καὶ ἐνίοτε καὶ ἄλλοι τινὲς τῶν θεῶν, καὶ μαντεῖον ἢ χρηστήριον ἦν ὁ ναὸς ἢ ὁ τόπος ἔνθα αἱ τοιαῦται ἀποκαλύψεις ἐγίνοντο ἢ ἐδίδοντο οἱ χρησμοί. Ὑπῆρχον δ' ἐν Ἑλλάδι μαντεῖα ἐπίσημα· Α', τοῦ Ἀπόλλωνος, 1) τὸ ἐν Δελφοῖς, κατ' ἀρχὰς Πύθων καλούμενον, ἐκ τοῦ πύθεσθαι (τὸ μέρος ἔνθα ἠρώτων), μυθολογικῶς δ' ἐκ τοῦ ὅτι ὁ θεὸς κατετόξευσεν ἐκεῖ τὸν ὄφιν Πύθωνα, κληθέντα οὕτω δῆθεν ἐκ τοῦ ὅτι ἐσάπη ἐκεῖ (πύθεσθαι=σήπεσθαι) (Ὁμ. Ὑμν. εἰς Ἀπ. 185) ἐντὸς χάσματός τινος, καὶ ἐκ τῆς σήψεως ἀνέθρωσκον ἀτμοὶ, ἐξ ὧν παρετηρήθη ὅτι τὰ πέριξ βόσκοντα ποίμνια κατελαμβάνοντο ὑπὸ σπασμῶν, ὡς καὶ οἱ πλησιάζοντες ἄνθρωποι, μαντικὴν κτώμενοι δύναμιν (Διόδ. ΙΖ, 26.—Πλούτ. Ἐκλελ. Χρηστήρ. 42). Καὶ πρῶτον μὲν ἐχρησμοδότουν ἐκεῖ ἀλληλοδιαδόχως ἡ Γῆ, ἡ Θέμις, ἡ Φοίβη, ὁ Ποσειδῶν, ἡ Νὺξ, ὁ Χρόνος· εἶτα δ' ἐδωρήθη ὁ χῶρος τῷ Ἀπόλλωνι (Αἰσχλ. Εὐμ. 3. — Ἰδ. Παυσ. Α, 5.—Ὑπόθ. Πινδ. Πυθ.—Τζέτζ. εἰς Λυκόφρ. 292). Παρὰ τῇ ἐκ τῶν βράχων τοῦ Παρνασσοῦ καταρρεούσῃ Κασταλίᾳ ἀνηγέρθη ὁ ναὸς τοῦ θεοῦ, ὅλως δάφνῃ κατάστεπτος, καὶ ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τοῦ ἀγάλματος ἐκαίοντο μόνον ξύλα ἐλάτης, καὶ ἀντὶ θυμιάματος δάφνη (Αἰσχ. Χοηφ. 1036. Εὐμ. 39.—Πλούτ. π. τ. ἐν Δελφ. ΕΙ). Ἐδίδοντο δ' οἱ χρησμοὶ ὑπὸ ἱερείας, ἥτις ἐκαλεῖτο Πυθία, καὶ ἦν παρθένος ἐξ ἐγχωρίων πτωχῶν ἀγροτῶν, ὑποχρεουμένη, ἀφ' οὗ ἅπαξ ἐξελέγετο, νὰ μένῃ μέχρι θανάτου εἰς τὴν ὑπηρεσίαν της καὶ ἄγαμος, ὡς νέα κόρη πάντοτε ἐνδυομένη (Διόδ.), εἰ καὶ ἀφ' ὅτου Θεσσαλός τις, Ἐχεκράτης καλούμενος, ἐδελέασε μίαν ἐξ αὐτῶν, ἐθεσπίσθη νὰ ἐκλέγηται πάντοτε ὑπερπεντηκοντοῦτις. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἐξελέγετο μία ἅπαξ τοῦ ἔτους, μαντεύουσα κατὰ τὸν Δελφικὸν μῆνα Βύσιον (ἴσως Πύθιον) (Πλούτ. Ἑλλ. κεφ. κατ. 9), εἶτα δὲ, ὅτε ἤρχισε τοῦ χρηστηρίου ἡ φήμη, ἐξελέγοντο δύο ἐναλλὰξ χρησμοδοτοῦσαι, καὶ τρίτη πρὸς ἀντικατάστασιν τῆς τυχὸν κωλυομένης, καὶ ἐμάντευον καθ' ὡρισμένας ἡμέρας ἑκάστου μηνὸς (Πλούτ. Ἀλέξ. 14). Πάλιν δ' ὅτε ἐξέπεσε τὸ μαντεῖον, ὡς ἐπὶ Πλουτάρχου, περιωρίσθη ἐκ νέου ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν εἰς μίαν. Πρὶν ἡ χρησμοδοτήσῃ ἡ Πυθία, παρεσκευάζετο ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας. Οἱ χρησμὸν ζητοῦντες, προσήρχοντο κατὰ τάξιν κληρώσεως (Αἰσχλ. Εὐμεν. 32. — Εὐριπ. Ἴων, 422)· ἀλλ' οἱ Δελφοὶ ἐνίοτε ἐχορήγουν προμαντείαν εἰς ἐπισήμους ξένους ἢ εὐεργέτας· ἔδιδον δ' ἐνίοτε καὶ ἀτέλειαν, ἐξ οὗ συμπεραίνεται ὅτι καὶ τέλος τι ἀπῃτεῖτο παρὰ τῶν τὸν χρησμὸν συμβουλευομένων (Ἡρδ. Α, 54). Ὁ προσερχόμενος, προσάγων θῦμα ὃ ἐλέγετο ὁσιωτὴρ (Πλούτ. Ἐκλ. χρ. 49), οὕτως ἠρώτα τὸν χρησμόν. Ἡ δὲ Πυθία, ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας παρασκευασθεῖσα διὰ νηστείας καὶ λουτρῶν ἐν τῇ Κασταλίᾳ, ὡδηγεῖτο ὑπὸ ἱερέως τινὸς, ὅστις προφήτης ἐλέγετο, καὶ ἀνεβιβάζετο εἰς τρίπουν ἱστάμενον ἐπὶ χάσματος γῆς (ἴσως τὴν σχισμάδα δι' ἧς ἡ Κασταλία κατέρχεται), ἐξ οὗ ἐνομίζετο ὅτι ἀτμοὶ ἐκπεμπόμενοι τὴν ἐνέπνεον (Παυσ. Α,

24, 5), εἰς λύσσαν ὡς ἐπιστεύετο καὶ ἐνίοτε μέχρι θανάτου (Διόδ. ΙΣΤ, 26.—Στρβ. Θ, 419.—Πλούτ. π. ἐκλ. χρηστ.) αὐτὴν ἐρεθίζοντες, καὶ ἐξέπεμπεν ἀνάρθρους φωνὰς, ἐξ ὧν ὁ προφήτης ἐξήγει τὸν χρησμὸν, συνήθως αἰνιγματώδους καὶ διφορουμένης ἐννοίας, ἐπὶ τῆς ἀκμῆς δὲ τοῦ χρηστηρίου, καὶ ὅτε περὶ δημοσίων καὶ μεγάλων συμφερόντων ἐπρόκειτο, συντεταγμένον εἰς στίχους, καὶ μάλιστα ἑξαμέτρους, τοὺς ἐπινοηθέντας κατὰ τὴν ἐκεῖ πίστιν ὑπὸ μιᾶς τῶν ἀρχαιοτάτων Πυθιῶν, Φημονόης (Πλούτ. Χρ. ἔμμ. Πυθ. 19). Εἶχε δὲ τὸ μαντεῖον καὶ πέντε ἱερεῖς ἰσοβίους, ὡς καὶ τὸν προφήτην ὁσίους λεγομένους (Εὐριπ. Ἴων, 411,—Πλούτ. Κερ. κατ. 9), ἐκ πέντε οἴκων, τῶν Κλεομαντιδῶν, τῶν Θρᾳκιδῶν, τῶν Λαφριαδῶν, καὶ δύο ἄλλων, πάντων ἀμέσων ἀπογόνων τοῦ Δευκαλίωνος (Λυκ. κ. Λεωκρ. σ. 150. — Διόδ. ΙΣΤ, 24. — Ἡσύχ. λ. Λαφρ.). Ἀπὸ τῶν Πελοποννησιακῶν ἤδη ἤρξατο παραμελούμενον τὸ μαντεῖον τῶν Δελφῶν, τοὐλάχιστον ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων, θεωρούντων αὐτὸ ὡς τοὺς Δωριεῖς προστατεῦον (Πλούτ. Δημοσθ. Κ)· ἐπὶ Πλουτάρχου ἐθεωρεῖτο ὡς ἀπολέσαν τὴν θείαν ἔμπνευσιν· καὶ διετηρήθη μὲν μέχρις Ἰουστινιανοῦ, ἀλλ' οὐδεμιᾶς ἀπολαῦον ὑπολήψεως.— 2) Τὸ ἐν Ἄβαις τῆς Φωκίδος, καὶ ὑπὸ τοῦ Κροίσου ἐρωτηθὲν (Ἡρδ. Α, 46), ὑπὸ τοῦ Ξέρξου κατεδαφισθὲν, οὐχ ἧττον διετήρει ἔτι τὴν μαντικὴν αὐτοῦ δύναμιν καὶ ἀφοῦ οἱ Βοιωτοὶ ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ πολέμου ἐντελῶς τὸ κατέστρεψαν (Παυσ. Α, 35), ὁ δ' Ἀδριανὸς ἀνῳκοδόμησεν ἐκεῖ ναόν.—3) Ἐπὶ τοῦ ὄρους Πτώου παρὰ ταῖς Θήβαις, οὗ πρῶτος προμαντις ὑπῆρξε Τήνερος, ὁ υἱὸς τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Μαλίας νύμφης. Ἐχρησμοδότει δ' Αἰολιστὶ, ἅπαξ δ' ὑπὸ Καρῶν ἐρωτηθὲν, ἀπήντησε Καριστί. Κατεστράφη δ' ὅτε καὶ αἱ Θῆβαι, ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου (Ἡρδ. Η, 135.—Στρβ. Θ, 413, 7. — Παυσ. Θ, 33. — Πλούτ. π. ἐκλ. χρηστ. 8). — 4) Ἐν Ἰσμηνίῳ τῆς Βοιωτίας, χρησμοδοτοῦν διὰ σημείων καὶ τῆς ἐξετάσεως τῶν θυμάτων (Ἡρδ. Η, 134.—Διόδ. ΙΖ. 10.—Παυσ. Θ, 10, 2). — 5) Ἐν Ὑσιαῖς πρὸς τῇ Ἀττικῇ. Οἱ πίνοντες ἐξ ἱεροῦ φρέατος ἐμαντεύοντο (Παυσ. Θ, 2, 1). — 6) Παρὰ τοῖς Λεύκτροις, ἐν Εὐτρήσει, ἐκλιπὸν ἐπὶ τῶν Μακεδόνων (Πλούτ. π. ἐκλ. χρηστ. 5. —Στεφ. Βυζ. λ. Εὔτρησις.—Εὐστ. Ἰλ. Β, 502).—7) Ἐν Τεγύρᾳ, ἣν ἡ Πυθία ἐκήρυξε τὸν γενέθλιον τοῦ Ἀπόλλωνος τόπον. Ἐχρησμοδότουν δὲ καὶ ἐκεῖ προφῆται (Πλούτ. Πελοπ. 16, Ἐκλπ. Χρστ. 8. — Στ. Β. λ. Τεγν.—8) Ἐν Ὀροβίαις τῆς Εὐβοίας, ἔνθα ὁ Ἀπόλλων ἐλέγετο Σελινούντιος (Στρβ. Ι, 445).—9) Ἐν Ἄργει, εἰς τὸ Λύκαιον, ἐχρησμοδότει γυνὴ προφῆτις (Πλούτ. Πύρρος, ΛΑ).—10) Ἐν Λαρίσῃ, τῇ Ἀκροπόλει τοῦ Ἄργους, εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Δειραδιώτου Ἀπόλλωνος, ἐχρησμοδότει παρθένος, ἐμπνεομένη διὰ τῆς γεύσεως αἵματος ἀρνίου, θυομένου διὰ νυκτός. Ἐσώζετο μέχρι Παυσανίου (Β, 24. 1).—11) Τὸ ἐπίσημον ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ ἐν Διδύμοις πρὸς τῇ Μιλήτῳ, εἰς ναὸν ὑφιστάμενον πρὸ τῆς ἐποικήσεως τῶν Ἰώνων (Παυσ. Ζ, 2, 4), καὶ οἰκοδομηθέντα, ὡς ἐνομίζετο, ὑπὸ τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος Βράγχου, ὅστις, ἐκ Δελφῶν ἐλθὼν ὡς καθαριστὴς, συνεκόμισε καὶ τὸ μαντεῖον· τὸν δὲ βωμὸν ἤγειρεν ὁ Ἡρακλῆς (Παυσ. Ε. 13, 6. — Στρβ. ΙΣΤ, 634). Ἐκ τοῦ Βράγχου ὠνομάζοντο οἱ ἱερεῖς τοῦ ναοῦ Βραγχίδαι· ἐξ αὐτῶν δ' ἓν γένος, οἱ Εὐαγγελίδαι, εἶχον κυρίως τὸ δῶρον τοῦ μαντεύειν (Κόνων ΜΔ)· πᾶσα δ' ἡ λοιπὴ διάταξις ἦν ὡς ἐν Δελφοῖς. Εἰς τὸ μαντεῖον τοῦτο ὡς καὶ εἰς τὸ ἐν Δελφοῖς ἔδωκε λαμπρὰ δῶρα ὁ Κροῖσος· ἐσύλησαν δ' αὐτὰ οἱ Πέρσαι (Ἡρδ. ΣΤ, 19), καὶ τὸ χαλκοῦν ἄγαλμα τοῦ Ἀπόλλωνος ἀπεκόμισεν ὁ Ξέρξης εἰς Ἐκβάτανα μετὰ τῶν θησαυρῶν τοῦ ναοῦ, παραδοθέντων ὑπό τινων ἐκ τῶν Βραγχιδῶν, οἵτινες ἀπῳκίσθησαν εἰς Βακτριανὴν, καὶ ὧν τοὺς ἀπογόνους ἐτιμώρησεν ὁ μέγας Ἀλέξανδρος. Ἀπέδωκε δὲ τὸ

ἄγαλμα εἰς τοὺς Μιλησίους ὁ Σέλευκος, διότι ὁ Διδυμαῖος χρησμὸς τὸν προσηγόρευσε βασιλέα (Παυσ. Α. 16, 3.— Διόδ. Θ, 90).— 12) Ἐν Κλάρῳ τῆς Κολοφῶνος, ἱδρυθὲν ἐπὶ Κρητῶν πρὸ τῆς εἰς Ἀσίαν μεταβάσεως τῶν Ἰώνων, καὶ τοῦτο ἀφίδρυμα τοῦ Δελφικοῦ. Ἡ ἐκ Δελφῶν θυγάτηρ τοῦ Τειρεσίου Μαντὼ ἔσχεν υἱὸν τὸν Μόσπον, οὗ οἱ ἀπόγονοι ἦσαν ἡ μαντικὴ φυλὴ (Παυσ. Ζ, 3, 1). Ὁ μάντις, ἀπαίδευτος, ἐλάμβανε μόνον τὸν ἀριθμὸν καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ἐρωτώντων τὸν χρησμὸν, κατέβαινεν εἰς εὐρὺ φρέαρ, ἔπινεν ἐξ αὐτοῦ, καὶ ἐχρησμοδότει ἐμμέτρως (Tac. Ann. II 54). —13) Ἐν Γρυνείᾳ παρὰ τῇ Μυρίνῃ (Ἑκατ. Ἀποσπ. 201). — 14) Ἐν Λέσβῳ τοῦ Ἀπόλ. Ναπαίου ἢ Γονναπαίου (Ἀρστφ. Νεφ. 145).—15) Ἐν Ἀβδήροις (Τζέτζ. εἰς Λυκόφρ. 445).—16) Ἐν Δήλῳ, μόνον ἐν ὥρᾳ θέρους (Καλλίμ. Ὕμν. εἰς Δῆλος Α.—Serv. Virg. Æ. IV, 143).—17) Ἐν Πατάροις τῆς Λυκίας, μόνον ἐν χειμῶνι, ὅτε ἡ πρόμαντις παρέμενεν ὅλην νύκτα εἰς τὸν ναὸν, περιμένουσα τὴν ἔμπνευσιν (Ἡρδ. Α. 132). — 18) Ἐν Τελμησσῷ τῆς Λυκίας, ἔνθα οἱ μάντεις ἦσαν ἰδίως ἐξηγηταὶ ὀνείρων καὶ τεράτων (Ἡρδ. Α, 78.—Ἀρριαν. Β, 3). — 19) Ἐν Κυανέαις πρὸς τῇ Τελμησσῷ, ἔνθα εἰς τὴν πηγὴν τοῦ ὕδατος ἀντανεκλῶντο τὰ ἀπόντα ἢ μέλλοντα (Παυσ. Ζ, 21, 6).—20) Ἐν Μαλλῷ τῆς Κιλικίας (Στρβ. ΙΔ, 675. — Ἀρρ. Β, 5).—21) Ἐν Κιλικίᾳ (ἴσως τὸ αὐτὸ) Σαρπηδονίου Ἀπόλλωνος (Διόδ. ΛΒ, 11) — 22) Ἐν Ὑβλῃ τῆς Καρίας (Ἀθήν. ΙΕ, 672). — 23) Ἐν Ἱερᾷ κώμῃ παρὰ τῷ Μαιάνδρῳ, ἐμμέτρως χρησμοδοτοῦν (Στ. Βυζ. λ. Μαντεῖον. — Liv. XXXVIII, 13). =Β, τοῦ Διός· 1) Ἐν Ὀλυμπίᾳ, ἐπίσημον ἀρχαιότατα (Σοφκλ. Οἰδ. τύρ. 901), εἶτα ἐκπεσόν. Ἦσαν δ' οἱ προφῆται αὐτοῦ μόνον ἱερομάντεις.—2) Ἐν Δωδώνῃ τῆς Ἠπείρου, ἐπίσημον ἐξ ἀρχαιοτάτων χρόνων (Ὁμ. Ἰλ. Β, 233). Οἱ χρησμοὶ ἐξηρτῶντο ἐκ τῶν ἤχων οὓς παρῆγον τὰ ὑπὸ τοῦ ἀνέμου κινούμενα φύλλα τῶν δρυῶν καὶ φηγῶν τοῦ ἱεροῦ ἄλσους καὶ οἱ ἐκ τῶν κλάδων αὐτῶν ἐξαρτώμενοι λέβητες. Προσέτι δὲ καὶ δύο κίονες πλησίον ἀλλήλοις ἱδρυμένοι ἔφερον ὁ μὲν μέγαν χαλκοῦν λέβητα (τὸ Δωδωναῖον χαλκεῖον Σουίδ. ἐν λ. —Στρβ. Θ, ἀποσπ.), ὁ δὲ χαλκοῦν παῖδα, ἔχοντα διὰ χειρῶν μάστιγα, ἐξ ἧς ἐκρέματο τριπλῆ ἅλυσις μετ' ἀστραγάλων, οἵτινες, κινούμενοι ὑπὸ τοῦ ἀνέμου, ἐκτύπων τὸ χαλκεῖον καὶ παρῆγον παντοίους ἤχους. Τῶν ἤχων τούτων τὴν ἑρμηνείαν ἔδιδον κατ' ἀρχὰς ἱερεῖς, εἶτα δὲ ἱέρειαι λεγόμεναι πέλειαι ἢ πελειάδες, διότι ἐπεκράτει ἡ πίστις ὅτι περιστεραὶ (πέλειαι) προσπτᾶσαι ἐκ Θηβῶν τῆς Αἰγύπτου, ἐκόρισαν τὴν ἐντολὴν τῆς ἱδρύσεως τοῦ μαντείου (Ἡρδ. Β, 55.—Σοφκλ. Τραχ. 169. — Παυσ. Α, 12, 10), ἐξ οὗ καὶ ἦν ὁ Ζεὺς ἐν ἀμφοτέροις τοῖς ἱεροῖς κριοπρόσωπος (Ἡρδ. Δ, 181). Ἐλέγετο δ' ὅτι καὶ περιστερὰ, καθημένη ἐπὶ ἱερᾶς δρυὸς, ἐπίσης ἐχρησμοδότει (Δ. Ἀλικ. Α, 14). Ἐλαμβάνοντο δ' αἱ πέλειαι ἐκ τῶν ἀρχαιοτέρων οἴκων τῆς Δωδώνης, καὶ τριῶν ἐξ αὐτῶν τὰ ὀνόματα ἐπὶ Ἡροδότου ἦσαν Προμένεια, Τιμαρέτη, Νικάνδρα. Καὶ ἄνδρες ὅμως ὑποφῆται ἡρμήνευον ἐπίσης τοὺς χρησμοὺς καὶ ἐλέγοντο Τόμουροι (Στρβ.). Οἱ χρησμοὶ ἐδίδοντο πολλάκις δι' ἑξαμέτρων. Ἐπὶ τῶν ἱστορικῶν δὲ χρόνων ἦν ἡ σπουδαιότης τοῦ μαντείου μικροτέρα ἢ ἐν τοῖς πρὶν χρόνοις. Καὶ κατεστράφη μὲν ὁ ναὸς ὑπὸ τῶν Αἰτωλῶν τῷ 219 π. Χ., καὶ ἀπεκόπησαν αἱ ἱεραὶ δρῦς (Πολβ. Δ, 67), ἀλλὰ τὸ μαντεῖον ὑπῆρχεν ἔτι μέχρι τοῦ γ' αἰῶνος μ. Χ., καὶ ὁ Στράβων (Ζ, 3, 2, 9) μνημονεύει ἔτι τῶν ἱερειῶν αὐτοῦ. — 3) Τὸ τοῦ Διὸς Ἀμμωνος ἐν Ὀάσει τῆς Λιβύης, οὗ ἐφίδρυμα ἐλέγετο τὸ ἐν Δωδώνῃ, τὸ πρῶτον διὰ τῶν Κυρηναίων γνωσθὲν τοῖς Λακεδαιμονίοις. Οἱ Ἀθηναῖοι ἀπὸ τῆς 94 Ὀλυμπιάδος ἔπεμπον ἐκεῖ, καὶ πρὶν ἔτι, θεωρίαν διὰ τριήρεως ἥτις Ἀμμωνιεὺς ὠνομάσθη (Ἡσύχ.— Σουίδ. λ. Ἄμμων.— Ἀρπκρ. λ. Ἀμμωνίς).

Τὸ ἱερεῖον ὑπηρετεῖτο ὑπὸ ἱερέων πολυαρίθμων (Διόδ. Γ, 50. ΙΖ, 59). Ἐπὶ Στράβωνος (ΙΖ, 813) ἦν ἤδη ἐν παρακμῇ, πολλαχοῦ ὅμως τῆς Ἑλλάδος εἶχον ἱδρυθῆ ναοὶ αὐτοῦ ἐπώνυμοι. Τοῦ Διὸς δὲ χρηστήρια μνημονεύονται πολλαχοῦ τῆς Ἀσίας (Ἡρδ. Β, 29. — Διόδ. Γ, 6) διότι οἱ Ἕλληνες τὸν Δία ὠνόμαζον τὸν ὑπέρτατον θεὸν παντὸς ξένου λαοῦ. =Γ', ἄλλων θεῶν μαντεῖα, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐπὶ εἰδικῶν περιστάσεων χρησμοδοτοῦντα. Τοιαῦτα ἦσαν 1) ἐν Πέτραις τῆς Ἀχαΐας τὸ τῆς Δήμητρος, ἔνθα εἰς ἱερὰν πηγὴν βυθιζόμενον κάτοπτρον, ἐπιστεύετο ὅτι προέλεγε τὴν ἔκβασιν βαρείας ἀσθενείας, τὸν ἀσθενῆ δεικνύον ὡς ζῶντα ἢ ὡς νεκρὸν (Παυσ. Ζ, 21, 5).—2) Τὰ τοῦ Ἀσκληπιοῦ ἐν Ἐπιδαύρῳ καὶ πολλαχοῦ. Οἱ ἀσθενεῖς μίαν νύκτα εἰς τὸν ναὸν ἐγκοιμώμενοι, ἔβλεπον κατ' ὄναρ τὴν θεραπείαν των, ὡς ἐκ σωζομένων ἀναθηματικῶν ἐπιγραφῶν μαρτυρεῖται. — 3) Πλούτωνος καὶ Κόρης (Ἀμφιτρίτης) παρὰ τῇ πόλει Νύσῃ τῆς Καρίας, ἔνθα οἱ ἀσθενεῖς ἢ οἱ ἱερεῖς εἰς τὸ Χαρώνιον ἄντρον τὸ παρὰ τῷ ἱερῷ ἐγκοιμώμενοι, ἅπαξ μάλιστα κατ' ἔτος, ἐπὶ τῆς πανηγύρεως, ἔβλεπον κατ' ὄναρ τὰ πρὸς θεραπείαν. Παντὶ δ'ἑτέρῳ ἦν τὸ σπήλαιον ἄβυτον καὶ ὀλέθριον (Στρβ. ΙΔ, 649. Ἶδ. καὶ ΙΒ, 579).—4) Ἑρμοῦ ἐν Φαραῖς τῆς Ἀχαΐας. Εἰς τὸ ἐν τῇ ἀγορᾷ κείμενον ἄγαλμα τοῦ θεοῦ κατέθετεν ὁ προσερχόμενος, περὶ τὴν ἑσπέραν, ἕνα χαλκοῦν ($^1/_8$ ὀβολοῦ), ἀνῆπτεν ἕνα τῶν περικρεμαμένων λύχνων, ἠρώτα ὃ ἐβούλετο κρυφίως, εἰς τὸ οὖς τοῦ θεοῦ, ἔκλειε διὰ τῶν χειρῶν τὰ ὠτά του μέχρις οὗ ἐξήρχετο τῆς ἀγορᾶς, καὶ τὴν πρώτην φωνὴν ἣς ἤκουεν ἐξελθὼν αὐτῆς ἐξελάμβανεν ὡς μάντευμα (Παυσ. Ζ, 22, 2).—5) Ἰνοῦς ἐν Ἐπιδαύρῳ Λιμηρᾷ καὶ ἐν Οἰτύλῳ, ὀνειρομαντεῖον (Παυσ. Η, 26, 1). — 6) Ἀκραίας Ἥρας, τὸ πάλαι μεταξὺ Λεχαίου καὶ Παγῶν (Στρβ. Η, 380). = Δ', Ἡρώων, 1) Ἀμφιαράου, παρὰ ταῖς Θήβαις πρὸς ταῖς Ποτνιαῖς, ἔνθα σχισθεῖσα ἡ γῆ κατέπιε τὸν Ἀμφιάραον. Ἐκεῖ οὐδὲν ζῷον ἔβοσκε τὴν χλόην, οὐδὲν πτηνὸν ἐκάθητο εἰς τοὺς κίονας τοῦ ἱεροῦ. Οἱ μετὰ νηστείαν καὶ ἀποχὴν οἴνου ἐγκοιμώμενοι ἐλάμβανον τὰ μαντεύματα καθ' ὕπνον. Οἱ Θηβαῖοι ὅμως ἀπεκλείοντο τοῦ μαντείου, διότι τὸν Ἀμφιάραον εἶχον δεχθῆ ὡς σύμμαχον καὶ οὐχὶ ὡς μάντιν (Ἡρδ. Η, 134. — Παυσ. Θ, 8, 2. — Φιλόστρ. Β. Ἀπλλ. Β, 37). — 2) Τοῦ αὐτοῦ ἐν Ὠρωπῷ, ἱδρυθὲν ὑπὸ τῶν Θηβαίων(Στρβ. Θ, 395), ἐπίσης τοῖς ἐγκοιμωμένοις χρησμοδοτοῦν. Οἱ μαντευόμενοι ἔρριπτον νομίσματα εἰς τὴν παρρέουσαν πηγὴν (Παυσ. Α, 34, 2).—3) Ἀμφιλόχου, τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀμφιαράου, ἐν Μαλλῷ τῆς Κιλικίας, τὸ, κατὰ Παυσανίαν (Αὐτ.), πάντων ἀψευδέστατον ἐπ' αὐτοῦ (ἴδ. Δ, Κάσσ. ΟΒ, 7).— 4) Τροφωνίου ἐν Λεβαδείᾳ τῆς Βοιωτίας. Τὸ χρηστήριον ἦν ἐντὸς στενωτάτης ὀπῆς εἰς σπηλαίου μυχόν. Ὁ δὲ θέλων νὰ συμβουλευθῇ αὐτό, ἀφ' οὗ πλεῖστα ἔθυεν εἰς τοὺς θεούς, εἰς τὸν Τροφώνιον καὶ τοὺς παῖδάς του, ἐνήστευεν ἐφ' ἡμέρας τινὰς ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Ἀγαθοῦ Δαίμονος καὶ τῆς Τύχης, ἐλούετο εἰς τὸν ποταμὸν τὴν Ἔρκυναν, ἔπινεν ἐκ τῶν πηγῶν τῆς Λήθης καὶ τῆς Μνημοσύνης, ἠγνίζετο ὑπὸ δύο παιδίων καλουμένων Ἑρμῶν καὶ ὑπὸ τῶν ἱερέων, καὶ προσηύχετο εἰς ἄγαλμα παναρχαῖον, ἔργον τοῦ Δαιδάλου, παντὶ ἄλλῳ ἀπρόσιτον, ἐνδυθεὶς τέλος ἰδίαν ἐνδυμασίαν, ὠθεῖτο κάτω διὰ τῆς ὀπῆς εἰς ἄγνωστον πυθμένα, ἀνεβιβάζετο δὲ εἶτα ὀπίσω τοὺς πόδας ἐμπρός· ὥστε καὶ ὡς θαῦμα ἐθεωρεῖτο ὅτι εἰς ταύτην τὴν φοβερὰν δοκιμασίαν εἰς μόνος ἐμνημονεύετο ἀποθανών, εἰς δορυφόρος τοῦ Δημητρίου, καταβὰς οὐχὶ ἐκ πίστεως, ἀλλ' ἵνα κλέψῃ. Ὁ ἀναβὰς ἦν κατ' ἀρχὰς περίτρομος καὶ ἐπὶ πολὺ γέλως αὐτῷ δὲν ἐπήρχετο, ὤφειλε δὲ ν' ἀναθέσῃ εἰς τὸ ἱερὸν πίνακα, ἐφ' οὗ νὰ ἐγγράψῃ ὅ,τι κάτω εἶδεν ἢ ἤκουσεν (Παυσ. Θ, 39, 4—14). Ὁ στρατὸς τοῦ Σύλλα ἐλεηλάτησε τὸν ναὸν, ἀλλὰ τὸ μαντεῖον ἐσώζετο ἐν πλήρει ἐνεργείᾳ ἔτι ἐπὶ

τοῦ Πλουτάρχου (π. Ἐκλελ. Χρηστ. 5.—Ἶδ. Φιλοστρ. 8. Ἀπολλ. Η, 19). — 5) Ἡρακλέους ἐν Βούροις τῆς Ἀχαΐας. Οἱ χρώμενοι τῷ μαντείῳ ἐλάμβανον καὶ ἔρριπτον 4 ἐκ πολλῶν ἐκεῖ κειμένων ἀστραγάλων, καὶ πίνακες περιεῖχον τὰς ἐξηγήσεις πάντων τῶν ῥιπτομένων σχημάτων(Παυσ. Ζ, 25, 6). Τοῦτο ἀνευρέθη ἐκεῖ, σπήλαιον ὂν ἐντὸς βράχου ἐν μέρει λελαξευμένον.—6) Πασιφάης ἐν Θαλάμοις τῆς Λακωνικῆς, ἔνθα ἠσκεῖτο ὀνειρομαντεία (Πλούτ. Κλεομ. Ζ. Ἄγις, Θ').— 7) Κάλχαντος ἐν Δαυνίᾳ τῆς Ν Ἰταλίας ὁμοίως ὀνειρομαντεῖον. Ὁ ἐρωτῶν τὸν χρησμὸν ἐκοιμᾶτο ἐνειλιγμένος εἰς τὴν δορὰν μέλανος κριοῦ ὃν ἔθυε (Στρβ. ΣΤ, 284).—8) Φρίξου ἐν Ἰβηρίᾳ, πρὸς τῷ Καυκάσῳ (Στρβ. Θ, 492).=Ε', Νεκυομαντεῖα ἢ ψυχοπομπεῖα, ἔνθα οἱ μαντευόμενοι, θύοντες τοῖς ὑποχθονίοις θεοῖς, ἐπεκαλοῦντο τὰς ψυχὰς τῶν νεκρῶν, καὶ 1) τὸ ἀρχαιότατον καὶ περιφημότατον, ἐν Θεσπρωτίᾳ, παρὰ τῇ Ἀόρνῳ λίμνῃ (Ἡρδ. Ε, 92, 7. — Διόδ. Δ, 22.— Παυσ. Θ, 30, 3).—2) Ἐν Ἡρακλείᾳ τῆς Προποντίδος (Πλούτ. Κίμ. ΣΤ).

Μαντική. Γενικὴ ἦν ἡ πίστις τῶν ἀρχαίων, ἰδίως τῶν Ἑλλήνων καὶ Ῥωμαίων, εἰς τὴν ὑπὸ τῶν θεῶν δωρουμένην εἴς τινας δύναμιν τοῦ διορᾶν τὰς θείας βουλὰς καὶ μαντεύειν τὰ μέλλοντα. Διήρουν δὲ τὴν μαντικὴν εἰς ἄτεχνον καὶ εἰς ἔντεχνον. Ἡ πρώτη συνίστατο εἰς ἐνδόμυχον ἔμπνευσιν ἢ «θεόπνευστον ὁρμὴν», δι' ἧς ὁ ἄνθρωπος ἐγίνετο ὄργανον πνεύματος, ὡς παρὰ τοῖς προφήταις τῶν Ἑβραίων. Οὕτω καὶ ὁ Ἕλλην Κάλχας παρ' Ὁμήρῳ γνωρίζει «τά τ' ἐόντα τά τ' ἐσσόμενα πρό τ' ἔοντα». Ἀλλὰ συνήθως ἐχορηγεῖτο ἡ ἐξάσκησις τῆς μαντικῆς δυνάμεως εἰς ὡρισμένους καιροὺς καὶ περιστάσεις, καὶ τοιαῦται ἦσαν α', αἱ ἐκστάσεις, καθ' ἃς ἡ ψυχὴ, μάλιστα ἐπὶ ἀσθενειῶν, ἢ κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ θανάτου(Πλάτ. Ἀπλ. 39, C.— Ὁμ. Ὀδ. Σ, 153. Ἰλ. Ζ, 447, 843. Χ, 358), ἀπολυομένη τῶν δεσμῶν τοῦ σώματος, ἀνακτᾶ πρὸς στιγμὴν τὰς ὑψηλοτέρας αὐτῆς δυνάμεις· καὶ τοιούτων ἐκστάσεων δεκτικώτεραι ἐθεωροῦντο αἱ γυναῖκες, ὡς ἡ Κασσάνδρα, ἡ Πυθία, αἱ Σιβύλλαι παρὰ Ῥωμαίοις. — β'. Τὰ ὄνειρα, διότι καὶ ὁ ὕπνος ἐθεωρεῖτο ὡς χαλαρῶν τὰ σωματικὰ δεσμὰ τῆς ψυχῆς, καὶ αἴρων αὐτὴν πλησιέστερον εἰς τὴν θείαν αὐτῆς καταγωγήν. Τούτου ἕνεκα ὡς θεία ἔμπνευσις ἐθεωρεῖτο τὸ ὄνειρον. «Καὶ γὰρ τ' ὄναρ ἐκ Διός ἐστι» (Ὁμ. Ἰλ.Α, 63), καὶ ὑπῆρχε καὶ θεὸς τῶν ὀνείρων (Ἰλ. Β, 6. — Παυσ. Β, 10, 2). Πολλάκις δὲ παρίστανται ἐν ὀνείρῳ καὶ ἄλλαι θεότητες (Ὀδ. Ζ, 13,) ἢ θανόντων σκιαὶ (Ἰλ. Ψ', 65). Ἐξηρτῶντο δὲ τὰ φαντάσματα τοῦ ὀνείρου ἐκ τοῦ πέμποντος αὐτὰ θεοῦ, καὶ ἴσχυον μόνον ἐφ' ὅσον τὸ ὄναρ, εἴτε ἐναργῶς δεικνύοντα, εἴτε συμβολικῶς ὑπεμφαίνοντα (Ὀδ. Τ, 535) τὴν θέλησιν τῶν θεῶν, ὅτε ἀπῃτοῦντο ἐξηγήσεις τοῦ ὀνειροκρίτου ἢ ὀνειροπόλου. Ἀλλ' ὑπῆρχον καὶ ἀπατηλὰ ὄνειρα (Ὀδ. Τ, 560), καὶ πολλάκις καὶ οἱ θεοὶ δι' αὐτῶν ἠπάτων (Ἰλ. Β, 1), ὥστε ἀπόλυτον ἐμπιστοσύνην δὲν ἠδύνατο νὰ ἔχῃ εἰς αὐτὰ ὁ ἄνθρωπος. Οὐδ' εἶχε δὲ πᾶν ὄνειρον σημασίαν καὶ σπουδαιότητα. Ἀλλὰ πλὴν τῶν ἀπροκλήτως ἐπιφοιτώντων ὀνείρων, ἐζήτουν οἱ Ἕλληνες τοιαῦτα παρὰ τῶν θεῶν καὶ δι' ἐγκοιμήσεως. — γ'. Οἱ χρησμοὶ ἢ μαντεύματα, προσέτι καὶ θεοπρόπια, φῆμαι, θέσφατα, λόγια λεγόμενοι. Ἦν δὲ τὸ μέρος ἔνθα ὁ χρησμὸς ἠρωτᾶτο (χρᾶσθαι), τὸ μαντεῖον ἢ χρηστήριον, καὶ ὁ μάντις ὁ μεταδίδων τοὺς χρησμοὺς ἐλέγετο χρησμῳδὸς ἢ χρησμολόγος, ὅπερ ὅμως ἐνέφαινε καὶ τὸν ἑρμηνεύοντα τοὺς χρησμούς, ὡς καὶ τὸν συλλογὴν αὐτῶν ποιούμενον. Ἦσαν δὲ τὰ χρηστήρια προσηρτημένα εἰς ὡρισμένους τόπους καὶ εἰς ναοὺς θεῶν, καὶ εἶχον ἰδίους ἱερεῖς, ἀπολαμβάνοντα γενικῆς πίστεως, τινὰ καὶ γενικῆς φήμης παρὰ τοῖς Ἕλλησι, προσέτι καὶ παρὰ βαρβάροις. Εἶδος δ' ἰδιαίτερον τῶν χρη-

στηρίων ἦσαν τὰ σκευομαντεῖα, νεκρομαντεῖα ἢ ψυχοπομπεῖα, συνδεόμενα μετὰ λατρείας ἡρώων ἢ χθονίων θεοτήτων, ὡς τὸ τοῦ Ἀμφιαράου ἐν Ὠρωπῷ, τοῦ Ἀμφιλόχου καὶ Μόψου ἐν Κιλικίᾳ, τοῦ Ἀσκληπιοῦ ἐν Ἐπιδαύρῳ, τοῦ Κάλχαντος καὶ Ποδαλειρίου ἐν Γαργάνῳ τῆς Ἀπουλίας. Εἰς τούτων τοὺς ναούς, οἱ χρησμὸν ἐπικαλούμενοι καὶ μάλιστα πρὸς ἀσθενειῶν θεραπείαν, κατεκλίνοντο ἐπὶ τῆς δορᾶς τοῦ θυσιασθέντος ἱερείου· ἐπιστεύετο δὲ ὑπὸ τῆς κοινῆς προλήψεως καὶ ὅτι εἰς τοὺς τοῖς νεκροῖς θύοντας, ἐπικαλουμένους αὐτούς, καὶ ἐπὶ τῶν τάφων κατακλινομένους ἢ ἀγρυπνοῦντας, ἐπεφαίνοντο πολλάκις τὰ εἴδωλα τῶν τεθαμμένων καὶ ἔδιδον τὰς ζητουμένας μαντείας. Ὡς πολὺ σπουδαιότερα δ'ἐθεωροῦντο τὰ κυρίως καὶ διὰ λόγου μαντεύματα, ἃ ἐχρησμοδότουν εἰς ἔκστασιν περιερχόμενοι, ἢ ὑποτιθέμενοι ὅτι περιήρχοντο, μάντεις ἢ μάντιδες, ὧν τὰς ἀσυναρτήτους φωνὰς οἱ λεγόμενοι προφῆται συνηρμολόγουν εἰς ἀπαντήσεις, τὸ πλεῖστον δυσνοήτους, διφορουμένας, καὶ πολλῶν ἑρμηνειῶν δεκτικάς. Ὁ πρώτιστος χρησμοδότης θεὸς ἦν ὁ Ἀπόλλων, καὶ τὸ περιφημότατον μαντεῖον (ἴδ.) τὸ τῶν Δελφῶν, οὗ καὶ τὸν πλοῦτον καὶ τὴν πολιτικὴν ἐπιρροὴν ψάλλει ἤδη ὁ Ὅμηρος (Ἰλ. Ι, 404. Ὀδ. Θ, 80), καὶ οὗ ἡ σπουδαιότης πολὺ ηὔξησε μετὰ τῶν Δωριέων τὴν εἰσβολήν. — Ἑτέρα μαντειῶν κατηγορία ἦν ἡ διὰ σημείων, ὡς ἐν Ὀλυμπίᾳ, οἱ ἐκεῖ ἱερεῖς Ἰαμίδαι ἐμάντευον παρατηροῦντες τὰ ἱερεῖα καὶ τὰ φαινόμενα ἐπὶ τῶν θυσιῶν (Ἡρδ. Η, 134.— Στρ. Η, 542.— Ξεν. Ἑλλ. Δ, 7, 2). Ὁμοίως ἐν τῷ Ἰσμηνίῳ τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν Θήβαις· καὶ ἐν τῷ παναρχαίῳ τοῦ **Διὸς** ἐν Δωδώνῃ (Ὁμ. Ἰλ. Π, 235. Ὀδ. Ξ, 327). Οἱ χρησμοί, ἰδίως οἱ ἐπισημότεροι, μεγάλην ἐξήσκουν ἐπιρροὴν καὶ ἐπὶ τῆς πολιτικῆς πορείας καὶ ἐπὶ τῆς ἐθνικῆς ἀναπτύξεως τῆς Ἑλλάδος, ἐν ὅσῳ ὑπηρετοῦντο ὑφ' ἱερέων τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν σοφίαν θεραπευόντων· ἀλλ' ἐξέπεσαν εἰς τὴν κοινὴν ὑπόληψιν καὶ πίστιν ἀφ' ὅτου, ἐπὶ τῆς ἐθνικῆς παρακμῆς, ἤρξαντο καὶ αὐτοὶ δεισιδαιμονίας «καὶ πρὸς κερδοσκοπίαν» ἰδιωτικὰ ὑπηρετοῦντες συμφέροντα. Ἡ δ' ἔντεχνος μαντεία ἦν ἡ ἐξαρτωμένη ἐκ σημείων τινῶν, ὧν ἀπῃτεῖτο ἡ σπουδὴ καὶ γνῶσις, ἡ δ' ἑρμηνεία ἐστηρίζετο ὡς ἦν ἐπόμενον ἐπὶ δεισιδαιμονιῶν. Παρ' Ὁμήρῳ (Ὀδ. Ρ, 383. Ι, 135) οἱ ἀσκοῦντες αὐτὴν ἀπετέλουν ἰδίαν τάξιν, ὡς ἦν ἡ τῶν ἰατρῶν, τῶν κηρύκων, κτλ. Ἐν γένει δὲ καὶ πᾶν ἀπροσδόκητον φαινόμενον ἐξελαμβάνετο ὡς τέρας καὶ θεῖον μήνυμα. Τοιαῦτα τέρατα ἢ σήματα παρ' Ὁμήρῳ εἰσὶν οὐράνια, ἐκ τοῦ Διὸς προερχόμενα φαινόμενα (Διοσημίαι) ὡς ἀστραπαὶ βρονταί, κεραυνοί, ἶρις, οἰωνοί, ἤτοι μεγάλα ὄρνεα, ὡς τὰ ἐξ Ὀλύμπου ὑπὸ τῶν θεῶν ἐκπεμπόμενα, προσέτι δὲ καὶ ὁ πτάρμὸς, καὶ φωνὴ ἀνθρωπίνη ἀντηχοῦσα (κληδών, φήμη), ἐνίοτε δὲ, ἀλλὰ σπανίως, καὶ ἔκτακτα φαινόμενα, ὡς βροχὴ αἵματος (Ὁμ. Ἰλ. Λ, 53. Π, 459. Ὀδ. Υ, 345. Μ, 394). Καὶ συνήθως μὲν ταῦτα ἐδήλουν ἁπλῶς εὐτυχίαν ἢ ἀποτυχίαν. Ἀλλ' ἐνίοτε ἦν ἀναγκαία καὶ ἑρμηνεία αὐτῶν, καὶ αὕτη ἦν τὸ ἔργον τοῦ μάντεως, προφήτου, θεοπρόπου, οἰωνοσκόπου ἢ οἰωνιστοῦ, θυοσκόπου (Ὀδ. Α, 202. Ἰλ. Ω, 221). Ἦσαν δ' οἱ μάντεις ἄλλοι ἢ οἱ ἱερεῖς, καὶ ἐνίοτε μὲν καὶ ἡγεμόνες, ὡς ὁ Ἀμφιάραος, ὁ Ἕλενος, ἡ Κασσάνδρα, ἄλλοτε δημιουργοὶ (Ὁμ. Ὀδ. Α, 416. Ο, 255. Π, 383). Ἐνίοτε ἐπιρροὴν εἶχον ἐπὶ τῆς ἑρμηνείας τοῦ τέρατος αἱ περιστάσεις ὑφ' ἃς αὐτὸ ἐπεφάνη (Ἰλ. Θ, 245. Β, 301)· ἄλλοτε δὲ τὸ μέλλον παριστᾶτο συμβολικῶς ὑπ' αὐτοῦ (Ὀδ. Ο, 525. Β, 146. Ἰλ. Μ, 200). Βαθμηδὸν διὰ τὰς πολιτικὰς καὶ ἄλλας ἐπισήμους περιστάσεις ὑπερίσχυσαν οἱ χρησμοί· ἀλλ' ἰδίως διὰ τὰς πολιτικὰς περιπετείας ἔμενε πάντοτε ἔγκυρος ἡ τοιαύτη μαντεία, εἰς ἣν καὶ παντοῖα ἄλλα προσετέθησαν στοιχεῖα, ὡς αἱ ἐκλείψεις, οἱ διάττοντες ἀστέρες, τρικυμίαι, πλημμύραι, ἡ καπνομαντεία (ἐκ τῆς κινήσεως τοῦ ἀναθρώσκοντος καπνοῦ, καὶ διάφορα εἴδη ἐντόμων καὶ ζῴων, ὡς λαγωοί, ὄφεις, ἀράχναι, πρὸ πάντων δὲ ὄρνεα (οἰωνοί), καὶ τὸ οἰωνοὺς ἢ ὄρνιθας γνῶναι ἦν τὸ ἔργον τῶν οἰωνιστῶν ἢ οἰωνοπόλων. Ἄλλος δὲ τρόπος μαντείας ἦν ὁ διὰ τῶν οὐχὶ ἀφ' ἑαυτῶν παρουσιαζομένων, ἀλλὰ ζητουμένων σημείων, οἷον ἐν τοῖς ἐντοσθίοις τῶν ἱερείων, ἡ ἱεροσκοπία ἢ ἱερομαντεία διὰ τῶν ἱεροσκόπων (ἡβωμοσκόπων, θυοσκόπων σπλαγχνοσκόπων, ἡπατοσκόπων),

Ἡ ἐμπυρομαντεία, ἣν ἐπέβλεπον οἱ πυρκόοι, ἦν ἡ ἐκ τῆς παρατηρήσεως τῆς φλογὸς τῆς θυσίας, ἀποδιδομένη τὸ πρῶτον εἰς τὸν Ἀμφιάραον. Ἡ πηγομαντεία ἠρύετο τὰς ἐξηγήσεις της ἐκ τοῦ ἂν ἢ ἐπὶ πόσον ἀντικείμενόν τι ριπτόμενον εἰς πηγὴν, ἐπέπλεεν ἢ ἐβυθίζετο, ἢ ἐκ τῆς παρατηρήσεως τῶν κύκλων οὓς παρῆγε λίθος βυθιζόμενος. Ἡ κοσκινομαντεία συνίστατο εἰς τοῦτο, ὅτι ζητουμένου τινὸς, ἐνόχου φέρ' εἰπεῖν, κλέπτου κτλ., ἐκρεμᾶτο κόσκινον ἐκ κλωστῆς καὶ ἐστρέφετο, προφερομένων διαφόρων ὀνομάτων. Ἐκεῖνος δὲ, εἰς οὗ τὸ ὄνομα ἔπαυε στρεφόμενον, ἦν ὁ ζητούμενος. Ἡ χειρομαντεία, ἡ τέχνη τοῦ μαντεύειν ἐκ τῆς παρατηρήσεως τῶν γραμμῶν τῆς ἀνοικτῆς χειρὸς, μνημονεύεται καὶ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Ἀριστοτέλους, καὶ ὁ Ἀρτεμίδωρος, τῇ δ' ἑκατονταετηρίδι μ. Χ., ἔγραψε θεωρίαν περὶ αὐτῆς. Εἰς ταύτην τὴν κατηγορίαν ὑπάγεται καὶ ἡ ἀξινομαντεία (ἴδ.). Ἐπὶ Ῥωμαίων δ' ἡ ἐπίτασις τῆς δεισιδαιμονίας, ἥτις προσδοποιεῖ τὴν πτῶσιν τῶν θρησκευμάτων, ἐξετάθη καὶ εἰς τὴν μαντικήν, ἐξοκείλασαν τέλος εἰς ἀγυρτικὴν γοητείαν.

Μαντίνεια, χώρα ἐπὶ Ὁμήρου ἤδη γνωστὴ (Ἰλ. Β, 207), ἐπὶ τοῦ Α τῆς Ἀρκαδίας, ἐν πεδιάδι ἣν διαρρέει τὸ ποτάμιον Ὄφις, Ν τοῦ ὄρους Ἀγχουσίας καὶ τοῦ Ὀρχομενοῦ, Β τῆς Τεγέας. Μέχρι τῶν Περσικῶν συνίστατο ἐκ 5 κωμῶν εἰς διάφορα μέρη τῆς πεδιάδος κειμένων, καὶ πολιτικῶς συνδεδεμένων. Τότε ὅμως, προτροπῇ τῶν Ἀργείων, οἱ κάτοικοι αὐτῶν συνῴκησαν καὶ ὠχύρωσαν μίαν πόλιν εἰς τῆς κοιλάδος τὸ βάθος. Τῷ 420 π. Χ. οἱ Σπαρτιᾶται ἐνίκησαν τοὺς Ἀργείους καὶ τοὺς αὐτοῖς συμμαχοῦντας Μαντινεῖς (Θουκ. Ε, 72). Τῷ 385 ἡ πόλις κατεστράφη ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῆς Σπάρτης Ἀγησιλάου, ἀλλὰ μετὰ τὴν ἐν Λεύκτροις μάχην ἀνῳκοδομήθη ἐκ νέου. Ἐκεῖ δ' ἐνίκησε καὶ ἀπέθανεν ὁ Ἐπαμεινώνδας τῷ 362, καὶ μνημεῖον ἠγέρθη αὐτῷ οὐ μακρὰν τῆς πόλεως. Τὴν κυριαρχίαν δ' ἐπ' ἄλλων πελοποννησιακῶν πόλεων ἀφήρεσαν τῇ Μαντινείᾳ οἱ Σπαρτιᾶται (Θουκ. Ε, 29.—Ξεν. Ἑλλ. Ε, 2). Ἐπὶ τοῦ Ἀχαϊκοῦ δεσμοῦ ὁ Ἄρατος ἐτιμώρησεν ἀπηνῶς τοὺς Μαντινεῖς ὡς τὰ τῆς Σπάρτης φρονοῦντας, καὶ πολλοὺς τῶν ἐπισημοτέρων ἐξ αὐτῶν ἐθανάτωσεν ἢ ἐπώλησε (Πολ. Β, 57. 62.—Πλούτ. Ἄρ. ΜΕ). Ἐπὶ Μακεδόνων ἡ πόλις μετωνομάσθη Ἀντιγόνεια, ἀλλὰ τὸ ἀρχαῖον αὐτῆς ὄνομα τῇ ἀπέδωκεν ὁ Ἀδριανὸς, ἀνεγείρας ἐν αὐτῇ καὶ λαμπρὸν ναὸν τῷ Ἀντινόῳ. Ἴχνη αὐτῆς σώζονται ὁρατά.

Μάντιος, ἴδ. Μελάμπους.

Μάντουα, τουσκικὴ πόλις ἐπὶ νήσου, ἔνδοξος ὡς πατρὶς τοῦ Βιργιλίου, γεννηθέντος παρ' αὐτῇ εἰς χωρίον καλούμενον Ἄνδης (Virg. G. III, 12).

Μαντὼ, ἴδ. Τειρεσίας καὶ Πολύιδος.

Μαξέλεια (ἡ) ποταμὸς τῆς Ὑρκανίας, ἐκβάλλων εἰς τὴν Κασπίαν (Πτλμ.)

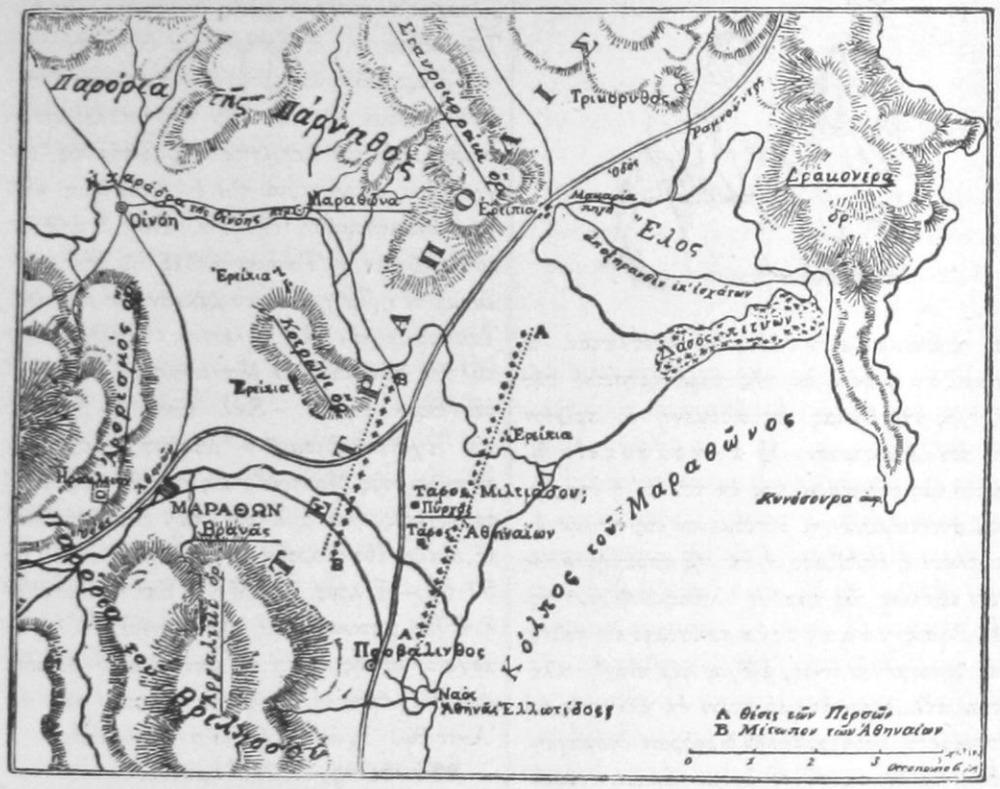
Μάξιμος, 1) **Τύριος,** νεοπλατω-

νικὸς τῆς 6′ ἑκατονταετηρίδος μ. Χ., ἐδίδαξεν ἐπὶ τῶν δύο Ἀντωνίνων καὶ ἐπὶ Κομμόδου, ἐν Ἑλλάδι καὶ Ῥώμῃ φιλοσοφίαν καὶ ῥητορείαν, δι' ὃ καὶ σοφιστὴς ἐλέγετο. Σώζονται αὐτοῦ 41 **διαλέξεις ἢ λόγοι** περὶ διαφόρων ἀντικειμένων, ἐξ ὧν καταφαίνεται ὅτι, εἰ καὶ ὀπαδὸς τοῦ Πλάτωνος, εἶχεν ὅμως ἀνεξάρτητον κρίσιν ὁ Μάξιμος. Παρεδέχετο κλίμακα ἧς ἀνωτάτη βαθμὶς ἦν ἡ θεότης, κατωτάτη ὁ φυτικὸς κόσμος, καὶ μετογενέστεροι φιλόσοφοι παρεδέχθησαν καὶ ἐπανέλαβον ταύτην αὐτοῦ τὴν ἰδέαν. Τὸ ὕφος του δὲ, οὐχὶ ἄμεμπτον, ἔχει τι τὸ ἐπιτετηδευμένον. — 2) Μ. Ἐφέσιος, νεοπλατωνικὸς, τῆς δ′ ἑκατονταετηρίδος, ἐδίδαξεν ἐν Ἐφέσῳ, καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει, κληθεὶς ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Ἰουλιανοῦ. Ἐλέγετο αὐτὸς προκαλέσας τὴν ἀποστασίαν τοῦ αὐτοκράτορος ἀπὸ τοῦ Χριστιανισμοῦ, καὶ διὰ τοῦτο εἰς θάνατον καταδικασθεὶς ὑπὸ τοῦ ἀνθυπάτου Φέστου. Ἔγραψε περὶ ἀστρολογίας καὶ μαγείας, ἀλλ' οὐδὲν αὐτοῦ διεσώθη. Οὐδὲ τὰ φιλοσοφικὰ αὐτοῦ ἔργα φαίνεται ὅτι ἦσαν σπουδαῖα.

Μάξυες, λαὸς τῆς Λιβύης παρὰ τῷ Τρίτωνι ποταμῷ, ἀξιῶν ὅτι κατήγετο ἀπὸ τῶν Τρώων (Ἡρδ. Δ, 191). Τὸ σῶμά των ἔβαφον διὰ μίλτου, τῆς δὲ κόμης ἔτρεφον μόνον τὸ δεξιὸν ἥμισυ.

Μάραθος, πόλις τῆς Φοινίκης, ἥτις ποτὲ ἔκειτο ἀπέναντι τῆς Ἀράδου (Ἀρρ. Β, 13, 8. 14, 1. 15, 6. — Στρβ. ΙΣΤ, 753).

Μαράθουσα, μικρὰ νῆσος τοῦ Αἰγαίου παρὰ ταῖς Κλαζομεναῖς (Θουκ. Η, 81).

Μαραθών, πεδιὰς παραλία τῆς Ἀττικῆς, ΒΑ τῶν Ἀθηνῶν, ὀπίσω τοῦ Βρηλισσοῦ (Πεντελικοῦ), 2 ὡρῶν μῆκος καὶ 1-1 ½ ὥρας πλάτος ἔχουσα, ἀπετέλει τετράπολιν, συγκειμένην ἐκ τῶν δήμων Μαραθῶνος, Τρικορύθου, Οἰνόης καὶ Προβαλίνθου, καὶ ὑπῆρξε τὸ περίφημον πεδίον τῆς ἐνδόξου μάχης (τῷ 490 π. Χ.), καθ' ἣν οἱ Ἀθηναῖοι ὑπὸ τὸν Μιλτιάδην ἐνίκησαν τοὺς Πέρσας (Ἡρδ.

ΣΤ, 107. 108. 10. 117). Πρὸς τὰ Ν τῆς πεδιάδος τεχνητὸς σωρὸς, 200 βημάτων περιφέρειαν καὶ 30′ ὕψος ἔχων, ἐφ' οὗ δὲ πολλάκις αἱχμαὶ βελῶν εὑρίσκονται, ἐστὶ βεβαίως τὸ κενοτάφιον τῶν εἰς τὴν μάχην πεσόντων Ἀθηναίων, λείψανα δέ τινα μαρμαροκτίστου περιοχῆς εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ΒΔ, ἡ θέσις τοῦ τροπαίου καὶ τοῦ τῷ Μιλτιάδῃ ἀνεγερθέντος μνημείου (Παυσ. Α, 32, 3). Ὑπῆρχε δὲ καὶ ἕτερος μικρότερος σωρὸς, πιθανῶς ὁ τῶν Πλαταιέων, μὴ σωζόμενος πλέον. Ὁ Μαραθὼν διατηρεῖ τὸ ἀρχαῖον αὐτοῦ ὄνομα, ὃ ἐμυθεύετο λαβὼν ἀπὸ υἱοῦ τινος τοῦ Σικυωνίου Ἐποτέως, μετοικήσαντος εἰς τὴν Ἀττικὴν (Παυσ. Α, 32).

Μαράκανδα (τὰ), πρωτεύουσα τῆς Σογδιανῆς (ν. Σαμαρκάνδα) (Ἀρρ. Γ, 30, 6. Δ, 3, 6).

Μαρακοί, λαὸς Αἰτωλικὸς, πλησίον τῶν Δολόπων (Ξνφ. Ἑλλ. ΣΤ, 1, 7).

Μάργανα (τὰ), ἢ Μαργάλα (ἡ), πόλις τῆς Πισάτιδος ἐν Ἤλιδι, ἀγνώστου θέσεως. Οἱ κάτοικοι Μαργανεῖς (Ξεν. Ἑλλ. Γ, 2, 25. Δ, 2, 16. — Στρβ. Η, 349. — Διόδ. ΙΕ, 77).

Μαργαρῖται, παρὰ τοῖς ἀρχαίοις λίαν ἐκτιμώμενοι, εἰς πολύτιμα ἐνώτια καὶ ἄλλα κοσμήματα χρησιμεύοντες, καὶ πολλάκις καὶ τοῖς νικηταῖς ἐν ἀγῶσιν ὡς βραβεῖον διδόμενοι. Περίφημος μνημονεύεται ὁ μέγιστος, ὃν ἐλέγετο εἰς ὄξος ἀναλύσασα ἡ Κλεοπάτρα καὶ πιοῦσα εἰς ὑγείαν τοῦ Ἀντωνίου. Οἱ πλεῖστοι καὶ ὡραῖοι τῶν μαργαριτῶν ἁλιεύοντο περὶ τὰς νήσους τοῦ Περσικοῦ κόλπου. Εὑρίσκοντο δὲ μετέπειτα καὶ παρὰ ταῖς Βρεττανικαῖς νήσοις, ἀλλ' οὐχὶ καθαροὶ, καὶ μᾶλλον μολυβδόχροες.

Μαργιανὴ, περσικὴ ἐπαρχία, μεταξὺ τοῦ Ὤξου πρὸς Β, Σογδιανῆς καὶ Βακτριανῆς πρὸς Α, Ἀρείας πρὸς Ν, καὶ Ὑρκανίας πρὸς Δ. Ἡ πρωτεύουσα αὐτῆς, ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου ἱδρυθεῖσα, ἐκλήθη Ἀλεξάνδρεια. Ἀντίοχος δ' ὁ πρῶτος τὴν μετωνόμασεν Ἀντιόχειαν Μαργιανὴν (Στρβ. ΙΑ, 516).

Μαργίτης, ἢ Μαργείτης, ἐσήμαινε τὸν μωρὸν καὶ δοκησίσοφον. Ἡ λέξις λέγεται προελθοῦσα ἐκ κυρίου ὀνόματος τοῦ ἥρωος κωμικοῦ τινος ποιηματίου, ὃ ἐσφαλμένως ἀπεδίδετο εἰς τὸν Ὅμηρον, ἢ τ' ἀνάπαλιν τὸ ὄνομα προῆλθεν ἐκ τοῦ ἐπιθέτου, Ὁ Ἀριστοτέλης (Ποιητ. Δ.), λέγει τὴν κωμῳδίαν προκύψασαν ἐκ τοῦ ποιήματος ἐκείνου, ὡς τὴν τραγῳδίαν ἐκ τῶν Ὁμηρικῶν ῥαψῳδιῶν. Εἰς τοὺς ἑξαμέτρους δὲ τοῦ ἔπους τούτου λέγεται παρεισαγαγὼν ἰάμβους Πίγρης, ὑιὸς ἢ ἀδελφὸς τῆς ἐπὶ Ξέρξου βασιλίσσης τῆς Καρίας Ἀρτεμισίας, εἰς ὃν ἀποδίδεται καὶ ἡ παρεισαγωγὴ πενταμέτρων εἰς τὴν Ἰλιάδα, καὶ ὑπό τινων καὶ ἡ συγγραφὴ τῆς Βατραχομυομαχίας.

Μάργος, 1) ποταμὸς τῆς ἐν Ἀσίᾳ Μαργιανῆς ἐκβάλλων εἰς τὸν Ὤξον (Στραβ.). — 2) Ποταμὸς τῆς ἄνω Μοισίας ἐν Εὐρώπῃ, ἐκβάλλων εἰς τὸν Δούναβιν (Στρβ.). Ὁ ν. Μοράβας.

Μάρδοι, ἔθνος νομαδικὸν καὶ λῃστρικὸν τῆς Μηδίας περὶ τὴν Κασπίαν (Ἡρδ. Α, 125. — Στρβ. Πτολμ. — Plin.).

Μαρδόνιος, υἱὸς Γωβρίου, νυμφευθεὶς Ἀρταξώστραν, τὴν θυγατέρα Δαρείου τοῦ Ὑστάσπου. Ἐν τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ φιλοδόξως τῷ Ἀρταφέρνει ἀντιπολιτευόμενος, ἐγκατέστησε πανταχοῦ τὸ δημοκρατικὸν πολίτευμα. Τῷ δὲ 493, διαταγῇ τοῦ Δαρείου, ἐξεστράτευσεν ἅμα ἔαρι εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἧς ἤλπισε νὰ

καταστῇ Πέρσης ἡγεμών. Ἀλλ' ὅτε ὁ μὲν στόλος του κατεστράφη εἰς τὸν Ἄθω, ὁ δὲ στρατὸς ἀπεκρούσθη ὑπὸ τῶν Βρυγῶν τῆς Μακεδονίας, τότε ἐπαύθη τῆς ἀρχηγίας (Ἡρδ. ΣΤ, 45). Ἀλλ' ὁ Ξέρξης τὸν παρεδέχθη αὖθις (τῷ 480) ὡς ἕνα τῶν ἀρχιστρατήγων του (Ἡρδ. Η, 82), καὶ μετὰ τὴν ἐν Σαλαμῖνι ἧτταν ἔμεινεν ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ παρακλήσει καὶ διεχείμασεν ἐν Θεσσαλίᾳ μετὰ 30,000 ἀνδρῶν (Ἡρδ. Η, 113. — Διόδ. ΙΑ. 19), Πέμψας δ' ἐπὶ ματαίῳ τὸν Μακεδόνα Ἀλέξανδρον πρὸς διαπραγμάτευσιν εἰς Ἀθήνας, προὐχώρησεν αὖθις τὸ ἐπόμενον ἔαρ, καὶ κατέστρεψεν ἐκ νέου τὰς Ἀθήνας, 10 μῆνας μετὰ τὴν πρώτην εἰσβολήν (Ἡρδ. Θ, 3). Εἰς Βοιωτίαν δ' ἀποσυρθείς, ἐστρατοπέδευσε παρὰ τὸν Ἀσωπόν, καὶ συνεκρότησε τῷ 479 τὴν ἐν Πλαταιαῖς μάχην κατὰ τῶν Σπαρτιατῶν. Ἀνδρείως δὲ μαχόμενος, ἔπεσε φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Σπαρτιάτου Ἀειμνήστου (Ἡρδ. Θ, 63), καὶ ἐτάφη κρυφίως (Ἡρδ. Θ, 85). — Πλούτ. Ἀριστ. ΙΘ).

Μαρεῶτις, λίμνη, ἐν τῇ κάτω Αἰγύπτῳ, Δ τοῦ Νείλου, προελθοῦσα ἐκ τοῦ Κανωπικοῦ στομίου καὶ ἄλλων διορύγων. Εἶχε 300 σταδίων μῆκος καὶ 150 πλάτος, καὶ ἐχρησίμευε καὶ ὡς λιμὴν τῆς Ἀλεξανδρείας διὰ τοῦ Νείλου τὸν πλοῦν (Ἀρ. Γ, 1, 5). Ὠνομάζετο δὲ κατὰ τὴν ἐπὶ τοῦ νοτίου αὐτῆς χεῖλους κειμένην πόλιν Μαρέαν (ἢ Μάρειαν) (Ἡρδ. Β, 18. 30. — Θουκ. Α, 104), πρωτεύουσαν τοῦ Μαρεώτου νομοῦ (Στρβ. ΙΖ, 799).

Μαριάμμη, πόλις τῆς Κοίλης Συρίας, ἣν ὁ Ἀλέξανδρος ἀπένειμε τῇ Ἀράδῳ (Ἀρρ. Β, 13, 8).

Μαριανή, πόλις εἰς τὰ Β τῆς Κορσικῆς, ἱδρυθεῖσα ὑπὸ Μαρίου. Μαριανὸν δὲ ἦν ἑτέρα πόλις, εἰς τὰ Ν τῆς αὐτῆς νήσου.

Μαριανδυνοί, λαὸς οἰκῶν εἰς τὰ ΒΔ τῆς Βιθυνίας (Ἡρδ. Γ, 90), ἐν τῷ περσικῷ στρατῷ μαχόμενοι παρὰ τοῖς Παφλαγονίοις (Ἡρδ. Ζ. 72, 75. — Ξεν. Ἀν. ΣΤ. 2, 1. — Στρβ. Ζ, 295). Ἐλέγοντο κληθέντες κατὰ Μαριανδυνὸν, τὸν υἱὸν τοῦ Φινέως ἢ τοῦ Φρίξου (Ἀπλ. Ῥοδ. Β, 725. 785).

Μαρικᾶς, ἴδ. Εὔπολις.

Μαρῖνος, 1) γεωγράφος τοῦ β' αἰῶνος μ. Χ., μικρὸν τοῦ Πτολεμαίου ἀρχαιότερος, ἐκ Τύρου. Πρῶτος ὥρισε τὴν κατὰ πλάτος καὶ μῆκος θέσιν τῶν χωρῶν, καὶ σαφέστερον πάντων τῶν προκατόχων του περιέγραψε τὴν Β ἀκτὴν τῆς Εὐρώπης. Ἐξ αὐτοῦ κυρίως ἠρύσθη ὁ Πτολεμαῖος. — 2) Περίφημος ἀνατόμος, περὶ τὰ 90 π. Χ., ὑπὸ τοῦ Γαληνοῦ ὁ «ἐπανορθωτὴς τῆς ἀνατομίας» λεγόμενος. Ἀλλ' οὐδὲν ἐσώθη ἐκ τῶν συγγραμμάτων του.

Μάριον, ἡ εἶτα Ἀρσινόη κληθεῖσα πόλις ἐν Κύπρῳ (Στφ. Βυζ.).

Μάρισος, ποταμὸς τῆς Δακίας, ἐκβάλλων εἰς τὸν Δούναβιν (Στρβ.) ν. Μαρίτσα.

Μαρκιανός, ἐξ Ἡρακλείας τῆς Βιθυνίας, γεωγράφος ζῶν περὶ τὰ 410 μ. Χ. συντάξας εἰς 2 βιβλία «περίπλουν τῆς ἔξω θαλάσσης», ἐκ πηγῶν τοῦ Ἄννωνος καὶ Σκύλακος μέχρι τοῦ Πτολεμαίου, καὶ ὁρίζων ἐν αὐτῷ κατὰ στάδια τὰς ἀπ' ἀλλήλων ἀποστάσεις τῶν τόπων. Ἕτερον δ' ἔργον αὐτοῦ, ἡ περιγραφὴ τῶν ἀκτῶν τῆς Μεσογείου, ἐρανισθὲν ἐκ τοῦ Ἀρτεμιδώρου, ἀπωλέσθη πλὴν μικρῶν ἀποσπασμάτων, πολυτίμων διὰ τὸν ὁρισμὸν τῶν ἀποστάσεων, καὶ μαρτυρούντων περὶ τῆς ἐμβριθοῦς ἐπιμελείας τοῦ συγγραφέως.

Μαρκόμανοι, ἰσχυρὸν Γερμανικὸν ἔθνος μεταξὺ τοῦ Δουνάβεως, Ῥήνου καὶ Μοίνου, ἐχθροὶ τῶν Ῥωμαίων, πολεμήσαντες καὶ κατὰ τοῦ Καίσαρος (Cæs. I, 31. — Tac. XXVIII).

Μάρμαξ, εἷς τῶν ὑπὸ τοῦ Οἰνομάου φονευθέντων μνηστήρων τῆς Ἱπποδαμείας (Παυσ. ΣΤ, 21).

Μαρμαρικὴ, ἡ Α τῆς Αἰγύπτου Β παραθαλασσία χώρα, συνήθως ταττομένη μετὰ τῆς Κυρηναϊκῆς, ἐξετείνετο πρὸς Ν μέχρι τῆς Ὀάσιος τοῦ Ἄμμωνος, καὶ περιελάμβανε, πλὴν τῆς κυρίας Μαρμαρικῆς, Α αὐτῆς καὶ τὸν Λιβυκὸν νομόν. Ἤδη ἔρημος ἡ χώρα αὕτη, φαίνεται ὅτι ἦν εὔφορος ἐν τῇ ἀρχαιότητι. Οἱ κάτοικοι Μαρμαρίδαι, ἦσαν νομάδες, καὶ αἱ κυριώτεραι αὐτῶν φυλαὶ ἦσαν οἱ Ἀδυρμαχίδαι καὶ Γιλιγάμμαι παρὰ τὴν ἀκτὴν, οἱ Νασαμόναι καὶ Αὐγίλαι ἐν τῷ ἐσωτερικῷ (Στρβ. ΙΖ, 789).

Μαρμαρικὴ, χώρα τῶν βορείων παραλίων τῆς Ἀφρικῆς, μεταξὺ Κυρήνης καὶ Λιβύης (Πτλμ.), νῦνΒάρκα.

Μαρμάριον, πόλις τῆς Εὐβοίας, πλησίον τῆς Καρύστου, μετ' ἀξιολόγων λατομείων (Στρβ..)

Μάρμαρος (ὁ), σκληρὸς καὶ λάμπων λίθος παρ' Ὁμήρῳ (Ἰλ. Μ, 380. Π, 735. Ὀδ. Ι, 499). Εἶτα (καὶ ἡ μ., καὶ τὸ μάρμαρον), ὁ κατάλευκος τιτανόλιθος, οὗ ἰδίως χρῆσιν ἐποιοῦντο ἐπὶ τῆς ἀκμῆς αὐτῶν ἡ ἀρχιτεκτονικὴ καὶ ἡ γλυπτική. Καὶ ἐν Ῥώμῃ δὲ, ὑπὸ τοῦ παραδείγματος τῶν Ἑλλήνων διδαχθεὶς πρῶτος Μέτελλος ὁ Μακεδονικὸς ἀνήγειρε ναὸν μαρμάρινον. Ἐν μεταγενεστέροις δὲ χρόνοις τοῖχοι λιθόκτιστοι ἐκαλύπτοντο ὑπὸ πλακῶν μαρμαρίνων, ὅπερ ἐκαλεῖτο ὀρθομαρμάρωσις. Τὰ περιφημότερα μάρμαρα ἦσαν τὰ τῆς Πάρου, κατάλευκα καὶ στίλβοντα ἔχοντα μόρια· προσέτι τὸ τοῦ Πεντελικοῦ ὄρους τῆς Ἀττικῆς, μᾶλλον γαλακτῶδες· τὸ τοῦ Ταϋγέτου, λευκότατον καὶ αὐτὸ καὶ στερεόν. Τὸ δὲ τοῦ Ὑμηττοῦ ἦν μᾶλλον ὑπόφαιος τιτανόλιθος· τὸ κορινθιακὸν, ποικίλον, μάλιστα κίτρινον· τὸ φρύγιον (συνναδικὸν), λευκὸν ἐρυθρόστικτον· τὸ θεσσαλικὸν, φλέβας ἔχον ἀναμὶξ λευκὰς, μελαίνας καὶ πρασίνας· τὸ Καρύστιον τῆς Εὐβοίας, πράσινον ἢ μικτόν· τὸ Θάσιον, λευκόν· τὸ Λέσβιον, κιτρινόλευκον· τὸ ἐκ Προκοννήσου παρὰ τῷ Σιγείῳ ἀκρωτηρίῳ, κατάλευκον μετὰ μελαίνων φλεβῶν· ὁμοίως δὲ μετὰ ποικίλων φλεβῶν τὸ ἐκ τῆς Νίσης τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Καὶ ἡ Ἀσία δὲ καὶ ἡ Ἀφρικὴ παρεῖχον ὡραῖα μάρμαρα, ὡς ἡ Νουμιδία κίτρινα πορφύροστικτα· ἡ Ἀραβία, ὁμοια τοῖς Ἰωνικοῖς καὶ οὐχὶ ἐκείνων κατώτερα. Βραδύτερον εὑρέθησαν καὶ ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ Εὐρώπῃ, ἰδίως ἐν τῷ ὄρει Λούνᾳ τῆς Τυρρηνίας (ν. Καράρα).

Μαρουκῖνοι, ἀρχαῖον ἔθνος τῆς μέσης Ἰταλίας, συμμιχθὲν μετὰ τῶν Σαβίνων (Πολύβ.).

Μάρπησσα, ἴδ. Ἴδας.

Μάρσοι, 1) λαὸς μάχιμος τῆς μέσης Ἰταλίας, ἄποικος τῶν Σαβίνων, εἰς ἄσκησιν τῆς μαγείας ἐπιδιδόμενος, καὶ τὸ ὄνομα ὑποτιθέμενος ὅτι εἴλκεν ἀπὸ Μάρσου τοῦ υἱοῦ τῆς Κίρκης (Στρβ.). — 2) Λαὸς Γερμανικὸς παρὰ τῷ Ῥήνῳ (Στρβ.).

Μαρσύας, 1) Υἱὸς Ὀλύμπου, Ὑάγνιδος, ἢ Οἰάγρου, ὁ Φρύγιος αὐλητὴς τῆς Κυβέλης. Ἐμυθεύετο ὅτι εὑρὼν αὐλὸν ὃν εἶχε ῥίψει ἡ Ἀθηνᾶ, προὐκάλεσε τὸν Ἀπόλλωνα μετὰ τῆς λύρας αὐτοῦ εἰς διαγωνισμὸν, εἰς ὃν ἡττηθεὶς, ἐξεδάρη ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος, κρεμάσαντος τὸ δέρμα του εἰς τὸ σπήλαιον ἐξ οὗ πηγάζει ὁ ποταμὸς Μαρσύας· ἐκεῖ δὲ τὸ δέρμα χαρμοσύνως ἐκινεῖτο ὁσάκις ἤκουεν ἀντηχοῦσαν αὐλοῦ μουσικὴν (Ἡρδ. Ζ, 26. — Ξεν. Ἀν. Α. 2, 8). Συνεχῶς ἀπαντῶνται ἀρχαῖαι καλλιτεχνικαὶ παραστάσεις τοῦ διαγωνισμοῦ τούτου. — 2) Ἱστορικὸς ἐκ Πέλλης, ἀδελφὸς τοῦ Ἀντιγόνου, μετὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου τραφεὶς, εἶτα στρατηγὸς Δημητρίου τοῦ Πολιορκητοῦ. Ἔγραψεν εἰς 10 βιβλία «Μακεδονικὰ», ἀπὸ τοῦ πρώτου τῆς Μακεδονίας βασιλέως, μέχρι τῆς ἀπὸ τῆς Αἰγύπτου εἰς Συρίαν ἐκστρατείας τοῦ Ἀλεξάνδρου, καὶ ἄλλο, ὡς ἐλέγετο, σύγγραμμα περὶ τῆς ἀγωγῆς τοῦ Ἀλεξάνδρου. Τῷ ἀπεδίδοντο δὲ καὶ «Ἀττικὰ» ἐν 12 βιβλίοις· ἀλλὰ ταῦτα φαίνεται ὅτι ἦσαν μεταγενεστέρου τινὸς, καὶ ἄλλα γράψαντος, Μαρσύου, υἱοῦ Ἀριστοφάνους, γεννηθέντος ἐν Φιλίπποις, οὗ ἀποσπάσματα σώζονται.

Μαρσύας, 1) Μικρὸς ποταμὸς ἐν Φρυ-

γία πηγάζων κατὰ τοὺς μὲν (Ἡρόδ. Ε, 26. —Ξενφ. Ἀν. Α, 2, 8) ἐκ βράχου κειμένου ἐν τῇ ἀγορᾷ τῶν Κελαινῶν, κατὰ τοὺς δὲ (Στρβ. Plin.), ἐκ τῆς Αὐλοκρήνης, κειμένης ἐν κοιλάδι, εἰς ἀπόστασιν 10 μιλίων ἀπὸ τῆς Ἀπαμείας· ὥστε πιθανῶς εἶχε πηγὰς εἰς αὐτὸν ἐνουμέναις. Ἐν Ἀπαμείᾳ δὲ ἠνοῦτο καὶ μετὰ τοῦ Μαιάνδρου.—2) Ὁμόρρους τοῦ Μαιάνδρου ἐν Καρίᾳ, παραρρέων τὰ Ἀλάβανδα, καὶ κατὰ τὰς Τράλλεις εἰσβάλλων εἰς τὸν ποταμὸν (Ἡρδ. Ε, 118).

Ἐκ τοιχογρ. Πομπ.

Μαρσύπιον, εἶδος βαλαντίου. αὐτὸ ὃ συνήθως παρίσταται εἰς τὰς χεῖρας ἔχων ὁ Ἑρμῆς.

Μάρτυρες. Εἰς τὰ δικαστήρια ἐν Ἀθήναις ὡς μάρτυς ἦν δεκτὸς πᾶς ἀνὴρ ἐνῆλιξ, ἐλεύθερος καὶ ἐπίτιμος, πολίτης ἢ ξένος· ὁ δὲ δοῦλος μόνον διὰ βασάνου, καὶ πολλάκις ἀπῃτεῖτο ἡ μαρτυρία καὶ βάσανος αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ ἀντιδίκου τοῦ κυρίου του διὰ προκλήσεως. Εἰς καταμαρτυρίαν καθ' ἑαυτοῦ οὐδεὶς ὑπεχρεοῦτο. Ὤφειλον δ' οἱ μάρτυρες νὰ καταθέτωσι μόνον ἐκεῖνα ὅσων ἦσαν αὐτόπται, καὶ οὐχὶ «ἀκοὴν μαρτυρεῖν», πλὴν ἂν ὁ παρ' οὗ ἤκουσαν εἶχεν ἀποθάνει. Ἂν ἐπὶ τῆς ἀνακρίσεως ἐπροσκαλοῦντο εἰς μαρτυρίαν, ἔγραφον αὐτὴν ἐπὶ πίνακος μάλθῃ κεχρισμένου (Ἁρποκρ.), ἵνα ἐπιφέρωνται αἱ ἀναγκαῖαι μεταρρυθμίσεις· ἄλλως ἐγράφοντο ἐπὶ λευκοῦ γραμματείου, ῥιπτομένου καὶ ἐγκλειομένου εἰς ἐχῖνον. Καὶ ἐν τῇ δικασίμῳ ἡμέρᾳ καλούμενοι ἀνέβαινον εἰς τὸ βῆμα τῆς μερίδος ὑπὲρ ἧς ἐμαρτύρουν, καὶ ἐκύρουν ἃ ἐγγράφως κατέθεσαν. Ὁ δ' ἀρνούμενος ὑπεβάλλετο εἰς πρόστιμον 1000 δρ., ἢ ὤφειλε δι' ἐξωμοσίας νὰ ὀρκισθῇ ὅτι δὲν ἐμαρτύρησε τὰ αὐτῷ ἀποδιδόμενα. Παρὰ τοῦ κωλυομένου νὰ προσέλθῃ ἵνα μαρτυρήσῃ, ἐζητεῖτο ἐκμαρτυρία, ἤτοι ἔγγραφος μαρτυρία, ἧς ἡ γνησιότης ἐκυροῦτο ὑπὸ μαρτύρων, καὶ δίκη ψευδομαρτυρίας ἐδύνατο νὰ κινηθῇ κατ' αὐτοῦ, ἢ, τοῦ ἀρνουμένου, κατὰ τῶν μαρτύρων τῆς ἐκμαρτυρίας.

Μαρτυρούπολις, πόλις τῆς μεγ. Ἀρμενίας, κτισθεῖσα ὑπὸ Ἰουστινιανοῦ (Ηρηπ).

Μαρψίας, φιλοτάραχος δημαγωγὸς ἐν Ἀθήναις (Ἀριστφ. Ἀχαρν. 702).

Μάρων, 1) ἱερεὺς τοῦ Ἀπόλλωνος ἢ τοῦ Βάκχου ἐν Ἰσμάρῳ τῆς Θράκης, οὗ ἐφείσθη ὁ Ὀδυσσεὺς ἐπὶ λύτροις, ὅτε ἐκυρίευσε τὴν πόλιν. Κατ' αὐτὸν ὠνομάσθη ἡ Μαρώνεια (Ὁμ. Ὀδ. Α, 191.—Νόνν. Διον. ΙΘ, 179). — 2) Εἷς τῶν ἐν Θερμοπύλαις πεσόντων Σπαρτιατῶν, ᾧ ἠγέρθη ἡρῷον ἐν Σπάρτῃ (Ἡρδ. Ζ, 227.— Παυσ. 12).

Μαρώνεια, πόλις τῶν Κικόνων ἐν Θράκῃ, ἐπὶ τῆς Ἰσμαρίδος λίμνης (Ἴδ. Μάρων) (Στρβ.)—

Μαρωνειὰς, πόλις τῆς ἐν Συρίᾳ Χαλκιδικῆς (Πλμ. Ε, 13).

Μάσης (ὁ), ἀρχαιοτάτη πόλις τῆς Ἀργολίδος, ἔνθα ἦν ἔπειτα ἡ Ἑρμιόνη (Ὁμ. Ἰλ. Β, 562.—Στρβ.).

Μασίστης, υἱὸς Δαρείου τοῦ Ὑστάσπου, εἷς τῶν ἀρχιστρατήγων τοῦ Ξέρξου (Ἡρδ. Ζ, 82.)

Μασίστιος, ἵππαρχος ἐν τῷ Περσικῷ στρατῷ, φονευθεὶς ἐν ἀψιμαχίᾳ ὀλίγον πρὸ τῆς ἐν Πλαταιαῖς μάχης τῷ 479 π. Χ. (Ἡρδ. Θ, 20.—Πλούτ. Ἀριστδ. ΙΔ).

Μασσαγέται, λαός νομάδων ἰσχυρὸς καὶ μάχιμος, κατὰ τὴν βόρειον ἀκτὴν τῆς Κασπίας πέραν τοῦ Ἀράξου (Ἡρδ. Α, 201), ἢ Ἰαξάρτου, πιθανῶς δὲ πρὶν ἐγγύτερον τῶν Οὐραλίων οἰκῶν. Ἦσαν τὰ ἤθη τραχεῖς καὶ ἄγριοι, καὶ ἐπιστεύετο περὶ αὐτῶν ὅτι δὲν εἶχον τὸν γάμον, ὅτι ἐφόνευον τοὺς γέροντας. Ἐλάτρευον δὲ τὸν ἥλιον καὶ ἔθυον αὐτῷ ἵππους (Ἡρδ. Α, 216). Ἡ χώρα αὐτῶν παρῆγε χαλκὸν καὶ χρυσὸν, ἐστερεῖτο δὲ σιδήρου καὶ ἀργύρου (Στρβ. ΙΑ, 512). Παρ' αὐτοῖς ἐπιστεύετο φονευθεὶς ὁ Κῦρος (Ἡρδ. Α, 208).

Μασσαλία, πόλις τῷ 600 π. Χ. ὑπὸ φυγάδων Φωκαέων ἐν τῷ Γαλλικῷ κόλπῳ εἰς τὴν Λιγουρίαν ἐν Γαλλίᾳ ἱδρυθεῖσα, ἀνατολικῶς τῶν 3 ἐκβολῶν τοῦ Ῥοδανοῦ, ὧν ἡ μᾶλλον πρὸς Α Μασσαλιωτικὴ ἐπεκλήθη. Ἐκτίσθη δ' ἐπὶ χερσονήσου, ἣν ἰσθμὸς 1500 βημάτων μῆκος ἔχων συνέδεε μετὰ τῆς στερεᾶς, καὶ εἶχεν ὀχυρὰν ἀκρόπολιν, καὶ ὁ ἄριστος λιμὴν αὐτῆς ἐκαλεῖτο Λακυδών. Ἐμπορικῶς ἀναπτυχθεῖσα, ἔγεινε πόλις σπουδαιοτάτη, ἐκπέμψασα καὶ αὐτὴ ἀποικίας τὸ Ἐμπόριον, τὴν Ῥόδην, τὴν Ὀλβίαν, τὴν Ἀντίπολιν, καὶ πολλὴν ἐξ αὐτῆς ὡς κέντρου ἐξήσκει ἐπιρροὴν ὁ Ἑλληνισμὸς καὶ ἡ Ἑλληνικὴ τέχνη καὶ ἐπιστήμη, δι' ὃ καὶ οἱ ἐπίσημοι ἐξόριστοι Ῥωμαῖοι αὐτὴν πρὸ πάντων ἐξέλεγον ὡς τόπον διαμονῆς. Ἐπὶ Καίσαρος, ἐπίσης εὐεργετηθεῖσα καὶ ὑπὸ τοῦ Καίσαρος καὶ ὑπὸ τοῦ Πομπηίου, ἔμεινε κατ' ἀρχὰς οὐδετέρα μεταξὺ αὐτῶν· ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ ἀριστοκρατικὴ μερὶς ἐδέχθη ἐν τῷ λιμένι στόλον τοῦ Πομπηίου, ὁ Τριβώνιος καὶ ὁ Βροῦτος ἐκυρίευσαν αὐτὴν, πεισματωδῶς ἀντιστᾶσαν, μετὰ δύο ναυμαχίας, τῷ 49 π. Χ., καὶ πολλὰ τῇ ἐπεβλήθησαν βάρη. εἰ καὶ δὲν τῇ ἀφῃρέθη ἡ ἐλευθερία. Ἔκτοτε ἔπαυσεν ἡ πολιτικὴ αὐτῆς σημασία, ἐξηκολούθησεν ὅμως ἔδρα οὖσα τῆς ἐπιστήμης. Ναοὶ αὐτῆς μνημονεύονται ὁ τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ ὁ τῆς Ἐφεσίας Ἀρτέμιδος (Στρβ. Δ, 179).

Μασσίκυτος, ὄρος τῆς Λυκίας (Κυΐντ. Ἐμπρ. Γ, 234).

Μασσυλία, ἴδ. Νουμιδία.

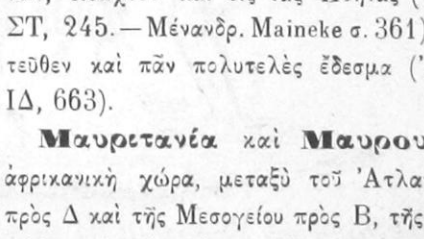
Μάσταυρα, πόλις τῆς Καρίας, πρὸς τῷ Μαιάνδρῳ (Στρβ. ΙΔ).

Μάστειρα, 1) γυνὴ Λευκάνορος, βασιλέως ἐν τῷ Κιμμερίῳ Βοσπόρῳ (Λουκ. Τοξ. 53).—2) χωρίον τῆς Θράκης.

Ἐπὶ χαλκοῦ ἀγγείου ἐν Πομπηίᾳ.

Μάστιξ, ῥάβδος ἔχουσα σχοινίον ἢ σχοινία εἰς τὸ ἐν ἄκρον, πρὸς μαστίγωσιν καὶ ὀδηγίαν τῶν ἵππων, ἢ πρὸς τιμωρίαν παίδων, δούλων κλπ, ἐξ οὗ καὶ μαστιγοφόρος ὁ μάστιγα φέρων καὶ τὴν τήρησιν τῆς τάξεως ἐπιτετραμμένος. Ἀστραγαλωτὴ δὲ μάστιξ ἐλέγετο ἡ ἧς τὰ σχοινία ἦσαν

Ἐξ ἀναγλύφου Κυβέλης

δεδεμμένα εἰς κόμβους ὡς ἀστραγάλους διὰ νὰ καθιστῶσι τὸ κτύπημα ἐπαισθητότερον. Διὰ τοιούτων ἐμαστίγουν ἑαυτοὺς οἱ ἱερεῖς τῆς Κυβέλης, ὡς ἐξ εὐσεβείας, καὶ ἵνα διεγείρωσι τὸν οἶκτον. Μαστιγίας δ' ἦν ὁ μαστιγώσεως ἄξιος.

Μαστουσία (ἄκρα), 1) ἡ ΝΔ τῆς Θρᾳκικῆς Χερσονήσου, ἀπέναντι τοῦ Σιγείου (Plin. IV, 11, 50.—Mela, II, 2). — 2) Τὸ ὑπὲρ τὴν Σμύρνην ὄρος (Pl. V, 29, 31).

Ματιανὴ, ἡ ΒΔ ἐπαρχία τῆς Μηδίας, πρωτεύουσαν ἔχουσα τὴν Γάζαν. Ἐκλήθη δὲ Ἀτροπατηνὴ, ἀφ' ὅτου ὁ Ἀλέξανδρος ἐγκατέστησεν εἰς αὐτὴν σατράπην τὸν Ἀτροπάτην. Ἡ ἁλμυρὰ λίμνη Ματιανὴ ἔκειτο πρὸς τῷ Ματιανῷ ὄρει, τῷ πρὸς τὴν Ἀρμενίαν ὁρίῳ (Ἡοδ. Α, 189. 302. Γ, 99. Ε, 5. 49.—Στρβ. Β, 70. ΙΑ. 569. 531).

Ματτύα, μακεδονικὸν ἔδεσμα ἐκ κρέατος ἀγρίων πτηνῶν μετ' ἀρωματικῶν λαχάνων, εἰσαχθὲν καὶ εἰς τὰς Ἀθήνας (Ἀθήν. ΣΤ, 245.—Μένανδρ. Maineke σ. 361). Ἐντεῦθεν καὶ πᾶν πολυτελὲς ἔδεσμα (Ἀθήν. ΙΔ, 663).

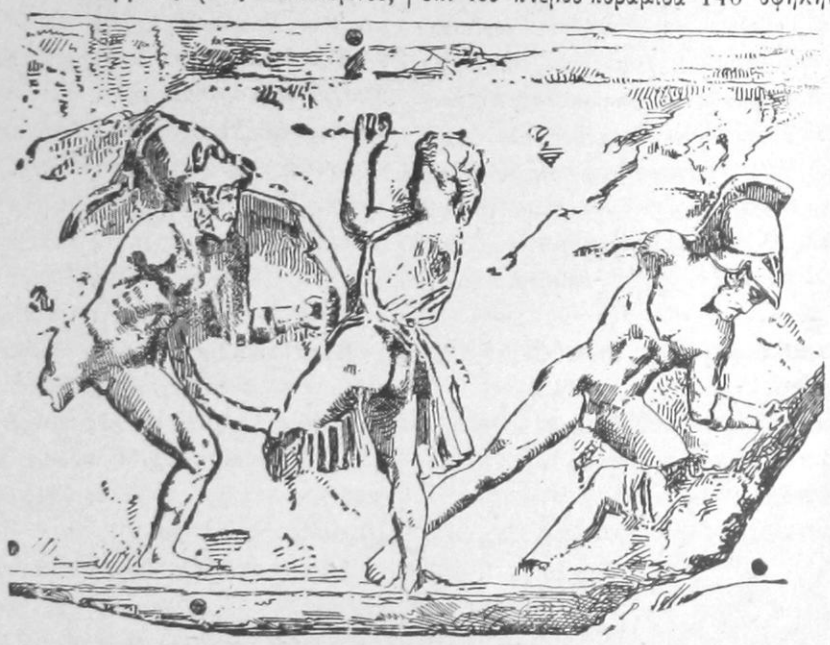
Μαυριτανία καὶ **Μαυρουσία,** ἀφρικανικὴ χώρα, μεταξὺ τοῦ Ἀτλαντικοῦ πρὸς Δ καὶ τῆς Μεσογείου πρὸς Β, τῆς Νουμιδίας πρὸς Α, καὶ τῆς Γετουλίας πρὸς Ν. Ἡ Νουμιδία ἐχωρίζετο τῆς Μαυριτανίας διὰ τοῦ ποταμοῦ Μάλβας, καὶ οἱ κάτοικοι αὐτῆς, Νομάδες κατὰ τοὺς Ἕλληνας ὠνομάσθησαν, παραφθορᾷ τῆς λέξεως Νουμιδοὶ,

ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων, καὶ μέρος αὐτῶν περιελήφθη μετὰ ταῦτα εἰς τὴν Μαυριτανίαν. Ἐπὶ Ἰουγούρθα τὸ πρῶτον (160 π. Χ.) ἐκοινώνησαν οἱ Ῥωμαῖοι μετὰ τῶν χωρῶν τούτων, καὶ κατέστησαν αὐτὰς Ῥωμαϊκὰς ἐπαρχίας ἐπὶ Κλαυδίου, τὴν Δ τῆς Μάλβας κειμένην χώραν καλέσαντες Τιγγιτανὴν, διότι Τίγγις (ν. Ταγγάριον) ἦν αὐτῆς ἡ πρωτεύουσα, τὴν δὲ Α Καισαριανὴν, ἐκ τῆς πρωτευούσης Ἰουλίας Καισαρίας.

Μαύσωλος, 1) Τύραννος, βασιλεὺς τῆς

Καρίας, κατὰ τῶν Περσῶν ἐπὶ Δαρείου τοῦ Ὑστάσπου ἐπαναστὰς (Ἡρδ. Ε, 118). — 2) Τοῦ πρώτου διισέγγονος (υἱὸς Ἑκατόμνου,

υἱοῦ Πιξοδάρου, υἱοῦ Μαυσώλου). Ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐπολέμησε, τῇ διαταγῇ τῶν Περσῶν, τῷ 390 π. Χ. κατὰ τοῦ Εὐαγόρου καὶ τῶν Κυπρίων. Τὴν ἀδελφήν του δ' Ἀρτεμισίαν ὁ Μαύσωλος νυμφευθείς, διετέλεσε τύραννος ἀπὸ 377 — 353, ὅτε διεδέχθη αὐτὸν ἡ γυνή του καὶ εἶτα ὁ ἀδελφός του Ἰδρυεὺς, νυμφευθεὶς τὴν ἑτέραν ἀδελφὴν Ἄδαν, καὶ τοῦτον ὁ τρίτος ἀδελφὸς Πιξόδαρος. Ἔμφρων κυβερνήτης ὁ Μαύσωλος, ἀπέσεισε, συνδρομῇ καὶ τῶν Αἰγυπτίων, τὸν ζυγὸν τῶν Περσῶν (362 π. Χ.), ὑπεστήριξεν, ὡς καὶ μετ' αὐτὸν ἡ Ἀρτεμισία, τὴν ὀλιγαρχικὴν μερίδα ἐν Ῥόδῳ, τοὺς ἀντιπάλους τῶν Ἀθηνῶν ἐν Χίῳ καὶ ἀλλαχοῦ, καὶ συνέδραμεν αὐτοὺς ἐν τῷ συμμαχικῷ πολέμῳ (Διόδ. ΙΣΤ, 36). Τὴν ἕδραν δὲ τῆς τυραννίδος μετέθεσεν ἐκ Μυλάσων εἰς Ἁλικαρνασσόν. Εἷς τοῦτον, θανόντα, ἡ θερμῶς ἀγαπῶσα αὐτὸν ἀδελφὴ καὶ σύζυγός του Ἀρτεμισία, ἥτις τὸν διεδέχθη ἀλλ' ἐπὶ δύο μόνον ἔτη τῷ ἀπέζησεν, ἔδρυσε τάφον τὸ ὡς ἓν τῶν ἑπτὰ θαυμάτων τοῦ κόσμου φημισθὲν Μαυσώλειον ἔργον τῶν ἀρχιτεκτόνων Πυθέου καὶ Σατύρου (Vitr. VII, Praef. 12), περίστυλον κάτω, ἔχον περίμετρον 411', καὶ ἐπὶ τοῦ πτεροῦ πυραμίδα 140' ὑψηλὴν, ἣν ἐπέστεφε μαρμάρινον τέθριππον· τὴν ὑπὲρ τὸ περιστύλιον δὲ ζωοφόρον, μῆκος ἔχουσαν τὰ 2)3 τῆς τοῦ Παρθενῶνος, ἐξειργάσθησαν οἱ πρῶτοι τῶν τότε καλλιτεχνῶν, ὁ Βρύαξις, ὁ Σκόπας, ὁ Τιμόθεος, καὶ κατά τινας καὶ ὁ Πραξιτέλης (Pl. XXXVI, 4, 9). Τὸ περίφη-

μον τοῦτο μνημεῖον μνημονεύεται ἔτι ὡς ὑφιστάμενον περὶ τὰ τέλη τῆς δ' ἑκατονταετηρίδος μ. Χ. (Γρ. Ναζιανζ. Ἐπιγρ. 110), καὶ κατεστράφη μόνον ἓξ ἑκατονταετηρίδας μετὰ ταῦτα μετὰ τῆς Ἁλικαρνασσοῦ. Οἱ ἱππόται δὲ τῆς Ῥόδου, ὅτε ἐτείχισαν τὴν Ἀκρόπολιν τῆς Ἁλικαρνασσοῦ, τῷ ιϐ' αἰῶνι, ἢ ἴσως μᾶλλον τῷ 1522, ὅτε καὶ ἠσχολήθησαν περὶ τὴν ὠχύρωσιν τῆς πόλεως ἐνετείχισαν εἰς τὸ φρούριον καὶ πολλοὺς τῶν λίθων τῆς ζωοφόρου. Ὁ ἐν Κωνσταντινοουπόλει πρέσβυς τῆς Ἀγγλίας Λ. Ῥεδκλὴφ ἔπεμψε τῷ 1846 εἰς τὸ βρετανικὸν μουσεῖον 13 τοιούτους λίθους, ὧν αἱ γλυφαὶ, 2' 51)2'' ὕψος ἔχουσαι, παριστῶσιν Ἀμαζονομαχίαν. Ἐπ' ἐσχάτων δ' ὁ Ἄγλος πρόξενος Νεύτων (Newton) ἀνεῦρε δι' ἀνασκαφῆς ἀξιόλογα τοῦ Μαυσωλείου ἐρείπια, καὶ αὐτὸν τοῦ Μαυσώλου τὸν ἀνδριάντα.

Μάχαιρα, διαφόρων σχημάτων, ἀφ' ἑνὸς μόνον κοπτερὰ, ἢ πρὸς οἰκιακὴν χρῆσιν, οὐχὶ δὲ στρατιωτικὴν, οἷον ἡ μαγειρικὴ (α)·

α

Πρωτοτ. ἐν Πομπηΐᾳ.

β

Ἐξ ἀναγλύφου ἐν Ῥώμῃ.

ἡ κρεουργικὴ καὶ τῶν θυσιῶν (β)· ἡ τῶν θηρευτῶν καὶ θηριομάχων· (γ) ἡ ἅρπη (διπλῆ)· ἡ

γ

Ἐκ τάφου γλυπτῆς

μάχαιρα διπλῆ ἢ ἡ ψαλὶς (δ) κατὰ τὸ ἀρχικὸν αὐτῆς σχῆμα, ἡ κουρικὴ μάχαιρα ἤτοι τὸ ξυράφιον.

δ

Οἱ Ἕλληνες ἐπὶ Ὁμήρου ἔφερον μάχαιραν πρὸς τῷ ξίφει πρὸς κατατομὴν τῶν κρεῶν (Ἰλ. Γ, 271. Τ, 252. Σ, 547). Ὡς ὅπλον δ' εἶχον αὐτὴν οἱ Ἀσιανοὶ (Αἰσχλ. Πέρσ. 56), καὶ οἱ βάρβαροι δι' ὃ καὶ ἀπεδίδετο αὐτοῖς τὸ ἐπίθε-

ε

τον μαχαιροφόροι (Ἡρδ. Θ, 32. — Θουκ. Β. 96). Καὶ ἡ ἅρπη δὲ (ε) ἢ τὸ δρέπανον, ἐχρησίμευεν ἐπίσης ὡς μάχαιρα, οἷον πρὸς ἀκρωτηριασμὸν τοῦ Κρόνου.

Μαχαιροῦς, φρούριον τῆς Παλαιστίνης παρὰ τῷ Ἄρνωνι, Α τῆς Νεκρᾶς Θαλάσσης. Ἰωάννης ὁ Βαπτιστὴς ἦν ἐκεῖ αἰχμάλωτος· παρεδόθη δ' αὖτη ἐξώρας τοῖς Ῥωμαίοις.

Μαχαιρεύς, Δελφός τις, φονεύσας κατά τινας Νεοπτόλεμον τὸν υἱὸν τοῦ Ἀχιλλέως (Στρϐ.).

Μάχαιρος, πόλις τῆς Παλαιστίνης, πρὸς τῇ Νεκρᾷ Θαλάσσῃ, ἔνθα ὁ Ἡρῴδης Ἀντίπας ἀπεκεφάλισεν Ἰωάννην τὸν βαπτιστὴν (Ἰώσηπ.).

Μαχανίδας, Σπαρτιάτης, τύραννος ἀναδειχθεὶς μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Κλεομένους Γ, ὡμῶς κυβερνήσας, καὶ τῷ 206 π.Χ. ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν ἡττηθεὶς καὶ φονευθεὶς (Παυσ. Δ, 29, 10. — Πολϐ. ΙΑ, 11. — Πλούτ. Φιλοπ. 1).

Μαχάρης, υἱὸς τοῦ Μιθριδάτου (ἴδ.).

Μαχάων, υἱὸς Ἀσκληπιοῦ καὶ Ἐπιόνης, ἀδελφὸς τοῦ Ποδαλειρίου. Ἀμφότεροι ἦσαν ἰατροὶ τῶν Ἑλλήνων πρὸ τῆς Τροίας, καὶ ἔφερον ἐκεῖ ἐπὶ 30 πλοίων Θεσσαλοὺς ἐκ Τρίκκης, Ἰθώμης καὶ Οἰχαλίας (Ὁμ. Ἰλ. Β, 729. — Δ, 193. Λ, 512. 833). Πληγωθεὶς ὑπὸ βέλους τοῦ Πάριδος ὁ Μ. ἀπεκομίσθη τῆς μάχης ὑπὸ τοῦ Νέστορος (Ἰλ. Λ. 505. 558). Ὁ Βιργίλιος (Æ, II, 263), τὸν ἐγκλείει καὶ εἰς τὸν δούριον ἵππον. Κατὰ τὰς μεθ' Ὅμηρον παραδόσεις ἐφονεύθη ὑπὸ Εὐρυπύλου, τοῦ υἱοῦ τοῦ Τηλέφου, καὶ ὁ νεκρὸς αὐτοῦ ἐκομίσθη ὑπὸ τοῦ Νέστορος εἰς Μεσσηνίαν, ἔνθα ἐδείκνυτο ὁ τάφος, καὶ ὑπῆρχε καὶ ἱερὸν τοῦ Μαχάωνος, θεραπευτικὴν ἔχον δύναμιν. Ἔθυσε δὲ τὸ πρῶτον αὐτῷ ὡς ἥρωϊ Γλαῦκος ὁ υἱὸς τοῦ Αἰπύτου. Ὁ δ' ἀδελφὸς αὐτοῦ Ποδαλείριος ἐλέγετο ἐπὶ τῆς ἐκ Τροίας ἐπιστροφῆς ἐγκαταστὰς εἰς Σύρον τῆς Καρίας.

Μάχων, Κορίνθιος ἢ Σικυώνιος, κωμικὸς ποιητὴς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἐπὶ Πτολεμαίου τοῦ Εὐεργέτου. Αὐτοῦ σώζονται ὀλίγα ἀποσπάσματα μόνον (Ἀθήν. Β. — Σουίδ.).

Μεγάβαζος, 1) Πέρσης, ὅστις ὑπὸ

τοῦ Δαρείου, ἐπιστρέφοντος ἐκ Σκυθίας, ὀπίσω καταλειφθεὶς, ὑπέταξε τὴν Θρᾴκην (Ἡρδ. Δ, 143. Ε, 1). — 2) Υἱὸς τοῦ Μεγαβάτου, ναύαρχος ἐπὶ Ξέρξου (Ἡρδ. Ζ, 97). — 3) Εἰς Σπάρτην ὡς πρέσβυς πεμφθεὶς ὅτε οἱ Ἀθηναῖοι ὑπεστήριξαν τὸν Ἴναρον ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ διὰ χρημάτων ζητήσας τοὺς Σπαρτιάτας νὰ πείσῃ νὰ ἐπιτεθῶσι κατὰ τῶν Ἀθηνῶν (Θουκ. Α, 109.—Διόδ. ΙΑ, 74).—Τὸ Περσικὸν τοῦτο ὄνομα σημαίνει κυρίως «Μέγας ἱερεὺς» εἰς τὰς ἀσιατικὰς γλώσσας, ὅθεν ὑπετέθη ὅτι καὶ ὁ ἐξ οὗ ὠνομάσθη κατ' ἀρχὰς τὸ Βυζάντιον, ὁ Βύζας, ἦν οὐχὶ Μεγαρεύς, ὡς κοινῶς ἐκλαμβάνεται, ἀλλ' ἀσιατικῆς προελεύσεως.

Μεγαβάτης, συγγενὴς καὶ στρατηγὸς τοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν Δαρείου τοῦ Ὑστάσπου, διαταχθεὶς νὰ ἐκστρατεύσῃ κατὰ τῆς Νάξου ὑπὸ τὸν Ἀρισταγόραν, δι' ὃ δυσαρεστηθεὶς, ἐπρόδωκε τὴν ἐπιβουλὴν εἰς τοὺς Ναξίους, καὶ ἐκώλυσε τὴν κατάκτησιν (Ἡρδ Ε, 32).

Μεγάβυζος, 1) Πέρσης συμπράξας εἰς τὸν φόνον τοῦ Ψευδοσμέρδιος.—2) Υἱὸς Ζωπύρου, ἔγγονος τοῦ πρώτου Μεγαβύζου, εἷς τῶν τοῦ Ξέρξου στρατηγῶν (Ἡρδ. Ζ, 82). Εἶτα, σατράπης ὢν τῆς Συρίας, ἐξεστράτευσεν εἰς Αἴγυπτον κατὰ τοῦ Ἰνάρου (Θουκ. Α, 109), καὶ νικήσας αὐτὸν καὶ τοὺς συμμάχους αὐτοῦ Ἀθηναίους, αὐτὸν δὲ ἐπὶ μακρὸν ἐγκλείσας εἰς τὴν νῆσον τοῦ Νείλου Προσωπίτιδα, ὑπέταξε τὴν Αἴγυπτον τῷ 453 π. Χ. Δυσαρεστηθεὶς δὲ διότι ὁ Ἀρταξέρξης παρέβη οὓς αὐτὸς συνωμολόγησεν ὅρους ὑποταγῆς, ἐπανέστη τῷ 447, καὶ ὑπετάγη μόνον διὰ συνθηκολογίας. Ὕποπτος ἔμεινεν ὅμως πάντοτε τῷ βασιλεῖ, καὶ μόνον αἱ παρακλήσεις τῆς βασιλίσσης, ἀδελφῆς τοῦ Μεγαβύζου, τὸν ἔσωσαν τοῦ θανάτου. Ἔφυγε δ' ἐξόριστος εἰς Κρήτην. Κρυφίως δ' εἰς Σοῦσα ἐπανελθὼν, ἐπέτυχε τῆς συγχωρήσεως, καὶ ἀπέθανε λίαν προβεβηκώς. Συγχέονται δὲ συνεχῶς τὰ ὀνόματα Μεγάβυζος καὶ Μεγάβαζος.—3) Περσικὴ ἐπωνυμία τοῦ ἀρχιερέως τῆς Ἐφεσίας Ἀρτέμιδος, ὅστις ἄλλως ἐλέγετο Ἐσσὴν (βασιλεὺς τῶν μελισσῶν, διότι πολλαὶ τῶν ἱερειῶν τῆς θεᾶς ἐλέγοντο μέλισσαι).

Μέγαιρα, ἴδ. Ἐρινύες.

Μεγακλῆς, Ἀθηναῖος 1) ὁ γενάρχης τῶν Ἀλκμαιωνιδῶν, υἱὸς Ἀλκμαίωνος, ἄρχων ἐπὶ τῆς στάσεως τοῦ Κύλωνος (ἴδ.) ἣν κατέβαλε τῷ 612 π. Χ. — 2) Ἔγγονος ἐκείνου, νυμφευθεὶς Ἀγαρίστην, τὴν θυγατέρα Κλεισθένους, τοῦ τυράννου τῶν Μεγάρων, ἀρχηγὸς τῆς μετρίας φατρίας ἐπὶ τῆς ἀπουσίας τοῦ Σόλωνος (Ἡρδ. Α, 59.—Πλούτ. Σόλ. ΙΓ, ΚΘ), ἔφυγε τῷ 560, διωχθεὶς ὑπὸ Πεισιστράτου, ἀλλὰ μετὰ τῆς μερίδος τοῦ Λυκούργου συνδεθεὶς, ἠνάγκασε δὶς καὶ ἐκεῖνον εἰς φυγήν· ἐγκατέλιπε δ' ἐντελῶς τὰς Ἀθήνας ὅτε ὁ Πεισίστρατος κατέλαβεν ὁριστικῶς τὴν ἀρχήν. — 3) Ἔγγονος τούτου, υἱὸς τοῦ Κλεισθένους, πάππος πρὸς μητρὸς τοῦ Ἀλκιβιάδου. Πυθιονίκης, δὶς ἐξοστρακισθεὶς(Ἡρδ. ΣΤ, 131). — 4) Ἕτερος ἔγγονος τοῦ 2). πρὸς μητρὸς θεῖος τοῦ Περικλέους, πάππος τῆς γυναικὸς τοῦ Κίμωνος (Πλούτ. Κίμ. Δ). — 5) Φίλος τοῦ βασιλέως Πύρρου, ὑπὸ τὴν πανοπλίαν αὐτοῦ εἰς τὴν ἐν Ἡρακλείᾳ (280 π.Χ.) μάχην πολεμήσας καὶ φονευθεὶς(Πλούτ. Πύρ. ΙΣΤ.).

Μεγακρέων, Ἀβδηρίτης, συμβουλεύσας τοὺς συμπολίτας του νὰ παρουσιασθῶσιν ὡς ἱκέται πρὸς τὸν Ξέρξην, ἵνα μὴ τοῖς ἐπιβάλῃ ὃν προὐτίθετο διπλοῦν φόρον τροφῶν διὰ τὸν στρατὸν (Ἡρδ. Ζ, 120).

Μεγάλη Ἑλλάς. Οὕτως ἐκλήθη κατὰ πρῶτον ὑπὸ Πολυβίου ἡ κάτω Ἰταλία, ἤτοι ἡ Ἀπουλία, Καλαυρία, Λευκανία, Βρεττία, διὰ τὰς πολλὰς αὐτῆς Ἑλληνικὰς ἀποικίας, ἰδίως περὶ τὸν κόλπον τοῦ Τάραντος. Ὁ Στράβων καλεῖ κατοίκους τῆς μεγ. Ἑλλ. τοὺς Ἕλληνας τῆς κάτω Ἰταλίας καὶ Σικελίας.

Μεγάλαρτις, ἐπίθετον τῆς Δήμητρος (ἐκ τοῦ Μέγας ἄρτος) ἐν Σκώλῳ τῆς Βοιωτίας (Εὐστθ. εἰς Ἰλ. Β, 497).

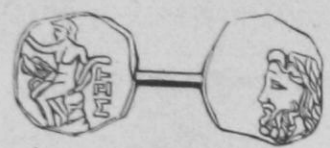
Μεγαλησία, ἴδ. Ῥέα. Κυβέλη.

Μεγαλόπολις ἢ Μεγάλη πόλις, πρωτεύουσα τῆς Ἀρκαδίας, τῷ 317 π. Χ. ὑπὸ τοῦ Ἐπαμεινώνδου ἱδρυθεῖσα καὶ ὑπὸ τῶν κατοίκων 39 (ἢ 44) περικειμένων κωμῶν συνοικισθεῖσα ἐν Μαιναλίᾳ, ἐπὶ τοῦ χειμάρρου Ἐλισσῶνος, διαρρέοντος αὐτὴν ἐκ Δ πρὸς Α. Ἔκειτο δ' ἐν πεδιάδι προσιτῇ ἐκ μέρους τῆς Λακωνίας, δι' ὃ καὶ μικρὸν μετὰ τὴν ἵδρυσίν της εἰς συμφορὰς ἐξετέθη ἐπὶ Κλεομένους. Οἱ κάτοικοι αὐτῆς συνεποσοῦντο εἰς 70,000, ἐξ ὧν 15,000 μάχιμοι. Τὸ θέατρον αὐτῆς, οὗ σώζονται λείψανα, ἦν τὸ μέγιστον ἐν Ἑλλάδι. Εἰς τιμὴν δὲ Φιλίππου τοῦ Μακεδόνος ἀνηγέρθη λαμπρὰ στοὰ ἐν αὐτῇ, οἰκειοθελῶς συμμαχούσῃ μετὰ τῶν Μακεδόνων.

Μετὰ δὲ τοῦ Ἀλεξάνδρου τὸν θάνατον, ἀνεδείχθησαν ἐν αὐτῇ διάφοροι τύραννοι, καὶ ὁ ἔσχατος αὐτῶν, ὁ Λυδιάδης, προσήρτησεν αὐτὴν εἰς τὸν Ἀχαϊκὸν δεσμὸν, καὶ τότε ἐπελθὼν ἐκ Σπάρτης ὁ Κλεομένης, τὴν κατέστρεψε σχεδὸν ἐντελῶς (Πολϐ. Β, 55.—Παυσ.

Η, 27, 15.—Πλούτ. Κλεομ. ΚΕ. Φιλοπ. Ε). Ὁ Φιλοποίμην, ἐν τῇ πόλει ταύτῃ γεννηθείς, ὡς καὶ ὁ Πολύβιος, ἐπανέφερε μὲν εἰς

αὐτὴν τοὺς κατοίκους μετὰ τὴν ἐν Σελλασίᾳ μάχην, ἀλλ' ἡ κατάπτωσις αὐτῆς ἐξηκολούθησεν, ὥστε ἐπὶ Στράβωνος καὶ Παυσανίου ἦν σχεδὸν ἐντελῶς ἔρημος (Στρβ. Η, 388. —Παυσ. Η, 27, 30).

Μεγαμήδη, θυγάτηρ Ἀρνέου, γυνὴ Θεστίου, μήτηρ 50 θυγατέρων (Ἀπλλδ. Β, 4, 10).

Μεγάνειρα (ἢ καὶ Μετάνειρα) θυγάτηρ Κρόκωνος, γυνὴ Ἀρκάδος (Ἀπλδ. Γ, 9, 1).

Μεγάπανος, ἡγεμὼν τῶν Ὑρκανῶν ἐπὶ τῆς καθ' Ἑλλήνων ἐκστρατείας τοῦ Ξέρξου (Ἡρδ. Ζ, 62).

Μεγαπένθης, ἴδ. 1) Περσεύς.—2) Μενέλαος.

Μέγαρα, ἴδ. 1) Μεγαρίς.—2) Ὑέλα.—3) Ἡρακλῆς.

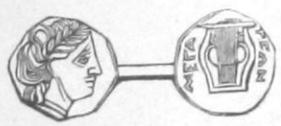
Μεγαρεὺς, ἴδ. Μενοικεύς.

Μεγαρικὴ, σχολὴ φιλοσοφική, κληθεῖσα κατὰ τὴν πατρίδα τοῦ ἱδρυτοῦ αὐτῆς Εὐκλείδου (Cic. d. Or. III, 17, 62. Ac. II, 42, 129).

Μεγαρὶς, χώρα ἐκτὸς καὶ ἐπὶ τοῦ Κορινθιακοῦ ἰσθμοῦ, 8, ἢ, κατ' ἄλλους 4 □ᵐ ἔκτασιν ἔχουσα, ὁριζομένη δὲ πρὸς Β ὑπὸ τῆς Βοιωτίας καὶ τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου, πρὸς τὰ ΒΑ ὑπὸ τῆς Ἀττικῆς, πρὸς Ν ὑπὸ τοῦ Σαρωνικοῦ κόλπου, πρὸς τὰ ΝΔ ὑπὸ τῆς Κορινθίας καὶ πρὸς τὰ Δ ὑπὸ τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου. Ἐκ τοῦ Β εἰσέρχονται εἰς τὴν χώραν αἱ προβολαὶ τοῦ Κιθαιρῶνος, διασχιζομένου διὰ δυσβάτου στενωποῦ. Κατέχεται δὲ τὸ πλεῖστον αὐτῆς ὑπὸ τοῦ 1370ᵐ ὑψηλοῦ Γερανείου ὄρους, ἢ Γερανείας, ἧς, κατὰ τὰ ἀττικὰ ὅρια, δύο πλησίον ἀλλήλων κείμεναι κορυφαὶ καλοῦνται Κέρατα, καὶ ἴσως ἕνεκα τοῦ ὀνόματος, ὡς περιφρονητικοῦ, ἐρρέθη τὸ ἀπίθανον, ὅτι ἐκεῖθεν ἐπεσκόπει ὁ Ξέρξης τὴν ναυμαχίαν τῆς Σαλαμῖνος,

ἐν ᾧ γνωστὸν ἐστὶν ὅτι ἐκάθητο εἰς τὰ ΒΑ τοῦ πορθμοῦ τῆς Σαλαμῖνος, ἐπὶ τοῦ παραθαλασσίου λόφου ὅστις ἐπίσης ἐλέγετο ἢ ἔκτοτε ἐπεκλήθη Κέρατα, διότι μέχρι τοῦδε ὀνομάζεται Κερατσίνι. Εἰς τὸν Σαρωνικὸν κόλπον τὸ ὄρος τοῦτο καταπίπτει διὰ κρημνῶν καθέτων, καὶ ἐκεῖ, εἰς τὸν βράχον (τὰς Σκιρωνίδας πέτρας) τετμημένη διήρχετο ἡ δύσβατος καὶ κακὴν φήμην ἔχουσα Σκιρωνὶς ὁδὸς (ν. Κακὴ Σκάλα) (Ἡρδ. Η, 71), ἐπώνυμος τοῦ ἐνταῦθα ὑπὸ τοῦ Θη-

σέως φονευθέντος λῃστοῦ Σκίρωνος. Μία ἰδίως τῶν πετρῶν τούτων ἐλέγετο Μαλουρὶς, καὶ ἐξ αὐτῆς ἡ Ἰνὼ διωκομένη ὑπὸ τοῦ ἀνδρὸς της Ἀθάμαντος, ἐκρημνίσθη μετὰ τοῦ υἱοῦ της τοῦ Μελικέρτου (Παυσ. Α, 44, 7). Μετὰ τὴν ἐν Θερμοπύλαις μάχην συνέχωσαν τὴν ὁδὸν ταύτην οἱ Λακεδαιμόνιοι (Ἡρδ. Η, 71). Τὸ δυτικὸν μέρος τῆς Γερανείας ἐκαλεῖτο Αἰγίπλαγκτος, καὶ ἀπέληγεν εἰς τὸ Ἡραῖον ἀκρωτήριον (ν. Πέρα Χώρα), ἐπώνυμον τοῦ ναοῦ ὃν ἔφερεν. Ἄλλα

ἀκρωτήριον, ἡ Μινῴα, ἀπετέλει μεθ' ὁμωνύμου πεδίου, τὸν λιμένα τῆς πόλεως τῶν Μεγάρων. Εἰς τὰ ΒΔ δὲ ἀπετελεῖτο κόλπος, ἡ Ἀλκυωνὶς θάλασσα (ν. Λιβαδόστρον), οὗ ὁ μυχὸς ἐλέγετο Λίμνη Γοργῶπις. Οἱ κωμικοὶ ὡς προῒὸν τῆς Μεγαρίδος ἐφήμιζον τὰ σκόροδα. Παρῆγε δὲ καὶ λευκὸν ὀστράκων μάρμαρον. Ἐκ τῶν ἀρχαιοτάτων κατοίκων τῶν Μεγάρων λέγονται καὶ οἱ Κᾶρες, καταπλεύσαντες ἐξ Ἀργολίδος ἐκεῖ, καὶ καταλαβόντες πρῶτον πιθανῶς τὴν νῆσον Μινῴαν, καὶ ἐκ τῶν δύο λόφων τῶν ὑπερκειμένων τῆς πόλεως, τὸν ἀνατολικόν. Εἶτα δ' ἐπῆλθον Ἴωνες. Ἡ χώρα τότε συνεδέετο μετὰ τῆς Ἀττικῆς, καὶ ἐξετείνετο μέχρι πλησίον τοῦ Ἰσθμοῦ τῆς Κορίνθου, διότι ἐν Κρομμυῶνι ἵστατο στήλη φέρουσα πρὸς νότον μέν· «Τάδ' ἐστὶ Πελοπόννησος, οὐκ Ἰωνία», πρὸς Β δὲ «Τάδ' οὐχὶ Πελοπόννησος, ἀλλ' Ἰωνία», (Στρβ. Θ, 392.—Πλούτ. Θησ. ΚΕ). Ἡ Μεγαρὶς περιελάμβανε τότε πέντε κώμας, τοὺς Ἡραιεῖς, τοὺς Πειραιεῖς, τοὺς Μεγαρεῖς, τοὺς Τριποδισκαίους καὶ τοὺς Κυνοσουρεῖς. Ἐπὶ Κόδρου (1068 π.Χ.) ἦν ἡ χώρα δωρικὴ, καὶ ἐξηρτᾶτο ἐκ τῆς Κορίνθου. Εἶτα δὲ, τὸ ἀνατολικὸν αὐτῆς μέρος ἀποσπασθὲν, ἀπετέλεσεν ἀνεξάρτητον μικρὰν πολιτείαν, τὴν μόνην καθαρῶς δωρικὴν ἐκτὸς τῆς Πελοποννήσου, κεκτημένην ἐπί τινα χρόνον καὶ τὴν Σαλαμῖνα, καὶ πέμψασαν εἰς τὸν Βόσπορον τῆς Θρᾴκης, τὸν Εὔξεινον Πόντον, κτλ. ἀποικίας, ὡς τὸ Βυζάντιον, τὴν Ἡράκλειαν, τὰ ἐν Σικελίᾳ Μέγαρα. Μετὰ ταῦτα δ' ἐξέπεσαν τὰ Μέγαρα, καὶ τὸ ὅτι ἔκειντο ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς διόδου πάντων τῶν στρατῶν, ἴσως συνετέλεσεν εἰς τὴν διαφθορὰν τοῦ χαρακτῆρος τῶν Μεγαρέων, ὥστε ἐν παροιμίᾳ ἔλεγον οἱ ἀρχαῖοι δι' οὓς περιεφρόνουν «Μεγαρέων ἄξιοι μερίδος». Ἡ πόλις δὲ τῶν Μεγάρων ἔκειτο ἔνθα καὶ νῦν, εἰς ἀπόστασιν 8 σταδίων ἀπὸ τῆς θαλάσσης, ἐντὸς πεδιάδος πρὸς Ν δύο λόφων, οἵτινες ἔφερον δύο ἀκροπόλεις, τὴν Καρίαν καὶ τὴν Ἀλκάθουν (Παυσ. Α, 40), καὶ ἠνοῦτο διὰ δύο μακρῶν τειχῶν μετὰ τοῦ λιμένος Νισαίας. Ἔκτισαν δ' αὐτὰ οἱ Ἀθηναῖοι κατὰ μίμησιν τῶν ἰδίων ἑαυτῶν, καὶ ἔθηκαν φρουρὰν εἰς αὐτὰ ὅτε μετὰ τὰ Περσικὰ (461 π. Χ.), οἱ Μεγαρεῖς, ἀποσπασθέντες τῆς Σπάρτης, ἠνώθησαν μετὰ τῶν Ἀθηνῶν. Διὰ γεφύρας δ' ἥνωσαν μετὰ τῆς στερεᾶς καὶ τὴν νῆσον Μινῴαν, φέρουσαν μικρὸν πύργον. Κατὰ δὲ τὸ ἡ ἔτος τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου ἀπέβαλον οἱ Μεγαρεῖς τὴν φρουράν, καὶ κατηδάφισαν τὰ σκέλη τῶν τειχῶν. Ἀλλὰ μετὰ 84 ἔτη, ὅτε ἐπεζήτησαν αὖθις τὴν τῶν Ἀθηνῶν συμμαχίαν, ἀνήγειρεν αὐτὰ ἐκ νέου ὁ Φωκίων, ὑφιστάμενα καὶ ἐπὶ Στράβωνος· ἀλλ' ὁ Παυσανίας οὐδεμίαν ποιεῖται μνείαν αὐτῶν (Ἡρδ. Α, 59.—Θουκ. Α, 103.— Στρβ. Θ, 390). Ἄλλαι πόλεις τῆς Μεγαρίδος ἦσαν ὁ Τριποδίσκος, ὁ λιμὴν Παγαί, τὰ Αἰγόσθενα, τὸ Πειραῖον, ἡ Αἴγειρος.

Μέγαρος, υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ μιᾶς τῶν Σιθνίδων, ἐπὶ τοῦ κατακλυσμοῦ τοῦ Δευκαλίωνος τοὺς γεραναοὺς ἀκολουθήσας, καὶ σωθεὶς εἰς τὸ ἐξ αὐτῶν ὀνομασθὲν Γεράνειον ὄρος (Παυσ. Α, 40).

Μεγασθένης, 1) φίλος καὶ σύμβουλος Σελεύκου, τοῦ βασιλέως τῆς Συρίας, ὑπ' αὐτοῦ ὡς πρέσβυς εἰς Σανδρόκοττον, τὸν Ἰνδὸν βασιλέα, πεμφθεὶς (Ἀρρ. Ε, 6, 3). Συλλέξας δὲ τότε ὕλην, ἔγραψε μετὰ ταῦτα ἱστορίαν τῶν Ἰνδιῶν, ἧς σώζονται ἀποσπάσματα.—2) Ἐκ Χαλκίδος, ἔφερεν ἀποίκους καὶ ἵδρυσε τὴν πόλιν Κύμην ἐν Καμπανίᾳ (Στρβ. Ε, 243).

Μέγης, υἱὸς Φυλέως, βασιλεὺς τῶν Ἐπειῶν ἐν Ἤλιδι, εἷς τῶν στρατευσάντων κατὰ τῆς Τρωάδος (Ὁμ. Ἰλ. Ν, 692. Ο, 519). Ἀλλ' ἐν τῷ «νηῶν καταλόγῳ» (Ἰλ. Β, 625) λέγεται ἀρχηγὸς τῶν ἐκ Δουλιχίου καὶ τῶν Ἐχινάδων, συμφώνως πρὸς τὴν παράδοσιν, καθ' ἣν ὁ πατὴρ τοῦ Μεγασθένους, Φυλεύς, ἐξεδιώχθη ὑπὸ τοῦ πατρός του Αὐγέου, ὡς μαρτυρήσας κατ' αὐτοῦ καὶ ὑπὲρ τοῦ Ἡρακλέους, καὶ ἀπῆλθεν εἰς Δουλίχιον.

Μεγιστεὺς, νέος ἀγαπητὸς τοῦ Ἀνακρέοντος (Σιμων. Ἐπ. 55).

Μεγίστη, νῆσος πρὸς τῇ ἀκτῇ τῆς Λυκίας μεταξὺ Ῥόδου καὶ τῶν Χελιδονίων νήσων, ἔχουσα πόλιν ὁμώνυμον (Κισθένην δὲ κατὰ **Στράβωνα,** ΙΔ, 666) καὶ μέγαν λιμένα (ν. Καστὲλ Ῥόσσο).

Μεγιστίας, οἰωνοσκόπος ἐκ τῆς γενεᾶς τοῦ Μελάμποδος, συνοδεύων τὸν Λεωνίδαν ἐν Θερμοπύλαις (Ἡρδ. Ζ, 131.—Σιμων. Ἐπιγρ.).

Μεδεών, ἡ Μεδίων 1) Ὀχυρὰ πόλις τῆς Ἀκαρνανίας, Ν τοῦ Ἀμβρακικοῦ κόλπου, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ πρὸς τὴν Στράτον κατὰ τὰ ὅρια τῆς Αἰτωλίας (παρὰ τῇ νῦν Κατάνῃ), (Θουκ. Γ, 106.—Πολύβ. Β, 3). — 2) Ἀρχαία πόλις τῆς Βοιωτίας, κατὰ τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους Φοινικοῦντος (Ὅμ. Ἰλ. Β, 501).—3) Πόλις παρὰ τῇ Ἀντικύρᾳ, εἰς τὴν ἀκτὴν τῆς Φωκίδος, ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ πολέμου κατεδαφισθεῖσα (Στρβ. Θ, 410. 423.—Παυσ. Ι, 3, 2. 36, 6),

Μέδιμνος, ἴδ. Μέτρα.

Μεδιόλανον, 1) Πόλις ἐν τῇ Ν. τῶν Ἄλπεων Γαλλίᾳ, παρὰ τῷ ποταμίῳ Ὀλόννᾳ, πέραν τοῦ Πάδου, κτισθεῖσα ὑπὸ τῶν Γαλατῶν μετὰ τοῦ Βελλουέσου, ἐκπολιορκηθεῖσα ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων τῷ 222 π. Χ., εἶτα δ' ὡς ὀχυρὰ Ῥωμαϊκὴ ἀποικία Αἰλία Αὐγούστα μετονομασθεῖσα, τῷ πάλαι ὡς ἀνθοῦσα ἕδρα τῆς ἐπιστήμης καὶ τέχνης «νέαι Ἀθῆναι» ἐπονομασθεῖσα (ν. Milano). Εἶτα ἕδρα τοῦ Ὀδοάκρου καὶ τῶν Ὀστρογότθων βασιλέων (Πολύβ. Β. 17, 34.—Στρβ. Ε, 213). —2) Πόλις ἐν Ἀκουϊτανίᾳ ΒΑ τῶν ἐκβολῶν τῆς Γαρούμνης (ν. Saintes), (Στρβ. Λ, 190).—Καὶ ἄλλαι τοῦ ὀνόματος τούτου πόλεις, 4 ἐν Γαλλίᾳ, 1 ἐν Γερμανίᾳ, 1 ἐν Βρετανίᾳ.

Μεδώακος, ποταμὸς τῆς Ἐνετίας, δεχόμενος τὸν Μ. μείζονα καὶ Μ. ἐλάσσονα, καὶ ἐκβάλλων εἰς τὴν Ἀδριατικὴν κατὰ τὸν κόλπον τοῦ Παταβίου (Στρβ. Ε, 213).

Μέδουσα, ἴδ. Γοργὼ καὶ Περσεύς.

Μέδων, 1) Κῆρυξ ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Ὀδυσσέως (Ὅμ. Ὀδ. Δ, 677).—2) Υἱὸς τοῦ Ὀϊλέως, ἀδελφὸς τοῦ Αἴαντος, ἀρχηγὸς πρὸ τῆς Τροίας τῶν Φθιωτῶν τῶν ἐκ Φυλάκης, εἰς ἣν εἶχε καταφύγει φονεύσας συγγενῆ τινα τῆς μητρυιᾶς του Ἐριόπιδος. Ἐθανατώθη ὑπὸ τοῦ Αἰνείου (Ὅμ. Ἰλ. Ν, 693. Ο, 332). Ἐν δὲ τῷ καταλόγῳ (Ἰλ. ΙΒ, 727) φέρει τοὺς ὀπαδοὺς τοῦ Φιλοκτήτου.—3) Υἱὸς τοῦ Κόδρου, πρῶτος ἄρχων τῶν Ἀθηνῶν. — 4) Γλύπτης Λακεδαιμόνιος, ποιήσας (περὶ 550 π. Χ.) ἔνοπλον χρυσελεφαντίνην Ἀθηνᾶν ἐν Ὀλυμπίᾳ (Παυσ. Ε, 17, 2).—5) Υἱὸς τοῦ Πυλάδου.

Μέθανα (καὶ Μεθήνη), πόλις τῆς Ἀργολίδος, ἐπὶ μικρᾶς Χερσονήσου τοῦ Σαρωνικοῦ κόλπου Β τῆς Τροιζῆνος, ἀπέναντι τῆς Αἰγίνης, μετ' ἀκροπόλεως ἐπὶ ὑπερκειμένου ὄρους (Θουκ. Δ, 45.—Στρβ. Η, 374). Ἔχει θερμὰ ἰαματικὰ ὕδατα.

Μεθάρμη, θυγάτηρ Πυγμαλίωνος, γυνὴ Κινύρα, μήτηρ Ἀδώνιδος καὶ Ὀξυπόρου (Ἀπλδ. Γ, 14, 3).

Μεθουριάδες ἢ Μεθουρίδες, 4 μικραὶ νῆσοι ἔρημοι πρὸ τοῦ Μεγαρικοῦ κόλπου (Ἀνθλ.).

Μεθύδριον, πόλις Ἀρκαδικὴ ἐπὶ ἀποτόμου ὄρους κατὰ τὴν ὁδὸν μεταξὺ Ὀρχομενοῦ καὶ Ὀλυμπίας, καὶ μεταξὺ τῶν ποταμῶν Μαλοίτα καὶ Μυλάωνος (Θουκ. Ε, 58.—Στρβ. Η. 388).

Μέθυμνα, ἴδ. Μήθυμνα.

Μεθώνη, 1) Κατὰ τὴν ΝΔ ἄκραν τῆς Μεσσηνίας. Μετὰ τὸν 6' μεσσηνιακὸν πόλεμον οἱ Σπαρτιᾶται μετῴκισαν ἐκεῖ Ναυπλιεῖς (Στρβ. Η, 350. — Παυσ. Δ, 3, 10, 24, 4, 35, 1).—2) Εἰς τὸν Θερμαϊκὸν κόλπον ἐν Μακεδονίᾳ ἀποικία τῶν Ἐρετριέων (ν. Ἐλευθεροχώρι). Ταύτην πολιορκῶν, ἀπώλεσεν ὁ Φίλιππος τὸν ἕνα ὀφθαλμὸν (Θουκ. ΣΤ. 7.—Στρβ. Ζ, 330).

Μειδίας, 1) πλούσιος Ἀθηναῖος, καθ' οὗ σώζεται λόγος τοῦ Δημοσθένους.—2) Ἀθηναῖος, ὀρτυγοτρόφος ἐπιλεγόμενος, διότι ἠρέσκετο εἰς παίγνια ὀρτύγων (Πλτ. Ἀλκ. ά, σ. 120.—Ἀριστφ. Ὄρν. 1297).

Μεικιάδης, ναύαρχος ἐκ Κερκύρας (Θουκ. Α, 47).

Μειλανέων, υἱὸς Ἀμφιδάμαντος, σύζυγος τῆς Ἀταλάντης, μεταμορφωθεὶς ὑπὸ τῆς Ἀφροδίτης εἰς λέοντα (Ἀπλλδ. Γ, 9).

Μειλίχιος, (ὁ γλυκὺς, προσηνὴς), 1) ἐπώνυμον τοῦ Διός. Ἐν Ἀθήναις τῷ προσήγοντο εἰς θυσίαν χοῖροι, ὁλόκληροι καιόμενοι, ὡς καὶ τῷ Ἅδῃ, ᾧ ὑποχθονίῳ Διΐ, μεθ' οὗ ἐταυτίζετο. Εἰς δὲ τὰ Διάσια τῷ προσεφέρετο πλακοῦς (Θουκ. Α, 126).—2) Ἐπίθετον τοῦ Διονύσου. — 3) Ὅμ. τῆς Τύχης. — 4) Θεοὶ μειλίχιοι, ἐν γένει οἱ ὑποχθόνιοι. Αἱ θυσίαι αὐτῶν ἐτελοῦντο διὰ νυκτός.

Μελάγγεα, πόλις τῆς Ἀρκαδίας, Α τῆς Τεγέας, ἔνθα ἐλατρεύετο ἡ Μελαινὶς Ἀφροδίτη (Π. Η. 6).

Μελάγχλαινος, λαὸς σκυθικὸς τῆς ἀσιανῆς Σαρματίας, τραχέων ἠθῶν καὶ ἀνθρωποφάγος, οἰκῶν πρὸς ταῖς πηγαῖς τοῦ Τανάϊδος, Β τῶν βασιλικῶν Σκυθῶν, μεγάλα δ' ἔλη ἔχων πρὸς Β (Ἡρδ. Δ, 20. 21. 107). Καὶ μεταγενέστεροι συγγραφεῖς ποιοῦνται μνείαν τοῦ λαοῦ τούτου, ἰδίως κατὰ τὴν Κολχίδα καὶ τὴν εὐρωπαϊκὴν Σαρματίαν.

Μέλαγχρος, τύραννος τῆς Μυτιλήνης, ἐφονεύθη ὑπὸ τοῦ Πιττακοῦ, εἰς ὃ συνέπραξαν καὶ τοῦ ποιητοῦ Ἀλκαίου οἱ ἀδελφοὶ Κίρις καὶ Ἀντιμανίδης.

Μέλαινα, ἀκρωτήριον εἰς τὰ ΒΔ τῆς Λυδικῆς Χερσονήσου τῆς Ἰωνίας, ἔνθα κατέρχεται τὸ ὄρος Μίμας ἐν τῷ Ἑρμαϊκῷ κόλπῳ. Ἐκόπτοντο ἐκεῖθεν μυλόπετραι (Στρβ. ΙΔ, 645).

Μελαιναὶ, δῆμος τῆς Ἀντιοχίδος φυλῆς ἐν Ἀττικῇ.

Μελάμποδες, ἴδ. Ἡσίοδος.

Μελάμπους, υἱὸς τοῦ Ἀμυθάωνος, ἀδελφὸς τοῦ Βίαντος, ὁ ἀρχαιότατος τῶν μάντεων ὅσοι διὰ μυστικῶν θυσιῶν ἐξήσκουν τὴν ἰατρικήν. Ἐθεωρεῖτο δὲ καὶ ὡς ὁ ἱδρυτὴς ἐν Ἑλλάδι τῆς λατρείας τοῦ Διονύσου (Ἡρδ. Β, 49). Ἐν Πύλῳ, ἔνθα κατῴκει, ἐν τοῖς ἀγροῖς, ἦλθον ὄφεις πρὸς αὐτὸν κοιμώμενον, καὶ τῷ ἐκαθάρισαν τὰ ὦτα οὕτως, ὥστε ἐνόει, τὰς φωνὰς τῶν πτηνῶν, καὶ ἠδύνατο νὰ προλέγῃ τὰ μέλλοντα. Ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Βίας ἠγάπα Πηρὼ, τὴν θυγατέρα τοῦ Νηλέως (Ὅμ. Ὀδ. Λ, 287), ὅστις ὑπεσχέθη νὰ δώσῃ αὐτὴν εἰς γάμον εἰς ἐκεῖνον ὅστις θὰ τῷ ἔφερε τὰς βοῦς τοῦ Ἰφίκλου ἐκ Φυλάκης τῆς Θεσσαλίας, αὐστηρῶς φυλαττομένας ὑπ' ἀγρύπνου κυνός. Κατώρθωσε δὲ τοῦτο ὁ Μελάμπους ὑπὲρ τοῦ Βίαντος· συλληφθεὶς ὅμως, ἐκρατήθη δέσμιος εἰς οἰκίαν. Ἀλλὰ προϊδὼν μετά τινα χρόνον ὅτι ἡ οἰκία, σκωληκόβρωτος, θὰ κατέπιπτε, παρεκάλεσε τὸν Ἴφικλον νὰ τὸν μεταβιβάσῃ εἰς ἄλλην, καὶ ἅμα ἐξῆλθεν, αὕτη κατέρρευσεν. Οὕτω γνωρίσας ὁ Ἴφικλος τὴν μαντικὴν αὐτοῦ δύναμιν, ὅτε καὶ τῷ εἶπε πῶς, ἄπαις ὤν, ἠδύνατο ν' ἀποκτήσῃ παῖδας, τὸν ἀπέλυσε, δὸς αὐτῷ καὶ τὰς βοῦς. Ἀφ' οὗ δ' ἐνύμφευσε τὸν ἀδελφόν του, ἐλθὼν μετ' αὐτοῦ εἰς Ἄργος, ἔλαβεν, ὡς καὶ ἐκεῖνος, μερίδα τοῦ κράτους παρὰ τοῦ βασιλέως Ἀναξαγόρου διότι ἐθεράπευσε τὰς Ἀργείας γυναῖκας ἐξ ἐπελθούσης αὐταῖς μανίας· ἢ κατ' ἄλλους ἔλαβε τὸ τρίτον τῆς ἐν Τίρυνθι Ἐπικρατείας τοῦ Προίτου καὶ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ Ἰφιάνασσαν εἰς γυναῖκα, διότι αὐτὴν καὶ τὰς ἀδελφὰς αὐτῆς ἐθεράπευσεν ἐκ μανίας ἣν ἔπεμψε κατ' αὐτῶν ὁ Διόνυσος, διότι εἶχον ἀντιστῇ εἰς αὐτόν. Υἱοὺς δὲ ἔσχε τὸν Μάντιον καὶ τὸν Ἀντιφάτην (Ὅμ. Ὀδ. Ο, 225.—Ἡρδ. Θ, 34.—Ἀπολλόδ. Α, 9, 11). Τοῦ Ἀντιφάτου δ' υἱὸς ἦν ὁ Ὀϊκλῆς καὶ ὁ Ἀμφιάραος· τοῦ Μαντίου δ' εἰσὶν ὁ ὑπὸ τῆς Ἠοῦς ἁρπαγεὶς Κλεῖτος καὶ ὁ Πολυφρείδης, ὃν ὁ Ἀπόλλων, μετὰ τοῦ Ἀμφιαράου τὸν θάνατον, ἀνέδειξεν ἄριστον τῶν μάντεων.

Μελάμπυγος λίθος, ἀπότομος βρά-

χος τοῦ ὄρους Ἀνοπίας εἰς τὰ σύνορα τῆς Λοκρίδος (Ἡρδ. Ζ, 216).

Μέλαν, γραφικὸν χρῶμα ῥευστὸν, ἐκ σκωρίας καὶ κόμμεως κατασκευαζόμενον, δι' οὗ ἔγραφον ἐπὶ τῆς βίβλου. Περιείχετο δὲ εἰς μελανοδοχεῖον (καὶ μελανδόχην ἢ μελανδόχον) ἢ πυξίδα· καὶ ἔγραφον διὰ καλάμου ἢ γραφέως (κονδυλίου), ἐπὶ δὲ τῶν ἐπικεχρισμένων πινάκων διὰ γραφίου, ὀξέος ἐργαλείου.

Ζωγραφία Πομπηΐας

Μελάμφυλλος, ἀρχαῖον ὄνομα τῆς νήσου Σάμου (Στρβ.).

Μελαναιγὶς (ὁ), ἐπίθετον τοῦ Βάκχου εἰς τὴν κατὰ τὰ Ἀπατούρια ἐν Ἀθήναις ἑορτὴν αὐτοῦ, ἐκ τοῦ ὅτι ὡς μέλαινα αἴξ παρουσιάσθη εἰς τὸν Μέλανθον καὶ τὸν προέτρεψε νὰ φονεύσῃ τὸν Ξάνθον (Παυσ. Β. 35).

Μελανδία, μέρος τῆς Σιθωνίας ἐν Θρᾴκῃ. Οἱ κάτοικοι Μελανδῖται ἢ Μελανδέπται (Ξνφ. Ανβ. Ζ, 2, 32.— Στφ. Βυζ.)

Μελανεὺς, 1) υἱὸς τοῦ Ἀπόλλωνος, βασιλεὺς τῶν Δρυόπων, κατὰ τὴν σύζυγόν του Οἰχαλίαν καλέσας πόλιν τῆς Μεσσηνίας (Παυσ. Β, 2).—2) Πατὴρ τοῦ Ἀμφιμέδοντος ἐν Ἰθάκῃ (Ὁμ. Ὀδ. Ω, 103.)— 3) Εἷς τῶν Κενταύρων.

Μελάνθιος ἢ Μελανθεύς, 1) υἱὸς Δουλίου, ἀρχαίου δούλου τῆς Πηνελόπης (Ὁμ. Ὀδ. Δ, 735), αἰπόλος τοῦ Ὀδυσσέως, ὅστις τὸν ἐφόνευσε διότι εἶχε συνταχθῇ μετὰ τῶν μνηστήρων (Ὀδ. Γ, 212. Φ, 176. Χ, 474).— 2) Τραγικὸς ποιητὴς Ἀθηνῶν, φίλος τοῦ Κίμωνος, πολλάκις κωμῳδούμενος ὑπὸ τοῦ συγχρόνου του Ἀριστοφάνους ὡς λίχνος καὶ φιλήδονος. Μνημονεύεται δ' αὐτοῦ μία τραγῳδία, ἡ «Μήδεια», ἧς εἷς μόνος στίχος διεσώθη.—3) Ἀθηναῖος στρατηγὸς, πεμφθεὶς εἰς βοήθειαν Ἀρισταγόρου τοῦ Μιλησίου (Ἡρδ. Ε, 97).—4) Ἱστορικὸς ἀγνώστων χρόνων, ᾧ ἀποδίδοται ἡ σύνταξις «Ἀτθίδος», καὶ συγγράμματος «περὶ τῶν ἐν Ἐλευσῖνι μυστηρίων.»— 5) Ῥόδιος ἀκαδημαϊκὸς φιλόσοφος, μαθητὴς τοῦ Καρνεάδου, μετὰ πολλῆς χάριτος ἀπαγγέλλων. — 6) ἢ Μέλασθος, Σικυώνιος ζωγράφος, μαθητὴς τοῦ Παμφύλου, διδάσκαλος τοῦ Ἀπελλοῦ, διεκρίνετο περὶ τὴν συμμετρίαν, τὴν διάταξιν καὶ τὴν τόλμην τῆς γραφίδος. Ἐζωγράφησεν ἐν ἄλλοις θαυμαζομένην εἰκόνα Ἀριστράτου, τοῦ τυράννου τῆς Σικυῶνος, παρὰ τὸ ἅρμα τῆς νίκης, καὶ συνέγραψε περὶ τέχνης (Πλούτ. Αριστ. ΙΒ. 15.— Διογ. Λ. Δ, 14. — Pl. XXXV, 36, 10).

Μέλανθος, ἐκ τοῦ γένους τῶν Νηλειδῶν, υἱὸς Ἀνδροπόμπου, πατὴρ τοῦ Κόδρου, βασιλεὺς τῆς Μεσσήνης. Ἐξωσθεὶς δ' ἐκεῖθεν ὑπὸ τῶν Ἡρακλειδῶν, ἦλθεν εἰς Ἐλευσῖνα τῆς Ἀττικῆς. Ἐν Ἀθήναις δ' ἀρνηθέντος τότε τοῦ βασιλέως Θωμοίτου, τοῦ Θησείδου, νὰ μονομαχήσῃ μετὰ Ξάνθου, τοῦ βασιλέως τῆς Βοιωτίας, περὶ κτήσεως τῆς Οἰνόης, ἀνέλαβε τὸν ἀγῶνα ὁ Μέλανθος. Ἐπ' αὐτοῦ δ' ἀνεφάνη ὁ Διόνυσος, μελανηφόρος, ὀπίσω τοῦ Ξάνθου· καὶ ὅτε ὁ Μέλανθος ἐπέπληξε τοῦτον ὅτι δὲν ἦλθε μόνος εἰς τὴν πάλην, στραφέντα νὰ ἰδῇ, τὸν ἐφόνευσε, καὶ ἀνεδείχθη βασιλεὺς τῆς Ἀττικῆς. Εἰς μνημόσυνον δὲ τῆς ἐμφανίσεως ταύτης τοῦ θεοῦ, ἀνηγέρθη αὐτῷ ἱερὸν ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Μελαναιγίδος ἢ Μελανθίδου, καὶ τῷ ἀπατουρίῳ Διὶ καθιερώθη ἡ ἑορτὴ τὰ Ἀπατούρια.

Μελανθὼ, ἀδελφὴ τοῦ Μελάνθου, ἐνωθεῖσα μετὰ τῶν μνηστήρων, καὶ φονευθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσέως (Ὁμ. Ὀδ. Σ, 321).

Μελανέππη, 1) θυγάτηρ τοῦ Χείρωνος, ἥν, ἀτιμασθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Αἰόλου, οἱ θεοὶ παρακλήσει τοῦ πατρὸς, μετεμόρφωσαν εἰς ἵππον (Ἀριστφ. Θεσμ. 549.—Ἑρτσθ.—Ὑγῖν). — ἢ 2) θυγάτηρ τοῦ Αἰόλου ἢ τοῦ Δησμόντου, ἥν, ὡς ἐκ τοῦ Ποσειδῶνος τεκοῦσαν τὸν Βοιωτὸν, ἐτύφλωσεν ὁ πατήρ της, καὶ κατέκλεισεν εἰς φυλακὴν, ἕως ὅτου τὴν ἠλευθέρωσαν οἱ υἱοί της (Πλάτ.—Παυσ.—Ὑγῖν). — 3) Βασιλὶς τῶν Ἀμαζόνων, ἧς τὸν ζωστῆρα ἁρπάσας, ἔφερεν ὁ Ἡρακλῆς εἰς τὸν Εὐρυσθέα (Διδ. Δ, 6.— Ἀπλ. Ῥόδ.).— 4) Νύμφη τις, μήτηρ τοῦ Βοιωτοῦ ἐκ τοῦ Ἰτώνου (Παυσ. Θ, 1).

Μελανεππίδης, ἴδ. Διθύραμβος.

Μελάνιππος, 1) Θηβαῖος, υἱὸς Ἀστακοῦ, ἀνδρείως τῶν Θηβῶν ὑπερμαχήσας κατὰ τῶν Ἑπτὰ, τῶν συμμάχων τοῦ Πολυνείκους, ἔτρωσε τὸν Τυδέα θανατηφόρως καὶ ἐφονεύθη ὑπὸ τοῦ Ἀμφιαράου (Αἰσχλ. Ἑπτ. 409).— 2) Ὡραῖος νέος ἐν Πάτραις τῆς Ἀχαΐας, ἀγαπῶν τὴν Κομαιθὼ, ἱέρειαν τῆς Τρικλαρίας Ἀρτέμιδος. Ἀλλ' ἡ θεὰ πρὸς τιμωρίαν ἐθανάτωσεν αὐτὸν, ἔπεμψε δ' ἐπὶ τὴν χώραν ἀφορίαν καὶ λοιμὸν, καὶ διέταξεν ὁ χρησμὸς νὰ θύωσι κατ' ἔτος, πρὸς ἱλασμὸν, καλὸν νέον καὶ καλὴν νέαν (Παυσ. Ζ, 19, 2).—3) Υἱὸς τοῦ Θησέως, νικήσας εἰς τὰ Νέμεα πάλην (Πλούτ. Θησ. Η).—4) Δύο Τρῶες, φονευθέντες, ὁ μὲν ὑπὸ Ἀντιλόχου, ὁ δὲ ὑπὸ Τεύκρου (Ὁμ. Ἰλ. Ο, 549. 576. Θ, 270.—5) Ἰδ. Χαρίτων.

Μελάντιοι πέτραι, ἡ δειραὶ, σκόπελοι τοῦ Αἰγαίου, μικρὸν τῆς Θήρας ἀπέχοντες (Ἀπλ. Ῥόδ.—Ἀπλδ. Α, 9, 26).

Μελάνωπος, 1) πατὴρ τοῦ Ἀθηναίου Λάχητος, ἐχθρὸς τοῦ ῥήτορος Καλλιστράτου (Θουκ.).—2) Υἱὸς τοῦ Λάχητος, δημαγωγὸς, οὗ ψέγεται ὁ χαρακτὴρ (Δμσθ.).

Μέλας, 1) Ποταμὸς τῆς Βοιωτίας, μεταξὺ Ὀρχομενοῦ καὶ Ἀσπληδόνος. Πηγάζει ΒΔ τοῦ Ἀκοντίου ὄρους, ῥέει παραλλήλως μετὰ τοῦ Κηφισοῦ, καὶ ἐκβάλλει εἰς τὰ ἕλη τῆς Κωπαΐδος (ν. Μαυροπόταμον).—2) Ποταμὸς ἐν Μαλίδι τῆς Θεσσαλίας κατὰ τὴν Ἡράκλειαν, ἔρρεεν ἐν τῇ ἀρχαιότητι παραλλήλως μετὰ τοῦ Σπερχειοῦ καὶ ἐξέβαλλεν εἰς τὸν Μαλικὸν κόλπον· νῦν δὲ (Μαυροπόταμος), ἑνούμενος μετὰ τοῦ Δύραντος (Γοργοποτάμου) χύνεται εἰς τὸν Σπερχειὸν (Ἡρδ. Ζ, 198).—3) Ποταμὸς τῆς Θρᾴκης, ἐκβάλλων εἰς τὸν Μέλανα κόλπον Β τῆς Καρδίας (Ἡρδ. ΣΤ, 41. Ζ, 198) (ν. Σάρος).—4) Ποταμὸς τῆς Σικελίας, μεταξὺ Μυλῶν καὶ Μεσσάνας. Παρὰ τὰς ὄχθας αὐτοῦ ἔκειντο αἱ ὑποτιθέμεναι βοσκαὶ τῶν βοῶν τοῦ Ἡλίου.—5) Πλωτὸς ποταμὸς, ὁρίζων τὴν Παμφυλίαν καὶ Κιλικίαν. Ὁ δὲ Μέλας κόλπος ἐν τῷ Αἰγαίῳ ἦν κατὰ τὰ ΒΔ τῆς Θρᾳκικῆς Χερσονήσου (ν. Σάρος) (Ἡρδ. Ζ, 58. — Στρβ. Α, 28, Β, 92 κτλ.).

Μελέαγρος, 1) Υἱὸς τοῦ Οἰνέως καὶ τῆς Ἀλθαίας, θυγατρὸς τοῦ Θεστίου, σύζυγος Κλεοπάτρας (ἢ Ἀλκυόνης), θυγατρὸς τοῦ Ἴδα καὶ τῆς Μαρπίσσης, διάσημος ἥρως ἐκ Καλυδόνος ἐν Αἰτωλίᾳ, συνεκστρατεύσας μετὰ τῶν Ἀργοναυτῶν, καὶ εἰς τὴν θήραν κατὰ τοῦ Καλυδονίου κάπρου, ὃν ἡ Ἄρτεμις εἶχε πέμψει ἵνα κατερημώσῃ τὴν χώραν, διότι ὁ Οἰνεὺς εἶχε λησμονήσει τὴν εἰς αὐτὴν ὀφειλομένην θυσίαν· ὁ δὲ Μελέαγρος ἐφόνευσε τὸ θηρίον μετὰ τῶν ἐπισημοτέρων ἡρώων τῆς ἐποχῆς του, ἐν οἷς μάλιστα μνημονεύονται ὁ Ἄδμητος, ὁ Ἀμφιάραος, ὁ Ἀσκληπιὸς, ὁ Θησεὺς, ὁ Ἰάσων, ὁ Ἴδας, ὁ Εὔρυτος, ὁ Λυγκεὺς, ὁ Κτέατος, ὁ Καινεὺς, ὁ Νέστωρ, ὁ Φοίνιξ, ὁ Πηλεὺς, ὁ Πειρίθους, ὁ Κάστωρ, ὁ Πολυδεύκης κτλ. Τότε δὲ διήγειρεν ἡ Ἄρτεμις μεταξὺ Αἰτωλῶν καὶ Κουρητῶν ἔριν αἱματηρὰν περὶ τῆς δορᾶς τοῦ κάπρου, ὡς ἄθλου τῆς νίκης, καὶ μετὰ τοῦ Μελεάγρου ἐνίκων οἱ Αἰτωλοί· ὅτε ὅμως αὐτὸς ἐφόνευσε τῆς μητρός του τὸν ἀδελφὸν, τότε τὸν κατηράσθη ἐκείνη, καὶ ἐν ὀργῇ ἀπεσύρθη ὁ Μελέαγρος τῆς μάχης, καὶ οἱ Αἰτωλοὶ κατεστρέφοντο, μέχρις οὗ, καμφθεὶς ὑπὸ τῆς γυναικός του, ἐπανῆλθε, καὶ ἔφερε νίκην εἰς τοὺς Αἰτωλοὺς, ἀλλὰ συγχρόνως ἔπεσε καὶ αὐτὸς, θῦμα τῆς Ἐριννύος ἥτις εἶχεν ἀκούεισ

τὴν ἀρὰν τῆς μητρός (Ὁμ. Ἰλ. Ι, 529. Β, 641. Ξ, 115). Ἄλλος μῦθος μεταγενέστερος ἦν ὅτι 7 ἡμέρας μετὰ τὴν γέννησιν τοῦ Μελεάγρου ἦλθον αἱ Μοῖραι πρὸς αὐτὸν, καὶ ἀπεφήναντο ὅτι θ' ἀπέθνησκε τὸ παιδίον ὅτε θ' ἀπετεφροῦτο τὸ στέλεχος τὸ καῖον ἐν τῇ ἑστίᾳ. Τότε ἡ μήτηρ του, ἀποσπάσασα αὐτὸ ἐκ τῆς ἑστίας, τὸ ἐνέκλεισεν εἰς κιβώτιον. Ὅτε δ' ἐπὶ τῆς θήρας πρώτη ἔτρωσε τὸ θηρίον ἡ Ἀταλάντη, καὶ ὁ Μελέαγρος φονεύσας αὐτὸ τῇ ἔδωκεν ὡς βραβεῖον τὴν δορὰν, τότε ἥρπασαν τὴν δορὰν ἀπὸ τῶν χειρῶν της οἱ υἱοὶ τοῦ Θεστίου, δι' ὃ ὁ Μελέαγρος τοὺς ἐφόνευσεν· ἡ δὲ μήτηρ αὐτοῦ Ἀλθαία, ἐξ ὀργῆς διὰ τοῦτο, ἀνῆψε τὸ στέλεχος, καὶ ὁ Μελέαγρος ἀμέσως ἀπέθανε, μεθ' ὃ ἀπήγξαντο ἡ μήτηρ του Ἀλθαία καὶ ἡ γυνή του Κλεοπάτρα, καὶ τοσοῦτον ἔκλαυσαν αἱ ἀδελφαί του, ὥστε ἡ Ἄρτεμις, εὐσπλαγχνισθεῖσα, μετεμόρφωσεν αὐτὰς εἰς τὰ πτηνὰ τὰς **Μελεαγρίδας**, ἀποπτάσας εἰς Λέρνον (Ov. Met. VIII 267). Ἐν Ἅιδου δ' ὅτε κατῆλθεν ὁ Ἡρακλῆς, ἔφυγον ἐκ φόβου πρὸ αὐτοῦ πᾶσαι αἱ σκιαὶ πλὴν τοῦ Μελεάγρου καὶ τῆς Μεδούσης. — 2) Εἷς τῶν ἀρχηγῶν τῆς φάλαγγος τοῦ Ἀλεξάνδρου, κατώρθωσεν, ἐπὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ν' ἀνακηρυχθῇ βασιλεὺς, πλὴν τοῦ νεογεννήτου υἱοῦ του, προσέτι ὁ ἀσθενὴς τὸ πνεῦμα ἀδελφός του Φίλιππος Ἀρριδαῖος, ἐπίτροπος δὲ ὁ Περδίκκας καὶ αὐτός. Ἀλλ' ὁ Περδίκκας, λαβὼν τὸν Ἀρριδαῖον εἰς τὴν ἐξουσίαν του, ἔπεισεν αὐτὸν νὰ συγκατανεύσῃ εἰς τὴν καταστροφὴν τοῦ Μελεάγρου, ὅστις παραδοθεὶς ὑπὸ τῆς φάλαγγος, ἐφονεύθη (Διόδ. ΙΖ, 57). — 3) Υἱὸς τοῦ Πτολεμαίου Λάγου, ἦρξεν ἐν Μακεδονίᾳ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀδελφοῦ του Πτολεμαίου τοῦ Κεραυνοῦ (τῷ 274 π. Χ.), ἀλλὰ μετὰ δύο μῆνας, ἕνεκα ἀνικανότητος, ἐξεβλήθη. — 4) Ἐκ Γαδάρων ἐν Παλαιστίνῃ, ποιητὴς εὐφυὴς ἐρωτικῶν ἐπιγραμμάτων, ζήσας περὶ τὰ 60 π. Χ. Κατ' ἀρχὰς συνέλεξε «στέφανον ἐπιγραμμάτων» τῆς Ἀλεξανδρινῆς καὶ τῆς ἀρχαιοτέρας ἐποχῆς. Ἴδια αὐτοῦ ἐπιγράμματα σώζονται 128, εἰς τὸν αὐτὸν σχεδὸν πάντοτε κύκλον περιστρεφόμενα, ἀλλὰ φαντασίαν καὶ εὐφυΐαν ἐλέγχοντα. Τὸ δὲ ὕφος του ἐστὶν ἐνίοτε σκοτεινόν.

Ἀνάγλυφον ἐν Ῥώμῃ. Θάνατος Μελιάγρου.

Μελήτη, ἴδ. Μοῦσαι.

Μέλης, ῥύαξ ἐν Σμύρνῃ, εἰς οὗ τὰς πηγὰς, ἐντὸς σπηλαίου, ἐλέγετο ὁ Ὅμηρος ποιήσας τὰ ἔπη του, ὅθεν καὶ ἔφερε τὸ ἐπίθετον «Μελησιγενής». Ἐκαλεῖτο δὲ Μελήτου κόλπος ὁ εἰς ὃν ῥύαξ οὗτος ἐξέβαλλε.

Μελήσανδρος, στρατηγὸς Ἀθηναῖος ἐν τῷ Πελοποννησιακῷ πολέμῳ (Θουκ. Β, 29).

Μελησίας, 1) διδάσκαλος τῆς γυμναστικῆς, καὶ νικητὴς εἰς τοὺς ἀγῶνας ἐν Αἰγίνῃ (Πίνδ. Ὀλ. Η, 71. Νέμ. Δ, 15). — 2) Πατὴρ Θουκυδίδου τοῦ ἀντιπάλου τοῦ Περικλέους. — 3) Υἱὸς τοῦ Θουκυδίδου τούτου.

Μέλητος, 1) Ἀθηναῖος ἐκ τῶν ὀλιγαρχικῶν, συγκατηγορηθεὶς μετὰ τῶν Ἑρμοκοπιδῶν. Τῷ 403 π. Χ. ἐπέμφθη εἰς Σπάρτην εἰς τῶν πρέσβεων πρὸς ἐπίτευξιν τῆς εἰρήνης (Ξεν. Ἑλ. Β, 4, 36). — 2) Εἷς τῶν κατηγόρων τοῦ Σωκράτους, ὡς κακὸς ποιητὴς χλευαζόμενος ὑπὸ τοῦ Ἀριστοφάνους. Ἐλέγετο γράψας τραγῳδίας, σκολιὰ καὶ ἐρωτικὰ ποιήματα. Ὀλίγον δὲ μετὰ τοῦ Σωκράτους τὸν θάνατον κατεδικάσθη εἰς θάνατον καὶ αὐτὸς (Διογ. Λαέρτ. Β, 39, 43).

Μελέα, νύμφη, 1) θυγάτηρ τοῦ Ὠκεανοῦ, ἐκ τοῦ Ἰνάχου υἱὸν σχοῦσα τὸν Φορωνέα καὶ τὸν Αἰγιαλέα (ἢ Φηγέα). — 2) Ἐκ τοῦ Ποσειδῶνος μήτηρ τοῦ Ἀμύκου. — 3) Ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος ἁρπαγεῖσα καὶ μήτηρ τοῦ Ἰσμηνίου καὶ τοῦ μάντεως Τενάρου. Ἐτιμᾶτο δ' ἐν τῷ Ἰσμηνίῳ ἐν Θήβαις. — 4) **Μελίαι** ἢ **Μελιάδες,** νύμφαι γεννηθεῖσαι ἐκ τοῦ αἵματος τοῦ ἀκρωτηριασθέντος Οὐρανοῦ, ὃ ἐδέξατο ἡ γῆ (Ἡσ. Θεογ. 187). Ἐλέγοντο τροφοὶ τοῦ Διός.

Μελίβοια, μικρὰ παραλία τῆς Θετταλικῆς Μαγνησίας, εἰς τῆς Ὄσσης τοὺς πρόποδας (Ὁμ. Ἰλ. Β. 717. — Ἡρδ. Ζ, 188. — Στρβ. Θ, 443). Παρῆγεν ἰδίως τὴν μελιβοίαν πορφύραν. Οἱ Ῥωμαῖοι τὴν ἐλεηλάτησαν ὑπὸ τὸν Ὀκτάβιον.

Μελιγουνὶς, 1) θυγάτηρ τῆς Ἀφροδίτης (Ἡσύχ.). — 2) Ἀρχαῖον ὄνομα τῆς νήσου Λιπάρας (Καλμ. εἰς Ἀντ. 48).

Μελίη, θυγάτηρ Νηρέως καὶ Δωρίδος (Ἀπλλδ. Α, 2, 7).

Μελικέρτης, ἴδ. Ἀθάμας.

Μελίνη, θυγάτηρ Θεσπίου, μήτηρ τοῦ Λαομέδοντος ἐκ τοῦ Ἡρακλέους (Ἀπλδ. Β, 7, 8).

Μελιννὼ, ἴδ. Ἐριννα.

Μελίσανδρος, ἀρχαῖος ποιητὴς ἐκ Μιλήτου, ποιήσας Κενταυρομαχίαν (Αἰλ. π. ἰ. ΙΑ, 2).

Μέλισσα, νύμφη ἐφευροῦσα δῆθεν τὴν χρῆσιν τοῦ μέλιτος. Αὐτῆς ἐπώνυμοι ἐλέγοντο αἱ μέλισσαι. Μέλισσαι ἐλέγοντο καὶ αἱ τροφοὶ τοῦ Διὸς Μελίαι (ἴδ.)· ὁμοίως δὲ καὶ ἱέρειαι τῆς Δήμητρος, ὡς τροφοδότου θεᾶς καὶ ὡς προεστώσης τῆς πολιτικῆς κοινωνίας, ἧς φυσικὸν σύμβολον ἐστὶν ἡ κυψέλη. Ὁμοίως δ' ἐκαλοῦντο καὶ αἱ τῆς Ἐφεσίας Ἀρτέμιδος, ὧν ὁ ἀρχιερεὺς ἐλέγετο ἐσσήν (ὁ βασιλεὺς τῶν μελισσῶν), δι' ὃ καὶ μέλισσα ἐστὶν ἀποτετυπωμένη ἐπὶ τῶν νομισμάτων τῆς Ἐφέσου. Ἦσαν δὲ καὶ τοῦ ἀποικισμοῦ φυσικὰ σύμβολα τὰ σμήνη τῶν μελισσῶν, καὶ προσέτι αὗται, ὡς ἐξ ἄνθους εἰς ἄνθος πετῶσαι, καὶ διὰ τὴν ἡδεῖαν γεῦσιν καὶ τὴν μεθυστικὴν δύναμιν τοῦ μέλιτος, σύμβολα τῆς ἐμπνεύσεως, δι' ὃ καὶ τὴν Πυθίαν «ἁδελφίαν μέλισσαν» λέγει ὁ Πίνδαρος (Πυθ. Δ, 106).

Μέλισσα, χωρίον εἰς τὰ Α τῆς Μεγάλης Φρυγίας, μεταξὺ Συννάδων καὶ Μητροπόλεως, ἔχον μνημεῖον τοῦ Ἀλκιβιάδου, καὶ ἀνδριάντα αὐτοῦ ἐκ περσικοῦ μαρμάρου, (Ἀθν. ΙΓ, 574).

Μελισσήνη, ἴδ. Ἀδράστεια.

Μέλισσος, 1) Θεστιάδου ἐκ Θηβῶν, Νεμεονίκης. — 2) Σάμιος πολιτικὸς ἀνὴρ, πολεμικὸς καὶ φιλόσοφος, μαθητὴς τοῦ Παρμενίδου, ὀπαδὸς τῆς ἐλεατικῆς σχολῆς, ἔζη περὶ τὰ μέσα τοῦ ε' αἰῶνος π. Χ. Ναυαρχῶν τῷ 441 τῶν Σαμίων, κατεναυμάχησε τὸν ἀττικὸν στόλον ὑπὸ τὸν Περικλέα (Πλούτ. Περ. ΚΣΤ). Ἔγραψε «περὶ τοῦ ὄντος» καὶ «περὶ φύσεως», συγγράμματα ἀπολεσθέντα, πλὴν τῶν ἐν Ἀριστοτέλει καὶ ἄλλοις μνημονευομένων, ἐν οἷς ἐξηγεῖ τὴν παραγωγὴν καὶ καταστροφὴν τῶν ὄντων, ὡς καὶ τὴν ποικιλίαν αὐτῶν ἀπέναντι τῶν αἰσθήσεων, παραδεχόμενος ἓν ὂν ἐνιαῖον, ἀκίνητον, ἀμετάβολον, αἰώνιον καὶ ἀόριστον, ὅπερ ἐστὶν ἐνταῦτῳ ἡ ἀνάγκη. Φαίνεται ὅμως ἐγκύψας καὶ εἰς τὴν

ἔρευναν τῶν στοιχείων ἰδίως, κυρίως τὸ σύστημα τοῦ διδασκάλου του ἀκολουθῶν.

Μελίταια, ἡ Μελίτεια, εὐρύχωρος καὶ ὀχυρὰ πόλις τῆς Φθιώτιδος ἐν Θεσσαλίᾳ κατὰ τὴν Β πλευρὰν τῆς Ὄθρυος, ὅλην ἡμέραν Ν τῆς Λαρίσης. Ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς αὐτῆς ἵστατο τὸ μνημεῖον τοῦ Ἕλληνος. Ὁ Φίλιππος ὁ Μακεδὼν προσβαλὼν αὐτὴν, δὲν ἠδυνήθη νὰ τὴν κυριεύσῃ (Θουκ. Δ, 78. — Πολύ. Ε, 97).

Μελιτεύς, υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς νύμφης Ὀρθρηΐδος, ἐκτεθεὶς ὑπὸ τῆς μητρός του, ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ του ἀνατραφεὶς, καὶ τὴν πόλιν Μελίταιαν κτίσας ἐν Φθιώτιδι, ἧς μέγα μέρος κατέκτησε (Αντ. Λιβ. 13).

Μελίτη, 1) νῆσος τῆς Μεσογείου, περὶ τὸ μέσον μεταξὺ Σικελίας καὶ Ἀφρικῆς. Στενὸς πορθμὸς τὴν χωρίζει ἀπὸ τῆς νήσου Γαύλου ἢ Γαύδου. Πρῶτος δὲ μνημονεύει αὐτὴν ὁ Σκύλαξ. Κατ' ἀρχὰς ᾠκεῖτο ὑπὸ Φοινίκων, οἷς ἔπειτα προσετέθησαν Ἕλληνες·

ὑπέκυψε δὲ τέλος εἰς τὴν κυριαρχίαν τῆς Καρχηδόνος, ἀναγκασθείσης ἐπὶ τῶν φοινικικῶν πολέμων νὰ τὴν παραχωρήσῃ εἰς τὴν Ῥώμην. Τὴν βραχώδη νῆσον ἐπιμελῶς καλλιεργήσαντες καὶ οἰκοδομήσαντες οἱ Φοίνικες, τὴν εἶχον ὡς σταθμὸν τοῦ ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ των. Ἡ ὁμώνυμος πρωτεύουσα ἱδρύθη ἐπὶ τῶν Καρχηδονίων, καὶ ἐρείπια αὐτῆς σώζονται. Τὰ κυριώτερα αὐτῆς προϊόντα ἦσαν μέλι καὶ βαμβακερὰ ὑφάσματα. Ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων ἀμεληθεῖσα, κατέστη πειρατῶν ὁρμητήριον. — 2) Μικρὰ νῆσος κατὰ τὴν Ἰλλυρικὴν παραλίαν (ν. Μελέδα), ἀνέτρεφε κυνάρια, τὰ ἀγαπητὰ εἰς τὰς ῥωμαίας γυναῖκας. Ὁ Στράβων ὅμως (ΣΤ, 277) ἀποδίδει τοῦτο εἰς τὴν ἄλλην Μελίτην. — 3) Δῆμος τῆς Ἀττικῆς, ἀποτελῶν μέρος τῆς πόλεως, Δ τῆς ἀγορᾶς, ἔχων ἐπίσημον ναὸν τοῦ Ἡρακλέους. Ἐκεῖ ἔκειτο καὶ ἡ οἰκία τοῦ Θεμιστοκλέους. — 4) Θυγάτηρ τοῦ Νηρέως καὶ τῆς Δωρίδος (Ὁμ. Ἰλ. Σ, 42).

Μελιτηνή, χώρα τῆς Μικρᾶς Ἀρμενίας, μεταξὺ τοῦ Ἀντιταύρου καὶ τοῦ Εὐφράτου. Ἡ παρὰ τῷ Εὐφράτῃ ἐπὶ Στράβωνος (ΙΑ, 521. ΙΒ, 535) ἀνεγερθεῖσα ὁμώνυμος πόλις κατέστη ἐπίσημος ἀπὸ Τραϊανοῦ.

Μέλιτος, Ἀθηναῖος Πυθεεὺς τὸν δῆμον, τραγικὸς ποιητὴς, μετὰ τοῦ Ἀνύτου κατηγορήσας τὸν Σωκράτην (Ἀρστφ.).

Μελλείρηνες, οἱ νεανίαι (μέλλοντες εἴρηνες) ἐν Σπάρτῃ, ἀπὸ τοῦ 18 μέχρι τοῦ 20 ἔτους τῆς ἡλικίας των, μὴ κατατεταγμένοι εἰσέτι εἰς τὸν στρατὸν, ἀλλ' ἤδη ἐκτὸς τῶν βουῶν τῶν παιδίων.

Μέλλων, ἡ Μέλων (Πλούτ), πλούσιος Θηβαῖος, φυγαδευθεὶς ὅτε (τῷ 382 π. Χ.) οἱ Λακεδαιμόνιοι κατέλαβον τὴν Καδμείαν, εἶτα δὲ μετὰ Πελοπίδου καὶ Χάρωνος συντελέσας εἰς τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς πατρίδος του, καὶ ἐκλεχθεὶς Βοιωτάρχης (Ξεν. Ἑλλ. Ε, 4, 2. — Πλούτ. Πελπ. Η. ΙΑ. ΙΒ).

Μέλος, ἴδ. Λυρικὴ ποίησις.

Μελπομένη, ἴδ. Μοῦσαι.

Μεμβλίαρος, Φοῖνιξ, ἑταῖρος τοῦ Κάδμου, παρὰ τῇ Καλλίστῃ (Θήρᾳ) εἰς μικρὰν νῆσον Φοίνικας ἐγκαταστήσας, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ δοὺς αὐτῇ (Ἡρδ. Δ. 147).

Μεμβράνα, ἴδ. Περγαμινόν.

Μέμνων, 1) Ἥρως μὴ μνημονευόμενος ἐν τῇ Ἰλιάδι, ἀλλ' ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ (Μ, 522. Δ, 187), ἔνθα λέγεται υἱὸς τῆς Ἠοῦς, ὁ ὡραιότερος τῶν μαχητῶν, φονεύσας τὸν Ἀντίλοχον. Καθ' Ἡσίοδον δὲ (Θεογ. 404) ἦν υἱὸς τοῦ Τιθωνοῦ (ἀδελφοῦ τοῦ Πριάμου) καὶ τῆς Ἠοῦς, καὶ ἀδελφὸς τοῦ Ἡμαθίωνος, βασιλέως τῶν Αἰθιόπων. Ἐν τῇ Αἰθιοπίδι τοῦ Μιλησίου Ἀρκτίνου, ὁ Μέμνων, πανοπλίαν ἐνδυθεὶς ἣν κατεσκεύασεν αὐτῷ ὁ Ἥφαιστος, ἀπῆλθεν εἰς βοήθειαν τοῦ Πριάμου, ἐφόνευσε, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Πατρόκλου καὶ τοῦ Ἕκτορος, τὸν Ἀντίλοχον, φίλτατον τῷ Ἀχιλλεῖ, καὶ ἐφονεύθη ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως, ἀλλὰ, κατὰ παράκλησιν τῆς Ἠοῦς ἔλαβε παρὰ τοῦ Διὸς τὴν ἀθανασίαν. Τὸν μῦθον τοῦτον πολλάκις διεπραγματεύθη ἡ ποίησις καὶ ἡ τέχνη. Υἱὸν τῆς Ἠοῦς τὸν εἶπον οἱ Ἕλληνες, τὴν Αἰθιοπίαν καθ' Ὅμηρον (Ὀδ. Α, 24) φαντάζόμενοι εἰς τὸ ἄκρον ἀνατολικὸν πέρας τῆς γῆς. Κατὰ Διόδωρον δ' ἔκτισεν ὁ Μέμνων τὴν ἀκρόπολιν εἰς τὰ Σοῦσα, ἥτις κατ' αὐτὸν ἐκλήθη Μεμνόνεια (Ἡρδ. Ε, 53. Ζ. 151)· ἐπέμφθη δ' ὑπὸ τοῦ Ἀσσυρίου Τευτάμου εἰς βοήθειαν τοῦ ὑποτελοῦς αὐτῷ Πριάμου, καὶ, κατὰ Παυσανίαν, ὑπέταξε πάντας τοὺς μεταξὺ Σούσων καὶ Ἰλίου λαούς. Εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν ἐκόμισαν τὸν μῦθον τοῦ Μέμνονος οἱ Ἕλληνες τοῦ Ἀλεξάνδρου τὸ πρῶτον, καὶ ἐφήρμοσαν αὐτὸν εἰς τοῦ βασιλέως Ἀμενὼφ τὸ κατὰ τὰς Θήβας (εἰς Μεδινετ — Ἀβοὺ) εἰσέτι σωζόμενον κολοσσιαῖον καθήμενον σύμπουν ἄγαλμα ἐκ λίθου φαιοῦ. Σεισμὸς ἔσχισεν αὐτὸ, ἴσως τῷ 27 π. Χ., καὶ ἔπεσε τὸ ἄνω αὐτοῦ ἥμισυ, ἀφ' ὅτου περίεργον παρετηρήθη φαινόμενον, ὅτι, προσβαλλόμενον ὑπὸ τῶν ἀκτίνων τοῦ ἀνατέλλοντος ἡλίου, ἐξέπεμπεν ἦχον ὡς θραυομένης χορδῆς, καὶ ἐρρέθη ὅτι ὁ Μέμνων ἀπήντα εἰς τὸν χαιρετισμὸν τῆς μητρός του Ἠοῦς. Ὁ Στράβων, ὅστις πρῶτος μνημονεύει τοῦ φαινομένου τούτου (ΙΖ, 813, 816), δὲν λέγει τὸν κολοσσὸν εἰσέτι ἄγαλμα τοῦ Μέμνονος· καὶ ἀμέσως μεταγενεστέρα αὐτοῦ ἐστὶ τοῦ μύθου ἡ ἐφαρμογὴ, ὅτε καὶ ὡς Αἰθιοπία ἐξελήφθη ἡ Αἰγυπτιακὴ ἀκτὴ, καὶ ἐξ αὐτῆς ἐρρέθη ὅτι μετέβη αὐτὸς εἰς Αἴγυπτον, ἐκ δ' Αἰγύπτου εἰς Σοῦσα. Προήρχετο δὲ, ὡς ὑποτίθεται, ὁ ἦχος ἐκεῖνος, ὃν καὶ πολλαὶ μεταγενέστεραι ἐπιγραφαὶ ἐπὶ τοῦ ἀγάλματος μαρτυροῦσιν, ἐκ διαβάσεως τοῦ ἀέρος διὰ τῶν πόρων καὶ χαραγῶν τοῦ σχισθέντος λίθου ὅτε ἐπήρχετο μεταβολὴ τῆς θερμοκρασίας· καὶ τοῦτο φαίνεται τόσῳ πιθανώτερον, καθ' ὅσον, ἀφ' οὗ τὸ ἄγαλμα συνεπληρώθη ἐπὶ τῶν Ῥωμαίων, κτισθέντος τοῦ ἄνω μέρους, πᾶς ἦχος ἔπαυσεν ἀκουόμενος. Τάφοι τοῦ Μέμνονος πολλαχοῦ ἐδείκνυντο, εἰς τὴν Ἄβυδον ἐπὶ τοῦ Ἑλλησπόντου, εἰς Πτολεμαΐδα ἐν τῇ Φοινίκῃ, εἰς τὴν Αἰθιοπίαν. Οἱ ὀπαδοὶ τοῦ Μέμνονος, οἱ κηδεύσαντες αὐτὸν εἰς τὴν Τρωάδα, μετεμορφώθησαν, ἕνεκα τοῦ βαθέος αὐτῶν πένθους, εἰς πτηνὰ καλούμενα Μέμνονας ἢ Μεμνονίδας, ἅτινα συνερχόμενα ἐπὶ τοῦ τάφου του κατ' ἔτος ὀδύρονται, μέχρις οὗ τινὰ ἀποθνήσκουσιν ἢ μάχονται εἰς τιμὴν αὐτοῦ. — 2) Ῥόδιος ἀδελφὸς τοῦ Μέντορος, μετασχὼν τῆς στάσεως τοῦ Ἀρταβάζου. Ὅτε δ' αὐτὴ κατεστάλη ἔφυγεν εἰς Μακεδονίαν, ἀλλ' εἶτα ἐπέστρεψε, καὶ ἐπὶ τῆς εἰσβολῆς τοῦ Ἀλεξάνδρου ἦν στρατηγὸς τῶν Περσῶν ἐν τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ. Ἀνὴρ νουνεχὴς, συνεβούλευσε τοὺς Πέρσας ν' ἀποσυρθῶσι, νὰ διακόψωσι διὰ στόλου τὴν μετὰ τῆς Εὐρώπης κοινωνίαν τοῦ κατακτητοῦ, καὶ νὰ ἐξεγείρωσι κατ' αὐτοῦ τὴν Μακεδονίαν καὶ τὴν Ἑλλάδα. Ἀλλ' ἡ συμβουλή του δὲν εἰσηκούσθη. Μετὰ τὴν ἐν Γρανικῷ ἧτταν, ἔνθα ἐστρατήγει μυρίων Ἑλλήνων μισθωτῶν, ὑπερεμάχησεν ὑπὲρ τῆς Μιλήτου καὶ τῆς Ἁλικαρνασσοῦ, ἐκυρίευσε μετὰ τοῦ Περσικοῦ στόλου τὴν Λέσβον, τὴν Χίον, καί τινας τῶν Κυκλάδων, καὶ συνεννοηθεὶς μετὰ τοῦ Ἄγιδος ἐν Σπάρτῃ, προὐτίθετο νὰ πλεύσῃ εἰς τὴν Εὐρώπην· ἀλλὰ πολιορκῶν τὴν Μιτυλήνην, ἀπέθανε τῷ 333 π. Χ., καὶ τὸ ἐπιὸν ἔτος ὑπετάγησαν οἱ διάδοχοί του. Γυνὴ του ἦν ἡ Βαρσίνη, ἣν παρέλαβεν ὁ Ἀλέξανδρος καὶ ἔσχεν ἐξ αὐτῆς τὸν Ἡρακλῆν (Διόδ. ΙΖ, 7, 22. — Ἀρρ. Α, 12, 17).

Μέμφις, ἡ μεγίστη ἀρχαία πρωτεύουσα τῆς Αἰγύπτου, ἕδρα τῶν βασιλέων ἀπὸ Ψαμμητίχου, ἐπὶ τοῦ Νείλου πρὸς Ν τοῦ Καΐρου καὶ τῆς κορυφῆς τοῦ Δέλτα. Ἐν αὐτῇ ἦν ὁ μέγας ναὸς τοῦ Φθᾶ (Ἡφαίστου), οὗ τὸ κάλλιστον πρόπυλον ἐλέγετο κτίσας ὁ Δαίδαλος (Διόδ. — Σκύλαξ), ἐσφαλμένως ἐν τῇ λέξει Δαίδαλος (Σελ. 204) γραφέντος ἐν Σάμῳ ἀντὶ ἐν Μέμφιδι. Ἐκεῖ ἦν καὶ τὸ κυριώτερον τῶν Νειλομέτρων, καὶ σώζονται πλησίον αἱ 3 με-

γάλαι πυραμίδες τοῦ Γιζὲ καὶ ἄλλαι μικρότεραι (Ἡρδ. Β, 99. 114. 136. Ε. — Διόδ. Α, 50. — Στρβ. ΙΖ, 807).

Μένας, ἡ Μέναινον, πόλις ὀρεινὴ ἐν Σικελίᾳ Ν τῆς Ὕβλης, πλησίον πηγῆς Μεναίδος, εἰς ἣν οἱ κάτοικοι ὤμυνον (Διόδ. ΙΑ, 8, 78).

Μέναιχμος, 1) γλύπτης Ναυπάκτιος, περὶ τὸ 490 π. Χ., κατασκευάσας χρυσελεφαντίνην Ἀθηνᾶν εἰς Πάτρας. — 2) Γλύπτης Σικυώνιος, ποιήσας χαλκοῦν βοῦν (Pl. XXXIV 80), ἔγραψε καὶ ἱστορίαν τῆς Σικυῶνος καὶ τοῦ Ἀλεξάνδρου. — 3) Μαθηματικὸς, οὗ μέρος τῆς περὶ κωνικῶν τομῶν συγγραφῆς σώζεται.

Μενάλιππος, ἐκ Μιτυλήνης, φίλος τοῦ ποιητοῦ Ἀλκαίου (Ἡρδ. Ε, 95).

Μενάλκης, εἷς τῶν ὑπὸ τῶν Δαναΐδων φονευθέντων υἱῶν τοῦ Αἰγύπτου (Ἀπλδ. Β, 1, 4).

Μένανδρος, 1) Ἀθηναῖος στρατηγὸς ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, συνεκπλεύσας εἰς Σικελίαν. Ἴσως διαφυγὼν ἐκεῖ τὴν καταστροφὴν, ἣν ὁ αὐτὸς ὅστις ἐναυάρχει μετὰ ταῦτα ἐπὶ Ἀλκιβιάδου εἰς τὸν Ἑλλήσποντον, καὶ πάλιν κατὰ τὴν ἐν Αἰγὸς Ποταμοῖς ναυμαχίαν (Πλούτ. Ἀλκ. ΛΣΤ. — Θουκ. Ζ, 16. 48. 69. — Ξεν. Ἑλλ. Α, 2, 16. Β. 1, 26). — 2) Υἱὸς τοῦ στρατηγοῦ Διοπείθους, γεννηθεὶς τῷ 347, π. Χ., ὁ ἐπισημότατος ποιητὴς τῆς νέας κωμῳδίας, ἤκμαζεν εὐθὺς μετὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου τὸν θάνατον. Ἡ πρώτη αὐτοῦ κωμῳδία, οἱ Ἔφηβοι, ἐγράφη τῷ 322. Εἰς ἄπορον οἰκογένειαν ἀνήκων, ἀνετράφη καλῶς ὑπὸ τοῦ θείου του Ἀλέξιδος, καὶ διῆγεν ἐν φιλικαῖς σχέσεσι μετὰ τοῦ Ἐπικούρου καὶ τοῦ Θεοφράστου καὶ μετὰ Δημητρίου τοῦ Φαληρέως. Πτολεμαῖος δ' ὁ Λάγου, ὁ βασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου, τὸν προσεκάλεσεν εἰς Ἀλεξάνδρειαν· ἀλλ' ἔμεινεν εἰς Ἀθήνας, καὶ ἀπέθανεν εἰς ἡλικίαν 52 ἐτῶν, πνιγεὶς εἰς λουτρόν. Λέγεται γράψας ὑπὲρ τὰς 100 κωμῳδίας, νικήσας δὲ ὀκτάκις. Τὰ ἔργα του μεγάλως ἐξετιμῶντο ἀναγινωσκόμενα, διὰ τὴν εὐφυΐαν αὐτοῦ καὶ τῆς γλώσσης του τὴν ἐπιμέλειαν καὶ τὴν χάριν, ὥστε

καὶ ἐθεωρεῖτο ὡς ὁ ἄριστος τῶν ποιητῶν τῆς νέας κωμῳδίας. Ἐκ τῶν δραμάτων του οὐδὲν δυστυχῶς διετηρήθη ἀκέραιον, ἀλλ' ἀποσπάσματα μόνον, καί τινες τῶν τίτλων. Οἱ Ἀδελφοί, Ἀνδρία, Ἑαυτὸν τιμωρούμενος, Εὐνοῦχος, εἰσὶ τῶν ἔργων του

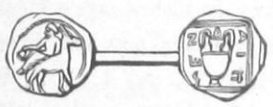
τὰ μᾶλλον γνωστὰ, διότι ὑπάρχει ἡ ὑπὸ Τερεντίου μετάπλασις αὐτῶν εἰς τὸ Λατινικὸν, στερουμένη βεβαίως τῆς φυσικῆς χάριτος καὶ λεπτότητος, ὡς καὶ τῆς δυνάμεως τοῦ πρωτοτύπου, ἀλλ' οὐχ ἧττον ἀποδεικνύουσα τὴν ἐξαίρετον τάσιν καὶ ἀνάπτυξιν τῆς νέας κωμῳδίας ἐν Ἑλλάδι. Γενικὴ δ' ἦν παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἡ ἐκτίμησις τοῦ Μενάνδρου διὰ τὴν ὀξύτητα τῶν παρατηρήσεων, τὴν ἐφευρετικότητα αὐτοῦ, τὴν ἀκρίβειαν περὶ τὴν τῶν χαρακτήρων διάπλασιν, τὴν εὐγένειαν τῆς ἐκφράσεως, καὶ τῶν γνωμικῶν του οὐχὶ μὲν πάντοτε τὴν κομψότητα, ἀλλὰ τὴν πρακτικὴν ἀλήθειαν, ὥστε καὶ πλεῖσται ἀνθολογίαι διετήρησαν πολλὰ ἐξ αὐτῶν ἀλφαβητικῶς μετ' ἄλλων διατεταγμένα, ὡς αἱ γνῶμαι μονόστιχοι (Συλλ. Meineke Com. Grec. — 3) Ῥήτωρ ἐκ Λαοδικείας ἐν τῇ γ' μ. Χ. ἑκατονταετηρίδι. — 4) Ἐφέσιος ἱστορικὸς, γράψας περὶ βασιλέων Ἑλλήνων τε καὶ μή, οὗ τεμάχια διετήρησεν ὁ Ἰώσηπος (Müller, Fragm. hist. Græc). — 5) Κυνικὸς φιλόσοφος, μαθητὴς τοῦ Διογένους, θαυμαστὴς τοῦ Ὁμήρου. — 6) Σοφιστὴς ἐκ τῆς Μεγάλης Φρυγίας, γράψας σχόλια εἰς τὸν Δημοσθένην.

Μεναπία, πόλις τῆς Βακτριανῆς ἐν Ἀσίᾳ (Πλμ. ΣΤ, 11).

Μενάπιον, ἔθνος Βελγικὸν, μεταξὺ Ῥήνου καὶ Μόσου, πόλεις μὴ ἔχον (Διον. Κασσ. Γ, 28. Στρβ. Καῖσ.).

Μέναχος, εἷς τῶν Λ' υἱῶν τοῦ Αἰγύπτου (Ἀπλδ. Β, 1, 4).

Μένδη, 1) Ἀποικία Ἐρετριέων εἰς τὴν μακεδονικὴν χερσόνησον Παλλήνην κατὰ τὸν Θερμαϊκὸν κόλπον, ἐπίσημον ἐμπορεῖον, πολλάκις μνημονεύεται ὑπὸ Θουκυδίδου σχε-

τικῶς πρὸς τοῦ Βρασίδα τὰς ἐπιχειρήσεις (Δ, 121, 123, 124. — Ἡρδ. Ζ, 123). — 2) Ἰωνικὴ ἀποικία εἰς Θράκην, πρὸς τῷ Ἕβρῳ πατρὶς τοῦ γλύπτου Παιωνίου.

Μένδης, 1) θεὸς Αἰγύπτιος ἐν σχήματι τράγου, δι' ὃ καὶ ἐταυτίζετο μετὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Πανὸς (Ἡρδ. Β, 46). Κατ' ἀρχὰς ἦν ἡ λατρεία αὐτοῦ τοπικὴ παρὰ τοῖς Μενδησίοις· ἀλλ' ἔπειτα ἐξετάθη ἐπὶ πᾶσαν τὴν Αἴγυπτον, καὶ μάλιστα εἰς τὴν Χέμιν (Πανόπολιν) τῆς Θηβαΐδος. Ἔμβλημα τῆς παραγωγικῆς δυνάμεως τῆς φύσεως, προσέλαβε βαθμηδὸν πολλὰ σύμβολα καὶ ἐκ Φοινίκης. — 2) Ἀρχαιότατα μεγάλη καὶ ἐπίσημος πόλις εἰς τὸ Δέλτα τοῦ Νείλου, κατὰ τὸ Ν χεῖλος τῆς Τάνιδος λίμνης, εἰς τὸ Μενδήσιον στόμιον τοῦ Νείλου (Ἡρδ. Β, 42. 46. — Θουκ. Α, 110. — Στρβ. ΙΖ, 802).

Μενέδημος, 1) ἐξ Ἐρετρίας τῆς Εὐβοίας, υἱὸς Κλεισθένους, φιλόσοφος καὶ ἱδρυτὴς τῆς σχολῆς τῶν Ἐρετριακῶν. Ἀπελθὼν τὸ πρῶτον ὡς στρατιώτης εἰς Μέγαρα, ἐπεδόθη εἶτα εἰς τὴν φιλοσοφίαν, καὶ εἰς Ἀθήνας ἀπελθὼν, ἠκροάσθη τοῦ Πλάτωνος, πρὸ πάντων δὲ τοῦ Στίλπωνος. Ἐπανελθὼν δ' εἰς Ἐρέτριαν, ἐδίδαξε, καὶ συγχρόνως κατέλαβε διαφόρους πολιτικὰς θέσεις. Ἀλλ' ὑπονοίας γεννηθείσης ὅτι ἠθέλησε νὰ προδώσῃ τὴν πατρίδα του εἰς Ἀντίγονον τὸν Γονατᾶν, ἠναγκάσθη νὰ φύγῃ πρὸς αὐτὸν, καὶ ἀπέθανεν 74 ἐτῆς. Συγγράμματα δὲν κατέλιπε, δι' ὃ καὶ αἱ φιλοσοφικαὶ θεωρίαι του ὀλίγον εἰσὶ γνωσταί. Ἔζη δ' ἀφελῶς, καὶ ἐδείκνυε σταθερότητα καὶ ἠπιότητα χαρακτῆρος, καὶ πρὸς τοὺς φίλους πίστιν καὶ εἰλικρίνειαν. Ἠσχολεῖτο δὲ πολὺ περὶ τὸν Ὅμηρον, τὸν Αἰσχύλον καὶ Σοφοκλῆν, καὶ ἀνεγίνωσκε τὸν Ἄρατον καὶ τὸν Λυκόφρονα, τὸν ἐπὶ Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου Ἀλεξανδρινὸν ποιητὴν καὶ γραμματικόν. Φιλικαὶ δὲ σχέσεις τὸν συνέδεον καὶ μετ' Ἀντιγόνου τοῦ Γονατᾶ. — 2) Ἐκ Λαμψάκου, κυνικὸς φιλόσοφος, ὑπερακοντίσας τὰς ἀρχὰς τοῦ Διογένους καὶ Ἀντισθένους, καὶ λυσσωδῶς ἐλέγχων τῶν ἄλλων τὰ σφάλματα. — 3) Στρατηγὸς τοῦ Ἀ-

λεξάνδρου (Ἀρρ. Δ, 3, 7). — 4) Ῥήτωρ ἐν Ἀθήναις, περὶ τὰ 94 π. Χ. (Cic. d. Or. I, 19). — 5) Μακεδών, ξένος τοῦ Καίσαρος, ὃς ἐπολιτογράφησεν αὐτὸν Ῥωμαῖον.

Μένεκλα, θυγάτηρ τοῦ Ὕλλου, γυνὴ τοῦ Ἱππότου, μήτηρ τοῦ Αἰόλου (Εὐθυδ.).

Μενεκλείδης, Θηβαῖος, ῥήτωρ φιλόδοξος καὶ ῥᾳδιούργος, τὸν Ἐπαμινώνδαν κατηγορήσας ὡς μὴ καταθέντα τὴν στρατηγίαν ἐντὸς τοῦ νομίμου χρόνου, ἀλλ' ἀποτυχὼν (Nep. Ep. V). Καὶ τὸν Πελοπίδαν κατεδίωξεν, ἀλλ' ἀποδοκιμασθεὶς, κατεδικάσθη εἰς πρόστιμον. Φαίνεται δ' ὅτι ἐφονεύθη ἐν στάσει ἣν ὑπεκίνησε (Πλούτ. Πελοπδ. ΚΕ).

Μενεκλῆς, 1) Ῥήτωρ ἐν Ἀθήναις (Ξεν. Α, 8, 38). — 2) Ἐν Ἀλαβάνδοις τῆς Καρίας, ῥήτωρ ἐπίσημος, ὡς καὶ ὁ ἀδελφός του Ἱεροκλῆς. Ὁ Κικέρων (Or. LXIX. D, Or. II, 23. Brut. XCV).

Μενεκράτης, 1) Ἄρχων Ἀθηναῖος. — 2) Ποιητὴς τῆς νέας κωμῳδίας, οὗ οὐδὲν σώζεται. — 3) Ἀθηναῖός τις, καθ' οὗ ἐγράφη μὴ σωζόμενος λόγος τοῦ Ἰσαίου. — 4) Γεωγράφος καὶ φιλόσοφος τῆς Ἐλεατικῆς σχολῆς, ἀκροατὴς ὑπάρξας τοῦ Ξενοκράτους. — 5) Ἐφέσιος, γράψας ποίημα περὶ γεωργίας. — 6) Συρακούσιος ἰατρὸς, ζήσας ἐπὶ Φιλίππου ἐν Ἑλλάδι καὶ Μακεδονίᾳ, καὶ πολλαχῶς γελοῖος γενόμενος διὰ τῆς κενοδοξίας καὶ φιλαρεσκείας του, διότι ἐνεδύετο πορφύραν, ἔφερε χρυσοῦν στέφανον εἰς τὴν κεφαλὴν καὶ σκῆπτρον εἰς τὰς χεῖρας, καὶ οὕτως ἐφαντάζετο ὅτι ὡμοίαζε τὸν Δία. Καὶ ἄλλα περὶ αὐτοῦ ἀνάλογα ἀνέκδοτα διηγεῖται ὁ Πλούταρχος (Ἀγησ. ΚΑ). Ὁ Γαληνὸς ὅμως τῷ ἀποδίδει σπουδαίας ἰατρικὰς γνώσεις. — 7) Ἕτερος ἰατρὸς ἐπὶ τοῦ αὐτοκράτορος Τιβερίου, διαφόρων ἰατρικῶν ἐφευρέτης. — 8) Ἀπελεύθερος τοῦ Πομπηΐου, ὃν ὁ τούτου υἱὸς Σῆξτος Πομπήϊος ἔπεμψε μετὰ στόλου νὰ περιπλέῃ τὰ μεσημβρινὰ τῆς Ἰταλίας. Ἕτερος τοῦ Πομπηΐου ἀπελεύθερος, ὁ Μηνόδωρος ἐπίσης ἀνυπόμονος, ὑποσκελισθεὶς ὑπ' αὐτοῦ, προσέφυγεν εἰς τὸν Ὀκταβιανὸν, παρ' οὗ ἔλαβε καὶ αὐτὸς ναυτικὴν διοίκησιν, καὶ οἱ δύο στόλοι συνεκρούσθησαν ἐν Κύμῃ. Τότε δὲ, ἁλούσης τῆς νηὸς τοῦ Μενεκράτους, οὗτος ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν. — 9) Κιθαρῳδὸς ὑπὸ τοῦ Νέρωνος διὰ λαμπρῶν δώρων ἀνταμειφθείς. — 10) Γλύπτης, διδάσκαλος τοῦ Ἀπολλωνίου καὶ Ταυρίσκου, τῶν ποιησάντων τὸν Φαρνέσιον Ταῦρον. — 11) Μνημονεύονται καὶ ἱστοριογράφοι τινὲς φέροντες τὸ ὄνομα τοῦτο.

Μένεκλος, Συρακούσιος, κτίστης τῆς πόλεως Καμαρίνης (Θουκ. ΣΤ, 5).

Μενελάϊον, ὄρος ἐν Λακωνίᾳ, ΝΑ τῆς Σπάρτης, κατὰ τὰς Θεράπνας, ἔχον ἡρῷον τοῦ Μενελάου καὶ τῆς Ἑλένης, οὗ σώζονται τὰ ἐρείπια (Πολ. Ε, 18. — Παυσ. Γ, 19, 9). Ἐκεῖ ἐτελοῦντο εἰς τιμὴν αὐτῶν τὰ Μενελάϊα ἢ Ἑλένεια (Ἰσοκρ. Ἑλέν. Ἐγκώμ. 218).

Μενελάϊος λιμὴν, ἐν τῇ Κυρηναϊκῇ, ἐκ τοῦ αὐτόθι ῥιφθέντος Μενελάου, ὅτε ἐπέστρεφεν ἐκ τῆς Τροίας (Ἡρδ. Δ, 169).

Μενέλαος, 1) υἱὸς Ἀτρέως (Ἀτρείδης), νεώτερος ἀδελφὸς τοῦ Ἀγαμέμνονος, μετὰ τὴν δολοφονίαν τοῦ πατρός του ὑπὸ τοῦ Αἰγίσθου φυγὼν μετὰ τοῦ Ἀγαμέμνονος εἰς Σπάρτην, ἔνθα ἐνυμφεύθη Ἑλένην, τὴν θυγατέρα τοῦ βασιλέως Τυνδάρεω, καὶ δι' αὐτῆς ἐκληρονόμησε τὸν θρόνον τῆς Σπάρτης. Τῷ ἥρπασε δὲ τὴν σύζυγον Πάρις, ὁ υἱὸς τοῦ βασιλέως τῶν Τρώων, καὶ τότε μετὰ τοῦ Ἀγαμέμνονος προσεκάλεσεν ὁ Μ. πάντας τοὺς Ἕλληνας ἡγεμόνας κατὰ τῆς Τρωάδος, καὶ συνεξεστράτευσεν ἐπὶ 60 πλοίων, ὁδηγῶν τοὺς ἐκ Σπάρτης, Λακεδαίμονος, Ἀμυκλῶν, Ἕλους κτλ. (Ὁμ. Ἰλ. Β, 581). Ἀφ' οὗ δ' ἐστρατοπέδευσαν πρὸ τῆς Τροίας, μετέβη μετὰ τοῦ Ὀδυσσέως εἰς τὴν πόλιν τῆς Τρωάδος ν' ἀπαιτήσῃ τὴν ἀπόδοσιν τῆς Ἑλένης, ἀλλὰ μάτην· ὁ Ἀντίμαχος μάλιστα ἐπρότεινε τὴν θανάτωσίν των (Ἰλ. Λ, 139. Γ, 205). Ἦν δ' εἷς τῶν ἀνδρειοτάτων πρὸ τῆς Τροίας, καὶ διετέλει ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Ἥρας καὶ τῆς Ἀθηνᾶς (Ἰλ. Δ, 129. Ε, 715). Ὅτε ὁ Πάρις προὐκάλεσε τοὺς Ἀργείους (Ἰλ. Γ, 19), ἐδέχθη περιχαρῶς τὴν πρόκλησιν, καὶ θὰ τὸν ἐφόνευεν, ἂν ἡ Ἀφροδίτη δὲν τὸν ἁφῄρει ἀπὸ τῶν χειρῶν του. Θὰ ἔπρεπε δὲ, ὡς νικήσαντι, νὰ τῷ ἀποδοθῶσι κατὰ τὰ προσυμφωνηθέντα ἡ Ἑλένη καὶ οἱ μετ' αὐτῆς ἁρπαγέντες θησαυροί· ἀλλ' ὁ Πάνδαρος, διὰ βέλους ἐλαφρῶς τὸν Μενέλαον τραυματίσας, ἔλυσε τὴν συνθήκην (Ἰλ. Δ, 105), καὶ ἤρχισαν νέοι ἀγῶνες, ἐν οἷς πολλαχῶς διέπρεψεν ὁ Μενέλαος, πολλοὺς θανατώσας ἐχθροὺς (Ἰλ. Ε, 50, 576. Ν, 614. Ο, 541. Π, 311. Ρ, 45, 575), προμαχήσας τοῦ νεκροῦ τοῦ Πατρόκλου, καὶ ἀποκομίσας αὐτὸν μετὰ τοῦ Μηριόνου ἀπὸ τῆς μάχης (Ἰλ. Ρ, 1). Ἦν δὲ καὶ εἷς τῶν εἰσελθόντων εἰς τὸν Δούρειον ἵππον (Ὀδ. Δ, 280). Μετὰ τὴν ἅλωσιν δὲ τῆς Τρωάδος καὶ τὴν ἀνάληψιν τῆς Ἑλένης, συνεβούλευσε τὸν ἄμεσον ἀπόπλουν, καὶ διαφωνήσας κατὰ τοῦτο μετὰ τοῦ Ἀγαμέμνονος (Ὀδ. Γ, 141), ἀπῆλθε τὴν ἐπιοῦσαν μετὰ τοῦ Νέστορος. Ὅτε δ' ἔμελλε νὰ κάμψῃ τὸν Μαλέαν, τρικυμία διεσκόρπισε μέρος τῶν νηῶν του πρὸς τὴν Κρήτην, αὐτὸς δὲ μετὰ πέντε πλοίων ἐρρίφθη πρὸς τὴν Αἴγυπτον (Ὀδ. Γ, 276. Δ, 81). Ἐπὶ ὀκτὼ δὲ ὅλα ἔτη πλανηθεὶς εἰς τὰς ἀνατολικὰς χώρας, ὡς ὁ Ὀδυσσεὺς εἰς τὰς δυτικὰς, καὶ δῶρα παντοῖα λαβὼν πανταχοῦ, ἐπέστρεψεν εἰς τὴν πατρίδα του μετὰ τῆς Ἑλένης κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν καθ' ἣν ὁ Ὀρέστης ἐκήδευε τὴν Κλυταιμνήστραν καὶ τὸν Αἴγισθον (Ὀδ. Γ, 311), καὶ ἐξηκολούθησεν ἄρχων ἐν εἰρήνῃ καὶ ἡσυχίᾳ. Εἰς τὴν Σπάρτην τὸν ἐπεσκέφθη ὁ Τηλέμαχος, καὶ τὸν εὗρε πανηγυρίζοντα τοὺς γάμους τῆς θυγατρός του Ἑρμιόνης μετὰ τοῦ Νεοπτολέμου, καὶ τοὺς τοῦ νόθου υἱοῦ του Μεγαπένθους μετὰ τῆς θυγατρὸς τοῦ Ἄκτορος (Ὀδ. Δ. 60. 1). Ὅτε ἦν ἐν Αἰγύπτῳ, ἐβίασε τὸν Πρωτέα ἐπὶ τῆς νήσου Φάρου νὰ τῷ μαντεύσῃ τὸ μέλλον, καὶ οὗτος τῷ εἶπεν ὅτι θεν' ἀπέλθῃ ζῶν εἰς τὰ Ἠλύσια, διότι ἦν γαμβρὸς τοῦ Διὸς (Ὀδ. Δ, 561). Ὁ Ὅμηρος παριστᾷ τὸν Μενέλαον χαρακτῆρος ἠπιωτέρου τοῦ ἀδελφοῦ του Ἀγαμέμνονος, εἰς ὃν προθύμως ὑπακούει (Ἰλ. Ζ, 51. Κ, 123. Ρ, 30). Τὸν λέγει δὲ μέγαν τὸ ἀνάστημα, κατὰ τοὺς εὐρεῖς ὤμους ὑπερέχοντα τοῦ Ὀδυσσέως, ὁμιλοῦντα δὲ ὀλίγον, ἀλλὰ καλῶς καὶ βροντώδει φωνῇ (Ἰλ. Γ, 210). Ἐν Θεραπναῖς ὑπῆρχε ναὸς, ἔνθα ἐτελοῦντο πρὸς τιμήν του ἀγῶνες. Ἐκεῖ δὲ ἐδεικνύετο καὶ αὐτοῦ καὶ τῆς Ἑλένης ὁ τάφος, τὸ Μενελάϊον (Παυσ. Γ, 19, 9). — 2) Νόθος υἱὸς τοῦ Ἀμύντα Β' ἐκ τῆς Γυγαίας, ἀδελφὸς Φιλίππου τοῦ Μακεδόνος (Just. VII, 4). — 3) Ἀδελφὸς Πτολεμαίου τοῦ Λάγου, διοικητὴς τῆς Κύπρου ὅτε Δημήτριος ὁ Πολιορκητὴς προσέβαλεν αὐτήν· ἡττηθεὶς δὲ, ἐνεκλείσθη εἰς τὴν Σαλαμῖνα. Ἐπὶ μακρὸν δὲ πολιορκηθεὶς, καὶ πολλὰς προσβολὰς ἀποκρούσας ἀνδρείως, ὅτε καὶ ὁ εἰς βοήθειάν του ἐλθὼν Πτολεμαῖος ἠχμαλωτίσθη μεθ' ὅλου του τοῦ στρατοῦ, παρεδόθη καὶ αὐτὸς καὶ παρέδωκε τὴν νῆσον, ἀλλὰ μετὰ ταῦτα ἀπελύθη πάλιν ἐλεύθερος. — 4) Ἐκ Μαράθου τῆς Φοινίκης, διδάξας τὴν ῥητορικὴν εἰς τοὺς δύο Γράκχους (Cic. Brut. XXVI).

Μενέξενος, 1) μαθητὴς τοῦ Σωκράτους. Τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἔδωκεν ὁ Πλάτων εἰς ἕνα τῶν διαλόγων του. — 2) Υἱὸς τοῦ Δημοφῶντος, μαθητὴς τοῦ σοφιστοῦ Κτησίππου, προσῆλθε τὴν τελευταίαν ἡμέραν εἰς τοῦ Σωκράτους τὴν φυλακήν. — 3) Υἱὸς τοῦ Σωκράτους. — 4) Υἱὸς τοῦ Δικαιογένους, ἐφονεύθη ἐν Σπαρτώλῳ τῷ 429 π. Χ. ὡς φίλαρχος (Θουκ. Β, 79).

Μενεπτόλεμος, υἱὸς Ἰφίκλου, βασιλέως τῆς Φυλάκης ἐν Θεσσαλίᾳ, εἰς τὴν Τροίαν συνεκστρατεύσας (Ὁμ. Ἰλ. Ν, 693).

Μενέσαιχμος, ῥήτωρ Ἀθηναῖος, σφοδρὸς ἀντίπαλος τοῦ ῥήτορος Λυκούργου, καταδιώξας καὶ αὐτοῦ καὶ τοῦ Δημοσθένους τὰ παιδία μετὰ τὸν θάνατον τῶν πατέρων των.

Μενεσθεὺς, 1) υἱὸς τοῦ Πετεοῦ ἐν Ἀθήναις, ἀπέβαλε τῆς ἀρχῆς τὸν Θησέα συμπράξει τῶν Τυνδαριδῶν, καὶ ἔφερε τοὺς Ἀθηναίους εἰς Τροίαν, ἔνθα φαίνεται ὅτι ἐφο-

νεύθη (Ὁμ. Ἰλ. Β, 546. Ε, 327). — 2) Υἱὸς τοῦ Ἰφικράτους, γαμβρὸς τοῦ Τιμοθέου, στρατηγὸς Ἀθηναῖος (Δημοσθ. ΙΖ 20). — 3) Κατὰ Βιργίλιον (Æ, V, 129), υἱὸς Κλυτίου, ὀπαδὸς τοῦ Αἰνείου.

Μενεσθέως λιμὴν, εἰς τὴν Βαιτικὴν τῆς Ἱσπανίας, πλησίον τῶν Γαδείρων (Στρβ.).

Μενέσθιος, 1) Ἶδ. Ἀρηίθοος.—2) Υἱὸς τοῦ Σπερχειοῦ καὶ τῆς Πολυδώρας, ἀδελφῆς τοῦ Ἀχιλλέως (Ὁμ. Ἰλ. Π, 173).

Μενεσθώ, θυγάτηρ τοῦ Ὠκεανοῦ καὶ τῆς Τηθύος (Ἡσδ. Θεογ. 357).

Μενέσται, οἱ ἐν Θεσσαλίᾳ ὑπὸ τῶν Δωριέων εἰς δουλείαν, ὡς οἱ Εἵλωτες ἐν Σπάρτῃ, ὑποβληθέντες ἰθαγενεῖς, οἱ καὶ Πενέσται λεγόμενοι (Θουκ. ΣΤ, 22. — Διον. Ἁλικ. Β, 8. Σελ. 255).

Μενέστρατος, 1) Ἀθηναῖος κατηγορηθεὶς ἐπὶ συνωμοσίᾳ κατὰ τῶν ὀλιγαρχῶν, τῷ 404 π. Χ. κατήγγειλε τοὺς συστασιαστάς του καὶ ἀπελύθη τῇ ἐνεργείᾳ τοῦ Κριτίου καὶ Ἀγνοδώρου. Ὅτε ὅμως ἀπεβλήθησαν οἱ ὀλιγάρχαι, κατεδικάσθη εἰς θάνατον (Λυσ. Ἀγορ. 129). — 2) Τύραννος τῆς Ἐρετρίας (Δημοσθ. ΚΓ, 124).—3) Συγγράψας περὶ ἀγρονομίας. — 4) Γλύπτης, πιθανῶς ἐπὶ Ἀλεξάνδρου, ποιήσας λαμπρὰ ἀγάλματα Ἡρακλέους καὶ Ἐκάβης διὰ τὸν ἐν Ἐφέσῳ ναὸν τῆς Ἀρτέμιδος (Pl. XXXVI, 5, 4).

Μένης, εἷς τῶν στρατηγῶν τοῦ Ἀλεξάνδρου (Ἀρρ.).

Μενίππη, 1) Νηρηὶς (Ἡσίοδ. Θεογ. 260). — 2) Θυγάτηρ τοῦ Ὠρίωνος, ἀδελφὴ τῆς Μητιόχης. Ἐπροικίσθησαν ἀμφότεραι διὰ καλλονῆς ὑπὸ τῆς Ἀφροδίτης καὶ ἐδιδάχθησαν ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς τὴν ὑφαντικήν. Ὅτε θανατηφόρος λοιμὸς ἐπῆλθεν ἐπὶ τὴν πατρίδα των Ἀονίαν, τὸ τῇ Φωκίδι ὅμορον μέρος τῆς Βοιωτίας, προσέφεραν ἑαυτὰς εἰς ἱλασμὸν θύματα εἰς τὰς καταχθονίους θεότητας, καὶ ηὐτοκτόνησαν διὰ τῶν ἰδίων κερκίδων, ὅτ' ὁ Πλούτων καὶ ἡ Περσεφόνη μετεμόρφωσαν αὐτὰς εἰς κομήτας, καὶ οἱ Ἄονες ἤγειραν αὐταῖς ἱερὸν ἐν Ὀρχομενῷ, ἔνθα ἐτησίως ταῖς προσέφερον θυσίας. Ὁ δ' Ὀβίδιος λέγει τόπον τοῦ μύθου τὰς Θήβας (Met. XIII, 685), καὶ ἄλλοι τὴν Τανάγραν.

Μενιππίδης, υἱὸς Ἡρακλέους καὶ μιᾶς τῶν θυγατέρων τοῦ Θεσπίου (Ἀπλδ. Β, 7, 8).

Μένιππος, 1) Ἀθηναῖος, πατὴρ Ἱπποκλέους (Θουκ. Η, 13).—2) Τύραννος Ὠρεοῦ τῆς Εὐβοίας, συνέπραξε μετὰ τοῦ Φιλίππου κατὰ τῶν Ἀθηνῶν (Δμσθ. Φιλ. Γ, 125). —3) Ἐκ Γαδάρων, δοῦλος περὶ τὸ 270 π. Χ., ἐπεδόθη εἶτα εἰς τὴν κυνικὴν φιλοσοφίαν, ἀλλὰ μόνον κυρίως ὡς πρὸς τὴν ἐξωτερικὴν διαίταν, διότι ἦν φιλοχρήματος καὶ κερδοσκόπος, καὶ ηὐτοκτόνησεν ὅτε ἔχασε μεγάλην ποσότητα. Κυρίως εἴλκυσε τὴν προσοχὴν διὰ τῶν σατυρικῶν, πεζῶν συγγραμμάτων του, ἐν οἷς καὶ στίχοι ἦσαν ἐνεσπαρμένοι, φαιδρῶς καὶ εἰρωνικῶς γράψας περὶ ἀντικειμένων τῆς πρακτικῆς φιλοσοφίας, δι' ἃ καὶ σπουδογέλοιος ἐπελέγετο. Ἐμιμήθη δ' αὐτὸν παρὰ τοῖς Λατίνοις ὁ Τερέντιος, γράψας Σατύρας Μενιππείας. — 4) Στρατηγὸς τοῦ βασιλέως Φιλίππου Γ, πολεμήσας κατὰ τῶν Ῥωμαίων (Liv. XXVIII, 5). — 5) Πρέσβυς τοῦ βασιλέως Ἀντιόχου εἰς Ῥώμην, εἶτα τοὺς Αἰτωλοὺς κατὰ τῶν Ῥωμαίων ἐξεγείρας.— 6) Ῥήτωρ ἐκ Στρατονικείας, τοῦ Κικέρωνος διδάσκαλος καὶ συνοδοιπόρος ἐν Ἀσίᾳ (Cic. Brut. XCI, 315). — 7) Γεωγράφος ἐκ Περγάμου ἐπὶ Αὐγούστου, ἔγραψε «περίπλουν τῆς ἐντὸς θαλάσσης» εἰς βιβλία 3, ἀπολεσθεῖσαν, πλὴν ἑνὸς ἀποσπάσματος ἐν Μαρκιανῷ.

Μενοικεύς, 1) πατὴρ τοῦ Κρέοντος ἐν Θήβαις καὶ τῆς Ἰοκάστης (Σφκλ. — Εὐρπ. Φοιν. 10).—2) Υἱὸς τοῦ Κρέοντος, ἑκουσίως θυσιασθείς, ἵνα ἐξασφαλίσῃ τὴν πατρίδα του κατὰ τῶν Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας (Εὐριπ. Φοίν. 778. —Ἀπλδ. Γ, 6, 7).

Μενοίτιος, 1) Ἶδ. Ἰαπετός.—2) Ἐξ Ὀποῦντος υἱὸς Ἄκτορος καὶ Αἰγίνης, ἑτεροθαλὴς ἀδελφὸς τοῦ Αἰακοῦ, πατὴρ τοῦ Πατρόκλου, ἀργοναύτης, Ἶδ. Ἀχιλλεύς. —3) Ἶδ. Ἡρακλῆς.

Μέντης, 1) Εἰς τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον ἀρχηγὸς τῶν ἐκ Θράκης Κικόνων (Ὁμ. Ἰλ. Ρ, 73).—2) Υἱὸς Ἀγχιάλου, βασιλεὺς τῶν Ταφίων, φίλος τοῦ Ὀδυσσέως. Ὑπ' αὐτοῦ τὴν μορφὴν ἐνεφανίσθη ἡ Ἀθηνᾶ εἰς τὸν Τηλέμαχον (Ὁμ. Ὀδ. Α, 105. 181).

Μέντωρ, 1) Ἰθακήσιος, υἱὸς τοῦ Ἀλκίμου, εἰς ὃν ὁ Ὀδυσσεύς, ἀπερχόμενος τῆς Ἰθάκης, ἐνεπιστεύθη τὴν μέριμναν περὶ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, δι' ὃ καὶ ἀντετάττετο οὗτος εἰς τῶν μνηστήρων τὰς ἐνεργείας (Ὁμ. Ὀδ. Β, 225). Ἡ Ἀθηνᾶ ἔλαβε πολλάκις τὴν μορφὴν αὐτοῦ, καὶ ὅτε συνώδευσε τὸν Τηλέμαχον εἰς Πύλον, ὅτε ἐπροστάτευσε τὸν Ὀδυσσέα μαχόμενον κατὰ τῶν μνηστήρων, ὅτε ἐπέφερε συμβιβασμὸν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῶν ὑπηκόων του (Ὀδ. Β, 267. Χ, 205. Ω, 546).—2) Πατὴρ τοῦ Ἰμβρίου ἐν Πηδαίῳ τῆς Τρωάδος (Ἰλ. Ν, 171).—3) Ῥόδιος, ἀδελφὸς τοῦ Μέμνονος, ἐπέμφθη τῷ 361 π. Χ, ὑπὸ Νεκτανέβου, ἐπὶ κεφαλῆς τῶν Ἑλλήνων συμμάχων, εἰς βοήθειαν τῶν κατὰ τῶν Περσῶν ἐπαναστάντων Σιδωνίων. Ἀλλ' ἕνεκα προδοσίας αὐτοῦ καὶ τοῦ βασιλέως Τέννου, ἠναγκάσθη, τῷ 351, ἡ πόλις νὰ παραδοθῇ. Μετέπειτα διετέλεσεν ἐπίσημος σατράπης τῶν Περσῶν ἐν τῇ μικρᾷ Ἀσίᾳ, καὶ συνετέλεσεν εἰς τὴν ἐκ νέου ὑποταγὴν τῆς Αἰγύπτου· ἀπέθανε δὲ ἀμέσως πρὸ τῆς ἐκστρατείας τοῦ Ἀλεξάνδρου (Διόδ. ΙΣΤ, 43).

Μένυλλος, μετὰ τὸν λαμιακὸν πόλεμον φρούραρχος ἐγκαταστὰς ὑπὸ τῶν Μακεδόνων εἰς Μουνυχίαν, ἀνὴρ ἥμερος καὶ φίλος τοῦ Φωκίωνος (Πλούτ. Φωκ. ΚΗ, 30. — Διόδ. ΙΗ, 18).

Μένων, 1) Δυνάστης τῆς Φαρσάλου, καὶ πολλοὺς μετοίκους ἔχων ὑπὸ τὸ κράτος του. Ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου ἐκηρύχθη ὑπὲρ τῶν Ἀθηναίων, καὶ ὑπεστήριξεν αὐτοὺς ἐν Θράκῃ (Θουκ. Β, 22.—Δμσθ. Συμμορ. 173).—2) Θεσσαλὸς ἀρχηγὸς τῶν Ἑλλήνων μισθοφόρων Κύρου τοῦ Β' κατὰ τοῦ Ἀρταξέρξου. Μετὰ τὴν ἐν Κουνάξοις μάχην ἐβουλεύθη νὰ προδώσῃ τοὺς συστρατήγους του, ἀλλὰ πρὸ τούτου συνελήφθη καὶ ἐφονεύθη μετ' αὐτῶν ὑπὸ τοῦ Τισσαφέρνους (Ξεν. Ἀν. Α, 2, 6. Β, 6, 28). Εἷς τῶν διαλόγων τοῦ Πλάτωνος κατ' αὐτὸν ἐπεγράφη. —3) Ἐκ Φαρσάλων, οὗ ἡ θυγάτηρ Φθία ἦν μήτηρ τοῦ Πύρρου, ἵππαρχος τῶν Θετταλῶν ἐν τῷ Λαμιακῷ πολέμῳ (Διόδ. 111, 5, 15.—Πλούτ. Φωκ. ΚΕ).

Μερὶς, ἴδ. Συσσίτιον.

Μέρμερος, 1) ἢ Μακαρεύς, υἱὸς τοῦ Ἰάσωνος καὶ τῆς Μηδείας, φονευθεὶς ὑπὸ ταύτης ἐν Κορίνθῳ μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Φέρητος. Ἶδ. Ἀργοναῦται.—2) Υἱὸς τοῦ Φέρητος, ἔγγονος τοῦ Ἰάσωνος καὶ τῆς Μηδείας, πατὴρ τοῦ Ἴλου, ἐν Ἐφύρᾳ τῆς Θεσπρωτίας οἰκῶν, ἐπιδέξιος εἰς παρασκευὴν φαρμάκων (Ὁμ. Ὀδ. Α, 259).

Μερμησσός (ἡ), κώμη τῆς Φρυγίας, ἐπὶ τοῦ ὄρους Ἴδης, ὑποτιθεμένη ἕδρα τῆς Ἐρυθραίας Σιβύλλης (Στεφ, Βυζ.).

Μερμνάδαι, ἴδ. Γύγης καὶ Κροῖσος.

Μερόη, νῆσος εὐφορωτάτη, μεταξὺ τῶν ποταμῶν Νείλου, Ἀστάπου καὶ Ἀσταβόρα, χώρα ἐμπορικὴ, μεθ' ὁμωνύμου πρωτευούσης, ἕδρας τοῦ ἄρχοντος αὐτῆς Μεγάλου ἱερέως. Ἐπὶ Νέρωνος ἦν ἡ πόλις ἤδη κατεστραμμένη. Ἦν δ' ὁ πολιτισμὸς αὐτῆς ὅμοιος τῷ Αἰγυπτιακῷ, ὅστις ἐκεῖθεν φαίνεται πηγάσας (Ἡρδ. Β, 30).

Μέροπες, οἱ ἀρχαῖοι κάτοικοι τῆς νήσου Κῶ (Ὁμ. Ὕμν. Ἀπλ. 42.—Πίνδ.—Στφ. Βυζ.).

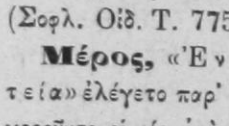
Μερόπη, 1) Ὠκεανὶς, κατά τινας μήτηρ τοῦ Φαέθοντος ἐκ τοῦ Κλυμένου. Ἶδ. Ἥλιος.—2) Μία τῶν Ἡλιαδῶν, ἀδελφῶν τοῦ Φαέθοντος.—3) Θυγάτηρ τοῦ Ἄτλαντος, σύζυγος τοῦ Σισύφου ἐν Κορίνθῳ, καὶ μήτηρ τοῦ Γλαύκου. Ἐγένετο δ' αὕτη ἡ 7η σκοτεινὴ

Πλειὰς, συγκαλυπτομένη ὑπ' αἰσχύνης διότι ἐνυμφεύθη θνητόν. — 4) Θυγάτηρ Κυψέλου, τοῦ βασιλέως τῆς Ἀρκαδίας, γυνὴ τοῦ Κρεσφόντου, εἶτα τοῦ Πολυφόντου, καὶ μήτηρ τοῦ Αἰπύτου. — 5) Σύζυγος Πολύβου, τοῦ βασιλέως τῆς Κορίνθου, ἀναθρέψασα τὸν Οἰδίπουν (Σοφλ. Οἰδ. Τ. 775).

Μέρος, «Ἐν τοῖς μέρεσι στρατεία» ἐλέγετο παρ' Ἀθηναίοις ἡ εἰς ἣν ὑπεχρεοῦντο οἱ νέοι ἀπὸ τοῦ 18ου μέχρι τοῦ 20ου ἔτους τῆς ἡλικίας των, μένοντες ἐντὸς τῆς Ἀττικῆς καὶ περιπολοῦντες καὶ φρουροῦντες «ἐν τοῖς φυλακτηρίοις» (Πλούτ. Νομ. ΣΤ, 760.—Ξνφ. Γ, 5, 7), ἅτινα ἦσαν τὰ ὀχυρὰ καὶ δι' αὐτοὺς ὡρισμένα μέρη (Αἰσχν. Πρπρσθ. 330).

Μέροψ, 1) βασιλεὺς τῆς Κῶ, πατὴρ τοῦ Εὐμήλου. Ὅτε ἡ Ἄρτεμις ἐφόνευσε τὴν σύζυγόν του, τὴν νύμφην Ἐχέμειαν, ἠθέλησε καὶ αὐτὸς νὰ φονευθῇ· ἀλλ' ἡ Ἥρα τὸν κατέταξεν ὡς ἀετὸν ἐν τοῖς ἀστερισμοῖς. — 2) Βασιλεὺς τῶν Αἰθιόπων, σύζυγος τῆς Κλυμένης, ἐξ ἧς ὁ Ἥλιος ἔσχε τὸν Φαέθοντα (Ov. Met. I, 963). — 3) Βασιλεὺς ἐν Ῥυνδάκῳ, ἐκ Περκότης τῆς Μυσίας, μάντις, πατὴρ τῆς Κλείτης, τῆς Ἀρίσβης, τοῦ Ἀμφίου καὶ τοῦ Ἀδράστου (Ὁμ. Ἰλ. Β, 830, Β, 339). — 4) Κατὰ Βιργίλιον (Æn. IX, 702), εἷς τῶν ὀπαδῶν τοῦ Αἰνείου, φονευθεὶς ὑπὸ Τούρνου.

Μέσαβον, ὁ μέσος δεσμὸς ὁ προσδέων

τὸν ῥυμὸν εἰς τὸν ζυγὸν (Πολύβ.). Ἐνίοτε ὅμως ἦσαν τὰ μέσαβα ξύλινα εἰς τὰ δύο πέρατα τοῦ ζυγοῦ, ὡς ἐν τῇ εἰκόνι ἐκ χειρογράφου τοῦ Ἡσιόδου· ὥστε καὶ «μέσαβα βοῦς ὑποδύς» (Καλλίμχ. ἐν Πρόκλ. 1).

Μεσαμβρία, 1) πόλις τῶν Κικόνων ἐν Θρᾴκῃ κατὰ τὴν Μεσόγειον, οὐ μακρὰν τοῦ ποταμοῦ Λίσσου (Ἡρδ. Ζ, 108). — 2) Ἐπίσημος πόλις τῆς Θρᾴκης κατὰ τὸν Εὔξεινον πόντον, πρὸς τοῖς ὁρίοις τῆς Μοισίας, ἀποικία δωρικὴ φυγάδων Βυζαντίων καὶ Χαλκιδέων, ἱδρυθεῖσα τῷ 493 π. Χ. καὶ μάλιστα

Μεσημβρία προφερομένη (Ἡρδ. Δ. 93. — Στρβ. Ζ, 319).

Μέσαυλος (ἡ), ἢ Μέσαυλον (τὸ), ἡ δίοδος ἡ ἄγουσα ἀπὸ τῆς αὐλῆς τοῦ ἀνδρῶνος εἰς τὴν τοῦ γυναικωνίτου, καὶ ἡ θύρα ἡ τὰ δύο μέρη χωρίζουσα (ἴδ. οἶκος).

Μεσήνη, χώρα παρὰ τῷ Τίγριδι (Στρβ.), νῆσον ἀποτελοῦσα μεταξὺ τῶν δύο βραχιόνων τοῦ Τίγριδος καὶ τῆς θαλάσσης.

Μεσίδιος ἄρχων, ἐν Θεσσαλίᾳ, ὁ μεταξὺ δύο ἀντιπάλων φατριῶν πρὸς συμβιβασμὸν ἐκλεγόμενος (Ἀριστ. Πολιτ. Ε, 63).

Μεσόα, ἓν τῶν πέντε τμημάτων τῆς Σπάρτης (Θουκ. Α, 10. — Ἡρδτ. Γ, 55. — Στρβ. Η, 5, 3. — Παυσ. Γ, 16.

Μεσογαία, τὸ πεδίον τῆς Ἀττικῆς Α τοῦ Ὑμηττοῦ (Καὶ ν. Μεσόγαια).

Μεσοδάμα, ἐν Σπάρτῃ ἡ οἰκοδέσποινα (Ἡσύχ.).

Μεσομήδης, Κρὴς, λυρικὸς ποιητὴς, ἀπελεύθερος εὐνοούμενος τοῦ Ἀδριανοῦ. Σῴζονται αὐτοῦ τινὰ ἐπιγράμματα καὶ ὕμνος εἰς Νέμεσιν, μετὰ μουσικῶν σημείων (περὶ ὧν ἴδ. Bellermann, 1840).

Μεσοποταμία, χώρα ἐν Ἀσίᾳ, μεταξὺ Εὐφράτου καὶ Τίγριδος, χωροῦσα πρὸς Β μέχρι τοῦ Ταύρου καὶ τῆς Ἀρμενίας, πρὸς Ν μέχρι Μηδείας. Πρὸ τῶν Σελευκιδῶν δὲ κατετάττετο ὁτὲ μὲν μετὰ τῆς Συρίας (Ξεν. Ἀνάβ. Α, 4, 6. 19), ὁτὲ δὲ μετὰ τῆς Ἀσσυρίας (Ἀρρ. Ζ, 7). Τὰ βορειότερα αὐτῆς μέρη ἦσαν πολὺ εὐφορώτερα τῶν νοτίων (Ξεν. Ἀν. Δ, 5, 1). Τὰ ὄρη αὐτῆς ἦσαν ὁ Μάσιος, παρέκτασις τοῦ Ταύρου, καὶ ὁ Σύγαρις, ἐξακολούθησις τοῦ Μασίου παρὰ τὸν Τίγριν. Ποταμοὶ δ' εἰς τὸν Εὐφράτην εἰσρέοντες ἦσαν ὁ Χαβόρας, ὁ Σκίρτος καὶ ὁ

Βελίχας. Διῃρεῖτο δ' ἡ χώρα εἰς τὴν Οὐρσηνὴν πρὸς Δ, μετὰ τῶν πόλεων Ἐδέσσης καὶ Καρρῶν, καὶ ἡ Μυγδονία, πρὸς Ν, ἧς πόλεις ἐν ἄλλαις ἡ Νίσιβις, αἱ Καιναὶ, τὸ Κιρκάσιον.

Μεσοστύλιον, ἡ ἀπ' ἀλλήλων ἀπόστασις τῶν κιόνων εἰς τὰς στοὰς καὶ τὰ περι-

στύλια. Διέκρινεν δ' οἱ ἀρχαῖοι πέντε τοιαῦτα, καθ' ἃς τὸ δι' αὐτῶν κοσμούμενον οἰκοδόμημα ἐλέγετο α) ἀραιόστυλον, ὅτε οἱ κίονες αὐτοῦ ἀπεῖχον ἀπ' ἀλλήλων κατὰ 4 τῶν κατωτέρων αὐτῶν διαμέτρων· β) διάστυλον ὅταν κατὰ 3· γ) εὔστυλον ὅταν κατὰ 2 ½· δ) δίστυλον, ὅταν κατὰ 2· ε) πυκνόστυλον, ὅταν κατὰ 1 ½. Ὁ Εὔστυλος ἦν ὁ συνηθέστερος καὶ κομψότερος τρόπος. Ἴδ. Ναῦς.

Μεσόχορος, ἐν μεταγενεστέροις χρόνοις ὅ,τι πρὶν ὁ κορυφαῖος, ὁ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ χοροῦ ἱστάμενος, καὶ τὸν ῥυθμὸν τῆς μελῳδίας ὑποδεικνύων. Ἐντεῦθεν, παρὰ Ῥωμαίοις, οἱ ἐπὶ μισθῷ προεξάρχοντες τῶν χειροκροτήσεων ἐν τοῖς θεάτροις καὶ εἰς τὰς ἀγορεύσεις.

Μέσπιλα, κατὰ Ξενοφῶντα (Ἀν. Γ, 4, 10) ἀρχαία, παρὰ τῷ Τίγριτι κειμένη, πόλις τῆς Ἀσσυρίας, τότε μὲν ὑφισταμένη πλέον, ἥτις δ' ἐπεριτειχίζετο ὑπὸ τείχους 50' ὑψηλοῦ καὶ ἐπίσης πλατέος ἐκ λευκοῦ λίθου λελαξευμένου· πιθανῶς οὐδεμία ἄλλη ἢ τὰ ἐρείπια (Ἀσσυριαστὶ Μαπέλα) τῆς Νινευΐ τὰ καὶ νῦν Μοσοὺλ καλούμενα.

Μέσσα, πολίχνη τῆς Λακωνίας, εἰς τὰ δυτικὰ τοῦ Ταινάρου (Παυσ. Γ, 25).

Μεσσάνα, ἴδ. Μεσσήνη.

Μεσσαπία, ἢ Καλαυρία, Ἰαπυγία, Σαλεντινὴ, τὸ ἀπὸ Τάραντος ΝΔ τῆς Ἰταλίας. Κατῳκεῖτο κατὰ μέγα μέρος ὑπὸ Ἑλλήνων καὶ Ἰλλυριῶν. Ἐπὶ Βυζαντινῶν τὸ ὄνομα Καλαβρία ἐδόθη τῇ ΝΔ Ἰταλίᾳ.

Μεσσάπιον, ἴδ. Βοιωτία.

Μέσσαπος, υἱὸς τοῦ Ποσειδῶνος, βασιλεὺς τῆς Τυρρηνίας (Virg. Æ, VII, 691).

Μέσσατις, πολίχνη τῆς Ἀχαΐας, βορειοτέρα τῶν Πατρῶν (Παυσ. ΣΤ).

Μεσσεῖς, κρήνη πλησίον τῆς πόλεως Ἑλλάδος ἐν Θεσσαλίᾳ (Ὁμ. Ἰλ. Β, 458).

Μεσσήνη, 1) ἡ καὶ Μεσσηνία (ἀφ' ὅτου ἐκτίσθη πόλις ὑπὸ τὸ ὄνομα Μεσήνη) ἡ ΝΔ τῆς Πελοποννήσου ἄκρα, ἔχουσα πρὸς Β τὴν Ἀρκαδίαν καὶ Ἦλιδα, πρὸς Α τὴν Λακωνίαν, πρὸς Ν τὴν Μεσόγειον θάλασ-

σαν, καὶ πρὸς Δ τὴν Ἰονικήν. (Ὅρα χάρτην Μεσσήνης ἐν σελίδι 637). Ἐν τοῖς ἀρχαιοτέροις χρόνοις ὥριζον αὐτὴν πρὸς Α ὁ ποταμὸς Πάμισος ὁ ἐλάσσων, αἱ κορυφαὶ τοῦ Ταϋγέτου καὶ ἡ βαθεῖα κοιλὰς Χοίριος νάπη, ἐπιφάνειαν δ' εἶχε 49 τετραγ. μίλια. Ὄρη δ' αὐτῆς ἦσαν ὁ ἐκ τῆς Λακωνίας εἰσχωρῶν Ταΰγετος· αἱ εἰς Β παρεκτάσεις τοῦ Ἀρκαδικοῦ Λυκαίου· τὰ Νόμια, μετὰ τοῦ κεντρικοῦ αὐτῶν σημείου, τῆς Εἴρας (ν. Ἅγ. Ἠλία)· εἰς τὴν ΒΔ γωνίαν τὸ νῦν Κούτρα καλούμενον ὄρος· ΝΔ δὲ τὰ ν. Κοντοβούνια, ἔχοντα δύο κορυφὰς, τὴν Ἰθώμην

καὶ τὴν Εὖαν (Ἅγ. Βασίλειον). Ἐνταῦθα ἐκτείνεται τὸ βόρειον Στενικλάρειον πεδίον, καὶ διὰ στενωποῦ συνδέεται μετ' ἄλλης νοτίας πεδιάδος, τῆς Μακαρίας διαρρεομένης ὑπὸ τοῦ Παμίσου. Δ χωρεῖ ἡ Μακαρία μέχρι τῆς Χερσονήσου τῆς ληγούσης εἰς τὸ ἀκρωτήριον Ἀκρίταν, καὶ περιεχούσης τὰ καλλιεργούμενα ὄρη, τὸν 950μ ὑψηλὸν Μαθίαν, καὶ δυτικώτερον τὸν τρικόρυφον Αἰγάλεων. Τῆς δυτικῆς ἐπιπέδου παραλίας μέρος ἦν ἀμμῶδες, δι' ὃ καὶ ὁ Ὅμηρος

λέγει (Ἰλ. Β, 71) «Πύλος ἠμαθόεις». Τὰ κυριώτερα ἀκρωτήρια ἦσαν ὁ Πλαταμώδης καὶ τὸ Κορυφάσιον παρὰ τῇ Πύλῳ, εἰς τὴν Ἰονικὴν θάλασσαν, ὁ Ἀκρίτας πρὸς Ν. Ἐκ δὲ τῶν πολλῶν ποταμῶν δύο μόνοι ἔρρεον δι' ὅλου τοῦ ἔτους, ἡ Νέδα, ὅριον τῆς Τριφυλίας ἐν Ἤλιδι, καὶ ὁ μέγας Πάμισος, ἐξ ἑλους πηγάζων, μόνον 2 1/2 μ. μῆκος ἔχων, ἀλλ' οὐχ ἧττον ὁ εὐρύτερος ποταμὸς τῆς Πελοποννήσου, διότι δέχεται καὶ τὴν Βαλύραν μετὰ τῶν εἰς αὐτὴν εἰσρεόντων Κώου, Ἠλέκτρας, Χαράδρου. Ἀμφίτου, Λευκασίας, καὶ τοῦ Ἄριδος παρὰ τὰς ἐκβολάς του. Πρὸς Ν ἡ θάλασσα ἀποτελεῖ τὸν Μεσσηνι(α)κὸν, Κορωνικὸν ἢ Ἀσιναϊκὸν καλούμενον κόλπον, πρὸς Δ δὲ τὸν τῆς Πύλου (Ναυαρίνου), εἰς οὗ τὰ Β ἐκτείνεται· πρὸ τῆς στερεᾶς ἡ νῆσος Σφακτηρία. Μικρὸς δὲ κόλπος μᾶλλον πρὸς Β ἐκαλεῖτο Βουφρᾶς (Θουκ. Δ, 118). Οἱ πρῶτοι κάτοικοι ἦσαν ἐκ τοῦ γένους τῶν Λελέγων, μικτοὶ μετ' Ἀργείων. Εἶτα δ' ἐπῆλθον καὶ Αἰολεῖς, καὶ τέλος καὶ Δωριεῖς. Ἐπὶ Ὁμήρου τὸ Α αὐτῆς ἀνῆκε τῇ Λακωνίᾳ, τὸ δὲ Δ ἀπετέλει τὸ κράτος τοῦ Νέστορος. Μετὰ ταῦτα δ' οἱ κατὰ τῆς Σπάρτης πόλεμοι, καὶ ἰδίως ὁ 6ος (685—663 π. Χ. ἐξησθένησαν τὴν χώραν καὶ ὑπέταξαν αὐτὴν τοῖς Λακεδαιμονίοις, ἀφ' ὧν τὸ πρῶτον ἡ ἐν Λεύκτροις μάχη ἐπὶ Ἐπαμεινώνδου (371) τὴν ἠλευθέρωσε, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ τῇ ἀποδώσῃ μεγάλην πολιτικὴν σπουδαιότητα. Πόλεις δὲ τῆς ὅλης χώρας ἦσαν, α) εἰς τὸν Μεσσηνιακὸν κόλπον, ἡ Ἀβία, ἡ τοῦ Ὁμήρου (Ἰλ. Ι, 150) ὑποτιθεμένη Ἰρὴ ἢ Ἱρή· αἱ Φαραὶ εἰς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Νέδωνος· αἱ Καλάμαι· ἡ Κορώνη εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ Μαθία, κτισθεῖσα συγχρόνως μετὰ τῆς Μεσσήνης· ἡ Ἀσίνη, αἱ Κολονίδες· β) Εἰς τὴν Ἰονικὴν θάλασσαν, ἡ Φοινικοῦς μετὰ λιμένος· ἡ Με(ο)θώνη· ἡ Πύλος (ν. Ναυαρῖνον) ἐπὶ ὑψηλῆς χερσονήσου, πόλις τοῦ Νέστορος, ὀχυρωθεῖσα ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου (τῷ 425), μετ' ἀρίστου λιμένος, καλυπτομένου ὑπὸ τῆς πρὸ αὐτοῦ παρατεινομένης νήσου Σφακτηρίας ἢ Σφαγίας· ἡ Κυπαρισσία, κατὰ τὸν ὁμώνυμον κόλπον, ἔχουσα τὴν ὡραίαν πηγὴν Διονυσιάδα· ἡ Αὐλὼν μεθ' ὁμωνύμου φάραγγος κατὰ τὰ σύνορα τῆς Ἤλιδος· γ) Ἐν τῷ ἐσωτερικῷ ἡ Ἀνδάνια (ν. ἐρείπια εἰς Τρίφων), ἕδρα τῶν Δωριέων βασιλέων, πατρὶς τοῦ Ἀριστομένους· ἡ Στενύκλαρος ἐν τῇ ὁμωνύμῳ κοιλάδι, ἕδρα τῶν Δωριέων βασιλέων, καταστραφεῖσα ἐπὶ τοῦ πρώτου Μεσσηνιακοῦ πολέμου· ἡ Μεσσήνη, πρωτεύουσα ἱδρυθεῖσα τῷ 365, προτροπῇ τοῦ Ἐπαμεινώνδου, ἐπὶ τῆς Ν κλιτύος τοῦ ὄρους Ἰθώμης, ἔνθα πολλὰ σώζονται καὶ ἀξιόλογα αὐτῆς ἐρείπια εἰς περιφέρειαν 47 σταδίων καὶ εἰς ἱκανὸν ὕψος τῶν τειχῶν καὶ τῶν πύργων. Ὑπὲρ αὐτὴν δ' ἦν τὸ φρούριον Ἰθώμη, ὡς ὁ Ἀκροκόρινθος «κύριος τῆς Πελοποννήσου» καὶ αὐτὴ λεγομένη, τῷ δὲ 743 — 724 πολιορκηθεῖσα ὑπὸ τῶν Σπαρτιατῶν. Ἄμφεια ἐπὶ τοῦ Ἀμφίτου, ἔνθα ἡ ἁρπαγὴ νέων Σπαρτιατίδων ὑπὸ νέων Μεσσηνίων ἐπέφερε τὸν πρῶτον Μεσσηνιακὸν πόλεμον. Αἱ Λίμναι, εἰς τὰ ἕλη τῶν πηγῶν τοῦ Παμίσου, καὶ Δευθέλευτις καλουμεναι, μετ' ἐπισήμου ναοῦ τῆς Ἀρτέμιδος· Α Εἶρα, ἄλλη τῆς ὁμηρικῆς Ἶρας, ἐν τῇ ΒΑγωνίᾳ, εἰς τὸν 6ον Μεσσηνιακὸν πόλεμον, ἐπὶ 10 ἔτη ὑπὸ τῶν Σπαρτιατῶν πολιορκηθεῖσα· ἡ Οἰχαλία, θέσεως ἀβεβαίου (Στρβ. Η, 358.—Παυσ. Δ). — 2) Ἡ ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων ἐπὶ τὸ δωρικώτερον Μεσσάνα λεγομένη, ἐπισημοτάτη πόλις τῆς Σικελίας ἐπὶ τοῦ πορθμοῦ τοῦ διαιροῦντος αὐτὴν ἀπὸ τῆς Ἰταλίας. Ἐνταῦθα ἔκειτο κατ' ἀρχὰς ἡ σικελικὴ πόλις Ζάγκλη, ἐπώνυμος τοῦ ζάγκλου, σικελιστὶ τὸ ἄροτρον σημαίνοντος. Εἰς αὐτὴν μετῴκησαν τῷ 729 π. Χ. Εὐβοεῖς ἐκ Χαλκίδος καὶ Κύμης, καὶ τῷ 648 ἐξέπεμψαν ἤδη ἐκεῖθεν καὶ ἀποικίαν εἰς Ἱμέραν. Ὅτε δὲ, τῷ 494, κατεστράφη ἡ Μίλητος, τότε, προσκλήσει τῶν κατοίκων τῆς Ζάγκλης (Ἡρδ. ΣΤ, 23) ἦλθεν εἰς αὐτὴν οἱ φυγάδες Μιλήσιοι μετὰ Σαμίων· ἀλλὰ τῇ προτροπῇ Ἀναξίλα, τοῦ τυράννου τοῦ Ῥηγίου, ἐκυρίευσαν οὗτοι παρασπόνδως τὴν πόλιν, καὶ τὴν παρέδωκαν εἰς αὐτὸν, ὅστις, Μεσσήνιος ὢν τὴν καταγωγὴν, τὴν μετωνόμασε Μεσσήνην (Θουκ. ΣΤ, 5). Τῷ 461 ἡ πόλις ἐξέβαλε τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ ἦν εἰς ἀκμὴν τότε· ἀλλὰ τῷ 396 κατεστράφη ὑπὸ τῶν Καρχηδονίων· τὴν ἀνῳκοδόμησε δὲ Διονύσιος ὁ πρεσβύτερος, κατοίκους αὖθις εἰς αὐτὴν συναγαγών. Τῷ δὲ 312 περιῆλθεν ὑπὸ τὸν Ἀγαθοκλῆν καὶ τῷ 282 κατελήφθη ὑπὸ Σικελῶν μισθωτῶν, τῶν Μαμερτίνων, οἵτινες ἐφόνευσαν τοὺς ἄνδρας, καὶ συνδρομῇ τῶν Ῥωμαίων ἔμειναν κύριοι αὐτῆς ταύτης δοθείσης τῆς πρώτης ἀφορμῆς εἰς τὸν πρῶτον καρχηδονικὸν πόλεμον. Ἔμειναν δ' ἔκτοτε οἱ Μαμερτῖνοι πιστοὶ εἰς τὴν Ῥώμην, καὶ ἡ Μεσσήνη ἐχρησίμευεν ὡς ὁρμητήριον τῶν λῃστειῶν τοῦ Οὐήρρου (Cic. Verr. 4). Ἐπὶ Στράβωνος (ΣΤ, 263) ἦν ἔτι πόλις διάσημος. Ὁ δρεπανοειδὴς λιμὴν αὐτῆς ἠδύνατο νὰ περιλάβῃ ἑξακόσια πλοῖα.

Μεσσηνιακοὶ πόλεμοι. Τὰς περὶ τῶν ἀρχαιοτέρων ἐξ αὐτῶν εἰδήσεις διετήρησεν ἡμῖν ὁ Παυσανίας (Δ), ἀρυσθεὶς ἰδίως, ὡς φαίνεται, ἐκ τῶν ποιημάτων τοῦ Ῥιανοῦ, ὅστις κατὰ τὴν γ' π. Χ. ἑκατονταετηρίδα περισυνάξας ἐξέθηκεν εἰς ἔπη τὰς περὶ αὐτῶν σωζομένας ἐπ' αὐτοῦ παραδόσεις. Πρῶτος Μεσσηνιακὸς πόλεμος (743 — 726 π. Χ.). Κατὰ τὴν παράδοσιν, νέαι Σπαρτιάτιδες, ἐν ναῷ τῆς Ἀρτέμιδος, ἐπὶ τῶν συνόρων τῆς Σπάρτης καὶ τῆς Μεσσήνης πανηγυρίζουσαι, ἡρπάγησαν ὑπὸ νέων Μεσσηνίων, οἵτινες καὶ τὸν ἀπαιτήσαντα τὴν ἀπόδοσίν των Τήλεκλον, βασιλέα τῆς Σπάρτης, ἐφόνευσαν. Ἦν δ' ὁ βασιλεὺς οὗτος ὁ τὰς Ἀμύκλας τοῖς Ἀχαιοῖς ἀφαιρέσας καὶ ἔριδας περὶ ὁρίων διεγείρας. Ὀλίγον μετὰ ταῦτα ἡρπάγησαν τὰ ποίμνια τοῦ Μεσσηνίου Πολυχάρους, καὶ τὸν φυλάττοντα αὐτὰ υἱόν του ἐφόνευσεν ὁ Λακεδαιμόνιος Ἰδάιφνος, ἡ δὲ γερουσία τῆς Σπάρτης ἠρνήθη νὰ ἱκανοποιήσῃ τοὺς παθόντας. Τότε ὁ Πολυχάρης ἐξεδικήθη φονεύων ὅσους Σπαρτιάτας ἀπήντα, καὶ οἱ Μεσσήνιοι ἐπίσης ἠρνήθησαν νὰ τὸν παραδώσωσιν, ὡς οἱ Σπαρτιᾶται ἀπῄτουν, δι' ὃ οὗτοι ἤρξαντο τοῦ πολέμου, εἰσβαλόντες διὰ νυκτὸς εἰς τὴν πόλιν Ἄμφειαν, καὶ φονεύσαντες τοὺς πλείστους τῶν κατοίκων αὐτῆς. Τότε δὲ καὶ οἱ Μεσσήνιοι, εἰς τὰ ὅπλα ἐνασκηθέντες, ἐλεηλάτουν τὴν Λακωνικὴν, καὶ παρετάχθησαν τέλος εἰς μάχην, ἧς ἀμφίρροπον ἔμεινε τὸ ἀποτέλεσμα. Ἀλλ' οἱ Μεσσήνιοι, ἐν γένει ἀσθενέστεροι, κατέλιπον τὰς ἀτειχίστους πόλεις των καὶ ἐκλείσθησαν εἰς τὴν Ἰθώμην· τὸ δὲ μαντεῖον τῶν Δελφῶν, ἐρωτηθὲν περὶ τῆς ἐκβάσεως τοῦ πολέμου, ὑπεσχέθη τὴν

νίκην ἂν ἐθυσιάζετο παρθένος ἐκ βασιλικῆς οἰκογενείας. Τότε ὁ Ἀριστόδημος προσέφερεν αὐθορμήτως τὴν ἰδίαν θυγατέρα, καὶ ὅτε ὁ μνηστὴρ αὐτῆς ἠθέλησε ν' ἀντιστῇ, τὴν ἐθανάτωσεν ἰδίᾳ χειρί. Βασιλεὺς δ' εἶτα γενόμενος, ἐνίκησε βοηθείᾳ καὶ τῶν Ἀργείων, Ἀρκάδων καὶ Σικυωνίων. Οἱ Σπαρτιᾶται ἀπεθαρρύνθησαν κατ' ἀρχάς, ἀλλὰ κατόπιν ἔλαβον διὰ δόλου ἕτερον εὔνουν αὐτοῖς χρησμὸν, καὶ τότε ὁ Ἀριστόδημος ηὐτοκτόνησε, καὶ ἐκυρίευσαν αὐτοὶ τὴν Ἰθώμην, τινῶν μὲν τῶν Μεσσηνίων φυγόντων εἰς Ἄργος καὶ Ἀρκαδίαν, τῶν δὲ ἐναπομεινάντων ὑπηκόων γενομένων ἐν μέρει περιοίκων, ὑποχρεουμένων νὰ παρέχωσιν εἰς τὴν Σπάρτην τὸ ἥμισυ τῶν ἐτησίων αὐτῶν προσόδων. Ὑπάρχει δὲ καὶ διήγησις, κρινομένη ὅμως ὡς μυθικὴ, καθ' ἣν ἐπὶ τῆς πολιορκίας τῆς Ἰθώμης νεανίαι ἐστάλησαν εἰς Σπάρτην ἵνα νυμφευθῶν τὰς ἐκεῖ ἐναπομεινάσας παρθένους καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν, παρθενίαι λεγόμενοι, ὡς περιφρονούμενοι ὑπὸ τῶν πολιτῶν, συνώμοσαν μετὰ τῶν εἱλώτων, ἀλλὰ, προδοθέντες, ἀπῆλθον εἰς Ῥήγιον καὶ εἰς Τάραντα. Μετὰ τὸ τέλος δὲ τοῦ πολέμου τούτου ἐπεκράτησεν εἰρήνη ἐν τῇ Πελοποννήσῳ, πλὴν ὅτε οἱ Σπαρτιᾶται ἐξηκολούθησαν πολεμοῦντες κατὰ τοῦ Ἄργους καὶ τῆς Κυνουρίας.—Ὁ δεύτερος ὅμως Μεσσηνιακὸς πόλεμος ἐξερράγη μετὰ 39 ἔτη, τῷ 685 π. Χ. (κατ' ἄλλους 660, διαρκέσας μέχρι 643), τῆς νέας γενεᾶς μὴ ἀνεχομένης τοὺς ὅρους ὑφ' οὓς εἶχον ὑποκύψει οἱ γονεῖς αὐτῆς. Πλὴν δὲ τῶν ἀρχαίων συμμάχων, συνέπραττεν ἤδη αὐτοῖς καὶ ὁ ἐκ Πίσης Πανταλέων, οἱ δὲ Σπαρτιᾶται εἶχον μεθ' ἑαυτῶν τοὺς Ἠλείους, Λεπρεάτας καὶ Κορινθίους. Εἰς τὰ ΒΔ τῆς χώρας πρὸς τῇ Ἀρκαδίᾳ, στρατὸς Μεσσηνιακὸς κατεῖχε τὴν Ἀνδάνιαν καὶ τὴν Οἰχαλίαν· τὴν ἀρχηγίαν δὲ τῶν Μεσσηνίων εἶχεν ὁ νέος Ἡρακλείδης καὶ Αἰπυτίδης Ἀριστομένης, ὅστις διὰ νυκτὸς ἐλθὼν εἰς ναὸν τῆς Ἀθηνᾶς ἐν τῇ Λακωνικῇ, καὶ τὴν ἀσπίδα του ἐκεῖ ὡς ἀφιέρωμα ἀναρτήσας, ὡχυρώθη εἰς τὴν Εἶραν, καὶ ἐκεῖθεν εἰσέβαλλε συνεχῶς εἰς τὴν Λακωνικήν. Οἱ δὲ Σπαρτιᾶται, καὶ διὰ τοῦ πολέμου καὶ δι' ἐσωτερικῶν ῥήξεων ἐξησθενημένοι, ἀπετάθησαν ἀμέσως πρὸς τὴν πόλιν ἥτις τότε ἦν ἰσχυρὰ καὶ ἀκλόνητος, τὰς Ἀθήνας. Ὁ πεμφθεὶς δ' αὐτοῖς ποιητὴς Τυρταῖος ἐνεθουσίασεν αὐτοὺς διὰ τῶν ᾀσμάτων του περὶ πολεμικῆς τιμῆς καὶ πίστεως εἰς τοὺς ἡγεμόνας, τοῖς ἐπέβαλε τάξιν καὶ πειθαρχίαν, καὶ, παρὰ τὰ συμφέροντα τῶν ἀριστοκρατῶν, τὴν παραδοχὴν νέων πολιτῶν, δι' ὧν ηὔξησεν ὁ ἀριθμὸς τῶν πολεμιστῶν. Τῶν Μεσσηνίων οἱ σύμμαχοι, διεσπαρμένοι ὄντες, ὀλίγην εἶχον ἑνότητα, οὐδὲ λίαν τελεσφόρον παρεῖχον βοήθειαν· ὁ δὲ τῶν Ἀρκάδων βασιλεὺς Ἀριστοκράτης καὶ, ἐπρόδωκεν αὐτοὺς δωροδοκηθεὶς, καὶ, προκειμένης μάχης, ἀπέσχεν αὐτῆς μετὰ τοῦ στρατοῦ του ἀποτελοῦντος τὰ δύο τρίτα τῶν δυνάμεων τῆς Μεσσηνίας, καὶ οὕτω κατετροπώθησαν οἱ Μεσσήνιοι, καὶ πᾶσα ἡ δυτικὴ ἐπίπεδος χώρα, πλὴν τῶν φρουρίων τῆς Πύλου καὶ τῆς Μεθώνης, ἐκυριεύθη ὑπὸ τῆς Σπάρτης. Καὶ εἰς τὰ ὀρεινὰ δὲ φρούρια δὲν ἠδυνήθησαν πλέον ἐπὶ μακρὸν ν' ἀντιστῶσι, καὶ μετῴκησαν εἰς τὴν Ἀρκαδίαν. Κατὰ τὰς παραδόσεις δὲ, εἰς μίαν τῶν ἐκδρομῶν αὐτοῦ ἐκ τῆς Εἴρας συνελήφθη ὁ Ἀριστομένης μετὰ 50 ὀπαδῶν καὶ ἐρρίφθη εἰς τὸν Κεάδαν. Ἀλλ' εἰς τὸν πυθμένα αὐτοῦ τὰ ἴχνη ἀλώπεκος ἀκολουθήσας, κατώρθωσε νὰ ἐξέλθῃ καὶ νὰ σωθῇ. Ὅτε δ' ἐκ τραύματος μετὰ ταῦτα ἐκωλύετο νὰ ἐπαγρυπνῇ πανταχοῦ, εἰς δραπέτης αἰχμάλωτος κατέδειξε τὴν εἴσοδον εἰς τὸ φρούριον τῆς Εἴρας, ὅπερ οὕτως ἐκυριεύθη, ἐν ᾧ εἰς τὴν κάτω πόλιν ἡ μάχη ἐξηκολούθησεν ἔτι ἐπὶ τρία ἡμερονύκτια. Ὁ Ἀριστομένης ἔφυγεν εἰς Ῥόδον, οἱ δ' ἐξ Ἰθώμης καὶ Πύλου Μεσσήνιοι ἀπέπλευσαν εἰς Σικελίαν, καὶ ἐκεῖ κατέλαβον τὴν ἀρχὴν εἰς Ῥήγιον καὶ ἔπειτα καὶ εἰς Ζάγκλην. Οἱ Σπαρτιᾶται δ' ἐξηκολούθησαν τὸν πόλεμον κατὰ τῶν συμμάχων τῶν Μεσσηνίων, καὶ ὑπὸ τὸν

φίλαρχον αὐτῶν βασιλέα Κλεομένην Α' προσέβαλον τοὺς Ἀρκάδας, ὧν αἱ πόλεις ἀντέστησαν, ἐπέπεσαν αἰφνιδίως καὶ ἐκυρίευσαν τὸ Ἄργος, ἐξεδίωξαν ἐκ Σικυῶνος τὸν ἐμπειροπόλεμον Κλεισθένην (Ἡρδ. Ε, 67. ΑΤ, 126), καὶ ἐπέπεσαν κατὰ τῆς Αἰγίνης, ἥτις ἠρνεῖτο νὰ τοῖς πέμψῃ στρατόν.—Τρίτος Μεσσηνιακὸς πόλεμος (464—455 π. Χ.). Τὸ φιλέκδικον μῖσος τῶν Μεσσηνίων, μὴ ἀποσβεσθὲν, εὗρεν ἀφορμὴν νὰ ἐκραγῇ αὖθις, ὅτε τῷ 464, ἐκ καταστρεπτικοῦ ὠφεληθέντες σεισμοῦ, οἱ Εἵλωτες ἐπανέστησαν. Τότε κατέλαβον καὶ οἱ Μεσσήνιοι τὴν ἀρχαίαν αὐτῶν πόλιν Ἰθώμην, ἣν καὶ ἐπολιόρκησαν οἱ Σπαρτιᾶται. Οὗτοι δὲ καίτοι ἐχθρικῶς μᾶλλον διακείμενοι κατὰ τῶν Ἀθηνῶν, κατέφυγον ὅμως οὐχ ἧττον εἰς αὐτὰς, καὶ ἐζήτησαν τὴν βοήθειάν των. Τοῖς ἐπέμφθη δ' αὖτη μετὰ τοῦ Κίμωνος ἐπὶ κεφαλῆς. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ πολιορκία δὲν ἐπερατοῦτο, ὑπονοίας συλλαβόντες οἱ Σπαρτιᾶται, ἀπέπεμψαν τοὺς Ἀθηναίους, εἰπόντες ὅτι δὲν εἶχον πλέον ἀνάγκην αὐτῶν, εἰ καὶ διετήρησαν παρ' ἑαυτοῖς πάντας τοὺς ἄλλους συμμάχους. Μετὰ μακρὰν δ' ἀντίστασιν ὑπετάγησαν τέλος οἱ ἀνδρεῖοι φρουροὶ τῆς Ἰθώμης, κατ' ἐντίμους συνθήκας, καὶ μετέβησαν μετὰ τῶν οἰκογενειῶν των εἰς τὴν πόλιν Ναύπακτον, ἣν τοῖς ἔδωκαν οἱ Ἀθηναῖοι, πρὸ μικροῦ αὐτὴν ἀποκτήσαντες (Θουκ. Α, 101.—Πλούτ. Κίμ. ΙΣΤ—Διόδ. ΙΑ, 63).

Μεσωγὶς ἡ Μεσογὶς (ἡ), τὸ κυριώτερον ὄρος τῆς Λυδίας, Β τοῦ Μαιάνδρου. Κλάδοι αὐτοῦ ὁ Πακτύης καὶ ὁ Θώραξ (Στρβ. ΙΔ, 636).

Ἐξ ἀρχαίου λύχνου

Μεταβάτης, εἰς τὰ ἱπποδρόμια, ὁ, ἐνῷ ἔτρεχον οἱ ἵπποι, ἄνευ ἐφιππίου καὶ χαλινοῦ ἐντέχνως ἀπὸ τοῦ ἑνὸς εἰς τὸν ἄλλον μεταπηδῶν.

Μεταβλητικὴ, τὸ μεταβάλλειν τὰς ἀξίας εἰς ἀλλήλας, περιελάμβανε τὴν ἐμπορίαν, τὸν τοκισμὸν, τὸ ἐπάγγελμα τῶν ἀργυραμοιβῶν, τὴν μισθαρνίαν.

Μεταγειτνιών, ἴδ. ἔτος.

Μεταγένης, 1) Ποιητὴς τῆς ἀρχαίας κωμῳδίας ἐν Ἀθήναις, ταπεινῆς καταγωγῆς, σύγχρονος τοῦ Ἀριστοφάνους. Σώζονται μόνον τίτλοι τινὲς κωμῳδιῶν του. — 2) Ἀρχιτέκτων ἐκ Κνωσσοῦ τῆς Κρήτης, υἱὸς Χερσίφρονος, συνειργάσθη μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ εἰς τὴν οἰκοδομὴν τοῦ ἐν Ἐφέσῳ ναοῦ τῆς Ἀρτέμιδος (Στρβ. ΙΔ, 640. — Pl. XXXVI, 14, 21:—Vitr. VII, Præf. 16). — 3) Ἀρχιτέκτων Ἀθηναῖος, εἷς τῶν οἰκοδομησάντων τὸν ἐν Ἐλευσῖνι ναὸν τῆς Δήμητρος, περατωθέντα μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Περικλέους (Πλούτ, Περ. Γ).

Μετάλκης, υἱὸς τοῦ Αἰγύπτ.(Ἀπλλδ.).

Μέταλλα, ὀρύγματα πρὸς ἐξαγωγὴν λίθων ἢ εἵας δήποτε ὕλης, ὅθεν κυρίως τὰ μεταλλεῖα, καὶ ἐκ ταύτης τῆς σημασίας τὰ ὀρυκτὰ τὰ κυρίως μέταλλα καλούμενα. Καθ' Ὅμηρον (Ὀδυσσ. Α, 184) τὸν χαλκὸν καὶ τὸν σίδηρον ἐπορίζοντο οἱ Ἕλληνες διὰ τοῦ ἐμπορίου. Ἦν δὲ τότε ὁ χαλκὸς πολὺ κοινότερος τοῦ σιδήρου, ὅστις ἐθεωρεῖτο ὡς δυσκατέργαστος, «πολύκμητος» (Ὁμ. Ἰλ. Ζ, 48), καὶ ὁ Ἡσίοδος (Ἔργ. κ. Ἡμ. 150) μνημονεύει ἐποχῆς καθ' ἣν οὗτος ἦν ἄγνωστος. Ὁ κασσίτερος, ὅστις ἐσκλήρυνε τὸν χαλκὸν καὶ καθίστα αὐτὸν χρήσιμον τῇ ὁπλοποιίᾳ, ἦν ἐπίσης γνωστὸς τῷ Ὁμήρῳ (Ἰλ. Σ, 474). Μνημονεύει δ' ὁ αὐτὸς ποιητὴς καὶ τοῦ κυάνου (Ἰλ. Α, 24. Ὀδ. Η, 87. — Ἡσίοδ. Ἀσπ. Ἡράκλ. 143), ὅστις ἐξελήφθη ὡς σημαίνων τὸν χάλυβα. Πιθανώτερον ὅμως ἐνομίσθη ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ παρ' Ἡσιόδῳ ἀδάμας (Ἀσπ. 231. Θεογν. 161), προερχόμενος, ὡς ὑπό τινων ὑπετέθη, μετὰ τοῦ σιδήρου, ἐκ τῶν ὑπερβορείων Χαλύβων (Αἰσχλ. Προμ. 720. — Ἀπλλδ. Ῥόδ. Β, 1000.—Ξενοφ. Ἀνδ. Ε, 5). Τοῦ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου, εἰ καὶ μετὰ ποιητικῶν ὑπερβολῶν,

ἀλλ' ἀναμφισβήτητος ἀποδείκνυται ἡ ὕπαρξις ἐν Ἑλλάδι ἐπὶ τῶν ὁμηρικῶν χρόνων. Ἡ χώνευσις τῶν μετάλλων ἦν τοῖς Ἕλλησιν ἐκ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων γνωστή. Αὐτὴν ὁ Ἥφαιστος ἀντεπροσώπευεν ἐν τῇ μυθολογίᾳ, καὶ ἄκμων καὶ σφῦρα, ῥαστὴρ, πυράγρα καὶ φύσαι, ἢ ἐν γένει κάμινοι, ἀπαντῶνται παρὰ τοῖς πρώτοις ποιηταῖς (Ὅμ. Ἰλ. Σ, 369 κτλ. Ὀδ. Γ, 433. — Ἡσίοδ. Θεογ. 863), καὶ τὰ χαλκεῖα ἦσαν κοινὰ ἐντευκτήρια, ὡς τὰ κουρεῖα παρὰ τοῖς μεταγενεστέροις (Ὀδ. Ε, 328. — Ἡσ. Ἔργ. 191), καὶ πλεῖστα μετάλλινα καὶ τορευτὰ μνημονεύονται σκεύη, ἐν οἷς καὶ αἱ βεβαίως τὸ ἀληθὲς ὅριον τῆς τότε τέχνης ὑπερακοντίζουσαι ἀσπίδες τοῦ Ἀχιλλέως καὶ τοῦ Ἡρακλέους (Ἰλ. Σ. — Ἡσίοδ.). — Τὰ μεγαλείτερα χαλκουργήματα, καὶ αὐτὰ τὰ μεγάλα ἀγάλματα ἐν τοῖς ἀπωτάτοις χρόνοις, σωζόμενά τινα καὶ ἐπὶ Παυσανίου (Γ, 17, 6), ἐκ πλακῶν συγκείμενα, συνεδέοντο δι' ἥλων, περονῶν ἢ κέντρων (Ἰλ. Α. 624. — Σ. 379) καὶ ἦσαν σφυρήλατα (ἴδ. καὶ Διόδ. Β, 9). Καὶ ἡ ἐμπαιστικὴ, τέχνη τοῦ προσκολλᾶν εἰς μέταλλα ἕτερα τεμάχια μετάλλου. ἦν ἐφ' Ὁμήρου γνωστὴ (Ἰλ. Α, 24, 35)· καὶ τῆς χρυσώσεως μνεία γίνεται ἐν Ὁμήρῳ (Ἰλ. Γ, 425), παρ' ᾧ καὶ χαλκεὺς λέγεται ὁ χρυσοχόος (432). Ἐν μετέπειτα χρόνοις κατεσκεύαζον καὶ ὁλόχαλκα ἀγάλματα (Παυσ. Θ, 12, 3)· ἀλλὰ συνηθέστερον ἔγλυφον ξύλινον κέντρον (κάναβον), καὶ τοῦτο ἐκάλυπτον διὰ χαλκοῦ. Καὶ ἡ χώνευσις δὲ τῶν μετάλλων ἦν ἀρχαιότατα γνωστὴ (Βιβλ. Ἰώδ. ΚΗ, 1. 2)· ἀλλ' ἡ εἰς τὴν ἀγαλματοποιίαν χρῆσις αὐτῆς ἐν Ἑλλάδι, τοῦ μετάλλου χεομένου μεταξὺ τύπου καὶ κανάβου, ἀποδίδοται εἰς πρώτους τοὺς Σαμίους Ῥοῖκον καὶ Θεόδωρον τῆς ς' π. Χ. ἑκατονταετηρίδος (Παυσ. Γ, 12, 8. Η, 14, 5. — Pl. XXXV, 12). Γλαῦκος δ' ὁ Χῖος εὗρε τὴν κόλλησιν τῶν μετάλλων (Παυσ. Ι, 16, 4. — Ἡρδ. Α, 25. — Πλούτ. π. ἐκλειοιπ. χρηστ. 47). Ὁ σίδηρος εἰς τὴν Ἑλλάδα εἰσήγετο πρὸ πάντων ἐκ Σινώπης, ἀλλὰ παρήγετο καὶ ἐν τῇ Λακωνικῇ· ὁ δ' ἄργυρος ἄφθονος εὑρίσκετο εἰς τὸ Λαύριον (ἴδ.), καὶ χρυσωρυχεῖα ἐπίσης ὑπῆρχον εἴς τινας ἑλληνικὰς νήσους οἷον τὴν Θάσον κτλ. Ἦν δὲ γνωστὸς καὶ ὁ ψευδάργυρος ἢ ὀρείχαλκος (Στρβ. ΙΓ, 610). Φαίνεται ὅμως μᾶλλον ὅτι ὑπῆρχε διαφορὰ μεταξὺ τῶν δύο, καὶ ὁ μὲν ἦν ὁ ζίγκος, ὁ δὲ ὁ λεγόμενος βρόνζος. Ἐν Ἀθήναις εἷς τῶν κυριωτέρων δημοσίων πόρων ἦσαν τὰ μέταλλα, ὡς ἐλέγοντο τὰ ἐν Λαυρίῳ ἀργυρωρυχεῖα. Οἱ ἰδιοκτῆται αὐτῶν, ἢ ὑπὸ τοῦ δημοσίου τὴν ἄδειαν τῆς ἐκμεταλλεύσεως αὐτῶν λαμβάνοντες, ἀνώρυττον αὐτὰ διὰ δούλων, καὶ ἀπέφερον εἰς τὴν πόλιν τὸ 1/24 τοῦ ὑπ' αὐτῶν ἐξορυττομένου ἀργύρου, καὶ τὸν φόρον τοῦτον ἐξεμίσθου ἡ πόλις εἰς ἰδιώτας εἰσπράκτορας· ἡ δὲ πρόσοδος αὕτη διενέμετο μεταξὺ πάντων τῶν πολιτῶν. Ἀλλ' ἀπὸ τοῦ Αἰγινητικοῦ πολέμου (457 π. Χ.) ὡρίσθη, κατὰ πρότασιν τοῦ Θεμιστοκλέους, εἰς στόλου ναυπήγησιν (Πλούτ. Θεμστ. Δ. — Ἰδ. Rang. Laurium. Rec. d. Sav. Etr. Paris, 1872)

Μεταλλικαὶ δίκαι, αἱ ἀμφισβητήσεις περὶ τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν ἐν Λαυρείῳ ἀργυρείων ἦσαν ἔμμηνοι, ἤτοι κατεπείγουσαι, δικαζόμεναι ἐντὸς τοῦ μηνὸς ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς, ἵνα μὴ παρακωλύωνται αἱ μεταλλικαὶ ἐργασίαι πρὸς ζημίαν τῶν τε διαδίκων καὶ τοῦ δημοσίου. Διεξήγοντο δ' ἐνώπιον ἰδίου δικαστηρίου, μεταλλικοῦ λεγομένου, ἐξ εἰδικῶν ἀνδρῶν κατὰ πᾶσαν πιθανότητα συγκειμένου (Δμσθ. πρ. Πανταίν. 277).

Μέταλλον, λιμὴν τῆς πόλεως Γορτύνης ἐν Κρήτῃ (Στρβ.). Νῦν Μέταλλα.

Μετάνειρα, ἴδ. Δήμητρα.

Μέταπα, πόλις Αἰτωλικὴ, εἰς τὴν Β ἀκτὴν τῆς Τριχωνίδος λίμνης, Ν τῶν Θέρμων, καταστραφεῖσα ὑπὸ Φιλίππου Γ τῆς Μακεδονίας (Πολβ. Ε, 7).

Μεταπόντιον, καὶ **Μεταπους,** ἑλληνικὴ πόλις εἰς τὴν Α παραλίαν τῆς Λουκανίας εἰς τὸν κόλπον τοῦ Τάραντος. Κατὰ τοὺς μὲν ἐκτίσθη ὑπὸ Νέστορος, κατὰ τοὺς δὲ ὑπὸ Ἐπειοῦ, τοῦ κατασκευάσαντος τὸν Δούρειον ἵππον. Μετὰ ταῦτα κατεστράφη ἡ πό-

λις ὑπὸ τῶν Λουκανῶν, καὶ ἀνῳκοδομήθη προτροπῇ τῶν Συβαριτῶν. Ἐπὶ Πύρρου ὑπετάγη τοῖς Ῥωμαίοις· εἰς τὸν δ' καρχηδονικὸν πόλεμον συνεμάχησε μετὰ τῶν Καρχηδονίων, καὶ ἔκτοτε δὲν ἀναφέρεται πλέον ἐν τῇ ἱστορίᾳ (Στρβ. ΣΤ, 264).

Μέταυρος, 1) ποταμὸς τῆς Οὐμβρικῆς ἐκβάλλων εἰς τὴν Ἀδριατικὴν, παρ' ᾧ ἐφονεύθη ὁ Ἀσδρούβας (Στρβ. Δ, 227). — 2) Ποταμὸς εἰς τὴν Δ παραλίαν τῶν Βρουττίων (Στρβ. ΣΤ, 256).

Μετοίκιον, 1) ὁ φόρος ὃν κατέβαλλον οἱ ἐν Ἀθήναις ἐγκατεστημένοι ξένοι (μέτοικοι), ὧν 12 δραχμῶν ἐτησίως διὰ τὸν ἄνδρα, 6 διὰ τὴν χήραν γυναῖκα. Γυνὴ ἔχουσα υἱὸν κατέβαλλεν ἥ αὐτὴ, ἡ ὁ υἱὸς, οὐχὶ δ' ἀμφότεροι. Εἰς τὸ μετοίκιον ὑπεβάλλοντο καὶ οἱ ἀπελεύθεροι, καταβάλλοντες καὶ 3 ὀβολοὺς ὑπὲρ τοὺς ἐλευθέρους. Οἱ κατηγορούμενοι ὡς μὴ ἀποτίσαντες τὸ μετοίκιον εἰσήγοντο εἰς δίκην, καὶ ἂν ἐφωρῶντο, ἐπωλοῦντο ὡς δοῦλοι (Ἰσαῖ. κ. Ἐλπωρ. κ. Δαμορ. — Δημσθ. κ. Εὐβουλ. 1309). — 2) Μετοίκια, ἑορτὴ τελουμένη ἐν Ἀθήναις κατὰ τὸν βοηδρομιῶνα ἑκάστου ἔτους, εἰς ἀνάμνησιν τοῦ ἐκ τῶν διαφόρων χωρίων εἰς τὰς Ἀθήνας συνοικισμοῦ τῶν κατοίκων (Πλούτ. Θησ. ΚΓ.). Κατὰ Θουκυδίδην (Β, 15) Συνοίκια· κατὰ δὲ Σχολιαστὴν Ἀριστοφάνους (Εἰρ. 1019) Συνοικέσια.

Μέτοικος, ἴδ. Ξένος.

Μετόπη, Ὁ θριγκὸς ὑπὲρ τὸ περιστύλιον τῶν δωρίων ναῶν ἐκοσμεῖτο διὰ Τριγλύφων (ἴδ.), αἵτινες παρίστων τὰ ἄκρα τῶν

διασταυρουμένων δοκῶν τῆς ξυλοδμήτου ὀροφῆς. Τὰ μεταξὺ αὐτῶν διαστήματα, ἔμενον κενὰ εἰς τὴν ἀρχικὴν νεωδομίαν, ὥστε καὶ ὁ Ὀρέστης (Εὐριπ. Ἰφιγ. Ταυρ. 113) εἰσέδυ δι' αὐτῶν εἰς τὸν ἐν Ταυρίδι ναὸν τῆς Ἀρτέμιδος. Ἀλλ' ἐν τῇ μεταγενεστέρᾳ λιθοδομίᾳ ἐκαλύφθησαν διὰ πλακῶν τετραγώνων, αἵτινες ἐκαλοῦντο μετόπαι, καὶ εἰς τοὺς πολυτιμοτέ-

ρους ναοὺς πολλάκις ἐκοσμοῦντο δι' ὡραίων γλυφῶν, ὡς αἱ τοῦ Παρθενῶνος, καὶ τοῦ

Θησείου ἡ Α βραχεῖα πλευρὰ, καὶ ἀνὰ 4 ἐξ ἑκάστης τῶν δύο μακρῶν (ἴδ. Ναὸς, Ῥυθμός). Αἱ ἀρχαιότεραι δὲ καὶ ἀτεχνότεραι

τῶν σωζομένων ἐπιγλύφων μετοπῶν εἰσὶν αἱ τῆς Ἀκροπόλεως τῆς Σελινοῦντος, πιθανῶς τῆς ἀρχῆς τῆς στ' ἑκατονταετηρίδος π. Χ.

Μετρητής, ἴδ. Μέτρον.

Μέτρον. Ὑπῆρχον μέτρα μήκους, ἐπιφανείας καὶ ὄγκου, καὶ τούτου στερεῶν ἢ ῥευστῶν· οὐδὲ διεκρίνοντο ταῦτα ἐν τοῖς ἀρχαιοτέροις χρόνοις ἀκριβῶς, εἴτε ἐν τῇ πράξει εἴτε ἐν τῇ θεωρίᾳ, ἀπὸ τῶν σταθμῶν, ὧν τὸ σύστημα, ὡς καὶ τὸ τῆς χρονολογίας, προῆλθε φαίνεται, κατ' ἀρχὰς ἐκ Βαβυλῶνος. Οἱ Βαβυλώνιοι πρὸς καταμέτρησιν, ἰδίως τῶν 12 νυκτίων ὡρῶν, μετεχειρίζοντο τὸ ὕδωρ, τοῦ γενικοῦ μέτρου διαιρουμένου εἰς 12 μέρη, καὶ ἀγγείων κατασκευαζομένων ἅτινα περιελάμβανον ἕκαστον τὸ $^1/_{12}$ μέρος. Μετέβη δὲ τὸ δωδεκαδικὸν σύστημα καὶ εἰς τοὺς Αἰγυπτίους, καὶ πιθανῶς διὰ τῶν Ἑλλήνων καὶ εἰς τοὺς Ῥωμαίους. Κατὰ πρῶτον βεβαίως ἤρξαντο καταμετρούμεναι αἱ ἐκτάσεις, καὶ τὸ ἀνθρώπινον σῶμα ὑπῆρξεν ἡ πρώτη βάσις τῆς καταμετρήσεως. Ἡ σπιθαμὴ τῆς χειρὸς, ὁ πῆχυς, οἱ τεταμένοι βραχίονες (ὀργυιὰ), ὁ ποῦς, τὸ βῆμα, εἰσὶ τὰ πρῶτα φυσικὰ μέτρα μήκους, ἐπαρκῆ διὰ τὴν πρώτην κατάστασιν τῆς ἀναπτύξεως τοῦ ἀνθρώπου. Ἐπὶ ἑκατὸν πόδας ἤλαυνεν ὁ γεωργὸς τοὺς ἀροτῆράς του βόας, καὶ ἐπανελάμβανε τοὺς αὐλακάς του παρ' ἀλλήλοις μέχρις οὗ ὀργώσῃ πλάτος ἴσον πρὸς τὸ μῆκος· καὶ τὸ τετράγωνον τοῦτο τοῦ ἑκατόμποδος αὔλακος ὑπῆρξεν ἡ πρώτη ἀρχὴ τῆς ἐπιπέδου καταμετρήσεως καὶ παρὰ τοῖς Ἕλλησιν. Ἀρχιτεκτονικὴ ἄνευ ὡρισμένων μέτρων ἐστὶν ἀνέφικτος, δι' ὃ καὶ παρὰ τοῖς Αἰγυπτίοις, οἵτινες ὑπῆρξαν οἱ ἀρχαιότατοι τῆς γῆς ἀρχιτέκτονες, ἀπαντῶνται τὰ πρῶτα ἀκριβῆ μέτρα μήκους, ὁ Αἰγυπτιακὸς βασιλικὸς πῆχυς περιέχων τὸ μῆκος 28 δακτύλων, ἀντιστοιχούντων πρὸς 525 — 527 ὑποχιλιόμετρα. Τοῦτον αἰνίττεται καὶ ὁ Ἡρόδοτος (Β, 168). Τὰ ἀρχικὰ Βαβυλώνια μέτρα διὰ τῆς ἐπισυγκοινωνίας, ἣν ἐν ἀρχῇ διενήργουν οἱ Φοίνικες, καὶ διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ κοινοῦ ἐμπορίου, ἐξετάθησαν ἐπὶ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα, ἀνεξαρτήτως τῶν πολιτικῶν αὐτῆς φυλετικῶν διαιρέσεων· α'. Μέτρα μήκους. Τὸ Ὀλυμπιακὸν στάδιον (πληθ. τὰ στάδια καὶ οἱ στάδιοι), τὸ αὐτὸ καθ' ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα, περιεῖχεν 600 πόδας (=625' ῥωμ. ὡς 24 : 25)=$^1/_{40}$ τοῦ γεωγρ. μιλλίου ἢ $^1/_8$ τοῦ ἀρχαίου Ῥωμαϊκοῦ, ἦ=569' παρισινοὺς,=184, 97 μέτρ. Διῃρεῖτο δὲ τὸ στάδιον εἰς 6 πλέθρα ἑξ 100' ἕκαστον, ἢ εἰς 100 ὀργυιὰς ἑξ 6' ἑκάστην. Ὁ δὲ ποῦς διῃρεῖτο εἰς 5 παλαιστὰς (πλάτος χειρὸς), ἢ δοχμὰς, ἢ εἰς 16 δακτύλους· ὁ δὲ πῆχυς διῃρεῖτο εἰς 6 παλαιστὰς ἢ δύο σπιθαμὰς, πρὸς 12 δακτύλους ἑκάστην. Ἦν δ' ὁ δάκτυλος=19, 3 ὑποχιλιόμετρα, ὁ δὲ ποῦς=308, 3 ὑποχ. ἢ 11.79 γερμ. δακτύλους. Ἀλλ' ἡ καταμέτρησις, προκειμένου περὶ ἀποστάσεως, σπανίως ἐγίνετο μετὰ μαθηματικῆς ἀκριβείας, καὶ τὸ πλεῖστον διὰ βημάτων, ἢ καθ' ἡμέρας ὁδοιπορικὰς, εἰς στάδια ἐν στρογγύλῳ ἀριθμῷ μεταφραζομένη. Ἐκ τούτου προκύπτουσιν ἀνωμαλίαι, καὶ τὸ στάδιον τοῦ Ἡροδότου ἐστὶν ἔλασσον τῶν 400 μετρίων αὐτοῦ πήχεων, ὡς καὶ τὸ τοῦ Ξενοφῶντος ἔλασσον τῶν 600 ἀττικῶν ποδῶν. Τὸ ὁδοιπορικὸν στάδιον ἦν πιθανῶς=200 βήματα=500 γερμ. πόδας. Τὰ ἐπίπεδα ἐμετροῦντο κατὰ τετραγωνικὸν πλέθρον, ὧν ἕκαστον ἦν=950 τετραγ. μέτρ. Τῶν κυβικῶν δὲ μέτρων ὡς μονὰς δύναται νὰ θεωρηθῇ ἡ κοτύλη, ἐν χρήσει οὖσα εἴς τε ῥευστὰ καὶ εἰς στερεά. Ἦσαν δὲ διὰ τὰ ὑγρὰ 12 μὲν κοτυλαι = 1 χοῦς, 144 δὲ = 1 μετρητὴς (39, 39 τῆς λίτρας)· διὰ τὰ ξηρὰ δὲ, 4 κοτύλαι ἦσαν = 1 χοῖνιξ, 32 δὲ=1 ἑκτεύς, 192 — 1 Μέδιμνος (= 52, 53 λίτρ.). Ὁ δ' ἀμφορεὺς μετρητὴς ἐπὶ ὑγρῶν περιελάμβανεν 864 κυάθους· ὁ δὲ μέδιμνος, ἐπὶ στερεῶν, 1152 κυάθους. — Παρὰ Ῥωμαίοις εἰσήγαγε τὰ μέτρα καὶ σταθμὰ πρῶτος ὁ Σέρβιος Τούλιος. Digitus ἦν τὸ πλάτος δακτύλου· pollex, ὁ ἀντίχειρ, ἀντεστοίχει πρὸς τὸν ἑλλ. δάκτυλον (=$^4/_3$ τοῦ digitus). Ἡ σπιθαμὴ (palmus) ἦν=3 δακτύλ. Ποῦς (pes)=12 δακτ. (pollex ἢ 16 digitus, ἢ 4 παλάμας, palmi)· πῆχυς (cubitus)=1 $^1/_2$ πόδ.· βῆμα (passus)=5 πόδ. (τὸ διπλοῦν τοῦ συνήθους βήματος, (gradus ἢ gressus). Ῥάβδος δεκάπους ἐλέγετο pertica. 625 πόδες ἢ 125 βήματα (passus) ἀπετέλουν ἓν στάδιον, καὶ 8 στάδια ἓν μίλλιον (Mille ἢ Milliarium). — Ἡ περσικὴ παρασάγγης εἶχε 30 στάδια, ὁ δὲ σχοῖνος δὶς τόσα. Μέτρον ἐπιφανείας ὁ actus quadratus, ἦν τετράγωνον ἔχον 120' ἑκάστην πλευράν, τὸ δὲ jugerum, τετράπλευρον, ἐκείνου διπλάσιον. — Μέτρα δὲ ῥευστῶν ἦσαν ὁ culeus=527,27 λίτρας, περιλαμβάνων 20 ἀμφορεῖς (ἢ quadrantal ἢ cadus), ὧν αἱ ὑποδιαιρέσεις 2 κάλπαι (urnae), 8 congii, 58 sextarti καὶ 96 heminæ ἢ κοτύλαι (cotylæ), 576 κύαθοι (cyathi). Διὰ τὰ ξηρὰ δ' ἦν τὸ μέγιστον μέτρον ὁ μόδιος (modius=8, 75 λίτρ.). 6 μόδιοι ἀπετέλουν ἕνα μέδιμνον (medimnum). — Μέτρα προσέτι ἐλέγοντο καὶ ἐκ τῶν συλλαβῶν συνδυασμοὶ, πρὸς καταρτισμὸν τῆς στιχουργικῆς ἁρμονίας (ἴδ. Στιχουργία).

Μετρονόμοι, ἀρχὴ κληρωτὴ ἐν Ἀθήναις, ἐκ 10 ἢ 15 ἀνδρῶν, (5 ἐν τῇ πόλει, καὶ 5 ἢ 10 ἐν Πειραιεῖ), τὴν ἐπιτήρησιν ἐχόντων τῆς ἀκριβείας τῶν μέτρων καὶ σταθμῶν.

Μέτων, 1) υἱὸς Παυσανίου, Ἀθηναῖος γεωμέτρης, ἀρχιτέκτων καὶ πρὸ πάντων ἀστρονόμος. Εἰς τὴν Πνύκα ἔστησεν ἡλιοτρόπιον τῆς ἐφευρέσεώς του, πρὸς ὁρισμὸν τῆς ἐτησίας ἡλιακῆς πορείας, καὶ συντάξας κύκλον 19 ἐτῶν=235 μηνῶν=6940 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς 13 σκιροφοριῶνος 432 π. Χ., ἠθέλησε νὰ συμβιβάσῃ τὸ ἡλιακὸν μετὰ τοῦ σεληνιακοῦ ἔτους. Καὶ ἐθεωρήθη μὲν ἡ ἐννεακαιδεκαετηρὶς αὕτη ὡς πρόοδος διὰ τὴν ἐπιστήμην, ἀλλ' εἰς κοινὴν χρῆσιν ἔμεινεν ἡ ἀρχαία ὀκταετηρὶς (Διόδ. ΙΒ, 36), καὶ παροιμία εἶχεν ἀποβῇ τὸ ἀναβάλλεσθαί τι ἐς τὸν Μέτωνος ἐνιαυτόν», ἀνάλογον πρὸς τὸ λατινικὸν «ad calendas græcas», διά τι ἐπὶ μήκιστον ἀναβαλλόμενον (ἴδ. Cic. ad. Adlts. XII, 3, 2). — 2) Πάριος Πυθαγόρειος φιλόσοφος. — 3) Πατὴρ τοῦ φιλοσόφου Ἐμπεδοκλέους. — 4) ἴδ. Ἀρχιτέκτονες.

Μετώπη, 1) ποταμὸς τῆς Ἀρκαδίας, πρὸς τῇ Στυμφαλίᾳ λίμνῃ (Καλλ. Ὕμν. εἰς Δία, 26. — Αἰλ. π. ἱ. Β, 33). — 2) Θυγάτηρ τοῦ ποταμοῦ Λάδωνος, γυνὴ τοῦ Ἀσωποῦ, μήτηρ τοῦ Ἰσμηνοῦ, τῆς Θήβης κτλ. (Πινδ. — Ἀπλλδ. Γ. 12, 6).

Μήδεια, ἴδ. Ἀργοναῦται.

Μήδειος, υἱὸς Ἰάσονος καὶ Μηδείας, ἀνατραφεὶς ὑπὸ τοῦ Κενταύρου Χείρωνος, παρακολουθήσας τὴν μητέρα του ὅτε ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Ἀσίαν, καὶ ἐκεῖ δῆθεν τὸ ὄνομά του δοὺς εἰς τοὺς Μήδους (Ἡσδ. Θεογ. 1001. — Παυσ. Β, 3. — Διόδ. Δ, 56).

Μηδεσικάστη, νόθος θυγάτηρ τοῦ Πριάμου, γυνὴ Ἰμβρίου (Ὁμ. Ἰλ. Ν, 173).

Μηδία, (περσιστὶ «ἡ μέση χώρα»), μέρος τῆς μεσογείου Ἀσίας, οὗ ὅρια πρὸς Α ἡ Παρθία καὶ Ὑρκανία, πρὸς Ν ἡ Περσὶς καὶ Σουσιανὴ, πρὸς Δ ἡ Ἀσσυρία καὶ Ἀρμενία, πρὸς Β ἡ Κασπία θάλασσα. Ἐν γένει καρποφόρος, παρῆγεν ἰδίως καὶ τὰ ἐπώνυμα αὐτῆς μηδικὰ μῆλα (τὰ κίτρα), καὶ ὡς ἔξοχοι ἐφημίζοντο οἱ μηδικοὶ Νισαῖοι ἵπποι (Ἡρδ. Γ, 106). Πᾶσα ἡ χώρα ἦν ὀρεινὴ, κατεχομένη ὑπὸ τῶν διαφόρων κλάδων τοῦ Ταύρου. Πρὸς Δ εἶχε τὸ Κάσπιον ὄρος, πρὸς Ν τὸν Χοάτραν, οὗ πρὸς Α τὸν Ζάγρον· πρὸς τὴν Παρθίαν δὲ τὸν Παραχοάθραν. Ἐν τῷ μέσῳ δὲ τῆς χώρας πρὸς τὸ ΒΔ παρατείνεται τὸ Ἰασωνικὸν ὄρος μετὰ τῶν Κασπίων στενωπῶν. Ποταμοὶ δ' ἦσαν ὁ Καμβύσης, ὁ Κῦρος, ὁ Ἄμαρδος· πρὸς Δ δὲ εἰς τὴν Ματιανὴν λεγομένην ἐπαρχίαν ἐξετείνετο ἡ ἁλμυρὰ λίμνη Ματιανή. — Οἱ κάτοικοι,

Ἄριοι τὸ γένος, ὠνομάσθησαν **Μῆδοι** ἐκ τῆς χώρας. Ἦσαν ἄλλοτε φιλοπόλεμοι, εἶτα δ' ἐξεθηλύνθησαν. Οἱ ἱερεῖς αὐτῶν ἐλέγοντο Μάγοι, καὶ εἶχον τὴν λατρείαν τῶν ἀστέρων. Ἐν τῇ μεγάλῃ Μηδίᾳ, ΝΑ, ἔκειτο, εἰς 12 στάδια Ν τοῦ Ὀρόντου, ἡ πόλις Ἐκβάτανα, πρωτεύουσα τῆς ὅλης Μηδίας, καὶ εἶτα ἕδρα θερινὴ ἀλληλοδιαδόχως τῶν Περσῶν καὶ Πάρθων βασιλέων. Αἱ Ῥαγαί, εἶτα πρωτεύουσα τῶν Πάρθων, καὶ Εὔρωπος καὶ Ἀρσακία ὀνομασθεῖσα, ἡ μεγίστη τῶν μηδικῶν πόλεων. Ἡ Ἀτροπατηνὴ ἥτις ἐδήλου περσιστὶ χώρα πυρός, καὶ οὕτως ἐκαλεῖτο διότι εἶχε φλεγούσης νάφθης πηγάς, εἶχε πόλιν τὴν Γάζαν, θερινὴν ἕδραν τῶν Μήδων βασιλέων εἰς τ' Α τῆς λίμνης Σπαούτας. Τὸ δὲ πρὸς τὴν Κασπίαν Β μέρος κατῴκουν φυλαὶ ἄγριαι (Στρβ. ΙΑ, 522. ΙΕ, 732).

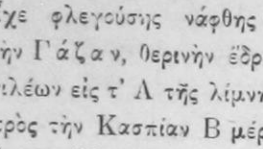
Μηδίας τεῖχος, κατὰ Στράβωνα ἐπὶ Σεμιράμιδος κτισθὲν ἐκ πλίνθων ὀπτῶν, εἰς 6 μιλίων ἀπόστασιν πρὸς Β τοῦ νῦν Βαγδατίου, 20′ παχύ, 100′ ὑψηλόν, εἰς 20 παρασαγγῶν (=600 σταδίων) μῆκος, ἐχώρει ἀπὸ τοῦ Εὐφράτου μέχρι τοῦ Τίγριδος, ἔνθα οἱ δύο ποταμοὶ μᾶλλον πλησιάζουσιν ἀλλήλοις, χωρίζον τὴν Μεσοποταμίαν τῆς Βαβυλωνίας, καὶ ἐξασφαλίζον ταύτην κατὰ τῶν μηδικῶν προσβολῶν (Ξεν. Ἀν. Α, 2, 15. Β, 4, 12). Ἴχνη αὐτοῦ δὲν σώζονται.

Μήδοκος (ἢ καὶ Ἀράδοκος), βασιλεὺς τῶν Ὀδρυσῶν ἐν Θράκῃ (Ξεν. Ἀνβ. Ζ, 2, 32.—Ἑλλ. Δ, 8, 26).

Μῆδος (ὁ), ποτάμιον τῆς Περσίδος, ῥέον εἰς τὸν Ἀράξην (Στρβ.).

Μήδων, υἱὸς Κείσου, ἔγγονος Τημένου, βασιλεὺς τοῦ Ἄργους.

Μήθυμνα καὶ Μέθυμνα (Σκύλαξ),

πόλις τῆς νήσου Λέσβου, ἡ βορειοτάτη καὶ ἡ μετὰ τὴν Μιτυλήνην ἐπισημοτάτη, εὐρὺν ἔχουσα λιμένα, ἐλεηλατήθη τῷ 407 π. Χ. ὑπὸ τῶν Σπαρτιατῶν, καὶ ἔκτοτε πολὺ ἐξέπεσεν. Αὕτη παρῆγε τὸν ἄριστον λέσβιον οἶνον (Hor. Sat. II, 8, 40). Ἦν δὲ πατρὶς τοῦ ἀοιδοῦ Ἀρίωνος καὶ τοῦ ἱστορικοῦ Ἑλλανίκου (Θουκ. Γ, 2, 18. 6, 85. 7, 57.—Ξεν. Ἑλλ. Α, 2, 12).

Μηθώνη, πόλις Θεσσαλικὴ (Ὁμ. Ἰλ. Β, 76), ἐπὶ τῶν ἱστορικῶν χρόνων μὴ μνημονευομένη. Ἴσως ἡ Μαγνησία (Στρβ. Θ, 436).

Μηκιστεύς, 1) ἀδελφὸς τοῦ Ἀδράστου, συνεκστρατεύσας μετὰ τῶν Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας καὶ φονευθεὶς ὑπὸ Μελανίππου (Ὁμ. Ἰλ. Β, 566.—Ἀπλδ. Γ, 6, 3).—2) Υἱὸς Ἐχίνου, ἑταῖρος τοῦ Τεύκρου (Ὁμ. Ἰλ. Θ, 333).—3) Υἱὸς Λυκάονος (Ἀπλδ. Ζ. 8, 1).

Μηκύβερνα, πόλις εἰς τὰ Α τῆς Σιθωνίας, κατὰ τὸν Τορωναῖον κόλπον, οὗ μέρος καὶ Μηνυβερναῖος ἐλέγετο κατ' αὐτήν, καίτοι ἐν ἀρχαίοις χρόνοις καταστραφεῖσαν (Ἡρδ. Ζ, 122.— Θουκ. Ε, 39.—Στρβ. Ζ, 330).

Μηκώνη, ἀρχαῖον ὄνομα τῆς Σικυῶνος (Ἡσδ. Θεογ. 536. Ἰδ. Στρβ. Η, 6, 25).

Μήλη, χειρουργικὸν ἐργαλεῖον πρὸς ἐξέτασιν πληγῶν, οἰδημάτων ἢ ὀργάνων τινῶν.

Ἐκ Πομπηΐας

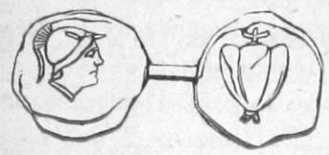
Ἐν Πομπηΐᾳ εὑρεθεῖσα σιδηρᾶ ἐντὸς οἴκου χειρουργοῦ τινος, ἔχει μῆκος 0, 152^{μ}.

Μηλόβιος, εἷς τῶν Λ′ ἐν Ἀθήναις (Ξνφ.).

Μηλόβοτις, νύμφη, θυγάτηρ τοῦ Ὠκεανοῦ, σύντροφος τῆς Περσεφόνης (Ὁμ. Ὕμν. Δμτρ. 420.—Ἡσδ. Θεογ. 354).

Μῆλος, νῆσος τοῦ Αἰγαίου, 3 □^{μ} ἐπιφάνειαν ἔχουσα, καὶ πόλιν ὁμώνυμον πρὸς τὰ ΝΔ. Ἔστι δὲ βράχος πορώδης, ὃν διαβρέχει τὸ θαλάσσιον ὕδωρ, εἰς οὗ δὲ τὰ κοιλώματα καίει ἡφαίστειον πῦρ, δι' ὃ καὶ τὸ ἔδαφος ἐστὶν εὐφορώτατον, καὶ διάφορα παράγει

ὀρυκτολογικὰ προϊόντα, ὡς στίψιν, ἄλας, θεῖον, πηλόν, γύψον, κίσσηριν κτλ. Καίτοι βαθεῖαν ἔχουσα ἐντομὴν πρὸς **Α**, ἐστὶν ἡ νῆσος πρὸς

Δ στρογγύλη, καὶ τοιαύτη ἐξελαμβάνετο ὑπὸ τῶν ἀρχαίων (rotundissima, Pl. IV, 12, 23)· ἐκεῖθεν δὲ καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς. Τῆς ἀρχαίας πόλεως σώζονται ἐρείπια· τῶν δὲ παρ' αὐτῇ θερμῶν ὑδάτων ὡς ἰαματικῶν μνημονεύει καὶ ὁ Ἱπποκράτης. Οἱ κάτοικοι, ἐκ Κρήτης προελθόντες, ἦσαν Δωριεῖς, καὶ, ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, σύμμαχοι τῆς Σπάρτης, δι' ὃ καὶ τῷ 416 π. Χ. οἱ Ἀθηναῖοι ἐλεηλάτησαν καὶ κατεκληρούχησαν τὴν νῆσον, σφάξαντες τοὺς ἄνδρας καὶ πωλήσαντες τὰς γυναῖκας καὶ τὰ παιδία (Ἡρδ. Η, 46. 48. — Θουκ. Γ, 91. Ε, 84—115.—Ξεν. Ἑλλ. Β, 2, 9.—Πλούτ. Λυσ. ΙΔ).

Μὴν ἢ Μήνιος, πρῶτος ὑποτιθέμενος βασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου, περὶ 2100 π. Χ. κτίστης τῆς Μέμφιδος, καὶ τὸν πολιτισμὸν εἰς τὴν χώραν εἰσαγαγών (Ἡρδ. Β, 4.—Διόδ. Ε, 45).

Μήνη, ἰδ. Σελήνη.

Μήνιγξ, μικρὰ νῆσος τῆς Ἀφρικῆς, πρὸ τῶν ἀνατολικῶν παραλίων τῆς Συρτικῆς, κατοικουμένη ὑπὸ τῶν Λωτοφάγων. Εἶτα Γίρθα (Πολύβ. Α, 39.—Στρβ.). Νῦν Ζέρβι.

Μήνιος, ποταμὸς τῆς Ἠλιάδος ἐν Πελοποννήσῳ (Θκρτ. ΚΕ, 15.—Παυσ. ΣΤ, 26).

Μηνόδωρος, 1) ἀπελεύθερος τοῦ Πομπηίου ἢ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Σήξτου, ὑπὸ τοῦτον ναυαρχήσας, μετὰ δὲ τὴν συνομολόγησιν τῆς συνθήκης μεταξὺ Ὀκταβίου καὶ Ἀντωνίου, τῷ 40 π. Χ., λεηλατήσας τὰς ἀκτὰς τῆς ἄνω Ἰταλίας, καὶ τὴν Σαρδηνίαν καταλαβών. Ὑπὸ τῶν ἀντιπάλων του δὲ τῷ Πομπηίῳ κατηγορηθείς, καὶ ὕποπτος καταστάς, παρέδωκεν εἰς τὸν Ὀκτάβιον τὸν στρατὸν, τὸν στόλον καὶ τὰς χώρας ἃς κατεῖχε (τῷ 38), καὶ ὑπ' αὐτοῦ ἐπίσης ἀξίωμα ναυάρχου λαβών, ἠττήθη ἐν Κύμῃ. Ὁ Πομπήϊος ἐξήτησε τὴν παράδοσίν του· ἀλλὰ ταύτης ἀποτυχών, ἐγκατέστησε ναύαρχον τὸν ἔχθιστον αὐτῷ Μενεκράτην. Οἱ δύο στόλοι συνεκρούσθησαν αὖθις ἐν Κύμῃ, καὶ ὁ μὲν Μενεκράτης, βαρέως πληγωθείς, ἵνα μὴ περιπέσῃ εἰς αἰχμαλωσίαν ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν· ὁ δ' ἄστατος καὶ κενόδοξος Μηνόδωρος ἦλθε πρὸς τὸν Πομπήϊον, ἐλπίσας νὰ καταλάβῃ τὴν θέσιν τοῦ ἀντιπάλου του· ἀλλ' ἀποτυχών, ἐπέστρεψε πάλιν πρὸς τὸν Ὀκτάβιον, ὅστις τὸν ἐσυγχώρησε μὲν, ἀλλ' ἔκτοτε τὸν περιεφρόνει. Ἐπνίγη δὲ κατόπιν, τῷ 35, ἐν τῷ ποταμῷ Σαύῳ ἐπὶ τῆς πολιορκίας τῆς Σισκίας ἐν Πανονίᾳ (Δ. Κάσσ. ΜΑ, 45.—Ἀππιαν. Ε, 70. 96.—Suet. Oct. LXXIV).—2) Γλύπτης Ἀθηναῖος τῆς α′. μ. Χ. ἑκατονταετηρίδος, τὸν Ἔρωτα τοῦ Πραξιτέλους ἀντιγράψας (Παυσ. Θ, 27, 3).

Μηνοφάνης, 1) στρατηγὸς τοῦ Μιθριδάτου, ἐν τῷ πρώτῳ Μιθριδατικῷ πολέμῳ (88—84 π. Χ.) τὴν Δῆλον λεηλατήσας, τὴν πόλιν καὶ τοὺς ναοὺς αὐτῆς ἀνασκάψας, τοὺς ἄνδρας φονεύσας, τὰς οἰκογενείας αἰχμαλωτεύσας (Ἀππ. Μιθρ. 110).—2) Ἰατρός τις (Ἀνθλγ.).

Μήνυτρα (τὰ), ἡ χορηγουμένη ἀμοιβὴ δι' ἀνεύρεσιν δούλου δραπέτου, ἢ καταγγελίαν σπουδαίου ἐγκλήματος, ὡς φέρ' εἰπεῖν τοῦ τῶν Ἑρμοκοπιδῶν.

Μηριόνης, υἱὸς Μόλου (Ὁμ. Ἰλ. Ν, 249. Κ, 270), ἑταῖρος τοῦ Ἰδομενέως, μεθ' οὗ ὡδήγησεν εἰς Τροίαν τὸ σῶμα τῶν Κρητῶν, ἀναδειχθεὶς εἷς τῶν ἀνδρειοτέρων πολεμιστῶν (Ἰλ. Β, 645. Δ, 254. Θ, 263), διακρινόμενος ὡς τοξότης καὶ ἀκοντιστὴς (Ἰλ. Ψ, 860. 888). Κατὰ μεταγενεστέρας παραδόσεις, ἐπὶ τῆς ἐπιστροφῆς του ἐπλανήθη εἰς Σικελίαν, εἰς τὸ Ἔγγυον, κτίσμα Κρητῶν, ἢ ἐπανῆλθεν εἰς Κρήτην, ἔνθα ὑπῆρχε μνημεῖον αὐτοῦ, καὶ μετὰ τοῦ Ἰδομενέως ἐτιμᾶτο ὡς ἥρως.

Μηρός, ἱερὸν ὄρος τῶν Ἰνδιῶν, ὑψίστη χιονοσκεπὴς κορυφὴ κατὰ τὴν διασταύρωσιν τοῦ Ἰμάου μετὰ τοῦ Παροπαμίσου. Ἐπ' αὐτοῦ ἐδοξάζετο γεννηθεὶς ὁ Διόνυσος (Στρβ. ΙΕ, 687.—Ἀρρ. Ε, 1, 6. 2, 2).

Μήστρα ἡ Μήτρα, θυγάτηρ τοῦ Ἐρυσίχθονος, ὅστις ὑπὸ τῆς Δήμητρος εἰς βουλιμίαν καταδικασθείς, ἐπώλησε καὶ αὐτὴν, ἵνα εὐχαριστήσῃ τὴν πεῖνάν του· ἀλλ' ὁ Ποσειδὼν τῇ ἐχάρισε τότε τὴν δύναμιν, ὁσάκις ἐπωλεῖτο νὰ μεταμορφοῦται εἰς ἅμαλιν, ἵππον, πτηνὸν, καὶ οὕτω νὰ διαφεύγῃ τὴν δουλείαν (Λιβν. ΙΣΤ.—Λυκόφρ.).

Μήστωρ, 1) υἱὸς Περσέως καὶ Ἀνδρομέδης, σύζυγος Λυσιδίκης, θυγατρὸς τοῦ Πέλοπος, πατὴρ τῆς Ἱπποθόης (Ἀπλδ. Β, 4, 5). — 2) Νόθος τοῦ Πριάμου, φονευθεὶς εἰς τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον (Ὁμ. Ἰλ. Ω, 257.—Ἀπλδ. Γ, 12, 5).—3) Υἱὸς Ποσειδῶνος καὶ Κλειτοῦς (Πλτ. Κρατύλ.).

Μήτα, θυγάτηρ τοῦ Ὄπλητος, γυνὴ τοῦ Αἰγέως, βασιλέως τῶν Ἀθηνῶν (Ἀπλδ. Γ, 15, 6).

Μητιάδουσα, θυγάτηρ τοῦ Εὐπαλάμου, γυνὴ Κέκροπος Β', βασιλέως τῶν Ἀθηνῶν, μήτηρ Πανδίονος (Ἀπλλδ. Γ, 15, 6).

Μητίοχος, υἱὸς τοῦ Ἀθηναίου Μιλτιάδου (Ἡρδ. ΣΤ, 41).

Μῆτις, ἡ φρόνησις ἐν προσωποποιήσει, θυγάτηρ τοῦ Ὠκεανοῦ καὶ τῆς Τηθύος (Ἡσ. Θεογ. 358), ἡ διὰ ποτοῦ τὸν Κρόνον βιάσασα νὰ ἐξεμέσῃ τὰ παιδία του ἃ εἶχε καταπίει. Ὑπῆρξεν ἡ πρώτη σύζυγος τοῦ Διός. Ἐπειδὴ ὅμως αὐτὴ, ἢ ὁ Οὐρανὸς καὶ ἡ Γῆ, προεῖπον τῷ Διΐ ὅτι ἐξ αὐτῆς θὰ ἔχῃ τὸ πρῶτον θυγατέρα καὶ εἶτα υἱὸν, ὅστις θὰ τὸν ἐκθρονίσῃ, τὴν κατέπιε, καὶ οὕτως ἐγέννησεν ἐκ τῆν κεφαλῆς τὴν Ἀθηνᾶν. Ἐν αὐτῷ δ' ἔκτοτε οὖσα, τῷ ἀγγέλλει εἴ τι χρηστὸν ἢ κακόν (Ἡσιοδ. Θεογ. 886).

Μητίων, υἱὸς τοῦ Ἐρεχθέως καὶ τῆς Πραξιθέας, πατὴρ τοῦ Εὐπαλάμου καὶ τοῦ Δαιδάλου, ἢ τοῦ Εὐπαλάμου, πατρὸς τοῦ Δαιδάλου. Οἱ Σικυώνιοι ἔλεγον τὸν Σικυωναυϊὸν αὐτοῦ. Οἱ υἱοί του Μητιωνίδαι ἐξέβαλον τοῦ θρόνου τῶν Ἀθηνῶν τὸν Πανδίονα, ἐξεβλήθησαν δ' ἔπειτα καὶ ἐκεῖνοι ὑπὸ τῶν υἱῶν αὐτῶν.

Μητρὶς, οὕτως ἔλεγον τὴν πατρίδα οἱ Κρῆτες (Πλάτ. Πολιτ. Θ).

Μητρόδωρος, 1) ἐπίσημος ραψῳδὸς, οὗ μνημονεύει ὁ Πλάτων.—2) Φιλόσοφος Χῖος περὶ τὰ 330 π. Χ., ὀπαδὸς τοῦ συστήματος τοῦ Δημοκρίτου, διδάσκαλος τῶν Ἀβδηριτῶν Ἀναξάρχου καὶ Ἱπποκράτους (Διογ. Λαέρτ. Θ, 58).—3) Ἀθηναῖος φιλόσοφος Ἐπικουρικὸς, ὀλίγον πρὸ τοῦ διδασκάλου του ἀποθανών. Ὁ Κικέρων μνημονεύει πολλάκις αὐτοῦ, τὰς ἀρχάς του ἀποδοκιμάζων.—4) Ἀκαδημαϊκὸς ἐκ Σκήψιδος τῆς Μυσίας, ῥήτωρ καὶ πολιτευόμενος, ὑπὸ Μιθριδάτην τὸν Εὐπάτορα, ἔζη περὶ τὰ 100 π. Χ. καὶ ἐθαυμάζετο διὰ τὴν μνήμην του. Εἰς τὸν Τιγράνην ὑπὸ τοῦ Μιθριδάτου πεμφθεὶς, ἠπίστησε πρὸς τοῦτον, ἀπεπέμφθη ὑπὸ τοῦ Τιγράνου, καὶ ἀπέθανε καθ' ὁδόν. Ἐλέγετο δὲ, ἕνεκα τῶν πολιτικῶν του ἀρχῶν, «μισορρώμαιος». Τὸ δὲ ὕφος τῶν συγγραφῶν του ἦν ῥητορικὸν καὶ πρωτότυπον (Στρβ. ΙΓ, 609. — Cic. d. Or. II, 88. 90. III 20. Tusc. I, 24, 59.—Plin. XXVIII, 7. XXXIV, 7).

Μητροκλῆς, φιλόσοφος κυνικὸς ἐπὶ Στίλπωνος (Πλούτρχ.).

Μητρόπολις, 1) ἡ πόλις ἐξ ἧς ἀπέρχονται ἀποικίαι, ὡς πρὸς αὐτάς.—2) Ἡ ἀρχαιοτάτη πρωτεύουσα τῆς Φρυγίας, εἰς τὰ Β αὐτῆς.—3) Ἑτέρα πόλις τῆς Φρυγίας μεταξὺ Ἀπαμείας, Κιβωτοῦ καὶ Σιννάδων (Liv. XXXVIII, 15). — 4) Πόλις Λυδίας, εἰς τὸ Καΰστριον πεδίον, μεταξὺ Ἐφέσου καὶ Σμύρνης (Στρβ. ΙΔ, 632).—5) Πόλις τῆς Θεσσαλίας, ἀριστερῶς τοῦ Πηνειοῦ, μεταξὺ Φαρσάλου καὶ Γόμφων (Στρβ. Θ, 437).—6) Πόλις τῆς Ἠπείρου, παρὰ τῇ Ακτῇ τοῦ Ἀμβρακικοῦ κόλπου, μετ' Ἀκροπόλεως (ν. Λυκοβίτσα) (Θουκ. Γ, 107).

Μητρῷον, ὁ ναὸς τῆς μητρὸς θεῶν (Ῥέας—Κυβέλης) ἐν Ἀθήναις, κείμενος ἐν τῇ ἀγορᾷ, παρὰ τῷ Βουλευτηρίῳ, καὶ οὐ μακρὰν τοῦ πατρῴου Ἀπόλλωνος. Ἦσαν δ' ἐκεῖ κατατεθειμένα τὰ ἀρχεῖα τῆς πόλεως (δημόσια γράμματα), ὧν τὴν κλεῖδα εἶχεν ὁ ἑκάστοτε ἐπιστάτης (Λυκ. κ. Λεωκρ. ΞΣΤ.—Δημσθ. κ. Ἀρισταγ. 1. 98.—Παυσ. Α, 3).

Μηχανικὴ, ἴδ. Μαθηματικά.

Μίγδων, Σπαρτιάτης στρατηγὸς (Ξνφ. Ἑλλ. Γ, 4).

Μίγκιος, ὁ Αριστερὸς ὁμόρρους τοῦ Πάδου, εἰς ὃν ἐκβάλλει ὑπὸ τὴν Μαντύην (Στρβ. Δ, 209).

Μιγώνιον, μέρος ἐν Λακωνίᾳ, ἀπέναντι τῆς νήσου Κρανάης, μετὰ ναοῦ Ἀφροδίτης Μιγωνίτιδος, ἱδρυθέντος, ὡς ἐπιστεύετο, ὑπὸ τοῦ Πάριδος ὅτε ἥρπασε τὴν Ἑλένην (Παυσ. Γ, 22).

Μίδαμος, εἷς τῶν 50 υἱῶν τοῦ Αἰγύπτου, φονευθεὶς ὑπὸ τῆς μνηστῆς του Ἀμυμώνης (Ὑγῖ. 170).

Μίδας, υἱὸς Γορδίου, ἀρχαῖος βασιλεὺς τῶν Βρι(υ)γῶν ἐν Μακεδονίᾳ, ὅστις ἐλέγετο μετοικήσας τὸν λαόν του εἰς τὴν χώραν τῆς Ἀσίας, τὴν ὑπ' αὐτῶν Φρυγίαν κληθεῖσαν (Ἡρδ. Ζ 72. Η, 138). Ὅτε ἦν βρέφος, μύρμηκες ἔφερον εἰς τὸ στόμα του σπόρους σίτου, ὅπερ ἐξηγήθη ὡς ἔνδειξις μέλλοντος πλούτου αὐτοῦ (Cic. Div. I, 36). Ἐν τῇ πόλει Ἀγκύρᾳ ἣν ἵδρυσεν (Παυσ. Α, 4, 5), ἢ ἐν Θυμβρίῳ καὶ Τυριαίῳ (Ξεν. Ἀν. Α, 2, 13), ἢ κατ' ἄλλους, ἐν Παννονίᾳ (Βίων, ἐν Ἀθην. Β, σ. 45), ἐντυχὼν πλανηθέντι τῷ Σειληνῷ ἢ τῷ Σατύρῳ, καὶ κοιμωμένῳ παρὰ κρήνῃ (τῇ τοῦ Μίδα λεγομένῃ παρ' Ἀγκύρᾳ), τὸν ἐμέθυσεν, οἶνον μίξας εἰς τῆς κρήνης τὸ ὕδωρ, καὶ τὸν συνέλαβεν, ἢ, κατὰ Κικέρωνα (Div. I. 36), συλληφθέντα ὑπὸ τῶν χωρικῶν ἐν τοῖς κήποις του (πρὸς τῷ Βερμίῳ ὄρει τῆς Μακεδονίας), καὶ διὰ ῥόδων δεθέντα, τὸν ἀπέδωκε μετά τινας ἡμέρας εἰς τὸν Διόνυσον, καὶ ἔλαβεν ὡς ἀμοιβὴν, κατ' αἴτησίν του, ὅ,τι ἐλάμβανεν εἰς χεῖράς του, νὰ μεταβάλληται εἰς χρυσόν. Ἐπειδὴ ὅμως καὶ ἡ τροφή του εἰς αὐτὸν μετεβάλλετο, ἐζήτησε παρὰ τοῦ θεοῦ νὰ τῷ ἀφαιρέσῃ τὴν ὀλεθρίαν ταύτην χάριν, καὶ κατὰ διαταγήν του ἐλούσθη πρὸς τοῦτο εἰς τὸν Πακτωλὸν, ὅστις ἔκτοτε ἐγένετο χρυσόρρους. Διηγοῦντο προσέτι περὶ αὐτοῦ ὅτι ἄλλοτε, κληθεὶς ποτε ὡς ἀγωνοδίκης μεταξὺ τοῦ Ἀπόλλωνος, κιθάραν παίζοντος καὶ τοῦ Πανὸς αὐλοῦντος, ἢ παρευρεθεὶς εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦτον, οὗ δικαστὴς ἦν ὁ Τμῶλος, ἀπεφάνθη ὑπὲρ τοῦ Πανὸς, τοῦ παίζοντος τὸ φρυγικὸν ὄργανον, καὶ ὁ Ἀπόλλων εἰς τιμωρίαν τῷ ἔδωκεν ὦτα ὄνου. Ὁ Μίδας, ἄπελπις, ἔκρυπτεν αὐτὰ ἐπιμελῶς ὑπὸ τὸν πῖλόν του. Ὁ κουρεὺς ὅμως τὰ εἶδε, καὶ, ὑποσχεθεὶς εἰς οὐδένα νὰ εἰπῇ τὸ μυστήριον ὃ τὸν ἐπίεζεν, ἔσκαψε λάκκον, καὶ εἰς αὐτὸν τὸ ἐφώναξεν. Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον κάλαμοι ἀνέφυσαν ἐκ τοῦ λάκκου, καὶ αὐτοὶ, ὑπὸ τοῦ ἀνέμου πνεόμενοι, ἐψιθύριζον «Ὁ βασιλεὺς Μίδας ἔχει ὦτα ὄνου». Ὁ μῦθος οὗτος ἴσως ἐμφαίνει συνάντησιν καὶ συγχώνευσιν ἐν μικρᾷ Ἀσίᾳ τῆς ἑλληνικῆς μετὰ τῆς ἐγχωρίου μουσικῆς.

Μίδεα, 1) πόλις Βοιωτικὴ, καταποντισθεῖσα ὑπὸ τῆς Κωπαΐδος (Ὁμ. Ἰλ. Β, 507.—Στρβ.). — 2) Πόλις ἀρχαιοτάτη τῆς Ἀργολίδος, παρὰ τῇ Ναυπλίᾳ (Ἀπλλδ. Β, 4, 4.—Στρβ. Η, 6, 11).

Μιδέα, 1) Νύμφη, μήτηρ τοῦ Ἀσπληδόνος ἐκ τοῦ Ποσειδῶνος, ἧς ἐπώνυμος ἦν ἡ Βοιωτικὴ πόλις (Παυσ. Θ, 38. 39).—2) Κόρη ἐκ Φρυγίας, μήτηρ τοῦ Λικυμνίου ἐκ τοῦ Ἠλεκτρύωνος (Ἀπλδ. Β, 4, 5).

Μίδεια, θυγάτηρ τοῦ Φύλαντος, μήτηρ τοῦ Ἀντιόχου ἐκ τοῦ Ἡρακλέους (Παυσ. Ι. 10).

Μίδου κρήνη, ἐν Φρυγίᾳ κρήνη παρὰ τὴν πόλιν Θύμβριον, ἧς τὸ ὕδωρ κεράσας ὁ Μίδας δι' οἴνου, συνέλαβεν οὕτω τὸν Σάτυρον ἢ Σειληνὸν (Ξνφ. Ἀνδ. Α, 2, 13).

Μιδυλίδαι, ἐπίσημος οἰκογένεια τῆς Αἰγίνης (Πινδ. Πυθ. Η, 53).

Μέθαικος, γράψας περὶ τῆς ἐν Σικελίᾳ μαγειρικῆς (Πλάτ.—Ἀθήν.).

Μέθρας, θεὸς Περσικός, κατ' ἀρχὰς προσωποποίησις τοῦ φωτὸς τῆς ἡμέρας καὶ τοῦ αἰθέρος, εἶτα ὁ ἥλιος, ὃν ἐπεκαλοῦντο κατὰ τὴν ἀνατολὴν καὶ τὴν δῦσιν αὐτοῦ, ὡς καὶ κατὰ τὴν μεσημβρίαν. Ἦν δὲ συγχρόνως καὶ θεὸς παντὸς τοῦ ἀγαθοῦ, ὁ τῆς παγκοσμίου τάξεως συντηρητής, καὶ μετὰ τῶν νυκτερινῶν καὶ πονηρῶν πνευμάτων ἀνταγωνιζόμενος. Ὡς πρώτιστος ὅμως θεὸς τῶν Περσῶν ἤρξατο τὸ πρῶτον θεωρούμενος ἀπὸ Ξέρξου Α, ἐν τοῖς μετέπειτα δὲ χρόνοις, καὶ ἐπὶ τῶν Ῥωμαίων, ἡ λατρεία αὐτοῦ ἐξετάθη, μετα παντοίων στοιχείων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας συνδυασθεῖσα, καὶ ἐπὶ πᾶν τὸ ῥωμαϊκὸν κράτος, διὰ τῶν πειρατῶν τὸ πρῶτον γνωστὴ γενομένη, οὓς συνέλαβεν ὁ Πομπήϊος, εἰς τὴν Ῥώμην δ' ἐπισήμως διὰ Τραϊανοῦ καὶ τοῦ Δομιτιανοῦ εἰσαχθεῖσα, συνδεδεμένη καὶ μετὰ μυστηρίων. Ἡ τέχνη παρίστα αὐτὸν ἀπὸ τῶν χρόνων ἐκείνων ὡς νεανίαν, φρυγικὸν πῖλον φέροντα, τὸ γόνυ εἰς ταῦρον στηρίζοντα, καὶ σφάττοντα αὐτὸν εἰς θυσίαν. Πολλὰ τοιαῦτα μνημεῖα ἀνευρέθησαν ἐν χώραις Ῥωμαϊκαῖς.

Μιθριδάτης (καὶ Μιτραδάτης), ὄνομα Περσικὸν, 1) ὁ ποιμὴν ὁ ἀνεθρέψας τὸν Κῦρον (Ἡρδ. Α. 110).—2) Ὁ Πέρσης ὁ εἰς τὴν ἐν Κουνάξοις μάχην τὸν νεώτερον Κῦρον φονεύσας (Πλούτ. Ἀρταξ. ΙΑ).— 3) Εἷς τῶν μᾶλλον ἐπιστηθίων φίλων τοῦ νεωτέρου Κύρου (Ξεν. Ἀν. Β, 5, 35), σατράπης τῆς Λυκαονίας καὶ τῆς Καππαδοκίας, φιλιωθεὶς εἶτα μετὰ τοῦ Ἀρταξέρξου, καὶ εἰς τὴν σατραπείαν του αὖθις ἐγκαταστηθείς.— 4) Εἷς τῶν πρώτων βασιλέων τοῦ Πόντου, υἱὸς Ἀριοβαρζάνου, ὅστις ἵδρυσε τὸ κράτος τοῦτο (363—337 π. Χ), τὸ γένος του ἀνάγων εἰς ἕνα τῶν 7 Περσῶν τῶν φονευσάντων τὸν Ψευδοσμέρδιν. Ὁ Μιθριδάτης Α' καὶ κτίστης ἐπιλεγόμενος, ἐβασίλευσε κατὰ τὰ ἔτη 337—302, ἡγεμὼν ἀνδρεῖος, εἰς τὸν Ἀλέξανδρον τέλος ὑποταγείς, καὶ μετὰ ταῦτα φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἀντιγόνου.—5) Μιθρ. Β'. ἐβασίλευσεν ἀνθιστάμενος κατὰ τῶν διαδόχων τοῦ Ἀλεξάνδρου (302—266), καὶ ηὔξησε τὸ κράτος του διὰ κατακτήσεων ἐπὶ τῆς Καππαδοκίας. Τούτου υἱὸς καὶ διάδοχος φαίνεται ὅτι ἐκαλεῖτο Ἀριοβαρζάνης.— 6 καὶ 7) Τοῦ Ἀριοβαρζάνου οἱ τρεῖς ἀλλεπάλληλοι διάδοχοι ἦσαν ὁ Μιθρ. Γ', Μιθρ. Δ', πολεμήσαντες πρὸς τοὺς Γαλάτας καὶ τὰς παρακειμένας χώρας. Τοῦ τελευταίου δ' ὁ υἱὸς Φαρνάκης ἐκυρίευσε τῷ 183 τὴν Σινώπην, καὶ μετέφερεν ἐκεῖ τὴν πρωτεύουσαν.— 8) Μιθρ. Ε', υἱὸς τοῦ Φαρνάκου, Εὐεργέτης ἐπικληθείς (156—121), ἐβοήθησε τοὺς Ῥωμαίους κατὰ τὸν γ' καρχηδονικὸν πόλεμον, ὡς καὶ κατὰ τοῦ ἐν Περγάμῳ Ἀρστονίκου, καὶ ἔλαβε, τούτου ἕνεκα, παρ' αὐτῶν τὴν μεγάλην Φρυγίαν (Just. XXXVII, I. XXXVIII, 5), Ἔπεσε δ' ἐν Σινώπῃ.—9) Μιθρ. ΣΤ, υἱὸς ἐκείνου, ὁ μέγας, ἐπικληθεὶς Εὐπάτωρ, ἢ καὶ Διόνυσος (121—64 π. Χ), ἄσπονδος ἐχθρὸς τῶν Ῥωμαίων. Κατ' ἐπιβουλῶν τῆς μη-

τρὸς καὶ δολίων συγγενῶν του σώσαντες αὐτὸν πιστοὶ ὑπηρέται, ὅτε ἦτο δεκατετραετής, τὸν ἔφεραν καὶ ἀνέθρεψαν εἰς τὰ ὄρη, ἐπιρρώσαντες καὶ ἀναπτύξαντες τάς τε σωματικὰς καὶ τὰς διανοητικὰς αὐτοῦ δυνάμεις. Ἔξοχος ἦν ἡ μνήμη αὐτοῦ, ὡς καὶ ἡ κριτικὴ αὐτοῦ δύναμις· ὡμίλει 22 γλώσσας τῶν ὑποκειμένων αὐτῷ λαῶν, ἦν εὐγλωττότατος, καὶ συγγραφεὺς προσέτι γράψας περὶ φύσεως καὶ ἰατρικῆς. Προσέτι δ' εἶχε δραστηριότητα οἵα ἐστὶ σπανιωτάτη παρὰ τοῖς Ἀσιανοῖς· ἀλλ' ὡς ἀσιανὸς δεσπότης ἦν φιλήδονος, προληπτικὸς, δόλιος καὶ ὠμὸς, καὶ φιλύποπτος δ' ἕνεκα τῶν πρώτων συμβάντων τοῦ βίου του, πανταχοῦ διορῶν προδοσίαν καὶ δολοφονίαν. Τοῦτο ὅμως προὐκάλει αὐτῶν τῶν ἐγγυτέρων του φίλων

τὴν ἀπιστίαν (Just. XXXVII, 2). Ὅτε μετὰ ἑπταετῆ διαμονὴν εἰς τὰ ὄρη ἐπέστρεψεν, ἐτιμώρησε δι' ἐσχάτης ὠμότητος καὶ δι' αἵματος τοὺς ἐπιτρόπους, τοὺς συγγενεῖς καὶ αὐτὴν τὴν μητέρα του, καὶ ὅλος ἐπεδόθη εἰς φιλοδόξους ἐπιχειρήσεις, ἃς τῷ ἐνέπνεε τὸ κατὰ τῆς Ῥώμης μῖσος, οὐδένα λόγον ποιούμενος οὔτε τῆς ἠθικῆς τῶν μέσων ἃ μετεχειρίζετο, οὔτε τῆς τῶν ἄλλων ζωῆς. Στρατὸν καὶ στόλον δημιουργήσας, κατέβαλε (112—110) τοὺς τέως ἀνυποτάκτους Σκύθας, συνεμάχησε μετὰ Τιγράνου τοῦ βασιλέως τῆς μεγάλης Ἀρμενίας, δοὺς αὐτῷ εἰς γάμον τὴν θυγατέρα του, καὶ ἐν δεσμῷ μετὰ Νικομήδους Β, τοῦ βασιλέως τῆς Βιθυνίας, ἐκυρίευσε τὴν Παφλαγονίαν καὶ εἶτα καὶ τὴν Καππαδοκίαν, καὶ τέλος, μετὰ τοῦ Νικομήδους τὸν θάνατον (τῷ 92), καὶ αὐτὴν τὴν Βιθυνίαν. Οἱ Ῥωμαῖοι, ἤθελον μὲν ν' ἀποφύγωσι τὸν πόλεμον, καὶ ἔπεμψαν μόνον εἰς Ἀσίαν τὸν ὑπατικὸν Μ. Ἀκύλιον ἵνα παρεμβῇ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῶν ἐκβληθέντων ἡγεμόνων, οἵτινες ἐπεκαλοῦντο τὴν βοήθειαν τῶν Ῥωμαίων. Ἀλλὰ τῷ 89, ὅτε ὁ Ἀκύλιος καὶ ὁ Ὄππιος ἠθέλησαν νὰ ἐγκαταστήσωσιν αὖθις τοὺς ἐκβληθέντας βασιλεῖς τῆς Καππαδοκίας καὶ τῆς Βιθυνίας, τότε ἀπέκρουσεν αὐτοὺς, ἐκυρίευσεν εὐκόλως πᾶσαν τὴν ῥωμαϊκὴν μικρὰν Ἀσίαν, τοὺς αἰχμαλώτους πάντας θανατώσας, καὶ διὰ δόλου καὶ μετ' ἀπαραδειγματίστου ὠμότητος ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ πάντας φονεύσας τοὺς ἐν τῇ μικρᾷ Ἀσίᾳ Ῥωμαίους, τὸν ἀριθμὸν 80,000 ἢ 150,000. Μεγάλους δὲ συγκομισάμενος θησαυροὺς, ἐκυρίευσε καὶ πάσας τὰς πέριξ νήσους, πλὴν τῆς Ῥόδου, καὶ διὰ τοῦ στρατηγοῦ του Ἀρχελάου προὐκάλεσε πάντας τοὺς Ἕλληνας εἰς πόλεμον ὑπὲρ ἐλευθερίας. Ἀμέσως δὲ συνετάχθησαν μετ' αὐτοῦ αἱ Ἀθῆναι, ἡ Σπάρτη, ἡ Ἀχαΐα, ἡ Βοιωτία· οἱ δὲ λοιποὶ Ἕλληνες ἔμειναν ἀμφιρρέποντες. Τότε δ' οἱ Ῥωμαῖοι, μετὰ τὸ τέλος τοῦ συμμαχικοῦ πολέμου, ἀπεδύθησαν εἰς τοῦτον σπουδαίως, τὴν διεύθυνσιν αὐτοῦ ἀναθέντες εἰς τὸν Σύλλαν, ὅστις ἀμέσως ἐπολιόρκησε τὰς Ἀθήνας, καὶ κυριεύσας τέλος αὐτὰς τῇ 1 Μαρτίου, 86, κατατροπώσας δὲ καὶ τοὺς στρατηγοὺς τοῦ Μιθριδάτου Ἀρχέλαον καὶ Δορύλαον ἐν Χαιρωνείᾳ καὶ Ὀρχομενῷ, ἐστράφη κατὰ τῆς Ἀσίας (Πλούτ. Σύλλ. ΚΓ). Καὶ ἐν Ἀσίᾳ δ' ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων ἡττώμενος, ὑπέβαλε προτάσεις εἰρήνης διὰ τοῦ Ἀρχελάου, καὶ τέλος, τῷ 84, συνωμολόγησεν αὐτὴν, συναντηθεὶς ἐν Δαρδάνῳ μετὰ τοῦ Σύλλα, ἐπὶ τοῖς ὅροις τοῦ νὰ περιορισθῇ εἰς τὸν Πόντον, νὰ παραδώσῃ τὸν στόλον καὶ τοὺς αἰχμαλώτους, καὶ ν' ἀποτίσῃ 3000 τάλαντα πρόστιμον (Πλούτ. Σύλλ. ΚΓ). Ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ Μιθριδάτης ἤρχισε παρασπονδῶν πάλιν, ἐπανέλαβε τὸν πόλεμον ὁ Μυρένας ὃν ὁ Σύλλας εἶχεν ἀφήσει μετὰ δύο λεγεώνων ἐν Ἀσίᾳ (δ' Μιθριδατικὸς πόλεμος, 82—80). Ὑπὸ Σύλλα δ' ἐκπεμφθεὶς ὁ Αὖλος Γαβίνιος, ἀποκατέστησεν αὖθις τὴν εἰρήνην ἐπὶ τοῖς ὅροις τῆς πρώτης συνθήκης. Ἀλλ' ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν τῆς Ῥώμης περισπασμῶν ἤρξατο καὶ πάλιν ὁ Μιθριδάτης εἰς πόλεμον παρασκευαζόμενος, καὶ ὀχυρώσας τὰς Ἑλληνικὰς πόλεις τοῦ Βοσπόρου, αἵτινες ὡς σχεδὸν Ἕλληνα αὐτὸν θεωροῦσαι, προθύμως τὸν ἐδέχοντο, ἀνέθετο τὴν διοίκησιν αὐτῶν εἰς τὸν υἱόν του Μάχαρην, καὶ συμμαχήσας μετὰ τοῦ γαμβροῦ του Τιγράνου καὶ ἐν Ἰσπανίᾳ μετὰ τοῦ Σερτορίου, ἐξήγειρεν ἐν Ἀσίᾳ τοὺς Χάλυβας, Σκύθας, Ταυρίους, ἐν Εὐρώπῃ τοὺς Σαρμάτας, Ἰάζυγας, τοὺς ἐπὶ τοῦ Ἴστρου Θρᾷκας, καὶ τοὺς Γερμανούς Βαστάρνας. Οὕτως ἀπεδύθη εἰς τὸν τρίτον Μιθριδατικὸν πόλεμον (74—64), καταλαβὼν ἀμέσως τὴν Παφλαγονίαν καὶ τὴν Βιθυνίαν, ἣν ὁ βασιλεὺς αὐτῆς, Νικομήδης Γ', ἀποθνήσκων, εἶχε κληροδοτήσει τοῖς Ῥωμαίοις. Ἡ Μικρὰ Ἀσία ἀνεγνώρισεν αὐτὸν ὡς ἐλευθερωτήν της, καὶ ἐν Χαλκηδόνι ἐνίκησεν αὐτὸς τὸν Αὐρήλιον Κόττα· ἀλλ' ἐν Κυζίκῳ (73) περιεκλείσθη ὑπὸ τοῦ Λουκούλλου, καὶ βαρεῖαν ἦτταν ὑποστὰς, ἀπεκρούσθη. Μετὰ πολλὰς δὲ μάχας, ἰδίως τὴν ἐν Καβείροις, ἐξεβλή-

θη καὶ ἐκ τοῦ Πόντου, καὶ κατέφυγε (72) πρὸς τὸν Τιγράνην, δοὺς ἐντολὴν νὰ θανατωθῶσι πᾶσαι αἱ γυναῖκές του καὶ αἱ ἀδελφαί του ἐν Φαρνακίᾳ. Παρῆλθον δὲ δύο ἔτη μέχρι τῆς ἁλώσεως τῶν ὀχυρῶν χωρίων, ἰδίως τῆς Ἀμισοῦ καὶ τῆς Ἡρακλείας. Ὁ δὲ Τιγράνης, κατ' ἀρχὰς μὴ λίαν πρόθυμος νὰ τὸν ὑποστηρίξῃ, κατέστη ἔπειτα ἐνθερμότερος ἕνεκα τῶν προσβολῶν ἃς ὑπέστη ὑπὸ τοῦ Ἀππίου Κλαυδίου. Εἰσεχώρησε δ' ὁ Λούκουλλος καὶ εἰς τὴν Ἀρμενίαν, ἐνίκησεν εἰς Τιγρανόκερτα καὶ Ἀρτάξατα, καὶ ἐκυρίευσε (τῷ 69—68) τὴν Νίσιβιν. Ἐν Ζέλᾳ ὅμως ἐνίκησεν αὖθις ὁ Μιθριδάτης, ὅτε ὁ' Ρωμαϊκὸς στρατὸς, δυσαρεστούμενος κατὰ τῶν μεταρρυθμίσεων ἃς εἰσήγαγεν ὁ Λούκουλλος, ἐξανέστη· μετὰ τὴν νίκην δ' ἐπανέλαβε (67) τὸν Πόντον καὶ τὴν Καππαδοκίαν. Τὸν Λούκουλλον ἀντικατέστησε τότε ὁ Ἀχίλιος Γλαβρίων, πολὺ τοῦ Μιθριδάτου κατώτερος. Τῷ δὲ 66 ἐπέμφθη ἀντ' αὐτοῦ ὁ Πομπήϊος, καὶ ἐνίκησε τὸν Μιθριδάτην ἔνθα ἔπειτα, εἰς μνήμην τῆς μάχης ταύτης, ἵδρυσε τὴν Νικόπολιν παρὰ τῷ Λύκῳ. Τότε δ' ἔφυγεν ὁ Μιθριδάτης, μετὰ τῆς πιστῆς του συζύγου, τῆς Ὑψικρατείας, εἰς τὴν Κολχίδα, καὶ τοῦ Πομπηίου, νικήσαντος καὶ τὸν Τιγράνην, καὶ εἰσελάσαντος εἰς τὰς Καυκασίας χώρας, μετέβη εἰς τὴν Ταυρικὴν Χερσόνησον. Καὶ ἐκεῖ δὲ μεγάλα ἐβουλεύετο, μετὰ τὴν μετὰ τοῦ Τιγράνου εἰρήνην, νὰ συνελάσῃ μετὰ τῶν Γαλατῶν εἰς Ἰταλίαν· ἀλλ' ἡ ἀπανθρωπία του τῷ ἀπεξένωσε τοὺς ἐγγυτάτους του, ὡς καὶ τὸν υἱόν του Φαρνάκην· καὶ ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν του ἐγκαταλειφθεὶς, ηὐτοκτόνησεν ἐν Παντικαπαίῳ τῷ 64· καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἀπεπειράθη δηλητηρίου, ἀλλὰ ματαίως, διότι δι' ἐπανειλημμένης χρήσεως μικρῶν αὐτοῦ δόσεων εἶχε κατορθώσει νὰ μὴ βλάπτηται ὑπ' αὐτοῦ· εἶτα δὲ, βοηθείᾳ ἑνὸς τῶν ὀπαδῶν του, ἐρρίφθη εἰς τὸ ἴδιον ξίφος του. Εἰς τὸν Φαρνάκην δ' ἀφέθη τὸ βασίλειον τοῦ Βοσπόρου. Ἀλλὰ τῷ 47 ἔλαβε καὶ αὐτὸ ὁ Καῖσαρ καὶ τὸ ἔδωκεν εἰς τὸν πιστὸν τῇ Ῥώμῃ μείναντα Μιθριδάτην τὸν ἐκ Περγάμου (Ἀππιαν. Μιθρ. πόλ. — Πλούτ. Σύλλ.).

Μιθριδάτου χώρα, ἡ ἐντεῦθεν τοῦ Ῥᾶ (Βόλγα) ἐν τῇ Ἀσιατικῇ Σαρματίᾳ, ἔνθα ἐπὶ τοῦ αὐτοκράτορος Κλαυδίου κατέφυγε Μιθριδάτης, ὁ ἡγεμὼν τοῦ Βοσπόρου (Δ. Κάσσ. Ξ, 8. — Tac. Ann. XII, 15),

Μιθρίνης ἢ Μιθρήνης, Πέρσης, διοικητὴς τῶν Σάρδεων, ὁ μετὰ τὴν ἐν Γρανικῷ μάχην (334 π. Χ.) παραδοὺς εἰς τὸν Ἀλέξανδρον τὴν πόλιν καὶ τὸν βασιλικὸν θησαυρὸν, δι' ὃ τῷ ἐδόθη ἡ διοίκησις τῆς Ἀρμενίας (Ἀρρ. Α, 17, 3. Γ, 16, 5).

Μικκιάδης, υἱὸς Μέλανος, Χῖος, εἷς ἐκ τῶν ἀρχαιοτέρων λιθογλύφων, τῆς 35ης Ὀλυμπιάδος περίπου (Plin. XXXVI, 5).

Μικκίων, Ἀθηναῖος ζωγράφος, μαθητὴς τοῦ Ζεύξιδος (Λουκ. Ζεῦξ. 8).

Μίκκος, σοφιστὴς Ἀθηναῖος ἐπὶ Σωκράτους (Πλάτ. Λυσ. 204).

Μίκυθος, 1) ἴδ. Ἀναξίλαος. — 2) Νέος Θηβαῖος, εἰς ὃν ὁ πρέσβυς τῆς Περσίας Διομέδων προσέφερε πέντε τάλαντα ἵνα κερδήσῃ τὸν Ἐπαμεινώνδαν ὑπὲρ τῶν σχεδίων του (Nep. Ep. I).

Μίκυλος, ἀρχαῖος ποιητὴς (Καλλ. Ἐπ. ΚΗ, 3).

Μίκων, 1) Φανομάχου, Ἀθηναῖος ζωγράφος, σύγχρονος καὶ συνεργάτης τοῦ Πολυγνώτου, ζωγραφήσας εἰς ἕνα τοῖχον τῆς Ποικίλης Στοᾶς Ἀμαζονομαχίαν. Ἐπειδὴ δ' εἰς αὐτὴν παρέστησε τοὺς βαρβάρους μείζονας τῶν Ἑλλήνων, κατεδικάσθη εἰς τριάκοντα μνῶν (3000 δρ.) πρόστιμον. — 2) Γλύπτης ἐν Συρακούσαις, κατεσκεύασεν ἐντολῇ τῶν υἱῶν τοῦ Ἱέρωνος, τῷ 215 π. Χ., δύο ἀνδριάντας αὐτοῦ, τὸν μὲν πεζὸν, τὸν δ' ἔφιππον (Παυσ. ΣΤ, 12, 4).

Μιλητόπολις, ἴδ. Μυσία.

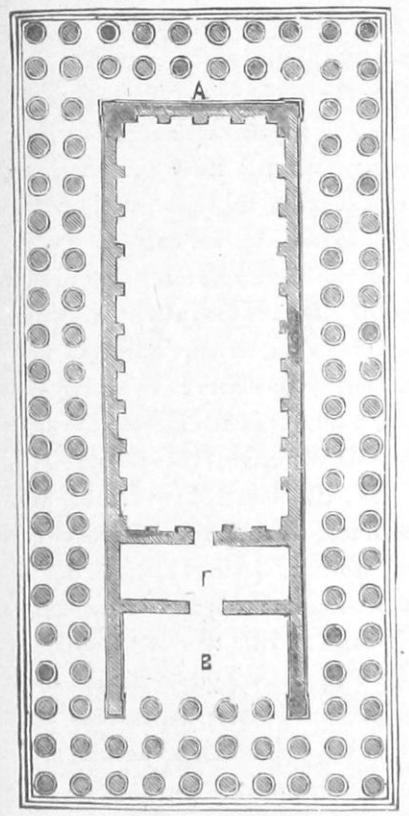
Μίλητος, υἱὸς τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Ἀρείας (ἢ Δηϊόνης) ἐκ Κρήτης. Ἀγαπητὸς τοῦ Μίνωος, τοῦ Σαρπηδόνος καὶ τοῦ Ῥαδαμάνθυος, ἔφυγε μετὰ τοῦ δευτέρου εἰς

Καρίαν, τεῦ Μίνωος ὑποπτεύσαντος ὅτι ἐπωφθαλμία εἰς τὸν θρόνον του, καὶ ἔκτισεν ἐκεῖ τὴν ὁμώνυμον αὐτῷ πόλιν. Ἔσχε δ' ἐκ Κυανέας, τῆς θυγατρὸς τοῦ Μενάνδρου, τέκνα τὸν Καῦνον καὶ τὴν Βύβλιν.

Μίλητος, 1) πόλις, ἡ ὑπὸ τοῦ προμνησθέντος ἱδρυθεῖσα καὶ ὑπὸ τοῦ Ὁμήρου μὲν (Ἰλ. Β, 868) Καρικὴ, ὑπὸ τῶν μεταγενεστέρων

δὲ ὡς κυρίως Ἰωνικὴ ἀποικία μνημονευομένη. Ἔκειτο ἀπέναντι τῶν ἐκροῶν τοῦ Μαιάνδρου,

ἐπὶ ἀκρωτηρίου τοῦ Λατμίου κόλπου. Ὤκισε δ' ἐπισήμους καὶ πολυαρίθμους (ὀγδοήκοντα) ἀποικίας, τὰς εἰς Πόντον, καὶ προσέτι τὴν Κύζικον, τὴν Σινώπην, τὴν Ἄβυδον, τοὺς Τόμους, τὴν Ὀλβίαν κτλ. ὡς καὶ τὴν Ναύκρατιν ἐν Αἰγύπτῳ. Ἦν δὲ πατρὶς τοῦ Θάλητος, ἑνὸς τῶν ἑπτὰ σοφῶν, τῶν φιλοσόφων Ἀναξιμάνδρου καὶ Ἀναξιμένους, τῶν λογογράφων Κάδμου, Ἑκαταίου καὶ Διονυσίου. Τῷ 494 π. Χ., κυριευθεῖσα, ἐλεηλατήθη ὑπὸ τῶν Περσῶν ἐπὶ τοῦ Ἰωνικοῦ πολέμου (Ἡρδ. Ε, 30. 35. ΣΤ, 18), καὶ ὁμοίως ἔπειτα ὑπὸ Ἀλεξάνδρου, καὶ ἔκτοτε ἤρξατο παρακμάζουσα (Ἀρρ. Α, 19). Συνίστατο δ' ἐπὶ τῆς ἀκμῆς της ἐκ τῆς ἔξω καὶ ἔσω πόλεως, περιτετειχισμένων ἀμφοτέρων· ἡ δ' ἔσω εἶχε καὶ φρούριον. Εἶχε δὲ τέσσαρας λιμένας, οὓς ἐκάλυπτον αἱ Τραγασαῖκαὶ λεγόμεναι νῆσοι (Λάδη, Δρομίσκος, Πέρνη). Ἤδη δὲ, συγχωσθεῖσα ἡ παραλία, ἔχει ὅλως ἀλλοῖον σχῆμα. Περίφημον ἦν παρὰ τοῖς ἀρχαίοις τὸ Μιλήσιον ἔριον (Virg. Geor. III, 306. IV, 334), προσέτι καὶ τὸ σήπιον καὶ τὰ ῥόδα. Εἰς ἀπόστασιν δὲ 180 σταδίων Ν τῆς Μιλήτου, εἰς τὴν θέσιν Δίδυμα, ἵδρυτο, ἔτι πρὸ τῆς κτίσεως τῆς πόλεως, ὁ πανάρχαιος ναὸς τοῦ Διδυμαίου Ἀπόλλωνος, μετὰ χρηστηρίου, οὗ τὴν ἐπιμέλειαν εἶχε κληρονομικῶς ἡ ἱερατικὴ οἰκογένεια τῶν Βραγχιδῶν. Καταστραφεὶς δ' ὑπὸ Ξέρξου, ἀνῳκοδομήθη εἶτα πάλιν λαμπρῶς (Στρβ. ΙΔ, 634) ὑπὸ τῶν ἀρχιτεκτόνων Παννονίου καὶ Δάφνιδος, ἰώνιος, δεκάστυλος, δίπτερος, κατὰ 2)3 τοῦ Παρθενῶνος μακρότερος. Σῴζονται δ' αὐτοῦ λείψανα τὰ μελανώτερον ἐν τῷ σχεδίῳ κεχρωματισμένα, ἐπαρκῆ ἵνα ἀποδείξωσι τὸ σχῆμα καὶ τὰς διαστάσεις αὐτοῦ. — 2) Ἀρχαία πόλις ὑπὸ τοῦ Ὁμήρου μνημονευομένη (Ἰλ. Β, 647) κατὰ τὴν Β παραλίαν τῆς **Κρήτης**. Ἐπὶ Στράβωνος ἦν ἤδη κατεστραμμένη. Φαίνεται δ' ὅτι ταύτης τὸ ὄνομα μετεδόθη εἰς τὴν Ἰωνικήν.

Μιλτιάδης, 1) ὁ πρεσβύτερος, Ἀθηναῖος, Φιλαΐδης τὸν δῆμον, υἱὸς Κυψέλου, σύγχρονος καὶ ἀντίπαλος τοῦ ὁμοδήμου του Πεισιστράτου, προσκληθεὶς ὑπὸ τῶν Δολόγ-

κων, λαοῦ τῆς Θρᾳκικῆς Χερσονήσου, πιεζομένων ὑπὸ γειτόνων των, ἵνα ἀναλάβῃ τὴν ἀρχὴν αὐτῶν μετέβη ἐκεῖ τῷ 559 π. Χ. καὶ ἦρξε παρ' αὐτοῖς (Ἡρδ. ΣΤ, 34). Μετέβησαν δὲ μετὰ ταῦτα ἐκεῖσε καὶ οἱ υἱοὶ τοῦ ὑπὸ τῶν Πεισιστρατιδῶν θανατωθέντος ἑτεροθαλοῦς ἀδελφοῦ του Κίμωνος τοῦ Στησαγόρου, πρῶτον ὁ Στησαγόρας, ἐξακολουθήσας τὸν ἐν Λαμψάκῳ πόλεμον, καὶ εἶτα ὁ 2) **Μιλτιάδης**, ὅστις τῷ 524 διετέλεσεν ἄρχων ἐν Ἀθήναις, τῷ δὲ 518, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀδελφοῦ του Στησαγόρου, ἐπέμφθη εἰς Θρᾴκην ὑπὸ τῶν Πεισιστρατιδῶν, καί, νυμφευθεὶς τὴν θυγατέρα τοῦ Θρᾳκὸς βασιλέως Ὀλόρου, ἐκυρίευσε τὴν Λῆμνον, ἐκδιώξας ἐκεῖθεν τοὺς Πελασγούς (Ἡρδ. ΣΤ, 140), ἀλλ' ἠναγκάσθη νὰ παρακολουθήσῃ τὸν Δαρεῖον κατὰ τῶν Σκυθῶν. Ἐπρότεινε δὲ τότε νὰ κατεδαφίσωσι τὴν ἐπὶ τοῦ Ἴστρου γέφυραν, καὶ διὰ τῆς καταστροφῆς τοῦ Δαρείου ν' ἀπελευθερώσωσι τοὺς ἐν Ἰωνίᾳ Ἕλληνας· ἀλλ' ὁ Ἰστιαῖος, καταγγείλας ἐματαίωσε τὸ σχέδιόν του. Ὅτε δὲ, καταπιεσθείσης τῆς Ἰωνικῆς στάσεως, οἱ φοινικικοὶ στόλοι καθυπέταξαν τὰς νήσους,

ὁ Μιλτιάδης μετὰ κινδύνων ἐπέστρεψε τῷ 494 εἰς Ἀθήνας, αἰχμαλωτευθέντος τοῦ υἱοῦ του Μητιόχου (Ἡρδ. ΣΤ, 41). Κατηγορηθεὶς δ' ὑπὸ τῶν ἀντιπάλων τοῦ εἴκου του ὅτι ἐτυράννησεν ἐν Θρᾴκῃ, ἀπελογήθη ἐκθεὶς τὰς ἐκεῖ περιστάσεις καὶ ἀνακαλέσας τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ὑπηρεσίας του, ἃς ἀναγνωρίσας ὁ δῆμος, ἐξελέξατο αὐτὸν τῷ 490 ἕνα τῶν δέκα στρατηγῶν κατὰ τοῦ εἰσβάλλοντος Δαρείου. Πείσας δ' ὑπὲρ τοῦ σχεδίου τῆς μάχης ἐκ παρατάξεως τὸν ἀρχιστράτηγον Καλλίμαχον, καὶ ἐν Μαραθῶνι τῶν συστρατήγων του αὐτῷ, ὡς τῷ ἐμπειροτάτῳ τὴν διαρκῆ ἀρχὴν ἀναθέντων, ἐκέρδησε, τῷ σεπτεμβρίῳ 490, τὸν ἐπώνυμον τοῦ πεδίου ἐκείνου περίφημον θρίαμβον (Ἡρδ. ΣΤ, 43. — Πλάτ. Ἀριστ. Ε)· δι' ὃ καὶ ἐν τῇ μεγάλῃ εἰκόνι, τῇ ἀνατεθείσῃ ἐν τῇ Ποικίλῃ Στοᾷ πρὸς ἀπομνημόνευσιν τοῦ κατορθώματος ἐκείνου, αὐτὸς προεῖχε μεταξὺ πάντων τῶν πολεμιστῶν. Εἶτα δὲ καὶ ἄλλα μνημεῖα ἀνηγέρθησαν εἰς τιμήν του. Καὶ μετ' ἄλλας δὲ στρατιωτικὰς ἐπιτυχίας, ἀπήτησεν, ἴσως καὶ ἰδίους ἐκδικήσεως λόγους ὑπηρετῶν, νὰ τῷ ἀνατεθῇ νὰ τιμωρήσῃ τὰς νήσους αἵτινες εἶχον κηρυχθῇ ὑπὲρ τῶν Περσῶν, ἰδίως τὴν Πάρον· ἀλλ' ἡ ἐκστρατεία ἀπέτυχεν. Ἐκ πτώσεως δὲ τυχαίας δεινῶς τραυματισθείς, ἠναγκάσθη μετὰ 26 ἡμέρας νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Ἀθήνας. Τότε ἐξηγέρθησαν κατ' αὐτοῦ οἱ ἀρχαῖοι ἀντίπαλοί του, ἰδίως οἱ Ἀλκμαιωνίδαι, καὶ ὁ Ξάνθιππος τὸν κατηγόρησαν ὅτι ἐξηπάτα τὸν δῆμον, τῇ ἐμπιστοσύνῃ αὐτοῦ καταχρώμενος, καὶ ἐπέτυχε τὴν καταδίκην αὐτοῦ εἰς πρόστιμον 50 ταλάντων (300,000 τῶν τότε δραχμῶν). Ἀδυνατῶν δ' ὁ Μιλτιάδης ν' ἀποτίσῃ τὴν ποσότητα ταύτην, ἐφυλακίσθη καὶ ἀπέθανεν ἐν τῇ εἱρκτῇ, ἢ κατ' ἄλλους, ἀπέθανεν ἐκ τῶν πληγῶν του πρὸ τῆς ἐκτελέσεως τῆς ποινῆς (Πλάτ. Γοργ. 516. — Ἡρδ. ΣΤ, 40. 104. 132. — Πλούτ. Κόμ.).

Μιλτὼ, (καὶ Ἀσπασία) ἐρωμένη Κύρου τοῦ νεωτέρου (Αἰλ. Π. ἱ. ΙΒ. 1).

Μιλυάς, τὸ ἀρχαῖον ὄνομα τῆς Λυκίας (Ἡρδ. Α, 173), εἶτα δὲ περιορισθὲν εἰς ἐπωνυμίαν τῆς ὀρεινῆς χώρας μεταξὺ Λυκίας, Παμφυλίας καὶ Φρυγίας, καὶ ἐπὶ τῶν Σελευκιδῶν εἰς τὴν τῆς ἐκτάσεως μεταξὺ τῶν πόλεων Τερμησσοῦ καὶ Σαγαλασσοῦ, ἧς τὸ ΒΔ μέρος ἐλέγετο Καβαλία, πρωτεύουσαν ἔχον τὴν Κίβυραν. Ἡ χώρα ἦν μὲν ἀγρία, ἀλλ' οὐχὶ ἄφορος, καὶ οἱ Ῥωμαῖοι, ἀφ' οὗ ἐνίκησαν τὸν Ἀντίοχον, ἐδωρήσαντο αὐτὴν τῷ Εὐμένει. Οἱ κάτοικοι αὐτῆς ἐλέγοντο Μιλύαι (Ἡρδ. Ζ, 77).

Μέλων, ἀθλητὴς ἐκ Κρότωνος, ῥωμαλεώτατος καὶ περίφημος διὰ τὴν πολυφαγίαν του. Εἰς τὰ Ὀλύμπια ἐσταδιοδρόμησέ ποτε φέρων τετραετῆ ταῦρον ἐπὶ τῶν ὤμων του, καὶ ἔφαγεν αὐτὸν ἔπειτα ἐντὸς μιᾶς ἡμέρας. Διηγοῦντο ὅτι εἰς τὴν κατὰ τῶν Συβαριτῶν μάχην, τῷ 510 π. Χ., προηγεῖτο τοῦ στρατοῦ τῶν συμπατριωτῶν του, ῥόπαλον φέρων καὶ λεοντῆν. Ἠθέλησε δέ ποτε νὰ σχίσῃ διὰ τῶν χειρῶν του κορμὸν δένδρου, ἀλλ' αἱ χεῖρές του συνελήφθησαν χωρὶς νὰ δυνηθῇ νὰ τὰς ἀποσπάσῃ, καὶ ἀπέθανε, κατασπαραχθεὶς ἐκεῖ ὑπὸ θηρίων (Στρβ. 263).

Μεμάλλονες, Διονυσιακὸς θίασος γυναικῶν ὡς αἱ Βάκχαι (Στρβ. Ι, 3, 10). Ἰδ. Διόνυσος.

Μέμας, 1) Γίγας φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Διὸς ἢ τοῦ Ἄρεως, καὶ ταφεὶς ὑπὸ τὴν νῆσον Προχύτην παρὰ τῇ Σικελίᾳ. — 2) Εἷς τῶν Κενταύρων. — 3) Υἱὸς τοῦ Αἰόλου, βασιλέως τῆς Αἰολίδος. — 4) Υἱὸς τοῦ Ἀμύκου καὶ τῆς Θεανοῦς, κατὰ Βιργίλιον (Æ, Χ, 720) τὴν αὐτὴν νύκτα μετὰ τοῦ Πάριδος γεννηθείς, τὸν Αἰνείαν παρακολουθήσας, καὶ ὑπὸ τοῦ Μεζεντίου φονευθείς. — 5) Ἐκ Βεβρύκων τῆς Βιθυνίας, φονευθεὶς ὑπὸ Κάστορος ἐπὶ τοῦ πλοῦ τῶν Ἀργοναυτῶν.

Μέμας, προέκτασις τοῦ Τμώλου, ἔτι καὶ νῦν τοῦτο τὸ ὄνομα φέρουσα, παρατεινομένη δὲ Δ μεταξὺ Σμύρνης καὶ Κολοφῶνος, καὶ ἀποτελοῦσα τὴν ἀπέναντι τῆς νήσου Χίου Ἰωνικὴν Χερσόνησον, ἀφ' ἧς προεκτείνονται τὰ 3 ἀκρωτήρια, τὸ Κορύκειον (ν. Κόρικα), τὸ Ἀργεννον (ν. Ἄσπρον) καὶ ἡ Μέλαινα ἄκρα. Ὁ Ἀλέξανδρος διέταξε τὴν διατομὴν τοῦ ἰσθμοῦ τοῦ ἀκρωτηρίου τούτου, ὅστις εἶχε πλάτος 7 μιλίων (Ὁμ. Ὀδ. Γ, 172. — Θουκ. Η, 34. — Στρβ. ΙΔ, 645).

Μεμίαμβος, ἴδ. Ἰαμβικὴ ποίησις.

Μέμνερμος, Κολοφώνιος, ἐλεγειακὸς ποιητής, ἀκμάσας μεταξὺ 630 καὶ 600 π. Χ., σύγχρονος ἀλλὰ πρεσβύτερος τοῦ Σόλωνος. Ἐπὶ τῶν ἡμερῶν του ἡ πατρίς του, ὑπὸ τῶν βασιλέων τῆς Λυδίας ὑποδουλωθεῖσα, εἶχεν ἐκτραπῇ εἰς βίον ἡδυπαθῆ καὶ ἐκδεδιηγημένον, ὅστις ἐπενήργησεν ἐπὶ τοῦ χαρακτῆρος τῶν ἐλεγείων του. Ἐντελῶς ἀφιστάμενος τῶν πολιτικῶν σχέσεων, περὶ ἃς περιεστρέφοντο συνήθως τῶν προκατόχων του τὰ ποιήματα, περιωρίζετο οὗτος ψάλλων τὰ ἀτομικὰ αὐτοῦ αἰσθήματα καὶ τὰς φιληδόνους καὶ θηλυπρεπεῖς ἐντυπώσεις. Πρὸ πάντων καὶ πρῶτος ἐξειργάσθη τὴν ἐρωτικὴν ἐλεγείαν. Ἀγαπῶν (ἢ ἴσως πλάττων ὅτι ἠγάπα) νέαν τινὰ αὐλήτριαν Ναννώ, καὶ ἤδη προβεβηκὼς αὐτὸς, ἔψαλλεν εἰς στίχους συμπαθεῖς καὶ θρηνώδεις τὸ βραχὺ τῆς νεότητος, καὶ τὴν δυστυχίαν τοῦ δυσειδοῦς καὶ περιφρονουμένου γήρατος. Ἀπεκάλεσε δὲ διὰ τοῦ ὀνόματος τῆς ἐρωμένης ἣν ἤδε, συλλογὴν ἐρωτικῶν ποιημάτων εἰς 2 βιβλία. Δὲν παρέβλεπεν ὅμως καὶ τὴν ἀνδρείαν, καὶ ἔγραψεν ἐλεγεῖον περὶ τῆς μάχης τῶν Σμυρναίων κατὰ Γύγου τοῦ βασιλέως τῶν Λυδῶν. Ὁ Στράβων λέγει (ΙΔ, 643) ὅτι ἦν «αὐλητὴς ἅμα καὶ ποιητὴς ἐλεγείας», δι' οὗ φαίνεται αἰνιττόμενος, ὅτι τῶν ἐλεγείων του αὐτὸς καὶ τὴν μουσικὴν συνέταττε καὶ ᾖδε. Σώζονται δ' αὐτοῦ ὀλίγα λείψανα μόνον, πολλὴν καὶ ἀνεπιτήδευτον ὕφους χάριν ἐλέγχοντα (Συλλ. Bergk. poet. lyr. Græc).

Μῖμος, ὁ ὑποκριτὴς ὁ κύριον ἔργον ἔχων τὴν ἐπὶ τὸ κωμικώτερον μίμησιν τρόπων ἢ φωνῶν ἀνθρώπων, ἢ καὶ ζῴων (Phædr. V, 5. — Auson. Epigr. LXXVI), εἰς πλατείας ἢ ὁδοὺς πρὸς διασκέδασιν τοῦ ὄχλου, ἢ καὶ εἰς τραπέζας πλουσίων (Πλούτ. Σύλλ. Β. ΛΣΤ). Μετηνέχθη δὲ κατόπιν τὸ εἶδος τοῦτο καὶ εἰς τὴν σκηνήν, καὶ ἐκεῖ ἐξ ἁπλοῦ διαλόγου ἀνεπτύχθη καὶ ὅλον δρᾶμα, τὸ πρῶτον ἐν Σικελίᾳ, ἔνθα εἰς τὰς κατ' ἔτος τελουμένπς πανηγύρεις τῆς Δήμητρος καὶ ἄλλων θεοτήτων, μετὰ τῆς τοὺς Ἕλληνας, καὶ μάλιστα τοὺς τῆς Σικελίας, χαρακτηριζούσης εὐθυμίας, ἀκά-

κου εὐτραπελίας καὶ ἀστειότητος, ὡς καὶ εὐφυΐας περὶ τὴν παρατήρησιν, οὐ μόνον διεκωμῳδοῦντο αἱ πολιτικαὶ σχέσεις καὶ περιστάσεις, ἀλλὰ καὶ ἐν ἀστείαις μιμήσεσι παριστῶντο οἱ τρόποι καὶ τὰ ἤθη πασῶν τῶν διαφόρων κοινωνικῶν τάξεων. Διεκρίνοντο δ' οἱ μῖμοι εἰς δύο κατηγορίας, τοὺς σπουδαίους, τοὺς εἰς ἠθικὸν σκοπὸν ἀφορῶντας, καὶ τοὺς γελοίους, τείνοντας εἰς τὸ νὰ παραστήσωσιν ἐπὶ τὸ γελοιωδέστερον ἑκάστης κοινωνικῆς τάξεως τὰ ἰδιάζοντα ἔθιμα. Μνημονεύεται δὲ καὶ ἡ διάκρισις μεταξὺ ἀνδρείων καὶ γυναικείων, ἤτοι τῶν χαρακτῆρας καὶ τρόπους ἀνδρῶν ἢ γυναικῶν κυρίως ἀπομιμουμένων. Ὡς εἷς ἐκ τῶν μεγαλειτέρων μιμογράφων μνημονεύεται ὁ Σώφρων, πεζῶς μὲν γράφων, καὶ τὸν τρόπον τῶν δημωδῶν μίμων ἀκολουθῶν, ἀλλὰ διὰ τὴν πρωτοτυπίαν καὶ τὴν ἔντεχνον διασκευὴν τῶν παραστάσεών του ἐν τοῖς ποιηταῖς καταλογιζόμενος (Ἀριστ. ποιητ. Α, Β). Γράφων διὰ τὰς ὁδοὺς καὶ τὸν ὄχλον, οὐχὶ διὰ τὸ θέατρον, μετεχειρίζετο, ὡς ἦν ἐπόμενον, γλῶσσαν μᾶλλον δημώδη, ἀστειότητας εὐφυεῖς μὲν, ἀλλ' ὁπωσοῦν τραχείας, καὶ πολλὰς κοινὰς παροιμίας. Ἀποσπάσματα αὐτοῦ τινὰ διεσώθησαν (Botzon 1867). Τοὺς μίμους τούτους μετέφερεν ὁ Πλάτων ἐκ Σικελίας εἰς Ἀθήνας, καὶ ἐποιήσατο αὐτῶν χρῆσιν καὶ εἰς τοὺς διαλόγους του· ὁ δὲ Θεόκριτος, τὸ ὕφος καὶ τῶν χαρακτήρων τὴν διαγραφὴν αὐτῶν ἀκολουθῶν, τοῖς ἔδωκεν ὡραίαν ποιητικὴν περιβολήν, ἐξ ἧς ἐπήγασε τὸ εἰδύλλιον· καὶ τοῦ Σώφρονος ἡ ἐπιρροὴ διαφαίνεται καὶ εἰς τὰς σατύρας τοῦ Ῥωμαίου Περσίου. Ἐκ Σικελίας δὲ μετέβησαν οἱ μῖμοι καὶ εἰς τὴν κάτω Ἰταλίαν, καὶ ἐκεῖθεν καὶ εἰς τῆς Ῥώμης τὰς τριόδους καὶ, ἕνεκα τῆς ἥττον ποιητικῆς τάσεως τοῦ Ῥωμαϊκοῦ πνεύματος, εἰς αὐτὰ τὰ θέατρα, καταλαβόντες τὴν θέσιν τῶν σατυρικῶν δραμάτων εἰς τὰς Ἑλληνικὰς τραγῳδίας, μετ' ἐπιτάσεως χυδαίων καὶ πολλάκις αὐτοσχεδίων βωμολοχιῶν εἰς τὴν τραχεῖαν καὶ ἀτημέλητον γλῶσσαν τοῦ ὄχλου, καὶ ἄνευ μεγάλων ἀξιώσεων δραματικῆς πλοκῆς. Μετὰ τῶν ἀνδρῶν δ' ἀνήρχοντο εἰς τὴν σκηνὴν καὶ γυναῖκες. ὀρχήστριαι, τῆς ἐσχάτης κατηγορίας ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῶν ἠθῶν. Ἡ προσωπὶς εἶχεν ἐγκαταλειφθῇ, καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἔφερον λεπτὴν, βραχεῖαν, μᾶλλον ἄσεμνον ἀναβολὴν, καὶ ἦσαν γυμνόποδες. Ἔνθα δ' ἐκράτουν οἱ Ῥωμαῖοι, ἄρα καὶ ἐν Ἑλλάδι, ἐπὶ τῶν χρόνων μάλιστα τῶν αὐτοκρατόρων, δὲν ἔμειναν τὰ τοιαῦτα θεάματα ὅλως ξένα, καὶ οἱ ὑποκριταὶ, οἱ τὸ ἦθος ἀτόμων ἢ τάξεων ἀπομιμούμενοι, ἐλέγοντο ἠθοποιοὶ ἢ ἠθολόγοι· ὁ πρῶτος δ' ἐν αὐτοῖς ἐκαλεῖτο πρωτόμιμος.

Μινάγρα, πρωτεύουσα τῶν Ἰνδοσκυθῶν, ἐντεῦθεν τοῦ Γάγγου κατὰ τὴν Δ Ἰνδικὴν παραλίαν, ἐν τῇ ἰσχυρᾷ καὶ ἐμπορικῇ ἐπικρατείᾳ τῆς Λαρικῆς, παράγουσα ἰδίως βαμβακερὰ ὑφάσματα. Κατ' Ἀρριανὸν, ἐν τῷ κόλπῳ τῆς νῦν Καμβαΐης, κατὰ νεωτέρους παρὰ ταῖς ἐκβολαῖς τοῦ Ἰνδοῦ, ἡ ν. Τάττα.

Μιναῖος, ἰσχυρὸς λαὸς τῆς Εὐδαίμονος Ἀραβίας, κατὰ τὴν Δ ἀκτὴν, λίβανον καὶ μύρα ἐμπορευόμενος. Ἡ πρωτεύουσα αὐτῶν Καρήνα ἢ Κάρνα (Στρβ. ΙΣΤ, 768).

Μίνδαρος, Σπαρτιάτης ἀναλαβὼν τῷ 411 π. Χ., μετὰ τὸν Ἀστύοχον, τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Πελοποννησιακοῦ στόλου ἐν Μιλήτῳ. Ἐκεῖθεν μετὰ 75 πλοίων ἔπλευσεν εἰς Ἑλλήσποντον, ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ συνενωθῇ μετὰ τοῦ Φαρναβάζου, ἀλλὰ παρακολουθήσαντες αὐτὸν ὁ Θρασύβουλος καὶ ὁ Θράσυλλος μετὰ μέρους τοῦ ἐν Σάμῳ σταθμεύοντος ἀττικοῦ στόλου, τὸν ἐνίκησαν ἐν Ἀβύδῳ (Θουκ. Η, 85. 104). Ὅτε δὲ, μικρὸν μετὰ ταῦτα, ἀνέλαβεν ὁ Ἀλκιβιάδης τὴν στρατηγίαν τῶν Ἀθηναίων, κατετροπώθη κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ θέρους τοῦ 410, κατὰ γῆν καὶ θάλασσαν ὁ Μίνδαρος ἐν Κυζίκῳ, καὶ ἔπεσε καὶ αὐτὸς εἰς τὴν μάχην. Τότε οἱ ἐναπομείναντες ἀρχηγοὶ ἔπεμψαν εἰς τὴν Ἐφορείαν τῆς Σπάρτης τὴν περίφημον ἐκείνην λακωνικὴν ἔκθεσιν· «Μίνδαρος ἀπεσούα (ἀπέθανε). Πεινῶντι τ' ὦνδρες. Ἀπορέομες τί χρὴ δρᾶν» (Ξεν. Ἑλλ. Α, 1, 16. — Πλούτ. Ἀλκ. ΚΖ. — Διόδ. ΙΓ, 38).

Μίνθη ἡ Μένθη, νύμφη τοῦ Κωκυτοῦ, ἐρωμένη τοῦ Πλούτωνος, ὑπὸ τῆς Δήμητρος ἢ τῆς Περσεφόνης μεταμορφωθεῖσα εἰς τὸ ὁμώνυμον φυτόν. Αὐτῆς ἐπώνυμον ἦν τὸ ὄρος Μίνθη (ν. Ἀλβένα), Α τῆς Πύλου, ἔχον εἰς τοὺς πρόποδας ναὸν τοῦ Ἅδου καὶ ἄλσος τῆς Δήμητρος (Στρβ. Η, 344. — Ov. Met. X, 728).

Μινναῖοι, ἔθνος οἰκοῦν παρὰ τῇ Ἐρυθρᾷ Θαλάσσῃ (Διον. περιηγ. 459).

Μινύαι, ἴδ. Ὀρχομενός.

Μινύας, ὁ ὑποτιθέμενος γενάρχης τῶν Μινυῶν ἐν Ὀρχομενῷ, πλούσιος βασιλεὺς, κατ' ἄλλους ἄλλης καταγωγῆς, υἱὸς Χρύσου, Ὀρχομενοῦ, Ἐτεοκλέους, Ποσειδῶνος, Ἄρεως, ἢ ἄλλων. Νυμφευθεὶς δὲ τὴν Τριτογένειαν (θυγατέρα τοῦ Αἰόλου) ἢ τὴν Κλυτοδώραν, ἔσχεν υἱοὺς τὸν Ὀρχομενὸν, Πρέσβωνα, Ἀθάμαντα, Διοχθόνδαν, καὶ πολλὰς θυγατέρας. Κατὰ τὰς Μεταμορφώσεις τοῦ Ὀβιδίου (IV, 1, 390), ἑορταζομένων τῶν Διονυσίων, ὅτε αἱ ἄλλαι γυναῖκες μετέβησαν εἰς τὰ ὄρη πανηγυρίζουσαι, αἱ θυγατέρες αὐτοῦ, Ἀλκαθόη (ἢ Ἀλκιθόη), Λευκίππη καὶ Ἀρσίππη (αἱ Μινυάδες λεγόμεναι) ἔμειναν κατ' οἶκον, τὸν ἱστὸν αὐτῶν ἐργαζόμεναι. Τότε παρέστη αὐταῖς ὁ Διόνυσος ὑπὸ μορφὴν νεανίου, καὶ τὰς παρῄνεσε νὰ μεταβῶσιν εἰς τὴν πανήγυριν καὶ μετάσχωσι τῶν μυστηρίων. Ἐπειδὴ δ' ἠρνήθησαν, μετεμορφώθη αὐτὸς ἀλληλοδιαδόχως εἰς ταῦρον, λέοντα, πάνθηρα, καὶ ἐνήργησε γάλα καὶ νέκταρ νὰ ἐκρεύσῃ ἐκ τοῦ ἱστοῦ. Τότε, ἔντρομοι, ἔθεντο κλῆρον τίς ν' ἀπέλθῃ εἰς τὴν ἑορτὴν, καὶ ὁ κλῆρος ἔπεσεν ἐπὶ τὴν Λευκίππην, ἥτις καὶ ἐν Βακχικῇ μανίᾳ ἐσπάραξε τὸν υἱόν της Ἵππασον. Καὶ αἱ ἄλλαι δ' ἐξεμάνησαν· ὁ δ' Ἑρμῆς μετεμόφωσεν αὐτὰς εἰς νυκτερίδα καὶ εἰς γλαῦκα. Εἰς τὸν Μινύαν ἀπεδίδετο ἡ οἰκοδομὴ τοῦ πρώτου ὑπογείου θησαυροῦ, τοῦ εἰσέτι σωζομένου ἐν Ὀρχομενῷ· ἐν τῇ αὐτῇ δὲ πόλει ἐδείκνυτο καὶ ὁ τάφος του.

Μινυεῖος ἢ Μινυήϊος, 1) ποταμὸς τῆς Ἠλιδος, εἶτα Ἄνυγρος κληθεὶς (Ὁμ. Ἰλ. Λ, 722). — 2) Ποταμὸς ἐν Θεσσαλίᾳ, ὁ εἶτα Ὀρχομενὸς (Διόδ.).

Μίνυτος, εἷς τῶν ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος κατατοξευθέντων Νιοβιδῶν (Ἀπλδ. Γ, 5. 6).

Μινῴα, 1) Μικρὰ νῆσος τοῦ Σαρωνικοῦ κόλπου πρὸ τῆς Μεγαρικῆς ἀκτῆς, μεθ' ἧς διὰ γεφύρας συνδεομένη, ἀπετέλει τὸν λιμένα τῆς Νισαίας (Θουκ. Γ, 50. Δ, 67), ἴδ. Μεγαρίς. — 2) Πόλις ὀχυρὰ τῆς Λακωνίας ἐν τῷ Ἀργολικῷ κόλπῳ, ΒΑ τῆς Ἐπιδαύρου Λιμηρᾶς, ἐπὶ ὁμωνύμου ἀκρωτηρίου (ν. Μονεμβασία) (Στρβ. Η, 368). — 3) Πόλις τῆς Κρήτης κατὰ τὴν ΒΔ παραλίαν, μεταξὺ τῶν ἀκρωτηρίων Δρεπάνου καὶ Φακοῦ (ν. Κανέα). — 4) Ἑτέρα πόλις αὐτόθι ἀνατολικώτερον, κατὰ τὸ στενώτερον μέρος τῆς νήσου. — 5) Πόλις τῆς Σικελίας. Ἴδ. Ἡράκλεια, 10.

Μινῳΐδες νῆσοι, τινὲς τῶν Κυκλάδων, ὑπὸ τοῦ Μίνωος κυριευθεῖσαι (Ἀπλν. Ῥόδ. Β, 519).

Μίνως, ὁ φημιζόμενος ὡς πανάρχαιος βασιλεὺς τῆς νήσου Κρήτης, προγενέστερος τῶν Τρωϊκῶν, ἱδρυτὴς τῆς τῶν Κρητῶν θαλασσοκρατίας, καὶ τῆς πολιτείας αὐτῶν ὀργανωτής. Καθ' Ὅμηρον (Ἰλ. Ν, 450. Ξ. 322. Ὀδ. Λ, 321. 568. Ρ. 523. Τ. 178) ἦν υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Εὐρώπης, θυγατρὸς τοῦ Φοίνικος, ἀδελφὸς τοῦ Ῥαδαμάνθυος, πατὴρ τοῦ Δευκαλίωνος καὶ τῆς Ἀριάδνης, καὶ πάππος Ἰδομενέως, τοῦ βασιλέως τῆς Κνωσσοῦ, ὑπὸ τοῦ πατρός του Διὸς ἰδίως εὐνοούμενος καὶ προστατευόμενος. Τὴν ἔκφρασιν (ἐν Ὀδυσ. Τ, 179) «ἐννέωρος βασίλευε» (ἐπὶ ἐννέα ἔτη ἐβασίλευεν) ἐξήγησαν οἱ μετὰ ταῦτα οὕτως, ὅτι ἐπὶ ἐννέα ἔτη, ἢ ἀνὰ πᾶσαν ἐννεαετίαν, μεταβαίνων εἰς τὸ ἱερὸν σπήλαιον τοῦ Διὸς, συνεβουλεύετο τὸν θεὸν περὶ τῆς

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΣΟΦΙΑΝΟΠΟΥΛΟΥ ΟΠ 1942

νομοθεσίας ἣν συνέταττεν, ὥστε πᾶσαι αὐτῆς αἱ διατάξεις ἦσαν θεῖαι ἐπιταγαί. Οἱ λογογράφοι τῷ ἀπέδιδον ἀδελφὸν καὶ τὸν Σαρπηδόνα, καὶ ἐκ τῆς Πασιφάης τέκνα τὸν Κατρέα, Δευκαλίωνα, Γλαῦκον, Ἀνδρόγεων, τὴν Ἀκάλλην, Ξενοδίκην, Ἀριάδνην καὶ Φαίδραν, καὶ πολλὰ ἄλλα ἐξ ἄλλων γυναικῶν. Μεταγενέστεροι δὲ, τὸν μῦθον χρονολογικῶς θέλοντες νὰ διαρρυθμίσωσι, παρεδέχοντο ἕνα Μίνωα Α καὶ ἕνα Μίνωα Β, τὸν μὲν υἱὸν τοῦ Διὸς, υἱοθετηθέντα ὑπὸ Ἀστερίωνος, υἱοῦ τοῦ ἐκ Θεσσαλίας εἰς Κρήτην μετοικήσαντος Τευτάμου, υἱοῦ τοῦ Δώρου, τὸν δὲ ἔγγονον τοῦ πρώτου, σύζυγον δὲ Πασιφάης, θυγατρὸς τοῦ Ἡλίου καὶ τῆς Περσηίδος, πατέρα τοῦ Δευκαλίωνος καὶ τῶν λοιπῶν. Ἀποθανόντος δ' ἄπαιδος τοῦ Ἀστερίωνος (ἢ Ἀστερίου), ὁ Μίνως, θέλων νὰ καταλάβῃ τὴν ἐξουσίαν τῆς χώρας, διϊσχυρίσθη ὅτι οἱ θεοὶ εἶχον τοῦτο ἀποφασίσει, καὶ εἰς ἀπόδειξιν τούτου ὅτι εἰσήκουον πάσας του τὰς εὐχάς. Ἐδεήθη ἑπομένως τοῦ Ποσειδῶνος νὰ τῷ πέμψῃ ταῦρον ἐκ τῶν κυμάτων, ὃν αὐτὸς θὰ ἔθυε τῷ θεῷ· ἔπεμψε δ' ὁ Ποσειδὼν τῷ ὄντι λαμπρὸν ταῦρον, ὃν ἰδόντες οἱ Κρῆτες, τῷ ἔδωκαν τὴν ἀρχήν· ἀλλ' ὁ Μίνως εἰς τὸν θεὸν ἔθυσεν ἄλλον ταῦρον κατώτερον, τοῦτον πέμψας εἰς τὴν ἀγέλην του. Ἐπὶ τούτῳ ὀργισθεὶς ὁ Ποσειδὼν, ἐνέβαλε λύσσαν εἰς τὸ ζῷον, καὶ εἰς τὴν Πασιφάην ἔρωτα πρὸς αὐτό. Καρπὸς δὲ τοῦ ἔρωτος τούτου ὑπῆρξεν ὁ Ἀστερίων, ὁ κληθεὶς Μινώταυρος. Ὅτε δ' ὁ Ἀνδρόγεως (ἴδ.) υἱὸς τοῦ Μίνωος, ἐθανατώθη ἐν Ἀθήναις, ἐξεστράτευσεν ὁ Μίνως κατὰ τῶν Ἀθηναίων, καὶ ἐβίασεν αὐτοὺς, πρὸς ἐκδίκησιν, ἀνὰ πᾶσαν ἐννεαετίαν νὰ πέμπωσιν ὡς φόρον εἰς Κρήτην 7 παῖδας καὶ 7 κοράσια ὡς τροφὴν τῷ Μινωταύρῳ (ἴδ. Θησεύς). Ἐπὶ τῆς ἐκστρατείας δὲ ταύτης ἐκυρίευσε καὶ τὰ Μέγαρα (ἴδ. Νίσος), θαλασσοκρατῶν ἐν τῷ Αἰγαίῳ (Ἡρδ. Γ, 122. — Θουκ. Α, 4, 8). Οἱ ἀρχαῖοι μῦθοι παριστῶσιν αὐτὸν ὡς ἔμφρονα καὶ δίκαιον ἡγεμόνα· ἄλλαι διάφοροι ὅμως εἱ-

κείνων μεταγενέστεραι παραδόσεις τὸν λέγουσι τύραννον ἄδικον καὶ σκληρὸν, πιθανῶς ἐξ Ἀθηνῶν πηγάζουσαι καὶ μετὰ τῶν περὶ Θησέως διηγήσεων συνδεόμεναι. Καὶ αὐτὸ δὲ τὸ χωρίον τοῦ Ὁμήρου (Ὀδ. Λ, 322), ἐν ᾧ λέγεται ὁ λοόφρων, ἀποδίδουσί τινες εἰς τὴν αὐτὴν πηγὴν, καὶ θεωροῦσιν ἑπομένως ὡς ἐν ἔπειτα χρόνοις ἐπίτηδες παρεισαχθέν. Ἀπέθανε δ' ὁ Μίνως ἐν Σικελίᾳ (Ἡρδ. Ζ, 170) διώκων τὸν Δαίδαλον (ἴδ.), ὑπὸ τῶν θυγατέρων τοῦ βασιλέως Κοκκάλου, ἢ ὑπ' αὐτοῦ κατακλεισθεὶς εἰς λουτρὸν πνιγηρόν. Μετὰ ταῦτα ἐλέγετο ὅτι κατεστράφη ὁ τάφος αὐτοῦ, καὶ τὰ ὀστᾶ ἐκομίσθησαν εἰς Κρήτην, καὶ ἀνηγέρθη ἐκεῖ μνημεῖον αὐτῷ· ἐν δὲ τῷ Ἅιδῃ ἐγκατέστη μετὰ τοῦ Αἰακοῦ καὶ τοῦ Ῥαδαμάνθυος δικαστὴς τῶν νεκρῶν, ὡς περιγράφεται καὶ ἐν Ὀδυσσείας Λ, 567. Ἀλλὰ τινὲς τῶν κριτικῶν θέλουσι τὸ χωρίον ἐκεῖνο μεταγενεστέρως παρεισακτον, καὶ παριστῶν αὐτὸν οὐχὶ ὡς τῶν ψυχῶν δικαστὴν, ἀλλ' ὡς διατηροῦντα καὶ ἐν τῷ κάτω κόσμῳ τὸ ἀξίωμα τοῦ δικασπόλου βασιλέως.

Μινώταυρος, θηρίον συνήθως παριστώμενον ὡς ἔχον σῶμα ἀνδρὸς καὶ κεφαλὴν ταύρου, ἐνίοτε ὅμως καὶ τὸ ἐναντίον, σῶμα ταύρου μετὰ κεφαλῆς ἀνθρωπίνης. Ἦν υἱὸς τῆς Πασιφάης καὶ τοῦ ὑπὸ τοῦ Ποσειδῶνος τῷ Μίνωϊ (ἴδ.) πεμφθέντος ταύρου. Ὁ Μίνως κατέκλεισεν αὐτὸν εἰς τὸν ἐν Κνωσσῷ λαβύρινθον, καὶ τῷ ἔδιδε νὰ κατατρώγῃ καταδεδικασμένους κακούργους, καὶ τὰ ἐξ Ἀθηνῶν εἰς φόρον πεμπόμενα παιδία καὶ κοράσια, μέχρις οὗ ὁ Θησεὺς (ἴδ.) τὸν ἐφόνευσε. Καὶ οἱ Φοίνικες ἐπίστευον εἰς ἀνθρωποκέφαλον ταῦρον, τὸν Μολὸχ, ἀνθρωποθυσίας δεχόμενον, ὥστε πιθανῶς ἡ περὶ Μινωταύρου δόξα ἐκεῖθεν μετέβη εἰς Κρήτην, καὶ ἴσως τὴν ἐξάλειψιν τοῦ ξενικοῦ τούτου θρησκεύματος αἰνίττεται ὁ διὰ τοῦ Ἀθηναίου ἥρωος φόνος τοῦ Μινωταύρου.

Μισαγένης, 1) νόθος υἱὸς τοῦ Μασσυνίσσα, ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τοῦ Περσέως πεμφθεὶς

εἰς βοήθειαν τῶν Ῥωμαίων, οἵτινες τὸν ἐπεριποιήθησαν ἀσθενήσαντα κατὰ τὴν ἐπιστροφήν του (Liv. XLII, 29. 62. XLIV, 4. XLV, 14. —Val. Max. V, 3, 1). — 2) Υἱὸς τοῦ Χερσίφρονος (ἴδ.).

Μισηνὸν, ἀκρωτήριον τῆς Καμπανίας Ν τῆς Κύμης, κληθὲν, ὡς ἐλέγετο, ἐκ τοῦ ἐνταῦθα ἐνταφιασθέντος ὀπαδοῦ τοῦ Αἰνείου (ἴδ. Μισηνὸς καὶ Στρβ. Ε, 245.—Virg. Æ, IV, 234). Ὁμώνυμος πόλις ἀνηγέρθη ἐκεῖ ἀφ' ὅτου ὁ Αὔγουστος ὥρισε τὸ μέρος τοῦτο ὡς σταθμὸν τῆς ναυτικῆς μοίρας διὰ τὴν Τυρρηνικὴν θάλασσαν. Καὶ ἡ μὲν πόλις ἐξηφανίσθη, τὸ δ' ὄνομα παρέμεινεν εἰς τὸ ἀκρωτήριον.

Μισηνὸς, ὀπαδὸς τοῦ Ὀδυσσέως (Στρβ. Α, 26), ἢ τοῦ Ἕκτορος, καὶ εἶτα ὀπαδὸς, σαλπιγκτὴς ἢ ναύκληρος τοῦ Αἰνείου, καθ' ὃν ἐπωνομάσθη καὶ τὸ Μισηνὸν ἀκρωτήριον (Δ. Ἁλικ. Α, 53.—Virg. Æ, V, 162. 234).

Μισθὸς ἢ τιμὴ, ἡ χορηγουμένη ἀμοιβὴ δι' εἱᾶν δήποτε ὑλικὴν ἢ πνευματικὴν ὑπηρεσίαν. Κατὰ τῶν ἀρνουμένων ταύτην, ἐγγράφως ἢ προφορικῶς συνομολογηθεῖσαν, ἢ τὴν ὀφειλομένην ἐργασίαν διὰ χορηγηθέντα μισθὸν, ἐδύνατο νὰ κινηθῇ ἐν Ἀθήναις μισθοῦ δίκη. Τοῦ Πρωταγόρου μνημονεύεται βιβλίον ἐπιγραφόμενον «δίκη ὑπὲρ μισθοῦ», ἴσως τοῦ ὃν ἀπήτει παρ' ἑνὸς τῶν μαθητῶν του (Διογ. Λαέρτ. Θ, 8, 8). Μισθὸς ἐδίδετο καὶ εἰς τοὺς διδασκάλους τῶν τε τεχνῶν καὶ τῶν ἐπιστημῶν. Ἐπίσης εἰς τοὺς ἰατροὺς (ἴδ.), οὐ μόνον τοὺς ἰδιωτεύοντας, ἀλλὰ καὶ τοὺς δημοσιεύοντας λεγομένους, ἤτοι τοὺς ὑπὸ τοῦ δημοσίου ἐγκατεστημένους, καὶ ἐλέγετο σῶστρον. Ἐπὶ τῶν Ῥωμαϊκῶν χρόνων αἱ ἐπαρχίαι τῆς Ῥώμης ἀπέτινον τοῖς ὑπὸ τῆς Ῥώμης ἐγκαθισταμένοις λειτουργοῖς μισθόν τινα, ὅστις ἦν μᾶλλον φόρος εἰς κοινὸν ταμεῖον κατατιθέμενος, ἐξ οὗ ἐλάμβανον τὴν μερίδα αὐτῶν ἐκεῖνοι οἱ λειτουργοί. — Εἰς τὸν στρατὸν ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Περικλέους ἤρξαντο διδοντες μισθὸν οἱ Ἀθηναῖοι, ἀνὰ 4 ὀβολοὺς εἰς τὸν πεζὸν, ἀνὰ 2 δὲ δραχμὰς εἰς τὸν ἱππέα καθ' ἑκάστην, καθ' ὅσον εἶχε νὰ προβλέπῃ καὶ περὶ τῆς τροφῆς τοῦ ἵππου του. Ἀλλὰ καὶ εἰς ὁπλίτας, ὅταν ἐπέμποντο εἰς μεμακρυσμένας ἐκστρατείας ἐκτὸς τῆς χώρας, οἷον εἰς Μακεδονίαν κλπ. καθ' ὅλον τὸ διάστημα παρατεταμένων πολιορκιῶν, ἐλάμβανον ἐπίσης ἀνὰ 2 δραχμὰς ἕκαστος καθ' ἡμέραν (ἴδ. Μισθωτοί). Μετὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον, ἐπειδὴ πολλοὶ ἔμενον ἄστεγοι καὶ ἀπάτριδες, ἐσχημάτισθησαν πολλὰ καὶ μεγάλα στρατιωτικὰ σώματα, ἐπὶ μισθῷ μόνον ὑπηρετοῦντα.

Μίσθωσις, ἡ ἐνοικίασις (κτήματος). Ἐν Ἀθήναις ὁ ἐπίτροπος ὀρφανῶν ὤφειλε νὰ ἐνοικιάζῃ ἢ τοκίζῃ τὴν περιουσίαν τοῦ ἐπιτροπευομένου, ἀναλόγως τῆς φύσεως αὐτῆς· ὁ δὲ τοῦτο μὴ δυνάμενος ἢ μὴ θέλων, ἐδικαιοῦτο, πλὴν ἂν ἀπηγόρευε τοῦτο ἡ διαθήκη δυνάμει ἧς ἐπετρόπευε, νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ ἄρχοντος μισθοῦν τὸν οἶκον, ἤτοι αὐτὸς νὰ ἐνοικιάζῃ ἢ διαθέτῃ τὰ ὀρφανικά. Κατὰ δὲ τοῦ παρανόμως, παρατύπως ἢ δολίως διαθέντος τὴν περιουσίαν ταύτην ἠδύνατο νὰ κινηθῇ δίκη μισθώσεως ὑπὸ τοῦ ἐπιτροπευομένου, γενομένου ἐνήλικος, ἢ ὑπὸ τοῦ ἄρχοντος, ἐπὶ τῆς ἀνηλικότητος αὐτοῦ. Ὁ δ' ἐνοικιαστὴς παρεῖχεν ἀσφάλειαν (ἀποτίμημα) διὰ κτημάτων ἀξέτιμων οἱ ἀποτιμηταί.

Μισθωτοὶ ἢ μισθοφόροι, πάντες οἱ ἐπὶ μισθῷ ἐργαζόμενοι, ὅτε καὶ ἔνθα δὲν ὑπῆρχον δοῦλοι. Ὅτε δ' ηὔξησε τούτων ὁ ἀριθμὸς, οἱ ἄλλοτε ἐλεύθεροι μισθοφόροι ἔμενον ἄνευ ἐργασίας· δι' ὃ καὶ ἐπὶ Καίσαρος νόμοι ἐξεδόθησαν, ἀλλ' οὐχὶ ἀκριβῶς ἐκτελούμενοι, περὶ προσλήψεως καὶ τούτων εἰς τὰ ἀγροτικὰ ἔργα, ὡς φερ' εἰπεῖν εἰς τὸ τρίτον τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ποιμένων (Suet. Cæs. XLII). Μισθωτοὶ δ' ἀπέβησαν, ἐν μεταγενεστέροις χρόνοις, καὶ οἱ στρατιῶται, οἵτινες κατ' ἀοχὰς ἦσαν ἄμισθοι, διότι ἕκαστος πολίτης ὤφειλεν ἐπὶ ὡρισμένον χρόνον τῆς ἡλικίας του, νὰ ὑπηρετῇ, πρὸς ὑπεράσπισιν, καὶ εἰς τοὺς πολέ-

μους τῆς πατρίδος του, ὁ εὔπορος ὡς ἱππεὺς ἢ ὁπλίτης, ὁ ἄπορος πρὸ πάντων ὡς ψιλός. Κατ' ἐξαίρεσιν δὲ προσελαμβάνοντο ἐνίοτε Κρῆτες, Ἀρκάδες, Κᾶρες, ὡς μισθοφόροι (Ἡρδ. Α, 171.—Παυσ. Δ, 8, 3. 10, 1. 19, 4.—Ξεν. Ἑλλ. Ζ, 1. 23). Ἀρκάδες μάλιστα τινὲς ἐπὶ τῶν Περσικῶν ἐζήτησαν νὰ ὑπηρετήσωσιν ὡς μισθωτοὶ καὶ ὑπὸ τὸν Ξέρξην (Ἡρδ. Η, 26). Στρατιώτας ἐμίσθουν πρῶτοι οἱ τύραννοι, ἵνα ἔχωσιν αὐτοὺς ὄργανα ἀνεξάρτητα τῆς κοινῆς γνώμης (Θουκ. ΣΤ, 55.—Διόδ. ΙΑ, 67, 72.—Ξενφ. Ἱέρ. Ε, 3, 3). Πρῶτον δ' ἐπὶ Περικλέους ἤρξαντο οἱ Ἀθηναῖοι ξένων μισθοφόρων, οἵτινες καὶ ἁπλῶς ξένοι ἔκτοτε ἐλέγοντο, τακτικὴν χρῆσιν εἰς τὸν στρατόν των ποιούμενοι, καὶ τοὺς στρατιωτικῶς ὑπηρετοῦντας πολίτας μισθοδοτοῦντες, καὶ εἰς τοῦτο ἐδαπάνων τοὺς φόρους εἰς οὓς ὑπεχρέουν τοὺς συμμάχους αὐτῶν. Ἔδιδον δὲ μισθὸν 4 ὀβολῶν κατ' ἄνδρα καὶ καθ' ἡμέραν, εἰς δὲ τὸν ἱππέα τὸ τριπλάσιον (2 δρ.). Διὰ τριήρη δὲ κατέβαλλον μηνιαίως 4—6000 δραχμάς. Ταῦτα αἰνιττόμενος λέγει παρὰ Θουκυδίδῃ (Α, 121) ὁ Κορίνθιος πρεσβευτὴς ἐν Σπάρτῃ «ὠνητὴ ἡ Ἀθηναίων δύναμις». Ἐπὶ τῆς πολιορκίας τῆς Ποτιδαίας ἐλάμβανεν ἕκαστος ὁπλίτης 2 δρ. καθ' ἑκάστην, ἤτοι μίαν δι' ἑαυτὸν καὶ μίαν διὰ τὸν ὑπηρέτην του. Ἐπειδὴ δ' ἦν ἡ δύναμις τῶν πολιορκητῶν 6000, καὶ διήρκεσεν ἡ πολιορκία 29 μῆνας, ἡ ὅλη μισθοδοσία συνεποσώθη εἰς 810 τάλαντα (= 4,860,000 τῶν τότε). Μετὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον συνέστησαν πολυάριθμα σώματα ἀνθρώπων οἵτινες ἄεργοι, ἐξόριστοι καὶ ἀπάτριδες, κατετάττοντο καὶ ἐπολέμουν ἐπὶ μισθῷ. Τοιοῦτοι ἦσαν τοῦ Ξενοφῶντος οἱ Μύριοι, μισθωθέντες πρῶτον τοῖς Πέρσαις καὶ ἔπειτα τοῖς Σπαρτιάταις· τοιοῦτοι τοῦ Χαβρίου οἱ πελτασταὶ (Ἀρστφ. Πλούτ. 173), οἱ ἐκ τῶν χρημάτων τῶν Δελφῶν μισθοδοτούμενοι εἰς τὸν ἱερὸν πόλεμον (Διόδ. ΙΣΤ, 30), καὶ Ἕλληνες μισθοφόροι ὑπηρέτουν ὑπὸ τὸν Δαρεῖον κατὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου. Πολλάκις ὡς ἐκ τῆς σχέσεως ταύτης ἠναγκάσθησαν οἱ στρατηγοὶ εἰς ἐπιχειρήσεις ξένας τῇ ἐντολῇ των, ὡς καὶ εἰς πιέσεις καὶ λεηλασίας συμμαχίδων ἔτι πόλεων, ἵνα ἐπαρκῶσιν εἰς τῶν ξένων αὐτῶν στρατιωτῶν τὴν μισθοδοσίαν (Δημοσθ. Φιλιππ. Α, 46. Ἀριστκρ. 666. 671. π. στελ. τῆς τρικρ. 1202.—Ἀθήν. ΙΒ, 43. 532). Παρὰ δὲ Ῥωμαίοις ἐψηφίσθη στρατιωτικὸς μισθὸς τὸ πρῶτον ἐπὶ τοῦ κατὰ Βεΐων πολέμου τῷ 406 π. Χ., ὡρισμένη ποσότης διὰ πᾶσαν τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου. Εἶτα ὡρίσθη καθ' ἡμέραν καὶ ἄνδρα.

Μίτος (ὁ), ἐν γένει κλωστή, ἰδίως δὲ ὁ στήμων, τὸ ὑφάδιον τοῦ ὑφαντικοῦ ἱστοῦ (Ὁμ. Ἰλ. Ψ, 762.—Πολδ. Γ, 32).

Μίτρα, 1) ἡ ζώνη τῆς γυναικὸς περὶ τὴν ὀσφύν, δι' ὃ καὶ ἡ νέα κόρη ἡ τοιαύτης μὴ χρῆσιν ποιουμένη ἄμιτρος λέγεται ὑπὸ τοῦ Καλλιμάχου (Ὕμ. εἰς Ἄρτ. 14. Ἀπλλ. Ῥόδ. Α, 388. Δ, 1024). — 2) Ζώνη τοῦ στρατιώτου ὑπὸ τὸν θώρακα, πολλάκις ἐπίχαλκος, λεπιδωτὴ

ἢ ἁλυσσιδωτὴ πρὸς προφύλαξιν τῆς γαστρὸς (Ὁμ. Ἰλ. Δ, 157. 187. 216. Ε, 867). — 3) Δεσμὸς ἢ ταινία πλουσία, ὡς ἡ περιδεομένη ἐν πανηγύρεσιν εἰς τὸν θύρσον τοῦ Διονύσου (Ἀθήν. Ε, 28). — 4) Παράδεσμος ἢ κάλυμμα τῆς κεφαλῆς, πᾶσαν τὴν κόμην καλύπτουσα, καὶ ὑπὸ τὴν σιαγόνα δενομένη, ἣν ἔφερον κυρίως οἱ Πέρσαι καὶ ἄλλοι βάρβαροι ἄνδρες ἢ γυναῖκες (Ἡρδ. Α, 195. Ζ, 62.—Εὐριπ. Ἑκ. 914.—Θεόκρ. ΙΖ, 19), ἐκεῖθεν δ' ἐγένετο δεκτὸς καὶ παρ'

Ἀνάγ. Μουσ. Νεαπ.

Ἕλλησι. Μιτρίον δ' ἦν μικροτέρα μίτρα,

Μωσαϊκὸν Πομπηΐας

Γοιχογραφία ἐν Πομπηΐᾳ

μὴ δεδεμένη ὑπὸ τὴν κεφαλήν. — 5) Ἐπίθετον τῆς Οὐρανίας Ἀφροδίτης παρὰ τοῖς Πέρσαις (Ἡρδ. Α, 131).

Προτομὴ ἐν Δρέσδῃ

Προτομὴ Βρετ. Μουσείου

Μιτραδάτης, Μῆδος, ὁ ποιμὴν εἰς ὃν ὁ Ἅρπαγος, διαταγῇ τοῦ Ἀστυάγους, ἔδωκε τὸν Κῦρον βρέφος ἵνα τὸν ἐκθέσῃ εἰς τὰ θηρία (Ἡρδ. Α, 110).

Μιτροβάτης, σατράπης τῆς ἐν Βιθυνίᾳ Δασκυλίτιδος (Ἡρδ. Α, 120).

Μνασάλκας, ἴδ. Ἀνθολογία.

Μνασέας, ἐκ Πατρῶν, μαθητὴς τοῦ Ἐρατοσθένους, ἔγραψε περὶ τὰ 150 π. Χ. γεωγραφικὴν «περιήγησιν» ἢ «περίπλουν» εἰς 8 βιβλία τοὐλάχιστον, πραγματευόμενα περὶ ἰδιαιτέρων τινῶν μερῶν τῆς γῆς. Ἐκ τῶν περισωθέντων ἀποσπασμάτων αὐτοῦ δὲν φαίνεται ὅτι ἦτο βαθὺς ἐπιστήμων (Συλλ. Müller, fragm. histor. græc.).

Μνάσιππος, Σπαρτιάτης, πεμφθεὶς τῷ 373 π. Χ. μετὰ στόλου εἰς Κέρκυραν, ἵνα τοὺς ὀλιγάρχας ὑποστηρίζων, ἀποσπάσῃ τὴν νῆσον ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων. Δῃώσας δὲ τὴν χώραν, ἐπολιόρκησε τὴν πόλιν, ἥτις καὶ ὑπὸ λιμοῦ πιεζομένη, ἐπεκαλέσαντο τὴν βοήθειαν τῶν Ἀθηναίων. Ἔπεμψαν δ' αἱ Ἀθῆναι αὐτῇ εἰς ἐπικουρίαν πελταστὰς, καὶ ὥπλισαν στόλον. Πρὶν δ' ἢ οὗτος ἐκπλεύσῃ, οἱ στρατιῶται τοῦ Μνασίππου, νομίζοντες ὅτι ἔμελλε τάχιστα νὰ κυριεύσῃ τὴν πόλιν, ἐπαναστάντες διότι δὲν τοῖς ἔδιδε τὸν ὀφειλόμενον αὐτοῖς μισθὸν, τὸν ἐφόνευσαν (Ξεν. Ἑλλ. ΣΤ, 2, 4.—Δημοσθ. Τιμκρ. 1186).

Μνᾶ, 1) σταθμὸς 100 δραχμῶν (= 436, 6 γραμμ.).—2) Νόμισμα 100 δρ. Ἓν τάλαντον ἦν=60 μναῖς.

Μνάσων, ἡγεμὼν τῆς Ἐλατείας ἐν Φωκίδι, μαθητὴς τοῦ Ἀριστοτέλους (Αἰλ. Π. Ἱ. Γ, 19).

Μναῦις, ἱερὸς ταῦρος τῶν Αἰγυπτίων, λατρευόμενος εἰς Ὀνὺπὲρ τὴν Ἡλιούπολιν, ὡς ὁ Ἄπις ἐν Μέμφιδι. Διέμενεν ἐν τῷ ναῷ τοῦ Ἡλίου, ᾧ ἦν καθιερωμένος. Ἐξέλιπε δ' ἡ λατρεία αὐτοῦ καὶ ὑπερίσχυσεν ἡ τοῦ Ἄπιος ὅτε ὁ Καμβύσης κατηδάφισε τὸν ναὸν τῆς Ἡλιουπόλεως (Διόδ. Α, 34. — Στρβ. ΙΖ, 552).

Μνῆμα, μνημεῖον, ἴδ. τάφος.

Μνήμη, ἴδ. Μοῦσαι.

Μνημονικὴ, ἴδ. Σιμωνίδης.

Μνημοσύνη, ἴδ. Μοῦσαι.

Μνήμων, ἐν Κρήτῃ πιθανῶς γραμματεὺς δικαστηρίου (Ἀρστ. Πολιτ. Ζ, 8. — Ἰδ. Ῥαγκ. Ἄπαντ. Τ. ΙΣΤ, σ. 135).

Μνησαγόρας ἢ Μιλησαγόρας, Ἕλλην τις συγγραφεὺς (Ἀπλλδ. Γ, 10, 3).

Μνησαρέτη, τὸ ἀληθὲς ὄνομα τῆς ἑταίρας Φρύνης (Πλούτ.).

Μνήσαρχος, 1) Σάμιος, πατὴρ τοῦ Πυθαγόρου (Ἡρδ. Δ, 95).—2) Υἱὸς τοῦ Πυθαγόρου, διάδοχος τοῦ Ἀριστάίου εἰς τὴν Πυθαγόρειον σχολήν.—3) ἡ Μνησαρχίδης, πατὴρ τοῦ τραγικοῦ ποιητοῦ Εὐριπίδου. —4) Τύραννος ἐν Χαλκίδι τῆς Εὐβοίας.—5) Μαθητὴς τοῦ Παναιτίου, ἀρχηγὸς τῶν Στωϊκῶν περὶ τὰ 119 π. Χ., ἀντίπαλος τῶν ῥητόρων (Cic. de Or. I, 11, 45, 18, 83. Acad II, 32, 69. Fin. I, 2, 6).

Μνησιθείδης, εἷς τῶν Τριάκοντα ἐν Ἀθήναις (Ξενφ Ἑλλ.).

Μνησίθεος, Ἀθηναῖος ἰατρὸς καὶ ποιητὴς (Ἀθήν. Β, Γ).

Μνησιθεύς, Τρώς, ἀπόγονος τοῦ Ἀσσαράκου, μετὰ τοῦ Αἰνείου ἀπέλθὼν εἰς Ἰταλίαν (Ὑγν. μυθ. 273).

Μνησικακεῖν, ἴδ. ἀ μ ν η σ τ ε ί α.

Μνησικλῆς, 1) Συκοφάντης ἐν Ἀθήναις (Δμσθ. Βοιωτ. 1010. — 2) Ἀθηναῖος, ἀρχιτέκτων ἐπὶ Περικλέους, οἰκοδομήσας τὰ Προπύλαια, τ' ἀντικαταστήσαντα τὸ ἀρχαῖον ἐννεάπυλον, ἐν 5 ἔτεσιν, ἀπὸ τοῦ 437 μέχρι τοῦ 432 π. Χ., ἐπὶ δαπάνῃ 2012 ταλάντων (=12,072,000 τῶν τότε δραχμῶν).

Μνησίλεως, υἱὸς τοῦ Πολυδεύκους καὶ τῆς Φοίβης, ἔχων ἄγαλμα εἰς τὸν ναὸν τῶν Διοσκούρων ἐν Κορίνθῳ (Ἀπλδ. Γ, 11, 1.— Παυσ. Β, 22).

Μνησίλοχος, 1) εἷς τῶν Λ' τυράννων ἐν Ἀθήναις (Ξεν. Ἑλλ. Β, 3, 2).—2) Υἱὸς Εὐριπίδου τοῦ τραγικοῦ, ὑποκριτὴς, βοηθῶν τὸν πατέρα του εἰς τὴν ποίησιν τῶν δραμάτων του.

Μνησιμάχη, θυγάτηρ τοῦ Δεξαμένου ἐν Ὠλένῳ τῆς Ἀχαΐας, ἣν ὁ Ἡρακλῆς ἠλευθέρωσεν ἀπὸ τῆς βίας τοῦ μνηστῆρος αὐτῆς Εὐρυτίωνος (Ἀπλδ. Β, 5, 5).

Μνησίμαχος, ποιητὴς τῆς μέσης κωμῳδίας ἐν Ἀθήναις, οὗ ἑπτὰ δράματα μνημονεύονται. Σώζονται δέ τινα λείψανα αὐτοῦ, μαρτυροῦντα τὴν εὐφυΐαν του.

Μνήστρα, μία τῶν Δαναΐδων, φονεύσασα τὸν μνηστῆρα αὐτῆς Αἴγιον (Ἀπλδ. Β, 1, 5).

Μνῶΐται ἢ μ ν ῶ τ α ι, οἱ ἐπίσημοι δοῦλοι ἐν Κρήτῃ, ἀναλογοῦντες πρὸς τοὺς Εἵλωτας τῆς Σπάρτης (Στρβ. ΙΒ, 817.—Ἀθήν. ΣΤ, 93). Ἡ τάξις αὐτῶν ἐλέγετο μ ν ο ί α, καὶ ἦσαν ἴσως ἐπώνυμοι τοῦ Μίνωος, ὡς τοῦ ἥρωος τοῦ ἐγχωρίου στοιχείου, τοῦ εἰς τοὺς Δωριεῖς ὑποδουλωθέντος. Συνήρχοντο δὲ καὶ εἰς σύνοδον (Ἀρστ. Πολ. Β, 7), λείψανον τῆς ἀρχαίας αὐτῶν ἀνεξαρτησίας καὶ ἐκαλ/ιέργουν οὐχὶ ἴδια, ἀλλὰ τὰ δημόσια κτήματα.

Μοδάκαι, μέγας λαὸς τῆς Ἀσιατικῆς Σαρματίας (Πτολμ.).

Μόδιος, ἴδ. Μ έ τ ρ α.

Μόθακες, Μόθωνες. Οἱ Εἵλωτες οἱ ἐν τοῖς οἴκοις τῶν Σπαρτιατῶν μετὰ τῶν παιδίων ἀνατρεφόμενοι, καὶ εἶτα συνήθως ἀπελευθερούμενοι, οἱ ἀ φ έ τ α ι (Αἰλ. Π. Ἱ. ΙΒ, 43.—Ἀθήν. ΣΤ, 271.—Ἡσύχ. —Ἀρπ.)

Μοθώνη, ἴδ. Μ ε θ ώ ν η.

Μοῖρα, δηλοῖ ἀρχικῶς μ έ ρ ο ς (Ὁμ. Ὀδ. Υ, 171), ἐξ οὗ καὶ ἡ ἑκάστῳ ἀπονεμηθεῖσα μερὶς ἢ διάρκεια τοῦ βίου, «μ ο ῖ ρ α β ι ό τ ο ι ο» (Ἰλ. Δ, 170), ὡς καὶ τὸ μέρος εὐωχίας τὸ ἑκάστῳ δεδομένον, καὶ ὁ θάνατος αὐτὸς (Ἰλ. Γ, 101. Ὀδ. Β, 100). Ἐντεῦθεν ἐπροσωποποίησεν ἡ ποίησις τὴν ἰδέαν ταύτην εἰς θεότητά τινα, ἧς τὰς ἀποφάσεις ἐδύναντο, καθ' Ὅμηρον (Ἰλ. Π. 434. Υ. 115), νὰ μετατρέψωσιν ὁ Ζεὺς καὶ οἱ ἄλλοι θεοί, καὶ ἐφ' ἧς καὶ αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἡ ἐλευθερία ἐξήσκει ἐπιρροήν (Ὀδ. Λ, 34). Ἐντελῶς ὡρισμένη ὅμως δὲν φαίνεται παρ' Ὁμήρῳ ἡ σχέσις τοῦ Διὸς πρὸς τὴν μοῖραν, διότι ἐν ᾧ παρ' αὐτῷ κεῖται τὸ ἀγαθὸν καὶ κακὸν (Ὀδ. Δ, 234. Ἰλ. Ω, 527), ἀφ' ἑτέρου εἶχε στάθμην εἰς τὰς χεῖρας (Ἰλ. Θ, 19. Χ, 209), εἰς ἧς τὴν ροπὴν ὑπήκει ἡ θέλησις αὐτοῦ καὶ τῶν ἄλλων θεῶν, ἐνίοτε δυσφοροῦσα καὶ κατεξανισταμένη· ὥστε, καθ' Ὅμηρον, ὁτὲ μὲν ἦσαν οἱ θεοὶ ἴσοι τῇ μοίρᾳ, ὁτὲ δ' ὑπέκυπτον εἰς αὐτήν. Ἡ πολλῶν θεῶν ὕπαρξις περιώριζε παρὰ τοῖς ἀρχαίοις τὴν δύναμιν ἑκάστου ἐξ αὐτῶν διὰ τῆς τῶν ἄλλων δυνάμεως, δι' ὃ καὶ λογικῶς ἠναγκάζοντο οἱ τότε νὰ παραδέχωνται ἀνωτέραν τινὰ ἰσχύν, ἣν ὅμως δὲν ἐτόλμων ἐντελῶς νὰ προσωποποιήσωσι, χορηγοῦντες αὐτῇ ὡρισμένως ἐπιρροὴν ἀνωτέραν τῆς τῶν θεῶν, ἀλλ' ἀπέδιδον αὐτῇ χαρακτῆρα σκοτεινόν τινα καὶ ἀβέβαιον, καθ' ὃν, ὁτὲ μὲν ἀπεριορίστως ἦρχεν ἐπὶ θεῶν καὶ ἀνθρώπων, ὡς τῆς ἀνάρχου καὶ αἰωνίας τάξεως μέρος ἀναγκαῖον καὶ ἀναπόσπαστον, ὁτὲ δὲ ἦν εἱμαρμένη σιδηρᾶ, ἀμετάβολος, φθονερὰ καὶ ὠμὴ, καὶ ἄλλοτε ἐξελαμβάνετο ὡς τῇ θελήσει τῶν θεῶν ὑποτασσομένη. Ἐν Ὁμήρῳ μνημονεύεται ἡ Μ ο ῖ ρ α ἐνίοτε ἐνικῶς, ἐνίοτε δ' αἱ Μ ο ῖ ρ α ι, πληθυντικῶς (Ἰλ. Ω, 49), ὡς μυθικὴ προσωποποίησις, ὡς κλώθουσαι τῶν ἀνθρώπων τὰς τύχας, δι' ὃ καὶ τὸ ἐπίθετον κ α τ α κ λ ω θ ε ς λαμβάνουσι (Ὀδ. Η, 147). Ὁ δ' Ἡσίοδος λέγει αὐτὰς τρεῖς (Θεογ. 217. 904), καὶ τὰς ὀνομάζει Κ λ ω θ ώ, τὴν κλώθουσαν (τὰς ἀνθρωπίνας τύχας), Λ ά χ ε σ ι ν, τὴν τὸν λαχνὸν διανέμουσαν, καὶ Ἄ τ ρ ο π ο ν, ἥτις οὐδόλως ἀποτρέπεται, θυγατέρας τῆς Νυκτὸς, ἢ τοῦ Διὸς καὶ τῆς Θέμιδος. Καὶ ἐνίοτε μὲν ἐν τοῖς μετέπειτα παρίστανται ὡς αἱ ἀνώταται καὶ αὐστηραὶ θεαὶ τῆς τύχης, αἱ τὴν ἀνάγκην ἐπιβάλλουσαι, καὶ σκῆπτρα εἰς τὰς χεῖρας ἔχουσαι, τῶν Ἐριννύων τὸ ἔργον παρασκευάζουσαι, νῦν δὲ ὡς τοῖς ἀνθρώποις τὴν ζωὴν αὐτῶν ἐπιμετροῦσαι, τὴν γέννησιν αὐτῶν ἀποφασίζουσαι, δι' ὃ καὶ ταὐτίζονται μετὰ τῶν Εἰλειθυιῶν, καὶ τῆς ζωῆς τὰς τύχας ἐπικλώθουσαι, ὥστε καὶ ἐγνώριζον καὶ προέλεγον αὐτὰς. καὶ τὸ τέλος ἐπέφερον, δι' ὃ καὶ Κ ῆ ρ ε ς ἐλέγοντο (Πλάτ. δημ. Ι, 616. — Ov. Met. VIII, 452. Trist. V, 3, 25.—Hos. C. S. 25). Ἐνίοτε ἔλεγον αὐτὰς οἱ ποιηταί, μάλιστα οἱ Ῥωμαῖοι (Ov. Met. XV, 781. Catull, LXIV, 306), γραίας ἀσχήμους· ἀλλ' ἡ τέχνη παρίστα αὐτὰς ὡς νέας γυναῖκας ἐμβριθεῖς, ὧν ἡ μὲν Κλωθὼ εἶχε τολύπην, ἢ ἄτρακτον εἰς τὰς χεῖρας, ἡ δὲ Λάχεσις τὸν μίτον τοῦ βίου, ἢ σφαῖραν αἰνιττομένην τὰς ἀγχιστρόφους περιπετείας αὐτοῦ, καὶ ἡ Ἄτροπος τὴν τέμνουσαν αὐτὸν ψαλλίδα, ἢ καὶ στάθμην ἐκτιμῶσαν τῶν ἀνθρώπων τὰς πράξεις, ἢ ὡρολόγιον δεικνύον τοῦ θανάτου τὴν ὥραν. Ἱερὰ τῶν Μοιρῶν ὑπῆρχον ἐν Κορίνθῳ, ἐν Σπάρτῃ, ἐν Ὀλυμπίᾳ καὶ ἀλλαχοῦ. Ταὐτόσημος σχεδὸν τῇ Μοίρᾳ ἦν ἡ Α ἶ σ α, ὁμοίως τὸ μ έ ρ ο ς ἀρχικῶς δηλοῦσα, εἶτα δὲ καὶ αὐτῇ ταὐτιζομένη ἐν τῇ τοῦ ἀνθρώπου εἱμαρμένῃ ἢ τῷ πεπρωμένῳ (Ὁμ. Ἰλ. Υ, 127. Ὀδ. Η, 197), μὴ οὖσα ὅμως ὡρισμένον τι πρόσωπον ὡς θεότης.

Μοῖρις, 1) Ἕλλην γραμματικὸς, ἀ τ τ ι κ ι σ τ ὴ ς ἐπιλεγόμενος ἐπὶ Ἀδριανοῦ, τῷ 130 π. Χ. Αἱ Ἀ τ τ ι κ α ὶ αὐτοῦ λ έ ξ ε ι ς εἰσὶ λεξικὸν μετρίας ἐκτάσεως τῶν ἰδίως παρὰ συγγραφεῦσιν ἐν χρήσει ἀττικῶν ἐκφράσεων, ἐλαττούμενον τῶν ἔργων τοῦ Ἀρποκρατίωνος, Φρυνίχου καὶ Πολυδεύκους. — 2) Λίμνη μεγίστη τῆς μέσης Αἰγύπτου Δ τοῦ Νείλου, παρὰ τῇ πόλει Ἀρσινόῃ· ἐλέγετο σκαφεῖσα ὑπὸ τοῦ βασιλέως Μοίριδος (Ἡρδ. Β, 13, 148), ἀλλὰ ἀκριβέστερον ὑπὸ τοῦ Ἀμενεφοῦς Γ, τῆς 12 δυναστείας (2905 — 2863 π. Χ.), τὸ αἰγυπτιακὸν ὄνομα Μ έ ρ ι, τὸ σημαῖνον λίμνην ἔχουσα, καὶ δεχομένη τοῦ Νείλου τὰ ὕδατα ἐν περιφερείᾳ 3600 σταδίων καὶ εἰς βάθος 50 ὀργυιῶν. Ἐν τῷ μέσῳ δ' εἶχε δύο 400' ὑψηλὰς πυραμίδας μετὰ λιθίνων κολοσσῶν ἑκατέρωθεν (Διόδ. Α, 52. Στρβ. ΙΖ, 810).

Μοιροκλῆς, ῥήτωρ καὶ δημαγωγὸς Ἀθηναῖος, εἷς ἐκ τῶν ζητηθέντων ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου νὰ τῷ παραδοθῶσι (Δμσθ. Ἀρριαν.).

Μοιρὼ ἢ Μ υ ρ ὼ, ποιήτρια ἐκ Βυζαντίου, μήτηρ ἢ κατά τινας θυγάτηρ τοῦ Ἀλεξανδρινοῦ τραγικοῦ ποιητοῦ Ὁμήρου, καὶ σύζυγος τοῦ φιλολόγου Ἀνδρομάχου, περὶ τὸ 312 π. Χ. Ἑνὸς τῶν ποιημάτων αὐτῆς, ἐπιγραφομένου Μ ν η μ ο σ ύ ν η, διετήρησε στίχους καὶ ὁ Ἀθήναιος (ΙΑ). Καὶ δύο δ' αὐτῆς ἐπιγράμματα περιλαμβάνονται ἐν τῇ Ἀνθολογίᾳ.

Μοισία, ἴδ. Θ ρ ᾴ κ η.

Μοιχεία, ἐν Ἀθήναις καὶ τῇ λοιπῇ Ἑλλάδι ὁ τὴν νόμιμον σύζυγόν του εἰς παρανόμους σχέσεις ἐπ' αὐτοφώρῳ συλλαβὼν, ἐδικαιοῦτο νὰ φονεύσῃ αὐτοχειρὶ τὸν μοιχὸν, ἢ νὰ καταδιώξῃ αὐτὸν διὰ γ ρ α φ ῆ ς μ ο ι χ ε ί α ς πρὸ τῶν θεσμοθετῶν, καταδικαζόμενον εἰς πρόστιμον, ἂν τὸ ἔγκλημα ἀπεδεικνύετο. Ἡ δὲ γυνὴ περιέπιπτε τότε εἰς ἀ τ ι μ ί α ν, ὤφειλε νὰ καταλείψῃ τὴν οἰκίαν τοῦ συζύγου, ἐφ' ὃν

ἄλλως ἡ ἀτιμία ἐξετείνετο, καὶ τῇ ἀπηγορεύετο ἡ εἴσοδος εἰς τοὺς ναούς (Δημοσθ. κ. Νεαίρ. 1367. 1373.—Αἰσχν. κ. Τιμάρχ.36).

Μολίονες ἢ Μολιονίδαι, ὁ Εὔρυτος καὶ ὁ Κτέατος, δίδυμοι υἱοὶ τοῦ Ἄκτορος (δι' ὃ καὶ Ἀκτορίδαι καὶ Ἀκτορίωνες προσέτι ἐλέγοντο) ἢ τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς Μολιόνης, ἀδελφῆς Αὐγείου, τοῦ βασιλέως τῶν Ἐπειῶν, συνεξεστράτευσαν παῖδες ἔτι μετὰ τῶν Ἐπειῶν κατὰ τῆς Πύλου ἐν Ἤλιδι (Ὁμ. Ἰλ. Λ, 709. 756)· ἐφονεύθησαν δ' ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους (ἴδ.), καὶ ὁ τάφος αὐτῶν ἐδείκνυτο ἐν Κλεωναῖς τῆς Ἀργολίδος. Ἐπὶ τῶν ἐπικηδείων ἀγώνων τοῦ Λμαρυγκέως ἐνίκησαν τὸν Νέστορα εἰς τὴν ἁμαξοδρομίαν (Ὁμ. Ἰλ. Ψ, 638). Ἦσαν δὲ ὁ μὲν Κτέατος πατὴρ τοῦ Ἀμφιμάχου, ὁ δ' Εὔρυτος τοῦ Θαλπίου, τῶν δύο ἀρχηγῶν τῶν Ἐπειῶν πρὸ τῆς Τρωάδος (Ὁμ. Ἰλ. Β, 620). Ὁ Ἡσύχιος καὶ οἱ μετ' αὐτὸν εἶπον τοὺς διδύμους ἀδελφοὺς διφυεῖς, ἤτοι εἰς ἓν σῶμα συνηνωμένους.

Μολόεις, ποταμὸς τῆς Βοιωτίας πρὸς ταῖς Πλαταιαῖς (Ἡρδ. Θ, 57).

Μόλορχος ἢ Μόλορκος, πένης τις ἐν Κλεωναῖς, ξενίσας τὸν Ἡρακλέα ὅτε ἐφόνευσε τὸν λέοντα τῆς Νεμέας (Ἀπλδ. Β, 5, 1).

Μόλος καὶ Μῶλος, υἱὸς τοῦ Δευκαλίωνος, πατὴρ τοῦ Μηριόνου (Ὁμ. Ἰλ. Ν, 249.—Ἀπλδ. Γ, 3, 1).

Μολοσσοί, Ἑλληνικὴ φυλή, κατὰ τὴν παράδοσιν ὑπὸ Πύρρου τοῦ Ἀχιλλέως ἐκ Θεσσαλίας εἰς Ἤπειρον ὁδηγηθεῖσα, καὶ κυριεύσασα ἐκεῖ τὴν Δωδωναίαν χώραν Β τοῦ Ἀμβρακικοῦ κόλπου (Πλούτ. Πύρ. Α.—(Just. XVII. 3. — Liv. VIII. 34. XV, 26). Καταλαβόντες δὲ μετ' οὐ πολὺ τὸ Δωδωναῖον μαντεῖον, ἀνεδείχθησαν ὁ ἰσχυρότατος τῆς χώρας λαός (Ἡρδ. ΣΤ, 127). Μέρος αὐτῶν εἶχε παρακολουθήσει εἰς Ἀσίαν τοὺς Ἴωνας (Ἡρδ. Α, 146). Παντοίως δὲ μετὰ βαρβάρων συναναμιγέντες, ἐθεωροῦντο ὡς ἡμιβάρβαροι (Θουκ. Β, 80). Οἱ βασιλεῖς αὐτῶν, Αἰακίδαι τὸ γένος, ἀνηγορεύθησαν βασιλεῖς πάσης τῆς Ἠπείρου, ἦσαν ἰσχυροὶ καὶ πρωτεύουσαν εἶχον τὸ Πάσσαρον (Πλούτ. Πύρρ. Ε.—Liv. XLV, 26). Μετὰ δὲ τὸν πελοποννησιακὸν πόλεμον ἐκυρίευσαν τὴν Ἀμβρακίαν, καὶ ἐκεῖ μετήγαγον τὴν πρωτεύουσαν. Μετὰ τὸν θάνατον δὲ Πύρρου τοῦ Γ', διεσπάσθη τὸ κράτος των, καὶ περιῆλθε μετ' οὐ πολὺ εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν Μακεδόνων, καὶ εἶτα τὴν τῶν Ῥωμαίων. Γνωστοὶ ἦσαν ἐν τῇ ἀρχαιότητι οἱ μολοσσοί, ἤτοι οἱ μολοσσαῖοι θηρευτικοὶ κύνες (Virg. G. III, 405. — Hor. Sat. II, 6, 114).

Μολοσσός, Υἱὸς τοῦ Πύρρου καὶ τῆς Ἀνδρομάχης, τὸν Ἕλενον διαδεχθεὶς εἰς τὸν θρόνον τῆς Ἠπείρου, ἤτις ἀπ' αὐτοῦ ἐκλήθη Μολοσσία (Παυσ. Α, 11.—Στφ. Βυζ.).

Μολουρὶς πέτρα, κρημνὸς ἐν Μεγαρίδι, ἀφ' οὗ ἡ Ἰνὼ ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν μετὰ τοῦ Μελικέρτου (Παυσ.).

Μολπαδία, μία τῶν τριῶν θυγατέρων τοῦ Σταφύλου καὶ τῆς Χρυσοθέμιδος, αἵτινες ἐρρίφθησαν εἰς τὴν θάλασσαν διότι, ἐν ᾧ ἐκοιμῶντο, χοῖροι ἀνέτρεψαν τοὺς πίθους οἴνου οὓς ὁ πατήρ των ταῖς εἶχεν ἐμπιστευθῆ νὰ φυλάξωσι (Διόδ. Ε, 63).

Μολυβδὶς, τὸ διὰ τῆς σφενδόνης ῥιπτόμενον τεμάχιον μολύβδου, τὸ σχῆμα μάλιστα ἀμυγδαλωτὸν ἔχον, καὶ συνήθως μετ' ἐπιγραφῆς, ΔΕΞΑΙ, ἢ ἄλλης τινὸς ὁμοίας. Ἴδ. Σφενδόνη.

Μολύκρεια ἢ Μολύκρειον, πόλις Αἰτωλικὴ κατὰ τὴν εἴσοδον τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου, ΝΔ τῆς Ναυπάκτου, ἔχουσα λιμένα καὶ ναὸν τοῦ Ποσειδῶνος. Ἱδρύθη ὑπὸ τῶν Κορινθίων μετὰ τὴν εἰσβολὴν τῶν Ἡρακλειδῶν (Θουκ. Γ, 102)· πρὸ τοῦ Πελοποννησιακοῦ δὲ πολέμου ἐκυριεύθη ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων, καὶ μετέπειτα ὑπὸ τῶν Αἰτωλῶν. Τὸ παρακείμενον ἀκρωτήριον Ἀντίρριον ἐπωνομάσθη κατ' αὐτὴν καὶ Ῥίον Μολυκρικὸν ἢ Μολύκριον.

Μόλων, ἴδ. Ἀπολλώνιος.

Μοναρχία, ἴδ. Πολιτεύματα.

Μόναυλος, ὁ μονὸς, οὐχὶ διπλοῦς, καὶ οὐχὶ ποικίλος αὐλὸς, καὶ ὁ τοιοῦτον ἢ μόνες ἢ ἄνευ συνοδίας ἄλλων ὀργάνων αὐλῶν.

Μονάχη, πόλις Ἰνδικὴ ἐντὸς τοῦ Γάγγου, παρὰ τῇ νήσῳ Ταπροβάνῃ (Πτολ. Ζ, 4).

Μονήττιον, πόλις τῶν Ἰαπόδων ἐπὶ τῆς Λιβουρνίας (Στρβ.).

Μονοίκου λιμὴν, πόλις τῆς Λιγυστικῆς ἐν τῇ ἄνω Ἰταλίᾳ, μετὰ ναοῦ τοῦ Ἡρακλέους, ὡς προστάτου τῶν ναυτιλλομένων (Στρβ.—Στεφ. Βυζ.). Νῦν Monaco.

Μονόκροτος ἢ μονήρης, ναῦς (ἴδ.) ἔχουσα μίαν μόνην σειρὰν κωπῶν.

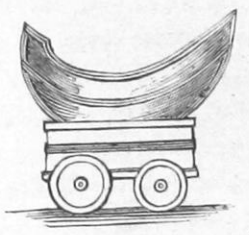
Μονόλιθος, κίων, ἀνδριὰς κτλ. ἐξ ἑνὸς μόνου λίθου κατεσκευασμένος.

Μονομάχ. ἐπὶ Καρακάλ. ἀνάγ.

Μονομάχοι, ἐκαλοῦντο ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων οἱ παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις Gladiotores, οἱ εἰς δημόσια θέατρα μαχόμενοι καὶ ἀλληλοκτονούμενοι δοῦλοι, ἐνίοτε καὶ ἐλεύθεροι πρὸς τέρψιν τοῦ παρακαθημένου λαοῦ. Τὸ ἀποτρόπαιον τοῦτο ἔθος ἀπέκρουσαν πανταχοῦ καὶ πάντοτε τὰ ἥμερα ἤθη τῶν Ἑλλήνων, εἰ καὶ ἐδέχθησαν τὰς θηριομαχίας παρὰ τῶν κατακτητῶν εἰς τὰ γυμνάσιά των. Καὶ ὑπῆρχον ἐν Ῥώμῃ καὶ μονομαχοτρόφοι, οἱ τοιούτους δυστυχεῖς μονομάχους εἰς τὴν τέχνην τῆς ἀλληλοκτονίας διδάσκοντες, ἢ ἄλλους τοιούτους τρέφοντες καὶ εἰς τὰ δημόσια θεάματα ἐνοικιάζοντες. Ὁ εἰς τὰς μονομαχίας ταύτας δὶς νικήσας καὶ τὸν ἀντίπαλον αὐτοῦ φονεύσας ἀπηλλάττετο τῆς περαιτέρω ἐξασκήσεως τῆς βδελυρᾶς ταύτης τέχνης, ὁ δὲ βαρέως τρωθεὶς ἐδύνατο δι' ἀνατάσεως τῆς χειρὸς νὰ ζητήσῃ ἔλεος παρὰ τοῦ κοινοῦ τῶν θεατῶν, ἀφ' οὗ ἐξηρτᾶτο, ἂν ἤθελε, νὰ ἐπιτρέψῃ τὸ τέλος τοῦ ἀγῶνος καὶ χαρίσῃ αὐτῷ τὴν ζωὴν, ἢ νὰ ἐπιμείνῃ μέχρι τῆς ἐντελοῦς αὐτοῦ σφαγῆς, ὅπερ ἐγίνετο πάντοτε ὅτε ὁ μονομάχος ἦν ἐγκληματίας καταδεδικασμένος εἰς θάνατον.

Μονόξυλον, ὡς καὶ νῦν, πλοιάριον ἐξ ἑνὸς μόνου ξύλου κατεσκευασμένον. Εἰς Ῥωμαϊκοὺς χρόνους τοιαῦτα ἐφέροντο ἐφ' ἁμαξῶν κατόπιν τῶν στρατευμάτων πρὸς διάβασιν τῶν ποταμῶν ἔνθα ἔλειπον γέφυραι.

Ἐκ τοῦ κίονος τοῦ Ἀντωνίνου ἐν Ῥώμῃ.

Μονόπτερος, ναΐσκος συγκείμενος ἐξ ἑνὸς μόνου στρογγύλου περιστυλίου, ἄνευ σηκοῦ, οἷον ἦν, κατὰ Βιτρούβιον (VII.Plæf. 12), τὸ ἐν Τέῳ ἱερὸν τοῦ Βάκχου, καὶ πιθανῶς ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως τῶν Ἀθηνῶν ὁ ναὸς τοῦ Αὐγούστου καὶ τῆς Ῥώμης, ἴσως καὶ ὁ ἔτι ἐν Πουζόλῃ ὑφιστάμενος ναὸς τοῦ Σεράπιδος.

Ναὸς Σεράπιδος

Μονοχίτων, καὶ οἱ οχίτων παρ' Ὁμήρῳ (Ὀδ. Ξ. 488), ὁ τὸν χιτῶνα μόνον φέρων, καὶ ἐπ' αὐτοῦ οὐδὲν περιβόλαιον. Οὕτως ἐλέγοντο καὶ αἱ Σπαρτιάτιδες. Ἴδ. Χιτών.

Μονοχρώματα, ζωγραφίαι εἰς ἃς γίνεται χρῆσις ἑνὸς μόνου χρώματος, ὡς ἐπὶ τῶν ἀγγείων, ὅτε αἱ γραφαὶ εἰσὶν ἐρυθραὶ ἐπὶ μελαίνης ἐπιφανείας, ἢ τὸ ἐναντίον.

Μόνυχος, εἷς τῶν Κενταύρων, ὃν ὁ Νέστωρ ἐφόνευσεν εἰς τοὺς γάμους τοῦ Πειριθόου (Ov. Met. XII, 499).

Μόρα, τὸ πέμπτον μέρος τῆς ὅλης πεζικῆς δυνάμεως τῶν Σπαρτιατῶν. Ἴδ. Στρατός.

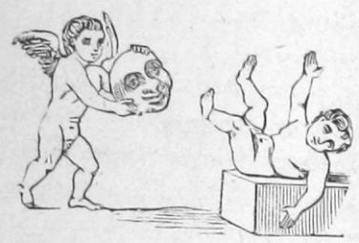
Μοργαντίνη ἢ Μοργάντιον, πόλις ἐν τοῖς ἐνδοτέροις τῆς Σικελίας, παρὰ τῷ ποταμῷ Συμαίθῳ, πιθανῶς ΝΑ τοῦ Ἀγυρίου, ἱδρυθεῖσα ὑπὸ τῶν ἐξ Ἰταλίας ἐκβληθέντων Μοργητῶν(Θουκ. Δ, 65.—Liv. XXVI, 21.—Cic. Verr. III, 18). Κατὰ Λίβιον (XXVI 27), ἴσως λελανθασμένως, παραλία μετὰ λιμένος δεχομένου στόλον Ῥωμαϊκόν. Κατὰ Στράβωνα (ΣΤ, 257), παρῆγεν οἶνον καλόν.

Μόργητες, λαὸς τῆς κάτω Ἰταλίας παρὰ τῷ Ῥηγίῳ. Ἐκδιωχθεὶς ὑπὸ τῶν Οἰνωτρῶν εἰς Ἰταλίαν, ἔκτισεν ἐκεῖ τὸ Μοργήστιον. Κατ' ἄλλους οἰνωτρικῆς φυλῆς καὶ αὐτὸς (Στρβ. ΣΤ, 257).

Μορίαι, ἐλαῖαι ἐν Ἀθήναις, αἵτινες, ὑποτιθέμεναι ὅτι κατήγοντο ἐκ τῆς ἐν τῇ Ἀκροπόλει ἱερᾶς ἐλαίας τῆς Ἀθηνᾶς, ἦσαν καὶ αὐταὶ ἱεραὶ τῇ θεᾷ, καὶ ἂν ἐν ἰδιωτικῷ ἔθαλλον κτήματι, ὁ καρπὸς αὐτῶν ἐξεμισθοῦτο ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου ὑπὲρ τοῦ ναοῦ, ὁ δ' ἐκριζῶν μίαν ἐξ αὐτῶν ἐτιμωρεῖτο δι' ἐξορίας καὶ δημεύσεως. Ἐν γένει δ' οὐδεὶς Ἀθηναῖος ἐπετρέπετο νὰ ἐκριζώσῃ πλείονας τῶν δύο ἰδιοκτήτων αὐτοῦ ἐλαιῶν ἐντὸς ἑνὸς ἔτους ἢ κατεδικάζετο εἰς πρόστιμον 200 δραχμῶν δι' ἑκάστην. Κλάδον ἐλαίας εἶχον διὰ χειρῶν οἱ ἱκέται.

Μοριμηνή, ἐπαρχία τῆς Καππαδοκίας, κατὰ τὰ σύνορα τῆς Γαλατίας (Στρβ.).

Μορμολύκειον, προσωπεῖον κατεσκευασμένον εἰς ἐκφόβησιν τῶν παιδίων(Στρβ. Α.—Πορφύρ.) ὡς τὸ ἐν τῇ εἰκόνι, ἔκ τινος τοιχογραφίας ἐν Ῥεσίνῃ τῆς Ἰταλίας.

Μορμὼ ἢ Μορμῶ, μυθικόν τι δαιμόνιον, ἐπινοηθὲν ὡς φόβητρον τῶν παιδίων (Ἀριστφ. Ἀχαρν. 582. Εὐρ. 474. Ἱππ.693. —Ξεν. Ἑλλ. Δ. 4, 17). Τὸ αὐτὸ παριστῶν προσωπεῖόν ἦν τὸ μορμολύκειον.

Μόρσιμος, Ἀθηναῖος, υἱὸς τοῦ τραγῳδοποιοῦ Φιλοκλέους, ἀδελφὸς τοῦ Μελανθίου (ἴδ.), ἰατρὸς καὶ ποιητὴς τραγῳδιῶν καὶ αὐτός, κωμῳδούμενος ὑπὸ τοῦ Ἀριστοφάνους διὰ τὴν πεζὴν ποίησίν του καὶ τὸν ἐκδεδιητημένον του βίον (Εἰρ. 707. Βάτρ. 151. Ἱππ 408). Οὐδὲν αὐτοῦ διεσώθη.

Μόρυχος, Ἀθηναῖος, ἀδόκιμος τραγῳδοποιὸς ἐπὶ Ἀριστοφάνους (Ἀχρν. 885. Σφ. 502), χλευάζοντος αὐτοῦ τὴν ποίησιν καὶ τὰ ἤθη.

Μορφεύς, υἱὸς τοῦ Ὕπνου, θεὸς τῶν ὀνείρων μετὰ τοῦ Εἰκέλου, Φοβήτορος καὶ Φαντάνου, παριστώμενος ἐπὶ γλυφῶν ὑπόπτερος (Ov. Met. XI, 733).

Μορφώ, ἐπίθετον ὑφ' ὃ ἐλατρεύετο ἡ Ἀφροδίτη ἐν ναῷ ὃν εἶχεν ἐν Σπάρτῃ, καὶ εἰς ὃν τὸ ἄγαλμα αὐτῆς παρίστατο φέρον εἰς τοὺς πόδας δεσμὰ (Παυσ. Γ, 15).

Μοσύνοικοι, οἱ κατοικοῦντες ἐν μοσύνοις, ξυλίναις κωνικαῖς καλύβαις, λαὸς τοῦ Πόντου παράλιος, πολεμικὸς καὶ τραχέων ἠθῶν. Τῶν ἐχθρῶν ἀποκόπτοντες τὰς κεφαλάς, περιέφερον αὐτὰς μετὰ μουσικῆς καὶ χορῶν· τοῦ γάμου δὲν εἶχον τὰς διατάξεις· τὸ τρώγειν ἦτο ἡ μεγαλητέρα των ἀπόλαυσις, δι' ὃ καὶ διὰ πολλῆς τροφῆς ἐπάχυνον τῶν πλουσίων τὰ παιδία. Ὁ βασιλεὺς ἐτρέφετο δημοσίᾳ δαπάνῃ· ἀλλ' ἄν ποτε δυσηρεστοῦντο κατ' αὐτοῦ, τὸν ἄφινον ν' ἀποθάνῃ τῆς πείνης (Ἡρδ. Γ, 94. Ζ, 78.—Ξεν. Ἀν. Ε, 1. 4).

Μόσυχλος, ἴδ. Ἀήμνος.

Μοσχίων, 1) Ἀθηναῖος τραγικὸς ποιητής, ὀλίγον νεώτερος τοῦ Εὐριπίδου, ὡς φιλήδονος καὶ τρυφηλὸς ὑπὸ τῶν κωμικῶν χλευαζόμενος. Ὀλίγοι στίχοι αὐτοῦ σωζόμενοι εἰσὶν εὐφραδεῖς καὶ ἁρμονικοί, κατὰ τὸν τρόπον τοῦ Εὐριπίδου, ὃν φαίνεται μιμηθείς. —2) Ἰατρὸς ἀβεβαίου ἐποχῆς, οὗ ὁ Γαληνὸς συνεχῶς μνημονεύει. Ἔγραψε «περὶ τῶν γυναικείων παθῶν».— 3) Κατὰ σωζομένην ἐπιγραφὴν γλύπτης Ἀθηναῖος, συνεργασθεὶς, πιθανῶς ἐπὶ τῆς ἀλώσεως τῆς Κορίνθου ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων, μετὰ δύο ἄλλων, τοῦ Διονυσοδώρου καὶ τοῦ Ἀδάμαντος, ἄγαλμα Ἴσιδος.

Μόσχοι, κάτοικοι τῆς Ν. Κολχίδος περὶ τὸν Φᾶσιν (Ἡρδ. Γ, 94. Δ, 72. — Στρβ. ΙΑ, 497). Κατ' αὐτοὺς δ' ἐκαλεῖτο μέρος τοῦ Καυκάσου «Τὰ Μοσχικὰ ὄρη» (Πλούτ. Πομπ. ΛΔ. — Στρβ. Α, 61 ΙΑ, 192).

Μόσχος, ἴδ. Θεόκριτος.

Μοτύη, ἀρχαία πόλις Σικελική, ἐπὶ νησιδίου, 6 στάδια ἀπέχοντος τῆς ΒΔ ἀκτῆς, καὶ μετ' αὐτῆς διὰ γεφύρας συνδεομένου.

Κατὰ Θουκυδίδην (ΣΤ, 2) ἵδρυσαν αὐτὴν Φοίνικες παρὰ τοῖς Ἐλύμοις, κατὰ δὲ τὸν μῦθον (Στφ. Βυζ.), ὁ Ἡρακλῆς, δοὺς αὐτῇ τὸ ὄνομα τῆς γυναικὸς ἥτις τῷ κατήγγειλε τὸν ἐν Ἰταλίᾳ κλέπτην τῶν βοῶν του. Κατ' ἀρχὰς ἦν ἐπίσημος πόλις· ἀφῄρεσε δ' αὐτὴν ἀπὸ τῶν Καρχηδονίων ὁ Διονύσιος, τῷ 397 π. Χ. Εἶτα δὲ, κατακτήσας πάλιν αὐτὴν ὁ Ἰμίλκων, μετέθετο τοὺς κατοίκους εἰς Λιλύβαιον (Διόδ. ΙΓ, 54. ΙΔ, 48. 52, ΚΒ, 14).

Μούλιος, 1) Σύζυγος Ἀγαμήδης, τῆς θυγατρὸς τοῦ Αὐγείου, φονευθεὶς ὑπὸ Νέστορος (Ὁμ. Ἰλ. Λ, 739.—2) Δύο Τρῶες,φονευθέντες ὁ μὲν ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως, ὁ δὲ ὑπὸ τοῦ Πατρόκλου (Ὁμ. Ἰλ. Π, 696. Υ, 472). —3) Κήρυξ τοῦ μνηστῆρος Ἀμφινόμου ἐκ Δουλιχίου (Ὁμ. Ὀδ. Σ, 423).

Μούμμιος (Λ), ὡς ὕπατος τῷ 146 π. Χ. πεμφθεὶς εἰς Ἀχαΐαν, ἣν εἶχεν ἤδη σχεδὸν ἐντελῶς καθυποτάξει ὁ προκάτοχος αὐτοῦ Μέτελλος· καίτοι μὴ διαπρέπων διὰ πολεμικῆς ἱκανότητος ἐνίκησεν ὅμως ἐπὶ τοῦ Ἰσθμοῦ τοὺς Ἀχαιούς, ἕνεκα τῆς ἔτι μείζονος ἀνικανότητος τοῦ στρατηγοῦ αὐτῶν Διαίου, ἐπῆλθε κατὰ τῆς Κορίνθου, ἣν εὗρε κατὰ μέγα μέρος ἐγκαταλελειμμένην ὑπὸ τῶν κατοίκων καὶ τὰς πύλας ἠνεωγμένας. Οὐχ ἧττον δ' ἐδίστασε κατ' ἀρχὰς νὰ εἰσελάσῃ· ἀλλὰ τέλος εἰσελθὼν, κατέσφαξε βαρβάρως καὶ ἔσυρεν εἰς αἰχμαλωσίαν ὅσους εὗρεν ἐκ τῶν κατοίκων, καὶ ἐλεηλάτησε καὶ κατέστρεψεν ὅ,τι εὗρεν ἐν αὐτῇ. Τόσον δ' ἦν ἀμαθὴς καὶ βάναυσος, ὥστε τοὺς στρατιώτας, οἷς παρέδωκε τὰς εἰκόνας καὶ ἄλλα ἔργα μεγάλων καλλιτεχνῶν ἵνα τὰ φέρωσιν εἰς Ῥώμην, ἠπείλησεν ὅτι, ἂν τ' ἀπολέσωσι, θὰ τοὺς κατεδίκαζε νὰ κατασκευάσωσιν ἄλλα ὡς αὐτὰ (Vell. Paterc. I, 13, 14). Εἰς τὴν Ῥώμην δ' ἐτέλεσε θρίαμβον, καὶ τῷ ἐδόθη τὸ ἐπωνύμιον ὁ «Ἀχαϊκός».

Μουνυχία ἢ Μουνιχία, 1) ἴδ. Πειραιεύς. — 2) Τὰ Μουνύχια, ἑορτὴ τῆς Ἀρτέμιδος Μουνυχίας, καθιερωθεῖσα εἰς ἀνάμνησιν τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίας, καὶ τελουμένη ἐν Ἀθήναις τῇ 16ῃ Μουνυχιῶνος. Προσεφέροντο δ' ἐπ' αὐτῆς τῇ θεᾷ τυρόπλαστοι πλακοῦντες, λεγόμενοι Ἀμφιφῶτες, διότι περιεκυκλοῦντο ὑπὸ ἀνημμένων κηρίων (Πλάτ. Πολιτ. Ἀθ.—Ἀθήν. ΙΔ, 645.—Σευῆδ. λ. Ἀνάστ.—Ἡσύχ. Ἐτυμολ. Μ. λ. Ἀμφ.—Εὐστθ. εἰς Ἰλ. Σ).

Μούνυχος, 1) υἱὸς Παντακλέους, Ἀθηναῖος, οὗ ἐπώνυμος ἦν ὁ λόφος τῆς Μουνυχίας (ἴδ. Αττική), ἀρχηγὸς τῶν Μινυῶν, οἵτινες ὑπὸ τῶν Θρᾳκῶν ἐξ Ὀρχομε-

νοῦ ἐκβληθέντες, μετῴκησαν εἰς τὸν Πειραιᾶ. Κατ' ἄλλους ἐγχώριος βασιλεὺς, ἐκχωρήσας τὸν λιμένα ἐκεῖνον εἰς τοὺς Μινυεῖς. — 2) Υἱὸς τοῦ υἱοῦ τοῦ Θησέως Ἀκάμαντος καὶ Λαοδίκης, τῆς θυγατρὸς τοῦ Πριάμου, ἐν Τρωάδι ὑπὸ Αἴθρας τῆς μητρὸς τοῦ Θησέως ἀνατραφεὶς (Ἰδ. Λαοδίκη). — 3) Υἱὸς Δρύαντος, τοῦ βασιλέως τῶν Μολοσσῶν, σύζυγος τῆς Ληλάντης, εὐσεβὴς μάντις, ὅστις πολιορκηθεὶς ποτε εἰς πύργον μετὰ τῶν παιδίων του, μετεμορφώθη μετ' αὐτῶν εἰς πτηνὰ (Ant. Lib. XIV).

Μουρυχίδης, Ἑλληνοπόντιός τις, πεμφθεὶς ὑπὸ τοῦ Μαρδονίου ἵνα παρακινήσῃ τοὺς ἐν Σαλαμῖνι Ἕλληνας νὰ παραδοθῶσιν εἰς τὸν Ξέρξην (Ἡρδ. Θ, 4).

Μουσαγέτης, ἴδ. Μοῦσαι. Ἀπόλλων.

Μοῦσαι, αἱ θεαὶ κατ' ἀρχὰς τοῦ ᾄσματος, εἶτα δὲ καὶ τῶν διαφόρων εἰδῶν τῆς ποιήσεως, καὶ τῶν τεχνῶν καὶ ἐπιστημῶν. Ὁ Ὅμηρος μνημονεύει ἐνίοτε μὲν ἐνικῶς τῆς Μούσης, ἐνίοτε δὲ καὶ πληθυντικῶς, τῶν Μουσῶν. Ὁ δ' ἀριθμὸς αὐτῶν ἐννέα ἀπαντᾶται εἰς ἓν μόνον χωρίον (Ὀδ. Ω, 60), ὅ τινες τῶν κριτικῶν λέγουσι μεταγενεστέρως παρεμβληθέν. Πρῶτος ὁ Ἡσίοδος ἀπαριθμεῖ τὰς ἐννέα Μούσας ὀνομαστὶ (Θεογ. 79), καὶ ἐκαλοῦντο κατ' αὐτόν· Κλειώ, ἡ τὸ κλέος διαφημίζουσα· Εὐτέρπη, ἡ τῆς τέρψεως χορηγός· Θάλεια ἢ Θαλία, ἡ θάλλουσα· Μελπομένη, ἡ ψάλτρια· Τερψιχόρη, ἡ ἐπὶ χοροῖς, ὀρχήσει, τερπομένη· Ἐρατώ, ἡ ἐρασμία· Πολύμνια, ἡ ὑμνοῦσα· Οὐρανία· Καλλιόπη, ἡ καλλίφωνος. Τὰς λέγει δὲ θυγατέρας τοῦ Διὸς καὶ τῆς Μνημοσύνης, ἐν Πιερίᾳ τοῦ Ὀλύμπου γεννηθείσας. Ὑπ' ἄλλων δὲ λέγονται καὶ θυγατέρες τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γῆς· ἢ καὶ τοῦ Πιέρου καὶ Πιμπληίδος τινὸς νύμφης. Ὑπῆρχον καὶ οἱ λέγοντες αὐτὰς ἀρχαιότατα τρεῖς (Παυσ. Η, 37), καλουμένας Μελέτην, Μνήμην καὶ Ἀοιδήν· ἀλλ' ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐννέα, τὰ περὶ καταγωγῆς αὐτῶν παρ' Ἡσιόδῳ, ὡς καὶ τὰ παρ' αὐτῷ ὀνόματα γενικῶς ἐπεκράτουν. Παρ' Ὁμήρῳ εἰσὶν αἱ θεότητες τοῦ ᾄσματος, αἱ τὸν ποιητὴν ἐμπνέουσαι, καὶ εἰς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τὴν ποίησιν καλλιεργοῦσαι, κατοικοῦσαι δὲ τὸν Ὄλυμπον, καὶ τὰς ἑστιάσεις τῶν θεῶν δι' ᾀσμάτων τέρπουσαι (Ἰλ. Β, 484. Α, 604). Καὶ ἀγαπῶσι μὲν καὶ προστατεύουσι τὸν ἀοιδὸν τὸν ἀναγνωρίζοντα τὴν δύναμιν αὐτῶν ἐπὶ τῆς ἐμπνεύσεώς του, τιμωροῦσι δὲ τὸν αὐθάδη τὸν τολμῶντα νὰ διϊσχυρισθῇ ὅτι θὰ τὰς ὑπερβῇ·

Καλλιόπη

Εὐτέρπη

Οὕτως ἐτύφλωσαν τὸν Θρᾷκα ψάλτην Θάμυριν, υἱὸν τοῦ Φιλάμονος καὶ τῆς νύμφης Ἀργιόπης, καὶ τῷ ἀφῆρεσαν τὸ ᾆσμα, διότι ἐτόλμησε νὰ θελήσῃ νὰ διαγωνισθῇ πρὸς αὐτάς (Ἰλ. Β, 594). Ἐν Ἡσιόδῳ προίστανται καὶ τοῦ χοροῦ, ὡς ἀποδεικνύει καὶ τὸ ὄνομα μιᾶς ἐξ αὐτῶν. Μεταγενεστέρα δ' ἐστὶν ἡ ἐπέκτασις τῆς δικαιοδοσίας των καὶ ἐπὶ πάντων τῶν κλάδων τῆς ἐπιστήμης καὶ τέχνης, ὧν οἱ διάφοροι κλάδοι διενεμήθησαν αὐταῖς. Τότε ἡ Καλλιόπη ἐγένετο ἡ Μοῦσα τῆς ἐπικῆς ποιήσεως, καὶ παρίστατο ἔχουσα εἰς τὰς χεῖρας πίνακα ἢ βιβλίον καὶ γραφίδα· ἡ Εὐτέρπη προίστατο τῆς λυρικῆς ποιήσεως καὶ ἔμβλημα αὐτῆς ἦν ὁ αὐλός· ἡ Μελπομένη ἦν ἡ Μοῦσα τῆς τραγῳδίας, καὶ εἶχε τραγικὸν προσωπεῖον εἰς τὰς χεῖρας, κισσὸν περὶ τὴν κόμην, κτλ. Ἡ Ἐρατὼ προίστατο τῆς ἐρωτικῆς ποιήσεως καὶ τῆς μιμητικῆς, πολλάκις κιθάραν κρατοῦσα· ἡ Πολύμνια ἢ Πολυύμνια, τῶν ὕμνων· ἡ Θάλεια, τῆς κωμῳδίας καὶ τῆς φαιδρᾶς εἰδυλλιακῆς ποιήσεως, ἔφερεν εἰς τὴν χεῖρα προσωπεῖον κω-

Ἐρατὼ

Μελπομένη

μικὸν, κάτοπρον, ἢ ποιμαντικὴν ῥάβδον, καὶ στέμμα κισσοῦ εἰς τὴν κεφαλήν· ἡ Τερψιχόρη, τοῦ χοροῦ, λύραν φέρουσα· ἡ Κλειώ, τῆς ἱστορίας, ἔχουσα ἀνὰ χεῖρας χάρτην εἰλιγμένον· ἡ Οὐρανία τῆς ἀστρονομίας, σφαῖ-

Πολύμνια

Θάλεια

Κλειὼ

Οὐρανία

ραν οὐρανίαν κρατοῦσα πᾶσαι νέαι εὐειδεῖς ὑπὸ τῆς τέχνης παριστώμεναι. Ἡ λατρεία

τῶν Μουσῶν ἐλέγετο προερχομένη ἐκ τῶν φίλων τῆς μουσικῆς Θρᾳκῶν, τῶν κατοικούντων ἐν Πιερίᾳ πρὸς τῷ Ὀλύμπῳ, καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὸν Ἑλικῶνα ἐν Βοιωτίᾳ μεταβάντων· ὥστε τὸ ὄρος τοῦτο, ὡς καὶ ὁ παρακείμενος Παρνασσὸς καὶ τὸ Λείβηθρον, ἐθεωροῦντο οἱ κυριώτεροι καὶ ἀγαπητότεροι τόποι διαμονῆς τῶν Μουσῶν, ἰδίως τὰ σπήλαια, τὰ ἄλση καὶ αἱ κρῆναι αὐτῶν. Πρὸ πάντων δ' ἠγάπων τὰς πηγὰς Ἀγανίππην καὶ Ἱπποκρήνην ὑπὸ τὸν Ἑλικῶνα, καὶ τὴν Κασταλίαν εἰς τὸν Παρνασσὸν παρὰ τοῖς Δελφοῖς· ἐπὶ δὲ τοῦ Λειβήθρου εἶχον ἱερὸν σπήλαιον. Εἶχον δὲ ναὸν παρὰ τῇ Κασταλίᾳ, καὶ ἄλλον μετ' ἀγαλμάτων εἰς τὸν Ἑλικῶνα, ἔνθα οἱ Θεσπιεῖς ἐτέλουν μεγάλην ἑορτὴν, τὰ Μουσεῖα. Τούτου ἐρείπια ἀνεσκάφησαν περὶ 1/4 τῆς ὥρας νοτίως τῆς ἀρχαίας Ἄσκρης, τῆς πατρίδος τοῦ Ἡσιόδου· εἰς ἀποστασιν δὲ πέντε λεπτῶν ἀπ' αὐτοῦ, ἐπὶ τῆς κλιτύος τοῦ Ἑλικῶνος, ἀνευρέθη ἐσχάτως τὸ θέατρον τῶν Μουσῶν. Ἱερὰ δὲ καὶ βωμοὺς εἶχον καὶ ἀλλαχοῦ τῆς Ἑλλάδος, εἰς Ἀθήνας, εἰς Ὀλυμπίαν, εἰς Τροιζῆνα, εἰς Κόρινθον, κτλ. Κατὰ δὲ τὰ μέρη ἔνθα ἐπιστεύοντο διαμένουσαι, ἢ τὰ τῆς ἐπισημοτέρας αὐτῶν λατρείας, ταῖς ἀπέδιδον οἱ ποιηταὶ διάφορα ἐπίθετα, ὡς Πιερίδες, Πιμπλεῖδες, Ἑλικωνιάδες, Θεσπιάδες, Παρνασσίδες, Κασταλίδες, Ἀκωνίδες, Λειβηθριάδες, Ἱπποκρηνίδες, κτλ. Καθ' ὃ φίλος τῆς μουσικῆς ὁ Ἀπόλλων ἐθεωρεῖτο ὡς ὁδηγὸς τῶν Μουσῶν, παριστᾶτο πολλάκις μετ' αὐτῶν, καὶ ἐπωνομάζετο Μουσαγέτης. Ἕνεκα δὲ τῆς σχέσεως αὐτῶν ταύτης μετὰ τοῦ μαντικοῦ θεοῦ, καὶ ἕνεκα τῆς δυνάμεως ἣν εἶχον τοῦ ἐμπνέειν, ἐθεωροῦντο κεκτημέναι καὶ αὐταὶ τὸ δῶρον τῆς μαντικῆς. Καὶ μετὰ τοῦ Διονύσου δὲ, τοῦ τὴν μουσικὴν καὶ τὸν χορὸν ἀγαπῶντος, καὶ τῆς δραματικῆς ποιήσεως προστατοῦντος, διετέλουν ἐν συνδέσμῳ, καὶ ἐθεωροῦντο καὶ αὐτοῦ ὡς συνοδοὶ καὶ προσέτι καὶ ὡς τροφοί.

Μουσαῖος, 1) μυθικὸς ἐποποιὸς, μάν-

τις καὶ ἱερεὺς ἐν Ἀθήναις, πρὸ τοῦ Ὁμήρου εἰς τὴν Ἀττικὴν τὴν θρησκευτικὴν ποίησιν εἰσαγαγὼν καὶ καλλιεργήσας. Ἐλέγετο μαθητὴς ἢ υἱὸς τοῦ Ὀρφέως, ἢ τοῦ Λίνου υἱὸς ἢ τοῦ Ἀντιφήμου (κατ' ἄλλους τοῦ Εὐμόλπου) καὶ τῆς Σελήνης. Ἀπεδίδοντο δ' αὐτῷ ᾄσματα καθιερώσεως καὶ ἁγνισμοῦ, ὕμνοι, χρησμοί, καὶ προσέτι πραγματεῖαι περὶ καθιερώσεως καὶ περὶ ἁγνισμοῦ (Ἡρδ. Ζ, 6. Η, 96. Θ, 13.—Πλτ. Πολτ. Β, 7. Ἀπολ. σ. 41. Ἴων. σ. 536, Β). Διέταξε δὲ καὶ ἠλλοίωσεν ἐν ἑπομένοις χρόνοις τοὺς χρησμοὺς τούτους ὁ Ὀνομάκριτος, οὗ, ὡς καὶ ἄλλων ἔργα ἦσαν τὰ μετὰ ταῦτα τῷ Μουσαίῳ ἀποδιδόμενα. Μνημονεύονται δ' ὡς τοιαῦτα τοῦ Μουσαίου ποιήματα ἡ Εὐμολπία, αἱ ἐξακέσεις νόσων, θεογονία, τιτανογραφία, κτλ. (Συλλ. Kinekel, fragm. ep. Græce).—2) Υἱὸς Θαμύριδος, ἔγγονος Φιλάμμονος, ἀρχαιότατος Θηβαῖος (ἢ Ἀθηναῖος) μελοποιός. — 3) Ἐποπεὺς Ἐφέσιος ἐπὶ τῶν Ἀλεξανδρινῶν χρόνων, γράψας Περσηΐδα εἰς 10 βιβλία καὶ ποιήματα περὶ Εὐμένους καὶ Ἀττάλου τοῦ ἐν Περγάμῳ.—4) Ὁ ἐπικαλούμενος Γραμματικὸς, οὐχὶ μετὰ τὴν ἀρχὴν τῆς στ' ἑκατονταετηρίδος μ. Χ., γράψας τὸ μικρὸν ἔπος «τὰ καθ' Ἡρὼ καὶ Λέανδρον» εἰς 340 στίχους, τὸ ἐκ τῆς ἐποχῆς τῶν αὐτοκρατόρων ἐντελέστερον καὶ θελκτικώτερον ποίημα διά τε τῆς γλώσσης τὴν εὐφράδειαν, διὰ τὸ βάθος τοῦ αἰσθήματος καὶ διὰ τῆς μορφῆς τὴν χάριν, εἰ καὶ κατ' ἴχνος μιμεῖται τὸν Νόννον.

Μούσεια, ἑορτὴ τῶν Μουσῶν ἐν Βοιωτίᾳ πενταετηρικῶς τελουμένη (Παυσ. Θ, 31, 3.— Πλούτ. Ἐρωτ.). Ἐπανηγυρίζοντο δὲ καὶ εἰς τὰ σχολεῖα (Αἰσχν. κ. Τιμάρχ.).

Μουσεῖον, 1) ἴδ. Ἀλεξάνδρεια.—2) Λόφος Ν τῶν Ἀθηνῶν, οὕτω κληθείς, διότι ἐκεῖ ἐνομίζετο ζήσας καὶ ταφεὶς ὁ ἀρχαῖος ποιητὴς Μουσαῖος (ἴδ. 1) (Παυσ. Α, 25. 8).

Μουσική (τέχνη) ἢ τὰ μουσικά, ἦν κυρίως πᾶσα τέχνη ταῖς Μούσαις ὑποκειμένη, ἄρα πᾶσα τῆς διανοίας διάπλασις, εἴτε τὴν ἐπιστήμην ἀφορῶσα, εἴτε τὴν τέχνην, οἷον ἡ φιλοσοφία, ἡ ποίησις, ἡ μιμική, ἡ ὀρχηστική, καὶ αὐτὴ ἡ μαντική. Ἕνεκα δὲ ταύτης τῆς ταὐτότητος τῆς σοφίας καὶ τῆς μουσικῆς, ἐθεωροῦντο καὶ ὁ θεὸς καὶ ὁ ἥρως τῆς μουσικῆς, ὁ Ἀπόλλων καὶ ὁ Ὀρφεύς, ὡς σοφώτατοι, καὶ ἡ μουσικὴ ὡς ἐπίσης ἀναγκαιότατον μέρος τῆς παιδείας καὶ ἀγωγῆς, καθ' ὃ μόρφωσις τοῦ πνεύματος, ὅσον ἦτο ἡ γυμναστική, ἡ μορφοῦσα τὸ σῶμα. Ἡ ποίησις ἐχωρίσθη ἀπ' αὐτῆς ἐπὶ Πλάτωνος μόνον, ὅστις ἀποδοκιμάζει τὴν διάκρισιν ταύτην· ἀλλ' ἐξηκολούθησε θεωρουμένη ὡς τὰ ἤθη διαμορφοῦσα. Ὁ Πυθαγόρας ἐξετίμα αὐτὴν ὡς ἀγνίζουσαν καὶ πραΰνουσαν τὴν ψυχήν, καὶ ὡς τῶν σωματικῶν νοσημάτων θεραπευτικήν. Ὡς εὐγενὴς δ' ἀγωγῆς κλάδος ἐθεωρεῖτο καὶ ὑπὸ τοῦ Πλάτωνος καὶ ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους. Ἀλλὰ κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους κατεκρίνετο ἤδη καὶ ὡς ἐκλύουσα καὶ ὡς ἐπιβλαβῆ ἐξασκοῦσα ἐπὶ τὰ ἤθη ἐπιρροήν. Καὶ ἂν μὲν τῆς ἀπωτάτης ἀνατολῆς τὰ πρῶτα μουσικὰ ψελίσματα ἐπενήργησαν ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος, δὲν δύναται ν' ἀποδειχθῇ· ἀλλὰ βεβαίως ἡ ἐκ τῆς ἐνδομύχου αἰσθητικῆς δυνάμεως ἀπορρέουσα αὕτη τέχνη, τὸ πρῶτον παρὰ τῆς Ἕλλησιν ἐρρυθμίσθη εἰς ἐπιστήμην. Ὡς εὑρέτας αὐτῆς ἐθεώρουν οἱ μῦθοι τὸν Ἀπόλλωνα καὶ τὸν Ἑρμῆν, τοῦτον ἐφευρόντα παρὰ τῷ Νείλῳ τὴν τρίχορδον ἢ ἑπτάχορδον λύραν, ἢ τὴν Ἀθηνᾶν, εὑρέτριαν τοῦ μοναύλου, ἢ τὸν Πᾶνα, ὅστις εὗρε τὴν ἐξ ἑπτὰ καλάμων συνισταμένην ποιμαντικὴν σύριγγα. Κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον δὲ μουσικαὶ θεότητες ἐξελαμβάνοντο καὶ ὁ Διόνυσος, αἱ Μοῦσαι, οἱ Σάτυροι, ὁ Σιληνὸς, καὶ θεία καταγωγὴ ἀπεδίδετο ἐν γένει εἰς τὴν μουσικὴν τέχνην ἕνεκα τῆς σχέσεως αὐτῆς πρὸς τὰ ἐνδόμυχα τοῦ ἀνθρώπου αἰσθήματα. Ἡ περὶ τούτου πίστις ἁπαντᾶται καὶ εἰς τοὺς μύθους τῶν ἀδελφῶν Ἀμφίωνος καὶ Ζήθου, τοῦ Ὀρφέως, τοῦ Λίνου, τοῦ κενταύρου Χείρωνος, κτλ. Διὰ τὴν

πίστιν δὲ ταύτην εἰς τὴν θείαν αὐτῆς φύσιν καὶ εἰς τὴν ἐπιρροὴν ἣν ἐξήσκει ἐπὶ τῆς ἐνδομύχου διαθέσεως τοῦ ἀνθρώπου, ἐγίνετο ἐν ἀρχαιοτάτοις ἤδη χρόνοις γενικὴ χρῆσις αὐτῆς εἰς πάσας τὰς σπουδαίας ἀνθρωπίνους πράξεις εἴτε τοῦ ἰδιωτικοῦ βίου εἴτε τοῦ δημοσίου, καὶ ἔκτοτε πολλὰ διετηρήθησαν ὀνόματα ἀοιδῶν, οἵτινες πονήματα συνέτατον, καὶ συγχρόνως τὴν μουσικὴν καθ' ἣν ταῦτα ἔψαλλον, ἢ δι' ἧς ὑπεστήριζον τὴν ῥυθμικὴν αὐτῶν ἀπαγγελίαν, ἐνίοτε καὶ δι' ὀρχήσεως αὐτὰ συνοδεύοντες. Τοιοῦτοι ἦσαν ὁ Θάμυρις, ὁ Δημόδοκος, ὁ Φήμιος, ὁ Ὕαγνις, ὁ Ὠλὴν, ὁ Φιλάμμων, ὁ Πίερος, ὁ Χρυσόθεμις κ. ἄ. Ἡ πρώτη πατρὶς τῆς διαμορφώσεως τῆς τέχνης φαίνεται ὅτι ἦν ἡ Ἀρκαδία καὶ ἡ Λυδία. Καὶ ἐν μὲν τῇ πρώτῃ ὁ ποιμενικὸς βίος εὗρε καὶ ἀνέπτυξε τὴν αὐλητικὴν, ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ ἐδίδαξε τὴν τέχνην τῆς λύρας ὁ Ἀμφίων. Ἐκ τῶν διαφόρων διακρινομένων νόμων ἢ ἁρμονιῶν τῶν τόνων τινὲς ἀνῆκον εἰς τὴν μικρὰν Ἀσίαν· καὶ ὁ μὲν λύδιος ἦν ὁ ὕψιστος ἢ ὀξύτατος, ὁ δὲ δώριος, εἰς τὸν Θρᾷκα Θάμυριν ἀποδιδόμενος, ὁ βαθύτατος ἢ βαρύτατος· μεταξὺ δὲ τῶν δύο ἦν ὁ Φρύγιος, ὅστις ἐλέγετο εὑρεθεὶς ὑπὸ Μαρσύου, τοῦ εἰσαγαγόν-

Τοιχογραφία ἐξ Ἡρακλείου

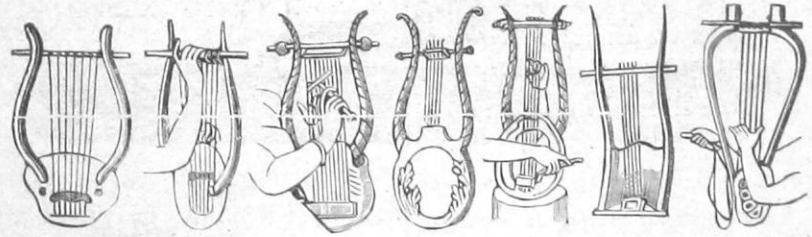
τος τὸν δίαυλον. Μετὰ ταῦτα δὲ προσετέθησαν εἰς τούτους καὶ ὁ αἰολικὸς καὶ ὁ ἰωνικὸς νόμος. Προϊούσης δὲ τῆς τέχνης, διηρέθησαν αἱ ἀποστάσεις καὶ δι' ἡμιτόνων, ὅθεν προέκυψαν καὶ δύο νέαι ἁρμονίαι ἐκ συνδυασμοῦ τῶν ὀνομάτων ἐκείνων τὴν ἐπωνυμίαν λαβοῦσαι. Πρὸ πάντων δ' ἀνεπτύχθη ἡ μουσικὴ ὅτε ἐρρυθμίσθη καὶ ἡ λυρικὴ ποίησις ἡ ἀπαιτοῦσα ᾆσμα συνοδευόμενον ὑπ' ὀργανικῆς μουσικῆς ὀργάνων ἐμπνευστῶν (αὐλῶν) καὶ ἐντατῶν (κιθάρας καὶ λύρας)· καὶ ἦσαν ἐν Ἑλλάδι οἱ λυρικοὶ ποιηταὶ συγχρόνως καὶ μουσικοὶ, ὁμοῦ τὸν ποιητικὸν καὶ τὸν μουσικὸν ῥυθμὸν ἐπινοοῦντες. Πολὺ δὲ συνέτεινον εἰς ἀνάπτυξιν τῆς μουσικῆς οἱ μουσικοὶ ἀγῶνες κατὰ τὰς δημοσίας πανηγύρεις, ἰδίως τὰ Πύθια ἐν Δελφοῖς καὶ τὰ Παναθήναια ἐν Ἀθήναις. Ὡς κυρίως δὲ διαπλάσαντες τὴν ἑλληνικὴν μουσικὴν ἐθεωροῦντο ὁ Λέσβιος Τέρπανδρος (650 π. Χ.), καὶ οἱ μετ' αὐτὸν Ὄλυμπος ἐκ Φρυγίας, Θαλήτας ὁ Κρὴς (620), Κλώνας ἐκ Θηβῶν ἢ Τεγέας, Ἱέραξ ὁ Ἀργεῖος, Ξενόκριτος ἐκ τῶν Ἐπιζεφυρίων Λοκρῶν, ὁ αὐλητὴς Σανόδας ὁ Ἀργεῖος (590), πάντες ὄντες καὶ ποιηταί. Ὡς μουσικοὶ δὲ μόνον μνημονεύονται ὁ Ἀγάθων, ὁ Ἀριστόνικος, ὁ Ἀριστώνυμος, ὁ Τελεφάνης κλπ. Τὸ πρῶτον θεωρητικὸν σύγγραμμα περὶ μουσικῆς λέγεται συντάξας ὁ Ἑρμιόνιος Λάσος, διδάσκαλος τοῦ Πινδάρου (546). Ὁ Πυθαγόρας, ὁ Φιλόλαος καὶ ἄλλοι ἐνεβάθυνον εἰς τὰς μαθηματικὰς τῶν τόνων ἀναλογίας, πρὸς ὃ ἐφευρέθη τὸ μονόχορδον, τὸ μετὰ ταῦτα Πυθαγόρειος κανὼν κληθέν. Ἦν δὲ σανὶς ἠχοῦσα, ἐφ' ἧς χορδὴ ἦν τεταμένη, διὰ κινητοῦ ζυγοῦ, διάφορα μήκη λαμβάνουσα, καὶ ἐπομένως τόνους μᾶλλον ἢ ἧττον ὀξεῖς ἐκπέμπουσα. Ἐπὶ Πλάτωνος καὶ Ἀριστοτέλους ηὐξήθη πολὺ ἡ διατονικὴ κλῖμαξ. Πρῶτος δ' ὁ Εὐκλείδης (τῷ 277 π. Χ.) διεπραγματεύθη ἐπιστημονικῶς τῶν τόνων τὴν θεωρίαν· μετ' αὐτὸν δὲ ὁ Ἀριστόξενος, ὁ Πλούταρχος, ὁ Νικόμαχος, ὁ Κλαύδιος Πτολεμαῖος καὶ ἄλλοι, καὶ εἰς θριάμβους, κηδείας, τελετὰς καὶ δεῖπνα. Φωνὴ παρὰ τοῖς μουσικοῖς ἦν ὁ ψόφος, θεωρουμένου ἀορίστως τοῦ ὑ-

ψους καὶ τοῦ βάθους αὐτοῦ· φθόγγος δ' ἐλέγετο ἡ ὡρισμένη φωνή. Τὸ σύστημα, ἤτοι ἡ ἀλληλουχία τῶν καθ' ὕψος διαφερόντων τόνων, ἡ κλῖμαξ, ἦν τὸ πρῶτον μικρὸν, καὶ ἐξετάθη μόνον μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Τερπάνδρου εὕρεσιν τῆς ἑπταχόρδου λύρας, εἰς ἣν ὁ Πυθαγόρας ἐνομίζετο καὶ ὀγδόην χορδὴν προσθείς. Κατὰ μικρὸν δ' ἔτι ἐκταθὲν, συνέστη τέλος τὸ πλῆρες σύστημα ἐκ 18 τόνων, διαιρεθέντων εἰς 5 τετράχορδα. Ἡ μουσικὴ διηρεῖτο ἐν γένει εἰς (ᾠδικὴν) φωνητικὴν καὶ ὀργανικὴν, ἣ προσετέθη μετὰ ταῦτα καὶ ἡ ὑποκριτικὴ (παντόμιμος καὶ ὀρχηστική). Περιελάμβανε δὲ τὴν μελοποιΐαν, ἤτοι τὴν ᾠδικὴν διάθεσιν τῶν τόνων καθ' ὕψος καὶ βάθος, καὶ τὴν ῥυθμοποιΐαν, τὴν κατὰ μεῖζον ἢ ἔλαττον μῆκος διάταξιν αὐτῶν, συμπίπτουσαν ταύτην μετὰ τῆς στιχουργικῆς μετρικῆς, καθ' ἣν ἡ μακρὰ συλλαβὴ παρατείνεται εἰς διάρκειαν διπλασίαν τῆς βραχείας. Εἰς τὸ θέατρον ἵστατο εἰς τὸ μέσον τῆς ὀρχήστρας ὁ ποδοψόφος ἢ ποδοκτύπος, ὅστις κρούπελα ἢ κρούπεζα εἰς τοὺς πόδας φέρων, διὰ τῶν σιδηρῶν πελμάτων αὐτῶν ἐκτύπα τὸν ῥυθμὸν, καὶ ὡδήγει τοὺς μουσικοὺς καὶ τοὺς ψάλτας, ὡς σήμερον ὁ ἀρχηγὸς τῆς ὀρχήστρας διὰ τῶν σχημάτων καὶ τῶν κτύπων τῆς ῥάβδου του. Οὐμόνον δ' ὁ χορὸς τῶν δραμάτων, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ τοῦ διαλόγου ἡ ἀπαγγελία εἶχε σχέσιν τινὰ μετὰ τῆς μουσικῆς, ὑποστηριζομένη ὑπ' αὐλοῦ ἢ κιθάρας ἐνίοτε. Καὶ σήματα δ' εἶχον ἀπὸ Τερπάνδρου ἢ ἀπὸ Πυθαγόρου γραπτὰ οἱ ἀρχαῖοι, διακρίνοντα τῶν τόνων τὴν διαφοράν. Ἦσαν δὲ ταῦτα τ' ἀλφαβητικὰ γράμματα· ἀλλ' ἡ μέθοδος αὕτη εἶχε πλείστας δυσχερείας, καὶ τοσοῦτον ἀπῄτει ἀριθμὸν σημείων, ὥστε ὁ Πλάτων ἔγραφεν, ὅτι πρὸς ἐκμάθησιν τῶν ἁπλῶν ἀρχῶν τῆς μουσικῆς ἀπῃτοῦντο τρία τουλάχιστον

ἔτη. Παρίστων δὲ καὶ μόνην τὴν ὀξύτητα καὶ βαρύτητα τῶν τόνων· τὸ δὲ μῆκος αὐτῶν ἐξελαμβάνετο ἄλλως γνωστὸν, ἢ ἀπῄτει ἄλλα σημεῖα πρὸς διάκρισιν. Ἀπῃτοῦντο δὲ προσέτι καὶ τρόποι πρὸς ἔνδειξιν τῆς ἐκβολῆς, ἤτοι τῆς ἐπιτάσεως τῆς φωνῆς, καὶ τοῦ σπουδαιασμοῦ, ἤτοι τῆς ἐλαττώσεως αὐτῆς. Τὰ μουσικὰ δὲ ὄργανα ἦσαν, α') τὰ ἐμπνευστὰ, ὡς ὁ αὐλὸς (ἴδ.) καὶ ὁ πλαγίαυλος, ὁ πρῶτος ἔχων τὸ στόμιον ἄνω (ν. ζουρνᾶς, κλαρινέττα), ὁ δεύτερος, ἧττον ἀγαπητὸς παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, ἔχων αὐτὸ πλαγίως (ν. φλάουτον)· ἡ σάλπιγξ, καὶ τὸ παρὰ τοῖς βαρβάροις μᾶλλον σύνηθες κέρας· ἡ σύριγξ τοῦ Πανὸς, ἰδίως ὄργανον τῶν ποιμένων. Ὁ μηχανικὸς Κτησίβιος ἐφεῦρε τὴν ὕδραυλον ἢ ὑδραυλίδα σύριγγα, διὰ τοῦ ὕδατος ἠχοῦσαν, καὶ εἶτα τελειοποιηθεῖσαν. β') Ἔντατά· ἡ χέλυς, ἡ πρώτη ἐκ χελωνίου κατασκευασθεῖσα λύρα (ἴδ.), ἑπτάχορδος ἐξ ἀρχῆς, ἢ κατ' ἄλλους ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ Ἀμφίωνος ἢ τοῦ Λίνου ἐφευρεθείσης κιθάριος ἢ κιθάρας βαθμηδὸν τελειοποιηθεῖσα διὰ προσθήκης τριῶν χορδῶν εἰς ἐκείνης τὰς τέσσαρας. Μεταγενεστέρως δὲ προσέθηκεν ὁ Σιμωνίδης καὶ 8ην, ὁ δὲ Τιμόθεος καὶ 9ην, ἐκτὸς ἄν, ὅπερ πιθανώτερον, ὑπὸ τὸ αὐτὸ ὄνομα δὲν περιελαμβάνοντο διάφορα ὄργανα, τῆς λύρας στερουμένης, τῆς δὲ κιθάρας ἐχούσης ἠχητικὴν σανίδα. Αἱ δύο πλευραὶ τῆς λύρας ὠνομάζοντο πήχεις, διὰ τὴν ὁμοιότητα τοῦ ἀρχαίου αὐτῶν σχήματος, καὶ τὰ κάτω ἐπόμενα αὐτῶν μέρη ἦσαν οἱ ἀγκῶνες, ἀπολήγοντες εἰς τὸ ὑπολύριον· τὰ δ' ἄνω ἦσαν τὰ κέρατα, καὶ μεταξὺ τῶν πήχεων παρετείνετο πρὸς τὰ ἄνω τὸ ζυγὸν, εἰς ὃ προσηλοῦντο αἱ νευραὶ ἢ χορδαὶ διὰ τῶν στροφίγγων τῶν καλουμένων κολλάβων, αἵτινες ἐνετείνοντο διὰ κλειδὸς λεγομένης χορδοτόνου. Ὑπὸ δὲ τὰς χορ-

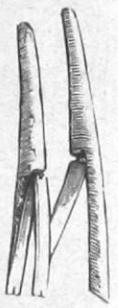
δὰς ἐξετείνετο ἡ λεπτὴ ἀντηχοῦσα σανίς, ἥτις ἠχεῖον ἦ μαγὰς ὠνομάζετο. Αἱ χορδαί, ἐξ ἑντέρων ζῴων τὸ πλεῖστον κατασκευαζόμεναι, ἐπλήττοντο τὸ πλεῖστον διὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς, καὶ μικροῦ πλήκτρου ξυλίνου, χρυσοῦ ἢ ἐλεφαντίνου. Πρῶτος ἐλέγετο τὴν κιθάραν ἄνευ ᾀσματος μεταχειρισθεὶς ὁ Θρᾷξ Θάμυρις· πρῶτος δὲ μετ' ᾀσματος ὁ Ἀμφίων ἢ ὁ Λίνος. Ἐκαλεῖτο δὲ κιθαριστὴς ὁ παίζων αὐτὴν, καὶ κιθαρῳδὸς ὁ πρὸς αὐτὴν ᾄδων. Εἶδος μεγάλης ἑπταχόρδου λύρας ἦν καὶ ἡ (ὁ) βάρβιτος ἢ τὸ βάρβιτον. Ἐκαλεῖτο δ' ἀρχαιότατα φόρμιγξ εἶδος κιθάρας ἄνευ ἠχείου, ἀναλόγου ἑπομένως πρὸς τὴν νῦν ἅρπαν, τῷ Ἀπόλλωνι ὑπὸ τοῦ Ὁμήρου καὶ ἄλλων ποιητῶν ἀποδιδομένη, πολλάκις ὡς περικαλλὴς, κατάκοσμος (ϛαιδαλέη) διὰ χρυσοῦ καὶ ἐλέφαντος περιγραφομένη, καὶ διὰ δεσμοῦ ἐκ τοῦ ὤμου ἐξαρτωμένη. Ὡς πρὸς τὴν φωνὴν δ' ἐλέγετο λιγεῖα, πιθανῶς διὰ τῆς μαγάδος τὴν ἔλλειψιν. Ἡ δὲ Σαμβύκη (ἡ ἅρπα) ὁτὲ μὲν μικρὰ ὁτὲ δὲ μεγάλη, εἶχε σχῆμα κυρίως τριγωνικὸν, περιέχουσα χορδὰς διαφόρου μήκους, ἑπομένως καὶ διαφόρων τόνων, γνωστὴ καὶ τοῖς Αἰγυπτίοις. Πλὴν δὲ τούτων τὸ τύμπανον ἦν κύκλος ξύλινος ἢ μετάλλινος, ἔχων ἐκτεταμένην μεμβράναν, ἣν ὁ τυμπανιστὴς ἔκρουε διὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς, κρατῶν τὸ ὄργανον διὰ τῆς ἀριστερᾶς. Πολλὴ δ' ἦν αὐτοῦ ἡ χρῆσις ἐν ταῖς Διονυσιακαῖς ἑορταῖς, καὶ πολλάκις εἶχε καὶ ἠχηρὰ μετάλλια εἰς τὴν περιφέρειαν, ἅτινα κινούμενα παρῆγον κρότους ὀξεῖς. Ὁμοίως ἐχρησίμευον καὶ τὰ κρόταλα (ἴδ.) καὶ τὰ κρούματα. Τὰ αὐτὰ ὄργανα ἦσαν ἐν χρήσει καὶ κατὰ τοὺς Ῥωμαϊκοὺς χρόνους, ὅτε τινὰ ἐξ αὐτῶν, ὡς ὁ αὐλὸς καὶ ἡ σάλπιγξ, ἀνεπτύχθησαν εἰς μείζονα ποικιλίαν καὶ τελειοποίησιν, ἰδίως αἱ τελευταῖαι παραλ[τῷ στρατῷ· διότι ὑπὸ καλλιτεχνικὴν καὶ τὴν τῆς ἀγωγῆς ἔποψιν ἡ μουσικὴ ὀλιγώτερον ἐξετιμᾶτο παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις ἢ παρὰ τοῖς Ἕλλησι, καὶ ἠσκεῖτο παρ' αὐτοῖς τὸ πλεῖστον ὑπὸ ξένων ἢ δούλων, πλὴν τῆς στρατιω-

τικῆς, εἰς θυσίας, θριάμβους, δεῖπνα καὶ τελετὰς, καὶ εἰς τὸ θέατρον· ἀλλ' ἐκεῖ πολὺ ὀλιγώτερον ἢ ἐν Ἑλλάδι, διότι τὰ ῥωμαϊκὰ δράματα δὲν εἶχον χορούς, καὶ μόνη ἡ τῶν στί-
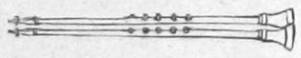

χων ἀπαγγελία ὑπεστηρίζετο καὶ ἐνταῦθα ὑπ' αὐλοῦ. Τὰ ἐντατὰ ὄργανα λέγονται μό-

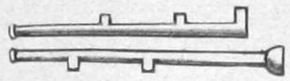

νον. τῷ 186 π. Χ. εἰσαχθέντα παρὰ Ῥωμαίοις· οἱ δ' αὐλοὶ ἦσαν συνήθως διπλοῖ, ὁ δεξιὸς καὶ ὁ ἀριστερός. Αἱ δ' εἰς τὰ

δεῖπνα προσερχόμεναι ψάλτριαι καὶ σαμβυκίστριαι ἦσαν τὸ πλεῖστον Ἑλληνίδες,

οὐχὶ ἐκ τῶν αὐστηροτέρων τὰ ἤθη. Ὁ Τιβέριος ἀπέβαλε τῆς Ῥώμης πάντας τοὺς μου-

σικοὺς καὶ τοὺς ὑποκριτάς· ἀλλ' οἱ λοιποὶ αὐτοκράτορες ἐπροστάτευον αὐτοὺς, μάλιστα δ' ὁ Νέρων, μεθ' οὗ τὸν θάνατον 500 μουσικοὶ ἀπεπέμφθησαν.

Μουσώνιος Ῥοῦφος, ἐκ Τυρρηνίας τῆς Ἰταλίας, στωϊκὸς φιλόσοφος ἐπὶ Νέρωνος καὶ Οὐεσπασιανοῦ, ὑφ' οὗ καὶ πολὺ ἠὐνοεῖτο, διδάσκαλος τοῦ Ἐπικτήτου. Ἔγραψεν ἐν ἄλλοις περὶ ἀσκήσεως τῆς ἀρετῆς, σύγγραμμα ἀξιόλογον, οὐ ὡραῖον ἀπόσπασμα, ὡς καὶ πολλὰ ἐκ τῶν φιλοσοφικῶν γνωμικῶν του, διεσώθησαν παρὰ Στοβαίῳ.

Μόψιον, πόλις τῆς Πελασγιώτιδος ἐν Θεσσαλίᾳ, ἐπὶ λόφου βορείως τῆς Λαρίσης (Στρβ.).

Μοψοπία, κατὰ Στράβωνα (Θ, 397). ἀρχαῖον ὄνομα τῆς Ἀττικῆς, κατὰ βασιλέα τινὰ Μόψοπον.

Μόψος, 1) Εἷς τῶν Λαπιθῶν, ἐξ Οἰχαλίας ἢ Τιτάρου, υἱὸς τοῦ Ἄμπυκος ἢ Ἀμπύκου καὶ τῆς νύμφης Χλωρίδος, ἢ, ὡς μάντις, υἱὸς τοῦ Ἀπόλλωνος, μετασχὼν τῆς θήρας ἐν Καλυδόνι, παρευρεθεὶς εἰς τοῦ Πειρίθου τοὺς γάμους, εἷς τῶν Ἀργοναυτῶν, καὶ μάντις αὐτῶν (Πίνδ. Πύθ. Δ. 190). Ὡς Ἀργοναύτης ἀπέθανε δηχθεὶς ὑπὸ ὄφεως ἐν Λιβύῃ, καὶ τῷ ἀπεδόθησαν ἐκεῖ ἥρωος τιμαὶ καὶ μαντεῖον.—2) Υἱὸς τῆς Μαντοῦς καὶ τοῦ Κρητὸς Ῥακίου, ἢ τοῦ Ἀπόλλωνος, ὡς ἥρως τιμώμενος, καὶ χρηστήρια ἔχων ἐν Μαλλῷ τῆς Κιλικίας καὶ ἐν Κολοφῶνι, ἔνθα καὶ ἥρισε πρὸς τὸν Κάλχαντα (ἴδ.). Τὴν Μαλλὸν δ' ἵδρυσε μετ' Ἀμφιλόχου, τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀμφιαράου μετὰ τὴν ἅλωσιν τοῦ Ἰλίου. Ἀλλ' ἐρίσαντες περὶ τῆς κατοχῆς τῆς πόλεως καὶ μονομαχήσαντες, ἐφονεύθησαν ἀμοιβαίως.

Μόψου ἑστία, ἐπίσημος πόλις τῆς Κιλικίας, διαρρεομένη ὑπὸ τοῦ Πυράμου πο-

ταμοῦ, ἐπὶ τοῦ ὡραίου Ἀλοίου πεδίου, μεταξὺ Ταρσοῦ καὶ Ἰσσοῦ (Στρβ. ΙΔ, 667). Μόψου κρήνη δὲ, ἄλλη πόλις αὐτόθι ἐπὶ τοῦ Κύδνου, βορείως τῆς Ταρσοῦ, ἔνθα ἀπέθανεν ὁ αὐτοκράτωρ Κωνσταντῖνος Α'. (Amm. Marc. XXI 15).

Μύγδονες, 1) κάτοικοι τῆς Μυγδονίας ἐν Μακεδονίᾳ (Ἡρδ. Ζ, 123.—Θουκ. Β, 99. 100), ἐκ Θρᾴκης καταγόμενοι (ἴδ. Μακεδονία).—2) Λαὸς ἐκ Θρᾴκης εἰς Βιθυνίαν εἰσβαλὼν καὶ οἰκήσας περὶ τὸ ὄρος Ὄλυμπον καὶ τὴν λίμνην Δασκυλίτιν (Στρβ. Ζ, 295. ΙΒ, 564. 575).

Μύγδων, 1) Βασιλεὺς τῶν Βερβύκων, ἀδελφὸς τοῦ Ἀμύκου, θανατωθέντος ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους πορευομένου πρὸς τὰς Ἀμαζόνας. — 2) Υἱὸς τοῦ Ἄκμωνος, πατὴρ τοῦ Κορσίβου, βασιλέως τῶν Φρυγῶν, οἵτινες κατ' αὐτὸν Μύγδονες ὠνομάσθησαν. Μετὰ τοῦ Ὀτρέως καὶ τοῦ Πριάμου ἐπολέμησε κατὰ τῶν Ἀμαζόνων (Ὁμ. Ἰλ. Γ, 186).

Μύδων, υἱὸς Ἀντυμνίου, Τρὼς, ἡνίοχος τοῦ Πυλαιμένους, φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἀντιλόχου (Ὁμ. Ἰλ. Ε, 580).

Μυέκφορος, πόλις τῆς Αἰγύπτου ἀπέναντι τῆς Βουβάστιος, εἰς τὸν Μυεκφορίτην νομὸν (Ἡρδ.—Ξνφ.—Στφ. Βυζ.).

Μυθολογία, ἡ θεωρία καὶ ἐξιστόρησις τῶν μύθων τῶν ἀρχαίων πολυθεϊκῶν θρησκευμάτων, καὶ ἰδίως τῶν Ἑλληνικῶν, παρ' ᾧ ἐντελέστερον καὶ συνεπέστερον ἢ παρὰ παντὶ ἄλλῳ ἀνεπτύχθη ὁ μῦθος. Ἐν τοῖς ἀρχαιοτάτοις χρόνοις, οἷον παρ' Ὁμήρῳ, μῦθος ἐδήλου κυρίως τὸν λόγον, τὴν διήγησιν.

Εἶτα ὅμως μύθους ἔλεγον τὰς προϊστορικὰς καὶ ἐκ παραδόσεως πιστευομένας διηγήσεις περὶ τῶν ἐνεργειῶν καὶ τῆς τύχης ἀτόμων ἅτινα ὑπετίθεντο ὅτι τότε ἔζων, καὶ οὐ σπανίως εἰσὶν ἁπλῶς ἡ προσωποποίησις τῶν ἰδεῶν καὶ γνώσεων τῶν χρόνων ἐκείνων. Δύνανται δὲ νὰ διακριθῶσιν εἰς τοὺς περὶ θεότητά τινα περιστρεφομένους, καὶ εἰς τοὺς πραγματευομένους περὶ ἀνθρώπου ἢ ἥρωος ζήσαντος, ἢ ὑποτιθεμένου ὅτι ἔζησεν ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τῆς προηγηθείσης τῆς ἱστορίας· καὶ τὴν μὲν πρώτην κατηγορίαν ὀνομάζομεν σήμερον μῦθον, τὴν δὲ δευτέραν μᾶλλον παράδοσιν, ἀμφοτέρας ἀφορώσας συμβάντα καὶ πράξεις ἔστι μὲν ὅτε ἀληθεῖς, ἔστι δ' ὅτε ὑποτιθεμένας ἢ συμβολικάς. Ἐν τοῖς θείοις μύθοις, καὶ μάλιστα τοῖς τῆς κοσμογονίας καὶ θεογονίας, ἐπικρατοῦσι τὸ πλεῖστον ἰδανικαὶ καὶ εἰς ὑποτιθέμενα ἱστορικὰ γεγονότα μετα-πεποιημέναι ἀντιλήψεις καὶ ἔννοιαι ἀφῃρημέναι περὶ τοῦ φυσικοῦ καὶ ἠθικοῦ κόσμου, περὶ τῆς φύσεως καὶ τῆς δυνάμεως τῶν διαφόρων θεῶν, τῆς πιστευομένης προσαλλήλου σχέσεως τῶν θεῶν καὶ τῆς τῶν ἀνθρώπων πρὸς τοὺς θεοὺς κτλ., ὡς ἡ πίστις ὅτι ἡ Γῆ ἐγέννησε τὸν Οὐρανόν· ὅτι ὁ Ζεὺς μετὰ τῆς Θέμιδος ἐγέννησε τὰς Ὥρας· ὅτι ὁ Ζεὺς κατέπιε τὴν Μῆτιν, ἐντὸς αὐτοῦ τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ κακὸν ὑποδεικνύουσαν, κτλ. Αἱ παραδόσεις ἐκ τοῦ ἐναντίου στηρίζονται, ὡς ἐπὶ τὸ πολύ, εἰς ἱστορικὰ μᾶλλον διδόμενα, πολλαχῶς ὅμως μεταποιούμενα, καὶ πολλάκις συνδεόμενα καὶ μετὰ μόνων θεωριῶν. Οὕτως ἀφηγούμεναι περὶ μεταναστεύσεων, ἱδρύσεων πόλεων κλπ., ἐγκαταμιγνύουσι διηγήσεις περὶ διαφόρων συνεργειῶν τῶν θεῶν, αἵτινες ἀντιπροσωπεύουσιν ἰδέας περὶ δικαίου, περὶ συγχρόνων καὶ ἐγχωρίων ἠθῶν, κτλ. Τῆς μυθολογίας ἑπομένως ἐστὶ τὸ κυριώτερον στοιχεῖον θρησκευτικόν, δι' ὃ καὶ ἡ λέξις μυθολογία ἐμφαίνει κυρίως τὴν ἀρχαίαν θρησκείαν, εἰ καὶ αἱ δύο ἔννοιαι δὲν ἀντιστοιχοῦσι καθ' ἅπαντα. — Οἱ πρῶτοι μῦθοι πηγάζουσιν ἐκ τῆς ἀπωτάτης ἀρχαιότητος τῆς ἐθνικῆς ὑπάρξεως, ἀλλ' ἀναγκαίως προϋποθέτουσι προϋπάρχουσαν ἤδη μέχρι τινὸς τὴν γλῶσσαν, καὶ ἀρχήν τινα θρησκευτικῶν ἀντιλήψεων. Ἰδίως μήτηρ τῆς μυθολογίας ἐστὶ ἡ φυσιολατρεία, ἡ τὰς δυνάμεις τῆς φύσεως ὡς θείας τινὰς προσωποποιοῦσα, καὶ ἵνα αὐτὰς καταληπτοτέρας καταστήσῃ τῇ κοινῇ ἀντιλήψει, ὑποβάλλουσα αὐταῖς ἀνθρωπίνας πράξεις καὶ διαθέσεις. Ἡ ἀνθηρὰ καὶ ποιητικὴ φαντασία οὐ μόνον ἐξόχως πεπροικισμένων ἀτόμων, ἀλλ' ἐν γένει τοῦ λαοῦ τῆς Ἑλλάδος, συνετέλει ἰσχυρῶς εἰς τὰς τοιαύτας ἐνσωματώσεις τῶν ἀφῃρημένων ἰδεῶν, τὰς ὅλως αὐτομάτους καὶ ἄνευ ἐπιγνώσεως γινομένας, ἃς τέλος θρησκευτικὴ πίστις ἐπέβαλλε καὶ εἰς αὐτὸν τὸν ἐν ἀγνοίᾳ ἐπινοήσαντα αὐτὰς λαὸν, παραδίδουσα αὐτὰς ἐκ γενεᾶς εἰς γενεὰν, διὰ τῶν αἰώνων ὅμως μεταρρυθμιζομένας κατὰ τόπους καὶ χρόνους. Τὸ εὐφάνταστον καὶ φυσικῶς φιλόκαλον τῶν Ἑλλήνων, θάλλον ἐν πλήρει ἐλευθερίᾳ, ἀνέπτυξε παρ' αὐτοῖς μυθολογίαν πολὺ εὐγενεστέραν καὶ ἐντελεστέραν ἢ ὅτι δυνατὸν ἦν παρὰ τοῖς βαρβάροις λαοῖς, οἷς ἐπέβαλλε δουλικῶς τὰ ἑαυτῆς δόγματα ἡ ἱεροκρατία, καὶ παρὰ τοῖς Ἰταλοῖς, πρακτικὸν ἔχουσι μᾶλλον τὸ πνεῦμα, καὶ παραδεχομένοις ξένας λατρείας λαῶν μᾶλλον αὐτῶν προκεχωρηκότων εἰς τὸν πολιτισμόν. Δὲν ἀπετέλει δ' ἀνέκαθεν ἡ μυθολογία κύκλον ὡρισμένον καὶ ἀνυπέρβλητον, ἀλλ' ἐξετείνετο καὶ μετεποιεῖτο βαθμηδὸν κατὰ χρόνους καὶ περιστάσεις, καὶ ἡ ποίησις οὐ σπανίως μετέτρεπεν αὐτὴν κατὰ τὰς ἰδέας τῆς ἐποχῆς, ὡς, παραδείγματος χάριν, ἐν ταῖς Μεταμορφώσεσι τοῦ Ὀβιδίου πολλὰ φαίνονται εἰς τὴν ἀτομικὴν ἐφεύρεσιν τοῦ ποιητοῦ καὶ εἰς τὸν οὐχὶ λίαν φιλόκαλον χαρακτῆρα τῆς ἐποχῆς ὀφειλόμενα. Τὸν Ὅμηρον καὶ τὸν Ἡσίοδον λέγει ὁ Ἡρόδοτος (Β, 53), δόντας εἰς τοὺς Ἕλληνας τὴν Μυθολογίαν καὶ τὴν Θεογονίαν. Καὶ φέρουσι μὲν καὶ ἐν τοῖς Ὁμηρικοῖς ἔπεσιν οἱ θεοὶ τὸν τύπον τὸν καιρῶν αὐτῶν, ἐνεργοῦντες συνεχέστατα κατὰ τοῦ

ποιητοῦ τὴν ἐπίνοιαν· ἀλλ' ἐν τῷ Ὁμήρῳ περιέχονται ἐν συνδυασμῷ καὶ συστηματοποιήσει πᾶσαι αἱ τῶν πρὶν ῥαψῳδῶν περὶ τῶν θείων προσώπων διηγήσεις, καὶ αἱ τῶν διαφόρων Ἑλληνικῶν φύλων περὶ αὐτῶν πεποιθήσεις, συναπαρτίζουσαι τὴν ἑνότητα μιᾶς καὶ γενικῆς Ἑλληνικῆς μυθολογίας, ἰδίως ἀντιπροσωπευούσης τὰς σχέσεις, ἰδέας καὶ διαθέσεις τῆς ἡρωϊκῆς ἐποχῆς. Ἡ δὲ τοῦ Ἡσιόδου μυθολογία ἐστὶν ἡ θεογονικὴ καὶ κοσμογονικὴ, ἀφηγουμένη τὴν γέννησιν, ἢ διὰ διαφόρων μετατροπῶν καταγωγὴν τοῦ τότε ἐπικρατοῦντος συστήματος τῶν θεῶν ἀπὸ ἀρχαιοτέρου, τοῦ τῶν Τιτάνων, καὶ αὐτοῦ τούτου ἀπὸ ἔτι προγενεστέρου, τοῦ τῶν ἀρχικῶν δυνάμεων τῆς φύσεως. Μετ' ἐκείνους δ' ἔμεινεν ἡ μυθολογία διαρκῶς ἓν τῶν πρωτίστων ἀντικειμένων τῆς ποιήσεως, τῆς τέχνης καὶ τῶν φιλοσοφικῶν τῆς ἐπιστήμης θεωριῶν παρὰ τοῖς Ἕλλησιν. Οὕτως οἱ μεθ' Ὅμηρον ἠθοποιοὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ συνέλεγον μυθολογικὰ ἀντικείμενα, καὶ ἐπραγματεύοντο αὐτὰ εἰς ἰδιαιτέρους κύκλους, πολλάκις ταῦτα ὑπὸ ἰδίαν ἔποψιν καὶ κατ' ἰδίαν ἐπίνοιαν διαπλάττοντες. Ἔτι δ' ἐλευθερώτερον ἐξεμεταλλεύοντο τὴν μυθολογικὴν ὕλην οἱ λυρικοὶ, μεταποιοῦντες τοὺς μύθους δι' ἀλλοιώσεων, προσθηκῶν ἢ ἀφαιρέσεων ὅσαι συνεφώνουν πρὸς τὰς μυθικὰς ἀντιλήψεις ἢ τὰς ἠθικὰς τάσεις τῆς ἐποχῆς των ἢ πρὸς τὸ σύστημα καὶ τὸν σκοπὸν τῶν ποιημάτων αὐτῶν. Οὕτω φερ' εἰπεῖν ὁ Πίνδαρος, καίτοι πεπεισμένος περὶ τῆς ἀληθείας τῶν μύθων, ὅταν ὅμως ἁπαντᾷ τι προσκροῦον πρὸς τὴν ἠθικὴν ἢ τὴν ἀξιοπρέπειαν θεοῦ τινος ἢ ἥρωος, οὐδόλως διστάζει νὰ μεταρρυθμίσῃ τὸν μῦθον (Ὀλ. Α, 47), μὴ ἀμφιβάλλων ὅτι τὸν εἶχε διαφθείρει ἄγνοια ἢ κακία. Καὶ οἱ τραγικοὶ πολλάκις ἀδιστάκτως μεταρρυθμίζουσι τοὺς μύθους ἀναλόγως τῶν χρόνων καὶ τῆς πίστεως τῶν ἀκροατῶν καὶ κατὰ τὰς ἀξιώσεις τῆς τέχνης των, ἐν Ἀττικῇ κολακεύοντες τὴν ἐθνικὴν φιλοτιμίαν τῶν Ἀθηναίων, καὶ ἐπὶ τὸ δραματικώτερον τὴν ἀνάμιξιν τῶν θεῶν εἰς τὴν δρᾶσιν τῶν τραγικῶν αὐτῶν προσώπων παρασκευάζοντες. Ὁ Αἰσχύλος, ὁ εἰς θεωρητικὰς καὶ θεολογικὰς μᾶλλον ἐπόψεις ἀρεσκόμενος, καὶ ὁ Σοφοκλῆς, οὗ ἡ τάσις ἐστὶ μᾶλλον ἱστορικὴ καὶ πρὸς τὸν πραγματικὸν βίον τετραμμένη, ἐμμένουσιν εἰς τὰς παραδόσεις πιστότερον τοῦ Εὐριπίδου, οὗ ἡ ἐποχὴ, ἧττον θρησκευτικὴ, ἔκλινεν ἤδη μᾶλλον πρὸς φιλοσοφίαν ἀμφιβολίας καὶ διασταγμοῦ, ἔτι δὲ μᾶλλον ἐκείνων τοῦ Ἀριστοφάνους τοῦ οὐχὶ πάντοτε μετὰ πολλοῦ σεβασμοῦ πρὸς τοὺς θεοὺς τῶν προγόνων του προσφερομένου. Οἱ δ' Ἀλεξανδρινοὶ ποιηταὶ, καὶ οἱ μετ' αὐτῶν συνεχόμενοι Ῥωμαῖοι, ἤθελον νὰ ἐπιβάλλωνται καὶ ἑλκύωσι τὴν προσοχὴν ἀνασκαλεύοντες μύθους ὀλίγον γνωστοὺς καὶ ἐπιχωρίους. Ἡ δὲ καλλιτεχνία διέπλαττε καὶ ὡράτας καθίστα τὰς μορφὰς τῶν θεῶν καὶ ἡρώων, ὡς περιέγραφεν αὐτὰς ἡ ποίησις, τὸ πρῶτον δὲ ἡ τοῦ Ὁμήρου, καὶ δι' αὐτῶν πλουσίως διεποίκιλλε τὰ ἱερὰ καὶ πλεῖστα τῆς κοινῆς χρήσεως σκεύη. Μεταξὺ δὲ τῶν λογογράφων οἱ ἱστορικοὶ ἐξηκολούθησαν τὸ ἔργον τῶν ἐποποιῶν, πολλὰ συγγράφοντες καὶ συστηματικῶς ἐκτιθέντες, ὅσα ἐκ τῶν ἀρχαιοτέρων ἐπῶν ἢ ἐκ τῶν ἐγχωρίων θρησκευμάτων συνέλεγον. Τοῦτο δὲ μεθοδικῶς ἐξηκολούθησαν μετὰ ταῦτα οἱ ἐξ ἐπαγγέλματος μυθογράφοι (ὡς ὁ Ἀπολλόδωρος), οἱ τῶν ποιητῶν σχολιασταὶ, καὶ οἱ περιηγηταὶ (ὡς ὁ Παυσανίας). Μυθικὰς διηγήσεις περιέχουσιν ἐνίοτε καὶ ὁ Ἡρόδοτος καὶ ὁ Θουκυδίδης, ἱστορικὰ ποριζόμενοι ἐξ αὐτῶν συμπεράσματα, ἀλλ' ἄνευ μεθόδου ὡρισμένης καὶ ἐπιστημονικῆς. Παρὰ μεταγενεστέροις ἱστορικοῖς, οἷον τῷ Ἐφόρῳ, μάλιστα τῷ Εὐημέρῳ καὶ προσέτι καὶ τῷ Διοδώρῳ, ἐπεκράτησεν ὡς πρὸς τοὺς μύθους ὁ πραγματισμὸς, ἤτοι ἡ καὶ παρ' ἀρχαιοτέροις λογογράφοις ἤδη ἀρξαμένη τάσις τοῦ νὰ δίδωσιν εἰς τοὺς μύθους σημασίαν ἱστορικήν. Ἡ φιλοσοφία δ' ἀνέκαθεν ἐθεώρησε τὸν μῦθον ὑπὸ δύο διαφόρους ἐπόψεις, εἴτε ὡς ἀλληγορίαν αὐτὸν ἐξηγοῦσα, εἴτε τὴν ἀλήθειαν

αὐτοῦ ἄντικρυς ἀρνουμένη. Καὶ ἐξηκολούθουν μὲν ἀμφότεραι αὗται αἱ ἐπόψεις διὰ πάσης τῆς ἀρχαιότητος, ἐκορυφώθησαν ὅμως ἐπὶ τῆς παρακμῆς τοῦ πολυθεϊσμοῦ. Ἰδίως, οἱ μὲν Νεοπλατωνικοὶ καὶ οἱ Γνωστικοὶ ἐπελάβοντο ἐπὶ τὸ αὐθαιρετότερον τῆς ἀλληγορικῆς θεωρίας πρὸς ὑποστήριξιν τῶν ἰδίων αὐτῶν θεολογικῶν δογμάτων· τοῖς φανταστοῖς δὲ καὶ δυσυποστάτοις τούτοις δόγμασιν ἀντετάττετο ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ὑπερνικῶσα ἡ σκέψις. Προσέτι δ' ἐπὶ τῶν χρόνων τῆς παρακμῆς προσελαμβάνοντο καὶ ἔξωθεν ξενικὰ μυθεύματα, ἀλλοιοῦντα τὸ ἐπιχώριον, ἐπιτείνοντα τὴν δεισιδαιμονίαν, καὶ συγχέοντα τὰς θρησκευτικὰς πεποιθήσεις, ὅπερ καὶ οὐ μικρὸν διηυκόλυνε τὸν θρίαμβον τοῦ χριστιανισμοῦ. Ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς δὲ χρόνοις οἱ κριτικοὶ καὶ ἱστορικοὶ τῆς 17 καὶ 18 ἑκατονταετηρίδος ἐθεώρουν καὶ διηρεύνων τὴν μυθολογίαν ὑπὸ πραγματικὴν ἔποψιν ὡς ἱστορίαν· συγχρόνως δὲ τὸ θρήσκευμα τῶν ἀρχαίων ἔβλεπον ὑπὸ μονομερῆ καὶ αὐτοί, μᾶλλον δεισιδαίμονα, ἔποψιν, ὡς προοδοποίησιν καὶ ὡς διαστροφήν τινα τοῦ μέλλοντος ν' ἀποκαλυφθῇ χριστιανισμοῦ. Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς δὲ τῆς παρούσης ἑκατονταετηρίδος, συμφώνως πρὸς τὴν τότε ἐπικρατεστέραν τάσιν τῆς φιλοσοφίας, ἐξενίκα ἡ θεωρία περὶ ὑπάρξεως ἐν τῇ Ἀνατολῇ παναρχαίου τινὸς λαοῦ (Ἰνδῶν, Ἀσιανῶν, Αἰγυπτίων, κλπ.), κεκτημένου καθαρὰν ἐπίγνωσιν τῆς θεότητος, αὐτοῦ δὲ οἱ ἱερεῖς ὅτι μετέφερον βαθμηδὸν τὴν θεμελιώδη ταύτην σοφίαν δι' ἀλληγορικῶν μύθων, ἤτοι διὰ γλώσσης εἰκονικῆς ἐπίτηδες ἐπινοηθείσης, εἰς τοὺς κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον ἀδιαμορφώτους λαοὺς τῆς γῆς, καὶ αὐτοὺς τοὺς Ἕλληνας, ἐν τῷ σκότει ἔτι τότε διατελοῦντας· ἡ δὲ καθαρὰ θρησκεία ὅτι ἐν ἀφῃρημένῃ διδασκαλίᾳ καὶ μυστικοῖς τύποις διετηρήθη ἐν τοῖς μυστηρίοις. Μεταγενέστεροι ὅμως κριτικοί, τὸ ἐπισφαλὲς τοιούτων κρίσεων ἐκ τῶν προτέρων ἐνορῶντες, ἀναγνωρίζουσι μὲν ἐπιρροὴν τῶν πρώτων ἐντυπώσεων τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ἐφαρμογὴν μέχρι τινὸς τῆς ἀλληγορίας εἰς τὴν ἀρχαίαν μυθολογίαν, ἀλλὰ σκόπιμον θεωροῦσι νὰ ἐξετάζωσιν αὐτὴν καὶ ὑπὸ τὴν ἱστορικὴν ἔποψιν, ὡς καὶ ταύτης πολλάκις καὶ σπουδαίως εἰς τὴν ἀνάπτυξιν καὶ μεταρρύθμισιν τῶν μύθων συντελεσάσης.

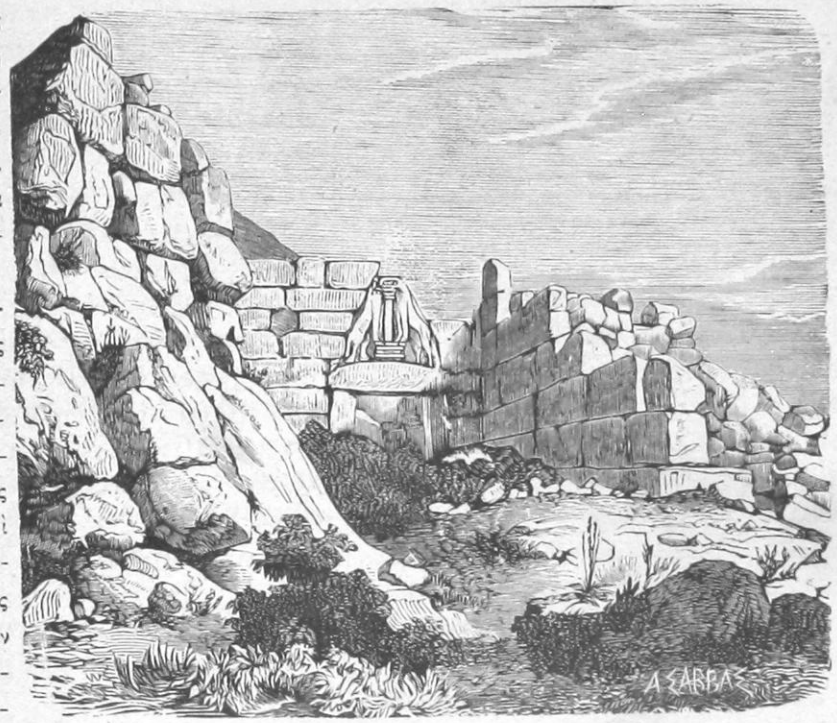
Μύα, 1) θυγάτηρ τοῦ Πυθαγόρου καὶ τῆς Θεανοῦς, σύζυγος τοῦ ἀθλητοῦ Μίλωνος τοῦ Κροτωνιάτου. Εἰς αὐτὴν ἀποδίδοται σωζομένη ἐπιστολὴ πρός τινα Φύλλιδα, ἥτις βεβαίως ἐστὶ χρόνων μεταγενεστέρων. — 2) Ποιήτρια μνημονευομένη μετὰ τῆς Κορίννης καὶ τῆς Σαπφοῦς, ἴσως ὅμως ἐπωνύμιον μόνον τῆς Κορίννης, ὡς ἡ Σαπφὼ ἐπωνομάζετο μέλισσα ἢ Μουσῶν τέττιξ, μεταποιηθὲν ὑπὸ τῶν μεταγενεστέρων εἰς ὄνομα ποιητρίας. — 3) Ἑτέρα ποιήτρια Σπαρτιᾶτις, ἥτις, ὡς μνημονεύεται, ἔγραψεν ὕμνους εἰς τὸν Ἀπόλλωνα καὶ τὴν Ἄρτεμιν.

Μυέαγρος, ἐπίθετον τοῦ Διὸς ἐν Ἤλιδι καὶ Ἀρκαδίᾳ, ἔνθα ἐλέγετο ἀπαλλάξας τοὺς κατοίκους ἐκ νόσου ἣν ἐπέφερε τὸ πλῆθος τῶν μυιῶν (Παυσ. Η, 26. — Plin. Χ, 28).

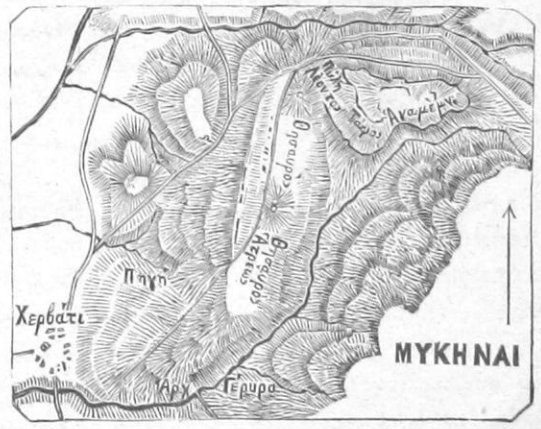
Μυκάλη, ἡ δυτικὴ προβολὴ τοῦ ἐν Ἰωνίᾳ ὄρους Μεσσογίδος, προέχουσα ἀπέναντι τῆς νήσου Σάμου μέχρι τοῦ ἀκρωτηρίου Τρωγιλίου (Ὁμ. Ἰλ. Β, 869), ν. Καναπίτσα. Ὁ μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῆς νήσου πορθμὸς ἔχει πλάτος 7 σταδίων, καὶ ἐκεῖ τῷ 479 π. Χ. λαμπρῶς κατεναυμάχησαν τοὺς Πέρσας ὁ Λεωτυχίδης καὶ ὁ Ξάνθιππος (Ἡρδ. Θ. 96. — Ἰδ. καὶ Α, 148. Ζ 80. — Θουκ. Α. 14. 89. Η, 79. — Στρβ. ΙΓ, 636).

Μυκαλησσὸς, ἀρχαία πόλις Βοιωτικὴ (Ὁμ. Ἰλ, Β, 498), πρὸς τῇ Τανάγρᾳ, μεταξὺ Θηβῶν καὶ Χαλκίδος, δυτικῶς τῆς Αὐλίδος. Ἔλαβε δὲ κατὰ τὴν παράδοσιν, τὴν ἐπωνυμίαν ἐκ τῆς δαμάλεως ἥτις καθωδήγησε τὸν Κάδμον, καὶ ἐνταῦθα ἔστη μυκωμένη. Τῷ 414 π. Χ. Θρᾷκες μισθωτοὶ τῶν Ἀθηναίων ἐπέπεσαν ἐπὶ τὴν τότε ἀνθοῦσαν πόλιν, καὶ ἀπέσφαξαν σχεδὸν πάντας αὐτῆς

τοὺς κατοίκους· ἔκτοτε ἤρξατο ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἐκπίπτουσα, καὶ ἐπὶ Παυσανίου ἦν ἤδη ἐντελῶς κατεστραμμένη (Θουκ. Ζ, 29. — Παυσ. Α, 23, 3. — Θ, 19, 4). Μένουσι δ' ἔτι ἀφανῆ αὐτῆς ἐρείπια.

Μυκερῖνος (κατὰ τὰς ἐπιγραφὰς Μεγκερά), βασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου, ὁ διάδοχος τῶν Χέοπος καὶ Χεφρὴν, τῶν ἐγειράντων τὰς δύο μεγίστας τῶν σωζομένων πυραμίδων, ὁ ἱδρύσας τὴν τρίτην ἐν Γιζὲ, πρὸς τῷ Καίρῳ, παρὰ ταῖς δύο ἄλλαις σωζομένην, μικροτέραν μὲν (218' ὑψηλὴν), ἀλλ' ἐντελέστερον διατηρουμένην, διότι σώζει καὶ μέρος τῆς ἐξωτερικῆς αὐτῆς ἐπιφανείας. Οὗτος ἠνέωξεν αὖθις τοὺς ὑπὸ τῶν προκατόχων του κλεισθέντας ναοὺς (Ἡρδ. Β, 129—134). Οἱ ἱερεῖς παρ' ὧν ὁ Ἡρόδοτος ἠρύσατο τὰς πληροφορίας του ἔταττον τὸν βασιλέα τοῦτον εἰς νεωτέρους χρόνους, τοὺς τῆς παρακμῆς, ἀλλὰ κατὰ τὰς ἐπιγραφάς, καὶ κατὰ Μανέθωνα, ὅστις ὀρθῶς τὸν ὀνομάζει Σοῦφιν Β Μεγχερὲς, ἀνῆκε τῇ Δ' δυναστείᾳ, ζῶν περὶ τὸ 4100 π. Χ.

Μυκῆναι (καὶ Μυκήνη. Ὁμ. Ἰλ. Δ, 52), εὐρυάγεια, εὐκτίμενον πτολίεθρον, πολύχρυσος πόλις τῆς Ἀργολίδος, ἕδρα τῶν διαδόχων τοῦ Δαναοῦ, εἶτα δὲ τῶν Πελοπιδῶν ἐφ' ὧν καὶ ἰσχυρὰ καὶ ἐπίσημος ἀνεδείχθη. Ἐν τοῖς μεταγενεστέροις χρόνοις ὅμως ἐξέπεσε· καὶ ἐπὶ τῶν Μηδικῶν, ἐπειδὴ συνεξέπεμψε μετὰ τῶν λοιπῶν Ἑλλήνων πολεμιστὰς εἰς Πλαταιάς (Ἡρδ. Ζ, 202. Θ, 27), παροργισθέντες οἱ εἰς αἰσχρὰν οὐδετερότητα ἐμμείναντες Ἀργεῖοι, προσέβαλον αὐτὴν μετέπειτα, τῷ 463 π. Χ., συνεργούντων καὶ τῶν Τεγεατῶν καὶ Κλεωναίων, καὶ στερήσει τροφῶν ἐβιάσθησαν οἱ κάτοικοι, ἐγκαταλιπόντες τὴν ὀχυρὰν αὐτῶν πόλιν, νὰ

μετοικήσωσιν οἱ μὲν εἰς Κηρύνειαν τῆς Ἀχαΐας, οἱ δὲ παρ' Ἀλεξάνδρῳ Α' τῆς Μακεδονίας. Ὁ Παυσανίας εἶδεν αὐτὴν ἔρημον, καὶ περιγράφει (Β, 16, 5) μεγάλα αὐτῆς ἐρείπια, ὡς τὰ κυκλώπεια αὐτῆς τείχη μετὰ τῆς πύλης τῶν λεόντων (ἴδ. πλαστικὴ), τὸν θησαυρὸν τοῦ Ἀτρέως, τοὺς τάφους τοῦ Ἀτρέως καὶ Ἀγαμέμνονος, ἅτινα πάντα εἰς τὴν αὐτὴν σχεδὸν κατάστασιν σώζονται μέχρι τοῦδε. Ὁ Ἐρρ. Σχλειμανν μεγάλην ἀνέδειξεν ὑπηρεσίαν εἰς τὴν γνῶσιν τῆς ἀρχαιότητος, ἀνασκάψας ἐνταῦθα τῷ 1876, καὶ ἀνευρὼν μετὰ βεβαιότητος μὴ ἐπιδεχομένης ἀμφισβήτησιν τὸν τάφον τοῦ Ἀγαμέμνονος ἐντὸς τῆς πύλης τῶν λεόντων, εἰς τὴν πρὸς Δ αὐτῆς γωνίαν, μετὰ τῶν σκελετῶν τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ὀπαδῶν αὐτοῦ καὶ παντοίων ὅπλων, χρυσῶν διαδημάτων καὶ παντοίων τορευτῶν κοσμημάτων τῆς ὁμηρικῆς ἐποχῆς. Προσέτι δ' ἐκαθάρισεν ἐντελῶς τὸν Θησαυρὸν τοῦ Ἀτρέως καὶ ἄλλους τινὰς ἐκεῖ περικειμένους, οἵτινες γνωστοὶ μὲν ἦσαν, ἀλλὰ μέχρις ἐκείνου δὲν εἶχον ἀνασκαφῆ.

Μυκηνεὺς, υἱὸς τοῦ Σπάρτωνος, ἔγγονος τοῦ Φορωνέως, κατά τινας κτίστης τῶν Μυκηνῶν (Εὐριπ. Ὀρ. 1247).

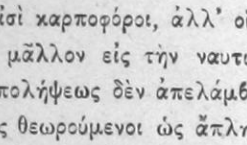
Μυκήνη, θυγάτηρ Ἰνάχου, γυνὴ τοῦ Ἀστέροπος, καθ' ἣν ὠνομάσθησαν αἱ Μυκῆναι (Ὁμήρ. Ὀδ. Β, 120.— Παυσ. Β, 16).

Μυκοὶ, ἀσιατικὸς λαός, καθ' Ἡρόδοτον (Γ, 93. Ζ, 68), τῇ ιδ' σατραπείᾳ ἀνήκων, ἀλλ' ἀγνώστου κατοικίας.

Μύκονος, μία τῶν Κυκλάδων, νῆσος μικρὰ καὶ βραχώδης, ΝΑ τῆς Τήνου καὶ Β τῆς Δήλου κειμένη, ἔκτασιν δ' ἔχουσα περίπου 2 1/10 τετραγωνικῶν μιλίων. Εἰς αὐτὴν ἔθετεν ὁ μῦθος τὴν γιγαντομαχίαν τῶν ἀπωτάτων μυθικῶν χρόνων, καὶ ὑπ' αὐτὴν ἐλέγοντο κεῖμενοι πάντες οἱ ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους φονευθέντες Γίγαντες, ὅθεν καὶ ἡ παροιμία προῆλθε «Πάντες ὑπὸ μίαν Μύκονον,» δηλοῦσα πολλὰ ἀνόμοια καὶ ἀσυνάρτητα πράγματα ὁμοῦ καὶ ὑπὸ μίαν κατηγορίαν τιθέμενα. Οἱ ὀλίγοι ἀγροὶ τῶν κοιλάδων τῆς νήσου εἰσὶ καρποφόροι, ἀλλ' οἱ κάτοικοι ἐπεδίδοντο μᾶλλον εἰς τὴν ναυτιλίαν. Πολλῆς ὅμως ὑπολήψεως δὲν ἀπελάμβανον παρὰ τοῖς ἀρχαίοις θεωρούμενοι ὡς ἄπληστοι καὶ φιλοκερδεῖς, ἐξ οὗ καὶ τὸ λόγιον· «Μυκόνιος γείτων». Εἶχε δὲ δύο πόλεις ἡ νῆσος (Ἡρδ. ΣΤ, 118.—Θουκ. Γ. 29.—Στρβ. Ι, 437).

Μυλαὶ, 1) Πόλις εἰς τὴν βόρειον ἀκτὴν τῆς Σικελίας ἐπὶ ἀκρωτηρίου ἀποικισθεῖσα τῷ 716 π. Χ. ὑπὸ τῶν Σικελῶν Ζαγκλαίων, καὶ ἔχουσα καὶ ἀκρόπολιν (Θουκ. Γ, 90), ἐν χώρᾳ εὐφόρῳ. Παρ' αὐτῇ κατεναυμάχησαν οἱ Ῥωμαῖοι ὑπὸ τὸν Δουίλιον τοὺς Καρχηδονίους τῷ 260 π. Χ, ἐν τῷ πρώτῳ Καρχηδονικῷ πολέμῳ, καὶ τῷ 36 ἐνίκησεν ὁ Ἀγρίππας τὸν στόλον τοῦ Πομπηίου (Πολ6. Α, 10. — Δ. Κάσσ. ΜΘ, 3. — App. B. C. V, 105).—2) Ὀχυρὰ πόλις τῆς ἐν Θεσσαλίᾳ Ἑστιαιώτιδος, πιθανῶς παρὰ ταῖς Κυρετίαις, ἐπὶ ἀποτόμου λόφου πρὸς τῷ ποταμῷ Εὐρώπῳ (Liv. XLII, 54).

Μύλασα (τὰ), καὶ Μύλασσα (ἐν Ἡροδότῳ καὶ Πολυβίῳ), ἡ μεγίστη καὶ εὐπρεπεστάτη μεσόγειος τῆς Καρίας πόλις, 80 στάδια ἀπέχουσα τῆς θαλάσσης, ἕδρα δὲ τῶν ἀρχαίων βασιλέων, ἔκειτο εἰς τοὺς πρόποδας

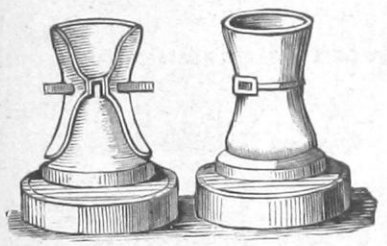

ἀποτόμου βράχου, ἐξ οὗ ἐλατόμει τὸ ὡραῖον λευκὸν μάρμαρον τῶν οἰκοδομῶν της, καὶ ἰδίως τοῦ πολυτελοῦς καὶ περιβλέπτου ναοῦ τοῦ Διὸς Ὀσογῶνος. Ἐρείπια αὐτῆς σώζονται διατηροῦντα τὸ ἀρχαῖον ὄνομα. Ὁ λιμὴν αὐτῆς ἐκαλεῖτο Φύσκος (Ἡρδ. Α, 171.—Πολ6. ΙΣΤ, 24. — Στρβ. ΙΔ, 658. —Παυσ. Α, 171).

Μύλη, ὁ μύλος πρὸς ἄλεσιν σίτου· ἀρχαιότατα ἡ χειρομύλη, ὑπὸ θεραπαινίδων στρεφομένη (Ὁμ. Ὀδ. Υ, 106, 101), πιθανῶς, ὡς καὶ νῦν, συγκείμενος ἐκ δύο λίθων, τοῦ κατωτέρου στερεοῦ, τοῦ ἀνωτέρου ἐπ' αὐτοῦ στρεφομένου (Ὀδ. Η, 104). Ὁ κατώτερος λίθος ἐκαλεῖτο κυρίως μύλη, ὁ δ' ἐπ' αὐτοῦ στρεφόμενος, ὄνος. Ἐν ἀρτοποιείοις τῆς Πομπηίας εὑρέθησαν χειρόμυλοι, πάντες καθ' ἕτερον σχῆμα· ὁ κάτω λίθος ἐστὶ κῶνος στερεὸς ἐπὶ κυλινδρικῆς βάσεως 5 ποδῶν διαμέτρου καὶ 1 ποδὸς ὕψους· ἐπ' αὐτοῦ δ' ἐπετίθετο ἕτερος λίθος, οὗ τὸ μὲν κάτω μέρος ἐφηρμόζετο εἰς τὸν κῶνον, τὸ δὲ ἄνω, σχῆμα ἔχον κενοῦ ἀγγείου, ἐδέχετο τὸν σῖτον, διαρρέοντα δι' ὀπῶν. Στρεφόμενος δ' ὁ περίβλητος οὗτος λίθος διὰ δοκοῦ εἰς τὰ πλευρὰ αὐτοῦ ἐμπεπαρμένης καὶ διὰ χειρῶν στρεφομένης, ἤλεθε τὸν σῖτον εἰς ἄλευρον,

κάτωθεν εἰς αὖλακα καταρρέοντα. Ὑπῆρχε δὲ καὶ ποδήλατος μύλη, ὡς τὰς νῦν ὑπαρχούσας, χρησιμεύουσα ὡς ἀκόνη, κατὰ τὴν

σωζομένην γλυφὴν δακτυλιολίθου. Προσέτι δὲ ἡ οὐχὶ διὰ χειρῶν ἀνθρώπων στρεφομένη, ἀλλὰ διὰ τὰς μείζονας διαστάσεις της δι' ὄνων ἢ ἵππων, ὧν ἐκάλυπτον τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς προφύλαξιν αὐτῶν ἐκ σκοτοδίνης, ὡς ἐν τῇ παρακειμένῃ εἰκόνι τῇ ἐξ ἀναγλύφου τοῦ Βατικανοῦ Μουσείου. Αἱ δὲ ὑδρομύλαι ἢ ὑδραλέται εἶχον, ὡς καὶ νῦν, κάθετον τροχὸν, διὰ ῥέοντος ὕδατος στρεφόμενον, καὶ στρέφοντα ἄλλον ὁριζόντιον, οὗ κέντρον ἦν ἡ μετ' αὐτοῦ στρεφομένη μύλη. Μυλὼν δ' ἦν τὸ οἰκοδόμημα τὸ ἐγκλεῖον τοὺς μύλους, καὶ

μυλωθρὸς ὁ αὐτὸ διευθύνων. Ἀνεμόμυλοι δὲ δὲν ὑπῆρχον παρὰ τοῖς ἀρχαίοις.

Μύλης, υἱὸς τοῦ Λέλεγος, πρώτου βασιλέως τῆς Σπάρτης, εἰς ὃν ἀποδίδοται ἡ ἐφεύρεσις τῆς κατασκευῆς τῶν μύλων (Παυσ. Γ, 1, 20).

Μυλῖνος, ἀρχαῖος τύραννος τῆς Κρήτης, φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Διὸς (Διόδ. Ε, 71).

Μύλιττα, θεότης Σημιτική, ἰδίως λατρευομένη ἐν Βαβυλῶνι, ὅθεν μετέβη καὶ παρ' Ἀσσυρίοις καὶ Πέρσαις, καὶ ἐθεωρεῖτο ὅτι ἀντιστοίχει πρὸς τῶν Ἑλλήνων τὴν οὐρανίαν Ἀφροδίτην. Ἦν δ' ἡ πρώτη μήτηρ τοῦ κόσμου, ἡ γενικὴ θήλεια ἀρχὴ τῆς παραγωγῆς, ὡς ὁ Βῆλος ἢ Βαὰλ ἦν ἡ αὐτὴ ἀρχὴ ὑπὸ ἄρρενος μορφὴν ἢ ἀντίληψιν (Ἡρδ. Α, 131, 199).

Μυλλίας, Κροτωνιάτης, μαθητὴς τοῦ Πυθαγόρου. Περὶ αὐτοῦ ἐπρεσβεύετο ὅτι διὰ μετεμψυχώσεως εἶχε τὴν ψυχὴν Μίδου τοῦ Φρυγὸς (Αἰλ. Π. Ἱ. Δ.).

Μύνδος, πόλις ἐν Καρίᾳ, ὑπὸ Τροιζηνίων ἀποικισθεῖσα, εἰς τὸν Ἰάσιον κόλπον, βορειοδυτικῶς τῆς Ἁλικαρνασσοῦ, ἔχουσα κα-

λὸν λιμένα καὶ ὀχυρὰ τείχη (Στρβ. ΙΔ, 658. —Ἀρρ. Α, 20, 5).

Μύνης, υἱὸς Εὐήνου, ἡγεμόνος τῆς Λυρ-

νησσοῦ, ἀνὴρ τῆς Βρυσηίδος, φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως (Ὁμ. Ἰλ. Β, 692).

Μύξα, ἡ ὀπὴ ἢ τὸ προέχον μέρος τοῦ

λύχνου δι' οὗ διέρχεται τὸ φωτύλιον· ὅθεν δίμυξος ὁ λύχνος ὁ ἔχων δύο φωτύλια.

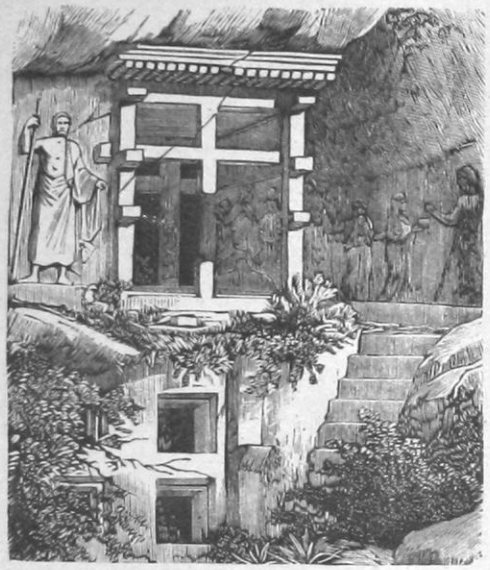
Μυονέα, πόλις τῶν Ὀζολῶν Λοκρῶν, ΝΔ τῆς Ἀμφίσσης (Θουκ. Γ, 101. — Στφ. Βυζ.).

Μυόννησος, ἀκρωτήριον καὶ πόλις τῆς Ἰωνίας, δυτικῶς τῆς Λεβέδου, εἰς τὸν Ἐφέσιον κόλπον. Αὐτῆς ἀπέναντι ἦν τὸ νησίδιον Ἀσπὶς (Θουκ. Γ, 42—Στρβ. 10, 643). Ἐκεῖ ὁ Ἀντίοχος κατεναυμαχήθη ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων τῷ 190 π. Χ. (Liv. XXXVI, 27). Ν. Ὑψηλὸν βουνόν.

Μυὸς ὅρμος, ἐπίσημος πόλις μετὰ λιμένος κατὰ τὸν Ἀραβικὸν κόλπον, ἱδρυθεῖσα ὑπὸ Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου (Στρβ. ΙΣΤ, 769). Ἐρείπια αὐτῆς σώζονται.

Μυοῦς, πόλις τῆς Καρίας, ἐπὶ τοῦ νοτίου χείλους τοῦ Μαιάνδρου κειμένη. Ἀπετέλει κατ' ἀρχὰς μέρος τοῦ Ἰωνικοῦ δεσμοῦ, ἀλλ' ἐπὶ Στράβωνος εἶχεν ἤδη τοσοῦτον ἐκπέσει, ὥστε οἱ κάτοικοι αὐτῆς ἐθεωροῦντο ὡς τῇ Μιλήτῳ ἀνήκοντες, καὶ μετὰ ταῦτα ἐκεῖ καὶ μετῴκησαν, πιθανῶς ἕνεκα τῶν συνεχῶν πλημμυρῶν καὶ τῶν ἕνεκα τούτων ἐνοχλούντων αὐτοὺς κωνώπων (Παυσ.). Αὕτη ἦν μία τῶν πόλεων ἃς ὁ Ἀρταξέρξης ἔδωκε τῷ Θεμιστοκλεῖ (Διόδ. ΙΑ, 57. — Nep. Them. X.—Ἰδ. Ἡρδ. ΣΤ, 8. — Θουκ. Γ, 19). Εἶχε δὲ οὕτω μεταβληθῇ ἡ περὶ αὐτὴν ἀκτὴ ἤδη ἐν τῇ ἀρχαιότητι, ὥστε ἡ πρὶν παραλία αὕτη πόλις, ἐπὶ Στράβωνος (ΙΔ, 636) ἀπεῖχε 30 στάδια τῆς θαλάσσης, ἐκτὸς ἂν, ὅπερ πιθανώτερον, εἶχεν ἐν ἀγνώστοις χρόνοις ἐκεῖ μετοικισθῇ. Ἐρείπια αὐτῆς καλοῦνται σήμερον Παλάτια.

Μύρα, ἐπίσημος πόλις τῆς Λυκίας, μετέπειτα δὲ καὶ πρωτεύουσα τῆς πάσης χώρας ἔκειτο εἰς ἀπόστασιν 20 σταδίων ἀπὸ τῆς θαλάσσης καὶ τοῦ λιμένος Ἀνδρυάκης, εἰς ὃν προσωρμίσθη ὁ Ἀπόστολος Παῦλος (Πρ. Ἀποστ. ΚΕ, 5). Διατηρεῖται δὲ τὸ ὄνομα αὐ-

τῆς, καὶ ἐρείπια ἐν τῷ βράχῳ λελαξευμένα, ἐν οἷς ὑπάρχουσι περιεργότατοι, τὴν ξυλοδομίαν μάλιστα μιμούμενοι, καὶ δι' ὡραίων ζωγραφιῶν κεκοσμημένοι τάφοι (Στρβ. ΙΣΤ, 666).

Μυρίανδος, πόλις ἐν Συρίᾳ, ἄποικος τῶν Φοινίκων κατὰ τὸν κόλπον τῆς Ἰσσοῦ, ὅστις ὑπὸ τοῦ Ἡροδότου (Δ, 38) καὶ ὁ Μυριανδικὸς κόλπος καλεῖται. Τῶν διόδων τῆς Κιλικίας ἀπεῖχε μιᾶς ἡμέρας ὁδὸν, καὶ ἦν πόλις ἐμπορικωτάτη (Ἀρρ. Β, 6, 1. —Ξεν. Ἀν. Α, 4, 6).

Μυρένα, πόλις μετὰ λιμένος κατὰ τὴν δυτικὴν παραλίαν τῆς Μυσίας (Liv. XXXIII 30), μετεῖχε τοῦ Αἰολικοῦ δεσμοῦ (Ἡρδ. Α,

149. Στρβ. ΙΒ, 550). Ὑπὸ σεισμοῦ κατεστράφη ἐπὶ Τιβερίου καὶ Τραϊανοῦ (Tac. An. II, 47),

ἀλλὰ πάλιν ἀνῳκοδομήθη. Ἦν δὲ πατρὶς τοῦ ἐπιγραμματοποιοῦ Ἀγαθίου. Ἴσως τὸ σήμερον Σανδαρλίκ.

Μυρένη, 1) θυγάτηρ τοῦ Τεύκρου, γυνὴ τοῦ Δαρδάνου, καὶ Βάτεια καλουμένη (Ὁμ. Ἰλ, Β, 814).—2) Μία τῶν Ἀμαζόνων, ἧς ὁ τάφος ἦν εἰς τὴν ἐν Αἰολίδι πόλιν Μυρίναν (Στρβ.). — 3) Θυγάτηρ Κρηθέως, γυνὴ Θόαντος, ἐξ ἧς τὸ ὄνομα τῆς πόλεως Μυρίνης ἐν Λήμνῳ (Σχλ. Ἀπλλ. Ῥοδ. Α, 602).

Μύρκινος, πόλις τῆς Θράκης ὀχυρὰ, ὑπὸ Ἰστιαίου ἱδρυθεῖσα παρὰ τῷ Στρυμόνι ποταμῷ, βορείως τῆς Ἀμφιπόλεως Κυριεύσαντες αὐτὴν οἱ Ἠδωνοὶ, τὴν ἀνέδειξαν πρωτεύουσάν των (Ἡρδ. Ε, 23. 124. — Θουκ. Δ, 107. Ε, 9)· θελήσας δὲ νὰ τοῖς ἀποσπάσῃ αὐτὴν ὁ Ἀριστηγόρας, ἐφονεύθη ὑπὸ τὰ τείχη της (Ἡρδ. Ε, 97.—Θουκ. Δ, 102). Μετὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον οὐδεμία πλέον γίνεται μνεία αὐτῆς.

Μύρλεια, πόλις τῆς Βιθυνίας ἐπὶ τοῦ Εὐξείνου Πόντου, ἀρχαία ἀποικία τῶν Κολοφωνίων, ἡ μετακληθεῖσα Ἀπάμεια, κατὰ τὴν σύζυγον τοῦ Προυσίου (Στρβ.).

Μυρμηκίδης, Ἀθηναῖος ἢ Μιλήσιος, γλύπτης, ἐκ τῶν μετὰ τοὺς χρόνους τοῦ Ἀλεξάνδρου εἰς τὴν παρακμὴν τῆς φιλοκαλίας ἀποδεικνύουσαν μικροτεχνίαν, ἥ, ὡς καὶ ὑπὸ τῶν ἀρχαίων ἐχαρακτηρίσθη (Αἰλ. Π. Ι. Α, 17) ψευδοτεχνίαν ἐπιδιδομένων, ὡς ὅτε κατεσκεύαζον χρυσᾶ τέθριππα ὑπὸ μυίας ἑλκόμενα, χρυσελεφάντινα ζωΰφια, ὧν τὰ μέρη διεκρίνοντο μόνον ὅταν παρενετίθετο θρὶξ, κτλ. (Αἰλ. Αὐτ.—Θεοδόσ. Γραμμ. 150.—Pl. VII, 21. XNXVI, 4, 15).

Μυρμήκιον, πόλις σκυθικὴ ἐπὶ τοῦ Κιμμερίου Βοσπόρου, εἰς μιᾶς ὥρας ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς Παντικαπείας (Στρβ.).

Μύρμηξ, ἰμὰς ὃν οἱ πύκται ἐτύλισσον περὶ τὰς χεῖράς των, ἔχων, ἰδίως ἐπὶ Ῥωμαίων, καὶ μεταλλίνους ὄγκους καὶ ἥλους, καθιστῶντας τὴν προσβολὴν κινδυνώδη καὶ βάρβαρον (ἴδ. Πυγμή).

Μύρμηξ, σκόπελος κατὰ τὴν παραλίαν τῆς Θεσσαλίας μεταξὺ Σκιάθου καὶ Μαγνησίας (Ἡρδ. Ζ, 183)· καὶ ἐν γένει πᾶς ὑποβρύχιος σκόπελος (Λυκόφρ. 878, 890).

Μυρμιδόνες, κατὰ τὴν κοινὴν παράδοσιν οἱ μετὰ τοῦ Πηλέως ἐξ Αἰγίνης εἰς τὴν Θεσσαλικὴν Φθιώτιδα, παρὰ τῇ Φθίᾳ καὶ Λαρίσσῃ τῇ Κρεμαστῇ μεταναστεύσαντες, ὅθεν καθ' Ὅμηρον (Ἰλ Α, 180. Β, 681. Π, 65. Τ, 278) παρηκολούθησαν τὸν Ἀχιλλέα εἰς Τροίαν. Μετὰ ταῦτα δὲ δὲν γίνεται πλέον αὐτῶν μνεία ἐν τῇ ἱστορίᾳ. Πιθανῶς ἐδήλου τὸ ὄνομα Τρωγλοδύτας (Τζέτζ. εἰς Λυκόφρ. 176), ὅθεν καὶ ὁ μῦθος ὅτι μετεμορφώθησαν εἰς ἀνθρώπους ἐκ μυρμήκων ὑπὸ τοῦ Διὸς, κατὰ παράκλησιν τοῦ Αἰακοῦ, ὅτε λοιμὸς εἶχεν ἐρημώσει τὴν νῆσον (Πίνδ.—Ἀπολλδ. Γ, 12, 6.—Λουκ.—Στρβ. Η), ὡς καὶ ὁ τούτου ἀλλοῖος, ὅτι ὁ Μυρμιδὼν ἦν υἱὸς τῆς Εὐρυμεδούσης καὶ τοῦ Διὸς, μεταμορφωθεὶς εἰς μύρμηκα (Ἀπολλδ. Α, 7, 3. —Ἀπολλν. Ῥδ. Α, 56).

Μυρμιδόνη, μία τῶν Δαναΐδων.

Μυρμιδὼν, υἱὸς Διὸς καὶ Εὐρυμεδούσης, ἀνὴρ Πεισιδίκης ἐκ Θεσσαλίας, πατὴρ Ἄκτορος καὶ Ἀντίφου (Ἀπλλν. Ῥόδ. Α, 7, 3).

Μύρρα, Ἰδ, Ἄδωνις. Κινύρας.

Μύρρα (Ἀττ. Σμύρνα), εὐώδης ὀπὸς ἐκσταλάζων ἐκ δένδρου κυρίως φυομένου ἐν Ἀραβίᾳ. Ἦν δὲ τὸ δένδρον συνήθως πεντάπηχυ, ἔχον σκληρὸν τὸν κορμὸν καὶ λεῖον τὸν φλοιὸν, καὶ ὑπῆρχον, κατὰ Πλίνιον, 7 διάφορα εἴδη αὐτοῦ. Ἐξέρρει δ' ὁ ὀπὸς ἢ αὐτομάτως ἢ διὰ κεντήσεως, καὶ ἐξηραίνετο εἰς κόκκους, χρησιμεύων εἰς ἀλοιφὴν, εἰς ἰατρικὰ, καὶ κυρίως εἰς τὴν οἰνοποιίαν, διότι ἀφῄρει ἀπὸ τοῦ οἴνου τὴν μεθυστικὴν αὐτοῦ δύναμιν, καὶ ὁ μυρρίνης οἶνος ἀπέκτα ἧττον δριμεῖαν γεῦσιν.

Μυρρένη, Ἀθηναία, θυγάτηρ τοῦ Καλλίου, γυνὴ τοῦ τυράννου Ἱππίου (Θουκ. ΣΤ, 55).

Μυρρινούς, ἀττικὸς δῆμος τῆς Πανδιονίδος φυλῆς (Στρβ.).

Μυρσίλος, καὶ ἀττικῶς Μυρτίλος, 1) τὸ Ἑλληνικὸν ὄνομα τοῦ Λυδοῦ βασιλέως Κανδαύλου (Ἡρδ. Α' 7). — 2) Ἱστοριογράφος ἐκ Μηθύμνης τῆς Λέσβου, ζῶν πιθανῶς ἐπὶ τῶν πρώτων Πτολεμαίων, ἔγραψε Λεσβιακὰ καὶ Ἱστορικὰ παράδοξα, ὧν σώζονται ἀποσπάσματα. — 3) Εἷς τῶν Ἀθηναίων οἵτινες ὤμοσαν τοῦ Νικίου τὰς σπονδὰς (Θουκ. Ε, 19. 24). — 4) Τύραννος τῆς Μυτιλήνης, πολλάκις προσβαλλόμενος ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ Ἀλκαίου.

Μύρσινος (ἡ), κώμη τῆς Ἤλιδος παρὰ τῇ Δύμῃ, εἶτα κληθεῖσα Μυρτούσιον (Ὁμ. Ἰλ. Β, 6, 6. — Στρβ.).

Μύρσος, 1) Λυδὸς βασιλεύς, πατὴρ τοῦ Κανδαύλου (Ἡρδ. Α, 7). — 2) Υἱὸς τοῦ Γύγου (Ἡρδ. Γ, 122).

Μυρτίλος, ἴδ. Πέλοψ.

Μύρτις, λυρικὴ ποιήτρια ἐξ Ἀνθηδόνος τῆς Βοιωτίας. Ἐλέγετο διδάσκαλος τῆς Κορίννης καὶ τοῦ Πινδάρου, καὶ πρὸς τοῦτον ἀνταγωνισθεῖσα εἰς μουσικὸν ἀγῶνα. Περιλαμβάνεται εἰς τῶν Ἀλεξανδρινῶν τὸν λυρικὸν κανόνα. Ὑποτίθεται δ' ὅτι ἐποίει εἰς διάλεκτον αἰολικὴν μετ' ἰδιωτισμῶν βοιωτικῶν.

Μυρτόεσσα, μία τῶν νυμφῶν αἵτινες, κατὰ τοὺς Ἀρκάδας, ἀνέθρεψαν παρ' αὐτοῖς τὸν Δία (Παυσ. Η, 31).

Μύρτος (ὁ ἡ) καὶ μυρρίνη ἢ μυρσίνη, ὁ εὐώδης, ἀνὰ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα φυόμενος ἀειθαλὴς θάμνος, ἐχρησίμευεν εἰς πλοκὴν στεφάνων διὰ τοὺς νικητὰς ἐν ἀγῶσι καὶ διὰ τοὺς παρακαθημένους εἰς ἑστιάσεις, ἢ εἰς γάμους παρευρισκομένους. Ἦν δὲ κυρίως ἱερὸς τῇ Ἀφροδίτῃ. Ἐκ τῶν φύλλων αὐτοῦ παρεσκευάζετο καὶ ἀλοιφή τις, καὶ ἐκ τῶν καρπῶν ἐστύπτετο ἔλαιον μελανὸν, καὶ προσέτι κατεσκευάζετο ποτόν τι μὴ μεθυστικὸν, μυρτίτης οἶνος καλούμενον. Προσέτι ὡς καθαρτήριος ἐθεωρεῖτο ἡ μυρσίνη, δι' ὃ καὶ χρῆσις ἐγίνετο αὐτῆς ἐπὶ τῶν καθαρτηρίων ἐπισήμων τελετῶν, καὶ ἐπίσης ὡς σύμβολον τοῦ γάμου, καὶ ὡς κόσμος τοῖς μυουμένοις καὶ τοῖς νεκροῖς. Ἐν Ἀθήναις ὑπῆρχον ἐν τῇ ἀγορᾷ ἴδιοι κύκλοι καλούμενοι αἱ μυρρίναι, διὰ τῶν μυρσινῶν τὴν πώλησιν (Ἀρστφ. Θεσμοφ. 448).

Μύρτος, νησίδιον ἀπέναντι τῆς νοτίας ἀκτῆς τῆς Εὐβοίας (Plin. IV, 11, 18).

Μύρτουσα, ἢ Μυρτώνιον αἶπος, ὄρος τῆς Λιβύης, παρὰ τῇ Κυρήνῃ (Ἀπλλν. Ῥόδ. Β, 505 — Στφ Βυζ.).

Μυρτῷον πέλαγος, τὸ μέρος τοῦ Αἰγαίου πελάγους, τὸ περὶ τὸ νησίδιον Μύρτον, νοτίως τῆς Εὐβοίας· κατ' ἄλλους ἐπώνυμον Μυρτίλου, τοῦ ἱπποκόμου τοῦ Οἰνομάου, ὃν κατεπόντισεν ἐνταῦθα ὁ Πέλοψ (Στρβ.). Ἐξετείνετο μεταξὺ Εὐβοίας καὶ Κρήτης, κατά τινας μέχρι τῆς ἀνατολικῆς παραλίας τῆς Λακωνικῆς.

Μυρώ, 1) ἴδ. Μοιρώ. — 2) Ὄνομα ποιητοῦ τινος Βυζαντίου, ἴσως, κατὰ λάθος, τῆς αὐτῆς ποιητρίας (Παυσ. Β).

Μύρων, περίφημος γλύπτης Ἀθηναῖος, ἐκ τοῦ δήμου Ἐλευθερῶν, σύγχρονος τοῦ Φειδίου, ὡς ἐκεῖνος μαθητὴς τοῦ Ἀγελάδα, καὶ τὸ ὑπέρτατον καλὸν ἐν τῇ τέχνῃ ἐπιδιώκων, ἀλλὰ μᾶλλον εἰς ζωηρὰν ἔκφρασιν καὶ εἰς δραστηρίας τῶν σωμάτων κινήσεις, εἰ καὶ εἰς τὰ καθέκαστα ἀρχαΐζων εἰσέτι. Ὡς τὸ μέγιστον τῆς γλυφίδος αὐτοῦ προτέρημα ἐθεωρεῖτο ἡ συμμετρία (Pl. XXXIV, 19, 3), καὶ προσέτι ἦν εἷς τῶν γονιμωτάτων καλλιτεχνῶν τῆς μεγάλης αὐτοῦ ἐποχῆς. Μεταξὺ τῶν θεῶν καὶ ἡρώων αὐτοῦ μνημονεύονται συμπλέγματα Διὸς, Ἀθηνᾶς καὶ Ἡρακλέους ἐν Σάμῳ (Στρβ. ΙΔ, 607), Ἀθηνᾶς καὶ Μαρσύου (Παυσ. Α, 24. — P.XXXIV, 12, 3), καὶ ἀγάλματα Ἀπόλλωνος, Διονύσου, Νίκης ἐπὶ ταύρου, Περσέως φονεύοντος τὴν Γοργόνα, πρὸ πάντων δὲ Ἐρεχθέως ἐν' Αθήναις (Παυσ. Θ, 30), καὶ Ἡρακλέους, εἰς οὗ τὴν παράστασιν ἰδίως διέπρεπεν, ὡς ἐνοῦντος τὸ ὑπέρτατον κάλλος μετὰ τῆς ὑπερτάτης δραστηριότητος. Ὁμοίως δὲ καὶ μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων ἐπεδίδετο κατὰ προτίμησιν εἰς παράστασιν ἀθλητῶν, ὡς δολιχοδρόμων, καὶ πρὸ πάντων τοῦ περιπύστου δισκοβόλου, ὃν λέγει ὁ Λουκιανὸς «ἐοικότα ξυναναστησόμενον τῇ βολῇ» (Φιλοψ. 18. — Ἰδ. Luinct. II. 13), καὶ οὗ βεβαίως ἀντίγραφα εἰσὶ τὰ ἐν διαφόροις μουσείοις σωζόμενα, μάλιστα τὸ τελειότατον πάντων, τὸ ἐν

τῇ Μαξιμιανῇ ἐπαύλει τῆς Ῥώμης. Καὶ παραστάσεις δὲ ζώων αὐτοῦ φημίζονται, μεταξὺ ἄλλων καὶ πρὸ πάντων ἡ μυκωμένη βοῦς ἐν τῇ Πνυκὶ (Cic. Verr. IV, 60), μετακομισθεῖσα εἶτα εἰς Ῥώμην, περὶ ἧς πλεῖστα ποιήματα (Θεόκρ. Εἰδ. ΣΤ. — Ov. Met. I, κτλ.), καὶ 57 σώζονται ἐπιγράμματα, φημίζοντα αὐτὴν ὡς τόσον φυσικῶς κατειργασμένην, ὥστε οἱ λέοντες ὥρμων νὰ τὴν καταφάγωσιν, οἱ μόσχοι προσήρχοντο νὰ θηλάσωσιν ἐξ αὐτῆς, ὁ βουκόλος τὴν λιθοβολεῖ, καὶ πολλὰ ἄλλα ὅμοια. Καὶ πρίστας δὲ ἢ θαλασσίους δράκοντας αὐτοῦ ἐν τῷ κατὰ τὸν Ἰσθμὸν Ποσειδωνίῳ ἐκθειάζει ὁ Πλίνιος. Προσέτι δ' ἦν καὶ τορευτὴς διακεκριμένος ὁ Μύρων.

Μυρωνίδης, Ἀθηναῖος, υἱὸς τοῦ Καλλίου, ἐν Πλαταιαῖς συστράτηγος τοῦ Ἀριστείδου, ἐπὶ ἀνδρείᾳ φημιζόμενος ὑπό τε τῶν συγχρόνων καὶ τῶν μεταγενεστέρων, ἦν, περὶ τὰ 460 π. Χ. μετὰ τοῦ Τολμίδου, ἐπὶ κεφαλῆς τῆς μέσης πολιτικῆς μερίδος, ἥτις ἐν Ἀθήναις τὴν μετρίαν δημοκρατίαν ἐπεδίωκε, καὶ τὴν κατὰ ξηρὰν μᾶλλον ἢ τὴν κατὰ θάλασσαν δύναμιν τῆς πόλεως ἤθελε ν' ἀναπτύξῃ. Κατ' ἀρχὰς εἶχε πεμφθῇ πρέσβυς εἰς Σπάρτην· μετὰ 19 δὲ ἔτη δραστηρίως ἐπολιτεύθη ἐπὶ τῆς ἔριδος πρὸς τὰς δωρικὰς πόλεις, καθ' ἣν, τῷ 458-7 κατελήφθησαν τὰ Μέγαρα καὶ ἡ Αἴγινα. 62 ἡμέρας μετὰ τὴν ἐν Τανάγρᾳ ἧτταν, ἐνίκησε τοὺς Κορινθίους ἐν Μεγάροις, ἐν Οἰνοφύτοις αὖθις ἐθριάμβευσε τῷ 456, ἀποκατέστησεν ἐν Βοιωτίᾳ, πλὴν τῶ Θηβῶν καὶ τοῦ Ὀρχομενοῦ, τὴν δημοκρατίαν, καὶ ἐξησφάλισε τὴν ὑπεροχὴν τῶν Ἀθηνῶν ὑπὲρ τὴν Βοιωτίαν, τὴν Λοκρίδα καὶ τὴν Φωκίδα (Θουκ. Α, 105. 108). Ἐξεστράτευσε δὲ καὶ κατὰ τῆς Θεσσαλίας, ἀλλ' ἐπέστρεψε χωρὶς νὰ κατορθώσῃ τὴν ἐκπόρθησιν τῆς Φαρσάλου (Διόδ. ΙΑ, 79. — Θουκ. Α, 111). Φαίνεται δ' ὅτι ἀπέθανε μικρὸν μετὰ ταῦτα (Ἀρστφ. Ἐκκλ. 320).

Μῦς, τορευτὴς Ἀθηναῖος, κατεργασθεὶς ἐπὶ τῆς ἀσπίδος τῆς Προμάχου Ἀθηνᾶς τὴν Κενταυρομαχίαν, κατὰ σχέδιον τοῦ ζωγράφου Παρρασίου (Παυσ. Α, 28).

Μυσία, ἡ βορειοδυτικὴ ἐπαρχία τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, τὴν ἐπωνυμίαν, κατὰ Στράβωνα, λαβοῦσα ἐκ τῶν φυομένων ἐν αὐτῇ πολλῶν φηγῶν, διότι ὁ φηγὸς (εἶδος δρυὸς) ἐν τῇ Λυδικῇ διαλέκτῳ μυσὸς ἐλέγετο. Εἶχε δ' ὅρια πρὸς Β τὴν Προποντίδα καὶ τὸν Ἑλλήσποντον, πρὸς Δ τὸ Αἰγαῖον πέλαγος, πρὸς Ν τὴν Λυδίαν, καὶ πρὸς Α τὴν Φρυγίαν καὶ Βιθυνίαν, κατὰ τὸν Ῥύνδακον ποταμὸν καὶ τὸ ὄρος Ὄλυμπον. Διῃρεῖτο δ' ἡ Μυσία εἰς πέντε μέρη, 1) Μυσίαν τὴν μικράν, ἥτις ἦν ἡ βορειοτέρα παρὰ τῇ Προποντίδι, μέχρι τοῦ Ὀλύμπου· 2) Μυσίαν τὴν μεγάλην, τὸ νότιον μέρος τῆς ἔνδον χώ-

ρας· 3) τὴν Τρωάδα, τὸ βορειότερον τῆς δυτικῆς ἀκτῆς ἀπὸ τοῦ Σιγείου ἀκρωτηρίου μέχρι τοῦ ἀκρωτηρίου Λέκτου κατὰ τὸν Ἀδραμύττιον κόλπον· 4) τὴν Αἰολίδα, τὸ νοτιώτερον τῆς δυτικῆς ἀκτῆς, μεταξὺ τῶν ποταμῶν Καΐκου καὶ Ἕρμου· 5) τὴν Τευθρανίαν, τὸ τὰ νότια μεθόρια παρατεῖνον μέρος (Στρβ. ΙΓ, 615). Ἐπὶ τῆς περσικῆς κυριαρχίας ἡ Μυσία ἀπετέλει μέρος τῆς δευτέρας σατραπείας (Ἡρδ. Γ. 90), ἀλλὰ περιελάμβανε τότε μόνον τὰ βόρεια τῆς ὅλης χώρας. Ἐκ τῶν ὀρέων αὐτῆς ἐπίσημα ἦσαν ἡ Ἴδη, κορυφὰς ἔχουσα τὸ Γάργαρον καὶ τὸ Κότυλον· ὁ Τῆμνος (ν. Δεμερζί), ἔχων πρὸς νότον προεκβολὰς τὸν Πίνδασον καὶ Σαρδήνην. Ἐκ δὲ τῶν ἀκρωτηρίων τὰ γνωστότερα εἰσὶ τὸ Ῥοίνειον (ν. Ἴντεπε)· τὸ Σίγειον (ν. Γενίσερ)· τὸ Λῆκτον (ν. Βαβὰ ἢ ἁγ. Μαρία)· ἡ Κάνη (ν. Καραδάγ). Εἰς τὴν δυτικὴν παραλίαν ἠνοίγετο ὁ Ἀδραμύττιος κόλπος (ν. ὁμοίως). Ποταμοὺς δ' εἶχε πολλούς, ἀλλ' οὐχὶ μεγάλους. Εἰς τὴν Προποντίδα ἐκβάλλουσιν ὁ Ῥύνδακος (ν. Ἀδύρνας) μετὰ τοῦ Μακέστου (ν. Σουσουσλῆ)· ὁ Αἴσηπος· ὁ Γρανικὸς (ν. Κοδζά). Εἰς τὸν Ἑλλήσποντον ῥέουσιν ὁ Παισὸς (ν. Βαϊραμδερέ)· ὁ Περκώτης· ὁ Σιμμόεις (ν. πιθανῶς Δουμβρέκ)· ὁ Σκάμανδρος (ν. Μενδερέ). Εἰς δὲ τὴν νοτίαν παραλίαν χύνονται εἰς τὴν θάλασσαν ὁ Σατνιόεις (ν. Τούζλα)· Εὔηνος (ν. Μαδάρα)· Κάϊκος (ν. Βακίρτσαϊ) μετὰ τοῦ Μυσίου (ν. Πέργαμος). Λίμναι δ' εἰσὶν ἡ Ἀπολλωνιᾶτις (ν. Οὐλουδὰδ) εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ Ὀλύμπου· ἡ Ἀρτυνία ἢ λίμνη τῆς Μιλητοπόλεως (ν. Ἀπολλωνία)· ὁ Πτελεὸς παρὰ τῷ Ὀφρυνίῳ, κατὰ τὴν παραλίαν τοῦ Ἑλλησπόντου. Οἱ κάτοικοι διῃροῦντο πάντοτε δίχα, ἀρχαιότερον εἰς τοὺς Φρύγας καὶ Τρῶας, καὶ μετὰ ταῦτα εἰς τοὺς Μυσοὺς καὶ Αἰολεῖς. Οἱ Μυσοὶ ἦσαν, κατὰ Στράβωνα, Θρᾷκες τὴν καταγωγήν, οὐχὶ δὲ καὶ καθ' Ἡρόδοτον (Ζ, 74)· περὶ δὲ τῶν Τρώων ἴδ. Τρωάς. Πόλεις δὲ μνείας ἄξιαι ἦσαν 1) ἐν τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ ἡ Τρωὰς (Ἴλιον), ἡ Πλακία, ἡ Κύζικος, ἡ Τρίασος, τὸ Πάριον, ἡ Λάμψακος, ἡ Ἄβυδος εἰς τὴν παραλίαν· ἡ δ' Ἀπολλωνία, ἡ Μιλητόπολις (ν. Μουαλίτις), ἡ Ζέλεια, ἡ Γέργις, ἡ Σκῆψις, ἡ Περκώτη, εἰς τὰ ἐνδότερα.—2) Ἐν τῇ Τρωϊκῇ, ἡ Δάρδανος, τὸ Ῥοίνειον, τὸ Σίγειον, ἡ Ἀλεξάνδρεια Τρωάς, ἡ Λάρισσα, ἡ Ἀμαξιτὸς, ἡ Ἀρίσβη, ἡ Θύμβρα.—3) Ἐν τῇ Αἰολίδι ἰδίως αἱ τὸν δεσμὸν ἀποτελοῦσαι (ἴδ. Αἰολίς)· —4) καὶ 5) Ἐν δὲ τῇ Μεγάλῃ Μυσίᾳ καὶ Τευθρανίᾳ ἡ Πέργαμος, τὸ Παρθένιον, ἡ Ἀλισάρνη κτλ. (Στρβ. ΙΒ, 563. 571.— Met. I, 18). Πλείονα ἐν τοῖς ἰδιαιτέροις ἄρθροις.

Μύσιος, Ἀργεῖός τις, κατὰ τὴν ἐν Ἄργει παράδοσιν, ὅστις εἰς τὴν οἰκίαν του τὴν Δήμητραν φιλοξενήσας, ἵδρυσεν ἐν Πελλήνῃ τῆς Ἀχαΐας ἱερὸν αὐτῇ Μυσαῖον ἐπικληθὲν, εἰς ὃ κατ' ἔτος ἐτελεῖτο ἑπταήμερος ἑορτὴ, τὰ Μύσια καλουμένη, ἀφ' ἧς ἐπὶ μίαν ἡμέραν καὶ νύκτα ἀπεκλείετο πᾶς ἀνὴρ (Παυσ. Β, 18, 3).

Μύσκολος, Ἀργεῖος, υἱὸς Ἄλκμονος. Κατ' ἐντολὴν τοῦ Ἡρακλέους, ἐμφανισθέντος κατ' ὄναρ, ἀπελθὼν εἰς Ἰταλίαν, ἔκτισε τὴν πόλιν Κρότωνα, παρὰ τὸν τάφον τοῦ Κρότωνος (Στρβ.—Ovid.).

Μύσκων, στρατηγὸς Συρακούσιος ἐπὶ τῆς ἐκστρατείας τῶν Ἀθηναίων (Θουκ. Η, 85).

Μυσὸς, ἴδ. Μυσία.

Μυσταγωγὸς καὶ Μύστης. Ἴδ. Μυστήρια. Ἐλευσίνια.

Μύσταξ, ὁ κατ' ἀρχὰς φυόμενος μύσταξ ἐλέγετο ὑπήνη, ὡς ἰδίως καὶ τὸ ἄνω χεῖλος, ἀλλὰ καὶ πᾶσα ἡ τοῦ προσώπου τρίχωσις, ὥστε καὶ πρῶτον ὑπηνήτης ὁ μύσταξ ἔχων κατ' ἀρχὰς φυόμενον (Ὁμ. Ἰλ. Π, 348. Ὀδ. Κ, 279.—Δ, 66. Ε, 28.— Φιλόστρ. Εἰκ. Α, 30. Β, 7, 9). Πάντες οἱ Ἕλληνες ἔτρεφον τὸν μύσταξ καὶ τὸν πώγωνα (Θεόκρ. ΙΔ, 4.—Ἀθήν. Δ, 21.—Πολδ. Β, 80, 1), πλὴν ἐν Σπάρτῃ, ἐν ᾗ οἱ Ἔφοροι ἐγκαθιστάμενοι ἐπροκήρυττον πᾶσι «κείρειν τὸν μύσταξ, καὶ προσέχειν τοῖς νόμοις», θεωρουμένου τούτου ὡς πειθαρχίας σημείου (Πλούτ. π. τ. ὑπ. θ. βραδ. τιμ. Δ.—Πρόκλ. εἰς Ἡσίοδ. Ἔργ. καὶ ἡμ. 722).

Μυστήρια, ἴδιον εἶδος λατρείας, ἔχον τι τὸ μυστηριῶδες καὶ μόνον τοῖς μυουμένοις γνωστὸν, συνήθως δὲ καὶ τὸ ἐνθουσιαστικὸν, ὅτε καὶ ὄργια ἐλέγοντο εἰς ἐπίκλησιν τῆς ἀρωγῆς τῶν θεῶν ὑπὲρ αὐτῶν τῶν τελούντων. Προέκυπτον δὲ, μέρος μὲν ἐκ τῆς ἐνδομύχου πίστεως εἰς τὴν μυστηριώδη τῆς θεότητος φύσιν, μέρος δὲ ἐκ ξένων ἐπεισάκτων θρησκευμάτων. Καὶ ἐξετελοῦντο μὲν ἐν τοῖς πλείστοις καὶ ταῦτα ὡς καὶ αἱ λοιπαὶ θρησκευτικαὶ τελεταὶ, διὰ καθαρμῶν, ἐξιλασμῶν, μετανοίας, θυσιῶν, πομπῶν καὶ ἀσμάτων, ἀλλὰ πάντοτε μετὰ μυστικοῦ τινος καὶ ὀργιαστικοῦ χαρακτῆρος, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον διὰ νυκτὸς ἐν δαδουχίαις καὶ μουσικῇ ἐξερεθιζούσῃ. Προσέτι δὲ, κατὰ διάκρισιν τῶν συνήθων μύθων, οἱ ἱεροὶ λόγοι ἐφ' ὧν τὰ μυστήρια ἐστηρίζοντο ἦσαν συμβολικοῦ μᾶλλον ἢ ἀλληγορικοῦ χαρακτῆρος, οὐχὶ δὲ καθαρῶς ἱστορικοῦ, προσέτι καὶ ἂν περὶ τὴν ἱστορίαν ἢ τὴν γενεαλογίαν τῆς λατρευομένης θεότητος περιεστρέφοντο, ἢ καθιέρουν ξένα μυθεύματα καὶ ἐπεισακτα. Πολλάκις αἱ τῇ θεότητι ἀποδιδόμεναι πράξεις παριστῶντο μιμικῶς μετὰ μεγίστης πομπῆς, μετ' ἐπικλήσεων, κραυγῶν, μουσικῆς καὶ ὀρχήσεως, θαυμασίων ἐμφανίσεων, ἐπιδείξεων ἱερῶν συμβόλων, ὑλικῶν ἀποδείξεων τῆς θείας παρουσίας, ἄτινα ἀπόρρητα ἐλέγοντο, καὶ αὐτὰ ἰδίως μυστήρια καὶ ὄργια, καὶ ἃ οἱ μετέχοντες τῶν μυστηρίων προσεκύνουν, προσέψαυον, ἠσπάζοντο, ἢ ἔτρωγον ἐξ αὐτῶν. Τοιαῦτα σύμβολα ἦσαν ἡ μυστικὴ λάρναξ, ἡ δᾷς, ὁ κυκεὼν ἐξ οὗ ἔπινον εἰς τῆς Δήμητρος τὰ μυστήρια, οἱ ὄφεις, τῆς ἐλάφου τὸ δέρμα, ὁ ταῦρος εἰς τὰ Διονύσια. Ταῦτα πάντα τὴν ἐξέγερσιν σκοποῦντα τοῦ ἐνδομύχου αἰσθήματος, ἦσαν τὰ εἰς τῶν μυστηρίων τὰς παραστάσεις δεικνύμενα λεγόμενα ἢ θεώμενα, οἷα εἰς τὰ Ἐλευσίνια ἦσαν ἡ ἁρπαγὴ τῆς Περσεφόνης εἰς τὸν Ἅιδην, ἡ πλάνησις τῆς Δήμητρος εἰς ἀναζήτησιν τῆς θυγατρὸς της, ὁ γάμος τοῦ Πλούτωνος καὶ τῆς Κόρης, ἡ ἐπιστροφὴ τῆς Δήμητρος εἰς τὸν Ὄλυμπον. Ὁ βουλόμενος εἰς τὰ μυστήρια νὰ προσέλθῃ ὤφειλε πρῶτον νὰ μυηθῇ. Ἦν δ' ἡ μύησις βαθμιαία, ἀπὸ κατωτέρου εἰς ἀνώτερον βαθμὸν προϊοῦσα, ἀπὸ τοῦ κατωτάτου, τοῦ τῆς καθαγνίσεως, μέχρι τοῦ ἀνωτάτου, εἰς ὃν ὁ ἀφιχθεὶς μύστης ἐλέγετο ἐπόπτης καὶ ἄφορος (ἴδ. Ἐλευσίνια). Ἡ δ' ἐποπτεία, ἥτις ἦν τὸ ἐνορᾶν εἰς τὰ ἁγιώτατα, ἐθεωρεῖτο ὡς ἡ ὑπερτάτη μακαριότης. Ἡ μύησις δὲν περιεῖχε θεωρίας ἀφῃρημένας καὶ δογματικὰς, ἀλλὰ τὰ σύμβολα μόνα ἐδιδάσκοντο ἃ ἕκαστος ἐνόει καὶ ἡρμήνευε κατὰ τὸν βαθμὸν τῆς ἰδίας αὐτοῦ διανοητικότητος. Ὑπὸ πολλῶν ἐπιστεύθη ἀλλ' οὐχὶ, ὡς φαίνεται, μεθ' ἱκανῆς ὑποστάσεως, ὅτι οἱ ἱερεῖς τῶν μυστηρίων ἐκέκτηντο τὰς ἀρχὰς θρησκείας ἀληθεστέρας καὶ εὐγενεστέρας τῆς τοῦ λαοῦ, ἃς ὑποκεκρυμμένως εἰς ὀλίγους μετέδιδον. Τῷ μυουμένῳ ἐπεβάλλετο ἐπί τε τῆς τελέσεως τῶν μυστηρίων, καὶ οὐχ ἧττον μετ' αὐτὴν, αὐστηρὰ σιωπὴ, ἵνα μὴ ὁ μυστηριώδης καὶ ἱερὸς τῆς τελετῆς χαρακτὴρ βεβηλωθῇ εἰς τὸν συνήθη βίον περιαγόμενος. Εἴς τινα τῶν μυστηρίων ἦσαν πάντες δεκτοὶ, ἀνεξαρτήτως κοινωνικῆς θέσεως, φύλου καὶ ἡλικίας· ἄλλα δ' ἐτελοῦντο ὑπὸ μόνον γυναικῶν, καὶ ἄλλα πάλιν ὑπὸ μόνον εἰδικῶν συλλόγων. Ἀρχαιότατα ἀπαντῶνται μυστήρια ἤδη ἐν προομηρικοῖς χρόνοις παρὰ τοῖς Πελασγοῖς, ἰδίως τ' ἀφορῶντα χθονίας θεότητας. Πηγὴν δ' εἶχον τὸ ἀρχέγονον ἔμφυτον αἴσθημα τοῦ ἀνθρώπου περὶ τῆς μυστηριώδους καὶ τῇ ἀνθρωπίνῃ διανοίᾳ ἀκαταλήπτου φύσεως τῆς θεότητος, εἰς ἣν οὐδεμία ὡρισμένη μορφὴ ἠδύνατο ν' ἀποδοθῇ, ἐν ᾧ ὁ Ἕλλην, ἐν τοῖς χρόνοις τῆς κοινωνικῆς αὐτοῦ ἀναπτύξεως, ἐφαντάζετο τοὺς θεοὺς αὐτοῦ

κατὰ καθαρὰς καὶ συνήθεις αὐτῷ μορφάς. Τότε δὲ καὶ τὰ ἔτι ἐναπομένοντα λείψανα τῆς ἀρχικῆς ἐκείνης φυσιολατρείας διετηρήθησαν παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ὡς δυσκατάληπτα καὶ μυστηριώδη θρησκεύματα· καὶ ὅτε ἡ ἀναπτυσσομένη φιλοσοφία δὲν ἱκανοποιεῖτο πλέον ἐκ τῶν ὅλως ἀνθρωπομόρφων καὶ ἀνθρωποπαθῶν θεοτήτων τῆς κλασικῆς ἐποχῆς, ἐστράφη αὐθις πρὸς τὰς ἀρχαίας ἐκείνας μυστηριώδεις ἀντιλήψεις, αἵτινες τῇ παρίστων, οὐχὶ μὲν τὴν πρώτην ἀρχὴν ἣν ἐπεζήτει καὶ ἐνόμιζεν ὅτι εὕρισκεν, ἀλλὰ κἂν τὸ μέγα καὶ ἐνδιαφέρον φαινόμενον τῆς πλάσεως, τὸ τῆς παραγωγῆς καὶ ἐξαφανίσεως τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου, ἓν τε τῷ φυτικῷ κόσμῳ καὶ ἐν τῷ ζωϊκῷ. Συμπεριελήφθησαν δὲ βαθμηδὸν ὑπ' ἐκείνων τὰ σύμβολα καὶ αἱ μετέπειτα ἀναφυεῖσαι καὶ διαδοθεῖσαι δόξαι περὶ ἀθανασίας τῆς ψυχῆς καὶ τῆς μετὰ θάνατον ἀνταποδόσεως. Ἰδίως δ' ἀνέπτυξε τὴν φάσιν ταύτην τὸ Ὀρφικὸν δόγμα περὶ τὰ 600 π. Χ., τὰς νέας μετὰ τῶν ἀρχαιοτέρων καὶ τῶν ἐξ Ἀσίας προερχομένων θεωριῶν ἀναμίξαν. Κυρίως ἐγχώρια τῇ Ἑλλάδι μυστήρια, ἀρχαιοτάτης Πελασγικῆς ἐποχῆς, ἦσαν τὰ τῆς Δήμητρος, ὧν τὰ ἐπισημότατα ἐτελοῦντο ἐν Ἐλευσῖνι τῆς Ἀττικῆς, παραμυθίαν καὶ ὑποσχέσεις εὐτυχίας διὰ τὸν μετὰ ταῦτα βίον ὑποσχόμενα (ἴδ. Ἐλευσίνια)· προσέτι τὰ ἐν Σαμοθρᾴκῃ μυστήρια τῶν Καβείρων, ὧν τὴν καταγωγὴν ὁ Ἡρόδοτος λέγει πελασγικήν. Ταῦτα ἦσαν τὰ ἐπισημότερα ἐν Ἑλλάδι μετὰ τὰ Ἐλευσίνια, καὶ φαίνονται μετ' αὐτῶν πολλὴν ἔχοντα ὁμοιότητα· ἀλλὰ περὶ τῶν λεπτομερειῶν αὐτῶν ὀλίγα εἰσὶ γνωστά, εἰ καὶ ἐν ταῖς ἐσχάτως γενομέναις πρὸς ταῖς Θήβαις ἀνασκαφαῖς τοῦ ἱεροῦ τῶν Καβείρων πλεῖστα εὑρέθησαν ἀρχαῖα λείψανα, ἐν οἷς πολλαὶ ἀνθρωπαρίων παραστάσεις, αἰνιττόμεναι πιθανῶς ὄντα συγγενῆ ὑποχθονίων δαιμόνων. Ἐτελοῦντο δὲ προσέτι παρὰ τοῖς κατοίκοις τῶν παραλίων τῆς Θρᾴκης καὶ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Εἰς τὰ ἐν Κρήτῃ μυστήρια τοῦ Διὸς ἀνεμίγησαν ἴσως καὶ ἐξ Ἀσίας προελθόντα στοιχεῖα τινά. Τὰ περὶ αὐτῶν εἰσὶν ὀλίγον γνωστά. Πιθανῶς δ' ἐπανηγυρίζετο κατὰ τὸ ἔαρ ἡ γέννησις τοῦ θεοῦ ἐν τῷ Ἰδαίῳ ἄντρῳ καὶ περὶ αὐτό, κατὰ δὲ τὸ φθινόπωρον ὁ ἐκεῖ πιστευόμενος θάνατος αὐτοῦ, ἐπὶ τοῦ τάφου του. Παρίστων δὲ τὰ κατὰ τὴν παράδοσιν περὶ τῆς γεννήσεως τοῦ Διὸς ἔνοπλοι νεανίαι, οἱ Κουρῆτες δῆθεν, ἐν θορυβώδει μουσικῇ καὶ ὀρχήσεσι. Ὡς ἴδιον δὲ τοῖς μυστηρίοις τούτοις μνημονεύεται, ὅτι ἐτελοῦντο φανερῶς, ἤτοι ἐν ὑπαίθρῳ, οὐχὶ μυστικῶς, ὡς τὰ λοιπὰ κατὰ τὴν συνήθειαν. Θρᾳκικῆς δὲ καὶ Φρυγικῆς μᾶλλον καταγωγῆς ἦσαν τὰ μυστήρια τοῦ Διονύσου ἢ Βάκχου, τοῦ ἐπιλεγομένου Ζαγρίου καὶ Σαβαζίου, τελούμετα ἐν ἀγρίᾳ παραφορᾷ ἥτις ἤλεγχε τὴν ξένην αὐτῶν καταγωγήν, καὶ ἐξετραχηλίζετο μέχρις ἰδίων ἀκρωτηριασμῶν καὶ πράξεων ἀντικειμένων τῇ ἠθικῇ εὐπρεπείᾳ· ἀλλὰ τὰς τοιαύτας παρεκτροπὰς τῆς θεοβλαβείας ἀπεδοκίμαζον καὶ ἀπέφευγον οἱ κοσμιώτεροι τῶν Ἑλλήνων. Μεθ' ὁμοίων δὲ παρεκτροπῶν ἐπανηγυρίζοντο καὶ τὰ ἐξ Ἀσίας προελθόντα μυστήρια τῆς Κυβέλης, ἐπικρατήσαντα ἐπὶ τῶν μεταγενεστέρων ἑλληνικῶν καὶ τῶν ρωμαϊκῶν χρόνων. Ὁ Ἡρόδοτος (Δ, 76) μνημονεύει αὐτῶν ὡς ἀρχαιότατα τελουμένων ἐν Ἀσίᾳ· εἶτα δὲ βαθμηδὸν εἰσήχθησαν ἐκεῖθεν εἰς Θήβας, εἰς Ἀθήνας καὶ τέλος εἰς Ῥώμην. Ὑπῆρχον δὲ καὶ τῆς Ἑκάτης, τῆς Ἀφροδίτης, τῆς Ἴσιδος, τοῦ Μίθρα μυστήρια· τὰ δ' Ὀρφικὰ παρήχθησαν ἐκ τῶν τοῦ Θρᾳκικοῦ Διονύσου, συναναμιγέντων μετὰ παντοίων δεισιδαιμονιῶν, καὶ ἐπὶ Πεισιστράτου ἤδη ἦσαν εἰσηγμένα ἐν Ἀθήναις, μετὰ τῶν Ἐλευσινίων πολλὰ, ὡς φαίνεται, ἔχοντα τὰ κοινά. Οἱ μύσται ἐσπούδαζον τὰ Ὀρφικὰ ποιήματα, ὑπεβάλλοντο εἰς αὐστηρὰν ἀσκητικὴν δίαιταν καὶ τήρησιν μυστικῶν διατάξεων, οἷαι ἦσαν αἱ τῶν Αἰγυπτίων ἱερέων καὶ αἱ τῶν Πυθαγορείων, καὶ ἀπετέλουν ἰδίαν ἀποκλειστικὴν ἑταιρίαν, ἥτις κα

διὰ τοῦτο ἐπὶ μακρὸν διετήρησε τὴν ἐπιρροήν της. Εἰσέφρησαν δὲ τὰ ξενικὰ μυστήρια εἰς τὴν Ἑλλάδα ἰδίως ἐπὶ τῶν τεταραγμένων αὐτῆς ἐποχῶν, ὡς ἐπὶ τοῦ πελοποννησιακοῦ πολέμου, καὶ ἐν Ῥώμῃ ἐπὶ τῶν μέσων χρόνων τῶν αὐτοκρατόρων, κατ' ἀρχὰς ὑπὸ ἰδιωτικῶν συλλόγων ἀσκούμενα, καὶ μὴ ἔχοντα δημόσιον χαρακτῆρα, καταδιωκόμενα μάλιστα ἐνίοτε ὑπὸ τοῦ δημοσίου· ἀλλὰ κατ' ὀλίγον οὕτως ἐρριζοῦντο καὶ ἐξετείνοντο, ὥστε ἠπείλουν νὰ ὑπερισχύσωσι τοῦ ἐγχωρίου θρησκεύματος.

Μύστης, ἴδ. Μυστήρια.

Μύστρον, ἑλληνικὸν μέτρον ὑγρῶν, τὸ τέταρτον τοῦ κυάθου, 2 1/2 κοχλιάρια περιλαμβάνον. Ἀλλ' ὁ Γαληνὸς παραδέχεται μικρὸν καὶ μέγα μύστρον, καὶ τὰ περὶ χωρητικότητος αὐτῶν λέγει ἀντιφατικὰ καὶ συγκεχυμένα (Ἀποσπ. Δ. ΙΓ. ΙΕ).

Μύσων, ἐκ τῆς πόλεως Χηνὸς τῆς Λακωνίας, οὗ ὁ Πλάτων μνημονεύει ὡς ἑνὸς τῶν ἑπτὰ σοφῶν, ἀντὶ τοῦ Περιάνδρου (Πλτ. Πρωταγ. Τμ. Β, 153. Ἐκδ. Δ. Γεφ.).

Μυτιλήνη, κατ' ἄλλους, οὐχὶ ὀρθῶς, Μιτυλήνη, ἡ μεγίστη καὶ ἐπισημοτάτη πόλις τῆς νήσου Λέσβου, κατὰ τὴν νοτιοανατολικὴν αὐτῆς παραλίαν, ἐλέγετο ἐπώνυμος

Μυτιλήνης, τῆς θυγατρὸς τοῦ Μακαρέως (Διόδ. Ε, 12), ἢ Μύτωνος, υἱοῦ αὐτῆς καὶ τοῦ Ποσειδῶνος (Στ. Βυζ.). Εἶχεν ἰσχυρὰς ὀχυρώσεις ἐπὶ τοῦ πελοποννησιακοῦ πολέμου (Θουκ. Γ. 2). Πατρὶς τοῦ Πιττακοῦ, τοῦ Ἀλκαίου, τῆς Σαπφοῦς, τοῦ Ἑλλανίκου κ. ἄ., διέπρεψεν ἐπὶ μακρὸν ἐν τῇ φιλολογίᾳ καὶ τέχνῃ. Οἱ Μυτιληναῖοι ἐβοήθησαν τὸν Καμβύσην κατὰ τῶν Αἰγυπτίων (Ἡρδ. Γ, 13), κατὰ δὲ τῶν Σκυθῶν (Ἡρδ. Δ, 97) Δαρεῖον τὸν Ὑστάσπου, ὅστις τοὺς ἀντήμειψε δοὺς αὐτοῖς τὸν Κώην ὡς τύραννον· ἀλλ' ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ ὑπῆρξε βραχεῖα ἕνεκα τῆς ἐπελθούσης Ἰωνικῆς ἐπαναστάσεως. Τῷ 493 ὑποκύψασα ἡ Λέσβος εἰς τοὺς Πέρσας, ἠναγκάσθη νὰ παρακολουθήσῃ αὐτοὺς εἰς τὴν κατὰ τῆς Ἑλλάδος ἐκστρατείαν των· ἀλλὰ μετὰ τὴν ἧτταν αὐτῶν προσηρτήθησαν εἰς τὸν θαλάσσιον τῶν Ἀθηναίων δεσμόν. Μετὰ ταῦτα ὅμως ἀπήλλαξεν ἡ Μυτιλήνη τὴν νῆσον ἀπὸ τοῦ καταθλιπτικοῦ τῶν Ἀθηναίων ζυγοῦ. Μετὰ μακρὰν δὲ πολιορκίαν ἐπόρθησεν αὐτὴν ὁ Πάχης, κατέσκαψε τὰ τείχη της, τῇ ἀφῄρεσε τὰς τριήρεις της, καὶ ἡ γῆ της κατεκληρουχήθη εἰς Ἀθηναίους ἀποίκους (Θουκ. Γ, 1—19. 26—39.—Διόδ. ΙΒ, 55). Μετὰ τὴν ἧτταν δὲ τῶν Ἀθηναίων ἐν Σικελίᾳ, ἀπεσπάσθησαν αὖθις ἡ Μυτιλήνη καὶ αἱ ἄλλαι Λεσβιακαὶ πόλεις ἀπὸ τῶν Ἀθηνῶν (Θουκ. Η', 5), καὶ ἡ νῆσος ἐγένετο θέατρον ἀμφιρρόπου πάλης μεταξὺ Λακεδαιμονίων καὶ Ἀθηναίων. Ἡ ἐν Ἀργινούσαις ναυμαχία ἔσωσε τὸν ὑπὸ τὸν Κόνωνα ἐν τῷ λιμένι τῆ· Μυτιλήνης ὑπὸ τοῦ Καλλικρατίδου πολιορκούμενον στόλον τῶν Ἀθηναίων· ἡ δὲ ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς κατέστρεψε τῶν Ἀθηνῶν τὴν θαλασσοκρατίαν· ἀλλὰ μετὰ τὴν ἐν Κνίδῳ νίκην ἀνεκτήσαντο οἱ Ἀθηναῖοι τὴν Μυτιλήνην, ἥτις καὶ μετὰ τὴν Ἀνταλκίδειον εἰρήνην ἔμεινε ταῖς Ἀθήναις προσηρτημένη. Ἐπὶ Ἀλεξάνδρου ἐβλάβη ἡ πόλις ὑποκύψασα τοῖς Πέρσαις, καὶ μετὰ ταῦτα κατακτηθεῖσα ὑπὸ τῶν Μακεδόνων (Ἀρρ. Β, 1, 1. Γ, 2, 6). Ἀλλ' ἐκ τῶν συμφορῶν πασῶν τούτων, ἕνεκα τῆς προσφόρου αὐτῆς θέσεως, ταχέως ἀνέκυπτεν· εὗρε δὲ προστασίαν καὶ ὑπὸ τοὺς Ῥωμαίους αὐτοκράτορας, ἰδίως τὸν Τιβέριον καὶ τὸν Νέρωνα.

Μύτων, ἴδ. Μυτιλήνη.

Μυχὸς, λιμὴν τῆς Φωκίδος ἐν τῷ Κορινθιακῷ κόλπῳ, εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ Ἑλικῶνος (Στρβ.). Νῦν Ἰανιτσό.

Μώμεμφις, πόλις τῆς κάτω Αἰγύπτου, ἐπὶ τῆς διώρυχος τῆς ἑνούσης τὴν Μαρεῶτιν

λίμνην μετὰ τοῦ Κανωβικοῦ βραχίονος τοῦ Νείλου (Ἡρδ. Β, 162. — Στρβ.). Νῦν Μανούφ.

Μῶμος, υἱὸς τῆς Νυκτὸς, ὁ θεὸς, ἢ ἡ προσωποποίησις, τῆς μομφῆς καὶ κατηγορίας (Ἡσίοδ. Θεογ. 214. — Λουκ. Ἑρμότ. Κ). Διερράγη ἐκ πείσματος διότι δὲν εὗρε τί νὰ ψέξῃ εἰς τὴν Ἀφροδίτην.

Μώριος ἢ Μόλος, μικρὸς ὁμόρρους τοῦ Βοιωτικοῦ Κηφισοῦ ἐκ τοῦ Θουρίου ὄρους παρὰ τῇ Χαιρωνείᾳ πηγάζων (Πλούτ. Σύλλ. ΙΖ. 10).

Μύσας ἢ Μόσας, ποταμὸς ἐν τῇ Βελγικῇ Γαλλίᾳ (ν. Μαὰς), πηγάζων ἐκ τῆς χώρας τῶν Λιγγόνων (Cæs. B. G. IV, 10, 15. Tac. Ann. II, 6).

Μῶφι, ὄρος τῆς ἄνω Αἰγύπτου, ὑπὲρ τὴν πόλιν Ἐλεφαντίνην (Ἡρδ. Β, 28). Ἴδ. Κρῶφι.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΤΟΜΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ Σ. ΣΑΚΟΥΛΑΟΥ ΘΠ 1942

ΠΙΝΑΞ

ΤΩΝ ΕΝ ΤΩ, ΠΡΩΤΩ, ΤΟΜΩ, ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΙΚΟΝΩΝ ΚΑΙ ΧΑΡΤΩΝ

Α

1	Ἀβδήρων νόμισμα	Σελ.	2	
2	Ἀβύδου νόμισμα	»	3	
3	Ἀγαθοδαίμων	»	3	
4	Ἀγαμέμνων (Τειχ. Πομπ.)	»	6	
5	Ἀγγεῖα	»	8	
6	Ἀγκοίνη	»	11	
7	Ἀγκύλη	»	11	
8	Ἄγκυρα	»	12	
9	Ἄδμητος	»	17	
10	Ἀδριανοῦ Πύλη	»	19	
11	Ἀέτωμα	»	20	
12	Ἀθηνᾶ	»	22	
13	Ἀθηνᾶ ἔνοπλος	»	23	
14	Ἀθηνᾶς προτομὴ	»	24	
15	Ἀθηνῶν νόμισμα	»	24	
16	Ἀθηνῶν χάρτ. ὁλοσέλ. λιθογρ.	»	24	
17	Ἀθῆναι (Πνύξ)	»	25	
18	Αἴας	»	28	
19	Αἰγίνης νόμισμα	»	30	
20	Αἰγίνης ναὸς Ἀθηνᾶς	»	31	
21	Αἰγίοχος Ἀθηνᾶ	»	32	
22	Αἴγισθος	»	32	
23	Αἰγὸς ποταμοῖς νόμισμα	»	33	
24	Αἰγύπτου Νεῖλος (ποταμ.)	»	33	
25	Αἰγυπτιακαὶ πυραμίδες	Σελ.	34	
26	Αἴνου νόμισμα	»	38	
27	Αἰσχύνης	»	41	
28	Αἰτωλίας νόμισμα	»	44	
29	Αἰώρα	»	45	
30	Ἀκάνθου νόμισμα	»	46	
31	Ἀκαρνανίας νόμισμα	»	46	
32	Ἀκινάκης	»	47	
33	Ἄκμων	»	47	
34	Ἀκόνη	»	48	
35	Ἀκόντιον	»	48	
36	Ἀκραγαντίνων νόμισμα	»	48	
37	Ἀκρόπολις τῶν Ἀθηνῶν κατὰ τὴν ἀρχαιότητα (λιθογρ.)	»	50	
38	Ἀκρόπολις Ἀθηνῶν	»	51	
39	Ἀκρωτήριον	»	52	
40	Ἀκταίων	»	54	
41	Ἀλείπτης	»	57	
42	Ἀλέξανδρος	»	58	
43	Ἀλέξανδρος ἔφιππος	»	59	
44	Ἀλεξάνδρου προτομὴ	»	60	
45	Ἀλεξάνδρου νόμισμα	»	63	
46	Ἁλικαρνασσοῦ Μαυσωλεῖον	»	65	
47	Ἀλκιβιάδης	»	68	
48	Ἀλτῆρες	»	70	
49	Ἀμαζόνες	»	71	
50	Ἄμβιξ	»		

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ Σ. ΣΑΚΟΥΛΑΟΥ ΘΠ 1942

		Σελ.
51	Ἄμμων	72
52	Ἄμπυξ	73
53	Ἄμπυξ ἵππειος	73
54	Ἀμφίβληστρον	74
55	Ἀμφιάρας	75
56	Ἀμφικτιονικὸν νόμισμα	76
57	Ἀμφίων	78
58	Ἀμφορεὺς	78
59	Ἀνακρέων	80
60	Ἀνακλιντήριον	80
61	Ἀνάλημμα	80
62	Ἀναξυρίδες	82
63	Ἀνδρομέδα	87
64	Αἰόλου ναὸς	89
65	Ἀντίνοος	94
66	Ἀντίον	95
67	Ἀντιόχεια	95
68	Ἄξονες	101
69	Ἀπόδεσμος	103
70	Ἀποδυτήριον	103
71	Ἀπόλλων	104
72	Ἀρβύλη	108
73	Ἀργοναῦται	109
74	Ἄρης	114
75	Ἀριστείδης	116
76	Ἀριστίων	118
77	Ἀριστοτέλης	120
78	Ἀριστοφάνης	122
79	Ἀρχεσίλαος	125
80	Ἅρμα	126
81	Ἅρματος δίφρος	126
82	Ἀπήνη	126
83	Ἁρμόδιος καὶ Ἀριστογείτων	127
84	Ἄροτρον αὐτόγυον	128
85	Ἄροτρον πηκτὸν	128
86	Ἀρότρου μέσαβον	128
87	Ἁρπάγη	128
88	Ἅρπυιαι	129
89	Ἄρτεμις	131
90	Ἄρτεμις ἡ σώτειρα	132
91	Ἀρχιτεκτονικὴ Τίρυνθος	135
92	Ἀρχιτεκτονικὴ Μηκυνῶν	136
93	Ἀρχιτεκτονικὴ Ἀμφίσης	136
94	Ἀρχιτεκτονικὴ κίονες Δωρίου ῥυθμοῦ	137
95	Ἀρχιτεκτον. κίονες Ἰωνικοῦ	137
96	Ἀρχιτεκτον. κίονες Κορινθιακοῦ ῥυθμοῦ	138
97	Ἄσιλλα	139
98	Ἀσκαύλης	140
99	Ἀσκληπιὸς	140
100	Ἀσπασία	141
101	Ἀσπὶς	142
102	Ἀσπὶς πέλτη	142
103	Ἀστράγαλοι	145
104	Ἀστράγαλοι κόσμημα	146
105	Ἄτλας	149
106	Ἄτλας ὁ τιτὰν	150
107	Ἀττικὴ χάρτης	152
108	Αὐθέψης	154
109	Αὐλαία	154
110	Αὐλὸς	154
111	Αὐλητρὶς	155
112	Αὐλῶπις	155
113	Ἄφλαστον	156
114	Ἀφροδίτη	157
115	Ἀχιλλεὺς	161

Β

		Σελ.
116	Βαλανεῖον	164
117	Βαλάντιον	164
118	Βασιλικὴ	166
119	Βαλλερεφόντης	167
120	Βερενίκης νόμισμα	167
121	Βεροίας νόμισμα	167
122	Βηρυττοῦ νόμισμα	168
123	Βίβλος	169
124	Βιβλίον	169
125	Βιζύης νόμισμα	169
126	Βοηδρόμια	170
127	Βοηθὸς	170
128	Βοιωτίας νόμισμα	171
129	Βοιωτῶν »	171
130	Βολὶς	171

		Σελ.
131	Βυκάνη	176
132	Βυκάνη ναυτικὴ	176
133	Βυκάνη κυρτὴ	177
134	Βωλοκόπος	177
135	Βωμὸς	177

Γ

		Σελ.
136	Γαβάλων νόμισμα	178
137	Γαδείρων »	178
138	Γαλατίας »	179
139	Γανυμήδης	182
140	Γέλας νόμισμα	183
141	Γέλων »	183
142	Γίγαντες	187
143	Γίγγλυμος Πομπηΐας	188
144	» Βρεττ. μουσείου	188
145	Γλαυξ	188
146	Γόμφοι	192
147	Γόμφων νόμισμα	192
148	Γοργὼ	194
149	Γόρτυνος νόμισμ	194
150	Γραφικὴ	199
151	Γρὺψ	199
152	Γύαλον	200
153	Γυμναστὴς	201
154	Γυμνάσιον	202
155	Γωρυτὸς	202

Δ

		Σελ.
156	Δὰς	203
157	Δαίδαλος	204
158	Δαμασκοῦ νόμισμ	206
159	Δαναΐδες »	206
160	Δαρεικὸς »	207
161	Δαρεῖος	208
162	Δελφῶν νόμισμα	211
163	Δελφοὶ	213
164	Δήλου νόμισμα	215
165	Δημήτηρ	217
166	Δημητριάδος νόμισμα	218
197	Δημητρίου »	218
168	Δημητ. Α' Σωτῆρος νόμισμα	220
169	» Β' Νικάτωρ »	225
170	Δημοσθένης	228
171	Διαβῆται	228
172	Διάδημα	226
173	Διάζωμα	229
174	Δίδραχμον	230
175	Διδώ	231
176	Δίκελλα	233
177	Δίκρανον	237
178	Δίκτυον	237
179	Δῖνος	237
180	Διογένης	238
181	Διονυσίου νόμισμα	243
182	Διονυσοπολειτῶν νόμισ	243
183	Διόνυσος	246
184	Διοσκούρων νόμισμα	247
185	Διόσκουροι ἐπὶ δακτυλίου	247
186	Διπλοῦς	247
187	Δίπτυχα	248
188	Δισκοβόλος	248
189	Δίφρος	249
190	Διώτη	250
191	Δούρειος ἵππος	252
192	Δρέπανα	252

Ε

		Σελ.
193	Ἔγκαρπα	254
194	Ἐγκόμβωμα	254
195	Ἕδραι	255
196	Ἑκάτη	258
197	Ἔκτυπον	262
198	Ἐλευσίνιον νόμισμα	265
199	Ἐλευσίνια	265
200	Ἐλλύχνιον	271
201	Ἔμβολον	272
202	Ἐνδοίου Ἀθηνᾶ	276
203	Ἐνδρομὶς	276
204	Ἑνώτια	278
205	Ἐπίκριον	282

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΣΧΟΛΗΣ ΣΑΚ 1942

206 Ἐπιστολαί ..... Σελ. 284
207 Ἐπιστόμιον ..... » 284
208 Ἐπίχυσις ..... » 286
209 Ἐρεχθεῖον ..... » 291
210 Ἐρεχθέως ναός ..... » 292
211 Ἐρινύες ..... » 293
212 Ἑρμῆς ὁ πωγωνοφόρος ..... » 294
213 Ἑρμῆς ..... » 295
214 Ἐρυθρῶν νόμισμα ..... » 297
215 Ἔρυκος νόμισμα ..... » 297
216 Ἔρως ..... » 298
217 Ἐσθὴς Δωρικὴ ..... » 299
218 Ἐσθὴς Ἰωνικὴ ..... » 299
219 Ἐσθῆτος ζώνη ..... » 299
220 Ἐσθὴς Διπλοΐς ..... » 299
221 Ἐπίβλημα ..... » 300
222 Ἐπιμήκης χλαῖνα ..... » 300
223 Ἐπίβλημα Ἀσιανὸν ..... » 300
224 Ἐπίβλημα Λακωνικὸν ..... » 300
225 Ἐνδρομίδος (πέδιλα) ..... » 301
226 Ἑστία ..... » 301
227 Ἑστίασις (εἰκὼν Α') ..... » 303
228 Ἑστίασις (εἰκὼν Β') ..... » 303
229 Ἑστίασις (εἰκὼν Γ') ..... » 304
230 Εὐθυδήμου νόμ ..... » 310
231 Εὐκαρπίας ..... » 310
232 Εὐκρατίδου ..... » 311
233 Εὐμενείας ..... » 311
234 Εὐμενίδης ..... » 313
235 Εὐριπίδης ..... » 314
236 Εὐρώπη ..... » 319
237 Εὐτυχίδης ..... » 320
238 Εὐχὴ ..... » 322
239 Ἐφέσου νόμισμα ..... » 322
240 Ἐφέσου ναὸς Ἀρτέμιδος ..... » 323
241 Ἐφίππειον ..... » 324

Ζ

242 Ζακύνθου νόμισμα ..... » 326
243 Ζεὺς (προτομὴ) ..... » 328
244 Ζεύς ..... » 329
245 Ζέφυρος ..... Σελ. 330
246 Ζυγὸς ..... » 331
247 Ζυγὸς ἁμάξης ..... » 331
248 Ζώνη ..... » 332
249 Ζωστὴρ ..... » 333

Η

250 Ἥβη ..... » 333
251 Ἦθμὸς ..... » 335
252 Ἡλακάτη εἰκὼν 1 ..... » 335
253 Ἡλακάτη » 2 ..... » 335
254 Ἡλακάτη » 3 ..... » 335
255 Ἥλιος (νόμισμα) ..... » 338
256 Ἡλεῖον » ..... » 338
257 Ἠλείων » ..... » 338
258 Ἡμερινὸν ὡρολόγιον ..... » 340
259 Ἡνίοχος ..... » 341
260 Ἠπείρου νόμισμα ..... » 342
261 Ἥρα ..... » 344
262 Ἡραίας νόμισμα ..... » 344
263 Ἡρακλείας » εἰκὼν 1 ..... » 345
264 » » » 2 ..... » 345
265 Ἡρακλέους ἆθλοι εἰκὼν 1 ... » 350
266 » » » 2 ... » 350
267 » » » 3 ... » 350
268 » » » 4 ... » 350
269 » » » 5 ... » 350
270 » » » 6 ... » 351
271 » » » 7 ... » 351
272 » » » 8 ... » 351
273 » » » 9 ... » 351
274 » » » 10 ... » 352
275 » » » 11 ... » 352
276 » » » 12 ... » 353
277 Ἡρακλῆς ..... » 354
278 Ἡρόδοτος ..... » 356
279 Ἥφαιστος ..... » 360

Θ

280 Θάσου νόμισμα ..... » 362

281 Θέατρον Ῥωμαϊκὸν ..... Σελ. 364
282 Θεατρικαὶ παραστ. εἰκὼν 1 . » 365
283 » » » 2 . » 366
284 » » » 3 . » 366
285 » » » 4 . » 367
286 » » » 5 . » 367
287 » » » 6 . » 367
288 » » » 7 . » 863
289 Θεατρικαὶ παραστ. εἰκὼν 8. » 368
290 Θέατρον εἰκὼν 1 ..... » 369
291 » » 2 ..... » 370
292 » » 3 ..... » 371
293 » » 4 ..... » 372
294 Θελπούσης νόμισμα ..... » 372
295 Θεμιστοκλῆς ..... » 374
296 Θεοδοσίου νόμισμα εἰκὼν 1. » 375
297 » » » 2. » 375
298 Θέριστρον ..... » 378
299 Θερμοπυλῶν χάρτ ..... » 379
300 Θεσπειῶν νόμισμα ..... » 380
301 Θεσσαλίας » ..... » 382
302 Θεσσαλονίκης » ..... » 382
303 Θηβῶν » ..... » 384
304 Θηβῶν χάρτ ..... » 384
305 Θησεὺς ..... » 386
306 Θησεῖον ..... » 387
307 Θησέως ἆθλοι εἰκὼν 1 ..... » 388
308 » » » 2 ..... » 388
309 Θησεύς ..... » 389
310 Θόλος εἰκὼν 1 ..... » 390
311 » » 2 ..... » 390
312 » » 3 ..... » 391
313 » » 4 ..... » 391
314 Θουκυδίδης ..... » 392
315 Θρυγγοῦ κόσμημα ..... » 398
316 Θρυγγὸς εἰκὼν 1 ..... » 398
317 » » 2 ..... » 399
318 » » 3 ..... » 399
319 Θρόνος ..... » 400
320 Θυατείρας νόμισμα ..... » 400
321 Θύλακοι ..... » 400
322 Θυμιατήριον ..... » 401
323 Θύρα ..... » 401
324 Θύρσος ..... Σελ. 402
325 Θυσία εἰκὼν 1 ..... » 403
326 » » 2 ..... » 404
327 Θῶραξ » 1 ..... » 405
328 » » 2 ..... » 405

Ι

329 Ἰαιτῶν νόμισμα ..... » 405
330 Ἰατρικὴ ..... » 409
331 Ἱεραπόλεως νόμισμα εἰκὼν 1 » 412
332 » » » 2 » 412
333 Ἱεραπύτνιον » » 412
334 Ἱεροσολύμων » εἰκὼν 1 » 414
335 » » » 2 » 414
336 Ἱέρωνος » » 1 » 415
337 » » » 2 » 415
338 Ἴμβρου νόμισμα ..... » 481
339 Ἱμέρας » ..... » 418
340 Ἱμέρα ..... » 419
341 Ἰξίων ..... » 421
342 Ἴου νόμισμα ..... » 422
343 Ἰπνὸς ..... » 422
344 Ἱππίατρος ..... » 424
345 Ἱππόδρομος εἰκὼν 1 ..... » 425
346 » » 2 ..... » 425
347 Ἱπποδρόμιον ..... » 426
348 Ἱπποκράτης ..... » 427
349 Ἱππόστασις ..... » 429
350 Ἱπποτοξότης εἰκὼν 1 ..... » 429
351 » » 2 ..... » 429
352 Ἶρις ..... » 430
353 Ἰσοκράτης ..... » 433
354 Ἰοτοβοεὺς ..... » 434
355 Ἰστοῦ ἐργαλεῖα ..... » 436
356 Ἰφιγένεια ..... » 437

Κ

357 Κάδος ..... » 443
358 Καθετὴρ ..... » 444

359	Κακκάβη	Σελ.	445
360	Κάλαθος εἰκὼν 1	»	446
361	» » 2	»	446
362	Κάλλυντρον	»	451
363	Καλόπους	»	451
364	Κάλπη	»	452
365	Καλυπτῆρες εἰκ.	»	452
366	Καλύπτρα	»	452
367	Καμαρίνης νόμισμ.	»	453
368	Κανάχου Ἀπόλλων εἰκ 1	»	455
369	Κανάχου Ἀπόλλων » 2	»	455
370	Κανηφόροι » 1	»	455
371	Κανηφόροι » 2	»	456
372	Κάνθαρος	»	456
373	Κανὼν εἰκ. 1	»	457
374	» » 2	»	457
375	Καπηλεῖον εἰκ. 1	»	457
376	» » 2	»	457
377	Καρυάτιδες	»	461
378	Καρχηδὼν χάρτης	»	462
379	Καρχήσιον	»	463
380	Κάσσυμα	»	465
381	Καταῖτυξ	»	466
382	Καταπειρατὴρ	»	466
383	Καταπέλτης εἰκ. 1	»	466
384	» » 2	»	467
385	Κατάφρακτος	»	467
386	Κάτοπτρον εἰκ. 1	»	468
387	Κάτοπρον εἰκ. 2	»	468
388	» » 3	»	468
389	Καυσία	»	469
390	Καυτὴρ	»	469
391	Καψυδρώτιον	»	469
392	Κεκρύφαλος	»	471
393	Κελέβη	»	471
394	Κελευστὴς	»	471
395	Κέλης	»	471
396	Κένταυροι εἰκ. 1	»	472
397	» » 2	»	472
398	Κέντρον	»	473
399	Κέντρων	»	473
400	Κεραία	»	473
401	Κεραμευτικὴ εἰκ. 1	»	473
402	Κεραμευτικὴ εἰκ. 2	Σελ.	473
403	» » 3	»	474
404	» » 4	»	474
405	» » 5	»	474
406	» » 6	»	475
407	Κεραμὶς	»	475
408	Κεραμογραφία εἰκ. 1	»	475
409	» » 2	»	475
410	» » 3	»	476
411	» » 4	»	476
412	» » 5	»	476
413	» » 6	»	476
414	» » 7	»	477
415	Κέρας εἰκ.	»	477
416	Κερκὶς »	»	478
417	Κέρκουρος	»	478
418	Κεροῦχος	»	479
194	Κεστὸς	»	479
420	Κήδευσις εἰκ. 1	»	481
421	» » 2	»	482
422	Κήλων	»	483
423	Κημὸς	»	483
424	Κήρυξ	»	484
425	Κηφισοδότου παλαισταὶ	»	485
426	Κίδηρις	»	486
427	Κιθάρα	»	486
428	Κιλλίβας	»	487
429	Κίστη εἰκὼν 1	»	491
430	» » 2	»	491
431	» » 3	»	491
432	Κιστοφόροι	»	491
433	Κίων εἰκὼν 1	»	492
434	» » 2	»	492
435	» » 3	»	492
436	» » 4	»	492
437	» » 5	»	493
433	Κλεὶς » 1	»	495
439	Κλεὶς εἰκ. 2	»	495
440	» » 3	»	496
441	Κλεομένης	»	499
442	Κλεοπάτρα	»	500
443	Κλῖμαξ	»	506
444	Κλίνη	»	506

445	Κλισία	Σελ.	507
446	Κναφεὺς εἰκὼν 1	»	508
447	» » 2	»	509
448	» » 3	»	509
449	» » 4	»	509
450	Κνήμη	»	509
451	Κνημὶς	»	509
452	Κνώδων	»	510
453	Κόθορνος	»	510
454	Κολεὸς	»	511
455	Κολόβιον	»	511
456	Κόλπος	»	512
457	Κόμμωσις	»	514
458	Κονίαμα	»	514
459	Κόντος	»	515
460	Κόπανον	»	516
461	Κοπὶς	»	516
462	Κορινθία	»	517
463	Κορινθιακὸν νόμισμα	»	517
464	Κορινθία (ναὸς Ποσειδ.)	»	518
465	Κόρυμβος	»	519
466	Κοτύλη	»	522
467	Κούρεια	»	524
468	Κόφινος	»	524
469	Κράνος εἰκὼν 1	»	525
470	» » 2	»	525
471	» » 3	»	525
472	» » 4	»	526
473	Κρατὴρ » 1	»	527
474	» » 2	»	527
475	» » 3	»	527
476	Κρήδεμνον	»	528
477	Κρηπὶς	»	529
478	Κρήτη	»	530
479	Κρήτης νόμισμα	»	531
480	Κριοῦ εἰκὼν 1	»	533
481	» » 2	»	533
482	Κρίτιος	»	534
483	Κρόκη	»	536
484	Κροσσοὶ	»	537
485	Κροτάλιον	»	537
486	Κρόταλον	»	537
487	Κρούματα	»	538
488	Κρούπεζα εἰκὼν 1	Σελ.	538
489	» » 2	»	538
490	Κρύπτη	»	538
491	Κτεὶς εἰκὼν 1	»	539
492	» » 2	»	539
493	Κτερίσματα εἰκὼν 1	»	539
494	» » 2	»	539
495	Κύαθος	»	540
496	Κυβιστᾶν εἰκὼν 1	»	541
497	» » 2	»	541
498	» » 3	»	541
499	Κύβοι	»	541
500	Κύζικος	»	542
501	Κύθηρα	»	543
502	Κύκηθρον	»	544
503	Κυκλὰς	»	544
504	Κύλιξ	»	545
505	Κύμβαλον εἰκ 1	»	546
506	» » 2	»	546
507	Κύμβη » 1	»	546
508	» » 2	»	546
509	Κυνέα	»	547
510	Κύπρου ἐπιγραφαὶ	»	549
511	Κυρήνη εἰκ. 1	»	549
512	» » 2	»	550
513	» » 3	»	550
514	Κυρήνης νόμισμα	»	550
515	Κυρρήστης εἰκ. 1	»	552
516	» » 2	»	552
517	Κυστὶς	»	553
518	Κώδων εἰκ. 1	»	554
519	» » 2	»	554
520	» » 3	»	554
521	Κωμῳδία (Ἀριστοφάνης)	»	555
522	Κῶνος	»	556
523	Κώπη	»	557

Λ

524	Λαβύρινθος	»	558
525	Λάβανον	»	559
526	Λαγωβόλον	»	559

		Σελ.	
527	Λακωνικὴ χάρτης	»	561
528	Λαμπὰς	»	565
529	Λαμπτὴρ	»	565
530	Λαοδικείας νόμισμα	»	566
531	Λαοκόων	»	567
532	Λαρίσσης νόμ. εἰκ. 1	»	569
533	» » » 2	»	569
534	Λέβητες »	»	572
535	Λεοντῖνοι νόμ.	»	576
536	Λευκανίας νόμισμα	»	579
537	Λευκὰς	»	579
538	Λεωνίδας	»	582
539	Λεωχάρης	»	583
540	Λήκυθος εἰκ. 1	»	584
541	» » 2	»	584
542	Λημνίσκος	»	584
543	Ληνὸς	»	585
544	Λιβανωτρὶς	»	586
545	Λιβυρνὶς	»	587
546	Λιθοβόλος	»	588
547	Λιθοξόος	»	588
548	Λίκνον εἰκ. 1	»	588
549	» » 2	»	588
550	Λιλύβαιον νόμισμα	»	588
551	Λιπάρας »	»	590
552	Λὶψ	»	591
553	Λόγχη	»	592
554	Λοκρίδος νόμ, εἰκ. 1	»	592
555	» » » 2	»	593
556	Λυκία »	»	596
557	Λυκοῦργος εἰκ. 1	»	599
558	» » 2	»	599
559	Λύκτος νόμισμα	»	600
560	Λύραι εἰκ. 1	»	601
561	» » 2	»	601
562	» » 3	»	601
563	Λυσίας	»	605
564	Λυσιμάχεια νόμ. εἰκ. 1	»	606
565	» » » 2	»	606
566	Λύσιππος εἰκ. 1	»	607
567	» » 2	»	607
568	Λύχνος	»	608
569	Λυχνοῦχος	»	609

M

		Σελ.	
570	Μαγνησίας νόμισμα	»	610
571	Μαζονόμος εἰκ. 1	»	611
572	Μαζονόμος » 2	»	611
573	Μαίανδρος	»	615
574	Μακεδονίας νόμισμα	»	617
575	Μακρὰ ναῦς	»	618
576	Μαντικὴ	»	627
577	Μαραθὼν χάρτ. εἰκ. 1	»	638
579	» » » 2	»	629
579	Μαρσύας	»	631
580	Μαρσύπιον	»	632
581	Μάστιξ εἰκ. 1	»	633
582	» » 2	»	633
583	Μαύσωλος νόμ. εἰκ. 1	»	634
584	» » » 2	»	634
585	Μάχαιρα εἰκ. 1	»	635
586	» » 2	»	635
587	» » 3	»	635
588	Μάχαιρα εἰκ. 4	»	635
589	Μεγαλόπολις χάρτ	»	637
590	Μεγαλοπόλεως νόμισμα	»	638
591	Μεγαρὶς χάρτ	»	638
592	» νόμισ	»	638
593	Μέλαν	»	642
594	Μελέαγρος εἰκ. 1	»	643
595	» » 2	»	644
596	Μελίτη νόμ	»	646
597	Μένανδρος	»	648
598	Μένδη νόμ	»	649
599	Μέσαβον	»	654
600	Μεσαμβρία νόμ	»	654
601	Μεσοστύλιον	»	655
602	Μεσσήνης νόμ. εἰκ. 1	»	655
603	» » » 2	»	655
604	Μεσσήνη » 1	»	656
605	» » » 2	»	656
606	Μεταβάτης	»	659
607	Μεταπόντιον νόμ	»	661
608	Μετόπη εἰκ. 1	»	661

		Σελ.	
609	Μετόπη εἰκ. 2	»	661
610	» » 3	»	661
611	Μήθυμνα νόμ	»	664
612	Μῆλη	»	664
613	Μῆλος νόμ	»	665
614	Μιθριδάτης νόμ	»	668
615	Μίλητος νόμ	»	671
616	Μίλητος	»	671
617	Μιλτιάδης	»	672
618	Μίτρα εἰκ. 1	»	678
619	» » 2	»	678
620	» » 3	»	678
621	» » 4	»	679
622	» » 5	»	679
623	Μόναυλος	»	683
624	Μονόκροτος	»	683
625	Μονομάχος	»	683
626	Μονόξυλον	»	683
627	Μονόπαρος	»	683
628	Μονοχίτων	»	684
629	Μαρμολύκειον	»	685
630	Μοτύη νόμ	»	686
631	Μοῦσαι Καλλιόπη	»	686
632	» Εὐτέρπη	»	686
633	» Ἐρατὼ	»	687
634	» Μελπομένη	»	687
635	» Πολύμνια	»	687
636	Μοῦσαι Θάλεια	»	687
637	» Κλειὼ	»	687
638	» Οὐρανία	»	689
639	Μουσικὴ εἰκ. 1	»	690
640	» » 2	»	691
641	» » 3	»	691
642	» » 4	»	692
643	» » 5	»	692
644	» » 6	»	692
645	» » 7	»	692
646	» » 8	»	692
647	» » 9	»	693
648	» » 10	»	693
649	Μόψου ἑστία νόμ	»	697
650	Μυκῆναι εἰκ	»	697
651	» χάρτ	»	698
652	Μύλασα νόμ	»	699
653	Μύλοι εἰκ. 1	»	699
654	» » 2	»	699
655	» » 3	»	699
656	Μύνδος νόμ	»	700
657	Μύξα	»	700
658	Μύρα	»	701
659	Μυρίνα νόμ	»	703
660	Μύρμηξ	»	707
661	Μύρων		
662	Μυτιλήνη νόμ		

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ Σ. ΣΑΚΟΥΛΑΡΟΥ
ΘΠ
1942

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ

ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ

ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΝ ΤΟΥ 1889

Ἀριθ 1278

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ Σ. ΣΑΚΟΥΛΑΡΟΥ
ΘΠ
1942